

Botanični terminološki slovar

A
Č
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
Š
T
U
V
W
X
Y
Z
Ž

BOTANIČNI TERMINOLOŠKI SLOVAR

Zbirka Slovarji

Urednik zbirke: Marko Snoj

Botanični terminološki slovar

© 2011, ZRC SAZU

<i>Urednika slovarja</i>	Franc Batič, Borislava Košmrlj - Levačič
<i>Avtorji slovarja</i>	Franc Batič, Borislava Košmrlj - Levačič, Andrej Martinčič, Aleksa Cimerman, Boris Turk, Nada Gogala, Andrej Seliškar, † Alojz Šercelj in Gorazd Kosi
<i>Svetovanje avtorjem</i>	Dušan Jurc
<i>Recenzenta</i>	Dušan Jurc (mikologija), Milan Lovka (botanika)
<i>Terminografski pregled</i> <i>Jezikovni pregled tujejezičnih ustreznikov</i>	Mojca Žagar Karer, Nina Ledinek Nanika Holz (angleščina), Mateja Jemec Tomazin (nemščina), Kozma Ahačič (latinščina)
<i>Ilustracije</i> <i>Avtor fotografije na naslovnici</i> <i>Terminografska obdelava in vnos podatkov z računalniško aplikacijo SlovarRed 2.1 Tomaža Seliškarja in Borislave Košmrlj - Levačič</i>	Paul Veenliet Franc Batič: ilirska zlatica (<i>Ramunculus illyricus</i>)
<i>Oblikovanje platnic</i> <i>Prelom</i>	Dušan Grobovšek Simon Atelšek
<i>Izdajatelj</i> <i>Zanj</i>	Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU Marko Snoj
<i>Založnik</i> <i>Zanj</i> <i>Glavni urednik</i>	Založba ZRC, ZRC SAZU Oto Luthar Aleš Pogačnik
<i>Tisk</i> <i>Naklada</i>	Littera picta, d. o. o., Ljubljana 700 izvodov

Izid slovarja so finančno podprli Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za agronomijo, Oddelek za biologijo, Nacionalni inštitut za biologijo in Gozdarski inštitut Slovenije.

Oblikovna zasnova platnic zbirke Slovarji je nastala na pobudo in v sodelovanju s farmacevtsko družbo Medis, Ljubljana.

Digitalna različica (pdf) je pod pogoji licence CC BY-NC-ND 4.0 prosto dostopna:

<https://doi.org/10.3986/9789612543426>

Za HTML različico z iskalnikom glej <https://fran.si>.

Botanični terminološki slovar

Ljubljana 2011

Avtorji Botaničnega terminološkega slovarja bodo hvaležni za morebitne pripombe:

isj@zrc-sazu.si

ZRC SAZU

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

p. p. 306

1001 Ljubljana

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

58(038)

BOTANIČNI terminološki slovar / [avtorji Franc Batič ... [et al.] ; urednika slovarja Franc Batič, Borislava Košmrlj - Levačič ; ilustracije Paul Veenvliet]. - Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011. - (Zbirka Slovarji / Založba ZRC, ZRC SAZU, ISSN 2232-3759)

ISBN 978-961-254-342-6

1. Batič, Franc

259361792

Vsebina

Uvodna beseda	7
Zasnova in zgradba slovarja	9
Slovar	31
Angleško-slovenski ustrezniki	483
Nemško-slovenski ustrezniki	551
Latinsko-slovenski ustrezniki	625
Pregled sistema rastlin in gliv	641
Viri in literatura	645

Uvodna beseda

Slovenska botanična terminologija se je začela skupaj z biološko terminologijo hitreje razvijati vzporedno z razvojem šolstva v slovenskem jeziku zlasti na srednješolski in visokošolski ravni (Bevk 1927, Kapus 1937, Detela in Tomažič 1947, 1951, Detela 1960). Pri tem je treba omeniti, da je zaradi našega zgodovinskega geopolitičnega položaja znotraj Avstro-Ogrske, kot tudi zaradi vodilne vloge nemških botanikov v obdobju, ko se je začelo razvijati visoko šolstvo na ozemlju današnje Slovenije, na botanično terminologijo vplivala predvsem nemška botanična šola. Za naš, kakor tudi srednjeevropski prostor je bil zlasti pomemben Strasburgerjev učbenik botanike za visoke šole, ki se dopolnjuje vsakih nekaj let in je trenutno v rabi že 36. izdaja (Bresinsky in sod. 2008). Prav zaradi natančnosti v terminologiji so bile številne izdaje tega učbenika prevedene tudi v druge jezike, med drugim tudi v celoti v hrvaščino. Oba prevoda smo s pridom uporabljali tudi na univerzah v Sloveniji (Mägdenfrau in Ehrfendorfer 1984, Denffer in Ziegler 1982). Prenosu te terminologije lahko sledimo najprej v prvem ključu za določanje praprotnic in semenk slovenskega ozemlja Angele Piskernik (1951), v vseh kasnejših izdajah Male flore Slovenije (Martinčič in Sušnik 1959, 1984, Martinčič in sod. 1999, 2007), ki so nastali na tej osnovi, kot tudi v učbenikih in skriptah za botaniko v Sloveniji (Petrič 1977, 1978). Zaradi finančnih omejitev, zaprtosti v ožje strokovne kroge, pa tudi zaradi izredno hitrega razvoja biologije in botanike v drugi polovici 20. stoletja so univerzitetni učbeniki s področja botanike nastajali znotraj ožjih recenzentskih krogov, med katerimi ni bilo pravega sodelovanja, še manj je bilo sodelovanja z jezikoslovci. Kasneje se je sodelovanje botanikov in drugih, ki se ukvarjajo z rastlinami in s tem posredno ali neposredno delujejo na področju terminologije, nekoliko izboljšalo, kar dokazujejo številni učbeniki (Ravnik 1993, Kotar in Brus 1999, Krajncič 2001, Batič in sod. 2003, Ivančič 2002a, 2002b, Brus 2004, 2005, Kotar 2005, Mastnak 2007, Dermastia 2007). Prvi obširnejši botanični terminološki leksikon (Petauer, Ravnik in Šuštar 1998) ni nastal ob širšem usklajevanju, kar vsekakor zmanjšuje njegovo vrednost. K razvoju terminologije so v zadnjem času prispevali tudi številni prevodi botaničnih knjig iz tujih jezikov v slovenščino, vendar je v njih mogoče najti pogosto tudi napačno rabo terminov. Za razvoj botanične terminologije je pomembna še revija *Proteus*, ki je v vseh letih izhajanja skrbela za pravilno botanično terminologijo, kar velja tudi za znanstvene in strokovne revije s širšega področja biotehnike.

Na področju kmetijstva in gozdarstva so nastali strokovni terminološki slovarji, ki so uredili in odpravili marsikatero jezikovno zadrego, hkrati je bila terminologija za področje botanike v veliki meri poenotena, čeprav so bili sprejeti tudi nekateri napačni termini (Brinar 1970, Hrček 1994, Adamič 1995). Lep primer tega je terminološki spor, če ga lahko tako imenujemo, med prof. dr. Nikom Torellijem in prof. dr. Zdravkom Turkom glede poimenovanja tkiv lesnatih rastlin, predvsem zgradbe debla (Torelli 1983, 1984a, 1984b, 1990, Turk 1983a, 1983b), v katerem je profesor Turk izhajal iz dokaj neusklajenega, prirejenega poimenovanja, predvsem v slovenski strokovni literaturi, medtem ko je profesor Torelli povezal izvirno poimenovanje v vodilni svetovni strokovni literaturi z domačim in v svoji izdaji terminološkega priročnika

Les & skorja (Torelli 1990) odpravil terminološke napake na tem področju. V tem primeru sta dva gozdarja, ki sta delovala predvsem na področju lesarstva, reševala nekatere botanične terminološke probleme, nastale zlasti zaradi neuskklajene rabe terminov v ožji stroki.

Botanični terminološki slovar, ki je pred vami, je prva publikacija s tega področja, ki je nastala ob sodelovanju botanikov in jezikoslovcev. Pobuda za nastanek slovarja je bila dana s strani Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, ki jo je nato ob sodelovanju skupine botanikov in mikologov realizirala Sekcija za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Po več kot desetih letih bolj in manj intenzivnega dela je nastal Botanični terminološki slovar, ki obsega poleg širšega področja botanike še mikologijo, vsaj v osnovnem obsegu. Gradivo, iz katerega smo črpali termine, je navedeno v virih. Glavni viri so bile dostopne strokovne publikacije v slovenščini in nekaterih tujih jezikih, pomemben zgled so nam bili tudi terminološki slovarji v hrvaščini, angleščini in nemščini. Pri opredelitvi botanike kot biološke discipline in organizmov, ki naj bi jih slovar obravnaval, smo sledili 36. izdaji Strasburgerjeve botanike, v kateri so med rastline uvrščeni vsi organizmi z oksigeno fotosintezo, torej tudi vse alge. Po istem viru smo v slovar vključili tudi glive in nekatere skupine organizmov, ki jih tradicionalno obravnavajo mikologi. Med prokarioti so v obravnavo vključene cianobakterije, ostali organizmi pa le v okrnjeni obliki. Vsa področja niso obdelana enakovredno, saj se posamezna podpodročja razlikujejo tako po pomembnosti kot tudi njihovi razvitosti v slovenskem prostoru, ne nazadnje so na poglobljenost obravnave vplivala tudi delovna področja avtorjev slovarja. Poudarek je na morfologiji in razmnoževanju višjih rastlin, ostala področja botanike so obdelana glede na to prioriteto. Pri izboru in definiranju terminov smo poskušali v največji meri slediti razvoju znanosti na področjih botanike in mikologije, upoštevajoč ustaljene termine in zakonitosti slovenskega jezika.

Upamo, da bo slovar z izborom terminov in z definicijami v pomoč mnogim uporabnikom ter da bo prispeval k odpravljanju strokovnih napak, ki so se pojavile v različnih strokovnih in poljudnostrokovnih publikacijah ter prevodih. Hkrati menimo, da bo slovar koristen tudi pri dopolnjevanju terminoloških slovarjev drugih ved, ki deloma obravnavajo botanične in mikološke pojme, npr. s področij kmetijstva (agronomije, hortikulture, živinoreje), gozdarstva, lesarstva, papirništva, veterine, farmacije in medicine.

Prepričani smo, da bo Botanični terminološki slovar dobra osnova za nadaljnje delo na tem področju in da bo terminološka skupina še naprej zbirala pripombe za morebitno novo izpolnjeno izdajo. Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem sodelavcem za potrpežljivost, dobro voljo in njihove prispevke. Enaka zahvala gre obema recenzentoma in institucijam, ki so omogočile izdajo tega dela.

Franc Batič
sourednik slovarja

Zasnova in zgradba slovarja

UVOD

Botanični terminološki slovar je zasnovan kot normativni slovar, v katerem so botanični termini pojasnjeni z definicijami, navedeni pa so tudi angleški, nemški in, glede na rabo v stroki, latinski oz. latinizirani ustrezniki. Vendar uporabnik v njem ne bo našel imen, kot so npr. *zvonček*, *dren* ali *smreka*, saj je mogoče rastlinske taksone ustrežneje in bolj sistematično prikazati v specializirani sistematski literaturi. Za Slovenijo je to npr. *Mala flora Slovenije*, ki je izšla v več dopoljenih izdajah.

Botanika, ki ima na Slovenskem dolgoletno tradicijo, se ukvarja z raziskovanjem, popisovanjem, poimenovanjem rastlinskih organizmov, s spoznavanjem njihove zgradbe, lastnosti, življenjskih procesov in z njimi povezanih pojavov v naravi. Naloga botanike je, da ob teh spoznanjih oblikuje in izpopolnjuje tako svoj pojmovni sistem kot tudi terminologijo. Zato smo si sestavljalci Botaničnega terminološkega slovarja prizadevali, da bi botanični pojmovni sistem uporabniku predstavili sistematično in pregledno ter ga seznanili z botaničnimi termini in pojmi, ki jih ti termini poimenujejo.

Slovar tematsko izhaja iz starejšega pojmovanja botanike, ko je veda razen rastlin obravnavala tudi glive, cianobakterije in lišaje, kar pomeni, da slovar v določenem obsegu upošteva tudi mikologijo, mikrobiologijo (cianobakterije) in lihenologijo. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da poimenovanje gliv še vedno ureja Mednarodni kodeks botanične nomenklature. Znotraj botanike so zajeti termini, ki se nanašajo na vse klasične poddiscipline botanike, od morfologije (citologije, histologije, organografije), fiziologije, genetike, sistematike in ekologije. Slovar torej obravnava rastline na vseh ravneh organizacije, tj. od celic, tkiv, organov, življenjskih procesov in ekosistemov, medtem ko so glive prikazane predvsem na morfološki, sistematski in biotehnoški ravni. V slovarju so upoštevani tudi termini s področij, kot so ekofiziologija, biokemija rastlin, rastlinska biotehnologija, biogeografija in druga sorodna področja. Termini so v slovarju označeni s strokovnimi označevalniki, ki povedo, na katero področje termini spadajo.

V terminologiji je zaradi jasnosti in nedvoumnosti v komunikaciji zaželeno, da obstaja za določen pojem le en termin, a se pogosto dogaja, da se za isti pojem znotraj iste stroke uporabljata dva različna termina ali je sopomenskih terminov celo več; npr. za pojem *zvezdasto simetrični cvet* se uporabljajo še termini: *aktinomorfni cvet*, *polisimetrični cvet*, *radialnosimetrični cvet* in *zvezdasti cvet*. Raba večjega števila terminov za isti pojem jezika stroke ne bogati, pač pa opozarja bodisi na nedodelanost pojmovnega sistema ali pa na premajhno skrbnost v strokovnem izražanju. V slovarju so variantna poimenovanja za isti pojem sicer upoštevana, a je med njimi vedno izbran termin, ki je po jezikovnih in strokovnih merilih najustrežnejši. V omenjenem primeru je bil kot prednostni termin sprejet le termin *zvezdasto simetrični cvet*, ostali pa so izkazani kot neprednostni. Slovar z določanjem prednosti za posamezne termine usmerja rabo, vendar hkrati ta raba za uporabnike ni zavezujoča, temveč je prikazana kot priporočena. Tej terminografski odločitvi sledi tudi predstavitev terminov v slovarju. Tako so prednostni termini prikazani s polnimi slovarskimi sestavki, neprednostni pa s t. i. kazalkami.

V stroki se pojavljajo tudi termini, ki hkrati poimenujejo dva različna pojma znotraj istega strokovnega področja, pri čemer gre za rabo v širšem ali ožjem smislu, npr. termin *list* kot poimenovanje za vse oblike listov, ne glede na njihovo obliko, funkcijo, npr. *klični list*, *zeleni*

list, *list cvetnega odevala*, a se termin *list* hkrati uporablja tudi v ožjem smislu, saj označuje le tipični, navadno sploščeni organ rastline, katerega osnovna funkcija je fotosinteza. Dvournosti se v stroki izognejo tako, da namesto oblike *list* v ožjem smislu uporabijo variantna termina *zeleni list*, *pravi zeleni list*.

Razumljivo je, da lahko isti izraz v različnih strokah poimenuje različne pojme. Npr. termin *deblo* se uporablja v organografiji za poimenovanje olesenelega stebila, se pravi dela drevesa, ki nosi veje, hkrati pa kot homonim v sistematiki zaznamuje eno od najvišjih taksonomskih kategorij. V slovarju so ti primeri prikazani z zaporednimi številkami in z ustreznimi definicijami.

Podobno kot za druge vede je za botaniko značilno, da se ob domačih terminih pogosto uporabljajo tudi termini, ki so bili prevzeti iz drugih jezikov. Precejšen del jih izvira iz klasičnih jezikov, npr. ob terminu *jedro* se uporabljata tudi podomačeni varianti *nukleus* iz lat. *nucleus*, pa tudi *karion* po gr. *κάρυον*, ki ga v polatinjeni obliki najdemo v zloženkah, kot je npr. *caryogamia*. Nekateri termini pa so prevzeti iz sodobnih tujih jezikov, npr. *biodiverziteta* iz angl. *biodiversity*. Sestavljavci slovarja smo si prizadevali, da bi tovrstno variantnost v slovarju omejili, zato tudi nismo upoštevali vseh terminoloških oblik, ki se pojavljajo v strokovnih oz. znanstvenih besedilih, pač pa smo termine vrednotili glede na njihovo ustaljenost, pa tudi glede na jezikovnosistemsko ustreznost, se pravi, ali so termini pravopisno in besedotvorno usklajeni z normo slovenskega knjižnega jezika (npr. *fotosintetsko barvilo* – *fotosintezno barvilo*). Hkrati smo jih vrednotili tudi po njihovi strokovni ustreznosti, se pravi, kako se posamezni termini vključujejo v pojmovni sistem (npr. načelo strokovne ustreznosti nedvoumno izkazujejo termini pojmovne skupine *encimi*, ki so tvorjeni z enotnim obrazilom *-aza*: npr. encim, ki razgrajuje *proteine* je *proteaza*). Ob globalizacijskih pritiskih, ki se v sodobnem času kažejo kot prevladujoči vpliv angleškega jezika, smo si sestavljavci slovarja zastavili nalogo, da v primerih, ko je bila v stroki že izkazana raba domačega termina, tega pogosto prikažemo kot prednostnega. Tako smo v omenjenem primeru namesto termina *biodiverziteta* kot prednostni termin prikazali *biotska raznovrstnost*. Ob upoštevanju strokovne literature se je pogostokrat izkazalo, da se v virih za posamezne člene določene pojmovne skupine pojavljajo deloma domača in deloma tuja poimenovanja, zato izkazovanja razmerja domače – tuje ni bilo vedno mogoče v celoti sistemsko izpeljati.

Značilnost strokovnega jezika je tudi zgoščenost izražanja, ki se kaže v tem, da se je ob polnih oblikah terminov uveljavila tudi raba kratic, med katerimi so nekatere prešle iz strokovne rabe tudi v poljudnostrokovno. Npr. namesto termina *deoksiribonukleinska kislina* se pogosteje uporablja kratica *DNK* oz. izvorna oblika *DNA*. Zato so v slovar vključene tudi te oblike terminov.

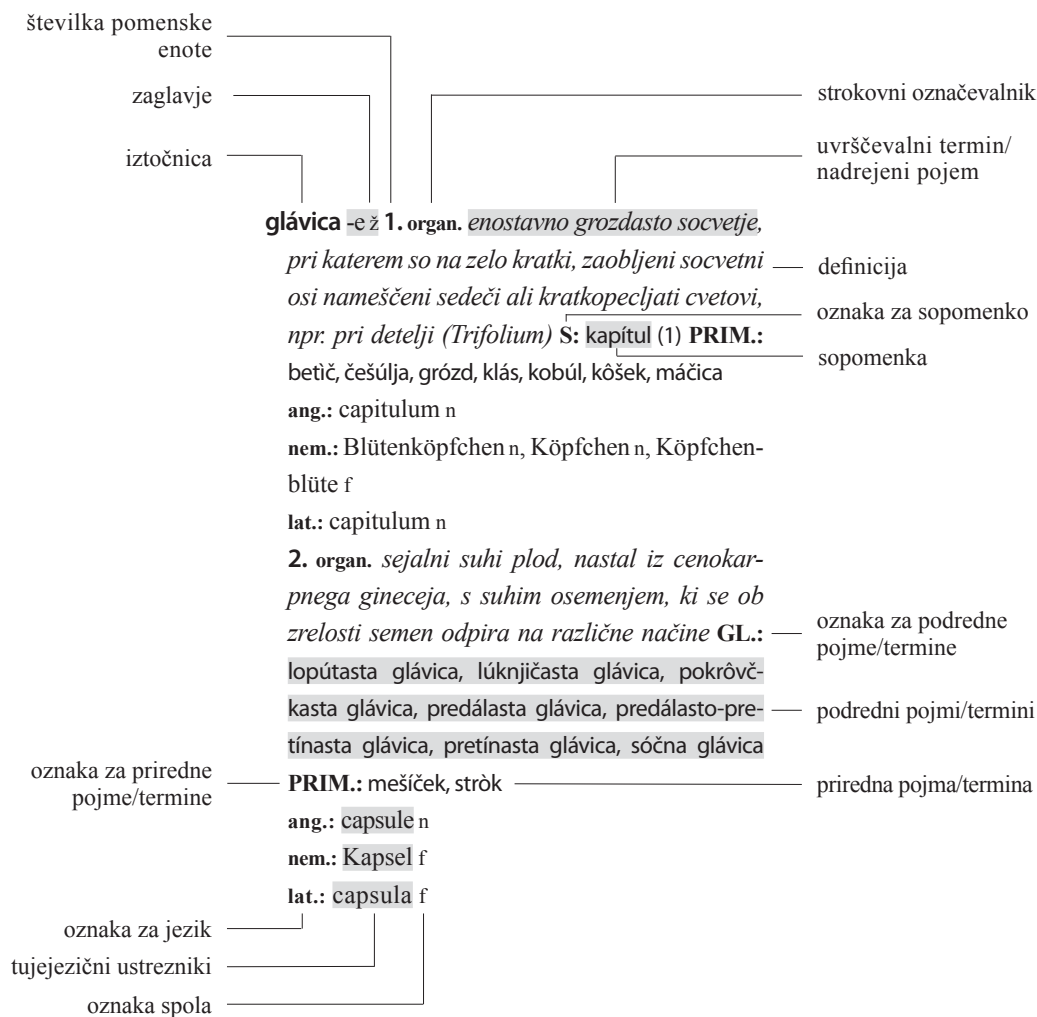
Izbor terminov, ki smo jih vključili v slovar, je bil sicer narejen na podlagi izbranih strokovnih oz. znanstvenih primarnih in sekundarnih virov, vendar praviloma po ontološkem načelu, pri čemer smo pred redakcijo iz literature zbrane termine določene ožje ali širše pojmovne skupine sistematizirali, in sicer tako, da smo izdelali tematske, hierarhično urejene preglednice; npr. za tematska polja *list*, *cvet*, *socvetje*, *plod*, *stres*, *fotosinteza*, pa tudi za posamezne bolj ali manj obsežne ekološke, biogeografske, fitogeografske in druge pojmovne skupine. S tem, ko smo strukturirano povzemali posamezne dele pojmovnega sistema skupaj s pripadajočo terminologijo, je postal izbor terminov bolj uravnotežen, manj je bilo možnosti, da bi kak termin spregledali, hkrati pa smo si ozavestili hierarhična razmerja med pojmi in termini, ki jih poimenujejo. Če smo pri tem naleteli na poimenovalne vrzeli, se pravi, da v domačih virih nismo našli ustreznega termina, smo si prizadevali to vrzel zapolniti tako, da smo poiskali jezikovnosistemsko primeren izraz. Pri tem smo se naslonili na izrazno obliko pojmovno sorodnih domačih terminov ali pa smo termin prevzeli in ga ustrezno podomačili. Ta metoda dela nam je omogočila, da je postala redakcija zanesljivejša, kar se kaže v terminografski strukturi definicij, njihovi medsebojni usklajenosti, pa tudi v povezavah med posameznimi iztočnicami.

V slovarju je upoštevano terminografsko načelo o samorazlagalnosti, kar pomeni, da so v njem kot iztočnice praviloma prikazani tudi termini, ki so bili uporabljeni v posameznih definicijah. Opozorimo pa naj še, da splošno rabljenih terminov drugih, z botaniko nepovezanih področij nismo upoštevali, niti jih nismo definirali. Taki so npr. termini *elektron*, *makromolekula*, *organska spojina*, *tlak*, *žučelka* ipd.

ZGRADBA SLOVARSKEGA SESTAVKA

Polni slovarski sestavek ima naslednje temeljne prvine: iztočnica – zaglavje – strokovni označevalnik – definicija – sopomenski izrazi – hierarhično povezani razmerni izrazi – in na koncu tujejezični ustrezniki.

IZTOČNICA/PREDNOSTNI TERMIN

PODVOJENA IZTOČNICA

oznaka za manj pogosto pisno varianto

končaj

izgovor

oznaka spola

Golgijev aparát -ega -a tudi **golgijev apárat**

-ega -a [góldžijev] m **cit. organel** v *evkariontski celici iz membran, ki sodeluje pri sintezi snovi, se funkcionalno povezuje z endoplazemskim retikulum, lizosomi, vakuolo in plazmalemo ter z vezikli prenaša snovi v celici* S: diktiosóm

ang.: Golgi apparatus n

nem.: Golgi-Apparat m

pisna varianta iztočnice

strokovni označevalnik

uvrščevalni termin

PODVOJENA IZTOČNICA

enakovredni varianti izgovora

CAM-rastlína -e tudi **rastlína CAM** -e --

[kám] in [ceaèm] ž (ang. Crassulacean acid metabolism) **fiziol., ekol.** *rastlina, pri kateri je prvi produkt fotosintezne karboksilacije malat, ki nastaja ponoči pri odprtih režah, se kopiči v vakuoli, podnevi, pri zaprtih režah, malat razpada, pri tem sproščeni ogljikov dioksid se porablja v Calvin-Bensonovem ciklu, npr. kaktovke (Cactaceae), mlečkovke (Euphorbiaceae), tolstičevke (Crassulaceae), druge sočnice* **GL.:** fakultativna CAM-rastlína **PRIM.:** C1-rastlína, C3-rastlína, C4-rastlína

ang.: CAM plant n

nem.: CAM-Pflanze f

besedotvorna varianta iztočnice

jezik izvora

razvezana izvorna oblika kratice

IZTOČNICA/ IME TAKSONA

			oznaka množine
			mednarodno znanstveno ime taksona
neveljavno znanstveno ime taksona	kreménaste álge -ih álġ ž mn. (Bacillariophyceae),		uvrščevalni termin
	<i>/Diatomeae/ algol., sist. razred heterokontofitov (Heterocontophyta) s kokalno organizacijsko stopnjo, z značilno zunanjo dvodelno kreménasto teko, s celicami, ki imajo navadno en rjav kromatofor; vsebujejo zlasti ksantofil in fukoksantin, rezervna snov je krizolaminarin, moške spolne celice so običkane in pogosto tvorijo kolonije S: diatomêje, neutr.</i>		strokovna označevalnika
neustrezno ime taksona	— kreménčaste álġe		oznaka za neustrezno ime taksona
	ang.: diatoms n pl.		
	nem.: Diatomeen m pl., Kieselalgen f pl.		

KRATIČNA IZTOČNICA

oznaka nesklonljivosti			
rodilniška oblika, ki se ujema z obliko iztočnice			oznaka za kratico
	DNA -- [deená] ž neskl. (ang. deoxyribonucleic acid) krat.		
puščica k prednostni iztočnici	biokem., gen. → deóksiribonukleínska kislína		prednostna iztočnica

NEPREDNOSTNA PISNA VARIANTA IZTOČNICE

		oznaka za usmerjanje k prednostni pisni varianti
		prednostna pisna varianta iztočnice
	evkarióti -ov m mn. gl. evkariónti	

Iztočnica

Iztočnice so enobesedni ali večbesedni termini, praviloma so zapisani z malo začetnico ter v edninski obliki, npr. terminologizirana besedna zveza **botanični vrt**. Ker v slovarju izhajamo iz pojmovnega sistema, vanj niso vključene posamezne sestavine terminov, niti pridevniki ali glagoli, kot so npr: *vrt*, *botanični*, *botanizirati*. Upoštevani tudi niso členi pojmovne skupine *strokovnjak za določeno področje*, npr. *botanik*. Ta termin vsebuje pojmovne sestavine izrazov *strokovnjak + botanika*, zato bi ga lahko definirali sklicevalno kot: *strokovnjak za botaniko*, ali pa bi v definiciji *strokovnjak, ki se ukvarja ...* ponovili pojmovne sestavine, navedene v definiciji termina *botanika*. Omenimo naj še, da ti termini spadajo na obrobje pojmovnega sistema in ne prinašajo novih pojmovnih elementov.

Kot iztočnice so upoštevani tudi termini z različnimi nelatiničnimi črkovnimi ali števnimi sestavinami: npr. **C₃-rastlina**, varianta **α-karoten** za **alfakaroten**, **fitokrom 760** za **fitokrom dolgovalovnega spektra**. Iztočnice so razvrščene po absolutni abecedi, se pravi, da je vsak večbesedni termin razvrščen, kot da bi bil zapisan enobesedno. Nelatinične in števčne sestavine terminov so pri alfabetiranju upoštevane sekundarno, zato najdemo npr. obliko **α-karoten** neposredno za iztočnico **karoten**, se pravi, da naj uporabnik tovrstne termine išče le po njihovem latinično pisanem delu.

Citatno obliko imajo iztočnice za tipe imen, ki smo jih povzeli po mednarodnem kodeksu botanične oziroma fitocenološke nomenklature, npr.

nomen nudum -- -- [nómen núdum] m neskl. [...]

Podvojena iztočnica

Termini, ki se uporabljajo v variantnih pisnih oblikah, so zapisani s podvojeno iztočnico, npr. **karoten** tudi **karotin**. V to skupino lahko uvrstimo tudi termine z izimensko objedno sestavino, se pravi termine, pri katerih je v tvorbeni podstavi osebno lastno ime. Zanje predlagamo zapis z veliko ali z malo začetnico, npr.:

Golgijev aparát -ega -a tudi **golgijev apárat**
-ega -a [góldžijev] m cit. *organel* v *evkariot-*
ski celici [...]

Zaglavje

V zaglavju so navedeni slovnično-jezikovni podatki, in sicer mesto jakostnega naglasa (to je označeno večinoma že v iztočnici; pri onaglaševanju se slovar naslanja na določila Slovenskega pravopisa 2001). Sledi rodilniška oblika samostalnika ali samostalniške besedne zveze, ki je izkazana s končajem, tj. tistim delom, po katerem se rodilniška oblika razlikuje od iztočnice, sledi še oznaka za spol, npr. **rastlinska združba** -e -e ž. Ker v slovarju prevladujejo iztočnice v ednini, pri njih število (edn./ednina) ni izkazano, pač pa je število označeno pri iztočnicah v množini, npr.:

fótosintézne svetlóbne reakcije -ih -ih -ij ž
mn. *fiziol.*, *ekol.* *fotosintezne reakcije* [...]

Če je izgovor iztočnice ali njenega dela drugačen od zapisa, je izgovor prikazan v oglatem oklepaju skupaj z naglasom, ki ga na tem delu iztočnice sicer ni, npr.

anatomija kranz -e -- [kránc] ž **hist. zgradba**
listov [...]

Če se oblika roditeljske ali njen del ujema z obliko v iztočnici, je to označeno s črticama, npr. **alokacija asimilatov** -e -- ž. Pri iztočnicah, pri katerih se mesto naglasa v roditeljski spremeni, se navede roditeljska oblika v celoti, npr. **primárna rást** -e rásť ž. Termini, ki se ne sklanjajo, so v roditeljski označeni samo s črticama, imajo pa oznako za spol z opozorilom na nesklonljivost, npr.:

spécies -- ž neskl. **sist.** → *vřsta* (1, 2)

Etimoloških podatkov, torej podatkov o izvoru terminov, v slovarju nismo upoštevali.

Mednarodna znanstvena imena

Mednarodna znanstvena imena, se pravi, mednarodno rabljena latinska oz. polatinjena imena taksonov, tvorjena po načelih mednarodnega kodeksa botanične nomenklature, v slovarju niso navedena kot iztočnice. To so lahko le domača imena taksonov, npr. seménke, ali podomačene oblike, npr. embriofiti, pri čemer so v slovar praviloma uvrščeni le taksoni, ki označujejo kategorije od razreda do kraljestva. Mednarodna znanstvena imena so navedena v okroglem oklepaju za zaglavjem, npr. seménke -enk ž mn. (Spermatophytina). Če je v oklepaju več imen, je prvo navedeno veljavno ime, ki mu lahko za vejico sledi še drugo, po rabi in strokovni ustreznosti enakovredno ime, npr. rogovnjáki (Anthocerotophytina, Anthocerotophytina).

V slovarju je upoštevana sistematika, kot jo prinaša 36. izdaja Strasburgerjevega učbenika botanike (Bresinsky et al., 2008), pri čemer je treba opozoriti, da je filogenetska razdelitev, temelječa na DNK, dorečena do poddebla semenk (Spermatophytina) oz. natančneje do magnolijcev (Magnoliopsida), kar pomeni, da je dosednji sistem glede na novejša spoznanja v tem delu neustrezen, zato je njihova sistematika v filogenetskem smislu le začasna. V slovarju smo spremembe v taksonomskem sistemu sicer upoštevali, a smo želeli hkrati ohraniti tudi povezavo z dosedaj veljavnimi sistemi, zato smo se odločili za razlikovalno predstavitev. Namreč, sedaj veljavne filogenetske sistematske kategorije rastlin po Strasburgerju smo izkazali s splošno veljavnim zapisom mednarodnega znanstvenega imena v okroglem oklepaju, imena drugih, po sedanjem sistemu nefilogenetskih ali starejših kategorij pa smo navedli med poševnicama in jih definirali kot organizacijski tip. Tako so npr. mahovi prikazani kot:

mahôvi -ôv m mn. /Bryophyta/ **bot., sist. organizacij-**
ski tip embriofitov /Embryophyta/ s [...]

Med poševnicama je lahko navedeno tudi več starejših, nefilogenetskih, a še vedno uporabnih mednarodnih znanstvenih imen, npr.:

kritoseménke -nk ž mn. /Angiospermae, Magnoli-
ophytina/ **bot., sist. organizacijski tip semenk**
(Spermatophytina), pri katerih [...]

Po novi sistematiki so nekateri taksoni sicer ohranili status veljavne sistematske kategorije, a je bilo njihovo mednarodno znanstveno ime spremenjeno, zato so v slovarju prikazani tako z novim kot tudi prej veljavnim imenom. Npr.:

lístnati mahôvi -ih -óv m mn. (Bryophytina), /Muscí/ **biol.**, **sist.** *poddeblo streptofitov* (*Streptophyta*), [...]

Zlasti področje mikologije je z najnovejšimi filogenetskimi raziskavami doživelo precejšnje spremembe, saj se npr. nekdanje glive sluzavke (Myxomycota) po sodobni sistematiki uvrščajo v deblo sluzavcev (Mycetozoa), ki pa spadajo v kraljestvo praživali (Protozoa). Zato smo v slovar vključili tudi del taksonov, ki jih je mikologija tradicionalno obravnavala. Pri tem smo opozorili na strokovno neustrezna imena taksonov in ob njih za puščico navedli sedaj veljavna imena:

slúzavke -vk ž mn. (Myxomycota) **mikol.**, **zastar.** ⇨ **biol.**, **sist.** slúzavci

slúzavci -ev m mn. (Mycetozoa), /Myxomycota, Myxobionta, Myxostelida/ **biol.**, **sist.** *deblo praživali* (*Protozoa*), ... **S:** zastar. glíve slúzavke, zastar. slúzavke [...]

Sedaj veljavna in starejša mednarodna znanstvena imena taksonov so na enak način navajana tudi v definicijah, npr.:

émbrio -a m **organ.** *večcelična zasnova mladega sporofita v semenu semenk* (*Spermatophytina*) *ter na gametofitih praprotnic* (*Pteridophyta*) /*in mahov* /*Bryophyta*/ [...]

Pojasnila

V slovar so po potrebi vključena tudi pojasnila, s katerimi je obravnavani pojem pojasnjen glede na zunanje okoliščine, ki so povezane z določenim pojmom, niso pa njegova pojmovna sestavina, npr.:

fitogeográfsko obmóčje Slovénije -ega -a -- s **fitogeogr.** po M. Wrabru *vsako od šestih območij Slovenije* [...]

nomen confusum -- -- [nómen konfúzum] m neskl. **K:** nom. conf. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona* [...]

Strokovni označevalniki

Termini so v slovarju označeni s strokovnimi označevalniki, ki kažejo, na katero področje se določen termin uvršča. Termin, ki spada na več področij, je lahko označen z največ dvema strokovnima označevalnikoma. Ti označevalniki hkrati posredno izkazujejo tematsko strukturo slovarja. Zapisani so v okrajšani obliki, njihov seznam pa uporabnik najde v seznamu v slovarju uporabljenih krajšav. Pri tem je treba dodati, da termini pojmovne skupine *veda*, *panoga* v slovarju niso označeni s strokovnim označevalnikom, saj se po predmetnosti, ki jo poimenujejo, razlikujejo od ostalih terminov.

Jedrni del slovarja, razumljivo, sestavljajo termini, ki se nanašajo na rastline. Ker bi bil strokovni označevalnik **bot.**/botanika preširok in premalo poveden, smo to področje razčlenili na **cit.**/citologijo, **hist.**/histologijo, **org.**/organografijo, **palin.**/palinologijo (skupaj s **paleopalin.**/paleopalinologijo), **fiziol.**/fiziologijo in **razmn.**/razmnoževanje, z označevalnikom **bot.** pa smo označili le splošne botanične pojme. V slovarju, v katerem bi bili obravnavani le botanični termini, ta označevalnik ne bi bil potreben. Termini, ki se nanašajo na rastline z vidikov: združba, okolje, razširjenost, varstvo narave, so označeni kot **fitocen.**/fitocenologija, **ekol.**/ekologija, **fitogeogr.**/fitogeografija in **var. nar.**/varstvo narave. Posebej so označeni še pojmi, ki se nanašajo na mahove: **briol.**/briologija in na alge, **algol.**/algologija. Ker so v sklopu algologije tradicionalno obravnavane tudi cianobakterije, se lahko označevalnik **algol.** v širšem smislu nanaša tudi na to skupino bakterij, za katere je značilna oksigena fotosinteza, sicer pa so cianobakterije označene kot **biol.**/biologija. Le v manjšem obsegu so bili v slovar vključeni termini, ki poimenujejo bolezni rastlin: **fitopatol.**/fitopatologija.

Vzporedno z botaniko v ožjem, sodobnem smislu so v slovar vključeni tudi termini, ki se nanašajo na glive in lišaje. Označeni so s strokovnima označevalnikoma **mikol.**/mikologija in **lihen.**/lihenologija. Ti področji podrobneje nista razčlenjeni.

Ker nobena veda ni strogo zamejena, pač pa se navezuje ali povezuje s sorodnimi vedami, strokami, smo v slovar vključili tudi termine, ki sicer spadajo na druga področja, a so v določenem delu pomembni tudi za botaniko oz. so z njo tako ali drugače povezani. Našteta po abecedi so to: **agr.**/agronomija, **biogeogr.**/biogeografija, **biokem.**/biokemija, **biol.**/biologija, **biotehn.**/biotehnologija, **fiz.**/fizika, **gen.**/genetika, **geol.**/geologija, **kem.**/kemija, **meteor.**/meteorologija, **les.**/lesarstvo, **ped.**/pedologija.

Tematsko so v slovar vključene tudi taksonomske in sintaksonomske kategorije, ki so označene s strokovnimi označevalniki **sist.**/sistematika, **sinsist.**/sinsistematika OZ. **sintaks.**/sintaksonomija. V slovarju je upoštevana taksonomska razdelitev evkariontov, gliv in rastlin, deloma pa so vključeni tudi prokarionti. Kot rečeno, so s slovarskimi sestavki sicer prikazani le taksoni višjih taksonomskih kategorij. Zaradi preglednosti so imena taksonov, ki se nanašajo na (višje) rastline, označena s strokovnima označevalnikoma **bot.**, **sist.**, algološki taksoni z **algol.**, **sist.**, glivni taksoni z **mikol.**, **sist.** ostali, deloma prokariontski taksoni pa imajo označevalnika **biol.**, **sist.**

Definicije

Definicija v terminološkem slovarju mora biti strokovno pravilna, nedvoumna, kratka, neenciklopedična. Napisana je v terminografskem metajeziku, ki se razlikuje od siceršnjega jezika znanstvenih razprav, strokovnih člankov po natančni in kontrolirani rabi terminov (praviloma se navajajo samo prednostni termini), zgoščenosti, usklajenosti z definicijami prirednih pojmov iste pojmovne skupine. Za slog definicij je značilna raba glagolskih oblik v tretji osebi,

izključna raba sedanjika, pogosto je izražanje v trpniku. Specifična je tudi raba male začetnice na začetku in izpust pike na koncu definicije.

Definicija je praviloma sestavljena iz treh prvin: uvrščevalnega termina, ki poimenuje nadredni pojem, navedbe bistvenih, za pojasnjevanj pojem značilnih lastnosti ter razlikovalnih značilnosti, po katerih se ta pojem loči od prirednih pojmov, npr.:

plód plodú m **organ.** *organ kritosemenk /Angiospermae/, po opraitvi in oploditvi nastal iz plodnice in drugih delov cveta ali socvetja, ki štiti posamezno seme ali več razvijajočih se semen, ob zrelosti pa omogoča njihovo razširjanje [...]*

Razen teh so pogoste tudi definicije, pri katerih pojasnjevalnemu delu sledi navajanje enega ali več značilnih predstavnikov:

pečkáti plód -ega plodú m **organ.** *birni plod, katerega sočni del se razvije iz cvetišča, iz plodnice pa ob zrelosti semen nastane peščišče s pečkami, npr. pri jablani (Malus), hruški (Pyrus), jerebiki (Sorbus) [...]*

V slovarju bo uporabnik našel oba tipa, ne pa tudi definicij, pri katerih je pojem pojasnjen samo z naštevanjem predstavnikov. Ta tip bi bil videti takole:

***iglavec** -vca m *bor, brin, jelka, macesen, smreka [...]*

Ozkospecifični termini, ki jih opredeljuje le omejeno število pojmovnih sestavin, so v slovarju prikazani z okrnjeno definicijo, saj bi bilo navajanje dodatnih, bolj ali manj terminografsko neprimernih pojmovnih sestavin nesmiselno. Npr.:

sedéči cvét -ega -a m **organ.** *cvet, ki nima razvitega cvetnega peclja [...]*

Sicer pa je bistvena pojmovna sestavina *sedečega cveta*, torej *pecelj*, ki ga tak cvet nima, smiselno vsebovana v definiciji termina *cvetni pecelj*:

cvétni pêcelj -ega -clja m **organ.** *neolistano steblo ali steblo z enim prilistom ali dvema prilistoma, ki nosi cvet [...]*

Marsikateri zbirni pojem pa je, nasprotno, pojasnjen z enciklopedično definicijo, kar velja zlasti za predstavitve upoštevanih taksonov. Menili smo, da je smiselno, da te, mnogim uporabnikom manj znane pojme predstavimo natančneje in celoviteje. Zato smo v definicijah upoštevali pojmovne sestavine z več vidikov, npr. z ekološkega vidika, z vidika morfološke zgradbe, fizioloških značilnosti, načina razmnoževanja. Pri mnogih smo navedli tudi imena nižjih taksonov, ki jih pojasnjevanj takson vključuje. Izjemoma je lahko dodan še kak značilen predstavnik. Npr.:

glíve -ív ž mn. (Mycota, Fungi) **mikol.**, **sist.** *kraljestvo heterotrofnih evkariontskih, nitastih ali enoceličnih, večinoma negibljivih organizmov, katerih celice so brez plastidov, imajo celično steno, ki večinoma vsebuje hitin in glukane, prehranjujejo se osmotrofno, živijo kot saprobionti, simbionti ali zajedavci, obsega pa hitridije (Chytridiomycota), jarmaste glive (Zygomycota), zaprtotrosnice (Ascomycota), prostotrosnice (Basidiomycota), glomeromicete (Glomeromycota) in mikrosporidije (Microsporidia) [...]*

Sopomenski izrazi

V polnem slovarskem sestavku so za oznako **S**: zajeti vsi navedeni termini, ki poimenujejo isti pojem, torej sopomenke ali sinonimi. Gre za termine, ki smo jih na podlagi gradiva in skupne jezikovne ter strokovne presoje ovrednotili kot neprednostne, zato so ti sicer prikazani s kazalkami. Omenimo naj še, da smo pri preverjanju terminov in njihovih oblik razen navedenih virov upoštevali tudi mnoge druge vire, tako vire, dostopne v elektronski obliki na spletu, kakor tudi članke v znanstvenem in strokovnem revialnem tisku, zanimala pa nas je tudi poljudnostrokovna terminologija v Proteusu. Če je sopomenskih terminov več, so v slovarskem sestavku prednostnega termina razvrščeni po abecedi. V slovar pa niso bili vključeni žargonski, starinski ali zastareli izrazi. Izjema so le imena taksonov, ki po sedanji sistematiki niso več ustrezna, zato smo jih označili kot zastarela.

zvézdasto simétrični cvét -- -ega -a m **organ.**
cvet, ki se lahko s tremi ali več simetrijskimi ravninami razdeli na zrcalno enake dele, npr. pri rožnicah (Rosaceae) S: aktinomórfni cvét, polisimétrični cvét, radiálnosimétrični cvét, zvézdasti cvét [...]

Razmerni izrazi

Pojmi, ki sestavljajo pojmovni sistem stroke so medsebojno povezani v bolj ali manj obsežne pojmovne skupine, znotraj katerih se kažejo bodisi hierarhična ali partitivna razmerja. Partitivnih razmerij, se pravi razmerij med celoto in njenimi deli, v slovarju nismo izkazali. Pri hierarhičnih razmerjih pa gre za pojme na različnih hierarhičnih ravninah, in sicer za nadredne, torej pojmovno širše pojme, ki lahko vključujejo več ožjih, torej podrednih pojmov, med katerimi so ti na isti hierarhični ravnini, kar pomeni, da gre za priredne pojme. Na sistemu hierarhičnih razmerij temelji tudi taksonomski sistem, npr. razmerje med rodом in vrstami, ki jih vključuje, ter razmerje med temi vrstami.

V slovarju so hierarhična razmerja prikazana sistematično in smiselno. Gre za dinamično predstavitev, pri kateri je vsakokratno izhodišče termin, naveden v iztočnici, razmerja pa se

kažejo tako, da je nadredni pojem naveden z uvrščevalnim terminom v začetnem delu definicije, podredni pojmi oz. termini so navedeni za oznako GL., priredni pa za PRIM. Ker sta v terminologiji pojmovni in poimenovalni vidik tesno povezana, ne preseneča dejstvo, da tvorijo posamezno pojmovno skupino največkrat termini z isto jedrno sestavino.

V slovar smo sicer vključili 208 iztočnic z jedrno sestavino *list*, a smo z upoštevanjem ontološkega vidika pri iztočnici **list** za oznako GL. navedli le naslednje termine: **cvetni list**, **dnični list**, **klični list**, **ovršni list** in **zeleni list**. Ker je **list** krovni termin pojmovne skupine, definicijo uvaja nadredni uvrščevalni termin *organ*. Ko se pomaknemo na nižjo hierarhično ravnino, npr. k iztočnici **cvetni list**, postanejo prej navedeni termini priredni, zato so navedeni za PRIM., podredni pa so **čašni list**, **venčni list**, **perigonov list**, **plodni list** in, ne glede na izrazno obliko, tudi **prašnik**. Definicijo uvaja termin *list*, vendar v terminografsko in pojmovno prirejeni obliki: *vsak od preobraženih listov*.

list -a m 1. **organ**. *organ brstnic /Cormophyta/, ki eksogeno nastane na rastnem vršičku poganjka in je po notranji, zunanji zgradbi in funkciji zelo raznolik* **GL.:** cvetni list, dnični list, klični list, ovršni list, zeleni list [...]

cvetni list -ega -a m **organ**. *vsak od preobraženih listov z različnimi funkcijami, ki sestavljajo cvet* **GL.:** čašni list, perigonov list, plodni list, prašnik, venčni list **PRIM.:** dnični list, klični list, ovršni list, zeleni list [...]

Pri navajanju razmernih izrazov smo se trudili, da bi bile skupine pojmovno izčiščene, enovite in smiselne, zato smo v nekaterih primerih pri prirednih nizih med seboj povezali le del terminov, ki so bili sicer pri nadredni iztočnici navedeni skupaj.

strésni proteín -ega -a m **fiziol., ekol.** *protein, ki nastane ob delovanju stresnih dejavnikov, s čimer se navadno poveča odpornost rastline na stres* **GL.:** proteín anóksičnega strésa, proteín hipóksičnega strésa, proteín hládnega strésa, proteín mráznega strésa, proteín vročinskega šóka [...]

Na nižji hierarhični ravnini smo za oznako PRIM. povezali le pojmovno bližnje termine:

proteín anóksičnega strésa -a -- -- m **fiziol., ekol.** *stresni protein, ki nastaja ob odsotnosti kisika in kot izoencim glikolize in vrenja omogoča rastlini prilagajanje metabolizma anoksičnim razmeram* **PRIM.:** proteín hipóksičnega strésa [...]

proteín hládnega strésa -a -- -- m **fiziol., ekol.** *stresni protein z zaščitno funkcijo, ki nastaja v rastlini ob delovanju hladnega strésa* **PRIM.:** proteín mráznega strésa, proteín vročinskega šóka [...]

Mnogih sicer sorodnih, a ne istovrstnih terminov, praviloma nismo povezovali. Izjemoma smo termine navajali tudi po drugem vidiku, če smo menili, da je to smiselno. V teh primerih smo jih navajali za oznakama GL. ŠE in PRIM. ŠE.

deljêni list -ega -a m organ. *enostavni list, katerega listna ploskev je krpata, nacepljena, razdeljena ali razrezana* GL.: krpâti list, nacepljeni list, razdeljêni list, razrêzani list GL. ŠE: dlânasto deljêni list, pêrnato deljêni list PRIM.: cêli list [...]

pêrnato krpâti list -- -ega -a m organ. *pêrnato deljeni list, pri katerem segajo zareze med krpami ali roglji manj kot do četrtine polovične listne ploskve, npr. pri dobu (Quercus robur)* S: pernatokrpi list PRIM.: pêrnato nacepljeni list, pêrnato razdeljêni list, pêrnato razrêzani list PRIM. ŠE: dlânasto krpâti list [...]

Pojmovni sistem katere koli stroke je zaradi njegove kompleksnosti skoraj nemogoče celovito strukturirati. Zato smo se pri tem omejevali predvsem na manjše, logično povezane pojmovne skupine, ki imajo določene izbrane lastnosti. Vsakokratna predstavitev pa je vedno odvisna tudi od vidika, po katerem smo jih strukturirali.

Tujejezični ustrezniki

Ti so navedeni na koncu slovarskega sestavka za okrajšavami za posamezni jezik. Praviloma je naveden za vsak jezik en ustreznik, lahko jih je tudi več ali pa ustrezniki za posamezni jezik, lahko tudi za vse jezike, manjkajo. Upoštevali smo namreč le tujejezične ustreznike, za katere smo našli potrditev v ustrezni tujejezični literaturi. Če smo v virih našli pisne variante, npr. nemško *Cauliflorie* in *Kauliflorie* za *kavliflorijo*, smo najpogosteje upoštevali le obliko, ki jo določa nemški pravopis, torej *Kauliflorie*, razen te pa smo navedli še nemški sopomenski termin *Stammblütigkeit*. Sicer so ustrezniki znotraj istega jezika razvrščeni po abecedi.

Za okrajšavo *lat.* so navedeni termini različnega izvora: lahko gre za prave latinske izraze, ki so bili sprejeti v botanično latinščino, npr. *folium* za *list*, oz. latinizirani izrazi grškega izvora *embryo* iz gr. ἐμβρυον, ali pa gre za sodobne polatinjene termine, kot je npr. zloženska *phytocoenosis*, ki je tvorjena iz gr. φυτον in *lat. coenosis*, kar je podomačeno kot *fitocenosa*. Latinski izrazi se uporabljajo zlasti na področju organografije, citologije, histologije, deloma tudi v fiziologiji, marsikje pa se ne uporabljajo, kar velja za ekologijo, fitocenologijo, fitogeografijo. Pri teh terminih latinskih ustreznikov ni.

Posebno skupino tujejezičnih ustreznikov sestavljajo imena taksonov. Tako kot v slovenščini se tudi v angleščini in nemščini uporabljajo ista mednarodna znanstvena imena, ob katerih pa se lahko pojavljajo tudi domače in/ali podomačene oblike, pri čemer se mednarodno znanstveno ime v angleščini praviloma zapiše z malo začetnico in dobi angleško končnico *-s/-es* za množino, npr. za **Spermatophytina** (prej **Spermatophyta**), slov. **semenke**, se v angleščini uporablja razen domače **seed plants** tudi oblika **spermatophytes**, v nemščini pa podobno, razen **Samenpflanzen** tudi **Spermatophyten**, torej se prevzeti izvorni obliki doda nemška končnica **-en**. Kot vidimo, se že sprejeta podomačena oblika mednarodnega

znanstvenega imena ohranja, ne glede na to, ali je bilo mednarodno znanstveno ime kasneje spremenjeno (**Spermatophyta – Spermatophytina**).

Ker so mednarodna znanstvena imena navedena v oklepaju v začetnem delu slovarskega sestavka, jih med tujejezičnimi ustrezniki ne navajamo. Če ustrezne angleške ali nemške oblike v virih nismo našli, smo izjemoma navedli mednarodno znanstveno ime taksona.

seménke -nk ž mn. (Spermatophytina) **bot., sist.**
poddeblo streptofitov (Streptophyta), ki se razmnožujejo s semeni, imajo zakrnele gametangije, močno reduciran gametofit se razvije v cvetu na sporofitu, so življenju na kopnem najbolj prilagojeni embriofiti /Embryophyta/, obsegajo pa golosemenke /Gymnospermae/ in kritosemenke /Angiospermae/ **PRIM. ŠE:**
 cvétnice (1)
ang.: seed plants n pl., spermatophytes n pl.
nem.: Samenpflanzen f pl., Spermatophyten m pl.

Kazalke

Neprednostni termini so prikazani z nepopolnimi slovarskimi sestavki, t. i. kazalkami, in sicer tako, da imajo ob iztočnici le zaglavje, po potrebi je dodan izgovor v oglatem oklepaju in strokovni označevalnik, za puščico, usmerjeno v desno, pa je navedena iztočnica s prednostnim terminom. Pri prednostnem terminu pa so ti termini, kot smo že omenili, navedeni za oznako S: kot sopomenke:

zvézdasti cvét -ega -a m **organ.** → zvézdasto simétrični cvét
zvézdasto simétrični cvét -- -ega -a m **organ.**
cvet, ki se lahko s tremi ali več simetrijskimi ravninami razdeli na zrcalno enake dele, npr. pri rožnicah (Rosaceae) **S:** aktinomórfni cvét, polisimétrični cvét, radiálnosimétrični cvét, zvézdasti cvét **PRIM.:** dísimétrični cvét, móno-simétrični cvét [...]

S kazalkami so prikazane tudi okrajšane oblike terminov, pri čemer gre najpogosteje za kratice in redkeje za okrajšave. Ker se kratice v botanični literaturi praviloma ne sklanjajo, smo jih v slovarju prikazali kot nesklonljive, praviloma pa imajo dodan izgovor v oglatem oklepaju. Raba kratic z jedrno sestavino *kislina* oz. ang. *acid* izkazuje, da gre za ženski spol, zato smo ta tip v celoti tako prikazali. Sicer se kratice praviloma prevzemajo po izvorni obliki, zato je ta polna oblika termina navedena v okroglem oklepaju skupaj z oznako jezika dajalca. Izjema je kratica za *deoksiribonukleinsko kislino*, pri kateri se ob izvorni obliki DNA prednostno uporablja domača oblika DNK. Ker se kratice v besedilih pogosto pojavljajo, smo jih po rabi izenačili s polnimi oblikami terminov, na kar opozarja dvosmerna puščica:

DNK -- [deenká] ž neskl. krat. **biokem.**, **gen.** ↔ deóksiribonukleínska kislína
DNA -- [deená] ž neskl. (ang. deoxyribonucleic acid) krat. **biokem.**, **gen.** → deóksiribonukleínska kislína

Podobno so prikazane tudi okrajšave, npr.:

f. -- [fórma] okrajš. **sist.** → fórma (1)

Kratice in okrajšave so pri prednostni iztočnici prikazane za skupno oznako **K:**, ki sledi zaglavju:

deóksiribonukleínska kislína -e -e ž **K:** DNA, DNK **gen.**, **biokem.** *organska molekula v obliki dvojne vijačnice, ki [...]*
fórma -e ž **K:** **f. 1. sist.** *nenatančno opredeljena [...]* npr. *Achilea millefolium subsp. sudetica f. rosea [...]*

Podobno so prikazane tudi neprednostne pisne oblike terminov, vendar brez strokovnega označevalnika in z okrajšavo gl. namesto puščice. Te pisne oblike terminov se pri prednostni obliki ponovijo kot drugi del podvojene iztočnice:

karotín -a m gl. karotén
karotén -a tudi karotín -a m **1. biokem.**, **fiziol.** *neoksidirani karotenoid [...]*

Makrostrukturalna zgradba slovarja

Glavnino slovarja sestavlja besedilo, v katerem si slovarski sestavki sledijo v abecednem zaporedju iztočnic. Ta omogoča njenostavnejše in enotno razvrščanje in je tudi uporabniku prijazna oblika.

Posameznim slovarskim sestavkom je dodano slikovno gradivo, ki dopolnjuje definicije, uporabniku pa nudi vizualno predstavo o določenih značilnostih pojma.

Slovar dopolnjujejo še trije sezname tujejezičnih ustreznikov, v katerih so izhodiščne tujejezične oblike; torej gre za angleško-slovenski, nemško-slovenski in latinsko-slovenski seznam ustreznikov. Ti sezname uporabniku omogočajo, da lahko išče tudi v obratni smeri in npr. za angleški ustreznik najde pripadajoči termin v slovenščini.

Ker v omejenem obsegu predstavljena sistematika uporabniku zaradi razpršene slovarske predstavitve ne omogoča celovitega vpogleda v sistem, smo slovarju dodali še preglednico, v kateri so višji taksoni razvrščeni pregledno in sistematično. Preglednico je po 36. izdaji Strasburgerjevega učbenika botanike priredil dr. Boris Turk.

O nastajanju slovarja

Na pobudo Senata Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani je bila jeseni leta 1999 v okviru Sekcije za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstveno-raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) ustanovljena osemčlanska Komisija za botanični slovar. Njeni člani so postali prof. dr. Franc Batič, prof. dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliškar, akad. dr. Alojz Šercelj (umrl 2010), mag. Boris Turk in podpisana. Dr. Gorazd Kosi se je komisiji pridružil v maju 2010. Člani komisije, ki smo se sestajali dvakrat mesečno, smo se lotili priprav za izdelavo slovarja: narejen je bil izbor literature, iz katere so se z metodo podčrtovanja začeli zbirati termini, pripravljena je bila zasnova slovarja, člani so se seznanjali s terminografskimi načeli in metodo dela, začela se je tudi poskusna redakcija. Hkrati je v sodelovanju s Tomažem Seliškarjem začela nastajati računalniška aplikacija SlovarRed. Z namenom, da bi delo pospešili, smo se začeli člani od februarja 2000 dalje redno tedensko sestajati, komisija pa se je hkrati razdelila v dve skupini, tako da je lahko vzporedno potekala redakcija palinoloških in citoloških terminov. Delo je bilo organizirano tako, da so posamezni avtorji predlagali tematsko povezane skupine terminov, pripravili izhodiščne definicije, poiskali tujejezične ustreznike. Predloge smo nato na sejah skupinsko obravnavali, sprejemali prednostne in sopomenske oblike terminov, oblikovali definicije in spremljajoče slovarske prvine. V veliko pomoč nam je bila tudi elektronicirana metoda dela.

V zadnji fazi je potekala usklajevalna redakcija, med katero je bilo treba tematske sklope terminov, ki so bili obravnavani v ločenih skupinah, še skupno preveriti in uskladiti. To velja zlasti za termine s področja ekofiziologije, ki so bili dotlej obravnavani v sklopu fiziologije oz. ekologije. Slovarske sestavke s področja biotehnologije sta v letu 2007 pregledali dr. Jana Žel in dr. Maja Ravnikar ter predlagali nekaj koristnih dopolnitev in popravkov. Slovarsko besedilo sta spomladi 2011 pregledala recenzenta dr. Milan Lovka (botanični del) ter dr. Dušan Jurc (mikološki del). Njune predlagane spremembe, popravke in dopolnila smo skoraj v celoti upoštevali, saj so smiselno nadgrajevali besedilo slovarja. To velja še posebej za svetovanje dr. Dušana Jurca, ki je predlagal, kako naj v slovarju prikažemo sedaj veljavni sistem organizmov, ki jih je tradicionalno obravnavala mikologija in v ta namen pripravil seznam teh taksonov z ustreznimi novimi poimenovanji ter predlagal nekatere definicije. Skrbno izrisano ilustrativno gradivo k slovarju je prispeval mag. Paul Veenvliet, fotografijo cianobakterij je posnel dr. Gorazd Kosi, posnetek kremenaste alge pa dr. Gorazd Kosi v sodelovanju z dr. Kazimirjem Drašlerjem. Besedilo slovarja sta pred koncem redakcije terminografsko natančno pregledali dr. Mojca Žagar Karer in dr. Nina Ledinek ter predlagali koristne in upoštevanja vredne rešitve ter konkretne popravke. Slovar je v celoti skrbno pregledal tudi dr. Andrej Martinčič in med drugim opozoril zlasti na manjkajoče razmerne izraze, ostali avtorji pa so slovarsko besedilo pregledali po posameznih delih. Zapise tujejezičnih ustreznikov so jezikovno preverili še Nanika Holz, dr. Mateja Jemec Tomazin in dr. Kozma Ahačič. Prelom in oblikovanje slovarja je z veliko natančnostjo opravil Simon Atelšek, slovarsko besedilo pa so korekturno pregledali dr. Andrej Martinčič, dr. Boris Turk in Borislava Košmrlj - Levačič.

Iskrena hvala vsem, ki ste kakor koli prispevali k nastanku Botaničnega terminološkega slovarja, tako vsem avtorjem za njihov trud, znanje in vztrajnost, omenjenim sodelavcem za pomoč, kakor tudi predstojniku Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU prof.

dr. Marku Snoju za skrb, da je lahko delo nemoteno potekalo. Nenazadnje se iskreno zahvaljujem tudi svojemu možu, ki mi je vsa ta leta prijazno in z velikim razumevanjem stal ob strani.

Izid slovarja so finančno podprli Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za agronomijo, Oddelek za biologijo, Nacionalni inštitut za biologijo in Gozdarski inštitut Slovenije.

Borislava Košmrlj - Levačič

sourednica slovarja

Ljubljana , v novembru 2011

Pregled avtorjev po področjih

Franc BATIČ	botanika, citologija, histologija, organografija, sistematika, lihenologija, agronomija, genetika; deloma še: algologija, biokemija, ekologija
Aleksa CIMERMAN	mikologija, biotehnologija
Nada GOGALA	fiziologija, biokemija, biotehnologija
Gorazd KOSI	algologija
Andrej MARTINČIČ	ekologija, biogeografija, fitogeografija, briologija; deloma še: sistematika, organografija; izdelava preglednic: stres in ožjih tematskih ekoloških preglednic
Andrej SELIŠKAR	fitocenologija, sinsistematika, fitogeografija
† Alojz ŠERCELJ	palinologija, paleopalinologija, geologija
Boris TURK	botanika, citologija, histologija, organografija, genetika; izdelava preglednic: list, cvet, socvetja, seme, vede, pregled sistema rastlin in gliv; redakcija slikovnega gradiva
Borislava KOŠMRLJ - LEVAČIČ	zasnova slovarja, terminografsko vodenje, sooblikovanje definicij

Krajšave in oznake

°	oznaka za kotno stopinjo
%	oznaka za odstotek
()	okrogli oklepaj za navajanje veljavnih mednarodnih znanstvenih imen taksonov
/	ali
//	poševnici za navajanje starejših mednarodnih znanstvenih imen taksonov
[]	oglati oklepaj za navajanje izgovora
→	enosmerna puščica za usmerjanje k prednostnemu terminu
↔	dvosmerna puščica za usmerjanje k enakovrednemu terminu
⇒	enosmerna puščica za usmerjanje k veljavnemu mednarodnemu znanstvenemu imenu taksona
abb.	abbreviation: krajšava pri tujejezičnih ustreznikih
afir.	afrikansko
agr.	agronomija
algol.	algologija
ang.	angleško
biogeogr.	biogeografija
biokem.	biokemija
biol.	biologija
biotehn.	biotehnologija
bot.	botanika
briol.	briologija
cit.	citologija
ekol.	ekologija
f	femininum: samostalniška ali samostalniška besedna zveza ženskega spola pri nemških ali latinskih ustreznikih
f pl.	femininum, pluralis: samostalniška ali samostalniška besedna zveza ženskega spola v množini pri nemških ali latinskih ustreznikih
fin.	finsko
fitocen.	fitocenologija
fitogeogr.	fitogeografija
fitopatol.	fitopatologija
fiz.	fizika
fiziol.	fiziologija
fr.	francosko
gen.	genetika
geol.	geologija
gl.	glej: oznaka za usmerjanje k prednostni pisni obliki termina
GL.	glej: oznaka za navajanje podrednih pojmov

GL. ŠE	glej še: oznaka za navajanje sorodnih podrednih pojmov
gr.	grško
hist.	histologija
hortikult.	hortikultura
in	kaže na enakovredno pisno obliko termina
ital.	italijansko
izt.	iztočnica: ob sliki za navajanje pripadajoče iztočnice
K	krajšava: oznaka za navajanje kratic ali okrajšav
kem.	kemija
krat.	kratica: samostalnik, nastal iz začetnih delov večbesednega izraza
lat.	latinsko
les.	lesarstvo
lihen.	lihenologija
m	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola
m	maskulinum: samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola pri nemških ali latinskih ustreznikih
m mn.	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola v množini
m neskl.	nesklonljivi samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola
m pl.	maskulinum, pluralis: samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola v množini pri nemških ali latinskih ustreznikih
madž.	madžarsko
meteor.	meteorologija
mikol.	mikologija
n	neutrum: samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola pri angleških, nemških ali latinskih ustreznikih
n pl.	neutrum, pluralis: samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola v množini pri angleških, nemških ali latinskih ustreznikih
nem.	nemško
neustr.	strokovno in/ali jezikovno neustrezni termin
<i>npr.</i>	na primer
okrajš.	okrajšava: začetni ohranjeni del okrnjenega enobesednega ali večbesednega izraza, ki se piše s piko na koncu
organ.	organografija
paleopalin.	paleopalinologija
palin.	palinologija
ped.	pedologija
port.	portugalsko
PRIM.	oznaka za navajanje prirednih pojmov
razmn.	razmnoževanje
s	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
S	oznaka za navajanje sopomenk
s mn.	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola v množini
s neskl.	nesklonljivi samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
sinsist.	sinsistematika
sist.	sistematika
sl. str.	slika stran: v slovarskem sestavku za navajanje strani, na kateri je pripadajoča slika

šp.	špansko
šved.	švedsko
tudi	kaže na redkejšo pisno obliko termina
var. nar.	varstvo narave
zastar.	zastarelo: ime taksona, ki ni več veljavno
ž	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola
ž mn.	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola v množini
ž neskl.	nesklonljivi samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola

Slovar

A

- aapa bárje** -- -a [ápa] s (šved., fin. aapa myre) **biogeogr., fitocen.** *barje zlasti v borealnih predelih na rahlo nagnjeni površini, ki ga sestavljajo izohipsasto koncentrično ali ekscentrično razporejeni grebeni, porasli z rastlinami, značilnimi za visoka barja, in vmesni jarki z zastajajočo, z mineralnimi solmi bogato vodo, porasli z rastlinami, značilnimi za nizka barja* **PRIM.:** blánket bárje, pálsa bárje
ang.: aapa mire n
nem.: Aapamoor n
- ABA** -- [abeá] ž neskl. (ang. abscisic acid) krat. **biokem., fiziol.** ↔ abscizínska kislína
- abaksiálna strán listne plóskve** -e strani -- -- ž **organ.** → odóсна strán listne plóskve
- àbiótski dejávník** -ega -a m **ekol.** ↔ àbiótski okóljski dejávník
- àbiótski okóljski dejávník** -ega -ega -a m **ekol.** *vsak od mehanskih, fizikalnih ali kemičnih vplivov na rastlino na njenem rastišču, ki izvira iz nežive narave* **S:** àbiótski dejávník, biotópski dejávník **GL.:** kémični dejávník, mehánski dejávník, sévanje **Sonca,** temperatura, vlážnost **PRIM.:** biótski okóljski dejávník
ang.: abiotic environmental factor n
nem.: abiotischer Standortsfaktor m
- àbiótski strés** -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres, ki ga povzročajo abiotiski okoljski dejavniki* **GL.:** kémični strés, mehánski strés, osmótski strés, poplávní strés, súšni strés, svetlóbní strés, temperatúrni strés, UV-strés **PRIM.:** biótski strés
ang.: abiotic stress n
nem.: abiotischer Stress m
- àbiótsko onesnáženje** -ega -a s **ekol.** *onesnáženje rastišča rastline s snovmi, energijo abiotškega izvora, npr: z industrijskimi odpadki, izpušnimi plini, sevanjem* **PRIM.:** biótsko onesnáženje
ang.: abiotic pollution n
nem.: abiotische Verschmutzung f, abiotische Verunreinigung f
- ABP-proteín** -a tudi **proteín ABP** -a -- [abepé] m (ang. auxin binding protein) **fiziol.** *protein, ki veže avksin v endoplazemskem retiklu*
ang.: auxin binding protein n, ABP n
nem.: ABP n
- abscizija** -e ž **1. fiziol., ekol.** *odpadanje listov, cvetov, plodov z rastline zaradi nastanka ločitenega tkiva, ki ga sproža staranje, stres, zrelost* **GL. ŠE:** listopádnost
ang.: abscission n
nem.: Abszysion f
- 2. mikol.** *ločitev dveh celic zaradi razgraditve povezovalne plasti, celične stene, npr: ločitev konidija od konidiogene celice*
ang.: abscission n
nem.: Abszysion f
- abscizíjska plást** -e plástí ž **hist.** → ločítveno tkívo
- abscizíjsko tkívo** -ega -a s **hist.** → ločítveno tkívo
- abscizínska kislína** -e -e ž **K:** ABA **biokem., fiziol.** *seskviterpenoid, ki zavira rast in razvoj rastlin, njihovo rast v dolžino, celične delitve, vzdržuje dormanco brstov in semen, pospešuje staranje, tvorbo etilena, sproži zapiranje celic* *zapiralk*
ang.: abscisic acid n, abb. ABA
nem.: Abscisinsäure f, abb. ABS
- absolutna pokrôvnost** -e -i ž **fitocen.** *vsota deležev pokrovnosti vseh rastlinskih vrst, ki rastejo na popisni površini združbe* **S:** absolutno zastíranje **PRIM.:** rélativna pokrôvnost
ang.: absolute coverage n
nem.: absolute Deckung f
- absolutna značilnica** -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, vezana samo na eno združbo, ki jo nakazuje, označuje* **PRIM.:** lokálna značilnica, regiónálna značilnica
ang.: absolute character species n
nem.: absolute Charakterart f
- absolutna zračna vlága** -e -e -e ž **meteor., ekol.** *masa vodne pare v volumnu zraka pri določeni*

- ni temperaturi in zračnem tlaku* **PRIM.:** rélativna zračna vlága
ang.: absolute water humidity n
nem.: absolute Luftfeuchtigkeit f
- absolutno zastíranje** -ega -a s **fitocen.** → absolútna pokrôvnost
- absorpcija vóde** -e -- ž **fiziol., ekol.** črpanje rose, dežja, vode iz tal ali iz zelo vlažnega zraka v rastlino, ki ga omogočajo razlike v vodnem potencialu med rastlino in neposredno okolico
GL.: korenínska absorpcija vóde, nekorenínska absorpcija vóde
ang.: absorption n
nem.: Absorption f
- absorpcijska cóna koreníne** -e -e -- ž **organ.** del korenine za rastno cono, z razvitim rizodermom, lahko tudi mikorizo, kjer poteka absorpcija vode, hranilnih snovi **PRIM.:** prevajalna cóna koreníne, rástna cóna koreníne
ang.: root absorption zone n
nem.: Wurzelabsorptionzone f
- absorpcijski lásek** -ega -ska m **hist.** lasek epiderma nekaterih rastlin, ki absorbira vodo iz zraka, npr. pri vrstah iz družine ananasovk (*Bromeliaceae*) **PRIM.:** večcélični lásek
ang.: absorptive hair n
nem.: Absorptionshaar n
- absorpcijsko tkívo** -ega -a s **hist.** trajno tkívo, ki absorbira vodo in v njej raztopljene snovi iz okolja, npr. rizoderm
ang.: absorptive tissue n
nem.: Absorptionsgewebe n
- abundánca** -e ž **fitocen.** → pogóstnost
- acêrvul** -a m **mikol.** krožniku podoben konidiom, ki je subepidermalno ali subkutikularno ugreznjen v tkívo gostitelja, od katerega je jasno razmejen, sestavljen pa je iz psevdoparenhima, iz katerega se razvijajo konidiofori in konidiji, pri anamorfnih zaprtotrošnicah (*Ascomycota*), npr. pri rodovih *Colletotrichum*, *Pestalotia* **S:** acervulárni konidióm
ang.: acervulus n
nem.: Acervulus m, Azervulus m
lat.: acervulus m
- acervulárni konidióm** -ega -a m **mikol.** → acêrvul
- acetílgukozamín** -a m **biokem., fiziol.** derivat glukozamína z acetilno skupino, vezano na dušik amino skupine, ki je sestavina mnogih glikoproteidov, heteropolisaharidov, glikolipidov in je osnovna enota v sintezi hitina
ang.: acetylglucosamine n
nem.: Acetylglukosamin n
- acetíl kòencím Á** -- -a -- m **biokem., fiziol.** vmesni produkt pri razgradnji sladkorjev in maščob, ki prenaša aktivirano acetilno skupino
ang.: acetyl-coenzyme A n
nem.: Acetyl-Coenzym A n
- acidofilna rastlína** -e -e ž **ekol.** rastlina, katere fiziološki ali ekološki optimum uspevanja je v kislem okolju **S:** kisloljubna rastlína **PRIM.:** bazifilna rastlína, nevtrofilna rastlína
ang.: acidophile plant n
nem.: azidophile Pflanze f
lat.: acidophyton n
- áciklični cvét** -ega -a m **organ.** cvet, katerega cvetni deli so nameščeni premenjalno in ne v vretencih, npr. pri magnoliji (*Magnolia*) **PRIM.:** cíklični cvét, hemicíklični cvét
ang.: acyclic flower n
nem.: azyklische Blüte f
lat.: flos acyclicus m
- acikulárna spóra** -e -e ž **lihen., mikol.** → íglásti trós
- àconálna tlà** -ih tál tudi àzonálna tlà -ih tál s mn. **ekol., ped.** tla brez izoblikovanih horizontov, ki so nastala zlasti pod vplivom tekture, npr. kamnišče, prodišče
ang.: azonal soil n
nem.: azonaler Boden m
- adaksiálna strán lístne plóskve** -e strani -- -- ž **organ.** → priósna strán lístne plóskve
- adaptácija** -e ž **fiziol., ekol.** → prilagodítev
- adenín** -a m **biokem.** organska baza, ki sestavlja DNK, RNK, ATP, NADP in se v dvojni vijačnici DNK poveže s timinom **S:** vitamín B4 **PRIM.:** timín
ang.: adenine n
nem.: Adenin n
- adenozín difosfát** -- -a m **K:** ADP **biokem., fiziol.** nukleotid, ki sodeluje v celicah pri prenosu energije, zgrajen iz adenina in riboze, na katero sta na petem atomu ogljika riboze vezani dve fosfatni skupini
ang.: adenosine diphosphate n, abb. ADP
nem.: Adenosindiphosphat n, abb. ADP
- adenozín mónofosfát** -- -a m **K:** AMP **biokem., fiziol.** nukleotid, ki je osnova za tvorbo ATP,

zgrajen iz adenina in riboze, v katerem je na prvi atom ogljika riboze vezan adenin, na petega pa ena fosfatna skupina, sestavni del RNK

ang.: adenosine monophosphate n, abb. AMP

nem.: Adenosinmonophosphat n, abb. AMP

adenozín trifosfát -- -a m **K:** ATP **biokem., fiziol.** nukleotid, ki nastaja pri fotosintezi in celičnem dihanju ter je vir energije, fosfata v celiči, zgrajen iz adenina in riboze, v katerem je na prvi atom ogljika riboze vezan adenin, na petega pa tri fosfatne skupine

ang.: adenosine triphosphate n, abb. ATP

nem.: Adenosintriphosphat n, abb. ATP

adenozín trifosfatáza -- -e ž **K:** ATP-aza **biokem., fiziol. encim**, ki hidrolizira adenzin trifosfat v adenzin difosfat in fosfat

ang.: adenosine triphosphatase n, ATPase n

nem.: ATPase f

adenozín trifosfát sintáza -- -- -e ž **biokem., fiziol. encim**, navadno v tilakoidni in mitohondrijski membrani, ki katalizira sintezo adenzin trifosfata iz adenzin difosfata in fosfata **S:** ATP-sintaza

ang.: adenosine triphosphate synthase n, ATP synthase n

nem.: Adenosintriphosphatase f

adóksna embrionalna vréčka -e -e ž **organ.** tetrasporna embrionalna vréčka, ki vsebuje osem jeder, tako da je končna zgradba podobna polygonijskemu tipu **PRIM.:** drúsna embrionalna vréčka, fritilárijska embrionalna vréčka, krizantemum-cinerariifólijska embrionalna vréčka, penaéjska embrionalna vréčka, peperómijska embrionalna vréčka

ang.: Adoxa type of embryo sack n

nem.: Adoxa-Typ des Embryosacks m

ADP -- [adepé] m neskl. (ang. adenosine diphosphate) krat. **biokem., fiziol.** → adenzin difosfát

adúlni list -ega -a m **organ.** zeleni list, ki nastaja v obdobju zrelosti, ko rastlina preide v generativno fazo razvoja, npr. pri navadnem bršljanu (*Hedera helix*) **PRIM.:** juvenilni list

ang.: adult leaf n

nem.: Altersblatt n, Folgeblatt n

lat.: folium adultum n

adúlni stádij -ega -a m **fiziol. obdobje odraslosti** v razvoju rastline, ko ima ta že razvite spolne razmnoževalne organe, značilno zgradbo,

npr. oblika, velikost listov, habitus **PRIM.:** juvenilni stádij

ang.: adult stage n

nem.: Erwachsenenstadium n

adventívna embrionija -e -e ž **fiziol. embrionija**, pri kateri embrii nastanejo neposredno iz celic nucela semenske zasnove brez razvoja embrionalne vrečke **S:** nucelárna embrionija

ang.: adventitious embryo n

nem.: Adventivembryonie f, Nucellarembryonie f

adventívna korenína -e -e ž **1. organ.** → nadoméstna korenína (1)

2. biotehn. → nadoméstna korenína (2)

adventívna krpica -e -e ž **lihen. nadomestni del lišajske steljke**, ki krpasto izrašča po poškodbah ali pri nespolnem razmnoževanju **PRIM.:** regeneracijska krpica

ang.: adventitious branch n

nem.: Adventivlobulus n

adventívna organogénéza -e -e ž **biotehn. nastanek in razvoj organov v tkivni kulturi**, ki se razvijajo kot unipolarne strukture s prevajalnimi elementi, povezanimi z matičnim tkivom **GL.:** kavlogenéza, rizogénéza

ang.: adventitious organogenesis n

nem.: adventive Organogenese f

adventívna vrsta -e -e ž **fitogeogr. rastlinska vrsta tuje flore**, ki se razširja s človekovim delovanjem na območja izven naravnega areala **S:** alohtóna vrsta, antropofit, tujeródna vrsta **GL.:** hemerofit, ksenofit **PRIM.:** avtohtóna vrsta

ang.: adventive plant n

nem.: Adventivpflanze f

lat.: species adventiva f

adventívni brst -ega -a m **1. organ. brst**, ki se razvije na neobičajnem mestu zaradi posebnih hormonskih vplivov ali okoljskih razmer, npr. na koreninah sliv (*Prunus domestica*), hrušk (*Pyrus communis*) **S:** obnovitveni brst

ang.: adventitious bud n

nem.: Adventivknospe f

lat.: gemma adventitia f

2. biotehn. brst, ki se iz tkiva razvije najprej v kalus ali nastane neposredno iz izsečka **S:** nadoméstni brst

ang.: adventitious bud n

nem.: Adventivknospe f

aerenhím -a m **hist., ekol. zračno tkivo** v steblih,

listih in koreninah, z velikimi povezanimi intercelularji za prevajanje kisika do delov, kjer ga primanjkuje, značilno za vodne rastline in rastline, rastoče v tleh z malo kisika **S:** prezračevalni parenhím

ang.: aerating tissue n, aerenchyma n

nem.: Aerenchym n

lat.: aërenhyma n

aërobiologija -e ž *panoga biologije, ki preučuje v zraku lebdeče mikroorganizme*

ang.: aerobiology n

nem.: Aerobiologie f, Aërobiologie f

aeróbnne glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *glíve, ki za življenje potrebujejo prosti molekularni kisik, energijo pa dobivajo z dihanjem* **PRIM.:** ànaeróbnne glíve

ang.: aerobic fungi n pl.

nem.: aerobe Pilze f

aërodinámična upórnost -e -i ž **fiziol., ekol.** → difuzíjska upórnost mëjne plasti

aerofitske álge -ih álǵ ž mn. **algol.** *alge /Algae/, ki so prilagojene življenju na kopnem, na vlažni podlagi, npr. na skalah, drevesnih deblih, fasadah hiš* **GL.:** epipsámon, súb aerofitske álge

ang.: aerophytic algae n pl.

nem.: aerophytische Algen f pl., Luftalgen f pl.

aëropalinologíja -e ž *panoga palinologije, ki preučuje vsebnost peloda v zraku*

ang.: aeropalynology n

nem.: Aeropalynologie f

aëroplánkton -a m **ekol.** *plankton v zraku, ki ga sestavljajo npr. mikroskopske alge, trosi, pelod* **PRIM.:** hidróplánkton

ang.: aeroplankton n

nem.: Aeroplankton n

lat.: aëroplancton n

aërotaksíja -e ž **fiziol., ekol.** *usmerjena taksíja, ki jo sproža višji parcialni tlak kisika* **PRIM.:** fótotaksíja, kémotaksíja

ang.: aerotaxis n, aerotaxy n

nem.: Aerotaxis f

aerotóp -a m **algol.** *zračni mehurček pri mnogih planktonskih cianobakterijah (Cyanobacteriota), katerega funkcija je uravnavanje lebdenja v vodi* **S:** plínska vakuóla

ang.: aerotope n

nem.: Aerotop n

aërotropizem -zma m **fiziol., ekol.** *tropizem, ki ga sproža visok parcialni tlak kisika, npr. rast*

podzemnih organov rastline proti dobro prežračenemu predelu tal **PRIM.:** éléktrotropizem, fótotropizem, grávitropizem, hídtropizem, hígtropizem, kémotropizem, têmtropizem, tígtropizem, trávmatotropizem

ang.: aerotropism n

nem.: Aerotropismus m

afánoplazmódij -a m **mikol.** *neizrazito obarvan, mrežasto razraščén fuzijski plazmodij, značilen za nekatere akraside (Acrasiobionta), npr. pri rodu Stemonitis* **PRIM.:** faneroplazmódij, protoplazmódij

ang.: aphanoplasmodium n

nem.: Aphanoplasmodium n

afilni kserofít -ega -a m **ekol.** *kserofít brez razvitih zelenih listov, zaradi česar ima zmanjšano transpiracijsko površino, kar mu omogoča ohranjanje normalnih življenjskih funkcij tudi v sušnem obdobju, pri čemer fotosinteza poteka v zelenih poganjkih, npr. žuka (Spartium), metlina (Ephedra), metličevje (Sarothamnus)* **PRIM.:** listopádni sklerofít, stipakserofít, vednozélèni sklerofít

ang.: aphyllous xerophyte n

nem.: aphyllischer Xerophyt m, Rutengewächs n

aflatoksín -a m **mikol.** *mikotoksin, predvsem pri glivah Aspegillus flavus, Aspergillus parasiticus, ki modro ali zeleno fluorescira, pri ljudeh zaradi uživanja okuženih semen, npr. arašidov, povzročá zastrupitve, mutacije, rakotvorne spremembe*

ang.: aflatoxin n

nem.: Aflatoxin n

àfótična cóna -e -e ž **ekol.** *plast stoječih voda pod kompenzacijsko ravnino, v kateri majhna jakost svetlobe ali njena odsotnost ne omogoča fotosinteze, zato v njej potekata le razgradnja organskih snovi in sekundarna produkcija* **PRIM.:** evfótična cóna

ang.: aphotic zone n, disphotic zone n

nem.: aphotische Zone f, dysphotische Zone f

agamogoníja -e ž **razmn.** *nespolno razmnoževanje s posameznimi celicami, ki niso zmožne oploditve*

ang.: agamogony n

nem.: Agamogonie f

lat.: agamogonia f

agamospérmija -e ž **razmn.** *nastanek semen brez oploditve, pri čemer se embrio razvije*

iz različnih delov semenske zasnove ali ženskega gametofita brez zlitja spolnih celic **S:** psévdómíksa (1) **GL.:** apogamíja, gametofítska agamospermíja, psévdogamíja, sporofítska agamospermíja

ang.: agamospermy n

nem.: Agamospermie f

lat.: agamospermia f

ágar -ja m **algol., mikol.** za mnoge mikroorganizme nerazgradljiva zmes polisaharidov, predvsem iz galaktoze, pridobljena iz morskih rdečih alg (*Rhodobionta*), npr. iz rodov *Gelidium*, *Gracilaria*, *Gigartina*, *Pterocladia*, ki se uporablja pri gojenju mikroorganizmov za učvrstitev tekočih gojišč

ang.: agar n

nem.: Agar m

lat.: agarum n

agg. [agregát] okrajš. sist. → agregát (1)

áglykón -a m **biokem.** nesladkorni del glikozidne molekule, ki je pogosto sekundarni metabolit, npr. antocianidin, kumarin, alkaloid, terpen

ang.: aglycon n

nem.: Aglykon n

aglutinácija -e ž **1. biol.** zlepljanje celic, tkiv ali organov

ang.: agglutination n

nem.: Agglutination f, Verklumpung f

2. biotehn. prva faza zlitja protoplastov, v kateri se protoplasta tesno prilegata

ang.: agglutination n

nem.: Agglutination f, Verklumpung f

ágranulárni kloroplást -ega -a m **cit.** → nègranulárni kloroplást

agregácija -e ž **mikol.** faza v življenjskem krogu akrasidov (*Acrasiobionta*), v kateri se miksamebe združijo v celularne agregacijske plazmodije **PRIM.:** kulminácija, migrácija, sporulácija

ang.: aggregation n

nem.: Aggregation f, Zusammenballung f

lat.: aggregatio f

agregacijska zvéza -e -e ž **algol.** enostavna steljka, ki nastane z združevanjem prosto gibljivih celic, npr. pri nekaterih zelenih algah iz rodov *Scenedesmus*, *Pediastrum*, *Hydrodictyon*

ang.: coenobium n

nem.: Aggregationsverband m

agregacijski plazmódij -ega -a m **mikol.** vege-

tativna razvojna faza v življenjskem krogu akrasidov (*Acrasiobionta*), v kateri so posamezne miksamebe združene **S:** psévdoplazmódij

ang.: pseudoplasmodium n

nem.: Aggregat-Plasmodium n, Pseudoplasmodium n

lat.: pseudoplasmodium n

agregát -a m **K:** agg. sist. skupina vrst, ki jih je po morfoloških lastnostih težko razločevati, v nomenklaturi kombinaciji označena z okrajšavo agg., npr. *Achillea millefolium* agg. **S:** zbirna vrsta

ang.: species aggregate n, species group n

nem.: Aggregat n, Artengruppe f, Sammelart f

lat.: aggregatum n

agregírani trák -ega trákú m **hist.** trak, zgrajen iz več trakov, ki so nameščeni tako skupaj, da dajejo videz enega traku, čeprav jih ločujejo aksialni elementi

ang.: aggregate ray n

nem.: zusammengesetzter Markstrahl m

agriofít -a m **fitogeogr.** rastlinska vrsta, ki uspeva na obdelovalnih površinah

ang.: agriophyte n

nem.: Agriophyt m

ágrobaktérija -e ž **biotehn.** vrsta bakterij *Agrobacterium tumefaciens* ali *Agrobacterium rhizogenes*, s katerimi je mogoče z gensko tehnologijo v rastlinsko celico vnašati tujo DNK

ang.: agrobacterium n

nem.: Agrobakterium n

lat.: agrobacterium n

ágrobiologíja -e ž **panoga biologije**, ki preučuje biološke zakonitosti v kmetijstvu

ang.: agrobiology n

nem.: Agrarbiologie f, Agrobiologie f

ágroekologíja -e ž **panoga ekologije**, ki preučuje odnose med kmetijskimi rastlinami in okoljem

ang.: agroecology n

nem.: Agrarökologie f, Agroökologie f

agroklavín -a m **mikol., biotehn.** klavinski alkaloid v sklerocijih glive *Claviceps fusiformis*, ki se uporablja v medicini

ang.: agroclavine n

nem.: Agroclavin n

ágronmeliorácija -e ž **ekol.** spreminjanje fizikalnih, kemičnih in bioloških lastnosti tal z

različnimi tehničnimi ukrepi, zaradi česar se spreminja vrstni sestav združbe **PRIM.:** hidro-meliorácija

ang.: agroamelioration n

nem.: Agromelioration f

ágronometeorologija -e ž *panoga meteorologije, ki preučuje vremenske in podnebne vplive na kmetijske rastline*

ang.: agronometeorology n

nem.: Agrometeorologie f

agronomija -e ž *veda o gojenju, pridelovanju rastlin, obdelovanju zemlje*

ang.: agronomy n

nem.: Agronomie f

ahéna -e ž **organ.** → róžka

áhlamidêjski cvét -ega -a m **organ.** *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem cvetno odevalo ni razvito, npr. pri vrbah (Salix), šaših (Carex) S:* gimnántni cvét, góli cvét **PRIM.:** díhlamidêjski cvét, mónohlamidêjski cvét

ang.: achlamydeous flower n, gymnanthous flower n, nude flower n

nem.: achlamydeische Blüte f, nackte Blüte f

lat.: flos achlamydeus m, flos nudus m

Á-horizónt -a tudi **horizónt** **Á** -a -- m → húmu-sno-akumulatívni horizónt

ákarodomácij -a m **organ.** *domacij, v katerem živijo pršice, npr. na listih kavovca (Coffea), na priosni strani listnega dna pri jesenih (Fraxinus) PRIM.:* mírmekodomácij

ang.: acarodatium n

nem.: Acarodatium n

akcesórni pigmènt -ega -ênta m **fiziol.** → antén-sko barvílo

akinéta -e ž **algol.** *mirujoča celica pri nekaterih algah /Algae/, cianobakterijah (Cyanobacteriota), ki nastane z delitvijo posamezne celice, pri nalaganju asimilatov in redukciji tilakoid pa z združevanjem več celic*

ang.: akinete n

nem.: Akinet m

lat.: akinete f

aklimácija -e ž **fiziol., ekol.** → nêdédna prilagoditev

aklimatizácija -e ž **fiziol., ekol.** → nêdédna prilagoditev

akrasídi -ov m mn. (Acraziobionta), /Acraziomycota, Acrasidae/ **biol., sist.** *red praživali (Protozoa), pri katerih so celice v vseh fazah življenjske-*

ga kroga neobičkane, vegetacijska faza je agregacijski plazmodij, zgrajen iz posameznih jasno ločenih celic brez celičnih sten, v reprodukcijski fazi se z migracijo in kulminacijo tvori pecljati sporokarp, celice v peclju se obdajo s celulozno celično steno, na vrhu nastanejo trosi, so haplonti, pri redkih je dokazano tudi spolno razmnoževanje, ki poteka z združitvijo ameboidnih celic in kasnejšo redukcijsko delitvijo diploidne megaciste, prehranjujejo se heterotrofno, z bakterijami S: akraziomicéte, zastar. nêpráve slúzavke

ang.: acrasids n pl.

nem.: Acraziobionta m pl.

akrasín -a m **mikol.** *ciklični adenozin monofosfat, ki deluje kot signalna snov za združevanje miksameb pri agregaciji mnogih akrasidov (Acraziobionta), npr. pri vrsti Dictyostelium discoideum*

ang.: acrasin n

nem.: Acrasin n

akraziomicéte -ét ž mn. **mikol., sist.** → **biol., sist.** akra sídi

akritárhi -ov m mn. **algol.** *skupina fosilnih alg, ki jih sistematsko ni mogoče jasno opredeliti*

ang.: acritarchs n pl.

nem.: Acritarcha n pl.

akrodrómná ožíljenost -e -i ž **organ.** → prógá-sta ožíljenost

akrogíni jetrenják -ega -a m **brjol.** *organizacijski tip jetrenjakov (Marchantiophytina), pri katerih so arhegoniji in kasneje sporofiti nameščeni pod vrhom stebelc, vejic, pri stelj-kastih jetrenjakih pa na zgornji strani steljke* **PRIM.:** anakrogíni jetrenják

ang.: acrogynous liverwort n

nem.: akrogynes Lebermoos n

akrokárpni máh -ega mahú m **brjol.** *listnati mah (Bryophytina), navadno pokončno rastoč, pri katerem so sporofiti nameščeni na vrhu stebelca ali vejic* **PRIM.:** plevrokárpni máh

ang.: acrocarpous moss n

nem.: akrokarpes Moos n

akrokóntná obíčkanost -e -i ž **mikol.** *običkanost, pri kateri ima zoospora biček na sprednjem delu, npr. pri hifohitridijah (Hyphochytridiomycota)*

ang.: acrokont flagellation n

nem.: akrokonte Begeißelung f

akronemátični bíček -ega -čka m **biol.** → nítasti bíček

akropetalna fialokonidiácia -e -e ž **mikol.** *na-stajanje fialokonidijev, pri katerem je najmlajši konidij na vrhu verižčastega niza*

PRIM.: bazipetalna fialokonidiácia

ang.: acropetal phialoconidiation n

nem.: akropetale Phialokonidiation f

akroplátna rásť lísta -e rásť -- ž **fiziol., morfol.** → vršna rásť lísta

akrotonija -e ž **hist.** *stranska razrast debla, pri kateri zaradi šibke apikalne dominancé poteka dolžinska rásť stranskih poganjkov, vej v neposredni bližini vršnega meristema tako, da se oblikuje drevo* **PRIM.:** bazitonija

ang.: acrotony n

nem.: Akrotonie f

aksenična kultura -e -e ž **biotehn. kultura,** ki je brez simbiotov, zajedavcev

ang.: axenic culture n

nem.: axenische Kultur f

aksenična kultura álg -e -e -- ž **algol.** → brez-baktérijska kultura álg

aksiálni parenhím -ega -a m **hist.** → ósni parenhím

aksíla -e ž **organ.** → zalístje

aksilárna placéntácia -e -e ž **organ.** *placéntácia, pri kateri so semenske zasnove nameščene v sredini večpredalaste plodnice, na stičišču septov zraslih plodnih listov, npr. pri lilijevkah (Liliaceae)* **PRIM.:** aksilárno-parietálna placéntácia, apikálna placéntácia, apikálno-aksilárna placéntácia, bazálna placéntácia, centrálna placéntácia, laminálna placéntácia, marginálna placéntácia, parietálna placéntácia, septátno-parietálna placéntácia, súbmarginálna placéntácia

ang.: axillary placentation n

nem.: axilläre Plazentation f, winkelständige Plazentation f

lat.: placentatio axillaris f

aksilárni brst -ega -a m **organ.** → zalístni brst

aksilárni meristém -ega -a m **hist.** → zalístni meristé

aksilárno-parietálna placéntácia -e -e ž **organ.** *placéntácia, pri kateri so semenske zasnove nameščene v kotu med steno večpredalaste plodnice in septom, npr. pri križnicah (Brassicaceae)* **PRIM.:** aksilárna placéntácia, apikál-

na placéntácia, apikálno-aksilárna placéntácia, bazálna placéntácia, centrálna placéntácia, laminálna placéntácia, marginálna placéntácia, parietálna placéntácia, septátno-parietálna placéntácia, súbmarginálna placéntácia

ang.: parietal-axile placentation n

nem.: axillär-parietale Plazentation f

lat.: placentatio axillario-parietalis f

aksilárno socvétje -ega -a s **organ.** → obstránsko socvétje

aktín -a m **fiziol.** *beljakovina, ki v celicah mnogih nižjih evkariontov povzroča periodični tok citoplazme, npr. v plazmodijih sluzarjev (Myxogastria)*

ang.: actin n

nem.: Aktin n

aktinobaktérijska simbióza -e -e ž **fiziol., ekol.** → aktinoríza

aktinocítična réža -e -e ž **hist.** *réža, pri kateri celici zapiralki obdajajo radialno urejene celice spremljevalke* **S:** žárkasta réža **PRIM.:** anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: actinocytic stomatal type n

nem.: aktinocytischer Stoma-Typ m

aktinodrómna ožíljenost -e -i ž **organ.** → žárkasta ožíljenost

aktinomórfni cvét -ega -a m **organ.** → zvézdasto simétrični cvét

aktinoríza -e ž **fiziol., ekol.** *baktérijska simbioza med aktinobakterijami iz rodu Frankia in nekaterimi vrstami iz družin brezovk (Betulaceae), kazuarinovk (Casuarinaceae), oljčičevk (Elaeagnaceae), krhlikovk (Rhamnaceae), rožnic (Rosaceae), voščenih mirtovk (Myricaceae), korarijevok (Coriariaceae), datiskovk (Datisceae)* **S:** aktinobaktérijska simbióza **PRIM.:** cefalódijska simbióza, cianobaktérijska simbióza, rizóbijska simbióza

ang.: actinorrhiza n

nem.: Aktinorrhize f

aktinostéla -e ž **hist.** *žilni sistem iz ene radialne žile, pri kateri je ksilem na prečnem prerezu zvezdaste oblike, med njegovimi kraki pa je floem, npr. pri primitivnih praprotnicah*

/Pteridophyta/, koreninah semenk (Spermatophytina) PRIM.: haplostéla, plektostéla

ang.: actinostele n

nem.: Aktinostele f

lat.: actinostela f

aktivna kislota tál -e -i -- ž ped., ekol. *količina prostih disociiranih vodikovih ionov v talni raztopini, izražena z vrednostjo pH, merjena v suspenziji vzorca tal v destilirani vodi PRIM.: potenciálna kislota tál PRIM. ŠE: reakcija tál*

ang.: actual acidity n

nem.: aktuelle Bodenazidität f

aktivna površina -e -e ž ekol. *nekaj 10 μm debela površinska plast neporaslih tal, rastlin ali različnih predmetov, v kateri se kratkovalovno direktno sevanje Sonca pretvarja v dolgovalovno toplotno sevanje*

aktivni biómónitoring -ega -a m fiziol., ekol. *biomonitoring, pri katerem se spremlja prisotnost onesnažil z opazovanjem uspevanja posebnih testnih rastlin, gojenih v onesnaženih območjih PRIM.: pasívni biómónitoring*

ang.: active biomonitoring n

nem.: aktives Biomonitoring n

aktivni rástni vršiček -ega -ega -čka m hist. *rastni vršiček v fazi rasti, ko se v njem celice delijo in povečujejo PRIM.: dormántni rástni vršiček*

ang.: active apical meristem n

nem.: aktives Apikalmeristem n

aktivni transpórt -ega -a m fiziol. *transport molekul ali ionov skozi membrano proti koncentracijskemu gradientu, ki ga ob porabi energije omogoča delovanje črpalk, prenašalnih proteinov v membrani PRIM.: pasívni transpórt*

ang.: active transport n

nem.: aktiver Transport m

akumulácijski bioindikátor -ega -ja m ekol. *organizem, odporen proti onesnažilom, zlasti proti težkim kovinam, ki jih npr. nekatere rastline kopičijo v tkivih v večjih količinah, s čimer nakazujejo prisotnost teh snovi v okolju PRIM.: odzivni bioindikátor*

ang.: accumulative bioindicator n

nem.: akkumulativer Bioindikator m

akumulácijski fáktor -ega -ja m fiziol., ekol. *število, ki pove, za kolikokrat v rastlini nakopi-*

čena količina določenega onesnažila, težke kovine, radionuklida, presega koncentracijo v tleh S: bioakumulácijski fáktor

ang.: accumulation factor n

nem.: Akkumulationsfaktor m, Bioakkumulationsfaktor m

akútna fitotóksična koncentrácija -e -e -e ž fiziol., ekol. *večja fitotoksična koncentracija, zaradi katere v kratkem času nastanejo v rastlini poškodbe PRIM.: krónična fitotóksična koncentrácija*

ang.: acute phytotoxic concentration n

nem.: akute phytotoxische Konzentration f

akútna poškódba -e -e ž fiziol., ekol. *večja, trajna poškodba, ki nastane pri kratkotrajni izpostavljenosti rastline delovanju močnega stresnega dejavnika, npr. kloroza, nekroza, odmrtje organov, cele rastline PRIM.: krónična poškódba*

ang.: acute injury n

nem.: akute Schädigung f

akvaporín -a m fiziol. *membranski protein, ki tvori kanale za prehajanje vodnih molekul skozi membrano*

ang.: aquaporin n

nem.: Aquaporin n

albédo -a m ekol. *del sevanja Sonca, ki se na Zemljinem površju odbije nazaj v atmosfero*

ang.: albedo n

nem.: Albedo n

albumín -a m biokem., fiziol. *vodotopna globularna beljakovina, ki je zlasti v alevronskih zrnih semen*

ang.: albumin n

nem.: Albumin n

albuminóžno séme -ega seména s organ. *seme, v katerem so hranilne snovi ob zrelosti shranjene v endospermu, npr. pri travah (Poaceae) PRIM.: éksalbuminóžno séme*

ang.: albuminous seed n, endospermous seed n

nem.: endospermischer Samen m

albumínska célica -e -e ž cit. → Strasburgerjeva célica

alél -a m gen. *alternativna oblika gena na istih lokusih homolognih kromosomov*

ang.: allele n

nem.: Allel n

alelopatíja -e ž fiziol., ekol. *konkurenca, pri kateri osebki določene rastlinske vrste z izloča-*

njem kemičnih snovi zaviralno učinkujejo na osebkke drugih vrst ali druge osebkke iste vrste
S: neposredna konkurenca **PRIM.:** posredna konkurenca

ang.: allelopathy n, interference competition n

nem.: Allelopathie f, Interferenzkompetition f

lat.: allelopathia f

alelopátska snôv -e snoví ž **fiziol., ekol.** kemična snov, ki jo v neposredno okolico, zlasti v tla, izločajo nekatere rastline, s čimer zavirajo, onemogočajo uspevanje drugih rastlinskih vrst, mikroorganizmov, gliv, redkeje tudi drugih osebkov iste vrste

ang.: allelochemical n, allelopathic compound n

nem.: allelopatischer Wirkstoff m

alevrónska plást -e plasti ž **hist.** plast celic v sekundarnem endospermu, ki vsebuje alevrónska zrna, npr. v semenih žit, kličnih listih metuljnic (*Fabaceae*)

ang.: aleurone layer n

nem.: Aleuronschicht f

alevrónsko zrno -ega -a s **cit.** zrno, navadno sestavljeno iz enega kristaloida in več globoidov, povezanih s fitinom, ki z izsušitvijo proteinske vakuole nastane v celicah endosperma nekaterih semen, embriih nekaterih rastlin

ang.: aleurone grain n

nem.: Aleuronkorn n

lat.: aleuron n

álfakarotén -a tudi álfakarotín -a in **α-karotén** -a [álfa] m **biokem., fiziol.** karoten v kloroplastih z enim betaionskim in enim etaionskim obročem, ki sodeluje pri fotosintezi kot antensko barvilo, deluje pa tudi kot prekursor za zaščitna barvila pred presežnimi jakostmi svetlobnega sevanja **PRIM.:** bétakarotén, likopén

ang.: alpha-carotene n, α-carotene n

nem.: Alpha-Carotin n, α-Carotin n

álfakarotín -a m **gl.** álfakarotén

álfamezosapróbna kakôvostna stôpnja -e -e -e in **α-mezosapróbna kakôvostna stôpnja** -e -e -e [álfa] ž **ekol.** kakovostna stopnja vodotoka, ki je srednje do močno onesnažen, obremenjen **PRIM.:** bétamezosapróbna kakôvostna stôpnja, oligosapróbna kakôvostna stôpnja, polisapróbna kakôvostna stôpnja

ang.: alpha-mesosaprobic category n, α-mesosaprobic category n

nem.: alpha-mesosaprobe Stufe f α-mesosaprobe Stufe f

algárij -a m **algol.** herbarijska zbirka, v kateri se hranijo primerki večjih alg

ang.: algarium n

nem.: Algensammlung f

álge álg ž **mn.** /Algae/ **algol., sist.** heterogena skupina fotoavtotrofnih evkarontskih organizmov, ki so enocelični ali imajo razvito steljko, večinoma živijo v vodi, po taksonomskih sistemih se uvrščajo v različna podkraljestva

ang.: algae n pl.

nem.: Algen f pl.

algicíd -a m **algol.** biocid, ki uničuje alge

ang.: algaecide n, algicide n

nem.: Algizid n

algínska kislína -e -e ž **algol.** galertasti polisaharid, ki je značilen zlasti za rjave alge (*Phaeophyceae*)

ang.: alginic acid n

nem.: Alginsäure f

álgna plást -e plasti ž **lihen.** plast v heteromerni steljki lišaja, ki jo sestavljajo celice alg

ang.: algal layer n

nem.: Algenschicht f

álgno bíogorívo -ega -a s **algol.** biogorivo, ki se pridobiva iz alg

ang.: algae fuel n, algae oleum n

nem.: Algenbrennstoff m

algologíja -e ž **veda,** ki preučuje alge /Algae/ in cianobakterije (*Cyanobacteriota*)

ang.: algology n, phycology n

nem.: Algenkunde f, Algologie f, Phykologie f

áliumska embrionálna vréčka -e -e -e ž **organ.** bisporna embrionalna vréčka z osmimi jedri, ki je v končnem stadiju podobna polygonumskemu tipu **PRIM.:** endimiónska embrionálna vréčka, podostémónska embrionálna vréčka

ang.: Allium type of embryo sack n

nem.: Allium-Typ des Embryosacks m

alkaloíd -a m **biokem.** sekundarni metabolit nekaterih rastlin, gliv, ki je organska dušikova baza, navadno s heterociklično vezanim dušikom, katerega funkcija je privabljanje opráševalcev, zaščita pred zajedavci in rastlinojedi ali deluje alelokemično, pri čemer je toksičen za človeka in druge vretenčarje, v manjših koncentracijah se uporablja kot poživilo, droga, zdravilo, biocid **GL.:** izokinolínski alkaloídi, kinolínski alkaloídi,

kinolizidínski alkaloidi, piperidínski alkaloidi, piro-
lizidínski alkaloidi, purínski alkaloidi, terpenoidno-
-indólni alkaloidi, tropánski alkaloidi

ang.: alkaloid n

nem.: Alkaloid n

lat.: alkaloidum n

alkohólna fermentácija -e -e ž **biotehn.** *fer-*
mentacija, pri kateri iz sladkorjev, navadno
v sadnih sokovih, z encimi mikroorganizmov,
predvsem kvasovk, nastajajo alkohol in drugi
metaboliti

ang.: alcoholic fermentation n

nem.: alkoholische Gärung f

alkohólne kvásovke -ih -vk ž mn. **biotehn.** *kva-*
sovke sevov vrste Saccharomyces cerevisiae,
odporne na etanol in nizke vrednosti pH, ki
se uporabljajo za biotehnoško proizvodnjo
etanola iz škrobnih surovin, npr. ječmena,
pšenice, krompirja, melase

ang.: alcoholic yeasts n pl.

nem.: alkoholische Hefepilze m pl.

alleröd -a [aleréd] m **geol., paleopalin.** *obdobje po-*
znega glaciala od okrog 12.500 let do 12.000
let pred sedanostjo, z zmerno toplim in zmerno
vlažnim podnebjem ter borovo-brezovimi
gozdovi s primesjo toploljubnejših listavcev

S: allerödski interstadiál **PRIM.:** bölling **PRIM.**

ŠE: mlájsi dryas, najstaréjši dryas, staréjši dryas

ang.: Alleröd n

nem.: Alleröd n

allerödski interstadiál -ega -a [alerédski] m
geol., paleopalin. → alleröd

alogamíja -e ž **razmn.** → navzkrižna oploditev

alohoríja -e ž **ekol.** *razširjanje semen, plodov ali*
drugih delov rastlin z vetrom, vodo, živalmi
ali človekom **GL.:** anemohoríja, antropohoríja,
hidrohórija, zohoríja **PRIM.:** avtohoríja

ang.: allochory n

nem.: Allochorie f

lat.: allochoria f

alohtóna vrsta -e -e ž **fitogeogr.** → adventívna vrsta

alokácija asimilátov -e -- ž **fiziol.** *razporejanje*
asimilatov v rastlini med organi, pri čemer se
ti vključujejo v različne procese **PRIM.:** alo-
kácija fótosintátov **PRIM. ŠE:** translokácija

ang.: assimilate allocation n

nem.: Assimilatallokation f

alokácija fótosintátov -e -- ž **fiziol., ekol.** *razpo-*

rejanje fótosintátov v rastlini glede na gensko
pogojen razvoj in okoljske dejavnike **PRIM.:**
alokácija asimilátov

ang.: photosynthate allocation n

nem.: Photosynthat-Allokation f

aloksantín -a m **algol.** *ksantofil rjavorumene*
barve pri kriptofitih (Cryptophyta)

ang.: alloxanthine n

nem.: Alloxanthin n

álolektotíp -a m **sist.** *tipski primerek vrste, ki je*
nasprotnega spola kot lektotip

ang.: allolectotype n

nem.: Allolektotypus m

alomón -a m **fiziol., ekol.** *ekomon, ki ga posa-*
mezna rastlina izloča, da pri osebkih druge
vrste izzove zanjo koristne reakcije **PRIM.:**
fitoaleksin, fitoanticipín, kairomón, sinomón

ang.: allomone n

nem.: Allomon n

alopátrična vrsta -e -e ž **sist., ekol.** *vsaka od dveh*
ali več sorodnih vrst, ki živijo na različnih,
geografsko ločenih območjih **PRIM.:** sim-
pátrična vrsta **PRIM. ŠE:** disjúnktni areál

ang.: allopatric species n

nem.: allopatrische Art f, allopatrische Spezies f

aloplázemska diferenciácija -e -e ž **cit. snovi,**
ki jih izloča protoplast, a niso več njegov se-
stavni del in nimajo več lastnosti žive snovi,
npr. škrob, alevronska zrna, celična stena

ang.: alloplasmatic differentiation n

nem.: alloplasmatische Differenzierung f

aloploíd -a m **razmn.** → álopoliploíd

álopoliploíd -a m **razmn.** *poliploíd, ki ima v*
celičnem jedru več različnih kromosomskih
garnitur; nastal s križanjem dveh ali več raz-
ličnih vrst **S:** aloploíd, amfiploíd **PRIM.:** ávto-
poliploíd

ang.: allopolyploid n, allopolyploid n, amphipolyplo-
id n

nem.: Allopolyploid n

alorizíja -e ž **organ.** *razrast koreninskega sis-*
tema, ki ga sestavljata ena glavna korenina
ali več debelejših glavnih korenin in tanjše
stranske korenine

ang.: allorhizy n

nem.: Allorrhizie f

alorízni korenínski systém -ega -ega -a m **organ.**
koreninski sistem semenk (Spermatophytina),

- ki ga sestavljata ena glavna korenina ali več debelejših glavnih korenin in tanjše stranske korenine* **S:** heterogéni korenínski systém
PRIM.: homorízni korenínski systém
ang.: allorhizic root system n
nem.: allorrhizes Wurzelsystem n
- alotíp** -a m *sist. paratip, ki je nasprotnega spola kot holotip*
ang.: allotype n
nem.: Allotypus m
lat.: allotypus m
- alpigéni géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je nastala in je razširjena v Alpah** **PRIM.:** álpški géoelemènt, évroalpínski géoelemènt
nem.: alpigenes Geoelement n
- alpinétum** -a m **bot. botanični vrt, namenjen izobraževanju, raziskovanju, v katerem rastejo sistematično urejene in z imeni, izvorom označene rastline različnih vrst, ki so značilne za višje predele**
ang.: alpine garden n
nem.: Alpinum n
- alpínska drevésna mēja** -e -e ž **ekol., fitogeogr. območje v gorskih predelih na določeni nadmorski višini, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer, ki skrajšujejo vegetacijsko dobo, drevesa ne morejo več uspevati** **S:** zgórnja drevésna mēja **PRIM.:** polárna drevésna mēja
ang.: alpine tree-line n
nem.: alpine Baumgrenze f
- alpínska gózdna mēja** -e -e ž **ekol., fitogeogr. območje v gorskih predelih, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer, neustreznega rastišča ali človekovega vpliva ni strnjena gozda** **S:** zgórnja gózdna mēja **PRIM.:** polárna gózdna mēja
ang.: alpine timber-line n
nem.: alpine Waldgrenze f
- alpínska resáva** -e -e ž **biogeogr., fitocen. → visokogórska resáva**
- alpínska vrsta** -e -e ž **fitocen., fitogeogr. → visokogórska vrsta**
- alpínski géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je razširjena v alpskem pasu gorstev** **GL.:** alpigéni géoelemènt, álpški géoelemènt, évroalpínski géoelemènt
ang.: alpine element n
nem.: alpines Geoelement n
- alpínski vegetacijski pás** -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen. → visokogórski vegetacijski pás**
- álpški géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je razširjena v Alpah** **PRIM.:** alpigéni géoelemènt, évroalpínski géoelemènt
ang.: Alpine geoelement n
nem.: alpisches Geoelement n
- álpško fitogeográfsko območje Slovénije** -ega -ega -a -- s **fitogeogr. po M. Wrabru območje, ki obsega severni, alpski del Slovénije na vzhodu do Maribora, za katerega je zlasti značilna alpinska flora in vegetacija nad gozdno mejo** **PRIM.:** dínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèdálpsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèddínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, súbmediteránsko fitogeográfsko območje Slovénije, súbpanónsko fitogeográfsko območje Slovénije
ang.: Alpine phytogeographic region n
nem.: alpines pflanzengeographisches Gebiet n
- alternatívno díhanje** -ega -a s **fiziol. → cianídno rezisténtno díhanje**
- alternatívno imé** -ega -na s **sist. → nomen alternativum**
- alternirajóča filotaksija** -e -e ž **organ. → premenjálna namestitev lístov**
- altimontánska vrsta** -e -e ž **fitocen., fitogeogr. → zgórnjesredogórska vrsta**
- altimontánski vegetacijski pás** -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen. → zgórnjesredogórski vegetacijski pás**
- amanitín** -a m **mikol. amatoksin, ki ga tvorijo nekatere glive iz rodu mušnica (Amanita), npr. zelena mušnica (Amanita phalloides), pri katerem se pri ljudeh in živalih znaki zastrupitve pojavijo šele več ur po zaužitju**
ang.: amanitin n
nem.: Amanitin n
- amariljska reža** -e -e ž **hist. reža, pri kateri imata celici zapiralki odebeljeno trebušno, zgornjo in spodnjo celično steno, tanka in raztegljiva ostane le hrbtna stena, pri čemer se celici zapiralki gibljeta pod ostrim kotom glede na povrhnjico, značilna za nekatere enokaličnice (Monocotyledoneae), razen trav (Poaceae) in ostričevk (Cyperaceae), npr. rod amarilis (Amaryllis)**

- PRIM.:** graminéjska réža, helebórna réža, mníum-ska réža
ang.: Amaryllis stomatal type n
nem.: Amaryllis Spaltöffnungstyp m
- amatoksín** -a m **mikol.** *toksični biciklični peptid, sestavljen iz osmih aminokislin, ki ga tvorijo nekatere glive, npr. zelena mušnica (Amanita phalloides), obrobljena kučmica (Galerina marginata), pri ljudeh pa povzroča poškodbe notranjih organov, zlasti jeter* **GL.:** amanitin
ang.: amatoxin n
nem.: Amatoxin n
- ameboidna organizacijska stôpnja** -e -e -e ž **algol.** → rizopodiálna organizacijska stôpnja
- améntum** -a m **organ.** → máčica
- amerospóra** -e ž **mikol.** *enocelični neseptirani, zelo dolg zakrivljeni tros pri nekaterih glivah* **PRIM.:** helikospóra, skolekospóra, stavrospóra
ang.: amerospore n
nem.: Amerospore f
- amfiatlátski géoelemént** -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v obalnih območjih na evropski in severnoameriški strani Atlantskega oceana* **PRIM.:** atlátsko-meditéranski géoelemént, súbatlátski géoelemént
ang.: amphi-Atlantic element n
nem.: amphiatlantisches Goeelement n
- amfibijska rastlína** -e -e ž **ekol.** *ukoreninjena rastlina na sprva poplavljenem, kasneje pa osušenem rastišču, ki je na začetku svojega razvoja prilagojena vodnim razmeram, nato pa nadaljuje razvoj kot kopenska rastlina* **S:** amfifit **GL.:** heterofilna amfibijska rastlína, homofilna amfibijska rastlína
ang.: amphibious plant n
nem.: amphibische Pflanze f
lat.: amphiphyton n
- amfifit** -a m **ekol.** → amfibijska rastlína
- amfifloémska sifonostéla** -e -e ž **hist.** *sifonostéla, pri kateri je leptom na zunanji in notranji strani hadroma, npr. pri koreniki venerinih laskov (Adiantum)* **GL.:** diktiostéla, solenostéla **PRIM.:** éktofloémska sifonostéla
ang.: amphiphloic siphonostele n
nem.: amphiphloische Siphonostele f
- amfigástrij** -a m **briol.** → podlístič
- amfimíksa** -e ž **biol., razmn.** *spolno razmnoževanje, pri katerem se združita spolni celici*
ang.: amphimixis n
nem.: Amphimixis f
- amfiploid** -a m **razmn.** → álopoliploid
- amfitécij** -a m **1. lihen.** *ovoj žarkasto urejenih hij, ki obdaja askom*
ang.: amphithecium n
nem.: Amphithecium n
- 2. briol.** *zunanjé tkivo embria sporofita pri mahovih /Bryophyta/, iz katerega se razvijeta zlasti stena pušice in peristom*
ang.: amphithecium n
nem.: Amphithecium n
- amfitrópna seménska zasnôva** -e -e -e ž **organ.** *seménska zasnova, pri kateri je os nucela ukrivljena tako, da je ukrivljena tudi embrionalna vrečka, mikropila pa se približa funiklu* **PRIM.:** anatórpna seménska zasnôva, atrórpna seménska zasnôva, hemitrórpna seménska zasnôva, kampilotrórpna seménska zasnôva
ang.: amphitropous ovule n
nem.: amphitrope Samenanlage f
- amíktično jézero** -ega -a s **ekol.** *jezero, v katerem ni navpičnega kroženja vode* **S:** apomíktično jézero **PRIM.:** dimíktično jézero, holomíktično jézero, meromíktično jézero, monomíktično jézero, oligomíktično jézero, polimíktično jézero
ang.: amictic lake n
nem.: amiktischer See m
- amiloídnost** -i ž **lihen.** *lastnost askov, parafiz in drugih delov steljke lišaja, da se z jodovico obarvajo modro do vijolično*
ang.: amyloidity n
nem.: Amyloidität f
- amilopektín** -a m **biokem., fiziol.** *razvejena makromolekula, zgrajena iz glukočnih molekul, povezanih z alfa 1–4 in alfa 1–6 glikozidnimi vezmi na vsakem osmem do devetem ostanku glukoze na vsaki 20. do 30. glukočni enoti, ki je sestavina škroba*
ang.: amylopectin n
nem.: Amylopektin n
- amioplást** -a m **fiziol.** *levkoplást, v katerem nastaja in se shranjuje rezervni škrob* **PRIM.:** oleoplást, proteinooplást
ang.: amyloplast n
nem.: Amyloplast m
- amilóza** -e ž **biokem., fiziol.** *spiralasta makro-*

molekula, zgrajena iz glukoznih molekul, povezanih z alfa 1-4 glikozidno vezjo, ki je sestavina škroba

ang.: amylose n

nem.: Amylose f

amín -a m **biokem.** organska spojina, ki izhaja iz amoniaka, v katerem je z organsko skupino nadomeščen en vodikov atom ali več vodikovih atomov

ang.: amine n

nem.: Amin n

amínokislína -e ž **biokem., fiziol.** organska spojina, ki vsebuje vsaj eno karboksilno in aminoskupino

ang.: amino acid n

nem.: Aminosäure f

amínoóksióčetna kislína -e -e ž **K:** AOA **biokem., fiziol.** spojina, ki inhibira sintezo etilena

ang.: aminooxyacetic acid n, abb. AOA

nem.: Aminooxyessigsäure f, abb. AOA

AMP -- [aempé] m neskl. (ang. adenosine monophosphate) krat. **biokem., fiziol.** ↔ adenozin mónofosfát

ampelografija -e ž *panoga hortikulture, ki se ukvarja s preučevanjem in gojenjem sort vinskih trt*

ang.: ampelography n

nem.: Rebsortenkunde f

ampleksikávlí líst -ega -a m **organ.** → objemajóčí líst

anabíóza -e ž **fiziol., ekol.** stanje rastline, lišajev, gliv po izsušitvi ali v mrazu, ko se življenjski procesi zmanjšajo na minimum, kar lahko brez škodljivih posledic traja tudi več let, značilno npr. za poikilohidre rastline **PRIM.:** reviviscéncia

ang.: anabiosis n

nem.: Anabiose f

lat.: anabiosis f

anafáza -e ž **1. cit.** tretja faza mitoze, v kateri niti delitvenega vretena razdelijo kromosome na kromatide in jih potegnejo na nasprotna pola celice **PRIM.:** metafáza (1), profáza (1), telofáza (1)

ang.: anaphase n

nem.: Anaphase f

lat.: anaphasis f

2. cit. tretja faza mejoze, v kateri v prvi me-

jotski delitvi niti delitvenega vretena ločijo homologne kromosome in jih potegnejo na nasprotna pola celice, v drugi mejotski delitvi pa niti delitvenega vretena razdelijo kromosome na kromatide in jih potegnejo na nasprotna pola celice **PRIM.:** metafáza (2), profáza (2), telofáza (2)

ang.: anaphase n

nem.: Anaphase f

lat.: anaphasis f

anakrogíni jetrenják -ega -a m **brjol.** organizacijski tip jetrenjakov (*Marchantiophytina*), pri katerih so arhegoniji in kasneje sporofiti nameščeni na zgornji strani steljke, npr. pri steljkastih jetrenjakih **PRIM.:** akrogíni jetrenják

ang.: anacrogynous liverwort n

nem.: anakrogynes Lebermoos n

analítična fitocenolóška tabéla -e -e -e ž **fitocen.** na podlagi fitocenoloških popisov izdelana tabela, ki prikazuje floristično zgradbo določene združbe **S:** analitična vegetacijska tabéla **PRIM.:** sintétična fitocenolóška tabéla

ang.: analytical phytocoenological table n

nem.: analytische Gesellschaftstabelle f

analítična vegetacijska tabéla -e -e -e ž **fitocen.** → analitična fitocenolóška tabéla

analógnost -i ž **organ.** pojav, da strukture, ki so po zgradbi med seboj podobne, razvojno izvirajo iz različnih organov, npr. filokladiji in listi, stebelne vitice pri vinski trti (*Vitis vinifera*) in listne vitice graha (*Pisum*) **PRIM.:** homológnost

ang.: analogy n

nem.: Analogie f

anamórf -a m **mikol.** nespolna oblika v življenjskem krogu glive, ki se razmnožuje s konidiji, npr. *Aspergillus*, *Penicillium* **S:** zastar. imperféktna oblika glíve **GL.:** sinanamórf **PRIM.:** teleomórf

ang.: anamorph n

nem.: Anamorph m, Nebenfruchtform f

ánanas -a m **organ.** → soróza

anastomóza -e ž **1. hist.** prečna povezava dveh celic, npr. mlečnih ceví, žil pri rastlinah

ang.: anastomosis n

nem.: Anastomose f

lat.: anastomosis f

2. mikol. povezava dveh krakov iste hife, različnih hif ali drugih struktur v mrežast preplet hif
ang.: anastomosis n
nem.: Anastomose f
lat.: anastomosis f

anastomózna parafíza -e -e ž **lihen.** vsaka od parafíz, ki so med seboj prečno povezane z anastomozami
ang.: anastomosing paraphysis n
nem.: anastomosierende Paraphyse f

anatoksín -a m **algol.** nevrotoksin, ki ga tvorijo cianobakterije (Cyanobacteriota) iz rodu *Anabaena*, katerega toksični učinki se kažejo ob cvetenju voda **PRIM.:** brevetoksín, saksitoksín
ang.: anatoxin n
nem.: Anatoxin n

anatomíja -e ž **veda,** ki preučuje notranjo zgradbo rastlin in drugih organizmov
ang.: anatomy n
nem.: Anatomie f
lat.: anatomia f

anatomíja kranz -e -- [kránc] ž **hist.** zgradba listov C_4 -rastlin, pri kateri je žila obdana z vencem velikih celic žilnega ovoja, ki vsebujejo negranularne kloroplaste **S:** kranz anatomíja, kranz sindróm **PRIM. ŠE:** dimorfizem asimilacijskega parenhíma
ang.: Kranz anatomy n
nem.: Kranz-anatomie f

anatrópna seménska zasnóva -e -e -e ž **organ.** semenska zasnova, pri kateri sta ravna os nucela in mikropila zaradi zakrivljenega funikla obrnjeni nazaj proti steni plodnice **GL.:** apotrópna anatrópna seménska zasnóva, epitrópna anatrópna seménska zasnóva, heterotrópna anatrópna seménska zasnóva **PRIM.:** amfitrópna seménska zasnóva, atrópna seménska zasnóva, hemitrópna seménska zasnóva, kampilotrópna seménska zasnóva
ang.: anatropous ovule n
nem.: anatrope Samenanlage f
lat.: ovulum anatropum n

andrécej -a m **organ.** vsi prašniki, ki so v posameznem cvetu
ang.: androecium n
nem.: Androeceum n
lat.: androeceum n

ándrodiécičnost -i ž **organ., razmn.** → mōška dvódómnost

ándrogamocísta -e ž **mikol.** mōška gametocista, značilna za večino zaprtotrošnic (*Ascomycota*) **S:** gonitocísta
ang.: androgamocyst n
nem.: Androgametocyste f

androgenéza -e ž **biotehn.** razvoj haploidnih rastlin iz peloda ali mōškega gametofita in vitro
ang.: androgenesis n
nem.: Androgenese f, männliche Partenogenese f

androginíja -e ž **organ., razmn.** lastnost rastline, da ima v istem socvetju mōške in ženske cvetove, npr. pri pobešavi vrbi (*Salix x sepulcralis*)
ang.: androgyny n
nem.: Androgynie f
lat.: androgynia f

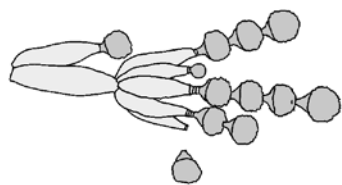
ándroginofór -a m **organ.** podaljšani internodij cvetišča med venčnimi listi in prašniki, zaradi katerega so prašniki in plodnica dvignjeni nad ostale dele cveta, npr. pri nekaterih kaprovčevkah (*Capparidaceae*) **PRIM.:** ginofór
ang.: androgynophore n
nem.: Androgynophor m
lat.: androgynophorus m

ándromonoécičnost -i ž **organ., razmn.** → mōška ênodómnost

anelídna konidiogeneza -e -e ž **mikol.** konidiogeneza, pri kateri konidiji nastajajo holo-blastično z brstenjem iz iste brazgotine na konici konidiogene celice, ki se z vsakim brstenjem nekoliko podaljša, pri čemer nastajajo obročki, npr. pri rodovih *Scopulariopsis*, *Coniothirium*, *Leptographium* **PRIM.:** blástična konidiogeneza, fialídna konidiogeneza, tálična konidiogeneza
ang.: annellidic conidiogenesis n
nem.: annellidische Konidiogenese f

anelofór -a m **mikol.** konidiogena celica, iz katere pri anelidni konidiogenezi nastanejo konidiji
ang.: annellophore n
nem.: Annellophor m

anelokonidíj -a m **mikol.** konidij, nastal holo-blastično po anelidni konidiogenezi, pri čemer več konidijev vzbrsti iz iste brazgotine na vrhu konidiogene celice, npr. pri rodu *Scopulariopsis*
ang.: annelloconidium n
nem.: Annellokonidium n

anelokonidiji

anemátični bíček -ega -čka m **biol.** kratek gladek bíček, ki nima izrastkov **PRIM.:** nitasti bíček, vèjicati bíček
nem.: Fadengeißel f

anemofilija -e ž **ekol.** opráševanje, pri katerem pelod prenaša veter **S:** neutr. anemogamija **PRIM.:** hidrofilija, zoofilija
ang.: anemophily n
nem.: Anemophilie f, Windbestäubung f
lat.: anemophilia f

anemofilni cvét -ega -a m **organ.** cvet, ki ga oprášuje veter, zato praviloma nima izrazitega cvetnega odevala, je združen z drugimi cvetovi v socvetja z velikim številom prašnikov, v katerih nastaja velika množina lahkih pelodnih zrn, brazde pa imajo povečano površino, npr. z nitastimi izrastki **S:** neutr. anemogámni cvét **PRIM.:** hidrofilni cvét, zoofilni cvét
ang.: anemophilous flower n
nem.: anemophile Blüte f
lat.: flos anemophilus m

anemogamija -e ž **ekol.**, neutr. → anemofilija
anemogámni cvét -ega -a m **organ.**, neutr. → anemofilni cvét

anemohorija -e ž **ekol.** alohorija, pri kateri semena ali plodove razširja veter **GL.:** boleohorija, hamehorija, meteohorija **PRIM.:** antropohorija, hidrohorija, zoohorija
ang.: anemochory n
nem.: Anemochorie f, Windverbreitung f
lat.: anemochoria f

anemohórna vřsta -e -e ž **ekol.** rastlinska vrsta, katere semena ali plodove raznaša veter **PRIM.:** antropohórna vřsta, avtohórna vřsta, hidrohórna vřsta, zoohórna vřsta
ang.: anemochorous plant n
nem.: anemochore Pflanzensippe f

ànevplóid -a m **razmn.** organizem, ki ima v celičnem jedru manj kromosomov ali več kro-

mosomov, kot je mnogokratnik osnovnega kromosomskega števila

ang.: aneuploid n

nem.: Aneuploid n

ànevplóidno jédro -ega -a s **razmn.** celično jedro, pri katerem število kromosomov ni mnogokratnik osnovnega kromosomskega števila **PRIM.:** evplóidno jédro

ang.: aneuploid nucleus n

nem.: aneuploider Zellkern m

angiokárpni askóm -ega -a m **lihen.** trosišče, katerega trosovnica je do zrelosti askov zaprta, npr. pri rodovih *Thelotrema*, *Gyalecta*
ang.: angiocarpous ascoma n

nem.: angiokarper Fruchtkörper m

anitrofít -a m **ekol.** → oligotrófna rastlina

anizocítična réža -e -e ž **hist.** réža, pri kateri celici zapiralki obdajajo najmanj tri in največ šest različno velikih celic spremljevalk

PRIM.: aktinocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: anisocytic stomatal type n

nem.: anisocytischer Stoma-Typ m

anizofilija -e ž **organ.** pojav, da so zeleni listi na istem nodiju, delu poganjka različno veliki, a enako oblikovani **GL.:** habituálna anizofilija, spodbujena anizofilija

ang.: anisophylly n

nem.: Anisophyllie f

lat.: anisophyllia f

anizogaméta -e ž **biol.** vsaka od dveh, po obliki različnih, spolno diferenciranih gamet

PRIM.: izogaméta

ang.: anisogamete n

nem.: Anisogamete f

lat.: anisogameta f

anizogamija -e ž **mikol.** gametogamija, pri kateri se združita dve različni gameti, npr. pri rodovih *Allomyces*, *Blastocladiella* **PRIM.:** izogamija, oogamija

ang.: anisogamy n

nem.: Anisogamie f

lat.: anisogamia f

anizohídrična rastlina -e -e ž **fiziol.**, **ekol.** → hídrolabílina rastlina

anizokladija -e ž **organ.** *pojavnost, da so stranski pogonjki po dorziventralni ravnini neenaki po obliki, velikosti ali funkciji*

ang.: anisocladia n

nem.: Anisokladie f

anizokotilija -e ž **organ.** *pojavnost, da sta klična lista neenako razvita, pogost zlasti pri vrstah iz družine gesnerijevk (Gesneriaceae)*

ang.: anisocotyle n

nem.: Anisokotylie f

anizométni cvét -ega -a m **organ.** → heterociklični cvét

anizotomija -e ž **lihen.** *razrast steljke grmičastih lišajev, predvsem podcijev v rodu jelenovcev (Cladonia), pri kateri so deli različno razrasli, zaradi česar ob glavni osi nastajajo stranski izrastki*

ang.: anisotomy n

nem.: Anisotomie f

anóksični strés -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres zaradi odsotnosti kisika, navadno v rizosferi, ki v rastlini povzroča motnje ali poškodbe* **PRIM.:** hipóksični strés

ang.: anoxic stress n

nem.: anoxischer Stress m

anóksično okólje -ega -a s **ekol.** *vodno ali kopensko okolje brez kisika, kar omogoča življenje le anaerobnim organizmom* **PRIM.:** hipóksično okólje

ang.: anoxic environment n

nem.: anoxische Umwelt f

anoksija -e ž **fiziol., ekol.** *stanje brez kisika v rastlini ali na rastišču* **PRIM.:** hipoksija

ang.: anoxia n

nem.: Anoxie f

anomocítična réža -e -e ž **hist.** *réža, pri kateri se celice spremljevalke po zgradbi, velikosti ne razlikujejo od ostalih celic povrhnjice, značilna za zlatičevke (Ranunculaceae)* **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, ciklocítična réža, dezmozocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: anomocytic stomatal type n

nem.: anomocytischer Stoma-Typ m

antárktična flórna oblást -e -e oblást ž **fitogeogr.** *florna oblast, ki obsega Antarktiko in*

antarktične otoke, za katero so značilni endemični rodovi, npr. bukovec (Nothofagus), gunera (Gunnera), azorela (Azorella) **S:** antárktis **PRIM.:** avstrálska flórna oblást, holárktična flórna oblást, kápska flórna oblást, neotrópska flórna oblást, paleotrópska flórna oblást

ang.: Antarctic floral kingdom n

nem.: antarktisches Florenreich n

antárktis -a m **fitogeogr.** → antárktična flórna oblást

antécij -a m **organ.** *posamezni cvet s pripadajočo krovno plevo v klasku trav (Poaceae)*

ang.: floret n

nem.: Ährenblüte f, Grasblüte f

antéla -e ž **organ.** → sestávljena češúlja

anténski pigmènt -ega -ènta m **fiziol.** → anténsko barvílo

anténsko barvílo -ega -a s **fiziol.** *fotosintezno barvílo v fotosistemih I in II, svetlobnih žetvenih kompleksih I in II, ki absorbira fotone različnih valovnih dolžin svetlobe in s prenašanjem h klorofílu a v reakcijskih centrih povečuje energijski izkoristek* **S:** anténski pigmènt, koléktorsko barvílo, pomóžno fótosintézno barvílo **GL.:** fikobiliproteíd, karotenoíd, klorofíl b, klorofíl c, klorofíl d **PRIM.:** glávno fótosintézno barvílo

ang.: accessory photosynthetic pigment n, antenna pigment n

nem.: akzessorisches Pigment n, Antennapigment n

antèra -e ž **organ.** → prášnica

anteraksantín -a m **biokem., fiziol.** *ksantofil, ki je vmesni produkt v povratni pretvorbi violaksantina v zeaksantín v ksantofilnem ciklu, v zaestreni obliki se nahaja v celični steni pelodnih zrn* **PRIM.:** diátoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín

ang.: antheraxanthin n

nem.: Antheraxanthin n

anteridij -a m **razmn.** *gametangij, ki je zgrajen iz večceličnega ovoja iz sterilnih celic in osrednjega tkiva, iz katerega z mitotskimi delitvami nastajajo moške spolne celice, pri mahovih /Bryophyta/, praprotnicah /Pteridophyta/, nekaterih golosemenkah /Gymnospermae/* **S:** móški gametángij

ang.: antherid n, antheridium n

nem.: Antheridium n

- lat.:** antheridium n
- anterídijska célica** -e -e ž *cit. celica v razvoju moškega gametofita pri golosemenkah /Gymnospermae/, iz katere se razvijeta generativna in peceljna celica*
- ang.:** antheridium cell n
- nem.:** Antheridiumzelle f
- anteridiofór** -a m **brjol.** iz gametofita izraščajoči organ z anteridiji na vrhu, značilen za nekatere steljaste jetrenjake **S:** môški gametangiofór **PRIM.:** arhegoniofór
- ang.:** antheridiophore n
- nem.:** Antheridienstand m
- lat.:** antheridiophorum n
- anterozoid** -a m **razmn.** običkana moška spolna celica, značilna za mahove /Bryophyta/, alge /Algae/, praprotnice /Pteridophyta/ in filogenetsko primitivnejše golosemenke /Gymnospermae/ **S:** spermatozoid
- ang.:** antherozoid n
- nem.:** Antherozoid n
- lat.:** antherozoidum n
- antéza** -e ž **razmn.** → cveténje
- antibiótik** -a m **mikol., biotehn.** sekundarni metabolit nekaterih mikroorganizmov, npr. gliv iz rodov *Penicillium, Cephalosporium, Aspergillus*, ki se uporablja v medicini in veterini za uničevanje, zaviranje rasti drugih, zlasti patogenih mikroorganizmov, pridobljeni predvsem biotehnoško ali tudi s kemično sintezo, npr. penicilini, cefalosporini **PRIM.:** antimikótik
- ang.:** antibiotic n
- nem.:** Antibioticum n
- lat.:** antibioticum n
- antiklína delítev célic** -e -tve -- ž *cit. delitev celic, pri kateri je delitvena ravnina pravokotna na površino organa* **PRIM.:** periklína delítev célic
- ang.:** anticlinal cell division n
- nem.:** antikline Zellteilung f
- antikodón** -a m **gen.** zaporedje treh baz v tRNK, ki je komplementarno kodonu na mRNK **PRIM.:** kodón
- ang.:** anticodone n
- nem.:** Anticodon n
- antimikótik** -a m **mikol.** snov, ki se uporablja za uničevanje, zaviranje rasti patogenih gliv, npr. nistatin **GL.:** nistatín
- ang.:** antimycotic n
- nem.:** Antimycoticum n
- antioksidánt** -a m **fiziol.** biokemična snov, ki varuje rastlino pred poškodbami s prostimi radikali, zlasti kisikovimi, nastalimi zaradi svetlobnega stresa, stresa UV-sevanja, delovanja kemičnih snovi, npr. askorbinska kislina, flavonoidi, betakaroten
- ang.:** antioxidant n
- nem.:** Antioxidant n, Oxidationshemmer m
- antipóda** -e ž *cit. vsaka od treh celic na halaznem polu embrionalne vrečke*
- ang.:** antipode n
- nem.:** Antipode f
- antipórt** -a m **fiziol.** aktivni transport, pri katerem se sočasno prenašajo ioni ali molekule dveh različnih snovi v nasprotnih smereh skozi membrano z istim prenašalnim proteinom **PRIM.:** simpórt, unipórt
- ang.:** antiport n
- nem.:** Antiport m
- antitrópna namestítev lístov** -e -tve -- ž **organ.** namestitev listov z asimetrično listno ploskvijo, pri kateri sta ožji polovici listnih ploskev dveh zaporednih listov na nasprotnih straneh lista in sta lista zrcalno asimetrična **PRIM.:** homotrópna namestítev lístov
- ang.:** antitropous leaf arrangement n
- nem.:** antitropische Blattstellung f
- antocián** -a m **biokem., fiziol.** flavonoid v vakuolah, sestavljen iz antocianidina in sladkorja, rdeče, modre ali škrlatne barve, ki daje barvo rastlinskim organom, npr. cvetovom, plodovom, gomoljem **PRIM.:** antocianidín, antoksanín, flavón, flavonól, genisteín, krizín, kurkumín
- ang.:** anthocyan n
- nem.:** Anthocyan n
- antocianidín** -a m **biokem., fiziol.** flavonoid brez sladkorne komponente, ki je sestavni del rdečih, modrih ali škrlatnih barvil v vakuolah zlasti kopenskih rastlin **GL.:** cianidín, delfinidín, malvidín, pelargonidín, peonidín **PRIM.:** antocián, antoksanín, flavón, flavonól, genisteín, krizín, kurkumín
- ang.:** anthocyanidin n
- nem.:** Anthocyanidin n
- antocianín** -a m **biokem., fiziol.** glikozid antocianidinov, ki je vodotopno rdeče, modro ali škrlatno rastlinsko barvilo v vakuolah in daje

barvo rastlinskim organom, npr. cvetovom, plodovom, stebлом

ang.: anthocyanin n

nem.: Anthocyanin n

antocianínski filter -ega -tra m fiziol., ekol. *antociáni v celicah zunanje plasti lista, stebła, ki odbijajo, absorbirajo presežno energijo sevanja, s čimer ščitijo zlasti notranja tkiva pred škodljivim delovanjem velikih jakosti svetlobe*

ang.: anthocyanin filter n

nem.: Anthocyaninfilter m

antoksanín -a m biokem., fiziol. *vodotopni flavonoid, ki obarva rastlinske organe svetlorumeno, npr. cvetove, plodove PRIM.: antocián, antocianidín, flavón, flavonól, genisteín, krizín, kurkumín*

ang.: anthoxanthin n

nem.: Anthoxanthin n

antropofít -a m fitogeogr. → adventívna vrsta

antropogéna gózdna mēja -e -e -e ž fitogeogr. *območje v gorskih predelih, kjer je prvotna gozdna meja predvsem zaradi človekovega delovanja pomaknjena navzdol, npr. v Sloveniji za 200 do 400 m pod klimatsko gozdno mejo S: drugótna gózdna mēja, sekundárna gózdna mēja PRIM.: klimátska gózdna mēja, orográfska gózdna mēja*

ang.: anthropogenic timber-line n

nem.: anthropogene Waldgrenze f

antropogéni areál -ega -a m fitogeogr. *območje razširjenosti določenega rastlinskega taksona, nastalo s človekovim delovanjem PRIM.: narávni areál, súbspontáni areál*

ang.: anthropogenic area n, artificial area n

nem.: anthropogenes Areal n, künstliches Areal n

antropogéni strés -ega -a m fiziol., ekol. *stres, ki ga na določenem rastišču povzročajo dejavniki, razmere, nastale zaradi človekovih škodljivih vplivov, npr. zračna onesnažila, težke kovine, pesticidi, agromelioracije, hidromelioracije GL.: oksidatívni strés, strés fitotóksičnih kovín, strés ionizirajočega sévanja, strés kisélega dežja PRIM.: alelopatíja, herbivoríja*

ang.: anthropogenic stress n

nem.: anthropogener Stress m

antropohóra -e ž fitogeogr. → adventívna vrsta

antropohoríja -e ž ekol. *alohoríja, pri kateri semena ali plodove razširja človek S: heme-*

rorhoríja PRIM.: anemohoríja, hidrohoríja, zohoríja

ang.: anthropochory n

nem.: Anthropochorie f

lat.: anthropochoria f

antropohórna vrsta -e -e ž ekol. *rastlinska vrsta, katere semena in/ali plodove raznaša človek PRIM.: anemohórna vrsta, avtohórna vrsta, hidrohórna vrsta, zohórna vrsta*

ang.: anthropochorous plant n

nem.: anthropochore Sippe f

ántropozoogéni vplív -ega -a m fitocen. *delovanje človeka, živali na rastline, njihove združbe ali rastišča*

ang.: anthropozoogenous influence n

nem.: anthropozoogener Einfluß m

ánul -a tudi ánulus -a m 1. briol. *obročasta struktura iz posebno oblikovanih celic med vrhom teke in pokrovcem pri listnatih mahovih (Bryophytina), ki sodeluje pri odpiranju pušice*

ang.: annulus n

nem.: Annulus m, Ring m

2. organ. *obročasta struktura v sporangiju praprotnic /Pteridophyta/, zgrajena iz celic s tankimi in debelimi stenami, ki omogoča odpiranje sporangija*

ang.: annulus n, ring n

nem.: Annulus m, Ring m

lat.: annulus m

3. mikol. → obróček

anulózna korenína -e -e ž organ. → obróčkasta korenína

ánulus -a m gl. ánul

AOA -- [aoá] ž neskl. (ang. aminoxyacetic acid) krat.

biokem., fiziol. ↔ amínoóksióčetna kislína

AP -- [apé] m neskl. (lat. arborum pollen *pelod drevesnih vrst*) krat. **paleopalin.** *oznaka v pelodnih diagramih za pelod lesnatih vrst PRIM.: NAP*

ang.: abb. AP

nem.: abb. AP

aparéntna fótosintéza -e -e ž fiziol., ekol. → néto fótosintéza

apertúra -e ž palin. *stanjšano mesto v steni pelodnega zrna, kjer manjka celotna eksina ali njen del, skozi katerega pri kalitvi požene pelodna cev S: kalílna odprtína GL.: kólp, póra*

ang.: aperture n

nem.: Apertur f

lat.: apertura f

- aperturátni pĕlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z aperturami v steni* **GL.:** zónoaperturátni pĕlod **PRIM.:** nónaperturátni pĕlod
ang.: aperturate pollen n
nem.: aperturater Pollen m
- apikálna célica** -e -e ž **1. hist.** → iniciálka (1)
2. algol. *konĕčna celica, ki je na vrhu polarizirane steljke* **S:** terminálna célica **PRIM.:** súbapikálna célica
ang.: apical cell n
nem.: Scheitelzelle f
- apikálna cóna lísta** -e -e -- ž **organ.** → vršna cóna lísta
- apikálna dominánca** -e -e ž **fiziol.** *popolno ali delno zaviranje rasti zalistnih brstov, ki jo povzroĕa glavni vršiček* **S:** prevláda glávnega vršička
ang.: apical dominance n
nem.: Apikaldominanz f
- apikálna placentácija** -e -e ž **organ.** *placentacija, pri kateri so semenske zasnove namešĕene na vrhu enopredalaste plodnice, npr. pri indijskem lotusu (*Nelumbo nucifera*)* **PRIM.:** aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálno-aksilárna placentácija, bazálna placentácija, centrálna placentácija, laminálna placentácija, marginálna placentácija, parietálna placentácija, septátno-parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija
ang.: apical placentation n
nem.: apikale Plazentation f
lat.: placentatio apicalis f
- apikálna rást** -e rasti ž **fiziol., morfol.** → vršna rást
- apikálna rást lísta** -e rasti -- ž **fiziol., morfol.** → vršna rást lísta
- apikální aparát** -ega -a m **lihen.** *razliĕno odebeljen vrhnji del stene aska, ki vpliva na sprošĕanje askospor, pogosto amiloiden*
ang.: apical apparatus n
nem.: Apikalapparat m
- apikální meristém** -ega -a m **hist.** → vršní meristém
- apikální meristém koreníne** -ega -a -- m **hist.** → vršní meristém koreníne
- apikální meristém pogánjka** -ega -a -- m **hist.** → vršní meristém pogánjka
- apikální meristém stĕbla** -ega -a -- m **hist., neu-str.** → vršní meristém pogánjka
- apikální vrát pestíĕa** -ega vratú -- m **organ.** → vršní vrát pestíĕa
- apikálno-aksilárna placentácija** -e -e ž **organ.** *placentacija, pri kateri so semenske zasnove namešĕene na vrhu predalov dvo- ali večpredalaste plodnice, npr. pri drenu (*Cornus*)* **PRIM.:** aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálna placentácija, bazálna placentácija, centrálna placentácija, laminálna placentácija, marginálna placentácija, parietálna placentácija, septátno-parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija
ang.: apical-axile placentation n
nem.: apikal-axilläre Plazentation f
lat.: placentatio apicalo-axillarís f
- apikálno zŕnce** -ega -a s **mikol.** *struktura s številnimi vezikli in mnogo aktina v vršnem delu rastoĕih hif, ki usmerja rast vrha hife, znaĕilna za zaprtotrosnice (*Ascomycota*), prstotrosnice (*Basidiomycota*)*
ang.: apical granule n
nem.: Spitzenkörper m
- apikulátne kvásovke** -ih -vk ž mn. **mikol.** *kvásovke /Endomycetes/ z majhnima, polkrožnima izrastkoma na polih posamezne celice, ki nastaneta iz številnih brstnih brazgotin pri bipolarnem brstenju, npr. pri rodovih *Saccharomycodes*, *Nadsonia*, *Hanseniaspora*, *Kloeckera**
ang.: apiculate yeasts n pl.
nem.: apiculate Hefen f pl.
- áplanogaméta** -e ž **mikol.** *negibljiva gameta, ki nima biĕka* **PRIM.:** planogaméta
ang.: aplanogamete n
nem.: Aplanogamete f
lat.: aplanogameta f
- áplanospóra** -e ž **mikol., algol.** *gola, negibljiva vegetativna razmnoževalna celica nekaterih gliv, ognjenih alg (*Dinophyta*)* **S:** nègibljívi trós **PRIM.:** zóospóra
ang.: aplanospore n
nem.: Aplanospore f
lat.: aplanospora f
- apobazídij** -a m **mikol.** *bazídij, pri katerem so na sterigmah simetriĕno namešĕene bazidiospore* **PRIM.:** avtobazídij
ang.: apobasidium n
nem.: Apobasidium m
lat.: apobasidium n
- apofít** -a m **fitogeogr.** *avtohtona rastlinska vrsta, ki se preseli na drugotna rastišĕa znotraj naravnega areala*

ang.: apophyte n

nem.: Apophyt m

lat.: apophyton n

apofiza -e ž **briol.** *vrat pušice, ki je močno razširjen, npr. pri rodu *Splachnum** **S:** hipofiza (2)

ang.: apophysis n

nem.: Apophyse f

lat.: apophysis f

apogametija -e ž **razmn.** *apogamija, pri kateri se embrio ne razvije iz jajčne celice, ampak iz drugih celic gametofita*

ang.: apogamety n

nem.: Apogametrie f

apogamija -e ž **razmn.** *agamospermija, pri kateri se embrio razvije iz neoplojene jajčne celice ali druge haploidne celice ženskega gametofita* **GL.:** apogametija **GL. ŠE:** generativna apogamija, haploidna apogamija, mejótska apogamija **PRIM.:** gametofitska agamospermija, psévdogamija, sporofitska agamospermija

ang.: apogamy n

nem.: Apogamie f

lat.: apogamia f

apokárp -a m **organ.** → apokárpni plód

apokárpni ginécej -ega -a m **organ.** *ginecej pri kritosemenkah /Angiospermae/, v katerem je več pestičev, npr. pri zlatičevkah (*Ranunculaceae*), mnogih rožnicah (*Rosaceae*)* **S:** horikárpni ginécej **PRIM.:** cenokárpni ginécej

ang.: apocarpous gynoecium n

nem.: apokarpes Gynoeceum n

lat.: gynaeceum apocarpum n

apokárpni plód -ega plodú m **organ.** *enostavni plod, ki se razvije iz apokarpnega gineceja enega cveta, npr. pri telohu (*Helleborus*), zlatici (*Ranunculus*), vetrnici (*Anemone*)* **S:** apokárp, horikarpni plód **PRIM.:** cenokárpni plód

ang.: aggregate fruit n, apocarpous fruit n, choriparpous fruit n

nem.: apokarpe Frucht f, chorikarpe Frucht f

lat.: apocarpium n, fructus polycarpicus m

apokólpij -a m **palin.** *površina na polih pelodnega zrna*

ang.: apocolpium n

nem.: Apokolpium n

apomíkxa -e ž **1. razmn.** *nespolno razmnoževanje, pri katerem se rastlina lahko razvije iz*

embria, nastalega iz različnih delov semenske zasnove, iz vegetativnih organov ali iz somatskih celic

ang.: apomixis n

nem.: Apomixis f

lat.: apomixis f

2. mikol. *razvoj spolne celice v tros, ki poteka brez oploditve*

ang.: apomixis n

nem.: Apomixis f

lat.: apomixis f

apomíktični trosnják -ega -a m **mikol.** *partenogenetsko nastali trosnjak iz haploidnih hif pri zaprtotrosnicah (*Ascomycota*) in brez zapončnega micelija pri prostotrosnicah (*Basidiomycota*), pri katerem zaradi odsotnosti mejoze nastanejo aski s štirimi trosi, bazidiji pa z dvema, npr. pri rodovih *Lasiobolus*, *Haasiella*, *Hygrocybe*, *Mycena** **GL.:** askóm, bazidióm

ang.: apomictic fruit-body n

nem.: apomiktischer Fruchtkörper m

lat.: fructus apomicticus m

apomíktično jézero -ega -a s **ekol.** → amíktično jézero

apomórfni znák -ega -a m **sist.** *znak, ki je v razvoju določene skupine rastlin spremenjen, značilen samo za del te skupine, npr. petštevno ali štirištevno zraslo cvetno odevalo pri višje razvitih družinah kritosemenk /Angiospermae/* **S:** izvedèni znák

ang.: apomorphic trait n

nem.: apomorphisches Merkmal n

apoplást -a m **morfol.** *sistem v rastlini, ki ga tvorijo celične stene, intercelularji in ksilem* **PRIM.:** simplást

ang.: apoplast n

nem.: Apoplast m

apoplástno prevájanje -ega -a s **fiziol., ekol.** *prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi po celičnih stenah in intercelularjih brez prehajanja skozi membrane* **PRIM.:** simplástno prevájanje, vaskulárno prevájanje

ang.: apoplastic pathway n

nem.: Apoplasttransport m

apoptóza -e ž **1. fiziol.** *programirana celična smrt, pri kateri celice načrtovano propadejo, kar omogoča nastanek določenih struktur, odpadanje organov*

- ang.:** apoptosis n
nem.: Apoptosis f
2. fiziol., ekol. sezonsko odpadanje listov pri listopadnih lesnatih rastlinah pred začetkom neugodnega letnega obdobja PRIM.: kladop-tóza
ang.: apoptosis n
nem.: Apoptosis f
- aposporija** -e ž **razmn. gametofitska agamo-spermija, pri kateri se embrionalna vrečka razvije iz vegetativnega tkiva semenske zas-nove izven arhespora brez mejoze PRIM.:** diplosporija
ang.: apospory n
nem.: Aposporie f
lat.: aposporia f
- apotécij** -a m **1. mikol. odprt, ploščat ali skle-dičast askom s prosto trosovnico, npr. pri redovih Pezizales, Leotiales, Lecanorales, Peltigerales, ali pa s satasto ali možganom podobno povečano površino trosovnice pri hrčkih (Gyromitra), loputarjih (Helvella)**
ang.: apothecium n
nem.: Apothecium n
lat.: apothecium n
2. lihen. spolno trosišče mnogih lišajev, skledi-časte ali čašaste oblike, katerega trosovnica je prosta, npr. pri rodovih ključkar (Parme-lia), pasji lišaj (Peltigera), kolačkar (Leca-nora), krasnik (Caloplaca)
ang.: apothecium n, discocarp n
nem.: Apothecium n, Apothezium n
- apotraheálni parenhím** -ega -a m **hist. osni parenhim, katerega celice se ne stikajo s tra-hejami GL.:** difúzni parenhím **PRIM.:** páratra-heálni parenhím, páratraheidálni parenhím
ang.: apotracheal parenchyma n
nem.: apotracheales Parenchym n
lat.: parenchyma apotracheale n
- apotrópna anatópna seménska zasnóva** -e -e -e ž **organ. anatópna semenska zasno-va, pri kateri je funikel zrasel s semensko zasnovno na trebušni strani, tako da nastane na semenu dorzalna rafa PRIM.:** epitrópna anatópna seménska zasnóva, heterotrópna anatópna seménska zasnóva
ang.: apotropous ovule n
nem.: apotrope Samenanlage f
- apozícija** -e ž **fiziol., morfol. → apozícijska rást**
- apozícijska rást** -e rásti ž **fiziol., morfol. ekspan-zijska rast, pri kateri se celična stena debeli zaradi nastajanja primarne in predvsem se-kundarne celične stene S:** apozícija **PRIM.:** dolžinska celična rást, intususcepcijska rást, va-kuolizácija
ang.: apposition n, appositional growth n
nem.: Apposition f, Appositionswachstum n
- apresírana vernácija** -e -e ž **organ. → priléгла vernácija**
- apresórij** -a m **1. mikol. razširjeni vršni del hife, s katerim se sesalna hifa zlasti zajedavskih gliv pritrdi na površino gostiteljskega orga-nizma, iz katerega črpa hranilne snovi, npr. pri rodu Colletotrichum, pri nekaterih vrstah iz reda Pucciniales**
ang.: appressorium n
nem.: Appressorium n
lat.: appressorium n
2. lihen. hifa, s katero se lihenizirana gliva pritrdi na fotobionta, s čimer lahko med nji-ma poteka izmenjava hranilnih snovi
ang.: appressorium n
nem.: Appressorium n
lat.: appressorium n
- arabinán** -a m **biokem. polisaharid, ki je sesta-vljen iz molekul arabinoze in je sestavina matriksa celične stene pri mnogih rastlinah**
ang.: arabinan n
nem.: Arabinan n
- arabinogalaktán** -a m **biokem., fiziol. polisaha-rid, sestavljen iz molekul arabinoze in galak-toze, sestavina matriksa celične stene**
ang.: arabinogalactan n
nem.: Arabinogalaktan n
- arabinoglukán** -a m **biokem. polisaharid, ki je sestavljen iz molekul arabinoze in glukoze, sestavina matriksa celične stene pri mnogih rastlinah**
ang.: arabinoglucan n
nem.: Arabinoglucan n
- arabínóza** -e ž **biokem., fiziol. aldoza s petimi ato-mi ogljika, ki je sestavina pektinov v matriksu celičnih sten pri dvokaličnicah /Dicotyledo-neae/ in nekaterih enokaličnicah /Monoco-tyledoneae/**
ang.: arabinose n
nem.: Arabinose f
- arbúskul** -a m **mikol. grmičasto razrasla intra-**

celularna hifa arbuskularnih mikoriznih gliv v korenini, ki omogoča izmenjavo snovi med simbiotoma

ang.: arbuscule n

nem.: Arbuskel m

lat.: arbuscula f

arbuskulárna mikoríza -e -e ž bot., mikol. *endomikoríza med mahovi /Bryophyta/, praprotnicami /Pteridophyta/, semenkami (Spermatophytina) in arbuskularnimi mikoriznimi glivami, ki imajo v primarni skorji korenin rastline intercelularne in intracelularne hife, tvorijo vezikle in arbuskule* **S:** vezikulárno-arbuskulárna mikoríza

PRIM.: erikoídna mikoríza, orhidéjska mikoríza

ang.: arbuscular mycorrhiza n

nem.: arbuskuläre Mykorrhiza f

arbuskulárne mikorízne glíve -ih -ih -ív ž mn. mikol. *endomikorízne glíve iz skupine jarmastih gliv (Zygomycota), ki tvorijo mikorizo z veliko večino rastlin, pri čemer imajo v celicah primarne skorje razvite arbuskule in vezikle* **S:** vezikulárno-arbuskulárne glíve **PRIM.:** erikoídne mikorízne glíve, orhidéjske mikorízne glíve

ang.: arbuscular mycorrhizal fungi n pl.

nem.: arbuskuläre Mykorrhizapilze m pl.

arbutoidna mikoríza -e -e ž bot., mikol. *ektendomikoríza med nekaterimi rodovi vresnic (Ericaceae), npr. pri jagodičnici (Arbutus), gorniku (Arctostaphylos), in arbutoidnimi mikoriznimi glivami, ki imajo hifni plašč, dobro razvito Hartigovo mrežo, intracelularne hifne zvitke v primarni skorji korenin rastline*

PRIM.: mónotropoídna mikoríza

ang.: arbutoid mycorrhiza n

nem.: arbutoide Mykorrhiza f

arbutoídne mikorízne glíve -ih -ih -ív ž mn. mikol. *ektendomikorízne glíve iz skupine prostotrošnic (Basidiomycota), ki tvorijo mikorizo z nekaterimi rastlinami iz rodu jagodičnica (Arbutus), družine zelenovk (Pyrolaceae), pri čemer v celicah primarne skorje rastline razvijajo hifne zvitke* **PRIM.:** mónotropoídne mikorízne glíve

ang.: arbutoid mycorrhizal fungi n pl.

nem.: arbutoide Mykorrhizapilze m pl.

areál -a m fitogeogr. *območje, na katerem sta razširjena določen rastlinski takson ali združba* **GL.:** areál družine, areál rodú

ang.: area n

nem.: Areal n

lat.: area f

areál družíne -a -- m fitogeogr. *areal, na katerem je razširjena določena rastlinska družina*

PRIM.: areál rodú

ang.: family area n

nem.: Familienareal n

areál réžnih pór -a -- m ekol. *površina odprtih vseh rež pri največji odprtosti, izražena v odstotkih celotne površine lista ali drugega dela rastline*

ang.: pore areal n

nem.: Porenareal n

areál rodú -a -- m fitogeogr. *areal, na katerem je razširjen določen rastlinski rod* **GL.:** razvojni cênter rodú, težišče vrst rodú **PRIM.:** areál družíne

ang.: generic area n

nem.: Gattungsareal n

aréola -e ž **1. organ.** *specializirani kratki pogonjek na steblih večine kaktovk (Cactaceae), navadno v obliki okrogle izbokline, iz katerega izraščajo trni, stranski poganjki ali cvetovi*

ang.: areole n

nem.: Areole f

lat.: areola f

2. palin. *del površine pelodnega zrna ali troska, ki je omejen z brazdami, grebeni*

ang.: areole n

nem.: Areole f

lat.: areola f

3. lihen., mikol. *del površine glivnih, lišajskih struktur, omejen z razpokami ali drugimi strukturami*

ang.: areole n

nem.: Areole f

lat.: areola f

4. algol. *posamezna pora, ki skupaj z drugimi sestavlja strijo na valvi pri kremenastih algah (Bacillariophyceae)*

ang.: areole n

nem.: Areole f

lat.: areola f

areolátni pêlod -ega pelóda m palin. *pelodna zrna z areolami na površini*

ang.: areolate pollen n

- nem.:** areolater Pollen m
- areolirana stéljka** -e -e ž **lihen.** *lišajska steljka, ki je z večjimi razpokami predeljena na polja, značilna za skorjaste lišaje*
- ang.:** areolate thallus n
- nem.:** areolierter Thallus m
- argilogenéza** -e ž **ped., ekol.** *proces, pri katerem nastajajo iz primarnih mineralov zlasti minerali gline* **PRIM.:** humifikacija, mineralizacija, oglejevanje, preperévanje, zakisovánje, zaslanjevanje
- ang.:** argillogenesis n
- nem.:** Tonaufbau m
- arhebaktêrije** -ij ž mn. **biol., sist.** → arhêje
- arhegónij** -a m **organ., razmn.** *stekleničasto oblikovan ženski gametangij, zgrajen iz večceličnega ovoja iz sterilnih celic, v katerem z mitotsko delitvijo nastane ženska spolna celica, pri mahovih /Bryophyta/, praprotnicah /Pteridophyta/ in v reducirani obliki pri golosemenkah /Gymnospermae/* **S:** ženski gametangij
- ang.:** archegonium n
- nem.:** Archegonium n
- lat.:** archegonium n
- arhegónijevke** -vk ž mn. /Archegoniatae/ **bot., sist.** *organizacijski tip embriofitov /Embryophyta/, ki imajo dobro razvite večcelične gametangije, obdane z večplastno ovojnico sterilnih celic, vključuje mahove /Bryophyta/ in praprotnice /Pteridophyta/*
- ang.:** archegoniates n pl.
- nem.:** Archegoniaten n pl.
- arhegoniofór** -a m **briol.** *iz gametofita izraščajoči organ z arhegoniji na vrhu, ki je značilen za nekatere steljaste jetrenjake* **S:** ženski gametangiofór **PRIM.:** anteridiofór
- ang.:** archegoniophore n
- nem.:** Archegonienstand m
- arhêje** -êj ž mn. (Archaea) **biol., sist.** *kraljestvo, ki vključuje enocelične avtotrofne in heterotrofne prokariotske organizme, presnovno in ekološko ekstremofilne, sposobne živeti v skrajnih ekoloških razmerah, imajo celično steno, zgrajeno iz psevdomureina, razmnožujejo se nespolno s cepitvijo in endosporami, genetski material si izmenjujejo s konjugacijo, transdukcijo, od bakterij (Bacteria) se razlikujejo po biokemičnih znakih, predvsem v zgradbi DNK in RNK* **S:** arhebaktêrije
- ang.:** archaea n pl.
- nem.:** Archaea n pl., Archaeobakterien f pl.
- arheobotánika** -e ž *panoga botanike, ki preučuje rastlinske ostanke, odkrite na arheoloških najdiščih* **PRIM.:** páleoetnobotánika
- ang.:** archaeobotany n
- nem.:** Archäobotanik f
- arheofít** -a m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, занесена s človekovim delovanjem na drugo območje v starejših zgodovinskih obdobjih, kjer se ohranja in razširja samostojno tudi v sedanjosti, npr. mak (Papaver), kokalj (Agrostemma githago), plavica (Centaurea cyanus)* **PRIM.:** neofít
- ang.:** archaeophyte n
- nem.:** Archäophyt m
- lat.:** archeophyton n
- arhespór** -a m **1. hist.** *celice v sporangijih mahov /Bryophyta/, praprotnic /Pteridophyta/ in semenk (Spermatophytina), iz katerih po mejozi nastanejo mejospore*
- ang.:** archespore n, archesporium n
- nem.:** Archespor n
- lat.:** archesporium n
- 2. briol.** *tkivo v notranjosti pušice, iz katerega nastajajo pri listnatih mahovih (Bryophytina) trosi, pri jetrenjakih (Marchantiophytina) in rogovnjakih (Anthocerotophytina) tudi elatere* **S:** sporogéno tkivo
- ang.:** archespore n
- nem.:** Archespor n
- lat.:** archesporium n
- arhikárp** -a m **mikol.** *hifa ali hifni zvitek pri zaprtotrošnicah (Ascomycota), ki se razvije v askom ali njegov del*
- ang.:** archicarp n
- nem.:** Archicarpium n, Archikarp n
- lat.:** archicarpus m
- aridno obmóčje** -ega -a s **ekol.** *območje, kjer je letna količina padavin manjša od potencialne evaporacije tal* **PRIM.:** humídno obmóčje, perhumídno obmóčje
- ang.:** arid region n
- nem.:** arides Gebiet n
- aridoaktivna rastlina** -e -e ž **fiziol., ekol.** *rastlina, ki v sušnem obdobju ohranja normalne*

življenjske funkcije zaradi prilagoditev, ki omogočajo boljšo absorpcijo vode, učinkovitejše prevajanje, omejevanje transpiracije, hranjenje vode v različnih organih **PRIM.:**

aridopasívna rastlina, aridotolerántna rastlina

ang.: arido-active plant n

nem.: arido-aktive Pflanze f

aridopasívna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. rastlina, ki preživi sušno obdobje kot seme ali kot preobraženo podzemno steblo, npr. kot korenika, čebula, gomolj **PRIM.:** aridoaktivna rastlina, aridotolerántna rastlina

ang.: arido-passive plant n

nem.: arido-passive Pflanze f

aridotolerántna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. pokikilohidra rastlina, ki ob izsušitvi preide v anabiozo, po dežju pa se njene življenjske funkcije obnovijo **PRIM.:** aridoaktivna rastlina, aridopasívna rastlina

ang.: arido-tolerant plant n

nem.: arido-tolerante Pflanze f

árilus -a m organ. mesnati ovoj, ki deloma ali v celoti obdaja seme nekaterih rastlin, pomemben pri njihovem razširjanju, nastal v območju funikla, halaze, iz integumentov semenske zasnove ali drugih delov cveta, npr. oranžni ovoj semena trdoleške (*Euonymus*), rdeč sočni ovoj semena navadne tise (*Taxus baccata*)

ang.: aril n

nem.: Arillus m, Samenmantel m

lat.: arillus m

árktična flórna régija -e -e ž fitogeogr. po H. Meusel del holarktične florne oblasti v skrajnih severnih predelih severne poloble s tundro kot značilnim tipom vegetacije **S:** cirkumárktična flórna régija **PRIM.:** boreálna flórna régija, makaronézijsko-mediteránska flórna régija, orientálsko-turánska flórna régija, póntsko-júžnosibirská flórna régija, srédnjeevrópska flórna régija

ang.: Arctic floral region n

nem.: arktische Florenregion f

árktični géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je razširjena v árktičnih predelih **GL.:** árktično-alpíski géoelemènt, árktično-álpíski géoelemènt, cirkumárktični géoelemènt, súbárktični géoelemènt **PRIM.:** boreálni géoelemènt, mediteránski géoelemènt, póntski géoelemènt, srédnjeevrópski géoelemènt, turánski géoelemènt

ang.: Arctic element n

nem.: arktisches Geoelement n

árktični rastlíníski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. rastlinski pas, ki obsega skrajni severni del holarktike z mrzlim polarnim podnebjem in tundro kot značilno vegetacijo

PRIM.: boreálni rastlíníski pás, meridionálni rastlíníski pás, súbmeridionálni rastlíníski pás, súbtrópski rastlíníski pás, temperátni rastlíníski pás, trópski rastlíníski pás

ang.: Arctic floral zone n

nem.: arktische Florenzone f

árktično-alpínski géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je razširjena v árktičnih predelih in nad gozdno mejo v gorstvih zmernega pasu izven Arktike **S:** árktično-oreofítski géoelemènt **PRIM.:** árktično-álpíski géoelemènt, cirkumárktični géoelemènt, súbárktični géoelemènt

ang.: Arctic-alpine element n

nem.: arktisch-alpines Geoelement n

árktično-álpíski géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. rastlinska vrsta, ki je razširjena na Arktiki in v Alpah **PRIM.:** árktično-alpínski géoelemènt, cirkumárktični géoelemènt, súbárktični géoelemènt

ang.: Arctic-Alpine element n

nem.: arktisch-alpisches Geoelement n

árktično-oreofítski géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. → árktično-alpínski géoelemènt

árcus -a m palin. trakasta odebelina površine peloda, ki povezuje pore, značilna za jelšo (*Alnus*)

ang.: arcus n

nem.: Arcus m

aromátična rastlina -e -e ž agr. rastlina, katere deli vsebujejo dišeče snovi, zaradi česar se uporablja kot začimba ali dišava, npr. rožmarin (*Rosmarinus officinalis*)

ang.: aromatic plant n

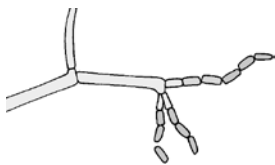
nem.: Duftpflanze f

artrokonídij -a m mikol. enojedrni tros, ki nastane s talično konidiogenezo, pri čemer se vegetativna hifa fragmentira, npr. pri anamorfem rodu *Geotrichum* **S:** artrospóra **GL.:** oídij (1) **PRIM.:** blastokonídij, klamidospóra

ang.: arthrospore n

nem.: Arthrokonidie f, Arthrospore f

lat.: arthrospora f

artrokonidij

artrospóra -e ž mikol. → artrokonidij

ascidiátni list -ega -a m organ. v celoti ali deloma cevasto ali zvonasto oblikovani list, zlasti pri nekaterih mesojedih in epifitskih rastlinah S: ascidij, vrčasti list GL.: èpiascidiátni list, hípoascidiátni list

ang.: ascidiate leaf n, pitcher leaf n

nem.: Ascidium n, Schlauchblatt n

lat.: ascidium n

ascídij -a m organ. → ascidiátni list

asépsa -e ž mikrobiol. → sterílnost

aséptična kultura -e -e ž 1. biotehn. kultura tkiva ali organa, ki je zaradi površinske sterilizacije ob izolaciji brez bakterij, gliv ali drugih mikroorganizmov

ang.: aseptic culture n

nem.: aseptische Kultur f, keimfreie Kultur f

2. mikrobiol. kultura določenega mikroorganizma, ki ni okužena z drugimi mikroorganizmi

ang.: aseptic culture n

nem.: aseptische Kultur f, keimfreie Kultur f

àsimétrični cvét -ega -a m organ. cvet, ki ga s simetrijski ravninami ni mogoče razdeliti na zrcalno enake dele GL.: primárno àsimétrični cvét, sekundárno àsimétrični cvét PRIM.: simétrični cvét

ang.: asymmetric flower n

nem.: asymmetrische Blüte f

lat.: flos asymmetricus m

àsimétrično dnò listne plòskve -ega dnà -- -- s organ. dno listne ploskve, katerega polovici nista simetrični, npr. pri listih doba (*Quercus robur*), pri vrstah bresta (*Ulmus*)

ang.: asymmetric leaf lamina base n

nem.: asymmetrischer Blattspreitengrund m

lat.: basis folii obliqua f

àsimétrično visòko bårje -ega -ega -a s biogeogr., fitocen. visoko barje, katerega površina je

v preseku neenakomerno dvignjena PRIM.: pobòčno visòko bårje, simétrično visòko bårje

ang.: asymmetrical raised bog n

nem.: asymmetrisches Hochmoor n

asimilácija -e ž fiziol., ekol. sprejemanje anorganskih ali organskih snovi iz okolja in njihova presnova v organizmu v lastne, energijsko bogate snovi, npr. vezava ogljika, dušika, žvepla GL.: fòtosintéza, kémosintéza PRIM.: disimilácija

ang.: assimilation n

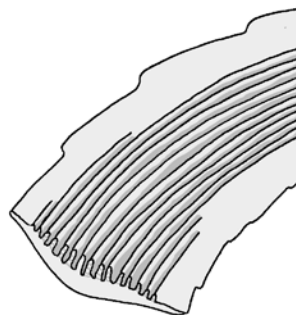
nem.: Assimilation f

lat.: assimilatio f

asimilácijska laméla -e -e ž briol. vzdolžno potekajoča trakasta tvorba s fotosintezno funkcijo, ki poteka po vsej zgornji površini lističev, npr. pri rodu *Polytrichum*, ali po zgornji površini žile, npr. pri rodu *Atrichum*

ang.: leaf lamella n

nem.: Assimilationslamelle f

asimilácijske lamele (*Polytrichum*)

asimilácijski parenhím -ega -a m hist. primarni parenhim, ki ga sestavljajo celice s kloroplasti, zaradi česar v njem poteka fotosinteza, v zelenih listih, steblih, redko v koreninah, cvetovih S: klorenhím GL.: góbasti parenhím, stebričasti parenhím

ang.: chlorenchyma n

nem.: Assimilationsparenchym n, Chlorenchym n

lat.: chlorenchyma n

asimilácijsko barvílo -ega -a s fiziol. → fòtosintéžno barvílo

asimilát -a m fiziol., ekol. organska snov, ki nastane neposredno pri asimilaciji avtotrofni organizmov iz anorganskih snovi in vsebuje usvojeno energijo PRIM.: fòtosintát

ang.: assimilate n

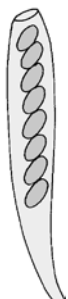
nem.: Assimilat n

ásk -a tudi áskus -a m mikol., lihen. mešičku podobna mejosporocista, v kateri potekajo kariogamija, mejoza in sporogeneza, pri čemer najpogosteje nastane osem jeder oz. haploidnih askospor; značilna za zaprtotrošnice (*Ascomycota*)

ang.: ascus n

nem.: Ascus m, Askus m, Schlauch m

lat.: ascus m

unitunikatni operkulatni ask (Gyromitra)

askogéna hifa -e -e ž mikol., lihen. po gametangiogamiji nastala dikarionska hifa zaprtotrošnic (*Ascomycota*), iz katere se razvijejo aski

ang.: ascogenous hypha n

nem.: ascogene Hyphe f

askogón -a tudi askogónij -a m mikol., lihen. večjédrna, jajčasto oblikovana ženska gametocista na vršnem delu askogene hife, ki skozi trihogino sprejme moško jedro

ang.: ascogonium n

nem.: Ascogon n, Askogonium n

lat.: ascogonium n

askogónij -a m gl. askogón

askohiménijski askóm -ega -a m mikol., lihen. askom, pri katerem trosovnica nastane po gametangiogamiji iz askogenih hif, ki niso obdane ali so le prehodno obdane z vegetativnimi hifami, npr. pri skupinah *Laboulbeniomycetidae*, *Lecanoromycetidae*, *Hymenoascmycetidae* PRIM.: askokolárni askóm

ang.: ascohymenial ascoma n

nem.: ascohymeniales Ascoma n

askokárp -a m mikol., lihen. → askóm

askolišáji -ev m mn. lihen. lišaji, katerih mikobionti so zaprtotrošnice (*Ascomycota*)

ang.: ascolichens n pl.

nem.: Ascolichenen f pl., Schlauchflechten f pl.

askokolárni apotecij -ega -a m lihen. apotecij, značilen za mnoge zaprtotrošnice (*Ascomycota*), pri katerem se razvije askom pred oploditvijo, po kariogamiji in redukcijski delitvi pa začnejo v njem nastajati aski

ang.: ascolocular apothecium n

nem.: ascoloculares Apothecium n

askokolárni askóm -ega -a m mikol. askom, pri katerem trosovnica nastane po več gametangiogamijah, zato so med aski parafizoide, trosovnica pa je namesto z amfitecijem obdana z vegetativno stromo, značilen za mnoge zaprtotrošnice (*Ascomycota*) PRIM.: askohiménijski askóm

ang.: ascolocular ascoma n

nem.: ascoloculares Ascoma n

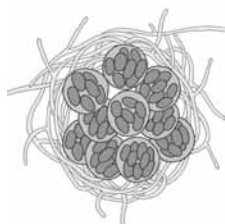
askóm -a m mikol., lihen. večcelični trosnjak pri zaprtotrošnicah (*Ascomycota*), v katerem ali na katerem nastajajo aski z askosporami S: askokárp GL.: askohiménijski askóm, askokolárni askóm PRIM.: bazidióm

ang.: ascocarp n, ascoma n

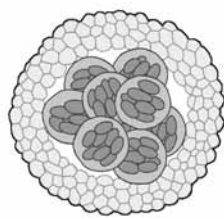
nem.: Ascocarpium n, Ascoma n

lat.: ascocarpium n, ascoma n

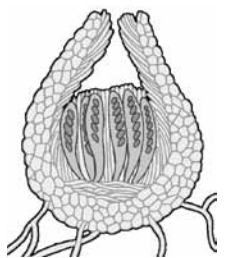
Oblike askomov:

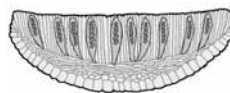
prototecij

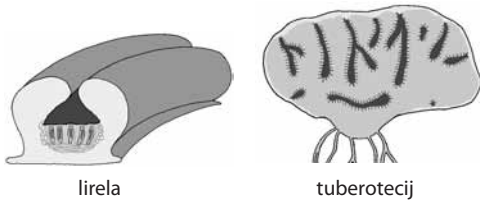
kleistotecij

perithecij

apotecij

askomicéte -ét ž mn. mikol., sist. → zaprtotrósnice

askorbínska kislína -e -e ž biokem., fiziol. vodotopni vitamin z antioksidativno funkcijo, ki se nahaja v zelenih delih rastlin, v nekaterih vrstah sadja, v rastlinski celici pa se skupaj z glutationom regenerira v fotosintezni transportni verigi ter ščiti fotosintezni aparat pred prostimi radikali S: vitamin C

ang.: ascorbic acid n, vitamin C n

nem.: Ascorbinsäure f

askospóra -e ž mikol., lihen. mejospóra pri zaprtotrošnjicah (Ascomycota), ki nastane v asku

PRIM.: bazidiospóra

ang.: ascospore n

nem.: Askospore f, Schlauchspore f

lat.: ascospóra f

askostóm -a m mikol. odprtina na vrhu aska pri večini zaprtotrošnjic (Ascomycota), ki se pri operkulatnih askih zapira s pokrovčkom

ang.: ascostome n

nem.: Askostoma n, Schlauchpforte f

askostróma -e ž mikol., lihen. stroma, v kateri ali na kateri nastajajo aski, pri nekaterih zaprtotrošnjicah (Ascomycota) z askolokularnimi aski, npr. pri rodu *Xylaria*

ang.: ascostroma n

nem.: Ascostroma n

áskus -a m gl. ásk

asociácija -e ž sintaks. osnovna sintaksonomska kategorija, opredeljena z značilnicami, razlikovalnicami in drugimi vrstami po fitocenoloških popisih, po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana po eni ali dveh vrstah z dodanim končajem -etum pri rodovnem imenu, npr. združba srhkega šaša (*Caricetum davallianae*), gozd bukve z jesensko vilovino (*Seslerio autumnalis-Fagetum*), gozd črne jelše s podaljšanim šašem (*Carici elongatae-Alnetum glutinosae*)

ang.: association n

nem.: Assoziation f

lat.: associatio f

asparagínska kislína -e -e ž biokem., fiziol. aminokislina s štirimi atomi ogljika, ki je sestavina beljakovin in vmesni produkt fotosintezne karboksilacije pri C₄-rastlinah

ang.: aspartic acid n

nem.: Asparaginsäure f

aspartát -a m biokem., fiziol. anion asparaginske kisline PRIM.: malát, oksálacetát

ang.: aspartate n, aspartic acid n

nem.: Aspartat n

aspergilín -a m mikol. v vodi netopno barvilo črne barve v celični steni konidijev pri črnem aspergilu (*Aspergillus niger*)

ang.: aspergillin n

nem.: Aspergillin n

aspicilijski apotécij -ega -a m lihen. apotecij, ki je ugreznjen v steljko, značilen za rod *Aspicilia*

ang.: aspicilioid apothecium n

nem.: aspicilioides Apothecium n

aspidátni pèlod -ega pelóda m palin. pelodna zrna z odebeljenim robom okoli por

ang.: aspidate pollen n

nem.: aspidater Pollen m

aspirirani píkenjski pár -ega -ega -a m cit., hist. par obokanih pikenj, pri katerem torus pikenjske membrane naleže na eno izmed pikenjskih odprtin

ang.: aspirated pit-pair n

nem.: verschlossenes Tüpfelpaar n

àsporogénost -i ž biol. nesposobnost organizma, da tvori trose PRIM.: sporogénost

ang.: asporogony n

nem.: Asporogonie f

lat.: asporogonia f

astrálni mikrotúbul -ega -a m cit. vsak od krajših mikrotubulov delitvenega vretena, ki skupaj zvezdasto štrlijo s polov celice, ne da bi segali do delitvene ravnine S: zvézdni mikrotúbul PRIM.: kinetohórni mikrotúbul, polárni mikrotúbul

ang.: aster n

nem.: Aster m

ástrósklereída -e ž hist. razvejena, bolj ali manj zvezdasto oblikovana sklereída, ki je v aeren-

himu nekaterih vodnih rastlin, npr. v listnih pecljih in listih belega lokvanja (Nymphaea alba) **PRIM.:** bráhisklereída, mákrosklereída, ósteosklereída, rábdosklereída, trihosklereída
ang.: astrosclereid n
nem.: Astrosklereide f

ataktostéla -e ž **hist.** *evstela, pri kateri so žile razporejene po celotnem prerezu stebela, npr. pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/*
ang.: atactostele n
nem.: Ataktostele f
lat.: atactostela f

átípična sekundárna debelítev -e -e -tve ž **fiziol., morfol.** *sekundarna debelitev, pri kateri se prevodni kambij lahko zasnjuje večkrat ali pa tvori sekundarni floem tudi navznoter, npr. pri nekaterih tropskih poprovkah (Piperaceae), cigarovčevkah (Bignoniaceae)*
ang.: anomalous secondary thickening n
nem.: anomales sekundäres Dickenwachstum n

atlántik -a m **geol., paleopalin.** *obdobje holocena od okrog 7800 let do 5700 let pred sedanjo-stjo, s toplim in vlažnim podnebjem in prevlado naravnih bukovo-jelovih gozdov* **PRIM.:** boreál, preboreál, súbatlántik, súbboreál
ang.: Atlantic n
nem.: Atlantikum n

atlántska flórna provinca -e -e -e ž **fitogeogr.** *zahodni del srednjeevropske florne regije vzdolž atlantske obale, ki sega od jugozahodne Skandinavije do severnega dela Iberskega polotoka* **PRIM.:** centrálnoevrópska flórna provinca, ilírski flórna provinca, sarmátska flórna provinca, súbatlántska flórna provinca
ang.: Atlantic floral province n
nem.: atlantische Florenprovinz f

atlántska resáva -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *vegetacija v atlantskih območjih Evrope, nastala po uničenju listopadnih listnatih gozdov, ki ji daje značilen videz jesenska vresa (Calluna vulgaris), pa tudi atlantske vrste iz rodov resa (Erica), košeničica (Genista)* **PRIM.:** páramo, visokogórska resáva
ang.: Atlantic heath n
nem.: atlantische Heide f

atlántski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v atlantskih območjih Evrope* **GL.:** amfiatlántski géoelemènt,

atlántsko-mediteránski géoelemènt, súbatlántski géoelemènt **PRIM.:** alpínski géoelemènt, balkánski géoelemènt, centrálnoevrópski géoelemènt, ilírski géoelemènt, sarmátski géoelemènt
ang.: Atlantic element n
nem.: atlantisches Geoelement n

atlántsko-mediteránski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v atlantskih in deloma tudi v mediteranskih območjih Evrope* **PRIM.:** amfiatlántski géoelemènt, súbatlántski géoelemènt
ang.: Atlantic-Mediterranean element n
nem.: atlantisch-mediterranes Geoelement n

atmosféra -e ž **ekol.** *plast zraka, ki obdaja Zemljo* **PRIM.:** geosféra, hidrosféra
ang.: atmosphere n
nem.: Atmosphäre f

ATP -- [atepé] m neskl. (ang. adenosine triphosphate) krat. **biokem., fiziol.** ↔ adenzín trifosfát

ATP-aza -e [atepeáza] ž (ang. adenosine triphosphatase) okrajš. **biokem., fiziol.** ↔ adenzín trifosfatáza

ATP-azni kompléks -ega -a [atepeázni] m (ang. adenosine triphosphatase) **biokem., fiziol.** → ATP-sintázni kompléks

ATP-sintaza -e [atepé] ž (ang. adenosine triphosphate synthase) **biokem., fiziol.** ↔ adenzín trifosfát sintáza

ATP-sintázni kompléks -ega -a [atepé] m (ang. adenosine triphosphate synthase) **biokem., fiziol.** *kompleks v tilakoidnih in mitohondrijevih membranah, v katerem poteka sinteza adenzin trifosfata iz adenzin difosfata in fosfata* **S:** ATP-azni kompléks
ang.: ATP synthase n
nem.: ATP-Synthase-Komplex m

atranorín -a m **biokem., lihen.** *brezbarvna lišajska snov, ki je pogosto v korteksu steljk listastih lišajev iz rodov Physcia, Parmeliopsis, pri ljudeh lahko povzroča kontaktni dermatitis*
ang.: atranorin n
nem.: Atranorin n

atropín -a m **biokem.** *tropanski alkaloid, npr. v volčji češnji (Atropa belladonna), ki je zmes l-hiosciamina in d-hiosciamina in ima zaščitno funkcijo pred rastlinojedi ter patogeni, v medicini pa se uporablja za sproščanje gladkega mišičja*
ang.: atropine n

nem.: Atropin n

atrópna seménska zasnôva -e -e -e ž organ. *semenska zasnova, ki pokončno izrašča iz stene plodnice, z nucelom, ki ima ravno os, mikropila in funikel pa sta nameščena nasprotno*
S: ortotrópna seménska zasnôva **PRIM.:** amfitrópna seménska zasnôva, anatrópna seménska zasnôva, hemitrópna seménska zasnôva, kampi-
 lotrópna seménska zasnôva

ang.: atropous ovule n

nem.: atrope Samenanlage f

lat.: ovulum atropum n

avksín -a m fiziol. *rastlinski hormon, derivat indola, ki nastaja v rastnih vršičkih poganjka in se prenaša po rastlini navzdol, pospešuje celično rast v dolžino, celične delitve, inducira nastanek nadomestnih in stranskih korenin, pospešuje nastajanje etilena in s tem zavira rast stranskih brstov, zavira odpadanje listov in plodov, sodeluje pri fototropizmu in gravitropizmu*

ang.: auxin n

nem.: Auxin n

lat.: auxinum n

avksotróf -a m ekol., biotehn. *organizem, nastal z mutacijo, ki ne more sintetizirati vseh za rast potrebnih organskih snovi, ampak jih mora pridobivati iz okolja, zaradi česar lahko uspeva le na gojiščih*
S: avksotrófni organizem
 ang.: auxotroph n

nem.: Auxotroph m

avksotrofija -e ž fiziol., ekol. *odvisnost organizma od ene ali več za rast potrebnih organskih snovi, ki jih sam ne more sintetizirati, zaradi česar jih mora pridobivati iz okolja*

ang.: auxotrophy n

nem.: Auxotrophie f

lat.: auxotrophia f

avksotrófni organizem -ega -zma m ekol., biotehn. → avksotróf

avksozigóta -e ž algol. *zigota pri kremenastih algah (Bacillariophyceae), ki se po kopulaciji gamet obda s polisaharidnim ovojem, zraste do velikosti prve generacije, nato pa se obda s čvrsto celično steno in ostane do naslednje nespolne generacije trajna oblika*

ang.: auxospore n

nem.: Auxospore f

avrikula -e ž organ. → ušésce

avstrális -a m fitogeogr. → avstrálska flórna oblást

avstrálska flórna oblást -e -e oblastí ž fitogeogr. *florna oblast, ki obsega Avstralijo in severni del Nove Zelandije, za katero so značilni številni endemični rodovi, npr. evkaliptus (Eucalyptus), kazuarina (Casuarina)*
S: avstrális
PRIM.: antárktična flórna oblást, holárktična flórna oblást, kápska flórna oblást, neotrópska flórna oblást, paleotrópska flórna oblást

ang.: Australian floral kingdom n

nem.: australisches Florenreich n

avtéični máh -ega mahú m briol. *monecični mah, pri katerem so arhegoniji in anteridiji pri istem osebku nameščeni na različnih vejicah*
PRIM.: paréični máh, sinéični máh

ang.: autoicous moss n

nem.: autözisches Moos n

avtobazídij -a m mikol. *bazidij, pri katerem so na sterigmah asimetrično nameščene bazidiospore*
PRIM.: apobazídij

ang.: autobasidium n

nem.: Autobasidie f

lat.: autobasidium n

avtoéična glíva -e -e ž mikol. *zajedavska glíva, ki zaključí življenjski krog na enem gostitelju, npr. rje (Pucciniomycotina)*
PRIM.: hete-roéična glíva

ang.: autoecious fungus n

nem.: autözischer Pilz m

avtogamíja -e ž 1. razmn. → sámoplodítev

2. mikol. *avtomiksa, pri kateri se zlijeta parni jedri v askogonu, ne pa tudi protoplazma, pri nekaterih rodovih zaprtotrošnic (Ascomycota) in nekaterih kvasovkah (Endomycetes)*
PRIM.: partenogamíja

ang.: autogamy n

nem.: Autogamie f

lat.: autogamia f

avtohoríja -e ž ekol. *razširjanje semen, trosov ali drugih delov, ki ga omogočajo različni mehanizmi matične rastline*
GL.: balohoríja, blastohoríja, herpohoríja
PRIM.: alohoríja

ang.: autochory n

nem.: Autochorie f, Selbstverbreitung f

lat.: autochoria f

avtohorňa vrsta -e -e ž ekol. *rastlinska vrsta, ki ima različne mehanizme za raztresanje se-*

men ali spor **PRIM.:** anemohórna vrsta, antropohórna vrsta, hidrohórna vrsta, zoohórna vrsta
ang.: autochorous plant n
nem.: autochore Sippe f

avtohtóna vrsta -e -e ž **fitogeogr. vrsta določene flore, ki je razširjena v naravnem arealu** **S:** domoródna vrsta, samoníkla vrsta **PRIM.:** adventívna vrsta
ang.: autochthonous species n
nem.: einheimische Art f
lat.: species autochtona f

avtohtóni areál -ega -a m **fitogeogr.** → narávni areál

avtolíza -e ž **fiziol. razkroj posameznih celic, tkiv z lastnimi encimi, ki se najpogosteje dogaja pri staranju organizma**
ang.: autolysis n
nem.: Autolyse f

avtomíksa -e ž **1. razmn. samooploditev, pri kateri se zlijeta dve jedri ali celici, ki nastaneta pri isti mejozi, npr. pri nekaterih enoceličnih algah**
ang.: automixis n
nem.: Automixis f
lat.: automixis f

2. mikol. samooploditev, pri kateri se zlijeta dve jedri, nastali v isti mejozni delitvi, značilna za nekatere zaprtotrosnice (Ascomycota) in nekatere kvasovke (Endomyces) / GL.: avtogamíja, partenogamíja **PRIM.:** cistogamíja, gametogamíja, hologamíja, oogonogamíja, somatogamíja, spermaciogamíja, zigogamíja
ang.: automixis n
nem.: Automixis f
lat.: automixis f

avtomórfna tlà -ih tál s mn. **ped., ekol. tla, ki nastajajo in se razvijajo zaradi delovanja padavinske vode** **PRIM.:** hidromórfna tlà
ang.: automorphic soil n
nem.: automorpher Boden m

avtonómno gíbanje -ega -a s **fiziol. gíbanje delov rastline, ki ga sprožijo endogeni dražljaji, npr. vitic, mladih stebel ovijalk, lističev sestavljenih listov** **GL.:** avtonómno rástno gíbanje, avtonómno túrgorsko gíbanje
ang.: autonomous movement n
nem.: autonome Bewegung f

avtonómno rástno gíbanje -ega -ega -a s **fiziol. avtonomno gíbanje delov rastline, nastalo zaradi neenakomerne rasti, npr. nihanje kalic, mladih poganjkov** **GL.:** nutácija **PRIM.:** avtonómno túrgorsko gíbanje
ang.: autonomous growth movement n
nem.: autonome Wachstumsbewegung f

avtonómno túrgorsko gíbanje -ega -ega -a s **fiziol. povratno avtonomno gíbanje delov rastline, nastalo zaradi sprememb túrgorskega tlaka, npr. periodično zgíbanje lističev sestavljenih listov mnogih metuljnic (Fabaceae)** **PRIM.:** avtonómno rástno gíbanje
ang.: autonomous turgor movement n
nem.: autonome Turgorbewegung f

avtoploíd -a m **razmn.** → ávtopoliploíd
ávtopoliploíd -a m **razmn. poliploíd, ki ima v celičnem jedru več kot dve homologni kromosomski garnituri, nastali s podvojevanjem garniture iste vrste** **S:** avtoploíd **PRIM.:** áloploiploíd
ang.: autopolloid n, autopolyploid n
nem.: Autopolyploid n

ávtopóra -e ž **algol. posamezni tros ali vsak od več negibljivih trosov, nastalih v materinski celici, ki ji postopoma postajajo podobni, nato pa izplavajo iz nje**
ang.: autospore n
nem.: Autospore f

ávtotoksín -a m **fiziol., ekol. kemična snov, s katero osebek določene vrste toksično deluje na druge osebe iste vrste**
ang.: autotoxin n
nem.: Autotoxin n

avtotróf -a m **fiziol., ekol. organizem, ki izkorišča anorganske vire, zlasti ogljik, dušik, pri čemer za biosintezo lastnih visokomolekularnih organskih snovi izrablja kot vir energije sevanje Sonca ali energijo, sproščeno pri oksidaciji navadno anorganskih snovi** **S:** avtotrófni organizem **GL.:** fótoavtotróf, kómoavtotróf **PRIM.:** heterotróf
ang.: autotroph n
nem.: Autotroph m

avtotrofíja -e ž **fiziol., ekol. sposobnost organizmov za biosintezo visokomolekularnih organskih snovi, pri čemer se izkoriščajo anorganski viri in energija sončevega sevanja ali energije**

*ja, sproščena pri oksidaciji navadno anorgani-
skih snovi* **GL.:** fótoavtotrofija, kómoavtotrofija

PRIM.: heterotrofija

ang.: autotrophy n

nem.: Autotrophie f

lat.: autotrophia f

avtotrófni organizem -ega -zma m fiziol., ekol.

→ avtotróf

àzigospóra -e ž mikol. partenogenetsko nastala zigospóra, značilna za nekatere jarmaste glive (*Zygomycota*), npr. iz reda *Mucorales*

PRIM.: zigospóra

ang.: azygospore n

nem.: Azygospore f

lat.: azygospóra f

àzonálna tlà -ih tál s mn. gl. àconálna tlà

B

baktericíd -a m **ekol.** *biocíd, ki uničuje bakterije (Bacteria)* **PRIM.:** fungicíd, herbicíd

ang.: bactericide n, bactericidin n

nem.: bakterienvernichtendes Mittel n, Bakterizid n

baktèrije -ij ž mn. (Bacteria) **biol., sist.** *kraljestvo, ki obsega presnovno in ekološko raznolike enocelične avtotrofne in heterotrofne prokariotske organizme, živeče prosto v tleh ali v vodah, nekateri so zajedavci rastlin, živali, drugih organizmov, imajo celično steno, zgrajeno iz mureina, nekateri iz celuloze, razmnožujejo se nespolno s cepitvijo in endosporami, genetski material si izmenjujejo s konjugacijo, transdukcijo, od arhej se razlikujejo po biokemičnih znakih, predvsem v zgradbi DNK in RNK*

ang.: bacteria n pl.

nem.: Bakterien f pl.

baktèrijska simbióza -e -e ž **fiziol., ekol.** *simbioza med bakterijami in višjimi rastlinami, v kateri bakterije vežejo zračni dušik in ga posredujejo rastlini* **GL.:** aktinoríza, cefalódijska simbióza, cianobaktèrijska simbióza, rizóbijska simbióza

PRIM.: fikosimbióza, lišájska simbióza, mikoríza

ang.: bacterial symbiosis n

nem.: bakterielle Symbiose f

bakterioíd -a m **fiziol.** *diferencirana celica gomoljčnih bakterij, ki so endosimbionti v korenskikh nodulih metuljnic (Fabaceae)*

ang.: bacteroid n

nem.: Bakterioid n

baktèrioklorofil -a m **biokem.** *klorofilu podobno glavno fotosintezno barvilo, značilno za fotoavtotrofne bakterije*

ang.: bacteriochlorophyll n

nem.: Bakteriochlorophyll n

lat.: bacteriochlorophyllum n

bakteriologíja -e ž **veda, ki preučuje bakterije (Bacteria)**

ang.: bacteriology n

nem.: Bakteriologie f

lat.: bacteriologia f

bakteriostátik -a m **biokem.** *snov, ki zavira rast in razvoj bakterij (Bacteria), ne da bi jih uničila* **PRIM.:** fungistátik

ang.: bacteriostatic n, bacteriostatic agent n

nem.: bakteriostatische Substanz f

bákul -a m **palin.** *paličasti izrastek na površini pelodnega zrna*

ang.: bacule n, baculum n

nem.: Baculum n, Stäbchen n

lat.: baculum n

bakulátni pèlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z bakuli na ektoeksini, ki so samostojni ali podpirajo tektum*

ang.: baculate pollen n

nem.: bakulater Pollen m

balístospóra -e ž **mikol.** *tros, ki se ob zrelosti aktivno odvrže z bazidija* **PRIM.:** statizmospóra

ang.: ballistospore n

nem.: Ballistospore f

lat.: ballistospora f

balkánski géoelemènt -ega -ènta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v osrednjih predelih Balkanskega polotoka* **GL.:** dácijski géoelemènt, evksínijski géoelemènt, mézijski géoelemènt

PRIM.: alpínski géoelemènt, atlántski géoelemènt, centrálnoevrópski géoelemènt, ilírski géoelemènt, sarmátski géoelemènt

ang.: Balcan element n

nem.: balkanisches Goelement n

balohoríja -e ž **ekol.** *avtohoríja, pri kateri se semena ali trosi razširjajo z eksplozijskim gibanjem, ki se sproži avtonomno ali ob zunanjem mehanskem dražljaju, npr. raztresanje semen ob sunkovitem raztrganju plodu pri nedotiki (Impatiens), sunkovito izbrizganje semen pri štrkavcu (Ecballium), ko plod odpade s peclja* **PRIM.:** blastohoríja, herpohoríja

ang.: ballochory n
nem.: Ballochorie f

bálzam -a m **biokem.**, **fiziol.** *dišeča zmes snovi, zlasti terpenov, nastala v žleznih tkivih, ki jo rastlina hrani v smolnih kanalih, iz katerih se izloča ob ranitvah*

ang.: balsam n
nem.: Balsam m
lat.: balsamum n

barièrna cóna -e -e ž **hist.** *plast tkiva v lesu in sekundarni skorji, z večjim deležem parenhima, ki ga prevodni kambij tvori po poškodbi, zaradi česar razmejuje tkiva, nastala pred poškodbo in po njej in deluje kot zaščita pred patogeni*

ang.: barrier zone n
nem.: Barrierzone f

barjánska tájga -e -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** *tájga na trajno zamočvirjenih, šotnih tleh, ki jo sestavljajo iglavske vrste iz rodov smreka (Picea), bor (Pinus) in macesen (Larix), pogosto s šotnimi mahovi v podrastí PRIM.: svètla bôrova tájga, svètla macèsnova tájga, tèrna smrékova tájga*

ang.: swamp taiga n
nem.: Sumpftaiga f

bárje -a s **1. biogeogr.**, **fitocen.** *habitatni tip na zamočvirjenih območjih, ki ga sestavljajo značilne vrste, zlasti iz rodov šotni mah (Sphagnum), šaš (Carex), munec (Eriophorum), družine vresnic (Ericaceae) ter nekatere lesnate vrste GL.: nízko bárje, prehódno bárje, visòko bárje*

ang.: mire n
nem.: Moor n

2. ekol. *biotop z zamočvirjeno mineralno ali organsko podlago in značilnim rastlinstvom, kjer iz odmrlih rastlinskih delov pogosto nastaja šota*

ang.: mire n
nem.: Moor n

barvílo -a s **fiziol.** *sekundarni metabolit, ki ima različne fiziološke funkcije, npr. z usvajanjem svetlobne energije sodeluje pri fotosintezi, z obarvanjem cvetov, plodov prispeva k opráševanju, z antioksidativnim delovanjem ščiti rastlino, ji z zaznavanjem dolžine dneva omogoča prilagajanje na spremembe v dolžini dneva, noči S: pigmènt GL.: fòtosintézno barvílo, zaščítno barvílo*

ang.: pigment n
nem.: Farbstoff m, Pigment n

barvíti líst -ega -a m **organ.** *list, ki zaradi različnih barvil ni obarvan zeleno, npr. rdeči, rumeni, modri listi cvetnega odevala, ovršni listi, rdeči listi pri rdečelistni bukvi (Fagus sylvatica 'Atropurpurea') GL.: pégasti líst, písani líst*

ang.: colour-leaf n
nem.: koloriertes Blatt n
lat.: folium coloratum n

bazálna célica -e -e ž **algol.** *morfološko različna celica na koncu steljke pri nitastih zelenih algah, nekaterih cianobakterijah (Cyanobacteriota), s katero je steljka pritrjena na podlago, npr. pri rodu Ulothrix S: rizoidálna célica*

ang.: basal cell n, rhizoidal basal cell n

nem.: Basalzelle f

bazálna cóna lísta -e -e -- ž **organ.** → *dníčna cóna lísta*

bazálna placéntácija -e -e ž **organ.** *placentacija, pri kateri so semenske zasnove nameščene na dnu enopredalaste plodnice, npr. pri navadnem toliščaku (Portulaca oleracea), nebinovkah (Asteraceae) PRIM.: aksilárna placéntácija, aksilárno-parietálna placéntácija, apikálna placéntácija, apikálno-aksilárna placéntácija, centrálna placéntácija, laminálna placéntácija, marginálna placéntácija, parietálna placéntácija, septátno-parietálna placéntácija, súbmarginálna placéntácija*

ang.: basal placentation n
nem.: basale Plazentation f
lat.: placentatio basalis f

bazálna rást lísta -e *rástí -- ž fiziol., morfol.* → *dníčna rást lísta*

bazálni líst -ega -a m **1. organ.** → *prítální líst*

2. organ. → *dníčni líst*

bazálni meristém lísta -ega -a -- m **hist.** *interkalarni meristem na dnu lista, listne ploskve, ki omogoča dníčno rast lista*

ang.: basal leaf meristem n
nem.: Grundblattmeristem n

bazálni tegmènt -ega -ènta m **organ.** *tegment, ki nastane le iz listnega dna, npr. pri večini le-snatih rožnic (Rosaceae) S: vaginálni tegmènt*

PRIM.: listni tegmènt, stipulárni tegmènt

ang.: basal bud scale n
nem.: basale Knospenschuppe f
lat.: perula petiolacea f

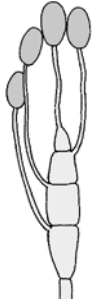
bazídij -a m mikol., lihen. *mejosporocista*, značilna za prostotrosnice (*Basidiomycota*), ki nastane eksogeno po kariogamiji in mejozi, najpogosteje s štirimi sterigmami, pri čemer na vsaki od njih z brstenjem nastane po ena bazidiospora

ang.: basidium n

nem.: Basidie f

lat.: basidium n

Oblike bazidijev:

fragmobazidij
(*Auricularia*)

holobazidij
(*Polyporus*)

bazidiokárp -a m mikol. → bazidióm

bazidiól -a m mikol. *bazidiju podobna mlada ali trajno sterilna hifa v trosovnici brez sterigem*

ang.: basidiole n

nem.: Basidiol n

bazidiolišáji -ev m mn. lihen. *lišaji, katerih mikobionti so prostotrosnice (Basidiomycota)*

ang.: basidiolichens n pl.

nem.: Basidiolichenes m pl.

bazidióm -a m mikol. *veščelični trosnjak pri prostotrošnjicah (Basidiomycota), na katerem ali v katerem nastajajo bazidiji z bazidiosporami* S: bazidiokárp PRIM.: askóm

ang.: basidiocarp n, basidioma n, basidiome n

nem.: Basidiocarpium n, Basidioma n

lat.: basidiocarpium n

bazidiomicéte -ét ž mn. mikol., sist. → prostotrošnice

bazidiospóra -e ž mikol. *haploidna mejospora, ki po mejozi nastane na bazidiju prostotrošnic (Basidiomycota)* PRIM.: askospóra

ang.: basidiospore n

nem.: Basidiospore f

lat.: basidiospora f

bazifílna rastlína -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina,*

kateri fiziološki ali ekološki optimum uspevanja je v bazičnem okolju PRIM.: acidofilna rastlina, nevtrofilna rastlina

ang.: basophilic plant n

nem.: Alkalipflanze f, basiphile Pflanze f

bazoním -a m 1. sist. po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime določenega taksona, ki ga zamenja nova nomenklatura kombinacija, v kateri se ohrani vrstni pridevek prvotnega imena taksona, ime njegovega avtorja pa se zapiše v oklepaju, npr. ime *Dentaria bulbifera* L. nadomesti *Cardamine bulbifera* (L.) Crantz ali pa se spremeni rang prvotnega vrstnega pridevka, npr. ime *Pinus picea* L. nadomesti *Picea abies* (L.) Karsten*

ang.: basinum n, basonym n

nem.: Basionym n

lat.: basionymum n

2. **sinsist.** po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature *prvotno objavljeno ime za določen sintakson, ki se uporabi za poimenovanje drugega, po sestavi sorodnega sintaksona, navadno asociacije, npr. *Caricetum paniculatae* za poimenovanje asociacije *Valeriano-Caricetum paniculatae**

ang.: basinum n, basionym n

nem.: Basionym n

lat.: basionymum n

bazipetálna fialokonidiácia -e -e ž mikol. *nastajanje fialokonidijev, pri katerem je najmlajši konidij na bazi verižičastega niza*

PRIM.: akropetálna fialokonidiácia

ang.: basipetal phialoconidiation n

nem.: basipetale Phialokonidiation f

bazipetální transpórt -ega -a m fiziol. *transport zlasti hormonov, ki poteka od vršnih meristemov proti poganjkom, koreninam*

ang.: basipetal transport n

nem.: basipetaler Transport m

bazitóna razrást -e razrásti ž lihen. *razrast steljke lišajev pri bazi, npr. podecijev pri rodu *Cladonia**

ang.: basitonic branching n

nem.: basitone Verzweigung f

bazitoníja -e ž organ. *stranska razrast debela, pri kateri zaradi močne apikalne dominance pri tleh poteka dolžinska rast stranskih poganjkov daleč od vršnega meristema tako, da se oblikuje grm* PRIM.: akrotoníja

- ang.:** basitony n
nem.: Basitonie f
- bázni pár** -ega -a m cit., gen. *par med seboj povezanih komplementarnih nukleotidov v dvojni vijačnici DNK*
ang.: base pair n
nem.: Basenpaar n
- Beccarijevo telésce** -ega -a tudi beccarijevo telésce -ega -a [bekárijevo] s organ. *krmilno telesce, ki nastane na različnih delih listov in prilistov, pri vrstah iz rodu makaranga (Macaranga)* **PRIM.:** Beltovo telésce, bíserno telésce, Müllerjevo telésce
ang.: Beccarian body n
nem.: Beccarisches Körperchen n
- béla trohnôba** -e -e ž fitopat. *razkroj lesa zaradi delovanja gliv, ki razgrajujejo predvsem lignin in manj celulozo, zaradi česar les postane svetel in vlaknast, povzročajo ga npr. glive iz rodov Fomes, Polyporus, Trametes, Ganoderma* **PRIM.:** koreninska trohnôba, rjáva trohnôba
ang.: white rot n
nem.: Weissfäule f
- beljakovina** -e ž biokem. *makromolekularna spojina, sestavljena iz velikega števila α -aminokislin, na katere se lahko vežejo še kovinski ioni in različne organske spojine* **S:** protein **PRIM.:** proteid
ang.: protein n
nem.: Eiweißstoff m, Protein n
lat.: proteinum n
- beljáva** -e ž hist. *zunanja, navadno svetlejša plast lesa, sestavljena iz branik, ki prevajajo in skladiščijo snovi, njihove parenhimske celice pa so žive* **GL.:** prevódna beljáva, skladiščna beljáva
ang.: sapwood n
nem.: Splintholz n
lat.: alburnum n
- Beltovo telésce** -ega -a tudi beltovo telésce -ega -a [béltovo] s organ. *krmilno telesce, ki nastane na konicah lističev nekaterih vrst akacij (Acacia), živečih v sožitju z mravljami* **PRIM.:** Beccarijevo telésce, bíserno telésce, Müllerjevo telésce
ang.: Beltian body n
nem.: Beltsches Körperchen n
- bentál** -a m ekol. *jezersko dno kot življenjski prostor, ki ga naseljujejo pritrjene rastline in drugi organizmi* **PRIM.:** pelagiál
ang.: benthal n
nem.: Benthäl n
- béntos** -a m biogeogr., ekol. *življenjska združba organizmov, ki živi na dnu jezera ali drugega stoječega vodnega ekosistema* **GL.:** rizobéntos
ang.: benthos n
nem.: Benthos n
lat.: benthus m
- benziladenín** -a m biokem. *sintetični hormon citokinin, ki se uporablja v tkivnih kulturah* **S:** benzilaminopurín **PRIM.:** izopenteníl adenozín, zeatín
ang.: benzyladenine n
nem.: Benzyladenin n
- benzilaminopurín** -a m biokem. → benziladenín
- berberín** -a m biokem. *izokinolinski alkaloid, ki ščiti rastline pred rastlinojedi, npr. v češminu (Berberis), krvavem mlečniku (Chelidonium majus)*
ang.: berberine n
nem.: Berberin n
- bèt** -a m mikol. *peclju podoben sterilni del nekaterih trosnjakov, ki nosi klobuk* **S:** kocén, stípes
ang.: stalk n, stipe n
nem.: Stiel m
lat.: stipes m
- bétacianín** -a m biokem. *betalain rdeče do vijoličaste barve, ki je npr. v rdeči pesi (Beta vulgaris)* **PRIM.:** betaksantín
ang.: betacyanin n
nem.: Betacyanin n
- bétakarotén** -a tudi bétakarotín -a in β -karotén -a [béta] m biokem., fiziol. *karoten v kloroplastih z dvema betaionskima obročema, ki sodeluje pri fotosintezi kot antensko barvilo, deluje tudi kot zaščitno barvilo pred presežnimi jakostmi svetlobnega sevanja* **PRIM.:** álfakarotén, likopén
ang.: beta-carotene n, β -carotene n
nem.: beta-Carotin n, β -Carotin n
- bétakarotín** -a m gl. bétakarotén
- betaksantín** -a m biokem., fiziol. *betalain rume-ne barve, ki ga vsebujejo npr. nekatere sorte krmne pese (Beta vulgaris)* **PRIM.:** bétacianín
ang.: betaxanthin n
nem.: Betaxanthin n

betalaín -a m **1.** biokem., fiziol. indolni alkaloid rdeče ali rumene barve, značilen za red klinčkovcev (*Caryophyllales*), npr. za rdečo peso (*Beta vulgaris*) **GL.:** bétacianín, betaksantín

ang.: betalain n

nem.: Betalain n

2. mikol. barvilo rdeče, oranžne ali rumene barve, ki ga vsebujejo glive iz rodov *Hygrocybe*, *Hygrophorus*, *Amanita*

ang.: betalain n

nem.: Betalain n

betalaktámski antibiotik -ega -a in β -laktámski antibiotik -ega -a [béta] m mikol., biotehn. antibiotik, ki ima v molekuli kot funkcionalno skupino betalaktámski obroč, npr. penicilini glive *Penicillium*, cefalosporini glive *Cephalosporium* **GL.:** penicilín **PRIM.:** klavulánska kislína

ang.: beta-lactam antibiotic n, β -lactam antibiotic n

nem.: Beta-Lactam-Antibiotikum n, β -Lactam-Antibiotikum n

bétamezosapróbna kakóvostna stópnja -e -e in β -mezosapróbna kakóvostna stópnja -e -e [beta-] ž ekol. kakóvostna stopnja vodotoka, ki je malo do zmerno onesnažen, obremenjen **PRIM.:** álfamezosapróbna kakóvostna stópnja, oligosapróbna kakóvostna stópnja, polisapróbna kakóvostna stópnja

ang.: beta-mesosaprobic category n, β -mesosaprobic category n

nem.: Beta-mesosaprobe Stufe f, β -mesosaprobe Stufe f

bétaoksidácija -e in β -oksidácija -e [beta] ž fiziol. presnovni proces v glioksisomih, v katerem se maščobne kisline razgradijo do acetil koencima A, ki se nato vključi v glioksilatni cikel

ang.: beta-oxidation n, β -oxidation n

nem.: Beta-Oxidation f, β -Oxidation f

betič -iča m organ. enostavno grozdasto socvetje, pri katerem so na daljši, odebeljeni skupni osi nameščeni sedeči cvetovi, npr. pri kačnikovkah (*Araceae*) **S:** spádiks **PRIM.:** češúlja, glávica, grózd, klás, kobúl, kóšek, máčica

ang.: spadix n

nem.: Kolben m, Spadix m

lat.: spadix m

bétva -e ž organ. nerazraslo in neolistanó cvečno steblo, na katerem so samo cvetovi in ovr-

šni listi, npr. pri navadnem malem zvončku (*Galanthus nivalis*), narcisu (*Narcissus*)

ang.: scape n

nem.: Blütenschaft m, Schaft m

lat.: scapus m

B-horizónt -a tudi horizónt B -a -- [bé] m ped., ekol. → iluviálni horizónt

biatorínski apotécij -ega -a m lihen. apotecij, pri katerem sta hipotecij in ekscipel enotna, neobarvana, prosojna **PRIM.:** lecideínski apotecij, lekanorínski apotecij

ang.: biatorine apothecium n

nem.: biatorines Apothecium n

bíček -čka m biol. organel nitaste oblike, ki omogoča premikanje, navadno daljši od polovice celičnega premera, posamično ali v večjem številu izraščajoči iz celice nekaterih bakterij, enoceličnih evkariontov, nekaterih nižjih gliv, moških spolnih celic pri nekaterih rastlinah **S:** flagél **GL.:** anemátični bíček, nitasti bíček, véjcati bíček

ang.: flagellum n

nem.: Flagellum n, Geißel f

lat.: flagellum n

bifaciálna stéljka -e -e ž lihen. lišajska steljka, pri kateri so fotobionti razporejeni le v njeni zgornji, proti svetlobi obrnjeni plasti

ang.: bifacial thallus n

nem.: bifazialer Thallus m, bifaziales Lager n

lat.: thallus bifacialis m

bifaciálni líst -ega -a m organ. list, ki nastane z enakomernim razvojem zgornje in spodnje strani listne zasnove **GL.:** dorziventrálni líst, ekvifaciálni líst **PRIM.:** únifaciálni líst

ang.: bifacial leaf n

nem.: bifaziales Blatt n

lat.: folium bifaciale n

biflagelátna zóospóra -e -e ž biol. gibljiva, navadno haploidna zoospóra, ki ima dva bička **PRIM.:** úniflagelátna zóospóra

ang.: biflagellate zoospore n

nem.: biflagellate Zoospore f

bíkolateralna žila -e -e ž hist. nedovršena kolateralna žila, sestavljena iz dveh snopov floema in enega snopa ksilema med njima, v steblih nekaterih vrst npr. iz družin bučevk (*Cucurbitaceae*), razhudnikovk (*Solanaceae*) **PRIM.:** dovršena kolateralna žila, nedovršena kolateralna žila

- ang.:** bicollateral vascular bundle n
nem.: bikollaterales Bündel n
lat.: vasum bicollaterale n
- bíl** -i ž **organ. steblo, ki je votlo ali ima stržen, navadno nerazraslo, z nodiji, iz katerih izraščajo listi, značilno za trave (Poaceae), ostričevke (Cyperaceae), ločkovke (Juncaceae)**
ang.: culm n
nem.: Halm m
lat.: culmus m
- bílabiátni ásk** -ega -a m **mikol. ask, ki se odpira z ustnicam podobno razpoko v njegovi zunanji plasti**
ang.: bilabiate ascus n
nem.: bilabiater Ascus m
- bilánca fótosintézne izmenjáve CO₂** -e -- --
-- [ceodvá] ž **ekol. razlika med količino ogljikovega dioksida, vezanega med fotosintezo, in sproščenega med dihanjem v določenem časovnem obdobju S: fótosintézna bilánca**
ang.: photosynthetic CO₂-exchange balance n
nem.: photosynthetische CO₂-Gaswechselbilanz f
- bílaterálni pèlod** -ega pelóda m **palin. pelodna zrna, ki so simetrična po vertikalni osi**
ang.: bilateral pollen n
nem.: bilateraler Pollen m
- binárna nomenklátúra** -e -e ž **sist. dogovorno načelo poimenovanja organizmov z rodovnim imenom in vrstnim pridevkom, npr. navadna marjetica (Bellis perennis) S: dvójno poimenovánje (2)**
ang.: binary nomenclature n, binomial nomenclature n
nem.: binäre Nomenklatur f
- bioakumulácija** -e ž **fiziol., ekol. sposobnost rastline, da v tkivih brez škode kopiči kovine in radionuklide v večjih koncentracijah, kot so v okolju S: biomagnifikácija**
ang.: bioaccumulation n
nem.: Bioakkumulation f, biologische Akkumulation f
- bioakumulácijski fáktor** -ega -ja m **fiziol., ekol. → akumulácijski fáktor**
- bioátmosféra** -e ž **ekol. zračni del ekosfere, v katerem so organizmi in njihovi deli, npr. trosi, aeroplankton PRIM.: biogeosféra, biohidrosféra**
ang.: bio-atmosphere n
nem.: Bioatmosphäre f
- biocenologija** -e ž **veda, ki preučuje življenjske združbe, njihovo sestavo, razširjenost, odvisnost od okoljskih dejavnikov GL.: céno-dinámika, cénoekologija, cénoevolúcija, cénohologija, cénomorfologija, cénosistemátika INF.: biocenológ**
ang.: biocenology n
nem.: Biocönologie f
- biocénóza** -e ž **biogeogr. skupnost organizmov, ki naseljuje določen biotop S: žvljénjska združba**
ang.: biocoenosis n
nem.: Biozönose f, Lebensgesellschaft f
lat.: biocoenosis f
- biocíd** -a m **ekol. kemična snov, ki uničuje žive organizme PRIM.: pesticíd**
ang.: biocide n
nem.: Biozid n
- biodegradácija** -e ž **ekol. → razgrádnja**
- biódeteriorácija** -e ž **ekol. razgradnja organskih snovi zaradi delovanja mikroorganizmov, gliv, npr. razkroj lesa, tekstila, usnja**
ang.: biodeterioration n
nem.: Biodeterioration f
- biódiverzitéta** -e ž **ekol. → biótska raznovrstnost**
- biofílm** -a m **biol., algol. združba mikroorganizmov, alg, bakterij, gliv, ki se razraste na različnih podlagah, pri čemer skupaj z lastnimi izločki ustvarja tanko plast, npr. v bazenih, hladilnih stolpih, na plovilih**
ang.: biofilm n, mats n
nem.: Biofilm m
- biofízika** -e ž **panoga biologije in fizike, ki preučuje fizikalne procese v organizmih**
ang.: biophysics n pl.
nem.: Biophysik f
- biogéni vnòs kisíka** -ega vnòsa -- m **ekol. raztapljanje kisika v vodi, ki se sprošča ob fotosintezni aktivnosti vodnih rastlin S: biogéno prezračevánje GL. ŠE: hípersaturácijska koncentrácija kisíka**
- biogéno preperévánje** -ega -a s **ekol. preperévánje, pri katerem se spreminja kemična sestava matične podlage zaradi izločkov mikroorganizmov, gliv, korenin, živali v tleh S: biolóško preperévánje PRIM.: fizikálno preperévánje, kémično preperévánje**
ang.: biogenic weathering n
nem.: biologische Verwitterung f
- biogéno prezračevánje** -ega -a s **ekol. → biogéni vnòs kisíka**

biogéno razapnjênje -ega -a s **ekol.** *izločanje apnenca iz vode, zaradi zmanjševanja količine v vodi raztopljenega ogljikovega dioksida ob fotosintezni aktivnosti rastlin, npr. odlaganje apnenca na rastline, tvorba lehnjaka*

GL. ŠE: inkrustiranje

ang.: biogenic decalcification n

nem.: biogene Entkalkung f

biogeocenóza -e ž **ekol., biogeogr.** → ekosistém

biogeografija -e ž *panoga biologije, ki preučuje razširjenost organizmov na Zemlji*

ang.: biogeography n

nem.: Biogeographie f

biogeokémični cíkel -ega -kla m **fiziol., ekol.** *cikel, v katerem kemični elementi prehajajo med biotskimi in abiotskimi sestavinami biosfere*

GL.: dušikov cíkel, ogljikov cíkel, vodni cíkel

ang.: biogeochemical cycle n

nem.: biogeochemischer Zyklus m

biogeosféra -e ž **ekol.** *kopenski del ekosfere, ki je naseljen z organizmi*

PRIM.: bioatmosféra, biohidrosféra

ang.: biogeosphere n

nem.: Biogeosphäre f

biogorívo -a s **biotehn.** *gorivo, ki se pridobiva iz organizmov, npr. biodizel, bioetanol, biometanol, bioplin*

GL.: álno biogorívo

ang.: biofuel n

nem.: Biobrennstoff m

biohidrosféra -e ž **ekol.** *vodni del ekosfere, ki je naseljen z organizmi*

PRIM.: bioatmosféra, biogeosféra

ang.: biohydrosphere n

nem.: Biohydrosphäre f

biohóra -e ž **biogeogr.** *najmanjša pokrajinska enota z določeno biocenozo in tipom tal, ki tvori celovit ekosistem*

ang.: biochore n

nem.: Biochore f

bioindikácija -e ž **ekol.** *ugotavljanje prisotnosti onesnažil v okolju, npr. zračnih onesnažil, težkih kovin v tleh z bioindikatorji*

PRIM. ŠE: biómónitoring

ang.: bioindication n

nem.: Bioindikation f

bioindikátor -ja m **ekol.** *organizem, ki z uspevanjem ali z značilno reakcijo nakazuje prisotnost določenih snovi v okolju, zaradi česar*

se uporablja pri spremljanju kakovosti okolja

GL.: akumulacijski bioindikátor, odzivni bioindikátor **GL. ŠE:** indikatorska rastlina **PRIM. ŠE:** biómónitor, téstni organizem

ang.: bioindicator n

nem.: Bioindikator m, biologischer Indikator m

bioinformátika -e ž *veda, ki preučuje, shranjuje in posreduje biološke informacije, predvsem velike količine podatkov, ki izvirajo iz sekvenciranja genoma in proteomike*

ang.: bioinformatics n pl.

nem.: Bioinformation f

bioinženíring -a m **biotehn.** *uporaba tehnologije za biosintezo ekonomsko pomembnih spojin*

ang.: bioengineering n

biokémična potreba po kisíku -e -e -- -- ž **K:** **BPK ekol.** *količina kisika, ki je potrebna za razgradnjo organskih snovi v vodnem okolju*

PRIM.: BPK5

ang.: biochemical oxygen demand n, abb. BOD

nem.: biochemischer Sauerstoffbedarf m, abb. BSB

biokemíja -e ž *panoga biologije in kemije, ki preučuje kemične procese v organizmih*

ang.: biochemistry n

nem.: Biochemie f

bioklíma -e ž **ekol.** *specifična klima v vegetacijski plasti, ki nastaja in se vzdržuje zaradi vpliva rastlin*

PRIM.: mikroklima

ang.: bioclimate n

nem.: Bioklima n

bio klimatologíja -e ž *panoga klimatologije, ki preučuje vplive podnebja na organizme*

ang.: bioclimatology n

nem.: Bioklimatologie f

bio klimatáski pás -ega pasú m **biogeogr.** → conobióm

biolístika -e ž **biotehn.** *metoda genske tehnologije, pri kateri se izbrana molekula DNK s posebno, puški podobno aparaturo vnese v rastlinsko celico*

ang.: biolistics n pl.

biológija -e ž *veda, ki preučuje organizme, njihovo zgradbo, razvoj, delovanje, medsebojne odnose, povezanost z okoljem*

GL.: botánika, mikologíja, mikrobiológija

ang.: biology n

nem.: Biologie f

biologija mórja -e -- ž *panoga biologije, ki preučuje morske organizme, morske ekosisteme*

PRIM.: oceanografija

ang.: marine biology n

nem.: Meeresbiologie f, Meereskunde f

biološka definicija vrste -e -e -- ž *sist. definicija, ki vrsto opredeljuje kot skupino osebkov ene ali več populacij, zmožnih za medsebojno spolno razmnoževanje, katerih potomci so plodni, reproduktivno izolirani od drugih populacij*

ang.: biological species concept n

nem.: biologischer Artbegriff m, biologisches Artkonzept n

biološka sórpcija -e -e ž *ped., ekol. prehajanje topnih snovi iz tal v talne mikroorganizme in korenine rastlin, kjer se vežejo v organske snovi* **PRIM.:** fizikalno-kémična sórpcija

ang.: biologic sorption n

nem.: biologische Sorption f

biološka vrsta -e -e ž *sist. organizmi določene populacije, ki se med seboj uspešno spolno razmnožujejo, imajo plodne potomce in so reproduktivno ločeni od drugih populacij*

ang.: biological species n

nem.: Biospezies f

biološki spékter -ega -tra m *ekol. v odstotkih izraženo razmerje med različnimi življenjskimi oblikami v flori določenega območja ali v floristični sestavi posamezne združbe*

ang.: life-form spectrum n

nem.: Lebensformen-Spektrum n

biološko preperévanje -ega -a s *ekol. → biogéno preperévanje*

bióm -a m *biogeogr. skupina prostorsko povezanih ekosistemov, ki jih povezujejo podobno podnebje, tip tal in vegetacija, npr. tundra, stepa, vednozeleni sklerofilni gozd, listopadni gozd*

ang.: biome n

nem.: Biom n

lat.: bioma n

biómagnifikácija -e ž *fiziol., ekol. → bioakumulácija*

biómása -e ž **1.** *ekol. masa vseh organizmov na določeni površini, izražena kot teža suhe snovi na enoto površine* **GL.:** rastlinska biómása

ang.: biomass n, standing crop n, standing stock n

nem.: Biomasse f

lat.: biomassa f

2. biotehn. masa mikroorganizmov, ki nastane med fermentacijskim procesom kot produkt, npr. pekovski kvas, ali odpadek, npr. pivski kvas, odpadni micelij pri proizvodnji antibiotikov

ang.: biomass n

nem.: Biomasse f

biómembrána -e ž *cit. protoplazemska diferenciacija, zgrajena iz fosfolipidne dvoplasti in vanjo vgrajenih proteinskih in drugih molekul* **S:** membrána

ang.: biomembrane n

nem.: Biomembrane f

biómeteorologija -e ž *panoga meteorologije, ki preučuje vplive vremenskih, podnebnih dejavnikov na organizme*

ang.: biometeorology n

nem.: Biometeorologie f

biómónitor -ja m *fiziol., ekol. avtohtona ali gojena rastlinska vrsta, sorta, ki se uporablja pri spremljanju prisotnosti določenih onesnažil v okolju* **PRIM. ŠE:** bióindikátor, téstni organizem

ang.: biomonitor n

nem.: Biomonitor m

biómónitoring -a m *fiziol., ekol. ugotavljanje prisotnosti onesnažil z opazovanjem uspevanja avtohtonih ali posebnih testnih rastlin v onesnaženih območjih* **GL.:** aktivni biómónitoring, pasívni biómónitoring **PRIM. ŠE:** bióindikácija

ang.: biomonitoring n

nem.: Biobeobachtung f, Biomonitoring n

biópesticíd -a m *fiziol., ekol. sekundarni metabolit, ki nastaja v rastlinah za obrambo pred nekaterimi živalmi, npr. piretrin, kofein, nikotin*

ang.: bio-pesticide n

nem.: Biopestizid n

bióreáktor -ja m *biotehn. → ferméntor*

biósfera -e ž *ekol. celota organizmov na Zemlji*

ang.: biosphere n

nem.: Biosphäre f

biotehnologija -e ž *veda o uporabi naravnih ali gensko spremenjenih mikroorganizmov, gliv, rastlin, njihovih celic ali delov za industrijsko proizvodnjo zdravil, kemikalij, za pridobivanje hrane, razgradnjo odpadkov*

- ang.: biotechnology n
nem.: Biotechnologie f
- biotést** -a m **biotehn.** *postopek, s katerim se z odzivom organizma posredno dokaže delovanje določene snovi v majhnih količinah, npr. rastlinskih hormonov*
ang.: biotest n
nem.: Biotest m
- biotín** -a m **biokem., fiziol.** *vodotopni vitamin iz skupine vitaminov kompleksa B z encimsko funkcijo, ki sodeluje pri vezavi ogljikovega dioksida v organske snovi* **S:** vitamin B7
ang.: biotin n
nem.: Biotin n
- biotóp** -a m **ekol.** *življenjski prostor biocenoze, ki ga opredeljujejo značilni okoljski dejavniki* **PRIM.:** habitát, rastišče
ang.: biotope n
nem.: Biotop m
- biotópski dejávník** -ega -a m **ekol.** → àbiótski okóljski dejávník
- biótransformácija** -e ž **biotehn.** *postopek, pri katerem se uporabljajo mikroorganizmi za spreminjanje organskih spojin v industrijsko, medicinsko, okoljsko pomembne izdelke, npr. uporaba glive *Rhizopus nigricans* za proizvodnjo zdravila alfa-hidroksiprogesterona iz progesterona*
ang.: bioconversion n, biotransformation n
nem.: Biotransformation f
- biotróf** -a m **fiziol., ekol.** *heterotrofni organizem, ki se prehranjuje z organskimi snovmi, pridobljenimi iz živih celic, tkiv drugih organizmov, npr. bakterije, glive, mesojedi, rastlinojedi, zajedavci* **S:** biotrófni organizem **PRIM.:** hemibiotróf, nekrotróf, saprotróf
ang.: biotroph n
nem.: Biotroph m
- biotrofíja** -e ž **fiziol., ekol.** *prehranjevanje, pri katerem organizmi črpajo organske snovi iz živih celic, tkiv drugih organizmov* **PRIM.:** hemibiotrofíja, nekrotrofíja, saprotrofíja
ang.: biotrophy n
nem.: Biotrophie f
- biotrófni organizem** -ega -zma m **fiziol., ekol.** → biotróf
- biótska raznovrístnost** -e -i ž **ekol.** *bogatost vrst in življenjskih združb na določenem območju*
S: biodiverzitéta
ang.: biodiversity n
nem.: Biodiversität f
- biótske interákcije** -ih -ij ž mn. **fiziol., ekol.** → simbióza (2)
- biótski dejávník** -ega -a m **ekol.** ↔ biótski okólj-ski dejávník
- biótski okóljski dejávník** -ega -ega -a m **ekol.** *vsak od mehanskih, fizikalnih ali kemičnih vplivov sosednjih rastlin, živali, mikroorganizmov ali človeka na rastlino na njenem rastišču* **S:** biótski dejávník **PRIM.:** àbiótski okóljski dejávník
ang.: biotic environmental factor n, biotic factor n
nem.: biotischer Standortsfaktor m
- biótski strés** -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres, ki ga povzročajo biotski okoljski, notranji dejavniki, npr. sosednje rastline, glive, živali, mikroorganizmi ali človek z mehanskimi, fizikalnimi, kemičnimi vplivi* **GL.:** aleopatíja, antropogéni strés, herbivoríja **PRIM.:** àbiótski strés
ang.: biotic stress n
nem.: biotischer Stress m
- biótsko onesnáženje** -ega -a s **ekol.** *onesnáženje rastišča rastline s škodljivimi snovmi biotskega izvora, npr. z izločki organizmov, kar preprečuje kalitev semen, razvoj rastlin, z razširjanjem invazivnih tujerodnih organizmov, kar povzroča spremembe v zgradbi ekosistemov* **PRIM.:** àbiótsko onesnáženje
ang.: biotic pollution n
nem.: biotische Verschmutzung f, biotische Verunreinigung f
- biótsko ravnóvsje** -ega -a s **ekol.** *stanje v ekosistemu, ko potekajo med funkcionalnimi skupinami in znotraj njih ter okoljskimi dejavniki, interakcije, ki ne povzročajo trajnih, necikličnih sprememb* **S:** narávno ravnóvsje
ang.: biotic equilibrium n
nem.: biotisches Gleichgewicht n
- biópínátni list** -ega -a m **organ.** *pinatni list, pri katerem iz listnega rebra izraščajo številni stranski segmenti, ki so tudi pernato deljeni, npr. listi palme kitul (*Caryota*)*

ang.: bipinnate leaf n

nem.: bipinnates Blatt n

lat.: folium bipinnatum n

bípolárni areál -ega -a m **fitogeogr.** *areal določene rastlinskega taksona, katerega ločeni deli so na več celinah obeh zemeljskih polobel* **PRIM.:** cirkumpolárni areál, mákrodisjunkttni areál, pántrópski areál

ang.: bipolar area n

nem.: bipolares Areal n

bírna drúpa -e -e ž **organ.** → bírni koščičasti plód

bírni koščičasti plód -ega -ega plodú m **organ.** *bírni plod, nastal iz apokarpnega gineceja enega cveta, z omesenelo cvetno osjo, na kateri so ob zrelosti semen nameščeni koščičasti plodiči, npr. pri navadnem malinjaku (Rubus idaeus), robidi (Rubus)* **S:** bírna drúpa **PRIM.:** bírni mešiček, bírni orešek, pečkáti plód, šípek

ang.: drupecetum n, pyrenarium n

nem.: Sammelsteinfrucht f

lat.: polydrupa f

bírni mešiček -ega -čka m **organ.** *bírni plod, nastal iz apokarpnega gineceja enega cveta, pri katerem so na cvetni osi ob zrelosti semen nameščeni posamezni mešički, npr. pri navadni pogačici (Trollius europaeus)* **PRIM.:** bírni koščičasti plód, bírni orešek, pečkáti plód, šípek

ang.: follicetum n

nem.: Sammelbalg m

bírni orešek -ega -ška m **organ.** *bírni plod, nastal iz apokarpnega gineceja enega cveta, z omesenelim cvetiščem, na katerem so ob zrelosti semen nameščeni posamezni oreški, npr. pri jagodnjaku (Fragaria)* **PRIM.:** bírni koščičasti plód, bírni mešiček, pečkáti plód, šípek

ang.: acheneacetum n

nem.: Sammelnuss f, Sammelnussfrucht f

lat.: fragum n

bírni plód -ega plodú m **organ.** *plod, ki se razvije iz cvetišča in plodnice enega cveta z apokarpnim ginecejem, ob zrelosti semen pa ne razpade oziroma se razširja kot celota, npr. pri mnogih vrstah iz družine rožnic (Rosaceae)*

GL.: bírni koščičasti plód, bírni mešiček, bírni orešek, pečkáti plód, šípek **PRIM.:** enostávní plód, soplódje

ang.: aggregate fruit n

nem.: Sammelfrucht f

lat.: fructus apocarpi m

bíserno telésce -ega -a s **organ.** *kroglasto, bleščeče, maščobno krmilno telesce, ki nastane na listih, steblih nekaterih rastlin, npr. pri vrstah rodu Ochroma, živečih v sožitju z mravljami* **PRIM.:** Beccarijevo telésce, Beltovo telésce, Müllerjevo telésce

ang.: pearl body n

nem.: Perldrüse f

bíspórna embrionálna vréčka -e -e -e ž **organ.** *embrionalna vrečka, ki se razvije iz dveh od štirih mejospor* **PRIM.:** mónospórna embrionálna vréčka, tétraspórna embrionálna vréčka

ang.: bisporic embryo sack n

nem.: bisporischer Embryosack m

bítégmična seménska zasnôva -e -e -e ž **organ.** *semenska zasnova, ki ima dva integumenta* **PRIM.:** únitégmična seménska zasnôva

ang.: bitegmic ovule n

nem.: bitegmische Samenanlage f

bítunikátni ásk -ega -a m **mikol.** *ask, katerega večplastna stena ob zrelosti razpade na dve plasti, pri čemer tanjša zunanja plast počí, debelejša notranja plast pa eksplozivno nabrekne in izvrže ask in askospore* **PRIM.:** únitunikátni ásk

ang.: bitunicate ascus n

nem.: bitunikater Ascus m

bívalènt -ènta m **cit.** *par homolognih kromosomov, povezan s sinaptičnim kompleksom v profazi v prvi mejotski delitvi* **PRIM.:** tetráda (1)

ang.: bivalent n

nem.: Bivalent n, Geminus m

blánket bárje -- -a s **biogeogr.**, **fitocen.** *barje v hribovitih atlantskih obalnih predelih s hladnejšim podnebjem in z zelo velikimi količinami padavin, nastalo neposredno na mineralni podlagi, ki je v Evropi razširjeno na Britanskem otočju in na jugu Norveške* **PRIM.:** aapa bárje, pálsa bárje

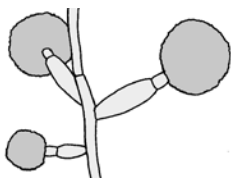
ang.: blanket bog n

nem.: Blanket Moor n

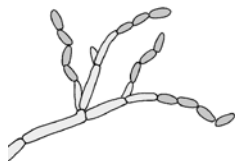
blástična konidiogeneza -e -e ž **mikol.** *konidiogeneza, pri kateri konidiji nastajajo z rastjo vršnega dela konidiogene celice, še preden*

se ta oddeli s septom **GL.:** enteroblástična blástična konidiogenéza, holoblástična blástična konidiogenéza **PRIM.:** anelídna konidiogenéza, fialídna konidiogenéza, tálična konidiogenéza **ang.:** blastis conidiogenesis n **nem.:** blastische Konidiogenese f

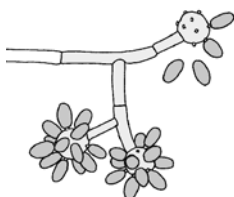
Oblike blastokonidijev:

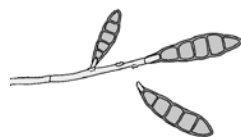
posamični blastokonidiji

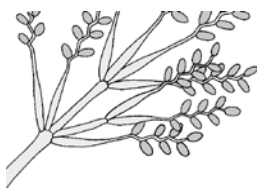
blastokonidiji

botrioblastokonidiji

porokonidiji

simpodialni konidiji

blastídij -a m **lihen.** kroglasta diaspora, ki nastane z brstenjem areolirane steljke

ang.: blastidium n

nem.: Blastidium n

blastohoríja -e ž **ekol.** avtohoríja, pri kateri se rastlina razširja z vegetativnimi deli, npr. s pritlikami, zarodnimi brstiči, turioni **PRIM.:** balohoríja, herpohoríja

ang.: blastochory n

nem.: Blastochorie f

blastokonídij -a m **mikol.** konidij, nastal holoblástično, ki se z brstenjem akropetalno podaljšuje v verižico, npr. pri rodovih *Cladosporium*, *Monilia*, *Hormonema* **S:** blastospóra **GL.:** bótrioblastokonídij **PRIM.:** artrokonídij, klamidospóra

ang.: blastoconidium n, blastospore n

nem.: Blastokonidie n, Blastospore f

lat.: blastoconidium n, blastospora f

blastospóra -e ž **mikol.** → blastokonídij

blázínasti hamefít -ega -a m **ekol.** hamefít, ki je razrasel v obliki blazinic, z zelnatimi ali olesenelimi poganjki, npr. brezstebelna lepnica (*Silene acaulis*), nekatere vrste kamnokrečev (*Saxifraga*) **PRIM.:** grmíčasti hamefít, plazéči hamefít, pôlgrmíčasti hamefít, sukulétni hamefít

ang.: cushion chamaephyte n

nem.: Polsterstaude f

blázínasti klobúk -ega -a m **mikol.** → izbóčeni klobúk

blodílka -e ž **mikol., algol.** → zóospóra

bóčna konjugácija -e -e ž **algol.** konjugácija, pri kateri se v zigoto združita dve enako oblikovani sosednji spolni celici, ki ležita na istem filamentu, značilna za jarmovke (*Zygnematales*) **S:** laterálna konjugácija **PRIM.:** léstvičasta konjugácija

ang.: lateral conjugation n

nem.: laterale Konjugation f, seitliche Konjugation f

bodíca -e ž **hist.** koničasta trda emergenca na steblih, listnih pecljih, v katero ne vstopajo prevajalna tkiva **PRIM.:** sóčna emergéncia

ang.: prickles n

nem.: Stachel m

lat.: aculeus m

bodíčasti lístni rób -ega -ega -a m **organ.** listni rob, ki ima ostre bodeče zobce, npr. pri juvenilnih listih navadne bodike (*Ilex aquifolium*) **ang.:** spinate leaf margin n, spinose leaf margin n **nem.:** dorniger Blattrand m, stacheliger Blattrand m

lat.: margo folii spinosa f

bodíčasti lístni vrh -ega -ega -a m **organ.** vrh listne ploskve, ki se končuje z bodico, npr. pri listih navadne bodike (*Ilex aquifolium*)

ang.: aculeate leaf apex n

nem.: stachelspitzige Blattspitze f

lat.: apex folii aculeatus m

bodíčasti pélod -ega pelóda m **palin.** → spinátni pélod

bodíčka -e ž **organ.** togi, približno 0,1 mm dolgi enocelični lasek, inkrustiran s kremenom, ki se pogosto nahaja na povrhnjici trav (*Poaceae*), zlasti v cvetni regiji

boleohoríja -e ž ekol. *anemohorija pri rastlinah, katerih zgradba zrelih plodnic omogoča iztresanje semen, npr. pri maku (Papaver), zvončici (Campanula)* **PRIM.:** hamehoríja, meteohoríja

ang.: boleochory n

nem.: Boleochorie f

bölling -a [béling] m **geol., paleopalin.** *obdobje poznega glaciala, od okrog 13.500 let do 13.000 let pred sedanostjo, z zmerno toplim in zmerno vlažnim podnebjem, z borovo-brezovimi gozdovi, s primesjo toploljubnejših listavcev* **S:** böllinški interstadiál **PRIM.:** alleröd **PRIM. ŠE:** mlájši dryas, najstaréjši dryas, staréjši dryas

ang.: Bölling n, Bölling interstadial n

nem.: Bölling m

böllinški interstadiál -ega -a [bélinški] m **geol., paleopalin.** → bölling

boreál -a m **geol., paleopalin.** *začetno obdobje holocena od okrog 10.500 let do 7800 let pred sedanostjo, s toplim in suhim podnebjem, s prevlado naravnih mešanih hrastovih gozdov Quercetum mixtum in kratkotrajno leskovo fazo na koncu obdobja* **PRIM.:** atlántik, preboreál, súbatlántik, súbboreál

ang.: Boreal n

nem.: Boreal n

boreálna flórna régija -e -e -e ž **fitogeogr.** po H. Meuselu *del holarktične florne oblasti v severnih predelih severne poloble z iglastimi gozdovi kot značilnim tipom vegetacije* **S:** cirkumboreálna flórna régija, makaronézijsko-mediteránska flórna régija, orientálsko-turánska flórna régija, póntsko-júžnosibírska flórna régija, srédnjeevrópska flórna régija

ang.: Boreal floral region n

nem.: boreale Florenregion f

boreálni géoelemènt -ega -ènta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v pasu iglastih gozdov severne poloble* **GL.:** boreálno-montánski géoelemènt, cirkumboreálni géoelemènt, súbboreálni géoelemènt **PRIM.:** árktični géoelemènt, mediteránski géoelemènt, póntski géoelemènt, srédnjeevrópski géoelemènt, turánski géoelemènt

ang.: Boreal element n

nem.: boreales Geoelement n

boreálni iglasti gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *iglasti gozd v borealnem pasu vseh treh celin severne poloble, v predelih z zmerno hladnim podnebjem, na severu omejen s tundro, na jugu z listopadnimi listnatimi gozdovi, stepo ali polpuščavami, ki ga sestavljajo vednozeleni in listopadni iglavci, zlasti iz rodov smreka (Picea), bor (Pinus) in macesen (Larix)* **GL.:** tájga **PRIM.:** górski iglasti gózd

ang.: boreal coniferous forest n

nem.: borealer Nadelwald m

boreálni rastlinski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** *rastlinski pas, ki obsega del holarktične južno od arktičnega rastlinskega pasu s hladnim podnebjem in z značilnimi gozdovi iglavcev, v Evraziji s tajgo* **PRIM.:** árktični rastlinski pás, meridionálni rastlinski pás, súbmeridionálni rastlinski pás, súbtrópski rastlinski pás, temperátni rastlinski pás, trópski rastlinski pás

ang.: Boreal floral zone n

nem.: boreale Florenzone f

boreálno-montánski géoelemènt -ega -ènta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v pasu iglastih gozdov severne poloble in v gorstvih zmernege pasu* **PRIM.:** cirkumboreálni géoelemènt, súbboreálni géoelemènt

ang.: Boreal-montane element n

nem.: boreal-montanes Geoelement n

bóreomeridionálni rastlinski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** → temperátni rastlinski pás

bóstriks -a m **organ.** → sváljek

botánična narávna dédiščina -e -e -e ž **var. nar.** *naravna dediščina, ki obsega območja narave, habitatne tipe, ekosisteme, združbe in rastlinske vrste, posamezna izjemna drevesa s posebno vrednostjo*

ang.: botanical natural heritage n

nem.: botanische Naturerbschaft f

botánični vrt -ega -a m **bot.** *vrt, namenjen izobraževanju in raziskovanju, v katerem rastejo številne, na določen način urejene vrste rastlin, označene z imeni in izvorom* **GL.:** alpinétum

ang.: botanical garden n

nem.: botanischer Garten m

botánika -e ž *veda, ki preučuje rastline, njihovo zgradbo, razvoj, delovanje, medsebojne odnose, povezanost z okoljem in se ukvarja z njihovim sistematiziranjem* **S:** fitologíja

ang.: botany n

nem.: Botanik f, Pflanzenkunde f, Pflanzenlehre f

bótrioblastokonídij -a m mikol. *blastokonídij*, nastal holoblastično iz konidiogenih celic, pogosto združenih v kepico, npr. pri rodu *Botrytis*, *Oedocephalum*

ang.: botryoblastoconidium n

nem.: Botryoblastokonidie f, Botryokonidie f

lat.: botryoblastoconidium n

botrosóm -a m mikol. → sagénogenetosóm

BPK -- [bepeká] m neskl. krat. ekol. ↔ biokémična potreba po kisíku

BPK5 -- [bepeká pét] m neskl. krat. ekol. *metoda za ugotavljanje stopnje onesnaženosti vode z organskimi snovmi, pri kateri se meri poraba kisika v določenem vzorcu vode v obdobju 5 dni PRIM.: biokémična potreba po kisíku*

ang.: BOD5

nem.: BSB5

brádasti lišáji -ih -ev m mn. lihen. *grmičasti lišaji z bradi podobno steljko, ki imajo na prerezu dorziventralno ali sploščeno radialno zgradbo, pritrjeno na podlago s pričvrščevalno strukturo, npr. vrste iz rodov Usnea, Bryoria, Letharia, Evernia S: brádocvi*

ang.: beard lichens n pl.

nem.: Bartflechten f pl.

brádocvi -ev m mn. lihen. → brádasti lišáji

bráhisklereída -e ž hist. *sklereída izodiametrične oblike, z zelo debelo olesenelo sekundarno celično steno s kanalskimi piknjami in ozkim lumnom, ki je lahko z drugimi združena v trde skupke, npr. v sekundarni skorji, v nekaterih plodovih, pogosto v hruškah, ali tvori trdi ovoj semen in plodov, npr. orehov, koščic S: kaménčica PRIM.: ástrosklereída, mákrosklereída, ósteosklereída, rábdosklereída, tríhosklereída*

ang.: brachysclereid n, stone cell n

nem.: Brachysklereide f, Steinzelle f

brákična vóda -e -e ž ekol. → somórnica

brákične álge -ih álg ž mn. algol. *alge /Algae/, ki so prilagojene na življenje v somornici, katere slanost je večja od sladke vode in manjša od morske vode, npr. v estuarijih PRIM.: mórské álge, sladkovódne álge*

ang.: brackish algae n pl.

nem.: Brackwasseralggen f pl.

braktêja -e ž organ. → króvni listi

brakteóla -e ž organ. → prædlíst

brakteóžno socvétje -ega -a s organ. *socvetje, v katerem se podporni listi posameznih cvetov, stranskih socvetij razlikujejo od zelenih listov po tem, da so ščetinasti, luskasti, barviti, npr. košek pri nekaterih vrstah nebinovk (Asteraceae) PRIM.: frondóžno socvétje, gòlo socvétje*

ang.: bracteose inflorescence n

nem.: brakteose Infloreszenz f, brakteoser Blütenstand m

lat.: inflorescentia bracteosa f

braníka -e ž hist. *makroskopsko vidna obročasta plast lesa ali sekundarne skorje, ki prirašče v enem letu S: létzni prírastni kolobár GL.: dvójna braníka, večkrátna braníka GL. ŠE: lážna braníka PRIM.: létznica*

ang.: annual ring n

nem.: Jahresring m

brasinosteróid -a m fiziól., cit. *rastni regulator, ki vpliva na kalitev in rast pelodnega mešička, pospešuje rast v dolžino, aktivira protonsko črpalko, pospeši sintezo etilena, vpliva na prerazporeditev celuloznih mikrofibril*

ang.: brassinosteroid n

nem.: Brassinosteroid n

brázda -e ž organ. *vrhnji del pestiča, prilagojen sprejemu peloda, na katerega pri opraitvi padejo pelodna zrna S: stigma GL.: črtálasta brázda, dískasta brázda, glavičasta brázda, krpáta brázda, perésasta brázda GL. ŠE: ênodélna brázda, sedéča brázda, věcdélna brázda*

ang.: stigma n

nem.: Narbe f, Stigma n

lat.: stigma n, stygma n

brevetoksín -a m algol. *nevrotoksin nekaterih ognjenih alg (Dinophyta), npr. vrste Karenia brevis, ki ob cvetenju voda povzroča pogin rib, zastrupitve pri sesalcih PRIM.: anatoksín, saksitoksín*

ang.: brevetoxin n

nem.: Brevetoxin n

brévikolpátni pèlod -ega pelóda m palin. *pelodna zrna s kratkimi kolpi v steni*

ang.: brevicolpate pollen n

nem.: brevikolpater Pollen m

brezbaktérijska kultúra álg -e -e -- ž algol. *čista kultura alg zlasti za raziskovalne namene, pri čemer se iz gojišča odstranijo predvsem bakterije S: aksénična kultúra álg*

- ang.:** axenic algal culture n
nem.: axenische Algenkultur f
- brezbárwni plastíd** -ega -a m **cit.** → levkoplást
- brezvéčnice** -ic ž mn. /Apetalae/ **bot., sist. organizacijski tip dvokaličnic /Dicotyledonae/ s cvetovi, v katerih venec ni razvit, npr. nekatere klinčevke (Caryophyllaceae) PRIM.:**
prostovéčnice, zraslovéčnice
ang.: apetalous plants n pl.
nem.: Apetalen f pl.
- brezvéčni cvét** -ega -a m **organ. cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem venčni listi niso razviti, npr. pri nekaterih vrstah pitomca (Sagina)**
ang.: apetalous flower n
nem.: apetale Blüte f
lat.: flos apetalus m
- brezvírusna rastlina** -e -e ž **biotehn. rastlina, pri kateri se s specifičnimi testi ugotovi, da je brez virusov**
ang.: virus-free plant n
nem.: virusfreie Pflanze f
- briologíja** -e ž **panoga botanike, ki proučuje mahove /Bryophyta/, jih določa, poimenuje, sistematizira, popisuje**
ang.: bryology n
nem.: Bryologie f
- bróh** -a m **palin. z murom obdan del površine retikulatnega pelodnega zrna GL.:** lúmen, múr
ang.: brochus n
nem.: Brochus m
- brohátni pélod** -ega pelóda m **palin. pelodna zrna z brohi na površini GL.:** heterobrohátni pélod, izobrohátni pélod
ang.: brochate pollen n
nem.: brochater Pollen m
- brohidródna ožiljenost** -e -i ž **organ. → pèntljasta ožiljenost**
- brst** -a m **1. organ. mirujoči rastni vršiček poganjka, obdan z dničnimi listi, značilen za brstnice /Cormophyta/ S:** kórm (1) **GL.:** cvétni brst, listni brst
ang.: bud n
nem.: Knospe f
lat.: gemma f
2. organ. telo brstnic, ki je zgrajeno iz stebila, listov in korenin S: kórm (2)
ang.: corm n, cormus n
nem.: Kormus m
- lat.:** cormus m
- 3. mikol. pri vegetativnem razmnoževanju kvasovk /Endomycetes/ nastala kroglasta zasnova, iz katere se razvije nova kvasna celica**
ang.: bud n
nem.: Knospe f, Spross m
- brsténje** -a s **1. fiziol. začetek razvoja brsta v poganjek ali cvet**
ang.: budding n, sprouting n
nem.: Knospentreiben n, Knospung f
lat.: gemmatio f
- 2. mikol. vegetativno razmnoževanje kvasovk /Endomycetes/, pri katerem na površini celice po jedrni delitvi nastane en brst ali več brstov**
ang.: budding n
nem.: Knospung f, Sprossung f
- brstič** -íča m **razmn. → zaródni brstič (1)**
- brstična sklédica** -e -e ž **briol. skledičasta tvorba na zgornji strani tkivne steljke, v kateri nastajajo zarodni brstiči pri nekaterih steljkastih jetrenjakih, npr. pri studenčnem jetrenjaku (Marchantia)**
ang.: gemma cup n
nem.: Brutbecher m
- brstílna stéjlka** -e -e ž **algol., mikol. → kokálna stéjlka**
- brstna brazgotína** -e -e ž **mikol. mesto na celični steni kvasovke, kjer se od nje odcepi hčérinski brst**
ang.: bud scar n
nem.: Sprossnarbe f
- brstnice** -ic ž mn. /Cormophyta/ **bot., sist. organizacijski tip embriofitov /Embryophyta/, katerih sporofit je zgrajen iz korenin, stebila in listov, zaradi česar je dobro prilagojen življenju na kopnem, obsega pa praprotnice /Pteridophyta/ in semenke (Spermatophytina) PRIM. ŠE:** cévnice
ang.: cormophytes n pl.
nem.: Kormophyten m pl., Sprosspflanzen f pl.
- brúto fótosintéza** -- -e ž **fiziol., ekol. fotosintezna aktivnost, izražena kot poraba ogljikovega dioksida pri fotosintezi S:** reálna fótosintéza **PRIM.:** néto fótosintéza
ang.: brutto photosynthesis n, gross photosynthesis n
nem.: Bruttofotosynthese f
- brúto primárna produkcijska** -- -e -e ž **fiziol., ekol.**

količina organske snovi, ki jo rastline, rastoče na določeni površini, sintetizirajo v posameznem vegetacijskem obdobju ali letu, z upoštevanjem med letom odpadlih rastlinskih delov in pri dihanju porabljene snovi **PRIM.:** néto primárna produkcijska

ang.: gross primary production n

nem.: Bruttoprimärproduktion f

búča -e ž **organ.** jagoda, katere sočni del se razvije iz podrasle plodnice, iz cvetišča pa nastane zunanji trši eksokarp, ki se ob zrelosti semen ne odpira, npr. pri navadni buči (*Cucurbita pepo*), dinji (*Cucumis melo*), kumari (*Cucumis sativus*), lubenici (*Citrullus lanatus*) **S:** pépo

ang.: pepo n

nem.: Kürbisfrucht f, Panzerbeere f

lat.: pepo m

bufotenín -a m **mikol.** toksični derivat indola, npr. v citronasti mušnici (*Amanita citrina*),

ki pri ljudeh povzroča glavobol, vrtoglavico, halucinacije

ang.: bufotenin n

nem.: Bufotenin n

bulbíla -e ž **organ.** → zaródni brstič (1)

bulifórmna célica -e -e ž **cit.** vsaka od velikih celic s tanko steno v povrhnjici listov nekaterih trav, drugih enokaličnic /*Monocotyledoneae*/, ki ležijo vzdolž listov in omogočajo njihovo zvijanje, prepogibanje **S:** motórična célica, sklépná célica

ang.: bulliform cell n, motor cell n

nem.: Buliformzelle f, Entfaltungszelle f, Gelenkzelle f

burzíkula -e ž **organ.** izbočena guba na rostelumu v cvetu kukavičevk (*Orchideaceae*), ki prekriva viscidij in preprečuje njegovo izsušitev

ang.: bursicle n

nem.: Beutelchen n

lat.: bursicula f

C

caatinga -e [katínga] ž gl. katínga

Calvin-Bensonov cíkel -ega -kla tudi calvin-bensonov cíkel -ega -kla [kálvin bensonov] m **fiziol.** ciklično potekajoče fotosintezne ogljikove reakcije, ki obsegajo fotosintezno karboksilacijo, fotosintezno redukcijo in fotosintezno regeneracijo **S:** Calvinov cíkel
ang.: Calvin-Benson cycle n, Calvin cycle n
nem.: Calvin-Zyklus m

Calvinov cíkel -ega -kla tudi calvinov cíkel -ega -kla [kálvinov] m **fiziol.** → Calvin-Bensonov cíkel
campo cerrado -a -a [kámpo serádo] m gl. kámpo serádo

campo limpo -a -a [kámpo límpo] m gl. kámpo límpo

campo sujo -a -a [kámpo súžo] m gl. kámpo súžo

CAM-rastlina -e tudi rastlina CAM -e -- [kám] in [ceaém] ž (ang. Crassulacean acid metabolism) **fiziol., ekol.** rastlina, pri kateri je prvi produkt fotosintezne karboksilacije malat, ki nastaja ponoči, ko so režo odprte, se kopiči v vakuoli, nato podnevi, ko so režo zaprte, razpada, pri tem sproščeni ogljikov dioksid pa se porablja v Calvin-Bensonovem ciklu, npr. vrste iz družin kaktovk (Cactaceae), mlečkovk (Euphorbiaceae), tolstičevk (Crassulaceae)
GL.: fakultativna CAM-rastlina **PRIM.:** C₁-rastlina, C₃-rastlina, C₄-rastlina
ang.: CAM plant n
nem.: CAM-Pflanze f

Casparijeva próga -e -e tudi casparijeva próga -e -e [kaspárijeva] ž **hist.** trakasti deli radialnih sten endoderma, prepojeni s hidrofobnimi snovmi, ki onemogočajo pasiven prehod vode po apoplastu v centralni cilinder korenine ali iz njega
ang.: Casparian strip n
nem.: Caspari-Streif m

Casparijeva tóčka -e -e tudi casparijeva tóčka -e -e [kásparijeva] ž **hist.** Casparijeva proga, ki je na histološkem prerezu videti kot točka

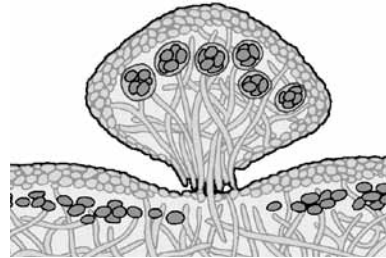
ang.: Casparian point n

nem.: Casparischer Punkt m

cefalódij -a m **lihen.** izrastek steljke s cianobakterijami (Cyanobacteriota), v katerem se veže zračni dušik, navadno na zgornji strani steljke lišajev, v kateri so fotobionti zelene alge, npr. pri rodovih *Peltigera*, *Solorina*, *Stereocaulon*

ang.: cephalodium n

nem.: Cephalodium n

cefalodij

cefalódijjska simbióza -e -e ž **lihen.** bakterijska simbioza med cianobakterijami (Cyanobacteriota) v cefalodijih, ki vežejo zračni dušik, in lišajskimi glivami, npr. pri zelenem pasjem lišaju (*Peltigera leucophlebia*) **PRIM.:** aktinoriza, cianobaktérijska simbióza, rizóbijska simbióza

ang.: cephalodial symbiosis n

nem.: cephalodische Symbiose f

célica prenašálka -e -e ž **hist.** celica z ustrezno prilagojeno celično steno, skozi katero od sosednjih celic sprejema ali jim oddaja snovi, kar omogoča prevajanje snovi v rastlinskih organih na krajše razdalje, npr. v prevajalne elemente ksilema ali floema **S:** transportna célica **GL.:** floémska célica prenašálka, ksilémska célica prenašálka

ang.: transfer cell n

nem.: Transferzelle f

célica prepústnica -e -e ž **hist.** celica v neprepu-

stni plasti celic, ki ostane prepustna za vodo in v njej raztopljene snovi, npr. v oplutenelem endodermu, v eksodermu

ang.: passage cell n

nem.: Durchlasszelle f

célica spremljevalka -e -e ž **1. hist.** vsaka od celic, ki obdajajo celice zapiralke rež in uravnavajo njihovo delovanje ter so po videzu, funkciji različne od običajnih celic povrhnjice

ang.: subsidiary cell n

nem.: Nebenzelle f

2. hist. parenhimska celica ob sitki v floemu kritosemenk /Angiospermae/, z regulacijsko funkcijo, ki nastane hkrati s sitko iz iste materinske celice

ang.: companion cell n

nem.: Geleitzelle f

célica zapiralka -e -e ž **hist.** specializirana epidermalna celica s kloroplasti, značilne oblike, velikosti, ki skupaj s še eno enako celico obdaja centralno odprtino v reži, skozi katero poteka izmenjava plinov med rastlino in okoljem

ang.: closing cell n, guard cell n

nem.: Schliesszelle f

célica žilnega ovója -e -- -- ž **hist.** celica z delno oplutenelemi stenami, ki obdaja listno žilo pri C_4 -rastlinah, v njej pa poteka samo Calvinov cikel

ang.: bundle sheath cell n

nem.: Bündelscheidenzelle f

célična delitev -e -tve ž **fiziol.** delitev, pri kateri iz ene celice nastaneta dve novi celici, pri čemer se razdelijo jedro, citoplazma, organeli in se izoblikuje nova celična stena

ang.: cell division n

nem.: Zellteilung f

célična kultura -e -e ž **biotehn.** kultura posameznih celic ali celičnih skupkov in vitro

ang.: cell culture n

nem.: Zellkultur f

célična linija -e -e ž **1. hist.** skupina celic, ki z delitvami nastanejo iz iste izhodiščne celice

S: celični níz

ang.: cell lineage n

nem.: Zellreihe f

2. biotehn. skupina celic, ki se v kulturi potencialno neomejeno dolgo razmnožujejo, navedno s precejplanjem

ang.: cell line n

nem.: Zelllinie f

célična membrána -e -e ž **cit.** → plazmaléma

célična plôšča -e -e ž **hist.** nastajajoči del celične stene med dvema celicama, ki se delita

ang.: cell plate n

nem.: Zellplatte f

célična rást -e rasti ž **fiziol., morfol.** rast, pri kateri se volumen celice večja najprej z naraščanjem količine plazme, nato pa s povečevanjem vakuole in raztezanjem celične stene **GL.:** ekspanzijska rást, plázemska rást

ang.: cell growth n

nem.: Zellwachstum n

célična sténa -e -e ž **1. cit.** zunanji, navadno večplastni ovoj celice, izloček protoplasta, ki oblikuje, omejuje celico, zgrajen iz pektinov, hemiceluloz, celuloze in polimerov, nastalih pri sekundarni presnovi **GL.:** osrédnja laméla, primárna célična sténa, sekundárna célična sténa, terciárna célična sténa

ang.: cell wall n

nem.: Zellwand f

2. mikol. zunanji ovoj glivne celice, razen zoospor, sestavljen iz različnih polimerov, predvsem hitina, hitozanov, gluknanov, redko celuloze, katerega zgradba in sestava sta odvisni od sistematske pripadnosti, pri dimorfnih glivah tudi od oblike

ang.: cell wall n

nem.: Zellwand f

célični cikel -ega -kla m **cit.** zaporedje faz pri delitvi evkariontske celice, v katerem iz ene celice nastaneta dve hčerinski celici, pri čemer se v mitozii dednina razdeli na hčerinski jedri novih celic, sledijo pa še citokineza, faza G_1 , interfaza ter faza G_2

ang.: cell cycle n

nem.: Zellzyklus m

célični kámenček -ega -čka m **cit.** → cistolít

céličnína -e ž **cit.** celična snov ali njen del, pogosto tudi vsebina celic

ang.: cellular content n

nem.: Zellinhalt m

célični níz -ega -a m **hist.** → célična linija (1)

célični predélek -ega -lka m **cit.** del celice, ki ga zamejuje membrana, v katerem potekajo specifični presnovni procesi **S:** kompartment

ang.: compartment n

- nem.: Kompartiment n
- célični sekundárni endospêrm** -ega -ega -a m
 hist. sekundarni endosperm, v katerem soča-
 sno z delitvami jeder potekajo delitve cito-
 plazme, tako da je ves čas njegovega razvoja
 vsaka od celic obdana s celično steno **S:** ce-
 lulárni sekundárni endospêrm **PRIM.:** helobiál-
 ni sekundárni endospêrm, jêdrni sekundárni
 endospêrm
 ang.: cellular endosperm n
 nem.: zelluláres Endosperm n
- célično díhanje** -ega -a s **fiziol.** dihanje v rastlin-
 ski celici, pri katerem z razgradnjo organskih
 spojin nastaja za presnovo potrebna energi-
 ja, se porablja kisik, izloča ogljikov dioksid,
 sproščena uporabna energija se veže v ade-
 nozintrifosfat, njen presežni del pa se spro-
 šča kot toplotna energija **GL.:** citrátni cíkel,
 dihálna elektrónska veríga, glikolíza, oksidatívna
 dekarboksilácija piruváta
 ang.: aerobic respiration n
 nem.: Zellatmung f
- céli líst** -ega -a m **organ.** enostavni list s celo li-
 stno ploskvijo, ki nima krp, rogljev **PRIM.:**
 deljêni líst
 ang.: simple leaf n
 nem.: einfaches Blatt n, unzerteiltes Blatt n
 lat.: folium integrum n
- céli lístni rób** -ega -ega -a m **organ.** gladek listni
 rob, ki je brez trnov, zobcev, drugih tvorb,
 npr. pri listih tulipanov (*Tulipa sp.*)
 ang.: entire leaf margin n
 nem.: ganzrandiger Blattrand m
 lat.: margo folii integerrima f
- celínski elemènt** -ega -ênta m **fitogeogr.** rastlin-
 ska vrsta, ki uspeva v vzhodnem in srednjem
 delu Evrope, na zahodu do Nemčije, ne do-
 sega pa atlantskih območij **S:** kontinentál-
 ni elemènt
 ang.: continental element n
 nem.: kontinentales Element n
- celulárni sekundárni endospêrm** -ega -ega -a
 m hist. → célični sekundárni endospêrm
- celuláza** -e ž **biokem., fiziol.** encim, ki hidrolizira
 celulozo
 ang.: cellulase n
 nem.: Cellulase f
- celulóza** -e ž **cit.** polisaharidna nitasta ma-
 kromolekula, zgrajena iz molekul glukoze,
- povezanih z beta 1-4 glikozidno vezjo, ki je
 sestavina celičnih sten rastlin, nekaterih gliv
 ang.: cellulose n
 nem.: Cellulose f
- celulózosintázni kompléks** -ega -a m **biokem.,**
fiziol. encimski kompleks v plazmalemi iz še-
 stih rozetasto razporejenih podenot, ki sinte-
 tizira celulozne mikrofibrile
 ang.: cellulose synthase complex n
 nem.: Cellulosesynthase-Komplex m
- cenóbij** -a m **algol.** kolonija, sestavljena iz eno-
 celičnih alg ali cianobakterij (*Cyanobacteri-
 ota*), ki deluje kot osebek, navadno nastala iz
 prej prostih celic, npr. *Pediastrum*, *Hydrodic-
 tyon*, *Nostoc*
 ang.: coenobium n
 nem.: Coenobium n, Zellkolonie f
 lat.: coenobium n
- cenocíta** -e ž **mikol.** celica, ki ima več jeder
 ang.: coenocyte n
 nem.: Coenocyte f
- cenocítična stéljka** -e -e ž **mikol.** → cenocítični
 micélij
- cenocítični micélij** -ega -a m **mikol.** mnogojê-
 drni micelij, ki v hifah nima septov, npr. pri
 mnogih jarmastih glivah (*Zygomycota*) **S:** ce-
 nocítična stéljka, mnogojêdrni micélij
 ang.: coenocytic mycelium n, polyenergid myce-
 lium n
 nem.: coenocytisches Myzel n
- cenocítij** -a m **mikol.** večjêdrna struktura ali or-
 ganizem, nastal z delitvijo jeder, pri čemer se
 protoplazma ne deli
 ang.: coenocytium n
 nem.: Coenocytium n
- cénodinámika** -e ž **panoga biocenologije**, ki pre-
 učuje kratkotrajne spremembe, npr. v strukturi
 bioceneze, vrstni sestavi, številčnih razmerjih
 med vrstami v biocenozi **PRIM.:** cénoekologíja,
 cénoevolúcija, cénohorologíja, cénomorfologíja,
 cénosistemátika **INF.:** cénodinámik
 ang.: coenodynamics n pl.
 nem.: Zönodynamik f
- cénoekologíja** -e ž **panoga biocenologije**, ki
 preučuje vplive biotskih in abiotskih okolj-
 skih dejavnikov na organizme v biocenozi
PRIM.: cénodinámika, cénoevolúcija, cénoho-
 rologíja, cénomorfologíja, cénosistemátika
 ang.: coenocology n, synecology n

- nem.:** Zönoökologie f
- cénoelemènt** -ènta m **fitogeogr., fitocen. rastlin-ska vrsta, ki uspeva zlasti ali izključno v določnem tipu vegetacije** **GL.:** fagetálna vrsta, karpinetálna vrsta, molinietálna vrsta, piceetálna vrsta **PRIM.:** ékoelemènt, génoelemènt, géoelemènt, hrónoelemènt, mígroelemènt
- ang.:** coenoelement n
- nem.:** Zönoelement n
- cénoevolúcija** -e ž *panoga biocenologije, ki preučuje nastajanje in spreminjanje biocenoz v daljših časovnih obdobjih* **PRIM.:** cénodinámika, cénoekologíja, cénohorologíja, cénomorfologíja, cénosistemátika
- ang.:** coenoevolution n, synevolution n
- nem.:** Zönoevolution f
- cénohorologíja** -e ž *panoga biocenologije, ki preučuje prostorsko razporeditev, razširjenost biocenoz* **PRIM.:** cénodinámika, cénoekologíja, cénoevolúcija, cénomorfologíja, cénosistemátika
- ang.:** coenochorology n, synchorology n
- nem.:** Zönochorologie f
- cenokárp** -a m **organ.** → cenokárpni plód
- cenokárpni ginécej** -ega -a m **organ. ginecej, v katerem so vsi plodni listi zrasli v en pestič, značilen za kritosemenke /Angiospermae/** **GL.:** lizikárpni ginécej, parakárpni ginécej, psévdocenokárpni ginécej, sinkárpni ginécej **PRIM.:** apokárpni ginécej
- ang.:** coenocarpous gynoecium n
- nem.:** coenokarpes Gynoeceum n
- lat.:** gynaeceum coenocarpum n
- cenokárpni plód** -ega plodú m **organ. plod, ki se razvije iz cenokarpnega gineceja** **S:** cenokárp **PRIM.:** apokárpni plód
- ang.:** coenocarpous fruit n
- nem.:** coenokarpe Frucht f, Synkarpium n
- lat.:** coenocarpium n, fructus coenocarpus m
- cénomorfologíja** -e ž *panoga biocenologije, ki preučuje strukturo biocenoz, ugotavlja vrstno sestavo, številčne odnose med vrstami* **PRIM.:** cénodinámika, cénoekologíja, cénoevolúcija, cénohorologíja, cénosistemátika
- ang.:** coenomorphology n
- nem.:** Zönomorphologie f
- cénosistemátika** -e ž *panoga biocenologije, ki preučuje poimenovanje in uvrščanje biocenoz v sistem* **PRIM.:** cénodinámika, cénoekologíja, cénoevolúcija, cénohorologíja, cénomorfologíja
- ang.:** coenosystematics n pl., synsystematics n pl.
- nem.:** Zönosystematik f
- cenosóm** -a m **organ. sestavljeno cimozno socvetje, pri katerem so stranske osi socvetja zrasle z glavno osjo, npr: pri murvi (Morus)**
- ang.:** coenosome n
- lat.:** coenosoma n
- centrálna ós** -e osí ž **lihen.** → osrédnja ós
- centrálna placentácija** -e -e ž **organ. placentácija, pri kateri so semenske zasnove nameščene na kolumeli v sredini enopredalaste plodnice, npr: pri klinčnicah (Caryophyllaceae)** **PRIM.:** aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálna placentácija, apikálno-aksilárna placentácija, bazálna placentácija, laminálna placentácija, marginálna placentácija, parietálna placentácija, septátno-parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija
- ang.:** free-central placentation n
- nem.:** zentrale Plazentation f
- lat.:** placentatio centralis f
- centrálni cilínder** -ega -dra m **organ. osrednji del stebela, korenine v primarni zgradbi, zgrajen iz parenhima in žil v njem** **S:** osrédnji cilínder **PRIM.:** stéla
- ang.:** central cylinder n
- nem.:** Zentralzylinder m
- centrálni nódul** -ega -a m **algol. osrednji predel valve, kjer se končujeta rafi, značilen za nekatere kremenaste alge (Bacillariophyceae)** **PRIM.:** polárni nódul
- ang.:** central nodule n
- nem.:** Zentralknoten m
- centrálni snópič** -ega -a m **briol. skupina celic v sredini stebelca, po katerih se prevaja voda in v njej raztopljene snovi, značilna za nekatere listnate mahove (Bryophytina), npr: pri lasastem kapičarju (Polytrichum)**
- ang.:** central strand n
- nem.:** Zentralstrang m
- centrálni stržén** -ega -a m **hist. ↔ stržén**
- centrálni típ kreménastih álg** -ega -a -- -- m (Centrales) **algol., sist. red kremenastih alg (Bacillariophyceae), ki imajo radialno simetrično teko, nimajo pa rafe** **PRIM.:** penátni típ kreménastih álg
- ang.:** centric diatoms n pl.
- nem.:** zentrische Kieselalgen f pl.
- centrálnoevrópska flórna provinca** -e -e -e

- ž **fitogeogr.** *del srednjeevropske florne regije med jugovzhodno Skandinavijo in baltiškimi območjem ter osrednjim in vzhodnim delom Alp* **PRIM.:** atlántska flórna provinca, ilírski flórna provinca, sarmátska flórna provinca, súbatlántska flórna provinca
ang.: Central European province n
nem.: zentraleuropäische Florenprovinz f
- centrálnoevrópski géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v osrednjem delu območja listopadnih listavcev Evrope* **PRIM.:** alpinski géoelemènt, atlántski géoelemènt, balkánski géoelemènt, ilírski géoelemènt, sarmátski géoelemènt
ang.: Central European element n
nem.: zentraleuropäisches Goelement n
- centrifugálno socvétje** -ega -a s **organ.** → sredobéžno socvétje
- centriól** -a m **cit.** *valjasto oblikovana mikrotubulska struktura, ki sodeluje pri nastanku delitvenega vretena v celicah gliv, alg, živali, le izjemoma nekaterih višjih rastlin*
ang.: centriole n
nem.: Centriol n
- centripetálno socvétje** -ega -a s **organ.** → sredotéžno socvétje
- centromêr** -a m **cit.** *zoženo mesto na kromosomu, kjer sta med mitozo združeni kromatidi, nanje pa se pripne delitveno vreteno* **S:** primárni zažétek **PRIM.:** sekundárni zažétek
ang.: centromere n, primary constriction n
nem.: Primäreinschnürung f, Zentromer n
- centroplázma** -e ž **biol.** *del protoplasta cianobakterijske celice, v katerem je genetski material, jedro pa ni izoblikovano*
ang.: centroplasma n
nem.: Centroplasma f
- centrosóm** -a m **cit.** *celični organel, zgrajen navadno iz dveh centriolov, ki se pri živalih in nekaterih nižjih rastlinah ob celični delitvi razvije ob jedru in sodeluje pri nastajanju delitvenega vretena iz citoskeleta*
ang.: centrosome n
nem.: Zentrosom n
- ceóm** -a m **mikol.** *ecij brez psevdoperidija, lahko s parafizami, npr. pri rodu *Caeoma** **PRIM.:** ecídij, écij, peridêrmij
ang.: caeoma n
nem.: Caeoma n
- cepítev** -tve ž **razmn.** *delitev celic enoceličnih, navadno prokariontskih organizmov na dva dela ali več delov, ki poteka brez faz, preoblikovanja kromosomov, značilnih za mitozo in mejozo*
ang.: fission n
nem.: Aufspaltung f
- cerrado** -a [serádo] m (port.) **gl.** serádo
- cetrárna kislína** -e -e ž **lihen.** *sekundarni metabolit, ki ga tvorijo nekateri lišaji, npr. islandski lišaj (*Cetraria islandica*)*
ang.: cetraric acid n
- cévasta lístna nóžnica** -e -e -e ž **organ.** *listna nožnica, ki obdaja internodij kot bolj ali manj sklenjena cev, npr. pri travah (*Poaceae*)*
GL.: odprta listna nožnica, zaprta listna nožnica
ang.: tubular leaf sheath n
nem.: Röhrenblattscheide f
lat.: vagina tubulosa f
- cévasta protoplázemska diferenciacija** -e -e -e ž **cit.** *protoplazemska diferenciacija v evkariontski celici, njihovih gibalnih organelih, pri kateri so kroglaste molekule proteinov urejene v cevasto strukturo* **PRIM.:** króglasta protoplázemska diferenciacija, membránska protoplázemska diferenciacija, nítasta protoplázemska diferenciacija
ang.: tubular protoplasmic differentiation n
- cévasta protoplázemska struktúra** -e -e -e ž **cit.** *cevasta struktura iz proteinov v evkariontskih celicah ali v njihovih gibljivih izrastkih* **PRIM.:** króglasta protoplázemska struktúra, membránska protoplázemska struktúra, nítasta protoplázemska struktúra
ang.: tubular protoplasmic formation n
- cévasti cvét** -ega -a m **organ.** *dvospolni, zvezdasto simetrični krožčev cvet, katerega venčni listi so zrasli v cevasti venec, v koških mnogih nebinovk (*Asteraceae*), npr. pri ivanjščici (*Leucanthemum*), sončnici (*Helianthus*)*
ang.: tubular flower n
nem.: Röhrenblüte f
lat.: flos tubulatus m
- cévasti líst** -ega -a m **organ.** *valjast, na prerezu bolj ali manj okrogel, votel unifacialni list, ki je po videzu pogosto podoben stebelu, npr. pri drobnjaku (*Allium schoenoprasum*)*
ang.: fistular leaf n
nem.: röhriges Blatt n
lat.: folium fistulosum n

cévasti věnec -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v daljšo cev, npr. pri krožčevih cvetovih nebinovk (Asteraceae), pri mnogih vrstah lakote (Galium)*

ang.: tubular corolla n

nem.: röhrige Krone f

lat.: corolla tubulosa f

cévasto-pládnjasti věnec -ega -nca m **organ.** *pladnjasti venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v ozko dolgo venčno cev, v zgornjem delu pa so prosti in pladnjasto razprostrti, npr. pri plamenki (Phlox), spomladanskem svišču (Gentiana verna)*

ang.: tube-patellate corolla n

nem.: stieltellerförmige Krone f

lat.: corolla hypocrateriformis f

cévasto-zvónasti věnec -ega -nca m **organ.** *zvonasti venec, katerega venčna cev se proti vrhu zvonasto razširi, pri nekaterih zraslovenčnicah /Sympetaleae/, npr. pri pljučniku (Pulmonaria)*

ang.: tubular bell-shaped corolla n

nem.: glockig-röhrige Krone f, röhrig-glockige Krone f

lat.: corolla campanulato-cylindrica f

cévnice -ic ž mn. /Tracheophyta/ **bot., sist.** *organizacijski tip embriofitov /Embriophyta/, ki vključuje rastline z razvitimi prevajalnimi tkivi v obliki žil, s sporofitom v obliki brsta, obsega pa praprotnice /Pteridophyta/ in semenke (Spermatophytina) S:* traheofiti, vaskularne rastline, višje rastline **PRIM. ŠE:** brstnice

ang.: tracheophytes n pl., vascular plants n pl.

nem.: Gefäßpflanzen f pl., Tracheophyten m pl.

chaparral -a [čaparál] m gl. čaparál

Chrysanthemum-cinerariifolijska embrionalna vréčka -e -e [krizantémum] ž **organ.** → krizantemum-cinerariifolijska embrionalna vréčka

cianél -a m **algol.** *fotosintezni organel, ki nadomešča plastide v nekaterih enoceličnih algah in je kot ostanek bakterijskega endosimbionta po zgradbi podoben cianobakterijam (Cyanobacteriota)*

ang.: cyanell n

nem.: Cyanelle f

cianidín -a m **biokem., fiziol.** *antocijanidin modre do vijolične barve, ki je v cvetovih mnogih rastlin, npr. plavice (Centaurea cyanus), šip-*

ka (Rosa) PRIM.: delfinidín, malvidín, pelargonidín, peonidín

ang.: cyanidin n

nem.: Cyanidin n

cianidno rezistentna dihálna pót -- -e -e potí ž **fiziol.** *specifična dihalna elektronska pot v mitohondriju, po kateri poteka cianidno rezistentno dihanje*

ang.: cyanide resistant pathway n

nem.: cyanidresistenter Atmungsweg m

cianidno rezistentno dihanje -- -ega -a s **fiziol.** *celično dihanje v mitohondriju, pri katerem alternativna oksidaza v dihalni elektronski verigi, neobčutljiva na cianid, omogoča spajanje kisika in protonov v vodo, pri čemer se presežna energija sprošča kot toplota, ATP pa ne nastaja S:* alternativno dihanje, termogéno dihanje **GL.:** termogenéza **PRIM. ŠE:** dihálna elektrónska veriga

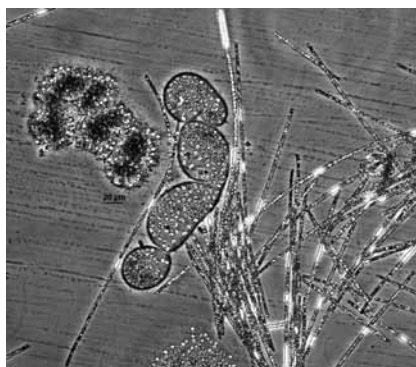
ang.: cyanide resistant respiration n

nem.: alternative Respiration f, cyanidresistente Atmung f

cianobaktèrije -ij ž mn. (Cyanobacteriota), /Cyanoprokaryota, Cyanophyta/ **biol., sist.** *deblo bakterij (Bacteria), ki vključuje avtotrofne vodne ali kopenske organizme, z oksigeno fotosintezo, s celično steno iz mureina in lipopolisaharidov, s cianoficejskim škrobom kot založno snovjo, imajo klorofil a, betakaroten, ksantofile, fikobiline, so enocelični ali cenobijski s kokalno ali nitasto organizacijsko stopnjo, razmnožujejo se nesporno s cepitvijo S:* cianoficèje, módrozélene álge, módrozélene cepljívke

ang.: blue-green algae n pl., cyanobacteria n pl.

nem.: Blaualgen f pl., Cyanobakterien f pl.

cianobakterije

cianobaktérijska simbióza -e -e ž fiziol., ekol. bakterijska simbioza med cianobakterijami (*Cyanobacteriota*) iz rodov *Nostoc*, *Anabaena*, ki vežejo zračni dušik, in rastlinami, npr. sagovci (*Cycadopsida*), azolo (*Azolla*), nekaterimi jetrenjaki (*Marchantiophytina*), lisnatimi mahovi (*Bryophytina*), kritosemenkami /*Angiospermae*/ **PRIM.:** aktinoriza, cefalódijska simbióza, rizóbijska simbióza

ang.: cyanobacterial symbiosis n

nem.: cyanobakterielle Symbiose f

cianobaktérijsko cveténje -ega -a s ekol. cvetenje voda, pri katerem se ob ugodnih ekoloških razmerah nekatere vrste cianobakterij (*Cyanobacteriota*) v vodnem telesu zelo namnožijo

ang.: cyanobacterial bloom n

nem.: Cyanobakterienblüte f

cianoficéje -ěj ž mn. algol., sist. → cianobaktérije

cianoficéjski škrob -ega -a m biol. založna snov, ki je po sestavi podobno glikogenu, amilopektinu, značilna za cianobakterije (*Cyanobacteriota*)

ang.: cyanophycean starch n

nem.: Cyanophyceenstärke f

cianoficín -a m biol. proteinsko zrnce, navadno v skupkih, v protoplastu cianobakterij (*Cyanobacteriota*), ki je vidno pod elektronskim mikroskopom

ang.: cyanophycin granule n

nem.: Cyanophycin n

cianogéni glikozíd -ega -a m biokem., fiziol. sekundarni metabolit, iz katerega se ob poškodbi rastline zaradi objedanja sprošča cianid kot zaščita pred rastlinojedi, ki je pogosto pri metuljnicah (*Fabaceae*), travah (*Poaceae*), nekaterih vrstah rožnic (*Rosaceae*) **S:** dušikov glikozíd

ang.: cyanogenic glycoside n

cianolišáji -ev m mn. lihen. lišaji, katerih fotobionti so cianobakterije (*Cyanobacteriota*)

ang.: cyano-lichens n pl.

nem.: Blaulgenflechten f pl.

cianoríza -e ž fiziol. simbioza med nekaterimi cianobakterijami (*Cyanobacteriota*) in koreninami nekaterih rastlin, npr. iz rodu *Gunnera*

ang.: cyanorrhiza n

nem.: Cyanorrhiza f

cianotoksín -a m biol. toksin, ki ga tvorijo cianobakterije (*Cyanobacteriota*) **GL.:** hépatotoksín, nevrotoksín

ang.: cyanotoxin n

nem.: Cyanotoxin n

ciátij -a m organ. cimozno socvetje, v katerem je vršni ženski cvet obdan z enoprašničnimi moškimi cvetovi, celotno socvetje pa obdajajo povečani barviti ovršni listi, značilno za mlečkovke (*Euphorbiaceae*)

ang.: cyathium n

nem.: Cyathium n

lat.: cyathium n

cibríd -a m biotehn. somatski hibrid, ki nastane z združitvijo protoplasta s citoplastom

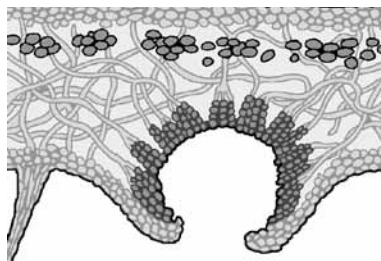
ang.: cybrid n

nem.: Cybride f, Zellhybride f

ciféla -e ž lihen. jasno omejena jamica za izmenjavo plinov v spodnji površini steljke lišajev, ki jo prekriva rahla plast hif, npr. pri rodu *Sticta* **PRIM.:** psévdociféla

ang.: cyphela n

nem.: Cyphelle f

cifela

cikcákasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje

-ega -ega -ega -a s organ. enovejnato pakobulasto socvetje, ki se razrašča s stranskimi poganjki, izraščajočimi izmenično na obeh straneh socvetne osi, kar daje celotnemu socvetju cikcakast videz **S:** cikcákasto monohaziálno socvétje **GL.:** pahljáčica, sváljek **PRIM.:** spirálasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje

ang.: scorpioid cyme n

nem.: scorpioide zymöse Infloreszenz f

cikcákasto monohaziálno socvétje -ega -ega -a s organ. → cikcákasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje

cikel citrónske kislíne -kla -- -- m fiziol. → citrátني cikel

cikel q -kla -- [kú] m (ang. quinone *kinon*) **fiziol.** → kinónski cikel

cikel trikarboksilnih kislín -kla -- -- m **fiziol.** → citrátni cikel

ciklični cvét -ega -a m **organ.** *cvet, katerega posamezni cvetni deli so nameščeni v vretencih*
GL.: péntaciklični cvét, tét raciklični cvét **GL. ŠE:** heterociklični cvét, izociklični cvét **PRIM.:** àciklični cvét, hemiciklični cvét
ang.: cyclic flower n
nem.: zyklische Blüte f
lat.: flos cyclicus m

ciklični fótoelektrónski transpórt -ega -ega -a m **fiziol.** *fotoelektronski transport, pri katerem v fotoelektronski verigi nastaja samo ATP, ob njegovi tvorbi pa elektroni krožijo med fotosistemom I ter med prejemniki in prenašalci v tem sistemu* **PRIM.:** nëciklični fótoelektrónski transpórt, psëvdociklični fótoelektrónski transpórt
ang.: cyclic electron transport n
nem.: zyklischer Elektronentransport m

ciklín -a m **cit.** *regulacijski protein, ki med celičnim ciklom aktivira ključne kinaze in nadzoruje posamezne faze*
ang.: cycline n
nem.: Cycline n

ciklocítična réža -e -e ž **hist.** *réža, pri kateri celici zapiralki obdajata eden ali dva obroča ozkih celic spremljevalk* **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, dezmočítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža
ang.: cyclocytic stomatal type n
nem.: cyclocytischer Stoma-Typ m

ciklopórni lés -ega lesá m **hist.** → vëncasto porózní lés

ciklosporín -a m **fiziol.** *ciklični oligopeptid, npr. glíve Tolypocladium inflatum, ki se zaradi selektivnega zaviralnega delovanja na človekov imunski sistem uporablja v medicini pri transplantaciji organov*
ang.: cyclosporin n
nem.: Cyclosporin n

cilija -e ž **1. organ.** → migetálka (1)
2. mikol., lihen. → migetálka (2)

címetna kislína -e -e ž **biokem., fiziol.** *fenolna kislina, ki vključena v presnovne poti sodeluje*

pri nastajanju mnogih sekundarnih metabolitov, npr. kumarinov
ang.: cinnamic acid n
nem.: Zimtsäure f

cimóžno socvétje -ega -a s **organ.** → pákobúlasto socvétje

cincínij -a m **organ.** → vijáček

cineól -a m **biokem., fiziol.** *monoterpen, ki je sestavina evkaliptovega, rožmarinovega, lovorjevega olja in je pomemben pri opráševanju, obrambi rastline pred rastlinojedi in patogeni*
ang.: cineole n
nem.: Cineol n

cíngulum -a m **algol.** *prečna brazda, s katero je estma predeljana v dva dela, z bičkom, ki omogoča vrtenje okrog osi, značilna za nekatere ognjene alge (Dinophyta)* **PRIM.:** súlkus
ang.: cingulum n
nem.: Cingulum n

cír -a tudi círus -a m **mikol.** *jezičku, rožičku ali nitki podobna masa sluzi in trosov, ki se ob zrelosti iztisne skozi ostiol iz piknidija ali peritecija, npr. pri rodovih Ascochyta, Phoma, Pyrenochaeta*
ang.: cirrus n, cirrus n
nem.: Cirrus m, Cirrus m
lat.: cirrus m

circinátna ptíkisa -e -e ž **organ.** → pólžasta ptíkisa

cirkadiáni rítem -ega -tma m **fiziol.** *menjavanje biološke aktivnosti organizma s periodo okrog 24 ur, ki je povezano s fiziološko uro, neodvisno od zunanjih dejavnikov*
ang.: circadian rhythm n
nem.: circadiane Rhythmik f

cirkalunárni rítem -ega -tma m **fiziol.** *menjavanje biološke aktivnosti organizma s periodo okrog 28 dni, ki je odvisno od luninih men*
ang.: circalunar rhythm n
nem.: Lunarrhythmik f

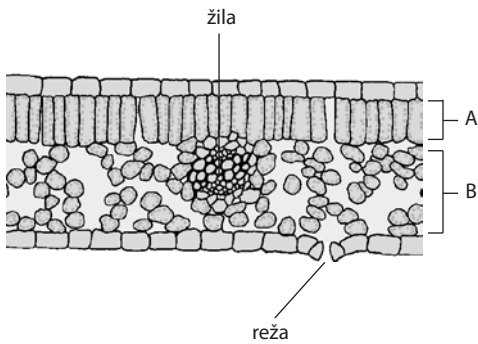
cirkanuálni rítem -ega -tma m **fiziol.** *menjavanje biološke aktivnosti organizma s periodo okrog enega leta*
ang.: circannual rhythm n
nem.: circannuelle Rhythmik f

cirkumárktična flórna régija -e -e -e ž **fitogeogr.** → árktična flórna régija

cirkumárktični géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v arktičnem pasu na vseh treh celinah severne poloble*

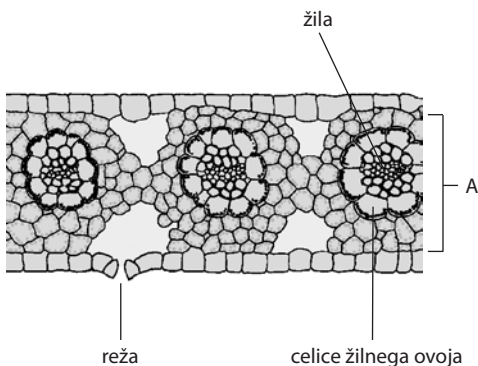
- PRIM.:** árktično-alpínski géoelemènt, árktično-
-álpiski géoelemènt, súbárktični géoelemènt
ang.: Circumarctic element n
nem.: circumarktisches Geoelement n
- cirkumboreálna flórna régija** -e -e ž **fitogeogr.** → boreálna flórna régija
- cirkumboreálni géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v borealnem pasu na vseh treh celinah severne poloble*
PRIM.: boreálno-montánski géoelemènt, súb-boreálni géoelemènt
ang.: Circumboreal element n
nem.: circumboreales Geoelement n
- cirkumcízna glávica** -e -e ž **organ.** → pokrôvč-kasta glávica
- cirkumnutácija** -e ž **fiziol.** *nutacija, pri kateri se organi rastline gibljejo okrog opore, navadno v obratni smeri urnega kazalca, npr. nekatere ovijalke, kalice, vitice graha (Pisum)*
ang.: circumnutation n
nem.: Circumnutation f
- cirkumpolárni areál** -ega -a m **fitogeogr.** *areál določenega rastlinskega taksona, ki se razprostira v severnih predelih vseh treh celin severne poloble* **PRIM.:** bipolárni areál, mákro-disjúnktni areál, pánrôpski areál
ang.: circumpolar area n
nem.: circumpolares Areal n
- círus** -a m **gl.** cír
- císta** -e ž **algol.** *celica, ki je v neugodnih razmerah obdana z debelejšo steno, za varovanje pred sušo, mrazom, vročino, pri pomanjkanju hranil, značilna za mnoge alge /Algae/*
ang.: cyst n
nem.: Zyste f
- cisteín** -a m **biokem.** *aminokislina, ki ima žveplo v stranski tiolni skupini in je pomemben sestavni del beljakovin*
ang.: cysteine n
nem.: Cystein n
- cistérna** -e ž **cit.** *z membrano obdani prostor v celici evkariontov (Eukarya) s tekočino, ki je drugačna od citoplazme, npr. cisterne endoplazemskega retikla, Golgijevega aparata*
ang.: cisterna n
nem.: Zisterne f
- cistída** -e ž **mikol.** *različno oblikovana sterilna vršna ali stranska hifa z debelo steno v himeniju in trami nekaterih prostotrošnic (Basidiomycota)*
ang.: cystidium n
nem.: Zystide f, Zystidium n
lat.: cystidium n
- cístogametogamija** -e ž **mikol.** → oogoniogamija
- cítogamija** -e ž **mikol.** *oploditev, pri kateri se navadno zlijeta androgamocista in askogon, navadno skozi trihogino, značilna za večino prtotrošnic (Ascomycota)* **S:** citogamija **PRIM.:** avtomiksa, gametogamija, hologamija, oogoniogamija, somatogamija, spermaciogamija, zigogamija
ang.: cystogamy n
nem.: Zystogamie f, Zytogamie f
lat.: cystogamia f
- cístokonídij** -a m **mikol.** → endospóra
- cístolít** -a m **cit.** *vrastek celične stene v celico, ki je inkrustiran s kalcijevim karbonatom, silicijevim dioksidom, npr. v epidermu pri murvovkah (Moraceae)* **S:** celični kámenček
PRIM.: litocístá
ang.: cistolith n
nem.: Cistolith m
lat.: cystalithus m
- cítogamija** -e ž **mikol.** → cistogamija
- cítogenétika** -e ž **panoga**, *ki preučuje zgradbo kromosomov, njihovo vlogo pri dedovanju z upoštevanjem spoznanj, metod genetike in citologije*
ang.: cytogenetics n pl.
nem.: Cyto-genetik f
- cítahalazín** -a m **mikol.** *mikotoksin nekaterih gliv iz rodov Phoma, Helminthosporium, Zygosporium, ki pri ljudeh ali živalih zavira celično delitev*
ang.: cytochalasin n
nem.: Cytochalasin n
- cítokinéza** -e ž **cit.** *delitev celice, ki navadno sledi jedrni delitvi, začne pa se z nastankom celične plošče oz. osrednje lamele med nastajajočima hčerinskima celicama*
ang.: cell division n, cytokinesis n
nem.: Zellteilung f, Zytokinese f
- cítokinín** -a m **biokem., fiziol.** *rastlinski hormon, ki je derivat adenina, pospešuje pa celično delitev, sintezo RNA, proteinov, zavira njihovo razgradnjo, staranje, inducira razvoj,*

- nastanek brstov, sodeluje pri regulaciji apikalne dominanc* **GL.:** benziladenín, izopen-teníl adenozín, kinetín, zeatín
ang.: cytokinin n
nem.: Cytokinin n
- citokróm** -a m **biokem., fiziol.** železov proteid, ki sodeluje v elektronskih transportnih verigah
ang.: cytochrome n
nem.: Cytochrom n
- citologija** -e ž *panoga biologije, ki preučuje zgradbo celice*
ang.: cytology n
nem.: Zellenlehre f, Zellforschung f, Zytologie f
lat.: cytologia f
- citoplást** -a m **biotehn.** protoplast, ki mu je z biotehnošim postopkom odstrano jedro
ang.: cytoplast n
nem.: Cytoplast m
lat.: cytoplastus m
- citoplázma** -e ž *cit. živa snov celice razen jedra, plastidov in mitohondrijev*
ang.: cytoplasm n
nem.: Cytoplasma n
lat.: cytoplasma n
- ctoríza** -e ž **fiziol., ekol.** manjšanje prostornine protoplasta zaradi izhajanja vode iz celice, zaradi česar se celična stena vboči ali naguba
ang.: cytorrhysis n
nem.: Cytorrhyse f
- citoskelét** -a m **cit.** organizirani sistem mikrofilamentov in mikrotubulov v evkariontski celici
ang.: cytoskeleton n
nem.: Cytoskelett n
- citósól** -a m **cit.** tekoči del citoplazme brez organelov, obdanih z membrano
ang.: cytosol n
nem.: Cytosol n
- citotaksonomija** -e ž *panoga taksonomije, ki se ukvarja z raziskovanjem morfoloških značilnosti kromosomov in ugotavljanjem njihovega števila, kar omogoča ustrezno taksonomsko vrednotenje organizmov*
ang.: cytotaxonomy n
nem.: Cytotaxonomie f, Karyosystematik f
- citozín** -a m **biokem., gen.** organska baza, sestavina DNK in RNK, ki se v dvojni vijačnici DNK poveže z gvaninom **PRIM.:** gvanín
ang.: cytosine n
nem.: Cytosin n
- citrát** -a m **fiziol.** spojina, ki nastaja v citratnem ciklu pri razgradnji organske snovi v matriksu mitohondrija
ang.: citrate n
nem.: Citrat n
- citrátni cíkel** -ega -kla m **fiziol.** faza celičnega dihanja v matriksu mitohondrija, v kateri se acetil koencim A vključuje v niz reakcij, pri čemer se odtegnejo elektroni, ki se vežejo na NAD in FAD, sprošča se ogljikov dioksid, elektroni pa se prenesejo v dihalno elektronsko verigo, pri čemer se nekaj sproščene energije veže v ATP **S:** cíkel citrónske kislíne, cíkel trikarboksílnih kislín, Krebsov cíkel **PRIM.:** dihálna elektrónska veríga, glikolíza
ang.: citric acid cycle n, Krebs cycle n, tricarboxylic acid cycle n
nem.: Citratzyklus m, Trikarbonsäurezyklus m
- citróna** -e ž **organ.** → predálasta jágoda
- conobióm** -a tudi zonobióm -a m **biogeogr.** horizontalno potekajoči pas na Zemljinem površju z značilnim podnebjem, tlemi, rastlinstvom in živalstvom **S:** bioklimátski pás, ékocóna, geobióm **GL.:** orobióm, pedobióm
ang.: zonobiome n
nem.: Zonobiom n
- conoekotón** -a tudi zonoekotón -a m **biogeogr.** prehodni pas med dvema conobiomoma, v katerem se združujejo značilnosti obeh
ang.: zonoecotone n
nem.: Zonoökoton n
- C₁-rastlína** -e tudi rastlína C₁ -e -- [ceèna] ž **fiziol., ekol.** rastlína, pri kateri je prvi produkt fotosintezne karboksilacije bikarbonat z enim atomom ogljika, npr. sladkovodni hidrofiti, nekatere sladkovodne alge /Algae/, mahovi /Bryophyta/
PRIM.: CAM-rastlína, C₃-rastlína, C₄-rastlína
ang.: C₁ plant n
nem.: C₁-Pflanze f
- C₃-rastlína** -e tudi rastlína C₃ -e -- [cetrí] ž **fiziol., ekol.** rastlína, pri kateri je prvi produkt fotosintezne karboksilacije fosfoglicerat, ki ima tri atome ogljika, npr. vse lesnate rastline, večina zelnatih rastlin **PRIM.:** CAM-rastlína, C₁-rastlína, C₄-rastlína
ang.: C₃ plant n
nem.: C₃-Pflanze f

prezrez lista C₃ rastline
(A: palisadni parenhim; B: gobasti parenhim)

C₄-rastlina -e tudi rastlina C₄ -e -- [čestíri] ž fiziol., ekol. rastlina, pri kateri je prvi produkt fotosintezne karboksilacije navadno malat ali aspartat, ki imata štiri atome ogljika, npr. koruza (*Zea mays*), sladkorni trs (*Saccharum officinarum*), druge zelne rastline toplejših območij **PRIM.:** CAM-rastlina, C₁-rastlina, C₃-rastlina
ang.: C₄ plant n
nem.: C₄-Pflanze f

prezrez lista C₄ rastline (A: mezofil)

crossing-over -- [krósing óver] m neskl. (ang.) cit., gen. → rëkombinácija

CSR-trikótnik -a [ceesër] m (ang. competitor-stress tolerator-ruderal) ekol. po Grimu *trikomponentni sistem življenjskih strategij rastlin, ponazorjen s trikotnikom, v katerem oglišča predstavljajo stanje okoljskih razmer in strategije rastlin, ki so tekmovalnost, tolerantnost na stres in prilagojenost na motnje* **GL.:** C-strate-

tegija, R-strategija, S-strategija **PRIM. ŠE:** r/K-spékter

ang.: C-S-R triangle n

nem.: C-S-R-Dreiecke f

C-strategija -e [cé] ž (ang. competitor) ekol. po Grimu *življenjska strategija, značilna za rastline na rastiščih z ugodnimi okoljskimi razmerami, ki so zato navadno dominantne v ekosistemu, imajo večje telo, dolgo življenjsko dobo, hitro rastejo, se hitro razširjajo, porabljajo malo energije za razmnoževanje* **PRIM.:** R-strategija, S-strategija **PRIM. ŠE:** K-strategija

ang.: competition strategy n, C-strategy n

nem.: C-Strategie f, Konkurrenzstrategie f

cv. [kultivár] okrajš. agr. → kultivár (2)

cvét -a m organ. nerazvejeni kratki poganjek z ramnoževalno funkcijo, ki je zgrajen iz cvetnega peclja, cvetišča in cvetnih listov, značilen za semenke (Spermatophytina)

ang.: flower n

nem.: Blüte f

lat.: flos m

cveténje -a s razmn. obdobje, ko je cvet odprt, do opráštve in odpadanja prašnikov in venčnih listov **S:** antéza

ang.: anthesis n

nem.: Anthese f, Blühzeit f

lat.: anthesis f

cveténje álg -a -- s algol., ekol. → cveténje vodá

cveténje vodá -a -- s algol., ekol. *hiperprodukcija nekaterih vrst ali skupin alg /Algae/, zlasti planktonskih kremenastih alg (Bacillariophyceae), cianobakterij (Cyanobacteriota), ob ugodnih ekoloških razmerah, ki jo omogoča velika količina hranilnih snovi v vodnem telesu, npr. v jezeru, morju* **S:** cveténje álg **GL.:** cianobaktérijsko cveténje

ang.: algal bloom n, water bloom n

nem.: Algenblüte f

cvetišče -a s organ. vršni, različno oblikovani podaljšek cvetnega peclja, na katerem so nameščeni vsi cvetni listi **S:** cvétna ós, receptákel (1) **GL.:** diskasto cvetišče, izbóčeno cvetišče, sploščeno cvetišče, vrčasto cvetišče

ang.: flower axis n, receptacle n, receptacle n

nem.: Blütenachse f, Blütenboden m, Receptaculum n

lat.: receptaculum n

cvétna fórmula -e -e ž **organ.** *abstraktna ponazoritev cveta s formulo, v kateri se z dogovornimi znaki prikažejo število posameznih cvetnih delov, delno tudi njihova razporeditev v cvetu in simetrija*

ang.: floral formula n

nem.: Blütenformel f

cvétna nektariálna žléza -e -e -e ž **organ.** → cvétni medôvnik

cvétna ós -e osí ž **organ.** → cvetiščé

cvétna zasnôva -e -e ž **organ.** *meristemoid, ki se razvije v cvet* **S:** cvétni primórdij

ang.: flower primordium n

nem.: Blütenanlage f

cvétna žléza -e -e ž **hist.** *žleza z različnimi funkcijami, ki se razvije v cvetu, npr. za privabljanje opravevalcev* **S:** florálna žléza **GL.:** cvétni medôvnik, vonjávna žléza

ang.: flower gland n

nem.: Blütendrüse f

cvétni bríst -ega -a m **organ.** *brst, iz katerega se razvije poganjek s cvetom ali socvetje* **PRIM.:** lístni bríst

ang.: flower bud n

nem.: Blütenknospe f

lat.: gemma floralis f, gemma florifera n

cvétnice -ic ž mn. /Anthophyta/ **1. bot., sist.** *organizacijski tip brstnic /Cormophyta/, ki pri spolnem razmnoževanju tvorijo cvetove, iz katerih se razvijejo plodovi, semena* **PRIM.:** práprotnice **PRIM. ŠE:** seménke

ang.: flowering plants n pl.

nem.: Anthophyten m pl.

2. bot., sist. pod vplivom angloameriške rabe → krito-seménke

cvétni diagrám -ega -a m **organ.** *geometrična ponazoritev cveta, v kateri se v dogovorni obliki prikažejo cvetni deli in njihova razporeditev v cvetu*

ang.: floral diagram n

nem.: Blütendiagramm n

cvétni líst -ega -a m **organ.** *vsak od preobraženih listov z različnimi funkcijami, ki sestavljajo cvet* **GL.:** čášni líst, perigónov líst, plódni líst, prášnik, vèčni líst **PRIM.:** dníčni líst, klíčni líst, ovřšni líst, zelèni líst

ang.: floral leaf n

nem.: Blütenblatt n

lat.: folium florale n

cvétni medôvnik -ega -a m **organ.** *medovnik, ki se razvije v cvetu, npr. na cvetišču, čašnih listih, venčnih listih, medovnih listih, prašnikih ali plodnici* **S:** cvétna nektariálna žléza, florálna nektarij **PRIM.:** vonjávna žléza **PRIM. ŠE:** ízvencvétni medôvnik

ang.: floral nectary n, floral nectary gland n

nem.: florale Honigdrüse f, florales Nektarium n

lat.: nectarium florale n

cvétni pécelj -ega -clja m **organ.** *neolistano steblo ali steblo z enim prilistom ali dvema prilistoma, ki nosi cvet* **S:** pedicél (1)

ang.: pedicel n

nem.: Blütenstiel m, Pedicellus m

lat.: pedicellus m

cvétni práh -ega prahú m **palin.** → pélod

cvétni primórdij -ega -a m **organ.** → cvétna zasnôva

cvétno odeválo -ega -a s **organ.** *sterilni cvetni listi, ki obdajajo, štítijo prašnike, pestič, privabljajo opravevalce* **S:** periánt (1) **GL.:** dvójno cvétno odeválo, enójno cvétno odeválo

ang.: perianth n

nem.: Blütenhülle f, Perianth n

lat.: perianthium n

C-vrédnost genóma -i -- [cê] ž *velikost haploidnega jedrnega genoma določene vrste, izražena v pikogramih ali s številom baznih parov*

ang.: C value n

nem.: C-Wert m

Č

- čaparál** -a tudi **chaparral** -a [čaparál] m (šp.) **biogeogr., fitocen.** vednozelená sklerofilná grmovná vegetácia v jugozahodnih obalnih predelih Severne Amerike s sredozemskemu podobnim podnebjem, nastala iz uničenih vednozelenih sklerofilnih gozdov, ki jo sestavljajo npr. vrste iz rodov *Adenostoma*, *Arctostaphylos*, *Quercus* **PRIM.:** finbos, mákija, skráb
ang.: chaparral n
nem.: Chaparral f
- čaróvniška mětla** -e -e ž **organ.** neobičajno gostá, šopasta razrast poganjkov na vejah lesnatih rastlin, ki jo povzročajo patogeni, npr. bakterije vrste *Corynebacterium fascians*, glive vrst *Taphrina cerasi*, *Taphrina betulina*
ang.: witches' broom n
nem.: Hexenbesen m
- čaróvniški króg** -ega -a m **mikol.** → čaróvniški rís
- čaróvniški rís** -ega -a m **mikol.** izstopajoči, temno zeleni kolobar na travišču zaradi radialne rasti micelija gliv v tleh, npr. nekaterih kumakov (*Agaricus*), kolobarnic (*Tricholoma*), kar pospeši rast rastlin nad njim **S:** čaróvniški króg
ang.: witch circle n
nem.: Hexenring m
- čáša** -e ž **organ.** zunanji krog listov pri dvojnem cvetnem odevalu, navadno sestavljen iz manjših, zelenkastih listov, ki imajo zaščitno funkcijo **S:** kálíks **GL.:** prostolístna čáša, zraslolístna čáša **PRIM.:** věnec
ang.: calyx n
nem.: Calyx m, Kelch m
lat.: calyx m
- čášasti trosnják** -ega -a m **mikol.** čášasto oblikovani trosnjak, ki ima lahko tudi bet, npr. pri polobli kosmatinki (*Humaria hemispherica*)
ang.: cup-shaped fruit body n
nem.: becherähnlicher Fruchtkörper m
- čášica** -e ž **organ.** → zunánja čáša
- čášna cév** -e céví ž **organ.** cevasta tvorba, nastala iz spodnjega dela čášnih listov, ki so med seboj zrasli
ang.: calyx tube n
nem.: Kelchröhre f
lat.: tubus calycis f
- čášni líst** -ega -a m **organ.** vsak od cvetnih listov z zaščitno funkcijo, ki tvorijo čášo v cvetu z dvojním cvetnim odevalom **S:** sépal **PRIM.:** perigónov líst, plódní líst, prášník, věnčni líst
ang.: sepal n
nem.: Kelchblatt n, Sepalum n
lat.: sepalum n
- čášni privése** -ega -ska m **organ.** nazaj zavihani izrastek čáše, ki izrašča iz zajed med čášnimi zobci, pri nekaterih vrstah zvončice (*Campanula*), npr. pri brkati zvončici (*Campanula barbata*)
ang.: calyx appendage n
nem.: Kelch-Anhängsel n
lat.: appendix calycinus f
- čášni rógelj** -ega -a m **organ.** čášni zobec, ki je močno podaljšán in zožen, npr. pri zvončicah (*Campanula*)
nem.: Kelchzipfel m
- čášni zóbec** -ega -bca m **organ.** zgornji, nezrasli del posameznega čášnega lista, katerega spodnji del skupaj z drugimi tvori čášno cev **GL.:** čášni rógelj
ang.: calyx tooth n
nem.: Kelchzahn m
- čebúla** -e ž **organ.** većinoma podzemni založni in razmnoževalni organ, zgrajen iz čebulnega krožca in mesnatih luskolistov ali omesenelih listnih nožnic, npr. pri čebuli (*Allium cepa*), kranjski liliji (*Lilium carnioolicum*)
ang.: bulb n
nem.: Bulbus m, Zwiebel f
lat.: bulbus m
- čebúlasti geofít** -ega -a m **ekol.** geofít, katerega podzemno steblo z listi je preobraženo v čebulo, npr. čebula (*Allium cepa*), lilija (*Lili-*

um) **PRIM.:** gomóljasti geofit, koreníkasti geofit, korenínski geofit
ang.: bulb geophyte n
nem.: Zwiebelgeophyt m

čebúlasti gomólj -ega -a m **organ.** *podzemni ali prizemni gomólj, pokrit z luskolisti, ki nastane z odebelitvijo kratkega dela stebela iz enega ali več internodijev, npr. pri žafranu (Crocus), gladioli (Gladiolus), taru (Colocasia esculenta)* **S:** kórm (2)
ang.: corm n
nem.: Knollenzwiebel f

čebúlni króžec -ega -žca m **organ.** *zelo kratko steblo v dnu čebule, iz katerega izraščajo korenine in omeseneli luskolisti ali zeleni listi z omesenelim dnom*
ang.: basal plate of bulb n
nem.: Zwibelscheibe f

čebúlni tést -ega -a m **fiziol., ekol.** *test za ugotavljanje strupenosti, zlasti odplak, z opazovanjem nepravilnosti v mitozii v celicah rastnih koreninskih vršičkov čebule (Allium cepa), ki se goji v laboratorijskih razmerah v onesnaženi vodi*
ang.: Allium test n
nem.: Allium-Test m

čebúlovke -vk ž mn. **agr.** *kulturne rastline, ki se gojijo na vrtu ali polju zaradi užitnih čebul, npr. navadna čebula (Allium cepa)*
ang.: bulb greens n pl., bulb vegetable n
nem.: Zwiebelgemüse n

čeládasti sorálij -ega -a m **lihen.** *soralij, ki nastane na spodnji strani dvignjenih, čeladastih robnih krpah lišajske steljke, npr. pri vrsti Physcia adscendens*

čêpkasti rizoid -ega -a m **briol.** *rizoid z izboklinami na notranji strani stene, ki je značilen za nekatere steljke jetrenjake, npr. za studenčni jetrenjak (Marchantia)* **S:** tuberkulárni rizoid **PRIM.:** gládki rizoid
ang.: tuberculate rhizoid n
nem.: Zäpfchenrhizoid n

černožóm -a m **ekol., ped.** *tla v stepskih predelih z globokim, temno obarvanim humoznim horizontom, navadno na puhlici, redkeje na mehkih karbonatnih kamninah*
ang.: chernozem n
nem.: Schwarzerde f, Tschernosem n

česúlja -e ž **organ.** *enostavno grozdasto socvetje,*

pri katerem so na daljši socvetni osi nameščeni različno dolgi cvetni peclji s cvetovi, ki so vsi v približno isti ravnini, npr. pri hruški (Pyrus), kobulastem ptičjem mleku (Ornithogalum umbellatum) **S:** korímb **PRIM.:** betiči, glávica, grózd, klás, kobúl, kóšek, máčica
ang.: corymb n

nem.: Corymbus m, Doldentraube f, Schirmdolde f
lat.: corymbus m

čétvéromôčni prášniki -ih -ov m mn. **organ.** *prašniki različne velikosti v cvetu pri križnicah (Brassicaceae), od katerih sta dva prašnika kratka, štirje pa so daljši* **PRIM.:** dvómôčni prašniki

ang.: tetradynamous stamina n pl.
nem.: tetradynamische Stamina n pl., viermächtige Staubblätter n pl.
lat.: stamen tetradynamium n pl.

číta kúltúra -e -e ž **biotehn., mikrobiol.** *kultura samo ene vrste določenega mikroorganizma, npr. bakterij, gliv, alg*
ang.: pure culture n
nem.: Reinkultur f

člénasti lúsk -ega -a m **organ.** *členasti plod, nastal iz dvokarpelnega gineceja, ki se ob zrelosti semen ne odpira vzdolžno, ampak razpade prečno na enosemenske plodiče, npr. pri redkvi (Raphanus)* **PRIM.:** člénasti oréšek, člénasti stròk
ang.: articulated siliqua n, lomentose siliqua n
nem.: Gliederschote f
lat.: siliqua lomentacea f

člénasti oréšek -ega -ška m **organ.** *členasti plod, nastal iz dvokarpelne, štiripredalaste plodnice, ki ob zrelosti semen razpade navadno na štiri oreške, npr. pri ustnaticah (Lamiaceae), srhkolistnicah (Boraginaceae)* **PRIM.:** člénasti lúsk, člénasti stròk
ang.: schizocarpic nutlet n
nem.: Klausenfrucht n
lat.: nucula schizocarpa f

člénasti plód -ega plodú m **organ.** *razpadni plod, ki se ob zrelosti semen ne odpira, ampak razpade na več plodičev, kot je plodnih listov v cenokarpnem gineceju* **GL.:** člénasti lúsk, člénasti oréšek, člénasti stròk **PRIM.:** pókovec
ang.: schizocarpic fruit n
nem.: Gliederfrucht f

člénasti strók -ega stróka m **organ.** *členasti plod, nastal iz enokarpelnega gineceja, ki se ob zrelosti semen ne odpira po trebušnem šivu in hrbtni žili, ampak razpade prečno na enosemenske plodiče, npr. pri sofori (Sophora), podkvici (Hippocrepis)* **S:** loméntum **PRIM.:** člénasti lúsk, člénasti oréšek

ang.: loment n

nem.: Gliederhülse f, Lomentum n

lat.: lomentum n

člének -nka m **organ.** → internódij

člénjeni mléčni kanál -ega -ega -a m **hist.** *mlečni kanal, ki je sestavljen iz niza žleznih celic, ki so napolnjene z mlečkom, npr. pri makovkah (Papaveaceae), zvončičevkah (Campanulaceae), radičevkah (Cichoriaceae)* **PRIM.:** nëčlénjeni mléčni kanál

ang.: articulated laticifer n

nem.: gegliederte Milchröhre f

čolniček -čka m **organ.** → ládjica

čreslovína -e ž **biokem., fiziol.** → tanín

črne kvásovke -ih -vk ž mn. **mikol.** *kvasne oblike nekaterih gliv, ki imajo zaradi temnega barvila izrazito črno obarvane kolonije, npr. rodovi Aureobasidium, Cladosporium, Moniliella*

ang.: black yeasts n pl.

nem.: schwarze Hefen m pl.

črnjáva -e ž **hist.** *jedrovina nekaterih drevesnih vrst, ki jo obarvajo zaščitne snovi, vložene v celične stene, npr. tanini* **PRIM.:** nèpráva črnjáva

ang.: heartwood n

nem.: Kernholz n

črtálasta brázda -e -e ž **organ.** *ozka, podolgovata brazda na nitasto podaljšanem, navadno razcepljenem vršnem delu vratu pestiča, npr. pri nebinovkah (Asteraceae)* **S:** nítasta brázda **PRIM.:** dískasta brázda, glavíčasta brázda, krpáta brázda, perésasta brázda

ang.: linear stigma n

nem.: lineare Narbe f, lineares Stigma n

lat.: stigma lineare n

črtálasti list -ega -a m **organ.** *celi list, ki ima podolgovato listno ploskev, vsaj devetkrat tako dolgo, kot je široka, z bolj ali manj vzporednima robovoma, npr. pri velikem zvončku (Leucoium vernum)* **PRIM.:** podòlgasti list

ang.: linear leaf n

nem.: linealisches Blatt n

lat.: folium lineare n

D

dácijski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena predvsem v južnih predelih Romunije* **PRIM.:** evksínijski géoelemènt, mézijski géoelemènt

ang.: Dacian element n

nem.: dazisches Geoelement n

daljínsko onesnaževanje -ega -a s **ekol.** *onesnaževanje z onesnažili, ki se premeščajo zlasti po zraku iz oddaljenih virov, kar z usedom povzroča tudi onesnaženje tal, voda*

ang.: long distance pollution n

nem.: Verunreinigungsfernttransport m

darvinistična definícija vrste -e -e -- ž **sist.** → filogenétska definícija vrste

darvinizem -zma m **biol.** *evolucijska teorija C. Darwina in A. R. Wallacea o razvoju organizmov, utemeljena na naravni selekciji, po kateri izmed preštevilnih potomcev organizmov preživijo le uspešnejši, bolj prilagojeni okolju, kar v daljšem časovnem obdobju povzroča nastajanje novih vrst* **S:** Darwinova evolúcija

ang.: Darwinian evolution n, Darwinism n

nem.: Darwinismus m

Darwinova evolúcija -e -e [dárvinova] ž **biol.** → darvinizem

debelítev -tve ž **fiziol., morfol.** *rast, pri kateri se veča obseg, volumen organa, predvsem stebila, korenine* **S:** debelítvena rást **GL.:** primárna debelítev, sekundárna debelítev **PRIM.:** dolžínska rást, vřšna rást

ang.: diameter growth n, thickening n

nem.: Dickenwachstum n

debelítvena rást -e rástí ž **fiziol., morfol.** → debelítev

dêbelni tók -ega -a m **ekol.** *tok padavinske vode po drevesnih deblih, ki odločilno vpliva na uspevanje epifitov*

ang.: stem flow n

nem.: Stammfluss m

dêblo -a s **1. organ.** *olesenelo, navadno enojno*

steblo lesnatih rastlin, iz katerega izraščajo veje

ang.: trunk n

nem.: Baumstamm m, Stamm m

lat.: truncus m

2. sist. *glavna taksonomska kategorija med kraljestvom in razredom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -phyta, npr. Streptophyta, pri glivah pa s končajem -mycota, npr. Basidiomycota*

ang.: division n

nem.: Abteilung f, Stamm m

lat.: divisio f

dédna prilagodítev -e -tve ž **fiziol., ekol.** *podedovana prilagodítev rastline na morfološko-anatomske, biokemične in fiziološke ravni zaradi delovanja okoljskih dejavnikov na rastišču* **S:** genotípska adaptácija, genotípska prilagodítev **PRIM.:** nédédna prilagodítev

ang.: adaptation n

nem.: Adaptation f, Anpassung f

dednína -e ž **gen.** *skupna dedna snov celice, ki obsega gene in nekodirajoče dele molekule DNK*

ang.: genetic material n, hereditary substance n

nem.: Erbgut n, Erbsubstanz f

dédni znák -ega -a m **gen.** *znak, ki se z geni prenaša od staršev na potomce, npr. barva cvetov* **GL.:** dominántni znák, recesívni znák

ang.: inherited trait n

nem.: ererbtes Merkmal n

defoliácija -e ž **ekol.** *odpadanje listov, zlasti z lesnatih rastlin, zaradi akutnega toksičnega delovanja zračnih onesnažil, uporabe fitofarmaceutskih sredstev, napada škodljivcev* **PRIM. ŠE:** defoliánt

ang.: defoliation n

nem.: Entblätterung f, Entlaubung f

defoliánt -a m **ekol.** *kemična snov, ki povzro-*

- ča odpadanje listov, zlasti z lesnatih rastlin*
PRIM. ŠE: defoliácija
ang.: defoliant n
nem.: Entblätterungsmittel n, Entlaubungsmittel n
- dehidrín** -a m **fiziol., ekol.** *zaščitni protein, ki povečuje odpornost celičnih membran nekaterih proteinov ob sušnem ali osmotskem stresu*
ang.: dehydrin n
nem.: Dehydrin n
- dehiscéntni plód** -ega plódú m **organ.** → sejálni plód
- dejánski areál** -ega -a m **fitogeogr.** *območje, ki ga določena rastlinska vrsta naseljuje v določenem časovnem obdobju* **PRIM.:** potenciálni areál
ang.: actual area n
nem.: tatsächliches Areal n
- dekompozícija** -e ž **ekol.** → razgrádnja
- dekompozítor** -ja m **ekol.** → razgrajeválec
- dekurétni list** -ega -a m **organ.** → iztezajóči list
- dekusírana filotaksija** -e -e ž **organ.** → navzkrížna namestitev listov
- delfinidín** -a m **biokem., fiziol.** *antocianidín modre barve v cvetovih mnogih rastlin, npr. ostrožnika (Delphinium)* **PRIM.:** cianidín, malvidín, pelargonidín, peonidín
ang.: delphinidin n
nem.: Delphinidin n
- delítev** -tve ž **razmn.** *nespolno razmnoževanje rastlin z razdelitvijo matične rastline, ki lahko poteka naravno ali s človekovim delovanjem*
ang.: division n
nem.: Teilung f
- delítveno vretěno** -ega -a s **cit.** *struktura iz mikrotubulov, ki se med delitvijo celičnega jedra razporedijo v obliki vretena med poloma celice, usmerjajo gibanje kromatid ali kromosomov, ki jih vlečejo narazen* **GL.:** astrálni mikrotúbul, kinetohórní mikrotúbul, polárni mikrotúbul
ang.: meiotic spindle n, mitotic spindle n
nem.: Kernteilungsspindel f
- deljěni list** -ega -a m **organ.** *enostavni list, katerega listna ploskev je krpata, nacepljena, razdeljena ali razrezana* **GL.:** krpáti list, nacepljeni list, razdeljěni list, razrězani list **GL. ŠE:**
- dlánasto deljěni list, pérnato deljěni list **PRIM.:** céli list
ang.: dissected leaf n
nem.: zerteiltes Blatt n
lat.: folium dissectum n
- deltóidni list** -ega -a m **organ.** *list s trikotno ali deltoidno oblikovano listno ploskvijo, npr. pri topolu (Populus)*
ang.: deltoid leaf n
nem.: deltaförmiges Blatt n
lat.: folium deltoideum n
- dém** -a m **ekol.** *populacija med seboj ozko sorodnih osebkov, ki jih druží določena skupna lastnost* **GL.:** ekodém, gamodém, topodém
ang.: deme n
nem.: Dem n
- denaturácija** -e ž **fiziol.** *sprememba zgradbe makromolekul, npr. proteinov, nukleinskih kislin, zaradi segrevanja, spremembe pH, sevanja, kar povzroča izgubo funkcije*
ang.: denaturation n
nem.: Denaturierung f
- dendríčna predstěljka** -e -e ž **lihen.** *grmičasto razrasla, kipeča predsteljka nekaterih epilitiskih lišajev, ki rastejo na trdi podlagi, npr. vrst iz rodov Lecidea, Rhizocarpon, Buellia* **S:** dendríčni protálus
ang.: dendritic prothallus n
nem.: dendritisches Vorlager n
- dendríčni protálus** -ega -a m **lihen.** → dendríčna predstěljka
- dendrográm** -a m **sist.** *grafični prikaz razvojnih in sorodstvenih povezav večjega števila vrst z upoštevanjem taksonomskih znakov*
ang.: dendrogram n
nem.: Dendrogramm n
- déndrokronologija** -e ž *področje dendrologije, ki z analizo branik omogoča zlasti datiranje in spoznavanje podnebnih dogajanj v preteklosti*
ang.: dendrochronology n
nem.: Dendrochronologie f
- dendrologija** -e ž *panoga gozdarstva, ki preučuje lesnate rastline* **GL.:** déndrokronologija
ang.: dendrology n
nem.: Baumkunde f, Dendrologie f
- deóksiribonukleinska kislína** -e -e ž **K:** DNA, DNK **gen., biokem.** *organska molekula v obliki*

dvojne vijačnice, ki je zgrajena iz sladkorja deoksiriboze, organskih baz, ostankov fosforne kisline **GL.:** adenín, citozín, gvanín, timín

PRIM.: ribonukleinska kislína

ang.: deoxyribonucleic acid n, abb. DNA

nem.: Desoxyribonucleinsäure f, abb. DNA, abb.

DNS

lat.: acidum deoxyribonucleinicum n

deoksiribóza -e ž **biokem.** *enostavni sladkor s petimi atomi ogljika, ki je sestavina nukleotidov, DNK*

ang.: deoxyribose n

nem.: Deoxyribose f

depótna vóda -e -e ž **fiziol., ekol.** → zalóžna vóda

depozícija -e ž **ekol.** → usèd

dermatofiti -ov m mn. **mikol.** *nitaste mikroglive, ki so prilagojene življenju na koži, v lasnih mešičkih, lahko tudi patogene, npr. glive iz rodov Trichophyton, Microsporium, Epidermophyton*

ang.: dermatophytes n pl.

nem.: Dermatophyten m pl., Hautpilze m pl.

dermatogén -a m **hist.** → protodèrm

dèskasta korenína -e -e ž **organ.** *od strani sploščena, deskasto oblikovana korenina, ki je zrastle z deblom nad površino tal, namenjena za oporo, zlasti pri tropskih drevesih, npr. pri kapokovcu (Ceiba pentandra)*

ang.: buttress root n

nem.: Brettwurzel f

determinácija -e ž **1. sist.** *taksonomska določitev organizma, ki temelji na njegovih morfoloških, molekularnobioloških, biokemičnih, ekoloških lastnostih*

ang.: determination n

nem.: Determination f

2. fiziol. *ireverzibilna določitev nadaljnega razvoja meristemske celice, ki se zgodi pred njeno diferenciacijo*

ang.: determination n

nem.: Determination f

determinántna rást -e rasti ž **fiziol., morfol.** *rast poganjka, korenine, pri kateri se vršni meristem v celoti izdiferencira v trajna tkiva, zaradi česar se dolžinska rast konča, npr. kratki poganjek, kratka korenina* **S:** omejena rást

PRIM.: nèdeterminántna rást

ang.: determinate growth n

nem.: determinantes Wachstum n

determinántni líst -ega -a m **organ.** *list z omejeno rastjo, pri katerem se do konca razvoja vsi meristemi izdiferencirajo v trajna tkiva, značilen za skoraj vse višje rastline* **PRIM.:** nèdeterminántni líst

ang.: determinate leaf n

nem.: determinantes Blatt n

determinántno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, pri katerem ima vsaka posamezna socvetna os omejeno dolžinsko rast, os pa se konča s cvetom* **PRIM.:** nèdeterminántno socvétje

ang.: determinate inflorescence n

nem.: determinante Infloreszenz f, determinanter Blütenstand m

lat.: inflorescentia definita f

detoksikácijska sposobnost -e -i ž **fiziol., ekol.** *sposobnost rastline, da spreminja nekatera fitotoksična onesnažila v neškodljive oblike, npr. vezanje težkih kovin v kelate, redukcija žveplovega dioksida v cistein, metionin, oksidacija žveplovega dioksida v sulfat*

ang.: detoxication n, detoxification n

nem.: Entgiftung f

detoksikácijski mehanizem -ega -zma m **1. fiziol., ekol.** *mehanizem, ki preprečuje zastrupitev rastline z lastnimi metaboliti, namenjenimi za obrambo pred rastlinojedi, glivami*

ang.: detoxification mechanism n, detoxification reaction n

nem.: Entgiftungsmechanismus m, Entgiftungsreaktion f

2. fiziol., ekol. *celični mehanizem za nevtralizacijo toksičnih onesnažil, ki jih rastlina absorbira iz zraka ali tal*

ang.: detoxification mechanism n, detoxification reaction n

nem.: Entgiftungsmechanismus m, Entgiftungsreaktion f

detrit -a m **ekol.** *neraztopljene organske snovi v vodi, ki so pomemben vir energije za različne organizme*

ang.: detritus n

nem.: Detritus n

lat.: detritum n, detritus m

dévteromicéte -ét ž mn. /Deuteromycota/ **mikol., sist.** *nefilogenetska taksonomska kategorija gliv (Mycota) v njihovi anamorfnih oblikah razmnoževanja, katerih nekateri predstavniki nimajo teleomorfa ali ta ni znan in se z modernimi*

molekularnimi tehnikami lahko uvrščajo med že opisane vrste predvsem zaprtotrošnic (*Ascomycota*) ali prostotrošnic (*Basydiomycota*)

S: zastar. fungi imperfecti, zastar. nêpopólne glíve

ang.: deuteromycetes n pl.

nem.: Deuteromyzeten m pl.

dezmočítna réža -e -e ž **hist.** réža, pri kateri celici zapiralki obdaja samo ena celica spremljevalka, značilna za nekatere praprotnice /*Pteridophyta*/ **PRIM.:** aktinocítna réža, anizocítna réža, anomocítna réža, ciklocítna réža, diacítna réža, heksacítna réža, hemiparacítna réža, laterocítna réža, paracítna réža, pericítna réža, polocítna réža, stavrocítna réža, stefanocítna réža, tetracítna réža

ang.: desmocytic stomatal type n

nem.: desmocytischer Stoma-Typ m

deževnično bárje -ega -a s **biogeogr.**, **fitocen.** → visôko bárje

dežnikasti lát -ega -a m **organ.** *lat.*, v katerem so spodnje stranske socvetne osi podaljšane tako, da so vsi cvetovi približno v isti ravnini, npr. pri bezgu (*Sambucus*) **PRIM.:** víhrec

ang.: cymose corymb n

nem.: Schirmrispe f

diacítna réža -e -e ž **hist.** réža, pri kateri celici zapiralki obdajata v obliki črke C dve celici spremljevalki, katerih os leži pravokotno na os celic zapiralk, značilna za klinčnice (*Caryophyllaceae*) **PRIM.:** aktinocítna réža, anizocítna réža, anomocítna réža, ciklocítna réža, dezmočítna réža, heksacítna réža, hemiparacítna réža, laterocítna réža, paracítna réža, pericítna réža, polocítna réža, stavrocítna réža, stefanocítna réža, tetracítna réža

ang.: diacytic stomatal type n

nem.: diacytischer Stoma-Typ m

diáda -e ž **1. cit.** vsak izmed dveh med seboj združenih homolognih kromosomov v profazi in metafazi mejoze

ang.: dyad n

nem.: Dyade f

2. cit., razmn. stopnja v razvoju mejospore, npr. peloda po prvi mejotični delitvi

ang.: dyad n

nem.: Dyade f

3. palin., razmn. dvojica pelodnih zrn, ki se lahko skupaj razširja

ang.: dyad n

nem.: Dyade f

diádinoksantín -a m **algol.** ksantofil rjavorumene barve, značilen za heterokontofite (*Heterokontophyta*), ognjene alge (*Dinophyta*)

ang.: diadinoxanthin n

nem.: Diadinoxanthin n

diagnóstična vrsta -e -e ž **fitocen.** vsaka od značilnic in razlikovalnic, ki opredeljujeta določeno združbo

ang.: diagnostic species n

nem.: diagnostische Art f, diagnostische Sippe f

diagnóstični horizont -ega -a m **ped., ekol.** horizont z značilnimi lastnostmi, po katerem je mogoče opredeljevati posamezne talne tipe

ang.: diagnostic horizon n

nem.: diagnostischer Horizont m

diáheliotropízem -a m **fiziol., ekol.** heliotropizem listov, pri katerem se listne ploskve uravnajo pravokotno na vpadni kot sončevega sevanja, s čimer se poveča jakost osvetlitve in zviša temperatura, kar je značilno za liste večine rastlin **PRIM.:** páraheliotropízem

ang.: diaheliotropism n

nem.: Diaheliotropismus m

diakinéza -e ž **cit.** zadnja faza v profazi mejoze, v kateri se razgradi jedrna membrana, kromosomi se maksimalno spiralizirajo in nastane delitveno vreteno **PRIM.:** diplotén, leptotén, pahitén, zigotén

ang.: diakinesis n

nem.: Diakinese f, Tetradenstadium n

diaspóra -e ž **fiziol., mikol.** del organizma, s katerim se ta razširja, pri rastlinah npr. trosi, semena, plodovi, pri glivah npr. mejospore, mitospore, sporociste, psevdomiceliji, bulbule, cela trosišča ali njihovi deli, pri lišajih npr. hormociste, izidiji, soredijski **PRIM.:** propágul (2)

ang.: diaspore n

nem.: Diaspore f

lat.: diaspora f

diátoksantín -a m **biokem., algol.** ksantofil oranžnorjave barve, značilen za kremenaste alge (*Bacillariophyceae*) **PRIM.:** anteraksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín

ang.: diatoxanthin n

nem.: Diatoxanthin n

diatomêje -êj ž mn. **algol.**, **sist.** → kreménaste álge

diazotróf -a m **fiziol.**, **ekol.** *organizem, ki živi prosto v tleh ali v simbiozi, sposoben vezati zračni dušik, npr. nekatere bakterije (Bacteria), cianobakterije (Cyanobacteriota)* **S:** diazotrófni organizem
ang.: diazotroph n
nem.: Diazotroph m

diazotrofija -e ž **fiziol.**, **ekol.** *sposobnost nekaterih organizmov, živečih prosto v tleh ali v simbiozi, da vežejo zračni dušik*
ang.: diazotrophy n
nem.: Diazotrophie f

diazotrófni organizem -ega -zma m **fiziol.**, **ekol.** → diazotróf

didimospóra -e ž **mikol.** *dvocelični tros nekaterih gliv, ki je predeljen s septom, navadno askospóra ali konidij*
ang.: didymospore n
nem.: Didymospore f
lat.: didymospóra f

diécična vrsta -e -e ž **organ.**, **razmn.** → dvódómna vrsta

diécični máh -ega mahú m **briol.** *mah, pri katerem so arhegoniji in anteridiji na ločenih osebkih* **S:** dvódómni máh **GL.:** filodiécični máh **PRIM.:** mónoécični máh
ang.: dioicous moss n
nem.: diözisches Moos n

diécičnost -i ž **organ.**, **razmn.** → dvódómnost (1)

dietilamid lizérgove kislíne -a -- -- m (nem. Lysergsäure-Diethylamid) **K:** LSD **biokem.** *derivat lizérgove kisline, pridobljen iz micelija glive rodu Claviceps, ki halucinogeno deluje na človeka*
ang.: lysergic acid diethylamide n, abb. LSD
nem.: Lysergsäure-Diethylamid n, abb. LSD

diferenciácija -e ž **fiziol.** *kvalitativna sprememba posamezne celice, pri kateri iz prejšnje oblike, funkcije prehaja v drugo obliko, funkcijo*
ang.: differentiation n
nem.: Differenzierung f

diferenciálna vrsta -e -e ž **fitocen.** → razlikovalnica

diferencirano tkívo -ega -a s **hist.** *tkivo z določeno funkcijo, katerega celice se ne delijo več* **PRIM.:** nédiferencirano tkívo
ang.: differentiated tissue n

nem.: differenziertes Gewebe n

difuzija -e ž **fiz.**, **ekol.** *gibanje molekul, ionov vzdolž koncentracijskega gradienta, npr. v raztopini, plinastem mediju*
ang.: diffusion n
nem.: Diffusion f

difuzijska prevódnost mêjne plasti -e -i -- -- ž **fiziol.**, **ekol.** *velikost difuzije vodne pare, plinov v mejni plasti med rastlino in neposrednim okoljem* **PRIM.:** intercelulárna difuzijska prevódnost, kutikulárna difuzijska prevódnost, peridermálna difuzijska prevódnost, stomatárna difuzijska prevódnost
ang.: boundary layer conductance n
nem.: Grenzschichtleitfähigkeit f

difuzijska upórnost mêjne plasti -e -i -- -- ž **fiziol.**, **ekol.** *vpliv dejavnikov, npr. temperature, vetra, relativne vlažnosti zraka, zgradbe rastline, na difuzijo vodne pare, plinov v mejni plasti* **S:** aërodinámična upórnost **PRIM.:** intercelulárna difuzijska upórnost, kutikulárna difuzijska upórnost, peridermálna difuzijska upórnost, stomatárna difuzijska upórnost
ang.: boundary layer resistance n
nem.: Grenzschichtwiderstand m

difúzni parenhím -ega -a m **hist.** *apotrahealni parenhim, ki je razporejen po celotni braniki*

difúžno porózni lés -- -ega lesá m **hist.** → raztréseno porózni lés

dihálna elektrónska veríga -e -e -e ž **fiziol.** *veríga prenašalcev elektronov v notranjih membranah mitohondrija, sestavljena iz kinonov, flavoproteinov, citokromov, ki prenašajo elektrone z NADH in FADH do kisika, ta se spaja s protoni v vodo, ob tem nastaja ATP v procesu oksidativne fosforilacije* **PRIM.:** citrátni cikel, glikolíza **PRIM. ŠE:** cianídno rezisténtno dihanje
ang.: respiratory chain n
nem.: Atmungskette f

dihálna jámica -e -e ž **lihen.** *vboklo mesto v lišajski steljki, skozi katerega poteka izmenjava plinov* **GL.:** ciféla, psévdociféla
ang.: breathing pore n
nem.: Atempore f

dihálna korenína -e -e ž **organ.** *korenina, segajoča iz tal, ki ima razvit aerenhim, pokrita z lenticelami, skozi katere se izmenjujejo plini med koreninskim sistemom in ozračjem, npr. pri dvoredni močvirski cipresi (Taxodium di-*

stichum), nekaterih vrstah mangrov **S:** pnevmatofóra

ang.: pneumatophore n, respiratory root n

nem.: Atemwurzel f, Pneumatophor n

lat.: pneumatophorum n, radix pneumatophora f

dihálna póra -e -e ž **briol.** *odprtinica za izmenjavo plinov v zgornjem epidermu nekaterih steljkastih jetrenjakov, obdana z eno plastjo celic ali z več plastmi celic, ki se po obliki razlikujejo od sosednjih **S:** pnevmatóda*

ang.: air pore n

nem.: Atemporus m

díhanje -a s **fiziol.** *oksidacijski proces v rastlini, pri katerem se porablja kisik in izloča ogljikov dioksid, ki se izmenjujeta skozi reže, v manjši količini tudi skozi epiderm, krovna tkiva korenin* **S:** respirácija **GL.:** célično díhanje **PRIM.** **ŠE:** fótorespirácija

ang.: respiration n

nem.: Atmung f, Respiration f

díhanje tàl -a -- s **ped., ekol.** *izhajanje ogljikovega dioksida iz tal, ki nastaja pri razkroju organskih snovi, dihanju korenin, mikroorganizmov, talne favne*

ang.: soil respiration n

nem.: Bodenatmung f

dihaziálna razrást -e razrástí ž **organ.** *simpodijalna razrast poganjka, pri kateri se rast nadaljuje z dvema stranskima poganjkoma, npr. pri španskem bezgu (Syringa)* **PRIM.:** monohaziálna razrást, pleiohaziálna razrást

ang.: dichasial ramification n

nem.: dichasiale Verzweigung f

lat.: ramificatio dichasialis f

dihaziálno socvétje -ega -a s **organ.** → dvóvêjnato pákobúlasto socvétje

diházij -a m **organ.** *poganjek, ki nastane z dihazialno razrastjo* **PRIM.:** monoházij, pleioházij

ang.: dichasium n

nem.: Dichasium n

lat.: dichasium n

dihlamidêjski cvét -ega -a m **organ.** *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem je razvito dvojno cvetno odevalo iz čaše in venca, npr. pri jablani (Malus)* **PRIM.:** àhlamidêjski cvét, mónohlamidêjski cvét

ang.: dichlamydeous flower n

nem.: dichlamydeische Blüte f

lat.: flos dichlamydeus m

dihogamíja -e ž **razmn., ekol.** *nesočasno dozorevanje prašnikov in brazd v istem cvetu, s čimer se onemogoča samooprašitev* **GL.:** protandrija, protoginija **PRIM.:** herkogamíja, heterostilíja

ang.: dichogamy n

nem.: Dichogamie f

lat.: dichogamia f

dihotómna razrást -e razrástí ž **1. organ.** *razrast stebela, ki poteka ob spremembi delitvene osi v celicah apikalnega meristema, kar vpliva na nastanek dveh enakovrednih poganjkov, npr. pri razrasti lisičjakov (Lycopodium)* **S:** vilasta razrást

ang.: dichotomic ramification n

nem.: dichotome Ramifikation f, gabelige Verzweigung f

2. lihen. *razrast steljke ali podedcija v dve vilasti veji* **PRIM.:** izotómna razrást

ang.: dichotomic ramification n

nem.: dichotome Verzweigung f

3. algol. *razrast, pri kateri se steljka veji v dva enaka ali neenaka dela, značilna za mnoge alge /Algae/*

ang.: dichotomic ramification n

nem.: dichotome Ramifikation f

dikariohaplónt -a m **mikol.** *organizem z metagenezo, pri katerem v življenjskem krogu prevladuje generacija, katere celice so dikarióntske s haploidnimi jedri, npr. večina prostotrošnic (Basidiomycota)* **PRIM.:** háplodikariónt

ang.: dikaryohaplont n

nem.: Dikaryohaplont n

dikáron -a m **mikol.** *del hife med dvema septoma nekaterih gliv, v katerem sta dve jedri, ležeči blizu skupaj, ki se sočasno delita*

ang.: dikaryon n

nem.: Dikaryon n, Kernpaar n

dikariónt -a m **mikol.** *gliva, katere micelij je sestavljen iz dikarionov*

ang.: dikaryont n

nem.: Dikaryont n

dikarióntska fáza -e -e ž **mikol.** *faza v razvoju nekaterih gliv, v kateri sta v posamezni hifni celici blizu skupaj po dve jedri, ki se istočasno delita*

ang.: dikaryotic phase n

nem.: dikaryotische Phase f

dikarióntski micélij -ega -a m **mikol.** *micelij gliv, ki ima dvojedrno celice* **S:** dvójêdrni micélij

- ang.:** dikaryotic mycelium n
nem.: dikaryotisches Myzel n
- diklinija** -e ž **organ., razmn.** lastnost rastline, da imajo posamezni osebki v populaciji različne kombinacije cvetov glede na spol **GL.:** dvódómnost, môška dvódómnost, raznocvétost, žénska dvódómnost
ang.: dicliny n
nem.: Diklinie f, Getrenntgeschlechtigkeit f
- díklorfenoksióetna kislína** -e -e ž **biokem.** sintetični rastlinski hormon, ki se uporablja kot herbicid
ang.: dichlorophenoxyacetic acid n
nem.: Dichlorphenoxyessigsäure f
- díkolpátni pêlod** -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z dvema kolpoma v steni **PRIM.:** móno-kolpátni pêlod, polikolpátni pêlod, tríkolpátni pêlod
ang.: dicolpate pollen n
nem.: dikolpater Pollen m
- diktamnín** -a m **biokem.** furanokinolinski alkaloid v listih in korenini jesenčka (*Dictamnus albus*), ki odvráča rastlinojede in patogene, pri ljudeh pa povzroča dermatitis
ang.: dictamnine n
nem.: Dictamnin n
- diktiodródna ožíljenost** -e -i ž **organ.** → mréžasta ožíljenost
- díktioklamidospóra** -e ž **mikol.** večcelična kladidospora nekaterih gliv, npr. iz rodov *Verticillium*, *Phoma*
ang.: dictyochlamydospore n
nem.: Dictyochlamydospore f
lat.: dictyochlamydospora f
- diktiosóm** -a m **cit.** → Golgijev aparát
- diktiospóra** -e ž **mikol.** murvi podoben večcelični tros nekaterih gliv, razdeljen s septi v več ravninah
ang.: dictyospore n
nem.: Dictyospore f
lat.: dictyospora f
- diktioistéla** -e ž **hist.** amfifloemska sifonostela, pri kateri so odcepi listnih žil v navpičnem nizu na gosto razporejeni in se prekrivajo, npr. pri iglavcih (*Pinaceae*) **PRIM.:** solenostíela
ang.: dictyostele n
nem.: Diktyostele f
lat.: dictyostela f
- dimíktično jézero** -ega -a s **ekol.** jezero, v katerem voda kroži v navpični smeri dvakrat letno, in sicer spomladi in jeseni **PRIM.:** amíktično jézero, holomíktično jézero, meromíktično jézero, monomíktično jézero, oligomíktično jézero, polimíktično jézero
ang.: dimictic lake n
nem.: dimiktischer See m
- dimorfízem** -zma m **1. morfol.** strukturno in funkcionalno različna zgradba organizmov iste vrste, ki se lahko pojavlja na celični, tkivni, organski ali populacijski ravni **GL.:** dimorfízem asimilácijskega parenhíma, dimorfízem kloroplástov
ang.: dimorphism n
nem.: Dimorphismus m
- 2. mikol.** pojavljanje glive v kvasni ali nitasti obliki
ang.: dimorphism n
nem.: Dimorphie f, Dimorphismus m
- dimorfízem asimilácijskega parenhíma** -zma -- m **morfol.** dimorfízem, pri katerem je asimilácijski parenhim zgrajen iz stebričastega in gobastega tkiva pri C_3 -rastlinah, pri C_4 -rastlinah pa iz celic žilnega ovoja in preostalih celic asimilácijskega parenhíma **PRIM.:** anatomíja kranz **PRIM. ŠE:** dimorfízem kloroplástov
ang.: assimilatory parenchyma dimorphism n
nem.: Dimorphismus des Assimilationsparenchyms m
- dimorfízem kloroplástov** -zma -- m **morfol.** dimorfízem, pri katerem so v celicah žilnega ovoja negranularni kloroplasti, v celicah ostalega asimilácijskega parenhíma pa so granularni kloroplasti **PRIM. ŠE:** dimorfízem asimilácijskega parenhíma
ang.: chloroplast dimorphism n
nem.: Chloroplastdimorphismus m
- dimórfna heterostílija** -e -e ž **organ., razmn.** heterostílija, pri kateri imajo različni osebki iste vrste cvetove z dolgim vratom pestiča in nizko nameščenimi prašniki ali cvetove s kratkim vratom pestiča in visoko nameščenimi prašniki, npr. pri jegliču (*Primula*) **S:** distilíja **PRIM.:** trimórfna heterostílija
ang.: dimorphic heterostyly n
nem.: dimorphe Heterostylie f
- dimórfna vřsta** -e -e ž **palin.** rastlinska vrsta z dvema morfolóškima tipoma peloda

- ang.:** dimorphous species n
nem.: dimorphische Art f
- dimórfne glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** *glive, ki imajo v življenjskem krogu enocelično obliko, podobno kvasovkam, in nitasto obliko, podobno hifam, pogosto odvisno od rastnih razmer, zlasti temperature, npr. patogena gliva *Histoplasma capsulatum**
ang.: dimorphic fungi n pl.
nem.: dimorphe Pilze m pl.
- dimórfni pêlod** -ega pelóda m **palin.** *pelod z dvema morfološkima tipoma pelodnih zrn pri isti vrsti*
ang.: dimorphic pollen n
nem.: dimorpher Pollen m
- dínarsko fitogeográfsko obmóčje Slovéni je**
-ega -ega -a -- s **fitogeogr.** po M. Wrabru *območje, ki obsega dinarski gorski kras med Trnovskim gozdom, Snežnikom in Goteniškim Snežnikom, za katerega so zlasti značilni jelovo-bukovi gozdovi z ilirskimi, ilirikoidnimi vrstami* **PRIM.:** álpško fitogeográfsko obmóčje Slovéni je, prědálpsko fitogeográfsko obmóčje Slovéni je, prěddínarsko fitogeográfsko obmóčje Slovéni je, súbmediteránsko fitogeográfsko obmóčje Slovéni je, súbpanónsko fitogeográfsko obmóčje Slovéni je
ang.: Dinaric phytogeographic region n
nem.: dinarisches pflanzengeographisches Gebiet n
- dinoficéjski škrób** -ega -a m **algol.** *polisaharid, značilen za ognjene alge (Dinophyta), ki se kot založna snov nahaja izven kloroplasta*
ang.: dinophycean starch n
nem.: Dinophyceanstärke f
- dinofíti** -ov m mn. **algol., sist.** → ognjéne álge
- dinoflageláti** -ov m mn. **algol., sist.** → ognjéne álge
- dinokárijon** -a m **algol.** *kromosomi pri ognjenih algah (Dinophyta), ki so stalno spiralizirani*
ang.: dinokaryon n
nem.: Dinokaryon n
- diplaníja** -e ž **mikol.** *zaporedje dveh različnih oblik gibljivih zoospor, ki nastanejo v življenjskem krogu nekaterih oomicet (Oomycota)*
ang.: diplanetism n
nem.: Diplanie f
- diplobiónt** -a m **biol.** *organizem, ki ima dva tipa generacij v metagezezi*
ang.: diplobiont n
nem.: Diplobiont m
- diplofáza** -e ž **biol.** *del življenjskega kroga organizma, v katerem imajo celice diploidno jedro, npr. sporofit*
ang.: diploidphase n, diplophase n
nem.: Diplophase f
- diplohaplónt** -a m **biol.** *organizem z metagezezo, pri katerem v življenjskem krogu prevladuje diploidna generacija, npr. semenke (Spermatophytina), praprotnice /Pteridophyta/*
ang.: diplohaplont n
nem.: Diplohaplont m
- diploídno jédro** -ega -a s **razmn.** *celično jedro, ki ima dve kromosomski garnituri* **PRIM.:** haploídno jédro, monoploídno jédro, poliploídno jédro
ang.: diploid nucleus n
nem.: diploider Zellkern m
- diploídno števílo kromosómov** -ega -a -- s **razmn.** *število kromosomov v celičnem jedru z dvema nizoma osnovnih kromosomskih števil, ki izvirata od obeh partnerjev v spolnem razmnoževanju, značilno za sporofit, označeno z 2n* **PRIM.:** haploídno števílo kromosómov, monoploídno števílo kromosómov, poliploídno števílo kromosómov
ang.: diploid chromosome number n
nem.: diploide Chromosomenzahl f
- diploksílon** -a m **palin.** *oznaka za vrste borov iz podroda Pinus, ki imajo v iglicah dve žili, npr. rdeči bor (Pinus silvestris)* **PRIM.:** haploksílon
ang.: diploxylylon n
nem.: Diploxylylon n
- díplolepidéjski máh** -ega mahú m **briol.** *listnati mah, ki ima zunanji in notranji peristom* **PRIM.:** háplolepidéjski máh
ang.: diplolepideous moss n
nem.: diplolepides Moos n
- diplónt** -a m **1. biol.** *organizem brez metagezeze, katerega celice imajo diploidna jedra v celotnem življenjskem krogu, razen v stanju gamet, npr. kremenaste alge (Bacillariophyceae), nekatere rjave alge (Phaeophyceae)* **PRIM.:** haplónt
ang.: diplont n
nem.: Diplont m

- 2. biol.** *diploidna faza v metagenezi pri haplo-diplontih in diplohaplontih*
ang.: diplont n
nem.: Diplont m
- 3. mikol.** *generacija ali del generacije v razvojnem krogu gliv z enim diploidnim jedrom, npr. nekatere prostotrošnice (Basydiomycota)* **PRIM.:** haplónt (2)
ang.: diplont n
nem.: Diplont m
- diplosporija** -e ž **razm.** *gametofitska agamospermija, pri kateri se embrionalna vrečka razvije iz arhespora brez mejoze* **GL.:** mejótska diplosporija, mitótska diplosporija **PRIM.:** aposporija
ang.: diplospory n
nem.: Diplosporie f
- diplostromátski trosnják** -ega -a m **mikol.** *trošnjak z ekstostromo in endostromo pri nekaterih glivah* **PRIM.:** haplostromátski trosnják
ang.: diplostromatic fruit-body n
nem.: diplostromatischer Fruchtkörper m
- diplotén** -a m **cit.** *četrta faza v profazi mejoze, v kateri se kromosomi še bolj skrčijo, sinaptični kompleksi med homolognimi kromosomi popustijo, kiazme pa postanejo vidne* **PRIM.:** diakinéza, leptotén, pahitén, zigotén
ang.: diplotene n
nem.: Diplotän n
- díporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z dvema porama v steni* **PRIM.:** móno-porátni pèlod, poliporátni pèlod, tríporátni pèlod
ang.: diporate pollen n
nem.: biporater Pollen m, diporater Pollen m
- dísaharíd** -a m **biokem.** *ogljikov hidrat, sestavljen iz dveh molekul sladkorja, ki imata lahko različno število atomov ogljika* **PRIM.:** mónosaharíd, oligosaharíd, polisaharíd
ang.: disaccharide n
nem.: Disaccharid n
- dísimétrični cvét** -ega -a m **organ.** *cvet, ki se lahko z dvema simetrijskima ravninama razdeli na dva zrcalno enaka dela, npr. pri križnicah (Brassicaceae), vrstah srčka (Dicerca)* **PRIM.:** mónosimétrični cvét, zvézdasto simétrični cvét
ang.: dissymmetric flower n
nem.: dissymmetrische Blüte f
- lat.:** flos dissymmetricus m
- disimilácija** -e ž **fiziol.** *presnova organskih snovi v organizmu, pri kateri se sprošča energija in nastajajo nove snovi* **PRIM.:** asimilácija
ang.: dissimilation n
nem.: Dissimilation f
- disjúnkciija** -e ž **fitogeogr.** *vsak od posameznih delov disjunktnega areala*
ang.: disjunction n
nem.: Disjunktion f
- disjúnkcijska traheída** -e -e ž **hist.** *traheida, ki se v razvoju delno oddvoji od sosednje traheide tako, da je z njo povezana s cevastimi izrastki*
ang.: disjunctive tracheid n
nem.: Joch-Tracheide f
- disjúnktni areál** -ega -a m **fitogeogr.** *areal določene rastlinskega taksona, ki ga sestavlja več ločenih delov* **GL.:** bipolárni areál, cirkumpolárni areál, mákrodisjúnktni areál, pántrópski areál **PRIM.:** sklénjeni areál
ang.: disjunct distribution n
nem.: disjunktet Areal n
lat.: area disjuncta f
- dísk** -a m **mikol., lihen.** *okrogla, ploščata ali skledičasta trosovnica apotecija*
ang.: disk n
nem.: Discus m
lat.: discus m
- dískasta brázda** -e -e ž **organ.** *brazda na plošči-často razširjenem vršnem delu vratu pestiča, npr. pri sleču (Rhododendron)* **PRIM.:** črtálasta brázda, glavíčasta brázda, krpáta brázda, perésasta brázda
ang.: discoid stigma n
nem.: scheibenförmige Narbe f, scheibenförmiges Stigma n
lat.: stigma clypeatum n, stigma peltatum n
- dískasto cvetišče** -ega -a s **organ.** *cvetišče, pri katerem je robni del diskasto razširjen, cvetni listi pa izraščajo znotraj tega roba, npr. pri trdoleski (Euonymus)* **PRIM.:** izbóčeno cvetišče, podáljšano cvetišče, sploščéno cvetišče, vřčasto cvetišče
ang.: discoid receptacle n
- diskokárp** -a m **lihen.** *okrogel in ploščat apotecij liheniziranih gliv z dobro vidno trosovnico*
ang.: discocarp n
nem.: Discocarp n

- diskolorírani lés** -ega lesá m **hist.** *različno obarvan les, nastal ob ranitvi zaradi izpostavljenosti zračnemu kisiku ali zaradi okužbe, ki jo povzročijo glive, škodljivci*
- diskontinuitéta** -e ž **palin.** → pelódna diskordánca
- disohoríja** -e ž **ekol.** *zohoríja, pri kateri semena ali plodove razširjajo živali, ki si delajo zaloge, npr. glodalci, ptiči, mravlje* **PRIM.:** koprohoriya, mirmekohoriya, ornitohoriya
ang.: dysochory n
nem.: Dysochorie f
- dispézná filotaksíja** -e -e ž **organ.** → premenjál-na namestitev listov
- dispézná razšírjenost** -e -i ž **fitogeogr.** *razšírjenost določenega rastlinskega taksona, ki obsega le posamezna, zelo oddaljena rastišča*
ang.: dispersal distribution n
nem.: disperse Verbreitung f
- distálna plóskév** -e -kve ž **palin.** *ploskev na zunanji površini tetrade*
ang.: distal area n
nem.: distale Fläche f
- distální pól** -ega -a m **palin.** *pol pelodnega zrna ali troska, ki je obrnjen stran od središča tetrade, nastale po mejozi*
ang.: distal pole n
nem.: distaler Pol m
- distíhna filotaksíja** -e -e ž **organ.** → dvórédna namestitev listov
- distilíja** -e ž **organ., razmn.** → dimórfna heterostilíja
- distrés** -a m **fiziol., ekol.** *delovanje stresnih dejavnikov na rastlino, med katerim so življenjski procesi inhibirani, pri čemer lahko nastanejo prehodne, trajne poškodbe ali pa rastlina odmre* **PRIM.:** evstrés
ang.: distress n
nem.: Distress m
- distríčna rjáva tlà** -ih -ih tál s mn. **ped., ekol.** *tla na nekarbonatnih, silikatnih kamninah, z diagnostičnim kambičnim horizontom, ki je manj kot 50-odstotno nasičen z bazami* **PRIM.:** évtrična rjáva tlà
ang.: dystric brown soil n
nem.: dystrische Braunerde m
- distríčna tlà** -ih tál s mn. **ped., ekol.** *tla s kisló reakcijo, ki so manj kot 50-odstotno nasičena z bazičnimi kationi* **PRIM.:** évtrična tlà
ang.: dystric soil n
nem.: dystrischer Boden m
- distrófno jézero** -ega -a s **biogeogr., ekol.** *jezero, revno s hranilnimi snovmi, z zelo zakisano vodo, veliko vsebnostjo humusnih snovi, v katerem poteka neznatna primarna produkcija, npr. sekundarno nastala jezera na visokih barjih* **PRIM.:** evtrófno jézero, mezotrófno jézero, oligotrófno jézero
ang.: dystrophic lake n
nem.: dystropher See m
- dítérpén** -a m **biokem.** *terpen ali terpenoid, kate-rega osnovna zgradba je iz štirih izoprenskih enot, npr. gibberelin* **PRIM.:** mónoterpén, politerpén, seskviterpén, tetraterpén, triterpén
ang.: diterpene n
nem.: Diterpen n
- divergénca** -e ž **1. ekol.** *evolucijski razvoj, pri katerem postanejo potomci morfološko različni od skupnega prednika*
ang.: divergence n
nem.: Divergenz f
2. organ. *kot med medianama listov dveh sosednjih nodijev pri premenjalni namestitvi*
ang.: divergency n
nem.: Divergenz f
- divergénčni kót** -ega -a m **organ.** *kot, pod katerim sta nameščena lista v zaporednih nodijih*
ang.: divergence angle n
nem.: Divergenzwinkel m
- divertíkel** -kla m **cit.** *cevast, vrečast uvihek membrane, ki se slepo končuje v lumnu celice, organela, npr. plazmaleme*
ang.: diverticulum n
nem.: Divertikel n
- diverzitétní índeks** -ega -a m **ekol.** *índeks za izražanje raznolikosti vrst v združbi, biotopu, vzorcu, njihove relativne pogostosti glede na število vrst, število osebkov vsake vrste*
ang.: diversity index n
nem.: Diversitätsindex m
- dívje kvásovke** -ih -vk ž mn. **biotehn.** *kvásovke različnih vrst, prisotne v okolju, ki lahko škodljivo vplivajo na potek določenega biotehnološkega postopka ali ga ovirajo, npr. pri proizvodnji vina, piva, pekovskega kvasa*
ang.: wild yeasts n pl.
nem.: Wildhefen f pl.
- dívji típ míkroorganizma** -ega -a -- m **biotehn.** *v naravi obstoječi mikroorganizem, ki ni bil*

spremenjen v laboratoriju s kultiviranjem ali mutiranjem, katerega lastnosti in znaki so dogovorjeni kot genetski standard za primerjavo

ang.: wild type n

nem.: Wildstamm m, Wildtyp m

dízonokolpátni pĕlod -ega pelóda m **palin.** *pe-lodna zrna z dvema kolpoma v ekvatorialnem pasu* **PRIM.:** polizonokolpátni pĕlod, trízono-kolpátni pĕlod

ang.: dizonocolpate pollen n

nem.: dizonokolpater Pollen m

dízonoporátni pĕlod -ega pelóda m **palin.** *pe-lodna zrna z dvema porama v ekvatorialnem pasu*

ang.: dizonoporate pollen n

nem.: dizonoporater Pollen m

dlákavi lístni rób**** -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki je porasel z laski, npr. pri listih smiljke (Cerastium), mladih listih navadne bukve (Fagus sylvatica)*

ang.: hairy leaf margin n, pilose leaf margin n

nem.: haariger Blattrand m

lat.: margo folii pilosa f

dlánasto deljĕni líst -- -ega -a m **organ.** *deljeni list, katerega listne krpe ali roglji izhajajo iz vrha listnega peclja* **PRIM.:** pĕrnato deljĕni líst **PRIM. ŠE:** dlánasto krpáti líst, dlánasto nacĕpljeni líst, dlánasto razdeljĕni líst, dlánasto razrĕzani líst

ang.: palmately lobed leaf n

nem.: handförmig zerteiltes Blatt n

lat.: folium palmatisectum n

dlánasto krpáti líst -- -ega -a m **organ.** *krpati list, katerega listna ploskev ima dlanasto namešĕene krpe, npr. pri gorskem javorju (Acer pseudoplatanus)* **S:** dlanastokrpi líst **PRIM.:** pĕrnato krpáti líst **PRIM. ŠE:** dlánasto nacĕpljeni líst, dlánasto razdeljĕni líst, dlánasto razrĕzani líst

ang.: palmately lobed leaf n, palmatilobate leaf n

nem.: handförmig gelapptes Blatt n

lat.: folium palmatilobatum n, folium palmatilobum n

dlanastokrpi líst -ega -a m **organ.** → dlánasto krpáti líst

dlánasto mrĕžasta ožíljenost -- -e -i ž **organ.** *mrežasta ožíljenost listne ploskve, pri kateri žile izhajajo iz dna ploskve in segajo v listne*

krpe, npr. pri listih poljskega javorja (Acer campestre) **S:** palmátna ožíljenost **PRIM.:** pĕrnato mrĕžasta ožíljenost

ang.: palmatinervate venation n

nem.: handnervige Nervatur f

lat.: nervatio palminervis f

dlánasto nacĕpljeni líst -- -ega -a m **organ.** *nacepljeni list, katerega listna ploskev ima dlanasto namešĕene krpe, npr. pri ambrovcu (Liquidambar styraciflua)* **PRIM.:** pĕrnato nacĕpljeni líst **PRIM. ŠE:** dlánasto krpáti líst, dlánasto razdeljĕni líst, dlánasto razrĕzani líst

ang.: palmatifid leaf n

nem.: handförmig gespaltenes Blatt n

lat.: folium palmatifidum n, folium palmatifissum n

dlánasto razdeljĕni líst -- -ega -a m **organ.** *razdeljeni list, katerega listna ploskev ima dlanasto namešĕene krpe, npr. pri ripeĕi zlatice (Ranunculus acris)* **PRIM.:** pĕrnato razdeljĕni líst **PRIM. ŠE:** dlánasto krpáti líst, dlánasto nacĕpljeni líst, dlánasto razrĕzani líst

ang.: palmately parted leaf n

nem.: handförmig geteiltes Blatt n

lat.: folium palmatidivisum n, folium palmatipartitum n

dlánasto razrĕzani líst -- -ega -a m **organ.** *razrĕzani list, katerega listna ploskev ima dlanasto namešĕene krpe, npr. pri krvavordeĕi krvomoĕnici (Geranium sanguineum)* **PRIM.:** pĕrnato razrĕzani líst **PRIM. ŠE:** dlánasto krpáti líst, dlánasto nacĕpljeni líst, dlánasto razdeljĕni líst

ang.: palmately divided leaf n

nem.: handförmig geschnittenes Blatt n

lat.: folium palmatisectum n

dlánasto sestávljeni líst -- -ega -a m **organ.** *sestavljene list z dlanasto namešĕenimi listiĕi, ki izrašĕajo iz vrha listnega peclja, npr. pri navadnem divjem kostanju (Aesculus hippocastanum)* **GL.:** petĕrnati líst, sedmĕrnati líst, trójnati líst **PRIM.:** pĕrnato sestávljeni líst

ang.: palmately compound leaf n

nem.: handförmig zusammengesetztes Blatt n

lat.: folium compositum palmatum n

DNA -- [deená] ž neskl. (ang. deoxyribonucleic acid) krat. **biokem., gen.** → deóksiribonukleínska kíslína

dnĕvna bilánca izmenjáve CO₂ -e -e -- -- [ce-odvá] ž **ekol.** *razlika med koliĕino ogljikovega*

dioksida, vezanega med fotosintezo in sproščenega med dihanjem v 24-urnem obdobju

S: dnevna fótosintézna bilánca

ang.: photosynthetic carbon balance n

nem.: photosynthetische Kohlenstoffbilanz f

dnevna fótosintézna bilánca -e -e -e ž ekol. → dnevna bilánca izmenjáve CO₂

dnevno nevtrálna rastlina -- -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina, pri kateri dolžina dneva, noči ne vpliva na indukcijo cvetenja, npr. fižol (Phaseolus vulgaris), kumara (Cucumis sativus), bombaž (Gossypium hirsutum)* **PRIM.:** dolgodnévna rastlina, dólgo-kratкодnévna rastlina, kratкодnévna rastlina, krátko-dolgodnévna rastlina

ang.: day-neutral plant n

nem.: Neutraltagpflanze f

dnična cóna lísta -e -e -- ž organ. *del lista, nastal iz baze listne zasnove, ki pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ tvori listno dno s prilisti, pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/ pa listno dno, morebitni pecelj in bifacialni del listne ploskve* **S:** bazálna cóna lísta **PRIM.:** vršna cóna lísta

ang.: lower leaf zone n

nem.: untere Blatzzone f

dnična rást lísta -e rasti -- ž fiziol., morfol. *rast lista, pri kateri se delijo meristemi na dnu listne ploskve, listne nožnice, s čimer se listna ploskev podaljšuje, npr. pri travah (Poaceae)* **S:** bazálna rást lísta **PRIM.:** plosková rást lísta, róbná rást lísta, vršná rást lísta

ang.: basal leaf growth n

nem.: Blattgrundwachstum n

dnični líst -ega -a m **1. organ.** *list, ki nastane pri dnu rastočega poganjka po kalitvi, brstenju, pri rasti stebel iz podzemnih organov, navadno z reducirano listno ploskvijo* **S:** bazálni líst (2), katafil **PRIM.:** cvétni líst, klíčni líst, ovršni líst, zeléni líst

ang.: basal leaf n, cataphyll n

nem.: Niederblatt n

lat.: cataphyllum n, folium basale n

2. organ. *list pri dnu rastočega poganjka, navadno z zaščitno funkcijo, ki je večinoma zgrajen iz listnega dna ali prilistov* **S:** katafil

ang.: basal leaf n, cataphyll n

nem.: Niederblatt n

lat.: cataphyllum, folium basale n

dnični vrát pestiča -ega vratú -- m organ. *vrat pestiča, ki izrašča iz dna plodnice, npr. pri nekaterih srhkolistnicah (Boraginaceae), ustnaticah (Lamiaceae)* **S:** ginobazálni vrát pestiča **PRIM.:** obstránski vrát pestiča, vršni vrát pestiča

ang.: gynobasic style n

nem.: gynobasaler Stylus m, gynobasischer Griffel m

lat.: stylus gynobasalis m

DNK -- [deenká] ž neskl. krat. **biokem., gen.** ↔ deóksiribonukleínska kislína

DNK-hibridizácija -e [deenká] ž gen., sist. *tehnika za določanje podobnosti dveh verig DNK ali verig DNK in RNK dveh različnih organizmov, pri kateri se izvorni verigi DNK ločita, nato pa združita z verigo DNK ali RNK drugega organizma, pri čemer se njuna genetska sorodnost ugotavlja glede na število uspešno sparjenih komplementarnih baz*

ang.: DNA hybridisation n

nem.: DNS-Hybridisation f

DNK-polimeráza -e [deenká] ž biokem., gen. *vsaka od encimov, ki katalizira sintezo DNK, pri kateri se z dodajanjem nukleotidnih enot sintetizira komplementarna veriga DNK*

ang.: DNA polymerase n

nem.: DNA-Polymerase f

dnò lístne plóskve -à -- -- s organ. *spodnji del listne ploskve, ki je pri različnih vrstah različno oblikovan* (sl. str. 106)

ang.: leaf lamina base n

nem.: Blattspreitengrund m

dobráva -e ž fitocen. *gozd na močvirnih, občasno poplavljenih tleh, zlasti v obrežnih predelih večjih ravninskih rek, v katerem prevladuje dob (Quercus robur)*

dólgi pogánjek -ega -jka m organ. *poganjek z neomejeno rastjo, ki ima navadno daljše internodije* **PRIM.:** krátki pogánjek

ang.: long shoot n

nem.: Langtrieb m

dolgodnévna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina, pri kateri na indukcijo cvetenja vplivajo kratke noči in dolgi dnevi, npr. oves (Avena sativa), špinača (Spinacia olearacea), redkev (Raphanus sativus)* **S:** dolgodnévnica **PRIM.:** dól-

go-kratkodnévna rastlina, kratkodnévna rastlina, krátko-dolgodnévna rastlina, nevtrálna rastlina
ang.: long-day plant n
nem.: Langtagpflanze f

dolgodnévnica -e ž fiziol., ekol. → dolgodnévna rastlina

dólgo-kratkodnévna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina, pri kateri na indukcijo cvetenja vplivajo najprej dolgi dnevi in kratke noči, nato pa še kratki dnevi in dolge noči, npr. kalanhoja (Kalanchoe laxiflora), brstična aloja (Aloe bulbilifera)* **S:** dólgo-kratkodnévnica **PRIM.:**

dolgodnévna rastlina, kratkodnévna rastlina, krátko-dolgodnévna rastlina, nevtrálna rastlina
ang.: long-short-day plant n
nem.: Lang-Kurztagepflanze f

dólgo-kratkodnévnica -e ž fiziol., ekol. → dólgo-kratkodnévna rastlina

dolgovráti cvét -ega -a m organ. *cvet pri vrstah z dimorfno heterostilijo, katerega vrat pestiča je dolg, tako da sega nad prašnike, npr. pri trobentici (Primula vulgaris)* **PRIM.:** kratkovráti cvét
ang.: pin flower n

Oblika dna listne ploskve (izt.: dno listne ploskve):

topo

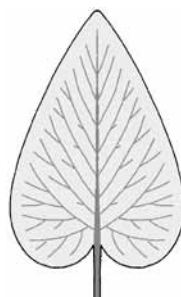
zaokroženo

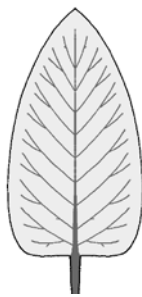
asimetrično

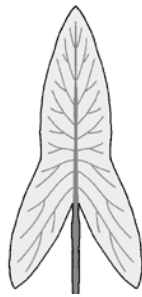
asimetrično

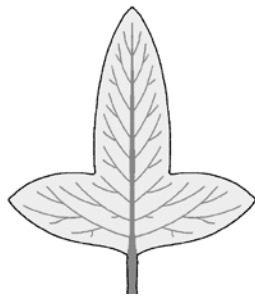
srčasto

prisekano

puščičasto

kopjasto

uhato

prekrivajoče

priostreno

zašiljeno

zoženo

klinasto

- nem.: langgriffelige Blüte f
lat.: flos longistylus m
- dolihopórni sépt** -ega -a m mikol. → dolipórni sépt
- dolipóra** -e ž mikol. *zapleteno zgrajena pora v septu hij pri mnogih prostotrošnjicah (Basidiomycota), ki je v osrednjem delu sódkasto razširjena* S: sódkasta pora
ang.: dolipore n
nem.: Doliporus m, Tonnenporus m
lat.: doliporus m
- dolipórni sépt** -ega -a m mikol. *sept pri mnogih prostotrošnjicah (Basidiomycota), ki ima doliporo* S: sódkasti sépt
ang.: dolipore septum n
nem.: Doliporus m
- dolžínska célična rást** -e -e rasti ž fiziol., morfol. *ekspanzijska rast, pri kateri se celica podaljšuje s sprejemanjem vode v vakuolo, rastijo celične stene* PRIM.: apozicijska rást, intususcepcijska rást, vakuolizácia
ang.: cell elongation n
nem.: Streckungszellwachstum n
- dolžínska rást** -e rasti ž fiziol., morfol. *rást organa v dolžino zaradi delitve meristemskih celic in njihove ekspanzijske rasti* S: elongácia GL.: interkalárna rást PRIM.: debelítev, vřsna rást
ang.: elongation n, extension growth n
nem.: Streckungswachstum n
- domácij** -a m organ. *tvorba v obliki votlinice ali z laski omejenega prostorčka na rastlini, v kateri lahko živijo majhne živali, najpogosteje žuželke ali pršice, npr. na listih kavovca (Coffea), v votlih prilistnih trnih nekaterih akacij (Acacia), v odebeljenem stebelu mirmekodije (Mirmecodia)* GL.: ákarodomácij, mirmekodomácij
ang.: domatium n
nem.: Domatium n
- doména** -e ž 1. sist. → kraljéstvo (1)
- 2. biokem.** *z aminokislinsko sestavo določeno območje velike, globularne proteinske molekule, ki ima značilno zgradbo, funkcijo*
ang.: domain n
nem.: Domäne f
- 3. gen.** *dolžina posameznega območja kromatina, urejenega v zanke v kromosomih*
ang.: domain n
nem.: Domäne f
- 4. biokem.** *določeno območje v celični membrani z značilno lipidno in proteinsko sestavo*
ang.: domain n
nem.: Domäne f
- dominátna vrsta** -e -e ž fitocen. *rastlinska vrsta, ki številčno prevladuje v določenem združbi* PRIM. ŠE: vodilna vrsta, značilnica
ang.: dominant species n
nem.: dominante Art f, dominante Sippe f
lat.: species dominantis f
- dominátni znák** -ega -a m gen. *fenotipsko stanje gensko določenega znaka, ki prevlada nad alternativnim, recesivnim znakom, kadar sta oba prisotna v organizmu* PRIM.: recesivni znák
ang.: dominant trait n
nem.: dominantes Merkmal n
- domnévno izumfla vrsta** -- -e -e ž var. nar. *ogrožena rastlinska vrsta, ki v določenem območju že dalj časa ni bila najdena, njena rastišča pa so deloma ali v veliki meri uničena* PRIM.: izumfla vrsta, kritično prizadéta vrsta, prizadéta vrsta, ranljiva vrsta, rédka vrsta
ang.: possibly extinct species n
nem.: vermutlich ausgestorbene Art f
- domóična kislína** -e -e ž algol. *nevrotoksin, ki ga tvorijo morske fitoplanktonske kremenaste alge (Bacillariophyceae) iz roda Pseudonitzschia, ob njihovem cvetenju se kopiči v školjkah, sardelah, povzroča pa zastrupitve organizmov na višjih ravneh prehranjevalne verige*
ang.: domoic acid n
nem.: Domoinsäure f
- domoródna vrsta** -e -e ž fitogeogr. → avtohtóna vrsta
- dónavski glaciál** -ega -a m geol., paleopalin. *na območju Alp prvi glaciál v pleistocenu, od okrog 2.000.000 let do 1.800.000 let pred sedanostjo, s prevladujočim hladnim in sušnim podnebjem* PRIM.: günški glaciál, mindelski glaciál, ríški glaciál, würmski glaciál
ang.: Donau glacial stage n
nem.: Donau n, Donau-Glazial n
- dónavsko-günški interglaciál** -ega -a [gínški] m geol., paleopalin. *na območju Alp interglaciál med donavskim in günškim glaciálom, od okrog 1.800.000 let do 1.200.000 let pred sedanostjo, s pretežno vegetacijo listavcev,*

travišč, številnimi terciarnimi elementi, npr. z vrstami iz rodov Tsuga, Pterocarya, Zelkova
PRIM.: gүнško-mündelski interglaciál, mündel-sko-ríški interglaciál, ríško-würmski interglaciál
ang.: Donau-Gүнz interglacial stage n
nem.: Donau-Gүнz n, Donau-Gүнz-Interglazi-al n

dormánca -e ž **fiziol., ekol.** *biološko mirovanje določene rastlinske ali glivne strukture, npr. brsta, semena, trosa, ki je odvisno od notranjih in zunanjih dejavnikov, zgradbe* **S:** éndodormánca **GL.:** dormánca brstov, dormánca semén **PRIM. ŠE:** kviescéncia
ang.: dormancy n
nem.: Dormanz f

dormánca brstov -e -- ž **fiziol., ekol.** *dormanca, ki lesnatim rastlinam, zelnatim trajnicam preperečuje brstenje v neugodnih razmerah, odvisna od majhne vsebnosti vode v brstih, vsebnosti inhibitorjev rasti, tegmentov* **PRIM.:** dormánca semén
ang.: bud dormancy n
nem.: Knospendormanz f, Knospenruhe f

dormánca semén -e -- ž **fiziol., ekol.** *dormanca, na katero vpliva fiziološko stanje embria, endosperma ali teste, razmerje rastnih hormonov, zrelost embria, propustnost teste, plodne ovojnice* **PRIM.:** dormánca brstov
ang.: seed dormancy n
nem.: Samendormanz f, Samenruhe f

dormántni rástni vršíček -ega -ega -čka m **fiziol.** *rástni vršíček v stanju dormance* **S:** mirujúči rástni vršíček **PRIM.:** aktivní rástni vršíček
ang.: dormant apical meristem n, quiescent apical meristem n
nem.: ruhendes Apikalmeristem n

dòróbna ožiljenost -e -i ž **organ.** *mrežasta ožiljenost listne ploskve, pri kateri stranske žile segajo do listnega roba, npr. pri listih ripeče zlatice (Ranunculus acris), navadne kalužnice (Caltha palustris)* **S:** kraspedodróbna ožiljenost **PRIM.:** péntljasta ožiljenost
ang.: craspedodrome venation n
nem.: randläufige Nervatur f
lat.: nervatio craspedodroma f

dorziventrálna heteroméerna stéljka -e -e -e ž **lihen.** *heteromerna stéljka, v kateri je gonidialna plast pod zgornjo povrhnjico, značilna za večino skorjastih, listastih lišajev in redke*

grmičaste lišaje **PRIM.:** radiálna heteroméerna stéljka
ang.: dorsiventral heteromeric thallus n
nem.: dorsiventralheteromerer Thallus m, dorsiventralheteromeres Lager n

dorziventrálni cvét -ega -a m **organ.** *cvet, pri katerem se hrbtna stran venca po obliki in velikosti razlikuje od trebušne strani, zato se lahko razdeli le z eno simetrijsko ravnino, npr. cvetovi pri ustnaticah (Lamiaceae), metuljnicah (Fabaceae), kukavičevkah (Orchidaceae)*
ang.: dorsiventral flower n
nem.: dorzientrale Blütte f

dorziventrálni list -ega -a m **organ.** *bifacialni list, katerega asimilacijski parenhim je zgrajen iz stebričastega tkiva v zgornjem in gobastega tkiva v spodnjem delu listne sredice, npr. listi večine mezofitov* **PRIM.:** ekvifaciální list
ang.: dorsiventral leaf n
nem.: dorsiventrales Blatt n
lat.: folium dorsiventrále n

dostópna vòda -e -e ž **ekol.** *voda v tleh, ki je vezana z manjšimi silami, zaradi česar jo korenine lahko absorbirajo* **GL.:** kapilárna vòda
PRIM.: nédostópna vòda
ang.: available water n
nem.: verfügbares Wasser n

dovršéna kolaterálna žíla -e -e -e ž **hist.** *kolateralna žíla, v kateri med floemom in ksilemom ni žilnega kambija, značilna za večino stebel enokaličnic /Monocotyledoneae/ in za večino listov* **PRIM.:** bíkolaterálna žíla, nédovršéna kolaterálna žíla
ang.: closed collateral vascular bundle n
nem.: geschlossenes kollaterales Bündel n

dovršéna žíla -e -e ž **hist.** *žíla, pri kateri se primarni meristem v celoti diferencira v ksilem in floem, zaradi česar ne vsebuje žilnega kambija* **PRIM.:** nédovršéna žíla
ang.: closed vascular bundle n
nem.: geschlossenes Leitbündel n

drepánij -a m **organ.** → srpek

drevésna mēja -e -e ž **ekol., fitogeogr.** *območje, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer, ki skrajšujejo vegetacijsko dobo, drevesa ne morejo več uspevati* **GL.:** alpinska drevésna mēja, polárna drevésna mēja **PRIM.:** gózdna mēja

- ang.:** tree-line n
nem.: Baumgrenze f
- drevésni slòj** -ega slòja m **fitocen.** *sloj v gozdnem sestoji, ki ga sestavljajo dorasla drevesa, navadno različnih vrst* **PRIM.:** grmòvni slòj, zeliščni slòj
ang.: tree layer n
nem.: Baumschicht f
- drevò** -ésa s **organ., ekol.** *višja lesnata rastlina, navadno z razločnim enostavnim ali razvejenim deblom in trajnimi poganjki* **PRIM.:** grm, lijána, pôlgm
ang.: tree n
nem.: Baum m
- drift** -a m **ekol.** → plávje
- drobnolist** -a m **organ.** → mikrofil
- dròbno narézani listni rób** -- -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima drobne, plitve, bolj ali manj pokončne zaobljene zobce, npr. pri listih vrste bodike Ilex crenata*
ang.: minutely scalloped leaf margin n
nem.: feingekerbter Blattrand m
lat.: margo folii crenulata f
- dròbno nazòbčani listni rób** -- -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima drobne, pokončno štrleče zobce* **PRIM.:** dvákrát nazòbčani listni rób
ang.: denticulate leaf margin n
nem.: feingezähnter Blattrand m, kleingezähnter Blattrand m
lat.: margo folii denticulata f
- dròbno nažágani listni rób** -- -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima drobne, proti vrhu lista usmerjene zobce, npr. pri lističih gorske detelje (Trifolium montanum)*
ang.: finely notched leaf margin n
nem.: feingesägter Blattrand m
lat.: margo folii serrulata f
- dròbno ostnàti listni vrh** -- -ega -ega -a m **organ.** *vrh listne ploskve, ki se končuje z bodičko, npr. pri plevah nekaterih trav (Poaceae)*
ang.: mucronulate leaf apex n
nem.: grannenspitziige Blattspitze f
lat.: apex folii mucronulatus m
- drúgi Mendlov zákon** -ega -ega zakóna [méndlov] m **gen.** *zakon o čistosti gamet, ki temelji na ugotovitvi, da pri spolnem razmnoževanju vsaka gameta za določen dedni znak nosi samo en alel* **S:** drúgo Mendlovo pravílo **PRIM.:** prvi Mendlov zákon, tretji Mendlov zákon
ang.: Mendel's second law n
nem.: zweite Mendelsche Regel f
- drúgo Mendlovo pravílo** -ega -ega -a [méndlovo] s **gen.** → drúgi Mendlov zákon
- drugòtna gòzdna mēja** -e -e -e ž **fitogeogr.** → antropogéna gòzdna mēja
- drugòtna združba** -e -e ž **fitocen.** *združba, ki zaradi človekovega delovanja nastane iz naravne združbe, npr. travniške združbe pod gozdno mejo v Srednji Evropi* **S:** sekundárna združba **PRIM.:** narávna združba
ang.: secondary community n
nem.: Ersatzgesellschaft f
- drugòtno enòtno cvétno odeválo** -ega -ega -ega -a s **organ.** → sekundárni perigón
- drúpa** -e ž **organ.** → koščičasti plód
- drúsna embrionálna vréčka** -e -e -e ž **organ.** *te-trasporna embrionalna vréčka, ki ima v končnem stadiju razvoja šestnajst jeder; saj ima razen jajčnega aparata in diploidnega jedra embrionalne vréčke navadno še enajst antipod* **PRIM.:** adóksna embrionálna vréčka, fritilárijska embrionálna vréčka, krizantemum-cinerariifólijska embrionálna vréčka, penaèjska embrionálna vréčka, peperómijaska embrionálna vréčka
ang.: Drusa type of embryo sack n
nem.: Drusa-Typ des Embryosacks m
- drúza** -e ž **cit.** → kristálna kopúča
- družína** -e ž **sist.** *glavna taksonomska skupina med redom in rodом, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -aceae, npr. Asteraceae*
ang.: family n
nem.: Familie f
lat.: familia f
- duplikát holotípa** -a -- m **sist.** → izotíp
- dušikov cíkel** -ega -kla m **ekol.** *biogeokemični cíkel dušika v biosferi, v katerem potekajo vezava dušika, nitrifikacija, razgradnja organskih spojin z vezanim dušikom in denitrifikacija* **PRIM.:** ogljikov cíkel, vòdni cíkel
ang.: nitrogen cycle n
nem.: Stickstoffkreislauf m, Stickstoffzyklus m
- dušikov glikozíd** -ega -a m **biokem., fiziol.** → cianogéni glikozíd
- dvákrát narézani listni rób** -- -ega -ega -a m **organ.** *narezani listni rob, pri katerem so narezani tudi zobci* **PRIM.:** dvákrát nazòbčani listni rób, dvákrát nažágani listni rób

ang.: bicrenulate leaf margin n
nem.: doppelgekerbter Blattrand m
lat.: margo folii duplicato crenata f

dvákrát nazóbčani listni rób -- -ega -ega -a m **organ.** *nazóbčani listni rób, pri katerem so nazóbčani tudi zobci* **PRIM.:** dróbnó nazóbčani listni rób, nazóbčani listni rób

ang.: bidentate leaf margin n, double toothed leaf margin n
nem.: doppelgezähnter Blattrand m
lat.: margo folii bidentata f

dvákrát nažágani listni rób -- -ega -ega -a m **organ.** *nažágani listni rób, pri katerem so nažágani tudi zobci, npr. pri listih japonske kerije (Kerria japonica), belega gabra (Carpinus betulus)* **PRIM.:** dvákrát narézani listni rób, dvákrát nazóbčani listni rób

ang.: biserrate leaf margin n
nem.: doppelgesägter Blattrand m
lat.: margo folii biserrata f

dvodélni ekstenzívni korenínski systém -ega -ega -a m **organ., ekol.** *ekstenzivni korenínski sistem, katerega del se razrašča v površinskih plasteh tal, del pa v večji globini* **PRIM.:** globínski ekstenzívni korenínski systém, površinski ekstenzívni korenínski systém

ang.: heterogeneous extensive root system n
nem.: zweiteiliges extensives Wurzelsystem n

dvódómna vřsta -e -e ž **organ., razmn.** *rastlinska vřsta, pri kateri so na istem osebku funkcionalni samo moški ali samo ženski cvetovi* **S:** diécična vřsta **PRIM.:** ênodómna vřsta

ang.: dioecious species n
nem.: diözische Spezies f, zweihäusige Art f

dvódómni máh -ega máhú m **briol.** → diécični máh

dvódómnost -i ž **1. organ., razmn.** *lastnost semenk (Spermatophytina), da imajo moške in ženske cvetove na ločenih osebkih, npr. pri tisi (Taxus), vrbovkah (Salicaceae), navadnem hmelju (Humulus lupulus)* **S:** diécičnost **GL.:** môška dvódómnost, ženska dvódómnost **PRIM.:** ênodómnost, raznodómnost

ang.: dioecism n, dioecy n
nem.: Diözie f, Zweihäusigkeit f
lat.: dioecia f

2. organ., razmn. *lastnost praprotnic /Pteridophyta/ in mahov /Bryophyta/, da imajo arhegonije in anteridije na ločenih gametofitih, npr. pri drežičevkah (Selaginellaceae)*

ang.: dioecism n, dioecy n
nem.: Diözie f, Zweihäusigkeit f
lat.: dioecia f

dvójédrni micélij -ega -a m **mikol.** → dikarióntski micélij

dvójna branika -e -e ž **hist.** *branika, ki jo sestavljata dva prirastna kolobarja, nastala v istem letu* **PRIM.:** večkrátna branika **PRIM. ŠE:** lážna branika

ang.: double annual ring n
nem.: doppelter Jahresring m

dvójna oplodítev -e -tve ž **razmn.** *oplodítev pri kritosemenkah /Angiospermae/, pri kateri ena haploidna spermalna celica oplodi jajčno celico in nastane diploidna zigota, iz katere se razvije embrio, druga haploidna spermalna celica pa se spoji z obema haploidnima polnima jedroma embrionalne vrečke v spojek, iz katerega nastane triploidni sekundarni endosperm*

ang.: double fertilization n
nem.: Doppelbefruchtung f

dvójna vijáčnica -e -e ž **biokem., gen.** *običajna struktura DNK iz dveh spiralasto zavrtih verig nukleotidov, ki sta med seboj povezani z vodikovimi vezmi med komplementarnimi pari baz*

ang.: double helix n
nem.: Doppelhelix f

dvójni peristóm -ega -a m **briol.** *peristóm, ki ga sestavljata zunanji in notranji krog peristomskih zobcev* **PRIM.:** enójni peristóm

ang.: double peristome n
nem.: doppeltes Peristom n

dvójno cvétno odeválo -ega -ega -a s **organ.** *cvétno odevalo, ki ga sestavljajo venčni in čašni listi* **PRIM.:** enójno cvétno odeválo

ang.: double perianth n
nem.: doppelte Blütenhülle f, doppeltes Perianth n

dvójno poimenováñje -ega -a s **1. sist.** *ime organizma, sestavljeno iz rodovnega imena in vrstnega pridevnika*

2. sist. → binárna nomenklatura

dvókalčnice -ic ž mn. /Dicotyledoneae/ **bot., sist.** *organizacijski tip kritosemenk /Angiospermae/, ki imajo na embriu dva klična lista, navadno mrežasto ožiljene liste, štirištevne, petštevne ali večštevne cvetove* **PRIM.:** ênokalčnice

- ang.:** dicots n pl., dicotyledons n pl.
nem.: Dikotylen f pl., Zweikeimblättrige n pl.
- dvókarpélni ginécej** -ega -a m **organ. ginecej**, ki ga sestavljata dva plodna lista, npr. pestič pri križnicah (*Brassicaceae*) **PRIM.:** ênokarpélni ginécej, večkarpélni ginécej
ang.: dicarpelous gynoecium n
nem.: zweikarpelles Gynoeceum n
- dvólétnica** -e ž **ekol. zelnata rastlina**, katere življenjski krog traja dve vegetacijski sezoni, pri čemer v prvi razvije le vegetativne organe, v naslednji pa še cvetove in semena, nato pa propade **PRIM.:** ênolétnica, večlétnica
ang.: biennial plant n
nem.: zweijährige Pflanze f
- dvomljiivo imé** -ega -na s **sist., sinsist.** → nomen dubium (1, 2)
- dvómôčni prašniki** -ih -ov m mn. **organ. prašniki različne velikosti v cvetu**, od katerih sta dva prašnika dolga, dva pa sta kratka, npr. pri številnih ustnaticah (*Lamiaceae*), črnobinokah (*Scrophulariaceae*) **PRIM.:** četvéromôčni prašniki
ang.: didynamous stamina n pl.
nem.: didynamisches Androeceum n, zweimächtige Stamina n pl.
lat.: stamen didynamium n, stamen didynamum n
- dvóplást** dvóplásti ž **cit. ureditev dveh plasti maščobnih molekul v zgradbi membran**
ang.: bilayer n
nem.: Doppelschicht f
- dvórédna namestitév listov** -e -tve -- ž **organ. premenjalna namestitev listov**, pri kateri je kot med listi v zaporednih nodijih 180°, tako da so listi na stebelu razvrščeni v dve vrsti, npr. pri večini trav (*Poaceae*), drevesu popotnikov (*Ravenala madagascariensis*) **S:** distíhna filotaksija **PRIM.:** ênorédna namestitév listov, trírédna namestitév listov
ang.: distichous leaf arrangement n, distichous phyllotaxis n
nem.: distiche Blattstellung f, zweireihige Blattanordnung f
lat.: folia bifaria n
- dvóspôlni cvét** -ega -a m **organ. cvet**, v katerem so razviti in funkcionalni prašniki in plodni listi, npr. pri jablani (*Malus*) **S:** hermafrodítski cvét, obojespôlni cvét **PRIM.:** ênospôlni cvét
ang.: bisexual flower n, perfect flower n
nem.: zweigeschlechtige Blüte f
lat.: flos hermaphroditus m
- dvóustnátí vê nec** -ega -nca m **organ. ustnati venec**, pri katerem sta razviti zgornja in spodnja ustna, npr. pri pojalknikovkah (*Orobanchaceae*), pri večini ustnatic (*Lamiaceae*) **GL.:** góbčkasti vê nec **PRIM.:** ênoustnátí vê nec
ang.: bilabiate corolla n, two-lipped corolla n
nem.: zweilippige Krone f
lat.: corolla bilabiata f
- dvóvêjnati pákobúl** -ega -a m **organ. pakobul**, v katerem pod vršnim cvetom na glavni socvetni osi iz zalistja obeh predlistov približno na isti višini izraščata stranski socvetni osi, npr. pri njivski smiljki (*Cerastium arvense*) **PRIM.:** ênovêjnati pákobúl, mnógovêjnati pákobúl
ang.: dichasium n
nem.: dichasiale Zyme f
lat.: dichasium simplex n
- dvóvêjnato pákobúlasto socvétje** -ega -ega -a s **organ. pakobulasto socvetje**, v katerem izraščata dva stranska cvetova ali dve socvetji iz socvetne osi v približno isti višini, npr. pri laški lepnici (*Silene italica*) **S:** dihaziálno socvétje **PRIM.:** ênovêjnato pákobúlasto socvétje, mnógovêjnato pákobúlasto socvétje
ang.: dichasial cyme n, dichasial inflorescence n
nem.: dichasiale Infloreszenz f, dichasialer Blütenstand m
lat.: inflorescentia dichasialis f

E

ecídij -a m mikol. *ecij*, ki ima peridij v obliki skodelice, čašice **PRIM.:** ceóm, écij, peridèrmij

ang.: aecidium n

nem.: Äzidium n

lat.: aecidium n

écij -a m mikol. konidiom pri rjah (*Pucciniales*), pogosto obdan s kožastim psevdoperidijem v obliki čaše, mehurja ali cevke, ki je lahko raztrgana v trakove, ali je brez psevdoperidija **S:** spomadánsko trosíšče **GL.:** ecídij **PRIM.:**

ceóm, peridèrmij

ang.: aecium n

nem.: Äzium n

lat.: aecium n

eciospóra -e ž mikol. *enocelični tros*, ki nastane v eciju pri rjah (*Pucciniales*)

ang.: aeciospore n

nem.: Äziospore f

lat.: aeciospora f

edáfska združba -e -e ž fitocen. *združba*, ki je prilagojena določenemu tipu tal, npr. združbe visokih ali nizkih barij, slanišč

ang.: edaphic community n

nem.: edaphische Pflanzengesellschaft f

edáfski ekotíp -ega -a m ekol. *ekotip*, ki je gensko prilagojen kemizmu tal na rastišču

PRIM.: fótoekotíp, kémoekotíp, klimátski ekotíp, rítmoekotíp, temperatúrni ekotíp

ang.: edaphic ecotype n

nem.: edaphischer Ökotyp m

edáfski vikaríst -ega -a m fitogeogr. *sistematsko ozko sorodni, ekološko različni rastlinski taksoni*, ki se prostorsko izključujejo zaradi ozke prilagojenosti kemizmu tal **PRIM.:** višinski vikaríst

ang.: edaphic vicariant n

nem.: edaphische vikariierende Art f

edáfski vikarízem -ega -zma m fitogeogr. *vikarizem*, za katerega je značilno medsebojno prostorsko izključevanje sistematsko sorodnih, ekološko različnih rastlinskih takso-

nov zaradi ozke prilagojenosti kemizmu tal, npr. dlakavi sleč (*Rhododendron hirsutum*) na bazičnih tleh, rjasti sleč (*Rhododendron ferrugineum*) na kisljih tleh **PRIM.:** višinski vikarízem

ang.: edaphic vicariance n

nem.: edaphischer Vikariismus m

edifikátor -ja m fitocen. → vodilna vrsta

edifikátorska vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. → vodilna vrsta

efemèra -e ž ekol. → efemèrni kserofít

efemèrni kserofít -ega -a m ekol. *enoletni kserofít*, ki je prilagojen sušnemu obdobju tako, da raste in se razvija v vlažnem obdobju leta, sušno obdobje pa preživi kot seme **S:** efemèra, ênolétni kserofít **GL.:** pluvioterofít **PRIM.:** hemikserofít, listopádni kserofít, poikilohídri kserofít, sklerofít, sukuléntni kserofít

ang.: ephemeral xerophyte n

nem.: ephemererischer Xerophyt m, kurzlebiger Xerophyt m

efemerofít -a m fitogeogr. *rastlinska vrsta tuje flore*, ki se samo prehodno razširja s človekovim delovanjem na drugotna, predvsem ruderalna rastišča **S:** pasánt

ang.: ephemerophyte n

nem.: Ephemerophyt m

efemeroída -e ž ekol. → geofít

efigurírana stéljka -e -e ž lihen. *rozetasta lišajska steljka*, ki je na robovih radialno krpasto razrasla, značilna za skorjaste lišaje, npr. za rod *Fulgensia*

ang.: effigurate thallus n

nem.: effiguriertes Thallus m, effiguriertes Lager n

ehinátni pèlod -ega pelóda m **palin.** → spinátni pèlod

É-horizónt -a tudi horizónt **É** -a -- m ped., ekol. → eluviálni horizónt

ekocíd -a m 1. ekol. *antropogeno uničevanje življenjskega okolja, ekosfere na določenem območju*

- ang.:** ecocide n
nem.: Ökozid n
- 2. fiziol. snov,** ki prodre v biološki sistem, pri čemer ga v celoti uniči, npr. odložine zračnih onesnažil, ki uničijo gozdni sistem
- ang.:** ecocide n
nem.: Ökozid n
- ékocóna** -e ž **bioeogr.** → conobióm
- ekodém** -a m **ekol. dem,** ki naseljuje habitat z določenimi ekološkimi razmerami **PRIM.:** gamodém, topodém
- ang.:** ecodeme n
nem.: Ekodem n
- ékoelemènt** -énta m **fitogeogr.** vsaka od sistematsko različnih rastlinskih vrst z enakimi ali podobnimi ekološkimi prilagoditvami **PRIM.:** cénoelemènt, génoelemènt, géoelemènt, hrónoelemènt, mígroelemènt
- ang.:** ecoelement n
nem.: Ökoelement n
- ékofiziologíja** -e ž **panoga ekologije, fiziologije,** ki preučuje prilagajanje osebkov življenjskemu okolju na anatomsko-morfološki, biokemični in fiziološki ravni **S:** ekološka fiziologíja
- ang.:** ecophysiology n
nem.: Ökophysiologie f
- ékofiziologíja rastlín** -e -- ž **panoga ekologije, fiziologije,** ki preučuje prilagajanje rastlinskih osebkov življenjskemu okolju na anatomsko-morfološki, biokemični in fiziološki ravni
- ang.:** plant ecophysiology n
nem.: Pflanzenökophysiologie f
- ekologíja** -e ž **biološka veda,** ki preučuje odnose med organizmi, njihovimi združbami in okoljem
- ang.:** ecology n
nem.: Ökologie f
- ekologíja rastlín** -e -- ž **panoga ekologije,** ki preučuje odnose med rastlinami in okoljem
- ang.:** plant ecology n
nem.: Pflanzenökologie f
- ekološka amplitúda** -e -e ž **ekol. razpon med maksimalno in minimalno vrednostjo, intenziteto, jakostjo določenega okoljskega dejavnika na rastišču, v katerem rastlina lahko uspeva** **GL. ŠE:** ekološki máksimum, ekološki mínimum, ekološki óptimum
- ang.:** ecological amplitude n
- nem.:** ökologische Amplitude f
- ekološka fiziologíja** -e -e ž → ékofiziologíja
- ekološka razlikoválnica** -e -e ž **fitocen. ekološko specifična rastlinska vrsta, ki s svojim pojavljanjem nakazuje različnost floristične zgradbe, omogoča sintaksonomsko razlikovanje zlasti nižjih enot v posamezni združbi** **PRIM.:** geografska razlikoválnica
- ang.:** ecological differential species n
nem.: ökologische Differenzialart f
- ekološka skupína** -e -e ž **ekol. skupina raznovrstnih organizmov, ki živijo na enak ali podoben način, npr. hidrofiti, epifitski lišaji, nematofagne glive**
- ang.:** guild n
nem.: ökologische Gruppe f
- ekološka toleránca** -e -e ž **fiziol., ekol. lastnost rastline, da uspeva v določenem razponu okoljskih dejavnikov na rastišču** **S:** ekološka valénca **PRIM. ŠE:** toleránca
- ang.:** ecological tolerance n
nem.: ökologische Toleranz f
- ekološka valénca** -e -e ž **fiziol., ekol.** → ekološka toleránca
- ekološka variabilnost** -e -i ž **ekol. sposobnost rastline, rastlinske vrste, da uspeva v različnih okoljskih razmerah**
- ang.:** ecological variability n
nem.: ökologische Variabilität f
- ekološka vrsta** -e -e ž **sist. populacija organizmov, ki so brez izgube plodnosti sposobni izmenjevati genski material s skupinami populacij v določenih habitatnih tipih, ne pa tudi z drugimi populacijami, ki uspevajo v drugačnih ekoloških razmerah**
- ang.:** ecological species n, ecospecies n
nem.: Ökospezies f
- ekološki dejávník** -ega -a m **ekol., neustr.** → okóljski dejávník
- ekološki máksimum** -ega -a m **fiziol., ekol. najvišja vrednost, intenziteta, jakost določenega okoljskega dejavnika na rastišču, pri kateri rastlina še lahko uspeva** **PRIM.:** ekološki mínimum, ekološki óptimum
- ang.:** ecological maximum n
nem.: ökologisches Maximum n
- ekološki mínimum** -ega -a m **fiziol., ekol. najnižja vrednost, intenziteta, jakost določenega okoljskega dejavnika na rastišču, pri kateri**

- rastlina še lahko uspeva* **PRIM.:** ekološki máksimum, ekološki optimum
ang.: ecological minimum n
nem.: ökologisches Minimum n
- ekološki optimum** -ega -a m **fiziol., ekol. intenziteta, jakost določenega okoljskega dejavnika na rastišču, pri kateri rastlina najbolje uspeva **PRIM.:** ekološki máksimum, ekološki minimum
ang.: ecological optimum n
nem.: ökologisches Optimum n**
- ekološki típ rastline** -ega -a -- m **ekol.** → konstitucijski típ rastline
- ekološki vikaríst** -ega -a m **fitogeogr. vsak od sistematsko ozko sorodnih, ekološko različnih rastlinskih taksonov, ki se zaradi prilagojenosti različnim okoljskim dejavnikom prostorsko izključujejo **GL.:** edáfski vikaríst, višinski vikaríst **PRIM.:** geográfski vikaríst
ang.: ecological vicariant n
nem.: ökologische vikariierende Art f**
- ekološki vikarízem** -ega -zma m **fitogeogr. vikarízem, za katerega je značilno medsebojno izključevanje sistematsko ozko sorodnih, ekološko različnih rastlinskih taksonov zaradi prilagojenosti različnim okoljskim dejavnikom, npr. kemizmu tal, nadmorski višini **GL.:** edáfski vikarízem, višinski vikarízem **PRIM.:** geográfski vikarízem
ang.: ecological vicariance n
nem.: ökologischer Vikariismus m**
- ekološko omrèžje** -ega -a s **ekol. sistem medsebojno povezanih ekološko pomembnih območij, ki omogočajo ohranjanje naravnega ravnovesja, biotske raznovrstnosti
ang.: ecological network n
nem.: ökologisches Netz n**
- ekološko pomémbno obmóčje** -- -ega -a s **var. nar. območje habitatnega tipa, njegovega dela ali večje ekosistemske enote, ki je pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti
ang.: ecologically important area n
nem.: ökologisch wichtiges Gebiet n**
- ekomón** -a m **fiziol., ekol. sekundarni metabolit, ki deluje kot signalna, prepoznavna, obrambna, zaviralna snov, lahko tudi toksin **GL.:** alomón, fitoaleksín, fitoanticipín, kairomón, sinomón
ang.: ecomone n
nem.: Ökomon n**
- ekonómiski koeficiènt néto fótosintéze** -ega -ênta -- -- m **ekol. razmerje med količino snovi, zgrajene pri fotosintezi, in količino snovi, porabljene pri dihanju, npr. lista, cele rastline
nem.: ökonomischer Bilanzkoeffizient m**
- ekonómiski koeficiènt produktívnosti** -ega -ênta -- -- m **ekol. razmerje med neto primarno produkcijo in porabo snovi, ki jo rastline, rastoče na določeni površini, porabijo za dihanje**
- ékoremediácija** -e ž **var. nar. uporaba naravnih procesov za sanacijo in varovanje okolja
GL.: fitoremediácija
ang.: ecoremediation n
nem.: Ökoremediation f**
- ekosféra** -e ž **ekol. okolje na Zemlji skupaj z organizmi, ki ga naseljujejo, z medsebojnimi odnosi, vplivi med organizmi in okoljem **GL.:** bioatmosféra, biogeosféra, biohidrosféra
ang.: ecosphere n
nem.: Ökosphäre f**
- ékosistém** -a m **ekol., biogeogr. združba različnih, neodvisnih organizmov skupaj z neživim okoljem, biotopom, ki je navadno samozadostna glede kroženja snovi, pretoka energije, npr. gozd, stepa, barje **S:** biogeocenóza
ang.: biogeocoenosis n, ecosystem n
nem.: Ökosystem n
lat.: biogeocoenosis f**
- ekotíp** -a m **ekol. rastlina, ki je gensko prilagojena posameznemu okoljskemu dejavniku ali več okoljskim dejavnikom na rastišču **GL.:** edáfski ekotíp, fótoekotíp, kémoekotíp, klimátski ekotíp, rítmoekotíp, temperatúrni ekotíp
ang.: ecotype n
nem.: Ökotyp m, Ökotypus m**
- ékotoksikologíja** -e ž **panoga ekologije, ki preučuje delovanje strupenih snovi v okolju, njihove vplive na organizme
ang.: ecotoxicology n
nem.: Ökotoxikologie f**
- ekotón** -a m **biogeogr. prehodni pas med dvema ekosistemoma, biomoma, v katerem se združujejo značilnosti obeh
ang.: ecotone n
nem.: Ökoton n**
- éksalbuminóžno séme** -ega seména s **organ. seme, v katerem ob zrelosti ni založnih snovi, npr. pri kukavičevkah (Orchideaceae) **PRIM.:** albuminóžno séme**

- ang.:** exalbuminous seed n
nem.: endospermloser Samen m, Nährgewebelosser Samen m
- ekscípel** -pla tudi **ekscípulum** -a m **mikol., lihen.** ovojnica askoma, ki je brez hipotecija **GL.:** tálični ekscípel
ang.: exciple n, excipulum n
nem.: Excipulum n
lat.: excipulum n
- ekscípulum** -a m **gl.** ekscípel
- eksikátna zbirka** -e -e ž **bot.** urejena zbirka posušenega, lahko tudi stisnjenega, popolnega rastlinskega gradiva, opremljena z etiketami, ki je namenjena znanstvenemu raziskovanju, učenju, dokumentiranju
ang.: exsiccate collection n
nem.: exsikkate Sammlung f
- eksína** -e ž **palin.** zunanja, odpornejša dvoplastna stena pelodnega zrna ali troska **GL.:** nekína, seksína **PRIM.:** intína
ang.: exine n
nem.: Exine f
lat.: exina f
- ekskláva** -e ž **fitogeogr.** manjše območje razširjenosti določenega rastlinskega taksona, ki je izven sklenjenega areala
ang.: exclave n
nem.: Exklave f
- ekskrét** -a m **fiziol., ekol.** snov z določeno fiziološko, ekološko funkcijo ali odpadni produkt, ki se izloča iz celic, tkiv, telesa organizma, npr. polimerni ogljikovi hidrati, encimi, hormoni
ang.: excrete n
nem.: Ausscheidungsprodukt n, Exkret n
lat.: excretum n
- eksdórm** -a m **hist.** krovno tkivo z delno oplutenelimi celičnimi stenami, ki na površini korenine v primarni zgradbi nadomesti rizoderm, nastalo iz zunanjih plasti parenhimov primarne skorje **S:** kútis **PRIM. ŠE:** rizodérm
ang.: exoderm n, exodermis n
nem.: Exoderm n, Exodermis f
lat.: exoderma n, exodermis f
- eksogéna mejospóra** -e -e ž **mikol.** mejospóra, ki nastane eksogeno na sporogeni hifi, npr. bazidiospóra **PRIM.:** endogéna mejospóra
ang.: exogenous meiospore n
nem.: exogene Meiospore f
- eksogéna spóra** -e -e ž **mikol., algol.** → éksospóra (1, 2)
- eksokárp** -a m **organ.** zunanji, navadno kožnati del osemenja, ki je sestavljeno iz treh plasti, npr. kožica češnje **S:** epikárp **PRIM.:** endokárp, mezokárp
ang.: epicarp n, exocarp n
nem.: Epikarp n, Exokarp n
lat.: exocarpium n
- éksoskelét** -a m **algol.** trdna struktura izven plazmaleme, ki daje oporo celicam, značilna zlasti za izvorne skupine alg /Algae/ in protiste (Protista), npr. pelikula pri evgleni (Euglena) **PRIM.:** éndoskelét
ang.: exoskeleton n
nem.: Exoskelett n
- eksoskópna embriogénéza** -e -e ž **razmn.** embriogeneza, pri kateri se embrio razvije tako, da je plumula obrnjena navzven, npr. pri mahovih /Bryophyta/, presličevkah (Equisetophytina) **PRIM.:** endoskópna embriogénéza
ang.: exoscopic embryogenesis n
nem.: exoskopische Embryogenese f
- eksospór** -a m **mikol., lihen.** plast v steni troska nad endosporom, ki jo prekriva epispór ali jo od endospóra loči mezospór **PRIM.:** endospór, epispór, mezospór, perispór
ang.: exosporium n
nem.: Exosporium n
- éksospóra** -e ž **1. mikol.** tros, nastal izven celice, ki tudi ob svoji zrelosti ni vključen vanjo, npr. konidij, bazidiospóra **S:** eksogéna spóra **PRIM.:** éndospóra
ang.: exospore n
nem.: Exospore f
- 2. algol.** tros, ki se odtrga, loči od materinskega troska pri cianobakterijah (Cyanobacteriota) **S:** eksogéna spóra
ang.: exospore n
nem.: Exospore f
- eksostóm** -a m **briol.** → zunánji peristóm
- eksót** -a m **1. ekol.** rastlinska vrsta, po izvoru iz tropskih, subtropskih območij, ki jo človek goji v območjih s hladnejšim podnebjem
ang.: exote n
nem.: Exot m
- 2. ekol.** tujerodna rastlina, gojena v parkih, vrtovih, prilagojena podnebnim razmeram, ki se navadno še ne razmnožuje spontano

ang.: exote n

nem.: Exot m

ekstotécij -a m **1. hist.** *povrhnjica pelodne vrečke pri golosemenkah /Gymnospermae/*

ang.: exothecium n

nem.: Exothecium n

lat.: exothecium n

2. briol. *zunanja plast celice pušice, značilna za listnate mahove (Bryophytina)*

ang.: exothecium n

nem.: Exothecium n

lat.: exothecium n

ekstotégmično séme -ega seména s **organ.** *tegmíčno seme, pri katerem celice opornega tkiva izvirajo iz zunanje povrhnjice notranjega integumenta* **PRIM.:** éndotégmično séme, mezotégmično séme

ang.: exotegmic seed n

nem.: Exotegment-Samen m

ekstotestálno séme -ega seména s **organ.** *testalno seme, pri katerem celice opornega tkiva v semenski ovojnici izvirajo iz zunanje povrhnjice zunanjega integumenta* **PRIM.:** éndotestálno séme, mezotestálno séme

ang.: exotestal seed n

nem.: Exotesta-Samen f

ekspanzijska rást -e rásti ž **fiziol., morfol.** *celična rast, pri kateri se večja njen volumen zaradi nastajanja, večanja vakuole, rasti celične stene* **S:** volúmenska rást **GL.:** apozicijska rást, dolžinska celična rást, intususcepcijska rást, vakuolizácija **PRIM.:** plázemska rást

ang.: expansion growth n

nem.: Expansionswachstum n

ekspanzín -a m **cit.** *beljakovina, ki vpliva na celično steno tako, da omogoča raztezanje celice v dolžino, z optimalnim delovanjem v kislem območju pH*

ang.: expansin n

nem.: Expansin n

eksplantát -a m **biotehn.** → izséček

eksplozijsko gíbanje -ega -a s **fiziol., ekol.** *sunkovito nepovratno mehansko gibanje zaradi razlik v turgorskem tlaku med različnimi tkivi, zaradi česar se stena plodu, sporangija raztrga, kar omogoča raztresanje semen, trosov, peloda, npr. sunkovit razpad plodu pri nedotiki (Impatiens), sunkovito izbrizganje semen pri štrkavcu (Ecballium), ko plod*

odpade s peclja, ali izbrizganje trosov iz sporangija, npr. pri rodu gliv Pilobolus **PRIM.:** higroskópsko gíbanje, kohezijsko gíbanje

ang.: explosive movement n

nem.: Explosionsbewegung f, Schleuderbewegung f

ekspórt asimilátov -a -- m **fiziol.** *transport asimilátov iz tkiv, v katerih nastajajo, v sitaste cevi* **PRIM.:** impórt asimilátov

ang.: assimilate export n

nem.: Assimilat-Export n

ekstenzín -a m **cit.** *glikoproteid s prolinom, ki je sestavina celične stene*

ang.: extensin n

nem.: Extensin n

ekstenzívni korenínski sistém -ega -ega -a m **organ., ekol.** *korenínski sistém, ki se slabo razraščá površinsko in lateralno, raste pa sorazmerno intenzívno v globino, predvsem proti virom vode v globljih plasteh, npr. korenínski sistém nekaterih kserofítov* **GL.:** dvodélni ekstenzívni korenínski sistém, globínski ekstenzívni korenínski sistém, površínski ekstenzívni korenínski sistém **PRIM.:** intenzívni korenínski sistém

ang.: extensive root system n

nem.: extensives Wurzelsystem n

ekstraflorálna žléza -e -e ž **organ.** → izvencvétni medóvnik

ekstraflorální nektárij -ega -a m **organ.** → izvencvétni medóvnik

ékstraradikální micélij -ega -a m **mikol.** *micelij, ki raste izven korenine gostitelja*

ang.: extraradical mycelium n

nem.: Extraradikalmyzel n

lat.: mycelium extraradicale n

ékstravaginální pogánjek -ega -jka m **organ.** *stranski poganjek, ki pri rasti predre listno nožnico, npr. jalovi poganjki pri skupini vrst rdeče bilnice (Festuca rubra agg.)*

ang.: extravaginal shoot n

nem.: extravaginaler Trieb m

ekstremofil -a m **biol., ekol.** *organizem, ki živi v ekstremnih okoljskih razmerah, v zelo mrzlem, vročem, slanem, kislem okolju*

ang.: extremophile n

nem.: Extremophil n

eksudát -a m **fiziol., ekol.** *snov, ki se sprošča iz rastline v tekoči obliki iz korenin, ksilema,*

floema, drugih delov, npr. medicína, smole, sladkorji, aminokislina, organske kisline, hormoni

ang.: exudate n

nem.: Exudat n

éktendomikoríza -e ž bot., mikol. *mikoriza med kritosemenkami /Angiospermae/, golosemenkami /Gymnospermae/ in éktendomikoriznimi glivami, ki v celicah primarne skorje korenin rastline razvijajo intracelularne hife, pri čemer je njihov hifni plašč reduciran ali ga ni, Hartigova mreža pa je dobro razvita* **S:** éktendotróna mikoríza **GL.:** arbutoidna mikoríza, mónotropoidna mikoríza **PRIM.:** éktomikoríza, éndomikoríza

ang.: ectendomycorrhiza n

nem.: Ektendomykorrhiza f

éktendomikorízne glíve -ih -ív ž mn. mikol. *mikorizne glive večinoma iz skupine zaprtotrošnic (Ascomycota), ki tvorijo mikorizo zlasti z iglavci (Coniferopsida), imajo navadno slabo razvit hifni plašč okrog kratkih korenin rastline, ali so brez njega, hife pa vstopajo v celice primarne skorje korenin* **S:** éktendotrónne mikorízne glíve **GL.:** arbutoidne mikorízne glíve, mónotropoidne mikorízne glíve **PRIM.:** éktomikorízne glíve, éndomikorízne glíve

ang.: ectendomycorrhizal fungi n pl.

nem.: Ektendomykorrhizapilze m pl.

éktendotróna mikoríza -e -e ž bot., mikol. → éktendomikoríza

éktendotrónne mikorízne glíve -ih -ih -ív ž mn. mikol. → éktendomikorízne glíve

éktofloémska sifonostéla -e -e ž hist. *sifonostela, pri kateri je leptom le na zunanji strani hadroma, npr. pri koreniki marzilke (Marsilea)* **PRIM.:** amfiloémska sifonostéla

ang.: ectophloic siphonostele n

nem.: ektophloische Siphonostele f

éktohídrični máh -ega mahú m briol. *mah, pri katerem je večji del za življenjske procese potrebne vode na površini rastline, ker je zunanja celična stena povsem prepustna za vodo* **PRIM.:** éndohídrični máh

ang.: ectohydric moss n

nem.: ektohydrišches Moos n

éktomikoríza -e ž bot., mikol. *mikoriza med kritosemenkami /Angiospermae/, golosemenkami /Gymnospermae/ in éktomikoriznimi*

glivami, ki imajo hifni plašč okrog kratkih stranskih korenin rastline, intercelularne hife pa med celicami primarne skorje korenin, kjer razvijajo Hartigovo mrežo **S:** éktotróna mikoríza **GL.:** tuberkulátna mikoríza **PRIM.:** éktendomikoríza, éndomikoríza

ang.: ectomycorrhiza n

nem.: Ektomykorrhiza f

éktomikorízne glíve -ih -ív ž mn. mikol. *mikorizne glive iz skupin zaprtotrošnic (Ascomycota), prostotrošnic (Basidiomycota), ki tvorijo mikorizo s kritosemenkami /Angiospermae/ in golosemenkami /Gymnospermae/, imajo hifni plašč okoli kratkih korenin rastline in hifni preplet med celicami njihovega rizoderma, izvenkoreninski micelij za sprejemanje vode ter mineralov* **S:** éktotrónne mikorízne glíve **PRIM.:** éktendomikorízne glíve, éndomikorízne glíve

ang.: ectomycorrhizal fungi n pl.

nem.: Ektomykorrhizapilze m pl.

éktoneksína -e ž palin. *zunanja, neskulpturirana plast neksine* **PRIM.:** éndoneksína

ang.: ectonexine n

nem.: Ektonexine f

éktorizosféra -e ž fiziol., ekol. *območje tal okrog korenin, do koder sega vpliv mikoriznih, patogenih organizmov* **PRIM.:** éndorizosféra

ang.: ectorhizosphere n

nem.: Ektorhizosphäre f

éktoseksína -e ž palin. *zunanja plast seksine pri pelodnem zrnu, ki je izrazito skulpturirana* **PRIM.:** éndoseksína

ang.: ectosexine n

nem.: Ektosexine f

éktostróma -e ž mikol. *stroma, navadno konidijska, ki se razvije v peridermu gostitelja, pri čemer pogosto predre njegove zunanje plasti* **PRIM.:** éndostróma

ang.: ectostroma n, epistroma n

nem.: Ektostroma n

lat.: ectostroma n

éktotróna mikoríza -e -e ž bot., mikol. → éktomikoríza

éktotrónne mikorízne glíve -ih -ih -ív ž mn. mikol. → éktomikorízne glíve

ekvatoriálna ós -e ósí ž palin. *vsaka od ósi, ki poteka po ekvatorialni ravnini pelodnega zrna*

ang.: equatorial axis n

nem.: äquatoriale Achse f

ekvatoriálna ravnína -e -e ž **palin.** *ravnina, ki seka polovici simetričnega polarnega pelodnega zrna*

ang.: equatorial plane n

nem.: äquatoriale Ebene f

ekvifaciálni list -ega -a m **organ.** *bifacialni list, pri katerem je ves asimilacijski parenhim zgrajen iz bolj ali manj enakih celic, npr. listi številnih kserofitov, kot so iglice borov, smrek, mesnati listi sočnic* **S:** izobilateralni list **PRIM.:** dorziventralni list

ang.: equifacial leaf n, isobilateral leaf n

nem.: äquifaciales Blatt n

ekvitántna vernácija -e -e ž **organ.** → sédlasta vernácija

elajofór -a m **hist.** *oljna žleza v cvetu, navadno lasek ali epitel, ki izloča eterična olja*

ang.: elaiophore n

nem.: Elaiophor m

elajoplást -a m **fiziol.** *levkoplást, v katerem nastajajo, se shranjujejo maščobe* **PRIM.:** amiolplást, proteinoplást

ang.: elaioplast n

nem.: Elaioplast m

elajosóm -a m **organ.** *izrastek s hranilnimi snovmi, zlasti maščobami, ki nastane na semenu ali plodu kot vaba, hrana za raznašalce semen, npr. za mravlje* **GL.:** karúnkula, strofiól

ang.: elaiosome n

nem.: Elaiosom n, Ölkörper m

elástični módul célične sténe -ega -a -- -- m **fiziol., ekol.** *mera za elastičnost celične stene, izražena kot sprememba turgorskega tlaka, odvisna od spremembe celičnega volumna zaradi sprejemanja ali oddajanja vode*

ang.: cell elastic modulus n, elastic modulus of plant cell n

nem.: Elastizitätsmodul n

elástičnost célične sténe -i -- -- ž **fiziol., ekol.** *spodobnost rastlinske celične stene, da se lahko bolj ali manj prilagaja povečevanju ali zmanjševanju volumna protoplasta v celici*

ang.: cell wall elasticity n

nem.: Zellwandelastizität f

elatéra -e ž **briol.** *podolgovata sterilna celica s spiralnimi odebelitvami, nastala skupaj s trosi v pušici, ki s kohezijskim gibanjem sodehjuje pri iztrosanju trosov, značilna za jetrenjake (Marchantiophytina)*

ang.: elater n

nem.: Elatere f

lat.: elater m

eléktrična prevódnost vóde -e -i -- ž **fiz., ekol.** *spodobnost vodne raztopine, da prevaja električni tok, kar posredno kaže količino raztopljenih mineralnih snovi v vodi*

ang.: water electrical conductance n

nem.: elektrische Wasserleitfähigkeit f

elektroporácija -e ž **biotehn.** *delovanje na celične membrane z električnim tokom, da v njih nastanejo pore, s čimer se omogoči vnos DNK v živo celico*

ang.: electroporation n

nem.: Elektroporation f

eléktrotropízem -zma m **fiziol.** *tropízem, ki ga sproži električni tok* **S:** galvánotropízem **PRIM.:** aétropízem, fótotropízem, grávitropízem, hídrotropízem, hígtropízem, kémotropízem, térmotropízem, tígtropízem, trávmatotropízem

ang.: electrotropism n, galvanotropism n

nem.: Elektrotropismus m, Galvanotropismus m

elementárna fibríla -e -e ž **hist.** *osnovna nitasta zgradba celuloze*

ang.: elementary fibril n

nem.: Elementarfibrille f

elemént v sledéh -ênta -- -- m **fiziol.** → mikroelemént

elícitor -ja m **fiziol.** *specifična molekula ali razgradni produkt celične stene, nastal ob objedanju, napadu patogena, ki se veže na rastlinski protein, s čimer se sprožijo signalne poti za zaščito pred povzročitelji bolezni, npr. fitoaleksini, fenoli, jasmonska kislina*

ang.: elicitor n

nem.: Elicitor n

elíptični list -ega -a m **organ.** *list, ki ima elipsi podobno listno ploskev, npr. pri navadnem ruju (Cotinus coggygia)*

ang.: elliptic leaf n

nem.: elliptisches Blatt n

lat.: folium ellipticum n

elongácija -e ž **fiziol., morfol.** → dolžinska rást

eluvialni horizont -ega -a m **ped., ekol.** *horizont pod organskim ali humusno-akumulativnim horizontom, iz katerega se izpirajo humus, gline, druge snovi, zato je navadno svetlejši od sosednjih horizontov* **S:** É-horizont **PRIM.:** gléjni horizont, húmusno-akumulativni horizont,

iluviální horizont, kámbični horizont, orgánski horizont, šotni horizont

ang.: E horizon n, eluvial horizon n

nem.: eluvialer Horizont m

embolija -e ž fiziol., ekol. *zamašitev prevajalnih elementov rastline, navadno s plinskimi mehurčki, zaradi česar se lokalno prekine ksilemski vodni tok* PRIM. ŠE: kavitacija

ang.: emboly n

nem.: Embolie f

émbrio -a m organ. *večcelična zasnova mladega sporofita v semenu semenk (Spermatophytina) ter na gametofitih praprotnic (Pteridophyta/ in mahov (Bryophyta), ki nastane iz zigote ali iz delov ženskega gametofita, semenske zasnove* S: kálček GL. ŠE: somátski émbrio

ang.: embryo n

nem.: Embryo m, Keimling m

lat.: embryo m

embriofiti -ov m mn. /Embryophyta/ bot., sist. *organizacijski tip streptofitov (Streptophyta), pri katerih se embrio razvije na gametofitu ali pri reduciranem gametofitu semenk v embrionalni vrečki materinske sporofitske rastline, obsega pa mahove (Bryophyta), praprotnice (Pteridophyta) in semenke (Spermatophytina)* S: višje zeléne rastline

ang.: embryophytes n pl.

nem.: Embryophyten m pl.

embriogenéza -e ž razmn. *razvoj, pri katerem iz zigote ali somatske celice nastane večcelični embrio* GL.: somátska embriogenéza

ang.: embryogenesis n

nem.: Embryogenese f

lat.: embryogenesis f

embrioíd -a m biotehn. → somátski émbrio

embriologija -e ž 1. *panoga biologije, ki preučuje razvoj embriev*

ang.: embryology n

nem.: Embryologie f

2. *panoga biologije, ki preučuje zlasti razvoj semenskih zasnov, peloda, oploditev, razvoj embria rastlin*

ang.: embryology n

nem.: Embryologie f

embrionalna vréčka -e -e ž organ. *zrel, navadno osemjedrni ženski gametofit semenk (Spermatophytina), ki ga sestavljajo jajčna*

celica in spremljevalne celice, obdan s celično steno megaspore S: mégagametofit, zaródkov mešiček GL.: bispórna embrionalna vréčka, mónospórna embrionalna vréčka, tétraspórna embrionalna vréčka

ang.: embryo sack n, megagametophyte n

nem.: Embryosack m

embrionalno tkívo -ega -a s hist. → meristé

embrionija -e ž razmn. *lastnost rastlin, da pri njihovem razmnoževanju nastane embrio* GL.: adventívna embrionija

ang.: embryony n

nem.: Embryonie f

embriotéka -e ž briol. *ovoj, nastal iz trebušnega dela arhegonija, ki obdaja mladi sporofit*

ang.: embryotheca n

nem.: Embryotheca f

emergéncia -e ž hist. *površinska struktura, ki nastane iz epiderma, hipodermalnih tkiv, npr. bodice pri šipku (Rosa)* GL.: bodica, sóčna emergéncia

ang.: emergence n

nem.: Emergenz f

lat.: emergentia f

Emersonov efékt -ega -a tudi emersonov efekt -ega -a [émersonov] m fiziol. *sinergijski učinek izkoristka svetlobe z valovnima dolžinama 700 nm in 680 nm, ki dokazuje, da oba fotosistema omogočata izločanje kisika v fotosinteznih svetlobnih reakcijah*

ang.: Emerson effect n

nem.: Emerson-Effekt m

emérzna kultúra -e -e ž biotehn. → površinska kultúra

emérzni hidrofít -ega -a m ekol. → helofít

emisija -e ž ekol. *izpust onesnažil iz določenega vira v okolje, npr. plinov, prahu, težkih kovin, toplotne energije* GL.: primárna emisija, sekundárna emisija PRIM. ŠE: imisija

ang.: emission n

nem.: Emission f

enakobárwni list -ega -a m organ. *list, pri katerem imata zgornja in spodnja stran listne ploskve enak odtенок zelene barve, npr. pri navadni lipi (Tilia platyphyllos), mnogih kukavičevkah (Orchidaceae)* PRIM.: raznobárwni list

ang.: concolorate leaf n

nem.: gleichfarbiges Blatt n

lat.: folium concoloris n

- encím** -a m biokem., fiziol. *specifični protein, ki uravnava potek biokemičnih procesov v celi* **S:** ferment
ang.: enzyme n
nem.: Enzym n
lat.: enzymum n, fermentum n
- encimologija** -e ž panoga biokemije, ki preučuje zgradbo in delovanje encimov
ang.: enzymology n
nem.: Enzymatik n, Enzymologie f
- encímska penetrácija** -e -e ž fiziol., mikol. *penetrácija zajedavca ali simbionta v rastlino, pri čemer ta razgradi celično steno, kutikulo z encimi, npr. s celulazo* **PRIM.:** mehanska penetrácija
ang.: enzymic penetration n
nem.: enzymatische Penetration f
- encínal** -a m biogeogr., fitocen. *vednozelená sklerofilna gozdna vegetácija v predelih Arizone v ZDA s podnebjem, podobnim sredozemskemu, za katere so zlasti značilne sklerofilne vednozelené vrste hrastov*
ang.: encinal n
nem.: Encinal n
- endemít** -a m fitogeogr. *rastlinski takson, ki naseljuje le določeno fitogeografsko enoto, npr. provinco, distrikt, ali le posamezno manjše območje, za katerega je značilen* **GL.:** néoendemít, páleoendemít
ang.: endemic n
nem.: endemische Art f, Endemit m
lat.: species endemica f
- endemítski areál** -ega -a m fitogeogr. *areál, na katerem je endemit naravno razširjen* **PRIM.:** kozmopolítski areál
ang.: endemic area n
nem.: endemisches Areal n
- endemízem** -zma m fitogeogr. *značilnost flore določenih območij, da so areali nekaterih taksonov praviloma omejeni na to območje, kar je podlaga za členitev, opredeljevanje fitogeografskih enot* **GL.:** otóški endemizem
ang.: endemism n
nem.: Endemismus m
- endimiónska embrionálna vréčka** -e -e -e ž organ. *bisporna embrionálna vréčka, ki ima v končnem stadiju osem jeder, pri čemer se po prvi mejozi deli najprej jedro na mikropilar-*
nem delu **PRIM.:** áliumska embrionálna vréčka, podostémónska embrionálna vréčka
ang.: Endymion type of embryo sack n
nem.: Endymion-Typ des Embryosacks m
- éndobazídij** -a m mikol. *bazídij, ki se razvije v notranjosti bazidioma, npr. pri trebuchastih glivah (Lycoperdaneae)*
ang.: endobasidium n
nem.: Endobasidie f
lat.: endobasidium n
- éndocianóm** -a m algol. *enocelična alga brez plastidov, ki jih nadomeščajo simbiotski cianeli, npr. vrsta Glaucocystis gettleri*
ang.: endocyanom n
nem.: Endocyanom n
- éndodêrm** -a m hist. *primarno krovno tkivo, razvito kot notranja plast primarne skorje, ki obdaja pericikel, za reguliranje absorpcije vode, hranilnih snovi v korenino, koreniko, redkeje tudi v steblo, listu* **PRIM.:** epidêrm, rizodêrm
ang.: endoderm n, endodermis n
nem.: Endoderm n, Endodermis f
lat.: endoderma n, endodermis f
- éndodormánca** -e ž fiziol., ekol. → dormánca
- endofít** -a m ekol., fiziol. *organizem, ki živi v skalah, lesu, drugih organizmih, npr. nekatere bakterije, glive, alge* **GL.:** éndoksilofít, éndolifít
ang.: endophyte n
nem.: Endophyt m
lat.: endophyton n
- éndofítna simbióza** -e -e ž fiziol., ekol. *simbioza med rastlinami in endofítnimi glivami, katerih intracelularne in intercelularne hife so prisotne v listih ali steblih zdravih rastlin, ki ne kažejo vidnih znakov infekcije*
ang.: endophytic symbiosis n
nem.: endophytische Symbiose f
- éndofítne glíve** -ih -ív ž mn. fiziol., mikol. *glive, ki živijo v rastlinah, ne da bi jim škodovale, npr. iz rodov Balansia, Epichloë*
ang.: endophytic fungi n pl.
nem.: endophytische Pilze m pl.
- éndofleódični lišáji** -ih -ev m mn. lihen. *lišaji, katerih steljka je vrasla v pluto ali lubje lesnatih rastlin, npr. pri rodu Pyrenula*
ang.: endophloeodic lichens n pl.

- nem.:** endophlöodische Flechten f pl.
- endogéna mejospóra** -e -e ž **mikol.** *mejospóra, nastala v notranjosti mejosporangija, npr. askospóra* **PRIM.:** eksogéna mejospóra
- ang.:** endogenous meiospore n
- nem.:** endogene Meiospore f
- endogéna spóra** -e -e ž **mikol.** → éndospóra (1, 2)
- endogéni oscilátor** -ega -ja m **fiziol.** *notranji molekularni spodbujevalnik, ki uravnava cirkadiani ritem tudi pri stalni svetlobi ali v temi*
- ang.:** endogenous oscillator n
- nem.:** endogener Oszillator m
- éndohidrični máh** -ega máhú m **briol.** *mah, pri katerem se večji del za življenjske procese potrebne vode prevaja po hidromu stebela, ker je zunanja celična stena manj prepustna za vodo, npr. pri lasastem kapičarju (Polytrichum)* **PRIM.:** éktohidrični máh
- ang.:** endohydric moss n
- nem.:** endohydrisches Moos n
- éndokárp** -a m **organ.** *notranji, navadno trdi del osemenja, ki je sestavljeno iz treh plasti, npr. koščica češnje* **PRIM.:** eksokárp, mezokárp
- ang.:** endocarp n
- nem.:** Endokarp n
- lat.:** endocarpium n
- éndoksilofít** -a m **ekol.** *endofít, ki živi v lesu, npr. cianobakterije (Cyanobacteriota), glive (Mycota), alge /Algae/* **PRIM.:** éndolitofít
- ang.:** endoxylophyte n
- nem.:** Endoxylophyt m
- lat.:** endoxylophyton n
- éndolitofít** -a m **ekol.** *endofít, ki živi v skalah, sigi, npr. cianobakterije (Cyanobacteriota), alge /Algae/, glive (Mycota), lišaji (Lichenes)* **PRIM.:** éndoksilofít
- ang.:** endolithophyte n
- nem.:** Endolithophyt m
- lat.:** endolithophyton n
- endolítske álge** -ih álǵ ž mn. **algol.** *alge /Algae/, ki živijo pod površjem kamnov, skal, pri čemer nekatere aktivno razjedajo substrat*
- ang.:** endolithic algae n pl.
- nem.:** endolitische Algen f pl.
- endolítski lišaji** -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, katerih steljka je vrasla v kamnito podlago, npr. pri vrstah iz rodov Verrucaria, Sarcogyne, Petractis*
- ang.:** endolithic lichens n pl.
- nem.:** endolitische Flechten f pl.
- éndomembrána** -e ž **cit.** → nótranja membrána
- endomicéte** -ét ž mn. **mikol.** → kvásovke
- éndomikoríza** -e ž **bot., mikol.** *mikoríza med večino višjih rastlin in endomikoriznimi glivami, ki imajo razvite intracelularne hife v celicah primarne skorje korenin rastline*
- S:** endotrófna mikoríza **GL.:** arbuskulárna mikoríza, erikoídna mikoríza, orhidêjska mikoríza
- PRIM.:** éktendomikoríza, éktomikoríza
- ang.:** endomycorrhiza n
- nem.:** Endomykorrhiza f
- éndomikorízne glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** *mikorízne glive iz skupin zaprtotrošnic (Ascomycota), prostotrošnic (Basidiomycota), jarmastih gliv (Zygomycota), ki s hifami prodirajo v celice primarne skorje korenin rastline, pri čemer okoli njih ne tvorijo hifnega plašča, imajo pa dobro razvite izvenkoreninske hife*
- S:** endotrófne mikorízne glíve **GL.:** arbuskulárne mikorízne glíve, erikoídne mikorízne glíve, orhidêjske mikorízne glíve **PRIM.:** éktendomikorízne glíve, éktomikorízne glíve
- ang.:** endomycorrhizal fungi n pl.
- nem.:** Endomykorrhizapilze m pl.
- éndoneksína** -e ž **palin.** *notranja plast neksine*
- PRIM.:** éktoneksína
- ang.:** endonexine n
- nem.:** Endonexine f
- éndoparazítski slúzavci** -ih -ev m mn. /Plasmodiophorida, Plasmodiophoromycota/ **biol., sist.** *razvojna skupina praživali (Protozoa), katerih celice imajo v nekaterih fazah razvoja celično steno, zgrajeno iz hitina, značilna je specifična delitev jeder; imajo dva neenaka bička, v vegetativnih fazah življenjskega kroga so haploidni ali diploidni večjedrni plazmodiji, živijo kot endoparaziti alg /Algae/, gliv (Mycota) in cvetnic /Anthophyta/, npr. povzročiteljica golšavosti kapusnic Plasmodiophora brassicae*
- ang.:** plasmodiophoromycetes n pl.
- nem.:** Plasmodiophoromyzeten m pl.
- éndoplázemski retikel** -ega -kla m **cit.** *razvejen sistem membranskih cistern v evkariontski celici, povezan z ribosomi, jedrno membrano, Golgijevim aparatom, vakuolo, v katerem*

poteka sinteza beljakovin, lipidov **GL.:** gládki éndoplázemski retikel, zrnati éndoplázemski retikel

ang.: endoplasmic reticulum n

nem.: endoplasmatisches Reticulum n

lat.: reticulum endoplasmaticum n

éndorizosfêra -e ž **fiziol., ekol. koreninsko tkivo, ki vsebuje mikroorganizme** **PRIM.:** éktorizosfêra

ang.: endorhizosphere n

nem.: Endorhizosphäre f

éndoseksína -e ž **palin. notranja plast seksine pri pelodnem zrnu** **PRIM.:** éktoseksína

ang.: endosexine n

nem.: Endosexine f

éndosimbiónt -a m **fiziol., ekol. simbiónt, ki živi v simbiozni zvezi v drugem organizmu**

ang.: endosymbiont n

nem.: Endosymbiont m

éndosimbióza -e ž **fiziol., ekol. simbioza, pri kateri en organizem v celoti živi v drugem organizmu**

ang.: endosymbiosis n

nem.: Endosymbiosis f

éndoskelét -a m **algol. struktura, ki v notranjosti celice daje oporo, npr. mikrotubuli in mikrofilamenti v evkariontski celici** **PRIM.:** éksoskelét

ang.: endoskeleton n

nem.: Endoskelett n

endoskópna embriogénéza -e -e ž **razmn. embriogeneza, pri kateri se embrio razvije tako, da je plumula obrnjena navznoter, npr. pri semenkah (Spermatophytina), večini praprotnic /Pteridophyta/** **PRIM.:** eksoskópna embriogénéza

ang.: endoscopic embryogenesis n

nem.: endoskopische Embryogenese f

endosóm -a m **cit. združeni vezikli v celici, ki prenašajo določeno snov**

ang.: endosome n

nem.: Endosom n

endospêrm -a m **hist. tkivo izven embria v semenih semenk (Spermatophytina), v katerem so snovi, potrebne za rast in razvoj embria** **S:** hranilno tkívo **GL.:** primárni endospêrm, sekundárni endospêrm

ang.: albumen n, endosperm n

nem.: Endosperm n, Nährgewebe n

lat.: endospermium n

endospermálni havstórij -ega -a m **hist. havstórij, ki se razvije iz celic sekundarnega endosperma, navadno celičnega** **GL.:** halázni endospermálni havstórij, mikropílني endospermálni havstórij

ang.: endosperm haustorium n

nem.: Endospermhaustorium n

endospór -a m **1. mikol., lihen. notranja plast stene tros, askospore** **PRIM.:** eksospór, epispór, mezospór, perispór

ang.: endosporium n

nem.: Endosporium n

lat.: endosporium n

2. palin. → intína

éndospóra -e ž **1. mikol. tros, ki nastane v notranjosti celice, npr. askospora pri zaprtotrošnjicah (Ascomycota), mitospóra pri jarmastih glivah (Zygomycota)** **S:** cistokonídij, endogéna spóra **PRIM.:** éksospóra

ang.: endogenous spore n, endospore n

nem.: Endospore f

lat.: endospora f

2. biol. tros, nastal z delitvijo protoplasta, ki je omejen s celično steno materinske celice, značilen za cianobakterije (Cyanobacteriota)

S: endogéna spóra

ang.: endospore n

nem.: Endospore f

endostóm -a m **biol. → nótranji peristóm**

éndostróma -e ž **mikol. peritecijska stroma, ki se razvije pod ektostromo** **PRIM.:** éktostróma

ang.: endostroma n, hyphostroma n

nem.: Endostroma n

lat.: endostroma n

éndotécij -a m **1. cit. subepidermalna plast celic v prašnici semenk (Spermatophytina), iz katere se razvijeta arhespor in kolumela**

ang.: endothecium n

nem.: Endothecium n

lat.: endothecium n

2. biol. notranje tkívo embria sporofita pri mahovih /Bryophyta/, iz katerega se razvijeta arhespor, pri mnogih tudi kolumela

ang.: endothecium n

nem.: Endothecium n

lat.: endothecium n

éndotégmično séme -ega **seména s organ. tegmično seme, pri katerem celice opornega tkiva izvirajo iz notranje povrnjice notranje-**

- ga integumenta* **PRIM.:** eksotégmično séme, mezotégmično séme
ang.: endotegmic seed n
nem.: Endotegment-Samen m
- éndotestálno séme** -ega seména s **organ. testalno seme, pri katerem celice opornega tkiva v semenski ovojnici izvirajo iz notranje povrhnjice zunanlega integumenta** **PRIM.:** eksotestálno séme, mezotestálno séme
ang.: endotestal seed n
nem.: Endotesta-Samen m
- endotrófna mikoríza** -e -e ž **bot., mikol.** → éndomikoríza
- endotrófne mikorízne glíve** -ih -ih -ív ž mn. **mikol.** → éndomikorízne glíve
- éndozoohoríja** -e ž **ekol. zohoríja, pri kateri živali pojejo semena ali trose, ki jih kasneje izločijo z iztrebki** **PRIM.:** epizoohoríja
ang.: endozoochory n
nem.: Endozoochorie f
lat.: endozoochoria f
- energíjski izkorístek primárne prodúkcije** -ega -tka -- -- m **ekol. odstotek energije sončevega sevanja, vpadlega na določeno vegetacijsko površino, ki jo rastline vežejo med fotosintezo v enem letu, npr. v naravnih ekosistemih znaša največ od 2 % do 2,5 %**
- énocéličarji** -ev m mn. **biol., sist. organizacijska stopnja prokariontskih ali evkariontskih organizmov, katerih telo je ena celica, npr. bakterije, arheje, mikroskopske alge, glive**
ang.: unicellular organisms n pl.
nem.: Einzeller m pl.
- énocélični gametángij** -ega -a m **mikol., algol.** → gametocísta
- énocélični lásek** -ega -ska m **hist. lasek, ki je zgrajen iz ene celice** **PRIM.:** večcélični lásek
ang.: one-celled hair n, unicellular trichom n
nem.: einzelliges Haar n
lat.: trichoma unicellulare n
- énocélični proteín** -ega -a m **K: SCP biotehn. posušene celice nekaterih mikroorganizmov, kot so bakterije, kvasovke, nitaste glive, alge, ki se uporabljajo kot vir beljakovin zlasti za prehrano živali, biotehnološko pridobljene iz odpadnih vod, poljedelskih odpadkov**
ang.: single-cell protein n, abb. SCP
nem.: Einzellerprotein n
- énocélično pelódno zírno** -ega -ega -a s **palin. posamezno pelodno zrno v tetradi**
ang.: one-celled pollen grain n
nem.: einzelliges Pollenkorn n
- énodélna brázda** -e -e ž **organ. nesestavljena brazda, ki je v apokarpnem gineceju del posameznega plodnega lista, v cenokarpnem gineceju pa nastane z zraščanjem brazd več plodnih listov sestavljenega pestiča** **PRIM.:** večdélna brázda
ang.: simple stigma n
nem.: einfache Narbe f, einfaches Stigma n
lat.: stigma simplex n
- énodómna vrsta** -e -e ž **organ., razmn. rastlinska vrsta s funkcionalnimi moškimi in ženskimi cvetovi ali z dvospolnimi cvetovi na istem osebku, npr. bukev (Fagus), smreka (Picea), jablana (Malus)** **PRIM.:** dvódómna vrsta
ang.: monoecious species n
nem.: einhäusige Art f, monözische Spezies f
- énodómni máh** -ega mahú m **briol.** → mónoécični máh
- énodómnost** -i ž **1. organ., razmn. lastnost semenk (Spermatophytina), da imajo ločene moške in ženske cvetove na istem osebku, npr. pri navadni smreki (Picea abies), navadni bukvi (Fagus sylvatica)** **S:** monoécičnost **GL.:** môška énodómnost, žénska énodómnost **PRIM.:** dvódómnost, raznodómnost
ang.: monoecism n, monoecy n
nem.: Einhäusigkeit f, Monözie f
lat.: monoecia f
- 2. organ., razmn. lastnost praprotnic /Pteridophyta/, da se anteridiji in arhegoniji razvijejo na istem gametofitu, npr. pri presličnicah (Equisetophytina), večini praproti (Filicophytina), lisičjakovcih (Lycopodiophytina)** **S:** monoécičnost **PRIM.:** dvódómnost, raznodómnost
ang.: monoecism n, monoecy n
nem.: Einhäusigkeit f, Monözie f
lat.: monoecia f
- enójni perístóm** -ega -a m **briol. peristom, ki ga sestavlja en krog peristomskih zobcev** **PRIM.:** dvójni perístóm
ang.: single peristome n
nem.: einfaches Peristom n
- enójno cvétno odeválo** -ega -ega -a s **organ. cvetno odevalo, ki ga sestavljajo samo venč-**

ni ali samo čašni listi **PRIM.:** dvójno cvétno odeválo

ang.: single perianth n

nem.: einfaches Perianth n

ênokaličnice -ic ž mn. /Monocotyledoneae, Liliopsida/ **bot., sist. organizacijski tip kritosemenk /Angiospermae/, ki imajo na embriu en klični list, navadno vzporedno ožiljene liste, trištevne cvetove** **PRIM.:** dvókaličnice

ang.: monocots n pl., monocotyledons n pl.

nem.: Einkeimblättrige n pl., Monokotylen f pl.

ênokarpélna drúpa -e -e ž **organ.** → ênokarpélni koščičasti plód

ênokarpélna jágoda -e -e ž **organ.** *jágoda, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja, npr. pri češminu (Berberis)* **S:** mónokarpélna jágoda

PRIM.: vèčkarpélna jágoda

ang.: monocarpellate berry n

nem.: monokarpellate Beere f

lat.: bacca monocarpellata f

ênokarpélni ginécej -ega -a m **organ.** *ginécej, ki ga sestavlja en plodni list, npr. plodna luska pri navadni smreki (Picea abies), pestič pri metuljnicah (Fabaceae)* **PRIM.:** dvókarpélni ginécej, vèčkarpélni ginécej

ang.: unilocular gynoecium n

nem.: einkarpelles Gynoeceum n

ênokarpélni koščičasti plód -ega -ega plodú m **organ.** *koščičasti plod, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja in vsebuje samo eno seme, npr. pri slivi (Prunus)* **S:** ênokarpélna drúpa, mónokarpélna drúpa, mónokarpélni koščičasti plód **PRIM.:** vèčkarpélni koščičasti plód

ang.: monocarpellate drupe n

nem.: monokarpellate Steinfrucht f

lat.: drupa monocarpellata f

ênokarpélni òreh -ega òréha m **organ.** *òreh, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja in vsebuje samo eno seme, npr. pri hrastu (Quercus), bukvi (Fagus), pravem kostanju (Castanea)* **S:** mónokarpélni òreh **PRIM.:** vèčkarpélni òreh

ang.: monocarpellate nut n

nem.: monokarpellate Nuss f

lat.: nux monocarpellata f

ênokarpélni plód -ega plodú m **organ.** *plod, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja enega cveta* **S:** mónokarpélni plód **GL. ŠE:** členasti stròk, ênokarpélna jágoda, ênokarpélni koščičasti plód, mešiček, stròk **PRIM.:** vèčkarpélni plód

ang.: monocarpellate fruit n

nem.: monokarpellate Frucht f

lat.: fructus monocarpellatus m

ênolétnica -e ž **ekol.** *zelnata rastlina, katere življenjski krog se navadno začne in konča v isti vegetacijski sezoni* **GL.:** ožimna enolétnica

PRIM.: dvólétnica, vèčlétnica

ang.: annual plant n

nem.: annuelle Pflanze f, einjährige Pflanze f

ênolétni kserofit -ega -a m **ekol.** → efemérni kserofit

ênopredálasta plódnica -e -e ž **organ.** *plodnica pri lizikarpnem in parakarpnem gineceju, ki ima en predal* **S:** úniloculárna plódnica **PRIM.:** vèčpredálasta plódnica

ang.: unilocular ovary n

nem.: einfächeriger Fruchtknoten m

lat.: ovarium uniloculare n

ênorédna namestitev lístov -e -tve -- ž **organ.** *premenjalna namestitev listov, pri kateri je kot med listi v zaporednih nodijih 360°, tako da so listi na stebelu razvrščeni v eno vrsto* **S:** mónostihna filotaksija, únilaterálna filotaksija **PRIM.:** dvórédna namestitev listov, trírédna namestitev listov

ang.: monostichous leaf arrangement n, monostichous phyllotaxis n

nem.: einreihige Blattanordnung f, monostiche Blattstellung f

ênospólni cvét -ega -a m **organ.** *cvet, v kateri so razviti in funkcionalni le prašniki ali le plodni listi, npr. pri bukvi (Fagus), hrastu (Quercus), smreki (Picea)* **GL.:** môški cvét, žénski cvét **PRIM.:** dvóspólni cvét

ang.: imperfect flower n, unisexual flower n

nem.: eingeschlechtige Blüte f

lat.: flos unisexualis m

ênospórna kultúra -e -e ž **biotehn., mikol.** *kultúra, ki nastane iz enega troska, npr. pri glivah*

ang.: single spore culture n, spore culture n

nem.: Einzellsporenkultur f

enostávna píknja -e -e ž **cit., hist.** *píknja, ki nastane v primarni celični steni, navadno med dvema parenhimskima celicama*

ang.: simple pit n

nem.: einfacher Tüpfel m

enostávna póra -e -e ž **mikol.** *póra, ki jo lahko občasno zapira čep ali Woroninovo telesce, npr. pri nekaterih zaprototrošnjicah (Ascomycota)*

ang.: simple pore n
nem.: einfacher Porus m
enostávná sítasta plôšča -e -e -e ž **hist.** *celična stena med dvema sitkama v vertikalnem nizu, ki ima enakomerno perforirano sitasto polje*
PRIM.: sestávljena sítasta plôšča, skalarifórmna sítasta plôšča
ang.: simple sieve plate n
nem.: einfache Siebplatte f
enostávní lásek -ega -ska m **hist.** → nêrazvejêni lásek
enostávní líst -ega -a m **organ.** *list, katerega listna ploskev je cela, krpata, nacepljena, razdeljena ali razrezana in odpade kot celota*
GL.: céli líst, deljêni líst **PRIM.:** sestávljeni líst
ang.: simple leaf n
nem.: einfaches Blatt n
lat.: folium simplex n
enostávní ogljikov hidrát -ega -ega -a m **biochem.** → mónosaharíd
enostávní pestič -ega -iča m **organ.** *pestič, ki je zgrajen iz enega plodnega lista, npr. edini pestič pri metuljnicah (Fabaceae), posamezni pestič pri zlatičevkah (Ranunculaceae)*
PRIM.: sestávljeni pestič
ang.: simple pistil n
nem.: einfacher Stempel m, einfaches Pistil n
lat.: pistillum simplex n
enostávní píkenjski pár -ega -ega -a m **cit., hist.** *par enostavnih, komplementarnih pikenj v stenah dveh sosednjih parenhimskih celic*
ang.: simple pit-pair n
nem.: einfaches Tüpfelpaar n
enostávní plód -ega plódú m **organ.** *plod, ki se razvije pretežno iz plodnice enega cveta* **S:** právi plód **GL.:** sejálni plód, zaprtí plód **PRIM.:** bírni plód, soplódje
ang.: simple fruit n
nem.: einfache Frucht f
lat.: fructus simplex m
enostávnó grózdasto socvétje -ega -ega -a s **organ.** *grózdasto socvetje, ki ima le eno socvetno os* **S:** enostávnó racemózno socvétje **GL.:** betič, česúlja, glávica, grózd, klás, kobúl, kôšek, máčica **PRIM.:** sestávljeno grózdasto socvétje
ang.: simple racemose inflorescence n
nem.: einfache Razemöse Infloreszenz f, einfacher Razemöser Blütenstand m
lat.: inflorescentia simplex racemosa f

enostávnó racemózno socvétje -ega -ega -a s **organ.** → enostávnó grózdasto socvétje
enostávnó socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, v katerem so cvetovi nameščeni na nerazrasli socvetni osi, npr. grózd, klás, kôšek, kobul*
PRIM.: sestávljeno socvétje
ang.: simple inflorescence n
nem.: einfache Infloreszenz f, einfacher Blütenstand m
lat.: inflorescentia simplex f
enostávnó tkívo -ega -a s **hist.** *tkívo, ki je zgrajeno samo iz enega tipa celic, npr. kolenskim*
PRIM.: sestávljeno tkívo
ang.: simple tissue n
nem.: einfaches Gewebe n
lat.: contextus simplex m
enôtnó cvétno odeválo -ega -ega -a s **organ.** → perigón
ênoustrnátí vènc -ega -nca m **organ.** *ustrnati vènc, pri katerem je razvita samo spodnja ustna, npr. pri rodovih skrečnik (Ajuga), vrednik (Teucrium)* **PRIM.:** dvóustrnátí vènc
ang.: unilabiate corolla n
nem.: einlippige Krone f
lat.: corolla unilabiata f
ênovêjnati pákobúl -ega -a m **organ.** *pakobul, v katerem pod vršnim cvetom na glavni socvetni osi izrašča iz zalistja enega predlistra stranska socvetna os* **PRIM.:** dvóvêjnati pákobúl, mnógovêjnati pákobúl
ang.: monochasium n
nem.: monochasiale Zyme f
lat.: monochasium simplex n
ênovêjnato pákobúlasto socvétje -ega -ega -a s **organ.** *pakobulasto socvetje, ki je zgrajeno iz delnih socvetij, enovejnatih pakobulov* **S:** monohaziálno socvétje **PRIM.:** dvóvêjnato pákobúlasto socvétje, mnógovêjnato pákobúlasto socvétje
ang.: monochasial inflorescence n
nem.: monochasiale Infloreszenz f
ensifórmni líst -ega -a m **organ.** → mëčasti líst
enteroblástična blástična konidiogenéza -e -e -e ž **mikol.** *blástična konidiogeneza, pri kateri sodeluje le notranja plast celične stene v konidiogeni celici* **PRIM.:** holoblástična blástična konidiogenéza
ang.: enteroblastic blastoc conidiogenesis n
nem.: enteroblastische blastische Konidiogenese f

enterotálična konidiogenéza -e -e ž mikol. *talíčna konidiogeneza, pri kateri sodeluje le notranja celična stena v konidiogeni celici*

ang.: enterothallic conidiogenesis n

nem.: enterothallische Konidiogenese f

entomofilija -e ž ekol. *zoofilija, pri kateri pelod prenašajo žuželke* **S:** neustr. entomogamija **GL.:** kantarofilija, melitofilija, miofilija, mirmekofilija, psihofilija, sfingofilija **PRIM.:** hiropterofilija, malakofilija, ornitofilija

ang.: entomophily n

nem.: Entomophilie f

lat.: entomogamia f, entomophilia f

entomofilni cvét -ega -a m organ. *zoofilni cvet, ki ga oprášujejo žuželke, zaradi česar ima veliko, opazno cvetno odevalo, je barvit, dišéč in po zgradbi pogosto prilagojen opráševalcu* **S:** neustr. entomogámni cvét **GL.:** kantarofilni cvét, melitofilni cvét, miofilni cvét, mirmekofilni cvét, psihofilni cvét, sfingofilni cvét **PRIM.:** hiropterofilni cvét, malakofilni cvét, ornitofilni cvét

ang.: entomophilous flower n

nem.: entomophile Blüte f, Insektenblüte f

lat.: flos entomophilus m

entomogamija -e ž ekol., neustr. → entomofilija

entomogámni cvét -ega -a m organ., neustr. → entomofilni cvét

épiascidiátni líst -ega -a m organ. *cevasto ali vrčasto oblikovani list, ki ima vbočeno zgornjo stran listne ploskve, npr. vrčasti lovilni listi pri mesojedem nepentesu (Nepenthes), sarraceniji (Sarracenia), vrčasti listi dishidije (Dischidia)* **PRIM.:** hípoascidiátni líst

ang.: epiascidiate leaf n

nem.: epiascidiates Blatt n

epiblást -a m organ. *privesek na embriu trav (Poaceae), ki leži nasproti skuteluma*

ang.: epiblast n

nem.: Epiblast m

epidérm -a m hist. *primarno krovno tkivo, nastalo iz protoderma, ki pokriva nadzemne organe rastlin v primarni zgradbi, npr. povrhnjica stebela, listov, cvetov, plodov* **GL. ŠE:** peridérm **PRIM.:** éndodérm, rizodérm

ang.: epiderm n, epidermis n

nem.: Epiderm n, Epidermis f

lat.: epiderma n, epidermis f

epidermálna diferenciacija -e -e ž hist. *epidermalna struktura, ki se po zgradbi, funkciji*

razlikuje od navadnih celic epiderma, npr. reža, lasek

ang.: epidermatic differentiation n

nem.: epidermale Differenzierung f

lat.: differentiatio epidermalis f

epifilija -e ž 1. organ. *pojavnost, da organ izrašča iz lista, npr. socvetje, ki izrašča iz ovršnega lista pri lipi (Tilia), zarodni brstiči, ki izraščajo iz listnega roba pri rodu Bryophyllum*

ang.: epiphyllly n

nem.: Epiphyllie f

2. ekol. *pojavnost, da rastlina raste na listu druge rastline, npr. rast lišajev (Lichenes), mahov /Bryophyta/ na dolgoživih listih nekaterih tropskih rastlin*

ang.: epiphyllly n

nem.: Epiphyllie f

epifilni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** → folikólni lišáji

epifít -a m ekol. *rastlina, ki živi pritrjena na drugi rastlini, ne da bi iz nje črpala vodo, hranilne snovi, npr. mahovi /Bryophyta/, lišaji (Lichenes) v zmernem podnebnem pasu, mnoge cvetnice /Anthophyta/, zlasti kukavičevke (Orchidaceae), bromelijevke (Bromeliaceae) v tropskih predelih* **S:** priraslika **GL.:** vódni epifít

ang.: epiphyte n

nem.: Epiphyt m

epifítizem -zma m ekol. *komenzalizem, pri katerem lišaji (Lichenes), rastline, npr. mahovi /Bryophyta/, tropske kukavičevke (Orchidaceae), praprotnice /Pteridophyta/, živijo na drugih rastlinah, ki so jim samo podlaga za pritrjanje*

ang.: epiphytism n

nem.: Epiphytismus m

epifítón -a m algol. *združba sladkovodnih alg, ki živijo pritrjene na vodnih rastlinah* **PRIM.:**

epiliton, epipelón

ang.: epiphyton n

nem.: Epiphyton n

epifítski lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, ki rastejo na deblih, vejah, listih, plodovih rastlin, npr. vrste iz rodov Parmelia, Physcia, Lecanora, Usnea*

ang.: epiphytic lichens n pl.

nem.: epiphytische Flechten f pl.

epifloédíčni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, ki rastejo na skorji lesnatih rastlin, npr. vrste iz rodov Parmelia, Physcia, Lecanora, Usnea*

ang.: corticolous lichens n pl., epiphloeodic lichens n pl.

nem.: epiphloödische Flechten f pl.

epigéična kalítev -e -tve ž **fiziol. kalítev semen z manjšo količino založnih snovi, pri kateri se kmalu po nastanku semenske korenine hipokotil podaljša, klični listi se dvignejo od tal, s povečanjem listne ploskve se v njih začne fotosinteza, npr. pri navadni sončnici (*Helianthus annuus*), navadni bukvi (*Fagus sylvatica*)**

PRIM.: hipogéična kalítev

ang.: epigeal germination n

nem.: epigäische Keimung f

epigéični lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** → terikólni lišáji

epigínični cvét -ega -a m **organ. cvet, v katerem je plodnica podrasla, ostali cvetni deli pa izraščajo nad njo, npr. pri navadnem malem zvončku (*Galanthus nivalis*), nebinovkah (*Asteraceae*)**

PRIM.: hipogínični cvét, perigínični cvét

ang.: epigynous flower n

nem.: epigyne Blüte f, epigynische Blüte f

lat.: flos epigynus m

epiginíja -e ž **organ. namestitov listov cvetnega odevala in prašnikov na robu cvetišča, v katerem je podrasla plodnica** **PRIM.:** hipoginíja, periginíja

ang.: epigyny n

nem.: Epigynie f

epihíl -a m **organ. vršni del dvodelne medene ustne, značilen za nekatere kukavičevke (*Orchidaceae*), npr. za močvirnico (*Epipactis*)**

ang.: epichilium n

nem.: Epichilium n

lat.: epichilium n

epihiménij -a m **lihen. vrhnja plast trosovnice, ki nastane iz njenih odmrlih plasti, značilne barve, zgradbe, npr. pri rodu *Lecanora***

ang.: epihymenium n

nem.: Epihymenium n

epikárp -a m **organ.** → eksokárp

epikórmška véja -e -e ž **organ. nadomestna veja, ki zraste iz dormantnega ali obnovitvenega brsta na zgornji strani stare veje, navadno potem, ko se posušijo starejše manjše veje, npr. po poškodbah zaradi onesnaženega zraka**

ang.: epicormic branch n

nem.: Klebast m

epikotíl -a m **organ. del stebela, ki je med nodijem s kličnimi listi in prvim naslednjim nodijem**

ang.: epicotyl n

nem.: Epikotyl n

lat.: epicotylus m

epiksílni lišáji -ih -ev m mn. **lihen. lišaji, ki rastejo na lesu odmrlih dreves ali na obdelanem lesu, npr. vrste iz rodov *Xylographa*, *Calicium*, *Lecanora***

ang.: epixylous lichens n pl.

nem.: epixyle Flechten f pl.

epikutikulárna vóskasta prevléka -e -e -e ž **hist. plast voskov, ki prekriva sklenjeno plast kutikule na celicah epiderma v obliki zrn, nitk, lamel**

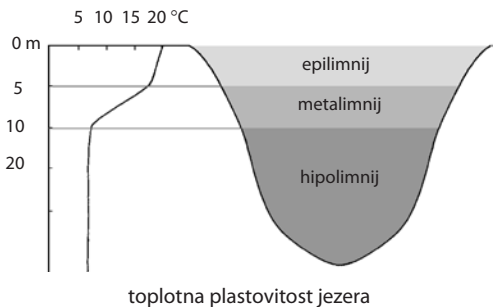
ang.: epicuticular wax n

nem.: Epikutikularwachs n, Wachsüberzug m

epilímni -a m **ekol. površinska plast vode v jezzeru, ki se poleti najbolj segreje, pozimi pa najbolj ohladi** **PRIM.:** hipolímni, metalímni

ang.: epilimnion n

nem.: Epilimnion n

epilítion -a m **algol. združba sladkovodnih alg, ki živijo pritrjene na kamnih** **PRIM.:** epifiton, epipelón

ang.: epilithon n

nem.: Epilithon n

epilitorál -a m **ekol. najvišja plast litorala nad vodno gladino, na katerega stalno ali občasno vpliva valovanje**

ang.: epilithoral n

nem.: Epilithoral n

epilítiski lišáji -ih -ev m mn. **lihen. lišaji, ki rastejo na kamniti podlagi, skalah, obdelanih kamnih, npr. vrste iz rodov *Rhizocarpon*, *Aspicilia*, *Lecanora*, *Caloplaca*** **S:** epipétrični lišáji

ang.: epilithic lichens n pl., epipetric lichens n pl.

nem.: epilithische Flechten f pl., epipetrische Flechten f pl.

epinastija -e ž **fiziol.** hitrejša rast zgornje površine dorziventralnih organov rastline, zlasti listov, zaradi česar se ti ukrivijo navzdol
PRIM.: hípnastija

ang.: epinasty n

nem.: Epinastie f

épiparazitizem -zma m **fiziol., ekol.** zajedavstvo, pri katerem določen zajedavec zajeda drugega zajedavca ali simbionta, ki je hkrati zajedavec ali simbiot s tretjim organizmom, od katerega posredno dobiva življenjsko potrebne snovi, npr. samovratec (*Monotropia*), ki je z mikorizno glivo povezan z drevesom **GL.**

ŠE: mikoheterotrofija

ang.: epiparasitismus n

nem.: Epiparasitismus m

epipelón -a m **algol.** združba sladkovodnih alg, ki živijo v ali na površini sedimenta v plitvih vodah, kjer je dovolj svetlobe **PRIM.:** epifiton, epifiton

ang.: epipelon n

nem.: Epipelon n

epipétrični lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** → epilítski lišáji

epipsáma -e ž **lihen.** zrnata odložina na trosovnicah, npr. pri rodu *Lecanora*

ang.: epipsamma n

nem.: Epipsamma n

epipsámon -a m **algol.** alge /*Algae*/, ki živijo na peščenem substratu, v območju epilitorala

PRIM.: súbaerofitske alge

ang.: epipsammon n

nem.: Epipsammon n

epispèrm -a m **organ.** → seménska ovójnica

epispór -a m **1. mikol., lihen.** osrednja plast stene askospore **PRIM.:** eksospór, endospór, mezo-spór, perispór

ang.: episporium n

nem.: Episporium n

2. palin. → eksína

epistomatárni prôstor -ega prostóra m **hist.** udrtina v povrhnjici, nad režo, npr. pri ugreznjenih režah iglavcev (*Coniferopsida*), pogosto zapolnjena z voski

ang.: epistomatic space n

nem.: epistomatischer Raum m

epitécij -a m **lihen., mikol.** plast razraslih, povezanah hif na površini apotecija, ki nastane z razvejanjem vršnih delov parafiz nad aski

ang.: epithecium n

nem.: Epithecium n

epitécijska álga -e -e ž **lihen.** vsaka od alg v epiteciji, ki je manjša od alg v steljki, npr. pri rodu *Ochrolechia*

ang.: epithelial alga n

nem.: Epithelialalge f

epitéka -e ž **algol.** zgornji del teke pri kremenastih algah (*Bacillariophyceae*) **PRIM.:** hipotéka

ang.: epitheca n

nem.: Epitheka f

epitélna célica -e -e ž **hist.** celica v epitelu shizogenih žlez, npr. smolnih kanalov, ki izloča sekret v intercelularni kanal

ang.: epithelial cell n

nem.: Epithelzelle f

epitém -a m **hist.** rahlo tkivo z velikimi intercelularji, zgrajeno iz celic brez kloroplastov v hidatodah, skozi katero se prevaja voda iz ksilema do pore hidatode

ang.: epithema n, epitheme n

nem.: Epithem n

epítet -a m **sist.** → pridévek

epitonija -e ž **organ.** rast, pri kateri se strukture na zgornji strani organa hitreje razvijajo, npr. razvoj brstov ali nastanek večjih listov na zgornji strani plazečega poganjka, npr. pri begoniji (*Begonia*) **PRIM.:** hipotonija

ang.: epitony n

nem.: Epitonie f

epitrópna anatrópna seménska zasnôva -e -e -e ž **organ.** anatrojna semenska zasnova, pri kateri je funikel zrasel s semensko zasnovo na hrbtni strani tako, da nastane na semenu ventralna rafa **PRIM.:** apotrópna anatrópna seménska zasnôva, heterotrópna anatrópna seménska zasnôva

ang.: epitropous ovule n

nem.: epitrope Samenanlage f

epizoohorija -e ž **ekol.** zoohorija, pri kateri se semena, plodovi z različnimi izrastki oprimejo telesa živali, ki jih raznašajo **PRIM.:** endozoohorija

ang.: epizoochory n

nem.: Epizoochorie f

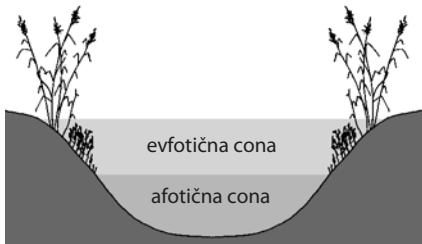
lat.: epizoochoria f

ergasiofigofít -a m **fitogeogr.** rastlinska vrsta, prenesena iz drugih območij, ki se iz kulture

- razširi v okolico, pri čemer se med avtohtono floro ohranja brez pomoči človeka, npr. drobnocvetna nedotika (*Impatiens parviflora*), navadni kolmež (*Acorus calamus*) PRIM.: ergasiofit*
- ang.: ergasiophytophyte n
nem.: Ergasiophytophyt m
- ergasiofit** -a m fitogeogr. rastlinska vrsta, prenesena iz drugih območij, ki se goji kot okrasna, prehrabena, začimbna rastlina, pri čemer se brez pomoči človeka ne ohranja
PRIM.: ergasiofigofit
ang.: ergasiophyte n
nem.: Ergasiophyt m
- ergástična snóv** -e snóví ž cit. tekoča, trdna snov, ki nastaja pri delovanju celice, pri čemer se v njej ohranja ali se iz nje izloča
ang.: ergastic substance n
nem.: ergastisches Produkt n, ergastische Substanz f
- ergometrín** -a m mikol., biokem. derivat lizergove kisline v sklerocijih glive *Claviceps paspali*, ki se v medicini uporablja npr. proti migreni
ang.: ergometrine n
nem.: Ergometrin n
- ergosteról** -a m fiziol. policiklični alkohol, ki je sestavina celičnih membran, hormonov
ang.: ergosterol n
nem.: Ergosterol n
- ergótalkaloíd** -a m mikol., biokem. terpenoidno-indolni alkaloid, ki nastaja v sklerocijih zajedavskih gliv iz rodu *Claviceps*, zaradi toksičnega delovanja škodljiv za ljudi, živali, uporabljan tudi v medicini
ang.: ergot alkaloid n
nem.: Ergot-Alkaloid n
- ergotamín** -a m mikol., biokem. terpenoidno-indolni alkaloid v rženih rožičkih, sklerocijih glive škrlatnordeča glavnica (*Claviceps purpurea*), ki pri človeku toksično deluje na ožilje, centralni živčni sistem
ang.: ergotamine n
nem.: Ergotamin n
- ergotoksín** -a m mikol., biokem. mikotoksin, sestavljen iz cikličnih tripeptidnih derivatov lizergove kisline, ki nastaja zlasti v sklerocijih škrlatnordeče glavnice (*Claviceps purpurea*), pri ljudeh in živalih povzroča krče, gangreno
ang.: ergotoxin n
- nem.: Ergotoxin n
- erikoídna mikoríza** -e -e ž bot., mikol. endomikoriza med vrstami iz reda vresovcev (*Ericales*), nekaterimi mahovi /Bryophyta/ in erikoidnimi mikoriznimi glivami, ki imajo v celicah rizoderma lasastih korenin rastline intracelularne hifne zvitke PRIM.: arbuskulárna mikoríza, orhidéjska mikoríza
ang.: ericoid mycorrhiza n
nem.: ericoide Mykorrhiza f
- erikoídne mikorízne glíve** -ih -ih -ív ž mn. mikol. endomikorizne glive, zlasti iz rodu *Pezizella*, ki tvorijo mikorizo z vresnicami (*Ericaceae*), pri čemer v celice rizoderma rastline vstopajo brez apresorija, v njihovi notranjosti pa tvorijo hifne zvitke PRIM.: arbuskulárne mikorízne glíve, orhidéjske mikorízne glíve
ang.: ericoid mycorrhizal fungi n pl.
nem.: erikoide Mykorrhizapilze m pl.
- eritróza** -e ž biokem., fiziol. enostavni sladkor s štirimi atomi ogljika, ki je vmesni produkt, npr. v Calvinovem ciklu
ang.: erythrose n
nem.: Erythrose f
- erozija** -e ž kol., ped. odnašanje površinskih plasti tal, ki ga povzročata padavinska voda ali veter
ang.: erosion n
nem.: Erosion f
- esenciálna snóv** -e snóví ž fiziol. snov, nujno potrebna za uspevanje rastline, ki je ta ne more sama sintetizirati, npr. makrohranilo, mikrohranilo
ang.: essential substance n
nem.: essenzieller Stoff m, essenzielle Substanz f
- esenciální elemènt** -ega -ênta m fiziol. kemični element, ki je nujno potreben za zgradbo in delovanje rastline GL.: mákroelemènt, mikroelemènt
ang.: essential element n
nem.: essenzielles Element n
- esodiální prôstor** -ega prostóra m hist. → nadržna kámrica
- estivácija** -e ž organ. razporeditev in prekrivanje listov cvetnega odevala, zlasti venčnih listov v cvetnem brstu, kar je vidno na njegovem prečnem prerezu S: preflorácija GL.: stična estivácija, stréšnikasta estivácija, zmečkána estivácija

- ang.:** aestivation n
nem.: Ästivation f
lat.: aestivatio f, praefloratio f
- éstma** -e ž **algot.** *s celuloznimi ploščicami okrepljena celična stena pri nekaterih ognjenih algah (Dinophyta), katerih značilna zgradba je pomemben sistematski znak pri določanju rodov*
ang.: amphiesma n
nem.: Amphiesma f
- etálij** -a m **mikol.** *trosnjak z debelim, papirju podobnim peridijem pri nekaterih akrasidih (Acrasioibionta), npr. rodu Fuligo, Reticularia*
ang.: aethalium n
nem.: Äthaliun n
- etanól** -a m **biotehn.** *alkohol, ki nastane kot končni metabolit pri alkoholnem vrenju kvasovk, npr. vrst Saccharomyces cerevisiae, Schizosaccharomyces pombe, Kluyveromyces fragilis, Torula cremoris, pridobljen z destilacijo fermentacijskih brozg*
ang.: ethanol n
nem.: Ethanol m
- eté** etêja m **biogeogr., fitocen.** *tropski deževni gozd v Amazonskem nižavju in porečju Orinoka, v predelih, kjer ni občasnih ali trajnih poplav*
PRIM.: hilêja, igápo, varzêja
ang.: eté n
nem.: Eté-Wald m
- etén** -a m **fiziol.** *rastlinski hormon, ki uravnava zorenje plodov, pospešuje staranje, odpadanje listov, plodov, zavira rast v dolžino, pri submerznih rastlinah, npr. rižu (Oryza sativa), poveča občutljivost na giberelin, s čimer vpliva na pospešeno rast v dolžino*
S: etilén
ang.: ethene n
nem.: Ethen n
- etêrično ólje** -ega -a s **fiziol.** *hlapno olje z značilnim vonjem in različnim delovanjem, ki ga rastline tvorijo iz fenilpropanoidov in terpenov*
ang.: essential oil n
nem.: ätherisches Öl n
- etilén** -a m **fiziol.** → etén
- etiología** -e ž **fiziol., ekol.** *rast rastline v temi, pri majhni jakosti svetlobe, zaradi česar so stebela podaljšana, z malo opornih tkiv, pri kalicah se ohrani hipokotilna kljuka, majhni klični listi pa so brez klorofila*
ang.: etiolation n
nem.: Etiolierung f
- etioplást** -a m **cit.** *kloroplast, nastal ob pomanjkanju svetlobe, ki ne vsebuje tilakoidnih membran, klorofila, ob zadostni osvetljenosti pa se lahko preobrazi v fotosintezno aktivni kloroplast*
ang.: etioplast n
nem.: Etioplast m
- étnotobánika** -e ž *panoga botanike, etnologije, ki preučuje uporabo rastlin zlasti v ljudskem zdravilstvu in nematerialne vidike odnosa med rastlinami in ljudmi*
ang.: ethnobotany n
nem.: Ethnobotanik f
- evántijska teorija** -e -e ž **organ.** *teorija o nastanku cveta, po kateri je dvospolni cvet krito semenk /Angiospermae/ izviren, pri čemer so cvetni deli homologni listom in nameščeni na skupni osi*
PRIM.: psevdántijska teorija
ang.: euanthium theory n
nem.: Euanthientheorie f
- evaporácija tál** -e -- ž **ekol.** *izhlapevanje vode s površine tal*
GL.: potenciálna evaporácija tál
ang.: soil evaporation n
nem.: Bodenevaporation f
- evapotranspirácija** -e ž **ekol.** *izhlapevanje vode s površine, porasle z rastlinami, ki nastaja zaradi evaporacije tal in transpiracije rastlin*
GL.: potenciálna evapotranspirácija
ang.: evapotranspiration n
nem.: Evapotranspiration f
- evapotranspirácijski koeficiènt primárne produkcie** -ega -ênta -- -- m **ekol.** *razmerje med evapotranspiracijo in primarno produkcijo, izraženo kot masa organske suhe snovi, nastale med fotosintezo na enoti površine rastlinskega sestoja v času, ko sestoj izgubi količino vode, ekvivalentno 1 mm padavin*
ang.: evapotranspiration coefficient of primary production n
nem.: Evapotranspirationskoeffizient der Primärproduktion f
- evcíta** -e ž **cit.** → evkarióntska célica
- evfótična cóna** -e -e ž **ekol.** *plast stoječih voda, v kateri je jakost svetlobe dovolj velika, da*

lahko v njej potekata fotosinteza, primarna produkcija **PRIM.:** àfótična cóna
ang.: euphotic zone n
nem.: euphotische Zone f

svetlobna plastovitost jezera

evgenól -a m **fiziol.** eterično olje v posušenih popkih drevesa klinčevca (*Syzygium aromaticum*), ki se uporablja v prehrani kot začimba, dišava, v zobozdravstvu kot lokalni anestetik
ang.: eugenol n
nem.: Eugenol n

evglenofíti -ov m mn. (Euglenophyta) **biol., sist.** deblo protistov (Protista), ki vključuje avtotrofne, heterotrofne ali miksotrofne organizme, večinoma enocelične, sladkovodne, planktonske, z monadno organizacijsko stopnjo, s pelikulo ter imajo klorofil a in klorofil b, karotene, ksantofile, paramilum kot založno snov, razmnožujejo pa se nespolno z delitvijo
ang.: euglenoids n pl.
nem.: Augengeisselalgen f pl.

evhalofít -a m **ekol.** → obligatni halofít

evhiménij -a m **mikol.** trosovnica, v kateri se že v začetku razvijejo bazidiji in njihovi sterilni homologi
ang.: euhymenium n
nem.: Euhymenium n
lat.: euhymenium n

evkariónti -ov tudi evkarióti -ov m mn. (Eukarya) **biol., sist.** organizacijski tip organizmov, katerih celice imajo organizirano celično jedro, formirane organele in citoskelet, ki obsega protiste (Protista), glive (*Mycota*), rastline, živali **PRIM.:** prokariónti
ang.: eukaryotes n pl.
nem.: Eukaryonten n pl., Eukaryoten n pl.

evkarióntska célica -e -e ž **cit.** celica rastlin,

gliv, živali, ki ima kromosome v jedru, obdanem z dvojno membrano **S:** evcíta
ang.: eukaryotic cell n
nem.: eukaryotische Zelle f

evkarióti -ov m mn. gl. evkariónti

evkromatín -a m **cit.** del kromatina v interfaznem jedru v raztegnjeni obliki, ki vsebuje aktivne gene, na katerih se prepisujejo dedne informacije

ang.: euchromatin n

nem.: Euchromatin n

evksínijski géoelemént -ega -ênta m **fitogeogr.** rastlinska vrsta, ki je razširjena na področju okrog Črnega morja **PRIM.:** dácijski géoelemént, mézijski géoelemént
nem.: euxinisches Geoelement n

evolúcija -e ž **1. biol.** razvoj novih vrst organizmov iz njihovih prednikov z naravnim izborom in ob akumuliranju genskih razlik v daljših časovnih obdobjih

ang.: evolution n

nem.: Evolution f

2. biol. postopno spreminjanje znakov v razvoju osebka, organa

ang.: evolution n

nem.: Evolution f

evolucijska definícija vrste -e -e -- ž **sist.** → filogenétska definícija vrste

evolucijska teoríja -e -e ž **biol.** biološka teorija, ki pojasnjuje evolucijo organizmov, utemeljena na naravni selekciji kot osnovi darvinizma, dopolnjena s spoznanji genetike, populacijske genetike, citologije in drugih sodobnih bioloških ved

ang.: theory of evolution n

nem.: Deszendenztheorie f, Evolutionslehre f, Evolutionstheorie f

evolucijsko drevó -ega -ésa s **sist.** → filogenétsko drevó

evplektenhím -a m **mikol., lihen.** preplet tesno sprijetih, a jasno razločnih hif v steljkah gliv, lišajev

ang.: euplectenchym n

nem.: Euplectenchym n

evploíd -a m **razmn.** organizem, ki ima v celičnem jedru pomnoženo osnovno število kromosomov, npr. 2 x, 3 x

ang.: euploid n

nem.: Euploid n

evploídno jêdro -ega -a s **razmn.** *celično jedro, pri katerem je število kromosomov mnogo-kratnik osnovnega kromosomskega števila*

PRIM.: ànevploídno jêdro

ang.: euploid nucleus n

nem.: euploider Zellkern m

evrazijski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v zmernih območjih Evrope in Azije*

ang.: Eurasian element n

nem.: eurasisches Geoelement n

evrifóta rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki je prilagojena širokemu razponu jakosti svetlobe na rastišču* **PRIM.:** stenofóta rastlína

ang.: euryphotic plant n

nem.: euryphote Pflanze f

evrihalína rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki je prilagojena rastišču, na katerem so velika nihanja slanosti* **PRIM.:** stenohalína rastlína

ang.: euryhaline plant n

nem.: euryhaline Pflanze f

evrihalíne álge -ih álǵ ž mn. **algol.** *alge /Algae/, ki so prilagojene okolju z velikimi nihanji slanosti*

ang.: euryhaline algae n pl.

nem.: euryhaline Algen f pl.

evrihídra rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, prilagojena rastišču, na katerem so velika nihanja vlažnosti v zraku, tleh* **PRIM.:** stenohídra rastlína

ang.: euryhidric plant n

nem.: euryhydriche Pflanze f

evrimediteránski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** → mediteránski géoelemènt

evritêrmna rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki je prilagojena širokemu razponu temperature na rastišču* **PRIM.:** stenotêrmna rastlína

ang.: eurythermal plant n

nem.: eurythermale Pflanze f

evritêrmne álge -ih álǵ ž mn. **algol.** *alge /Algae/, ki so prilagojene okolju z velikimi nihanji temperature* **PRIM.:** stenotêrmne álge

ang.: eurythermal algae n pl.

nem.: eurythermale Algen f pl.

evrivaléntna rastlína -e -e ž **fiziol., ekol.** *rastlina, ki je prilagojena širokemu razponu vrednosti, intenzitete, jakosti določenih okoljskih dejavnikov na rastišču* **PRIM.:** stenoaléntna rastlína

ang.: euryoecous plant n

nem.: euryöke Pflanze f

évroalpínski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena nad gozdno mejo v evropskih gorstvih* **PRIM.:** alpigéni géoelemènt, álpski géoelemènt

ang.: European alpine element n

nem.: euroalpines Geoelement n

évrosibírski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v gozdnih območjih severnega dela Evrope in Azije*

ang.: Eurosiberian element n

nem.: eurosibirisches Geoelement n

evsporángij -a m **organ.** *sporangij praproti (Filicophytina), ki se razvije iz večjega števila epidermalnih celic tako, da ima ob zrelosti večplastno celično steno* **PRIM.:** léptosporángij

ang.: eusporangium n

nem.: Eusporangium n

evstéla -e ž **hist.** *žilni sistem, pri katerem so v stebli v kolobarju nameščene nedovršene kolateralne žile s protoksilemom na notranji strani, npr. v steblih dvokaličnic /Dicotyledoneae/, golosemenk /Gymnospermae/* **GL.:** ataktostéla **PRIM.:** protostéla, sifonostéla

ang.: eustele n

nem.: Eustele f

lat.: eustela f

evstrés -a m **fiziol., ekol.** *delovanje stresnih dejavnikov, pri katerem rastlina, ki preživi stres, obnovi življenjske funkcije, pridobi večjo odpornost* **PRIM.:** distrés

ang.: eustress n

nem.: Eustress m

evstróma -e ž **mikol.** *stroma, ki jo sestavljajo samo hife brez gostiteljskega tkiva ali substrata*

ang.: eustroma n

nem.: Eustroma n

lat.: eustroma n

évtrična rjáva tlà -ih -ih tál s mn. **ped., ekol.** *tla, zlasti na laporju, karbonatnem flišu, prodnatih rečnih nanosih, z diagnostičnim kambičnim horizontom, ki je več kot 50-odstotno nasičen z bazami* **PRIM.:** dístrična rjáva tlà

ang.: eutric brown soil n

nem.: eutrische Braunerde m

évtrična tlà -ih tál s mn. **ped., ekol.** *tla s slabo kislo ali slabo alkalno reakcijo, ki so več kot 50-odstotno nasičena z bazičnimi kationi* **PRIM.:** dístrična tlà

ang.: eutric soil n

nem.: eutrischer Boden m

evtrofikácija -e ž ekol. *naraščanje količine hranilnih snovi v vodnem telesu*

ang.: eutrophication n

nem.: Eutrophierung f

evtrófná rastlína -e -e ž ekol. *rastlina, ki uspeva v vodnem rastišču, bogatem s hranilnimi snovmi*

PRIM.: mezotrófná rastlína, oligotrófná rastlína

ang.: eutrophic plant n

nem.: eutrophe Pflanze f

evtrófní lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, ki rastejo na podlagi, bogati s hranili, npr. vrste Scoliciosporum chlorococum, Lecanora conizaeoides, Amandinea punctata*

ang.: eutrophic lichens n pl.

nem.: eutrophe Flechten f pl.

evtrófnó jézero -ega -a s **biogeogr., ekol.** *jezero z veliko količino hranilnih snovi, veliko primarno produkcijo in nepopolno razgradnjo odmrlih organizmov, njihovih delov, ki se kopičijo na jezerskem dnu* **PRIM.:** distrófnó jézero, mezotrófnó jézero, oligotrófnó jézero

ang.: eutrophic lake n

nem.: eutropher See m

evtrófnost -i ž ekol. *lastnost vodnega telesa, da vsebuje velike količine hranilnih snovi*

PRIM.: oligotrófnost

ang.: eutrophy n

nem.: Eutrophie f

F

f. [fórma] okrajš. **sist.** → fórna (1)

fácies -- ž neskl. **sintaks.** *sintaksonomska kategorija, nižja od asociacije, opredeljena z dominantno vrsto, poimenovana z imenom te vrste za oznako, npr: združba visoke pahovke z rebrincem facies z navadnim regratom (Pastinaco-Arrhenatheretum facies Taraxacum officinale), združba buke in gozdnega planinščka facies z belim šašem (Homogyne sylvestris-Fagetum facies Carex alba)*

ang.: facies n

nem.: Fazies f

lat.: facies f

FAD -- [fád] m neskl. krat. **biokem., fiziol.** ↔ flavin adenin dinukleotid

fagetálna vrsta -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti ali izključno v bukovih gozdovih* **S:** fagetálni cénoelemént **PRIM.:** karpinetálna vrsta, molinietálna vrsta, piceetálna vrsta

fagetální cénoelemént -ega -ênta m **fitocen.** → fagetálna vrsta

fagocitóza -e ž **biol.** *heterotrofno prehranjevanje, pri katerem organizem delec hrane obda, vsrka v celico in ga prebavi, značilno za nekatero evglene (Euglenophyta)*

ang.: phagocytosis n

nem.: Phagozytose f

lat.: phagocytosis f

fakultativna CAM-rastlina -e -e [kám] in [ceaèm] ž **fiziol., ekol.** *rastlina iz skupine C₃-rastlin ali C₄-rastlin, v kateri v neugodnih razmerah, npr. ob sušnem ali slanostnem stresu, poteka fotosinteza, ki je značilna za CAM-rastline*

ang.: facultative CAM plant n

nem.: fakultative CAM-Pflanze f

fakultativni halofit -ega -a m **ekol.** *rastlina, ki lahko uspeva tudi na slanih tleh, ker prenese do določene mere povečano koncentracijo soli v tkivih, npr. datljeva palma (Phoenix dactylifera), obmorska nebina (Aster tripolium)* **PRIM.:** obligatni halofit

ang.: facultative halophyte n

nem.: fakultativer Halophyt m

fakultativni parazit -ega -a m **fiziol., ekol.** → fakultativni zajedavec

fakultativni parazitizem -ega -zma m **fiziol., ekol.** → fakultativno zajedávstvo

fakultativni zajedavec -ega -vca m **fiziol., ekol.** *zajedavec, ki se je sposoben prehranjevati tudi saprofitsko, npr. štorovka (Armillaria)* **S:** fakultativni parazit **PRIM.:** obligatni zajedavec

ang.: facultative parasite n

nem.: fakultativer Parasit m

fakultativno zajedávstvo -ega -a s **fiziol., ekol.** *zajedavstvo, pri katerem se je zajedavec sposoben prehranjevati tudi saprofitsko* **S:** fakultativni parazitizem **PRIM.:** obligatno zajedávstvo

ang.: facultative parasitism n

nem.: fakultativer Parasitismus m

faloidín -a m **mikol.** *falotoksin v zeleni mušnici (Amanita phalloides), ki toksično deluje na ljudi, živali tako, da se v organizmu veže na aktinske filamente, s čimer preprečuje celično gibanje*

ang.: phalloidin n

nem.: Phalloidin n

falotoksín -a m **mikol.** *toksični biciklični peptid, npr. v zeleni mušnici (Amanita phalloides), ki pri ljudeh povzroča znake zastrupitve že kmalu po zaužitju* **GL.:** faloidín

ang.: phallotoxin n

nem.: Phallotoxin n

fanerofit -a m **ekol.** *po Raunkiaerju lesnata rastlina, katere brsti, zaščiteni z luskolisti, so nameščeni več kot 25 cm nad tlemi* **GL.:** mégafanerofit, nánofanerofit **PRIM.:** geofit, haméfít, hemikriptofit, terofit

ang.: phanerophyte n

nem.: Phanerophyt m

faneroplazmódij -a m **biol.** *makroskopsko velik, mrežasto razvejen fuzijski plazmodij živih*

- barv, značilen za nekatere sluzarje (Myxogastria), npr. pri vrsti Fuligo septica PRIM.: afánoplazmódij, protoplazmódij*
 ang.: phaneroplasmodium n
 nem.: Phaneroplasmodium n
 lat.: phaneroplasmodium n
- faneropórna réža** -e -e ž **briol.** *reža na pušici nekaterih listnatih mahov (Bryophytina), ki je nameščena v isti ravnini, kot so celice povrhnjice PRIM.: kriptopórna réža*
 ang.: phaneropore stoma n, superficial stoma n
 nem.: phaneropore Spaltöffnung f
- farmacija** -e ž *veda, ki se ukvarja s preučevanjem, izdelavo, predpisovanjem in distribucijo zdravil GL.: farmakologija*
 ang.: pharmaceutics n pl., pharmacy n
 nem.: Arzneikunde f, Pharmazie f
- farmakologija** -e ž *panoga farmacije, ki preučuje zdravilne, bioaktivne snovi*
 ang.: pharmacology n
 nem.: Medikamentenlehre f, Pharmakologie f
- farmakopêja** -e ž **farm.** *uradni farmacevtski priročnik, ki vsebuje strokovno potrjene predpise o pripravi, izdelavi, uporabi zdravil, zdravilnih rastlin, njihovih učinkovin*
 ang.: pharmacopeia n, pharmacopoeia n
 nem.: Apothekerbuch n, Arzneibuch n, Pharmakopöe f
- fascikulárni kámbij** -ega -a m **hist.** → žilni kámbij
- fáza G₁** -e -- [gé éna] ž **cit.** → G₁-fáza
- fáza G₂** -e -- [gé dvé] ž **cit.** → G₂-fáza
- fáza G₀** -e -- [gé nič] ž **cit.** → G₀-fáza
- fáza mirovánja** -e -- ž **algol.** *faza, med katero se v zaključeni kulturi ohranja maksimalno število alg, saj jih propade toliko, kolikor jih priraste, hkrati začne primanjkovati ogljikovega dioksida, svetlobne razmere pa se poslabšajo PRIM.: fáza odmíranja, logarítemska fáza rasti, začétna fáza rasti*
 ang.: stationary phase n
 nem.: Stationarphase f
- fáza odmíranja** -e -- ž **algol.** *faza, med katero alge v zaključeni kulturi začnejo propadati zaradi pomanjkanja hranil in strupenih snovi, nastalih pri njihovi presnovi PRIM.: fáza mirovánja, logarítemska fáza rasti, začétna fáza rasti*
 ang.: death phase n
 nem.: Absterbephase f
- fáza S** -e -- [ès] ž **cit.** → S-fáza
- fáza sintéze** -e -- ž **cit.** → S-fáza
- Fdr** -- [efdeèr] m neskl. krat. **biokem., fiziol.** → fitokrórn dolgovalóvnordéčega spéktra
- felém** -a m **hist.** *plast periderma iz oplutenelih celic, ki jih felogen tvori navzven S: plúta (1) PRIM.: felodêrm*
 ang.: phellem n
 nem.: Phellem n
 lat.: phellema n
- felodêrm** -a m **hist.** *plast periderma, ki ga celice felogena tvorijo navznoter S: plútna skórja PRIM.: felém*
 ang.: phelloderm n, phellodermis n
 nem.: Korkrinde f, Phelloderm n, Phellodermis f
 lat.: phelloderma n, phellodermis f
- felogén** -a m **hist.** *plast meristemskih celic v peridermu, ki navzven tvori celice felema, navznoter pa redkeje celice feloderma S: plútni kámbij*
 ang.: cork cambium n, phellogen n
 nem.: Phellogen n
 lat.: phellogenum n
- fén** -a m **sist.** *zunanji videz znaka ali zgradbe osebka, ki nastane zaradi sočasnega delovanja okolja in genske osnove*
 ang.: phene n
 nem.: Phän n
- fenestrálna píknja** -e -e ž **cit., hist.** → pólobókana píknja
- fenétika** -e ž **sist.** *smer v sistematiki, ki numerično vrednoti navadno morfološke znake rastlin z različnimi matematičnimi metodami, pri čemer ne upošteva filogenije S: numèrična taksonomija*
 ang.: numerical taxonomy n, phenetics n pl.
 nem.: Phänetik f
- fénil propanoídi** -- -OV m mn. **biokem., fiziol.** *heterogena skupina sekundarnih metabolitov, katerih osnovna strukturna enota je finilni obroč, na katerega se vežejo druge spojine GL.: flavonoid, furán, kumarín, lignín, stilbén, tanín*
 ang.: phenylpropanoids n pl.
 nem.: Phenylpropanoide n pl.
- fenofáza** -e ž **ekol.** ↔ fenolóška fáza
- fenól** -a m **biokem.** *aromatski alkohol, ki ima na benzenovem obroču vsaj eno hidroksilno skupino*

- ang.: phenol n
nem.: Karbol n, Karbolsäure f, Phenol n
- fenologija** -e ž panoga botanike, ki spremlja in raziskuje periodičnost bioloških pojavov, odvisnih od okoljskih dejavnikov, npr. brstenje, cvetenje
ang.: phenology n
nem.: Phänologie f
- fenološka faza** -e -e ž ekol. vsaka od faz v razvoju določene rastlinske vrste, ki se kaže z vidnimi spremembami, npr. kalitev, brstenje, cvetenje, odpadanje listov S: fenofaza
ang.: phenophase n
nem.: Phänophase f
- fenološka kárta** -e -e ž ekol. zemljevid, v kateri se vnesejo podatki o začetku posamezne fenološke faze pri določeni rastlinski vrsti na različnih geografskih območjih, npr. začetek cvetenja neke vrste v različnih predelih Evrope
ang.: phenological map n
nem.: phänologische Karte f
- fenološki diagrá**m -ega -a m ekol. diagram, ki kaže potek posameznih fenoloških faz za različne rastlinske vrste v določeni združbi ali na določenem območju S: fenološki spékter
ang.: phenological diagram n
nem.: Phänophasendiagramm f
- fenološki spékter** -ega -tra m ekol. → fenološki diagrám
- fenotíp** -a m biol. celota strukturnih in funkcionalnih lastnosti organizma, ki nastane s skupnim delovanjem genotipa in okolja PRIM.: genotíp
ang.: phenotype n
nem.: Erscheinungsbild n, Erscheinungsform f, Phänotyp m
- fenotípska adaptácija** -e -e ž fiziol., ekol. → nédédna prilagodítev
- fenotípska kseromorfóza** -e -e ž fiziol., ekol. navadno eno vegetacijsko sezono trajajoča sprememba v zgradbi rastline, njenega dela, ki nastane zaradi suše, npr. odebelitev kutikule, povečan delež opornega in prevajalnega tkiva, povečano število rež, večplastni stebričasti parenhim PRIM.: genotípska kseromorfóza
ang.: phenotypic xeromorphosis n
- nem.: phänotypische Xeromorphose f
- fenotípska morfóza** -e -e ž fiziol., ekol. kratkotrajna, navadno eno vegetacijsko sezono trajajoča sprememba zgradbe, zlasti listov, zaradi delovanja določenih okoljskih dejavnikov, npr. svetlobe, vlažnosti, temperature PRIM.: genotípska morfóza
ang.: phenotypic morphosis n
nem.: phänotypische Morphose f
- fenotípska plástičnost** -e -i ž fiziol., ekol. sposobnost rastline, da se z nedednimi prilagoditvami odziva na neposredno delovanje okoljskih dejavnikov na rastišču
ang.: phenotypic plasticity n
nem.: phänotipische Gestaltungsfähigkeit f, phänotipische Plastizität f
- fenotípska prilagodítev** -e -tve ž fiziol., ekol. → nédédna prilagodítev
- feoficéje** -êj ž mn. algol., sist. → fjave álge
- feofítí** -ov m mn. algol., sist. → fjave álge
- feofitín** -a m fiziol., ekol. razpadni produkt klorofila, ki nastane zaradi toksičnega delovanja žveplovega dioksida PRIM. ŠE: feofitinizácija klorofila
ang.: phaeophytine n
nem.: Phäophytin n
- feofitinizácija klorofila** -e -- ž fiziol., ekol. pretvorba klorofila v neaktivni feofitin zaradi toksičnega delovanja žveplovega dioksida, pri čemer se magnezij iz klorofilne molekule nadomesti z vodikom PRIM. ŠE: feofitín
ang.: phaeophytinization of chlorophyll n
- feoplást** -a m algol. fotosintezno aktivni kromatofor, v katerem klorofile prekrivajo antenska barvila iz skupine karotenoidov, ki mu dajejo rjavorumeno barvo, značilen npr. za rjave alge (Phaeophyceae) PRIM.: kloroplást, rodoplást
ang.: phaeoplast n
nem.: Phaeoplast m
- feredoksín** -a m biokem., fiziol. železožveplov proteid, ki sodeluje kot prejemnik in prenašalec elektronov v fotoelektronski transportni verigi
ang.: ferredoxin n
nem.: Ferredoxin n
- fermént** -ênta m biokem., fiziol. → encím
- fermentácija** -e ž 1. fiziol. anaerobno dihanje,

pri katerem nastaja ATP brez prisotnosti kisika, npr. alkoholno vrenje pri kvasovkah, mlečnokislinsko vrenje

ang.: fermentation n

nem.: Fermentation f

2. biotehn. biokemična pretvorba organskih snovi v zeleni proizvod, ki jo omogoča delovanje mikroorganizmov ali njihovih encimov, npr. proizvodnja antibiotikov, etanola, kislega zelja, jogurta GL.: alkoholna fermentacija

ang.: fermentation n

nem.: Fermentation f

fermentacija na trdnem gojišču -e -- -- -- ž

biotehn. biotehnološki postopek, pri katerem se mikroorganizmi gojijo na trdnem gojišču, npr. na žitu, lesu, slami

ang.: solid state fermentation n

nem.: Feststoff-Fermentation f

fermentacijska brózga -e -e ž **biotehn. tekoči**

odpadek, ki ostane pri industrijskem biotehnološkem postopku, npr. ostanek gojišča po odstranitvi etanola pri proizvodnji etanola

ang.: slurry n

nem.: Schlempe f

ferméntor -ja m **biotehn. zaprta posoda z merilnimi instrumenti za pridobivanje mikroorganizmov, njihovih produktov, rastlinskih celic, lasastih koreninskih kultur v ustreznih razmerah, pri določenih temperaturi, ob mešanju, zračenju S:** bioreáktor

ang.: bioreactor n, fermenter n

nem.: Bioreaktor m, Fermenter m

fertilni cvét -ega -a m **organ. ↔ plódni cvét**

fertilnost -i ž **biol. → plódnost**

ferúlična kislína -e -e ž **biokem., fiziol. fenolna kislina, ki sodeluje pri zaščiti rastline pred patogeni in pri učvrstitvi celične stene mnogih rastlin**

ang.: ferulic acid n

nem.: Ferulasäure f

fialída -e ž **mikol. šilasta ali stekleničasta konidiogena celica, iz katere nastajajo fialokonidiji, npr. pri aspergilu (Aspergillus)**

ang.: phialide n

nem.: Phialide f

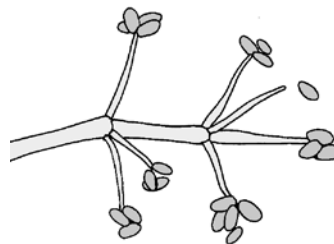
fialídna konidiogénéza -e -e ž **mikol. konidiogenezá, pri kateri konidiji nastajajo na vrhu**

fialide PRIM.: anelídna konidiogénéza, blástična konidiogénéza, tálična konidiogénéza

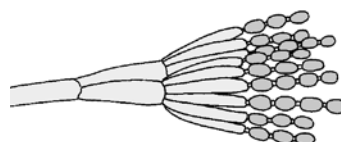
ang.: phialidic conidiogenesis n

nem.: phialidische Konidiogenese f

Oblike fialokonidijev:

fialokonidiji v kepicah

fialokonidiji v verížicah

fialokonídij -a m **mikol. konidij, nastal po fialidni konidiogenezi na vrhu fialide, pri čemer so konidiji ali v bazipetalnih, nerazvejenih verižičastih nizih, npr. pri rodovih Aspergillus, Penicillium, Paecilomyces, ali v kepicah sluzi, npr. pri rodovih Acremonium, Trichoderma, Verticillium S:** fialospóra

ang.: phialoconidium n

nem.: Phialokonidium n

fialospóra -e ž **mikol. → fialokonídij**

Fibonacci-Schimperjevo pravílo -ega -a [fibonáci šimperjevo] s **organ. pravilo o razvrstitvi listov na steblo pri premenjalnih namestitvah glede na zlati rez, po katerem sta lista na sosednjih nodijih lahko nameščena pod kotom 180°, 120°, 144°, 135° itd., lista pa sta zamaknjena za 1/2 obsega stebela, 1/3 obsega, 2/5 obsega, 3/8 obsega itd., pri čemer števec označuje število zavojev med zaporednima listoma iste ortostihe, imenovalc ulomka pa število listov na posameznem zavoju**

ang.: Fibonacci-Schimper principle n

nem.: Fibonacci-Schimper Regel f

fibríla -e ž **lihen. posamezni kratki stranski izrstek osrednjega dela steljke pri rodu Usnea**

- ang.: fibril n
nem.: Fibrille f
- fibrilárni skelét** -ega -a m **hist.** *skelet, ki je zgrajen iz fibril, npr. iz celuloznih fibril v primarni in sekundarni celični steni rastlin*
ang.: fibrous skeleton n
nem.: Faserskelett n
- fikobilín** -a m **biokem.** *pigmentni del fikobiliproteida z absorpcijskim vrhom med 500 nm in 650 nm, značilen za rdeče alge (Rhodobionta), cianobakterije (Cyanobacteriota)*
PRIM.: fikoeritrín
ang.: phycobilin n
nem.: Phykobilin n
- fikobiliproteid** -a m **biokem.** *fotosintezno barvilo, kovalentno vezano na protein, značilno za cianobakterije (Cyanobacteriota), rdeče alge (Rhodobionta), ki deluje kot antensko barvilo*
GL.: fikocianín, fikoeritrín
ang.: phycobiliproteid n
nem.: Phykobiliproteid n
- fikobilisóm** -a m **algol.** *telesce kroglaste, diska-ste oblike, pritrjeno na tilakoido pri cianobakterijah (Cyanobacteriota) in rdečih algah (Rhodobionta), ki vsebuje antenski barvili fikoeritrin in fikocianin*
ang.: phycobilisome n
nem.: Phykobilisom n
- fikobiónt** -a m **lihen.** *alga, ki živi v lišajski simbiozi z glivo*
ang.: phycobiont n
nem.: Phykobiont m
- fikocianín** -a m **biokem., algol.** *fikobiliproteid modre barve, ki deluje kot antensko barvilo, značilen za cianobakterije (Cyanobacteriota), rdeče alge (Rhodobionta)* **PRIM.:** fikoeritrín
ang.: phycocyanin n
nem.: Phykozyanin n
- fikoeritrín** -a m **biokem., algol.** *fikobiliproteid rdeče barve, ki deluje kot antensko barvilo, značilen za rdeče alge (Rhodobionta)* **PRIM.:** fikocianín
ang.: phycoerythrin n
nem.: Phykoerythrin n
- fikokrizín** -a m **biokem., algol.** *ksantofil zlato-rumene barve, ki deluje kot fotosintezno barvilo, značilen za zlatorumene alge (Chrysophyta)*
ang.: phykochrysin n
- nem.: Phykochrysin n
- fikokróm** -a m **algol.** *barvilo v plastidih alg, ki ima različne funkcije*
ang.: phycochrome n
nem.: Phykochrom n
- fikoksantín** -a m **biokem., algol.** *ksantofil rumene ali rjavkasto rumene barve, ki deluje kot antensko barvilo, značilen zlasti za kremenaste alge (Bacillariophyceae)* **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, kri-zoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín
ang.: phycoxanthin n
nem.: Phykoxanthin n
- fikologíja** -e ž → algologíja
- fikoplást** -a m **cit.** *predel v celici, kjer začne iz vsebin Golgijevih veziklov po mitozu nastajati manjkajoči del celične stene med hčerinski-ma celicama v obrobem delu delitvene rav-nine celice, značilen za nižje alge, glive*
ang.: phycoplast n
nem.: Phykoplast m
- fikوسفéra** -e ž **algol.** *območje, v katerem se alga stika z vodnim, zračnim okoljem*
ang.: phycosphere n
nem.: Phykosphäre f
- fikosimbíóza** -e ž **fiziol., ekol.** *simbioza med nekaterimi algami in živalskimi organizmi, npr. ožigalkarji, školjkami, koralami, trdoživnja-ki, polži* **PRIM.:** baktérijska simbióza, lišájska simbióza, mikoríza
ang.: phycosymbiosis n
nem.: Phykosymbiose f
- filamént** -a m **1. organ.** → prašnična nit
2. algol. *algna steljka ali njen del z linearno razporejenimi celicami, ki so pri cianobak-terijah (Cyanobacteriota) pogosto obdane z nožnico*
ang.: filament n
nem.: Filament n
- filaméntna cév** -e cévi ž **organ.** *več prašničnih nití, ki so zrastle v cev*
ang.: filament tube n
nem.: Staubfadenschlauch m
- filamentózna hífa** -e -e ž **mikol.** → nítasta hífa
- filamentózne glíve** -ih -ív ž **mn. mikol.** → nítaste glíve
- filamentózni micélij** -ega -a m **mikol.** → nítasti micélij

filamentózni stádij -ega -a m mikol. → hífni stádij
filétsko drevó -ega -éša s sist. → filogenétsko drevó

filifórmni aparát -ega -a m organ., razmn. izra-
 stek jedra ene sinergide ali obeh sinergid, ki
 privlačita in odpreta vrh pelodne cevi pred
 dvojno oploditvijo pri kritosemenkah /Angi-
 ospermae/

ang.: filiform apparatus n

nem.: fadenförmiger Apparat m

filodiécíčni máh -ega mahú m briol. diecični
 mah, pri katerem je majhen moški gametofit
 trajno pritrjen na liste ženskega gametofi-
 ta

ang.: phylloioicous moss n

nem.: phylloidiösisches Moos n

filódij -a m organ. sploščeni listni pecelj, ki ima
 funkcijo listne ploskve, npr. pri nekaterih vrstah
 iz rodu akacija (*Acacia*), bodak (*Carduus*)

ang.: phyllode n

nem.: Blattstielblatt n

lat.: phylloidum n

filogenétika -e ž veda, ki preučuje evolucijski
 razvoj organizmov in odnose med njimi, pri
 čemer razen morfoloških upošteva zlasti mo-
 lekularne znake, ob uporabi metode sekven-
 ciranja

ang.: phylogenetics n pl.

nem.: Phylogenetik f

filogenétska definícija vrste -e -e -- ž sist. defi-
 nicija, ki vrsto opredeljuje po evolucijski te-
 oriji, po kateri se vrste razvijajo kot razvojne
 linije prednikov in potomcev, ločeno od dru-
 gih linij, z lastno evolucijsko potjo in razvoj-
 nimi usmeritvami S: darvinistična definícija
 vrste, evolucijska definícija vrste

ang.: Darwinian species concept n, evolutionary
 species concept n

nem.: evolutionärer Artbegriff m, evolutionäres
 Artkonzept n, evolutionäre Spezies-Definition f

filogenétski systém -ega -a m sist. sistem, v ka-
 terem so organizmi razvrščeni po principih
 filogenije

ang.: phylogenetic system n

nem.: phylogenetisches System n

filogenétsko drevó -ega -éša s sist. v obliki
 drevesa razvejen diagram, navadno nastal z
 računalniško obdelavo taksonomskih znakov
 sorodnih skupin organizmov, ki povezuje hi-

potetične prednike in potomce S: evolucijsko
 drevó, filétsko drevó, razvojno drevó

ang.: phylogenetic tree n, phylogenetic tree n

nem.: Stammbaum m

filogenéza -e ž sist. evolucijski potek razvoja
 posameznih organizmov, pri katerem iz izviri-
 nih oblik nastajajo izvedene, kompleksnejše
 razvojne oblike

ang.: phylogenesis n

nem.: Phylogenese f

filogenija -e ž veda, ki preučuje evolucijski ra-
 zvoj organizmov iz izvirnih v kompleksnejše
 razvojne oblike in pri njihovem razvrščanju
 upošteva vse taksonomske znake

ang.: phylogeny n

nem.: Phylogenie f, Stammesgeschichte f

filográm -a m sist. prikaz razvojnih in sorodstve-
 nih povezav s filogenetskim drevesom, ki se
 izdelava z upoštevanjem taksonomskih znakov

ang.: phylogramm n

nem.: Phylogramm n

filoid -a m briol. → listič (2)

filokládij -a m 1. organ. sploščen ali igličast
 poganjek z omejeno rastjo, podoben listu,
 npr. pri bodeči lobodiki (*Ruscus aculeatus*),
 ostrolistnem belušu (*Asparagus acutifolius*)

PRIM.: platikládij

ang.: phyllocladium n

nem.: Flachspross m, Phyllokladium n

lat.: phyllocladium n

2. lihen. izrastek podecijev, ki je lahko luskast,
 prstast, koralast, značilen za nekatere grmi-
 časte lišaje, npr. pri rodu *Stereocaulon*

ang.: phyllocladium n

nem.: Phyllokladium n

filóm -a m organ. celota listov posamezne rastli-
 ne pri brstnicah /Cormophyta/, ki obsega vse
 liste in iz njih nastale organe, npr. klični listi,
 dnični listi, ovršni listi, zeleni listi, luskolisti,
 cvetni listi, listni trni GL.: cvetni list, dnični list,
 klični list, luskolist, ovršni list, zelèni list

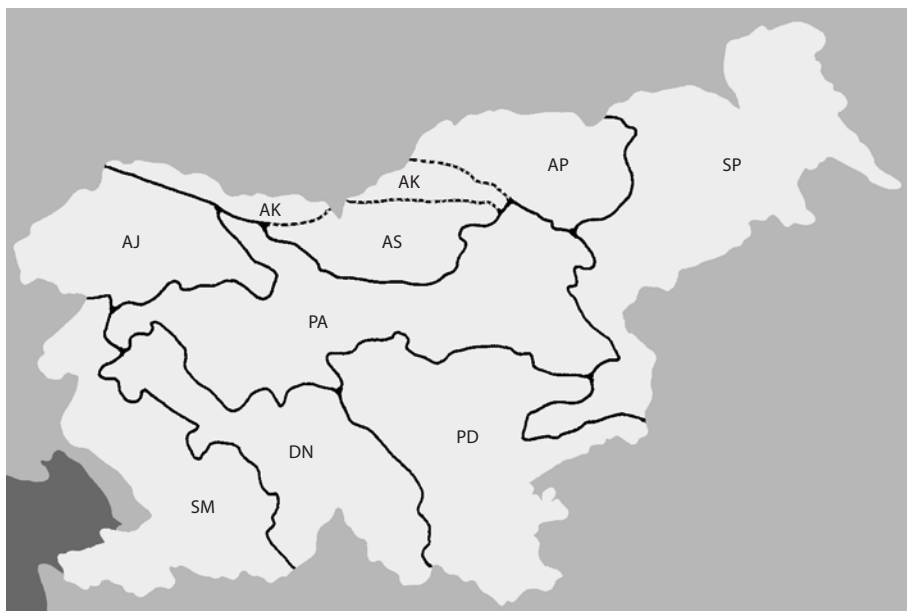
ang.: phyllome n

nem.: Phyllom n

filomórf -a m organ. listu podoben organ nekate-
 rih kritosemenk /Angiospermae/, ki združuje
 lastnosti lista in stebela, na njem pa nastajajo
 korenine, hčerinski filomorfi in cvetoči po-
 ganjki, npr. pri rodovih *Streptocarpus*, *Epi-
 thema*

- ang.:** phyllo-morph n
nem.: Phyllo-morph m
- filoplazmódij** -a m **mikol.** brezjadrn, razvejen plazmódij, ki vsebuje skupke posameznih celic, značilen za labirintulomicete (*Labyrinthulomycota*) **PRIM.:** fuzijski plazmódij, páraplazmódij, psévdoplazmódij
ang.: phylloplasmodium n
nem.: Filoplasmodium n
- filosfêra** -e ž **ekol.** območje, v katerem se listna površina stika z okoljem **PRIM.:** rizosfêra
ang.: phytosphere n
nem.: Phyllosphäre f
- filotaksija** -e ž **organ.** → namestitév listov
- filtracijska upórnost** -e -i ž **fiziol., ekol.** upornost, ki nastaja zaradi prečnih celičnih sten v ksilemskih prevajalnih elementih, zaradi česar je učinkovitost prevajanja vode manjša
ang.: filtration resistance n
nem.: Filtrationswiderstand f
- fmikólne glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** → koprofilne glíve
- fínbos** -a in fynbos -a [fínbos] m (afř.) **biogeogr., fitocen.** sklerofilna vednozelená grmovná vegetácija v jugozahodnih predelih Južne Afrike s podnebjem, podobnim sredozemskemu, za katero so značilne zlasti različne vrste protejev (Proteaceae) **PRIM.:** čaparál, mákija, skráb
ang.: fynbos n
nem.: Fynbos n
- fisurální sorálíj** -ega -a m **lihen.** → žlebičasti sorálíj
- fitín** -a m **biokem., fiziol.** ester heksafosforne kisline in inozitola, ki je zaloga fosfata in se skupaj z globoidom in proteinskim kristalom nahaja v alevronskem zrnu, zlasti v semenih
ang.: phytin n
nem.: Phytin n
- fitnes** -a m **ekol.** relativná konkurenčna sposobnost določenega genotipa, ki jo določa celota prilagoditev na ravni morfoloških, fizioloških, razmnoževalnih, fitogeografskih znakov, kaže pa se v povprečnem številu preživelih potomcev tega genotipa glede na druge
ang.: fitness n
nem.: Fitness f
- fitoaleksín** -a m **fiziol., ekol.** ekomon, ki ga rastli-
- na začne tvoriti kot obrambno snov ob ranitvah, napadu zajedavcev, rastlinojedov **GL.:** fazeolín, gliceolín, trifolirizín **PRIM.:** alomón, fitoanticipín, kairomón, sinomón
ang.: phytoalexin n
nem.: Phytoalexin n
- fitoanticipín** -a m **fiziol., ekol.** ekomon z bakteričnim in antimikotičnim delovanjem, ki je trajno prisoten v rastlini **PRIM.:** alomón, fitoaleksín, kairomón, sinomón
ang.: phytoanticipine n
nem.: Phytoanticipin n
- fitobéntos** -a m **algol.** združba alg, ki živijo na rečnem ali jezerskem dnu do fotične cone **GL.:** epifiton, epilíton, epipelón
ang.: phytobenthos n
nem.: Phytobenthos n
lat.: phytobenthos n
- fitocenologíja** -e ž **panoga botanike,** ki preučuje rastlinske združbe glede na njihov floristični sestav, razvoj, razširjenost **S:** fitosociologíja **GL.:** síndinámika, sínekologíja, sínhorologíja, sínkronologíja, sínmorfologíja, síntaksonomíja **PRIM.:** fitogeografíja, horologíja
ang.: phytocoenology n, phytosociology n
nem.: Pflanzensozio-logie f, Phytozönologie f
- fitocenolóška tabéla** -e -e ž **fitocen.** tabéla, v kateri je prikazana floristična zgradba določene združbe z ocenami pokrovnosti in sociabilnosti **S:** vegetacijska tabéla **GL.:** analítičná fitocenolóška tabéla, sintétična fitocenolóška tabéla
ang.: vegetation table n
nem.: Gesellschaftstabelle f
- fitocenolóški popis** -ega -a m **fitocen.** popis vseh rastlinskih vrst v homogenem sestoju združbe na popisni površini, ki vključuje oceno pokrovnosti in sociabilnosti **S:** fitosociolóški popis, vegetacijski popis
ang.: relevé n
nem.: Aufnahme f
- fitocenolóško kartíranje** -ega -a s **fitocen.** → vegetacijsko kartíranje
- fitocénon** -a m **fitocen.** združba, v kateri uspevajo samo značilnice višjih sintaksonomskih kategorij, ki nima značilnih in diferencialnih vrst, zaradi česar se poimenuje po prevladujoči vrsti, npr. fitocenon z navadnim trstom (*Phragmites australis*)

- ang.: phytocoenon n
nem.: Phytozönon n
- fitocenóza** -e ž **fitocen.** → rastlinska združba
- fitodegradacija** -e ž **fiziol., ekol.** *razgradnja organskih onesnažil v okolju, ki poteka z delovanjem rastlin, z njimi povezanimi mikroorganizmi, npr. čiščenje odpadnih vod s helofiti in hidrofiti* **PRIM.:** fitoekstrakcija, fitostabilizacija, rizofiltracija
ang.: phytodegradation n
nem.: Phytodegradation m
- fitoedafón** -a m **ekol.** *majhni rastlinski organizmi, navadno mikroskopske velikosti, ki živijo v tleh, npr. alge /Algae/, cianobakterije (Cyanobacteriota)*
ang.: phytoedaphon n
nem.: Phytoedaphon n
- fitoekologija** -e ž → ekologija rastlin
- fitoekstrakcija** -e ž **fiziol., ekol.** *odstranjevanje onesnažil, npr. težkih kovin, iz tal z uporabo rastlin, ki jih absorbirajo, kopičijo v različnih organih* **PRIM.:** fitodegradacija, fitostabilizacija, rizofiltracija
ang.: phytoextraction n
nem.: Phytoextraktion f
- fitofarmacija** -e ž *panoga, ki se ukvarja s preučevanjem rastlinam škodljivih organizmov in njihovih metabolitov ter z varstvom in zaščito rastlin pred njimi*
ang.: phytopharmacy n
nem.: Phytopharmacie f
- fitofarmakologija** -e ž *panoga farmakologije, ki se ukvarja z raziskovanjem delovanja kemičnih sredstev za varstvo rastlin na rastline*
ang.: phytopharmacology n
nem.: Phyto-Pharmakologie f
- fitofiziologija** -e ž → fiziologija rastlin
- fitogenetika** -e ž *panoga genetike, ki preučuje dedovanje lastnosti rastlinskih organizmov*
ang.: phyto genetics n pl.
nem.: Pflanzengenetik f, Phyto genetik f
- fitogeografija** -e ž *panoga botanike, ki preučuje razširjenost rastlin na Zemlji* **PRIM.:** fitocenologija, horologija
ang.: phytogeography n
nem.: Pflanzengeographie f
- fitogeografsko območje Slovenije** -ega -a -- s
- fitogeogr.** po M. Wrabru *vsako od šestih območij Slovenije, na katerih uspeva značilna flora, vegetacija* **GL.:** alpsko fitogeografsko območje Slovenije, dínarsko fitogeografsko območje Slovenije, prèdálpsko fitogeografsko območje Slovenije, prèddínarsko fitogeografsko območje Slovenije, súbmediteránsko fitogeografsko območje Slovenije, súbpanónsko fitogeografsko območje Slovenije (sl. str. 142)
ang.: Slovenian phytogeographic region n
nem.: slowenisches pflanzengeographisches Gebiet n
- fitohormón** -a m **fiziol.** ↔ hormón
- fitokelatín** -a m **biokem., ekol.** *peptid, na katerega se v rastlini vežejo težke kovine v kelatne komplekse, s čimer se prepreči njihovo škodljivo delovanje* **PRIM.:** metalotionein
ang.: phytochelatin n
nem.: Phytochelatin n
- fitoklímaks** -a m **fitocen.** ↔ klímaks
- fitokróóm** -a m **fiziol.** *svetlobni receptorski protein s fitokromobilinom, v dveh fotoreverzibilnih oblikah, ki absorbirata ali rdečo ali dolgovalovno rdečo svetlobo, s čimer omogočata zaznavanje dolžine dneva in s tem npr. uravnavata cvetenje, kalitev, rast, cirkadiane ritme* **GL.:** fitokróóm dolgovalóvno rdéčega spéktra, fitokróóm rdéčega spéktra
ang.: phytochrome n
nem.: Phytochrom n
- fitokróóm 660** -a -- [šeststošestdeset] m **biokem., fiziol.** → fitokróóm rdéčega spéktra
- fitokróóm 730** -a -- [sèdemstotridèset] m **biokem., fiziol.** → fitokróóm dolgovalóvno rdéčega spéktra
- fitokróóm dolgovalóvno rdéčega spéktra** -a -- -- m **K:** Fdr, Pfr **biokem., fiziol.** *fiziološko aktivna oblika fitokroma modrozelenè barve, ki absorbira dolgovalovno rdečo svetlobo, pri čemer se pretvarja v fitokrom rdéčega spéktra* **S:** fitokróóm 730 **PRIM.:** fitokróóm rdéčega spéktra
ang.: far-red light-absorbing phytochrome n, phytochrome 730 n, abb. Pfr
nem.: Phytochrom 730 n, abb. PDR
- fitokromobilín** -a m **fiziol.** *linearni tetrapirólno kromofor, ki je sestavni del fitokroma*
ang.: phytochromobiline n
nem.: Phytochromobilin n

- Legenda: AJ – Alpsko fitogeografsko območje: Julijske Alpe
 AK – Alpsko fitogeografsko območje: Karavanke
 AS – Alpsko fitogeografsko območje: Kamniško-Savinjske Alpe
 AP – Alpsko fitogeografsko območje: Pohorje
 DN – Dinarsko fitogeografsko območje
 PA – Predalpsko fitogeografsko območje
 PD – Preddinarsko fitogeografsko območje
 SM – Submediteransko fitogeografsko območje
 SP – Subpanonsko fitogeografsko območje

fitokróom rdéčega spéktra -a -- -- m **K:** Fr, Pr
 biokem., fiziol. *fiziološko neaktivna oblika fitokroma modre barve, ki absorbira rdečo svetlobo, pri čemer se pretvarja v fitokrom dolgovalovnordečega spektra* **S:** fitokróom 660
PRIM.: fitokróom dolgovalovnordečega spéktra
 ang.: red-absorbing phytochrome n, phytochrome 660 n, abb. Pr
 nem.: Phytochrom 660 n, abb. PHR

fitól -a m fiziol. *alifatski del molekule klorofila, ki nastane po odcepitvi porfirinskega dela v procesu hidrolize*
 ang.: phytol n
 nem.: Phytol n

fitolitorál -a m ekol. *litoralni pas vodnega telesca, ki je porasel z rastlinami*
 ang.: phytolittoral n
 nem.: Phytolittoral n

fitologija -e ž → botánika

fitomása -e ž ekol. → rastlinska biómása

fitomedicina -e ž *panoga kmetijstva, ki se ukvarja s preučevanjem rastlinskih bolezni, njihovih povzročiteljev, škodljivcev in plevelov ter njihovim zatiranjem*

ang.: phytomedicine n

nem.: Phytomedizin f

fitometalofór -a m biokem., ekol. *organska molekula, na katero se vežejo kovinski kationi v kelatne komplekse, značilna za nekatere vrste trav*

ang.: phytometallophore n

nem.: Phytometallophore n

fitopatologija -e ž *preučevanje rastlinskih bolezni in njihovih povzročiteljev ter njihovo zatiranje*

ang.: phytopathology n, plant pathology n

nem.: Phytopathologie f

fitoplánkton -a m ekol. *plankton v vodnem te-*

- lesu, ki ga sestavljajo mikroskopske alge /Algae/, cianobakterije (Cyanobacteriota)*
 ang.: phytoplankton n
 nem.: Phytoplankton n
- fitoprospekciija** -e ž ekol. *iskanje nahajališč določeni rud, ki vsebujejo težke kovine, z uporabo metalofitov*
 ang.: phytoprospection n
- fitoremediacija** -e ž fiziol., ekol. *uporaba rastlin za odstranjevanje onesnažil iz okolja ali njihovo detoksikacijo, npr. težkih kovin iz tal, vode, komunalnih odpadkov* GL.: fitodegradacija, fitoekstrakcija, fitostabilizacija, rizofiltracija
 ang.: phytoremediation n
 nem.: Phytoremediation f, Phytosanierung f
- fitosfêra** -e ž ekol. *del biosfêre, ki ga naseljujejo rastline* GL.: filozofêra, rizosfêra
 ang.: phytosphere n
 nem.: Phytosphäre f
- fitosiderofôra** -e ž biokem., ekol. → siderofôra
- fitosociologija** -e ž → fitocenologija
- fitosociološki popis** -ega -a m fitocen. → fitocenološki popis
- fitostabilizacija** -e ž fiziol., ekol. *zmanjševanje toksičnosti onesnažil v okolju z uporabo rastlin, ki te snovi vežejo na polipeptidne komplekse, izločene v rizosfêro, ter tako omejujejo njihovo dostopnost* PRIM.: fitodegradacija, fitoekstrakcija, rizofiltracija
 ang.: phytostabilisation n
 nem.: Phytostabilisierung f
- fitotoksična koncentracija** -e -e ž fiziol., ekol. *koncentracija snovi, onesnažila, ki v rastlini povzroča motnje, prehodne ali trajne poškodbe* GL.: akutna fitotoksična koncentracija, krónična fitotoksična koncentracija
 ang.: phytotoxic concentration n
 nem.: phytotoxische Konzentration f
- fitotoksična kovina** -e -e ž fiziol., ekol. *kemični element, navadno kovina, redkeje polkovina, ki je v ionski obliki škodljiva za rastline lahko v majhnih ali le v velikih koncentracijah, npr. mangan, svinec, živo srebro, kadmij, cink, nikelj, baker, krom, aluminij, železo, arzen, selen* GL.: fitotoksična težka kovina
 ang.: phytotoxic metal n
 nem.: phytotoxisches Metall n
- fitotoksična snôv** -e snovi ž fiziol., ekol. *snov, škodljiva za rastline, ki se nahaja v naravi ali se sprošča, nastaja zaradi dejavnosti človeka*
 GL.: alelopátska snôv
 ang.: phytotoxic substance n
 nem.: phytotoxischer Stoff m, phytotoxische Substanz f
- fitotoksična težka kovina** -e -e -e ž fiziol., ekol. *fitotoksična kovina z gostoto nad 4,5 gr/cm³, škodljiva za rastlino že v majhnih koncentracijah, sicer fiziološko nepomembna, npr. svinec, živo srebro, kadmij, krom, ali je škodljiva le v velikih koncentracijah, v manjših pa je pomembna sestavina encimov, npr. cink, baker, mangan, kobalt*
 ang.: phytotoxic heavy metal n
 nem.: phytotoxisches Schwermetall n
- fitotoksín** -a m fiziol., ekol. *toksin nekaterih rastlin, ki deluje toksično na druge rastlinske vrste, mikroorganizme, lišaje, glive, živali, redkeje na osebké iste vrste* PRIM.: mikotoksín
 ang.: phytotoxin n
 nem.: Phytotoxin n
- fizikalno-kémična sórpccija** -e -e ž ped., ekol. *spôsobnost tal, da ob prisotnosti vode začasno vežejo ione, molekule na koloide, s čimer postanejo anorganske snovi dostopne rastlinam* PRIM.: biološka sórpccija
 ang.: physical-chemical sorption n
 nem.: physikalische-chemische Sorption f
- fizikalno preperévanje** -ega -a s ekol., ped. *razpadanje trdne matične kamnine na manjše delce zaradi temperaturnih sprememb, erozijskega delovanja vode, vetra, pri čemer se njena kemična sestava ne spreminja* PRIM.: biogéno preperévanje, kémično preperévanje
 ang.: physical weathering n
 nem.: physikalische Verwitterung f
- fiziologija** -e ž veda, ki preučuje življenjske procese v organizmih GL.: fiziologija rastlín
 ang.: physiology n
 nem.: Physiologie f
- fiziologija rastlín** -e -- ž veda, ki preučuje življenjske procese v rastlinah S: fitofiziologija
 ang.: phytophysiology n
 nem.: Pflanzenphysiologie f
- fiziološka úra** -e -e ž fiziol. *notranji mehанизem uravnavanja cirkadianih ritmov v celici, ki ga omogoča endogeni oscilator skupaj z uravnavalcem časa, kot je menjava dneva in noči, ter nihanje temperature*

- ang.: clock mechanism n
nem.: physiologische Uhr f
- fiziološka valéncia** -e -e ž ekol. *območje, na katerem uspeva rastlina glede na razpon jakosti posameznega okoljskega dejavnika, kot ga omogočajo njene fiziološke lastnosti, brez prisotnosti konkurence*
ang.: physiological valence n
nem.: physiologische Valenz f
- fiziotíp** -a m fiziol., ekol. *rastlina, za katero so značilni določeni presnovni procesi, npr. metabolizem kalcija GL.:* kalciofobni fiziotíp, kalciotrófni fiziotíp
ang.: physiotype n
nem.: Physiotypus m
- flabelifórmna ožiljenost** -e -i ž organ. → *vilasta ožiljenost*
- flagél** -a m biol. → *bíček*
- flavín adenín dínukleotíd** -- -- -a m K: FAD biokem., fiziol. *neproteinski del nekaterih oksidativnih encimov, flavoproteidov, ki sodeluje kot prenašalec elektronov v mnogih presnovnih reakcijah, npr. pri fotosintezi*
ang.: flavin adenine dinucleotide n, abb. FAD
nem.: Flavinadenindinucleotid n, abb. FAD
- flavín mónonukleotíd** -- -a m fiziol. *nekovinska sestavina mnogih encimov, npr. NADH, pomembna v dihalni elektronski verigi v notranjih mitohondrijevih membranah*
ang.: flavin mononucleotide n
nem.: Flavinmononucleotid n
- flavón** -a m biokem., fiziol. *flavonoid v cvetovih, povrhnjici listov, stebel zelenih rastlin (Chlorobionta), katerega funkcija je zaščita rastline pred poškodbami zaradi UV-B-sevanja*
ang.: flavon n
nem.: Flavon n
- flavonóid** -a m biokem., fiziol. *vodotopna fenolna snov v vakuoli rdeče, modre, rumene barve, ki daje barvo rastlinskim organom in jih ščiti pred UV-B sevanjem, pred rastlinojedi, patogeni GL.:* antocián, antocianidín, antoksantín, apigenín, flavón, flavonól, genisteín, krizín, kurkumín
ang.: flavonoid n
nem.: Flavonoid n
- flavonól** -a m biokem., fiziol. *flavonoid, ki ščiti rastlino pred ultravijolično svetlobo in privablja oprasovalce*
ang.: flavonol n
- nem.: Flavonol n
- flávoproteíd** -a m biokem., fiziol. *proteid, ki vsebuje flavin nukleotid, navadno encim, katerega funkcija je prenos elektronov pri oksidacijsko-redukcijskih reakcijah, npr. pri celičnem dihanju*
ang.: flavoprotein n
nem.: Flavoprotein n
- floém** -a m hist. *prevajalno tkivo višjih rastlin za prevajanje asimilatov iz organov za asimilacijo v druge dele rastlin, ki je zgrajeno iz leptoma ter pripadajočih opornih, parenhimskih tkiv GL.:* primárni floém, sekundárni floém
ang.: phloem n
nem.: Phloem n
lat.: ploëma n
- floémska célica prenašálka** -e -e ž hist. *celica prenašalka v kambijevi coni žilne ovojnice, ki prevaja snovi v sitaste cevi floema ali iz njih PRIM.:* ksilémska célica prenašálka
ang.: phloem transfer cell n
nem.: Phloemtransferzelle f
- floémska materínska célica** -e -e ž hist. *celica, nastala s centrifugalno periklino delitvijo vretenaste kambijeve inicialke, iz katere se razvije celica sekundarnega floema PRIM.:* ksilémska materínska célica
ang.: phloem mother cell n
nem.: Phloemmutterzelle f
- floémski parenhím** -ega -a m hist. *parenhim, ki skupaj s prevajalnimi, opornimi tkivi sestavlja floem PRIM.:* ksilémski parenhím
ang.: phloem parenchyma n
nem.: Phloemparenchym n
lat.: parenchyma phloëmaticum n
- floémski sók** -ega -a m fiziol. *vodna raztopina asimilatov in drugih snovi, ki se pretaka po floemu*
ang.: phloem sap n
nem.: Siebröhrensaft m
- floémski trák** -ega tráku m hist. *radialno potekajoči parenhim v sekundarnem floemu, ki ga inicialke strženovih trakov prevodnega kambija tvorijo navzven*
ang.: phloem ray n, phloem strand n
nem.: Phloemstrahl m, Rindenmarkstrahl m
- floémsko prevájanje** -ega -a s fiziol. *prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi po floemu od vira k ponoru PRIM.:* ksilémsko prevájanje
ang.: phloem conduction n

nem.: Phloemleitung f

floémsko vlákno -ega -a s *hist. dolga, zašiljena sklerenhimska celica v sekundarnem floemu*

ang.: phloem fibre n

nem.: Bastfaser f, Phloemfaser f

flóra -e ž **1. bot.** vse rastlinske vrste, ki uspevajo na določenem območju, v regiji, državi, na celini

ang.: flora n

nem.: Flora f

lat.: flora f

2. bot. delo, v katerem so zbrane, popisane rastlinske vrste določenega območja, regije, države, celine

ang.: flora n

nem.: Flora f

floralna žléza -e -e ž *organ.* → cvétna žléza

floralni nektárij -ega -a m *organ.* → cvétni medóvnik

floridêjski škrob -ega -a m *biokem., algol. glukan, ki je založna snov rdečih alg (Rhodobionta), podobna glikogenu, amilopektinu, in se z jodom obarva rjavo*

ang.: floridean starch n

nem.: Florideenstärke f

floristični popis -ega -a m *fitocen. popis flore, ki uspeva na določenem območju GL.: fitocenolóški popis*

ang.: floristic record n

nem.: floristische Aufnahme f

floristično kartíranje -ega -a s *fitogeogr. vnaša-*

nje podatkov o prostorski razširjenosti rastlinskih vrst na kartografsko podlago

ang.: floristic mapping n

nem.: floristische Kartierung f

floristika -e ž *panoga botanike, ki preučuje floro določenega območja*

ang.: floristics n pl.

nem.: Floristik f

flórna oblást -e oblasti ž *fitogeogr. del Zemeljinega površja z značilno floro in vegetacijo, ki sta se v geološki preteklosti razvijali bolj ali manj samostojno GL.: antárktična flórna oblást, avstrálska flórna oblást, holárktična flórna oblást, kápska flórna oblást, neotrópska flórna oblást, paleotrópska flórna oblást*

ang.: floral kingdom n

nem.: Florenreich n

flórna provinca -e -e ž *fitogeogr. del florne regije, ki ga opredeljuje značilna flora in vegetacija*

ang.: floral province n

nem.: Florenprovinz f

flórna régija -e -e ž *fitogeogr. del florne oblasti, ki ga opredeljuje značilna flora in vegetacija*

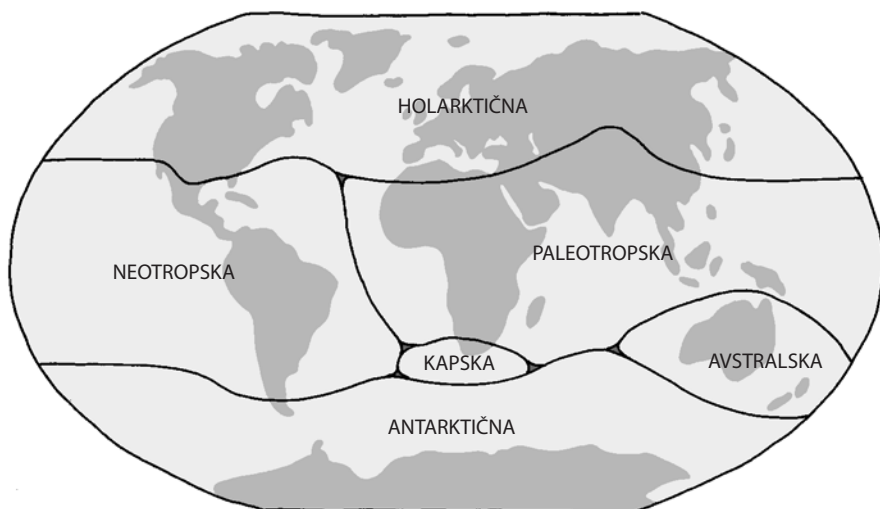
ang.: floral region n

nem.: Florenregion f

flórni distrikt -ega -a m *fitogeogr. del florne province ali flornega sektorja, ki ga opredeljuje značilna flora in vegetacija*

ang.: floral district n

nem.: Florendistrikt m

florne oblasti na Zemlji

flórni elemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** skupina rastlinskih vrst, opredeljena zlasti glede na geografsko razširjenost **GL.:** cénoelemènt, ékoelemènt, géoelemènt, hrónoelemènt, mígroelemènt

ang.: floral element n

nem.: Florenelement n

flórni séktor -ega -ja m **fitogeogr.** del florne province, ki ga opredeljuje značilna flora in vegetacija

ang.: floral sector n

nem.: Florensektor m

flórula -e ž **fitogeogr.** rastlinske vrste, ki uspevajo na določenem ožjem območju

ang.: florula n

nem.: Florula f

lat.: florula f

fobotaksija -e ž **fiziol., ekol.** taksija, ki jo sprožijo zunanji dražljaji, zaradi česar npr. prosto gibljive enocelične rastline naključno spremenijo smer gibanja tako, da se zbirajo v optimalnem območju delovanja dražljaja

PRIM.: tópotaksija

ang.: phobotaxis n

nem.: Phobotaxie f, Phobotaxis f

folikólni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** lišaji, ki rastejo na listih rastlin, npr. vrste iz rodu *Strigula*
S: epifilni lišáji

ang.: foliicolous lichens n pl.

nem.: foliicole Flechten f pl.

foliózni jetrenjáki -ih -ov m mn. **briol.** → listnati jetrenjáki

foraminátni vkljúčeni floém -ega -ega -a m **hist.** vključeni floem, ki je v obliki snopov vključen v sekundarni ksilem, npr. v deblih strihninovcev (*Strychnos*), v sekundarno odebeljenih koreninah svilnic (*Asclepias*) **PRIM.:** koncentrični vključeni floém

ang.: foraminate included phloem n

nem.: foraminates eingeschlossenes Phloem n

forból -a m **biokem., fiziol.** diterpen v mnogih mlečkovkah (*Euphorbiaceae*), katerega estri so toksični za rastlinojede

ang.: phorbol n

nem.: Phorbol n

fórma -e ž **K:** f. 1. **sist.** nenatančno opredeljena najnižja taksonomska kategorija, v katero so vključeni osebki znotraj simpatrične populacije, ki se od ostalih razlikujejo samo po po-

sameznih taksonomskih znakih, npr. po barvi cveta, posebni oblikovanosti organov, polnosti cvetov, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z imenom podvrste in dodanim razlikovalnim pridevkom, npr. *Achilea millefolium subsp. sudetica f. rosea* **S:** oblíka

ang.: form n

nem.: Form f

lat.: forma f

2. sintaks. **sintaksonomska kategorija**, nižja od asociacije, opredeljena z vrstami, ki nakažujejo različne okoljske razmere, po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana z imenom vrste za oznako, npr. bukovo gozd z jesensko vilovino geogr. var. s trilistno vetrnico forma z bodečo lobodiko (*Seslerio-Fagetum* var. geogr. *Anemone trifolia* forma *Ruscus aculeatus*)

ang.: form n, forma n

nem.: Form f

lat.: forma f

formácija -e ž **biogeogr., fitocen.** rastlinstvo z določeno fiziognomijo, enakimi življenjskimi oblikami, ki porašča večja območja, npr. tropski deževni gozd, savana

ang.: formation n

nem.: Formation f

forofít -a m **lihen., ekol.** drevo kot podlaga, na kateri uspevajo lišaji

ang.: phorophyte n

nem.: Phorophyt m

Försterjev resonánčni prenos -ega -ega -ôsa tudi försterjev resonánčni prenos -ega -ega -ôsa [fêrsterjev] m **fiziol.** → zakasnjèni resonánčni prenos

fósfoenólpiruvát -a m **K:** PEP **biokem., fiziol.** spojina s tremi atomi ogljika, vmesni produkt presnove pri celičnem dihanju, prejemnik ogljikovega dioksida v procesu fotosinteze, na katerega se z encimom fosfoenolpiruvat karboksilazo veže CO₂ pri C₄-rastlinah in CAM-rastlinah

ang.: phosphoenolpyruvate n, abb. PEP

nem.: Phosphoenolpyruvat n, abb. PEP

fósfoenólpiruvát karboksiláza -- -e ž **biokem., fiziol.** encim, ki veže CO₂ na fosfoenolpiruvat pri C₄-rastlinah in CAM rastlinah, pri čemer nastanejo oksalacetat, malat ali aspartat **S:**

- PEP-karboksiláza **PRIM.** **ŠE:** ribulózebifosfát karboksiláza/oksigenáza
ang.: phosphoenolpyruvate carboxylase n, PEP-carboxylase n
nem.: Phosphoenolpyruvat-Carboxylase f, PEP-Carboxylase f
- fósfoglicerát** -a m **K:** PGA **biokem., fiziol. organ-**
ska kislina s tremi atomi ogljika, ki nastaja kot prvi produkt fotosintezne karboksilacije v Calvin-Bensonovem ciklu in je vmesni produkt pri mnogih drugih presnovnih procesih
ang.: phosphoglycerate n, phosphoglyceric acid n, abb. PGA
nem.: Phosphoglycerinsäure f
- fósfoglicerín aldehíd** -- -a m **biokem., fiziol. trio-**
za, ki nastane v Calvin-Bensonovem ciklu kot izomer reducirane oblike ogljikovih spojin po redukciji iz fosfoglicerata
ang.: glyceraldehyde n
nem.: Glycerinaldehyd n
- fósfolipíd** -a m **biokem., fiziol. lipid, ki je pomem-**
ben v strukturi in funkciji bioloških membran
ang.: phospholipid n
nem.: Phospholipid n
- fosforilácija** -e ž **fiziol. nastanek ATP v svetlob-**
nih reakcijah fotosinteze **PRIM.:** fótoteletrónski transpórt, fotolízisa vóde
ang.: phosphorolysis n, phosphorylation n
nem.: Phosphorylierung f
- fosforiláza** -e ž **biokem., fiziol. encim, ki katalizi-**
ra vezavo fosfatne skupine od anorganskega fosfata na sprejemno molekulo
ang.: phosphorylase n
nem.: Phosphorylase f
- fosílna rastlína** -e -e ž **paleobot. bolj ali manj**
ohranjeni del rastline v sedimentih preteklih geoloških obdobj
ang.: fossil plant n
nem.: fossile Pflanze f
- fosílni areál** -ega -a m **fitogeogr. areal določene-**
ga rastlinskega taksona v preteklih geoloških obdobjih **GL.:** reliktni areál **PRIM.:** recéntni areál
ang.: fossil area n
nem.: fossiles Areal n
- fosílni pélod** -ega pelóda m **paleopalin. pelodna**
zrna v sedimentih iz preteklih geoloških obdobj, pri katerih je ohranjena le stena
ang.: fossil pollen n
- nem.:** fossiler Pollen m
- fótoavtotróf** -a m **fiziol., ekol. avtotrofni orga-**
nizem, ki za biosintezo lastnih visokomolekularnih organskih snovi izkorišča energijo sončevega sevanja, npr. večina rastlin **S:** fótovavtotrófni organizem, fótotróf **PRIM.:** kémoavvotróf
ang.: photoautotroph n
nem.: Photoautotroph m
- fótoavvotrofíja** -e ž **fiziol., ekol. avvotrofíja, pri**
kateri organizem za biosintezo visokomolekularnih organskih snovi izrabljajo energijo sončevega sevanja, zlasti vidni del spektra **PRIM.:** kémoavvotrofíja
ang.: photoautotrophy n
nem.: Photoautotrophie f
- fótoavvotrófni organizem** -ega -zma m **fiziol.,**
ekol. → fótovavvotróf
- fótobiónt** -a m **lihen. avvotrofni partner; ki živi**
v lišajski simbiozi z glivo, npr. nekatere vrste zelenih alg, cianobakterij (Cyanobacteriota) **S:** gonídij
ang.: photobiont n
nem.: Photobiont m
- fótoblástično séme** -ega seména s **fiziol. seme,**
ki je pri kalitvi občutljivo na svetlobo
ang.: photoblastic seed n
nem.: photoblastischer Samen m
- fótodestrúkcija** -e ž **fiziol., ekol. poškodba, pri**
kateri zaradi stresnega delovanja presežne jakosti svetlobe ali/in UV-sevanja razpadejo fotosintezna barvila, odmrejo tilakoidne strukture v kloroplastih **S:** fótopoškódba **GL.:** fótovvoksidácija
ang.: photodestruction n
nem.: Photodestruktion f
- fótodiferenciácija** -e ž **fiziol. nepovratni proce-**
si v rastlinah zaradi induktivnega delovanja svetlobe, ki sproži stimulacijo, npr. kalitve, cvetenja **PRIM.:** modifikácija (2)
ang.: photodifferentiation n
nem.: Photodifferenzierung f
- fótodinéza** -e ž **fiziol., ekol. gibanje citoplazme**
v celici, ki ga sproža svetloba, kar npr. povzroča prerazporejanje kloroplastov **PRIM.:** kemoodinéza
ang.: photodinesis n
nem.: Photodinese f
- fótodormánca** -e ž **fiziol., ekol. dormanca semen**

nekaterih vrst, rastočih v gozdni podrasti, zaradi neustreznega razmerja med fitokromom 660 in fitokromom 730, zaradi česar je onemogočena kalitev

ang.: photodormancy n

nem.: Photodormanz f

fótoekotíp -a m fiziol., ekol. *ekotíp, ki je gensko prilagojen določenemu svetlobnemu režimu na rastišču PRIM.: edáfski ekotíp, kémoekotíp, klimátski ekotíp, rítmoekotíp, temperatúrni ekotíp*

ang.: photoecotype n

nem.: Photo-Ökotyp m

fótoelektrónska transpórtna veríga -e -e -e *ž fiziol. veríga prenašalcev elektronov v tilakoidni membrani, po kateri se transportirajo elektroni od vode do končnega prejemnika, pri čemer sodelujejo reakcijski centri fotosistemov I in II, kovinski proteidi, kinoni, flavoproteidi, citokromi in kot prejemnik NADP*

ang.: photosynthetic electron transport chain n

nem.: photosynthetische Elektronentransportkette f

fótoelektrónski transpórt -ega -a m fiziol. *transport elektronov, ki poteka v tilakoidni membrani po fotoelektronski transportni verigi GL.: cíklični fótoelektrónski transpórt, nëcíklični fótoelektrónski transpórt, psévdocíklični fótoelektrónski transpórt PRIM.: fosforilácija, fotolíza vóde*

ang.: photoelectron transport n

nem.: Photoelektronentransport m

fótofosforilácija -e *ž fiziol. nastajanje molekul ATP iz ADP in anorganskega fosfata pri prehajanju protonov iz tilakoidnega lumna skozi ATP-azni kompleks v tilakoidni membrani v stromo kloroplasta, na osnovi elektrokemičnega gradienta protonov, nastalega ob fotolizi vode PRIM.: fótoelektrónska transpórtna veríga, fotolíza vóde*

ang.: photophosphorylation n

nem.: Photophosphorylierung f

fótoindúkcija -e *ž fiziol., ekol. indukcija cvetenja, kalitve zaradi vpliva svetlobe*

ang.: photoinduction n

nem.: Photoinduktion f

fótoinhibícija -e *ž fiziol., ekol. zmanjšanje intenzitete fotosinteze zaradi presežne jakosti svetlobe, ki povzroči motnje v transportu elektronov, inhibicijo fotosistema II*

ang.: photoinhibition n

nem.: Photoinhibierung f, Photoinhibition f

fótokémične reakcije fótosintéze -ih -ij -- *ž mn. fiziol., ekol. → fótosintézne svetlobne reakcije*

fótokémični smóg -ega -a m ekol. *zmes primarnih ali sekundarnih plinastih onesnažil, zlasti ozona, dušikovih oksidov, hlapnih ogljikovodikov, ki predvsem poleti nastaja v velikih urbanih središčih zaradi UV-sevanja*

ang.: photochemical smog n

nem.: photochemischer Smog m

fótolabílna rastlína -e -e *ž fiziol., ekol. rastlina, ki je občutljiva za veliko jakost svetlobe, npr. alge /Algae/, sencoljubni lišaji (Lichenes), sencoljubni mahovi /Bryophyta/, sencoljubne praproti (Filicophytina), potopljene vodne rastline, sencoljubne cvetnice /Anthophyta/ PRIM.: fótoestabílna rastlína*

ang.: photolabile plant n

nem.: photolabile Pflanze f

fótolézija -e *ž fiziol., ekol. lezija tkiva, biomembran, ki jo povzroča stresno delovanje velike jakosti svetlobe, UV-sevanja*

ang.: photolesion n

nem.: Photoläsion f

fótolíza vóde -e -- *ž fiziol. razpad vode ob porabi svetlobne energije v fotosistemu II, pri katerem se sprostijo elektroni, ki se nato vključujejo v fotoelektronsko transportno verigo, pri čemer se protoni kopičijo v tilakoidnem lumnu, sprošča pa se kisik S: Hillova reakcija PRIM.: fosforilácija, fótoelektrónski transpórt*

ang.: photolysis of water n

nem.: Photolyse des Wassers f

fótomodifikácija -e *ž fiziol., ekol. → fótomorfóza (1)*

fótomodulácija -e *ž fiziol., ekol. modulacija, pri kateri se zaradi optimalne osvetlitve, zaščite pred preveliko jakostjo svetlobe lega organov rastline, zlasti listov, spreminja glede na smer sončevega sevanja*

ang.: photomodulation n

nem.: Photomodulation f

fótomórf -a m lihen. *oblika lišajske steljke, ki je odvisna od vrste fotobionta, npr. pri nekaterih vrstah iz rodu Lobaria in Sticta*

ang.: photomorph n

nem.: Photomorph m

fótomorfogenétsko delovánje sévanja -ega
-a -- s fiziol., ekol. → fótomorfogenéza

fótomorfogenéza -e ž fiziol., ekol. spreminjanje zgradbe rastline, njenih delov zaradi delovanja svetlobe, npr. diferenciacija kloroplastov, razvoj senčnih ali sončnih listov, razvoj sončnih ali senčnih rastlin **S:** fótomorfogenétsko delovánje sévanja **PRIM.:** skótomorfogenéza
ang.: photomorphogenesis n
nem.: Photomorphogenese f

fótomorfóza -e ž 1. fiziol., ekol. specifični fenotipski razvoj rastline, organov, tkiv, na katero vpliva svetloba **S:** fótomodifikácija **GL.:** heliomorfóza, skiomorfóza

ang.: photomorphosis n

nem.: Photomorphose f

lat.: photomorphosis f

2. ekol. prilagoditev dela rastline na morfološko-anatomski ravni določenemu svetlobnemu režimu na rastišču, npr. sončni, senčni listi PRIM.: geomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza, tigmomorfóza

ang.: photomorphosis n

nem.: Photomorphose f

lat.: photomorphosis f

fótonastija -e ž fiziol., ekol. nastija, ki jo sproža spreminjanje jakosti svetlobe, npr. spreminjanje odprtosti rež, odpiranje, zapiranje cvetov pri nebinovkah (*Asteraceae*), kaktovkah (*Cactaceae*) **PRIM.:** hidronastija, higronastija, kémonastija, niktinastija, tērmonastija, tignonastija

ang.: photonasty n

nem.: Photonastie f

lat.: photonastia f

fótooksidácija -e ž fiziol., ekol. razgradnja klorofila, kloroplastov zaradi delovanja toksičnih snovi, npr. kisikovih radikalov, superoksidnih anionov, ki nastajajo zaradi velikih jakosti UV-sevanja

ang.: photooxidation n

nem.: Photooxidierung f

fótooksidánt -a m ekol. sekundarno, močno reaktivno plinasto onesnažilo, ki nastaja iz primarnih, zlasti dušikovih oksidov, hlapnih ogljikovodikov, zaradi učinkovanja UV-sevanja, npr. ozon, peroksiacetilnitrat

ang.: photooxidant n

nem.: Photooxidant m

fótoperiodízem -zma m 1. fiziol., ekol. odziv rastline z rastnimi, razvojnimi procesi na dolžino noči in dneva v določenem letnem času, npr. indukcija cvetenja, tvorba založnih organov, odpadanje listov

ang.: photoperiodism n

nem.: Photoperiodismus m

2. fiziol., ekol. prilagoditev razvoja, rasti rastline značilnostim svetlobnega režima na rastišču, zlasti dolžini dneva, noči, npr. indukcija cvetenja, odpadanje listov

ang.: photoperiodism n

nem.: Photoperiodismus m

fótopoškódba -e ž fiziol., ekol. → fótoDestrukcija

fótorespirácija -e ž fiziol., ekol. porabljanje kisika ob prisotnosti encima rubisco ter sproščanje CO_2 , ki poteka podnevi ob presežnih jakostih svetlobe, velikem parcialnem tlaku kisika za zaščito fotosinteznega aparata pred fotodestrukcijami, značilno samo za C_3 -rastline **S:** glikolátni metabolizem, svetlóbno díhanje **PRIM. ŠE:** díhanje

ang.: photorespiration n

nem.: Photorespiration f

fótosintát -a m fiziol., ekol. organska snov, nastala neposredno pri fotosintezi avtotrofnih organizmov, ki vsebuje usvojeno energijo **PRIM.:** asimilát

ang.: photosynthate n

nem.: Photosynthat n

fótosintéza -e ž fiziol., ekol. sinteza visokomolekularnih organskih snovi v fotoavtotrofnih organizmih iz anorganskih, pri čemer se porablja energija sončevega sevanja **PRIM.:** kémosintéza

ang.: photosynthesis n

nem.: Photosynthese f

fótosintézna bilánca -e -e ž ekol. → bilánca fótosintézne izmenjáve CO_2

fótosintézna fósfoenolpiruvát karboksilácija -e -- -e ž fiziol. fotosintezna karboksilácija, pri kateri se CO_2 ali HCO_3^- vežeta na fosfoenolpiruvat, pri čemer ob prisotnosti fosfoenolpiruvat karboksilaze nastanejo pri C_4 -rastlinah in CAM-rastlinah oksalacetat, malat ali aspartat **S:** PEP-karboksilácija **PRIM.:** fótosintézna ribulózebifosfát karboksilácija

ang.: photosynthetic phosphoenolpyruvate carboxylation n

nem.: photosynthetische Phosphoenolpyruvat-Carboxylierung f

fótosintézna karboksilácija -e -e ž **fiziol.** *začetna faza fotosinteznih ogljikovih reakcij, v kateri se CO₂ veže na prejemnik, pri čemer ob prisotnosti encima nastane prvi produkt fotosinteze, ki je pri C₃-rastlinah fosfoglicerat, pri C₄-rastlinah in CAM-rastlinah oksalacetat, pri C₄-rastlinah bikarbonat* **GL.:** fótosintézna fósfoenolpiruvát karboksilácija, fótosintézna ribulózebifosfát karboksilácija **PRIM.:** fótosintézna redúkcija, fótosintézna regenerácija

ang.: photosynthetic carboxylation n

nem.: photosynthetische Carboxylierung f

fótosintézna karboksilácija CAM-rastlín -e -e -- [kám] in [ceaèm] ž **fiziol.** *fotosintezna karboksilacija, ki poteka ponoči pri odprtih režah, pri kateri je produkt vezave CO₂ malat, značilna npr. za kaktovke (Cactaceae), mlečkovke (Euphorbiaceae), tolstičevke (Crasulaceae), nekatere druge sočnice* **PRIM.:** fótosintézna karboksilácija C₃-rastlín, fótosintézna karboksilácija C₄-rastlín

ang.: photosynthetic carboxylation of CAM plants n

nem.: photosynthetische Carboxylierung der CAM Pflanzen f

fótosintézna karboksilácija C₃-rastlín -e -e -- [cetri] ž **fiziol.** *fotosintezna karboksilacija v Calvin-Bensonovem ciklu, pri kateri je produkt vezave CO₂ fosfoglicerat s tremi atomi ogljika, ki nastane iz ribuloze bifosfata ob prisotnosti encima rubisco* **PRIM.:** fótosintézna karboksilácija CAM-rastlín, fótosintézna karboksilácija C₄-rastlín

ang.: photosynthetic carboxylation of C₃ plants n

nem.: photosynthetische Carboxylierung der C₃ Pflanzen f

fótosintézna karboksilácija C₄-rastlín -e -e -- [ceštíri] ž **fiziol.** *fotosintezna karboksilacija, pri kateri so prvi produkti vezave CO₂ oksalacetat, malat ali aspartat s po štiri atomi ogljika* **PRIM.:** fótosintézna karboksilácija CAM-rastlín, fótosintézna karboksilácija C₃-rastlín

ang.: photosynthetic carboxylation of C₄ plants n

nem.: photosynthetische Carboxylierung der C₄ Pflanzen f

fótosintézna redúkcija -e -e ž **fiziol.** *druga faza fotosinteznih ogljikovih reakcij Calvin-*

-Bensonovega cikla, v kateri se fosfoglicerat reducira z NADPH in ATP navadno v fosfogliceraldehid **PRIM.:** fótosintézna karboksilácija, fótosintézna regenerácija

ang.: photosynthetic reduction n

nem.: photosynthetische Reduktion f

fótosintézna regenerácija -e -e ž **fiziol.** *tretja faza fotosinteznih ogljikovih reakcij Calvin-Bensonovega cikla, v kateri se vsaka šesta molekula fosfogliceraldehida odcepi za tvorbo sladkorjev, ostalih pet pa se pretvori preko več vmesnih produktov nazaj v ribuloze bifosfat* **PRIM.:** fótosintézna karboksilácija, fótosintézna redúkcija

ang.: photosynthetic regeneration n

nem.: photosynthetische Regeneration f

fótosintézna ribulóze bifosfát karboksilácija -e -e ž **fiziol.** *fotosintezna karboksilacija, pri kateri se CO₂ veže na ribuloze bifosfat, pri čemer ob prisotnosti ribuloze bifosfat karboksilaze nastane fosfoglicerat* **PRIM.:** fótosintézna fósfoenolpiruvát karboksilácija

ang.: photosynthetic carboxylation n

nem.: photosynthetische Carboxylierung f

fótosintézna učinkovitost -e -i ž **fiziol., ekol.** *učinkovitost, določena z deležem absorbirane svetlobne energije, ki jo rastlina v fotosintezi veže kot kemično energijo, izražena v odstotkih vpadne svetlobe, npr. v naravnih ekosistemih znaša največ od 2 % do 2,5 %* **S:** fótosintézni izkoristek svetlobe

ang.: photosynthetic efficiency n

nem.: Photosyntheseleistung f

fótosintézna učinkovitost izrábe vóde -e -i -- -- ž **K:** **WUE** **fiziol., ekol.** *učinkovitost, ki jo določa razmerje med neto fotosintezo in transpiracijo, izraženo kot transpiracijska izguba vode na enoto absorbirane CO₂*

ang.: water-use efficiency of photosynthesis n, abb. WUE

nem.: Wassernutzungseffizienz der Photosynthese f

fótosintézna zmogljivost -e -i ž **fiziol., ekol.** *zmogljivost, ki jo določa maksimalna intenziteta neto fotosinteze pri naravnih koncentracijah CO₂ in optimalnih vrednostih drugih okoljskih dejavnikov na rastišču*

ang.: photosynthetic capacity n

nem.: Photosynthesekapazität f, Photosynthesevermögen n

fótosintézne ogljikove reakcije -ih -ih -ij
ž mn. **fiziol.** ciklično potekajoče reakcije v stromi kloroplasta, ki obsegajo Calvin-Bensonov cikel, pri C_4 -rastlinah in CAM-rastlinah pa še predhodno vezavo CO_2 na PEP ob prisotnosti fosfoenolpiruvat karboksilaze
S: reduktivni pentózeofosfátni cikel, RPP-cikel, neutr. temótné reakcije **GL.:** fótosintézna karboksilácija, fótosintézna redukácija, fótosintézna regenerácija

ang.: photosynthetic carbon reactions n pl.

nem.: photosynthetische Kohlenstoffreaktionen f pl.

fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín
-ih -ih -ij -- [kám] in [ceaèm] ž mn. **fiziol.** fotosintezne ogljikove reakcije, pri katerih ponoči nastaja prvi produkt karboksilacije oksalacetat, nastal iz fosfoenolpiruvata ob prisotnosti fosfoenolpiruvat karboksilaze, se nato pretvori v malat, se nakopiči v vakuoli, podnevi pa se pri zaprtih režah iz malata odcepi CO_2 , ki se vključi v Calvin-Bensonov cikel **S:** kislí metabolízem tolstíčevk **PRIM.:** fótosintézne ogljikove reakcije C_3 -rastlín, fótosintézne ogljikove reakcije C_4 -rastlín

ang.: crassulacean acid metabolism n, photosynthetic carbon reactions of CAM plants n pl.

nem.: Crassulaceen Säuremetabolismus m, photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der CAM Pflanzen f pl.

fótosintézne ogljikove reakcije C_1 -rastlín -ih -ih -ij -- [ceèna] ž mn. **fiziol.** fotosintezne ogljikove reakcije, pri katerih je prvi produkt karboksilacije bikarbonat kot produkt delovanja encima karboanhidraze, ki se nahaja v celicah povrhnjice sladkovodnih hidrofitov

ang.: photosynthetic carbon reactions of C_1 plants n pl.

nem.: photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C_1 Pflanzen f pl.

fótosintézne ogljikove reakcije C_3 -rastlín -ih -ih -ij -- [cetrí] ž mn. **fiziol.** fotosintezne ogljikove reakcije, pri katerih sta prvi produkt karboksilacije dve molekuli trioze fosfoglicerata, ki nastaneta ob prisotnosti encima rubisco, sledita fotosintezna redukacija in regeneracija **S:** temótné reakcije **PRIM.:** fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín, fótosintézne ogljikove reakcije C_4 -rastlín

ang.: photosynthetic carbon reactions of C_3 plants n pl.

nem.: photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C_3 Pflanzen f pl.

fótosintézne ogljikove reakcije C_4 -rastlín
-ih -ih -ij -- [ceštíri] ž mn. **fiziol.** fotosintezne ogljikove reakcije v celicah asimilacijskega parenhima, pri katerih se CO_2 veže na fosfoenolpiruvat ob prisotnosti fosfoenolpiruvat karboksilaze, prvi produkt karboksilacije so dikarbonske kisline, oksalacetat, malat ali aspartat, ki se transportirajo v celice žilnega ovoja, kjer se iz njih sprosti CO_2 , vključi se v Calvin-Bensonov cikel **PRIM.:** fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín, fótosintézne ogljikove reakcije C_3 -rastlín

ang.: photosynthetic carbon reactions of C_4 plants n pl.

nem.: photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C_4 Pflanzen f pl.

fótosintézne svetlóbne reakcije -ih -ih -ij ž mn. **fiziol., ekol.** fotosintezne reakcije, pri katerih se absorbirana energija sončevega sevanja porablja v kloroplastu za fotolizo vode, pri čemer se svetlobna energija pretvarja v kemično energijo ATP, ob prenosu elektronov iz vode preko obeh fotosistemov po fotoelektronski transportni verigi nastaja poleg ATP še NDPH, sprosti pa se kisik **S:** fotokémične reakcije fótosintéze **GL.:** fótoelektrónski transpórt, fótofosforilácija, fotolíza vóde

ang.: photosynthetic light reactions n pl.

nem.: photosynthetische Lichtreaktionen f pl.

fótosintézni cíkel redukácije ogljika -ega -kla -- -- m **fiziol.** → fótosintézne ogljikove reakcije

fótosintézni izkorístek svetlóbne -ega -tka -- m **fiziol., ekol.** → fótosintézna učinkovitost

fótosintézni izkorístek svetlóbnega sévanja
-ega -tka -- -- m **fiziol., ekol.** izkorístek svetlobnega sevanja pri fotosintezi, izražen v molih vezanega CO_2 ali sproščenega O_2 na mol absorbiranih fotonov

ang.: quantum yield n

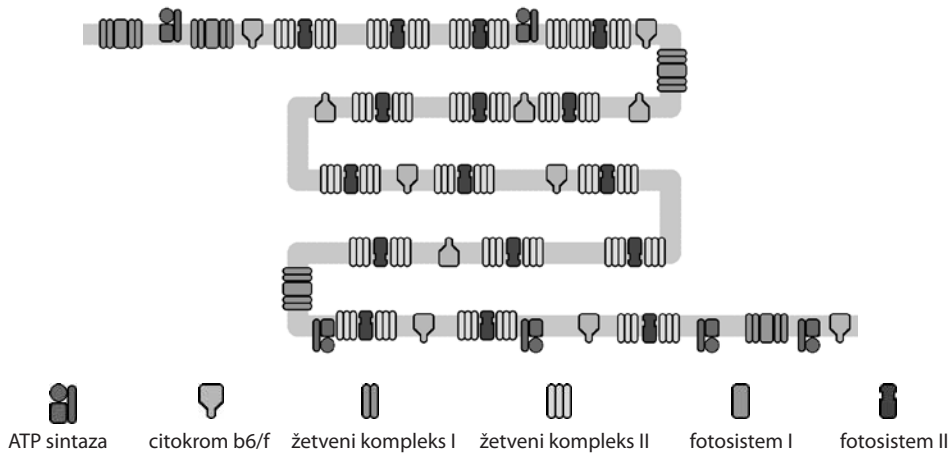
nem.: Quantenausbeute f

fótosintézni kolíčnik -ega -a m **fiziol., ekol.** molarno razmerje med kisikom, ki se sprosti med fotosintezo, in vezanim ogljikovim dikosidom

ang.: photosynthetic quotient n

nem.: Photosynthese-Quotient m

Proteinski kompleksi v izseku tilakoidne membrane

fótosintézno aktivni kromatofór -- -ega -a m
fiziol. *kromatofor*; ki vsebuje fotosintezna barvila
GL.: feoplást, kloroplást, rodoplást
PRIM.: fótosintézno nëaktivni kromatofór

ang.: photosynthetically active chromatophore n

nem.: photosynthetisch aktiver Chromatophor m

fótosintézno aktivno sévanje -- -ega -a s **K:**
PAR fiziol., ekol. *sevanje Sonca z valovnimi dolžinami med pribl. 400 nm in 710 nm, ki ga rastline lahko izkoriščajo za fotosintezo*

ang.: photosynthetically active radiation n, abb. PAR

PAR

nem.: photosynthetisch aktive Strahlung f, abb. PAR

PAR

fótosintézno barvílo -ega -a s fiziol. *barvilo, ki sodeluje pri svetlobnih reakcijah fotosinteze*
S: asimilacijsko barvílo **GL.:** anténsko barvílo, glávno fótosintézno barvílo
PRIM.: zaščitno barvílo

ang.: photosynthetic pigment n

nem.: Photosynthesepigment n

fótosintézno nëaktivni kromatofór -- -ega -a m fiziol. *kromatofor rdeče, oranžne, rume-ne barve, v katerem ne poteka fotosinteza*
PRIM.: fótosintézno aktivni kromatofór

ang.: photosynthetically inactive chromatophore n

nem.: photosynthetisch inaktiver Chromatophor m

fótosistém I -a -- [êna] m **K:** PS I fiziol. *mnogomo-*

lekulski kompleks v tilakoidnih membranah kloroplasta, v katerem potekajo fotokemične reakcije fotosinteze, ki vključuje na proteine vezana antenska barvila in klorofil a z absorpcijskim maksimumom pri 700 nm
PRIM.: fótosistém II

ang.: photosystem I n, abb. PS I

nem.: Photosystem I n, abb. PS I

fótosistém II -a -- [dvé] m **K:** PS II fiziol. *mnogomolekulski kompleks v granularnih tilakoidah kloroplasta, v katerem potekajo fotokemične reakcije, ki vključuje na proteine vezana antenska barvila in molekule klorofila a z absorpcijskim maksimumom pri 680 nm*
PRIM.: fótosistém I

ang.: photosystem II n, abb. PS II

nem.: Photosystem II n, abb. PS II

fótoštábilna rastlína -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina, ki je prilagojena velikim jakostim svetlobnega sevanja, npr. rastlina odprtih rastišč*
PRIM.: fótoštábilna rastlína

ang.: photostable plant n

nem.: photostabile Pflanze f

fótoštímuláciija -e ž fiziol., ekol. *sprožitev biosinteze določenih snovi v rastlini, na katero vpliva svetloba, npr. nastanek klorofila iz protoklorofilidov, sinteza antocijana*

ang.: photostimulation n

nem.: Photostimulation f

fótotáksíja -e ž fiziol., ekol. *taksíja mikroorga-*

- nizmov, prosto gibljivih celic, ki jo sprožajo svetlobni dražljaji, npr. gibanje lepoočke (Euglena) PRIM.: aërotaksija, kémotaksija*
 ang.: phototaxis n, phototaxy n
 nem.: Phototaxie f, Phototaxis f
- fototróf** -a m fiziol., ekol. ↔ fótoavtotróf
- fótotrofija** -e ž fiziol. *izkoriščanje energije svetlobe za sintezo lastnih snovi*
 ang.: phototrophy n
 nem.: Phototrophie f
- fótotropín** -a m fiziol. *proteinski receptor modre svetlobe pri fototropizmu, ki sproža obstransko prerazporeditev avksina v koleoptili na osenčeno stran, vpliva tudi na prerazporejanje kloroplastov, regulacijo rež*
 ang.: phototropin n
 nem.: Phototropin n
- fótotropízem** -zma m fiziol., ekol. *tropizem, ki ga sprožajo enostranski vir svetlobe, zaradi česar je rast delov rastline usmerjena proti viru, od njega stran ali pod določenim kotom GL.: héliotropízem PRIM.: aëotropízem, eléktrotropízem, grávitropízem, hídtropízem, hígtropízem, kémotropízem, térmotropízem, tígtropízem, trávmatotropízem*
 ang.: phototropism n
 nem.: Lichtwendigkeit f, Phototropismus m
- foveolátni pëlod** -ega pelóda m palin. *pelodna zrna, ki imajo na površini bolj ali manj globoke vdrtine*
 ang.: foveolate pollen n
 nem.: foveolater Pollen m
- Fr** -- [efër] m neskl. krat. **biokem., fiziol.** → fitokróf rdečega spektra
- fragmobazídij** -a m mikol. *dvocelični ali štiricelečni bazidij, ki je septiran, npr. pri rjah (Pucciniales), sneteh (Ustilaginales), uhljevkah (Auriculariales), drhtavkah (Tremellales) S: heterobazidij*
 ang.: phragmobasidium n
 nem.: Phragmobasidie f
 lat.: phragmobasidium n
- fragmoplást** -a m cit. *predel v celici, kjer začne iz vsebin Golgijevih veziklov po mitozih nastajati manjkajoči del celične stene med hčerinskima celicama v osrednjem delu delitvene ravnine celice, značilen za streptofite (Streptophyta)*
 ang.: phragmoplast n
 nem.: Phragmoplast m
- fragmospóra** -e ž mikol. *tros, ki nastane s fragmentacijo konidiogene hife, značilen za nekatere glive*
 ang.: phragmospore n
 nem.: Phragmospore f
 lat.: phragmospora f
- freatofít** -a m ekol. *rastlina, ki lahko uspeva v globoki vodi, kjer je visok hidrostatski tlak*
 ang.: phreatophyte n
 nem.: Phreatophyt m
- frekvénca** -e ž fitocen. → pogótnost
- frigána** -e ž (gre phrygana) **biogeogr., fitocen.** *nizka, nesklenjena vegetacija v predelih Grčije s sredozemskim podnebjem, nastala z uničenjem sklerofilnega vednozelenega gozda, v kateri poleg trnatih grmovnih vrst prevladujejo zlasti polgrmi, aromatične kserofilne zelenate trajnice PRIM.: garíga, tomiljár*
 ang.: phrygana n
 nem.: Phrygana f
- frigorifílna rastlína** -e -e ž ekol. → hladnoljubna rastlína
- frigorifílni relíkt** -ega -a m **fitogeogr.** → glaciálni relíkt
- fritilárijška embrionálna vréčka** -e -e -e ž **organ.** *tetrasporna embrionalna vréčka, ki ima v končnem stadiju osem jeder, pri čemer so zaradi vmesne delitve štiri jedra triploidna PRIM.: adóksna embrionálna vréčka, drúsna embrionálna vréčka, krizantemum-cinerariifólijška embrionálna vréčka, penaêjska embrionálna vréčka, peperómijška embrionálna vréčka*
 ang.: Fritillaria type of embryo sack n
 nem.: Fritillaria-Typ des Embryosacks m
- frónd** -a m **organ.** → mahalo
- frondóžno socvétje** -ega -a s **organ.** *socvetje, v katerem so krovní listi cvetov, stranskih socvetij podobni zelenim listom, npr. pri blagodišečem telohu (Helleborus odorus) PRIM.: brakteóžno socvétje, gólo socvétje*
 ang.: frondose inflorescence n
 nem.: frondose Infloreszenz f, frondoser Blütenstand m
 lat.: inflorescentia frondosa f
- fruktán** -a m **biokem.** *polisaharid, ki ga sestavljajo molekule fruktoze*
 ang.: fructan n
 nem.: Fructan n

- fruktóza** -e ž **biokem.**, **fiziol.** ketoza s šestimi atomi ogljika, ki je sestavina saharoze, nekaterih oligosaharidov, polisaharidov ter je zlasti založna snov in transportna oblika ogljika **S:** sádni sládkor
ang.: fructose n
nem.: Fructose f
- fukoksantín** -a m **biokem.**, **algol.** ksantofil, značilen za rjave alge (*Phaeophyceae*), kremnaste alge (*Bacillariophyceae*), zlate alge (*Chrysophyceae*) **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, kríptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín
ang.: fucoxanthin n
nem.: Fucoxanthin n
- fukosán** -a m **algol.** polisaharid, zgrajen iz fukoze, ki je založna snov v celicah rjavih alg (*Phaeophyceae*)
ang.: fucosan n
nem.: Fukosan n
- fukóza** -e ž **biokem.** pentoza, ki je sestavina polisaharidov, sestavni del celičnih sten gliv (*Mycota*), rastlin
ang.: fucose n
nem.: Fucose f
- fúlvo kislína** -- -e ž **ekol.**, **ped.** humusna snov rumenkaste do rjavkaste barve, topna v vodni raztopini pri vseh vrednostih pH, ki je za uspevanje rastlin ugodna sestavina humusa, pogosta zlasti v gozdnih tleh **PRIM.:** humín, humínska kislína
ang.: fulvic acid n
nem.: Fulvosäure f
- fumárna kislína** -e -e ž **biokem.**, **fiziol.** štirikarbonska dikarboksilna kislina, ki je vmesni produkt presnove v citratnem ciklu, in skupaj z drugimi kisljinami daje sadju kiselkast okus
ang.: fumaric acid n
nem.: Fumarsäure f
- fungicíd** -a m **ekol.** biocid, ki uničuje glive **PRIM.:** baktericíd, herbicíd
ang.: fungicide n
nem.: Fungizid n, Pilzbekämpfungsmittel n
- fungi imperfecti** -- -- [fúngi imperfékti] m neskl. mn. (lat. fungi imperfecti) **mikol.**, **zastar.** → dévteromicéte
- fungikólne glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** glive, ki živijo na drugih glivah kot zajedavci, komenzali ali saprobionti, npr. gomoljasta korenovka (*Collybia tuberosa*) na ostankih trosnjakov pri golobicah (*Russula*)
ang.: fungicolous fungi n pl.
nem.: fungikole Pilze m pl.
- fungistátik** -a m **biokem.** snov, ki zavira rast in razvoj gliv, ne da bi jih uničila **PRIM.:** bakterioistátik
ang.: fungistatic agent n
nem.: Antimycoticum n
- fungistáza** -e ž **mikol.** stanje, ko se zaradi prisotnosti navadno neznanih zaviralnih snovi glive ne razvijajo, npr. pojav, da troši gliv kalijo v laboratorijskih razmerah, v tleh pa ne **S:** mikostáza
ang.: fungistasis n, mycostasis n
nem.: Fungistasis f
- funíkel** -kla m **organ.** pecljata struktura, s katero je semenska zasnova pritrjena na placento
ang.: funicle n
nem.: Funikulus m, Nabelschnur f
lat.: funiculus m
- funkcionálni típ** -ega -a m **sist.**, **ekol.** skupina rastlinskih vrst, ki so podobno prilagojene okoljskim dejavnikom, ne glede na njihovo taksonomsko uvrstitev, npr. C₄-rastline
ang.: functional species group n, guild n
nem.: Gilde f
- funkcionálni znák** -ega -a m **ekol.** prilagoditev rastline na biokemični, fiziološki, strukturni ali razmnoževalni ravni določenim okoljskim dejavnikom, s čimer je omogočeno njeno preživetje
ang.: functional character n, functional trait n
nem.: Funktionsmerkmal n
- fuzárijski toksín** -ega -a m **mikol.** mikotoksin gliv iz roda *Fusarium*, npr. *Fusarium avenaceum*, *Fusarium moniliforme*, *Fusarium graminearum*, ki pri živalih, krmljenih z okuženim žitom, povzroča zlasti hormonske motnje **GL.:** trihotecén, zearalenón
ang.: fusarium toxin n
nem.: Fusarium-Toxin n
- fuzifórmna iniciálka** -e -e ž **hist.** podolgovata, vretenasta celica prevodnega kambija, nastala iz žilnega kambija, ki z delitvami navznoter tvori elemente sekundarnega ksilema, navzven pa sekundarnega floema **S:** vretênasta iniciálka

- ang.:** fusiform initial n
nem.: Fusiforminitiale f
- fuzifórmna parenhímska célica** -e -e -e ž **hist.** nepredeljena aksialna parenhimska celica, ki nastane z delitvami vretenastih kambijevih inicialk **PRIM.:** septirana parenhímska célica
ang.: fusiform initials n
nem.: spindelförmige Parenchymzelle f
- fuzíja** -e ž **biol., biotehn.** združitev dveh ali več celičnih struktur; npr. protoplastov; jeder **S:** zlitje
ang.: fusion n
nem.: Fusion f
- fuzíja protoplástov** -e -- ž **biotehn.** združitev dveh protoplastov, ki se vzpodbudi s kemičnimi snovmi ali električnim tokom **S:** zlitje protoplástov
ang.: fusion of protoplasts n
nem.: Protoplastfusion f
- fuzíjski plazmódij** -ega -a m **mikol.** plazmodij, ki nastane po popolnem zlitju miksameb v mnogojedrno plazemsko maso, značilen za prvinarje (*Protostelia*) **GL.:** afánoplazmódij, faneroplazmódij, protoplazmódij
ang.: fusion plasmodium n
nem.: Fusionsplasmodium n
- fuzikokcín** -a m **mikol.** toksični diterpenski glukozid v glivi *Fusicoccum amygdali*, ki pri rastlinah pospešuje rast celic, kar povzroča bolezensko venenje, npr. pri breskvah, mandljevcih
ang.: fusicoccin n
nem.: Fusicoccin n
- fynbos** -a [fɪnbos] m gl. fynbos

G

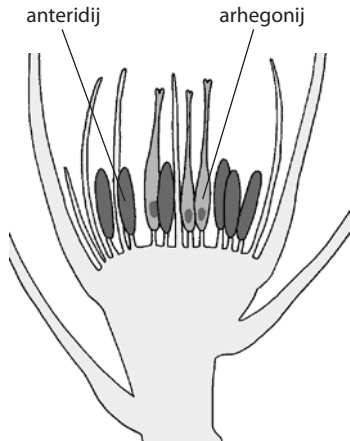
- GA** -- [geá] ž neskl. (ang. gibberellinic acid) krat. **biokem.**, **fiziol.** ↔ giberelínska kislína
- galaktán** -a m **biokem.** *polisaharid, ki ga sestavljajo molekule galaktoze in je sestavina matriksa celične stene*
ang.: galactan n
nem.: Galaktan n
- galaktomanán** -a m **biokem.**, **fiziol.** *polisaharid, sestavljen iz molekul galaktoze in manoze, ki je sestavina matriksa celične stene, npr. endosperma nekaterih semen*
ang.: galactomannan n
nem.: Galaktomanan n
- galaktóza** -e ž **biokem.**, **fiziol.** *enostavni sladkor iz šestih atomov ogljika, ki je sestavina nekaterih oligosaharidov in polisaharidov v matriksu celične stene*
ang.: galactose n
nem.: Galaktose f
- galerijski gozd** -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *gozd v obrežnem pasu večjih rek v tropskih predelih z izmenjujočim se sušnim in deževnim obdobjem, ki ga sestavljajo zlasti vednozelenne drevesne vrste*
ang.: fringing forest n
nem.: Galeriewald m
- galérta** -e ž **algol.** *želatinasti ovoj pri nekaterih algah, cianobakterijah (Cyanobacteriota), zgrajen iz ogljikovih hidratov, ki fitoplanktonu omogoča oblikovanje navideznih kolonij, fitobentosu pa pritrđitev na podlago*
ang.: mucilage n
nem.: Gallerte f
- galértasta ovójnica** -e -e ž **1. lihen.** *tanka, želatinozna ovojnica, ki odzunaj obdaja sporo*
ang.: gelatinous layer n
nem.: Gallerthülle f
2. lihen. *tanka, želatinasta plast, ki odzunaj pokriva askom*
ang.: gelatinous layer n
nem.: Gallerthülle f
- galértasti lišáji** -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji s cianobakterijami (Cyanobacteriota) kot fotobionti, katerih homeomerna steljka se lahko pergmentasto izsuši, v vlagi pa znova želatinasto nabrekne, npr. pri vrstah iz rodu Collema*
ang.: gelatinous lichens n pl.
nem.: Gallertflechten f pl.
- gálna kislína** -e -e ž **biokem.**, **fiziol.** *fenolna kislína, ki je v rastlini pomembna za nastanek galotaninov*
ang.: gallic acid n
nem.: Gallussäure f
- galotanín** -a m **biokem.**, **fiziol.** *fenol, ki navadno zavira rast rastlin in deluje alelopatško na druge organizme na istem rastišču*
ang.: gallotannin n
nem.: Gallotannin n
- galvánotropízem** -zma m **fiziol.** → eléktrotropízem
- gaméta** -e ž **razmn.** *običkana ali neobičkana, enojedrna haploidna celica brez celične stene, ki se z drugo tako celico pri spolnem razmnoževanju združi v zigoto* **S:** spolna celica **GL.:** jajčna celica
ang.: gamete n
nem.: Gamete f
- gametángij** -a m **1. biol.** *organ, v katerem nastajajo gamete*
ang.: gametangium n
nem.: Gametangium n, Gametengefäß n
2. mikol., algol. → gametocísta
- gametangiofór** -a m **briol.** *iz gametofita izraščajoči organ, ki na vrhu nosi gametangije, značilen za nekatere steljkeste jetrenjake* **GL.:** anteridiofór
ang.: gametangiophore n
nem.: Gametangienstand m
- gametángiogamíja** -e ž **mikol.** *spolno razmnoževanje, pri katerem se združita spolno različno diferencirana gametangija, ne na-*

stajajo pa gamete, npr. pri zaprtotrosnicah (*Ascomycota*)

ang.: gametangiogamy n

nem.: Gametangiogamie f

lat.: gametangiogamia f

»cvet« pri listnatem mahu (*Mnium*) z gametangiji

gametocísta -e ž mikol., algol. celica, v kateri pri spolnem razmnoževanju sočasno nastajajo gamete, npr. pri nekaterih glivah, algah S: ênocélični gametángij

ang.: gametangium n

nem.: Gametozyste f

lat.: gametocysta f

gametofít -a m razmn. osebek haploidne gametofitske generacije v metagenezi rastlin, ki tvori gamete, npr. protalij pri praprotnicah (*Pteridophyta*), embrionalna vrečka in pelodni mešiček pri semenkah (*Spermatophytina*), tkivna steljka ali brstu podobna rastlina pri mahovih (*Bryophyta*), raznolika haploidna steljka pri algah (*Algae*) GL.: môški gametofit, ženski gametofit PRIM.: sporofit

ang.: gametophyte n

nem.: Gametophyt m

gametofitska agamospermija -e -e ž razmn. agamospermija, pri kateri se embrio razvije iz embrionalne vrečke GL.: aposporija, diplosporija PRIM.: apogamija, psêvdogamija, sporofitska agamospermija

ang.: gametophytic agamospory n

nem.: gametophytische Agamospermie f

gametofitska generácija -e -e ž razmn. haplo-

idna spolna generacija v metagenezi rastlin, ki se razmnožuje spolno in lahko tudi nespolno, razvita kot protalij pri brstnicah (*Cormophyta*), ki obsega manjši del življenjskega kroga, pri mahovih (*Bryophyta*) pa je prevladujoči trajni del življenjskega kroga, razvita v obliki tkivne steljke ali brstu podobne rastline, pri algah haploidna steljka (*Algae*), raznolika po zgradbi in trajanju PRIM.: sporofitska generácija

ang.: gametophyte generation n

nem.: Gametophytgeneration f

gametogamija -e ž 1. biol. spolno razmnoževanje, pri katerem se združita gameti

ang.: gametogamy n

nem.: Gametogamie f

lat.: gametogamia f

2. mikol. oploditev, pri kateri se združita dve enaki ali neenaki gameti, pri čemer je prosto gibljiva navadno moška gameta GL.: anizogamija, izogamija, oogamija PRIM.: avtomiksa, cistogamija, hologamija, oogoniogamija, somatogamija, spermaciogamija, zigogamija

ang.: gametogamy n

nem.: Gametogamie f

lat.: gametogamia f

gamocísta -e ž mikol. spolna celica, navadno mnogojedrna, v kateri nastajajo le spolno diferencirana jedra, ne pa gamete, npr. pri jarmastih glivah (*Zygomycota*)

ang.: gamocyst n

nem.: Gamozyste f

lat.: gamocysta f

gamocíta -e ž biol. spolna celica, ki nastane pri hologamiji po združitvi miksoflagelatov ali miksameb, npr. pri sluzavcih (*Mycetozoa*), rodu *Dictyostelium*

ang.: gamocyte n

nem.: Gamozyt m

gamodém -a m ekol. dem, sestavljen iz ožje skupine osebkov, ki se med seboj razmnožujejo PRIM.: ekodém, topodém

ang.: gamodeme n

nem.: Gamodem n

gamofilija -e ž organ. zraslost sosednjih organov, zlasti listov, npr. zelenih listov, cvetnih listov, delov listov GL.: laterálna gamofilija, sêrijska gamofilija

ang.: gamophylly n

nem.: Gamophyllie f, Verwachsenblättrigkeit f

lat.: gamophyllia f

gamón -a m **biokem.**, **razmn.** spolni feromon, ki ga gamete, navadno jajčne celice, izločajo za privabljanje anterozoidov, npr. pri arhegonijevkah /Archegoniateae/

ang.: gamone n

nem.: Gametenlockstoff m, Gamon n

garíga -e ž (fr. garrigue) **biogeogr.**, **fitocen.** nizka, nesklenjena vegetacija v predelih Francije s sredozemskim podnebjem, nastala z uničenjem vednozelenega sklerofilnega gozda, v kateri poleg trnatih grmovnih vrst prevladujejo zlasti polgrmi, aromatične zelnote trajnice **PRIM.:** frigána, tomiljár

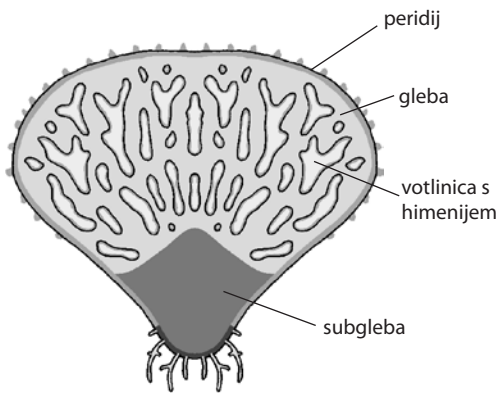
ang.: garrigue n

nem.: Garrigue f

gasterálni bazidióm -ega -a m **mikol.** trosnjak prostotrošnic (Basidiomycota), pri katerem trosovnica z bazidiji, na katerih nastajajo statizospore, obsega zaprto notranjo površino

ang.: gasteral basidioma n

nem.: gasterales Basidioma n

gasteralni bazidióm

gasterokonídij -a m **mikol.** → gasterospóra

gasterospóra -e ž **mikol.** kroglasta klamidospóra z debelo steno pri položenkah (Ganoderma) S: gasterokonídij

ang.: gasteroconidium n, gasterospore n

nem.: Gasterospore f

lat.: gasterospora f

gasterotécij -a m **mikol.** trosnjak trebuchastih gliv (Lycoperdaneae) različnih oblik, sestavlj

vljen iz glebe, peridija, subglebe, pri katerem trosovnica z bazidiji obsega zaprto notranjo površino, pri redu Phallales pa ima tudi receptakel

ang.: gasterothecium n

nem.: Gasterothecium n

lat.: gasterothecium n

geitonogamíja -e ž **razmn.**, **ekol.** samoopraševanje, pri katerem se pelod enega cveta prenese na brazdo pestiča drugega cveta istega osebnika **PRIM.:** kleistogamíja

ang.: geitonogamy n

nem.: Geitonogamie f, Nachbarbestäubung f

lat.: geitonogamia f

géma -e ž **1.** **razmn.** vegetativna enocelična ali večcelična tvorba, nastala na rastlini, iz katere se razvije nov osebek **GL.:** zaródni brstič

ang.: gemma n

nem.: Gemme f

lat.: gemma f

2. **mikol.** nespolni propagul, nastal v notranjosti hif, ki omogoča preživetje in razširjanje

ang.: gemma n

nem.: Gemme f

lat.: gemma f

3. **palin.** krogličasti izrastek eksine pelodnega zrna ali troska

ang.: gemma n

nem.: Gemme f

gemátni pélod -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z gemami na površini

ang.: gemmate pollen n

nem.: gemmater Pollen m

gén -a m **gen.** del DNK, ki je nosilec informacije za sintezo določenega produkta, npr. encima

ang.: gene n

nem.: Erbfaktor m, Gen n

géncénter -tra m **agr.** → genétski cênter (1, 2)

gencianóza -e ž **biokem.**, **fiziol.** oligosaharid, ki je zgrajen iz ene molekule fruktoze in dveh molekul glukoze ter je založna oblika sladkorja zlasti pri sviščevkah (Gentianaceae)

ang.: gentianose n

nem.: Gentianose f

generácija -e ž **1.** **biol.** skupina osebkov, ki so potomci istih staršev

ang.: generation n

nem.: Generation f

2. **razmn.** rod v metagenезi z značilnim nači-

- nom* razmnoževanja, ki ima značilno število kromosomov v celičnih jedrih
ang.: generation n
nem.: Generation f
- generativna anizofilija** -e -e ž **organ.** → habituálna anizofilija
- generativna apogamija** -e -e ž **razmn.** *apogamija glede na spolno generacijo, ki da celice, iz katerih se razvije embrio* **PRIM.:** haploídna apogamija, mejótska apogamija
ang.: generative apogamy n
nem.: generative Apogamie f
- generativna célica** -e -e ž **cit.** *manjša od dveh celic v pelodnem zrnju, iz katere se po kalitvi peloda razvijeta dve spermalni celici pri kritosemenkah /Angiospermae/ in višjih golosemenkah ali spermatozoidi pri nižjih golosemenkah /Gymnospermae/* **PRIM.:** vegetativna célica
ang.: generative cell n
nem.: generative Zelle f
lat.: cellula generativa f
- generativna heterofilija** -e -e ž **organ.** → habituálna heterofilija
- generativni stádij** -ega -a m **fiziol.** *obdobje v življenju osebká z razvitimi spolnimi razmnoževalnimi organi, ko se spolno razmnožuje* **PRIM.:** vegetativni stádij
ang.: generative state n, reproductive phase n
nem.: generative Phase f, generatives Stadium n
- génét** -a m **biol.** *osebek, ki nastane iz zigote, ali vsi osebki, nastali iz njega z vegetativnim razmnoževanjem, zaradi česar imajo enak genom, npr. vse rastline jagodnjaka (Fragaria), ki nastanejo z vegetativnim razmnoževanjem s pritlikami* **PRIM.:** rámet **PRIM. ŠE:** klón
ang.: genet n
nem.: Genet m
- genétika** -e ž *veda, ki preučuje dedovanje lastnosti organizmov, njihovo variabilnost, nosilce dedovanja*
ang.: genetics n pl.
nem.: Genetik f, Vererbungslehre f
- genétska definícija vrste** -e -e -- ž **sist.** *definícija, ki vrsto opredeljuje kot sklad genov, v katerem se geni razmnožujejo s podvojevanjem DNK, ustvarjajo fenotipe organizmov, ti se spolno razmnožujejo, pri čemer nastajajo nove kombinacije genov*
ang.: genetic species concept n
nem.: genetischer Artbegriff m, genetisches Artkonzept n, genetische Spezies-Definition f
- genétska informácija** -e -e ž **gen.** *informácija za sintezo RNK in beljakovin, ki jo vsebujeta DNK in RNK* **S:** genétski zápis
ang.: genetic information n
nem.: genetische Information f
- genétska kóda** -e -e ž **biokem., gen.** *biokemična osnova dednosti, ki jo tvori zaporedje nukleotidnih baznih parov v DNK, s čimer se določa zaporedje aminokislin v beljakovini*
ang.: genetic code n
nem.: genetischer Code m
- genétski cênter** -ega -tra m **1. agr.** *geografsko območje, na katerem se pojavlja največje število oblik in različic v vrstah kulturnih rastlin* **S:** gécênter
ang.: gen centre n
nem.: Genzentrum n
- 2. agr.** *geografsko območje, iz katerega izvirajo udomačene vrste rastlin* **S:** gécênter
ang.: gen centre n
nem.: Genzentrum n
- genétski cênter rodú** -ega -tra -- m **fitogeogr.** *območje, na katerem je nastalo največje število vrst določenega rastlinskega rodu* **S:** razvojni cênter rodú **PRIM.:** težíščé vrst rodú
ang.: genus genetic centre n
nem.: Gattungsgenzentrum n
- genétski horizónt** -ega -a m **ped., ekol.** → tálni horizónt
- genétski zápis** -ega -a m **gen.** → genétska informácija
- genéza tál** -e -- ž **ped., ekol.** *nastanek in razvoj tal zaradi vpliva pedogenetskih dejavnikov, npr. podnebja, matične podlage, organizmov, reliefa, človeka* **S:** pedogenéza (2)
ang.: pedogenesis n
nem.: Bodenentwicklung f, Pedogenese f
- genius loci** -- -- [géníus lóci] m neskl. (lat.) **gen.** → lókus (2)
- généolemènt** -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, nastala na določenem geografskem območju* **PRIM.:** cénoelemènt, ékoelemènt, géoelemènt, hrónoelemènt, mígroelemènt
ang.: genoelement n
nem.: Genoelement n
- genóm** -a m **1. gen.** *dedna informácija celice, ki*

- se nahaja v haploidni garnituri kromosomov organizma*
 ang.: genome n
 nem.: Genom n
- 2. gen. celotna dedna informacija organizma**
 ang.: genome n
 nem.: Genom n
- genómika** -e ž *panoga genetike, biologije, ki se ukvarja s preučevanjem celotnih genomov, genov in njihovega izražanja na celostni ravni*
 ang.: genomics n pl.
 nem.: Genomik f
- genotíp** -a m *biol. celota strukturnih in funkcionalnih lastnosti organizma, ki nastane pod vplivom genoma* **PRIM.:** fenotíp
 ang.: genotype n
 nem.: Genotyp m, Genotypus m
 lat.: genotypus m
- genotípska adaptácija** -e -e ž *fiziol., ekol. → dédna prilagoditev*
- genotípska kseromorfóza** -e -e ž *fiziol., ekol. trajna, dedna zgradba rastline zaradi prilagoditve sušnemu okolju, npr. zgradba večine skleromorfnih vednozelenih listov, preobrazba listov v trne pri kaktovkah (Cactaceae), razvoj vodnega tkiva pri sukulentih* **PRIM.:** fenotípska kseromorfóza
 ang.: genotypic xeromorphosis n
 nem.: genotypische Xeromorphose f
- genotípska morfóza** -e -e ž *fiziol., ekol. trajna, dedno prenosljiva zgradba rastline glede na vpliv določenih okoljskih dejavnikov, npr. zaradi vpliva svetlobe, vlažnosti, temperature* **PRIM.:** fenotípska morfóza
 ang.: genotypic morphosis n
 nem.: genotypische Morphose f
- genotípska prilagodítev** -e -tve ž *fiziol., ekol. → dédna prilagoditev*
- génska banka** -e -e ž *agr., biotehn. zbirka genotipov različnih organizmov, hranjenih v posebnih ustanovah v ustreznih razmerah, z namenom, da se ohranja genski material, npr. hranjenje kultur, semen, trosov, gojitev redkih, ogroženih avtohtonih vrst, sort kulturnih rastlin, transgenih rastlin* **GL.:** seménska banka
 ang.: gene bank n
 nem.: Genbank f
- génska knjižnica** -e -e ž *gen., biotehn. zbirka kloniranih fragmentov DNK, ki navadno predstavljajo celotni genom določene celice, shranjene v ustreznih vektorjih*
 ang.: DNA library n, gene library n
 nem.: DNA-Bibliothek f, Genbibliothek f, genomische Bibliothek f
- génska tehnologíja** -e -e ž *gen., biotehn. biotehnološki postopki, s katerimi se spreminja genska zgradba organizma* **S:** génski inženíring
 ang.: genetic engineering n
 nem.: Genmanipulation f, Gentechnologie f
- génski inženíring** -ega -a m *gen., biotehn. → génska tehnologíja*
- génski polimorfizem** -ega -a m *gen. polimorfizem, pri katerem se pri populaciji ali vrsti posamezni gen redno pojavlja z več kot dvema aleloma*
 ang.: genetic polymorphism n
 nem.: genetischer Polymorphismus m
- génski zdírs** -ega -a m *biol., gen. neadaptivna sprememba v frekvenci genov, ki jo v majhni populaciji povzroča naključno spolno razmnoževanje, kar lahko povzroči izginotje nekaterih genov*
 ang.: genetic drift n
 nem.: genetische Drift f
- génsko spremenjéni organizem** -- -ega -zma m **K:** GSO *gen., biotehn. organizem, katerega dednina je bila spremenjena z metodami genske tehnologije* **GL.:** transgéna rastlína
 ang.: genetically modified organism n, abb. GMO
 nem.: genetisch modifizierter Organismus m, abb. GMO
- génius** -a m *sist. → ród*
- geobióm** -a m *biogeogr. → conobióm*
- geobotánika** -e ž *panoga botanike, ki preučuje odnose med rastlinami, združbami in okoljem, njihovo razširjenost na Zemlji*
 ang.: geobotany n
 nem.: Geobotanik f
- géoelemént** -ênta m *fitogeogr. rastlinska vrsta z značilno geografsko razširjenostjo* **GL.:** árktični géoelemént, boreálni géoelemént, mediteránski géoelemént, póntski géoelemént, srédnjeevrópski géoelemént, turánski géoelemént **PRIM.:** cénoelemént, ékoelemént, génoelemént, hrónoelemént, mígroelemént
 ang.: floristic element n

- nem.: Geoelement n
- geofit** -a m ekol. po Raunkiaerju *zelnata rastlina, pri kateri so brsti na podzemnem stebelu, preobraženem v koreniko, gomolj, čebulo, ali na koreninskih gomoljih, v neugodnem obdobju zaščiteni s prstjo* S: efemeroida, kriptofit GL.: čebulasti geofit, gomoljasti geofit, korenikasti geofit, koreninski geofit PRIM.: fanerofit, hamefit, hemikriptofit, terofit
ang.: geophyte n
nem.: Geophyt m
- geografska razlikovalnica** -e -e ž fitocen. *fitogeografsko specifična rastlinska vrsta, ki s svojim pojavljanjem nakazuje različnost floristične zgradbe in je podlaga za sintaksonomsko razlikovanje podobnih združb ali nižjih enot v posamezni združbi* PRIM.: ekološka razlikovalnica
ang.: geographic differential species n
nem.: geographische Differentialart f
- geografska varianta** -e -e ž sintaks. *sintaksonomska kategorija, opredeljena s geografskimi razlikovalnicami na prostorsko zamejenem delu asociacije, poimenovana z imenom vrste za oznako var. geogr., npr. gozd bukve z jesensko vilovino geogr. var. z velevetnim čobrom (Sesleria autumnalis-Fagetum var. geogr. Calamintha grandiflora)*
ang.: geographic variant n
nem.: geographische Rasse f
- geografski vikarist** -ega -a m fitogeogr. *sistemsko ozko sorodni, ekološko različni rastlinski taksoni, ki se prostorsko izključujejo in katerih areali se ne prekrivajo* PRIM.: ekološki vikarist
ang.: geographical vicariant n
nem.: geographische vikariierende Art f
- geografski vikarizem** -ega -zma m fitogeogr. *vikarizem, za katerega je značilno medsebojno prostorsko izključevanje sistemsko sorodnih rastlinskih taksonov zaradi geografske in genetske ločenosti posameznih delov areala nekdanje skupne izvorne vrste* PRIM.: ekološki vikarizem
ang.: geographical vicariance n
nem.: geographischer Vikarismus m
- geologija** -e ž veda, ki preučuje nastanek, razvoj, zgradbo Zemlje
ang.: geology n
nem.: Geologie f
- geomorfóza** -e ž fiziol., ekol. *sprememba na morfološko-anatomski ravni, nastala zaradi delovanja Zemljine težnosti, npr. dorziventralna simetrija cvetov pri krvenki (Lythrum), namestitev iglic pri navadni jelki (Abies alba)* PRIM.: fótomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza, tigmomorfóza
ang.: geomorphosis n
nem.: Geomorphose f
- geosféra** -e ž ekol. *kopenski del Zemljinega površja* GL.: litosféra, pedosféra PRIM.: atmosféra, hidrosféra
ang.: geosphere n
nem.: Geosphäre f
- geotóp** -a m ekol. *del geosfere z geološkimi, geomorfološkimi, hidrološkimi značilnostmi*
ang.: geotope n
nem.: Geotop n
- géotropízem** -zma m fiziol., ekol. → grávitropízem
- gerontoplást** -a m cit. *kloroplast, spremenjen zaradi staranja, pri katerem razpadejo snovi, ki vsebujejo dušik, ostanejo pa karotenoidi, ki ga obarvajo rumenooranžno*
ang.: gerontoplaste n
nem.: Gerontoplast m
- G₀-fáza** -e [gé nič] ž cit. *faza v interfazi celične ga cikla evkariontske celice, ki sledi navadno fazi G₁, ko se celica neha deliti in se diferencira v trajno tkivo* S: fáza G₀
ang.: gap₀-phase n, G₀-phase n
nem.: G₀-Phase f
- G₁-fáza** -e [gé éna] ž cit. *faza v interfazi celične ga cikla evkariontske celice, ki sledi mitozii, v katerem se celica pripravlja na fazo S ali pa preide v fazo G₀* S: fáza G₁
ang.: gap₁-phase n, G₁-phase n
nem.: G₁-Phase f
- G₂-fáza** -e [gé dvé] ž cit. *faza v interfazi celične ga cikla evkariontske celice, ki sledi fazi S, v katerem se jedro pripravlja na novo mitozo* S: fáza G₂
ang.: gap₂-phase n, G₂-phase n
nem.: G₂-Phase f
- G-horizónt** -a tudi horizónt G -a -- [gé] m ped., ekol. → gléjni horizónt
- giberelín** -a m biokem., fiziol. *rastlinski hormon z različnimi funkcijami, npr. pospešuje celično rast, celične delitve, sproži kalitev dorman-*

tnih semen, pospešuje rast pritlikavih rastlin v dolžino, zavira staranje listov in plodov, pospešuje cvetenje pri nekaterih rastlinah

ang.: gibberellin n

nem.: Gibberellin n

giberelínska kislína -e -e ž **K:** GA biokem., fiziol. rastlinski hormon, ki nastaja v poganjkih, listih in plodovih, v rastočem embriju in drugih delih semen, kjer pospešuje rast in razvoj celic, tkiv

ang.: gibberellinic acid n, abb. GA

nem.: Gibberellinsäure f, abb. GS

gibljiivi trós -ega -a m mikol. → zóospóra

gimnántni cvét -ega -a m organ. → àhlamidéjski cvét

gimnokárpni apotécij -ega -a m lihen., mikol. apotecij, katerega trosovnica je od začetka do konca razvoja odprta

ang.: gymnocarpous apothecium n

nem.: gymnocarpes Apothecium n

gimnotécij -a m mikol. → prototécij

ginécej -a m organ. del cveta, ki ga sestavljajo vsi plodni listi **GL.:** apokárpni ginécej, cenokárpni ginécej

ang.: gynaeceum n, gynoecium n

nem.: Gynaeceum n, Gynoecium n

lat.: gynaeceum n, gynaeceum n

gínkovci -ev m mn. (Ginkgopsida) bot., sist. razred semenk (Spermatophytina), ki obsega golo-semenke /Gymnospermae/ z edino recentno dvodomno vrsto dvokrpi ginko (*Ginkgo biloba*), z značilnimi pahljačastimi listi, s cvetovi na kratkih poganjkih, na ženskih osebkih je v cvetu en dolgopecljati plodni list z dvema semenskima zasnovama, moški cvetovi so združeni v mačice, moški gametofit je večceličen, spermatozoidi imajo miġetalko

ang.: ginkgopsida n pl.

nem.: Ginkgopsida m pl.

ginobazální vrát pestiča -ega vratú -- m organ. → dñični vrát pestiča

gínodiécijnost -i ž organ., razmn. → ženska dvódómnost

ginofór -a m organ. podaljšani internodij cvetišča med prašniki in plodnico, zaradi katerega je plodnica pecljata in dvignjena nad prašnike, npr. pri nekaterih kaprovčevkah (*Capparidaceae*) **PRIM.:** ándroginofór

ang.: gynophore n

nem.: Gynophor m

lat.: gynophorum n

ginogenéza -e ž biotehn. razvoj haploidnih rastlin iz ženskega gametofita in vitro

ang.: gynogenesis n

nem.: Gynogenese f

gínomonoécijnost -i ž organ., razmn. → ženska ênodómnost

ginostémij -a m organ. stebričasta struktura v cvetu kukavičevk (*Orchidaceae*), ki nastane z zraščanjem prašnika, vratu pestiča, rosteluma in brazde **S:** stebriček

ang.: gynostemium n

nem.: Gynostemium n

lat.: gynostemium n

gírocianín -a m mikol. barvilo nekaterih prstrosnic (*Basidiomycota*), ki ob poškodbi povzroča pomodrenje, npr. pri nekaterih gobanik (*Boletus*)

ang.: gyrocyanin n

nem.: Gyrocyanin n

gíromitrín -a m mikol. mikotoksin nekaterih gliv, npr. v pomladanskem hrčku (*Gyromitra esculenta*), ki pri ljudeh povzroča bruhanje, drisko, zlatenico

ang.: gyromitrin n

nem.: Gyromitrin n

gírús -a m lihen. gubasto predeljeni del trosovnice, ki je zgrajen iz tanke plasti trosovnice in sterilnega roba, značilen za rod *Umbilicaria*

ang.: gyrus n

nem.: Gyrus n

lat.: gyrus m

glaciál -a m geol. obdobje močnejših ohladitev s stadiali in interstadiali **S:** ledéna dóba **GL.:** dónavski glaciál, gúnški glaciál, míndelski glaciál, ríški glaciál, wúrmski glaciál **PRIM.:** ínterglaciál

ang.: glacial n

nem.: Glazial n

glaciální relikt -ega -a m fitogeogr. rastlinski takson, pripadnik subalpinske in alpinske flore, ki se kot ostanek nekdanje ledenodobne flore v sedanjosti ohranja v nižjih predelih na mikroklimatsko in konkurenčno ugodnih rastiščih **S:** frigorifilni relikt **PRIM.:** kserotérmi relikt, terciárni relikt, toploljubni relikt

ang.: glacial relict n

nem.: Glazialrelikt n

- lat.: relictum glaciale n
gládki éndoplázemski retikel -ega -ega -kla
 m cit. *endoplazemski retikel brez ribosomov*
PRIM.: zínati éndoplázemski retikel
 ang.: smooth endoplasmic reticulum n
 nem.: glattes endoplasmatisches Reticulum n
- gládki rizoid** -ega -a m briol. *rizoid, katerega notranja stran stene je brez izrastkov* **PRIM.:** čépkasti rizoid
 ang.: smooth rhizoid n
 nem.: glattes Rhizoid n
- glávica** -e ž 1. organ. *enostavno grozdasto socvetje, pri katerem so na zelo kratki, zaobljeni sočvetni osi nameščeni sedeči ali kratkopecljati cvetovi, npr. pri detelji (Trifolium)* **S:** kapítul (1) **PRIM.:** betič, češúlja, grózd, klás, kobúl, kôšek, máčica
 ang.: capitulum n
 nem.: Blütenköpfchen n, Köpfchen n, Köpfchenblütenstand f
 lat.: capitulum n
2. organ. *sejalni suhi plod, nastal iz cenokarpnega gineceja, s suhim osemenjem, ki se ob zrelosti semen odpira na različne načine* **GL.:** lopútasta glávica, lúknjičasta glávica, pokrôvčakasta glávica, predálasta glávica, predálasto-pretínasta glávica, pretínasta glávica, sóčna glávica **PRIM.:** mešiček, strók
 ang.: capsule n
 nem.: Kapsel f
 lat.: capsula f
- glavičasta brázda** -e -e ž organ. *brazda na kroglasto, polkroglasto razširjenem vršnem delu vratu pestiča npr. pri jegliču (Primula), kitajskem oslezu (Hibiscus rosa-synensis)* **S:** króglasta brázda **PRIM.:** črtálasta brázda, dískasta brázda, krpáta brázda, perésasta brázda
 ang.: globose stigma n
 nem.: kugelige Narbe f, kugeliges Stigma n
 lat.: stigma capitatum n
- glavičasti sorálij** -ega -a m lihen. *kroglasti soralij, ki nastane na dvignjeni zgornji strani krpic pri listastih in grmičastih lišajih, npr. pri vrstah Parmelia laevigata, Hypogymnia tubulosa*
 ang.: tubercolate soralium n
 nem.: Kopfsoral n
- glavkolíd Á** -a -- m biokem., fiziol. *seskviterpen, ki zaradi grenkega okusa odvrča rastlino-*
- jede, značilen pa je za mnoge vrste nebinovk (Asteraceae)*
 ang.: glaucolid A n
 nem.: Glaucolid A n
- glávna korenína** -e -e ž organ. *osrednja, odebeljena korenina, ki se pri aloriznem koreninskem sistemu razvije iz radikule in raste bolj ali manj navpično v tla* **S:** síčna korenína **PRIM.:** stránska korenína
 ang.: main root n
 nem.: Hauptwurzel f
- glávna žíla** -e -e ž hist. *najmočnejša žila v listu nekaterih vrst, ki navadno poteka v listnem rebru* **PRIM.:** stránska žíla
 ang.: main vascular bundle n, main vein n
 nem.: Hauptblattader f, Hauptleitbündel n
- glavníčasti lístni rób** -ega -ega -a m organ. *listni rob, podoben glavniku, ki ima dolge, ozke, vzporedne, proti vrhu usmerjene zobce*
 ang.: pectinate leaf margin n
 nem.: gekämmter Blattrand m
 lat.: margo folii pectinata f
- glávni fótosintézni pigmènt** -ega -ega -ênta m fiziol. → glávno fótosintézno barvílo
- glávni pogánjek** -ega -jka m organ. *poganjek, ki se razvije neposredno iz plumule embria*
 ang.: leading shoot n, main shoot n
 nem.: Hauptspross m, Haupttrieb m
- glávno fótosintézno barvílo** -ega -ega -a s fiziol. *fotosintezno barvilo v reakcijskih centrih fotosistema I in fotosistema II, ki pri fotoavtotrofnih svetlobno energijo pretvarja v energijo elektronov, se vključuje v fotoelektronsko transportno verigo, pri vseh fotoavtotrofnih organizmih je to klorofil a* **S:** glávni fótosintézni pigmènt **PRIM.:** anténsko barvílo
 ang.: main photosynthetic pigment n
 nem.: Hauptphotosynthesepigment n, Hauptpigment der Photosynthese n
- gléba** -e ž mikol. *notranjost gasterotecija trebuhaštih gliv (Lycoperdaneae), ki jo sestavlja trama, v kateri so s trosovnico obdane votlinice*
 ang.: gleba n
 nem.: Gleba f
 lat.: gleba f
- glèj** -a m ped., ekol. *hidromorfna tla s sivkastim, zelenkastosivim ali modrikastosivim glejnim horizontom pod humusno-akumulativnim, ki*

- nastajajo zaradi delovanja podtalnice* **PRIM.:** psevdoglêj, šôtna tlà
ang.: gley n
nem.: Gleyboden m
- gléjni horizont** -ega -a m **ped., ekol.** *horizont sivkaste, zelenkastosive ali modrikastosive barve, redkeje z rjastimi madeži, v katerem nastajajo zaradi podtalnice stalne ali občasne anaerobne razmere in potekajo redukcijski procesi* **S:** G-horizont **PRIM.:** eluviálni horizont, húmusno-akumulatívni horizont, iluviálni horizont, kámbični horizont, orgánski horizont, šôtni horizont
ang.: G horizon n, gleyic horizon n
nem.: Gleyhorizont m
- gliceolín** -a m **fiziol., ekol.** *fitoaleksin, ki nastaja v koreninah soje (Glycine max) kot obrambna snov ob okužbi s patogeni* **PRIM.:** fazeolín, trifolirizín
ang.: glyceollin n
nem.: Glyceollin n
- glikán** -a m **biokem.** *polimer ogljikovih hidratov, npr. škrob, amilozo*
ang.: glycan n
nem.: Glykan n
- glikofít** -a m **fiziol., ekol.** *rastlina, ki uspeva v okolju, kjer količina topnih anorganskih soli ne presega 1,5 % soli na suho težo tal* **S:** halofóbná rastlína **PRIM.:** halofít
ang.: glycophyte n
nem.: Glykophyt m
- glikogén** -a m **biokem., fiziol.** *polisaharidna razvejena makromolekula, sestavljena iz molekul glukoze, povezanih z alfa 1-4 in alfa 1-6 glikozidnimi vezmi na vsakem 3. do 5. ostan-ku glukoze, ki je založna snov gliv (Mycota), nekaterih prokariotov (Procarya)*
ang.: glycogen n
nem.: Glykogen n
- glikolát** -a m **biokem., fiziol.** *anion glikolne kisline, ki je pogosto v rastlinskih tkivih s fotosintezno funkcijo in je substrat za fotorespiracijo ter daje okus nezrelim plodovom*
ang.: glycolate n
nem.: Glykolat n
- glikolátni metabolizem** -ega -zma m **fiziol., ekol.**
 → fótorespirácija
- glikolípíd** -a m **biokem., fiziol.** *membranski lipid, ki veže ogljikove hidrate, lahko deluje kot signalna molekula v celični prepoznavi*
ang.: glycolipid n
nem.: Glykolipid n
- glikolízá** -e ž **fiziol.** *začetna faza celičnega dihanja, ki poteka v citoplazmi, v kateri se glukoza razgradi do piruvata, pri čemer nastajata ATP in NADH* **PRIM.:** citrátni cíkel, dihálna elektrónska veríga **PRIM. ŠE:** glukoneogenéza
ang.: glycolysis n
nem.: Glykolyse f
- glikón** -a m **biokem.** *sladkorni del glikozidne molekule, npr. glukoza, ramnoza*
ang.: glycon n
nem.: Glykon n
- glikoproteíd** -a m **biokem., fiziol.** *beljakovina, ki vsebuje ogljikove hidrate kot stranske verige, vezane na specifične aminokislinske dele, pogosto sestavina plazmaleme, matriksa celične stene*
ang.: glycoprotein n
nem.: Glykoprotein n
- glikozíd** -a m **biokem.** *spojina, sestavljena iz glikona in aglikona, npr. antocian*
ang.: glycoside n
nem.: Glykosid n
- glína** -e ž **ped., ekol.** *med genezo tal nastali sekundarni mineral, zaradi katerega se izmenjalna kapaciteta tal zelo poveča*
ang.: clay n
nem.: Ton m
- glioksilát** -a m **biokem., fiziol.** *spojina, ki nastaja v glioksilatnem ciklu iz acetil koencima A v glioksisomih*
ang.: glyoxylate n
nem.: Glyoxylat n
- glioksilátni cíkel** -ega -kla m **fiziol.** *cikel v glioksisomih, ki povezuje razgradnjo maščob v semenih z njihovo pretvorbo v sladkorje, v cikel se vključuje acetil koencim A, nastajata pa sukcinat, ki prehaja v mitohondrij in glioksilat, ki se skupaj z acetil koencimom A pretvori v malat in prehaja v citosol* **PRIM.:** glukoneogenéza
ang.: glyoxylate cycle n
nem.: Glyoxylatzyklus m
- glioksisóm** -a m **cit. mikrotelo,** *pogosto zlasti v celicah kalečih semen, v katerem se presnavljajo maščobne kisline*
ang.: glyoxisome n
nem.: Glyoxisom n

- glíve** -ív ž mn. (Mycota, Fungi) **mikol., sist.** kraljestvo heterotrofnih evkariontskih, nitastih ali enoceličnih, večinoma negibljivih organizmov, katerih celice so brez plastidov, imajo celično steno, ki večinoma vsebuje hitin in glukane, prehranjujejo se osmotrofno, živijo kot saprobionti, simbionti ali zajedavci, obsega pa hitridije (Chytridiomycota), jarmaste glive (Zygomycota), zaprtotrošnice (Ascomycota), prostotrošnice (Basidiomycota), glomeromicete (Glomeromycota) in mikrosporidije (Microsporidia)
ang.: fungi n pl.
nem.: Pilze m pl.
- glíve slúzavke** -ív -vk ž mn. **mikol., zastar. → biol., sist.** slúzavci
- glívna célica** -e -e ž cit. celica gliv, pri kateri je protoplazma obdana navadno s hitinsko celično steno ter vsebuje jedro in organele
ang.: fungal cell n
nem.: Pilzzelle f
- glívna odêja** -e -e ž **mikol., biotehn.** bolj ali manj debela odeji podobna plast, ki nastane pri rasti nekaterih gliv na mirujočem tekočem gojišču, npr. pri površinskem postopku proizvodnje citronske kisline z glivo *Asperillus niger* **GL. ŠE:** globínski micélij **PRIM. ŠE:** pélet
ang.: mycelial mat n
nem.: Myzeldecke f
- glívni zajedávec** -ega -vca m **mikol. → mikoparazit**
- glívni zatíč** -ega -a m **fiziol.** klinasto oblikovan del hife monotropoidnih mikoriznih gliv, ki prodre v epidermalno koreninsko celico
ang.: fungal peg n
nem.: Pilzhaken m
- glívno zajedávstvo** -ega -a s **mikol. → mikoparazitizem**
- globínska kultúra** -e -e ž **biotehn.** kultura, pri kateri se mikroorganizmi gojijo v tekočem gojišču, ki se neprestano meša in zrači, npr. pri industrijski proizvodnji antibiotikov, encimov, citronske kisline **S:** submêrna kultúra **PRIM.:** površinska kultúra
ang.: submerged culture n
nem.: Submerskultur f
- globínski ekstenzívni korenínski systém** -ega -ega -ega -a m **organ., ekol.** ekstenzívni koreninski sistem, ki raste v večjo globino, npr. pri nekaterih lesnatih rastlinah v sušnih predelih **PRIM.:** dvodélni ekstenzívni korenínski systém, površinski ekstenzívni korenínski systém
ang.: phreatophytic root system n
nem.: phreatophytisches Wurzelsystem n
- globínski micélij** -ega -a m **mikol.** micelij, ki se razvije, če se gliva goji v mešanem tekočem gojišču **S:** submêrni micélij **PRIM. ŠE:** glívna odêja, pélet
ang.: submerged mycelium n
nem.: Submersmyzel n
- globínski peridêrm** -ega -a m **hist.** periderm, ki nastane v globljih plasteh sekundarne skorje debela ali korenine med dalj časa trajajočo sekundarno debelitvijo, s čimer začne nastajati terciarna skorja
ang.: inner periderm n, inner peridermis n
nem.: Innenperiderm f
- globoid** -a m **cit.** okroglo telesce v alevronskem zrnu, ki ga sestavljajo kalcij-magnezijev fosfat in beljakovine
ang.: globoid n
nem.: Globoid n
- glomalín** -a m **fiziol.** glikoprotein, ki ga arbuskularne mikorizne glive izločajo v tla za zaščito hif pred mehanskimi poškodbami, izsušitvijo, zaradi lažjega prodiranja skozi substrat
ang.: glomalinal n
nem.: Glomalinal n
- glomeromicéte** -ét ž mn. (Glomeromycota) **mikol., sist.** deblo gliv (Mycota), ki tvorijo arbuskularno ali vezikularno-arbuskularno endomikorizo s kopenskimi rastlinami, nekatere so zajedavci višjih rastlin, razmnožujejo pa se nesporno z glomerosporami
ang.: glomeromycetes n pl.
nem.: Glomeromyzeten f pl.
- glomerospóra** -e ž **mikol.** nesporni tros pri glomeromicetah (Glomeromycota), ki se oblikuje na koncu hife ali odebeljene sporogene celice
ang.: glomerospore n
nem.: Glomerospore f
- glomêrul** -a m **organ. → klôbčič**
- glukán** -a m **biokem., fiziol.** polisaharid, sestavljen iz D-glukoznih enot, povezanih z glikozidnimi vezmi, ki je sestavina celične stene nekaterih gliv, rastlin ali rezervna snov n plastidih, npr. celuloza, amiloza, amilopektin

- ang.:** glucan n
nem.: Glukan n
- glukomanán** -a m **biokem., fiziol. polisaharid, sestavljen iz molekul glukoze in manoze, ki je sestavina matriksa celične stene golosemenk /Gymnospermae/, redkeje kritosemenk /Angiospermae/**
ang.: glucomannan n
nem.: Glukomannan n
- glukoneogenéza** -e ž **fiziol. biokemične reakcije v citoplazmi, ki povezujejo presnovo maščob in ogljikovih hidratov, v katerih iz piruvata nastaja glukoza PRIM. ŠE:** glioksilátni cíkel
ang.: gluconeogenesis n
nem.: Glukoneogenese f
- glukóza** -e ž **biokem., fiziol. aldoza iz šestih atomov ogljika, ki je sestavina saharoze ter mnogih oligosaharidov in polisaharidov ter je izhodiščni sladkor v presnovnih procesih S:** grózdni sládkor
ang.: glucose n
nem.: Glukose f
- glukozamín** -a m **biokem. derivat glukoze, ki ima amino skupino na drugem atomu ogljika in je sestavina hitina**
ang.: glucosamine n
nem.: Glukosamin n
- glukozinolát** -a m **biokem., fiziol. glikozid z zaščitno funkcijo pred rastlinojedi, v katerem je aglikon z žveplom vezan na glikon, ki je v vseh križnicah (Brassicaceae) in pogosto pri predstavnikih kaprovcev (Capparidales), za katere je značilno, da imajo pekoč okus in oster vonj S:** žvéplov glikozíd
ang.: glucosinolate n
nem.: Glucosinolate n, Senfölglycosid n
- glukuróoarabinoksílan** -a m **biokem. polisaharid, sestavljen iz glukuronske kisline, arabinose in ksiloze, ki je sestavina matriksa celičnih sten pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ in nekaterih enokaličnicah /Monocotyledoneae/**
ang.: glucuronarabinoxylan n
nem.: Glucuronarabinoxylan n
- glukurónska kislína** -e -e ž **biokem. organska spojina, nastala z oksidacijo glukoze, ki je v polimerizirani obliki sestavina pektinov in matriksa celične stene pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ in nekaterih enokaličnicah /Monocotyledoneae/**
ang.: glucuronic acid n
nem.: Glukuronsäure f
- glutatóión** -a m **tripeptid z antioksidativnim delovanjem, ki skupaj z askorbinsko kislino rastlino ščiti pred prostimi radikali**
ang.: glutathione n
nem.: Glutathion n
- gnétovci** -ev m mn. (Gnetopsida) **bot., sist. razred semenk (Spermatophytina), ki obsega golosemenke /Gymnospermae/ z maloštevilnimi recentnimi predstavniki, so lesnate rastline z različno morfološko zgradbo, z nekaterimi znaki, značilnimi za kritosemenke /Angiospermae/, npr. traheje v lesu, preprosto cvetno odevalo, zgrajeno iz krovnih listov PRIM.:** ginkovci, ságovci, storžnjáki
ang.: gnetopsida n pl.
nem.: Gnetopsida n pl.
- gnilóba** -e ž **fitopat. encimska razgradnja sočnih rastlinskih tkiv, ki jo povzročajo zlasti glive, nekateri drugi mikroorganizmi, npr. siva gniloba jabolka, ki jo povzroča Botryotinia fuckeliana, navadna sadna gniloba, ki jo povzroča Monilinia fructigena, gniloba plodov paprike, ki jo povzroča Phytophthora capsici**
ang.: decay n
nem.: Fäule f
- gniloživka** -e ž **fiziol., ekol. → saprofit**
- góba** -e ž **mikol. trosnjak makroskopskih gliv**
ang.: mushroom n
nem.: Pilz m
- góbasti parenhím** -ega -a m **hist. asimilacijski parenhim, ki je večinoma zgrajen iz izodiametričnih celic, z velikimi intercelularji, navadno v spodnji polovici listne sredice dorziventralnih listov PRIM.:** stebričasti parenhím
ang.: spongy mesophyll n, spongy parenchyma n
nem.: Schwammparenchym n
- góbčkasti vévec** -ega -nca m **organ. dvoustnati venec, ki ima šobasto izbočeni zgornjo in spodnjo ustno, ki zapirata venčno cev, npr. pri zajčku (Antirrhinum majus), rodu mardonščica (Linaria)**
ang.: personate corolla n
nem.: maulförmige Krone f

- lat.:** corolla personata f
- gojéne glíve** -ih -ív ž mn. **biotehn. užítne ali zdravilne glíve različnih vrst, ki se gojijo za tržišče v večjem obsegu, npr. dvotrosni kukmak (*Agaricus bisporus*), bukov ostrigar (*Pleurotus ostreatus*), svetlikava pološčenska (*Ganoderma lucidum*), šitake (*Lentinula edodes*)**
ang.: cultivated mushrooms n pl.
nem.: Kulturpilze m pl.
- gojéni trávnik** -ega -a m **biogeogr., fitocen. travnik na zmerno vlažnih tleh, antropogenega nastanka, ki ga zaradi večkratne košnje in gnojenja sestavljajo zlasti zmerno nitrofilne trave in druge zelne vrste PRIM.:** košenica, mokrotni trávnik, pášnik, súhi trávnik
ang.: meadow n
nem.: Fettwiese f
- gojíšče** -a s **biotehn. trdna ali tekoča osnova za gojenje mikroorganizmov, bakterij, gliv, tkivnih kultur, ki vsebuje vse za življenje potrebne hranilne snovi, vitamine, rastne snovi S:** médij, substrát (2)
ang.: medium n, substrate n
nem.: Medium n, Substrat n
- gôlec** -lca m **organ. oreh, nastal iz nadržale plodnice, z enim semenom, katerega suho osemenje je trajno zraslo s semensko ovojnico in se ob zrelosti ne odpira, značilen za trave (*Poaceae*) S:** kariópsa, zróno **GL.:** plévenec **PRIM.:** kriláti ôreh, rózka
ang.: caryopsis n, grain n
nem.: Caryopse f, Karyopse f
lat.: caryopsis f
- Golgijev aparát** -ega -a tudi **golgijev apárát** -ega -a [góldžijev] m **cit. organel v evkariontski celici iz membran, ki sodeluje pri sintezi snovi, se funkcionalno povezuje z endoplazemskim retikulumom, lizosomi, vakuolo in plazmalemo ter z vezikli prenaša snovi v celici S:** diktiosóm
ang.: Golgi apparatus n
nem.: Golgi-Apparat m
- Golgijev vezikel** -ega -kla tudi **golgijev vezíkel** -ega -kla [góldžijev] m **cit. vezikel, ki se odcepi od Goltgijevega aparata**
ang.: Golgi vesicle n
nem.: Golgi-Vesikel f
- góli bríst** -ega -a m **organ. brst, ki ni pokrit z luskolisti, npr. brsti pri navadni brogoviti (*Viburnum lantana*), drenu (*Cornus*) PRIM.:** pokríti bríst
ang.: naked bud n
nem.: nackte Knospe f
- góli cvét** -ega -a m **organ. → àhlamidéjski cvét**
gólo imé -ega -na s **sist., sinsist. → nomen nudum (1, 2)**
goloseménke -nk ž mn. /Gymnospermae/ **bot., sist. organizacijski tip semenk (*Spermatophytina*), pri katerih semenske zasnove ležijo prosto na plodnem listu, seme pa ni obdano s plodnim ovojem, obsegajo sagovce (*Cycadopsida*), ginkovce (*Ginkgopsida*), storžnjake (*Coniferopsida*) in gnetovce (*Gnetopsida*) PRIM.:** kritoseménke
ang.: gymnosperms n pl.
nem.: Gymnospermen m pl., Nacktsamer m pl.
- gólo socvétje** -ega -a s **organ. socvetje, v katerem posamezni cvetovi, posamezna socvetja nimajo pripadajočih krovnih listov, npr. košek pri pravi kamilici (*Chamomilla recutita*) PRIM.:** brakteóžno socvétje, frondóžno socvétje
ang.: naked inflorescence n
nem.: nackte Infloreszenz f, nackter Blütenstand m
lat.: inflorescentia nuda f
- gólt** -a m **organ. vhodni del venčne ali čašne cevi, pri vencu redkeje značilno obarvan, z luskami ali laski, npr. pri meti (*Mentha*)**
ang.: throat n
nem.: Schlund m
- góltna lúska** -e -e ž **organ. luskasta tvorba, ki se pojavlja v goltu venca ali čaše, npr. pri rodu volovji jezik (*Anchusa*)**
ang.: throat scale n
nem.: Schlundschuppe f
- gomólj** -a m **organ. mesnat založni del primarnega stebela ali korenine, ki nastane s primarno debelitvijo**
ang.: tuber n
nem.: Knolle f
lat.: tuber n
- gomóljasti geofít** -ega -a m **ekol. geofit, katerega podzemno steblo je preobraženo v gomolj, npr. ciklama (*Cyclamen purpurascens*), petelinček (*Corydalis*) PRIM.:** čebúlásti geofít, koreníkasti geofít, korenínski geofít

- ang.:** tuber geophyte n
nem.: Knollengeophyt m
- gomóljčne baktèrije** -ih -ij ž mn. **fiziol.** *simbiotske bakterije rodov Rhizobium in Bradyrhizobium, ki so v simbiozi s stročnicami (Leguminosae)*
ang.: nodular root bacteria n pl.
nem.: Knöllchen-Bakterien f pl.
- gomóljevke** -vk ž mn. **agr.** *kulturne rastline, ki se gojijo na polju ali vrtu zaradi užitnih stebelnih ali koreninskih gomoljev, npr. krompir (Solanum tuberosum)*
ang.: tubiferous crop plants n pl.
nem.: Knollengewächse n pl., Knollenpflanzen f pl.
- gonidiálna plást** -e plasti ž **lihen.** *plast v heteromerni lišajski steljki, v kateri so fotobionti*
ang.: gonidial layer n
nem.: gonidiale Schicht f
- gonídij** -a m **lihen.** → fotobiónt
- goniocísta** -e ž **lihen.** *del steljke nekaterih lišajev, zgrajen iz skupine celic alg, ki jih obdaja glivna ovojnica, npr. pri rodovih Spheconiscia, Moriola*
ang.: goniocyste n
nem.: Goniozyste f
- gonitocísta** -e ž **mikol.** → ándrogamocísta
- gonotrofíja** -e ž **briol.** *prehranska odvisnost ene generacije od druge pri nekaterih rastlinah z metagenezo, npr. pri mahovih /Bryophyta/, pri katerih je nespolna generacija prehransko trajno odvisna od spolne generacije*
ang.: gontrophy n
nem.: Gontrophie f
- gòrski íglasti gózd** -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *íglasti gozd v gorskem pasu gorstev zunaj borealnega pasu, ki ga sestavljajo v Evropi npr. smreka (Picea), jelka (Abies), rdeči bor (Pinus sylvestris), cemprin (Pinus cembra), navadni macesen (Larix decidua)* **PRIM.:** boreálni íglasti gózd
ang.: mountain coniferous wood n
nem.: Gebirgsnadelwald m
- gòrski trópski deževni gózd** -ega -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *trópski deževni gozd v predelih med 1000 m in 3500 m nadmorske višine, ki ga sestavljajo vednozeleni drevesa, povprečno visoka od 15 m do 20 m* **GL.:** obláčni gòrski deževni gózd **PRIM.:** nížinski trópski deževni gózd, sezónski trópski deževni gózd
ang.: tropical mountain rain forest n
nem.: tropischer Gebirgs-Regenwäld m
- gospól** -a m **biokem.** *fenilpropanoid v bombaževcu (Gossypium herbaceum), ki zavira delovanje glivnih hidrolitičnih encimov in štíti rastlino pred glivnimi, bakterijskimi patogeni*
ang.: gossypol n
nem.: Gossypol n
- gostítelj** -a m **fiziol., ekol.** *organizem, ki je drugemu organizmu vir hranilnih snovi ali mu nudi življenjski prostor* **GL. ŠE:** izmènični gostítelj **PRIM.:** zajedavec
ang.: host n
nem.: Wirt m
- gostíteljsko nèspecífíčni toksín** -- -ega -a m **mikol.** *mikotoksin, ki toksično deluje na več vrst gostiteljev, npr. fuzarna kislina* **PRIM.:** gostíteljsko specífíčni toksín
ang.: host non-selective toxin n
nem.: gastunempfindliches Toxin n
- gostíteljsko specífíčni toksín** -- -ega -a m **mikol.** *mikotoksin, ki toksično deluje le na določeno vrsto gostitelja, npr. viktorin* **PRIM.:** gostíteljsko nèspecífíčni toksín
ang.: host selective toxin n
nem.: gastempfindliches Toxin n
- gostòta vršte** -e -- ž **fitocen.** *povprečna oddaljenost med posameznimi osebkami iste vrste na določeni površini*
ang.: density n
nem.: Dichte f
- gostòtna anomalíja vòde** -e -e -- ž **fiz., ekol.** *lastnost vode, da je najgostejša in najtežja pri 4 °C*
ang.: water density anomaly n
nem.: Wasseranomalie f
- gózd** -a m **biogeogr.** *vegetacija, ki jo v zgornjem sloju sestavljajo drevesa navadno različnih vrst, v spodnjih pa podrast z lesnatimi in zelnatimi vrstami*
ang.: forest n
nem.: Wald m
- gozdárstvo** -a s **panoga,** *ki se ukvarja z gojenjem, izkoriščanjem gozdov, preučevanjem gozdnih ekosistemov*
ang.: forestry n
nem.: Forstwissenschaft f
lat.: silvicultura f
- gózdna mèja** -e -e ž **ekol., fitogeogr.** *območje, kjer*

zaradi neugodnih podnebnih razmer, oblikovanosti rastišča ali človekovega vpliva ni strnjene gozda **GL.:** alpinska gózdna mēja, polárna gózdna mēja

ang.: timber-line n

nem.: Waldgrenze f

gózdna savána -e -e ž **biogeogr.** → savánski gózd

gózdna stépa -e -e ž **biogeogr.** vegetacija na prehodu stepe v pas gozdov, kjer se mozaično izmenjujejo območja stepe in gozdni sestoji **S:** neutr. lésostépa **PRIM.:** pústa, súha stépa, trávniška stépa

ang.: forest steppe n

nem.: Waldsteppe f

gózdna túndra -e -e ž **biogeogr.** vegetacija na južnem robu arktičnega pasu, kjer se v tundri mozaično pojavljajo sestoji pritlikavega drevja **S:** neutr. lésotúndra **PRIM.:** lišájska túndra, mahóvna túndra, súbárktični gózd

ang.: forest tundra n

nem.: Waldtundra f

gózdni rezervát -ega -a m var. nar. z gozdom poraslo območje z veliko biotsko raznovrstnostjo, ki je zaradi posebnega znanstvenega, naravovarstvenega pomena zaščiten s pravnim aktom

ang.: forest reserve n

nem.: Waldreservat n

gózdni rób -ega -a m **biogeogr.** habitatni tip na prehodu med gozdom in travišči, obdelovalnimi površinami, v katerem prevladujejo grmi in visoke steblike

ang.: forest edge n

nem.: Waldrand m

gózd plemenitih listavcev -a -- -- m **fitocen.** gozd, v katerem prevladujejo tehnološko kakovostne drevesne vrste, npr. veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), beli javor (*Acer pseudoplatanus*), brest (*Ulmus*)

ang.: valuable broad-leaved forest n

gradiènt vódnega potenciála rastlíne -ènta -- -- -- m **fiziol., ekol.** razlika v vrednostih vodnega potenciála med posameznimi organi rastline, npr. med korenino, stblom, listi, pri čemer vrednosti v smeri proti vršnim delom postajajo bolj negativne

ang.: plant water potential gradient n

nem.: Wasserpotenzial-Gefälle der Pflanze n

graminějska réža -e -e ž **hist.** réža, pri kate-

ri imata celici zapiralki ročkasto oblikovan lumen, odebeljeno trebušno celično steno, raztegljiva ostaneta razširjena končna dela zapiralk s kloroplasti, zaradi česar se reža odpira špranjasto in vzporedno glede na povrhnjico, značilna za trave (*Poaceae*), ostričevke (*Cyperaceae*) **PRIM.:** amarilijška réža, helebórna réža, mníumska réža

ang.: Gramineae stomatal type n

nem.: Gramineen-Spaltöffnungstyp m

graminoíd -a m **ekol.** rastlina, ki je po morfoloških in ekoloških znakih podobna travam s podobno funkcijo kot trave v traviščih, npr. mnoge ostričevke (*Cyperaceae*), trpotčevke (*Plantaginaceae*), nekatere nebinovke (*Asteraceae*) kot je dlakavi gadnjak (*Scorzonera villosa*), kozja brada (*Tragopogon*), nekatere kobulnice, kot so nekatere vrste iz rodu prarast (*Bupleurum*)

granúl -a m **palin.** zrnati izrastek na površini pe-
lodnega zrna ali troska

ang.: granule n

nem.: Granulum n

lat.: granulum n

granulárna tilakoída -e -e ž **cit.** vsaka od skladasto naloženih tilakoid v kloroplastu, ki vsebuje pretežno fotosistem II **PRIM.:** stromatárna tilakoída

ang.: granular thylakoid n, packed thylakoid n

nem.: gehäuftes Thylakoid n, granuläres Thylakoid n

granulárni kloroplást -ega -a m **cit.** kloroplast z granumi v asimilacijskem parenhimu pri C_3 -rastlinah, CAM-rastlinah, pri C_4 -rastlinah pa le v asimilacijskem parenhimu izven žilnega ovoja

PRIM.: nègranulárni kloroplást

ang.: granulated chloroplast n

nem.: körniger Chloroplast m

gránum -a m **cit.** naložene tilakoide v kloroplastu, ki so zaradi klorofila v njih s svetlobnim mikroskopom vidne kot zrnca

ang.: granum n

nem.: Granum n

lat.: granum n

gravitacijska vóda -e -e ž **ekol.** voda, ki po dežju kratkotrajno zapolnjuje pore v tleh, večje od $8 \mu\text{m}$, in jo lahko rastline le deloma absorbirajo, ker odteka v globlje plasti **PRIM.:** kapilárna vóda

ang.: gravitational water n

nem.: Senkwasser n

gravitacijski potencial -ega -a m fiziol., ekol. *komponenta vodnega potenciala, pomembna pri visokih drevesih, globokih tleh in v vodnih telesih, ki jo predstavlja teža vode*

ang.: gravimetric potential n, gravitational potential n

nem.: Gravitationspotenzial n

grávitropízem -zma m fiziol., ekol. *tropízem, ki ga povzroča Zemljina težnost, zaradi česar je rast glavne korenine usmerjena proti viru težnosti, poganjkov pa stran od vira* S: géotropízem **PRIM.:** aêotropízem, eléktrotropízem, fótotropízem, hídrotropízem, hígotropízem, kémotropízem, têmotropízem, tígotropízem, trávmatotropízem

ang.: geotropism n, gravitropism n

nem.: Gravitropismus m

gr̂basti klobúk -ega -a m mikol. *klobuk, ki ima na sredini bolj ali manj izrazito gr̂bico, npr. pri polkrveni koprenki (Cortinarius semisan-guineus)*

ang.: umbonate cap n

nem.: gebuckelter Hut m

gr̂basti líst -ega -a m organ. *list z listno ploskvi-jo, ki je na obeh straneh gr̂bato izbočena*

ang.: gibbose leaf n

nem.: buckeliges Blatt n

lat.: folium gibbum n

gr̂ča -e ž morf. *les veje, vključen v les debla, ki je na tangencialnem vzdolžnem prerezu debla viden kot okrogel ali ovalni vključek*

ang.: knot n

nem.: Knoten m

grédelj -dlja m organ. → karína

gredljáta lístna plôskev -e -e -kve ž organ. *listna ploskev s poudarjeno osrednjo žilo, ki je na spodnji strani izbočena kot gredelj, na zgornji strani pa lahko poteka žlebasta vdolbina, npr. pri nekaterih travah*

gréks -a m ekol. *skupina hibridov, ki se razlikuje-jo po nastanku, izvirajo pa iz istih starševskih osebkov, npr. pri orhidejah (Orchidaceae)*

ang.: grex n

nem.: Grex m

lat.: grex m

gričévnata vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. *rastlin-ska vrsta, ki uspeva predvsem v gričévnatem*

vegetacijskem pasu S: kolínska vrsta **PRIM.:** niválna vrsta, nižínska vrsta, pôdvisokogôrska vrsta, sredogôrska vrsta, visokogôrska vrsta

ang.: colline species n

nem.: kolline Pflanzenart f

gričévnati vegetacijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. *vegetacijski pas, v Slove-niji na nadmorski višini med 200–250 m in 600–700 m, za katerega so v celinskih obmo-čjih Slovenije značilni zlasti gozdovi hrastov (Quercus) in belega gabra (Carpinus betu-lus), v primorskih pa grmišča in gozdovi s puhastim hrastom (Quercus pubescens) in črnim gabrom (Ostrya carpinifolia)* S: kolínski vegetacijski pás **PRIM.:** niválni vegetacijski pás, nižínski vegetacijski pás, pôdvisokogôrski vegetacijski pás, sredogôrski vegetacijski pás, visokogôrski vegetacijski pás

ang.: colline vegetation belt n, hilly vegetation belt n

nem.: Hügelland-Vegetationsstufe f

gr̂m -a m organ., ekol. *nižja lesnata rastlina, na-vadno razrasla že pri tleh, brez razločnega debla in s trajnimi poganjki* **PRIM.:** drevó, lijána, pôlgr̂m

ang.: shrub n

nem.: Strauch m

grmičasti hamefit -ega -a m ekol. *hamefit s po-končnimi olesenelimi vegetativnimi poganjki, npr. jesenska resa (Calluna vulgaris), borov-nica (Vaccinium myrtillus)* **PRIM.:** blazinasti hamefit, plazéči hamefit, pôlgrmičasti hamefit, sukulétni hamefit

ang.: shrubby chamaephyte n

nem.: Strauchchamaephyt m

grmičasti lásek -ega -ska m hist. *grmičasto raz-vejen večcelični lasek*

ang.: candelabriform hair n, multicellular branched trichome n

nem.: Etagenhaar n

lat.: pilus ramosus m

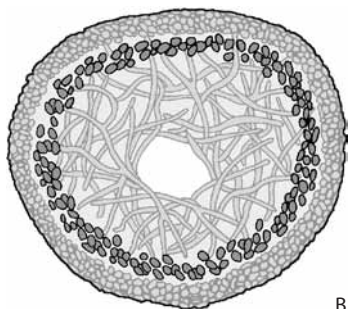
grmičasti lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, katerih steljka je grmičasto ali bradasto razrasla, z dorziventralno ali radialno zgradbo, po-končna ali viseča in je z večjo površino izpo-stavljena zraku, npr. pri rodovih Ramalina, Cladonia, Usnea, Bryoria, Evernia*

ang.: fruticose lichens n pl.

nem.: Strauchflechten f pl.

A

B

grmičasti lišaj (A: videz steljke,
B: prečni prerez steljke)

grmičasti trosnják -ega -a m **mikol.** *trosnjak makroskopskih gliv, katerega razvejeni deli so na koncu lahko sploščeni, koničasti, topi ali čašasti, npr. pri rodovih glivec (Sparassis), griva (Ramaria)*

ang.: coral fruit body n

nem.: korallenförmiger Fruchtkörper m

grmišče -a s **biogeogr.** *habitatni tip, v katerem prevladujejo grmovne vrste, v Sloveniji zlasti zelena jelša (Alnus viridis), vrba (Salix), rušje (Pinus mugo), mali jesen (Fraxinus ornus), črni gaber (Ostrya carpinifolia), leska (Corylus avellana), ruj (Cotinus coggygria)*

ang.: shrubland n

nem.: Gebüsch n

grmóvni slòj -ega slòja m **fitocen.** *sløj v gozdnem sestoju, ki ga sestavljajo grmi in nedorasla drevesa, navadno visoka do 5 m PRIM.:* drevésni sløj, zeliščni sløj

ang.: shrub layer n

nem.: Strauchschicht f

grózd -a m **organ.** *enostavno grozdasto socvetje, pri katerem so na daljši socvetni osi nameščeni pecljati cvetovi, npr. pri šmarnici (Convallaria majalis) S:* racém **PRIM.:** betič, češúlja, glávica, klás, kobúl, kòšek, máčica

ang.: raceme n

nem.: Blütentraube f, Traube f

lat.: botrys m, racemus m

grózdasto socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, ki se razrašča monopodialno, pri čemer se vršni meristem ohranja, socvetna os pa se ne zaključí s tvorbo cveta S:* racemóžno socvétje

GL.: enostávno grózdasto socvétje, sestávljeno grózdasto socvétje **PRIM.:** pákobúlasto socvétje

ang.: racemose inflorescence n

nem.: razemöse Infloreszenz f, razemöser Blütenstand m, traubige Infloreszenz f

lat.: inflorescentia racemosa f

grózdni sládkor -ega sladkórja m **biokem., fiziol.**
→ glukóza

grúčasta razporedítev lístov -e -tve -- ž **organ.** *razporeditev listov na steblu, pri kateri so dolgi poganjki neolistani, iz kratkih stranskih poganjkov pa šopasto izraščajo listi, npr. pri navadnem češminu (Berberis vulgaris) PRIM.:* razmáknjena razporedítev listov, raztrésena razporedítev listov, rozétasta razporedítev listov, stréšnikasta razporedítev listov, šópasta razporedítev listov

ang.: crowded leaf arrangement n

nem.: zusammengedrängte Blattstellung f

lat.: folia conferta n

GSO -- [geesó] m neskl. krat. **biotehn.** ↔ génsko spremenjéni organizem

GTP -- [getepé] m neskl. (ang. guanosine triphosphate) krat. **biokem.** → gvanozín trifosfát

gúnški glaciál -ega -a [gínški] m **geol., paleopalin.** na območju Alp *glaciacial v pleistocenu, od okrog 1.200.000 let do 700.000 let pred sedanjo-stjo, s prevladujočo iglasto in listnato vegetacijo S:* gúnz **PRIM.:** dónavski glaciál, míndelski glaciál, ríški glaciál, wúrmski glaciál

ang.: Günz glacial stage n

nem.: Günz n, Günz-Glazial n

gúnško-míndelski interglaciál -ega -a [gínško] m **geol., paleopalin.** na območju Alp *interglacial med gúnškim in mindelskim glacialom, od okrog 700.000 let do 650.000 let pred sedanjo-stjo, s pretežno listnatimi gozdovi s primešanimi terciarnimi elementi, npr. z vrstami*

- iz rodov Carya, Pterocarya, Cedrus* **PRIM.:** dónavsko-günški interglaciál, míndelsko-ríški interglaciál, ríško-würmski interglaciál
ang.: Günz-Mindel interglacial stage n
nem.: Günz-Mindel n, Günz-Mindel-Interglazial n
- günz** -a [gínc] m **geol., paleopalin.** → günški glaciál
- günz-míndel** -dla [gínc] m **geol., paleopalin.** → günško-míndelski interglaciál
- gutácija** -e ž **fiziol., ekol.** *aktivno izločanje vode iz rastline skozi hidatode zaradi koreninskega tlaka* **PRIM.:** transpirácija
ang.: guttation n
nem.: Guttation f
lat.: guttatio f
- gutapêrča** -e ž **biokem., fiziol.** *politerpenski kogatulirani mleček v tropskih drevesih, zlasti iz družine sapotovk (Sapotaceae), predvsem malajske vrste guta perča (Palaquium gutta), ki se pridobiva z zarezovanjem dreves*
ang.: gutta-percha n
nem.: Guttapercha f
- gvanín** -a m **biokem., gen.** *organska baza, sestavina DNK, RNK, GTP, ki se v dvojni vijačnici DNK poveže s citozinom, sodeluje tudi v nekaterih presnovnih procesih* **PRIM.:** citozín
ang.: guanine n
nem.: Guanin n
- gvanozín** -a m **biokem.** *nukleozid, ki je sestavljen iz gvanina, vezanega na ribozo*
ang.: guanosine n
nem.: Guanosin n
- gvanozín trifosfát** -- -a m **K:** GTP **biokem.** *nukleotid, zgrajen iz gvanozina, na katerega so vezane tri fosfatne skupine, ki sodeluje v nekaterih presnovnih procesih*
ang.: guanosine triphosphate n, abb. GTP
nem.: Guanosintriphosphat n, abb. GTP
- gyttja** -e [gítja] tudi [jítja] ž **ped., ekol.** *s hranili bogat organski sediment, ki nastaja v stoječih vodah* **S:** orgánski drobír **PRIM.:** šóta
ang.: gyttja n
nem.: Gyttja n

H

habitát -a m **ekol.** življenjski prostor populacije ali vrste, ki ga določajo značilni okoljski dejavniki **PRIM.:** biotóp, rastišče

ang.: habitat n

nem.: Habitat n

habitátni típ -ega -a m **biogeogr.** biotopsko in biotsko značilna, prostorsko zaključena enota ekosistema, npr. prodišče, mrazišče, visoko steblikovje, omejek

habituálna anizofilija -e -e ž **organ.** dedno pogojena anizofilija zelenih listov v nodiju ali sosednjih nodijih, ki nastane zaradi nesimetričnosti stebela pri hipotoniji ali epitoniji, npr. pri nekaterih vrstah drežice (*Selaginella*)

S: generativna anizofilija **PRIM.:** spodbujena anizofilija

ang.: habitually anisophylly n

nem.: habituele Anisophyllie f

habituálna heterofilija -e -e ž **organ.** dedno pogojena heterofilija, pri kateri na rastlini med razvojem nastanejo zeleni listi različnih oblik, npr. celi primarni in nato trojnati sekundarni listi pri navadnem fižolu (*Phaseolus vulgaris*), krpati listi v vegetativni in celi rombasti v reproduktivni regiji pri navadnem bršljanu (*Hedera helix*) **S:** generativna heterofilija **PRIM.:** spodbujena heterofilija

ang.: generative heterophylly n

nem.: generative Heterophyllie f

lat.: heterophyllia generativa f

hábitus -a m **organ.** zunanja zgradba, razrast, ki je tipična, značilna za določeno rastlino

ang.: habit n

nem.: Habitus m

hadrocéntrična žíla -e -e ž **hist.** koncentrična žila iz enega snopa hadroma, ki ga obdaja plašč leptoma, značilna za stebela in liste praprotnic /*Pteridophyta*/ **S:** perifloémska žila **PRIM.:** leptocéntrična žila

ang.: hadrocentric vascular bundle n

nem.: hadrozentrishes Leitbündel n

lat.: vasum hadrocentricum n

hadróm -a m **hist.** del ksilema, ki ga pri praprotnicah /*Pteridophyta*/, golosemenkah /*Gymnospermae*/, večinoma sestavljajo traheide, pri kritosemenkah /*Angiospermae*/ pa traheide in traheje s pripadajočimi ksilemskimi parenhimi, razen opornega tkiva **PRIM.:** leptóm

ang.: hadrome n

nem.: Hadrom n

lat.: hadroma n

haláza -e ž **organ.** bazalni del nucela v semenski zasnovi, iz katerega izraščata integumenta

ang.: chalaza n

nem.: Chalase f

lat.: chalaza f

halázni endospermálni havstórij -ega -ega -a m **hist.** endospermalni havstorijski, ki se ravja na halazni strani endosperma **PRIM.:** mikropilni endospermálni havstórij

ang.: chalazal endosperm haustorium n

nem.: chalazales Endospermhaustorium n

halkofilni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** lišaji, ki rastejo na podlagi, bogati s težkimi kovinami, npr. nekatere vrste iz rodov *Acarospora*, *Aspicilia*, *Lecanora*, *Lecidea*

ang.: chalkophyllous lichens n pl.

nem.: chalkophylle Flechten f pl.

hálo -ja m **lihen.** brezbarvna galertasta ovojnica trosov nekaterih lišajev, ki je pogosto vidna le v določeni razvojni fazi, npr. pri vrstah iz rodu *Pertusaria*

nem.: Halo m

halobióm -a m **biogeogr.** pedobióm, za katerega so značilna slana tla **PRIM.:** helobióm, hidrobióm, litobióm, psamobióm

ang.: halobiome n

halofilne álge -ih álǵ ž mn. **algol.** alge, ki uspevajo v okolju z večjo količino topnih anorganičnih soli **PRIM.:** oligohalíne álge

ang.: halophilic algae n pl.

nem.: halophile Algen f pl.

halofit -a m **ekol.** *rastlina, ki uspeva v okolju s povišano količino topnih anorganskih soli, več kot 1,5 % soli na suho težo tal* **S:** slanljubna rastlina, slanúša **GL.:** fakultativni halofit, obligatni halofit **PRIM.:** glikofit

ang.: halophyte n

nem.: Halophyt m

halofitni sukulent -ega -ênta m **ekol.** → sukulentni halofit

halofitska sukulentnost -e -i ž **fiziol., ekol.** *lastnost nekaterih halofitov, da v vodnem tkivu v listih, steblih shranjujejo večje količine vode, kar omogoča uravnavanje koncentracije soli v celicah vso vegetacijsko sezono* **S:** solna sukulentnost **PRIM.:** kserofitska sukulentnost

ang.: halophytic succulence n

nem.: halophytische Sukkulenz f, Salzsukkulenz f

halofóbna rastlina -e -e ž **fiziol., ekol.** → glikofit
halomórfna tlà -ih tál s mn. **ped., ekol.** → zaslanjena tlà

halosukulent -ênta m **ekol.** → sukulentni halofit

halucinogéne glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *trošnjaki nekaterih gliv, v katerih nastaja psilocibin, ki povzroča halucinacije, npr. nekatere vrste iz rodov Psilocybe, Stropharia, Paneolus, Lycoperdon*

ang.: hallucinogenic fungi n pl.

nem.: Rauschpilze m pl.

halúge -úg ž mn. **algol.** *velike rjave alge (Phaeophyceae), ki so z oprijemalnimi ploščami in rizoidi zasidrane na kamnito morsko dno, zrastejo pa od nekaj metrov do 100 m in več*

ang.: kelp n, seaweed n

nem.: Seetang m

hamefít -a m **ekol.** po Raunkiaerju *lesnata ali zel-nata rastlina z brsti, nameščenimi od 5 cm do 25 cm nad tlemi, ki so v neugodnem obdobju zaščiteni z luskolisti, odpadlim listjem, snegom* **GL.:** blazinasti hamefít, grmíčasti hamefít, plazéči hamefít, pólgmíčasti hamefít, sukulentni hamefít **PRIM.:** fanerofit, geofit, hemikriptofit, terofit

ang.: chamaephyte n, chamaephyte n

nem.: Chamaephyt m

hamehoríja -e ž **ekol.** *anemohorija, pri kateri se semena, plodovi razširjajo z iztresanjem iz odmrlih rastlin, ki jih veter kotali po površini*

tal, zlasti značilno v stepah, prerijah **PRIM.:**

boleohorija, meteohorija

ang.: hamaechory n

nem.: Hamaechorie f

hapaksántna rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki cveti in plodi le enkrat v življenju, npr. agava (Agave)* **S:** monokárpna rastlina **GL.:** dvólétnica, ênolétnica, večlétnica **PRIM.:** polakántna rastlina

ang.: hapaxsantic plant n

nem.: einmalblühende Pflanze f, hapaxanthe Pflanze f

haplobiónt -a m **biol.** *organizem brez metageneze, ki ima samo en tip generacij*

ang.: haplobiont n

nem.: Haplobiont m

háplodikariónt -a m **mikol.** *organizem z metagenezo, pri katerem v življenjskem krogu prevladuje generacija, katere celice imajo eno haploidno jedro, npr. zaprtotrosnice (Ascomycota)* **PRIM.:** dikariohaplónt

ang.: haplodikaryont n

nem.: Haplodikaryont m

haplodiplónt -ambiol. *organizem z metagenezo, pri katerem v življenjskem krogu prevladuje haploidna generacija, npr. mahovi /Bryophyta/*

ang.: haplodiplont n

nem.: Haplodiplont m

haplofáza -e ž **biol.** *del življenjskega kroga organizma, ko so v njegovih celicah haploidna jedra, npr. gametofit*

ang.: haplophase n

nem.: Haplophase f

haplohélična réža -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri celici zapiralki izvirata neposredno iz materinske celice reže in nobena od celic spremljevalk ni z njima kongenitalna, značilna za golosemenke /Gymnospermae/* **PRIM.:** sindetohélična réža

ang.: haplocheilic stomatal type n

nem.: haplocheiler Stoma-Typ m

haploíd -a m **razmn.** *celica ali organizem, ki vsebuje samo eno garnituro kromosomov pri evkariontih (Eukarya), kar je temeljna genska osnova vrste*

ang.: haploid n

nem.: Haploid n

haploídna apogamíja -e -e ž **razmn.** *apogamija*

glede na plojnost celic, iz katerih se razvije embrio **PRIM.:** generativna apogamija, mejót-ska apogamija

ang.: haploid apogamy n

nem.: haploide Apogamie f

haploídno jédro -ega -a s **razmn.** celično jedro, ki ima polovično število kromosomov somatske celice **PRIM.:** diploídno jédro, monoplóidno jédro, poliploídno jédro

ang.: haploid nucleus n

nem.: haploider Nukleus m, haploider Zellkern m

haploídno število kromosómov -ega a -- s **razmn.** število kromosomov, ki je polovično glede na kromosomsko število somatske celice, značilno za gametofit rastlin, ki se označuje z n **PRIM.:** diploídno število kromosómov, monoplóidno število kromosómov, poliploídno število kromosómov

ang.: haploid chromosome number n

nem.: haploide Chromosomenzahl f

haploksílon -a m **palin.** oznaka za vrste borov iz podroda *Strobilus*, ki imajo v iglicah eno žilo, npr. cemprin (*Pinus cembra*) **PRIM.:** diploksílon

ang.: haploxyton n

nem.: Haploxyton n

háplolepidéjski máh -ega mahú m **brjol.** listnati mah (*Bryophytina*), ki ima enojni peristom

PRIM.: díplolepidéjski máh

ang.: haplolepideous moss n

nem.: haplolepides Moos n

haplonéma -e ž **morfol.** → nitasta stéljka

haplónt -a m **1. biol.** organizem brez metageneze, katerega celice imajo haploidna jedra v celotnem življenjskem krogu, razen v stanju zigote, npr. evglenofiti (*Euglenophyta*)

PRIM.: díplónt

ang.: haplont n

nem.: Haplont m

2. mikol. generacija ali del generacije v razvojnem krogu gliv z enim haploidnim jedrom v celicah hij, npr. anamorfi zaprtotrošnic (*Ascomycota*) **PRIM.:** díplónt (3)

ang.: haplont n

nem.: Haplont m

haplostéla -e ž **hist.** protostela iz ene hadrocen-trične žile, pri kateri je hadrom zgrajen samo iz traheid, protoksilem je na sredini, npr. pri mladostnih razvojnih stopnjah praproti (*Fili-*

cophytina), pri rodu rinija (*Rhynia*) **PRIM.:** aktinostéla, plektostéla

ang.: haplostele n

nem.: Haplostele f

lat.: haplostela f

haplostromátski trosnják -ega -a m **mikol.** tro-sišče, ki ima enoplastno stromo **PRIM.:** diplostromátski trosnják

ang.: haplostromatic fruit-body n

nem.: haplostrommatischer Fruchtkörper m

haptéra -e ž **1. organ.** morfološko različna struktura, s katero se rastlina pričvrsti na podlago, npr. pri nekaterih algah

ang.: hapteron n

nem.: Haptere f

2. organ. trakasti, higroskopski izrastki perispora trosov pri preslicah (*Equisetum*) **S:** práčica

ang.: hapteron n

nem.: Haptere f

lat.: hapter m, hapterium n, hapteron n

3. lihen., mikol. tanka, nitasta pričvrščevalna, povezovalna struktura, ki pri jelenovcu (*Cladonia*) povezuje posamezne dele steljke

ang.: hapteron n

nem.: Haftfaden m, Haptere f

haptofíti -ov m mn. (Haptophyta) **algol., sist.** deblo heterokontobiontov (*Heterokontobionta*), ki vključuje enocelične, večinoma morske alge z monadno, kapsalno organizacijsko stopnjo in nitaste steljčnice (*Thallophyta*), pretežno fotoavtotrofne, običkane celice imajo dva neenaka bička, povezana s spiralno zavito haptonemo, feoplasti so zlatorumene, rjavorumene in rjave barve, v mirujočem stadiju so pogosto obdani s kokoliti

ang.: haptomonads n pl.

nem.: Haptomonaden f pl.

háptonastíja -e ž **fiziol., ekol.** → tígmonastíja

haptonéma -e ž **algol.** eden od treh bičkov pri nekaterih rumenih algah (*Chrysophyta*), ki je daljši, namenjen za pritrditev na ribje škrge

ang.: haptonema n

nem.: Haptonema f

háptotropízem -zma m **fiziol., ekol.** → tígmotropízem

Hardy-Weinbergovo pravílo -ega -a [hárdi vajnbêrgovo] s **gen.** osnovni zakon populacijske genetike, po katerem v velikih populaci-

jah, v katerih se osebkii med seboj naključno razmnožujejo, kjer ni migracij, mutacij in selekcije, ostaja frekvenca alelov iz generacije v generacijo konstantna

ang.: Hardy-Weiberg rule n, Hardy-Weinberg law n

nem.: Hardy-Weinberg-Gesetz n

háre hár ž mn. algol., sist. → paróžnice

Hartigova mréža -e -e in hartigova mreža -e -e [hártigova] ž mikol. preplet intercelularnih hif, ki ga v primarni skorji korenin mikoriznih rastlin tvorijo predvsem ektomikorizne in ektendomikorizne glive

ang.: Hartig net n

nem.: Hartigsches Netz n

hástula -e ž organ. jezičku podobna struktura pri palmatih in kostapalmatih listih nekaterih palm (Arecaceae), na mestu kjer sta združena listna ploskev in pecelj, npr. pri rodovih livistona (Livistona), trahikarp (Trachycarpus)

ang.: hastula n

nem.: Hastula f

havstórij -a m 1. organ. organ polzajedavskih, zajedavskih višjih rastlin za pritrjevanje in črpanje vode ter hranilnih snovi iz gostitelja, npr. pri rodovih predenica (Cuscuta), pojalnik (Orobanche)

ang.: haustorium n

nem.: Haustorium n

lat.: haustorium n

2. briol. v tkivo gametofita vraščen spodnji del sporofita mahu, s katerim se pritrđi, črpa vodo in hranilne snovi

ang.: haustorium n

nem.: Haustorium n

lat.: haustorium n

3. lihen. različno oblikovana hifa, njen del, za prehranjevanje glive, ki je s protoplazmo povezana s celico fotobionta

ang.: haustorium n

nem.: Haustorium n

4. mikol. hifa, ki prodre v gostiteljsko celico, npr. pri nitastih zajedavskih glivah iz redov Erysiphales, Puccinales

ang.: haustorium n

nem.: Haustorium n

hazmofit -a m ekol. rastlina, ki uspeva v skalnih razpokah

ang.: chasmophyte n

nem.: Chasmophyt m

hazmogámni cvét -ega -a m organ., razmn. cvet, ki se med cvetenjem odpre, s čimer se omogoča navzkrižna oprášitev **PRIM.:** kleistogámni cvet

ang.: chasmogamous flower n

nem.: chasmogame Blüte f

lat.: flos chasmogamus m

hčerínska célica -e -e ž razmn. vsaka od celic, nastala v nizu mitotskih delitev, ki izvira iz iste materinske celice **PRIM.:** materínska célica

ang.: daughter cell n

nem.: Tochterzelle f

hekistotêrmna rastlína -e -e ž ekol. rastlinska vrsta, ki uspeva v območjih s srednjo letno temperaturo pod 0 °C **PRIM.:** megatêrmna rastlína, mezotêrmna rastlína, mikrotêrmna rastlína

ang.: hekistotherm plant n

nem.: hekistotherme Pflanze f

heksacítna réža -e -e ž hist. réža, pri kateri celici zapiralki obdaja šest celic spremljevalk, od katerih sta po dve nameščeni obstransko in vzporedno z zapiralkama, dve pa ležita pravokotno na polih **PRIM.:** aktinocítina réža, anizocítina réža, anomocítina réža, ciklocítina réža, dezmocítina réža, diacítina réža, hemiparacítina réža, laterocítina réža, paracítina réža, pericítina réža, polocítina réža, stavrocítina réža, stefanocítina réža, tetracítina réža

ang.: hexacytic stomatal type n

nem.: hexazytischer Stoma-Typ m

heksóza -e ž biokem. enostavni sladkor s šestimi atomi ogljika v molekuli, npr. glukoza, fruktoza

ang.: hexose n

nem.: Hexose f

helebórna réža -e -e ž hist. réža, pri kateri imata celici zapiralki debelo trebušno, spodnjo in zgornjo celično steno, hrbtna pa ostane tanka, zaradi česar se celici zapiralki gibljeta pod ostrim kotom glede na povrhnjico, značilna za mnoge dvokaličnice /Dicotyledoneae/ **PRIM.:** amariljska réža, graminéjska réža, mniúmska réža

ang.: Helleborus stomatal type n

nem.: Helleborus Spaltöffnungstyp m

helikospóra -e ž mikol. dolg, polkrožno ali polžasto zavit predeljen ali nepredeljen tros nekaterih gliv, npr. pri rodovih vodnih gliv

Helicomycetes, Helicodendron **PRIM.:** amero-spóra, skolekospóra, stavrospóra

ang.: helicospore n

nem.: Helicospore f

heliofílna rastlina -e -e ž ekol. → sónčna rastlina

heliofít -a m ekol. → sónčna rastlina

heliomórfna zgrádba -e -e ž ekol. *morfološko-anatomska zgradba rastline, zlasti listov, nastala kot prilagoditev velikim jakostim svetlobe* **PRIM.:** skiomórfna zgrádba

ang.: heliomorphic structure n

nem.: heliomorpher Bau m, heliomorphe Struktur f

heliomorfóza -e ž fiziol., ekol. *morfološko-anatomska prilagoditev rastline, zlasti listov, velikim jakostim svetlobe* **PRIM.:** skiomorfóza

ang.: heliomorphosis n

nem.: Heliomorphose f

héliotropizem -zma m fiziol., ekol. *fototropizem, ki ga sproža sončevo sevanje, kar vpliva na uravnavanje položaja listov, gibanje cvetov, socvetij* **GL.:** héliotropizem cvetôv, héliotropizem listov

ang.: heliotropism n

nem.: Heliotropismus m, Lichtwendigkeit f

héliotropizem cvetôv -zma -- m fiziol., ekol. *heliotropizem, ki povzroča gibanje cvetov, socvetij, npr. obračanje socvetij navadne sončnice (*Helianthus annuus*) proti Soncu* **PRIM.:** héliotropizem listov

ang.: flower heliotropismus n

nem.: Blütenheliotropismus m

héliotropizem listov -zma -- m fiziol., ekol. *heliotropizem, ki povzroča uravnavanje položaja listov glede na smer sončevega sevanja* **GL.:** díahéliotropizem, párahéliotropizem **PRIM.:** héliotropizem cvetôv

ang.: leaf heliotropism n

nem.: Blattheliotropismus m

helobiální sekundární endospěrm -ega -ega -a m hist. *sekundarni endosperm, v katerem prvi mitozí sledí citokineza, tako da nastane dve celici, od katerih se ena nato delí nuklearno, druga pa celularno* **PRIM.:** cílični sekundární endospěrm, jědrni sekundární endospěrm

ang.: helobial endosperm n

nem.: helobiales Endosperm n

helobióm -a m biogeogr. *pedobióm, za katerega*

so značilna zamočvirjena tla **PRIM.:** halo-bióm, hidrobióm, litobióm, psamobióm

ang.: helobiome n

nem.: Helobiom n

helofít -a m ekol. *ukoreninjena rastlina na rastiščih s trajno površinsko vodo, katere spodnji deli so potopljeni, npr. trst (*Phragmites*), rogoz (*Typha*), nekatere vrste šašev (*Carex*)* **S:** eměrzni hidrofit **PRIM.:** hidrofit, higrofit, kserofít, mezofít

ang.: helophyte n

nem.: Helophyt m, Sumpfpflanze f

lat.: helophyton n

hemerofít -a m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je namerno zanesena na novo območje* **PRIM.:** ksenofít

ang.: hemerophyte n

nem.: Hemerophyt m

hemerohorija -e ž ekol. → antropohorija

hemibiotróf -a m fiziol., ekol. *heterotrofni organizem, ki v življenjskem krogu prehaja iz biotrofije k nekrotrofiji ali obratno* **S:** hemibiotrófni organizem **PRIM.:** biotróf, nekrotróf, saprotróf

ang.: hemibiotroph n

nem.: Hemibiotroph m

hemibiotrofija -e ž fiziol., ekol. *biotrofija, pri kateri organizem organske snovi najprej črpa iz živih celic, tkiv gostitelja, kasneje pa iz odmrlih* **PRIM.:** biotrofija, nekrotrofija, saprotrofija

ang.: hemibiotrophy n

nem.: Hemibiotrophie f

hemibiotrófni organizem -ega -zma m fiziol., ekol. → hemibiotróf

hemicelulóza -e ž biokem. *na celulozo vezan polisaharid, zgrajen iz različnih sladkorjev, npr. iz ksiloze, arabinoze, manoze, glukoze ali galaktoze in sladkornih kislin, s funkcijo, da celulozne mikrofibrile povezuje v mrežo ter je sestavina matriksa celične stene, pri nekaterih rastlinah pa je tudi založna snov v semenih*

ang.: hemicellulose n

nem.: Hemicellulose f

hemiciklični cvét -ega -a m organ. *cvet, katerega cvetni deli so delno nameščeni premenjalno, delno pa v vretencih* **PRIM.:** àciklični cvét, cíklični cvét

ang.: hemicyclic flower n

nem.: hemizyklische Blüte f

lat.: flos hemicyclicus m

hemigamija -e ž **biol.** → plazmogamija

hemikriptofit -a m **ekol.** po Raunkiaerju *zelnata rastlina, katere nadzemni organi ob nastopu neugodnega obdobja odmrejo, brsti, nameščeni na površini tal pa so zaščiteni z odmrlimi rastlinskimi deli, snegom* **GL.:** plazéči hemikriptofit, rozétasti hemikriptofit, stêblasti hemikriptofit, šôpasti hemikriptofit **PRIM.:** fanerofit, geofit, hamefit, terofit

ang.: hemicryptophyte n

nem.: Hemikryptophyt m

hemikserofit -a m **ekol.** *kserofit z mezomorfniimi listi in globokim koreninskim sistemom za črpanje vode iz globljih plasti, kar mu omogoča ohranjanje normalnih življenjskih funkcij tudi v sušnem obdobju, npr. rujevina (Pistacia), nekatere vrste iz rodu pelina (Artemisia)* **PRIM.:** efemêrni kserofit, listopadni kserofit, poikilohidri kserofit, sklerofit, sukulêntni kserofit

ang.: hemixerophyte n

nem.: Hemixerophyt m

hemiparacítina réža -e -e ž **hist.** *réža, ki ima samo eno obstransko nameščeno celico spremljevalko* **PRIM.:** aktinocítina réža, anizocítina réža, anomocítina réža, ciklocítina réža, dezmozocítina réža, diacítina réža, heksacítina réža, laterocítina réža, paracítina réža, pericítina réža, polocítina réža, stavrocítina réža, stefanocítina réža, tetracítina réža

ang.: hemiparacytic stomatal type n

nem.: hemiparazytischer Stoma-Typ m

hemiparazít -a m **fiziol., ekol.** → pôlzajedávec

hemiparazitizem -a m **fiziol., ekol.** → pôlzajedá-vstvo

hemitrópna seménska zasnôva -e -e -e ž **organ.** *semenska zasnova, v kateri ravna os nucela in mikropila ležita pod pravim kotom glede na funikel* **PRIM.:** amfitrópna seménska zasnôva, anatrópna seménska zasnôva, atrópna seménska zasnôva, kampilotrópna seménska zasnôva

ang.: hemitropous ovule n

nem.: hemitrope Samenanlage f

hépatotoksín -a m **biol.** *cianotoksin, ki ga tvori-jo nekatere sladkovodne cianobakterije (Cyanobacteriota), katerega delovanje povzroča pri ljudeh okvare jeter* **PRIM.:** nevrotoksin

ang.: hepatotoxin n

nem.: Hepatotoxin n

herbárij -a m **bot.** *urejena zbirka posušenega, stisnjenega, reprezentativnega rastlinskega materiala, npr. višjih rastlin, mahov /Bryophyta/, alg /Algae/, lišajev (Lichenes) ali gliv (Mycota), opremljena z etiketami, ki je namenjena znanstvenemu raziskovanju, učenju, dokumentiranju*

ang.: herbarium n

nem.: Herbarium n

herbárijaska etikéta -e -e ž **bot.** *etiketa, priložena rastlinskemu materialu v herbarijski zbirki, na kateri so navedeni ime taksona, lokacija, datum nabiranja, rastišče, ime nabiralca, do-ločevalca ter drugi podatki*

ang.: herbarium label n

nem.: Herbariumetikett n, Schede f

herbárijaska kápsula -e -e ž **bot.** *vrečka, ška-tlica, v kateri so shranjeni posušeni mahovi /Bryophyta/, lišaji, glive, plodovi rastlin z ene-ga rastišča, opremljena s herbarijsko etiketo*

ang.: herbarium capsule n

nem.: Herbariumkapsel f

herbárijaska pôla -e -e ž **bot.** *posamezna enota herbarijske zbirke, ki vsebuje nabirek enega taksona z enega rastišča, opremljena s her-barijsko etiketo*

ang.: herbarium sheet n

nem.: Herbariumbogen m

herbicíd -a m **ekol.** *naravno ali sintetično sred-stvo za zatiranje rastlin* **GL.:** selektivni herbi-cíd, totálni herbicíd **PRIM.:** baktericíd, fungicíd

ang.: herbicide n

nem.: Herbizid n, Unkrautbekämpfungsmittel n

herbivór -a m **ekol.** → rastlinojéd

herbivorija -e ž **ekol.** *biotski stres zaradi me-hanskih poškodb, ki nastajajo pri objedanju rastlin* **GL. ŠE:** páša **PRIM.:** aleopatija, antro-pogéni strés

ang.: herbivory n

nem.: Herbivorie f

herbologija -e ž **1.** *panoga botanike, ki se ukvarja z zelnatimi rastlinami, zlasti z zdravilnimi, aromatičnimi, strupenimi in užitnimi rastlinami*

ang.: herbalism n

nem.: Kräuterkunde f

2. *panoga fitomedicine, ki se ukvarja s preu-čevanjem in zatiranjem plevelov*

- ang.:** herbology n, weed science n
nem.: Unkrautkunde f
- herkogamija** -e ž **razmn., ekol. prostorska ločenost prašnikov in brazd pestiča, ki so v dvo-spolnem cvetu nameščeni tako, da so brazde nad prašniki ali pod njimi, s čimer se onemogoča samooprašitev, npr: pri peruniki (Iris)**
PRIM.: dihogamija, heterostilija
ang.: herkogamy n
nem.: Herkogamie f
lat.: hercogamia f
- hermafroditski cvét** -ega -a m **organ.** → dvó-spólni cvét
- herpohorija** -e ž **ekol. avtohorija, pri kateri se razširjajo razmnoževalni deli s higroskopskim gibanjem, npr. plodičev pri čapljevcu (Erodium), zrelih strokov s čašnimi zobci pri zvezdasti detelji (Trifolium stellatum)** **PRIM.:** balohorija, blastohorija
ang.: herpochory n
nem.: Herpochorie f
- hesperidij** -a m **organ.** → predálasta jágoda
- heterobazidij** -a m **mikol.** → fragmobazidij
- heteroblástični níz** -ega -a m **organ. zaporedje različno oblikovanih listov, ki nastanejo na rastlini med njenim razvojem**
nem.: heteroblastische Blattfolge f
- heteroblastija** -e ž **organ. pojav, da na rastlini med njenim razvojem nastane niz zaporednih, različno oblikovanih listov**
ang.: heteroblasty n
nem.: Heteroblastie f
- heterobrohátni pélod** -ega pelóda m **palin. pelodna zrna z različno velikimi brohi na površini** **PRIM.:** izobrohátni pélod
ang.: heterobrochate pollen n
nem.: heterobrochater Pollen m
- heterocíklični cvét** -ega -a m **organ. ciklični cvet, ki ima v posameznih vretencih različno število cvetnih delov** **S:** ànizométni cvét, heterométni cvét **PRIM.:** izocíklični cvét
ang.: heterocyclic flower n, heteromeros flower n
nem.: heteromere Blüte f, heterozyklische Blüte f
lat.: flos heterocyclicus m
- heterocista** -e ž **biol. odebeljena, povečana celica pri nekaterih nitastih cianobakterijah (Cyanobacteriota), brez fotosinteznih barvil, v kateri poteka vezava zračnega dušika**
ang.: heterocyst n
- nem.:** Heterozyste f
lat.: heterocysta f
- heteroécíčna glíva** -e -e ž **mikol. zajedavska gliva, ki zaključí življenjski krog na dveh ali več različnih gostiteljih, npr. sneti (Ustilaginomycotina)** **PRIM.:** avtoécíčna glíva
ang.: heteroecious fungus n
nem.: heteroözischer Pilz m
- heterofázna metagenéza** -e -e ž **razmn. metageneza, pri kateri ima gametofitna generacija haploidna, sporofitna generacija pa diploidna jedra**
ang.: heterophasic metagenesis n
nem.: heterophasische Metagenese f, heterophasischer Generationswechsel m
- heterofilija** -e ž **organ. pojav, da se na isti rastlini zeleni listi, nastali v različnih razvojnih obdobjih ali v različnih okoljskih razmerah, razlikujejo po obliki, velikosti** **GL.:** habituálna heterofilija, spodbujéna heterofilija
ang.: heterophylly n
nem.: Heterophyllie f
lat.: heterophyllia f
- heterofílna amfíbija rastlína** -e -e -e ž **ekol. amfíbija rastlina, katere potopljeni in nadvodni listi se razlikujejo po morfološko-anatomski zgradbi, npr. navadna strelušča (Sagittaria sagittifolia), širokolistna koščica (Sium latifolium)** **PRIM.:** homofílna amfíbija rastlína
ang.: heterophyllous amphibic plant n
nem.: heterophyllische amphibische Pflanze f
- heterogamija** -e ž **biol. združitev dveh neenakih gamet pri spolnem razmnoževanju** **PRIM.:** izogamija
ang.: heterogamy n
nem.: Heterogamie f
- heterogéni korenínski sistém** -ega -ega -a m **organ.** → alorízni korenínski sistém
- heterohlamidéjski cvét** -ega -a m **cvet krito-semenk /Angiospermae/, v katerem se listi cvetnega odevala zunanjskega in notranjskega vretenca razlikujejo tako, da tvorijo čašo in venec, npr. pri šipku (Rosa)** **PRIM.:** homohlamidéjski cvét
ang.: heterochlamydeous flower n
nem.: heterochlamydeische Blüte f
- heterokárium** -a m **1. mikol. celica ali micelij z enim gensko različnim jedrom ali več gensko**

različnimi jedri, nastal npr. zaradi anastomoze ali po združitvi dveh haploidnih micelijev

PRIM.: homokárium

ang.: heterokaryon n

nem.: Heterokaryon m

2. biotehn. *celica, ki nastane z združitvijo citoplazem protoplastov različnih genotipov, pri čemer ostaneta jedri nezdruženi*

ang.: heterokaryon n

nem.: Heterokaryon m

heterokóntna običkanost -e -i ž **mikol., algol.**

običkanost, pri kateri ima zoospora dva neenaka bička, od katerih je eden nitast, drugi pa vejicat, npr. pri labirintulomicetah (Labyrinthulomycota), oomicetah (Oomycota), heterokontofitnih algah (Heterokontophyta) **PRIM.:** izokóntna običkanost, opistokóntna običkanost

ang.: heterocont flagellation n

nem.: heterokonte Geißelung f

heterokontobiónti -ov m mn. (Heterokontobionta)

algol., sist. *podkraljestvo fotoavtotrofnih in heterotrofnih evkariontov (Eukarya), ki vključuje skupine alg z različno organizacijsko stopnjo steljke in oomicete (Oomycota), katerih organizmi imajo v gibljivem stadiju dva neenaka bička, alge imajo rumene, rjave feoplaste, kot založno snov pa polisaharide, razmnožujejo se spolno in nespolno*

ang.: heterokontobionts n pl.

nem.: Heterokontobionta m pl.

heterokontofiti -ov m mn. (Heterokontophyta)

algol., sist. *deblo heterokontobiontov (Heterokontobionta), ki vključuje alge z vsemi organizacijskimi stopnjami steljke, pri čemer imajo v gibljivem stadiju dva neenaka bička, imajo različno obarvane feoplaste, v katerih klorofil a, klorofil c in klorofil d prekrivajo različni karotenoidi, polisaharide in maščobe kot založno snov, razmnožujejo se spolno in nespolno* **S:** raznobíčkaste álge **GL.:** kreménaste álge, fjave álge, rumène álge, zláte álge, zlátořjave álge

ang.: heterocontophytes n pl.

nem.: Heterokontophyten m pl.

heterokromatín -a m **cit. del** *kromatina, ki je v interfaznem jedru v zviti obliki in vsebuje neaktivne gene, na katerih se ne prepisujejo dedne informacije*

ang.: heterochromatin n

nem.: Heterochromatin n

heteroksanatín -a m **biokem.** *ksantofil rjavorumenega barve, značilen za heterokontofite (Heterokontophyta)*

ang.: heteroxanthin n

nem.: Heteroxanthin n

heterológni proteín -ega -a m **biotehn.** → rekombinánтни proteín

heteroméRNA metagenéza -e -e ž **razmn.** → heteromórfna metagenéza

heteroméRNA stéjka -e -e ž **lihen.** *lišajska steljka, v kateri so fotobionti razporejeni pod povrhnjico, ki jo tvorijo hife gliv* **GL.:** dorzi-ventrálna heteroméRNA stéjka, radiálna heteroméRNA stéjka **PRIM.:** homoméRNA stéjka

ang.: heteromeric thallus n

nem.: heteromerer Thallus m

lat.: thallus heteromerus m

heteroméRNA cvét -ega -a m **organ.** → heterocíklíčni cvét

heteromorřija -e ž **organ., razmn.** *pojavnost, da imajo osebkovi v populaciji različno zgrajene dvospolne cvetove zaradi preprečevanja samoopraševanja, npr. heterostilija* **PRIM.:** homomorřija

ang.: heteromorphy n

nem.: Heteromorphie f

lat.: heteromorphia f

heteromórfna menjáva generácij -e -e -- ž **razmn.** → heteromórfna metagenéza

heteromórfna metagenéza -e -e ž **razmn.** *metagenéza, pri kateri sta spolna in nespolna generacija po videzu različni, npr. pri mahovih /Bryophyta/, praprotnicah /Pteridophyta/, semenkah (Spermatophytina)* **S:** heteroméRNA metagenéza, heteromórfna menjáva generácij **PRIM.:** homomórfna metagenéza

ang.: heteromorphic metagenesis n

nem.: heteromorphe Metagenese f, heteromorphischer Generationswechsel m

heteropolárni pélod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z različno oblikovanima poloma* **PRIM.:** izopolárni pélod

ang.: heteropolar pollen n

nem.: heteropolarer Pollen m

heteropolimér -a m **biokem.** *polimer, zgrajen iz različnih podenot, npr. beljakovine, ki so*

- zgrajene iz različnih kombinacij aminokislin*
PRIM.: hómopolimér
ang.: heteropolymer n
nem.: Heteropolymer n
- heteropolisaharíd** -a m **biokem.** ogljikov hidrat, sestavljen iz večjega števila molekul različnih enostavnih sladkorjev, npr. hemiceluloze
ang.: heteropolysaccharide n
nem.: Heteropolysaccharid n
- heterosporija** -e ž **razmn.** nastanek mejospor pri embriofitih /Embryophyta/, ki se razlikujejo po velikosti, pri čemer se iz mikrospor razvijajo moško determinirani, iz megaspor pa žensko determinirani gametofiti **PRIM.:** izosporija
ang.: heterosporia n
nem.: Heterosporie f
lat.: heterosporia f
- heterospórne práprotnice** -ih -ic ž mn. **bot., sist.** praprotnice /Pteridophyta/, ki tvorijo mikrospore in makrospore, npr. drežičevke (Selaginellaceae), plavčkovke (Salviniaceae), marziljkovke (Marsileaceae) **S:** raznotrózne práprotnice **PRIM.:** izospórne práprotnice
ang.: heterosporous pteridophytes n pl.
nem.: heterospore Farngewächse n pl., heterospore Pteridophyten m pl.
- heterostilija** -e ž **organ., razmn.** pojav, da imajo cvetovi pri različnih osebkih iste vrste različno dolg vrat pestiča in so prašniki nameščeni v različni višini, s čimer se onemogoča samooprašitev, npr. pri trobentici (*Primula vulgaris*) **S:** raznovrátost **GL.:** dimórfna heterostilija, trimórfna heterostilija **PRIM.:** dihogamija, herkogamija **PRIM. ŠE:** homostilija
ang.: heterostyly n
nem.: Heterostylie f
lat.: heterostylia f
- heterotáličnost** -i ž **mikol.,** sposobnost nekaterih gliv, alg, da se lahko spolno razmnožujejo samo z združevanjem fiziološko različnih micelijev, steljč
ang.: heterothallism n, heterothally n
nem.: Heterothallie f
lat.: heterothallismus m
- heterotopija** -e ž **organ.** pojav, da organi izraščajo na nenavadnih mestih na rastlini, npr. epifilija, konkavlescenca
ang.: heterotopy n
nem.: Heterotopie f
- heterotróf** -a m **fiziol., ekol.** organizem, ki izkorišča organske snovi kot snovni in energijski vir za biosintezo lastnih visokomolekularnih snovi, npr. živali, glive, rastlinski popolni zajedavci, mnoge bakterije **S:** heterotrófní organizem **GL.:** biotróf, hemibiotróf, nekrotrof, saprotrof **PRIM.:** avtotrof
ang.: heterotroph n
nem.: Heterotroph m
- heterotrofija** -e ž **fiziol., ekol.** izkoriščanje organskih snovi kot vir snovi in energije za biosintezo heterotrofnemu organizmu lastnih visokomolekularnih snovi **GL.:** biotrofija, hemibiotrofija, nekrotrofija, saprotrofija **PRIM.:** avtotrofija
ang.: heterotrophy n
nem.: Heterotrophie f
lat.: heterotrophia f
- heterotrófna rastlina** -e -e ž **fiziol., ekol.** rastlina, ki za biosintezo in za vir energije izkorišča organske snovi, pridobljene z zajedanjem gostitelja, npr. pojalniki (*Orobanche*), rjava gnezdovnica (*Neottia nidus-avis*)
ang.: heterotrophic plant n
nem.: heterotrophe Pflanze f
- heterotrófní organizem** -ega -zma m **fiziol., ekol.** → heterotróf
- heterotrópna anatrópna seménska zasnóva** -e -e -e -e ž **organ.** anatrofna semenska zasnova, pri kateri je funikel zrasel s semensko zasnovo, tako da je rafa na semenu na sredi med ventralno in dorzalno lego **PRIM.:** apotrópna anatrópna seménska zasnóva, epitrópna anatrópna seménska zasnóva
ang.: heterotropous ovule n
nem.: heterotrope Samenanlage f
- heteróza** -e ž **razmn.** združitev ženske in moške gamete različnih genotipov
ang.: cross-fertilization n
nem.: Kreuzbefruchtung f
- heterozigót** -a m **gen.** diploidni organizem, ki ima na lokusu različna alela
ang.: heterozygote n
nem.: Heterozygote f
- hialocíta** -e ž **brjol.** velika, mrtva celica v lističih šotnih mahov (*Sphagnum*), v kateri se shranjuje voda **PRIM.:** klorocíta

- ang.: hyalocyte n
nem.: Hyalocyte f
- hialoderm** -a m **biol.** *zunanja plast stebelca, ki jo sestavljajo velike mrtve celice, npr. pri šotnih mahovih (Sphagnum)*
ang.: hyaloderm n, hyalodermis n
nem.: Hyaloderm n, Hyalodermis f
- hibrid** -a m **gen.**, **biotehn.** *potomec, ki nastane s križanjem staršev z različnim genomom GL.:* somatski hibrid, spolni hibrid
ang.: hybrid n
nem.: Bastard m, Hybride f
- hidatoda** -e ž **1. hist.** *struktura, nastala iz preobraženih rež in hipodermalnih tkiv, povezana s ksilemom, skozi katero poteka gutacija*
ang.: hydathode n, water gland n
nem.: Hydathode f, Wasserdrüse f, Wasserspalte f
lat.: hydatoda f
2. ekol. *za vodo prepustna odprtina v povrhnjici pri nekaterih rastlinah, preko katere poteka nekoreninska absorpcija vode, npr. pri bromelijevkah (Bromeliaceae), kukavičevkah (Orchidaceae)*
ang.: hydathode n
nem.: Hydathode f
- hidratácija** -e ž **fiziol.** *vezava vodnih molekul na ione in hidrofilne molekule*
ang.: hydration n
nem.: Hydratation f
- hidratácijska vóda** -e -e ž **fiziol.**, **ekol.** *voda v celici, ki zaradi dipolnosti vodnih molekul obdaja ione, makromolekule in raztopljene organske snovi, zapolnjuje prostore med strukturami v protoplazmi, v celični steni S:* imbibicijska vóda, matriksna vóda v celici **PRIM.:** intersticijska vóda, konstitucijska vóda, zalóžna vóda
ang.: hydration water n
nem.: Hydratationswasser n
- hidratúra** -e ž **fiziol.**, **ekol.** *v odstotkih izražena količina vode v rastlini, ki je v določenem času dostopna za različne biokemične in fiziološke procese PRIM.:* relatívna vsébnost vóde
ang.: hydration n
nem.: Hydratur f
- hidrávlična kapacitéta célice** -e -e -- ž **fiziol.**, **ekol.** *spособnost kopičenja vode v celici, odvisna od elastičnosti celičnih sten*
ang.: cell hydraulic capacity n
nem.: hydraulische Kapazität der Zelle f
- hidrenhím** -a m **hist.** → vóдно tkívo
- hidrobiológija** -e ž *panoga biologije, ki preučuje vodne organizme, njihovo okolje*
ang.: hydrobiology n
nem.: Hydrobiologie f
- hidrobióm** -a m **biogeogr.** *pedobiom, za katerega so značilna tla s trajno plitvo površinsko vodo PRIM.:* halobióm, helobióm, litobióm, psamobióm
ang.: hydrobiome n
nem.: Hydrobiom n
- hidrobotánika** -e ž *panoga botanike, ki preučuje vodne rastline, njihovo okolje*
ang.: hydrobotany n
nem.: Hydrobotanik f
- hidrofilija** -e ž **ekol.** *opraševanje, pri katerem pelod prenaša voda S:* neutr. hidrogamija **PRIM.:** anemofilija, zoofilija
ang.: hydrophily n
nem.: Hydrophylie f, Wasserblütigkeit f
lat.: hydrogamia f, hydrophilia f
- hidrofilni cvét** -ega -a m **organ.** *cvet, ki ga oprášuje voda, zato ima slabo razvito cvetno odevalo, v njem nastaja velika množina pelodnih zrn, plavajočih v skupkih, brazde pa imajo povečano površino, npr. z nitasti izrastki S:* neutr. hidrogámni cvét **PRIM.:** anemofilni cvét, zoofilni cvét
ang.: hydrophilous flower n
nem.: hydrophile Blüte f
lat.: flos hydrophilus m
- hidrofit** -a m **ekol.** *rastlina, ki trajno živi v vodi kot prostoplavajoča, ukoreninjena ali pritrjena na različne podlage S:* makrofit, vódna rastlina **GL.:** plavajoči hidrofit, potopljeni hidrofit **PRIM.:** helofit, higrofit, kserofit, mezofit
ang.: macrophyte n
nem.: Hydrophyt m, Wasserpflanze f
lat.: hydrophyton n
- hidrofobín** -a m **fiziol.** *strukturni protein gliv, bogat s cisteinom, ki se spontano polimerizira, omogoča agregacijo hif, adhezijo*
ang.: hydrophobin n
nem.: Hydrophobin n
- hidrogamija** -e ž **ekol.**, **neustr.** → hidrofilija
- hidrogámni cvét** -ega -a m **organ.**, **neustr.** → hidrofilni cvét

- hidrohorija** -e ž *ekol.* alohorija, pri kateri se semena, plodovi razširjajo po vodi **GL.:** navtohorija, ombrohorija **PRIM.:** anemohorija, antropohorija, zoohorija
ang.: hydrochory n
nem.: Hydrochorie f, Wasserverbreitung f
lat.: hydrochoria f
- hidrohórna vrsta** -e -e ž *ekol.* rastlinska vrsta, katere semena in/ali plodove raznaša voda **PRIM.:** anemohórna vrsta, antropohórna vrsta, zoohórna vrsta
ang.: hydrochoric plant n
nem.: hydrochore Sippe f
- hidroída** -e ž *briol.* podolgovata mrtva celica z odebeljeno steno v centralnem snopiču pri nekaterih vrstah listnatih mahov (*Bryophytina*), po kateri se prevaja voda z raztopljenimi snovmi **PRIM.:** leptoida
ang.: hydroid n
nem.: Hydroide f
- hidróksiprolín** -a m *biokem., fiziol.* hidrogenirani derivat aminokisljine prolina v glikoproteidih, ki gradijo celično steno rastlin, npr. ekstenzin
ang.: hydroxyproline n
nem.: Hydroxyprolin n
- hidrolabilna rastlina** -e -e ž *fiziol., ekol.* rastlina, pri kateri se vsebnost vode med dnevom zelo spreminja, zlasti ker stomatarna transpiracija ni regulirana, omejevana, npr. mnoge sončne rastline, mnoga drevesa, poikilohidre rastline **S:** anizohidrična rastlina **PRIM.:** hidrostabilna rastlina
ang.: hydrolabile plant n
nem.: hydrolabile Pflanze f
- hidrolóški cíkel** -ega -kla m *ekol.* kroženje vode v ekosferi, ki ga omogoča energija sončevega sevanja, odvisno od količine padavin, odtokov, zadrževalnega časa v vodnih telesih, izhlapevanja
ang.: hydrologic cycle n
nem.: hydrologischer Zyklus m
- hidróm** -a m *briol.* celota hidroid v sredini stebelc pri nekaterih mahovih (*Bryophyta*), npr. pri lasastemu kapičarju (*Polytrichum*) **PRIM.:** leptóm
ang.: hydrome n
nem.: Hydrom m
- hidromelióracija** -e ž *ekol.* spreminjanje naravnega vodnega režima v določenem biotopu, habitatu z uporabo različnih tehničnih ukrepov **PRIM.:** ágromelióracija
ang.: hydroamelioration n, hydromelioration n
nem.: Hydromelioration f
- hidromórfna tlà** -ih tál s mn. *ped., ekol.* tla, ki nastajajo, se razvijajo zaradi delovanja podtalnice **GL.:** gléj, psévdogléj, šótna tlà **PRIM.:** avtomórfna tlà
ang.: hydromorphic soil n
nem.: hydromorpher Boden m
- hidromórfna zgrádba** -e -e ž *fiziol., ekol.* morfološko-anatomska zgradba rastline, nastala kot prilagoditev vodnemu okolju **PRIM.:** higromórfna zgrádba, kseromórfna zgrádba, mezomórfna zgrádba, sukuléntna zgrádba
ang.: hydromorphic structure n
nem.: hydromorpher Bau m, hydromorphe Struktur f
- hidromórfni líst** -ega -a m *fiziol., ekol.* tanek, pogosto deljeni list, navadno brez rež, s tanko kutikulo, razvitimi hidropotami, navadno brez stebričastega asimilacijskega parenhima, opornega tkiva, ki je značilen za hidrofite **PRIM.:** higromórfni líst, kseromórfni líst, mezomórfni líst
ang.: hydromorphic leaf n
nem.: hydromorphes Blatt n
- hidromórfni znák** -ega -a m *ekol.* značilna lastnost rastline na morfološko-anatomski, biokemični ali funkcionalni ravni, nastala kot fenotipska ali genotipska prilagoditev na vodno okolje, npr. aerenhim, hidropote, slabo razvito prevajalno, oporno tkivo, heterofilija **PRIM.:** higromórfni znák, kseromórfni znák, mezomórfni znák
ang.: hydromorphic trait n
nem.: hydromorphes Merkmal n
- hidromorfóza** -e ž *fiziol., ekol.* prilagoditev rastline na morfološko-anatomski ravni vodnemu okolju **PRIM.:** fótomorfóza, geomorfóza, higromorfóza, kseromorfóza, tígmomorfóza
ang.: hydromorphosis n
nem.: Hydromorphose f
- hidronastija** -e ž *fiziol., ekol.* nastija, ki jo sproža spreminjanje vsebnosti vode v organih rastline, npr. zvijanje listov pri travniški bilnici (*Poa pratensis*) ob sušnem stresu **PRIM.:**

fótonastíja, hígronastíja, kémonastíja, níktina-stíja, têrmonastíja, tígmonastíja

ang.: hydronasty n

nem.: Hydronastie f

hidroplánkton -a m ekol. plankton v vodnem telesu, ki ga sestavljajo, npr. mikroskopske alge, cianobakterije (Cyanobacteriota), troši, pelod **PRIM.:** aëroplánkton

ang.: hydroplankton n

nem.: Hydroplankton n

hidropónika -e ž hortikult. tehnika, pri kateri se rastline gojijo v hranilni raztopini brez prsti

ang.: hydroponics n pl.

nem.: Hydroponik f

hidropóta -e ž fiziol., ekol. celica ali skupina celic v povrhnjici potopljenih listov vodnih rastlin, skozi katere poteka absorpcija vode in v njej raztopljenih mineralnih snovi

ang.: hydropote n

nem.: Hydropote f

hidrosfêra -e ž ekol. del Zemljinega površja, ki ga pokriva voda **PRIM.:** atmosfêra, geosfêra

ang.: hydrosphere n

nem.: Hydrosphäre f

hidrostabilna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. rastlina, pri kateri se vsebnost vode med dnevom le malo spreminja zaradi prilagoditev, kot so hitro zapiranje rež, intenzivna absorpcija vode, zaloga vode v vodnem tkivu, npr. sukulenti, mnoge senčne rastline, nekatere trave, drevesa **S:** izohidrična rastlina **PRIM.:** hidrolabilna rastlina

ang.: hydrostable plant n

nem.: hydrostabile Pflanze f

hidrotropizem -zma m fiziol., ekol. tropizem, ki ga sproža večja vlažnost, namočenost v okolju, npr. rast korenin proti bolj vlažnim predelom tal **PRIM.:** aërotropizem, eléktrotropizem, fótotropizem, grávitropizem, hígtropizem, kémotropizem, têrtropizem, tígtropizem, trávmatotropizem

ang.: hydrotropism n

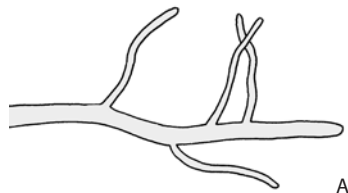
nem.: Hydrotropismus m

hífa -e ž mikol., lihen. cevasta nitasta struktura, ki prepletena tvori micelij, obdana s celično steno, ima nepredeljeno večjedrno protoplazmo ali je prečno predeljena s septi **GL.:** nita-sta hífa

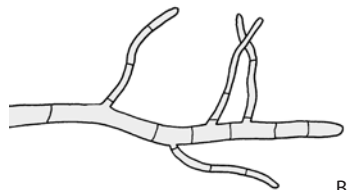
ang.: hypha n

nem.: Hyphe f, Pilzfaden m

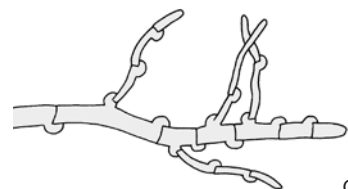
lat.: hypha f

A

B

C

zgradba hif (A: nepregrajena hifa, B: pregrajena hifa, C: pregrajena hifa z zaponkami)

hifídij -a m mikol., lihen. različno oblikovana sterilna terminalna hifa v trosovnici bazidiomov pri nekaterih prostotrošnjicah (Basidiomycota) **PRIM.:** parafiza

ang.: hyphidium n

nem.: Hyphidium n

hifna pást -e plasti ž mikol. hifa nekaterih plenilskih gliv, npr. iz rodu *Arthrobothrys*, ki je prilagojena za lovljenje plena, zlasti glist, kotačnikov

ang.: trapping mechanism n

nem.: Fangapparat m, Schlingennetz n

hifni plášč -ega -a m mikol. ovoj okoli korenine, ki ga tvorijo hife ektomikoriznih gliv

ang.: hyphal coat n

nem.: Hyphenmantel m, Myzelmantel m

hifni stádij -ega -a m mikol. stádij v življenjskem krogu dimorfnih gliv, v katerem se gliva pojavlja v obliki nitastih hif **S:** filamentozni stádij, micélijski stádij **PRIM.:** kvásni stádij

- ang.:** hyphal form n
nem.: filamentöse Form f
- hifni zvítek** -ega -tka m **mikol.** *intracelularna hifa erikoidnih mikoriznih gliv, ki se značilno zviija v celicah rizoderma* **S:** pelotón
ang.: fungal weft n
nem.: Pilzgeflecht n
- hifogamija** -e ž **mikol.** *spolno zlitje somatskih celic dveh hif*
ang.: hyphogamy n
nem.: Hyphogamie f
- hifohitridije** -ij ž mn. (Hyphochytridiomycota) **mikol., sist.** *deblo kromistov (Chromista), ki vključuje saprofitske ali zajedavske glivam podobne organizme, zajedavce sladkovodnih alg ali gliv, pri katerih se steljka pretvori v razmnoževalno strukturo, s pogosto razvejenimi rizoidi in zoosporami z enim bičkom z mastigonemami*
ang.: hyphochytridiomycetes n pl., hyphochytrids n pl.
nem.: Hyphochytridiomyzeten m pl.
- hifopódij** -a m **mikol.** *kratek enocelični ali dvo-celični del hife, s katerim se gliva pritrdi na gostitelja*
ang.: hyphopodium n
nem.: Hyphenfüßchen n, Hyphopodium n
lat.: hyphopodium n
- hifosféra** -e ž **ekol.** → mikosféra
- higrofit** -a m **ekol.** *kopenska rastlina s tanko kutikulo na krovnih tkivih, slabo razvitimi opornimi in prevajalnimi tkivi, ki uspeva na rastišču z veliko vlažnostjo tal in zraka, ne prenese izsušitve* **S:** vlagoljubna rastlina **PRIM.:** helofit, hidrofit, kserofit, mezofit
ang.: hygrophyte n
nem.: Hygrophyt m
lat.: hygrophyton n
- higromórfna zgrádba** -e -e ž **fiziol., ekol.** *morfološko-anatomska zgradba rastline, zlasti listov, nastala kot prilagoditev zelo vlažnemu rastišču* **PRIM.:** hidromórfna zgrádba, kseromórfna zgrádba, mezomórfna zgrádba, sukuléntna zgrádba
ang.: hygromorphic structure n
nem.: hygromorpher Bau m, hygromorphe Struktur f
- higromórfni líst** -ega -a m **fiziol., ekol.** *tanek ali mesnati list, s tanko kutikulo, dvignjenimi režami, slabo razvitimi krovnimi, prevajalnimi in opornimi tkivi, značilen za higrofit* **PRIM.:** hidromórfni líst, kseromórfni líst, mezo-mórfni líst
ang.: hygromorphic leaf n
nem.: hygromorphisches Blatt n
- higromórfni znák** -ega -a m **ekol.** *značilna lastnost rastline na morfološko-anatomski, biokemični ali funkcionalni ravni, nastala kot fenotipska ali genotipska prilagoditev na zelo vlažno rastišče, npr. tanka kutikula, majhno število rež, gutacija, slabo razvita stebričasti asimilacijski parenhim, oporno tkivo, velika kutikularna transpiracija* **PRIM.:** hidromórfni znák, kseromórfni znák, mezomórfni znák
ang.: hygromorphic trait n
nem.: hygromorphisches Merkmal n
- higromorfóza** -e ž **fiziol., ekol.** *prilagoditev rastline na morfološko-anatomski ravni zelo vlažnemu rastišču* **PRIM.:** fótomorfóza, geomorfóza, hidromorfóza, kseromorfóza, tígmorfóza
ang.: hygromorphosis n
nem.: Hygromorphose f
- higronastija** -e ž **fiziol., ekol.** *nastija, ki jo sproža spreminjanje vlažnosti zraka, npr. gibanje absorpcijskih laskov pri bromelijevkah (Bromeliaceae), nekaterih vrstah oljčice (Elaeagnus)* **PRIM.:** fótomastija, hidromastija, kémonastija, níktinastija, tērmonastija, tígmomastija
ang.: hygronasty n
nem.: Hygronastie f
- higroskópisko gíbanje** -ega -a s **fiziol., ekol.** *po-vratno mehansko gibanje zaradi neenakomernega nabrekanja in izsuševanja organa ob spreminjanju vlažnosti zraka, zaradi česar se semena ali trosi raztrosijo, npr. gibanje zobcev peristoma pri mahovih /Bryophyta/, odpiranje storžev pri iglavcih, gibanje plodičev pri čapljevcu (Erodium), odpiranje in zapiranje cvetov pri bodeči neži (Carlina)* **PRIM.:** eksplozijsko gíbanje, kohezijsko gíbanje
ang.: hygroscopic movement n
nem.: hygroscopische Bewegung f
- hígotropízem** -zma m **fiziol., ekol.** *tropízem, ki ga povzroča vlažnost v okolju, npr. rast korenin*

proti tlem z večjo vlažnostjo, rast kalic pre-denice (*Cuscuta*) proti gostiteljski rastlini zaradi njene transpiracije **PRIM.:** aërotropizem, elëktrotropizem, fôtotropizem, grãvitropizem, hídrotropizem, kémotropizem, têmotropizem, tígotropizem, trávmatotropizem

ang.: hygrotropism n

nem.: Hygrotropismus m

hilêja -e ž **biogeogr., fitocen. tropski vednozeleni deževni gozd v Južni Ameriki, zlasti v porečju Amazonke, Orinoka** **PRIM.:** eté, igápo, varzêja

ang.: hylaea n

nem.: Hyläa f

Hillova reakcija -e -e tudi hillova reakcija -e -e [hílova] ž **fiziol.** → fotoliza vóde

hilum -a m **1. organ. različno oblikovana brazgotina na semenu, kjer je bilo seme pritrjeno na funikel**

ang.: hilum n

nem.: Hilum n

lat.: hilum n

2. mikol. brazgotina na bazidiospori, kjer je bila ta pritrjena na sterigmo

ang.: hilum n

nem.: Hilum n

lat.: hilum n

3. fiziol. jedro škrobnega zrna, okrog katerega se začnejo nalagati plasti škroba

ang.: hilum n

nem.: Hilum n

lat.: hilum n

himénij -a m **mikol.** → trosôvnica

himénijska álga -e -e ž **lihen. alga med aski in parafizami v trosovnici, ki se sprošča v okolje skupaj z mejosporami, npr. pri rodovih Staurothele, Endocarpon, Thelenidia**

ang.: hymenial alga n

nem.: Hymenialalge f

himénijska galérta -e -e ž **lihen. galertasta snov med aski in parafizami, ki nastane z razkrojem njihovih sten**

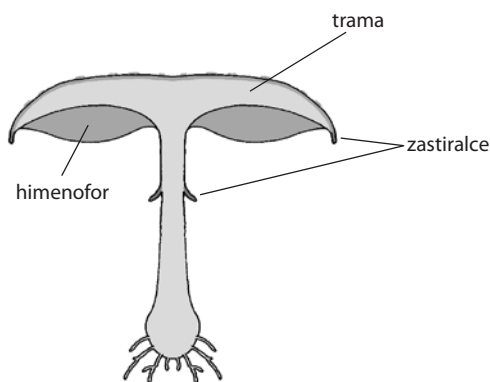
ang.: hymenial gelatine n

nem.: hymeniale Gallerte f

himénijski bazidióm -ega -a m **mikol. trosnjak prostotrosnic (Basidiomycota), pri katerem trosovnica z bazidiji, na katerih nastajajo basistospore, pokriva zunanje površine**

ang.: hymenial basidioma n

nem.: hymeniales Basidioma n

himenijski bazidióm

himenofór -a m **mikol. specializirana struktura za povečanje površine, pokrita s trosovnico, zlasti bazidióm ali del bazidioma, ki nosi trosovnico**

ang.: hymenophore n

nem.: Hymenophor m

lat.: hymenophorum n

himenopódij -a m **mikol.** → súbhiménij

himéra -e ž **gen., organ. osebek, v katerem so celice več genotipov, nastal največkrat s cepljenjem, npr. +Laburnocytisus adamii (Laburnus anagyroides in Cytisus purpureus)**

ang.: chimaera n

nem.: Chimäre f

lat.: chimaera f

himokróm -a m **biokem., fiziol. vodotopno barvilo v vodni vakuoli, ki obsega antociane in antoksoantine**

ang.: vacuolar pigment n

nem.: Chymochrom n

hiosciamín -a m **biokem. tropski alkaloid v črnem zobniku (Hyoscyamus niger), ki ščiti pred rastlinojedi in patogeni, deluje anti-spazmično in se uporablja kot lokalni analgetik, širi zenice, deluje tudi halucinogeno** **PRIM.:** skopolamín

ang.: hyoscyamine n

nem.: Hyoscyamin n

hipántij -a m **organ.** → víčasto cvetíšče

hipantódij -a m **organ. socvetje s skrajšano, odebeljeno votlo osjo, iz katere na njeni vbočeni notranji strani izraščajo cvetovi, npr. pri navadnem smokvovcu (Ficus carica)**

ang.: hypanthodium n

nem.: Hypanthodium n

- lat.: hypanthodium n
- híperakumulácija** -e ž fiziol., ekol. *kopičenje določene težke kovine v nadzemnih delih rastline v velikih količinah, npr. niklja, arzena, kadmija* **GL.** **ŠE:** híperakumulacijska rastlina
ang.: hyperaccumulation n
nem.: Überakkumulation f
- híperakumulacijska rastlina** -e -e ž fiziol., ekol. *rastlinska vrsta s sposobnostjo, da težke kovine absorbira v količinah, ki so lahko od 100-krat do 10.000-krat večje, kot jih večina rastlin navadno zmore absorbirati* **GL.** **ŠE:** híperakumulácija
ang.: hyperaccumulator plant n
nem.: Überakkumulationspflanze f
- híperhidracija** -e ž **1. agr.** → stêklavost (1)
2. biotehn. → stêklavost (2)
- hipericín** -a m biokem., fiziol. *sekundarni metabolit v šentjanževki (*Hypericum perforatum*) z antidepressivnim, antimikrobnim delovanjem, ki povzroča tudi preobčutljivost kože za svetlobo*
ang.: hypericin n
nem.: Hypericin n
- hípersaturacijska koncentracija kisíka** -e -e -- ž ekol. *zaradi intenzivne fotosinteze povečana koncentracija kisika v vodi, ki je večja od maksimalne možne pri določeni temperaturi, glede na difuzijo iz zraka* **GL.** **ŠE:** biogéni vnôs kisíka
ang.: supersaturated oxygen concentration n
nem.: supersaturierte Sauerstoffkonzentration f
- hipertóničnost** -i ž fiz., biol. *lastnost sistema, v katerem je osmotski potencial raztopine, ki obdaja celico, bolj negativen od osmotskega potenciala raztopine v celici, zaradi česar voda izhaja iz celice*
nem.: Hypertonizität f
- hípoascidiátni líst** -ega -a m organ. *cevasto ali vrčasto oblikovani list, ki ima vbočeno spodnjo stran listne ploskve* **PRIM.:** èpiascidiátni líst
ang.: hypoascidiate leaf n
nem.: hypoascidiates Blatt n
- hipodérm** -a m hist. *ena ali več plasti celic pod primarnim krovnim tkivom, npr. plasti sklerenhimskih celic pod epidermom listov pri sklerofitih*
ang.: hypoderm n, hypodermis n
nem.: Hypoderm n, Hypodermis f
- lat.: hypoderma n, hypodermis f
- hipofíza** -e ž **1. organ.** *celica med embriem in suspenzorjem kritosemenk /Angiospermae/, iz katere se razvije del primarne korenine in koreninska čepica*
ang.: hypophysis n
nem.: Anschlusszelle f, Hypophyse f
- lat.: hypophysis f
- 2. briol.** → apofíza
- hipogéična kalítev** -e -tve ž fiziol. *kalitev semen z večjo količino založnih snovi, pri kateri se kmalu po nastanku semenske korenine hipokotil ne podaljša, ključni listi ostanejo v semenu ali pri tleh, listna ploskev se ne poveča, v njih se fotosinteza ne začne, npr. pri travah (*Poaceae*), dobu (*Quercus robur*)* **PRIM.:** epigéična kalítev
ang.: hypogean germination n
nem.: hypogäische Keimung f
- hipogínični cvét** -ega -a m organ. *cvet, v katerem je plodnica nadrasla in ostali cvetni deli izraščajo iz cvetišča pod njo, npr. pri zlatičevkah (*Ranunculaceae*), lilijevkah (*Liliaceae*)* **PRIM.:** epigínični cvét, perigínični cvét
ang.: hypogynous flower n
nem.: hypogyne Blüte f, hypogynische Blüte f
lat.: flos hypogynus m
- hipoginíja** -e ž organ. *namestitev listov cvetnega odevala in prašnikov na cvetišču, v katerem je nadrasla plodnica* **PRIM.:** epiginíja, periginíja
ang.: hypogyny n
nem.: Hypogynie f
- hipohíl** -a m organ. *bazalni del razločno dvodelne medene ustne pri nekaterih kukavičevkah (*Orchidaceae*), npr. močvirnici (*Epipactis*)*
ang.: hypochile n, hypochilium n
nem.: Hypochilium n
lat.: hypochilium n
- hipokotíl** -a m organ. *del stebela med nodijem s ključnimi listi in koreninskim vratom*
ang.: hypocotyl n
nem.: Hypokotyl n
lat.: hypocotylus m
- hipokotílna kljúka** -e -e ž fiziol. *v obliki črke J ukrivljen vršni del hipokotila pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ ob sprostitvi kalice iz semenske ovojnice, ki štíti vršiček kalice pri njenem prodiranju skozi tla*

- ang.:** hypocotyl hook n
nem.: Plumulahaken m
- hipokotilni stebelni gomólj** -ega -ega -a m **organ.** *stebelni gomólj, ki nastane z odebelitvijo hipokotila, npr. pri navadni ciklami (Cyclamen purpurascens)*
ang.: hypocotyl tuber n
nem.: Hypokotylknolle f
- hipóksični strés** -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres, ki ga rastlini povzroča pomanjkanje kisika ob padcu parcialnega tlaka na vrednost med 1 kPa in 5 kPa* **PRIM.:** anóksični strés
ang.: hypoxic stress n
nem.: hypoxischer Stress m
- hipóksično okólje** -ega -a s **ekol.** *vodno ali kopensko okolje, v katerem je pomanjkanje kisika, npr. kadar je parcialni tlak kisika med 1 kPa in 5 kPa* **PRIM.:** anóksično okólje, óksično okólje
ang.: hypoxic environment n
nem.: hypoxische Umwelt f
- hipoksija** -e ž **fiziol., ekol.** *stanje zaradi pomanjkanja kisika v rastlini ali na rastišču rastline, npr. pri parcialnem tlaku kisika pod 1-5 kPa* **PRIM.:** anoksija
ang.: hypoxia n
nem.: Hypoxie f
- hipolimniji** -a m **ekol.** *globinska plast vode v jezeru, ki je poleti najhladnejša, pozimi pa se temperatura ne zniža pod 4 °C* **PRIM.:** epilimniji, metalimniji
ang.: hypolimnion n
nem.: Hypolimnion n
- hiponastija** -e ž **fiziol.** *hitrejša rast spodnje površine dorziventralnih organov rastline, zlasti listov, zaradi česar se ti ukrivijo navzgor* **PRIM.:** epinastija
ang.: hyponasty n
nem.: Hyponastie f
lat.: hyponastia f
- hipostomatárni intercelulár** -ega -ja m **hist. in-** *tercelular pod režo, ki je skozi poro povezan z ozračjem*
ang.: substomatic intercellular n
nem.: substomatäre Interzellulare f
- hipotálus** -a m **1. lihen.** *gobast, temen splet hif na spodnji strani steljke lišajev, pri različnih vrstah iz družine Pannariaceae*
ang.: hypothallus n
- nem.:** Hypothallus m
- 2. mikol.** *tanka plast fuzijskega plazmodija pri nekaterih sluzarjih (Myxogastria) na površini substrata, iz katere se razvijejo deli za pritrđitev sporokarpa*
ang.: hypothallus n
nem.: Hypothallus m
- hipotécij** -a m **lihen.** *plast betičastih hif pod subhimenijem v apoteciju*
ang.: hypothecium n
nem.: Hypothecium n
- hipotéka** -e ž **algol.** *spodnji del teke pri kremenastih algah (Bacillariophyceae)* **PRIM.:** epitéka
ang.: hypotheca n
nem.: Hypotheka f
- hipotéza kisle rasti** -e -- -- ž **fiziol.** *hipoteza, po kateri dolžinska celična rast poteka zaradi zakisanja celične stene, ki ga uravnava avksin, ekstenzin*
ang.: acid growth hypothesis n
nem.: Säure-Wachstums-Hypothese f
- hipotóničnost** -i ž **fiz., biol.** *lastnost sistema, v katerem je osmotski potencial raztopine, ki obdaja celico, manj negativen od osmotskega potenciala raztopine v celici, zaradi česar voda priteka v celico*
nem.: Hypotonizität f
- hipotonija** -e ž **organ.** *rast, pri kateri se strukture na spodnji strani organa hitreje razvijajo, npr. razvoj večjih listov na spodnji strani vodoravno rastoče veje, npr. pri javoru (Acer)* **PRIM.:** epitonija
ang.: hypotony n
nem.: Hypotonie f
- HIR** -- [hír] m neskl. (ang. high irradiance response) krat. **fiziol.** → visokoenergijska reakcija
- hiropterofilija** -e ž **ekol.** *zoofilija, pri kateri pelod prenašajo netopirji* **S:** neutr. hiropterogamija **PRIM.:** entomofilija, malakofilija, ornitofilija
ang.: chiropterophily n
nem.: Chiropterophylie f
- hiropterofilni cvét** -ega -a m **organ.** *zoofilni cvet, ki ga oprasujejo netopirji, zato je velik, ima hranljiv pelod, medicino, npr. pri baobabu (Adansonia digitata)* **S:** neutr. hiropterogámni cvét **PRIM.:** entomofilni cvét, malakofilni cvét, ornitofilni cvét

- ang.:** chiropterophilous flower n
nem.: chiropterophile Blüte f
lat.: flos hyropterophilus m
- hiropterogamija** -e ž ekol., neustr. → hiroptero-
 filija
- hiropterogámni cvét** -ega -a m organ., neustr. →
 hiropterofilni cvét
- histerotécij** -a m mikol. *podolgovat, po razvoju*
askolokularni askom, ki ima špranji podobno
odprtino, npr. pri družini Hysteriaceae
ang.: hysterothecium n
nem.: Hysterothecium n
lat.: hysterothecium n
- histogenéza** -e ž fiziol. *nastanek in razvoj tkiv*
ang.: histogenesis n
nem.: Histogenese f
- histologija** -e ž panoga anatomije, ki preučuje
 tkiva organizmov
ang.: histology n
nem.: Gewebelehre f, Histologie f
- histón** -a m cit. *beljakovinska sestavina kroma-*
tina, ki vpliva na spiraliziranje kromatinskih
nití, oblikovanje kromosomov in sodeluje pri
regulaciji genov
ang.: histon n
nem.: Histon n
- hišna góba** -e -e ž mikol. *gliva Serpula lacri-*
mans, ki razgrajuje les in je pogosti škodljivi-
vec na gradbenem lesu, lesenih delih stavb
ang.: dry rot fungus n
nem.: Hausschwamm m
- hitín** -a m mikol., algol. *strukturni polisaharid,*
sestavljén iz molekul n-acetilglukozamina, ki
gradi celične stene mnogih gliv, nekaterih alg
ang.: chitin n
nem.: Chitin n
- hitináza** -e ž biokem. *encim, ki razkraja hitin*
ang.: chitinase n
nem.: Chitinase f
- hitozán** -a m mikol. *delno deacetiliran hitin, ki*
je značilna sestavina celične stene pri jarma-
stih glivah (Zygomycota)
ang.: chitosan n
nem.: Chitosan n
- hitri delokalizirani resonánčni prenos** -ega -ega
 -ega -ôsa m fiziol. *resonančni prenos med ena-*
kimi, stikajočimi se molekulami fotosinteznih
barvil, pri čemer energija ostane v vzbujeni
molekuli manj kot 10-14 sek., zato ni izgube
energije, npr. prenos od molekule klorofila a k
drugi istovrstni molekuli PRIM.: zakasnjéni re-
 sonánčni prenos
ang.: fast delocalised resonance transfer n
- hitridije** -ij ž mn. mikol., sist. → hitridiomícete
- hitridiomícete** -ét ž mn. (Chytridiomycota) mikol., sist.
deblo gliv (Mycota), ki vključuje saprofitske ali
zajedavske, vodne ali kopenske glive, katerih
celične stene so večinoma iz hitina, zoospore
so opistokontno običkane, razmnožujejo pa se
z enakimi ali neenakimi mejosporami in tudi z
mitosporami, npr. povzročiteljica krompirjeve-
ga raka Synchytrium endobioticum S: hitridije
ang.: chytridiomycetes n pl.
nem.: Chytridiomyzeten f pl., Flagellatenpilze m pl.
- hitro razmnoževanje** -ega -a s biotehn. → mikro-
 propagácija
- hládni strés** -ega -a m fiziol., ekol. *stres zaradi*
temperatur med 15 °C in 0 °C, ki pri rastlinah
tropskega, subtropskega izvora povzroča po-
škodbe biomembran, motnje v njihovi izbiri
prepustnosti, zaradi česar se pojavi pomanj-
kanje hranil, energije, kopičenje toksičnih
metabolitov PRIM.: mrázni strés, vročinski strés
ang.: chilling stress n
nem.: Kältestress m
- hladnojúbna rastlina** -e -e ž ekol. *rastlina, ki*
je prilagojena rastišču s sorazmerno nizkimi
temperaturami S: frigorifilna rastlina **PRIM.:**
 mrzlojlúbna rastlina, toploljúbna rastlina, vroče-
 ljúbna rastlina
ang.: frigoriphilic plant n
nem.: kälteliebende Pflanze f
- holárktična flórna oblašt** -e -e oblastí ž fitogeogr.
florna oblast, ki obsega večji del severne pol-
oble, za katero so značilne številne endemične
družine, npr. vrbovke (Salicaceae), rožnice
(Rosaceae), kobulnice (Apiaceae) S: holárktis
GL.: árktična flórna régija, boreálna flórna régija,
 makaronézijsko-mediteránska flórna régija, ori-
 entálsko-turánska flórna régija, póntsko-júžnosi-
 bírska flórna régija, srédnjeevrópska flórna régija
PRIM.: antárktična flórna oblašt, avstrálska flór-
 na oblašt, kápska flórna oblašt, neotrópska flórna
 oblašt, paleotrópska flórna oblašt
ang.: Holarctic floral kingdom n
nem.: holarktisches Florenreich n

holárktični géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je razširjena po vsej holárktični florni oblasti*

ang.: Holarctic element n

nem.: holarktisches Geoelement n

holárktis -a m fitogeogr. → holárktična flórna oblást

holobazídij -a m mikol. *bazidij, ki ni septiran, značilen za večino prostotrošnic (Basidiomycota)* S: homobazídij

ang.: holobasidium n

nem.: Holobasidie f

lat.: holobasidium n

holoblástična blástična konidiogenéza -e -e -e ž mikol. *blástična konidiogenéza, pri kateri sodelujejo vse plasti celične stene konidiogene celice* PRIM.: enteroblástična blástična konidiogenéza

ang.: holoblastic blastie conidiogenesis n

nem.: holoblastische blastische Konidiogenese f

holocén -a m geol., paleopalin. *toplo obdobje po zaključku zadnjega glaciala, ki obsega zadnjih 10.000 let, za katero je značilno toplo-ljubno rastlinstvo* S: póstglaciál GL.: atlántik, boreál, preboreál, súbatlántik, súbboreál

ang.: holocene n

nem.: Holozän n

hologamija -e ž mikol. *oploditev, pri kateri se združita dva spolno zreła miksoflagelata ali miksamebi pri nekaterih sluzavcih (Mycetozoa)*

PRIM.: avtomíkisa, cistogamija, gametogamija, oogoniogamija, somatogamija, spermaciogamija, zigogamija

ang.: hologamy n

nem.: Hologamie f

lat.: hologamia f

holomíktično jézero -ega -a s ekol. *jezero, v katerem je popolno kroženje vode od površine do dna* PRIM.: amíktično jézero, dimíktično jézero, meromíktično jézero, monomíktično jézero, oligomíktično jézero, polimíktično jézero

ang.: holomictic lake n

nem.: holomiktischer See m

holomórf -a m mikol. *gliva, ki ima nespolno anamórfno in spolno teleomórfno obliko* GL.: anamórf, teleomórf

ang.: holomorph n

nem.: Holomorph m

holoparazít -a m fiziol., ekol. → popólno zajedávec
holoparazitízem -zma m fiziol., ekol. → popólno zajedávstvo

holotécij -a m mikol. *blazinast, možganast, kijast ali koralast himenijski bazidiom, skoraj v celoti pokrit s trosovnico, brez klobuka, beta in ovojnice, ki brez izrazite faze raztezanja neprekinjeno raste, npr. pri vrsti Clavulina coralloides*

ang.: holothecium n

nem.: Holothecium n

lat.: holothecium n

holotíp -a m 1. sist. *tipski primerek, izjemoma njegova risba, ki se uporabi kot osnova za izvorni opis in poimenovanje določenega taksona* PRIM.: homeotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: holotype n

nem.: Holotypus m

lat.: holotypus m

2. fitocen. *fitocenološki popis, označen kot nomenklaturni tip v objavljenem originalnem opisu sintaksona* PRIM.: lektotíp, neotíp

ang.: holotype n

nem.: Holotypus m

lat.: holotypus m

homeoména stéjka -e -e ž lihen. → homoména stéjka

homeotíp -a m sist. *tipski primerek določene vrste, ki ga izbere drugi avtor in ga po primerjavi s holotípom izvirnega avtorja opredeli za isto vrsto* PRIM.: holotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: homoeotype n

nem.: Homoeotypus m

homobazídij -a m mikol. → holobazídij

homofilna amfibijska rastlina -e -e ž ekol. *amfibijska rastlina, katere potopljeni in nadvodni listi imajo enako morfološko-anatomsko zgradbo, npr. navadna smrečica (Hippuris vulgaris), velika zlatica (Ranunculus lingua)* PRIM.: heterofilna amfibijska rastlina

ang.: homophyllous amphibic plant n

nem.: homophyllische amphibische Pflanze f

homogamija -e ž razmn., ekol. *sočasno odpiranje prašnic in zrelosti brazde v dvospolnih cvetovih, kar omogoča samooprašitev, če ni mehanizmov, ki jo preprečujejo*

ang.: homogamy n

- nem.:** Homogamie f
lat.: homogamia f
- homogéni korenínski systém** -ega -ega -a m **organ.** → homorízni korenínski systém
- homohlamidêjski cvét** -ega -a m **organ.** *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem so vsi listi cvetnega odevala enaki, npr. pri liličevkah (Liliaceae)* **PRIM.:** heterohlamidêjski cvét
ang.: homochlamydeous flower n
nem.: homochlamydeische Blüte f
- homoiohídra rastlína** -e -e ž **fiziol., ekol.** *rastlina, ki je zaradi različnih prilagoditev, zlasti vakuole, povrhnjice in rež, bolj ali manj neodvisna od vlažnostnega režima na rastišču, npr. večina praprotnic /Pteridophyta/, cvetnic /Anthophyta/* **PRIM.:** poikilohídra rastlína
ang.: homoiohydric plant n
nem.: homoiohydre Pflanze f
- homoiochlorófilna rastlína** -e -e ž **fiziol., ekol.** *poikilohídra cvetnica /Anthophyta/, pri kateri se ob izsušitvi, prehodu v anabiozo ohrani vsaj nekaj klorofila in struktura kloroplastov* **PRIM.:** poikiloklorófilna rastlína
ang.: homoiochlorophyllous plant n
nem.: homoiochlorophyllische Pflanze f
- homokárijon** -a m **mikol.** *večjédrna celica, ki vsebuje jedra samo enega genotipa* **PRIM.:** heterokárijon
ang.: homokaryon n
nem.: Homokaryon m
- homológni kromosóm** -ega -a m **razmn.** *dva kromosoma ali več kromosomov diploidnega ali poliploidnega jedra, ki so enaki po obliki in velikosti ter nosijo gene za iste lastnosti*
ang.: homologous chromosome n
nem.: homologisches Chromosom n
- homológnost** -i ž **organ.** *pojavnost, da strukture, ki se po funkciji med seboj razlikujejo, razvijajo izvirajo iz istega organa, npr. lovilni listi pri mesojedih rastlinah, listni trni* **PRIM.:** analógnost
ang.: homology n
nem.: Homologie f
- homoména metagenéza** -e -e ž **razmn.** → homomórfna metagenéza
- homoména stéljka** -e -e ž **lihen.** *lišajjska steljka, v kateri so fotobionti, zlasti cianobakterije* (*Cyanobacteriota*), *enakomerno razporejeni, pri čemer ne tvorijo posebne gonidialne plasti* **S:** homeoména stéljka **PRIM.:** heteroména stéljka
ang.: homomeric thallus n
nem.: homomerer Thallus m, homomeres Lager n
- homomorfijski pojav** -e ž **organ., razmn.** *pojavnost, da imajo osebkovi v populaciji enako zgrajene cvetove* **PRIM.:** heteromorfijski pojav
ang.: homomorphy n
nem.: Homomorphie f
lat.: homomorphia f
- homomórfna metagenéza** -e -e ž **razmn.** *metagenéza, pri kateri sta spolna in nespolna generacija po videzu enaki, npr. pri nekaterih algah* **S:** homoména metagenéza, izomórfna menjáva generácij **PRIM.:** heteromórfna metagenéza
ang.: homomorphic metagenesis n
nem.: homomorphe Metagenese f, homomorphischer Generationswechsel m
- homoním** -a m **1. sist. ime,** *ki sta ga dva avtorja uporabila za poimenovanje dveh različnih taksonov, pri čemer je po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature veljavno le starejše ime*
ang.: homonym n
nem.: Homonymus m
lat.: homonymum n
- 2. sintaks.** *po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature znanstveno ime za določen sintakson, enako že objavljenemu veljavnemu imenu, ki se razlikuje v imenih avtorjev, npr. Zosteretalia Br.-Bl. & Tx. ex Br.-Bl. in Br.-Bl. et al. 1952 in Zosteretalia Béguinot ex Pignatti 1953* **PRIM.:** bazioním, sinoním
ang.: homonym n
nem.: Homonymus m
lat.: homonymum n
- hómopolimêr** -a m **biokem.** *polimer, ki je zgrajen iz enakih podenot, npr. polisaharida škrob, celuloza, zgrajena iz enakih molekul monosaharidov* **PRIM.:** heteropolimêr
ang.: homopolymer n
nem.: Homopolymer n
- hómopolisaharíd** -a m **biokem.** *polisaharid, sestavljen iz večjega števila enakih molekul enostavnega sladkorja, npr. škrob, celuloza*

- ang.:** homopolysaccharide n
nem.: Homopolysaccharide n
- homorizija** -e ž **organ.** *razraslost sekundarnega koreninskega sistema, ki ga sestavljajo bolj ali manj enake, pogosto šopasto razrasle korenine* **GL.:** primárna homorizija, sekundárna homorizija
ang.: homorhizy n
nem.: Homorhizie f
- homorizni koreninski systém** -ega -ega -a m **organ.** *koreninski sistem, sestavljen iz večjega števila bolj ali manj enakih, šopasto razraslih korenin* **S:** homogéni koreninski systém, šópasti koreninski systém **PRIM.:** alorizni koreninski systém
ang.: homorhizic root system n
nem.: homorrhizes Wurzelsystem n
- homosporija** -e ž **razmn.** → izosporija
- homostilija** -e ž **organ., razmn.** *pojavnost, da imajo cvetovi pri različnih osebkih iste vrste enako dolg vrat pestiča* **PRIM.:** heterostilija
ang.: homostyly n
nem.: Gleichgriffeligkeit f, Homostylie f
- homotálíčnost** -i ž **mikol., sposobnost nekaterih gliv in alg, da se spolno lahko razmnožujejo z združevanjem fiziološko istovrstnih delov micelija, steljke
ang.: homothallism n
nem.: Homothallie f
lat.: homothallismus m**
- homotermija** -e ž **ekol.** → izotermija
- homotopija** -e ž **organ.** *pojavnost, da imajo določeni organi pri različnih vrstah rastlin približno enak položaj ali namestitev, npr. položaj adaksialnih prašnikov pri lučnikih (Verbascum) in adaksialnih staminodijev pri črnobinah (Scrophularia)*
ang.: homotopy n
nem.: Homotopie f
- homotrópna namestítev listov** -e -tve -- ž **organ.** *namestitev listov z asimetrično listno ploskvijo, pri kateri sta ožji polovici listnih ploskev dveh zaporednih listov na isti strani lista in sta lista enako asimetrična* **PRIM.:** antitrópna namestitev listov
ang.: homotropous leaf arrangement n
nem.: homotropische Blattstellung f
- hondrióm** -a m **cit., gen.** *genom mitohondrija*
PRIM.: plastóm
ang.: chondriome n
nem.: Chondriom n
- hondrioplázma** -e ž **cit.** *živa snov mitohondrijev razen membran* **S:** mátrijs (1)
nem.: Chondrioplasma f
- hondróidna hífa** -e -e ž **lihen.** *hífa, ki ima zaradi nabrekanja stene hrustančast videz, npr. v kolumeli askomov*
ang.: chondroid hypha n
nem.: chondroides Geflecht f
- horikárpni ginécej** -ega -a m **organ.** → apokárpni ginécej
- horikarpni plód** -ega plódu m **organ.** → apokárpni plód
- horizónt Á** -a -- m **gl.** Á-horizónt
- horizónt B** -a -- [bé] m **gl.** B-horizónt
- horizónt C** -a -- [cé] m **ekol., ped.** → mátična kamnína
- horizónt É** -a -- m **gl.** É-horizónt
- horizónt G** -a -- [gé] m **gl.** G-horizónt
- horizónt Ó** -a -- m **gl.** Ó-horizónt
- horizónt T** -a -- [té] m **gl.** T-horizónt
- hormocista** -e ž **lihen.** *debelejša nitasta celica pri cianobakterijah (Cyanobacteriota), bogata s hranili, ki se razlikuje od drugih vegetativnih celic, obdana s hífami, namenjena vegetativnemu razmnoževanju* **S:** hormocistángij
ang.: hormocyst n
nem.: Hormozyste f
- hormocistángij** -a m **lihen.** → hormocista
- hormogónij** -a m **biol.** *kratek, gibljivi, nekajcelični del, ki nastane s fragmentacijo daljšega filameta pri nespolnem razmnoževanju cianobakterij (Cyanobacteriota)*
ang.: hormogonium n
nem.: Hormogonium n
lat.: hormogonium n
- hormón** -a m **fiziol.** *snov, ki v majhnih koncentracijah nastaja v določenih delih rastline, prerazporejena v druge dele pa samostojno ali skupaj z drugimi sorodnimi snovmi ali okoljskimi dejavniki vpliva na presnovne, rastne, razvojne procese* **S:** fitohormón, rastlinski hormón **PRIM.** **ŠE:** rástni regulátor

- ang.:** hormone n, phytohormone n, plant hormone n
nem.: Hormon n, Phytohormon f
- hormónski recéptor** -ega -ja m **fiziol. struktura** v celični membrani, na katero se specifično veže hormon, kar povzroči določen odziv celice, tkiva, organa, organizma
ang.: hormone receptor n
nem.: Hormonrezeptor m
- horologija** -e ž *panoga biologije, ki preučuje razširjenost posamezne rastlinske, živalske vrste* **PRIM.:** fitocenologija, fitogeografija
ang.: chorology n
nem.: Arealkunde f, Chorologie f
- hortikultúra** -e ž **1. veda o gojenju sadnega drevja, jagodičevja, vinske trte, vrtnin in njihovem pridelovanju** **GL.:** sadjárstvo, vinográdništvo, vrtnárstvo, zelenjádarstvo
ang.: horticulture n
nem.: Hortikultur f
- 2. panoga, ki se ukvarja z oblikovanjem in vzdrževanjem vrtov, pri čemer uporablja rastlinske in druge prvine ob upoštevanju značilnosti prostora**
ang.: horticulture n
nem.: Hortikultur f
- hranilna raztopína** -e -e ž **fiziol., biotehn. raztopina hranilnih snovi in vitaminov, potrebnih za rast rastlin v hidroponiki ali tkivni kulturi**
ang.: nutrient solution n
nem.: Nährlösung f
- hranilno tkívo** -ega -a s **hist.** → endospêrm
- hránjenje dedníne** -a -- s **biotehn. hranjenje genskega materiala v genski banki z uporabo različnih metod, npr. s subkultiviranjem, zaviranjem rasti kulture, nizkimi temperaturami, kriopreservacijo, liofilizacijo**
ang.: germplasm storage n
nem.: Anlageplasmaspeicherung f, Erbplasma-speicherung f
- hrónoelemènt** -ênta m **fitogeogr. rastlinska vrsta, nastala v določenem geološkem obdobju** **PRIM.:** cénoelemènt, ékoelemènt, génoelemènt, géoelemènt, mígroelemènt
ang.: chronoelement n
nem.: Chronoelement n
- hrustánčasti listni rób** -ega -ega -a m **organ.**
- listni rob, ki je zgrajen iz prozornega, hrustancu podobnega tkiva, brez kloroplastov, npr. pri listih navadne brusnice (Vaccinium vitis-idaea)*
ang.: cartilaginous leaf margin n
nem.: knorpelartiger Blattrand m
lat.: margo folii cartilaginea f
- HSP** -- [haespé] m neskl. (ang. heat-shock protein) krat. **fiziol., ekol.** ↔ proteín vročinskega šóka
- humídno obmóčje** -ega -a s **ekol. območje, kjer je letna količina padavin večja od potencialne evaporacije tal** **PRIM.:** arídno obmóčje, perhumídno obmóčje
ang.: humid region n
nem.: humides Gebiet n
- humifikácija** -e ž **ekol. postopno razkrajanje odmrlih organizmov, predvsem rastlin in njihovih delov, pri čemer iz njih nastaja humus** **PRIM.:** argilogenéza, mineralizácija, oglejevánje, preperévanje, zakisóvanje, zaslanjevanje
ang.: humification n
nem.: Humusbildung f
- humikólni lišáji** -ih -ev m mn. **lihen. lišaji, ki rastejo na odmrlih rastlinskih delih ali na tleh, bogatih s humusom, npr. Pannaria pezzizoides**
ang.: humicolous lichens n pl.
nem.: humicole Flechten f pl.
- humín** -a m **ekol. humusna snov črne barve, netopna v vodni raztopini, ki je za uspevanje rastlin najmanj ugodna sestavina humusa** **PRIM.:** fúlvo kislína, humínska kislína
ang.: humin n
nem.: Humin n
- humínska kislína** -e -e ž **ekol., ped. humusna snov temno rjave do črne barve, topna v alkalni vodni raztopini, ki je za uspevanje rastlin najugodnejša sestavina humusa** **PRIM.:** fúlvo kislína, humín
ang.: humin acid n
nem.: Huminsäure f
- húmus** -a m **ped., ekol. kompleks organskih snovi v tleh, ki nastaja z delovanjem talnih razgrajevalcev iz odmrlih organizmov, zlasti rastlin in njihovih delov** **GL.:** gyttja, prhlína, sprstenína, šóta, trhlína
ang.: humus n
nem.: Humus m

húmusni horizónt -ega -a m ped., ekol. → húmusno-akumulatívni horizónt

húmusno-akumulatívni horizónt -ega -a m ped., ekol. *plast pod organskim horizontom, v kateri nastaja humus, ki navadno temno obarva mineralni del horizonta* **S:**

Á-horizónt, húmusni horizónt **PRIM.:** eluviálnihorizónt, glêjni horizónt, iluviálnihorizónt, kámbičnihorizónt, orgánskihorizónt, šótnihorizónt

ang.: A horizon n, organomineral horizon n

nem.: A-Horizont m, Humushorizont n

IAA -- [iaá] ž neskl. (ang. indolacetic acid) krat. **biokem.**, fiziol. ↔ indólóčetna kislína

ibogaín -a m **biokem.**, fiziol. *terpenoidno-indolni alkaloid v ibogi (Tabernanthe iboga), ki ščiti pred rastlinojedi in patogeni, na ljudi pa deluje halucinogeno in je hkrati potencialno zdravilo proti zasvojenosti z drugimi drogami*
ang.: ibogaine n
nem.: Ibogain n

iboténska kislína -e -e ž **mikol.** *mikotoksin nekaterih gliv, npr. v rdeči mušnici (Amanita muscaria), panterjevi mušnici (Amanita pantherina), ki pri ljudeh povzroča bruhanje, drisko, solzenje, halucinacije*
ang.: ibotenic acid n
nem.: Ibotensäure f

ICBN -- [icebeèn] m neskl. (ang. International Code of Botanical Nomenclature) krat. **sist.** ↔ mednarodni kódeks botánične nomenklature

ICNCP -- [iceencepé] m neskl. (ang. International Code of Nomenclature for Cultivated Plants) krat. **sist.** ↔ mednarodni kódeks poimenovánja gojènih rastlín

ICPN -- [icepeèn] m neskl. (ang. International Code of Phytosociological Nomenclature) krat. **sinsist.** ↔ mednarodni kódeks fitocenolóške nomenklature

idioblást -a m **hist.** *celica, navadno posamična, redkeje v manjši skupini, ki se po zgradbi in funkciji razlikuje od celic tkiva, v katerem se nahaja*
ang.: idioblast n
nem.: Idioblast m
lat.: idioblastus m

idiofáza -e ž **biotehn.** *faza pridobivanja sekundarnih metabolitov pri biotehnološkem postopku, ki sledi trofofazi* **PRIM.:** trofofáza
ang.: idiophase n
nem.: Idiophase f

idiográm -a m cit. → kariográm

igápo -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *tropski deževni gozd*

v Amazonskem nižavju, porečju Orinoka, ki je poplavljen večji del leta **PRIM.:** eté, hiléja, varzéja

ang.: igapo n

nem.: Igapo n

íglasti gózd -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *gozd, ki ga sestavljajo iglaste drevesne vrste* **GL.:** listopádni íglasti gózd, vednozeleni íglasti gózd
PRIM.: listnati gózd, méšani gózd
ang.: coniferous forest n, needle-leaved forest n
nem.: Nadelwald m

íglastí trós -ega -a m **lihen.**, **mikol.** *tros igličaste oblike* **S:** acikulárna spóra
ang.: acicular spore n
nem.: nadel förmige Spore f

íglavec -vca m **ekol.** *drevesna vrsta z igličastimi listi, katerih življenjska doba traja eno vegetacijsko sezono, npr. pri macesnu (Larix), ali več vegetacijskih sezon, npr. pri smreki (Picea)* **PRIM.:** listavec
ang.: conifer n
nem.: Nadelbaum m

íglica -e ž **organ.** → igličasti list

ígličasti list -ega -a m **organ.** *list, ki ima ozko, iglici podobno listno ploskev, npr. pri navadni smreki (Picea abies)* **S:** íglica
ang.: acicular leaf n, needle-leaf n
nem.: Nadelblatt n

lat.: folium acerosum n

ígličastolístne goloseménke -ih -énk ž mn. **bot.**, **sist.** → storžnjáki

ilimerizácija -e ž **ekol.**, **ped.** → lesivíranje

ilirikoídni géoelemént -ega -énta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena predvsem na območju med vzhodnoalpskim robom, zahodnimi Dinaridi in zahodnim robom Panonske nižine*
ang.: illyricoide floral element n
nem.: illyrikoides Geoelement n

ilirska flórna provinca -e -e -e ž **fitogeogr.** *del srednjeevropske florne regije, ki sega od jugo-*

vzhodnega dela Alp, vzdolž dinarskih predelov do Črne Gore **PRIM.:** atlántska flórna provinca, centrálnoevrópska flórna provinca, sarmátska flórna provinca, súbatlántska flórna provinca

ang.: Illyrian floral province n

nem.: illyrische Florenprovinz f

ilírski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr. rastlin-ska vrsta, ki je razširjena v dinarskem območju od Slovenije do Črne Gore** **PRIM.:** alpínski géoelemènt, atlántski géoelemènt, balkánski géoelemènt, centrálnoevrópski géoelemènt, sarmátski géoelemènt

ang.: Illyrian element n

nem.: illyrisches Geoelement n

iluviálni horizónt -ega -a m **ped., ekol. horizont, v katerem se kopičijo gline, humus in druge snovi, ki se izpirajo iz eluvialnega horizonta nad njim** **S:** B-horizónt **PRIM.:** eluviálni horizónt, gléjni horizónt, húmusno-akumulatívni horizónt, kámbični horizónt, orgánski horizónt, šótni horizónt

ang.: B horizon n, illuvial horizon n

nem.: B-Horizont m, illuvialer Horizont m

imbibícija -e ž **fiziol.** → nabrékanje

imbibícija semén -e -- ž **fiziol.** → nabrékanje semén

imbibícijska vóda -e -e ž **fiziol., ekol.** → hidratacijska vóda

imbrikátna estivácija -e -e ž **organ.** → stréšnika-sta estivácija

imé anamórfa -na -- s **mikol., sist.** → nomen anamorphosis

imé holomórfa -na -- s **mikol., sist.** → nomen holomorphosis

imé teleomórfa -na -- s **mikol., sist.** → nomen teleomorphosis

imisíja -e ž **ekol. koncentracija onesnažil v ozračju, prikazana za določen prostor v določeni časovni enoti** **S:** imisíjska koncentracija **PRIM. ŠE:** emisíja

ang.: immission n

nem.: Immission f

imisíjska koncentracíja -e -e ž **ekol.** → imisíja

imobilizácija -e ž **biotehn. postopek, pri katerem se celice mikroorganizmov ali encimi zaradi učinkovitosti biotehnološkega postopka namensko pritrđijo na primerne inertne nosilce, npr. iz poliuretanske smole, stekla, aktivnega oglja**

ang.: immobilisation n

nem.: Immobilisierung f

imperféktna oblíka glíve -e -e -- ž **mikol., zastar.** → anamórf

impórt asimilátov -a -- m **fiziol. transport asimilatov po sitkah do mest ponora** **PRIM.:** ek-spórt asimilátov

ang.: assimilate import n

nem.: Assimilat-Import m

impresórij -a m **lihen. havstorij med glivo in fotobiontom v lišajski steljki, kjer se na stični površini ohrani membrana**

ang.: impresorium n

nem.: Impressorium n

inaperturátni pèlod -ega pelóda m **palin.** → nónaperturátni pèlod

indehiscentni plód -ega plodú m **organ.** → zapríti plód

índeks čistosti zraka -a -- -- m **lihen. indeks, izračunan iz popisa prisotnosti, pogostnosti in pokrovnosti lišajev na drevesnih deblih, po katerem se ocenjuje čistost zraka**

ang.: index of atmospheric purity n

índeks izenáčenosti -a -- m **ekol. indeks za izražanje biotske raznovrstnosti, s katerim se meri relativna pogostnost posamezne vrste v vzorcu, pri čemer se upoštevata Shannon-Wienerjev indeks združbe in število vrst**

ang.: equitability index n

nem.: Äquitabilitätsindex m

índeks podobnosti -a -- m **ekol. indeks za izražanje podobnosti vzorcev, ki temelji na razmerju med številom vrst, skupnih obema vzorcema, in celotnim številom vrst v obeh vzorcih**

ang.: index of similarity n

nem.: Ähnlichkeitsindex m

índeterminántna rást -e rasti ž **fiziol., morfol.** → nédeterminántna rást

índeterminántni líst -ega -a m **organ.** → nédeterminántni líst

índeterminántno socvétje -ega -a s **organ.** → nédeterminántno socvétje

indikátorska rastlína -e -e ž **ekol. rastlina, ki z uspevanjem ali z značilno reakcijo nakazuje prisotnost določenih snovi v okolju, zaradi česar se uporablja pri spremljanju kakovosti okolja, npr. lišaji nakazujejo kakovost zraka, alge ali hidrofiti pa kakovost voda**

- ang.:** indicator plant n
nem.: Indikatorpflanze f
- indikátorski organizem sapróbnosti** -ega -zma
-- m **ekol.** *vodni organizem, ki s pojavljanjem nakazuje stopnjo organskega onesnaženja vodotoka*
ang.: saprobity indicator organism n
nem.: Saprobitätindikatororganismus m
- indolacetát** -a m **biokem.** *ion indolocetne kisline*
ang.: indolacetate n
nem.: Indolacetat n
- indólóčetna kislína** -e -e ž **K:** IAA **biokem., fiziol.** *naravni avksin, ki v rastlini pospešuje presnovne procese, organogenezo, regulira razraščanje stebela in korenin, v agronomiji se uporablja za pospeševanje zakoreninjenja potaknjencev*
ang.: indoleacetic acid n, abb. IAA
nem.: Indolessigsäure f, abb. IAA, abb. IES
- inducírana anizofilíja** -e -e ž **organ.** → spodbujena anizofilija
- inducírana heterofilíja** -e -e ž **organ.** → spodbujena heterofilija
- indúkcija** -e ž **fiziol. fiziološko** *proženje procesov v rastlini ali razvoja njenih struktur*
ang.: induction n
nem.: Induktion f
- induplikátni líst** -ega -a m **organ.** *list, katerega listna ploskev ali lističi so vzdolž listnega rebra prepognjeni navzgor v obliki črke V, npr. pri kokosovi palmi (Cocos nucifera)* **PRIM.:** reduplikátni líst
ang.: induplicate leaf n
nem.: induplikatives Blatt n
lat.: folium induplicatum n
- industrijske rastlíne** -ih -ín ž mn. **agr.** *kulturne rastline, ki se gojijo za predelavo v industriji*
nem.: technisch genutzte Pflanze f
- indúzij** -a m **organ.** → zastirálce (1)
- inflorescéncá** -e ž **organ.** → socvétje
- informácijska RNK** -e -- [erenká] ž **K:** mRNA, mRNK **gen.** *ribonukleinska kislina, ki nastane kot komplementarna kopija gena v DNK in prenese informacijo za sintezo beljakovin*
ang.: messenger RNA n, abb. mRNA
nem.: Messenger-RNA f, abb. mRNA
- infracoliárno socvétje** -ega -a s **organ.** *socvetje palm (Arecaceae), ki izrašča iz stebela tako, da so vsi zeleni listi nad njim* **PRIM.:** interfoliárno socvétje, súprafoliárno socvétje
- ang.:** infrafoliar inflorescence n
nem.: hypophylle Infloreszenz f
lat.: inflorescentio infrafoliaceus f
- ínfrardéče sévanje Sónca** -ega -a -- s **ekol.** *sevanje Sonca z valovnimi dolžinami med 700 nm in 750 nm ter 3000 nm in 4000 nm* **PRIM.:** últravijólično sévanje Sónca, vídno sévanje
ang.: infra red radiation n
nem.: infrarote Sonnenstrahlung f
- ínfraspecifični taksón** -ega -a m **sist.** *takson znotraj vrste, ki je po rangu nižji od vrste, npr. pri naravnih vrstah podvrsta, varieteta, forma, pri gojenih kultivar*
ang.: infraspecific taxon n
nem.: infraspezifisches Taxon n
- inhibícija** -e ž **fiziol.** *preprečevanje ali upočasnjevanje procesov v rastlini, npr. zaviranje biokemične, genske regulacije, rasti, kalitve, cvetenja, staranja*
ang.: inhibition n
nem.: Hemmwirkung f
- inhibítor** -ja m **fiziol.** *snov, ki zavira biokemične procese, rast in razvoj rastlin, npr. izokinolinski alkaloidi*
ang.: inhibitor n
nem.: Hemmstoff m, Inhibitor n
- iniciálka** -e ž **1. hist.** *celica na vršnem meristemu praprotnic /Pteridophyta/, iz katere izvirajo vse celice rastline* **S:** apikálna célica (1), iniciálna célica, teménska célica
ang.: initial cell n
nem.: Initiale f, Stammzelle f
lat.: cellula initialis f
- 2. briol.** *dvostranska ali tristranska vršna meristemska celica, iz katere se pri mahovih /Bryophyta/ razvije gametofit ali sporofit* **S:** teménska célica
ang.: apical cell n
nem.: Scheitelzelle f
- 3. algol.** *celica na vršnem meristemu najvišje razvitih rjavih alg (Phaeophyceae), iz katere izvirajo vse celice tkivne steljke* **S:** iniciálna célica, teménska célica
ang.: apical cell n
nem.: Scheitelzelle f
lat.: cellula apicalis f
- iniciálka stržénovih trakóv** -e -- -- ž **hist.** *vsaka od izodiametričnih celic prevodnega kambija, iz katerih z delitvami nastajajo strženovni*

trakovi v lesu in sekundarni skorji **S:** trakóvna iniciálka, žárkovna iniciálka
ang.: ray initial n
nem.: Strahlinitiale f

iniciálna célica -e -e ž **1. hist.** → iniciálka (1)

2. algol. → iniciálka (3)

inkompatibilnost -i ž **biol. genetsko pogojena neskladnost med dvema vrstama, osebkoma, organizmoma, ki ne omogoča, npr. uspešne oploditve med dvema osebkoma, oprašitve z določeno vrsto opraševalca, uspešne združitve podlage in cepiča, združitve glivnih micelijev, okužbe z določeno vrsto patogenega organizma** **PRIM.:** kompatibilnost
ang.: incompatibility n
nem.: Inkompatibilität f

inkrustiranje -a s **ekol. nalaganje apnenca, izločenega med biogenim razapnenjem, na podlage v vodi, zlasti na rastline** **GL. ŠE:** biogéno razapnjênje
ang.: encrustation n
nem.: Inkrustierung f

inokulacija -e ž **1. biol. vstop, vdor povzročitelja bolezni v celico gostitelja**
ang.: inoculation n
nem.: Inokulation f
2. biotehn. vnos vcepka v organizem ali gojišče
ang.: inoculation n
nem.: Inokulation f

inókulum -a m **biotehn.** → vcépek

inoperkulátni ásk -ega -a m **mikol. ask, ki nima pokrovčka, ampak se odpira tako, da nastane nepravilna apikalna razpoka, npr. pri rodu Sordaria** **PRIM.:** operkulátni ásk
ang.: inoperculate ascus n
nem.: inoperculater Ascus m

inozitol -a m **biokem., fiziol. ciklični heksahidrični alkohol, ki se v različnih oblikah pojavlja v celicah, npr. kot mioinozitol**
ang.: inositol n
nem.: Inositol n

inspérzna trosóvnica -e -e ž **lihen. trosovnica, v kateri so med aski in parafizami kapljice olja**
ang.: inspers hymenium n
nem.: insperses Hymenium n

integument -énta m **organ. ena ali pri večini rastlin dve ovojnici semenske zasnove, ki obdajata nucel**
ang.: integument n

nem.: Integument n

lat.: integumentum n

intenzívni korenínski systém -ega -ega -a m **organ., ekol. koreninski sistem s številnimi stranskimi koreninami, ki na gosto preraščajo razmeroma majhno prostornino tal, npr. pri travah (Poaceae)** **PRIM.:** ekstenzívni korenínski systém
ang.: intensive root system n
nem.: intensive Bewurzelung f, intensives Wurzelsystem n

intercelulár -ja m **hist. prostor med celicami, ki nastane zaradi razgraditve osrednje lamele, raztrganja tkiva ali razgraditve celic** **S:** med-célični prôstor **GL.:** lizogéni intercelulár, reksi-géni intercelulár, shizogéni intercelulár
ang.: intercellular space n
nem.: Interzellulare f
lat.: meatus intercellularis m

intercelulárna difuzíjska prevódnost -e -e -i ž **fiziol., ekol. velikost difuzije plinov po intercelularnem sistemu rastline, zlasti listov** **PRIM.:** difuzíjska prevódnost mējne plasti, kutikulárna difuzíjska prevódnost, stomatárna difuzíjska prevódnost
ang.: interzellular conductance n
nem.: interzelluläre Diffusionsleitfähigkeit f

intercelulárna difuzíjska upórnost -e -e -i ž **fiziol., ekol. vpliv zgradbe intercelularnega sistema, koncentracijskega gradienta na difuzijo plinov, vodne pare v rastlini, zlasti listih** **PRIM.:** difuzíjska upórnost mējne plasti, kutikulárna difuzíjska upórnost, stomatárna difuzíjska upórnost
ang.: intercellular resistance n
nem.: interzellulärer Diffusionswiderstand m

intercelulárna hífa -e -e ž **mikol. hifa, ki raste med celicami gostitelja**
ang.: intercellular hypha n
nem.: interzelluläre Hyphe f

intercelulárni kanál -ega -a m **hist. cevast intercelular; navadno shizogenega nastanka, v katerem se zbirajo izločki žleznih celic, npr. smole**
ang.: intercellular canal n
nem.: Intercellulargang m
lat.: ductus intercellularis m

intercelulárni prôstor -ega prostóra m **hist. ↔ intercelulár**

interfascikulárni kámbij -ega -a m **hist. → medžílني kámbij**

- interfáza** -e ž *cit.* faza v celičnem ciklu evkariotske celice med dvema zaporednima mitozama, v katerem kromosomi niso skrčeni, na njih potekata podvajanje in transkripcija DNK
ang.: interphase n
nem.: Interphase f
lat.: interphasis f
- interfoliárno socvétje** -ega -a s *organ.* socvetje palm (*Arecaceae*), ki izrašča iz stebila med zelenimi listi **PRIM.:** infrafoliárno socvétje, súprafoliárno socvétje
ang.: interfoliar inflorescence n
nem.: interfoliare Infloreszenz f
lat.: inflorescentio interfoliaris f
- interglaciál** -a m *geol.* daljše toplejše obdobje med dvema glacialoma **S:** medledéna dóba **GL.:** dónavsko-günški interglaciál, günško-míndelski interglaciál, míndelsko-ríški interglaciál, ríško-würmski interglaciál **PRIM.:** glaciál
ang.: interglacial n
nem.: Interglazial n
- interkalárna rást** -e rásti ž *fiziol., morfol.* dolžinska rást, pri kateri steblo prirašča zaradi delitev meristemov nad nodiji, npr. pri travah (*Poaceae*), preslicah (*Equisetum*)
ang.: intercalary growth n
nem.: interkalares Wachstum n
- interkalárni meristém** -ega -a m *hist.* zaostali meristem med diferenciranimi celicami nad nodiji, na dnu listne ploskve, listne baze ali internodija stebila, ki omogoča interkalarno rást, npr. pri travah (*Poaceae*), preslicah (*Equisetum*) **GL.:** bazálni meristém lísta
ang.: intercalary meristem n
nem.: interkalares Meristem n
lat.: meristema intercalare n
- interkinéza** -e ž *cit.* faza med prvo in drugo mejotsko delitvijo, v kateri se kromosomi podaljšajo podobno kot v interfazi, vendar brez podvojevanja DNK
ang.: interkinesis n
nem.: Interkinese f
- interkólpjij** -a m *palin.* površina pelodnega zrna med kolpi **S:** mezokólpjij
ang.: intercolpium n
nem.: Interkolpium n
- interksilárni floém** -ega -a m *hist.* → vključeni floém
- internódij** -a m *organ.* del stebila med zaporednima nodijema, na katerem ni listov in stranskih poganjkov **S:** člének
ang.: internode n
nem.: Internodium n
lat.: internodium n
- interspécijska konkurénca** -e -e ž *fiziol., ekol.* → medvrstna konkurénca
- interstadiál** -a m *geol., paleopalin.* toplejše obdobje med dvema stadialoma v glacialu **PRIM.:** stadiál
ang.: interstadial n
nem.: Interstadial m
- interstícijska vóda** -e -e ž *fiziol., ekol.* voda, ki je v celični steni, intercelularjih in prevajalnem sistemu rastline **PRIM.:** hidratacijska vóda, konstitucijska vóda, zalóžna vóda
ang.: interstitial water n
nem.: interstitielles Wasser n
- intína** -e ž *palin.* notranja, mehkejša plast stene pelodnega zrna ali troska **S:** endospór (2) **PRIM.:** eksína
ang.: intine n
nem.: Intine f
lat.: intina f
- intracelulárna hífa** -e -e ž *mikol.* hífa, ki raste v celice gostitelja
ang.: intracellular hypha n
nem.: intrazelluläre Hyphe f
- intracelulárno gíbanje** -ega -a s *fiziol.* → znótrajcélično gíbanje
- intraksilárni floém** -ega -a m *hist.* → nótranji floém
- intraradikálni micélij** -ega -a m *mikol.* micelij, ki raste v korenini gostitelja
ang.: intraradical mycelium n
nem.: intraradikales Myzel n
lat.: mycelium intraradicale n
- intraspécijska konkurénca** -e -e ž *fiziol., ekol.* → znótrajvrstna konkurénca
- intususcépcija** -e ž *fiziol., morfol.* → intususcepcijska rást
- intususcepcijska rást** -e rásti ž *fiziol., morfol.* ekspanzijska rást, pri kateri se celična stena površinsko povečuje zaradi vključevanja vsebine Golgijevega aparata **S:** intususcépcija **PRIM.:** apozicijska rást, dolžinska célična rást, vakuolizácija
ang.: intussusception n
nem.: Intussuszeption f

inulín -a m **biokem.** vodotopni polisaharid, sestavljen iz molekul fruktoze, ki je navadno v vodni vakuoli založnih tkiv pri mnogih nebi-novkah /Asteraceae/

ang.: inulin n

nem.: Inulin n

invazívna vrsta -e -e ž **ekol.** rastlinska vrsta, ki jo človek zanese izven njenega naravnega areala, kjer se naturalizira, pri čemer se zaradi velike konkurenčne moči širi tako, da na novih rastiščih izpodriva avtohtono floro

ang.: invasive species n

nem.: invasive Art f, invasive Sippe f

invévzni bifaciálni list -ega -ega -a m **organ.** bifaciálni list, ki ima zaradi zasuka listnega peclja spodnjo stran obrnjeno navzgor, npr. pri čemažu (*Allium ursinum*)

ang.: inverted leaf n

nem.: inverses Blatt n

lat.: folium inversum n

in vitro -- -- prisl. (lat.) **biotehn.** izraža, da se kaj goji, raste, razmnožuje v nadzorovanem laboratorijskem okolju, navadno v posebnih steklenih, plastičnih posodah, v sterilnih razmerah, npr. rast kulture in vitro **PRIM.:** in vivo

ang.: in vitro

nem.: in vitro

lat.: in vitro

in vivo -- -- prisl. (lat.) **biotehn.** izraža, da se kaj goji, raste, razmnožuje v naravnem ali naravnemu podobnem okolju **PRIM.:** in vitro

ang.: in vivo

nem.: in vivo

lat.: in vivo

involukrélij -a m **lihen.** temno obarvana ovojnica iz steljke, ki v celoti ali le delno obdaja peritecij

ang.: involucrellum n

nem.: Involucrellum n

involúkrum -a m **1. organ.** skupina ovršnih listov, ki obdaja kobilasta, glavičasta, koška-sta socvetja

ang.: involucre n

nem.: Deckblattähülle f, Hülle f, Involucrum n

lat.: involucrum n

2. organ. → ovójek

3. briol. cevasta tvorba, ki obdaja enega ali več anteridijev, arhegonijev ali štiti razvi-

jajoči se sporofit pri nekaterih jetrenjakih (*Marchantiophytina*)

ang.: involucre n

nem.: Involucrum n

involutín -a m **mikol.** toksični difenil ciklopepton v navadni podvihanki (*Paxillus involutus*), ki pri ljudeh povzroča hemolizo, lahko tudi od-poved ledvic

ang.: involutin n

nem.: Involutin n

involutna ptiksa -e -e ž **organ.** → uvíta ptiksa

ionizirajóce sévanje -ega -a s **fiz., ekol.** kratko-valovno elektromagnetno sevanje z veliko energijo, ki pri prehodu skozi snov ionizira atome, molekule in v organizmih povzroča poškodbe, npr. γ -sevanje

ang.: ionising radiation n

nem.: ionisierende Strahlung f

ionofór -ja m **fiziol.** molekula, ki ionom omogoča prehajanje skozi dvojne lipidne plasti

ang.: ionophore n

nem.: Ionophor m

iónska črpálka -e -e ž **fiziol.** membranski prote-in, ki omogoča prehajanje ionov skozi celične membrane s porabo ATP **PRIM.:** protónska črpálka

ang.: ion pump n

nem.: Ionenpumpe f

iónski kanálček -ega -čka m **fiziol.** pora v integralnem membranskem proteinu, ki omogoča prehajanje ionov skozi membrano

ang.: ion canal n

nem.: Ionenkanal m

ístmus -a m **algol.** zažetek med simetričnima polovicama celice lepotk (*Desmidiales*)

ang.: isthmus n

nem.: Isthmus m

izbírnoprepústna membrána -e -e ž **fiziol.** membrana, ki določene molekule, ione prepušča, drugih pa ne, odvisno od njihove velikosti, kemičnih lastnosti, koncentracije S: sémipermeabilna membrána

ang.: semipermeable membrane n

nem.: semipermeable Membran f

izbóčeni klobúk -ega -a m **mikol.** klobuk, ki se od roba proti sredini bolj ali manj enakomerno, polkrožno dviguje, npr. pri žaltavi livki (*Clitocybe sinopica*) S: blazinasti klobúk

ang.: convex cap n

- nem.: aufgebogener Hut m
- izbóčeno cvetišče** -ega -a s **organ.** *cvetišče, ki je kupolasto ali stožčasto dvignjeno, cvetni listi pa izraščajo v različnih ravninah, npr. pri vrstah robide (Rubus)* **PRIM.:** diskasto cvetišče, podáljšano cvetišče, sploščeno cvetišče, vrčasto cvetišče
- ang.: convex receptacle n
- nem.: gewölbter Blütenboden m
- izídij** -a m **lihen.** *vegetativna razmnoževalna struktura lišajev, kroglaste, betičaste, korlaste oblike ali luska, po notranji zgradbi podobna steljki, ki nastaja kot vrstno značilni izrastek na zgornji površini ali na robovih lišajske steljke*
- ang.: isidium n
- nem.: Isidium n
- izjédeni lístni vrh** -ega -ega -a m **organ.** *drobno nazobčan vrh ploskve lista, ki je zaradi neenakih plitvih zobcev videti, kot bi bil objeden*
- ang.: erose leaf apex n
- nem.: ausgebissene Blattspitze f
- lat.: apex folii erosus m
- izlóček** -čka m **fiziol.** *tekoča ali trdna snov, nastal pri delovanju celice, ki se izloča iz nje*
- ang.: secretion n
- nem.: Sekret n
- lat.: secretum n
- izménični gostítelj** -ega -a m **fiziol., ekol.** *vsak od dveh, redko treh gostiteljev, ki ga zajedavec potrebuje, da zaključi svoj življenjski krog, npr. češmin (Berberis vulgaris) in žita za razvoj žitne rje (Puccinia)*
- ang.: alternate host n
- nem.: alternierender Wirt m, Wechselwirt m
- izmenjálna kapacitéta tál** -e -e -- ž **ped., ekol.** *sposobnost tal, ki omogoča vezavo, zadrževanje, izmenjavo ionov* **S:** sorptívna kapacitéta tál **GL. ŠE:** glína
- ang.: soil exchange capacity n
- nem.: Bodenaustauschkapazität f
- izmenjeválna korenínska površina** -e -e -e ž **fiziol., ekol.** *površina koreninskega sistema rastline, po kateri poteka absorpcija vode in v njej raztopljenih mineralnih snovi*
- ang.: root exchange area n
- nem.: Wurzelaustauschfläche f
- izobilatérálni líst** -ega -a m **organ.** → ekvifaciálني líst
- izobrohátني pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z enako velikimi brohi na površini*
- PRIM.:** heterobrohátني pélod
- ang.: isobrochate pollen n
- nem.: isobrochater Pollen m
- izociklični cvét** -ega -a m **organ.** *ciklični cvet, ki ima v vseh vretencih enako število cvetnih delov, pogost pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/* **S:** izoméрни cvét **PRIM.:** heterociklični cvét
- ang.: isocyclic flower n, isomerous flower n
- nem.: isomere Blüte f, isozyklische Blüte f
- lat.: flos eucyclicus m
- izocitrát** -a m **biokem., fiziol.** *spojina, ki iz acetil koencima A nastaja v citratnem ciklu pri razgradnji organske snovi v matriksu mitohondrija in v glioksisomih v glioksilatnem ciklu*
- ang.: isocitrate n
- nem.: Isocitrat n
- izoencím** -a m **fiziol.** *vsaka od različnih oblik določenega encima, ki ima enake katalitične lastnosti, razlikuje pa se v drugih lastnostih, npr. v pH-optimumu, izoelektrični točki*
- ang.: isoenzyme n
- nem.: Isoenzym n
- izogaméta** -e ž **biol.** *vsaka od dveh, po obliki enakih, spolno diferenciranih gamet* **PRIM.:** anizogaméta
- ang.: isogamete n
- nem.: Isogamete f
- izogamíja** -e ž **mikol.** *gametogamija, pri kateri se združita dve enaki gameti, npr. pri rodovih Synchitrium, Plasmodiophora, Physoderma* **PRIM.:** anizogamíja, oogamíja
- ang.: isogamy n
- nem.: Isogamie f
- izogibanje izsušítvi** -a -- s **fiziol., ekol.** *izogibanje sušnemu stresu, pri katerem rastlina z anatomsko-morfološkimi in fiziološkimi prilagoditvami ohranja ustrezno vodno stanje v celicah, organih, npr. z listopadnostjo, zvijanjem listov, debelo kutikulo, zgradbo koreninskega sistema, prevajalnih tkiv, uravnavanjem odprtosti rež, tvorbo vodnega tkiva* **S:** preprečevanje izsušitve **PRIM.:** izogibanje súši
- ang.: drought avoidance n
- nem.: Austrocknungsverzögerung f
- izogibanje strésu** -a -- s **fiziol., ekol.** *lastnost rastline, da z anatomsko-morfološkimi, fiziološkimi*

prilagoditvami preprečuje škodljivo delovanje stresnih dejavnikov, npr. z odpadanjem listov, tvorbo sklerofilnih listov, pojavljanjem spomladanskih geofitov pred olistanjem gozdnega drevja, kalitvijo in razvojem puščavskih enoletnic v času po padavinah, z izločanjem soli iz organizma, odlaganjem ionov toksičnih težkih kovin v neaktivne dele **GL.:** izogibanje izsušitvi, izogibanje súši

ang.: stress avoidance n

nem.: Stressavoidanz f, Stressverzögerung f

izogibanje súši -a -- s fiziol., ekol. *izogibanje sušnemu stresu, pri katerem rastlina preprečuje škodljivo delovanje suše navadno tako, da časovno naravnava rast in razvoj, npr. v puščavskih predelih* **PRIM.:** izogibanje izsušitvi

ang.: drought avoidance n

nem.: Dürreverzögerung f

izohidrična rastlina -e -e ž fiziol., ekol. → hidro-stabilna rastlina

izokolinolinski alkaloidi -ih -ov m mn. **biokem.** *alkaloidi, ki nastajajo iz fenilalanina in tirozina preko dopaminu podobnih snovi, tvorijo jih zlasti predstavniki češminovk (Berberidaceae), makovk (Papaveraceae), zlatičevk (Ranunculaceae), npr. berberidin, morfin, kodein* **PRIM.:** kinolinolinski alkaloidi, kinolizidinski alkaloidi, piperidinski alkaloidi, pirolizidinski alkaloidi, purinski alkaloidi, terpenoidno-indolni alkaloidi, tropanski alkaloidi

ang.: isoquinoline alkaloids n pl.

nem.: Isoquinolinalkaloide n pl.

izokóntna običkanost -e -i ž mikol., algol. *običkanost, pri kateri so vsi bički zoospore enako dolgi* **PRIM.:** heterokóntna običkanost, opistokóntna običkanost

ang.: isokont flagellation n, isokontous flagellation n

nem.: isokonte Geißelung f

izomélni cvét -ega -a m organ. → izociklični cvét

izomórfna menjáva generácij -e -e -- ž razmn. → homomórfna metagenéza

izopentenil adenožín -- -a m **biokem.** *citokinín, ki je v rastlini sestavni del tRNK, sodeluje pri rasti in razvoju, presnovnih procesih, tvorijo ga tudi bakterije, npr. Agrobacterium tumefaciens, Corynebacterium fascians, gomoljčne bakterije Rhizobium sp.* **PRIM.:** benziladenín, kinetin, zeatin

ang.: isopentenyl-adenosine n

nem.: Isopentiladenin n, abb. IDA n

izopolárni pélod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z enako oblikovanima poloma* **PRIM.:** heteropolárni pélod

ang.: isopolar pollen n

nem.: isopolarer Pollen m

izoprenoíd -a m **biokem.** → terpén

izosporija -e ž **razmn.** *nastanek enakih mejospor pri embriofitih /Embryophyta/, iz katerih se razvijejo dvospolni gametofiti* **S:** homosporija **PRIM.:** heterosporija

ang.: isospory n

nem.: Isosporie f

lat.: isosporia f

izospórne práprotnice -ih -ic ž mn. **bot., sist.** *praprotnice /Pteridophyta/, ki tvorijo le en tip mejospor, iz katerih se razvije obojespolni gametofit z arhegoniji in anteridiji, npr. presličnice (Equisetophytina), večina lisičjakovcev (Lycopodiophytina) in praproti (Filicophytina)* **PRIM.:** heterospórne práprotnice

ang.: isosporous pteridophytes n pl.

nem.: isospore Farnpflanzen f pl.

izotermija -e ž ekol. *spomladanska in jesenska izenačenost temperature vode v navpičnem profilu jezera, ko znaša temperatura vode 4 °C* **S:** homotermija **PRIM.:** polétna stójnost, zímška stójnost

ang.: isothermy n

nem.: Isothermie f

izotíp -a m **sist.** *primerek določene vrste v herbarijskih zbirki, iz katere je izbrani tipski primerek iste vrste, ki izhaja iz istega rastišča in ima isti datum nabiranja* **S:** duplikát holotípa **PRIM.:** holotíp, homeotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: isotype n

nem.: Isotypus m

lat.: isotypus m

izotómna razrást -e razrástí ž **lihen.** *razrast steljke ali podcijev v enako dolge veje, npr. pri rodu Cladonia* **PRIM.:** dihótómna razrást (2)

ang.: isotomic ramification n

nem.: isotome Verzweigung f

izotóničnost -i ž **fiz., biol.** *lastnost sistema, v katerem sta osmotska potenciala raztopine, ki obdaja celico, in raztopine v celici izenačena, zato voda v enaki meri prehaja skozi membrano v obe smeri*

nem.: Isotonizität f

izpeljána združba -e -e ž **fitocen.** združba antropogenega nastanka, opredeljena z značilnicami, razlikovalnicami višjih sintaksonov in spremljevalk, ki vse spadajo v isti razred, poimenovana po prevladujoči vrsti in z imenom tega razreda, npr. *Alopecurus pratensis* (*Arrhenatheretalia*), *Festuca rubra* (*Calluno-Ulicetea*) **PRIM.:** temeljna združba
ang.: derivate community n

izprána tlà -ih tál s mn. **ped., ekol.** zakisana tla na karbonatni matični kamnini z diagnostičnim eluvialnim horizontom, iz katerega se izpirajo poleg bazičnih kationov koloidi gline, železovi in aluminijevi oksidi, pa tudi humusne snovi
ang.: eluviated soil n, luvisol n
nem.: eluvierter Boden m

izravnálna kapacitéta vóde -e -e -- ž **ekol.** lastnost vode, da se s karbonatnim ravnotežjem ohranja določena stopnja pH **S:** púferska kapacitéta vóde
ang.: carbonate buffer system n
nem.: Carbonatpuffersystem n

izróbljeni lístni vrh -ega -ega -a m **organ.** vrh listne ploskve z različno globoko in oblikovano zajedo, npr. pri listih črne jelše (*Alnus glutinosa*), lističih številnih metuljnic, npr. plazeče detelje (*Trifolium repens*)
ang.: emarginated leaf apex n
nem.: ausgerandete Blattspitze f
lat.: apex folii emarginatus m

izrodítev -tve ž **fiziol.** izguba vitalnosti zaradi križanja med sorodnimi genotipi, pri čemer je število heterozigotov majhno, zato se v homozigotnem stanju izrazijo škodljivi geni
ang.: inbreeding depression n
nem.: Inzuchtdepression f

izséček -čka m **biotehn.** rastlinski organ ali kosček tkiva, ki se uporablja za zasnovno kulture **S:** eksplantát
ang.: explant n
nem.: Explantat n

izsušítvena toleránca -e -e ž **fiziol., ekol.** toleranca, ki poikilohidrim rastlinam, lišajem, seme-

nom, trosom omogoča, da prenesejo izsušitev protoplazme brez škodljivih posledic **PRIM.:** poplávna toleránca, slánostna toleránca, temperatúrna toleránca, toleránca na patogéne
ang.: desiccation tolerance n

nem.: Austrocknungstoleranz f

iztezajóči líst -ega -a m **organ.** list, katerega spodnji del listne ploskve sega navzdol po stebelu, ki je zato videti krilato **S:** dekurétni líst
ang.: decurrent leaf n
nem.: herablaufendes Blatt n
lat.: folium decurrens n

izumflá vrsta -e -e ž **var. nar.** rastlinska vrsta, ki je na določenem območju ni več, ker je bila iztrebljena ali so bila njena rastišča zaradi naravnih procesov, človekovega delovanja uničena **PRIM.:** domnévno izumflá vrsta, kritično prizadéta vrsta, prizadéta vrsta, ranljíva vrsta, rédka vrsta
ang.: extinct species n
nem.: ausgestorbene Art f

izvedéni znák -ega -a m **sist.** → apomórfni znák
izvencvétna nektariálna žléza -e -e -e ž **organ.** → izvencvétni medóvnik

izvencvétni medóvnik -ega -a m **organ.** medovník, ki se razvije izven cvetne regije, npr. na prilistih, listnem peclju, listni ploskvi zelenih listov, stebelu **S:** ekstraflórna žléza, ekstraflórni nektárij, izvencvétna nektariálna žléza **PRIM.** **ŠE:** cvétni medóvnik
ang.: extrafloral nectary n, extrafloral nectary gland n
nem.: extraflorale Honigdrüse f
lat.: nectarium extraflorale n

izvórní znák -ega -a m **sist.** → plesiomórfni znák
izzvána temperatúrna toleránca -e -e -e ž **fiziol., ekol.** temperatúrna toleranca, ki jo rastlina pridobi s predhodno večkratno kratkotrajno izpostavljenostjo subletalno visokim temperaturam, kar ji kasneje omogoča preživetje tudi pri višjih, navadno letalnih temperaturah
ang.: induced temperature tolerance, induced thermotolerance n
nem.: induzierte Thermotoleranz f

J

- JA** -- [jəá] ž neskl. (ang. jasmonic acid) krat. **biokem.**, fiziol. ↔ jasmónska kislína
- jábolčna kislína** -e -e ž **biokem.**, fiziol. *organska kislína, ki je v ionski obliki vmesni produkt številnih presnovnih procesov, npr. fotosinteze C₄-rastlin in CAM-rastlin, mnogim sadežem daje kiselkast okus*
ang.: malic acid n
nem.: Apfelsäure f
- jábolko** -a s **organ.** → pečkáti plód
- Jaccardov koeficiènt** -ega -ênta tudi **jaccardov koeficiènt** -ega -ênta [žakárdov] m **ekol.** *merilo za izražanje vrstne podobnosti dveh združb, pri čemer se upošteva število skupnih vrst v obeh združbah in število vrst, ki se pojavljajo le v eni ali drugi združbi*
ang.: Jaccard's coefficient n
nem.: Jaccardskoeffizient m
- jádro** -a s **organ.** *zgornji, razširjeni, navadno največji venčni list v metuljastem cvetu*
PRIM.: krílo, ládjica
ang.: flag n
nem.: Fahne f
lat.: vexillum n
- jágoda** -e ž **organ.** *sočni zaprti plod, ki se razvije iz enokarpelnega ali večkarpelnega cenokarpnega gineceja, z enim semenom ali več semeni, s sočnim o semenjem, npr. pri vrstah iz rodov vinska trta (Vitis), vinika (Partenocissus), ribez (Ribes), borovnica, brusnica, mahovnica (Vaccinium) GL.: ênokarpélna jágoda, večkarpélna jágoda GL. ŠE: predálasta jágoda PRIM.: koščícasti plód*
ang.: berry n
nem.: Beere f
lat.: baca f, bacca f
- jájcasti list** -ega -a m **organ.** *list z jajčasto oblikovano listno ploskvijo, ki je najširša v spodnji tretjini, npr. pri jajčastolistni kalini (Ligustrum ovalifolium)*
ang.: ovate leaf n
nem.: eiförmiges Blatt n
lat.: folium ovatum n
- jájčna célica** -e -e ž **razmn.** *ženska gameta pri anizogamiji, ki se po zgradbi in velikosti razlikuje od moške gamete po tem, da je vedno brez bičkov, vsebuje več citoplazme, organelov in založnih snovi S: oogaméta GL.: oosféra*
ang.: egg-cell n, oogamete n
nem.: Eizelle f, Oogamete f
- jájčni aparát** -ega -a m **cit.**, **razmn.** *skupina celic na mikropilarnem polu embrionalne vrečke pri kritosemenkah /Angiospermae/*
ang.: egg apparatus n
nem.: Eiapparat m
- jálovi cvét** -ega -a m **organ.** *cvet, v katerem prašniki in plodni listi niso funkcionalni ali je v cvetu razvito samo cvetno odevalo S: sterílني cvét PRIM.: plódni cvét*
ang.: sterile flower n
nem.: Fehlblüte f, sterile Blüte f, taube Blüte f
lat.: flos sterilis m
- jálovi list** -ega -a m **organ.** *zeleni list praprotnic /Pteridophyta/, na katerem se ne razvijajo sporangiji in opravlja le fotosintezo S: trofófil*
ang.: trophophyll n
nem.: Trophophyll n
lat.: trophophyllum n
- jármaste álge** -ih álğ ž mn. (Zygnematophytina) **algol.**, **sist.** *poddeblo streptofitov (Streptophyta), ki obsega višje zelene alge z različno organizacijsko stopnjo, enocelično kokalno pri lepotkah (Desmidiáles), nitasto pri jarmovkah (Zygnematales), z neobičkanimi celicami, razmnožujejo se nespolno ali spolno s konjugacijo S: konjugáte*
ang.: conjugatae n pl.
nem.: Jochalgen f pl.
- jármaste glíve** -ih -ív ž mn. (Zygomycota) **mikol.**, **sist.** *deblo gliv (Mycota), ki imajo pogosto cenocitični micelij in mitospore nastajajo v sporocistah, po združitvi gamocit pa nastane-*

- jo zigote, npr. zelo razširjeni red Mucorales*
S: zigomicéte
ang.: zygomycetes n pl.
nem.: Zygomyzeten m pl.
- jármovke** -vk ž mn. (Zygnematales) **algol., sist. red jarmastih alg** (Zygnematophytina) z nerazraslo nitasto organizacijsko stopnjo, pri katerih imajo kloroplasti za rod značilno obliko, razmnožujejo pa se z konjugacijo
ang.: zygnematales n pl.
nem.: Schraubenalgen f pl.
- jarovizácija** -e ž **fiziol.** → vernalizácija
- jasmonát** -a m **fiziol. rastlinski rastni regulator**, ki uravnava rast, pospešuje staranje, inducira nastanek gomoljev, sodeluje pri razvoju rezistence na patogene, regulira vegetativne založne beljakovine med razvojem semen, aktivira ekspresijo protiglivičnih beljakovin in vzpodbuja določene encime, inducira inhibitorje proteaz
ang.: jasmonate n
nem.: Jasmonat n
- jasmónska kislína** -e -e ž **K:** JA biokem., **fiziol. sestavina eteričnih olj npr. v pravem jasmínu** (*Jasminum officinale*), ki je signalna molekula pri mnogih rastlinah
ang.: jasmonic acid n, abb. JA
nem.: Jasmonsäure f
- jédrcé** -a s **cit. kroglasto telesce ali več telesc v jedru evkariontskih celic, sestavljenih predvsem iz RNK in beljakovin, kjer nastajajo ribosomi** **S:** nukleól
ang.: nucleolus n
nem.: Nucleolus m
lat.: nucleolus m
- jédrna delítév** -e -tve ž **cit. proces, pri katerem se dednina v jedru evkariontske celice razdeli na dve ali več hčerinskih jeder** **S:** kariokinéza **GL.:** mejóza I, mitóza
ang.: karyokinesis n, nuclear division n
nem.: Karyokinese f, Kernteilung f
lat.: caryocinesis f
- jédrna membrána** -e -e ž **cit. membrana, ki obdaja jedro in je del sistema membran endoplazemskega retikla**
ang.: nuclear membrane n
nem.: Kernhülle f, Zellkernmembrane f
- jédрни sekundárni endospêrm** -ega -ega -a m **hist. sekundarni endosperm, v katerem se najprej delijo jedra, šele nato, z nastankom celičnih sten tudi citoplazma** **S:** nukleárni sekundárni endospêrm **PRIM.:** célični sekundárni endospêrm, helobiálni sekundárni endospêrm
ang.: nuclear endosperm n
nem.: nukleäres Endosperm n
- jédro** -a s **cit. organel v evkariontski celici, navadno kroglaste, lečaste oblike, obdan z dvojno membrano, ki uravnava njene življenjske funkcije, vsebuje karioplazmo, kromosome** **S:** kárion, núkleus
ang.: karyon n, nucleus n
nem.: Kern m, Nucleus m, Zellkern m
lat.: nucleus m
- jédrovína** -e ž **hist. osrednji del lesa, ki ne prevaja več, v katerem so celice parenhimov odmrle, celične stene pri nekaterih vrstah pa so lahko prepojene z obarvanimi ali neobarvanimi zaščitnimi snovmi, ali so le izsušene** **GL.:** črnjáva
ang.: heartwood n
nem.: Kernholz n
lat.: duramen n
- jélšév gréz** -ega -a m **fitocen. trajno zamočvirjen gozd, zlasti ob bregovih poplavnih ravninskih rek, v katerem prevladuje jelša** (*Alnus*)
ang.: alder forest n
nem.: Erlenwald m
- jerménasti líst** -ega -a m **organ. list, ki ima zelo podaljšano, trakasto oblikovano listno ploskev, npr. pri veličiji** (*Welwitschia mirabilis*) **S:** trákasti líst
ang.: lorate leaf n
nem.: riemenförmiges Blatt n
lat.: folium loriforme n
- jérovica** -e ž **ped., ekol. tla v območjih s sredozemskim podnebjem, na apnencu in dolomitu, s kambičnim horizontom, ki je zaradi hematita rdeče obarvan** **S:** terra rossa
ang.: Terra Rossa n
nem.: Kalksteinrotlehm m, Roterde f, Terra rossa f
- jetrenjáki** -ov m mn. (Marchantiophytina) **briol., sist. poddeblo streptofitov** (*Streptophyta*), pri katerih je gametofit razvit kot tkivna steljka ali kot navidezni brst s stebelcem, z dvoredno ali triredno nameščenimi lističi, na katerega je pritrjen sporofit s pušico, ki nima kolumele, peristoma in pokrovca **GL. ŠE:** lístnati jetrenjáki, stéljkastí jetrenjáki **PRIM.:** lístnati mahóvi, rogovnjáki

ang.: liverworts n pl.

nem.: Lebermoose n pl.

jezičasti cvét -ega -a m **organ.** monosimetrični cvet, katerega venčni listi so zrasli v jezičast podaljšek, npr. pri mnogih nebinovkah (*Asteraceae*) le na obodnem delu koška, pri radičevkah (*Cichoriaceae*) pa v celotnem košku

ang.: ligulate flower n

nem.: Zungenblüte f

lat.: flos ligulatus m, flos lingulatus m

jezičasti list -ega -a m **organ.** list, ki ima majhno, ozko trakasto listno ploskev, nima pa osrednje listne žile, npr. pri alpski drežici (*Selaginella selaginoides*)

ang.: ligulate leaf n

nem.: zungenartiges Blatt n

lat.: folium ligulatum n

jezičasti vè nec -ega -nca m **organ.** venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu cevasto zrasli, v zgornjem delu pa enostransko, jezičasto podaljšani, pri nekaterih zraslovenčnicah (*Sympetalae*), npr. radičevkah (*Cichoriaceae*), večini nebinovk (*Asteraceae*)

ang.: ligulate corolla n, tongue-shaped corolla n

nem.: zungenförmige Krone f

lat.: corolla ligulata f, corolla lingulata f

jeziček -čka m **1. organ.** emergènčni izrastek jezičaste oblike na dnu listov pri vrstah rodu drežica (*Selaginella*) **S:** lígula

ang.: ligule n

nem.: Ligula f

lat.: ligula f

2. organ. trakasto oblikovani del venca pri jezičastem cvetu košarnic (*Compositae*) **S:** lígula

ang.: ligule n

nem.: Ligula f

lat.: ligula f

jezikasti list -ega -a m **organ.** list, ki ima večjo, jeziku podobno listno ploskev, npr. pri jelovkem jeziku (*Phyllitis scolopendrium*)

ang.: lingulate leaf n

nem.: zungenartiges Blatt n

lat.: folium lingulatum n

ježek -žka m **organ.** soplodje s kaveljčastimi ali bodičastimi ovojkovimi ali ovršnimi listi, ki se ob zrelosti razširja kot celota, nastalo npr. iz koška pri repincu (*Arctium*), bodiču (*Xanthium*), iz socvetja pri ščetici (*Dipsacus*) **PRIM.:** múrva, sikónij, soróza

ang.: bur n, burr n

nem.: Klettfrucht f

ježica -e ž **organ.** skledica, ki v celoti obdaja enega ali več plodov, na zunanji strani porasla z bodicami, npr. pri bukvi (*Fagus*), prave kostanju (*Castanea*)

ang.: cupule n

nem.: Cupula f, stachelige Hülle f

lat.: cupula f

juveníl ni list -ega -a m **organ.** vsak od zelenih listov, ki nastajajo v obdobju rasti rastline do začetka generativne faze razvoja, npr. pri navadnem bršljanu (*Hedera helix*) **PRIM.:** adúltni list

ang.: juvenile leaf n

nem.: Jugendblatt n

lat.: folium juvenile n

juveníl ni stádij -ega -a m **fiziol.** obdobje v razvoju rastline od kalitve do nastanka razmnoževalnih organov, značilne zgradbe **PRIM.:** adúltni stádij

ang.: juvenile stage n

nem.: Juvenilphase f

K

kairomón -a m fiziol., ekol. *ekomon, ki deluje kot signalna ali prepoznavalna snov, npr. v koreninskem izločku, ki spodbuja kalitev nekaterih zajedavskih rastlin in njihovo vraščanje v gostitelja PRIM.:* alomón, fitoaleksín, fitoantici-pín, sinomón

ang.: kairomone n

nem.: Kairomon n

kalatídij -a tudi -a m organ. → kóšek

kalcifilna rastlina -e -e ž ekol. *rastlina, ki uspeva na tleh, bogatih s kalcijem S:* kalcikólna rastlina **PRIM.:** kalcifóbna rastlina

ang.: calciphile plant n

nem.: Kalkpflanze f

kalcifilni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, ki uspevajo na apnenčasti podlagi, npr. mnoge vrste iz rodov Aspicilia, Caloplaca, Verrucaria*

ang.: calciphile lichens n pl.

nem.: kalziphile Flechten f pl.

kalcifóbna rastlina -e -e ž ekol. *rastlina, ki uspeva le na rastišču z malo kalcija PRIM.:* kalcifilna rastlina

ang.: calcifuge plant n

nem.: kalkmeidende Pflanze f

kalcifóbni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišaji, ki uspevajo na silikatni podlagi, npr. Porpidia crustulata*

ang.: calciphobe lichens n pl.

nem.: kalziphobe Flechten f pl.

kalcikólna rastlina -e -e ž ekol. → kalcifilna rastlina

kalciofóbni fiziotíp -ega -a m fiziol., ekol. *rastlina, ki veže kalcij v netopni kalcijev oksalat, zaradi česar je v celičnem soku več kalija kot kalcija PRIM.:* kalciotrófni fiziotíp

ang.: calciphobe physiotype n

nem.: kalkfliehender Physiotyp m

kalciotrófna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. → kalcio-trófni fiziotíp

kalciotrófni fiziotíp -ega -a m fiziol., ekol. *rastlina, ki kopiči v vodi topni kalcij, vezan na*

malat, citrat, zaradi česar je v celičnem soku več kalcija kot kalija S: kalciotrófna rastlina

PRIM.: kalciofóbni fiziotíp

ang.: calciphilous physiotype n

nem.: kalkliebender Physiotyp m

kálček -čka m organ. → émbrio

kalíca -e ž organ. *mlada rastlina semenk (Spermatophytina), razvita iz semena, ki ima še ohranjene klične liste in že razvite prave zelene liste S:* sejánka

ang.: seedling n

nem.: Keimpflanze f, Sämling m

lat.: plantula f

kálíks -a m organ. → čáša

kalílina odprtína -e -e ž **palin.** ↔ apertúra

kalílina póra -e -e ž **1. palin.** ↔ póra

2. mikol. *vidno omejen, navadno nekoliko odebeljen del v steni glivnega troska, ki se pri kalitvi hife predre in leži polarno, npr. pri mnogih elipsoidnih bazidiosporah redov Agaricales, Boletales, ali leži apolarno, npr. pri redu Pucciniales*

ang.: germ pore n

nem.: Keimporus m

kalílíni žléb -ega -a m **palin.** → kólp

kalíptra -e ž **1. hist.** → korenínska čépica

2. briol. *zgornji del embrioteke, ki se po pretrganju zaradi rasti sporofita ohrani na vrhu pušice kot različno oblikovana tvorba*

ang.: calyptra n

nem.: Haube f, Kalyptra f

lat.: calyptra f

3. biol. *ostanek želatinoznega ovoja ali odmrle celice na koncu cianobakterijskega filamenta, ki v obliki kape prekriva apikalno celico*

ang.: calyptra n

nem.: Kalyptra f

kaliptrogén -a m **hist.** *plast meristemskih celic na vrhu rastnega vršička korenine, iz katerih nastaja koreninska čepica*

ang.: calyptrogen n

nem.: Calyptrogen n

kalítev -tve ž **1. fiziol.** rast embria po prenehanju mirovanja v primernih razmerah, ki se začne z aktiviranjem encimov, nadaljuje z razvojem embria, prodorom semenske korenine iz semenske ovojnice, nadaljuje z rastjo poganjka in se konča z začetkom fotosinteze **GL.:** epigéična kalítev, hipogéična kalítev

ang.: germination n

nem.: Keimung f

lat.: germinatio f

2. razmn. razvoj moškega gametofita semenk (Spermatophytina), pri katerem pelodna cev prodre iz pelodnega zrna

ang.: germination n

nem.: Keimung f

lat.: germinatio f

3. mikol. začetni razvoj trosa ali zigote, pri katerem hifa prodre skozi steno trosa, zigote

ang.: germination n

nem.: Keimung f

lat.: germinatio f

kalívost -i ž **1.** sposobnost semen, da vzkalijo in se iz njih razvije nova rastlina

ang.: germinability n

2. agr. navadno v odstotkih izražena živost semen

ang.: germination capacity n

nem.: Keimfähigkeit f

kalóza -e ž **biokem., fiziol.** polisaharid, sestavljen iz molekul glukoze, povezanih z beta 1-3 glikozidnimi vezmi, ki se npr. nalaga na sitastih ploščah nefunkcionalnih floemskih elementov, nastaja pa pri obrambnih reakcijah nekaterih rastlinskih celic

ang.: callose n

nem.: Callose f

kálus -a m **1. morfol.** skupek delečih se nediferenciranih celic, ki nastanejo na poškodovanih mestih **PRIM.:** ranítveni meristém

ang.: callus n

nem.: Callus m, Kallus m, Wundgewebe n

lat.: callum n, callus m

2. biotehn. skupek delečih se neorganiziranih celic, rastočih v tkivni kulturi

ang.: callus n

nem.: Callus m, Kallus m

lat.: callus m

3. organ. del koželja, ki se ob zrelosti semena prelomi in odpade skupaj s plodom pri nekaterih vrstah trav (Poaceae)

ang.: callus n

nem.: Callus m, Kallus m

lat.: callus m

kálusna kultúra -e -e ž **biotehn.** tkivna kultura iz velikih, hitro se delečih celic z velikimi vakuolami, s šibko medcelično povezavo, navadno brez prevajalnega sistema

ang.: callus culture n

nem.: Kalluskultur f

kambiálna primárna debelítev -e -e -tve ž **fiziol., morfol.** primarna debelitev zaradi delitve kambialnih celic neposredno pod rastnim vršičkom, ki ji sledi samo ekspanzijska rast, pri nekaterih enokaličnicah /Monocotyledoneae/, sagovcih (Cycadopsida), praprotilih (Filicophytina) **PRIM.:** kortikálna primárna debelítev, medulárna primárna debelítev

ang.: cambial primary thickening n

nem.: cambiales primäres Dickenwachstum n

kambiální obróč -ega -a m **hist.** → prevodni kámbij

kámbični horizont -ega -a m **ped., ekol.** horizont med matično podlago in humusno-akumulativnim horizontom, ki nastane s preperevanjem matične podlage in tvorbo gline ali s kopičenjem netopnega ostanka apnenca, dolomita **PRIM.:** eluviální horizont, gléjni horizont, húmusno-akumulativní horizont, iluviální horizont, orgánski horizont, šótni horizont

ang.: cambic horizon n

nem.: kambisches Horizont n

kámbij -a m **hist.** meristemsko tkivo v stebli ali korenini, sestavljeno iz celic, razporejenih v plasteh, iz katerih navznoter in navzven z delitvami nastajajo sekundarna tkiva

ang.: cambium n

nem.: Kambium n

lat.: cambium n

kámbijeva cóna -e -e ž **les., hist.** plast celic med sekundarnim ksilemom in floemom, ki je zgrajena iz kambijevih inicialk in aktivno delečih se nediferenciranih ksilemskih in floemskih materinskih celic

ang.: cambial zone n

nem.: Kambialzone f

kámbijeva doména -e -e ž **hist.** območje prevo-

dnega kambija z enako usmerjenimi antiklininimi delitvami in pretežno enako usmerjenimi morfološkimi dogodki

ang.: cambial domain n

nem.: cambiale Domäne f

kámbijeva iniciálka -e -e ž **hist.** vsaka od posameznih celic prevodnega kambija

ang.: cambial initial n

nem.: Kambiuminitiale f

kaménčica -e ž **hist.** → bráhisklereída

kamnišče -a s **1. biogeogr.** habitatni tip na degradiranih območjih s prevladujočimi kamnitimi tlemi, ki jih poraščajo redke, skrajnim okoljskim razmeram prilagojene rastline

ang.: scree n

nem.: Steinschutt m

2. ekol. biotop, ki ga sestavlja preperela karbonatna ali silikatna matična kamnina z zelo malo organske snovi

ang.: scree n

nem.: Steinschutt m

3. ekol., ped. tla, ki jih sestavlja razdrobljen kamninski skelet, običajno grušč, ter majhna količina organskih snovi, brez pravega humusnega horizonta

ang.: lithosol n

nem.: Lithosol n

kamnita plúta -e -e ž **les., hist.** pluta, ki je sestavljena iz celic z delno olesenelimi stenami

ang.: rock cork n

nem.: Steinkork m

kampilodrórna ožiljenost -e -i ž **organ.** lokasto progasta ožiljenost listne ploskve, pri kateri so stranske žile med seboj povezane s tankimi, prečnimi, vzporedno potekajočimi žilami, npr. pri trpotčastem porečniku (*Alisma plantago-aquatica*)

ang.: campylodrome venation n

nem.: kampilodrome Nervatur f

lat.: nervatio campylodroma f

kampilotrórna seménska zasnóva -e -e -e ž **organ.** semenska zasnova, pri kateri je os nucela ukrivljena tako, da se mikropila približa funiklu **PRIM.:** amfitrópna seménska zasnóva, anatrórna seménska zasnóva, atrórna seménska zasnóva, hemitrórna seménska zasnóva

ang.: campylotropus ovule n

nem.: kampilotrope Samenanlage f

lat.: ovulum campylotropum n

kámpo límpo -a -a in campo limpo -a -a [kámpo límpo] m (port.) **biogeogr., fitocen.** trnata brezdrivesna savana v tropskih predelih Brazilije, ki se razvije po uničenju listopadnega sušnega gozda **PRIM.:** kámpo súžo

ang.: campo limpo n

nem.: Campo limpo m

kámpo serádo -a -a tudi campo cerrado -a -a [kámpo serádo] m (port.) **biogeogr., fitocen.** naravni tropski sušni gozd v tropskih predelih Brazilije, ki ga sestavljajo nižja, na redko rastoča drevesa in v podrasti zlasti trave **PRIM.:** miómbó

ang.: campo cerrado n

nem.: Campo cerrado m

kámpo súžo -a -a in campo sujo -a -a [kámpo súžo] m (port.) **biogeogr., fitocen.** savana, porasla z redkim drevjem, v tropskih predelih Brazilije, ki se razvije po uničenju primarnega listopadnega sušnega gozda **PRIM.:** kámpo límpo

ang.: campo sujo n

nem.: Campo sujo m

kamptodrórna ožiljenost -e -i ž **organ.** → lókasto prógasta ožiljenost

kanálček -čka m **fiziol.** transmembranski protein, ki deluje kot selektivna pora za transport ionov, vode skozi membrano

ang.: channel n

nem.: Kanal m

kanálska piknja -e -e ž **cit., hist.** piknja z dolgim, enostavnim ali razvejenim kanalom v sekundarni celični steni, navadno v opornih tkivih

ang.: channel pit n

nem.: Kanaltüpfel m

kantarofilija -e ž **ekol.** zoofilija, pri kateri pelod prenašajo hrošči **S:** neutr. kantarogámija **PRIM.:** melitofilija, miofilija, mirmekofilija, psihofilija, sfingofilija

ang.: cantharophily n

nem.: Kantharophylie f

lat.: cantharophilia f

kantarofilni cvét -ega -a m **organ.** entomofilni cvet, ki ga oprášujejo hrošči, zato je velik, trpežen in vsebuje hranilne snovi, npr. pri lotusu (*Nelumbo*) **S:** neutr. kantarogámni cvét **PRIM.:** melitofilni cvét, miofilni cvét, mirmekofilni cvét, psihofilni cvét, sfingofilni cvét

ang.: cantharophilous flower n

- nem.: kantharophile Blüte f
lat.: flos cantharophilus m
- kantarogamija** -e ž ekol., neustr. → kantarofilija
kantarogámni cvét -ega -a m organ., neustr. → kantarofilni cvét
- kapensis** -a [kapéncis] m fitogeogr. → kápska flórna oblást
- kaperón** -a m fiziol., ekol. *protein, ki rastlino štíti pred vročinskim stresom, normalno prisotna v rastlinskih celicah, kot pomožni protein pa se lahko veže na druge proteine, s čimer se povečuje njihova stabilnost, odpornost*
ang.: chaperon n
nem.: Chaperon m
- kapilárna kapacitéta tal** -e -e -- ž ekol. *zmogljivost tal, da sprejmejo določeno količino vode v kapilarne pore, izražena v utežnih ali prostorninskih enotah*
ang.: capillary water capacity n
nem.: kapillares Bodenwasserkapazität f
- kapilárna vóda** -e -e ž ekol. *voda v tleh, v porah, manjših od 8 µm, vezana s silami od 0,3 bara do 50 barov, ki se zaradi kapilarnih sil premika v vseh smereh* **PRIM.:** gravitacijska vóda
ang.: capillary water n
nem.: kapillares Wasser n
- kapilárni potenciál tál** -ega -a -- m ekol. *spособnost tal, da vežejo vodo v talnih porah, s premerom, manjšim od približno 8 µm, odvisna predvsem od teksture tal* **PRIM.:** osmótski potenciál tál (1)
ang.: capillary water potential n
nem.: kapillares Bodenwasserpotenzial n
- kapilícij** -a m mikol. *masa sterilnih cevastih, vlaknastih nitk med trosi pri nekaterih sluzavcih (Mycetozoa), tudi pri trebuchastih glivah (Lycoperdanea)*
ang.: capillitium n
nem.: Capillitium n
lat.: capillitium n
- kapitul** -a m 1. organ. → glávica (1)
2. briol. *skupina kratkih vejic na vrhu stebelca, ki je zgoščena v glavičasto tvorbo, značilna za šotne mahove (Sphagnum)*
ang.: capitulum n
nem.: Krone f
- kaprifikácija** -e ž razmn., ekol. *opraševanje ženskih cvetov pri navadnem smokvovcu (Ficus carica), ki ga omogočajo ose šiškarice (Blastophaga psenes) s prenosom peloda z moških cvetov*
ang.: caprification n
nem.: Kaprifikation f
lat.: caprificatio f
- kapsaicín** -a m fiziol. *benzil-aminski alkaloid v plodu pekočih paprik (Capsicum), ki štíti plodove pred sesalskimi rastlinojedi, pri ljudeh v stiku s kožo, sluznico daje pekoč občutek*
ang.: capsaicin n
nem.: Capsaicin n
- kapsálna organizacijska stôpnja** -e -e -e ž algol. *organizacijska stopnja v razvoju alg, pri kateri obdaja celico debela plast galerte, npr. pri rodu Gloeocapsa* **S:** kapsálni organizacijski nivó **PRIM.:** kokálna organizacijska stôpnja, monádna organizacijska stôpnja, nitasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonálna organizacijska stôpnja, sifonokladálna organizacijska stôpnja, tkívna organizacijska stôpnja, zrásla nitasta organizacijska stôpnja
ang.: palmelloid growth form n, palmelloid organizational level n
nem.: kapsale Organisationsstufe f
- kapsálni organizacijski nivó** -ega -ega -ja m algol. → kapsálna organizacijska stôpnja
- kapsidiól** -a m biokem., fiziol. *seskviterpenski fitoaleksin v papriki (Capsicum), kristavcu (Datura), tobaku (Nicotiana), ki štíti pred rastlinojedi*
ang.: capsidiol n
nem.: Capsidiol n
- kápska flórna oblást** -e -e oblastí ž fitogeogr. *florna oblast, ki obsega jugozahodni del južne Afrike, za katero so značilni številni rodovi, npr. opoldnevica (Mesembryanthemum), vresa (Erica), amarilis (Amaryllis), pelargonija (Pelargonium)* **S:** kapensis **PRIM.:** antárktična flórna oblást, avstrálska flórna oblást, holárktična flórna oblást, neotrópska flórna oblást, paleotrópska flórna oblást
ang.: Cape floral kingdom n
nem.: Kapländisches Florenreich n
- karakterístična vrsta** -e -e ž fitocen. → značilnica
karboksilacijska učinkovitost -e -i ž fiziol., ekol. *hitrost pretvorbe absorbiranega ogljikovega dioksida med potekom fotosinteze, ki je odvi-*

- sna predvsem od količine in aktivnosti encima ter dostopnosti ogljikovega dioksida*
 ang.: carboxylation efficiency n
 nem.: Carboxylierungseffizienz f
- karboksilaza** -e ž **biokem.** *encim, ki katalizira prenos karboksilne skupine na spojino*
 ang.: carboxylase n
 nem.: Carboxylase f
- karboksisóm** -a m **biol.** *mesta v celicah cianobakterij (Cyanobacteriota), v katerih je skoncentriran rubisco*
 ang.: carboxisom n
 nem.: Carboxisom n
- karbonátna kloróza** -e -e ž **fiziol., ekol.** *kloroza pri kalcifobnih rastlinah, rastočih na tleh, bogatih z apnencem, ki nastane zaradi motenj v presnovi nitratov, fosfatov*
 ang.: carbonate induced chlorosis n, lime chlorosis n
 nem.: Kalkchlorose f
- karbonátna trdóta** -e -e ž **ekol.** *lastnost vode glede na količino soli, ki ob raztapljanju v vodi pod vplivom ogljikovega dioksida tvori jo hidrogenkarbonate*
 ang.: carbonate hardness n
 nem.: Carbonathärte f
- karbonátno ravnótěje** -ega -a s **ekol.** *količinsko razmerje med prostim ogljikovim dioksidom, bikarbonatom in karbonatom v vodi, odvisno od vrednosti pH vodnega telesa*
 ang.: carbonate equilibrium n
 nem.: Carbonatäquilibrium n
- kardenolíd** -a m **biokem.** *triterpenski glikozid v rdečem naprstcu (Digitalis purpurea), grenkega okusa, ki je toksičen za višje živali in vpliva na delovanje srca*
 ang.: cardenolide n
 nem.: Cardenolid n
- karína** -e ž **organ.** *izbočeni, različno oblikovani del rastlinskih organov, npr. lista, pleve, semena, stebila S: grédelj*
 ang.: carina n
 nem.: Carina f, Kiel m
 lat.: carina f
- karinální kanál** -ega -a m **organ.** *intercelular, napolnjen z vodo, ki se razvije v protoksilemu kolateralnih žil v steblih presličevk*
 ang.: carinal canal n
 nem.: Carinalkanal m
- lat.: canalis carinalis m
- kariogamíja** -e ž **biol.** *združitev dveh spolno diferenciranih jeder; ki sledi združitvi celic*
PRIM.: plazmogamíja
 ang.: karyogamy n
 nem.: Karyogamie f
 lat.: caryogamia f
- kariográm** -a m **cit.** *grafična predstavitev kariotipa, pri kateri so kromosomi navadno razporejeni po velikosti in položaju centromera*
S: idiográm
 ang.: idiogram n, karyogram n
 nem.: Idiogramm n, Karyogramm n
 lat.: caryogramma n
- kariokinéza** -e ž **cit.** → jédrna delítev
- kariolímfa** -e ž **cit.** → karioplázma
- kariologíja** -e ž **veda,** *ki preučuje jedro in kromosome*
 ang.: karyology n
 nem.: Karyologie f
- kárion** -a m **cit.** → jédro
- karioplázma** -e ž **cit.** *živa snov celičnega jedra razen kromosomov in jedrne membrane S: kariolímfa, nukleoplázma*
 ang.: nucleoplasm n
 nem.: Nukleoplasma n
 lat.: caryoplasma n, nucleoplasma n
- kariópsa** -e ž **organ.** → gólec
- kariotíp** -a m **cit.** *za določen takson po številu, velikosti in zgradbi značilen komplet mitotiskih kromosomov*
 ang.: caryotype n, chromosome complement n
 nem.: Chromosomengarnitur n, Karyotyp m
 lat.: caryotypus m
- karnivoríja** -e ž **ekol., mikol.** → plenílstvo
- karnivórna rastlína** -e -e ž **ekol.** → mesojéda rastlína
- karotén** -a tudi karotín -a m **1. biokem., fiziol.** *neoksidirani karotenoid oranžne ali rumene barve, ki v kloroplastu sodeluje pri fotosintezi, v kromoplastih pa pri obarvanju rastlinskih celic, organov, zlasti cvetov, plodov, korenov, gomoljev, npr. alfakaroten, betakaroten, likopen GL.: álfakarotén, bétakarotén, likopén*
 ang.: carotene n
 nem.: Carotin n, Karotin n
- 2. mikol.** *barvilo oranžne do rumene barve v citoplazemskih veziklih celic gliv, npr. v askomih in bazidomih nekaterih gliv*

- ang.: carotene n
nem.: Carotin n, Karotin n
- α-karotén** -a [álfa] m gl. álfakarotén
- β-karotén** -a [béta] m gl. bétakarotén
- karotenoíd** -a tudi karotinoíd -a m biokem., fiziol. tetraterpenoidno barvilo oranžne ali rumene barve, ki v kloroplastu sodeluje kot antensko barvilo, v kromoplastih rastlin ima ekološko funkcijo, nahaja pa se tudi v nekaterih glivah, npr. karoteni in ksantofili GL.: karotén, ksantofil
- ang.: carotenoid n
nem.: Karotinoid n
- karotín** -a m gl. karotén
- karotinoíd** -a m gl. karotenoíd
- karpél** -a m organ. → plódni líst
- karpinetálna vrsta** -e -e ž fitocen. rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti ali izključno v gozdovih belega gabra S: karpinetálni cénoelemènt PRIM.: fagetálna vrsta, molinietálna vrsta, piceetálna vrsta
- nem.: carpinetale Art f
- karpinetální cénoelemènt** -ega -ênta m fitocen. → karpinetálna vrsta
- karpofór** -a m mikol. trosnjak makroskopskih gliv
- ang.: carpophore n, carpopodium n
nem.: Karpophor m
- karpogón** -a m algol. ženski spolni organ rdečih alg (*Rhodobionta*), v katerem se jajčna celica oplodi in v njem kali
- ang.: carpogonium n
nem.: Karpogonium n
lat.: carpogonium n
- karpospóra** -e ž algol. nespolna razmnoževalna celica, ki nastane po oploditvi karpogona s spermacijem pri rdečih algah (*Rhodobionta*)
- ang.: carpospore n
nem.: Karpospore f
- karúnkula** -e ž organ. reducirani arilus, navadno v obliki mesnatega, pogosto voskastega ali oljnega izrastka, nastalega v območju hiluma pri semenih nekaterih vrst, ki je pogosto živih barv, namenjen razširjanju semen z živalmi, npr. pri vijolici (*Viola*), kloščevcu (*Ricinus communis*) PRIM.: strofiól
- ang.: caruncle n
nem.: Caruncula f, Samenschwiele f, Samenwarze f
- lat.: caruncula f
- kásni glaciál** -ega -a m geol., paleopalin. → pôzni glaciál
- kásni lés** -ega lesá m hist. na koncu rastnega obdobja nastajajoči les s sorazmerno ozkimi lumni trahej, traheid, ki imajo debelejšje, bolj olesenele stene S: polétni lés, pôzni lés PRIM.: ráni lés
- ang.: late wood n
nem.: Spätholz n
- kásno líčje** -ega -a s hist., líčje, ki nastaja v braniki sekundarne skorje proti koncu rastne sezone PRIM.: ráno líčje
- ang.: late bast n
nem.: Spätbast m
- katafíl** -a m organ. → dníčni líst (1, 2)
- katahiménij** -a m mikol. trosovnica, v kateri se najprej razvijejo hifidiji, v več ravneh med njimi nameščeni bazidiji pa se kasneje podaljšajo do površine
- ang.: catahymenium n
nem.: Katahymenium n
lat.: catahymenium n
- kataróbná kakóvostná stôpnja** -e -e -e ž ekol. → oligosapróbná kakóvostná stôpnja
- katehól** -a m biokem., fiziol. vodotopni fenilpropanoid v čebuli (*Allium cepa*), ki je strupen za nekatere patogene glive, npr. za glivo *Colletotrichum circinans*
- ang.: catechol n
nem.: Catechol n
- katinga** -e tudi caatinga -e [katinga] ž (port.) biogeogr., fitocen. tropski trnato-sukulentni gozd v izrazito sušnih predelih vzhodne Brazilije, ki ga sestavljajo nizka trnata drevesa s kseromorfnimi listi, številni sukulentni in redke trave
- ang.: caatinga n
nem.: Caatinga-Wald m
- katinón** -a m fiziol. monoaminski alkaloid v listih abesinskega čaja ali kata (*Catha edulis*), ki ščiti liste pred objedanjem, zaradi poživljajočega delovanja pa se uporabljajo za žvečenje, pripravo čaja
- ang.: cathinone n
nem.: Cathinon n
- kávčuk** -a m biokem., fiziol. politerpen, ki je koagulirani mleček nekaterih rastlin, npr. brazilskega kavčukovca (*Hevea brasiliensis*), drugih

- mlečkovk (Euphorbiaceae), murvovk (Moraceae), svilničevk (Asclepiadaceae), radičevk (Cichoriaceae), iz katerega se izdeluje guma*
 ang.: caoutchouc n
 nem.: Kautschuk m
- kavdíkula** -e ž **organ.** tanek, prožen pecelj v cvetu kukavičevk (*Orchidaceae*), ki nosi polinij
 ang.: caudicle n
 nem.: Caudicula f
 lat.: caudicula f
- káveljčasti lístni vrh** -ega -ega -a m **organ.** vrh listne ploskve, ki se končuje s kaveljčasto, nazaj zavihano bodico
 ang.: hamate leaf apex n, hooked leaf apex n
 nem.: hakenförmige Blattspitze f
 lat.: apex folii hamatus m
- kavérnula** -e ž **lihen.** ostro omejena vboklina na spodnji strani lišajske steljke pri rodu *Cavernularia*
 ang.: cavernula n
 nem.: Cavernula f
- kavitácija** -e ž **fiziol., ekol.** nastajanje plinskih mehurčkov v vodi v ksilemskih prevajalnih elementih zaradi velikega podtlaka pri močni transpiraciji, zmrzovanja in taljenja vode, mehanskega delovanja vetra **PRIM. ŠE:** embolija
 ang.: cavitation n
 nem.: Kavitation f
- kavliflorija** -e ž **organ.** pojav, da se cvetovi razvijajo iz brstov na starejših vejah, deblih, pogost zlasti pri tropskih lesnatih rastlinah z velikimi, težkimi plodovi, npr. pri kakavovcu (*Theobroma cacao*), rožičevcu (*Ceratonia siliqua*), jaku (*Artocarpus heterophyllus*)
 ang.: cauliflory n
 nem.: Cauliflorie f, Stammblütigkeit f
 lat.: caulifloria n
- kavliflórní cvét** -ega -a m **organ.** cvet, ki se razvije iz cvetnega brsta na starejši veji ali deblu, nima pa pripadajočega krovnega lista, npr. pri rožičevcu (*Ceratonia siliqua*)
 ang.: cauliflorous flower n
 nem.: kauliflore Blüte f, Stammblüte f
 lat.: flos cauliflorus f
- kavliflórnó socvétje** -ega -a s **organ.** socvetje, ki se razvije iz socvetnega brsta na starejši veji ali deblu, v katerem posamezni cvetovi nimajo pripadajočih krovnih listov, npr. pri rožičevcu (*Ceratonia siliqua*)
 ang.: cauliflorus inflorescence n
 nem.: kauliflore Infloreszenz f, Stammblütige Infloreszenz f
 lat.: inflorescentio caulifloralis f
- kavlogenéza** -e ž **biotehn.** nastanek in razvoj poganjkov v tkivni kulturi **PRIM.:** rizogenéza
 ang.: caulogenesis n
 nem.: Caulogenese f, Stengelbildung f
- kavloíd** -a m **briol.** → stêbelce
- kavlonéma** -e ž **briol.** starejši del protoneme, brez kloroplastov, na katerem se razvije gametofit **PRIM.:** kloronéma
 ang.: caulonema n
 nem.: Kaulonema n
- kelát** -a m **biokem., ekol.** kompleks dvovalentnih in trivalentnih ionov zlasti težkih kovin s proteini, polipeptidi, s čimer se nevtralizira toksično delovanje težkih kovin v rastlinah
 ang.: chelate n
 nem.: Chelat f
- kélp** -a m **1. algol.** pepel, pridobljen iz morskih rjavih alg (*Phaeophyceae*), ki se v industriji uporablja za različne namene, npr. pridobivanje joda, za gnojila
 ang.: kelp n
 nem.: Kelp n
- 2. algol.** sestoj morskih rjavih alg (*Phaeophyta*)
 ang.: kelp n
 nem.: Kelp n
- kémíčne interákcije** -ih -ij ž mn. **fiziol., ekol.** interakcije, pri katerih rastline vplivajo na druge rastline, mikroorganizme, glive, živali z izločanjem sekundarnih metabolitov, ki imajo signalno, prepoznavno, obrambno, zaviralno ali toksično delovanje **GL. ŠE:** alelopatija
 ang.: chemical interactions n pl.
 nem.: chemische Interaktionen f pl.
- kémíčni dejávník** -ega -a m **ekol.** okoljski dejavnik abiotskega ali biotskega izvora, ki vpliva na rastlino na njenem rastišču pozitivno, npr. ogljikov dioksid, kisik, hranila, ali negativno, npr. onesnažila, alelopatične snovi **PRIM.:** mehanski dejavnik, sévanje Sonca, temperatura, vlažnost
 ang.: chemical factor n
 nem.: chemischer Faktor m
- kémíčni potenciál snoví** -ega -a -- m **kem.** prosta energija 1 mola določene snovi **GL.:** kémíčni potenciál vóde

ang.: chemical potential n

nem.: chemisches Potenzial n

kémični potenciál vóde -ega -a -- m kem. *kémični potenciál čiste vode pri določenem tlaku, temperaturi in volumnu glede na referenčno vrednost*

ang.: chemical water potential n

nem.: chemisches Wasserpotenzial n

kémični strés -ega -a m fiziol., ekol. *stres zaradi kémičnih okoljskih dejavnikov, ki rastlini povzročajo prehodne ali trajne poškodbe*

GL.: kisíkov strés, pH-strés, slánostni strés, strés fitotóksičnih kovín **PRIM.:** mehánski strés, osmótski strés, poplávní strés, súšni strés, sve-tlóbní strés, temperatúrni strés, UV-strés

ang.: chemical stress n

nem.: chemischer Stress m

kémično preperévanje -ega -a s ekol., ped. *spreminjanje prvotne kémične sestave matične podlage zaradi kémičnih reakcij, zlasti delovanja v vodi raztopljenega ogljikovega dioksida, ki poteka hitreje ob zmanjševanju delcev podlage* **PRIM.:** biogéno preperévanje, fizikáлно preperévanje

ang.: chemical weathering n

nem.: chemische Verwitterung f

kémiosmótska teorija -e -e ž fiziol. *teorija, po kateri protonski gradient v kloroplastu ali mitohondriju povzroča premik protonov skozi ATP-azni kompleks, kar omogoča nastajanje ATP* **S:** Mitchelova teorija

ang.: chemiosmotic theory n

nem.: chemiosmotische Theorie f

kémoavtotróf -a m fiziol., ekol. *avtotrofni organizem, ki za biosintezo lastnih visokomolekularnih organskih snovi izkorišča energijo, sproščeno pri oksidaciji navadno anorganskih snovi, npr. železove, žveplove bakterije* **S:** kémoavtotrófni organizem, kemotróf **PRIM.:** fótoavtotróf

ang.: chemoautotroph n

nem.: Chemoautotroph m

kémoavtotrofija -e ž fiziol., ekol. *avtotrofija, pri kateri organizem za biosintezo visokomolekularnih organskih snovi izrabljajo energijo, sproščeno pri oksidaciji navadno anorganskih snovi, npr. nitratov, žvepla* **PRIM.:** fótoavtotrofija

ang.: chemoautotrophy n

nem.: Chemoautotrophie f

kémoavtotrófni organizem -ega -zma m fiziol., ekol. → kémoavtotróf

kemodinéza -e ž fiziol., ekol. *gibanje citoplazme, ki ga sproža kémični dražljaj v celici ali iz okolja, npr. pri valisneriji (Vallisneria), račji zeli (Elodea)* **PRIM.:** fotodinéza

ang.: chemodinesis n

nem.: Chemodinese f

kémoeokotíp -a m ekol. *ekotip, ki je gensko prilagojen določenim kémičnim snovem na rastišču, npr. populacije v okviru vrste, prilagojene različnim težkim kovinam* **PRIM.:** edáfski ekotíp, fótoekotíp, klimátski ekotíp, ritmoekotíp, temperatúrni ekotíp

ang.: chemo-ecotype n

nem.: Chemoökotyp m

kémónastíja -e ž fiziol., ekol. *nastíja, ki jo sprožajo kémični dražljaji, npr. gibanje tentaklov rosike (Drosera)* **PRIM.:** fótonastíja, hídro-nastíja, hígronastíja, níktinastíja, térmonastíja, tígmonastíja

ang.: chemonasty n

nem.: Chemonastie f

kémósintéza -e ž fiziol., ekol. *sinteza organskih snovi iz anorganskih v kemoavtotrofni organizmih, pri kateri se porablja energija, pridobljena z oksidacijo navadno anorganskih snovi* **PRIM.:** fótosintéza

ang.: chemosynthesis n

nem.: Chemosynthese f

kémotaksíja -e ž fiziol., ekol. *taksíja mikroorganizmov, prosto gibljivih enoceličnih rastlin, rastlinskih anterozoidov, ki jo sprožajo kémični dražljaji* **PRIM.:** aérotaksíja, fótotaksíja

ang.: chemotaxis n, chemotaxy n

nem.: Chemotaxis f

lat.: chemotaxis f

kémotaksonomíja -e ž panoga *taksonomije, ki se ukvarja z raziskovanjem biokémičnih značilnosti in lastnosti organizmov, kar omogoča njihovo ustrezno taksonomsko vrednotenje*

ang.: chemotaxonomy n

nem.: Chemotaxonomie f

kémotíp -a m biokem., sist. *skupina osebkov znotraj vrste, ki se po vsebnosti določene snovi razlikuje od drugih*

- ang.:** chemotype n
nem.: Chemotyp m
- kemotróf** -a m **fiziol., ekol.** → kómoavtotróf
- kémotrofija** -e ž **fiziol., ekol.** *izkoriščanje energije, ki nastaja pri oksidaciji kemičnih spojin, elementov, za biosintezo lastnih snovi*
- ang.:** chemotrophy n
nem.: Chemotrophie f
- kémotropízem** -zma m **fiziol., ekol.** *tropizem, ki ga sproža kemični dražljaj, npr. rast korenin proti predelom tal s hranili ali stran od kemično neustreznega okolja* **PRIM.:** aëotropízem, eléktrotropízem, fótotropízem, grávitropízem, hídtropízem, hígtropízem, têmtropízem, tígtropízem, trávmatotropízem
- ang.:** chemotropism n
nem.: Chemotropismus m
lat.: chemotropismus m
- kemotrópna rást korenín** -e rasti -- ž **fiziol., ekol.** *rast korenin, usmerjena v predele tal z ustreznim kemizmom ali stran od neugodnih predelov*
- ang.:** chemotropic root growth n
nem.: chemotropische Wurzelwachstum n
- kiázma** -e ž **cit.** *mesto, kjer sta prekrížana homologna kromosoma v mejozi med rekombinacijo* **S:** prekrížanje
- ang.:** chiasma n
nem.: Chiasma n, Kreuzungsstelle f, Überkreuzungsverbindung f
- kijasti trosnják** -ega -a m **mikol.** *ozek, podolgovat trosnjak makroskopskih gliv, ki je pri nekaterih vrstah lahko tudi razvejen, npr. pri rodovih rožiček (Calocera), kijevka (Clavaria)*
- ang.:** club-shaped fruit body n
nem.: keulenförmiger Fruchtkörper m
- kináza** -e ž **biokem., fiziol.** *encim, ki prenaša fosfatno skupino iz ATP ali drugega visokoenergijskega vira fosfatov na prejemno molekulo, s čimer se pospeši presnova, rast in razvoj*
- ang.:** kinase n
nem.: Kinase f
- kinetín** -a m **biotehn.** *citokinin, pridobljen iz razgrajene DNA, ki se uporablja v tkivnih kulturah* **PRIM.:** benziladenín, izopentenil adenozin, zeatín
- ang.:** kinetin n
nem.: Kinetin n
- kinetohór** -a m **cit.** *mesto na centromeru, na katerega se pritrdi posamezna nit delitvenega vretena*
- ang.:** kinetochore n
nem.: Kinetochor m
- kinetohórni míkrotúbul** -ega -a m **cit.** *vsak od mikrotubulov delitvenega vretena, ki skupaj segajo od polov celice do kromosomov, se pripnejo na kinetohore in s krčenjem vlečejo kromatide narazen* **PRIM.:** astrálno míkrotúbul, polárno míkrotúbul
- ang.:** kinetochore fibre n, kinetochor microtubule n
nem.: Kinetochor-Mikrotubulus m
- kinín** -a m **biokem.** *kinolinski alkaloid v skorji kininovca (Cinchona), ki se uporablja kot grenčica, antimalarik*
- ang.:** quinine n
nem.: Chinin n
- kinolínski alkalóidi** -ih -ov m mn. **biokem.** *alkaloide, zgrajeni iz dveh benzenovih in piridinskega obroča, ki jih tvorijo zlasti predstavniki rutičevk (Rutaceae), broščevk (Rubiaceae), npr. kinin* **PRIM.:** izokinolínski alkalóidi, kinolizidínski alkalóidi, piperidínski alkalóidi, pirolizidínski alkalóidi, purínski alkalóidi, terpenoídno-indólno alkalóidi, tropánski alkalóidi
- ang.:** quinoline alkaloids n pl.
nem.: Quinolinalkaloide n pl.
- kinolizidínski alkalóidi** -ih -ov m mn. **biokem.** *alkaloide, ki nastajajo iz aminokisljine lizina preko vmesnih produktov kadaverina in piperidina, značilni za družino metuljnic (Fabaceae), zlasti za volčji bob (Lupinus), npr. lupanin, citizin, spartein v semenih in vegetativnih organih, povzročajo pa zastrupitve živine* **PRIM.:** izokinolínski alkalóidi, kinolínski alkalóidi, piperidínski alkalóidi, pirolizidínski alkalóidi, purínski alkalóidi, terpenoídno-indólno alkalóidi, tropánski alkalóidi
- ang.:** quinolizidine alkaloids n pl.
nem.: Quinolizidinalkaloide n pl.
- kinón** -a m **biokem., fiziol.** *fenilpropanoid, ki sodeluje v elektronskih transportnih verigah v membranah mitohondrijev in plastidov* **GL.:** antrakinón, plastokinón, ubikinón
- ang.:** quinone n
nem.: Quinon n

kinónski cíkel -ega -kla m **fiziol.** *mehanizem, po katerem potujejo elektroni in protoni v tilakoidi, kar omogoča prehajanje protonov skozi membrane v tilakoidni lumen* **S:** cíkel q, q-cíkel
ang.: q cycle n

nem.: Q-Zyklus m

kisíkov radikál -ega -a m **ekol.** *reaktivna kisikova spojina, nastala v organizmu ali v okolju, ki škodljivo deluje na rastlino, npr. vodikov peroksid, hidroksilni radikal, superoksidni ion*
ang.: oxygen radical n

nem.: Sauerstoffradikal m

kisíkov strés -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres zaradi pomanjkanja ali odsotnosti kisika, ki ga najpogosteje povzroča zalitje koreninskega sistema ali cele rastline z vodo* **GL.:** ànóksični strés, hipóksični strés **PRIM.:** oksidativni strés, pH-strés, slánostni strés, strés fitotóksičnih kovín
ang.: oxygen stress n

nem.: Sauerstoffmangel-Stress m, Sauerstoffstress m

kísła presnóva sóčnic -e -e -- ž **fiziol.** → fótosintézna karboksilácija CAM-rastlín

kísli dež -ega dežja m **ekol.** *dež, ki ima zaradi raztopljenih zračnih onesnažil, predvsem žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, vrednost pH, nižjo od 5,6, zato povzroča poškodbe ali odmrtnje rastlin, gliv, lišajev, vpliva na kemično sestavo tal*

ang.: acid rain n

nem.: saurer Regen m

kísli metabolízem tolstíčekv -ega -zma -- m **fiziol.** → fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín

kisloljúbna rastlína -e -e ž **ekol.** → acidofilna rastlína

kíslo testó -ega -á s **biotehn.** *del od prejšnje peke prihranjenega testa, ki vsebuje mlečnokislinske bakterije, npr. vrste iz rodu Lactobacillus in vrste Saccharomyces cerevisiae, za pripravo kruha, predvsem iz ržene moke*

ang.: leaven n

nem.: Sauerteig m

kíta -e ž **organ.** *mešano socvetje z odprto ali zaprto monopodialno glavno socvetno osjo, na kateri so grozdasto nameščeni kot delna socvetja enovejnati ali dvovejnati pakobuli, npr. pri divjem kostanju (Aesculus), gadovcu (Echium)* **S:** págrózd, tírz

ang.: thyrus n

nem.: Thyrs f

lat.: thyrus m

kitárasti líst -ega -a m **organ.** *list, ki ima kitari podobno listno ploskev, npr. pri avstrijskem divjakovcu (Doronicum austriacum)*

ang.: fiddle-shaped leaf n, panduriform leaf n

nem.: geigenförmiges Blatt n

lat.: folium panduriforme n

kladístika -e ž **sist.** *metoda klasifikacije organizmov, ki temelji samo na uporabi linije potomcev ne pa na fenotipskih podobnostih in na osnovi tega ugotavlja evlucijska razmerja iz skupnega prednika*

ang.: cladistics n pl.

nem.: Kladistik f

kladódij -a m **organ.** → platikládij

kladográm -a m **sist.** *prikaz razvojnih in sorodstvenih povezav z razvojnim drevesom, ki se naredi z metodami kladistike*

ang.: cladogram n

nem.: Kladogramm n

kladokárpni máh -ega mahú m **briol.** *plevrokarpni mah, pri katerem so sporofiti nameščeni na vrhu kratkih stranskih vejic*

ang.: cladocarpous moss n

nem.: kladokarpes Moos n

kladomaníja -e ž **organ.** *nenormalno razraščanje poganjka, zaradi česar nastanejo na delu rastline gosti grmičasti šopi, npr. čarovniške metle pri listavcih, gosta razrast delov vej pri iglavcih* **GL.:** metlíčavost

ang.: cladomania n

nem.: Kladomanie f

kladoptóza -e ž **organ.** *sezonsko odpadanje celotnih kratkih poganjkov z rastline, npr. pri dvoredni močvirski cipresi (Taxodium distichum), metasekvoji (Metasequoia glyptostroboides), odpadanje nadzemnih poganjkov na koncu rastne sezone pri hemikriptofitih, geofitih* **PRIM.:** apoptóza

ang.: cladoptosis n

nem.: Cladoptose f

klamidospóra -e ž **mikol.** *nespolni enocelični tros, katerega notranja sekundarna celična stena je pogosto odebeljena, hialina ali rjavo obarvana, katerega funkcija je preživetje v neugodnih razmerah* **PRIM.:** artrokonidij, blastokonidij, oidij

ang.: chlamydospore n
nem.: Chlamydospore f
lat.: chlamydospora f

klamidospora

klás -a m **organ.** enostavno grozdasto socvetje, pri katerem so na daljši socvetni osi nameščeni sedeči cvetovi, npr: pri trpotcu (*Plantago*) **S:** spíka **PRIM.:** betič, češúlja, glávica, grózd, kobúl, kôšek, máčica

ang.: spike n
nem.: Ähre f
lat.: spica f

klásek -ska m **organ.** posamezno socvetje v sestavljenih klasastih in latastih socvetjih trav (*Poaceae*), ostričevk (*Cyperaceae*), ki je sestavljeno iz več cvetov, pri dnu obdanih z ogrinjalnima plevama **S:** spíkula

ang.: spikelet n
nem.: Ährchen n
lat.: spicula f

klasifikácija -e ž **sist.** razvrščanje organizmov z upoštevanjem podobnosti, različnosti morfoloških in drugih znakov ter uvrščanje v hierarhično urejene kategorije

ang.: classification n
nem.: Klassifikation f

klásni lát -ega -a m **organ.** → sestavljeni klás

kláva -e ž **morfol.** kijasto oblikovan izrastek na površini različnih struktur

ang.: clava n
nem.: Klava f
lat.: clava f

klavátni pélod -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z betičastimi izrastki na površini

ang.: clavate pollen n
nem.: clavater Pollen m

klavínski alkalóid -ega -a m **mikol.** terpenoidno-indolni ergolinski alkaloid v sklerocijih gliv *Claviceps*, *Aspergillus fumigatus* in *Penicillium chermesinum* **GL.:** agroklavín

ang.: clavine alkaloid n
nem.: Clavin-Alkaloid n

klavulánska kislína -e -e ž **fiziol.** sekundarni metabolit, ki zavira delovanje betalaktamaz, npr:

penicilinaze, pridobljen iz bakterije Streptomyces clavuligerus se uporablja kot dodatek antibiotikom za povečanje njihove učinkovitosti **PRIM.:** bétalaktámski antibiótik

ang.: clavulanic acid n

kleistogámija -e ž **razmn., ekol.** opráševanje, pri katerem se pelod prenese na brazdo pestiča istega cveta, ki se med cvetenjem ne odpre

PRIM.: geitonogámija

ang.: cleistogamy n
nem.: Cleistogamie f
lat.: cleistogamia f

kleistogámni cvet -ega -a m **organ., razmn.** cvet, ki ostane med cvetenjem zaprt, s čimer se omogoča samooprašitev, npr: pri evropski gomoljšici (*Pseudostellaria europaea*) **PRIM.:**

hazmogámni cvét

ang.: cleistogamous flower n
nem.: cleistogame Blüte f
lat.: flos cleistogamus m

kleistokárpna pušica -e -e ž **briol.** pušica brez pokrovca, ki se odpira s pretrganjem stene, značilna le za nekatere listnate mahove (*Bryophytina*) **PRIM.:** stegokárpna pušica

ang.: cleistocarpous capsule n
nem.: kleistokarpe Kapsel f

kleistokárpni máh -ega mahú m **briol.** listnati mah (*Bryophytina*), pri katerem se pušica, ki je brez pokrovca, odpira s pretrganjem stene

PRIM.: stegokárpni máh
ang.: cleistocarpous moss n
nem.: kleistokarpes Moss n

kleistotécij -a m **mikol.** zaprt, po razvoju askohimnijski askom, ki ima izrazito oblikovano steno, pri nekaterih predstavnikih redov gimnoaskal (*Gymnoascales*), pepelovk (*Erysiphales*)

ang.: cleistothecium n
nem.: Kleistothecium n

lat.: cleistothecium n

ključni list -ega -a m **organ.** list, ki je razvit že na embriu v semenu, se pri razvoju rastline razvije prvi, pri čemer je pri enokaličnicah /*Monocotyledoneae*/ en sam, pri dvokaličnicah /*Dicotyledoneae*/ sta praviloma dva, pri golosemenkah /*Gymnospermae*/ jih je več, z založno, fotosintezno, zaščitno ali havstorijsko funkcijo **S:** kotiledón **GL.:** zalóžni ključni list

PRIM.: cvétni list, dníčni list, ovršni list, zeléni list
ang.: cotyledon n

nem.: Keimblatt n

lat.: cotyledon f

ključnostno séme -ega seména s organ. seme, ki ima ob zrelosti založne snovi shranjene v ključnih listih embria, npr. pri fižolu (*Phaseolus*)

ang.: cotylespermous seed n

klímadiagrám -a m ekol. grafično predstavljene značilnosti podnebja določenega kraja glede na letni potek temperature in količine padavin

ang.: climatic diagram n

nem.: Klimadiagramm n

klímaks -a m fitocen. končna razvojna stopnja naravne vegetacije določenega območja, ki je v trajnem ravnotežju z okoljskimi dejavniki, dokler se ti, zlasti podnebni, bistveno ne spremenijo, npr. bukovi gozdovi v Srednji Evropi, gozdovi vednozelenega hrasta v Sredozemlju S: fitoklímaks, vegetacijski klímaks

PRIM.: páráklímaks

ang.: climax n

nem.: Klimax f

lat.: climax m

klímaksna vegetácija -e -e ž fitocen. vegetacija določenega območja, ki je v trajnem ravnotežju z okoljskimi dejavniki, dokler se ti, zlasti podnebni, bistveno ne spremenijo, npr. gozdovi vednozelenega hrasta v Sredozemlju, listopadni gozdovi doba in belega gabra v nižinskih predelih Slovenije S: klimatogéna vegetácija

ang.: climax vegetation n

nem.: Klimaxvegetation f

klímaksna vrsta -e -e ž ekol., fitocen. rastlinska vrsta, ki je pomembna sestavina vegetacije v klímaksu, npr. bukev (*Fagus sylvatica*) v bukovih gozdovih

ang.: climax species n

nem.: Klimaxart f

klímaksna združba -e -e ž fitocen. združba določenega območja, ki je v trajnem ravnotežju z okoljskimi dejavniki, dokler se ti, zlasti podnebni, bistveno ne spremenijo, npr. v Sloveniji združba bukve in spomladanske torilnice (*Omphalodo-Fagetum*) S: klimatogéna združba PRIM.: páráklímaksna združba

ang.: climax community n

nem.: Klimaxgesellschaft f

klímatêrij -a m fiziol. faza med zorenjem plodov nekaterih rastlin, v kateri pred odpadkom poteka pospešeno dihanje, npr. jabolka, banane, avokada, paradiznika

ang.: respiratory climacteric n

nem.: Respirationsklimakterium n

klíma méjne plasti -e -e ž fiz., ekol. svetlobne, temperaturne in vlažnostne razmere v mejni plasti rastline, na katere vpliva zlasti izpostavljenost sončevemu sevanju, vetru

ang.: boundary layer climate n

nem.: Grenzflächenklima n

klímatogéna vegetácija -e -e ž fitocen. → klímaksna vegetácija

klímatogéna združba -e -e ž fitocen. → klímaksna združba

klímatologíja -e ž veda, ki preučuje vremenske razmere in procese v daljših časovnih obdobjih na večjih geografskih območjih

ang.: climatology n

nem.: Klimatologie f, Wetterkunde f

klímátska gózdna méja -e -e -e ž fitogeogr. območje v polarnih ali alpskih predelih, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer ne more več uspevati strnjeni gozd PRIM.: antropogéna gózdna méja, orográfska gózdna méja

ang.: climatic timberline n

nem.: klimatische Waldgrenze f

klímátski ekotíp -ega -a m ekol. ekotip, ki je gensko prilagojen podnebnim razmeram na rastišču PRIM.: edáfski ekotíp, fótoekotíp, kémoekotíp, rítmoeotíp, temperatúrni ekotíp

ang.: climaecotyp n

nem.: Klimaökotyp m

klínasti líst -ega -a m organ. list s topo, trikotno oblikovano listno ploskvijo, ki se postopoma zožuje proti peclju, npr. pri klinolistnem kamnokreču (*Saxifraga cuneifolia*)

ang.: cuneate leaf n, wedge-shaped leaf n

nem.: Keilblatt n

lat.: folium cuneatum n, folium cuneiforme n

klínasto dnó listne plóskve -ega dnà --- s organ. dno listne ploskve, ki se postopoma zožuje proti peclju tako, da tvori kot med 45° in 90°, npr. pri listih črnega topola (*Populus nigra*)

ang.: cuneate leaf lamina base n

nem.: keilartiger Blattspreitengrund m, keiliger Blattspreitengrund m

lat.: basis folii cuneata f

- klínčasti věnec** -ega -nca m *venec, katerega vsak od prostih venčnih listov ima v spodnjem delu ozko klinasto žebico, na zgornjem delu pa razširjeno ploščico, pri klinčnicah (Caryophyllaceae), npr. klinčku (Dianthus)*
 ang.: caryophyllaceous corolla n
 nem.: nelkenartige Krone f
 lat.: corolla caryophyllacea f
- kljúnec** -nca m *organ. v ost podaljšana rožka, npr. pri šaših (Carex)*
 ang.: beak n, rostrum n
 nem.: Schnabel m
- klóbčič** -a m *organ. pakobulasto socvetje, v katerem so socvetne osi zelo skrajšane in so cvetovi bolj ali manj sedeči, zgoščeni, zato je njihova razporeditev nerazločna, npr. pri vrsti sončeca Helianthemum guttatum S:*
 glomêrul, navidezna glávica
 ang.: glomerulus n
 nem.: Glomerulum n, Knäuel n
 lat.: glomerulus m
- klobúk** -a m *mikol. razširjen zgornji del nekatereh trosnjakov, ki nosi trosovnico S: pileus*
 ang.: cap n, pileus n
 nem.: Hut m
 lat.: pileus m
- klón** -a m *biol., biotehn. vsi gensko enaki osebki, ki nastanejo nesporno iz istega osebka, npr. vse rastline bananovca sorte 'Cawendish' na svetu PRIM. ŠE: génet, rámet*
 ang.: clone n
 nem.: Klon m
- kloníranje** -a s *biol., biotehn. → klónsko razmnoževanje*
- klónov segment** -ega -ênta m *biol., biotehn. del klona, ki ga sestavlja več rametov*
 ang.: clone segment n
 nem.: Klon-Segment n
- klónsko razmnoževanje** -ega -a s *biol., biotehn. nesporno razmnoževanje iz enega samega osebka tako, da imajo vsi potomci enak izhodiščni genom S: kloniranje*
 ang.: clonal propagation n, cloning n
 nem.: klonale Propagation f, Klonierung f
- klorenhím** -a m *hist. → asimilacijski parenhím*
- klorobiónti** -ov m mn. *bot., sist. → zeléne rastlíne*
- klorocíta** -e ž *biol. živa celica v lističih šotnih mahov (Sphagnum), ki ima fotosintezno funkcijo PRIM.: hialocíta*
 ang.: chlorocyst n
 nem.: Chlorocyte f
- klorofil** -a m *biokem., fiziol. fotosintezno barvilo zelene barve v cianobakterijah (Cyanobacteriota), evkariontskih algah in višjih rastlinah, ki absorbira svetlobno energijo, jo pretvarja v kemično, z absorpcijskim vrhom v modrem in rdečem delu spektra, zgrajeno iz porfirinskega obroča z magnezijem v sredini in iz alifatskega alkohola fitola, pri čemer ima pri posameznih zvrsteh tudi različne stranske skupine GL.: klorofil á, klorofil b, klorofil c, klorofil d*
 ang.: chlorophyll n
 nem.: Chlorophyll n
- klorofil á** -a -- m *biokem., fiziol. glavno fotosintezno barvilo, ki absorbira energijo vijolično-modre in oranžnordeče svetlobe, pri čemer je absorpcijski vrh odvisen od vezave na protein, v kloroplastu pretvarja svetlobno energijo v energijo elektronov, v reakcijskem centru je donor teh elektronov v fotoelektronski transportni verigi, kot antensko barvilo pa njegove molekule v fotosistemu prenašajo energijo do klorofila a v reakcijskem centru*
 ang.: chlorophyll a n
 nem.: Chlorophyll a n
- klorofil b** -a -- [bé] m *biokem., fiziol. antensko barvilo rumenozelene barve, ki absorbira energijo dolgovalovne modre svetlobe in kratkovalovne rdeče svetlobe, s čimer se razširja spekter valovnih dolžin sprejete svetlobne energije, značilno za zelene rastline (Chlorobionta) PRIM.: klorofil c, klorofil d PRIM. ŠE: álfakarotén, bétakarotén, fikocián, fikoeritrín, fukoksantín, klorofil á, luteín*
 ang.: chlorophyll b n
 nem.: Chlorophyll b n
- klorofil c** -a -- [cé] m *fiziol. antensko barvilo, ki absorbira energijo dolgovalovne modre svetlobe in kratkovalovne rdeče svetlobe, s čimer se razširja spekter valovnih dolžin sprejete svetlobne energije, značilno za številne skupine alg razen zelenih alg PRIM.: klorofil b, klorofil d PRIM. ŠE: álfakarotén, bétakarotén, fikocián, fikoeritrín, fukoksantín, klorofil á, luteín*
 ang.: chlorophyll c n
 nem.: Chlorophyll c n
- klorofil d** -a -- [dé] m *biokem., fiziol. antensko bar-*

vílo, značilno za rdeče alge (Rhodobionta), ki glede na absorpcijski vrh razširja spekter absorbiranih valovnih dolžin svetlobe PRIM.: klorofil b, klorofil c PRIM. ŠE: álfakarotén, bétakarotén, fikocián, fikoeritrín, fukoksantín, klorofil á, luteín

ang.: chlorophyll d n

nem.: Chlorophyll d n

klorofilna deficiéncia -e -e ž fiziol., ekol. → kloróza

klorofilna fluorescéncia -e -e ž fiziol., ekol. *presežni del absorbirane svetlobne energije, ki se ne izkoristi v fotokemičnih reakcijah, temveč se odda kot fluorescenčna svetloba*

ang.: chlorophyll fluorescence n

nem.: Chlorophyllfluoreszenz f

klorofilno zrnce -ega -a s cit. → kloroplást

klorofiti -ov m mn. (Chlorophyta) **algol., sist. deblo zelenih rastlin (Chlorobionta), ki pri celični delitvi tvorijo fikoplast, vključuje enocelične in večcelične zelene alge s steljko različnih organizacijskih stopenj, razen tkivne, navadno sladkovodne, katerih plastidi vsebujejo klorofil a, klorofil b, álfakarotene, betakarotene, ksantofile in škrob kot založno snov, v celični delitvi tvorijo večinoma fikoplast, celice obdaja celulozna celična stena, običkane oblike imajo 2 bička ali 4 bičke, razmnožujejo se nespolno ali spolno S:** nižje zeléne álge

ang.: green algae n pl.

nem.: Grünalgen f pl.

klorokokálna álga -e -e ž **algol., lihen. kroglasta zelena álga, ki je fotobiont v lišaju S:** protokokálna álga

ang.: chlorococcale alga n

nem.: chlorokokkale Alge f

kloronéma -e ž **briol. mlajši del protoneme, katere celice vsebujejo kloroplaste PRIM.: kavlonéma**

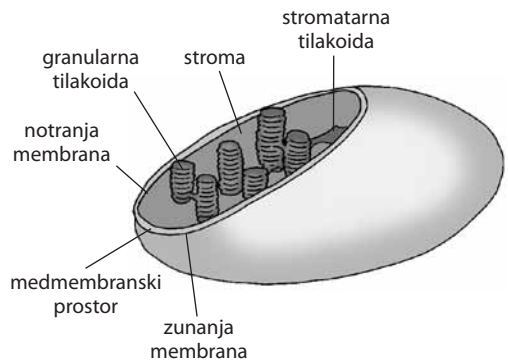
ang.: chloronema n

nem.: Chloronema n

kloroplást -a m **cit. fotosintezno aktivni kromatofor, ki je zaradi klorofila zelene barve, značilen za zelene alge, mahove /Bryophyta/, praprotnice /Pteridophyta/ in semenke (Spermatophytina) S:** klorofilno zínce **PRIM.:** feoplást, rodoplást

ang.: chloroplast n

nem.: Chloroplast m

kloroplast

kloróza -e ž fiziol., ekol. *obledelost listov zaradi pomanjkanja klorofila, ki ga povzročajo različni dejavniki, npr. plinasta onesnažila, pomanjkanje magnezija, dušika, kalija, genske poškodbe kloroplastov, delovanje patogenov, fotodestrukcija S:* klorofilna deficiéncia **GL.:** karbonátna kloróza **PRIM.:** nekroza

ang.: chlorosis n

nem.: Chlorose f

kmetijstvo -a s *gospodarska panoga, ki se ukvarja z gojenjem rastlin, živali za prehrano, industrijsko predelavo PRIM.: agronomija*

ang.: agriculture n, farming n, husbandry n

nem.: Landbau m, Landwirtschaft f

kobalamín -a m **biokem., fiziol. porfirin s kobaltom kot centralnim atomom, ki je rastni faktor alg /Algae/ S:** vitamín B12

ang.: cobalamin n, cyanocobalamin n

nem.: Kobalamin n

kobúl -a m **organ. enostavno grozdasto socvetje, pri katerem pecljati cvetovi na zelo kratki so-cvetni osi izraščajo navidezno iz enega mesta, pri čemer je zgornja površina kobula ravna ali oblata, npr. pri zalem kobulčku (Astrantia), kobulasti vodoljubi (Butomus umbellatus) S:** umbél **PRIM.:** betič, češúlja, glávica, grózd, klás, kóšek, máčica

ang.: umbel n

nem.: Blütendolde f, Dolde f

lat.: umbella f

kobúlček -čka m **organ. posamezni kobul drugega ali višjega reda v sestavljenem kobulastem socvetju, npr. pri večini kobulnic (Apiaceae)**

- ang.:** secondary umbel n, ultimate umbel n, umbellule n
nem.: Döldchen n
lat.: umbellula f
- kobúlovi žárki** -ih -ov m mn. **organ.** *cvetni peclji v enostavnem kobulu ali socvetni peclji v sestavljenem kobulu*
ang.: umbel rays n pl.
nem.: Doldenstrahlen m pl.
- kokéc** -a m **mikol.** → bèt
- kodón** -a m **gen., biokem.** *skupina treh zaporednih baz v DNK ali RNK, ki določa posamezno aminokislino ali označuje začetek ali konec translacije* **PRIM.:** antikodón
ang.: codon n
nem.: genetischer Code m
- koeficiènt venènja** -ènta -- m **ekol.** *razmerje med količino vode v tleh in količino absorbirane vode, pri kateri začne rastlina veneti* **PRIM.:** intervál venènja
ang.: wilting coefficient n
nem.: Welkekoeffizient m
- kòekisténcia** -e ž **ekol.** *simbioza, pri kateri so v stabilni združbi različne rastlinske vrste medsebojno odvisne, npr. odvisnost vzpenjavk od rastlin, ki nudijo oporo, odvisnost obligatnih sencoljubnih vrst od zasenčenosti, ki jo ustvarja drevesni sloj* **PRIM.:** komezalízem, konkurénca, plenilstvo, simbióza (1), zajedávstvo
ang.: coexistence n
nem.: Koexistenz f
- kòencím** -a m **biokem., fiziol.** *neproteínska snov, vezana na protein, ki gradi encim, nujna za njegovo biološko aktivnost, npr. koencim A, NAD, NADP* **S:** kofáktor
ang.: coenzyme n, cofactor n
nem.: Coenzym n
- kòencím Á** -a -- m **biokem., fiziol.** *koencim, ki je prenašalec aktiviranih acilnih skupin v mnogih presnovnih procesih, npr. povezuje glikolizo in citratni cikel*
ang.: coenzyme A n
nem.: Coenzym A n
- kofáktor** -ja m **biokem., fiziol.** → kòencím
- kofeín** -a m **biokem., fiziol.** *purínski alkaloid, npr. v semenih kavovca (Coffea), ki vzpodbuja delovanje osrednjega živčevja, deluje poživljajoče*
ang.: caffeine n
nem.: Coffein n
- kofeínska kislína** -e -e ž **biokem., fiziol.** *fenolna kislina, ki sodeluje v presnovi fenil propanoidov v rastlinah*
ang.: caffeic acid n
nem.: Coffeinsäure f
- kohezijsko gíbanje** -ega -a s **fiziol., ekol.** *mehansko gibanje zaradi kohezijskih sil, ki nastanejo v celičnih stenah ob izsuševanju, kar povzroča sunkovito odpiranje plodov za iztresanje semen, pelodnih vrečk za iztresanje peloda, sporangijev praproti (Filicophytina), pušic jetrenjakov (Marchantiophytina) za iztresanje spor* **PRIM.:** eksplozijsko gíbanje, higróskópsko gíbanje
ang.: cohesive movement n
nem.: Kohäsionsbewegung f, kohäsive Bewegung f
- kohórta** -e ž **razmn., ekol.** *osebki v populaciji, ki so enake starosti*
ang.: cohort n
nem.: Reihengruppe f
- kokaín** -a m **biokem., fiziol.** *tropanski alkaloid v listih koke (Erythroxylum coca), ki štíti pred rastlinojedi in patogeni, na ljudi učinkuje spodbujevalno in protibolečinsko, zato se uporablja kot lokalni anestetik*
ang.: cocaine n
nem.: Cocain n
- kokálna álga** -e -e ž **lihen.** *kroglasta enocelična zelena alga, ki je fotobiont v steljki lišaja, npr. iz rodu Trebouxia* **S:** kokoídna álga
ang.: coccoid alga n
nem.: kokkale Alge f
- kokálna organizácijska stôpnja** -e -e -e ž **algol.** *organizacijska stopnja v razvoju enoceličnih, kolonijskih alg, pri kateri so vegetativne celice neobičkane, obdane s trdo celično steno, kar onemogoča gibanje, npr. pri rodu Scenedesmus* **S:** kokální organizácijski nivó **PRIM.:** kapsálna organizácijska stôpnja, monádna organizacijska stôpnja, nítasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonálna organizacijska stôpnja, sifonokládálna organizacijska stôpnja, tkívna organizacijska stôpnja, zrásla nítasta organizacijska stôpnja
ang.: coccoid growth form n, coccoid organizational level n

- nem.: kokkale Organisationsstufe f
- kokálna stéljka** -e -e ž **algol.**, **mikol.** *enocelična steljka, nastala v regresivnem razvoju iz nitaste steljke, npr. pri glivah kvasovkah, kokálnih algah* **S:** brstílina stéljka
ang.: coccoid thallus n
nem.: kokkaler Thallus m
- kokální organizácijski nivó** -ega -ega -ja m **algol.** → kokálna organizácijska stópnja
- kokoídna álga** -e -e ž **lihen.** → kokálna álga
- kokolít** -a m **algol.** *kalcificirana polisaharidna luska, ki skupaj z drugimi pokriva celice pri kokolitoforalah (Coccolithophorales)*
ang.: coccolith n
nem.: Kokkolith m
- kokolítóforále** -ál ž mn. (Coccolithophorales) **algol.**, **sist.** *red haptofitov (Haptophyta) z eksoskeletom iz kokolitov, ki sestavljajo morski fitoplankton, mikrofosile* **S:** kokolitoforide
ang.: coccolithophorids n pl.
nem.: Coccolithophoralen m pl.
- kokolitoforíde** -íd ž mn. **algol.**, **sist.** → kokolitoforále
- kòlaterálna žíla** -e -e ž **hist.** *žíla, na prečnem prerezu ovalne oblike, ki jo sestavljata po en snop floema in ksilema, nameščena drug ob drugem, med katerima je lahko plast žilnega kambija* **GL.:** bikolaterálna žíla, dovršéna kolaterálna žíla, nédovršéna kolaterálna žíla **PRIM.:** koncentrična žíla, radiálna žíla
ang.: collateral vascular bundle n
nem.: kollaterales Leitbündel n
lat.: vasum collaterale n
- koléktorsko barvílo** -ega -a s **fiziol.** → anténsko barvílo
- kolénce** -a s **organ.** ↔ nódijs
- kolenhím** -a m **hist.** *primarno oporno tkivo iz živih celic, z neenakomerno odebeljenimi primarnimi stenami, ki mu trdnost dajeta turgorski tlak in nabreklost celičnih sten* **GL.:** lúknjičavi kolenhím, ploskóvni kolenhím, vogální kolenhím
ang.: collenchyma n
nem.: Kollenchym n
lat.: collenchyma n
- koleohetofítine** -ín ž mn. (Coleochaetophytina) **algol.**, **sist.** *poddeblo streptofitov (Streptophyta), ki obsega višje zelene alge z enostavno ali*
- razraslo nitasto steljko in s fibrilarno ureditvijo celuloze v celični steni, so večinoma sladkovodne, nekatere živijo tudi na vlažnih kopenskih rastiščih*
ang.: coleochaetophytina n pl.
nem.: Coleochaetophytinen f pl.
- koléoptila** -e ž **organ.** *nožnica prvega lista pri kalečem semenu trav (Poaceae), ki štíti rastni vršiček poganjka ob kalitvi*
ang.: coleoptile n, plumule sheath n
nem.: Keimscheide f, Koleoptile f
lat.: coleoptilis f
- koleoríza** -e ž **organ.** *ovojnica, ki obdaja semensko korenino pri travah (Poacea)*
ang.: coleorrhiza n, radicle sheath n, root sheath n
nem.: Koleorrhiza f, Wurzelscheide f
lat.: coleorrhiza f
- kolésasti vénec** -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v zelo kratko cev, nezrasli del pa tvorijo široko razprostrte krpe, pri nekaterih zraslovenčnicah (Symptetales), npr. pri jetičniku (Veronica)*
ang.: rotate corolla n
nem.: radförmige Krone f
lat.: corolla rotata f
- kolhicín** -a m **biokem.** *izokinolinski alkaloid v jesenskem podlesku (Colchicum autumnale), ki štíti semena in liste pred rastlinojedi in patogeni, uporablja se kot citostatik, sredstvo pri žlahtnjenju rastlin*
ang.: colchicine n
nem.: Colchicin n
- kolínska vrsta** -e -e ž **fitocen.**, **fitogeogr.** → gríčévnata vrsta
- kolínski vegetácijski pás** -ega -ega pasú m **fitogeogr.**, **fitocen.** → gríčévnati vegetácijski pás
- kolobárjasti klobúk** -ega -a m **mikol.** *klobuk z raznobarvnimi kolobarji na površini, ki nastanejo zaradi neenakomerne rasti, npr. pri večnem trdikovcu (Coltricia perennis)*
ang.: zoned cap n
nem.: gezonter Hut m
- kolobárjev cvét** -ega -a m **organ.** *vsak od monosimetričnih jezičastih cvetov na obodnem delu koška pri mnogih nebinovkah (Asteraceae), npr. pri ivanjščici (Leucanthemum), sončnici (Helianthus)* **S:** obódni cvét **PRIM.:** króžčev cvét

ang.: marginal flower n

nem.: Randblüte f

lat.: flos marginalis m

kolonija -e ž **1. algol.** v funkcionalno enoto tesno povezane celice enoceličnih organizmov iste vrste, npr. pri bičkastih zelenih algah (*Volvocales*)

ang.: colony n

nem.: Kolonie f

lat.: colonia f

2. mikrobiol. makroskopska tvorba, nastala na gojišču z rastjo ali z razmnoževanjem iz ene celice, troska, dela hife, katere lastnosti, npr. oblika, barva, konsistenca, so pomemben taksonomski znak

ang.: colony n

nem.: Kolonie f

kólþ -a tudi kólþus -a m **palin.** podolgovata kalilna odprtina v steni pelodnega zrna, ki navadno poteka meridionalno **S:** kalilni žléb

PRIM.: póra

ang.: colpus n

nem.: Kolpus m

lat.: colpus m

kolpátni pêlod -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna s kolpi v steni **GL.:** dikolpátni pêlod, mónokolpátni pêlod, polikolpátni pêlod, tríkolpátni pêlod **GL. ŠE:** zónokolpátni pêlod **PRIM.:** kolporátni pêlod, porátni pêlod

ang.: colpate pollen n

nem.: kolpater Pollen m

kolporátni pêlod -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna s kolpi in porami v njih, navadno v ekvatorialnem pasu **GL.:** polikolporátni pêlod, tríkolporátni pêlod **GL. ŠE:** zónokolporátni pêlod **PRIM.:** kolpátni pêlod, porátni pêlod

ang.: colporate pollen n

nem.: kolporater Pollen m

kólþus -a m gl. kólþ

koluméla -e ž **1. organ.** osrednji stebriček sterilnega tkiva iz ostanka septov v plodnici lizikarpnega gineceja pri nekaterih kritosemenkah (*Angiospermae*), npr. pri klinčku (*Dianthus*)

ang.: columella n

nem.: Kolumella f

lat.: columella f

2. briol. stebričasto oblikovano sterilno tkivo v sredini pušice, ki je značilno za listnate ma-

hove (*Bryophytina*), rogovnjake (*Anthocerotophytina*)

ang.: columella n

nem.: Kolumella f

lat.: columella f

3. lihen. valjasto izbočeni del hipotecija in subhimenija, na katerem so v nekaterih peritecijah žarkasto razporejeni aski

ang.: columella n

nem.: Kolumella f

4. mikol. sterilna, navadno stebričasta struktura v sporocisti pri različnih skupinah gliv, npr. pri nekaterih jarmastih glivah (*Zygomycota*) iz rodov *Absidia*, *Mucor*, *Rhizopus*

ang.: columella n

nem.: Kolumella f

lat.: columella f

kombinácija -e ž **sist.** ↔ nomenklatúrna kombinácija (1)

kombúša -e ž **biotehn.** mešana kultura bakterije *Acetobacter xylinum* ter kvasovk *Saccharomyces ludwigii* in *Schizosaccharomyces pombe*, rastoča na pravem čaju, za pripravo kiselkaste aromatične pijače

ang.: tea fungus n

nem.: Interpilz m, Kombuche f, Teepilz m

komenzáł -a m **ekol.** osebek v komenzalnem odnosu z osebkom druge rastlinske vrste, ki ima od te povezave korist, npr. epifit

ang.: commensal n

nem.: Kommensale m

komenzáłizem -zma m **ekol.** simbioza med različnimi rastlinskimi vrstami, v kateri ima ena korist, druga pa ni oškodovana **GL.:** epifitizem **PRIM.:** kòeksisténca, konkurénca, plenilstvo, simbióza (1), zajedávtvo

ang.: commensalism n

nem.: Kommensalismus m

kompártmènt -ènta m **cit.** → célični predélek

kómpasna rastlína -e -e ž **fiziol., ekol.** rastlina z listi, postavljenimi v smeri sever jug in navpičnimi listnimi ploskvami, zaradi česar je v opoldanskem času izpostavljen samo rob lista, kar je zaščita pred veliko jakostjo sončevega sevanja, visokimi temperaturami, npr. pripotna ločika (*Lactuca serriola*)

ang.: compass plant n

nem.: Kompaßpflanze f

kompatibilnost -i ž **biol.** skladnost med dvema vrstama, osebkoma, organizmoma, ki omogoča, npr. uspešno oploditev med dvema osebkoma, oprashi tev z določeno vrsto oprashi valca, uspešno združi tev podlage in cepi ča, združi tev glivnih micelijev, okužbo z določeno vrsto patogenega organizma **PRIM.:** inkompatibilnost
ang.: compatibility n

nem.: Kompatibilität f, Verträglichkeit f

kompenzacijska globina -e -e ž **ekol.** globina v vodnem telesu, do katere prodre le 1 % polne dnevne svetlobe, zaradi česar je vrednost neto fotosinteze potopljenih rastlin v tej globini nič

ang.: compensation depth n

nem.: Kompensationstiefe f

kompenzacijska koncentracija CO₂ -e -e -- [ceodvá] ž **fiziol., ekol.** → kompenzacijska točka CO₂

kompenzacijska točka CO₂ -e -e -- [ceodvá] ž **fiziol., ekol.** koncentracija ogljikovega dioksida v intercelularnem sistemu lista, pri kateri je intenziteta fotosinteze enaka intenziteti celičnega dihanja, zaradi česar je vrednost neto fotosinteze nič **S:** kompenzacijska koncentracija CO₂

ang.: CO₂ compensation point n

nem.: CO₂-Kompensationspunkt m

kompenzacijska točka néto fótosintéze -e -e -- -- ž **fiziol., ekol.** stanje okoljskih dejavnikov, ki vplivajo na fotosintezo, temperatura, koncentracija ogljikovega dioksida, jakost sevanja, pri kateri je intenziteta fotosinteze enaka intenziteti celičnega dihanja, zaradi česar je vrednost neto fotosinteze enaka nič

ang.: compensation point of photosynthesis n

nem.: Photosynthesekompensationspunkt m

kompeticija -e ž **fiziol., ekol.** → konkurénca

kompresijski les -ega lesá m **hist.** reakcijski les iglavcev, nastal zaradi tlačne sile na spodnji strani vej ali nagnjenih debel, s traheidami, ki so na prečnem prerezu ovalne, z debelimi, močno olesenelimi sekundarnimi celičnimi stenami, z značilnimi spiralastimi razpokami **S:** tláčni les **PRIM.:** ténzijski les

ang.: compression wood n

nem.: Druck-Holz n

koncéntrična žíla -e -e ž **hist.** dovršena žíla iz

enega snopa leptoma, ki ga obdaja plašč hadroma, ali enega snopa hadroma, ki ga obdaja plašč leptoma **GL.:** hadrocéntrična žíla, leptocéntrična žíla **PRIM.:** kólaterálna žíla, radiálna žíla

ang.: concentric vascular bundle n

nem.: konzentrisches Leitbündel n

lat.: vasum concentricum n

koncéntrični vključeni floém -ega -ega -a m **hist.** vključeni floém, ki je v obliki koncentrično ponavljajočih se plasti vključen v sekundarni ksilem, npr. v deblih nekaterih rutičevk (*Rutaceae*), metlikovk (*Chenopodiaceae*) **PRIM.:** foraminátni vključeni floém

ang.: concentric included phloem n

nem.: konzentrisches eingeschlossenes Phloem n

konceptákel -kla m **algol.** vdolbinica na odebeljenih koncih poganjkov na steljki nekaterih rjavih alg (*Phaeophyceae*), v kateri se razvijajo spolni organi, npr. pri bračiču (*Fucus*)

ang.: conceptacle n

nem.: Konzeptakel n

lat.: conceptaculum n

konduplikátna ptíkisa -e -e ž **organ.** → prepógnjena ptíkisa

konektív -a m **organ.** sterilno tkivo, ki povezuje polprašnici

ang.: connective n

nem.: Konnektiv n, Mittelband m

lat.: connectivum n

kongenitálna zráslost -e -i ž **organ.** zráslost organov, ki se pojavi že na začetku njihovega razvoja, najpogosteje delov cveta, npr. zráslost venčnih listov pri zraslovenčnicah (*Sympetalae*) **PRIM.:** póstgenitálna zráslost

ang.: congenital fusion n

nem.: congenitale Verwachsung f

koničasti lístni vrh -ega -ega -a m **organ.** vrh listne ploskve, ki se polagoma, vbočeno zoži v konico, npr. pri listih bele vrbe (*Salix alba*)

ang.: acuminate leaf apex n

nem.: zugespitzte Blattspitze f

lat.: apex folii acuminatus m

konidiácia -e ž **mikol.** nastajanje konidijev

ang.: conidiation n

nem.: Konidiation f

konidij -a m **mikol., lihen.** nespolni tros pri gli-

vah, liheniziranih glivah, ki je različno oblikovan, različnega nastanka S: konidiospóra

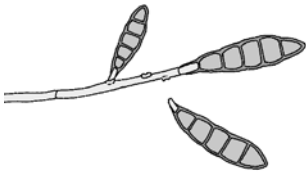
ang.: conidium n

nem.: Konidie n, Konidium n

lat.: conidium n

simpodialni konidiji

porokonidiji

konidijske glíve -ih -ív ž mn. mikol. skupina gliv, ki se nespólno razmnožujejo s konidiji

ang.: conidial fungi n pl.

nem.: Konidienpilze m pl.

konidiofór -a m mikol. enostavna ali razvejena hifa, ki nosi konidiogene celice ali je sestavljena iz njih, npr. fialida

ang.: conidiophore n

nem.: Konidienträger m, Konidiophor m

lat.: conidiophorum n

konidiogéna célica -e -e ž mikol. celica ali del celice, v kateri ali na kateri se razvije konidij

ang.: conidiogenous cell n

nem.: Conidieninitiale f, Konidieninitiale f

konidiogenéza -e ž mikol. razvoj konidijev, katerega način je pomemben za sistematsko uvrščanje devteromicet /Deuteromycota/ GL.: anelídna konidiogenéza, blástična konidiogenéza, fialídna konidiogenéza, tálična konidiogenéza

ang.: conidiogenesis n

nem.: Konidiogenese f

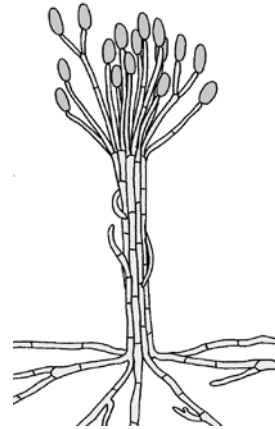
lat.: conidiogenesis f

konidióm -a m mikol. trosišče, v katerem ali na katerem nastajajo konidiji S: nespólno trosišče

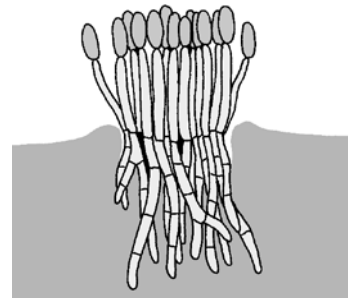
ang.: conidioma n

nem.: Konidioma n

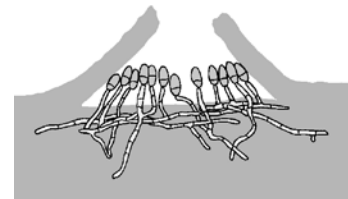
Oblike konidiomov:

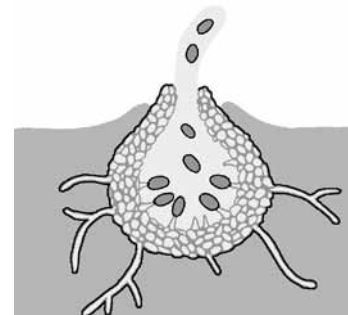
koremij

sporodohij

acervul

piknidij

konidiospóra -e ž mikol., lihen. → konídij

koniiín -a m biokem. *piperidinski alkaloid pika-stega mišjaka (Conium maculatum), ki deluje na osrednje živčevje, pri čemer lahko pri ljudeh, živalih povzroči smrt*

ang.: coniine n

nem.: Coniin n

koniokárni lišáji -ih -ev m mn. lihen. *lišaji iz reda Caliciales, pri katerih se razvije apotecij kot macedij, navadno na stebričku, ki ga gradi lišajska steljka, npr. rodovi Calicium, Sphinctrina, Microcalicium*

ang.: conicarp lichens n pl.

nem.: coniocarpe Flechten f pl.

konjugácija -e ž algol. *razmnoževanje, pri katerem se združita dve morfološko enaki gameti, nastali iz celotnega protoplasta posamezne celice, značilna za jarmovke (Zygnematales)*

GL.: bóčna konjugácija, léstvičasta konjugácija

ang.: conjugation n

nem.: Konjugation f

lat.: conjugatio f

konjugáte -át ž mn. algol., sist. → jármaste álge

konkavlescénca -e ž organ. *kongenitalna zraslost spodnjega dela stranskega poganjka z glavnim poganjkom, zaradi česar stranski poganjek ne izrašča iz nodija na glavnem poganjku v zalistju svojega krovnega lista, temveč bolj ali manj visoko nad njim, npr. izraščanje socvetij pri krompirju (Solanum tuberosum)*

ang.: concaulescence n

nem.: Konkauleszenz f

konkurénca -e ž fiziol., ekol. *simbioza, pri kateri dva organizma ali več organizmov tekmuje za isti, življenjsko pomembni vir v okolju, npr. za prostor; hrano, svetlobo, vodo*

S: kompeticija

GL.: alelopatija, medvrstna konkurénca, posredna konkurénca, znótrajvrstna konkurénca

GL. ŠE: kémične interákcije PRIM.: kòeksisténca, kómenzalizem, plenilstvo, simbióza (1), zajedávstvo

ang.: competition n

nem.: Konkurrenz f, Wettbewerb m

konservatívni endemít -ega -a m fitogeogr. → páleoendemít

konstitúcijska vóda -e -e ž fiziol., ekol. *voda v celici, ki je kemično vezana na sestavine protoplazme*

PRIM.: hidratacijska vóda, intersticijska vóda, zalóžna vóda

ang.: constituent water n

nem.: Konstitutionswasser n

konstitúcijski típ rastline -ega -a -- m ekol. *tip rastline glede na značilne prilagoditve vplivom okoljskih dejavnikov, ki nastajajo na nivoju vrste, populacije, osebka, se izražajo na anatomsko-morfološki, biokemični ali funkcionalni ravni, npr. sklerofit, sukulent, hidrostabilna rastlina, acidofilna rastlina, nitrofilna rastlina*

S: ekolóški típ rastline

kontaminácija -e ž 1. ekol. *onesnaženje, pri katerem nastajajo škodljive posledice za organizme*

ang.: contamination n

nem.: Kontamination f

2. biol. → okúžba

kontinéntalni elemènt -ega -ênta m fitogeogr. → celínski elemènt

kontinúúm -a m ekol. *gradient okoljskih dejavnikov v biotopu, biocenozi ekosistema*

ang.: continuum n

nem.: Kontinuum n

kontínuum tlà-rastlína-atmosféra -a -- -- -- m ekol. *sistem, ki ga tvorijo tla, rastlina in neposredno ozračje, v katerem razlike v vodnem potencialu med posameznimi členi omogočajo absorpcijo vode, prevajanje, transpiracijo*

ang.: soil-plant-atmosphere continuum n

nem.: Kontinuum Boden-Pflanze-Atmosphäre n

kontórtna estivácija -e -e ž organ. → zasúkana estivácija

kontórtna vernácija -e -e ž organ. → zasúkana vernácija

kontraktílana korenína -e -e ž organ. *korenina, ki s krčenjem lahko premakne rastlino globlje v tla, npr. pri žafranu, (Crocus), peruniki (Iris)*

ang.: contractile root n

nem.: Zugwurzel f

kontraktílana vakuóla -e -e ž algol. *vakuola, ležeča pri bazi bičkov, katere funkcija je povezana z osmoregulacijo celice pri nekaterih običkanih algah*

ang.: contractile vacuole n

nem.: kontraktile Vakuole f

konvergénca -e ž ekol. *morfološko-anatomsko in ekofiziološko podobno prilagajanje določenim okoljskim dejavnikom pri filogenetsko oddaljenih vrstah ali nastanek funkcionalno in strukturno podobnih nehomolognih orga-*

nov, npr. sklerofilni tip lista pri lesnih rastlinah v predelih s sredozemskemu podobnim podnebjem, sukulentnost pri kaktovkah (Cactaceae), mlečkovkah (Euphorbiaceae), heterofilija pri nekaterih vodnih vrstah

ang.: convergence n

nem.: Konvergenz f

konvolútna ptíkxa -e -e ž **organ.** → ovíta ptíkxa

konzumènt -ênta m **ekol.** → sekundárni proizvajálec

kôpenske álge -ih álġ ž mn. **algol.** *alge* /Algae/, ki živijo na tleh, skalah, drevesni skorji, npr. enocelične zelene alge, redke nitaste zelene alge, nekatere kremenaste alge (Bacillariophyceae)

ang.: terrestrial algae n pl.

nem.: terrestrische Algen f pl.

kópjasti líst -ega -a m **organ.** *list s trikotno, kopju podobno listno ploskvijo, ki ima pri dnu dve, v stran štrleči koničasti krpi, npr. pri lepljivi kadulji (Salvia glutinosa), njivskem slaku (Convolvulus arvensis)*

ang.: hastate leaf n, spear-shaped leaf n

nem.: spießförmiges Blatt n

lat.: folium hastatum n

kópjasto dnò lístne plòskve -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve iz dveh, v stran štrlečih, koničastih krp, npr. pri listih kopjelistne lobode (Atriplex prostrata)*

ang.: hastate leaf lamina base n

nem.: spießförmiger Blattspreitengrund m

lat.: basis folii hastata f

kopnéče bárje -ega -a s **biogeogr., fitocen.** *topogeno barje, ki nastane z zaraščanjem jezera*

PRIM.: poplávno bárje

ang.: ancient lake mire n

nem.: Verlandungsmoor n

kopréna -e ž **mikol.** *pajčevinasto ali tenčičasto zastiralce pri trosnjakih nekaterih gliv, npr. koprenk (Cortinariaceae)*

ang.: cortina n

nem.: Cortina f, Schleier m

koprín -a m **mikol.** *mikotoksin nekaterih gliv, npr. v pravi tintnici (Coprinus atramentarius), sljudnati tintnici (Coprinus micaceus), ki pri ljudeh ob hkratnem zaužitju gob in alkohola povzroča zastrupitev*

ang.: coprine n

nem.: Coprin n

koprofilija -e ž **1. ekol.** *privabljanje opráševalcev, navadno muh, hroščev, s snovmi, ki po vonju spominjajo na razpadajoče meso, iztrebke*

ang.: coprophily n

nem.: Koprophyilie f

2. mikol. *pojavnost, da nekatere glive živijo prednostno ali izključno na živalskih iztrebkih*

ang.: coprophily n

nem.: Koprophyilie f

koprofilne glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *glíve, živeče predvsem ali izključno na živalskih iztrebkih, npr. nekatere glive iz redov Agaricales, Mucorales, Pezizales, Xylariales* **S:** fimikólne glíve

ang.: coprophilous fungi n pl., fimicolous fungi n pl.

nem.: coprophile Pilze m pl., fimikole Pilze m pl.

koprohorija -e ž **ekol.** *zoohorija, pri kateri semena ali trose razširjajo hrošči govnači, skarabeji, ki v kroglice oblikovane iztrebke nekaterih rastlinojedov raznašajo in vanje ležejo jajčeca* **PRIM.:** disohorija, mirmekohorija, ornitohorija

ang.: coprochory n

nem.: Koprochorie f

kopulácijski kanál -ega -a m **algol.** *kanal, s katerim se pri spolnem razmnoževanju povežeta dve raznospolni celici pri jarmastih algah (Zygnematophytina)* **PRIM.:** laterálni mostiček

ang.: copulation canal n

nem.: Kopulationskanal m

koraloidna korenína -e -e ž **organ.** *koralasto razvejena, negativno gravitropna korenina, v kateri so simbiotske cianobakterije (Cyanobacteriota) iz rodov Nostoc, Anabaena, npr. pri sagovcih (Cycadopsida)*

ang.: coral root n

nem.: Korallwurz f

koraloidni izídij -ega -a m **lihen.** *valjasti, enostavni ali razvejeni izidij, npr. pri vrstah Caloplaca herbidella, Melanelia fuliginosa*

ang.: coralloid isidium n

nem.: koralloides Isidium n

korelácijska -e ž **fiziol.** *usklajevanje razvojnih procesov v rastlini, navadno z rastlinskimi hormoni, regulatornimi proteini, kar omogoča skladen razvoj organizma*

ang.: correlation n

nem.: Korrelation f

korelatívno pospeševanje rasti in razvôja

-ega -a -- -- s fiziol. usklajeno pospeševanje delovanja med organi, pri čemer en organ pospešuje delovanje drugih, npr. vršiček pospešuje razvoj korenin, korenine pa rast vršičkov **PRIM.:** korelatívno zaviranje rasti in razvôja

ang.: correlative stimulation n

nem.: korrelative Förderung f

korelatívno zaviranje rasti in razvôja

-a -- -- -- s fiziol. usklajeno zaviranje delovanja med organi, pri čemer en organ zavira delovanje drugih, npr. apikalna dominanca, naravno redčenje plodov **PRIM.:** korelatívno pospeševanje rasti in razvôja

ang.: correlative inhibition n

nem.: korrelative Hemmung f

korémij -a m mikol. konidij, sestavljen iz številnih pokončnih, lahko zlepljenih konidioforov, ki tvorijo konidije na vrhu ali tudi ob straneh, npr. pri vrstah *Gymnosporangium sabinae*, *Paecilomyces farinosus*, *Aspergillus togoensis* **S:** sinéma

ang.: corremium n, synnema n

nem.: Koremium n, Synnema n

lat.: coremium n

korén -a m organ. valjasto ali stožčasto odebeljena založna glavna korenina, npr. pri navadnem korenju (*Daucus carota*), črnem korenu (*Scorzonera humilis*)

ang.: tap root n

nem.: Pfahlwurzel f

lat.: radix palaris f

koreníčica -e ž organ. → radíkula

koreníčnik -a m organ. odebeljen, ponavadi nadzemni začetni del korenin, ki je v neposredni povezavi z deblom

koreníka -e ž organ. vretenasto, navadno odebeljeno podzemno ali prizemno steblo z brsti in luskolisti, razraslo ali narazraslo, ki raste vodoravno ali pokončno **S:** podzémno stéblo, rizóm

ang.: rhizome n, rootstock n

nem.: Rhizom n, Wurzelstock m

lat.: rhizoma n

koreníkasti geofit -ega -a m ekol. geofit, katerega podzemno steblo je preobraženo v koreniko, npr. podlesna vetrnica (*Anemone*

nemorosa), perunika (*Iris*) **PRIM.:** čebúlasti geofit, gomóljasti geofit, korenínski geofit

ang.: rhizome geophyte n

nem.: Rhizomgeophyt m

korenína -e ž organ. organ brstnic /*Cormophyta*/, praviloma v tleh, vedno brez listov, ki omogoča zlasti absorpcijo vode in v njej raztopljenih snovi, pritrjevanje rastline v ali na podlago

ang.: root n

nem.: Wurzel f

lat.: radix f

korenínska absórpčija vóde -e -e -- ž fiziol., ekol. absorpcija vode in v njej raztopljenih snovi s koreninami **PRIM.:** nekorenínska absórpčija vóde

ang.: root water uptake n

nem.: Wurzelwasseraufnahme f

korenínska čépica -e -e ž hist. več plasti celic za zaščito rastnega vršička korenine pri prodiranju skozi tla, ki se zaradi hitrega propadanja intenzivno obnavljajo **S:** kalípra (1)

ang.: calyptra n, root cap n

nem.: Kalyptra f, Wurzelhaube f

lat.: calyptra f, pileorrhiza f

korenínska trohnóba -e -e ž fitopat. bolezen rastlin zaradi gliv (*Mycota*) ali bakterij (*Bacteria*), ki povzročajo trohnenje predvsem korenin ali koreninskega vratu, npr. črna noga (*Erwinia carotovora*) **PRIM.:** béla trohnóba, rjáva trohnóba

ang.: root rot n

nem.: Wurzelfäule f

korenínski bríst -ega -a m organ. brst, ki se razvije na korenini, navadno za vegetativno razmnoževanje, npr. pri črnem trnu (*Prunus spinosa*), trepetliki (*Populus tremula*)

ang.: root bud n

nem.: Wurzelknospe f

korenínski geofit -ega -a m ekol. geofit, ki ima koreninske gomolje, na katerih so nameščeni brsti, npr. lopatica (*Ficaria verna*), dalija (*Dahlia*), nekatere vrste kukavičevk (*Orchidaceae*) **PRIM.:** čebúlasti geofit, gomóljasti geofit, koreníkasti geofit

ang.: root geophyte n

nem.: Wurzelgeophyt m

korenínski gomolj -ega -a m organ. gomoljasto

odebeljen del glavne, stranske ali nadomestne korenine, ki nastane s primarno debelitvijo, npr. odebeljene stranske korenine pri daliji (Dahlia sp.), odebeljene nadomestne korenine pri sladkem krompirju (Ipomoea batatas)

ang.: root tuber n

nem.: Wurzelknolle f

korenínski gomóljček -ega -čka m organ. → korenínski nódul

korenínski índeks -ega -a m ekol. *razmerje med maso korenin in celotno maso rastline*

ang.: root index n

nem.: Wurzelindex m

korenínski lásek -ega -ska m organ. *nitasti izrastek celice rizoderma, ki omogoča absorpcijo vode, hranil iz tal*

ang.: root hair n

nem.: Wurzelhaar n

korenínski nódul -ega -a m organ. *nodul na koreninah rastlin, v katerem poteka vezava zračnega dušika s simbiotskimi bakterijami iz rodov Rhizobium, Bradirhizobium, npr. pri mnogih stročnicah (Leguminosae) S: korenínski gomóljček PRIM.: stêbelni nódul*

ang.: root nodule n

nem.: Wurzelknölchen n

korenínski parazít -ega -a m fiziol., ekol. → korenínski zajedávec

korenínski sistém -ega -a m organ. *celota korenin posamezne rastline, ki ima vrstno značilno zgradbo, velikost GL.: ekstenzivni korenínski sistém, intenzivni korenínski sistém*

ang.: root system n

nem.: Wurzelsystem n

korenínski sukulènt -ega -ênta m ekol. *sukulènt, ki ima vodno tkivo v močno odebeljenih koreninah, npr. nekatere vrste iz rodov pelargonija (Pelargonium), zajčja deteljica (Oxalis), vrste iz družine bučevk (Cucurbitaceae) PRIM.: listni sukulènt, stêbelni sukulènt*

ang.: root succulent n

nem.: Wurzelsukkulènt m

korenínski tlák -ega -a m fiziol., ekol. *pozitivni hidrostatski tlak v ksilemskih elementih korenine, ki ga ustvarjajo celice endoderma z aktivnim transportom osmotsko aktivnih snovi v žilo, kar omogoča dvig vode v deblu, steblo več metrov visoko*

ang.: root pressure n

nem.: Wurzeldruck m

korenínski trń -ega -a m organ. *trń, ki nastane iz nadomestne korenine, npr. pri navadni kустovnici (Lycium barbarum) PRIM.: listni trń, prilístni trń, stêbelni trń*

ang.: root thorn n

nem.: Wurzelorn m

korenínski vrát -ega vratú m organ. *mesto na dnu hipokotila, kjer korenina prehaja v steblo*

ang.: root collar n

nem.: Wurzelhals m

korenínski zajedávec -ega -vca m fiziol., ekol. *zajedávec, ki se pritrdi na podzemne dele gostiteljske rastline, npr. kot popolna zajedavca navadni lusnec (Lathraea squamaria), pojalnik (Orobanchè), ali polzajedavca škrobotec (Rhinantus), črnilec (Melampyrum) S: korenínski parazít PRIM.: stêbelni zajedávec*

ang.: root parasite n

nem.: Wurzelparasit m

korénovke -vk ž mn. agr. *kulturne rastline, ki se gojijo na polju ali vrtu zaradi užítne odebeljene glavne korenine ali hipokotila, npr. navadno korenje (Daucus carota), repa (Brassica rapa)*

ang.: fleshy taproot vegetables n pl.

nem.: RübenGemüse n

korímb -a m organ. → češúlja

kórm -a m 1. organ. → bríst (2)

2. organ. → bríst (1)

3. organ. → čebúlásti gomólj

kormofít -ov m mn. bot., sist. → brístnice

koróla -e ž organ. → vènc

kórpús -a m hist. *notranja plast rastnega vršička poganjka, katerega celice se delijo antiklino in periklino PRIM.: túnika*

ang.: ground meristem n

nem.: Grundmeristem n

lat.: corpus n

kórtèks -a m lihen. *povrhñjici podobna zunanja plast lišajske steljke, zgrajena iz tesno sprijetih hif, ki je na prerezu videti kot tkivo S: povrhñjica (2), skóreja lišája*

ang.: cortex n

nem.: Rinde f

kortikálna primárna debelítev -e -e -tve ž fiziol., morfol. *primarna debelítev stebela, ko-*

renine, pri kateri se delijo in večajo celice parenhimov primarne skorje, npr. pri nekaterih dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ PRIM.: kambiálna primárna debelítev, medulárna primárna debelítev

ang.: cortical primary thickening n

nem.: corticales primáres Dickenwachstum n

kósta -e ž **1. organ.** *zelo kratko listno rebro pri listih nekaterih palm (Arecaceae)*

ang.: costa n

nem.: Costa f

lat.: costa f

2. algol. *rebru podobna struktura na teki nekaterih kremenastih alg (Bacillariophyceae)*

ang.: costa n

nem.: Costa f

lat.: costa f

3. palin. *rebrasta odebélitev ob kalilni pori na pelodnem zrnu*

ang.: costa n

nem.: Costa f

lat.: costa f

kóstapalmátni list -ega -a m **organ.** *list, po obliki med pinatnim in palmatnim listom, pri katerem iz zelo kratkega listnega rebra izraščajo številni, bolj ali manj žarkasto razporejeni segmenti, značilen za nekatere palme (Arecaceae), npr. za palmeto (Sabal palmetto)*

ang.: costapalmate leaf n

nem.: costapalmates Blatt n

lat.: folium costapalmatum n

koščica -e ž **organ.** *trdi endokarp s semenom v sočnih koščičastih plodovih, npr. pri češnjah, slivah*

ang.: pyrene n, stone n

nem.: Steinkern m

lat.: putamen n, pyrena f

koščičasti plód -ega plodú m **organ.** *sočni zaprti plod, ki se razvije iz nadrasle plodnice, z enim semenom ali več semeni, z osemenjem, sestavljenim iz sklerotiziranega endokarpa, sočnega mezokarpa in kožnatega eksokarpa, npr. pri rodu Prunus S: drúpa GL.: ênokarpélni koščičasti plód, večkarpélni koščičasti plód GL.*

ŠE: bírni koščičasti plód PRIM.: jágoda

ang.: drupe n, stone fruit n

nem.: Steinfrucht f

lat.: drupa f

kôšek -ška m **organ.** *enostavno grozdasto socvetje, pri katerem so na skrajšani, glavičasto odebéljeni in sploščeni socvetni osi nameščeni sedeči cvetovi, npr. pri večini nebinovk (Asteraceae) S: kalatídij PRIM.: betič, češúlja, glávica, grózd, klás, kobúl, máčica*

ang.: calathidium n

nem.: Korb m, Körbchen n

lat.: calathidium n

košeníca -e ž **biogeogr., fitocen.** *travník na plitvih suhíh tleh, antropogéne nastanka, ki se enkrat letno kosi, navadno ne gnoji, sestavlja jo pa ga razen trav številne zelnote vrste S: senôžet PRIM.: gojêni trávník, mokrótni trávník, pášník, súhi trávník*

kôšnja -e ž **ekol.** *mehanski dejavnik, ki z odstranjevanjem nadzemnih delov deluje na določene rastline destruktivno, v pretiranem obsegu pa lahko povzroča tudi spreminjanje floristične sestava košne površine PRIM.: páša*

ang.: haymaking n

nem.: Mahd f

kotiledón -a m **organ.** → klíčni list

kozmpolít -a m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razšírjena na vseh celinah S: kozmpolítška vrsta PRIM.: endemít*

ang.: cosmopolitan species n

nem.: Kosmopolit m

kozmpolítška razšírjenost -e -i ž **fitogeogr.** → kozmpolítški areál

kozmpolítška vrsta -e -e ž **fitogeogr.** → kozmpolít

kozmpolítški areál -ega -a m **fitogeogr.** *areal določenega rastlinskega taksona, ki se razprostira na vseh celinah PRIM.: endemítški areál*

ang.: cosmopolitan area n

nem.: kosmopolitische Verbreitung n

kožélj -a m **organ.** *os klaska trav (Poaceae), na kateri so dvoredno nameščeni anteciji*

ang.: rhachilla n

nem.: Ährchenachse f

lat.: rachilla f

krajínski párk -ega -a m **var. nar.** *šírše zavarovano območje z značilno naravno in kulturno dediščino, ki ima veliko ekološko, biotsko,*

krajinsko vrednost, npr. Krajinski park Kolpa, Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Šturmovec **PRIM.:** národní párk, régijski párk

ang.: landscape park n

nem.: Landschaftspark m

kraljéstvo -a s **1. sist. vsaka od treh najvišjih kategorij v biološki klasifikaciji organizmov, ki jo glede na sorodnost sestavljajo arheje (Archaea), bakterije (Bacteria) in evkarionti (Eucarya)** **S:** doména (1)

ang.: kingdom n

nem.: Reich n

lat.: regnum n

2. sist. po nekaterih sistemih vsaka od štirih najvišjih glavnih taksonomskih kategorij evkariontov (Eucarya), ki razen rastlin (Plantae), gliv (Mycota) in živali (Animalia) obsega tudi skupino protistov (Protista)

ang.: kingdom n

nem.: Reich n

lat.: regnum n

kranz anatomíja -- -e [kránc] ž hist. → anatomíja kranz

kranz sindróom -- -a [kránc] m hist. → anatomíja kranz

krasinucelátna seménska zasnóva -e -e -e ž organ. *semenska zasnova z debelim, dvoplastnim ali večplastnim nucelom, ki ob oploditvi ni reduciran* **PRIM.:** psévdokrasinucelátna seménska zasnóva, tenuinucelátna seménska zasnóva

ang.: crassinucellar ovule n, crassinucellate ovule n

nem.: crassinucellate Samenanlage f

kraspedodrómná ožíljenost -e -i ž organ. → dóróbná ožíljenost

krátki pogánjek -ega -jka m organ. *poganjek z omejeno rastjo, s kratkimi internodiji* **GL.:** nèprávi krátki pogánjek, právi krátki pogánjek

ang.: short shoot n, spur n

nem.: Kurztrieb m

kratkodnévna rastlína -e -e ž fiziól., ekol. *rastlina, ki za indukcijo cvetenja potrebuje kratke dneve in dolge noči, npr. navadna konoplja (Cannabis sativa), krizanteme (Chrysanthemum), soja (Glycine max)* **S:** kratkodnévna **PRIM.:** dolgodnévna rastlína, dólgo-kratkodnév-

na rastlína, krátko-dolgodnévna rastlína, nevtrálna rastlína

ang.: short-day plant n

nem.: Kurztagpflanze f

kratkodnévna -e ž fiziól., ekol. → kratkodnévna rastlína

krátko-dolgodnévna rastlína -e -e ž fiziól., ekol. *rastlina, pri kateri na indukcijo cvetenja vplivajo najprej kratki dnevi in dolge noči, nato pa še dolgi dnevi in kratke noči, npr. plazeča detelja (Trifolium repens), pasja trava (Dactylis glomerata)* **S:** krátko-dolgodnévna **PRIM.:** dolgodnévna rastlína, dólgo-kratkodnévna rastlína, kratkodnévna rastlína, nevtrálna rastlína

ang.: short-long-day plant n

nem.: Kurz-Langtagpflanze f

krátko-dolgodnévna -e ž fiziól., ekol. → krátko-dolgodnévna rastlína

krátko koničasti lístni vrh -- -ega -ega -a m organ. *vrh listne ploskve, ki se naglo, vbočeno zoži v konico*

ang.: cuspidate leaf apex n

nem.: kurz-zugespitzte Blattspitze f

lat.: apex folii cuspidatus m

kratkovráti cvét -ega -a m organ. *cvet pri vrstah z dimorfno heterostilijo, katerega vrat pestiča je kratek, tako da so prašniki nameščeni nad njim, npr. pri trobentici (Primula vulgaris)* **PRIM.:** dolgovráti cvét

ang.: thrum flower n

nem.: kurzgriffelige Blüte f

lat.: flos brevistylus m

kreacionízem -zma m biol. *neznanstveni nazor, po katerem sta obstoj in raznolikost živih bitij božja stvaritev, ki hkrati zanika evolucijsko teorijo in spoznanja darvinizma, neodarvinizma*

ang.: creationism n

nem.: Kreationismus m

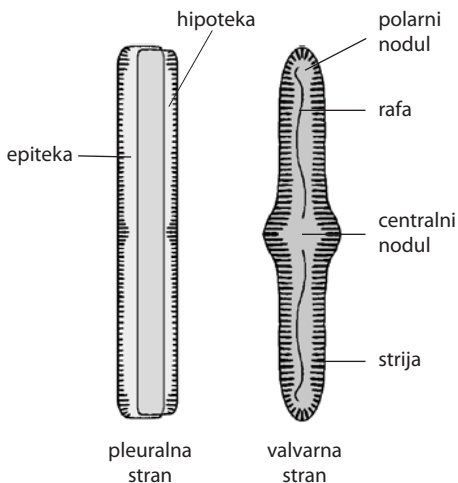
Krebsov cíkel -ega -kla tudi krebsov cíkel -ega -kla [krébsov] m fiziól. → citrátni cíkel

kreménaste álge -ih álg ž mn. (Bacillariophyceae), /Diatomeae/ **algol., sist. razred heterokontofitov (Heterocontophyta) s kokalno organizacijsko stopnjo, z značilno zunanjo dvodelno kreménasto teko, s celicami, ki imajo navadno en rjav kromatorfor; vsebujejo zlasti ksantofil in fukoksantin, rezervna snov je krizolaminarin,**

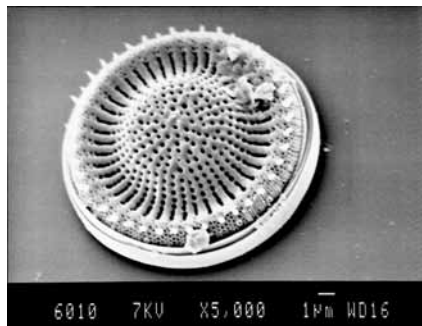
moške spolne celice so običkane in pogosto tvorijo kolonije S: diatomêje, neustr. kreménčaste álge

ang.: diatoms n pl.

nem.: Diatomeen m pl., Kiesialgen f pl.

penatni tip kremenaste alge

centralni tip kremenaste alge z valvarne strani

kreménčaste álge -ih álĝ ž mn. **algol.**, **neustr.** → kreménaste álge

krenál -a m **ekol.** → krénon

krénon -a m **ekol.** del vodotoka pri izviru s stalno nizkimi temperaturami vode S: krenál
PRIM.: potámon, rítron

ang.: crenon n

nem.: Krenon n

krésni pogánjek -ega -jka m **organ.** sileptično nastali poganjek lesnatih rastlin, ki se razvije navadno v isti rastni sezoni po koncu prve

dolžinske rasti, navadno po enakonočju, npr. pri bukvi (*Fagus*), hrastih (*Quercus*)

ang.: lammas shoot n

nem.: Johannistrieb m

kriláti ôreh -ega oréha m **organ.** oreh, katerega zunanji del osemenja je ob zrelosti semen krilato obrobjen ali peresasto podaljšan, s čimer je omogočeno razširjanje z vetrom, npr. pri brestu (*Ulmus*), jesenu (*Fraxinus*) S: kriláti oréšek, samára (1) **PRIM.:** gôlec, róžka

ang.: samara n, wing nut n

nem.: Flügelnuss m

kriláti oréšek -ega -ška m **organ.** → kriláti ôreh

krilo -a s **organ.** vsak od dveh stranskih prostih listov v metuljastem cvetu **PRIM.:** jádro, ládjica

ang.: wing n

nem.: Flügel m

lat.: ala f

kriofilna rastlína -e -e ž **ekol.** → mrzloljubna rastlína

kriofit -a m **ekol.** → mrzloljubna rastlína

krioplánkton -a m **ekol.** plankton v snegu, ledu, ki ga sestavljajo mikroskopske alge, npr. snežna alga (*Chlamidomonas nivalis*)

ang.: cryoplankton n

nem.: Kryoplankton n

krioprezervácija -e ž **biotehn.** hranjenje mikroorganizmov, celic, tkiv z zamrznitvijo, da se ohranja dednina, npr. v tekočem dušiku

ang.: cryopreservation n

nem.: Kryopreservation f

krioprotéktant -a m **fiziol.**, **ekol.** osmotsko aktivne organske snovi, ki z zniževanjem zmrzišča omogočajo rastlini prilagajanje na nizke temperature, npr. sladkorji, alkoholi, poliamini, glicin, betain

ang.: cryoprotectant n

nem.: Kryoprotektant n

kriptofit -a m **ekol.** → geofit

kriptofiti -ov m mn. (Cryptophyta) **algol.**, **sist.** deblo heterokontobiontov (*Heterokontobionta*), ki obsega enocelične fitoplanktonske alge, živeče v slanih ali sladkih vodah, z dvema bičkoma, brez celične stene, nekatere imajo pelikulo, plastidi vsebujejo klorofil a, klorofil c, karotenoide, fikobiline, vrste brez kromatoforov so heterotrofne

ang.: cryptomonads n pl.

- nem.: Schlundgeißler m pl.
- kriptokolpátni pĕlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s komaj vidnimi kolpi v steni*
ang.: cryptocolpate pollen n
nem.: kryptokolpater Pollen m
- kriptokróm** -a m **fiziol.** *flavoproteinski receptor modre svetlobe, ki regulira rast in razvoj rastlin*
ang.: cryptochrome n
nem.: Chrytochrom n
- kriptoksantín** -a m **biokem., fiziol.** *ksantofil rdečkaste barve, ki se pojavlja v cvetovih, plodovih nekaterih višjih rastlin* **PRIM.:** anteraksantín, díatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín
ang.: cryptoxanthin n
nem.: Cryptoxanthin n
- kriptolekanorínski apotécij** -ega -a m **lihen.** *lekanorinski apotecij, ki je ugreznjen v steljko, brez razločnega roba, npr. pri vrstah iz rodu *Aspicilia**
ang.: cryptolecanorine apothecium n
nem.: kryptolecanorines Apothecium n
- kriptoporátni pĕlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s komaj vidnimi porami v steni*
ang.: cryptoporate pollen n
nem.: kryptoporater Pollen m
- kriptopórna réža** -e -e ž **brjol.** *reža na pušici nekaterih listnatih mahov, ki je nameščena v vdolbini med celicami povrhnjice tako, da sta celici zapiralki delno prekriti* **PRIM.:** faneropórna réža
ang.: cryptopore stoma n, immersed stoma n
nem.: cryptopore Spaltöffnung f
- krísta** -e ž *pregrada v mitohondriju, ki nastane z uvihanjem notranje membrane mitohondrija, s katero se njegova notranjost razdeli na matriks in lumen, kar omogoča vzpostavitev koncentracijskega gradienta in oksidativno fosforilizacijo*
ang.: crista n
nem.: Crista f
- kristálna kopúča** -e -e ž **cit.** *kroglast skupek zraslih kristalov, iz katerega zvezdasto štrlijo posamezni kristali, navadno kalcijevega oksalata v vakuoli* **S:** drúza
ang.: druse n
nem.: Druse f
- kristaloíd** -a m **cit.** *proteinska, kristalasta struktura v alevronskem zrnu, navadno zgrajena iz albuminov*
ang.: crystalloid n
nem.: Kristalloid n
- kritična hidratúra** -e -e ž **fiziol., ekol.** *količina dostopne vode v rastlini, njenih tkivih, pri kateri se pojavijo prve trajne poškodbe* **S:** kritična količina vóde v rastlini
ang.: critical hydration n
nem.: kritische Hydratur f
- kritična količina vóde v rastlini** -e -e -- -- -- ž **fiziol., ekol.** → kritična hidratúra
- kritični vódni defícit** -ega -ega -a m **fiziol., ekol.** *velikost vodnega defícita v celici, rastlini, pri kateri se začnejo pojavljati poškodbe* **GL. ŠE:** kritični vódni potenciál
ang.: critical water saturation deficit n
nem.: kritisches Wassersättigungsdefiziet n
- kritični vódni potenciál** -ega -ega -a m **fiziol., ekol.** *vrednost vodnega potenciala v celici, rastlini, pri kateri se začnejo pojavljati poškodbe zaradi dehidracije* **GL. ŠE:** kritični vódni defícit
ang.: critical water potential n
nem.: kritisches Wasserpotenzial n
- kritično prizadéta vrsta** -- -e -e ž **var. nar.** *ogrožena rastlinska vrsta v propadajočih habitatih, z redkimi nahajališči, majhnimi populacijami, v katerih se število osebkov zmanjšuje* **PRIM.:** domnévno izumrla vrsta, izumrla vrsta, prizadéta vrsta, ranljiva vrsta, rédka vrsta
ang.: critically endangered species n
nem.: stark gefährdete Art f
- krítoseménke** -nk ž mn. /Angiospermae, Magnoliophytina/ **bot., sist.** *organizacijski tip semenk (Spermatophytina), pri katerih je semenska zasnova v plodnici pestiča, ki se ob zrelosti semena razvije v plod, obsegajo pa enokaličnice /Monocotyledoneae/ in dvokaličnice /Dicotyledoneae/* **PRIM.:** goloseménke
ang.: angiosperms n pl., flowering plants n pl.
nem.: Angiospermen m pl., Bedecktsamer m pl.
- krizantémum-cinerariifólijska embrionalna vréčka** -e -e -e tudi *Chrysanthemum-cinerariifólijska embrionalna vréčka* -e -e -e [krizantémum] ž **organ.** *tetrasporna embrionalna vréčka, ki ima v končnem stadiju razvoja od deset do dvanajst jeder* **PRIM.:** adóksna em-

brionálna vréčka, drúsna embrionálna vréčka, fritilárijska embrionálna vréčka, penaêjska embrionálna vréčka, peperómijska embrionálna vréčka
ang.: Chrysanthemum cinerariifolium type of embryo sac n

nem.: Chrysanthemum cinerariifolium Typ des Embryosacks m

krizín -a m **biokem., fiziol. flavonoid** v *plodovih pasionk* (*Passiflora incarnata*, *Passiflora coerulea*, *Passiflora edulis*), *ki deluje kot pomirjevalo brez večjih sedativnih učinkov* **PRIM.:** antocián, antocianidín, antoksantín, flavón, flavonól, kurkumín

ang.: chrysin n

nem.: Chrysin n

krizoksantín -a m **biokem., fiziol. ksantofil** *zlatorumene barve, značilen za zlate alge (Chrysophyceae)* **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín

ang.: chrysoxanthin n

nem.: Chrysoxanthin n

krizolaminarín -a m **algol. polisaharid**, *ki je založna snov rumenih alg (Chrysophyta)*

ang.: chrysolaminarin n

nem.: Chrysolaminarin n

krížanec -nca m **potomec spolnega razmnoževanja dveh organizmov z različnim genotipom**, *navadno dveh različnih vrst oziroma podvrst*

ang.: hybrid n

nem.: Bastard m, Hybride f, Mischling m

krížasti vènc -ega -nca m **organ. disimetrični venec**, *katerega štirje prosti venčni listi so navzkrižno razvrščeni, pri križnicah (Brassicaceae), npr. oljni ogrščici (Brassica napus var. oleifera), penuši (Cardamine)*

ang.: cruciferous corolla n

nem.: kreuzförmige Krone f

lat.: corolla cruciata f

krmilno telésce -ega -a s **organ. struktura** *iz preobraženih laskov ali emergenc, v kateri so hranilne snovi, beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati, za hrano žuželkam, zlasti mravljam, ki živijo v sožitju z rastlino, npr. na konicah lističev pri vrsti akacije (Acacia hindisii), na spodnji strani listne baze pri vrsti*

cekropije (Cecropia obtusa) **GL.:** Beccarijevo telésce, Beltovo telésce, bisereno telésce, Müllerjevo telésce

ang.: food body n

nem.: Futterkörperchen n

kírmne rastlíne -ih -ín ž mn. **agr. kulturne rastline**, *ki se gojijo za krmo živali, npr. črna detelja (Trifolium pratense), mnoge trave (Poaceae)*

ang.: fodder plants n pl., forage plants n pl.

nem.: Futterpflanzen f pl.

kírmni kvás -ega -a m **biotehn. kvas navadno vrst iz rodu Candida**, *ki se uporablja za krmo, prehrano* **PRIM.:** pékovski kvás, pívski kvás, prehrámbni kvás, vínski kvás

ang.: fodder yeast n, food yeast n

nem.: Futterhefe f

króglasta brázda -e -e ž **organ.** → glavíčasta brázda

króglasta protoplázemska diferenciacija -e -e -e ž **cit. protoplazemska diferenciacija** *v evkariotski celici, pri kateri so makromolekule proteinov ali ribonukleinskih kislin urejene v kroglasto strukturo* **PRIM.:** cévasta protoplázemska diferenciacija, membránska protoplázemska diferenciacija, nitasta protoplázemska diferenciacija

króglasta protoplázemska struktúra -e -e -e ž **cit. struktura kroglaste oblike znotraj celice**, *ki nima membran, zgrajena pa je iz proteinov ali ribonukleinskih kislin* **PRIM.:** cévasta protoplázemska struktúra, membránska protoplázemska struktúra, nitasta protoplázemska struktúra

króglasti sorálij -ega -a m **lihen. soralij kroglaste oblike**, *ki nastane na zgornji površini lišajske steljke* **GL.:** glavíčasti sorálij

ang.: capitata soralium n

nem.: Kugelsoral n

króglasti trosnják -ega -a m **mikol. bolj ali manj okrogel trosnjak makroskopskih gliv, s čvrstim valjastim betom ali brez njega, ki se ob zrelosti odpre tako, da se trosi lahko pasivno razširjajo, npr. pri trebuchastih glivah (Lycoperdaneae) iz rodov krompirjevka (Scleroderma), kadilček (Bovista) **S:** trebúhasti trosnják**

ang.: stomach fruit body n

nem.: eiförmiger Fruchtkörper m, kugelförmiger Fruchtkörper m

- kromatída** -e ž *cit.* posamezna spiralizirana kromatinska nit kromosoma, ki je vidna med jedro delitvijo
ang.: chromatid n
nem.: Chromatide n
- kromatín** -a m *cit.* nukleotidno-proteinski kompleks v celičnem jedru, ki se med delitvijo evkariontske celice skrči v kromosome
ang.: chromatin n
nem.: Chromatin n
- kromatinska nit** -e niti ž *cit.* iz molekule DNK in histonov zgrajen nitasto organiziran kromatin v jedru evkariontske celice, ki se med jedro delitvijo skrči v kromatido **S**: kromonéma
ang.: chromatin fibre n
nem.: Chromatinfaser f
- kromatofór** -a m *fiziol.* plastid, ki vsebuje barvilo **GL.**: fótosintézno aktivni kromatofór, fótosintézno neaktivni kromatofór, kloroplást, kromoplást, rodoplást
ang.: chromatophore n
nem.: Chromatophor m
lat.: chromatophorus m
- kromatoplázma** -e ž *biol.* obrobni del protoplasta cianobakterijske celice, ki vsebuje barvilo, brez izoblikovanega kromatofora
ang.: chromatoplasm n
nem.: Chromatoplasma n
- kromátska adaptácija** -e -e ž *algol.* → kromátska prilagoditev
- kromátska prilagodítev** -e -tve ž *algol.* prilagoditev razmerja antenskih barvil pri rdečih algah (*Rhodobionta*) in cianobakterijah (*Cyanobacteriota*) spektralnemu sestavu svetlobe, ki prodira do njih skozi vodne plasti **S**: kromátska adaptácija
ang.: chromatic adaptation n
nem.: chromatiscche Adaptation f
- kromísti** -ov m mn. (*Chromista*, *Straminipila*, *Stramenopila*) **biol.**, **sist.** v nekaterih, zlasti angloameriških sistemih razvrščanja *kraljestvo avtotrofnih ali heterotrofnih enoceličnih organizmov in steljnic /Thallophyta/, ki obsega hifohitridije (Hyphochytridiomycota), labirintulomicete (Labyrinthulomycota), oomicete (Oomycota), rjave alge (Phaeophyceae), zlate alge (Chrysophyceae), kremenaste alge (Bacillariophyceae), haptofite (Haptophyta), rumene alge (Chrysophyta)*
ang.: chromists n pl.
nem.: Chromisten m pl.
- kromofór** -a m *fiziol.* del molekule barvila, ki absorbira svetlobo, navadno vezan na protein, npr. pri fitokromu, ali na sladkor, npr. pri antocianu **GL.**: fitokromobilín
ang.: chromophore n
nem.: Chromophor m
- kromonéma** -e ž *cit.* → kromatínska nit
- kromoplást** -a m *cit.*, *fiziol.* plastid višjih rastlin, ki vsebuje rdeča, oranžna, rumena barvila iz skupine karotenoidov, v njem ne poteka fotosinteza
ang.: chromoplast n
nem.: Chromoplast m
- kromosaharíd** -a m *fiziol.* vodotopno barvilo v vakuoli, pri katerem je kromofor vezan na sladkor
ang.: chromosaccharide n
nem.: Chromosaccharid n
- kromosóm** -a m *razmn.*, *cit.* struktura v celičnem jedru, ki je sestavljena iz DNK in histonov
ang.: chromosome n
nem.: Chromosom n
- kromosómska garnitúra** -e -e ž *razmn.* → kromosómsko število
- kromosómsko število** -ega -a s *razmn.* število kromosomov v jedru celice, ki je pri isti vrsti praviloma konstantno, v haploidnem jedru se označuje z *n*, v diploidnem pa z *2n* **S**: kromosómska garnitúra
ang.: chromosome complement n, chromosome number n
nem.: Chromosomenzahl f
- krónična fitotóksična koncentracija** -e -e -e ž *fiziol.*, *ekol.* manjša fitotoksična koncentracija, zaradi katere po daljšem času nastanejo v rastlini poškodbe **PRIM.**: akútna fitotóksična koncentracija
ang.: chronic phytotoxic concentration n
nem.: chronische phytotoxische Konzentration f
- krónična poškodba** -e -e ž *fiziol.*, *ekol.* manjša, trajna poškodba, ki nastane pri dolgotrajni izpostavljenosti rastline delovanju šibkejšega stresnega dejavnika, npr. zaradi zračnih onesnažil povzročeno postopno odpadanje iglic, presvetlitev krošnje, zmanjšanje intenzitete fotosinteze, postopno zmanjševanje prirastka **PRIM.**: akútna poškodba

- ang.:** chronic injury n
nem.: chronische Schädigung f
- krôvna lúska** -e -e ž **organ.** *krovni list posameznih cvetov v socvetju nekaterih nebinovk (Asteraceae), npr. pri rodovih pasja kamilica (Anthemis), sončnica (Heliantus)*
ang.: bract scale n
nem.: Hülschuppe f
- krôvna pléva** -e -e ž **organ.** *krovni list, v zalistju katerega se razvije posamezni cvet v klasku trav (Poaceae)* **PRIM.:** ogrinjálna pléva
ang.: lemma n
nem.: Deckspelze f
lat.: lemma n
- krôvna ščetína** -e -e ž **organ.** *ščetinasto oblikovana krovna luska v socvetju nekaterih nebinovk (Asteraceae)*
nem.: Spreuborste f
- krôvni líst** -ega -a m **organ.** *list, pri katerem iz zalistja izrašča posamezni cvet* **S:** braktêja
ang.: bract n, subtending leaf n
nem.: Deckblatt n
lat.: bractea f
- krôvno tkívo** -ega -a s **hist.** *trajno tkivo, ki pokriva rastlinske organe ali ločuje plasti tkiv v notranjosti, npr. epiderm, periderm, endoderm* **GL.:** primárno krôvno tkívo, sekundárno krôvno tkívo
ang.: covering tissue n
nem.: Abschlussgewebe n
- króžčev cvét** -ega -a m **organ.** *vsak od zvezdasto simetričnih cvetov v osrednjem delu koška pri nekaterih nebinovkah (Asteraceae), npr. pri ivanjščici (Leucanthemum), sončnici (Helianthus)* **PRIM.:** kolobárjev cvét
ang.: disc flower n
nem.: Scheibenblüte f
lat.: flos discoideus m
- krpa** -e ž **1. organ.** *del listne ploskve med dvema zareza pri deljenih listih*
ang.: leaf lobe n
nem.: Lappe m, Lobus m
lat.: lobus m
- 2. lihen., briol.** *širši, krpasto oblikovani del steljke, značilen za listaste lišaje, jetrenjake (Marchantiophytina)*
ang.: lobe n
- nem.:** Lappe m
lat.: lobus m
- krpasti klobúk** -ega -a m **mikol.** → zgúbani klobúk
- krpáta brázda** -e -e ž **organ.** *brazda na površini vršnega dela vratu, ki je razčlenjen v več režnjev, navadno pri sestavljenem pestiču, npr. trikrpa brazda pri lilijevkah (Liliaceae)* **PRIM.:** črtálasta brázda, diskasta brázda, glavíčasta brázda, perésasta brázda
ang.: lobate stigma n
nem.: gelappte Narbe f, gelapptes Sigma n
lat.: stigma lobatum n
- krpáti líst** -ega -a m **1. organ.** *deljeni list, katerega listna ploskev je deljena na krpe, zareze med njimi pa segajo do četrtnine polovice listne ploskve* **GL.:** dlánasto krpáti líst, pérnato krpáti líst **PRIM.:** nacépljeni líst, razdeljéni líst, razrezáni líst
ang.: lobed leaf n
nem.: gelapptes Blatt n
lat.: folium lobatum n
- krpíca** -e ž **1. mikol.** *luskast ostanek raztrgane zunanje ovojnice na klobuku odraslih trošnjakov nekaterih gliv*
ang.: scale n
nem.: Schuppe f
- 2. lihen.** *vsak od krpastih robnih delov steljke listastih lišajev*
ang.: lobe
nem.: Lobus m
- krpíčasti klobúk** -ega -a m **mikol.** *klobuk s krpicami na površini, nastalimi iz razpadle zunanje ovojnice, ki se jih da zlahka odstraniti, npr. pri rdečkasti mušnici (Amanita rubescens)*
ang.: patched cap n
- krustotécij** -a m **mikol.** *himenijski bazidiom brez ovojnice, večinoma brez beta, skorjast, z uvihanim robom klobuka ali konzolast, na katerem zaradi rasti v ritmičnih sunkih nastajajo koncentrični kolobarji na površini in v trami, npr. pri rodu Phellinus*
ang.: crustothecium n
nem.: Krustothezium n
lat.: crustothecium n
- ksantín** -a m **biokem., fiziol.** *ksantofil rumene barve, ki daje barvo cvetovom* **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín,

kriptoksantín, krizoksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín

ang.: xanthin n

nem.: Xanthin n

ksantoficéje -êj ž mn. algol., sist. → zláte álge

ksantofil -a m biokem., fiziol. karotenoid rumene, rjave, oranžne ali rdeče barve, ki je oksidativni derivat karotenov **GL.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín, zeaksantín

ang.: xanthophyll n

nem.: Xanthophyll n

ksantofilni cíkel -ega -kla m fiziol. poraba presežne svetlobe v fotosistemu II za pretvarjanje violaksantina v zeaksantin in nazaj preko anteraksantina, pri čemer se presežna energija odvaja kot toplota, kar ščiti rastlino pred škodljivim delovanjem velikih jakosti svetlobe

ang.: xanthophyll cycle n

nem.: Xanthophyl Zyklus m

ksenobiótik -a m ekol., fiziol. rastlini tuja organska snov, ki deluje fitotoksično, npr. biocid, pesticid

ang.: xenobiotic n

nem.: Xenobiotic n

ksenobiótsko onesnáženje -ega -a s fiziol., ekol. onesnaženje rastišča z rastlini tujimi organskimi snovmi, npr. z biocidi, pesticidi

ang.: xenobiotic pollution n

nem.: xenobiotische Verunreinigung f

ksenofit -a m fitogeogr. rastlinska vrsta, nenaferno zanesena na novo območje **GL.:** efemerofit **PRIM.:** hemerofit

ang.: xenophyte n

nem.: Xenophyt m

ksenogamíja -e ž razmn., ekol. → navzkrižno opravevanje

ksenosaprónna kakóvostna stópnja -e -e -e ž ekol. → oligosaprónna kakóvostna stópnja

kserofit -a m ekol. rastlina, prilagojena rastišču, na katerem je občasna ali trajna suša **S:** suholjubna rastlina **GL.:** efemérni kserofit, hemikserofit, listopádni kserofit, poikilohídri kserofit, sklerofit, sukuléntni kserofit **PRIM.:** helofit, hidrofit, higrofit, mezofit

ang.: xerophyte n

nem.: Xerophyt m

lat.: xerophyton n

kserofitni sukulént -ega -ênta m ekol. → sukuléntni kserofit

kserofitska sukuléntnost -e -i ž fiziol., ekol. lastnost nekaterih kserofitov, da v vodnem tkivu v listih, steblih ali podzemnih delih hranijo večjo količino vode, kar omogoča ohranjanje normalnih življenjskih funkcij tudi v daljšem sušnem obdobju **PRIM.:** halofitska sukuléntnost

ang.: xerophytic succulence n

nem.: xerophytische Sukkulenz f

kseromórfna zgrádba -e -e ž ekol. morfološko-anatomska zgradba rastline, zlasti listov, nastala kot prilagoditev sušnemu okolju **GL.:** skleromórfna zgrádba **PRIM.:** hidromórfna zgrádba, higromórfna zgrádba, mezomórfna zgrádba, sukuléntna zgrádba

ang.: xeromorphic structure n

nem.: xeromorpher Bau m, xeromorphe Struktur f

kseromórfni líst -ega -a m ekol. list, pogosto ekvifacialni, ki ima debelo kutikulo ali je porasel z laski, s številnimi, dobro razvitimi režami, s sukulentnimi ali kseromorfnimi znaki, značilen za kserofite **GL.:** skleromórfni líst **PRIM.:** hidromórfni líst, higromórfni líst, mezomórfni líst

ang.: xeromorphic leaf n

nem.: xeromorphisches Blatt n

kseromórfni znák -ega -a m ekol. značilna lastnost rastline na morfološko-anomski, biokemični ali funkcionalni ravni, nastala kot fenotipska ali genotipska prilagoditev na sušno rastišče, npr. debela kutikula, veliko število rež, prevladovanje stebričastega asimilacijskega parenhima, dobro razvito oporno tkivo, gosta poraslost z dlakami, majhna vrednost vodnega potenciala, časovno prilagojen razvoj **PRIM.:** hidromórfni znák, higromórfni znák, mezomórfni znák

ang.: xeromorphic trait n

nem.: xeromorphisches Merkmal n

kseromorfóza -e ž ekol. genotipska morfološka prilagoditev rastline, rastlinskih organov na sušo, ki omogoča uravnavanje vodnega režima rastline, temperature, njene trdnosti **GL.:** fenotipska kseromorfóza, genotipska kseromorfóza **PRIM.:** fótomorfóza, geomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, tigmomorfóza

ang.: xeromorphosis n

nem.: Xeromorphose f

kserotermni relikt -ega -a m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, značilna za floro iz obdobja s toplejšim in bolj sušnim podnebjem, podobnim stepskemu, ki se ohranja v sedanosti na zanjo ugodnih mikroklimatskih rastiščih* **PRIM.:** glaciálni relikt, terciárni relikt, toploljubni relikt

ang.: xerothermic relict n

nem.: Xerothermrelikt n

ksilán -a m **biokem.** *polisaharid z osrednjo verigo iz molekul ksiloze in stranskih verig iz drugih sladkorjev, npr. arabinoze, ki je sestavina matriksa celičnih sten pri kritosemenkah /Angiospermae/*

ang.: xylan n

nem.: Xylan n

ksilanáza -e ž **biokem., fiziol.** *encim, ki razkrajá ksilan*

ang.: xylanase n

nem.: Xylanase f

ksilém -a m **hist.** *prevajalno tkivo višjih rastlin za prevajanje vode z raztopljenimi, predvsem anorganskimi snovmi, od korenin do listov, ki je zgrajeno iz hadroma, pri praprotnicah /Pteridophyta/ in golosemenkah /Gymnospermae/ večinoma iz traheid, pri kritosemenkah /Angiospermae/ iz traheid in trahej, ter pripadajočih opornih in parenhimskih tkiv* **GL.:** primárni ksilém, sekundárni ksilém

ang.: xylem n

nem.: Holzteil m, Xylem n

lat.: xylema n

ksilémska célica prenašálka -e -e -e ž *celica prenašálka v kambijevi coni žilne ovojnice, ki prevaja snovi v prevajalne elemente ksilema ali iz njih* **PRIM.:** floémska célica prenašálka

ang.: xylem transfer cell n

nem.: Xylemtransferzelle f

ksilémska materínska célica -e -e -e ž **hist.** *materínska celica, nastala s centripetalno periklino delitvijo vretenaste kambijeve inicialke, ki se pred dokončno diferenciacijo še nekajkrat periklino deli, iz nastalih celic pa se razvijajo celice sekundarnega ksilema* **PRIM.:**

floémska materínska célica

ang.: xylem mother cell n

nem.: Xylemmutterzelle f

ksilémski parenhím -ega -a m **hist.** *parenhím, ki skupaj s prevajalnimi in opornimi tkivi sestavlja ksilem* **PRIM.:** floémski parenhím

ang.: xylem parenchyma n

nem.: Xylemparenchym n

ksilémski tók -ega -a m **fiziol.** *prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi po ksilemu od korenin proti listom, ki pri zadostni transpiraciji poteka zaradi transpiracijskega vleka, pri omejeni transpiraciji pa zaradi koreninskega tlaka*

ang.: xylem flow n

nem.: Xylemströmung f

ksilémski trák -ega trákú m **hist.** *del strženovega traku, ki poteka radialno v ksilemu in ga inicialke strženovih trakov prevodnega kambija tvorijo navznoter; zgrajen iz različnih celic ksilemskega parenhíma, različnega števila plasti in zgradbe*

ang.: medullary ray n, pith ray n

nem.: Markstrahl m

ksilémsko prevájanje -ega -a s **fiziol.** *prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi po ksilemu, navadno iz korenin v nadzemne dele rastline* **PRIM.:** floémsko prevájanje

ang.: xylem conduction n

nem.: Xylemleitung f

ksiloglukán -a m **biokem., fiziol.** *polisaharid, sestavljen iz molekul glukoze in ksiloze, ki je sestavina matriksa celičnih sten večine dvokaličnic /Dicotyledoneae/, redkeje tudi založna snov v stenah celic sekundarnega endosperma*

ang.: xyloglucan n

nem.: Xyloglucan n

ksilóza -e ž **biokem., fiziol.** *ketoza s petimi atomi ogljika, ki je sestavina ksilana v matriksu celične stene* **S:** lesni sládkor

ang.: xylose n

nem.: Xylose f

K-strategija -e [ká] ž **ekol.** *življenjska strategija, značilna za rastline na bolj ali manj stabilnih rastiščih, ki imajo zato večje telo, se počasneje razvijajo, so tekmovalne, se začnejo pozno razmnoževati, imajo manj potomcev, za razmnoževanje porabljajo malo energije, npr. pri klimaksnih vrstah* **PRIM.:** r-strategija **PRIM. ŠE:** C-strategija

- ang.:** K-strategy n
nem.: K-Strategie f
- kulminácija** -e ž **mikol.** faza v življenjskem krogu akrasidov (*Acrasiobionta*), v kateri se z migracijo iz agregacijskega plazmodija razvije pecljata tvorba, v kateri se celice obdajo s celično steno, v vrhnjem delu pa preidejo v sporulacijo
PRIM.: agregácija, migrácija, sporulácija
ang.: culmination n
nem.: Kulmination f
- kultivár** -ja m **K:** cv. **1.** agr. → sórta
2. agr. gojena različica rastline z določenimi želenimi lastnostmi, ki po mednarodnem kodeksu poimenovanja gojenih rastlin ni opisana, poimenovana in registrirana kot sorta
ang.: cultivar n
nem.: Cultivar n
- kultivirane kvásovke** -ih -vk ž mn. **biotehn.** čista kultura kvasovk, ki se uporablja v določenem biotehnoškem procesu, npr. pivske kvasovke, vinske kvasovke
ang.: culture yeasts n pl.
nem.: Kulturhefen f pl.
- kultúra** -e ž **1.** **mikrobiol., biotehn.** gojenje mikroorganizmov, rastlin, njihovih organov, tkiv ali posameznih celic *in vitro* v ali na gojišču v sterilnih razmerah, npr. tekoča kultura
ang.: culture n
nem.: Kultur f
2. **biotehn.** biološki material, npr. mikroorganizmi, rastline, njihovi organi, tkiva ali posamezne celice, ki se goji v ali na gojišču v sterilnih razmerah *in vitro*, npr. glivna kultura **GL.:** površinska kultura, submêrna kultura
ang.: culture n
nem.: Kultur f
3. agr. posevek ali nasad gojene rastline določene vrste
- kultúra álg** -e -- ž **algol.** gojenje ene ali več vrst alg, namenjeno za sistematske, ekološke, fiziološke, genetskobiokemične raziskave
ang.: algal culture n
nem.: Algenkultur f
- kultúra celótné rastlíne** -e -- -- ž **biotehn.** kultura rastline, ki se vzgoji iz semena ali embria *in vitro*
ang.: plant culture n
nem.: Pflanzenkultur f
- kultúra émbriev** -e -- ž **biotehn.** kultura izoliranih embriev *in vitro*, ki navadno niso sposobni normalne kalitve
ang.: embryo culture n
nem.: Embryokultur f
- kultúra haplóidov** -e -- ž **biotehn.** kultura haploidnih organov, tkiv, celic *in vitro*
ang.: haploid culture n
nem.: haploide Kultur f
- kultúra korenín** -e -- ž **biotehn.** kultura korenin *in vitro*, navadno namenjeno za študij fiziologije rasti in razvoja, mineralne prehrane, mikorize, zajedavstva, za pridobivanje sekundarnih metabolitov
ang.: root culture n
nem.: Wurzelkultur f
- kultúra lásastih korenín** -e -- -- ž **biotehn.** kultura tankih, šopastih korenin, katerih nastanek povzroča bakterija *Agrobacterium rhizogenes*
ang.: hairy root culture n
nem.: Haarwurzelkultur f
- kultúra meristéma** -e -- ž **biotehn.** tkivna kultura iz meristemskih celic rastnega vršička, ki so sposobne stalne delitve **S:** meristémska kultura
ang.: meristem culture n
nem.: Meristemkultur f
- kultúra nódijev** -e -- ž **biotehn.** kultura izoliranih nodijev *in vitro*, navadno namenjena za mikropropagacijo **S:** nódijska kultura
ang.: nodes culture n
nem.: Knotenkultur f, Noduskultur f
- kultúra orgánov** -e -- ž **biotehn.** kultura posameznih rastlinskih organov *in vitro* **GL.:** kultura korenín
ang.: organ culture n
nem.: Organkultur f
- kultúra pelóda** -e -- ž **biotehn.** kultura pelodnih zrn *in vitro*, navadno namenjena vzgoji haploidnih rastlin
ang.: pollen culture n
nem.: Pollenkultur f
- kultúra prášnic** -e -- ž **biotehn.** tkivna kultura izoliranih prašnic za vzgojo haploidnih rastlin, ki se razvijejo iz mikrospor
ang.: anther culture n
nem.: Antherekultur f

kultúra protoplástov -e -- ž **biotehn.** *kultura celic, ki jim je bila celična stena predhodno odstranjena z encimi, gojena in vitro*

ang.: protoplast culture n

nem.: Protoplastenkultur f

kultúra ráslnih vršičkov -e -- -- ž **biotehn.** *tkivna kultura izoliranih ráslnih vršičkov rastlin, navadno namenjena za mikropropagacijo*

ang.: apical bud culture n

nem.: Apikalknospenkultur f, Endknospekultur f

kultúrna rastlina -e -e ž **agr.** *rastlina, vzgojena iz posameznih samoniklih vrst, podvrst, varietet ali form, ki jo človek goji, uporabljaja za prehrano, kot surovino, zaradi zdravilnih, okrasnih lastnosti in se brez človekove pomoči navadno ne ohranja med avtohtono floro*

ang.: cultivated plant n, ergasiophyt n

nem.: Ergasiophyt m, Gartenpflanze f, Kulturpflanze f

lat.: ergasiophyton n

kumarín -a m **biokem., fiziol.** *fenol grenkega okusa, značilnega vonja, ki ščiti rastlino pred rastlinojedi, npr. v dišeči lakoti (Galium odoratum), dišeči boljki (Anthoxanthum odoratum)*

ang.: coumarin n

nem.: Coumarin n

kumarínska kislína -e -e ž **biokem., fiziol.** *fenolna kislína, ki sodeluje v presnovi fenolov v mnogih rastlinah, npr. pri cigarovcu (Catalpa), nedotiki (Impatiens)*

ang.: coumaric acid n

nem.: Cumarsäure f

kupresoidna píknja -e -e ž **cit., hist.** *obokana píknja v ranem lesu iglavcev, katere lečasta píknjska odprtina je ožja od širine obokov, npr. v lesu ciprese (Cupressus) PRIM.: piceoidna píknja, pinooidna píknja, taksodioidna píknja*

ang.: cupressoid pit n

nem.: cupressoider Tüpfel m

kuprofit -a m **ekol.** *rastlina, v kateri se baker kopiči v večjih količinah PRIM.: selenofit, toksikofit*

ang.: cuprophyte n

nem.: Kupferpflanze f

kúpula -e ž **organ.** → sklédica

kurkumín -a m **biokem., fiziol.** *flavonoid v kurkumi (Curcuma), ki zavira delovanje nekaterih encimov v organizmih*

ang.: curcumin n

nem.: Curcumin n

kúštravi klobúk -ega -a m **mikol.** *klobuk z gosto plastjo dolgih vlaknastih lusk na površini, npr. pri veliki tintnici (Coprinus comatus)*

ang.: shaggy cap n

nem.: schupender Hut m

kutíkula -e ž **cit.** *prevleka na zunanjih celičnih stenah povrhnjice iz kutina in voskov, pogosto prekrita z voščenim poprhom*

ang.: cuticle n

nem.: Cuticula f

lat.: cuticula f

kutikulárna absórpccija -e -e ž **fiziol., ekol.** *absorpcija vode, ionov, ki poteka skozi kutikulo pri višjih rastlinah*

ang.: cuticular absorption n

nem.: cuticuläre Absorption f

kutikulárna difuzíjska prevódnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** *velikost difuzije vodne pare, plinov skozi kutikulo PRIM.: intercelulárna difuzíjska prevódnost, peridermálna difuzíjska prevódnost, stomatárna difuzíjska prevódnost*

ang.: cuticular diffusive conductance n

nem.: cuticuläre Diffusionsleitfähigkeit f

kutikulárna difuzíjska upórnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** *vpliv debeline in zgradbe kutikule na difuzijo plinov, vodne pare skozi njo PRIM.: intercelulárna difuzíjska upórnost, peridermálna difuzíjska upórnost, stomatárna difuzíjska upórnost*

ang.: cuticular diffusive resistance n

nem.: cuticulärer Diffusionswiderstand m

kutikulárna transpirácija -e -e ž **fiziol., ekol.** *transpiracija, ki poteka skozi kutikulo PRIM.: lenticelárna transpirácija, peridermálna transpirácija, stomatárna transpirácija*

ang.: cuticle transpiration n, cuticular transpiration n

nem.: cuticuläre Transpiration f

kutín -a m **biokem., fiziol.** *voskasti polimer višjih maščobnih kislin in alkoholov, ki je sestavina matriksa celičnih sten epiderma in ščiti celične stene ter zmanjšuje prepustnost sten za tekočine in pline*

ang.: cutin n

nem.: Cutin n

kútis -a m **hist.** → eksodérm

kvantosóm -a m **cit.** *najmanjši, iz tilakoidne membrane izolirani kompleks, v katerem potekajo svetlobne reakcije fotosinteze*

ang.: quantosomes n pl.

kvartár -ja m **geol.** *geološka doba ob koncu kenozoika z izrazitimi temperaturnimi nihanjem, ki je trajala okrog milijon do dva milijona let*

ang.: quaternary n

nem.: Quartär n

kvás -a m **biotehn.** *masa kvasovk vrste *Saccharomyces cerevisiae*, ki se uporablja za pripravo izdelkov iz kvašenega testa, npr. kruha* **GL.:** krmni kvás, pékovski kvás, pívski kvás, vínski kvás **GL. ŠE:** nastávni kvás

ang.: yeast n

nem.: Hefe f

kvásni stádij -ega -a m **mikol.** *stadij v življenjskem krogu dimorfnih gliv, v katerem se gliva pojavlja v obliki kvasovk* **PRIM.:** hífni stádij

ang.: yeast form n

nem.: Hefeform f

kvásovkam podobne glíve -- -ih -ív ž mn. **mikol.** *glive, ki se pojavijo v obliki kvasovk, npr. *Candida albicans** **PRIM.:** níaste kvásovke

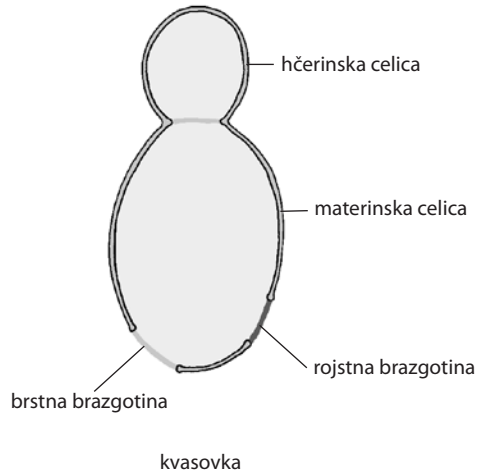
ang.: yeast like fungi n pl.

nem.: hefenähnliche Pilze m pl.

kvásovke -vk ž mn. /Endomycetes/ **mikol.** *skupina enoceličnih gliv, ki se nespolno razmnožujejo z brstenjem, med katere se razen anamorfnih gliv uvrščajo tudi dimorfne glive v kvasnem stadiju, npr. nekatere zaprtotrošnice (Ascomycota), prostotrošnice (Basidiomycota), devteromicete /Deuteromycota/, jarmaste glive (Zygomycota)* **S:** endomicéte

ang.: yeasts n pl.

nem.: Hefen f pl.

kvásovke spódnjega vrénja -vk -- -- ž mn. **biotehn., mikol.** *kvasovke, ki se usedajo na dno fermentacijske brozge, npr. *Saccharomyces uvarum** **PRIM.:** kvásovke zgórnjega vrénja

ang.: bottom yeasts n pl.

nem.: untergärrige Hefen f pl.

kvásovke zgórnjega vrénja -vk -- -- ž mn. **biotehn., mikol.** *kvasovke, ki se zbirajo na površini fermentacijske brozge, npr. *Saccharomyces cerevisiae** **PRIM.:** kvásovke spódnjega vrénja

ang.: top yeasts n pl.

nem.: obergärrige Hefen f pl.

kviescénca -e ž **fiziol., ekol.** *začasno prenehanje določene fiziološke aktivnosti celic, tkiv v rastlini, ki ga sprožijo neugodne zunanje razmere* **PRIM. ŠE:** dormánca

ang.: quiescence n

nem.: Quieszenz f

lat.: status quiescens m

kvinkunciálna estivácija -e -e ž **organ.** → premenjálna estivácija

L

labirintulomicéte -ét ž mn. (Labyrinthulomyco-
ta) **biol., sist.** *deblo kromistov (Chromista), ki
vključuje večinoma saprofitske ali na morskih
algah zajedavske, sluzavcem (Mycetozoa) po-
dobne organizme, vegetativni stadij je v obliki
ektoplazemskega mrežastega plazmodija, ki je
sestavljen iz vretenastih celic, v reproduktivni
fazi se vretenaste celice združijo v sporangij
s trosi, ki so lahko običkani, spolno razmno-
ževanje ni potrjeno, npr. rodovi Labyrinthula,
Thraustochytrium, Schizochytrium*
ang.: labyrinthulomycetes n pl.
nem.: Labyrinthulomyzeten m pl.

ládjica -e ž **organ.** *spodnja venčna lista metulja-
stega cveta, ki sta zrasla v čolničasto obliko*
S: čolniček **PRIM.:** jádro, krílo
ang.: keel n
nem.: Schiffchen n
lat.: carina f

β-laktámski antibiótik -ega -a [béta] m gl. béta-
laktámski antibiótik

laktiféra -e ž **hist.** → mléčni kanál

laktón -a m **biokem.** *ester alkoholov in karboksil-
nih kislin, ki ima v obroču ciklično vezan kisik
in na ogljiku ob njem keto skupino, pogosto
sestavina seskviterpenov, fenil propanoidov,
npr. sestavina celične stene mnogih rastlin,
grenka snov v solati v času cvetenja*
ang.: lacton n
nem.: Lacton n

laktóza -e ž **biokem.** *disaharid, zgrajen iz gluko-
ze in galaktoze, redko v polisaharidih nekate-
rih rastlin, sicer pa sestavina mleka* **S:** mléčni
sládkor
ang.: lactose n
nem.: Lactose f, Milchzucker m

lámina -e ž **organ.** → listna plóškev

laminálna placentácija -e -e ž **organ.** *pla-
centacija, pri kateri so semenske zasnove
nameščene na površini septov v večpreda-
lasti plodnici, npr. pri lokvanju (Nymphaea)*

PRIM.: aksilárna placentácija, aksilárno-parie-
tálna placentácija, apikálna placentácija, apikál-
no-aksilárna placentácija, bazálna placentácija,
centrálna placentácija, marginálna placentácija,
parietálna placentácija, septátno-parietálna pla-
centácija, súbmarginálna placentácija
ang.: laminal placentation n
nem.: laminal Plazentation f
lat.: placentatio laminalis f

laminarín -a m **algol.** *založni polisaharid, ki je
značilen za rjave alge (Phaeophyceae)*
ang.: laminarin n
nem.: Laminarin n

lásek -ska m **1. hist.** *morfološko in funkcijsko
raznolik izrastek epiderma, nastal iz posame-
zne epidermske celice* **S:** trihóm **GL.:** živi lásek
ang.: hair n, trichome n
nem.: Haar n, Trichom n
lat.: pilus m, trichoma n

2. lihen. *struktura na površini lišajske steljke,
zgrajena iz posameznih hif ali snopov zle-
pljenih hif, navadno brezbarvna, krhka, npr.
pri rodovih Collema, Parmelia, Physconia,
Teloschistes*
ang.: hair n
nem.: Haar n

lát -a m **organ.** *sestavljeno socvetje, pri katerem
iz glavne socvetne osi izraščajo enostavna ali
razvejena stranska, delna socvetja, pri čemer
se vse socvetne osi zaključijo s cvetom, npr.
pri latovki (Poa), stoklasi (Bromus), vinski
trti (Vitis vinifera)* **S:** paníkel **GL.:** dežnikasti
lát, víhrec
ang.: panicle n
nem.: Rispe f
lat.: panicula f

láteks -a m **hist.** → mléček

laténtni bríst -ega -a m **organ.** → spéči bríst

lateralna gamofilija -e -e ž **organ.** *gamofilija,
pri kateri so zrasli sosednji organi, zlasti
listne ploskve nasprotnih, navzkrižno name-*

ščenih listov, npr. ovršni listi pri nekaterih kovačnikih (*Lonicera*), stebelni list pri nava-dni ščetici (*Dipsacus fullonum*), listi cvetne-ga odevala pri zraslovenčnicah /*Sympetalae*/
PRIM.: sêrijska gamofilija

ang.: lateral gamophyll n

nem.: laterale Gamophyllie f, seitliche Gamophyllie f

lat.: gamophyllia lateralis f

laterálna konjugácija -e -e ž **algol.** → bóčna ko-njugácija

laterálni bríst -ega -a m **organ.** → stránski bríst

laterálni meristém -ega -a m **hist.** *meristem*, ki nastane obstránsko, na glavni osi stebela ali korenine v obliki plašča, npr. prevodni kambij, plutni kambij, prokambij **S:** obstránski meristém
ang.: lateral meristem n

nem.: Lateralmeristem n

lat.: meristema laterale n

laterálni mostiček -ega -čka m **algol.** *povezava med sosednjima celicama istega filameta, ki nastane pri bočni konjugaciji jarmovk (Zygnematales)* **PRIM.:** kopulacijski kanál
ang.: lateral conjugation tube n

nem.: lateraler Brücke m

laterálni vrát pestiča -ega vratú -- m **organ.** → obstránski vrát pestiča

laterálno socvétje -ega -a s **organ.** → obstránsko socvétje

laterocítična réža -e -e ž **hist.** *réža, pri kateri celici zapiralki obdajajo tri celice ali več celic spremljevalk, katerih vmesne stene ležijo poševno na celici zapiralki* **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmozocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: laterocytic stomatal type n

nem.: laterozytischer Stoma-Typ m

lážna braníka -e -e ž **hist.** *posamezen prirastni kolobar, ki sestavlja dvojno ali večkratno braniko* **PRIM. ŠE:** dvójna braníka, večkrátna braníka

ang.: false annual ring n

nem.: falscher Jahresring m

LEA-proteín -a tudi proteín LEA -a -- [léa] m (ang. late embryogenesis abundant) **fiziol.** *vodotopni*

protein, obstojen pri visokih temperaturah, ki z vezavo vode ščiti plazemske membrane in proteine pred sušnim stresom

ang.: late embryogenesis abundant protein n, LEA protein n

nem.: LEA-Protein n

lebdéča potopljéna vódna rastlína -e -e -e -e ž **ekol.** → lebdéči potopljéni hidrofit

lebdéči potopljéni hidrofit -ega -ega -a m **ekol.** *potopljeni hidrofit, ki lebdi v vodnem telesu, npr. mešinka (Utricularia), navadna žabja leča (Spirodella polyrhiza), rogolist (Ceratophyllum)* **S:** lebdéča potopljéna vódna rastlína
PRIM.: pritjrjeni potopljéni hidrofit, ukoreninjeni potopljéni hidrofit

ang.: submerged floating hydrophyte n

nem.: submerse Schwimmpflanze f

lecidéinski apotécij -ega -a m **lihen.** *apotecij, pri katerem sta subhimenij in ekscipel enotna, temno obarvana, npr. pri rodu Lecidella* **PRIM.:** biatorínski apotécij, lekanorínski apotécij

ang.: lecidine apothecium n

nem.: lecidines Apothecium n

léčasta pikenjska odprtína -e -e -e ž **cit., hist.** *pikenjska odprtina v obliki bikonveksne leče*

ang.: lenticular pit aperture n

nem.: linsenförmige Tüpfelöffnung f

ledéna dóba -e -e ž **geol.** → glaciál

ledvíčasti list -ega -a m **organ.** *list, ki ima ledvičasto oblikovano listno ploskev, npr. pri navadnem kopitniku (Asarum europaeum)*

ang.: kidney-shaped leaf n, reniform leaf n

nem.: nierenförmiges Blatt n

lat.: folium reniforme n

leghemoglobín -a m **fiziol.** *barvilo, prisotno v citoplazmi celic koreninskega nodula stročnic, ki varuje nitrogenazo v gomoljčnih bakterijah pred kisikom, kar omogoča vezavo zračnega dušika*

ang.: leghaemoglobin n

nem.: Leghämoglobin n

legitimna oprášitev -e -tve ž **razmn.** *oprášitev cveta s pelodom različnega genotipa pri samoinkompatibilnih genotipih, kar vodi do nastanka fertilenega semena* **PRIM.:** nêlegitimna oprášitev

ang.: legitimate pollination n

nem.: legitime Bestäubung f, legitime Pollination f

lehnják -a m *ekol.* luknjičava trdna usedlina, nastala z izločanjem kalcijevega karbonata iz vode zaradi zmanjševanja količine v vodi raztopljenega ogljikovega dioksida, zlasti ob fotosintezi, ki se nalaga na podlago, npr. lehnjakotvorni izviri, lehnjakovi pragovi in slapovi **S:** travertín

ang.: tufa n

nem.: Tuff m

leioidični apotecij -ega -a m *lihen.* apotecij, ki ima gladko trosovnico

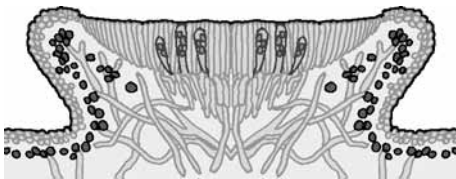
ang.: leiodic apothecium n

nem.: leiodisches Apothecium n

lekanorínski apotecij -ega -a m *lihen.* apotecij, ki ga obdajata ekscipel in lišajska steljka z algami **PRIM.:** biatorínski apotecij, lecideínski apotecij

ang.: lecanorine apothecium n

nem.: lecanorines Apothecium n

lekanorínski apotecij

lektotíp -a m **1. sist.** primerek rastline iz izvirne herbarijske zbirke osebkov iste vrste, ki ga drugi avtor izbere za tipski primerek, če prvotni avtor ni določil holotipa ali je bil ta kasneje uničen **GL.:** álolektotíp **PRIM.:** holotíp, homeotíp, izotíp, neotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: lectotype n

nem.: Lectotypus m

lat.: lectotypus m

2. sintaks. nomenklaturni tip, izbran iz objavljene fitocenološke tabele, v kateri holotip ni bil določen **PRIM.:** holotíp, neotíp

ang.: lectotype n

nem.: Lectotypus m

lat.: lectotypus m

lenticéla -e ž *hist.* del periderma, kjer so celice felema z intercelularji, kar dodatno omogoča izmenjavo plinov pri lesnatih rastlinah

ang.: lenticel n

nem.: Korkpore f, Korkwarze f, Lentizelle f

lenticelárna transpirácija -e -e ž *fiziol., ekol.*

transpiracija, ki poteka skozi lenticеле

PRIM.: kutikulárna transpirácija, peridermálna transpirácija, stomatárna transpirácija

ang.: lenticelular transpiration n

nem.: lenticelläre Transpiration f

lepljíví klobúk -ega -a m *mikol.* klobuk z lepljivo sluzasto površino, ki se lahko posuši, npr. pri oglarskem luskinarju (*Pholiota highlandensis*)

ang.: viscid cap n

nem.: schleimiger Hut m

lepôtké -tk ž mn. (Desmiales) **algol.** red jarmastih alg (*Zygnematophytina*) s kokalno organizacijsko stopnjo, katerih celice so navadno zgrajene iz dveh simetričnih polovic, med katerima je istmus

ang.: desmids n pl.

nem.: Zieralgen f pl.

leprózna stéljka -e -e ž *lihen.* lišajska steljka, ki je na zgornji strani prekrita z drobnimi, zrnatimi soredijski ali je pajčevinasta, npr. pri rodovih *Lepraria*, *Leproloma*, mnogih vrstah sterilnih skorjastih lišajev

ang.: leprose thallus n

nem.: lepröser Thallus m, lepröses Lager n

leptocéntrična žíla -e -e ž *hist.* koncentrična žíla iz enega snopa leptoma, ki ga obdaja plašč hadroma, značilna za korenike nekaterih enokaličnic /*Monocotyledoneae*/, npr. šmarničevk (*Convallariaceae*), trav (*Poaceae*), ostričevk (*Cyperaceae*) **S:** periksilémska žíla **PRIM.:** hadrocéntrična žíla

ang.: leptocentric vascular bundle n

nem.: leptozentrisches Leitbündel n

lat.: vasum leptocentricum n

leptoída -e ž *briol.* podolgovata živa celica s tenko steno v centralnem snopiču pri nekaterih vrstah listnatih mahov (*Bryophytina*), po kateri se prevaja voda z raztopljenimi snovmi

PRIM.: hidroída

ang.: leptoid n

nem.: Leptoide f

leptóm -a m **1. hist.** prevajalni del floema, ki ga pri praprotnicah /*Pteridophyta*/ in golosemenkah /*Gymnospermae*/ večinoma sestavljajo sitaste celice, pri kritosemenkah /*Angiospermae*/ pa sitke in celice spremljevalke

ang.: leptome n

nem.: Leptom n

lat.: leptoma n

- 2. briol.** *celota leptoid, ki obdaja hidrom v sredini stebelca pri nekaterih akrokarpnih mahovih, npr. pri lasastem kapičarju (Polytrichum)*
PRIM.: hidróm
ang.: leptome n
nem.: Leptom n
- léptosporángij** -a m **organ.** *sporangij praproti (Filicophytina), ki se razvije iz ene epidermalne celice, katerega celična stena je zgrajena iz ene same plasti celic* **PRIM.:** evsporángij
ang.: leptosporangium n
nem.: Leptosporangium n
lat.: leptosporangium n
- leptotén** -a m **cit.** *prva faza v profazi mejoze, v kateri se začnejo kromosomi deloma spiralizirati in se s telomeri pritrdijo na jedrno membrano* **PRIM.:** diakinéza, diplotén, pahitén, zigotén
ang.: leptotene n
nem.: Leptotän n
- lés** lesá m **hist.** *tkiva, ki jih prevodni kambij tvori navznoter*
ang.: wood n
nem.: Holz n
- lésarstvo** -a s **veda,** *ki se ukvarja s preučevanjem nastanka lesa, njegove zgradbe, s tehnološko predelavo lesa v lesne izdelke*
ang.: wood science n
nem.: Holzwissenschaft f
- lesivíranje** -a s **ekol., ped.** *razgradnja strukturnih agregatov in izpiranje, premeščanje delcev glíne v globlje talne horizonte s padavinsko vodo* **S:** ilimerizácija
ang.: lessivage n
nem.: Lessivierung f
- lésnata rastlína** -e -e ž **ekol.** *trajnica z olesenelimi poganjki* **GL.:** drevó, grím, lijána, pôlgrím
PRIM.: zélnata trájnica
ang.: woody plant n
nem.: Holzpflanze f
- lésnata zgrádba** -e -e ž **hist.** → sekundárna zgrádba
- lésni parenhím** -ega -a m **hist.** *sekundarni parenhim, katerega celice ležijo radialno in aksialno med celicami prevajalnega in opornega tkiva lesa* **GL.:** ósni parenhím
ang.: wood parenchyma n
nem.: Holzparenchym n
- lésni sládkor** -ega sladkórja m **biokem., fiziol.** → ksilóza
- lésno vlákno** -ega -a s **hist.** *navadno mrtva celična sklerenhim v vzdolžnem, osnem delu lesa*
ang.: ligneous fibre n, wood fibre n
nem.: Holzfaser f
lat.: fibrilla lignea f
- lésostépa** -e ž **biogeogr., neustr.** → gózdna stépa
- lésotúndra** -e ž **biogeogr., neustr.** → gózdna túndra
- léstvičasta konjugácija** -e -e ž **algol.** *konjugácija, pri kateri se v zigoto združita dve enako oblikovani spolni celici iz dveh vzporednih filamentov, značilna za jarmovke (Zygnematales)* **S:** skalarifórmna konjugácija **PRIM.:** bóčna konjugácija
ang.: scalariform conjugation n
nem.: leiterförmige Konjugation f
- letálni lásek** -ega -ska m **hist.** *vsak od laskov, ki semenom ali plodovom omogoča lebdenje v zraku in prenos z vetrom, npr. na semenu bombaževca (Gossypium), vrbe (Salix), vrbovca (Epilobium)*
ang.: lint hair n, pappus hair n
nem.: Flughaar n
- létna bilánca izmenjáve CO₂** -e -e -- -- [ceodvá] ž **ekol.** *razlika med količino ogljikovega dioksida, vezanega med fotosintezo in sproščene med dihanjem v vegetacijskem obdobju ali obdobju enega leta* **S:** létna fótosintézna bilánca
ang.: annual carbon balance n
nem.: Jahreskohlenstoffbilanz f
- létna fótosintézna bilánca** -e -e -e ž **ekol.** → létna bilánca izmenjáve CO₂
- létnica** -e ž **hist.** *meja med branikama, ki je vidna zaradi nenadne spremembe v velikosti, obarvanosti celic kasnega lesa branike, nastale v prejšnjem letu, in ranega lesa branike, nastale v naslednjem letu* **PRIM.:** branika
ang.: annual ring boundary n
nem.: Jahrringgrenze f
- létni prirástni kolobár** -ega -ega -ja m **hist.** → branika
- létni temperatúrni króg** -ega -ega -a m **ekol.** *ciklično spreminjanje temperature na navpičnem profilu stoječe vode zaradi absorpcije sončevega sevanja*
ang.: annual temperature cycle n
nem.: jährlicher Temperaturzyklus m

leván -a m **biokem.** polisaharid, zgrajen iz molekul fruktoze, ki je založna snov mnogih trav, šašev

ang.: levan n

nem.: Levan n

levkoplást -a m **cit.** plastid brez barvila, v katerem se navadno hranijo založne snovi, zlasti škrob **S:** brezbarvni plastid **GL.:** amiloplást, elajoplást, proteinoplást

ang.: leucoplast n, leucoplastid n

nem.: Leukoplast n

lézija -e ž **fiziol., ekol.** poškodovani del tkiva, organa, ki nastane zaradi delovanja stresnega dejavnika, npr. zaradi velike jakosti svetlobe, UV-sevanja, ozona, napada patogenov **GL.:** fótólézija

ang.: lesion n

nem.: Läsion f

lezúra -e ž **palin.** ostanek zrastnega šiva pri sporah v tetradi po ločitvi

ang.: lesure n

nem.: Laesur f

LFR -- [elefèr] m neskl. (ang. low fluence response) krat. **fiziol.** odziv fitokroma na izpostavljenost majhni intenziteti svetlobe v rdečem in dolgovalovnem rdečem delu spektra, npr. pri kalitvi solate

ang.: low fluence response n, abb. LFR

nem.: Niedrigfluenzreaktion f

LHC I -- -- [elhadé èna] m neskl. (ang. light-harvesting complex I) krat. **fiziol.** ↔ svetlòbni žétveni kompleks I

LHC II -- -- [elhadé dvé] m neskl. (ang. light-harvesting complex II) krat. **fiziol.** ↔ svetlòbni žétveni kompleks II

liána -e ž gl. lijána

líčje -a s **hist.** notranji, večinoma živi del skorje lesnatih rastlin, sestavljen večinoma iz prevajalnih in opornih celic, ki je neposredno nad prevodnim kambijem in ga tvorijo fuziformne inicialke **GL.:** kásno líčje, ráno líčje **GL. ŠE:** méhko líčje, trdo líčje **PRIM.:** sekundárna skórrja

ang.: bast n, inner bark n

nem.: Bast m

lignín -a m **biokem., fiziol.** polimer aromatskih alkoholov, ki je sestavina olesenelih celičnih

sten in jim daje trdnost, zmanjšuje prepustnost za vodo, varuje rastlino pred patogenimi organizmi in rastlinojedi **PRIM.:** fénil propanoídi

ang.: lignin n

nem.: Lignin n

lignináza -e ž **biokem.** encim, ki razkraja lignin

ang.: ligninase n

nem.: Ligninase f

lignotúber -bra m **organ.** gomoljasta odebelitev na bazi debel lesnatih rastlin, nastala zlasti kot prilagoditev na pogoste požare, npr. pri vrstah iz rodov *Banksia*, *Stangeria*, *Acacia*, *Eucalyptus*

ang.: lignotuber n

nem.: Lignotuber m

lígula -e ž **1. organ.** → lístna kóžica

2. organ. → jezíček (1)

3. organ. → jezíček (2)

lihenikólni lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** lišaji, ki rastejo na steljkah drugih lišajev, npr. *Chaenothecopsis consociata* na vrsti lišaja *Chaenotheca chrysocephala*

ang.: lichenicolous lichens n pl.

nem.: lichenicole Flechten f pl.

lihenín -a m **lihen.** polisaharid, sestavljen iz molekul glukoze, povezanih z beta 1-3 ali beta 1-4 glikozidnimi vezmi, ki je založna snov v celični steni liheniziranih gliv, redko tudi sestavina celičnih sten višjih rastlin, npr. v semenski ovojnici ovsa **S:** lišájski škrob

ang.: lichenin n, lichen starch n, moss starch n

nem.: Flechtenstärke f

lihenizácija -e ž **lihen.** povezovanje gliv v simbiozo z zelenimi algami (*Chlorophyta*) ali cianobakterijami (*Cyanobacteriota*), pri čemer nastane enovita, različno oblikovana lišajska steljka

ang.: lichenization n

nem.: Lichenisierung f

lihenizirane glíve -ih -ív ž mn. **lihen.** glive, ki gradijo lišaje **S:** lišájske glíve

ang.: lichenized fungi n pl.

nem.: Flechtenpilze m pl.

lihenologija -e ž **veda**, ki preučuje lišaje (*Lichenes*)

ang.: lichenology n

- nem.: Flechtenkunde f
- lihópérnati líst** -ega -a m **organ.** *pernato sestavljeni list z lističi, ki bočno na obeh straneh izraščajo iz listnega vretena, in z lističem na vrhu, npr. pri velikem jesenu (Fraxinus excelsior)* **PRIM.:** sodopérnati líst
ang.: imparipinnate leaf n, odd-pinnate leaf n
nem.: unpaarig gefiedertes Blatt n
lat.: folium imparipinnatum n
- lijákasti klobúk** -ega -a m **mikol.** *klobuk, ki je na sredini izrazito, bolj ali manj enakomerno vbočen, npr. pri pozni livki (Clitocybe geotropa)*
ang.: funnel-shaped cap n
nem.: niedergedrückter Hut m, trichterförmiger Hut m
- lijána** -e tudi **liána** -e ž **ekol.** *lesnata rastlina s hitro rastočim deblom, ki pri rasti potrebuje oporo, značilna zlasti za tropska območja, v zmerno toplem podnebjju npr. navadni srobot (Clematis vitalba)* **PRIM.:** drevó, grám, pôlgým
ang.: liane n
nem.: holziger Kletterstrauch m, Liane f
lat.: liana f
- lijasti vè nec** -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v celoti zrasli v liju podobno tvorbo, pri nekaterih zraslovenčnicah /Symptalae/, npr. slaku (Convolvulus)*
ang.: funnel-shaped corolla n, infundibular corolla n
nem.: trichterförmige Krone f
lat.: corolla infundibuliformis f
- líkopén** -a m **biokem., fiziol.** *karoten, nastal kot vmesni produkt pri biosintezi karotenoidov, ki daje plodovom rdečo barvo, npr. pri paradizniku, ima tudi antioksidativno funkcijo* **GL.:** álfakarotén, bétakarotén
ang.: lycopene n
nem.: Lycopin n
- líkovo vlákno** -ega -a s **hist.** *prozenhimske celice v lícju, ki imajo oporno ali prevajalno funkcijo* **GL.:** méhko líkovo vlákno, trdo líkovo vlákno
ang.: bast fibre n
nem.: Bastfaser f
- limnofít** -a m **ekol.** *rastlina, ki uspeva v stoječih vodah* **PRIM.:** reofít
ang.: limnophyte n
nem.: Limnophyt m
- limnologija** -e ž *veda, ki preučuje ekosisteme celinskih voda*
ang.: limnology n
nem.: Limnologie f, Seenkunde f
- lineárni fótoelektrónski transpórt** -ega -ega -a m **fiziol.** → nèciklični fótoelektrónski transpórt
- línija célic** -e -- ž **cit.** → célični níz
- Linnéjeva defínicija vrste** -e -e -- [linéjeva] ž **sist.** *definicija, ki vrsto opredeljuje predvsem z upoštevanjem ožjega izbora morfoloških in spolnih taksonomskih znakov, brez upoštevanja filogenetskega razvoja* **GL.:** morfolóška defínicija vrste
ang.: Linnean species concept n, Linnean species definition n
nem.: Linnésches Artkonzept n
- Linnéjeva vrsta** -e -e [linéjeva] ž **sist.** → taksonómska vrsta
- Linnéjev sistém** -ega -a [linéjev] m **sist.** *po Linnéju umetni sistem predvsem kritosemenk /Angiospermae/, ki obsega 24 razredov, utemeljen na taksonomskih znakih spola cveta, pri čemer se upoštevajo predvsem število in zraslost prašnikov, delno tudi število pestičev*
ang.: Linnean system n
nem.: Linnésches System n
- liofilizácija** -e ž **biotehn.** *sušenje navadno zamrznjenega biološkega materiala pri nizkem tlaku in nizki temperaturi*
ang.: lyophilisation n
nem.: Lyophilisierung f
- lipíd** -a m **biokem., fiziol.** *ester alkoholov in navedno maščobnih kislin, ki se raztaplja v organskih topilih in je sestavina celičnih membran ter zaloga energije za daljša časovna obdobja, npr. trigliceridi, proste maščobne kisline, glikolipidi, fosfolipidi, steroidi*
ang.: lipid n
nem.: Fettstoff m, Lipid n
- lipóid** -a m **biokem., fiziol.** *maščobam podobna spojina, netopna v vodi, ki ni ester alkoholov in maščobnih kislin, sestavina rastlinskih celic, npr. suberin, karotenoidi, plastokinon v tilakoidnih membranah*
ang.: lipoid n
nem.: Lipoid n
- lípopolisaharíd** -a m **biokem.** *polisaharid, pri katerem je na polisaharidno osnovo vezan*

lipid, pogosto sestavina celičnih sten Gram-negativnih bakterij

ang.: lipopolysaccharide n

nem.: Lipopolysaccharid n

lipoproteid -a m **biokem.** *proteid, v katerem je na beljakovino vezan lipid ali lipid*

ang.: lipoprotein n

nem.: Lipoprotein n

lirasti list -ega -a m **organ.** *lirasto oblikovani pernatno razdeljeni list, katerega listna ploskev ima veliko končno in manjše stranske krpe, npr. pri blešččem grintavcu (*Scabiosa lucida*)*

ang.: lyrate leaf n, lyriform leaf n

nem.: leierförmiges Blatt n

lat.: folium lyratum n

liréla -e ž **mikol.** *podolgovat, po razvoju askohimenijski askom, ki ima špranji podobno odprtino, npr. pri redovih *Rhytismatales*, *Graphidales**

ang.: lirella n

nem.: Lirella f

liščjâkovci -ov m mn. (*Lycopodiophytina*) **bot., sist.** *poddeblo streptofitov (*Streptophyta*), ki obsega izvirne izosporne in heterosporne praprotnice /*Pteridophyta*/, katerih steblo je vilasto razraslo, imajo hadrocentrično monostelo, plektostelo, mikrofile, sporofili pa so navadno združeni v trosne klase PRIM.: marâtovke, prâproti, prâsličnice, prôtovci*

ang.: club mosses n pl., lycopods n pl.

nem.: Bärlappgewächse n pl., Lycophyten m pl.

list -a m **1. organ.** *organ brstnic /*Cormophyta*/, ki eksogeno nastane na ravnem vršičku poganjka in je po notranji, zunanji zgradbi in funkciji zelo raznolik GL.: cvétni list, dnični list, klíčni list, ovršni list, zelèni list (sl. str. 249)*

ang.: leaf n

nem.: Blatt n

lat.: folium n

2. organ. ↔ zelèni list

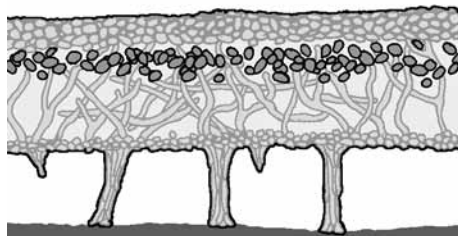
lištasti lišâji -ih -ev m mn. **lihen.** *lišâji, katerih steljka po obliki, zgradbi spominja na list, homeomerne ali heteromerne zgradbe, večinoma prirasla na podlago z večjim delom spodnje površine ali z rizinami, npr. rodovi *Parmelia*, *Hypogymnia*, *Peltigera*, *Lobaria*, *Physcia**

ang.: foliose lichens n pl.

nem.: Laubflechten f pl.

A

B

lištasti lišâj (A: videz steljke, B: prečni prerez steljke)

lištavec -vca m **ekol.** *drevesna vrsta s sploščnimi, različno oblikovanimi listi, katerih življenjska doba traja pri listopadnih vrstah eno vegetacijsko sezono, pri vednozelenih vrstah pa več sezon PRIM.: iglavec*

ang.: broad-leaved tree n

nem.: Laubbaum m

lištič -a m **1. organ.** *vsak od listu podobnih delov listne ploskve pri sestavljenem listu*

ang.: feather n, pinna n

nem.: Fieder f

lat.: pinna f

2. briol. *navadno enoplastni, listu podobni organ s fotosintezno funkcijo, ki je pri nekaterih vrstah mahov /*Bryophyta*/ brez žile, pri drugih pa ima lahko enojno, dvojno ali razvejeno žilo S: filoid*

ang.: leaf n

nem.: Blatt n, Blättchen n

lat.: phylloidum n

3. mikol. *žarkasto razvrščene ploščate tvorbe na spodnji strani klobuka, ki nosijo trosovnico, npr. pri lističarkah (*Agaricales*)*

ang.: gill n, lamella n

nem.: Lamelle f

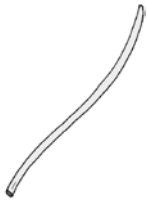
lištna báza -e -e ž **organ.** → listno dnò

lištna blâzinica -e -e ž **organ.** *odebeljena struktura pri listnem dnu, dnu lističa, ki omogoča gibanje lista, lističa PRIM.: stêbelna blâzinica*

ang.: pulvinoïd, pulvínus

nem.: Blattpolster m

Oblika lista (izt.: list):

igličasti

jezičasti

jezikasti

srpasti

jermenasti

črtalasti

šilasti

suličasti

eliptični

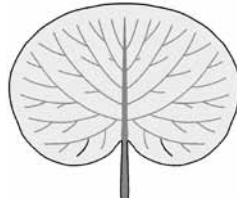
podolgači

jajčasti

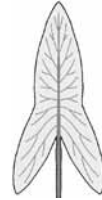
okrogli

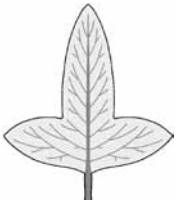
ledvičasti

srčasti

puščičasti

kopjasti

kitarasti

deltoidni

rombasti

ometačasti

lirasti

mečasti

narobe suličasti

lopatičasti

narobe jajčasti

narobe deltoidni

pahljačasti

narobe srčasti

klinasti

polmesečasti

listna brazgotína -e -e ž **organ.** značilno oblikovana brazgotina na stebli, ki nastane na mestu, kjer je bil priraščen list, na njej pa so pogosto vidne listne sledke

ang.: leaf scar n

nem.: Blattnarbe f

lat.: cicatrix folii f

listna difuzijska prevódnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** velikost difuzije plinov, vodne pare skozi kutikulo in odprte reže lista **PRIM.:** listna difuzijska upórnost

ang.: leaf diffusive conductance n

nem.: Blattdiffusionsleitfähigkeit f

listna difuzijska upórnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** vplivi, ki delujejo na difuzijo plinov, vodne pare v listu in na njegovi površini, npr. zgradba kutikule, odprtost rež, njihovo število, mejna plast, koncentracijski gradient **PRIM.:** listna difuzijska prevódnost

ang.: leaf diffusive resistance n

nem.: Blattdiffusionswiderstand m

listna kóžica -e -e ž **organ.** različno velik, navadno jezičast izrastek na mestu, kjer nožnica prehaja v listno ploskev pri travah (*Poaceae*) **S:** lígula (1)

ang.: ligule n

nem.: Blatthäutchen n, Ligula f

lat.: ligula f

listna lámína -e -e ž **organ.** → listna plóškev

listna méjna plást -e -e plasti ž **ekol.** nekaj deset mikrometrov tanka plast zraka okrog lista, v kateri se razmere za difuzijo plinov, vodnih par razlikujejo od razmer v ozračju okrog rastline

ang.: leaf boundary layer n

nem.: Blattgrenzschicht f

listna nóžnica -e -e ž **organ.** povečani, razširjeni del listnega dna, ki obdaja internodij, npr. pri mnogih enokaličnicah /*Monocotyledoneae*/ **S:** vagína **GL.:** cévasta listna nóžnica, trebúšasta listna nóžnica

ang.: leaf sheath n, vagina n

nem.: Blattscheide f

lat.: vagina f

listna pégavost -e -i ž **fitopat.** bolezen rastlin, ki jo povzročajo nekatere glive, nekatere bakterije, zaradi katerih nastajajo na listih pege,

npr. mastna fižolova pegavost, povzroča jo bakterija *Pseudomonas syringae* pv. *phaseolicola*, pegavost rododendronov, povzroča jo gliva *Gloeosporium rhododendri*

ang.: leaf spot n

nem.: Blattfleckenkrankheit f

listna plóškev -e -kve ž **organ.** navadno sploščeni del lista, v katerem potekajo fotosinteza, drugi življenjski procesi, ima lahko tudi druge funkcije **S:** lámína, listna lámína **PRIM.:** listni pécelj, listno dno

ang.: leaf blade n, leaf lamina n

nem.: Blattspreite f, Lamina f

lat.: lamina f

listna réža -e -e ž **organ.** → réža (1)

listna róžica -e -e ž **organ.** → rozéta

listna slédka -e -e ž **organ.** žila v skorji poganjka, ki se odcepi od prevajalnega sistema v stebli in vodi v list, po abscijiji pogosto vidna v preseku na listni brazgotini

ang.: leaf trace n

nem.: Blattspur f

listna sredíca -e -e ž **hist.** tkivo v osrednjem delu lista, ki ga obdaja povrhnjica, navadno zgrajeno iz stebričastega in gobastega parenhima

S: mezofil

ang.: mesophyll n

nem.: Mesophyll n

lat.: mesophyllum n

listna škórnjica -e -e ž **organ.** povečano listno dno, ki kot ovoj obdaja internodij nad listom, npr. pri dresnovkah (*Polygonaceae*) **S:** óhrea

ang.: ochrea n, ocrea n

nem.: Ohrea f, Tute f

lat.: ochrea f

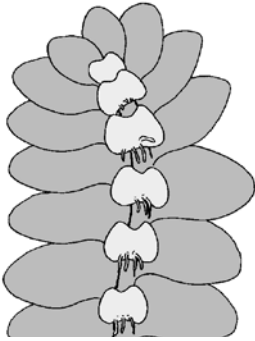
listnati gózd -ega -a m **biogeogr., fitocen.** gozd, ki ga sestavljajo listnate drevesne vrste **PRIM.:** íglasti gózd, méšani gózd

ang.: broad-leaved forest n

nem.: Laubwald m

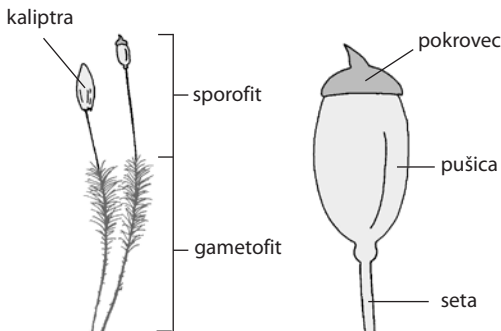
listnati jetrenjáki -ih -ov m mn. **brjol.** organizacijski tip jetrenjakov (*Marchantiophytina*), pri katerih je gametofit diferenciran v rizoide, stebelce in lističe, nameščene v dveh ali treh vrstah **S:** foliózni jetrenjáki **PRIM.:** stéljka-sti jetrenjáki

ang.: leafy liverworts n pl.
nem.: beblätterte Lebermoose n pl.

lístnati jetrenjak (*Calypogeia*),
spodnja stran s podlističi

lístnati mahóvi -ih -óv m mn. (Bryophytina), /Muscic/ briol., **sist.** *poddeblo streptofítov* (*Streptophyta*), *pri katerih je gametofit razčlenjen v rizoide, stebelce, lističe, ki so navadno premenjalno nameščeni, nanj pritrjeni sporofit ima seto, pušico s stebričasto ali ploščato kolumelo, navadno tudi pokrovec in peristom*
GL.: šótni mahóvi **PRIM.:** jetrenjáki, rogovnjáki
ang.: mosses n pl.
nem.: Laubmoose n pl.

deli listnatega mahu (*Polytrichum*)

lístna vítica -e -e ž **organ.** *vitica, ki nastane iz lista ali njegovega dela, npr. pri nekaterih vrstah iz rodov grašica (*Vicia*), grah (*Pisum*), grahor (*Lathyrus*), srobot (*Clematis*)* **PRIM.:** stébелna vítica
ang.: leaf tendrill n
nem.: Blattranke f

lístna zasnóva -e -e ž **hist.** *meristemoid, nastala na stebelnem nodiju, ki se razvije v list* **S:** lístni primórdij

ang.: leaf primordium n
nem.: Blattanlage f, Blattprimordium n
lat.: primordium foliare n

lístni bríst -ega -a m **organ.** *brst, iz katerega se razvije poganjek z listi* **S:** vegetativni bríst
PRIM.: cvétni bríst

ang.: leaf bud n
nem.: Blattknospe f, Laubknospe f, Treibknospe f
lat.: gemma foliaris f, gemma foliifera f, gemma vegetativa f

lístni índeks -ega -a m **ekol.** *índeks, ki kaže velikost fotosintezne površine vseh rastlin v sestoji, izražena v m² na 1 m² površine sestoja*
ang.: leaf area index n
nem.: Blattflächenindex m

lístni mozaík -ega -a m **fiziol., ekol.** *lega listov pravokotno na vpadni kot svetlobe, pri čemer se listi razporedijo tako, da se medsebojno ne prekrivajo, npr. pri rastlinah v senci, znotraj vhoda v podzemske jame*

ang.: leaf mosaic n
nem.: Blattmosaik n

lístni pécelj -ega -clja m **organ.** *zoženi, na prečnem prerezu navadno okrogel del lista, ki povezuje listno dno z listno ploskvijo, značilen za liste mnogih rastlin* **S:** petiolus **PRIM.:** lístna plóskve, listno dnò

ang.: leaf stalk n, petiole n
nem.: Blattstiel m, Laubstiel m
lat.: petiolus m

lístni primórdij -ega -a m **hist.** → *lístna zasnóva*
lístni rób -ega -a m **organ.** *robni del listne ploskve, ki je lahko raven ali ima različno oblikovane zobce, zareze, izrastke* (sl. str. 252)

ang.: leaf margin n
nem.: Blattrand m
lat.: margo foliaris f

lístni sukulent -ega -ênta m **ekol.** *sukulent, ki ima dobro razvito vodno tkivo v velikih mesnatih listih, npr. netresk (*Sempervivum*), agava (*Agave*), navadni morski koprc (*Crithmum maritimum*)* **PRIM.:** korenínski sukulent, stébелni sukulent

ang.: leaf succulent n
nem.: Blattsukkulent m

Oblika listnega roba (izt.: listni rob):

celi

plitvo vijugasti

vijugasti

narezani

drobno narezani

bodičasti

nazobčani

drobno nazobčani

dvakrat nazobčani

škrbinasti

nažagani

drobno nažagani

dvakrat nažagani

glavničasti

resasti

vejicati

nakodrani

valoviti

- lístni tegmènt** -ega -ênta m **organ.** *tegment*, ki nastane iz listne ploskve, npr. pri navadni borovnici (*Vaccinium myrtillus*), navadnem volčinu (*Daphne mezereum*) **PRIM.:** bazálني tegmènt, stipulárni tegmènt
ang.: leaf bud scale n
nem.: blättrige Knospenschuppe f
lat.: perula foliacea f
- lístni trń** -ega -a m **organ.** *trn*, ki nastane iz lista, npr. pri vrstah češmina (*Berberis*), kaktovk (*Cactaceae*) **PRIM.:** korenínski trń, prílístni trń, stèbelni trń
ang.: leaf thorn n
nem.: Blattdorn m
- lístni vrńh** -ega -a m **organ.** *vršni del listne ploskve*, ki je pri različnih vrstah različno oblikovan (sl. str. 254)
ang.: leaf apex n
nem.: Blattspitze f
lat.: apex folii m
- lístno dnò** -ega dnà s **organ.** *spodni del lista*, s katerim je ta pritrjen na steblo, različno oblikovan, pogosto odebeljen, redkeje preobražen v listno nožnico, listno škornjico, lahko ima priliste **S:** listna báza **PRIM.:** listna plòskev, lístni pècelj
ang.: leaf base n
nem.: Blattgrund m
lat.: basis foliaris f
- lístno rêbro** -ega -a s **organ.** *osrednji, pogosto izbočeni vzdolžni del nekaterih listov, kjer poteka glavna žila, skupaj z opornimi tkivi* **PRIM.:** listno vretèno
ang.: leaf midrib n
nem.: Blattrippe f
lat.: costa primaria f
- lístno vretèno** -ega -a s **organ.** *iz listnega rebra nastala os, ki nosi lističe pri pernato sestavljeni listu* **S:** ráhis (1), vretèno **PRIM.:** listno rêbro
ang.: rachis n
nem.: Blattrachis f, Blattspindel f
- listopádna rastlína** -e -e ž **ekol.** *rastlina*, navadno lesnata, ki se z odpadanjem listov prilagaja neugodnim rastiščnim razmeram, npr. poletni suši ali zimski zmrzali, kot zaščita pred stresom **PRIM.:** vednozelèna rastlína, zímzelèna rastlína
ang.: deciduous plant n
nem.: blattabwerfende Pflanze f, sommergrüne Pflanze f
- listopádni gòzd** -ega -a m **fitocen.** *gozd z drevesnimi vrstami, ki pred neugodnim obdobjem, sušnim ali mrzlim, odvržejo vse liste* **GL.:** trópski listopádni gòzd **PRIM.:** vednozelèni gòzd
ang.: deciduous forest n
nem.: laubabwerfender Wald m
- listopádni íglasti gòzd** -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *gozd v borealnem pasu severne poloble, v manjšem obsegu tudi v gorskih predelih južneje, ki ga sestavljajo različne vrste iz rodu macesen (Larix)* **PRIM.:** vednozelèni íglasti gòzd
ang.: deciduous coniferous forest n
nem.: sommergrüner Koniferen-Wald m
- listopádni kserofít** -ega -a m **ekol.** *lesnati kserofit tropsko-subtropskih območij, ki je z odmetavanjem listov prilagojen sušnemu obdobju, s čimer se zmanjša transpiracijska površina, npr. baobab (Adansonia digitata), nekatere vrste akacij (Acacia)* **PRIM.:** efemèrni kserofít, hemikserofít, poikilohídri kserofít, sklerofít, sukulèntni kserofít
ang.: deciduous xerophyte n
nem.: blattabwerfender Xerophyt m, sommergrüner Xerophyt m
- listopádni lístnati gòzd** -ega -ega -a m **fitocen.** *gozd, sestavljen iz listopadnih listnatih drevesnih vrst, ki v neugodnih rastnih razmerah odvržejo liste, npr. bukev (Fagus sylvatica), dob (Quercus robur), beli gaber (Carpinus betulus)*
ang.: deciduous broad-leaved forest n
nem.: laubabwerfender Laubwald m
- listopádni sklerofít** -ega -a m **ekol.** *lesnati sklerofit, ki zaradi nepopolne sklerofilne zgradbe ob dolgotrajni suši izgubi del listov ali večino listov, npr. brškin (Cistus)* **PRIM.:** afílني kserofít, stipakserofít, vednozelèni sklerofít
ang.: deciduous sclerophyte n
nem.: laubabwerfender Sklerophyt m
- listopádnost** -i ž **ekol.** *lastnost nekaterih rastlin, zlasti lesnatih, da se z odpadanjem listov prilagajajo neugodnim rastiščnim razmeram, npr. poletni suši ali zimski zmrzali, kot zaščita pred izsušitvijo*
ang.: deciduousness n

Oblika listnega vrha (izt.: listni vrh):

zašiljeni

priostreni

prisekano priostreni

koničasti

repati

podolgovato koničasti

resasti

ostnati

drobno ostnati

bodičasti

kaveljčasti

vitičasti

zaokroženi

prisekani

topi

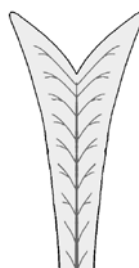
vdrti

izobljeni

trizobi

preklani

škrbinasti

- lišáji** -ev m mn. (Lichenes, Lichenophyta) **lihen.**, **sist.** sestavljeni simbiotski organizmi, ki tvorijo preprosto steljko, zgrajeni iz gliv (*Mycota*), predvsem zaprtotrošnic (*Ascomycota*), nepopolnih gliv (*Deuteromycota*), redkeje prostotrošnic (*Basidiomycota*) in zelenih alg ali cianobakterij (*Cyanobacteriota*)
ang.: lichens n pl.
nem.: Flechten f pl.
- lišájska kislína** -e -e ž **lihen.** kislina, ki jo izločajo lišajske steljke, npr. usninska, vulpinska, cetrarna kislina
ang.: lichen acid n
nem.: Flechtensäure f
- lišájska pokrôvnost** -e -i ž **lihen.** delež zastrtosti površine debel, vej, listov, tal, skal, ki jo pokriva lišaji
ang.: lichen cover n
nem.: Flechtendecke f
- lišájska praznína** -e -e ž **lihen.**, **ekol.** območje, kjer zaradi onesnaženosti zraka ali ekstremnih okoljskih razmer lišaji ne morejo uspevati, npr. večja urbana središča, okolica določenih industrijskih objektov, izredno temna in suha rastišča, močno presvetljena, vetrovna rastišča
ang.: lichen desert n
nem.: Flechtenwüste f
- lišájska simbiôza** -e -e ž **lihen.** simbioza med glivami in zelenimi algami ali cianobakterijami (*Cyanobacteriota*), ki gradijo lišaje **PRIM.:** baktérijska simbiôza, fikosimbiôza, mikoríza
ang.: lichen symbiosis n
nem.: Flechtensymbiose f
- lišájska snôv** -e snoví ž **lihen.** snov, ki je navadno sekundarni metabolit, tvorijo pa jo le lišaji, npr. atranorin, orcein
ang.: lichen substance n
nem.: Flechtenstoff m
- lišájska túndra** -e -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** predeli v pasu tundre, v katerih zaradi neugodnih razmer v pritalni vegetaciji uspevajo večinoma le lišaji **PRIM.:** gózdna túndra, mahôvna túndra, súbárktični gózd
ang.: lichen tundra n
nem.: Flechtentundra f
- lišájske álge** -ih álž ž mn. **lihen.** alge, ki gradijo steljko lišaja, npr. kokalne alge iz rodov *Trebouxia*, *Myrmecia*, nitaste alge iz rodov *Trentepohlia*, *Stichococcus*
ang.: lichen algae n pl.
nem.: Flechtenalgen f pl.
- lišájske glíve** -ih -ív -s mn. **mikol.**, **lihen.** → lihenizirane glíve
- lišájski škrób** -ega -a m **lihen.** → lihenín
- lišájsko barvílo** -ega -a s **lihen.** barvílo v steljkah lišajev, ki uravnava svetlobo fotobiontom in ima antibiotično funkcijo, lahko se uporablja za barvanje tkanin
ang.: lichen dye n
nem.: Flechtenfarbstoff m
- litobióm** -a m **biogeogr.** pedobióm, za katerega so značilna kamnita tla **PRIM.:** halobióm, helobióm, hidrobióm, psamobióm
ang.: lithobiome n
nem.: Lithobiom n
- litocísta** -e ž **cit.** povečana celica v epidermu, ki vsebuje cistolit **PRIM.:** cistolít
ang.: lithocist n
nem.: Lithozyste f
lat.: lithocysta f
- litorál** -a m **ekol.** jezersko dno v fotični coni, kjer jakost svetlobe še omogoča fotosintezo **GL.:** psamolitorál **PRIM.:** profundál
ang.: littoral n
nem.: Litoral n
- litosfêra** -e ž **ekol.** del Zemljinega površja, ki ga sestavljajo kamnine, primarni minerali **PRIM.:** pedosfêra
ang.: lithosphere n
nem.: Lithosphäre f
- litosól** -a m **ped.**, **ekol.** → kamníšče
- lizát** -a m **1.** fiziol. suspenzija razgrajenih, liziranih celic
2. fiziol. snov, ki se izloča iz korenin ob avtolizi celic
ang.: lysate n, lysigenic secret n
- lizikárpni ginécej** -ega -a m **organ.** cenokarpni ginecej, v katerem so septi reducirani v kolumelo, na kateri so nameščene semenske zasnove, npr. pri klinčnicah (*Caryophyllaceae*) **PRIM.:** parakárpni ginécej, psévdocenokárpni ginécej, sinkárpni ginécej
ang.: lysicarpous gynoecium n
nem.: lysikarpes Gynoecium n
lat.: gynaeceum lysicarpum n
- lizogéna žléza** -e -e ž **hist.** žleza, v kateri ob koncu njenega razvoja nastane lizogeni intercelular, napolnjen z železnim izločkom

ang.: lysigenous gland n

nem.: lysigene Drüse f

lizogéni intercelulár -ega -a m **hist.** *intercellular*, ki nastane z razgradnjo celic, zlasti žleznih, in navadno vsebuje njihove izločke, npr. v listih nekaterih rutičevk (*Rutaceae*) **PRIM.:** reksigéni intercelulár, shizogéni intercelulár

ang.: lysigenous intercellular space n

nem.: lysigene Interzellulare f

lizosóm -a m **cit.** *majhen*, z membrano obdan predelek v evkariontski celici, navadno s kislo vsebino, ki vsebuje encime za razgradnjo snovi, sprejetih s fagocitozo oz. poškodovanih ali odvečnih celičnih sestavin

ang.: lysosome n

nem.: Lysosom n

ljáno -a in **llano** -a [ljáno] m (šp.) **biogeogr.**, **fitocen.** savana v porečju Orinoka v Venezueli, po izvoru naravna ali antropogena, ki jo gradijo več metrov visoke trave, s posamičnimi listopadnimi drevesi ali brez drevja

ang.: llano n

nem.: Llano m

ljúdsko imé -ega -na s **sist.** ime rastline, ki se uporablja v določenem jeziku, narečju, npr. *trobentica* za rod jeglič (*Primula*), *narečno korček* za botanično navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*)

ang.: vernacular name n

nem.: Volksname m

llano -a [ljáno] m gl. ljáno

lobelín -a m **biokem.**, **fiziol.** *piperidinski alkaloid* v lobeliji (*Lobelia inflata*), ki deluje zaščitno, pri živalih in ljudeh spodbuja celično dihanje, v medicini pa se uporablja zlasti kot sredstvo proti dušenju in za odvajanje od zasvojenosti z drogami

ang.: lobeline n

nem.: Lobelin n

lobús -a m **lihen.** *robni*, zoženi del steljke pri listastih in nekaterih skorjastih lišajih

ang.: lobe n

nem.: Lobus m

locus classicus -- -- [lókus klásikus] m neskl. (lat.) **fitocen.** *nahajališče*, na katerem se določena vrsta prvič nabere in opiše v floristični literaturi **S:** locus typi

ang.: locus classicus

nem.: Locus classicus

locus typi -- -- [lókus típi] m neskl. **taks.** → locus classicus

ločítveno tkívo -ega -a s **hist.** *plast celic s tankimi celičnimi stenami na bazi pecljev cvetov, plodov, listov, ki se ob staranju organa razgradi, kar povzroči njihovo odpadanje* **S:** abszcizjska plást, abszcizjsko tkívo

ang.: abscission layer n

nem.: Trennschicht f, Trennungsgewebe n

lodíkula -e ž **organ.** vsaka od dveh struktur, ki obdajata plodnico v cvetu trav (*Poaceae*) **S:** lúskica

ang.: lodicule n

nem.: Grasblütenschüppchen n, Lodicula f

lat.: lodicula f

lóg -a m **fitocen.** *gozd ali grmišče na vlažnih, občasno poplavljenih obrežjih, ki ga sestavljajo zlasti jelša (*Alnus*), vrba (*Salix*), topol (*Populus*), jesen (*Fraxinus*)*

nem.: Auenwald m

logarítemska fáza rasti -e -e ž **algol.** *faza*, med katero se alge v zaključeni kulturi naglo množijo, tako da se njihovo število maksimalno poveča **PRIM.:** fáza mirovánja, fáza odmíranja, začétna fáza rasti

ang.: exponential phase n, log phase n

nem.: exponentielle Wachstumsphase f, Log-Phase f

lokálna značilnica -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, vezana na določeno združbo samo v manjšem delu njenega areala, kjer jo nakazuje, označuje* **PRIM.:** absolutna značilnica, regionalna značilnica

ang.: local character species n

nem.: lokale Charakterart f

lókasto prógasta ožiljenost -- -e -i ž **organ.** *progasta ožiljenost listne ploskve, pri kateri žile potekajo lokasto proti listnemu vrhu, npr. pri listih mnogih enokaličnic /Monocotyledoneae/* **S:** kamptodródna ožiljenost **GL.:** kampilodródna ožiljenost **PRIM.:** vzporédno prógasta ožiljenost

ang.: camptodrome venation n

nem.: Bogennervatur f

lat.: nervatio camptodroma f

lókul -a m **1. organ.** → predál plódnice

2. organ. → pelódna vréčka

3. mikol. *votlinica* v stromi askoma pri nekaterih zaprtotrošnjicah (*Ascomycota*)

- ang.:** locule n, locus n
nem.: Loculus m
lat.: loculus m
- 4. algol. votlinica** v plurilokularnem sporangiju pri rjavih algah (*Phaeophyceae*)
ang.: locule n
nem.: Loculus m
- lokulicidna glávica** -e -e ž **organ.** → predálasta glávica
- lókus** -a m **1. gen.** mesto na kromosomu, ki ga zaseda določen gen
ang.: locus n
nem.: Locus m
- 2. fitocen. nahajališče,** kjer raste določena rastlina
ang.: locus n
nem.: Locus m
- lomasóm** -a m **mikol.** vezikel, ki nastane z izbočenjem plazmaleme v glivni celici
ang.: lomasome n
nem.: Lomasom n
- loméntum** -a m **organ.** → členasti strók
- lopátičasti líst** -ega -a m **organ.** list z okroglasto, lopaticami podobno listno ploskvijo, ki klinasto prehaja v listni pecelj, npr. pri navadnem toliščaku (*Portulaca oleracea*)
ang.: spatulate leaf n
nem.: spachtelförmiges Blatt n
lat.: folium spathulatum n
- lopútasta glávica** -e -e ž **organ.** glávica, ki se odpira z vzdolžnimi loputami, npr. pri peruniki (*Iris*) **GL.:** lúsk, lúšček **PRIM.:** lúknjičasta glávica, pokrôvčkasta glávica, predálasta glávica, predálasto-pretínasta glávica, pretínasta glávica
ang.: valvate capsule n
nem.: valvate Kapsel f
- lóríka** -e ž **algol.** varovalni celulozni ovoj, odmaknjen od celice, ki je brez celične stene, katerega oblika je navadno pomemben taksonomski znak, npr. pri rodu *Dynobryon*
ang.: lorica n
nem.: Lorica f
- lótíčni systém** -ega -a m **ekol.** tekoče vode kot življenjski prostor
ang.: lotic system n
nem.: lotischer System m
- lovílni líst** -ega -a m **organ.** preobraženi list nekaterih mesojedih rastlin, oblikovan za lovljenje majhnih živali, zlasti žuželk, npr. list z lepljivimi tentakli pri rosiki (*Drosera*), z lepljivo listno površino pri mastnici (*Pinguicula*), z zapirajočimi se loputami pri venerini muholovki (*Dionaea*), z lovilnim vrčem pri vrčnici (*Nepenthes*) **GL.:** lovílni mešiček, lovílni vrč
ang.: trap leaf n
nem.: Fangblatt n
- lovílni mešiček** -ega -čka m **organ.** lovílni list, ki je spremenjen v vrečasto, mehurjasto oblikovano lovílno napravo, npr. pri mešinkah (*Utricularia*) **PRIM.:** lovílni vrč
ang.: trap bubble n
nem.: Fangblase f
lat.: utriculus m
- lovílni vrč** -ega -a m **organ.** lovílni list, pri katerem je vrhni del listne ploskve preoblikovan v vrčasto lovílno napravo, npr. pri vrčnici (*Nepenthes*) **PRIM.:** lovílni mešiček
ang.: pitcher n
nem.: Kannenfalle f
- LSD** -- [elesdê] m neskl. (nem. Lysergsäure-Diethylamid) krat. **biokem.** ↔ dietilamid lizêrgove kislíne
- lúbje** -a s **hist.** plast mrtvih tkiv na površini debel, korenin mnogih lesnatih rastlin, ki je sestavljena iz več peridermov in ostankov odmrle sekundarne skorje
ang.: outer bark n
nem.: Borke f, Rhytidom n
- lúknjičasta glávica** -e -e ž **organ.** glávica, ki se ob zrelosti semen odpira z luknjicami na vrhu, pod ostankom vratu pestiča ali zgornjega dela stene plodnice, npr. pri maku (*Papaver*), zajčkah (*Antirrhinum*), zvončici (*Campanula*) **S:** poricidna glávica **PRIM.:** lopútasta glávica, pokrôvčkasta glávica, predálasta glávica, predálasto-pretínasta glávica, pretínasta glávica
ang.: poricidal capsule n
nem.: Porenkapsel f
lat.: capsula poricida f, tretum n
- lúknjičavi kolénhím** -ega -a m **hist.** kolénhím, ki ga sestavljajo celice s shizogenimi intercelularji na stičiščih **PRIM.:** ploskôvni kolénhím, vogálni kolénhím
ang.: lacunar collenchyma n
nem.: Lückenkollenchym n
- lúmen** -mna m **palin.** površina posameznega broha pri retikulatnem pelodnem zrnu, ki jo omejuje mur

ang.: lumen n
nem.: Lumen n
lat.: lumen n

lupanín -a m **biokem.**, **fiziol.** *kinolizidinski alkaloid, ki je v semenu in vegetativnih delih volčjega boba (*Lupinus polyphyllus*) in nekaterih drugih metuljnic (*Fabaceae*) z obrambno funkcijo pred rastlinojedi*

ang.: lupanine n
nem.: Lupanin n

lúsk -a m **organ.** *lopustasta glavica, ki se razvije iz dvokarpelnega gineceja, se ob zrelosti vzdolžno odpira, pri čemer se po odprtju ohrani osrednji pretin s semeni na robu, njegova dolžina pa je večja od trikratne širine, značilna za mnoge križnice (*Brassicaceae*), npr. penušo (*Cardamine*) PRIM.: lúšček*

ang.: siliqne n
nem.: Schote f
lat.: siliqua f

lúska -e ž **organ.** *majhna, sploščena struktura, ki je izrastek epiderma ali nastane s preobrazbo organa, npr. lista, kratkega poganjka*

ang.: scale n
nem.: Schuppe f
lat.: squama f

lúskasti klobúk -ega -a m **mikol.** *klobuk z izraščeni luskami na površini, npr. pri luska-stem luknjičarju (*Polyporus squamosus*)*

ang.: scaled cap n
nem.: schuppiger Hut m

lúskasti lásek -ega -ska m **hist.** *sploščen večcelični lasek, sedeč ali pecljat, katerega rob je gladek ali nazobčan*

ang.: scale hair n
nem.: Schuppenhaar n
lat.: pilus squamosus m

lúskica -e ž **organ.** → lodíkula

luskolíst -a m **1. organ.** *dnični list luskastega videza, navadno zgrajen le iz listnega dna, brez klorofila, z različnimi funkcijami, npr. za shranjevanje založnih snovi, za zaščito rastnega vršička poganjka GL.: omesenéli luskolíst, varovalni luskolíst PRIM.: tegmènt*

ang.: scale leaf n
nem.: Schuppenblatt n
lat.: cataphyllum n

2. organ. *izsušeni list ali njegov del, ki ima zaščitno funkcijo*

lúšček -čka m **organ.** *lopustasta glavica, ki se razvije iz dvokarpelnega gineceja, se ob zrelosti vzdolžno odpira, pri čemer se po odprtju ohrani osrednji pretin s semeni na robu, njegova dolžina pa je manjša od trikratne širine, značilna za mnoge križnice (*Brassicaceae*), npr. plešča (*Capsella*), dragušo (*Draba*) PRIM.: lúsk*

ang.: silicle n
nem.: Schötchen n
lat.: silicula f

luteín -a m **biokem.**, **fiziol.** *ksantofil rumene barve v steljkah alg, listih, cvetovih višjih rastlin, ki deluje kot antensko barvilo v fotosintezi in kot barvilo cvetov, plodov pri kritosemenkah /Angiospermae/ PRIM.: anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kríptoksantín, krizoksantín, ksantín, peridinín, violaksantín, zeaksantín*

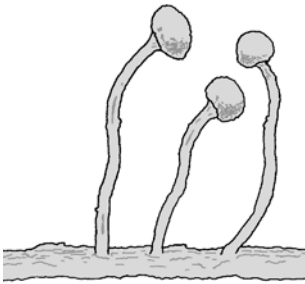
ang.: lutein n
nem.: Lutein n

M

macédij -a m **lihen.** *apotecij koniokarpnih lišajev, katerega trosovnica je pokrita s prašnatim ostankom askov in parafiz, npr. pri rodovih Calicium, Chaenotheca, Stenocybe*

ang.: mazaedium n

nem.: Mazaedium n

macedij

máčica -e ž **organ.** *pogosto viseče enostavno grozdasto socvetje z gibko socvetno osjo, na kateri so nameščeni sedeči, navadno enospolni cvetovi, npr. pri vrbi (Salix), moška socvetja pri leski (Corylus), jelši (Alnus), brezi (Betula), orehu (Juglans)* **S:** améntum, máčičasto socvetje **PRIM.:** betič, češúlja, glávica, grózd, klás, kobúl, kôšek

ang.: amentum n, catkin n

nem.: Amentum n, Kätzchen n

lat.: amentum n

máčičasto socvétje -ega -a s **organ.** → máčica

magnólijci -ev m mn. (Magnoliopsida) **bot., sist.** *razred semenk (Spermatophytina), pri katerih se semenske zasnove razvijajo v plodnici pestiča in je seme ob zrelosti obdano z osemenjem*

ang.: angiosperms n pl.

nem.: Angiospermen f pl.

mahálo -a s **organ.** *velik list, zlasti pri praprotilih (Filicophytina), palmah (Areaceae)* **S:** frónd

ang.: frond n

nem.: Wedel m

lat.: frons f

mahôvi -ôv m mn. /Bryophyta/ **bot., sist.** *organizacijski tip embriofitov /Embryophyta/ s heterofazno in heteromorfno metagenezo, pri katerih je gametofit samostojna avtotrofna generacija, pri rogovnjakih (Anthocerotophytina) in steljkastih jetrenjakih na stopnji tkivne steljke, pri listnatih mahovih (Bryophytina) in listnatih jetrenjakih podoben brstu, heterotrofni sporofit pa je prirasel na gametofit in prehransko trajno odvisen od njega* **GL.:** jetrenjáki, listnati mahôvi, rogovnjáki **PRIM.:** práprotnice, seménke

ang.: mosses n pl.

nem.: Moose n pl.

mahôvna túndra -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *predeli v pasu tundre, v katerih zaradi neugodnih razmer prevladujejo mahovi /Bryophyta/ in lišaji (Lichenes)* **PRIM.:** gózdna túndra, lišájška túndra, súbárktični gózd

ang.: mossstundra n

nem.: Moostundra f

mahôvni slôj -ega slôja m **fitocen.** *slój v gozdnem sestoji, ki ga sestavljajo mahovi /Bryophyta/*

ang.: moss layer n

nem.: Mossschicht f

makaronézijska flórna pôdrégija -e -e -e ž **fitogeogr.** *zahodni del makaronezijsko-mediteranske florne regije med Azori in Kanarskimi otoki z gozdovi lovorja kot značilnim tipom vegetacije* **PRIM.:** mediteránska flórna pôdrégija, súbmediteránska flórna pôdrégija

ang.: Macaronesian floral subregion n

nem.: makaronesische Florenunterregion f

makaronézijski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena na otokih zahodno od Pirenejskega polotoka in zahodne Afrike* **PRIM.:** mediteránsko-atlántski géoelemènt, mediteránsko-montánski géoelemènt, súbmediteránski géoelemènt

ang.: Macaronesian element n

nem.: makaronesisches Geoelement n

makaronézijsko-mediteránska flórna régija

-e -e -e ž **fitogeogr.** po H. Meuselu *južni del holarktične florne oblasti v makaronezijsko-sredozemskem območju med Azori in Kavkazom z vednozelenimi sklerofilnimi listnatimi gozdovi kot značilnim tipom vegetacije* **GL.:** makaronézijska flórna podrégija, mediteránska flórna podrégija, súbmediteránska flórna podrégija **PRIM.:** árktična flórna régija, boreálna flórna régija, orientálsko-turánska flórna régija, póntsko-júžnosibirská flórna régija, srednjeevrópska flórna régija

ang.: Macaronesian-Mediterranean floral region n

nem.: makaronesisch-mediterrane Florenregion f

mákija -e ž (ital. macchia) **biogeogr., fitocen.** *več metrov visoka grmovna vegetacija, ki je prva degradacijska stopnja vednozelenega sklerofilnega gozda v Sredozemlju, v kateri prevladujejo sklerofilne lesnate vrste, npr. črničevje (*Quercus ilex*), jagodičnica (*Arbutus unedo*), zelenika (*Phillyea latifolia*)* **GL.:** frigána, garíga, tomiljár **PRIM.:** čaparál, finbos, skráb

ang.: maquis n

nem.: Macchie f

mákrodisjúktni areál -ega -a m **fitogeogr.** *areál določenega rastlinskega taksona, katerega ločeni deli so na več celinah* **PRIM.:** bipolárni areál, cirkumpolárni areál, pántrópski areál

ang.: major disjunct area n

nem.: Großdisjunktion n

mákroelemènt -ènta m **fiziol. kemični element,** prisoten v rastlinskih tkivih v koncentracijah, navadno večjih od 30 mikromolov na gram suhe snovi, ki ga rastline potrebujejo v večjih količinah, npr. ogljik, kisik, vodik, dušik, kalij, kalcij, magnezij, fosfor, žveplo, železo **PRIM.:** mikroelemènt

ang.: macroelement n, macronutrient n

nem.: Makronährelement n

mákrofibríla -e ž **cit.** *snop vitih celuloznih mikrofibril v sekundarni celični steni* **PRIM.:** mífrofibríla

ang.: macrofibril n

nem.: Makrofibrille f

makrofít -a m **ekol.** → hidrofít

mákroglíve -ív ž mn. **mikol.** *glive z makroskop-*

sko velikimi trosnjaki **S:** mákromicéte **PRIM.:** mikroglíve

ang.: macrofungi n pl.

nem.: Großpilze m pl., Makromyzeten m pl.

mákrokonídij -a m **mikol.** *večji konidij pri glivah z različnimi konidiji, ki je pomemben sistematski znak, npr. pri rodu fuzarij (*Fusarium*)* **PRIM.:** míkrokonídij

ang.: macroconidium n

nem.: Makrokonidium n

lat.: macroconidium n

mákromicéte -ét ž mn. **mikol.** → mákroglíve

mákronutriènt -ènta m **fiziol., ekol.** *hranilna snov, ki jo rastline potrebujejo v večjih količinah, npr. fosfati, nitrati, sulfati* **PRIM.:** míkronutriènt

ang.: macronutrient n

nem.: Makronährstoff m

mákrosimbíónt -a m **fiziol., ekol.** *višja rastlina, ki je v simbiotskem odnosu z mikroorganizmom* **PRIM.:** míkrosimbíónt **PRIM. ŠE:** párasimbíónt

ang.: macrosymbiont n

nem.: Makrosymbiont m

mákrosklereída -e ž **hist.** *paličasto podaljšana sklereída, zlasti v ovojnicah semen in plodov, ki jim daje trdnost* **PRIM.:** ástrosklereída, bráhisklereída, ósteosklereída, rábdosklereída, tríhosklereída

ang.: macrosclereid n

nem.: Makrosklereide f

mákrospóra -e ž **1. razmn.** *večja mejospora pri heterospornih rastlinah, iz katere se razvije ženski gametofit* **S:** mégamejospóra **PRIM.:** míkrospóra

ang.: macrospore n

nem.: Großspore f, Makrospore f

lat.: macrospora f

2. mikol. *večji tros pri glivah, katerih trosi so različnih velikosti* **S:** mégaspóra **PRIM.:** míkrospóra

ang.: macrospore n

nem.: Makrospore f

lat.: macrospora f

mákrosporofil -a m **organ.** → mégasporofil

malakofilija -e ž **ekol.** *zoofilija, pri kateri pelod prenašajo polži* **S:** neustr. malakogamíja **PRIM.:** entomofilija, hiropterofilija, ornitofilija

ang.: malacophily n

- nem.:** Malakophylie f
lat.: malacophilia f
- malakofilna rastlina** -e -e ž **ekol.** lesnati kserofit z nežnejšimi, manj kseromorfno grajenimi listi, ki v sušnem obdobju izgubljajo veliko vode, prehodno venejo, lahko tudi propadejo, npr. brškin (*Cistus*), encelija (*Encelia farinosa*) **PRIM.:** sklerofilna rastlina
ang.: malacophilous plant n
nem.: malakophylle Pflanze f
- malakofilni cvét** -ega -a m **organ.** zoofilni cvet, ki ga oprahujejo polži, zato je pri tleh, mesnat in vsebuje hranilne snovi za privabljanje, npr. pri navadnem kopitniku (*Asarum europaeum*) **S:** neutr. malakogámni cvét **PRIM.:** entomofilni cvét, hiropterofilni cvét, ornitofilni cvét
ang.: malacophilous flower n
nem.: malacophile Blüte f
lat.: flos malacophilus m
- malakogamíja** -e ž **ekol.**, neutr. → malakofilija
- malakogámni cvét** -ega -a m **organ.**, neutr. → malakofilni cvét
- malát** -a m **biokem.**, **fiziol.** anion jabolčne kisline **PRIM.:** aspartát, oksálacetát
ang.: malate n
nem.: Malat n
- mála vrsta** -e -e ž **1. sist.** nesistematska, nenančno definirana kategorija, ki se obravnava kot vrsta ali pa kot vmesna kategorija med vrsto in podvrsto
ang.: microspecies n
nem.: Kleinart f, Mikrospezies f
- 2. sist.** posamezna vrsta, ki se uvršča v agregat
ang.: microspecies n
nem.: Kleinart f, Mikrospezies f
- malpígijeva célica** -e -e ž **hist.** → rábdosklereída
- maltóza** -e ž **biokem.** disaharid, sestavljen iz dveh molekul glukoze, ki je razgradni produkt škroba **S:** sládni sládkor
ang.: maltose n
nem.: Maltose f
- malvidín** -a m **biokem.**, **fiziol.** antocianidin rožnate, škrlatne barve, ki je v cvetovih mnogih rastlin, npr. slezenovca (*Malva*) **PRIM.:** cianidín, delfinidín, pelargonidín, peonidín
ang.: malvidin n
nem.: Malvidin n
- manán** -a m **biokem.**, **fiziol.** založni ali strukturalni polisaharid, sestavljen iz manoze, ki je sestavina matriksa celične stene, npr. iglavcev (*Coniferopsida*), endosperma nekaterih semen in nabreklijiva sestavina celične stene pri nekaterih algah
ang.: mannan n
nem.: Mannan n
- mangróve** -ôv ž mn. **biogeogr.**, **fitocen.** slanoljubna gozdna ali grmovna vegetacija v tropskih predelih ob rečnih ustjih in v zaprtih lagunah blizu morja, za katero so značilne lesnate vrste, npr. iz rodov *Rhizophora*, *Avicennia*, *Sonneratia* **S:** mangróvski gózd
ang.: mangrove n, mangrove forest n
nem.: Mangrove f
- mangróvski gózd** -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** → mangróve
- manitól** -a m **algol.** polimerizirani alkoholni derivat manoze ali fruktoze, ki ga kot založno snov tvorijo nekatere alge /*Algae*/, npr. rjave alge (*Phaeophyceae*)
ang.: mannitol n
nem.: Mannitol n
- manóza** -e ž **biokem.** aldoza iz šestih atomov ogljika, ki je sestavina glikopeptidov, polisaharidov v matriksu celične stene
ang.: mannose n
nem.: Mannose f
- manšétasti sorálíj** -ega -a m **lihen.** soralij, ki nastane na manšetastem izrastku lišajske steljke, npr. pri vrsti *Menegazzia terebrata*
ang.: cuff-shaped soralium n
- marátovke** -vk ž mn. (*Marattiophytina*) **bot.**, **sist.** podobno streptofitov (*Streptophyta*), ki obsega izvirne praprotnice /*Pteridophyta*/ z evsporangijem, maloštevilni recentni predstavniki imajo velike, večkrat sestavljene, odprto ožiljene liste, z dvema prilistoma v mladosti, evsporangiji so prosti ali zrasli v posamične sinangije ali združene v soruse, predkal je dolgoživa, z endofitno mikorizo **PRIM.:** lisičjakovci, práproti, présličnice, prótovci
ang.: marattiophytines n pl.
nem.: Marattiophytinen f pl.
- marginálna placentácia** -e -e ž **organ.** placentacija, pri kateri so semenske zasnove namoščene na robovih zraslega plodnega lista

v enopredalasti plodnici enostavnega pestiča, npr. pri metuljnicah (*Fabaceae*) **PRIM.:** aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálna placentácija, apikálno-aksilárna placentácija, bazálna placentácija, centrálna placentácija, laminálna placentácija, parietálna placentácija, septátno-parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija
ang.: marginal placentation n
nem.: marginale Plazentation f
lat.: placentatio marginalis f

marginálna rás lísta -e rásiti -- ž **fiziol., morfol.**
 → róbna rás lísta

mastigonéma -e ž **biol.** togemu lasku podoben izrastek na bičku zoospor
ang.: mastigoneme n

nem.: Flimmer m, Mastigoneme f

maščóbna vakuóla -e -e ž **cit.** vakuola, ki vsebuje maščobe, olja kot založne snovi
ang.: lipid vacuole n
nem.: Fettvakuole f

materínska célica -e -e ž **razmn.** celica, iz katere z delitvami nastajajo nove celice, ki je navadno izvorna celica za določeno strukturo, npr. režo, lasek, embrionalno vrečko **GL.:** floémska materínska célica, ksilémska materínska célica **PRIM.:** hčerínska célica
ang.: mother cell n
nem.: Mutterzelle f

mátična kamnína -e -e ž **ped., ekol.** trdna mineralna podlaga, iz katere med genezo tal nastajajo in se razvijajo tla
ang.: parent material n, parent rock n
nem.: Muttergestein n

mátična kultúra -e -e ž **biotehn., mikrobiol.** izhodiščna kultura mikroorganizma, iz katere se jemljejo vcepki za nadaljnjo uporabo
ang.: stock culture n
nem.: Kulturstamm m, Mutterkultur f

mátična rastlína -e -e ž **1. agr.** rastlina, iz katere pri razmnoževanju nastajajo nove rastline
ang.: mother plant n
nem.: Mutterpflanze f
2. agr., biotehn. rastlina, katere deli se jemljejo za vegetativno razmnoževanje rastlin, npr. cepiči, potaknjenci, deli gomoljev, korenin
ang.: parent plant n, parent stock n
nem.: Mutterpflanze f

matorál -a m **biogeogr., fitocen.** vednozelená sklerofilna grmovná vegetácija v predelih s poletnim sušnim obdobjem, ki nastane navadno po uničenju prvotnih vednozelenih sklerofilnih gozdov **GL.:** čaparál, finbos, mákija, skráb
ang.: matorral n
nem.: Matorral f

mátriiks -a m **1. cit.** → hondrioplázma
2. cit. sestavina celice, organela, ki jo sestavljajo manjše molekule, navadno raztopljene v vodi, v katero so vključene večje strukture, npr. matriks mitohondrija, matriks celične stene

ang.: matrix n

nem.: Matrix f

lat.: matrix f

3. mikol. sluzasta snov, v kateri nastanejo nekateri konidiji ali nekatere askospore, ki vpliva na razširjanje, preživetje ali kalitev

ang.: matrix n

nem.: Matrix f

lat.: matrix f

mátriiks celične sténe -a -- -- m **cit.** sestavina celične stene rastlin in gliv, ki jo gradijo nižjemolekularne organske spojine, suspendirane v vodi, npr. pektini, hemiceluloze, nekateri sekundarni metaboliti, v katero je vključena fibrilarno urejena celuloza pri rastlinah oziroma hitin pri glivah
ang.: cell wall matrix n
nem.: Zellwandmatrix f

mátriiksna vóda v célici -e -e -- -- ž **fiziol., ekol.** → hidratacijska vóda

mátriiksni potenciál célice -ega -a -- m **fiziol., ekol.** razlika v prosti energiji kemično čiste vode in vode, vezane na različne površine netopnih hidrofilnih sestavin v celici, npr. na celično steno, koloide, membrane, s čimer se zmanjšuje njena prosta energija oziroma njena dostopnost za vključevanje v kemične procese, transport **PRIM.:** osmótski potenciál célice (1), tláčni potenciál celice (1)
ang.: cell matrix potential n
nem.: matrikales Zellpotenzial n

mátriiksni potenciál tál -ega -a -- m **ekol., ped.** komponenta vodnega potenciala tal, ki se kaže kot zmanjšanje proste energije vode zaradi vezave na površino netopnih hidrofilnih sestavin tal, npr. na huminske kisline, glino, koloide, s

 imer se zmanjša dostopnost za vključevanje v različne procese, gibanje vode

ang.: soil matrix potential n

nem.: Bodenmatrixpotenzial n

m atriks primárne c elil ne st ne -a -- -- -- m

cit. *osnovna sestavina primarne celične stene, zlasti pektini in hemiceluloze, v katero so vložena celulozna vlakna PRIM.:* m atriks sekundárne c elil ne st ne

ang.: primary cell wall matrix n

nem.: Prim rzellwandmatrix n

m atriks sekundárne c elil ne st ne -a -- -- --

m cit. *osnovna sestavina sekundarne celične stene, zlasti pektini in hemiceluloze, v katero so urejeno vložena celulozna vlakna PRIM.:*

m atriks primárne c elil ne st ne

ang.: secondary cell wall matrix n

nem.: Sekund rzellwandmatrix n

m  casti list -ega -a m organ. *meču podoben, od strani mo no splošen list brez peclja, ki je obrnjen proti stebelu z ozko stranjo, npr. pri me kih (*Gladiolus*), perunikah (*Iris*) S:* ensiformni list

ang.: ensiform leaf n, sword-shaped leaf n

nem.: schwertf rmiges Blatt n

lat.: folium ensiforme n

medcelil ni pr stor -ega prostóra m hist. → intercelulár

medéna  stna -e -e   organ. *navadno največji, srednji list v notranjem krogu monosimetri nega perigona pri kukavičevkah (*Orchidaceae*), ki ima spredaj navadno navzdol usmerjeno, različno oblikovano in obarvano ploskev, v zadnjem delu pa se pri večini vrst podal uje v ostrogo*

ang.: labellum n

nem.: Honiglippe f, Labellum n

lat.: labellum n

medicína -e   biokem., fiziol. *sladka tekočina, ki jo medovniki izločajo v cvetu za privabljanje opa evalcev, na drugih delih rastline pa za privabljanje živali, npr. mravelj, ki rastlino varujejo S:* nektar

ang.: nectar n

nem.: Honigsaft m, Nektar m

lat.: nectar n

médij -a m biotehn. → goj  e

mediteránska flórna p dr gija -e -e -e   fito-

geogr. * ir i ali ožji obalni predel Sredozemlja z vednozeleno sklerofilno vegetacijo PRIM.:* makaronézijska flórna p dr gija, s bmediter nska flórna p dr gija

ang.: Mediterranean floral subregion n

nem.: mediterrane Florenunterregion f

mediteránski g oelem nt -ega - nta m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je razširjena v celotnem mediteranskem območju S:* evrimediter nski g oelem nt

GL.: makaronézijski g oelem nt, mediteránsko-atlántski g oelem nt, mediteránsko-montánski g oelem nt, s bmediter nski g oelem nt

PRIM.:  rktični g oelem nt, boreálni g oelem nt, póntski g oelem nt, sr dnjeevropski g oelem nt, turánski g oelem nt

ang.: Mediterranean element n

nem.: mediterranes Geoelement n

mediteránsko-atlántski g oelem nt -ega

- nta m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je razširjena zlasti v mediteranskih, deloma tudi atlantskih območjih Evrope PRIM.:* makaronézijski g oelem nt, mediteránsko-montánski g oelem nt, s bmediter nski g oelem nt

ang.: Mediterranean-Atlantic element n

nem.: mediterran-atlantisches Geoelement n

mediteránsko-montánski g oelem nt -ega

- nta m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je razširjena v sredogorskem vegetacijskem pasu mediteranskega območja PRIM.:* makaronézijski g oelem nt, mediteránsko-atlántski g oelem nt, s bmediter nski g oelem nt

ang.: Mediterranean-montane element n

nem.: mediterran-montanes Geoelement n

medled na dóba -e -e   geol. → interglaciál

medn arodni k odeks botánične nomenklatur  -ega -a -- -- m

K: ICBN *sist. mednarodni kodeks s pravili in priporočili za znanstveno poimenovanje rastlin in gliv, ki ga izdaja, posodablja mednarodno združenje za taksonomijo rastlin*

ang.: International Code of Botanical Nomenclature n, abb. ICBN

nem.: Internationaler Code der Botanischen Nomenklatur m, abb. ICBN

medn arodni k odeks fitocenolóške nomenklatur  -ega -a -- -- m

K: ICPN *sinsist. mednarodni kodeks s pravili in priporočili za znanstveno poimenovanje sintaksonov, ki ga*

izdaja, posodablja mednarodno združenje za preučevanje vegetacije

ang.: International Code of Phytosociological Nomenclature n, abb. ICPN

nem.: Internationaler Code der Pflanzensoziologischen Nomenklatur m, abb. ICPN

mednáradni kódeks poimenovanja gojênih

rastlín -ega -a -- -- m **K:** ICNCP *sist. mednarodni kodeks s pravili in priporočili za znanstveno poimenovanje gojenih rastlin, ki ga izdaja, posodablja mednarodno združenje za hortikulturo*

ang.: International Code of Nomenclature for Cultivated Plants n, abb. ICNCP

nem.: Internationaler Code der Nomenklatur der Kulturpflanzen m, abb. ICNCP

medôvna žléza -e -e ž **organ.** → medôvnik

medôvnik -a m **organ.** *večcelična žleza, ki izloča medičino, povezana s floemom žile v organu, npr. v cvetovih ali na drugih delih rastline* **S:** medôvna žléza, nektariálna žléza, nektarij **GL.:** cvétni medôvnik, izvencvétni medôvnik

ang.: nectary n, nectary gland n

nem.: HonigrüÙe f, NektardrüÙe f, Nektarium n

lat.: glandula nectarifera f, nectarium n

medôvni list -ega -a m **organ.** *list cvetnega odevala, na katerem je medovnik, npr. pri vrstah iz družin zlatičevk (Ranunculaceae), češminovk (Berberidaceae)* **S:** nektariální list

ang.: honey leaf n, nectariferous leaf n

nem.: Honigblatt n, Nektarblatt n

lat.: folium nectariferum n

medúla -e ž **lihen.** *rahel splet hif navadno v sredini steljke listastih in grmičastih lišajev, brez fotobiontov*

ang.: medulla n

nem.: Medulla f

lat.: medulla f

medulárna primárna debelítev -e -e -tve ž **fiziol.**, **morfol.** *primarna debelítev, pri kateri se celice centralnega stržena v stebli in korenini delijo in povečujejo, npr. pri sagovcih (Cycadopsida), nekaterih kritosemenkah (Angiospermae)* **PRIM.:** kambiálna primárna debelítev, kortikálna primárna debelítev

ang.: medullary primary thickening n

nem.: medulláres Dickenwachstum n

medvrstna konkurénca -e -e ž **fiziol.**, **ekol.** *konkurénca med različnimi rastlinskimi vrsta-*

mi na rastišču **S:** interspécijska konkurénca

PRIM.: znótrajvrstna konkurénca

ang.: interspecific competition n

nem.: interspezifische Konkurrenz f

medžílíni kámbij -ega -a m **hist.** *sekundarni meristem, ki nastane iz parenhima primarnih strženovih travok in je del prevodnega kambija* **S:** interfascikulárni kámbij

ang.: interfascicular cambium n

nem.: Interfaszikularkambium n

lat.: cambium interfasciculare n

megacístá -e ž **mikol.** *diploidna celica pri spolnem razmnoževanju nekaterih akrasidov (Acrasiobionta), ki nastane z združitvijo haploidnih ameb agregacijskega plazmodija*

ang.: megacyst n

nem.: Megazyste f

mégafanerofit -a m **ekol.** *drevo ali višja ovi-jalka, katere brsti, zaščiteni z luskolisti, so nameščeni najmanj 5 m nad tlemi* **PRIM.:** nánofanerofit

ang.: megaphanerophyte n

nem.: Makrophanerophyt m

megafil -a m **organ.** *navadno večji, členjeni list semenk (Spermatophytina), praproti (Filicophytina), ki ima večje število listnih žil ali je razvejeno ožiljen* **PRIM.:** mikrofil

ang.: megaphyll n

nem.: Megaphyll n

mégagametofít -a m **organ.** → embrionálna vréčka

mégamejospóra -e ž **razmn.** → mákrospóra (1)

mégaprotálíj -a m **organ.** *protalij heterospor-nih praprotnic (Pteridophyta), ki se razvije iz makrospore in nosi arhegonije* **PRIM.:** mikroprotálíj

ang.: megaprothallium n

nem.: Makroprothallium n, Megaprothallium n

lat.: megaprothallium n

mégaspóra -e ž **mikol.** → mákrospóra (2)

mégasporángíj -a m **organ.** *sporangij pri heterospor-nih praprotnicah (Pteridophyta), v katerem nastajajo po mejotski delitvi makrospore, iz katerih se razvije megaprotalij* **PRIM.:** mikrosporángíj

ang.: macrosporangium n, megasporangium n

nem.: Makrosporangium n, Megasporangium n

lat.: macrosporangium n, megasporangium n

- mégasporofil** -a m **organ.** *sporofil pri nekaterih praprotnicah /Pteridophyta/, ki nosi megasporangije, npr. pri alpski drežici (Selaginella selaginoides), pri vodnih praprotnih (Hydropteridae)* **S:** mákrosporofil **PRIM.:** mikrosporofil
ang.: macrosporophyll n, megasporophyll n
nem.: Makrosporophyll n, Megasporophyll n
lat.: megasporophyllum n
- megatêrmna rastlina** -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki uspeva v območjih s srednjo letno temperaturo nad 20 °C* **PRIM.:** hekistotêrmna rastlina, mezotêrmna rastlina, mikrotêrmna rastlina
ang.: megatherm plant n
nem.: megatherme Pflanze f
- mehánska penetrácija** -e -e ž **fiziol., mikol.** *penetracija glive v rastlino, pri čemer mehansko predre kutikulo in celično steno rastline, npr. penetracija jablanovega škrupla (Venturina inaequalis)* **PRIM.:** encímska penetrácija
ang.: mechanical penetration n
nem.: mechanische Penetration f
- mehánski dejávník** -ega -a m **ekol.** *okoljski dejavnik abiotskega, biotskega izvora, ki na rastlino vpliva destruktivno, npr. ogenj, sneg, žled* **GL.:** kôšnja, páša **GL. ŠE:** snegolòm, vetrolòm **PRIM.:** kémični dejávník, sévanje Sonca, temperatúra, vlážnost
ang.: mechanical factor n
nem.: mechanischer Faktor m
- mehánski strés** -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres zaradi mehanskih okoljskih dejavnikov, npr. vetra, snega, toka vode, ki rastlini povzročajo mehanske poškodbe* **PRIM.:** kémični strés, osmótski strés, poplávní strés, súšni strés, svetlòbni strés, temperatúrni strés, UV-strés
ang.: mechanical stress n
nem.: mechanischer Stress m
- mehánsko gibanje** -ega -a s **fiziol., ekol.** *gibanje delov rastlin, gliv, ki nastane zaradi strukturnih lastnosti mrtvih delov tkiv, celic, npr. spremembe notranjih napetosti zaradi izsušitve, nabrekanja* **GL.:** eksplozijsko gibanje, higroskópsko gibanje, kohezijsko gibanje **PRIM.:** nastíja, taksíja, tropízem
ang.: mechanical movement n
nem.: mechanische Bewegung f
- mehánsko tkívo** -ega -a s **hist.** → opórno tkívo
- mêhki lés** -ega lesá m **les.** *les nekaterih iglavcev in nekaterih listavcev, npr. vrb, topolov, lip, ki se zaradi manjše trdote lažje obdeluje, izdelki pa se hitreje obrabijo* **PRIM.:** trdi lés
ang.: soft wood n
nem.: Weichholz n
- mêhko líčje** -ega -a s **hist.** *del líčja, ki ga sestavljajo večinoma prevajalne in parenhimske celice* **PRIM.:** trdo líčje
ang.: soft bast n
nem.: Weichbast m
- mêhko líkovo vláknó** -ega -ega -a s **hist.** *prozenhimske celice v líčju, ki imajo prevajalno funkcijo, npr. sitke, sitaste celice* **PRIM.:** trdo líkovo vláknó
ang.: soft bast fibre n
nem.: Weichbastfaser f
- meiospóra** -e ž **gl.** mejospóra
- meiosporángij** -a m **gl.** mejosporángij
- meiosporocísta** -e ž **gl.** mejosporocísta
- mejíca** -e ž **biogeogr., ekol.** → omêjek
- mêjna célica** -e -e ž **biol.** *brezbarvna ali rumenkasta bazalna celica mnogih nitastih cianobakterij (Cyanobacteriota), ki je s plazmodezmami povezana s sosednjimi celicami*
ang.: boundary cell n
nem.: Grenzzelle f
- mêjna plást** -e plastí ž **ekol.** *nekaj deset mikrometrov debela plast zraka ali vode tik ob površini rastline, v kateri se razmere za difuzijo vodne pare in plinov razlikujejo od razmer v okolnem ozračju ali vodi* **GL. ŠE:** klíma mêjne plastí, prevódnost mêjne plastí, upórnost mêjne plastí
ang.: boundary layer n
nem.: Grenzschicht f
- mêjna plazmolíza** -e -e ž **fiziol., ekol.** *začetek plazmolize celice v nekoliko hipertoničnem okolju, ko prične plazmalema odstopati od celične stene zaradi izhajanja vode iz celice in hkratnega zmanjševanja volumna protoplasta*
ang.: incipient plasmolysis n
nem.: Grenzplasmolise f
- mejospóra** -e tudi meiospóra -e ž **1. razmn.** *haploidna celica pri višjih rastlinah, iz katere se razvije gametofit, nastane pa z mejozo iz arhespora v sporangiju praprotnic /Pteri-*

dophyta/ in mahov /Bryophyta/, v prašnicah in semenski zasnovi pri semenkah (Spermatophytina) GL.: mákrospóra, mikrospóra

ang.: meiospore n

nem.: Meiospore f

2. mikol., algol. tros, ki nastane pri glivah (Mycota) in algah v mejozi v mejosporocisti, npr. askospóra, bazidiospóra, haploidni trosi, ki nastajajo v sporofitu alg /Algae/ GL.: askospóra, bazidiospóra, eksogéna mejospóra, endogéna mejospóra

ang.: meiospore n

nem.: Meiospore f

mejosporángij -a tudi meiosporángij -a m mikol., algol. → mejosporocista

mejosporocista -e tudi meiosporocista -e ž mikol., algol. *diploidna enocelična sporocista z debelo steno, v kateri nastajajo mejospore, značilna za nekatere glive, alge S: mejosporángij*

ang.: meiosporangium n

nem.: Meiosporozyste f

mejótska apogamija -e -e ž razmn. *apogamija, glede na vrsto jedrne delitve, pri kateri nastanejo celice, iz katerih se razvije embrio PRIM.: generativna apogamija, haploidna apogamija*

ang.: meiotic apogamy n

nem.: meiotische Apogamie f

mejótska diplosporija -e -e ž razmn. *diplosporija, pri kateri se embrionalna vrečka razvije iz arhespora z mejozo, ki poteka tako, da se na koncu namesto običajnega haploidnega jedra znova vzpostavi diploidno jedro makrospore PRIM.: mitótska diplosporija*

ang.: meiotic diplospory n

nem.: meiotische Diplosporie f

mejótsko síto -ega -a s **1. gen. mehanizem, s katerim potek mejoze preprečuje obstanek poškodovanih kromosomov tako, da mejoza poteka normalno le v celicah ali enoceličnih organizmih brez večjih kromosomskih poškodb**

ang.: meiotic sieve n

nem.: meiotisches Sieb n

2. gen. mehanizem metageneze pri negibljivih organizmih, kjer v haploidni fazi življenjskega kroga osebk z genskimi okvarami ne preživijo

ang.: meiotic sieve n

nem.: meiotisches Sieb n

mejóza -e ž cit., gen. *dve zaporedni jedrni delitvi evkariontske celice, v kateri poteka rekombinacija DNK in se število kromosomov zmanjša na polovico, pri čemer nastanejo pri organizmih brez metageneze gamete, pri organizmih z metagenezo pa mejospore S: redukcijska delitev GL.: mejóza I, mejóza II*

ang.: meiosis n

nem.: Meiose f

mejóza I -e -- [êna] ž cit., gen. *prva od dveh zaporednih jedrnih delitev v mejozi evkariontske celice, v kateri poteka rekombinacija DNK v profazi, v anafazi pa niti delitvenega vretena ločijo homologne kromosome materinske celice, zaradi česar imata hčerinski jedri polovično število kromosomov materinskega jedra GL.: anafáza (2), metafáza (2), profáza (2), telofáza (2) PRIM.: mejóza II, mitóza*

ang.: meiosis I n

nem.: Meiose I f

mejóza II -e -- [dvé] ž cit., gen. *druga od dveh zaporednih jedrnih delitev v mejozi evkariontske celice, ki poteka kot mitóza brez vmesne faze sinteze DNK v interkinezi, zaradi česar nastanejo štiri hčerinske celice s polovičnim številom kromosomov materinske celice S: zóritvena delitev PRIM.: mejóza I*

ang.: meiosis II n

nem.: Meiose II f

melanín -a m mikol. *barvilo črne ali temno rjave barve, ki obarva različne dele gliv, npr. trose, sklerocije, stromo*

ang.: melanin n

nem.: Melanin n

melása -e ž biotehn. *viskozen, temnorjav nekristaliziran sirup, nastal pri proizvodnji sladkorja iz sladkorne pese ali sladkornega trsa, ki vsebuje okrog 50 % sladkorja in se uporablja kot gojišče v mnogih biotehnoških postopkih, npr. pri proizvodnji pekovskega kvasa, etanola, citronske kisline, ruma*

ang.: molasses n pl.

nem.: Melasse f

Melerjeva reakcija -e -e tudi melerjeva reakcija -e -e [mélérjeva] ž fiziol. → psévdociklíčni fótoelektrónski transpórt

melíšče -a s **1. biogeogr. habitatni tip na pobočjih**

z ustaljenim ali neustaljenim gruščem, najpogosteje v subalpinskem in alpinskem pasu, za katerega so značilne zlasti vrste z močno razvejenim koreniniskim sistemom, npr. iz rodov mošnjak (Thlaspi), madronščica (Linaria), mak (Papaver), kislica (Rumex), krvomočnica (Geranium)

ang.: scree n

nem.: Geröll n

2. ekol. biotop na pobočjih z ustaljenim ali neustaljenim gruščem, z malo prsti, za katerega so značilne specifične življenjske razmere, npr. velika temperaturna nihanja, majhna vlažnost

ang.: scree n

nem.: Geröll n

melitofilija -e ž ekol. zoofilija, pri kateri pelod prenašajo čebele, čmrlji **S:** neustr. melitogamija

PRIM.: kantarofilija, miofilija, mirmekofilija, psihofilija, sfingofilija

ang.: melittophil n

nem.: Melittophylie f

melitofilni cvét -ega -a m organ. entomofilni cvet, ki ga oprasujejo čebele, čmrlji, zato izloča medičino in ima hranilen pelod **S:** neustr. melitogámni cvét **PRIM.:** kantarofilni cvét, miofilni cvét, mirmekofilni cvét, psihofilni cvét, sfingofilni cvét

ang.: melittophilous flower n

nem.: Bienenblüte f, melittophile Blüte f

lat.: flos melittophilus m

melitogamija -e ž ekol., neustr. → melitofilija

melitogámni cvét -ega -a m organ., neustr. → melitofilni cvét

membrána -e ž cit. ↔ biómembrána

membrána diktiosóma -e -- ž cit. → membrána Golgijevega aparáta

membrána éndoplázemskega retikla -e -- -- ž cit. membrana, ki obdaja cisterne endoplazemskega retikla, ločuje citosol od intracisternalne vsebine in je del sistema notranjih membran

membrána Golgijevega aparáta -e -- -- tudi membrána golgijevega aparáta -e -- -- [góldžijevega] m cit. membrana, ki obdaja cisterne in vezikle Golgijevega aparata in je del sistema notranjih membran **S:** membrána diktiosóma

membrána mikrotelása -e -- ž cit. membrana, ki obdaja mikrotelo in je del sistema notranjih membran

membránska protoplázemska diferenciacija -e -e -e ž cit. protoplazemska diferenciacija v evkariontski celici, pri kateri so molekule maščob in proteinov urejene v membrane **PRIM.:** cévasta protoplázemska diferenciacija, króglasta protoplázemska diferenciacija, nitasta protoplázemska diferenciacija

membránski transpórt -ega -a m fiziol. transport snovi, energije, dražljajev po membrani, skozi njo, npr. osmoza **GL.:** aktivni transpórt, pasívni transpórt

ang.: membrane transport n

nem.: Membrantransport m

Mendlovo pravílo -ega -a [méndlovo] s biol. → Mendlov zákon

Mendlov zákon -ega zakóna [méndlov] m biol. osnovna pravila o dedovanju znakov pri spolnem razmnoževanju evkariontov (Eukarya), ki jih je postavil Gregor Mendel **S:** Mendlovo pravílo **GL.:** drúgi Mendlov zákon, pívi Mendlov zákon, trétji Mendlov zákon

ang.: Mendel's law n

nem.: Mendelsche Regel f

menjáva generácijskega -e -- ž razmn. → metagenéza **mentól** -a m fiziol. monoterpen v eteričnem olju poprove mete (Mentha x piperita), ki štíti pred rastlinojedi in patogeni, ima antiseptično delovanje, zaradi česar se uporablja kot naravna aromatična snov v živilstvu, kozmetiki

ang.: menthol n

nem.: Menthol n

meridionálni rastlínski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. rastlinski pas, ki obsega del holarktike južno od temperatnega in submeridionalnega rastlinskega pasu, za katerega je v Sredozemlju značilna vednozeleno sklerofilna vegetacija, na skrajnem jugovzhodu Evrope pa polpuščavsko rastlinstvo **PRIM.:** árktični rastlínski pás, boreálni rastlínski pás, súbmeridionálni rastlínski pás, súbtrópski rastlínski pás, temperátni rastlínski pás, trópski rastlínski pás

ang.: meridional floral zone n

nem.: meridionale Florenzone f

merikárp -a m organ. vsak od dveh ali več plodičev, na katere razpade pokovec, npr. pri kobulnicah (Apiaceae), javorju (Acer), slezenovcu (Malva)

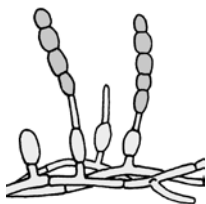
ang.: mericarp n
nem.: Merikarp n, Merikarpium n
lat.: mericarpium n

meristém -a m **hist.** tkivo iz celic, trajno sposobnih za mitotsko delitev, kar omogoča rast rastline **S:** embrionalno tkivo, tvorno tkivo, zadržno tkivo

ang.: meristem n
nem.: Meristem n
lat.: meristema n

meristémartrokonidij -a m **mikol.** po talični konidiogenezi iz ene meristemske celice bazipetalno nastale nerazvejene verižice konidijev, npr. pri rodu *Oidium*, *ecidiospore* pri redu *Pucciniales*

ang.: meristem arthrospore n
nem.: Meristemarthrokonidium n, Meristemarthrospore f
lat.: meristemarthrospora f

meristemarthrokonidiji

meristemoid -a m **hist.** meristemsko tkivo, ki se v celoti diferencira v trajno tkivo ali organ, npr. cvetne, listne zasnove, zarodne celice rež, žlez, laskov

ang.: meristemoid n
nem.: Meristemoid n

meristemska kultura -e -e ž **biotehn.** → kultura meristéma

merkaptán -a m **fiziol.** hlapni sekundarni metabolit v čebuli (*Allium cepa*), česnu (*Allium sativum*), zelju (*Brassica oleracea*), ki vsebuje žveplo

ang.: mercaptan n
nem.: Merkaptan n

meromíktično jézero -ega -a s **ekol.** jezero, v katerem navpično kroženje vode sega le do monimolimnijskega sloja, ne pa do dna **PRIM.:** amíktično jézero, dimíktično jézero, holomíktično jézero, monomíktično jézero, oligomíktično jézero, polimíktično jézero

ang.: meromictic lake n
nem.: meromiktischer See m

merospóra -e ž **mikol.** tros, ki nastane v merosporocisti

ang.: merospore n
nem.: Merospore f
lat.: merospora f

merosporángij -a m **mikol.** → merosporocista
merosporocista -e ž **mikol.** izrastek nabreklega konca sporocistofora, v katerem nastajajo v nizih sporangiospore, npr. pri jarmastih glivah (*Zygomycota*) iz rodov *Piptocephalis*, *Syncephalastrum*, *Syncephalis* **S:** merosporángij

ang.: merosporangium n
nem.: Merosporozyste f
lat.: merosporocysta f

meskalín -a m **biokem., fiziol.** fenilaminski alkaloid v nekaterih vrstah kaktusov, npr. *Lophophora williamsii*, ki štiti pred rastlinojedi in patogeni, pri ljudeh pa deluje halucinogeno

ang.: mescaline n
nem.: Mescaline n

mesnáta korenína -e -e ž **organ.** valjasta, nekoliko odebeljena založna korenina, npr. pri navadni kalužnici (*Caltha palustris*)

ang.: fleshy root n
nem.: fleischige Wurzel f

mesojéda rastlína -e -e ž **ekol.** rastlina, ki z različno oblikovanimi lovilnimi napravami lovi majhne živali, zlasti žuželke, redko majhne sesalce, ptiče, in jih prebavlja, da dobi predvsem manjkajoča kemična elementa fosfor in dušik, npr. vrčnica (*Nepenthes*), mešinka (*Utricularia*), rosika (*Drosera*), muholovka (*Dionea*) **S:** karnivorna rastlina, žužkojéda rastlina **GL. ŠE:** karnivorija, plenilstvo

ang.: carnivorous plant n
nem.: karnivore Pflanze f, tierfangende Pflanze f
lat.: planta carnivora f

méšana kultura -e -e ž **biotehn.** kultura, ki se vzgoji iz celic dveh ali več različnih vrst mikroorganizmov, npr. čajna gliva kombuša, kultura za pripravo kefirja

ang.: mixed culture n
nem.: Mischkultur f

méšani brst -ega -a m **organ.** brst, iz katerega se razvijejo poganjki z listi in cveti ali socvetji
ang.: mixed bud n

- nem.:** Mischknospe f
lat.: gemma communis f, gemma mixta f
- méšani gózd** -ega -a m **biogeogr., fitocen.** gozd v zmernih predelih severne poloble, ki ga sestavljajo iglaste in listnate drevesne vrste
PRIM.: íglasti gózd, listnati gózd
ang.: mixed forest n
nem.: Mischwald m
- méšano socvétje** -ega -a s **organ.** socvetje, ki se razrašča pakobulasto in grozdasto, npr. kita
ang.: mixed inflorescence n
nem.: Mischinfloreszenz f
lat.: inflorescentia mixta f
- mešiček** -čka m **organ.** suhi sejalni plod, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja in se ob zrelosti semen odpira po trebušnem šivu zraslega plodnega lista, npr. pri ostrožniku (*Delphinium*), potoniki (*Paeonia*) **PRIM.:** glávica, stròk
ang.: follicle n
nem.: Balg m, Balgfrucht f, Follikel m
lat.: folliculus m
- metabazídij** -a m **mikol.** razvojna faza bazidija, v katerem poteka mejoza
ang.: metabasidium n
nem.: Metabasidie f
lat.: metabasidium n
- metabolít** -a m **fiziol., ekol.** organska snov, ki nastaja ali sodeluje v presnovi organizma **GL.:** primárni metabolít, sekundárni metabolít
ang.: metabolite n
nem.: Metabolit m
- metabolómika** -e ž **panoga fiziologije**, ki se ukvarja s preučevanjem metabolitov v celici, organizmu in ugotavljanjem njihovih funkcij
ang.: metabolomics n pl.
nem.: Metabolomik f
- metafáza** -e ž **1. cit.** druga faza mitoze, v kateri se maksimalno skrčeni kromosomi postavijo v ekvatorialno ravnino celice **PRIM.:** anafáza (1), profáza (1), telofáza (1)
ang.: metaphase n
nem.: Metaphase f
lat.: metaphasis f
- 2. cit.** druga faza mejoze, v kateri se v prvi mejotski delitvi maksimalno skrčeni kromosomi pari postavijo v ekvatorialno ravnino, v drugi mejotski delitvi pa se razdruženi kromosomi obeh hčerinskih jeder postavijo v ekvatorialni ravnini **PRIM.:** anafáza (2), profáza (2), telofáza (2)
ang.: metaphase n
nem.: Metaphase f
lat.: metaphasis f
- metafloém** -a m **hist.** primarni floem, ki pri diferenciaciji meristema v žilo nastane kasneje, po nastanku protofloema, ko je dolžinska rast že končana **PRIM.:** protofloém
ang.: metaphloem n
nem.: Metaphloem n
lat.: metaphloëma n
- metagenéza** -e ž **razmn.** redno izmenjevanje dveh ali več generacij, ki se med seboj razlikujejo po načinu razmnoževanja, zgradbi in kromosomskem številu in je pri rastlinah večinoma heterofazno **S:** menjáva generáciy, preròd **GL.:** heteromórfna metagenéza, homomórfna metagenéza, izomórfna metagenéza
ang.: alternation of generations n
nem.: Generationswechsel m, Metagenese f
lat.: metagenesis f
- metaksilé**m -a m **hist.** del primarnega ksilema, ki se razvije za protoksilemom, zgrajen iz širših, mrežastih ali piknjastih trahej in/ali traheid z debelejšimi olesenelimi stenami **PRIM.:** protoksilé m
ang.: metaxylem n
nem.: Metaxylem n
lat.: metaxylema n
- metalímnij** -a m **ekol.** sorazmerno tanka plast vode v jezeru pod epilimnijem, v kateri se poleti temperatura naglo zniža do temperature, kot je v hipolimniju **S:** termoklína **PRIM.:** epilímnij, hipolímnij
ang.: metalimnion n, thermocline n
nem.: Metalimnion n, Sprungschicht f
- metalofít** -a m **ekol.** rastlina, v kateri se določene težke kovine kopičijo v večjih količinah **GL.:** kuprofit, selenofít, toksikofít
ang.: metallophyte n
nem.: Metallophyt m
- metalotioneín** -a m **fiziol., ekol.** polipeptid, ki veže absorbirane fitotoksične težke kovine v rastlinam neškodljive komplekse **PRIM.:** fito-kelatin
ang.: metallothionein n
nem.: Metallothionein n
- metamëra** -e ž **organ.** posamezna enota telesa,

organa, zgrajenega iz enakih, ponavljajočih se delov, npr. del stebela z nodijem, internodijem in pripadajočimi listi

ang.: metamere n

nem.: Metamer n

lat.: metamera f

metamerija -e ž **organ.** simetrija, pri kateri se vzdolž osi v enakih presledkih in v enakem položaju pojavljajo enaki organi, npr. listi, stranski brsti

ang.: metamery n

nem.: Metamerie f

lat.: metameria f

metatopija -e ž **organ.** pojav, da zaradi kongenitalne zraslosti stranski poganjki izraščajo na glavnem poganjku neobičajno visoko nad nodijem ali iz ploskve podpornega ali krovne lista

ang.: metatopy n

nem.: Metatopie f

meteohorija -e ž **ekol.** anemohorija, pri kateri se semena ali trosi zaradi majhne teže razširjajo z vetrom, npr. semena kukavičevk (*Orchidaceae*), trosi nižjih rastlin, ali plodovi z letalnimi napravami, npr. pri nekaterih košaricah (*Compositae*), nekaterih javorjih (*Acer*), jesenih (*Fraxinus*) **PRIM.:** boleohorija, hamehorija

ang.: meteochoy n

nem.: Meteochorie f

meteorologija -e ž **veda**, ki preučuje procese, pojave v atmosferi in njihove vplive na Zemljo

ang.: meteorology n

nem.: Meteorologie f, Wetterkunde f

metil jasmonát -- -a m **biokem.**, **fiziol.** metilirani ester jasmonske kisline, ki v rastlini deluje kot rastni regulator

ang.: methyl jasmonate n

nem.: Methyljasmonat n

metionín -a m **biokem.** aminokislina z nepolarno vezanim žveplom v stranskem delu molekule, ki je pomembna sestavina proteinov, vir žvepla in metilnih skupin v presnovnih procesih

ang.: methionine n

nem.: Methionin n

metličavost -i ž **organ.** kladomanija pri listavcih, pri katerih se navadno zaradi okužbe z glivami pojavi metlasto zgoščena razrast dela vej

ang.: witches' broom n

nem.: Hexenbesen m

metúla -e ž **mikol.** sekundarna veja konidiofora, ki nosi fialide, npr. pri rodovih *Penicillium*, *Aspergillus*

ang.: metula n

nem.: Metula f

metúljasti cvét -ega -a m **organ.** monosimetrični cvet, katerega neenaki venčni listi so deloma zrasli v metulju podobno obliko, npr. pri metuljnicah (*Fabaceae*)

ang.: papilionaceous flower n

nem.: Schmetterlingsblüte f

lat.: flos papilionaceus m

metúljasti vèvec -ega -nca m **organ.** venec, ki ga sestavljajo prsto jadro, dve krili in v ladjico zrasla lista, značilen za metuljnice (*Fabaceae*)

ang.: papilionaceous corolla n

nem.: Schmetterlingskrone f

lat.: corola papilionacea f

mezéče bárje -ega -a s **biogeogr.**, **fitocen.** soligeno barje, po katerem mezi voda, ki izvira v njegovem najvišjem delu **PRIM.:** povirno bárje

ang.: sloping fen n

nem.: Überieselungsmoor n

mézijski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** rastlinska vrsta, ki je razširjena v območju Srbije in Bolgarije **PRIM.:** dácijski géoelemènt, evksínijski géoelemènt

ang.: Moesian element n

nem.: mösisches Geoelement n

mezofil -a m **hist.** → listna sredica

mezofilna intercelulárna površina -e -e -e ž velikost površine intercelularnih prostorov v listu glede na zunanjo površino lista, izražena v cm^2 na 1 cm^2 zunanje površine

ang.: mesophyll cell surface area n

nem.: Mesophyllzelloberfläche f

mezofilna koncentrácija CO_2 -e -e -- [ceodvá] ž **fiziol.**, **ekol.** koncentracija ogljikovega dioksida v intercelularnem sistemu lista

ang.: mesophyll CO_2 concentration n

nem.: mesophylle CO_2 -Konzentration f

mezofit -a m **ekol.** kopenska rastlina, ki je prilagojena zmerno vlažnemu rastišču z mezomorfniimi znaki, s srednje dobro razvitimi krovnimi, prevajalnimi, opornimi tkivi **PRIM.:** helofit, hidrofit, higrofit, kserofit

ang.: mesophyte n

- nem.: Mesophyt m
- mezogéna réža** -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri vse celice spremljevalke izvirajo iz iste materinske celice kot celici zapiralki, značilna za nekatere kritosemenke /Angiospermae/ PRIM.:* mezoperigéna réža, perigéna réža
 ang.: mesogenous stomatal type n
 nem.: mesogener Stoma-Typ m
- mezokárp** -a m **organ.** *osrednji, navadno sočni del osemenja, ki je sestavljeno iz treh plasti, npr. mesnati del češnje PRIM.:* eksokárp, éndokárp
 ang.: mesocarp n
 nem.: Mesokarp n
 lat.: mesocarpium n
- mezokólpj** -a m **palin.** → interkólpj
- mézokonídij** -a m **lihen.** *srednjevelik konidij pri vrstah lišajev, ki imajo konidije vsaj treh velikosti*
 ang.: mesoconidium n
 nem.: Mesokonidie n, Mesokonidium n
- mezomórfna zgrádba** -e -e ž **fiziol., ekol.** *morfoložko-anatomska zgradba rastline, zlasti listov, nastala kot prilagoditev zmerno vlažnemu rastišču PRIM.:* hidromórfna zgrádba, higromórfna zgrádba, kseromórfna zgrádba, sukuléntna zgrádba
 ang.: mesomorphic structure n
 nem.: mesomorpher Bau m, mesomorphe Struktur f
- mezomórfni líst** -ega -a m **fiziol., ekol.** *list rastlin zmerno vlažnih in zmerno osvetljenih rastišč, navadno bifacialne zgradbe, z režami na spodnji strani, s povprečno razvitimi krovnicami, prevajalnimi in opornimi tkivi, značilen za mezofite PRIM.:* hidromórfni líst, higromórfni líst, kseromórfni líst
 ang.: mesomorphic leaf n
 nem.: mesomorphisches Blatt n
- mezomórfni znák** -ega -a m **ekol.** *značilna lastnost rastline na morfoložko-anatomski, biokemični ali funkcionalni ravni, nastala kot fenotipska ali genotipska prilagoditev zmerno vlažnemu rastišču, npr. tenka kutikula, srednje dobro razvito prevajalno, oporno tkivo, reže na spodnji strani lista PRIM.:* hidromórfni znák, higromórfni znák, kseromórfni znák
 ang.: mesomorphic trait n
 nem.: mesomorphisches Merkmal n
- mezoperigéna réža** -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri samo ena izmed celic spremljevalk izvira iz iste materinske celice kot zapiralki, značilna za nekatere kritosemenke /Angiospermae/ PRIM.:* mezogéna réža, perigéna réža
 ang.: mesoperigeneous stomatal type n
 nem.: mesoperigener Stoma-Typ m
- mezopórij** -a m **palin.** *površina pelodnega zrna med porami*
 ang.: mesopodium n
 nem.: Mesopodium n
- α-mezosapróbna kakóvostna stópnja** -e -e [álfa] ž **gl.** *álfamezosapróbna kakóvostna stópnja*
- β-mezosapróbna kakóvostna stópnja** -e -e [béta] ž **gl.** *bétamezosapróbna kakóvostna stópnja*
- mezospór** -a m **lihen., mikol.** *srednja plast triplastne stene troska PRIM.:* eksospór, endospór, epispór, perispór
 ang.: mesosporium n
 nem.: Mesosporium n
- mézostigmatofíti** -ov m mn. **algol., sist.** → mézostigmatofítine
- mézostigmatofítine** -ín ž mn. (Mesostigmatophytina) **algol., sist.** *poddeblo streptofitov (Streptophyta), ki vključuje skupino običkanih sladkovodnih višjih zelenih alg, z dvema neenakima bičkoma, z značilnimi luskami v celični steni, po analizi DNK izvorna skupina streptofitov (Streptophyta)*
 ang.: mesostigmatophytes n pl.
 nem.: Mesostigmatophytinen f pl.
- mezotégmično séme** -ega seména s **organ.** *tegmíčno seme, pri katerem celice opornega tkiva izvirajo iz osrednjih plasti notranjega integumenta PRIM.:* eksotégmično séme, éndotégmično séme
 ang.: mesotegmic seed n
- mezotérmna rastlína** -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki uspeva v območjih s srednjo letno temperaturo med 15 °C in 20 °C PRIM.:* hekistotérmna rastlína, megatérmna rastlína, mikrotérmna rastlína
 ang.: mesotherm plant n
 nem.: mezotherme Pflanze f
- mezotestálno séme** -ega seména s **organ.** *testalno seme, pri katerem celice opornega tkiva v semenski ovojnici izvirajo iz osrednjih plasti*

zunanjega integumenta **PRIM.:** eksotestálno sème, éndotestálno sème
ang.: mesotestal seed n
nem.: Mesotesta-Samen f

mezotrófna rastlina -e -e ž **ekol.** rastlina, ki uspeva na rastišču z zmerno količino mineralnih snovi **PRIM.:** evtrófna rastlina, oligotrófna rastlina
ang.: mesotrophic plant n
nem.: mesotrophe Pflanze f

mezotrófno jézero -ega -a s **biogeogr., ekol.** jezero z zmerno količino hranilnih snovi, v katerem potekata zmerna primarna produkcija in nepopolna razgradnja odmrlih organizmov ter njihovih delov **PRIM.:** distrófno jézero, evtrófno jézero, oligotrófno jézero
ang.: mesotrophic lake n
nem.: mesotropher See m

micélij -a m **mikol.** preplet hif v glivni steljki
ang.: mycelium n
nem.: Myzel n, Myzelium n
lat.: mycelium n

micélijska króglica -e -e ž **biotehn.** → pélet

micélijska vrívica -e -e ž **mikol.** do približno 10 mm debeli snopi vzporedno potekajočih hif navadno bele barve, ki preraščajo podlago in se širijo na novo gojišče ali gostitelja, npr. pri hišni gobi (*Serpula lacrymans*)
ang.: mycelial strand n
nem.: Myzelstrang m

micélijski stádij -ega -a m **mikol.** → hifni stádij

migetálka -e ž **1. organ.** vsak od organelov nitaste oblike, navadno krajši od polovice celičnega premera, ki v večjem številu izraščajo iz nekaterih celic in omogočajo premikanje **S:** cílija (1)
ang.: cilium n
nem.: Cilium n
lat.: cilium n

2. mikol., lihen. tanka nitasta tvorba na robu glivne steljke ali apotecija, npr. pri rodu *Scutellinia*, ali na robu lišajske steljke ali apotecija, podobna rizinam, npr. pri vrstah *Anaptychia ciliaris*, *Physcia tenella*, *Polyporus ciliatus* **S:** cílija (2)

ang.: cilium n
nem.: Cilium n
lat.: cilium n

migrácija -e ž **mikol.** faza v življenjskem krogu

akrasidov (*Acrasiobionta*), ko se protoplasti v agregacijskem plazmodiju premikajo proti hrani in drugim okoljskim dražljajem, npr. proti svetlobi **PRIM.:** agregácija, kulminácija, sporulácija

ang.: migration n
nem.: Migration f

mígroelemént -énta m **fitogeogr.** rastlinska vrsta, ki se na določeno območje seli po isti poti ali iz iste smeri **PRIM.:** énoelemént, ékoelemént, génoelemént, géoelemént, hrónoelemént

ang.: migroelement n
nem.: Migroelement n

míkaróidna álga -e -e ž **lihen.** majhne celice alg, ki se navadno pojavljajo v parih, s tanko steno, pri lišajskem rodu *Micarea*

ang.: micaroid alga n
nem.: micaroides Alge f

míkobiónt -a m **lihen.** glivni partner, ki živi v lišajski simbiozi s fotobiontom, npr. nekatere vrste zaprtotrošnic (*Ascomycota*)

ang.: mycobiont n
nem.: Mycobiont m

míkoherbicíd -a m **mikol., ekol.** herbicid glivnega izvora za zatiranje nezaželenih rastlin, npr. pridobljen iz spor glive *Colletotrichum gloeosporoides* ssp. *aeschynomene* za zatiranje plevelov v kulturi soje (*Glycine max*)

ang.: mycoherbicide n
nem.: Mykoherbizid n

míkoheterotrófija -e ž **fiziol., ekol.** simbioza, pri kateri heterotrófna rastlina organske snovi črpa iz glivnega simbionta, ta pa jih pridobiva od fotoavtotrófnega rastlinskega partnerja **PRIM. ŠE:** épiparazitizem

ang.: mycoheterotrophy n
nem.: Mykoheterotrophie f

míkoheterotrófna rastlína -e -e ž **fiziol., ekol.** rastlina iz družine samovratčevk (*Monotropaceae*), ki je brez klorofila in tvori mikorizo z monotropoidnimi mikoriznimi glivami

ang.: myco-heterotrophic plant n
nem.: mycotrophe Pflanze f

míkologíja -e ž **veda**, ki preučuje glive

ang.: mycology n
nem.: Mykologie f, Pilzkunde f

míkoparazit -a m **mikol.** gliva, ki raste na drugih glivah kot zajedavec, npr. zajedavska polsten-

ka (*Xerocomus parasiticus*) na trdokožnicah (*Scleroderma*), *Verticillium biguttatum* na vrsti *Rhizoctonia solani* **S:** glivni zajedavec

ang.: mycoparasite n

nem.: Mycoparasit m

mikoparazitizem -zma m mikol. zajedavstvo, pri katerem ena vrsta glive zajeda drugo **S:** glivno zajedavstvo

ang.: mycoparasitism n

nem.: Mycoparasitismus m

mikoplazme -zem ž mn. biol., sist. skupina submikroskopskih bakterij s preprosto notranjo zgradbo, ki so obligatni celični zajedavci, povzročitelji bolezni rastlin, gliv in živali, od ostalih bakterij pa se razlikujejo po odsotnosti trdne celične stene, načinu življenja

ang.: mycoplasmas n pl.

nem.: Mycoplasmen m pl.

mikoproteín -a m mikol., biotehn. industrijsko pridobljeni glivni protein iz nitastih gliv za prehrano ljudi in živali, npr. micelij nepatogenega seva glive *Fusarium graminearum*

ang.: mycoprotein n

nem.: Mykoprotein n

mikoríza -e ž bot., mikol. simbioza, pri kateri med glivami in rastlinami poteka izmenja-

va hranilnih in rastnih snovi v koreninskem sistemu rastline **GL.:** éktendomikoríza, ékto-mikoríza, éndomikoríza **PRIM.:** baktérijska simbióza, fikosimbióza, lišájska simbióza

ang.: mycorrhiza n

nem.: Mykorrhiza f

lat.: mycorrhiza f

mikorízne glíve -ih -ív ž mn. mikol. glive, ki so v simbiozi z določenimi rastlinami, s katerimi poteka izmenjava mineralnih snovi, ogljikovih hidratov in rastnih snovi, spadajo pa k zaprtotrošnicam (*Ascomycota*), prostotrošnicam (*Basidiomycota*), jarmastim glivam (*Zygomycota*) **GL.:** éktendomikorízne glíve, ékto-mikorízne glíve, éndomikorízne glíve

ang.: mycorrhizal fungi n pl.

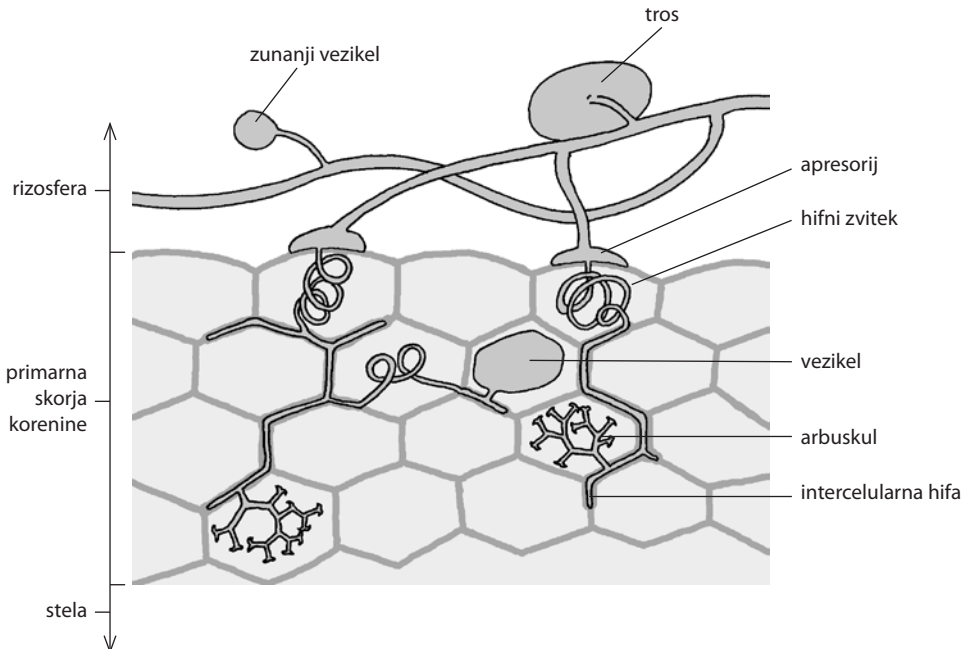
nem.: Mykorrhizapilze m pl.

mikorízni ovòj -ega -òja m mikol. → mikorízni plášč

mikorízni plášč -ega -a m mikol. hife ektomikorízni in éktendomikorízni gliv, ki obraščajo kratke stranske korenine mikorízni rastlin **S:** mikorízni ovòj

ang.: mycorrhizal mantle n, mycorrhizal sheath n

nem.: Pilzmantel m

arbuskularna mikoriza v gostiteljski korenini

míkorizosfêra -e ž fiziol., ekol. *plast tal okrog korenin, na katero vplivajo mikorizne glive GL.:* éktorizosfêra, éndorizosfêra
 ang.: mycorrhizosphere n
 nem.: Mykorrhiza-Sphäre f

mikosfêra -e ž ekol. *plast tal, substrata, ki je prepredena z micelijem gliv S:* hifosfêra
 ang.: mycosphere n
 nem.: Mycosphäre f

mikostáza -e ž mikol. → fungistáza

míkotoksikóza -e ž mikol. *zastрупitev človeka ali živali, ki jo povzroča uživanje hrane, krme, okužene s patogenimi glivami in njihovimi mikotoksini*
 ang.: mycotoxicose n
 nem.: Mykotoxikose f

míkotoksín -a m mikol. *toksin nekaterih gliv, ki toksično deluje na ljudi, živali, npr. aflatoksin, fuzarijski toksin, ergotoksin PRIM.:* fitotoksín
 ang.: mycotoxin n
 nem.: Mykotoxin n

mikotróf -a m fiziol., ekol. *rastlina, ki ji hranilne snovi posreduje gliva S:* mikotrófni organizem
 ang.: mycotroph n
 nem.: Mykotroph m

mikotrofija -e ž fiziol., ekol. *prehranjevanje rastlin, pri katerem jim hranilne snovi posredujejo glive*
 ang.: mycotrophy n
 nem.: Mykotrophie f
 lat.: mycotrophia f

mikotrófni organizem -ega -zma m fiziol., ekol. → mikotróf

míkovírus -a m mikol. *virus v celicah gliv, ki povzroča različne bolezenske znake, nenormalno rast trosnjakov pri nekaterih zaprtotrošnicah (Ascomycota) in prostotrošnicah (Basidiomycota), npr. iz rodov Agaricus, Allomyces*
 ang.: mycovirus n
 nem.: Mykophagus m, Mykovirus m, Pilzvirus m

mikóza -e ž mikol. *bolezen človeka, živali ali rastlin, ki jo povzročajo glive*
 ang.: mycosis n
 nem.: Mykose f
 lat.: mycosis f

mírobiologija -e ž veda, ki preučuje mikroorganizme GL.: bakteriologija

ang.: microbiology n
 nem.: Mikrobiologie f

míkcistín -a m biol. *toksični monociklični heptapeptid, ki ga tvorijo cianobakterije (Cyanobacteriota), predvsem iz rodu Microcystis, redkeje tudi iz rodov Anabaena, Oscillatoria*
 ang.: microcystin n
 nem.: Microcystin n

míkreolemènt -ênta m fiziol. *kemični element, prisoten v rastlinskem tkivu v koncentracijah, manjših od 3 mikromolov na gram suhe snovi, ki ga rastline potrebujejo v manjših količinah, npr. železo, bor, mangan, cink, baker, molibden, nikelj S:* elemènt v sledéh PRIM.: mákroelemènt
 ang.: microelement n, trace element n
 nem.: Mikronährelement n

míkröfibríla -e ž cit. *snop celulozних molekul, ki se kot osnovni celulozni gradbeni element različne stene povezuje v makrofibrile pri višjih zelenih rastlinah PRIM.:* mákrofibríla
 ang.: microfibril n
 nem.: Mikrofibrille f

míkröfil -a m organ. *majhen, nečlenjen list z eno samo listno sledko in nerazvejeno žilo, značilen za lisičjakovce (Lycopodiophytina), presličnice (Equisetophytina) S:* drobnolíst PRIM.: megafil
 ang.: microphyll n
 nem.: Mikrophyll n

míkröfilamènt -a m cit. *nitasta tvorba iz beljakovine aktina, ki poleg mikrotubulov sestavlja citoskelet evkariontskih celic*
 ang.: microfilament n
 nem.: Mikrofilament n

míkröglíve -ív ž mn. mikol. *glive brez trosišč ali z mikroskopskimi trosišči, npr. vrste iz rodov Aspergillus, Penicillium S:* mikromicéte PRIM.: mákroglíve
 ang.: microfungi n pl.
 nem.: Mikromyzeten m pl.

míkröklíma -e ž ekol. *specifična klima v pritalni zračni plasti in površinski plasti tal GL. ŠE:* klíma méjne plasti PRIM.: bioklíma
 ang.: microclimate n
 nem.: Mikroklima n

míkrökonídij -a m 1. mikol. *manjši konidij pri glivah z različnimi konidiji, ki je pomemben sistematski znak, npr. pri rodu fuzarij (Fusarium) PRIM.:* mákrokonídij

- ang.:** microconidium n
nem.: Mikrokonidie n, Mikrokonidium n
lat.: microconidium n
2. lihen. najmanjši konidij pri vrstah lišajev, ki imajo vsaj tri velikosti konidijev
ang.: microconidium n
nem.: Mikrokonidium n
- míkokultúra** -e ž **mikrobiol. kultura mikroorganizmov, celic za opazovanje pod mikroskopom, npr. kultura v viseči kapljici**
ang.: microculture n
nem.: Mikrokultur f
- míkronejospóra** -e ž **razmn.** → míkrospóra (1)
- míkromicéte** -ét ž mn. **mikol.** → míkroglíve
- míkrnutriènt** -ênta m **fiziol., ekol. hranilna snov, ki jo rastline potrebujejo v majhnih količinah, npr. soli cinka, bakra, bora, železa, mangana**
PRIM.: mákronutriènt
ang.: micronutrient n
nem.: Mikronährstoff m
- míkoorganizmi** -ov m mn. **biol., sist. organizmi, nevidni s prostim očesom, ki se opazujejo z mikroskopom, vključujejo vse enocelične prokariote (Procarya) in enocelične evkariote, tudi nekatere mnogocelične evkariote, npr. mikroskopske alge, glive, zlasti kvasovke, protiste (Protista)**
ang.: microorganisms n pl.
nem.: Mikroorganismen m pl.
- mikropíla** -e ž **organ. odprtina v integumentih semenske zasnove, skozi katero navadno vstopi pelodna cev**
ang.: micropyle n
nem.: Mikropyle f
lat.: micropyle f
- mikropílni endospermálni havstórij** -ega -ega -a m **hist. endospermalni havstorijski, ki se razvije na mikropilni strani endosperma** **PRIM.:** halázni endospermálni havstórij
ang.: micropylar endosperm haustorium n
nem.: mikropyläres Endospermhaustorium n
- míkrópóra** -e ž **mikol. majhna odprtina v septu nekaterih nitastih kvasovk, ki je zapolnjena z gosto snovjo**
ang.: micropore n
nem.: Micropore f
- míkropotáknjenec** -nca m **biotehn. mlada rastlinica, vzgojena in vitro, ki se prenese v zunanji substrat**
ang.: micro cutting n
nem.: Mikrosteckling m
- míkrópropagácija** -e ž **biotehn. razmnoževanje rastlin in vitro, npr. z zalistnimi brsti, adventivnimi brsti preko kalusa ali neposredno iz izsečka, z embriogenezo** **S:** hítro razmnoževá-nje
ang.: micropropagation n
nem.: Mikropropagation f
- míkróprotálj** -a m **organ. protalij heterospornih praprotnic /Pteridophyta/ in semenk (Spermatophytina), ki nastane iz mikrospore in tvori anteridije** **PRIM.:** mégaprotálj
ang.: microprothallium n
nem.: Mikroprothallium n
lat.: microprothallium n
- míkrósimbiónt** -a m **fiziol., ekol. mikroorganizem, ki je v simbiotskem odnosu z višjo rastlino** **PRIM.:** mákrosimbiónt **PRIM. ŠE:** párasimbiónt
ang.: microsymbiont n
nem.: Mikrosymbiont m
- míkrósklerócij** -a m **mikol. mikroskopsko majhna trajna oblika nediferencirane psevdoparenhimske strukture, npr. pri vrsti Verticillium dahliae**
ang.: microsclerotium n
nem.: Mikrosklerotium n
lat.: mikrosklerotium n
- míkrósóm** -a m cit. → míkroteló
- míkróspóra** -e ž **1. razmn. manjša mejospóra pri heterospornih rastlinah, iz katere se razvije moški gametofit** **S:** míkromejospóra **PRIM.:** mákrospóra
ang.: microspore n
nem.: Mikrospore f
lat.: microspora f
2. mikol. manjši tros pri glivah, katerih trosi so različnih velikosti **PRIM.:** mákrospóra
ang.: microspore n
nem.: Mikrospore f
- míkrósporángij** -a m **1. organ. sporangij pri heterospornih praprotnicah /Pteridophyta/, v katerem nastajajo po mejotski delitvi mikro-mejospore, iz katerih se razvije mikroprotalij** **PRIM.:** mégasporángij
ang.: microsporangium n
nem.: Mikrosporangium n
lat.: microsporangium n

- 2. mikol. sporangij**, ki se razvije iz zoosporociste brez mitoze ali samo z nekaj mitozami
ang.: microsporangium n
nem.: Mikrosporangium n
- mikrosporidiji** -ev m mn. (Microsporidia) **mikol.**, sist. deblo gliv (*Mycota*), katerih predstavniki so obligatni zajedavci živali, oblikujejo trosse, nekateri imajo zapleten življenjski krog z dvema gostiteljema ali več gostitelji in različnimi oblikami trosov, nimajo bičkov in peroksisomov, celična stena vsebuje hitin, imajo polarne vezikle, ki so ostanki mitohondrijev, in netipični Golgijev aparat, npr. zajedavec čebel *Nosema apis*
ang.: microsporidia n pl.
nem.: Microsporidia n pl.
- mikrosporofil** -a m organ. sporofil pri nekaterih praprotnicah (*Pteridophyta*), ki nosi mikrosporangije, npr. pri alpski drežici (*Selaginella selaginoides*), pri vodnih praprotnih (*Hydropteridae*) **PRIM.:** mégasporofil
ang.: microsporophyll n, microsporophyllum n
nem.: Mikrosporophyll n
- mikroteló** -ésa s cit. majhen celični predelek, obdan z enojno membrano, ki vsebuje različne snovi **S:** mikrosóm **GL.:** glioksisóm, lizosóm, peroksisóm
ang.: microbody n
nem.: Microbody n, Mikrokörper m
- mikrotérmna rastlina** -e -e ž ekol. rastlinska vrsta, ki uspeva v območjih s srednjo letno temperaturo med 0 °C in 14 °C **PRIM.:** hekistotérmna rastlina, megatérmna rastlina, mezotérmna rastlina
ang.: microtherm plant n
nem.: mikrotherme Pflanze f
- mikrotúbul** -a m cit. cevasta tvorba iz beljakovine tubulina, ki poleg mikrofilamentov sestavlja citoskelet in gibalne organele evkariontskih celic **GL.:** astrálni mikrotúbul, kinetohórni mikrotúbul, polárni mikrotúbul
ang.: microtubule n
nem.: Mikrotubulus m
- miksaméba** -e ž **biol.** enojedrna celica, nastala v življenjskem krogu nekaterih akrasidov (*Acrasiobionta*), sluzavcev (*Mycetozoa*), ki je brez celične stene in je po zgradbi, gibanju ter prehranjevanju podobna amebi
ang.: myxamoeba n
nem.: Myxamöbe f
lat.: myxamoeba f
- miksoflagelát** -a m **biol.** zoospori podobna gibljiva celica z dvema neenako dolgima nitastima bičkoma, ki ne vzkali v micelij, pač pa se povratno pretvori v miksamebo, značilna za nekatere skupine sluzavcev (*Mycetozoa*), npr. za prvinarje (*Protostelia*)
ang.: myxoflagellate n
nem.: Myxoflagellat m
- miksolímnijška plást jézera** -e plastí -- ž ekol. zgornja plast v meromiktičnem jezeru, v kateri poteka navpično kroženje vode **PRIM.:** monimolímnijška plást jézera
ang.: mixolimnion n
nem.: Mixolimnion n
- miksomicéte** -ét ž mn. **mikol.**, zastar. ⇨ **biol.**, sist. slúzarji
- miksotróf** -a m **algol.** organizem, ki se lahko prehranjuje kot avtotrof ali kot heterotrof, npr. lepoočka (*Euglena*) **S:** miksotrófni organizem
ang.: mixotroph n
nem.: Mixotroph m
- miksotrófni organizem** -ega -zma m **algol.** → miksotróf
- mimikrja** -e ž **organ.**, ekol. pojav, da rastlina ali njen del povzema obliko določene vrste žuželk
ang.: mimicry n
nem.: Mimikry f
- míndel** -dla m **geol.**, **paleopalin.** → míndelski glaciál
- míndelski glaciál** -ega -a m **geol.**, **paleopalin.** na območju Alp tretji glacial v pleistocenu, od okrog 650.000 let do 300.000 let pred sedanostjo, s prevladujočo iglasto vegetacijo **S:** míndel **PRIM.:** dónavski glaciál, gúnški glaciál, ríški glaciál, wúrmski glaciál
ang.: Mindel glacial stage n
nem.: Mindel n, Mindel-Glazial n
- míndelsko-ríški interglaciál** -ega -a m **geol.**, **paleopalin.** na območju Alp interglacial med mindelskim in ríškim glacialom, od okrog 300.000 let do 250.000 let pred sedanostjo, s pretežno listnatimi gozdovi in terciarnimi elementi, npr. z vrstami iz rodov *Carya*, *Pterocarya*, *Tsuga*, *Zelkova* **PRIM.:** dónavsko-gúnški interglaciál, gúnško-míndelski interglaciál, ríško-wúrmski interglaciál

- ang.:** Mindel-Riss interglacial stage n
nem.: Mindel-Riss n, Mindel-Riss-Interglazial n
- mineralizácija** -e ž **ped., ekol. razkroj odmrlih organskih snovi v anorganske zaradi delovanja mikroorganizmov, npr. v ogljikov dioksid, vodo, amonij, dušikov nitrat, fosfor, žveplo, kalij PRIM.:** argilogenéza, humifikácija, oglejevánje, preperévanje, zakisóvanje, zaslanjevánje
ang.: mineralization n
nem.: Mineralisation f
- minerálna deficiéncia** -e -e ž **fiziol., ekol. pomanjkanje mineralnih snovi na rastišču, ki jih rastlina potrebuje za normalno rast in razvoj**
ang.: mineral deficiency n
nem.: Mineraldefizienz f
- minerálna prehrána rastlín** -e -e -- ž **fiziol. sprejemanje in presnova anorganskih snovi v ionski obliki, ki jih rastlina potrebuje za svoj razvoj**
ang.: mineral nutrition n
nem.: Mineralernahrung f
- minerogéni sediment** -ega -ênta m **geol. sediment, nastal z odlaganjem preperelih kamnin**
ang.: minerogenic sediment n
nem.: minerogenes Sediment f
- minerotrófná rastlína** -e -e ž **ekol. rastlina, ki uspeva na nizkem barju, kjer je vodni režim odvisen od mineralno bogate podtalnice ali vode z obrobja S: nizkobarjárska rastlína PRIM.:** ombrotrófná rastlína
ang.: minerotrophic plant n
nem.: minerotrophe Pflanze f
- minerotrófnó bárje** -ega -a s **biogeogr., fitocen. →** nízko bárje
- minimálno gojišče** -ega -a s **mikrobiol. gojišče, ki vsebuje samo osnovne hranilne snovi, zato lahko na njem uspevajo le divji tipi organizmov**
ang.: minimal medium n
nem.: Minimalmedium n
- miofilíja** -e ž **ekol. entomofilíja, pri kateri pelod prenašajo dvokrilci, npr. muhe S: neustr. mio-gamíja PRIM.:** kantarofilíja, melitofilíja, mirmekofilíja, psihofilíja, sfingofilíja
ang.: myophily n
nem.: Myiophylie f
- miofilní cvét** -ega -a m **organ. entomofilní cvet, ki ga oprášujejo dvokrilci, npr. muhe, zato je velik, po barvi in vonju pogosto spominja na mrhovino, npr. pri kačniku (Arum), raflezi-ji (Rafflesia) S: neustr. mio-gámni cvét PRIM.:** kantarofilní cvét, melitofilní cvét, mirmekofilní cvét, psihofilní cvét, sfingofilní cvét
ang.: myophilous flower n
nem.: Fliegenblume f, myiophile Blüte f
- mio-gamíja** -e ž **ekol., neustr. → miofilíja**
- mio-gámni cvét** -ega -a m **organ., neustr. → miofilní cvét**
- mioinozitol** -a m **biokem. derivat inozitola, ki je sestavni del fitina in membranskih lipidov**
ang.: myo-inositol n
nem.: myo-Inositol n
- mio-ombo** -a m **biogeogr., fitocen. tropski sušni gozd v tropskih predelih Afrike južno od ekvatorja, za katerega so značilne zlasti nižje drevesne vrste iz družine metuljnic (Fabaceae) PRIM.:** kámpo serádo
ang.: miombo n
nem.: Miombo-Wald m
- mioriotécij** -a m **mikol. blazinast, po razvoju askolokularni askom, ki ima številne lokule s po enim askom, npr. pri rodu Myriangium**
ang.: myriothecium n
nem.: Myriothecium n
- miristicín** -a m **fiziol. eterično olje v semenu muškatnega oreška (Myristica fragrans), s psihoaktivnim, halucinogenim delovanjem, ki se uporablja navadno kot začimba**
ang.: myristicin n
nem.: Myristicin n
- mirmekodomácij** -a m **organ. domacij, v katerem živijo mravlje, npr. v votlih prilstnih trnih nekaterih akacij (Acacia), v odebeljenem stebelu mirmekodije (Myrmecodia), v votlih stebelnih internodijih pri cekropiji (Cecropia) PRIM.:** ákarodomácij
ang.: myrmecodomatium n
nem.: Myrmecodomatium n
- mirmekofilíja** -e ž **ekol. entomofilíja, pri kateri pelod prenašajo mravlje S: neustr. mirmekoga-míja PRIM.:** kantarofilíja, melitofilíja, miofilíja, psihofilíja, sfingofilíja
ang.: myrmecophily n
nem.: Myrmecophylie f
lat.: myrmecophilía f
- mirmekofilní cvét** -ega -a m **organ. entomofilní cvet, ki ga oprášujejo mravlje, zato vsebuje hranilne snovi za privabljanje S: neustr. mirmekogámni cvét PRIM.:** kantarofilní cvét,

melitofilni cvét, miofilni cvét, psihofilni cvét, sfingofilni cvét

ang.: myrmecophilous flower n

nem.: myrmecophile Blüte f

lat.: flos myrmecophilus m

mirmekogamija -e ž ekol., neutr. → mirmekofilija

mirmekogámni cvét -ega -a m organ., neutr. → mirmekofilni cvét

mirmekohorija -e ž ekol. *zoohorija*, pri kateri semena ali trose raznašajo mravlje **PRIM.:** disohorija, koprohoriya, ornitohorija

ang.: myrmecochory n

nem.: Myrmecochorie f

lat.: myrmecochoria f

mirujúči rástni vršiček -ega -ega -čka m fiziol. → dormántni rástni vršiček

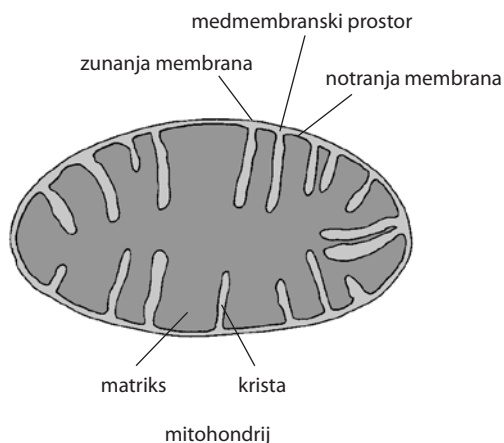
Mitchelova teorija -e -e [míchelova] ž fiziol. → kémiosmótska teorija

mitohóndrij -a m cit. *organel v evkariontskih celicah, ki ima dvojno membrano, lastno deoksiribonukleinsko kislino, ribosome in matriks, v katerem potekajo življenjsko pomembni procesi, zlasti večji del celičnega dihanja*

ang.: mitochondrion n

nem.: Mitochondrium n

lat.: mitochondrium n

mitospóra -e ž mikol., algol. *nespolni tros, ki nastane v mitozi*

ang.: mitospore n

nem.: Mitospore f

lat.: mitospora f

mitosporángij -a m mikol., algol. → mitosporocista

mitospórne glíve -ih -ív ž mn. mikol. *glive, za katere še ni opisana spolna oblika razmnoževanja, uvrščene v neflogenetsko skupino devteromicet /Deuteromycota/*

ang.: mitosporic fungi n pl.

nem.: Mitosporenpilze m pl.

mitosporocista -e ž mikol., algol. *enocelični sporangij, v katerem z mitozo endogeno nastajajo različne enocelične mitospore, npr. pri nekaterih glivah iz reda Blastocladiales in nekaterih algah /Algae/ S: mitosporángij*

ang.: mitosporocyst n

nem.: Mitosporocyste f

lat.: mitosporocysta f

mitótska diplosporija -e -e ž razmn. *diplosporija, pri kateri se embrionalna vrečka razvije iz arhespora brez mejoze PRIM.:* mejótska diplosporija

ang.: mitotic diplospory n

nem.: mitotische Diplosporie f

mitóza -e ž cit. *jedrna delitev evkariontske celice, po kateri imajo hčerinska jedra enako število kromosomov in enako količino dednine kot materinska jedra GL.:* anafáza (1), metafáza (1), profáza (1), telofáza (1) **PRIM.:** mejóza I

ang.: mitosis n

nem.: Mitose f

mlájši dryas -ega -a [driás] m geol., paleopalin. *obdobje poznega glaciala od okrog 12.000 let do 11.500 let pred sedanostjo, s hladnim in suhim podnebjem, z borovo-brezovimi gozdovi PRIM.:* najstaréjši dryas, staréjši dryas **PRIM.:** ŠE: alleröd, bölling

ang.: Younger Dryas n

nem.: junger Dryas m

mléček -čka m hist. *mlečno motna ali bistra vodna emulzija terpenov, nakopičena v mlečnih ceveh in mlečnih celicah nekaterih rastlin, gliv, ki izteka ob ranitvah ali pri objedanju rastlinojedov S: látteks*

ang.: latex n

nem.: Latex m, Milchsaft m

lat.: latex m

mléčna célica -e -e ž hist. *idioblast, ki vsebuje mleček*

ang.: lactifer n

nem.: Milchsaftzelle f

- lat.:** celulla lactifera f
- mléčni kanál** -ega -a m **hist.** žlezni kanál, napolnjen z mlečkom, ki je navadno emulzija politerpenov in drugih sekundarnih metabolitov, npr. pri mlečkih (*Euphorbiaceae*), radičevkah (*Cichoriaceae*) **GL.:** členjeni mléčni kanál, nëčlénjeni mléčni kanál
- ang.:** laticifer n
- nem.:** Milchrohre f
- mléčni sládkor** -ega sladkórja m **biokem.** → laktóza
- mnúmska réža** -e -e ž **hist.** réža, pri kateri imata celici zapiralki enakomerno odebeljene celične stene, zaradi česar se réža odpira pravokotno glede na povrhnjico, značilna za mahove /*Bryophyta*/ in večino praprotnic /*Pteridophyta*/ **PRIM.:** amariljska réža, graminéjska réža, helebórna réža
- ang.:** Mnium stomatal type n
- nem.:** Mnium-Spaltöffnungstyp m
- mnógojédni micélij** -ega -a m **mikol.** → ceno-cítični micélij
- mnógovéjnati pákobúl** -ega -a m **organ.** pakobul, v katerem izrašča iz glavne socvetne osi troje ali več stranskih osi, ki izhajajo iz istega nodija ali iz zgoščenih nodijev približno na isti višini, npr. pri nekaterih mlečkih (*Euphorbia*) **PRIM.:** dvóvénjati pákobúl, énovéjnati pákobúl
- ang.:** pleiochasium n
- nem.:** Pleiochasium n
- mnógovéjnato pákobúlasto socvétje** -ega -ega -a s **organ.** pakobulasto socvetje, ki je sestavljeno iz delnih socvetij, mnogovejnatih pakobulov **S:** pleiohazialno socvétje, polihazialno socvétje **PRIM.:** dvóvénjato pákobúlasto socvétje, énovéjnato pákobúlasto socvétje
- ang.:** polychasial inflorescence n
- nem.:** polychasiale Infloreszenz f, polychasialer Blütenstand m
- lat.:** inflorescentio polychasialis f
- mobilizácija rezérvnih maščób** -e -- -- ž **fiziol.** pretvorba maščób, ki se v oleosomih razgradijo v glicerin in maščobne kisline, te se v glioksisomih z betaoksidacijo razgradijo do acetil koencima A, ta se vključuje v glioksilatni cikel, sukcinat, ki pri tem nastaja, prehaja v mitohondrij, se tam vključi v citratni cikel, iz katerega izhaja oksalacetat, s pretvorbo v fosfoenolpiruvat se vključi v glukoneogenezo **GL.:** glioksilatni cikel, glukoneogeneza
- ang.:** mobilisation of storage lipids n
- nem.:** Mobilisierung der Reservefette f
- močvirje** -a s **1. biogeogr.** habitatni tip na območjih z občasno ali trajno površinsko vodo, za katerega je značilna gozdna ali traviščna vegetacija, npr. jelševje, šašje, trstičje
- ang.:** mire n
- nem.:** Moor n
- 2. ekol.** biotop z mokrotno podlago, ki jo lahko občasno ali trajno prekriva plitva površinska voda
- ang.:** marsh n
- nem.:** Sumpf m
- modifikácija** -e ž **fiziol., ekol.** nededna morfološko-anatomska, fiziološka, biokemična ali funkcionalna prilagoditev celotne rastline ali njenega dela, zlasti listov, vplivu določenega okoljskega dejavnika ali več dejavnikov na rastišču, npr. sončna rastlina, senčna rastlina, sončni list, senčni list **PRIM.:** modulácija
- ang.:** modification n
- nem.:** Modifikation f
- modifikácjska heterofilija** -e -e ž **organ.** → spodbujena heterofilija
- módrozeléne álge** -ih ál g ž mn. **algol., sist.** → cianobaktérije
- módrozeléne cepljívke** -ih -vk ž mn. **biol., sist.** → cianobaktérije
- modulácija** -e ž **fiziol., ekol.** kratkotrajna, reverzibilna nededna prilagoditev rastline na spreminjanje določenih okoljskih dejavnikov, zlasti svetlobe, na rastišču, npr. spreminjanje lege listov, odpiranje in zapiranje cvetov, spreminjanje odprtosti rež, prilagoditev neto fotosinteze spremembam temperature z zamikom nekaj ur; dni, kviescenca **S:** modulácjska prilagoditev **GL.:** fótomodulácija **PRIM.:** modifikácija
- ang.:** modulation n
- nem.:** Modulation f
- modulácjska prilagodítev** -e -tve ž **fiziol., ekol.** → modulácija
- môkra depozícija** -e -e ž **ekol.** → mókri usèd
- mokríšče** -a s **biogeogr.** habitatni tip na območjih s trajno plitvo površinsko vodo ali visoko podtalnico, za katerega je značilno vodno, vlagoljubno rastlinstvo
- ang.:** wetland n
- nem.:** Feuchtgebiet n

môkri usèd -ega -éda m ekol. *used, pri katerem se onesnažila nalagajo na površino tal, rastlin s padavinami, roso, meglo* **S:** môkra depozicija **PRIM.:** súhi usèd

ang.: wet deposition n

nem.: nasse Ablagerung f, nasse Deposition f

mokrótni trávnik -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *travnik na občasno ali trajno mokrih tleh, navadno antropogenega nastanka, ki ga v Sloveniji sestavljajo zlasti vrste iz rodov stožka (Molinia), šaš (Carex), loček (Juncus), in ki se kosi le enkrat* **PRIM.:** gojèni trávnik, košenica, pášnik, súhi trávnik

molekulárna biologija -e -e ž *panoga biologije, ki preučuje biološke procese na ravni molekul*

ang.: molecular biology n

nem.: Molekularbiologie f

molinetálna vrsta -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti ali izključno na mokrotnih travnikih z modro stožko (Molinia caerulea)* **S:** molinetálni cénoelemènt **PRIM.:** fagetálna vrsta, karpinetálna vrsta, piceetálna vrsta

nem.: molinietale Art f

molinetálni cénoelemènt -ega -ênta m **fitocen.** → molinietálna vrsta

monáda -e ž **palin.** *posamezno pelodno zrno*

ang.: monad n

nem.: Monade f

lat.: monas f

monádna organizacijska stôpnja -e -e -e ž **algol.** *organizacijska stopnja v razvoju enoceličnih alg, katerih celice imajo celično steno, ponavadi kontraktilno vakuolo, premikajo pa se z enim bičkom ali več bički, npr. pri rodu Chlamydomonas* **S:** monádni organizacijski nivó **PRIM.:** kapsálna organizacijska stôpnja, kokálna organizacijska stôpnja, nítasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonálna organizacijska stôpnja, sifonokladálna organizacijska stôpnja, tkívna organizacijska stôpnja, zrásla nítasta organizacijska stôpnja

ang.: flagellate growth form n, flagellate organizational level n

nem.: monadale Organisationsstufe f

monádni organizacijski nivó -ega -ega -ja m **algol.** → monádna organizacijska stôpnja

monécični máh -ega mahú m **biol.** *mah, pri katerem so na istem osebku arhegoniji in an-*

teridiji **S:** ênodómni máh **GL.:** avtécični máh, parécični máh, sínécični máh **PRIM.:** diécični máh

ang.: monoicous moss n

nem.: monözisches Moos n

monécičnost -i ž **organ., razmn.** → ênodómnost (1, 2)

moniliformín -a m **mikol.** *fuzarijski toksin v glivah Fusarium avenaceum, Fusarium subglutinans, Fusarium proliferatum, ki pri živalih povzroča hormonske motnje*

ang.: moniliformin n

nem.: Moniliformin n

monilifórmna korenína -e -e ž **organ.** *založna korenina, ki ima niz kroglastih odebelitev, npr. pri vrsti Apios tuberosa* **PRIM.:** nodulózna korenína, obróčkasta korenína

ang.: moniliform root n

nem.: monilifórmige Wurzel f

monimolímnijska plást jéзера -e plásti -- ž **ekol.** *spodnja plast v meromiktíčnem jezeru, v katero ne sega navpično kroženje vode* **PRIM.:** miksólímnijska plást jéзера

ang.: monimolimnion n

nem.: Monimolimnion n

mónofilétski taksón -ega -a m **sist.** *taksonomska skupina organizmov, ki izvirajo iz istega skupnega prednika* **PRIM.:** parafilétski taksón, polifilétski taksón

ang.: monophyletic taxon n

nem.: monophyletisches Taxon n

monofilna rastlína -e -e ž **bot.** *rastlina s cvetovi, ki so morfološko prilagojeni določeni vrsti opráševalcev, npr. mnoge ustnatice (Lamiaceae), detelja (Trifolium)* **S:** neustr. monogámna rastlína **PRIM.:** oligofilna rastlína, polifilna rastlína

ang.: monophilic plant n

nem.: monophile Pflanze f

monofilni cvét -ega -a m **organ.** *cvet, ki ga oprášujejo le opráševalci določene vrste* **S:** neustr. monogámni cvét **PRIM.:** polifilni cvét

ang.: monophilous flower n

nem.: monophile Blume f

monogámna rastlína -e -e ž **bot., neustr.** → monofilna rastlína

monogámni cvét -ega -a m **organ., neustr.** → monofilni cvét

monohaziálna razrást -e razrásti ž **organ.** *sim-*

podialna razrast poganjka, pri kateri se rast nadaljuje z enim stranskim poganjkom, npr. pri vinski trti (Vitis), lipi (Tilia) PRIM.: dihaziálna razrást, pleiohaziálna razrást
 ang.: monochasial ramification n
 nem.: monochasiale Verzweigung f
 lat.: ramificatio monochasialis f

monohaziálno socvétje -ega -a s organ. → ênovêjnato pákobúlasto socvétje

monoházij -a m organ. *poganjek, ki nastane z monohaziálno razrastjo PRIM.: diházij, pleioházij*

ang.: monochasium n

nem.: Monochasium n

lat.: monochasium n

mónohlamidêjski cvét -ega -a m organ. *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem je razvito le enojno cvetno odevale PRIM.: àhlamidêjski cvét, díhlamidêjski cvét*

ang.: monochlamydeous flower n

nem.: monochlamydeische Blüte f

lat.: flos monochlamydeus m

monohorija -e ž ekol. *razširjanje semen, plodov ali trosov samo na en način PRIM.: polihorija*

ang.: monochory n

nem.: Monochorie f

monohórna vrsta -e -e ž ekol. *rastlinska vrsta, ki se razširja samo na en način PRIM.: polihórna vrsta*

ang.: monochoric plant n

nem.: monochore Sippe f

mónokarpélna drúpa -e -e ž organ. → ênokarpélni koščičasti plód

mónokarpélna jágoda -e -e ž organ. → ênokarpélna jágoda

mónokarpélni koščičasti plód -ega -ega plodú m organ. → ênokarpélni koščičasti plód

mónokarpélni ôreh -ega oréha m organ. → ênokarpélni ôreh

mónokarpélni plód -ega plodú m organ. → ênokarpélni plód

monokárpná rastlína -e -e ž ekol. → hapaksántna rastlína

mónokolpátni pèlod -ega pelóda m palin. *pelodna zrna z enim kolpom v steni PRIM.: díkolpátni pèlod, políkolpátni pèlod, tríkolpátni pèlod*

ang.: monocolpate pollen n

nem.: monokolpater Pollen m

mónokultúra -e ž agr. *večji nasad, zasajen samo z rastlinami ene vrste, sorte*

ang.: monoculture n

nem.: Monokultur f

monolétna spóra -e -e ž palin. *tros z eno lezuro*

ang.: monoete spore n

nem.: monoete Spore f

monolétni pèlod -ega pelóda m palin. *pelodna zrna z eno lezuro*

ang.: monoete pollen n

nem.: monoeter Pollen m

monomíktično jézero -ega -a s ekol. *jezero, v katerem voda kroži v navpični smeri enkrat letno PRIM.: amíktično jézero, dimíktično jézero, holomíktično jézero, meromíktično jézero, oligomíktično jézero, polimíktično jézero*

ang.: monomictic lake n

nem.: monomiktischer See m

monoploidno jédro -ega -a s razmn. *celično jedro, ki ima eno garnituro kromosomov*

PRIM.: diploidno jédro, haploidno jédro, poliploidno jédro

ang.: monoploid nucleus n

nem.: monoploider Zellkern m

monoploidno števílo kromosómov -ega -a -- s razmn. *število kromosomov v celičnem jedru z eno garnituro pri haplontih, pri poliploidih enako osnovnemu številu kromosomov, ki se navadno označuje z x PRIM.:*

diploidno števílo kromosómov, haploidno števílo kromosómov, poliploidno števílo kromosómov

ang.: monoploid chromosome number n

nem.: monoploide Chromosomenzahl f

monopodiálna razrást -e razrástí ž organ. *razrast poganjka, pri kateri se z ohranjanjem vršnega meristema dolžinska rast poganjkov nadaljuje, npr. pri smreki (Picea), javorju (Acer) PRIM.:*

simpodiálna razrást

ang.: monopodial ramification n

nem.: monopodiale Ramifikation f, monopodiale Verzweigung f

lat.: ramificatio monopodialis f

monopodiálno socvétje -ega -a s organ. *socvétje glede na nastanek in razraščanje socvetnih osi, pri katerem se socvetne osi ne končajo s tvorbo cveta, pač pa vršni meristemi nadaljujejo rast PRIM.:*

simpodiálno socvétje

ang.: monopodial inflorescence n

nem.: monopodiale Infloreszenz f, monopodialer Blütenstand m
lat.: inflorescentia monopodialis f
monopódij -a m **organ.** *poganjek, ki nastane z monopodialno razrastjo* **PRIM.:** simpódij
ang.: monopodium n
nem.: Hauptachse f, Monopodium n
lat.: monopodium n
mónoporátni pèlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z eno poro v steni* **PRIM.:** díporátni pèlod, políporátni pèlod, tríporátni pèlod
ang.: monoporate pollen n
nem.: monoporater Pollen m
mónosaharíd -a m **biokem.** *enostavni sladkor, zgrajen iz ene molekule sladkorja, ki ima lahko različno število atomov ogljika* **PRIM.:** díсахaríd, oligosaharíd, polisaharíd
ang.: monosaccharide n
nem.: Monosaccharid n
mónosimétrični cvét -ega -a m **organ.** *cvet, ki se lahko samo z eno simetrijsko ravnino razdeli na dva zrcalno enaka dela, npr. pri ustnaticah (Lamiaceae), črnobinovkah (Scrophulariaceae), kukavičevkah (Orchidaceae), vijoličevkah (Violaceae)* **S:** neustr. somérni cvét, zigomórni cvét **PRIM.:** dísimétrični cvét, zvézdasto simétrični cvét
ang.: monosymmetric flower n, zygomorphic flower n
nem.: monosymmetrische Blüte f, zygomorphe Blüte f
lat.: flos zygomorphus m
mónospórna embrionalna vréčka -e -e -e ž **organ.** *embrionalna vréčka, ki se razvije iz ene od štirih mejospor, navadno iz ležeče na halazni strani nucela* **PRIM.:** bíspórna embrionalna vréčka, tétraspórna embrionalna vréčka
ang.: monosporic embryo sack n
nem.: monosporischer Embryosack m
mónostéla -e ž **hist.** *žilni sistem, pri katerem je v organu samo ena žila, npr. v iglicah iglavcev (Coniferopsida)* **PRIM.:** polistéla
ang.: monostele n
nem.: Monostele f
lat.: monostela f
mónostihna filotaksija -e -e ž **organ.** → ênorédna namestítev lístov
mónoterpén -a m **biokem.** *terpen ali terpenoid, katerega osnovna zgradba je iz dveh enot izo-*

prena **GL.:** limonén, mentól **PRIM.:** díterpén, políterpén, seskvíterpén, tetraterpén, tríterpén
ang.: monoterpene n
nem.: Monoterpen n
mónotropoídna mikoríza -e -e ž **bot., mikol.** *ektendomikoriza med mnogimi heterotrofnimi vrstami iz družine samovratčevk (Monotropaceae) in monotropoidnimi mikoriznimi glivami, ki imajo dobro razvit hifni plašč, Hartigovo mrežo, intracelularne hifne zatiče, pri čemer so hkrati v mikorizni povezavi tudi s sosednjimi avtotrofnimi vrstami, od katerih lahko rastlini posredujejo organski ogljik* **PRIM.:** arbutoídna mikoríza
ang.: monotropoid mycorrhiza n
nem.: monotropoide Mykorrhiza f
mónotropoídne mikorízne glíve -ih -ih -iv ž mn. **mikol.** *ektendomikorizne glive iz skupine prostotrofic (Basidiomycota), ki tvorijo mikorizo s heterotrofnimi vrstami iz družine samovratčevk (Monotropaceae), pri čemer jih oskrbujejo z ogljikovimi hidrati in minerali, v njihovih celicah razvijejo havstorije in se z izvenkoreninskimi hifami povezujejo z avtotrofnimi drevesnimi vrstami* **PRIM.:** arbutoídne mikorízne glíve
ang.: monotropoid mycorrhizal fungi n pl.
nem.: monotropoide Mykorrhizapilze m pl.
mónstrumsko imé -ega -na s **sist.** → nomen monstrositatis
monstruózni cvét -ega -a m **organ.** *cvet, v katerem so cvetni deli zaradi različnih hormonskih motenj nenormalno razviti, npr. iznakaženi zeleni venčni listi, zelenim listom podobni prašniki*
ang.: monstrous flower n
nem.: monströse Blüte f, unförmige Blüte f
lat.: flos monstrosus m
monsúnski gózd -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *gozd v tropskih predelih s 1000 mm do 2500 mm padavin, kjer se med letom izmenjujeta deževno in od 3 do 5 mesecev dolgo sušno obdobje, v katerem uspevajo drevesne vrste, katerih večina na začetku sušnega obdobja odvrže liste* **PRIM.:** trópski súšni gózd, trópski trnáto-sukuléntni gózd
ang.: monsoon forest n
nem.: Monsunwald m
montánska vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** → sredogórska vrsta

- montánski vegetácijski pás** -ega -ega pasú m
fitogeogr., fitocen. → sredogôrski vegetácijski pás
- morf** -a m mikol. vsaka od različnih oblik v življenjskem krogu določene glivne vrste **GL.:** anamórf, holomórf, sinanamórf, teleomórf
ang.: morph n
nem.: Morph f
- morfoĝenétski sistém glív** -ega -a -- m mikol.
po Hughesu *umetni sistem mitospornih gliv, ki temelji na nastajanju konidijev*
ang.: morphogenetic system n
nem.: morphogenetisches System n
- morfoĝenéza** -e ž organ., hist. ontogenetski razvoj oblike in zgradbe tkiv, organov, organizma
ang.: morphogenesis n
nem.: Formbildung f, Morphogenese f
lat.: morphogenesis f
- morfoĝolĝija** -e ž veda, ki preučuje obliko, zgradbo organizmov, organov, tkiv **GL.:** organografija
ang.: morphology n
nem.: Morphologie f
- morfolóška definícija vrste** -e -e -- ž sist. definicija, ki vrsto opredeljuje samo z upoštevanjem morfoloških znakov in ne tudi drugih bioloških znakov
ang.: morphological species concept n
nem.: morphologischer Artbegriff m, morphologisches Artkonzept n, morphologische Spezies-Definition f
- morfolóška vrsta** -e -e ž sist. vrsta, ki je določena samo na osnovi podobnosti morfoloških znakov in ne ustreza vedno biološki vrsti
ang.: morphospecies n
nem.: Morphospezies f
- morfolóški cvét** -ega -a m organ. kratki poganjek s sporofili pri nekaterih praprotnicah /Pteridophyta/
- morfolóški típ** -ega -a m sist. idealizirani izvorni morfološki načrt zgradbe rastlin, gliv, iz katerega nekateri avtorji izvajajo današnje oblike organizmov
ang.: archetype n, ground-plan n
nem.: Grundplan m, morphologischer Typus m
lat.: typus morphologicus m
- morfolóški znák** -ega -a m sist. morfolóška lastnost rastline, glive, ki se v sistematiki uporablja za razvrščanje, v ekologiji pa kot odraz razvoja in prilagoditve okolju
ang.: morphological trait n
nem.: morphologisches Merkmal n
- morfóza** -e ž fiziol., ekol. prilagoditev rastline na morfološki ali anatomski ravni okoljskim dejavnikom na rastišču **GL.:** fótomorfóza, geomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza, tígmomorfóza **GL. ŠE:** fenotípska morfóza, genotípska morfóza
ang.: morphosis n
nem.: Morphose f
lat.: morphosis f
- môrska soláta** -e -e ž algol. makroskopske morske zelene alge, katerih steljka je navadno ploščata, dvoplastna, redkeje cevasta, nameščena na bazi in z diskasto ploščico pritrjena na podlago, npr. pri redu Ulvaes
ang.: sea lettuce n
nem.: Meersalat n
- môrske álge** -ih álg ž mn. algol. fitoplanktonske in fitobentoške alge, živeče v morskem okolju, ki so prilagojene na veliko koncentracijo soli **PRIM.:** brákične álge, sladkovôdne álge
ang.: marine algae n pl.
nem.: Meeresalgen f pl.
- môška dvódómnost** -e -i ž organ., razmn. dvodómnost, pri kateri imajo nekateri osebki v populaciji dvospolne, drugi pa samo moške cvetove, npr. pri vrsti kamnokreča (*Saxifraga cernua*) **S:** ándrodiécíčnost **PRIM.:** žénska dvódómnost
ang.: androdioecy n
nem.: Androdiozie f
lat.: androdioecia f
- môška ênodómnost** -e -i ž organ., razmn. ênodómnost, pri kateri ima lahko posamezni osebki v populaciji dvospolne in moške cvetove, npr. pri nekaterih vrstah mlečka (*Euphorbia*) **S:** ándromonoécíčnost **PRIM.:** žénska ênodómnost
ang.: andromonoecy n
nem.: Andromonözie f
lat.: andromonoecia f
- môški cvét** -ega -a m organ. cvet, v katerem so razviti in funkcionalni le prašniki, npr. pri moških osebkih vrb (*Salix*) **S:** prášni cvét **PRIM.:** žénski cvét
ang.: masculine flower n, staminate flower n
nem.: männliche Blüte f, Staubblüte f
lat.: flos masculus m
- môški gametángij** -ega -a m razmn. → anteridij

môški gametangiofór -ega -a m **briol.** → anteridofór

môški gametofit -ega -a m **razmn.** *gametofit*, ki tvori moške gamete **PRIM.:** ženski gametofit
ang.: male gametophyte n
nem.: männlicher Gametophyt m

mošnjíček -čka m **organ.** *cevast ovoj*, ki obdaja pestič v ženskih cvetovih šašev (*Carex*) **S:** perigínij (2), utríkel
ang.: perigynium n, utricle n
nem.: Schlauch m
lat.: perigynium n, utriculus m

môtnja -e ž **1. fiziol., ekol.** *blažje stresno delovanje okoljskih dejavnikov, ki vpliva na potek življenjskih procesov v rastlini, kaže pa se npr. v upočasnitvi kroženja citoplazme, zmanjšanju intenzitete fotosinteze* **PRIM.:** poškodba

ang.: disturbance n
nem.: Störung f

2. ekol. *uničenje rastlinstva v določenem habitatu, ekosistemu, ki ga povzročajo požar, vetrolom, snegolom, plaz, poplava, zmanjšanje biomase zaradi rastlinojedov, košnje, oranja* **PRIM. ŠE:** R-strategija

ang.: disturbance n
nem.: Störung f

motórična célica -e -e ž **cit.** → bulifórmna célica

mrazišče -a s **ekol., biogeogr.** *biotop, zlasti v vrtačah, koliševkah, ki se od okolice razlikuje po znatno nižjih temperaturah zraka in/ali tal in za katerega je značilno hladnoljubno rastlinstvo, npr. sestoji smreke, rušja, visokogorske vrste na takih rastiščih v pasu bukovih gozdov*

ang.: kaltloch n
nem.: Kaltloch n

mrázni strés -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres zaradi temperatur, nižjih od 0 °C, kar v celicah rastline povzroča izsuševanje, tvorbo ledenih kristalov, ki celične membrane mehansko poškodujejo* **PRIM.:** hládni strés, vročínski strés
ang.: freezing stress n
nem.: Gefrierstress m

mrézasta ožíljenost -e -i ž **organ.** *ožiljenost listne ploskve, pri kateri se stranske žile večkrat razvejijo in medsebojno povezujejo v mrežast preplet* **S:** diktiodrómná ožiljenost **GL.:** dlánasto mrézasta ožiljenost, pérnato mrézasta ožiljenost

PRIM.: prógasta ožíljenost, vílasta ožíljenost, žárkasta ožíljenost

ang.: dictyodrome venation n
nem.: netzartige Nervatur f
lat.: nervatio dictyodroma f

mrézasta trahêja -e -e ž **hist.** *traheja, katere celice imajo mrežasto odebeljeno in olesenelo sekundarno celično steno* **PRIM.:** obróčasta trahêja, píknjasta trahêja, skalarifórmna trahêja, spirálasta trahêja
ang.: reticulate vessel n
nem.: Netzgefäß f, Netztrachee f

mRNA -- [èmerená] ž **neskl.** (ang. messenger RNA)
krat. gen. → informacijska RNK

mRNK -- [èmerenká] ž **neskl.** (ang. messenger RNA)
krat. gen. ↔ informacijska RNK

mrtvíca -e ž **biogeogr.** *habitat z veliko biotsko raznovrstnostjo, ki nastane z zaraščanjem rečnega rokava, ko ta izgubi stik z matično reko*
mrtví lásek -ega -ska m **hist.** *lasek, katerega celice so odmrle, napolnjene z zrakom, navadno belkastega videza*

ang.: dead hair n
nem.: totes Haar n

mrzloljubna rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki uspeva na snegu ali ledu, npr. različne alge* **S:** kriofilna rastlína, kriofit **PRIM.:** hladnoljubna rastlína, toploljubna rastlína, vročeljubna rastlína
ang.: cryophilic plant n
nem.: kryophile Pflanze f

mukózna snôv -e **snóvi** ž **fiziol.** *snov gliv, bakterij, višjih rastlin, ki v vlagi postane lepljiva, sluzasta, npr. polisaharidi, glikoproteini, fibrilarne strukture* **S:** slúz

ang.: mucilage n, mucus n, slime n
nem.: Schleim m

Müllerjevo telésce -ega -a tudi müllerjevo telésce -ega -a [mílerjevo] s **organ.** *krmilno telesce, ki nastane na trihilijih na spodnji strani listnega dna, npr. pri nekaterih vrstah cekropije (*Cecropia*), živečih v sožitju z mravljami* **PRIM.:** Beccarijevo telésce, Beltovo telésce, bíserno telésce
ang.: Müllerian body n
nem.: Müllersches Körperchen n

multiplikácija -e ž **biotehn.** *razmnoževanje rastlin in vitro do zelenega števila*
ang.: multiplication n
nem.: Vermehrung f

múr -a m **palin.** obroba posameznega broha pri retikulatnem pelodnem zrnu ali trosu

ang.: murus n

nem.: Murus m

lat.: murus m

mureín -a m **biol.** peptidoglikan, ki tvori celično steno pri cianobakterijah (Cyanobacteriota)

ang.: murein n

nem.: Murein n

murifórmna spóra -e -e ž **lihen.** → zidákasti trós

múrva -e ž **organ.** soplodje, ki se razvije iz mačiči podobnega socvetja s številnimi cvetovi, pri katerem so oreški zrasli z omesenelimi perigonovimi listi v jagodasto tvorbo, npr. pri murvi (*Morus*) **PRIM.:** jéžek, sikónij, soróza

ang.: mulberry n

nem.: Maulbeere f

lat.: morum n

muscimól -a m **mikol.** mikotoksin v panterjevi mušnici (*Amanita pantherina*), rdeči mušnici (*Amanita muscaria*), ki nastane iz ibotenske kisline in pri ljudeh povzroča psihotične reakcije **S:** panterín

ang.: muscimol n

nem.: Muscimol n

muskarín -a m **mikol.** mikotoksin nekaterih gliv, npr. v rdeči mušnici (*Amanita muscaria*), nekaterih vrstah razcepljenk (*Inocybe*), livk (*Clitocybe*), ki pri ljudeh toksično deluje na vegetativno in centralno živčevje

ang.: muscarin n

nem.: Muscarin n

muskazón -a m **mikol.** mikotoksin v panterjevi mušnici (*Amanita pantherina*), rdeči mušnici (*Amanita muscaria*), ki je derivat ibotenske kisline in pri ljudeh povzroča glavobol, deluje pa tudi insekticidno

ang.: muscazone n

nem.: Muscazon n

mutácija -e ž **biol.** sprememba v zgradbi ali količini genskega materiala, ki se prenaša na potomce, a se vedno ne izrazi na fenotipu

ang.: mutation n

nem.: Mutation f

mutánt -a m **biol.** osebek z novo, zaradi mutacije nastalo dedno značilnostjo, ki se razlikuje od starševskih osebkov

ang.: mutant n

nem.: Mutant m

mutualíst -a m **fiziol., ekol.** → simbiónt

mutualizem -zma m **fiziol., ekol.** ↔ simbióza (1)

N

NAA -- [enaá] ž neskl. (ang. naphthalene acetic acid) krat.

biokem., fiziol. → naftalénócetna kislína

nabráni klobúk -ega -a m **mikol.** *klobuk, kate-rega površina je enakomerno žarkasto nagubana, npr. pri razsejani tintnici (Coprinus disseminatus)* **S:** našlebičeni klobúk

nem.: gerippter Hut m

nabrékanje -a s **fiziol.** *pasivno sprejemanje vode v visokomolekularne snovi zaradi hidrofilnih lastnosti koloidov in sestavin celične stene, povečano s kapilarnostjo med mikrofibrilami, npr. celuloze v celični steni* **S:** imbibícija

GL.: nabrékanje semén

ang.: imbibition n

nem.: Imbibition f

nabrékanje semén -a -- s **fiziol.** *adsorpcija vode v celulozne, pektinske, beljakovinske snovi v semenu, zaradi česar to nabrekne* **S:** imbibícija semén

ang.: seed imbibition n

nem.: Samenimbibition f

nacépljeni list -ega -a m **organ.** *deljeni list, katerega listna ploskev je nacepljena na krpe, zareze med njimi pa segajo do sredine listne ploskve, npr. pri ambrovcu (Liquidambar styraciflua), ceru (Quercus cerris)* **GL.:** dlánasto nacépljeni list, pérnato nacépljeni list **PRIM.:** krpáti list, razdeljéni list, razrézani list

ang.: cleft leaf n, fissured leaf n

nem.: gespaltenes Blatt n, spaltiges Blatt n

lat.: folium fissum n

NAD -- [enadé] m neskl. (ang. nicotinamide adenine dinucleotide) krat. **fiz.** *oksidirana oblika nikotinamid adenin dinukleotida*

nadométna korenína -e -e ž **1. organ.** *korenina, ki se ne razvije iz radikule, ampak nastane na stebelu ali listu, npr. korenine pri praprotnicah /Pteridophyta/, večina korenin pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/* **S:** adventívna korenína (1) **GL.:** opórna korenína, oprijemálna korenína, zráčna korenína

ang.: adventitious root n

nem.: Adventivwurzel f, Beiwurzel f, Nebenwurzel f

lat.: radix adventita f

2. biotehn. *korenina, ki se na neobičajnem mestu razvije zaradi biotehnoških postopkov, npr. dodajanja hormonov, hranil, spremembe rastnih dejavnikov* **S:** adventívna korenína (2)

ang.: adventitious root n

nem.: Adventivwurzel f

nadométni bríst -ega -a m **biotehn.** → adventívni bríst (2)

nadométni meristém -ega -a m **hist.** → ranítve-ni meristé

nadométno imé -ega -na s **sist.** → nomen substitutum

nadomeščéno imé -ega -na s **sist.** → nomen substituendum

NADP -- [enadepé] m neskl. (ang. nicotinamide adenine dinucleotide phosphate) krat. **biokem., fiziol.** → nikotinamid adenín dínukleotíd fosfát

NADP+ -- [enadepé plus] m neskl. krat. **biokem., fiziol.** *oksidirana oblika NADP* **PRIM.:** nikotinamid adenín dínukleotíd fosfát

ang.: NADP+

nem.: NADP+

NADPH -- [enadepéhá] m neskl. krat. **biokem., fiziol.** *reducirana oblika NADP* **PRIM.:** nikotinamid adenín dínukleotíd fosfát

ang.: NADPH

nem.: NADPH

nadrásla plódnica -e -e ž **organ.** *plodnica na izbočenem cvetišču, ki je dvignjena nad ostale cvetne dele* **PRIM.:** obrásla plódnica, podrásla plódnica, pôlpodrásla plódnica

ang.: superior ovary n

nem.: oberständiger Fruchtknoten m

lat.: ovarium superum n

nádréd -a m **sist.** *vmesna taksonomska kategorija med podrazredom in redom, po mednarodnem*

- kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -anae, npr. Rosanae*
ang.: superorder n
nem.: Überordnung f
lat.: superordo m
- nàdréžna kámrica** -e -e ž **hist. zunanji del pore, ki nastane zaradi oblike ventralnih in zunanjih sten ali kutikule celic zapiralk** **S:** esodiální prôstor **PRIM.:** pôdréžna kámrica
ang.: atrium n, vestibule n
nem.: Vorhof m
- nàdtemperatúra rastlíne** -e -- ž **fiziol., ekol. normalno toplotno stanje neposrednemu sončevemu sevanju izpostavljenih delov rastline, ki imajo povprečno od 5 °C do 10 °C višjo temperaturo kot zrak** **PRIM.:** pôdtemperatúra rastlíne
nem.: Übertemperature f
- nadzémni stébelni gomólj** -ega -ega -a m **organ. stebelni gomolj, ki se razvije iz več zaporednih nadzemnih internodijev, npr. pri kolerabici (Brassica oleracea var. gongyloides)** **PRIM.:** podzémni stébelni gomólj
ang.: aboveground stem tuber n
nem.: oberirdische Sprossknolle f, Sprossstengelknolle f
- naftalénócetna kislína** -e -e ž **K:** NAA biokem. sintetični rastlinski hormon, ki pri vzgoji rastlin nadomešča avksine
ang.: naphthalene acetic acid n, abb. NAA
nem.: Naphthalenessigsäure f, abb. NAA, abb. NES
- najstaréjši dryas** -ega -a [driás] m **geol., paleopalín. začetno obdobje poznega glaciala od okrog 15.000 let do 13.500 let pred sedanostjo, s hladnim in suhim podnebjem in z borovo-brezovimi gozdovi ali tajgo** **PRIM.:** mlájši dryas, staréjši dryas **PRIM. ŠE:** alleröd, bölling
ang.: Oldest Dryas n
nem.: ältester Dryas m
- nakódrani lístni róbb** -ega -ega -a m **organ. celi listni rob, ki je neenakomerno in na gosto valovit, npr. pri listih kodrastolistne kislice (Rumex crispus)**
ang.: crisped leaf margin n, curled leaf margin n
nem.: gekräuseltes Blattrand m
lat.: margo folii crispata f
- namestítev lístov** -tve -- ž **organ. vrstno značilna razvrstitev listov na steblo glede na število listov v posameznem nodiju, število ortostih, način prekrivanja in kot med listi v zaporednih nodijih** **S:** filotaksija **GL.:** nasprótna namestítev lístov, premenjálna namestítev lístov, vreténčasta namestítev lístov
ang.: leaf arrangement n, phyllotaxis n
nem.: Blattanordnung f, Blattstellung f
- nanocíta** -e ž **biol. cianobakterijska celica, navadno manjša, ki nastane iz vegetativne celice pri hitri zaporedni delitvi**
ang.: nanocyte n
nem.: Nanocyte f
- nánofanerofít** -a m **ekol. grm ali nižja ovijalka, katere brsti, zaščiteni z luskolisti, so nameščeni od 25 cm do 5 m nad tlemi** **PRIM.:** mégafanerofít
ang.: nanophanerophyte n
nem.: Nanophanerophyt m
- nánoplánkton** -a m **ekol. plankton v vodnem telesu, ki ga sestavljajo od 0,2 µm do 20 µm veliki mikroskopski organizmi** **PRIM.:** píkoplánkton
ang.: nanoplankton n
nem.: Nanoplankton n
lat.: nanoplancton n
- NAP** -- [náp] m **neskl. (lat. non arborum pollen pelod nedrevesnih vrst) krat. palín. oznaka v pelodnih diagramih za pelod zelnatih vrst** **PRIM.:** AP
ang.: abb. NAP
nem.: abb. NAP
- napíljeni lístni róbb** -ega -ega -a m **organ., neustr. → nažágani lístni róbb**
- naprístnikasti vèvec** -ega -nca m **organ. venec, katerega venčni listi so zrasli v naprstniku podobno tvorbo, npr. pri naprstcu (Digitalis)**
ang.: thimble-shaped corolla n
nem.: fingerhutförmige Krone f
lat.: corolla digitata f
- NAR** -- [nár] m **neskl. (ang. net assimilation rate) krat. ekol. → néto asimilácijska vrédnost**
- narávná dédiščína** -e -e ž **var. nar. celota naravnih pojavov, delov žive narave v določeni državi ali na ožjem območju, ki ima posebno kulturno, znanstveno, zgodovinsko, izobraževalno ali estetsko vrednost** **GL.:** botánična narávná dédiščína
ang.: natural heritage n
nem.: Naturerbschaft f
- narávná selékcija** -e -e ž **ekol. naravni proces, pri katerem se zaradi selekcijskega vpliva okolja**

ohranjajo in razmnožujejo zlasti organizmi z uspešnejšim genotipom, kar v daljših časovnih obdobjih povzroča nastajanje novih vrst

ang.: natural selection n

nem.: natürliche Auslese f, natürliche Selektion f

narávná vegetácija -e -e ž **fitocen., biogeogr. vegetacija**, ki nastane pod vplivom naravnih okoljskih dejavnikov, zlasti podnebja in tal
PRIM.: potencialna narávná vegetácija

ang.: natural vegetation n

nem.: natürliche Vegetation f

narávná vrednóta -e -e ž **var. nar. sestavina naravne dediščine**, ki je redek, dragocen ali znamenit del žive ali nežive narave, npr. geološki, geomorfološki pojavi, ekosistemi, habitatni tipi, rastlinske, živalske vrste, njihovi izjemni osebki, življenjski prostori, krajina, oblikovana narava

ang.: natural value n

nem.: Naturalwert m

narávná združba -e -e ž **fitocen. združba**, ki nastane zaradi delovanja naravnih okoljskih dejavnikov, zlasti podnebja in tal **S:** primárna združba **PRIM.:** drugótna združba

ang.: natural community n

nem.: natürliche Pflanzengesellschaft f

narávní areál -ega -a m **fitogeogr. območje razširjenosti določenega rastlinskega taksona**, ki nastane brez človekovega delovanja **S:** avtohtóni areál **PRIM.:** antropogéni areál, súbspontáni areál

ang.: natural area n

nem.: natürliches Areal n, spontanes Areal n

narávní rástni regulátor -ega -ega -ja m **fiziol. snov**, nastala v rastlini, ki vpliva na rastne in razvojne procese v njej **PRIM.:** sintétični rástni regulátor

ang.: natural growth regulator n

nem.: natürlicher Wachstumsregulator m

narávní rezervát -ega -a m **var. nar. ožje zavarovano območje z značilnimi geotopi, življenjskimi prostori ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih in živalskih vrst, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer je z določenimi omejitvami dovoljeno uravnoteženo delovanje človeka, npr. Škocjanski zaton, Zelenci, Boč** **PRIM.:** narávní spomeník, strógi narávní rezervát

ang.: nature reserve n

nem.: Naturschutzgebiet n

narávní sistém -ega -a m **sist. sistem razvrščanja organizmov po filogenetskih načelih** **PRIM.:** umétní sistém

ang.: natural system n

nem.: natürliches System n

narávní spomeník -ega -a m **var. nar. ožje zavarovano območje, na katerem so naravne vrednote zaščitene zaradi njihove izjemne oblike, vsebine, redkosti, npr. izjemno velika drevesa, rastišče žičkega grobeljnika (Alyssum pluscanescens)** **PRIM.:** narávní rezervát, strógi narávní rezervát

ang.: natural monument n

nem.: Naturdenkmal n

narávnó ravnóvsje -ega -a s **ekol.** → biótsko ravnóvsje

narézani lístni rób -ega -ega -a m **organ. listni rob**, ki ima široke, kratke zaokrožene zobce in plitve ostre zareze, npr. pri listih gloksinije (*Gloxinia sp.*) **S:** neutr. zarézani lístni rób

ang.: crenate leaf margin n

nem.: gekerbter Blattrand m

lat.: margo folii crenata f

naróbe deltoídni líst -- -ega -a m **organ. list s trikotno listno ploskvijo, najširšo na zgornji strani, ki klinasto prehaja v listni pecelj**

ang.: inversely deltoid leaf n, obdeltoid leaf n

nem.: verkehrt-deltoides Blatt n

lat.: folium obdeltoideum n

naróbe jájčasti líst -- -ega -a m **organ. list, ki ima jajčasto oblikovano listno ploskev, pri kateri ožji del prehaja v pecelj**

ang.: inversely egg shaped leaf n, obovate leaf n

nem.: verkehrt-eierförmiges Blatt n

lat.: folium obovatum n

naróbe srčasti líst -- -ega -a m **organ. list, ki ima srčasto oblikovano listno ploskev, pri kateri ožji, koničasti del prehaja v pecelj**

ang.: inversely cordate leaf n, obcordate leaf n

nem.: verkehrt-herzförmiges Blatt n

naróbe súličasti líst -- -ega -a m **organ. list, ki ima dolgo, na obeh straneh zoženo listno ploskev, z najširšim delom v zgornji tretjini**

ang.: oblanceolate leaf n

nem.: verkehrt-lanzettliches Blatt n

lat.: folium oblancelatum n

naródní párk -ega -a m **var. nar. širše zavarovano območje s številnimi naravnimi vrednotami,**

s prvobitno naravo, ohranjenimi ekosistemi, naravnimi procesi, npr. Triglavski narodni park **PRIM.:** krajinski párk, régijski párk

ang.: national park n

nem.: Nationalpark m

nasíčena absolutna zračna vlága -e -e -e -e ž meteor., ekol. *največja možna masa vodne pare v zraku pri določeni temperaturi in zračnem tlaku*

ang.: saturated absolute water humidity n

nem.: saturierte absolute Luftfeuchtigkeit f

naslonjáva vzpenjávka -e -e ž ekol. *vzpenjavka, ki se pri rasti naslanja na oporo s togimi štrlečimi poganjki, pri čemer bodice, trde ščetine, kljukaste dlake na njih preprečujejo zdrs, npr. šipek (Rosa), navadni rokavec (Silene baccifera), plezajoča lakota (Galium aparine)* **PRIM.:** ovijálka, vítičasta vzpenjávka, vzpenjávka z oprijemálnimi koreninami

nem.: Spreizklimmer m

nasprótna filotaksija -e -e ž organ. → nasprótna namestítev listov

nasprótna namestítev listov -e -tve -- ž organ. *namestitev listov, pri kateri sta v vsakem nodiju po dva lista, ki si stojita nasproti, pari listov v zaporednih nodijih pa so nameščeni drug nad drugim, tako da so listi na stebelu razvščeni v dve vrsti, npr. pri nekaterih klinčnicah (Caryophyllaceae)* **S:** nasprótna filotaksija **GL.:** navzkrižna namestítev listov **PRIM.:** premenjálna namestítev listov, vreténčasta namestítev listov

ang.: opposite-leaved phyllotaxis n

nem.: gegenständige Blattstellung f

lat.: folia opposita n

nastávní kvás -ega -a m biotehn. *čista kultura vrste Saccharomyces cerevisiae, ki se uporablja kot vcepek, npr. pri proizvodnji piva*

ang.: stock culture n

nem.: Anstellhefe f, Stellhefe f

nastíja -e ž fiziol., ekol. *gibanje delov rastline, ki nastane zlasti zaradi sprememb turgorskega tlaka, na katerega vpliva difuzni ali usmerjeni dražljaj določenega okoljskega dejavnika, pri čemer je gibanje neusmerjeno, odvisno od zgradbe organa* **GL.:** fótonastíja, hídrónastíja, hígrónastíja, kémonastíja, níktínastíja, térmonastíja, tígmonastíja **PRIM.:** mehánsko gíbanje, taksíja, tropizem

ang.: nasty n

nem.: Nastie f

lat.: nastia f

natántna rastlína -e -e ž ekol. → plavajóči hidrofít
natántni hidrofít -ega -a m ekol. → plavajóči hidrofít

natézní lés -ega lesá m hist. → ténzijski lés

naturalizírana vrsta -e -e ž fitogeogr. *rastlinska vrsta, zanesena iz drugih območij, ki se v novem okolju samostojno ohranja in razširja, npr. rogovilček (Galinsoga), vodna kuga (Elo-dea canadensis), kolmež (Acorus calamus), drobnocvetna nedotika (Impatiens parviflora)*

ang.: naturalized species n

nem.: eingebürgerte Art f, naturalizierte Art f

lat.: species naturalisata f

navídezna glávica -e -e ž organ. → klóbbčíč

navídezni cvét -ega -a m organ. → psevdántij

navídezni klás -ega -a m organ. *kita, pri kateri so stranske socvetne osi močno skrajšane, zato ima socvetje videz klasa, npr. žensko socvetje pri jelši (Alnus)* **S:** páklás

ang.: false spike n

nem.: Scheinähre f

lat.: spica cymosa f

navídezni kobúl -ega -a m organ. *kita, pri kateri so socvetne osi skrajšane tako, da vsi cvetni peclji navidezno izraščajo na isti višini, zato ima socvetje videz kobula*

ang.: false umbel n

nem.: Scheindolde f, Trugdolde f

navídezni kóšek -ega -ška m organ. *kita, pri kateri so stranske socvetne osi močno skrajšane, zato ima socvetje videz koška, npr. socvetje nekaterih ščetičevk (Dipsacaceae)*

ang.: false chalatidium n

nem.: Scheinkorb m

navídezni líst -ega -a m organ. *rastlinski organ, ki je po videzu in funkciji podoben listu, a je drugega izvora, npr. filokladij, platikladij, filodij, sploščena zelena korenina*

ang.: false leaf n

nem.: Scheinblatt n

navídezno stéblo -ega -a s organ. *steblo podobna struktura, ki jo pri mnogih kritosemenkah /Angiospermae/ sestavljajo združene listne nožnice, zlasti v vegetativni fazi razvoja, npr. pri čebuli (Allium cepa), čmeriki (Veratrum), bananovcu (Musa)* **S:** pástéblo

ang.: false stem n, pseudo-stem n

nem.: Scheinstamm m

navidezno vretence -ega -a s 1. organ. navidezna vretenčasta namestitev listov, ki nastane zaradi povečanja prilistov ob navzkrižno nameščenih listih, kar daje videz vretenca, npr. pri lakoti (*Galium*)

ang.: false whorl n, verticillaster n

nem.: Scheinquirl m

lat.: verticillastrum n

2. organ. spiralasto nameščeni listi, ki zaradi zelo kratkih internodijev med njimi izraščajo iz stebela v približno isti višini, kar daje videz vretenca, npr. pri podlesni vetrnici (*Anemone nemorosa*), deveterolistni penuši (*Cardamine enneaphylos*)

ang.: false whorl n, verticillaster n

nem.: Scheinquirl m

lat.: verticillastrum n

3. organ. socvetje, zgrajeno iz dveh nasprotnih, zgoščenih klobčičev na vsakem nodiju, npr. pri mnogih ustnaticah (*Lamiaceae*)

ang.: false whorl n, verticillaster n

nem.: Scheinquirl m

navtohorjja -e ž ekol. hidrohorijska, pri kateri se semena, plodovi razširjajo po morju, npr. pri kokosovi palmi (*Cocos nucifera*) PRIM.: ombrohorjja

ang.: nautochory n

nem.: Nautochorie f

navzkrižna namestitev listov -e -tve -- ž organ. nasprotna namestitev listov na stebelu, pri kateri sta v vsakem nodiju po dva lista, ki si stojita nasproti, pari listov v zaporednih nodijih pa so medsebojno izmenično zamaknjeni pod kotom 90°, tako da so listi na stebelu razvrščeni v štiri vrste, npr. pri vrstah iz družin ustnatic (*Lamiaceae*), javorjev (*Aceraceae*), črnobinovk (*Scrophulariaceae*) S: dekusirana filotaksija, štírirédna namestitev listov

ang.: decussate leaf arrangement n, decussate phyllotaxis n

nem.: dekussierte Blattstellung f, kreuzgegenständige Blattstellung f

lat.: folia decussata n

navzkrižna oploditev -e -tve ž razmn. oploditev, pri kateri se združita moška in ženska gameta dveh genetsko različnih osebkov S: alogamija PRIM.: sámooploditev

ang.: allogamy n, cross-fertilization n

nem.: Allogamie f, Fremdbefruchtung f

navzkrižna oprashičitev -e -tve ž bot., ekol. oprashičitev, pri kateri na brazdo pestiča enega osebka prispejo pelodna zrna drugega osebka PRIM.: sámooprashičitev

ang.: cross-pollination n

nem.: Fremdbestäubung f

navzkrižno oprashičevanje -ega -a s razmn., ekol. oprashičevanje, pri katerem se pelod enega osebka prenese na brazdo pestiča drugega osebka S: ksenogamija GL. ŠE: anemofilija, hidrofilijska, zoofilija PRIM.: sámooprashičevanje

ang.: cross-pollination n

nem.: Fremdbestäubung f

nažóbčani lístni róbb -ega -ega -a m organ. listni rob, ki ima zašiljene, pravokotno izraščajoče enakokrake zobce, med katerimi so zaokrožene zajede, npr. pri listih evropskega pravega kostanja (*Castanea sativa*), ameriškega pravega kostanja (*Castanea dentata*) PRIM.: dróbbno nažóbčani listni róbb, dvákrat nažóbčani listni róbb

ang.: dentate leaf margin n, toothed leaf margin n

nem.: gezähnter Blattrand m

lat.: margo folii dentata f

nažágani lístni róbb -ega -ega -a m organ. listni rob, ki ima poševno izraščajoče, proti vrhu usmerjene zobce, med katerimi so ostrokatne zajede, npr. pri listih velike koprive (*Urtica dioica*) S: neustr. napíljene listni róbb

ang.: serrate leaf margin n

nem.: gesägter Blattrand m

lat.: margo folii serrata f

nažlebíčeni klobúk -ega -a m mikol. → nabráni klobúk

nažlébkani klobúk -ega -a m mikol. klobúk z izrazitimi žlebiči na robu, npr. pri smrdljivi golobici (*Russula foetens*)

ang.: furrowed cap n

nem.: geriffelter Hut m

nécklíčni fótoelektrónski transpórt -ega -ega -a m fiziol. fotoelektronski transport elektronov, pri katerem sodelujeta fotosistema I in II skupaj s prejemniki in prenašalci elektronov v fotoelektronski transportni verigi, nastajata pa NADPH in ATP S: lineárni fótoelektrónski transpórt PRIM.: cíklični fótoelektrónski transpórt, psévdocíklični fótoelektrónski transpórt

ang.: acyclic electron transport n, non-cyclic electron transport n
nem.: azyklischer Elektronentransport m, linearer Elektronentransport m

nèčlénjeni mléčni kanál -ega -ega -a m **hist.** *mlečni kanál, ki je zgrajen iz ene podaljšane enostavne ali razrasle celice, napolnjene z mlečkom, npr. pri mlečkovkah (Euphorbiaceae), pasjestrupovkah (Apocynaceae), svilničevkah (Asclepiadaceae)* **PRIM.:** člénjeni mléčni kanál
ang.: non-articulated laticifer n
nem.: ungegliederte Milchrohre f

nèdédna prilagodítev -e -tve ž **fiziol., ekol. kratkotrajna, navadno eno vegetacijsko obdobje trajajoča sprememba v zgradbi, življenjskih procesih rastline glede na vplive okoljskih dejavnikov, npr. sončni tip lista, senčni tip lista **S:** aklimácija, aklimatizácija, fenotípska adaptácija, fenotípska prilagodítev **GL.:** modifikácija, modulácija **PRIM.:** dédna prilagodítev
ang.: acclimation n, acclimatisation n
nem.: Akklimation f, Akklimatisation f**

nèdeterminántna rást -e rásti ž **fiziol., morfol.** *rást poganjka, korenine, pri kateri se vršni meristem ohranja, kar omogoča časovno neomejeno dolžinsko rást, npr. pri dolgem poganjku, dolgi korenini* **S:** indeterminántna rást **PRIM.:** determinántna rást
ang.: indeterminate growth n
nem.: indeterminantes Wachstum n

nèdeterminántni líst -ega -a m **organ.** *list z neomejeno rástjo, pri katerem se meristemi ohranjajo dalj časa, kar omogoča časovno neomejeno rást, npr. pri mešinki (Utricularia), velvičiji (Welwitschia), rodu Guarea* **S:** indeterminántni líst **PRIM.:** determinántni líst
ang.: indeterminate leaf n
nem.: indeterminantes Blatt n

nèdeterminántno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, pri katerem se na vsaki posamezni socvetni osi ohranja vršni meristem, kar omogoča njeno neomejeno rást* **S:** indeterminántno socvétje **PRIM.:** determinántno socvétje
ang.: indeterminate inflorescence n
nem.: unbestimmte Infloreszenz f, unbestimmter Blütenstand m
lat.: inflorescentia indefinita f

nèdiferencirano tkívo -ega -a s **hist.** *tkívo, ki še*

nima določene funkcije **PRIM.:** diferencirano tkívo
ang.: undifferentiated tissue n
nem.: undifferenziertes Gewebe n

nèdostópna vóda -e -e ž **ekol.** *voda v tleh, ki je z velikimi silami vezana na površino kolidov, talnih delcev, zaradi česar je korenine ne morejo absorbirati* **PRIM.:** dostópna vóda
ang.: non-available water n
nem.: unverfügbares Wasser n

nèdovršèna kolateralna žíla -e -e ž **hist.** *kolateralna žíla, v kateri je med floemom in ksilemom plast žilnega kambija, značilna za večino stebel dvokaličnic /Dicotyledoneae/, golosemenk /Gymnospermae/* **PRIM.:** bikolateralna žíla, dovršèna kolateralna žíla
ang.: open collateral vascular bundle n
nem.: offenes kollaterales Leitbündel n

nèdovršèna žíla -e -e ž **hist.** *žíla, pri kateri se primarni meristem ne diferencira v celoti v ksilem in floem, zato vsebuje žilni kambij* **PRIM.:** dovršèna žíla
ang.: open vascular bundle n
nem.: offenes Leitbündel n

nèenáko narézani lístni rób -- -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima zaokrožene, različno velike zobce z ostrimi zarezi med njimi*
ang.: unevenly crenate leaf margin n
nem.: ungleichgekerbter Blattrand m
lat.: margo folii inaequaliter crenata f

nègativna vódna bilánca rastlíne -e -e -e -- ž **fiziol., ekol.** *stanje v rastlini, ko je absorpcija vode manjša, kot je izguba zaradi transpiracije*
ang.: negative water balance n
nem.: negative Wasserbilanz f

nègativni tropízem -ega -zma m **fiziol., ekol.** *tropízem, pri katerem je rást delov rastline usmerjena stran od vira določenega okoljskega dejavnika ali v nasprotni smeri njegovega delovanja* **PRIM.:** plágotropízem, pózitivni tropízem
ang.: negative tropism n
nem.: negativer Tropismus m

nègíbljíví trós -ega -a m **mikol., algol.** → àplanospóra

nègranulárni kloroplást -ega -a m **cit.** *kloroplast v celicah žilnega ovoja pri C₄-rastlinah, ki ima samo stromatarne tilakoide, nima pa granulov* **S:** àgranulárni kloroplást **PRIM.:** granulárni kloroplást

- ang.:** agranulated chloroplast n
nem.: agranulierter Chloroplast m
- nèjásno imé** -ega -na s sist. → nomen confusum
- nèkorenínska absórpčija vóde** -e -e -- ž fiziol., ekol. *absorpcija vode z nekoreninskimi deli, npr. s celo površino pri nižjih rastlinah, pri višjih rastlinah pa s hidatodami, sesalnimi luskami, hidropotami, redko tudi s kutikulo* **GL.:** kutikulárna absórpčija vóde **PRIM.:** korenínska absórpčija vóde
ang.: direct water uptake n
nem.: direkte Wasseraufnahme f
- nekrotróf** -a m fiziol., ekol. *heterotrofni organizem, ki se prehranjuje z organskimi snovmi drugega organizma, pridobljenimi iz njegovih celic, odmrlih po infekciji, npr. nekatere glive* **S:** nekrotrófní organizem **PRIM.:** biotróf, hemibiotróf, saprotrof
ang.: necrotroph n
nem.: Nekrotroph m
- nekrotrofija** -e ž fiziol., ekol. *prehranjevanje, pri katerem nekatere glive dobivajo organske snovi iz celic gostitelja, odmrlih zaradi napada gliv* **PRIM.:** biotrofija, hemibiotrofija, saprotrofija
ang.: necrotrophy n
nem.: Nekrotrophie f
- nekrotrófní organizem** -ega -zma m fiziol., ekol. → nekrotróf
- nekróza** -e ž fiziol., ekol. *odmrtje tkiva, organa zaradi okužbe ali poškodb, nastalih zaradi toksičnega delovanja zračnih onesnažil, velike jakosti določenih stresnih dejavnikov, kar se navadno kaže kot degeneracija, porjavitev tkiva, organa* **PRIM.:** kloróza
ang.: necrosis n
nem.: Nekrose f
lat.: necrosis f
- neksína** -e ž palin. *notranja, neskulpturirana plast eksine pelodnega zrna ali troska* **GL.:** èk-toneksína, éndoneksína **PRIM.:** seksína
ang.: nexine n
nem.: Nexine f
- néktar** -ja m biokem., fiziol. → medicína
- nektariálna žléza** -e -e ž organ. → medóvnik
- nektariální líst** -ega -a m organ. → medóvni líst
- nektárij** -a m organ. → medóvnik
- nèlegitímna oprášítev** -e -tve ž razmn. *oprašitev cveta s pelodom istega genotipa pri sa-*
- moinkompatibilnih genotipih, zaradi česar ne nastane fertilno seme* **PRIM.:** legitímna oprášítev
ang.: illegitimate pollination n
nem.: illegitime Bestäubung f, illegitime Pollination f
- nematofágne glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** *plenilske glive, ki lovijo živali, zlasti gliste (Nematodes), npr. nekatere vrste iz redov Moniliales, Zoopagales*
ang.: nematophagous fungi n pl
nem.: Nematoden fangende Pilze m pl
- nèodarvinízem** -zma m **biol.** *Darwinova evolucijska teorija, ki jo dopolnjujejo Mendlova spoznanja o zakonitostih dedovanja in sodobno vedenje s področij genetike, molekularne biologije*
ang.: neo-Darwinism n
nem.: Neodarwinismus m
- nèoendemít** -a m **fitogeogr.** *rastlinski takson, nastal v kvartarju, ki v sedanosti naseljuje ožja območja* **S:** progresivni endemít **PRIM.:** páleoendemít
ang.: neoendemic n
nem.: Neoendemit m
- neofít** -a m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, zanesena s človekovim delovanjem na drugo območje v mlajših zgodovinskih obdobjih, v Evropi po odkritju Amerike, kjer se ohranja in razširja samostojno tudi v sedanosti, npr. robinija (Robinia pseudacacia), vodna kuga (Eloдея densa), žvrklja (Ambrosia)* **PRIM.:** arheofít
ang.: neophyte n
nem.: Neophyt m
lat.: neophyton n
- neoksantín** -a m **biokem., algol.** *ksantín, značilen za nekatere skupine alg, zlasti za zelene alge (Chlorophyceae), evglenoficeje (Euglenophyceae)*
ang.: neoxanthin n
nem.: Neoxantin n
- nèorganizírana rást** -e rasti ž **biotehn.** *rast celic v tkivni kulturi, pri kateri se ne razvijejo organi ali druge strukture, lahko pa se diferencira omejeno število celic* **PRIM.:** organizírana rást
ang.: unorganised growth n
nem.: unorganisiertes Wachstum n
- neotíp** -a m **1. sist.** *tipski primerek določene vr-*

ste, ki se izbere na novo, če se holotip izgubi ali uniči **PRIM.:** holotíp, homeotíp, izotíp, lektotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: neotype n, proxytype n

nem.: Neotypus m

lat.: neotypus m

2. sintaks. *kasneje objavljeni fitocenološki popis, izbran kot nomenklaturni tip, če v originalnem opisu sintaksona ni bil določen holotip in ni bilo mogoče določiti lektotipa* **PRIM.:** holotíp, lektotíp

ang.: neotype n

nem.: Neotypus m

lat.: neotypus m

neotrópis -a m **fitogeogr.** → neotrópska flórna oblást

neotrópska flórna oblást -e -e oblastí ž **fitogeogr.** *florna oblast, ki obsega tropska in subtropska območja v Srednji in Južni Ameriki, za katero so značilne številne endemične družine, npr. kaktovke (Cactaceae), bromelijevke (Bromeliaceae), in rodovi, npr. agava (Agave)* **S:** neotrópis **PRIM.:** antárktična flórna oblást, avstrálska flórna oblást, holárktična flórna oblást, kápska flórna oblást, paleotrópska flórna oblást

ang.: neotropical floral kingdom n

nem.: neotropisches Florenreich n

NEP -- [nép] m neskl. (ang. net ecosystem production) krat. **ekol.** → néto ékosistémska produkcijska

nèpopólne glíve -ih -ív ž mn. **mikol., zastar.** → dévteromicéte

nèpopólni cvét -ega -a m **organ.** *cvet, v katerem so razviti le nekateri cvetni deli* **PRIM.:** popólni cvét

ang.: imperfect flower n, incomplete flower n

nem.: unvollständige Blüte f

lat.: flos incompletus m

nèposrédna konkurénca -e -e ž **fiziol., ekol.** → alelopatíja

nèpráva črnjáva -e -e ž **hist.** *obarvana jedrovina, po mestu nastanka in videzu podobna črnjavi, ki nastane zaradi patoloških sprememb, npr. rdeče srce pri bukvi, rjavo srce pri jesenu, topolu* **PRIM.:** črnjáva

ang.: false heartwood n

nem.: Falschkern m

nèpráva dihálna jámica -e -e ž **lihen.** → psévdociféla

nèpráva parafíza -e -e ž **lihen.** → parafizoída

nèpráva žíta -ih žít s mn. **agr.** *vrste dvokaličnic /Dicotyledoneae/, katerih plodovi, semena se uporabljajo v iste namene kot plodovi žit, npr. navadna ajda (Fagopyrum esculentum)*

ang.: false cereals n pl., false grains n pl.

nem.: falsche Getreide n pl.

nèpráve slúzavke -ih -vk ž mn. **mikol., zastar.** → **biol., sist.** akrasídi

nèprávi krátki pogánjek -ega -ega -jka m **organ.** *kratki poganjek, pri katerem se vršni meristem le deloma diferencira v trajna tkiva tako, da poganjek lahko počasi prirašča, npr. pri macesnu (Larix), cedri (Cedrus) kot olistani stranski poganjek, ali se razvije v podaljšek kratkega poganjka s svetom ali socvetjem, npr. pri jablani (Malus), hruški (Pyrus)* **PRIM.:** právi krátki pogánjek

nèpregrajéna hífa -e -e ž **mikol.** *hífa, ki ni predeležena s septi, npr. pri oomicetah (Oomycota), jarmastih glivah (Zygomycota)* **S:** nèseptírana hífa **PRIM.:** pregrajéna hífa

ang.: aseptate hypha n

nem.: unseptierte Hyphe f

nèprevódni floém -ega -a m **hist.** *zunanjí del sekundarnega floema, v katerem se shranjujejo rezervne organske snovi, asimilati pa se v osni smeri ne prevajajo več* **PRIM.:** prevódni floém

ang.: nonconducting phloem n

nem.: nichtleitendes Phloem n, Speicherbast m

nèrazvejéni lásek -ega -ska m **hist.** *večcelični ali enocelični lasek, ki je brez izrastkov, npr. letalni laski na semenu bombaževca (Gossypium)* **S:** enostávni lásek **PRIM.:** razvejéni lásek

ang.: unbranched hair n

nem.: unverzweigtes Haar n

lat.: pilus eramosus m

nèseptírana hífa -e -e ž **mikol.** → nèpregrajéna hífa

nèsimétríčni líst -ega -a m **organ.** *list, katerega vzdolžni polovici listne ploskve nista enaki, kar je pogosto posledica epitomije ali hipotomije* **PRIM.:** simétríčni líst

ang.: asymmetric leaf n

nem.: asymmetrisches Blatt n

lat.: folium azygomorphum n

nèspecifični simptom -ega -a m **fiziol., ekol.** *simptom, ki nastane zaradi delovanja različnih stresnih dejavnikov, npr. povečanje koli-*

čine antioksidantov v celici zaradi delovanja zračnih onesnažil, visokih temperatur, velike jakosti sevanja, povečana sinteza sekundarnih metabolitov, znižanje intenzitete fotosinteze in zvečanje intenzivnosti dihanja **PRIM.:** specifični simptom

ang.: non-specific stressor effect n

nem.: unspezifische Reizwirkung f

něspólno rozmnoževanje -ega -a s razmn. razmnoževanje z organi ali deli vegetativnega telesa, nastalimi z mitozo, npr. s cepitvijo, trosi, zarodnimi brstiči **GL.:** vegetativno razmnoževanje **PRIM.:** spólno razmnoževanje

ang.: asexual reproduction n, vegetative propagation n

nem.: ungeschlechtliche Fortpflanzung f, vegetative Vermehrung f

něspólno trosišče -ega -a s mikol. → konidióm

něto asimilacijska vrědnost -- -e -i ž **K:** NAR ekol. povečanje količine suhe snovi rastline v določenem obdobju

ang.: net assimilation rate n, abb. NAR

nem.: Nettoassimilationsrate f

něto ékosistěmska produkcijska -- -e -e ž **K:** NEP

ekol. količina organske snovi, ki jo ustvarijo organizmi v določenem ekosistemu v enem letu, pri čemer se upošteva količina pri dihanju porabljene snovi

ang.: net ecosystem production n, abb. NEP

nem.: Nettoökosystemproduktion f

něto fótosintěza -- -e ž fiziol., ekol. fotosintezna aktivnost, izražena kot razlika med količinama ogljikovega dioksida, ki ga rastlina absorbira pri fotosintezi ter sprosti pri dihanju in fotorespiraciji **S:** aparětna fótosintěza **PRIM.:** brúto fótosintěza

ang.: net photosynthesis n

nem.: Nettophotosynthese f

něto primárna produkcijska -- -e -e ž ekol. količina organske snovi, ki jo rastline, rastoče na določeni površini, sintetizirajo v posameznem vegetacijskem obdobju ali letu, pri čemer se upoštevajo med letom odpadli rastlinski deli **PRIM.:** brúto primárna produkcijska

ang.: net primary production n

nem.: Nettoprimärproduktion f

něveljávno imě -ega -na s sist. → nomen invalidum

nevrotoksín -a m biokem. cianotoksín, ki ga tvorijo predvsem nekatere sladkovodne cia-

nobakterije (Cyanobacteriota), glive ali rastline, katerega delovanje pri ljudeh, višjih živalih povzroča motnje v živčnem sistemu in lahko tudi smrt **GL.:** anatoksin, brevetoksin, PSP-toksin, saksitoksin **PRIM.:** hépatotoksin

ang.: neurotoxin n

nem.: Neurotoxin n

něvstón -a m algol. alge, ki živijo na površini ali tik pod površino vode, pri čemer lahko tvorijo površinski film

ang.: neuston n

nem.: Neuston n

nevtralizem -zma m fiziol. odnos med osebki različnih vrst, ki živijo skupaj, niso pa v očistnem odnosu

ang.: neutralism n

nem.: Neutralismus m

nevtrófilna rastlína -e -e ž ekol. rastlina, katere fiziološki ali ekološki optimum uspevanja je v okolju z nevtralnimi pH **PRIM.:** acidofilna rastlína, bazofilna rastlína

ang.: neutrophilous plant n

nem.: neutrophile Pflanze f

nězaključena kultúra alg -e -e -- ž algol. kultura alg, ki se ji neprestano dodaja sveže tekoče gojišče, pri čemer se izrabljeno gojišče skupaj z algami odstranjuje, kar algam omogoča, da so ves čas v logaritemski fazi rasti **PRIM.:** zaključena kultúra alg

ang.: continuous algal culture n

nem.: kontinuierliche Algenkultur f

nězakónito imě -ega -na s sist., sinsist. → nomen illegitimum

niacín -a m biokem. → nikotínska kislína

nikotín -a m biokem., fiziol. piperidinski alkaloid tobaka (Nicotiana), ki rastlino štiti pred rastlinojedi in deluje toksično na nekatere druge živali, pri ljudeh pa vpliva na živčevje in povzroča zasvojenost

ang.: nicotine n

nem.: Nicotin n

nikotinamid adenín dínukleotíd -- -- -a m **K:** NAD biokem., fiziol. koencim v celicah, ki je prenašalec energijsko bogatih elektronov v redoks procesih, zlasti pri dihanju, pri čemer se iz oksidirane NAD⁺ pretvarja v reducirani NADH in obratno

ang.: nicotinamide adenine dinucleotide n, abb. NAD

nem.: Nicotinamid-Adenin-Dinukleotid n, abb. NAD

nikotínamid adenín dínukleotíd fosfát -- --

-- -a m **K:** NADP **biokem., fiziol. koencim, ki je prenašalec energijske bogatih elektronov v redoks procesih, zlasti v fotosintezi in biosintezi, pri čemer se iz oksidiranega NADP+ pretvarja v reducirani NADPH in obratno**

PRIM. ŠE: NADP+, NADPH

ang.: nicotinamide adenine dinucleotide phosphate n, abb. NADP

nem.: Nicotinamid-Adenin-Dinukleotidphosphat n, abb. NADP

nikotínska kislína -e -e ž **biokem. vitamin iz skupine vitaminov kompleksa B, ki je gradbeni element NAD in NADP, s pomembno funkcijo v oksidacijsko-redukcijskih procesih v celici, npr. pri celičnem dihanju, fotosintezi** **S:** niacin, vitamín B3

ang.: nicotinic acid n

nem.: Nicotinsäure f

nikotínski alkaloidi -ih -ov m mn. **biokem.** → piperidínski alkaloidi

niktinastíja -e ž **fiziol., ekol. nastíja, ki jo sproža dnevno-nočno spreminjanje jakosti svetlobe in temperature, npr. odpiranje in zapiranje cvetov pri lokvanju (Nymphaea), svetlinu (Oenothera), koškov pri regratu (Taraxacum), razprostiranje in zlaganje listov pri zajčji deteljici (Oxalis)** **S:** spálno gíbanje **PRIM.:** fótónastíja, hidrónastíja, hígrónastíja, kémonastíja, térmonastíja, tígmonastíja

ang.: nyctinasty n

nem.: Nyktinastie f, Schlafbewegung f

nítasta brázda -e -e ž **organ.** → črtálasta brázda

nítasta hífa -e -e ž **mikol. hífa v obliki izrazite, daljše nitke, ki je nepredeljena ali predeljena s septi** **S:** filamentózna hífa

ang.: filamentous hypha n

nem.: filamentöse Hyphe f

nítasta korenína -e -e ž **organ. tanka korenina, ki navadno sestavlja šopasti koreninski sistem, npr. pri travah (Poaceae)** **S:** vláknasta korenína

ang.: fibrous root n

nem.: Fadenwurzel f

nítasta organizácijska stôpnja -e -e -e ž **algol. organizacijska stopnja v razvoju alg, pri kateri so celice razvrščene v nerazvejen ali razvejen filament, npr. pri rodu Ulothrix** **S:**

nítasti organizácijski nivó, trihálna organizácijska stôpnja **PRIM.:** kapsálna organizácijska stôpnja, kokálna organizácijska stôpnja, monádna organizácijska stôpnja, rizopodiálna organizácijska stôpnja, sifonálna organizácijska stôpnja, sifonokladálna organizácijska stôpnja, tkívna organizácijska stôpnja, zrásla nítasta organizácijska stôpnja

ang.: filamentous growth form n, filamentous organizational level n

nem.: trichale Organisationsstufe f

nítasta protoplázemska diferencíacija -e -e -e ž **cit. protoplazemska diferenciacija v evkariotski celici, pri kateri so makromolekule organskih spojin urejene v nitasto strukturo**

PRIM.: cévasta protoplázemska diferencíacija, króglasta protoplázemska diferencíacija, membránska protoplázemska diferencíacija

ang.: filamentous protoplasmatic differentiation n

nítasta protoplázemska struktúra -e -e -e ž **cit. struktura nitaste oblike znotraj celice, ki sestavlja gibljive izrastle prokariotskih celic**

PRIM.: cévasta protoplázemska struktúra, króglasta protoplázemska struktúra, membránska protoplázemska struktúra

ang.: filamentous protoplasmatic structure n

nítasta stéljka -e -e ž **morfol. steljka, ki je zgrajena iz enostavnih, razraslih ali v niti zlepljenih celic ali so te povezane v hife, značilna za zgradbo telesa večine gliv (Mycota), nitastih alg, lišajev (Lichenes)** **S:** haplonéma

ang.: filamentous thallus n

nem.: Fadenthallus m, Haplonema n

nítaste glíve -ih -ív ž mn. **mikol. glive, ki so sestavljene iz večcelične nitaste steljke** **S:** filamentózne glíve

ang.: filamentous fungi n pl.

nem.: Fadenpilze m pl., filamentöse Pilze m pl.

nítaste kvásovke -ih -vk ž mn. **kvasovke, ki se pojavijo v nitasti obliki, npr. Candida albicans** **PRIM.:** kvásovkam podobne glíve

ang.: filamentous yeasts n pl.

nem.: filamentöse Hefen n pl.

nítasti bíček -ega -čka m **biol. dolg gladek bíček, ki nima izrastkov** **S:** akronemátični bíček

PRIM.: anemátični bíček, vějicati bíček

ang.: whiplash n

nem.: Peitschengeißel f

nítasti lišáji -ih -ev m mn. **lihen. lišaji z nitasto stelj-**

ko, ki imajo v sredini centralno nitko alg, obdano z rahlo ovojnico gliv, npr. Ephebe lanata

ang.: filamentous lichens n pl.

nem.: Fadenflechten f pl.

nítasti micélij -ega -a m mikol. micelij, ki ga sestavljajo razvejene ali nerazvejene hife S: filamentózni micélij

ang.: filamentous mycelium n

nem.: Fadenmyzel n, filamentöses Myzel n

nítasti organizacijski nivó -ega -ega -ja m algol. → nítasta organizacijska stópnja

nitrofilna rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki uspeva na rastišču, bogatem z nitrati, ker za normalni razvoj potrebuje večje koncentracije dušika S: nitrofit

ang.: nitrophilous plant n

nem.: nitrophile Pflanze f

nitrofit -a m ekol. → nitrofilna rastlina

nitrogenáza -e ž biokem., fiziol. encimski kompleks, sestavljen iz proteida z vezanim železom, molibdenom in žveplom, zlasti v koreninskih nodulih metuljnic (Fabaceae), kjer katalizira vezavo zračnega dušika v amoniak, npr. v heterocitah prostoživečih in simbiotskih cianobakterij (Cyanobacteriota)

ang.: nitrogenase n

nem.: Nitrogenase n

niválna vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. rastlinska vrsta, ki uspeva v nivalnem vegetacijskem pasu PRIM.: gričevnata vrsta, nižinska vrsta, pòdvisokogòrska vrsta, sredogòrska vrsta, visokogòrska vrsta

ang.: nival species n

nem.: nivale Pflanzentart f

nivální vegetacijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. vegetacijski pas v območju trajnega snega in ledu, ki je v Alpah na nadmorski višini nad 2800 m in 3000 m, v katerem uspevajo na koprnih mestih zlasti mahovi /Bryophyta/ in lišaji (Lichenes) GL.: súbnivální vegetacijski pás PRIM.: gričevnati vegetacijski pás, nižinski vegetacijski pás, pòdvisokogòrski vegetacijski pás, sredogòrski vegetacijski pás, visokogòrski vegetacijski pás

ang.: nival vegetation belt n

nem.: nivale Vegetationsstufe f

nizkobarjánska rastlina -e -e ž ekol. → minerotrófna rastlina

nízko bárje -ega -a s biogeogr., fitocen. barje, ki ga

napaja z mineralnimi snovmi bogata podtalnica ali voda iz okolice, porašča ga značilna vegetacija, zlasti različne vrste šaša (Carex), munca (Eriophorum), sitovca (Schoenus), mrzličnik (Menyanthes trifoliata), močvirski petoprstnik (Potentilla palustris), značilne vrste mahov /Bryophyta/ S: minerotrófno bárje GL.: soligéno bárje, topogéno bárje PRIM.: prehódno bárje, visóko bárje

ang.: fen n

nem.: Niedermoor n

nizkotrávnata prerija -e -e ž biogeogr., fitocen. prerija v bolj sušnih zahodnih predelih osrednje Severne Amerike, s 300 mm do 450 mm padavin, ki ji dajejo značilen videz do pol metra visoke kserofilne trave, zlasti šopasto razrasla bizonja trava (Buchloë dactyloides), različni polgrmi PRIM.: visokotrávnata prerija

ang.: short-grass prairie n

nem.: Kurzgrasprairie f

nizkotrávnata stépa -e -e ž biogeogr., fitocen. → súha stépa

nižínska vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti v nižinskem vegetacijskem pasu S: planárna vrsta PRIM.: gričevnata vrsta, niválna vrsta, pòdvisokogòrska vrsta, sredogòrska vrsta, visokogòrska vrsta

ang.: lowland species n

nem.: Tieflandspflanze f

nižínski trópski dežévní gózd -ega -ega -ega -a m biogeogr., fitocen. trópski deževni gozd v predelih do 1000 m nadmorske višine, ki ga sestavljajo vednozelená drevesa, visoka povprečno od 30 m do 50 m GL.: eté, hiléja, igápo, varzéja PRIM.: gòrski trópski dežévní gózd, sezónski trópski dežévní gózd

ang.: tropical lowland rain forest n

nem.: tropischer Tieflands-Regenwald m

nižínski vegetacijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. vegetacijski pas, ki je v Sloveniji na nadmorski višini med 200 m in 250 m, za katerega so značilni v celinskih območjih Slovenije zlasti hrastovi gozdovi, na primorskem Krasu pa sestoji kraškega gabra S: planárni vegetacijski pás PRIM.: gričevnati vegetacijski pás, nivální vegetacijski pás, pòdvisokogòrski vegetacijski pás, sredogòrski vegetacijski pás, visokogòrski vegetacijski pás

ang.: lowland vegetation belt n

- nem.:** Ebenen-Vegetationsstufe f
- níže glíve** -ih -ív ž mn. **mikol.** *nesistematska skupina gliv, navadno mikroskopskih, iz skupin hitridij (Chytridiomycota), hifohitridij (Hyphochytridiomycota), sluzavcev (Mycetozoa), oomicet (Oomycota)* **PRIM.:** višje glíve
ang.: lower fungi n pl.
nem.: niedere Pilze n pl.
- níže rastlíne** -ih -ín ž mn. **bot., sist.** *nesistematska skupina rastlin, ki nimajo razvitih rastlinskih organov in večinoma tudi ne pravih tkiv, obsegajo pa vse skupine enoceličnih alg in alge z različnimi stopnjami razvoja steljke* **PRIM.:** višje rastlíne
ang.: lower plants n pl.
nem.: niedere Pflanzen f pl.
- níže zeléne álge** -ih -ih álg ž mn. **algol., sist.** → klorofíti
- níže zeléne rastlíne** -ih -ih -ín ž mn. **bot., sist.** *organizacijski tip zelenih rastlin (Chlorobionta), ki obsega klorofite in višje zelene alge*
ang.: lower green plants n pl.
nem.: niedrigere Grünpflanzen f pl.
- nóčni hidrávlični dvíg vóde** -ega -ega -a -- m **fiziol., ekol.** *absorpcija vode v nočnem času iz vlažnejših globljih plasti tal, pri čemer del vode izhaja iz zgornjega dela koreninskega sistema v izsušeno površinsko plast tal, kjer jo lahko absorbirajo plitvo rastoče korenine iste rastline ali drugih rastlin, značilno za nekatere vrste v aridnih predelih*
ang.: nocturnal hydraulic lift n
nem.: diurnale Wasserhebung f
- nódijski** -a m **organ.** *del stebela, iz katerega izraščajo listi, zalistni brsti* **S:** kolénce
ang.: node n
nem.: Knote f
lat.: nodus m
- nódijska kultúra** -e -e ž **biotehn.** → kultúra nódijska
- nódul** -a m **1. organ.** *gomoljčku podobna tvorba na koreninah ali steblih rastlin, ki so v simbiozi z bakterijami* **GL.:** koreninski nódul, stébelni nódul
ang.: nodulle n
nem.: Knöllchen m
- 2. algol.** *struktura na teki nekaterih kremenastih alg (Bacillariophyceae), ki je v osrednjem ali na končnem delu valve*
- ang.:** nodulle n
nem.: Knoten m
- nodularín** -a m **biol.** *hepatotoksin, ki ga ob cvečenju v velikih količinah tvori vrsta brakičnih cianobakterij Nodularia spumigena*
ang.: nodularin n
nem.: Nodularin n
- nodulózna korenína** -e -e ž **organ.** *založna korenina z manjšo gomoljasto odebelitvijo na koncu, npr. pri brestovolistnem osladu (Filipendula ulmaria)* **PRIM.:** monilifórmna korenína, obróčkasta korenína
ang.: nodulose root n
nem.: kleinknotige Wurzel f
- nom. abort.** [nómen abortívum] okrajš. **sist.** → nomen abortivum
- nom. alt.** [nómen alternativum] okrajš. **sist.** → nomen alternativum
- nom. ambig.** [nómen ambíguum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen ambiguum
- nom. conf.** [nómen konfúzum] okrajš. **sist.** → nomen confusum
- nom. cons.** [nómen konzervándum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen conservandum
- nom. conserv.** [nómen konzervándum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen conservandum
- nom. dub.** [nómen dúbium] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen dubium (1, 2)
- nomen abortivum** -- -- [nómen abortívum] m neskl. **K:** nom. abort. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki je bilo v času objave narejeno v nasprotju s pravili takrat veljavnega mednarodnega kodeksa S:* zavrženo imé
ang.: nomen abortivum n
nem.: missratener Name m
lat.: nomen abortivum n
- nomen alternativum** -- -- [nómen alternativum] m neskl. **K:** nom. alt. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *eno od dveh ali več imen, s katerimi je isti avtor poimenoval določen takson, ki so od leta 1953 neveljavna, pri čemer se izjemoma kot veljavne ohranjajo različice imena le za nekatere družine, npr. Compositae/Asteraceae, Gramineae/Poaceae* **S:** alternativno imé
ang.: alternative name n
nem.: Alternativname m
lat.: nomen alternativum n

nomen ambiguum -- -- [nómen ambíguum] m
neskl. **K:** nom. ambig. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature *ime taksona ali sintaksona, ki ga različni avtorji pogosto uporabljajo za različne taksonne ali sintaksonne, zato je nejasno, zaradi česar se njegova raba odsvetuje* **S:** zavajajoče ime
ang.: ambiguous name n
nem.: doppeldeutiger Name m, doppelsinniger Name m, mehrdeutiger Name m
lat.: nomen ambiguum n

nomen anamorphosis -- -- [nómen anamorfózis] m neskl. **mikol., sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki se nanaša na anamorfni stadij določene glive* **S:** ime anamórfa **PRIM.:** nomen holomorphosis, nomen teleomorphosis
ang.: nomen anamorphosis n
nem.: Nomen anamorphosis n
lat.: nomen anamorphosis n

nomen confusum -- -- [nómen konfúzum] m neskl. **K:** nom. conf. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, katerega tipski material je sestavljen iz delov različnih taksonov, zaradi česar ni jasno, na kateri takson se nanaša* **S:** nējásno ime
ang.: confused name n
nem.: Konfusionsname m, verworrener Name m
lat.: nomen confusum n

nomen conservandum -- -- [nómen konservándum] m neskl. **K:** nom. cons., nom. conserv. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature *ime taksona ali sintaksona, ki je po dogovoru uradno veljavno, čeprav ni v skladu s pravili mednarodnega botaničnega oziroma fitocenološkega kodeksa, zlasti glede prednosti prve objave* **S:** ohránjeno ime
ang.: conserved name n
nem.: geschützter Name m, konservierender Name m
lat.: nomen conservandum n

nomen dubium -- -- [nómen dúbium] m neskl. **K:** nom. dub. **1. sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, za katerega tipski material ne obstaja več in ga zaradi tega ni mogoče zanesljivo pripisati določenemu taksonu* **S:** dvomljivo ime
ang.: doubtful name n
nem.: zweifelhafter Name m

lat.: nomen dubium n

2. sinsist. po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature *ime sintaksona, katerega tipski popis je nepopoln ali vsebuje značilnice več sintaksonov, zato ga ni mogoče zanesljivo pripisati določenemu sintaksonu*

ang.: doubtful name n

nem.: zweifelhafter Name m

lat.: nomen dubium n

nomen genericum -- -- [nómen genêrikum] m neskl. **sist.** → rodóvno ime

nomen holomorphosis -- -- [nómen holomorfózis] m neskl. **mikol., sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki se nanaša na holomorfni stadij določene glive* **S:** ime holomórfa **PRIM.:** nomen anamorphosis, nomen teleomorphosis

ang.: nomen holomorphosis n

nem.: Nomen holomorphosis n

lat.: nomen holomorphosis n

nomen illegitimum -- -- [nómen ilegítimú] m neskl. **K:** nom. illegit. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature *ime taksona ali sintaksona, ki je veljavno objavljeno, a ne ustreza pravilom mednarodnega botaničnega oziroma fitocenološkega kodeksa* **S:** nēzakoníto ime **PRIM.:** tavtoním

ang.: illegitimate name n

nem.: gesetzwidriger Name m, regelwidriger Name m

lat.: nomen illegitimum n

nomen invalidum -- -- [nómen inválidum] m neskl. **K:** nom. inval. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki ni bilo veljavno objavljeno* **S:** nēveljávno ime

ang.: invalid name n

nem.: unwirksamer Name m

lat.: nomen invalidum n

nomen inversum -- -- [nómen invêrzum] m neskl. **sinsist.** po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature *ime sintaksona, ki v originalnem opisu združbe ni bil poimenovan po vrstah, značilnih za ta sintakson*

ang.: inverted name n

nem.: umgekehrter Name m

lat.: nomen inversum n

nomenklátúra -e ž *panoga sistematike, ki se ukvarja s poimenovanjem taksonov po določenih pravilih*

ang.: nomenclature n

nem.: Nomenklatur f

lat.: nomenclatura f

nomenklaturna kombinacija -e -e ž **1. sist.** celotno ime vrste ali nižjega taksona, sestavljeno iz imena rodu, vrstnega pridevka in morebitnih pridevkov nižjih taksonomskih enot, npr. *Picea abies*, *Fagus sylvatica* f. *atropurpurea*, *Gentiana lutea* ssp. *vardianii* **S:** kombinacija

ang.: nomenclatural combination n

nem.: nomenklatorische Kombination f

2. sinsist. ime, sestavljeno iz imena asociacije in subasociacije ali nižjega sintaksona, npr. *Blechno-Fagetum pinetosum sylvestris*, *Carrici humilis-Centaureetum rupestris* var. *Sesleria juncifolia*

ang.: nomenclatural combination n

nem.: nomenklatorische Kombination f

nomenklaturni tip -ega -a m **1. sist.** posamezni primerek rastline, glive, izjemoma njegova risba, kot obvezna osnova za opis in poimenovanje taksona, ki mu primerek pripada

ang.: nomenclatural type n

nem.: nomenklatorischer Typus m

lat.: typus nomenclatoricus m

2. sinsist. fitocenološki popis, izbran v objavljeni fitocenološki tabeli za določeno asociacijo ali subasociacijo, po katerem je sintakson poimenovan **GL.:** holotip, lektotip, neotip

ang.: nomenclatural type n

nem.: nomenklatorischer Typus m

nomen legitimum -- -- [nómen legitímum] m neskl. **K:** nom. legit. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature ime taksona, sintaksona, ki je objavljeno v skladu z mednarodnim botaničnim, fitocenološkim kodeksom in je veljavno **S:** zakonito ime

ang.: legitimate name n

nem.: rechtmässiger Name m

lat.: nomen legitimum n

nomen monstrositatis -- -- [nómen monstroizitátis] m neskl. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature ime, ki se nanaša na nenormalno obliko organizma **S:** mónstrumsko ime

ang.: monstrous name n

nem.: monströser Name m

lat.: nomen monstrositatis n

nomen novum -- -- [nómen nôvum] m neskl. **K:**

nom. nov. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature ime že poimenovane taksona ali sintaksona, ki nado mestni prejšnja imena, če niso bila objavljena v skladu z mednarodnim botaničnim oziroma fitocenološkim kodeksom ali so ostala neobjavljena **S:** nôvo ime **GL.:** nomen substitutum

ang.: new name n

nem.: neuer Name m

lat.: nomen novum n

nomen nudum -- -- [nómen núdum] m neskl. **K:**

nom. nud. **1. sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature ime novega taksona, objavljeno brez opisa in navedbe diagnostičnih značilnosti **S:** gólo ime

ang.: bare name n, naked name n

nem.: nackter Name m, nakter Name m

lat.: nomen nudum n

2. sinsist. po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature ime novega sintaksona, objavljeno brez izvirnega tipskega opisa ali brez sklica na že objavljeni tipski opis **S:** gólo ime

ang.: bare name n, naked name n

nem.: nakter Name m

lat.: nomen nudum n

nomen provisorium -- -- [nómen provizórium]

m neskl. **K:** nom. provisorium **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature ime taksona, ki ga avtor predlaga, preden je dokončno sprejeto **S:** začasno ime

ang.: provisional name n

nem.: provisorischer Name m

lat.: nomen provisorium n

nomen rejiciendum -- -- [nómen rejiciéndum]

m neskl. **K:** nom. rej., nom. rejic. **sist., sinsist.** po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature ime taksona ali sintaksona, ki je bilo po določenih mednarodnega botaničnega oziroma fitocenološkega kodeksa uradno zavrnjeno **S:** zavrnjeno ime

ang.: rejected name n

nem.: verwerfender Name m, verworfener Name m

lat.: nomen rejiciendum n

nomen specificum -- -- [nómen specifíkum] m

neskl. **sist.** → vrstno ime

nomen subnudum -- -- [nómen subnúdum] m

neskl. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature ime taksona, ki je bilo objavljeno s skopim, za identifikacijo nezadostnim opi-

som, zaradi česar se lahko uvrsti med gola ali veljavna imena

ang.: nomen subnudum n

nem.: Nomen subnudum n

lat.: nomen subnudum n

nomen substituendum -- -- [nómen substituendum] m neskl. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki je nadomeščeno z nomen novum* **S:** nadomeščeno imé

ang.: substituted name n

nem.: ersetzener Name m

lat.: nomen substituendum n

nomen substitutum -- -- [nómen substitutum] m neskl. **K:** nom. subst. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki se predlaga kot nadomestilo za obstoječe neveljavno ime istega taksona* **S:** nadomestno imé

ang.: substitute name n

nem.: ersetzter Name m

lat.: nomen substitutum n

nomen superfluum -- -- [nómen superfluum] m neskl. **K:** nom. superfl. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime za določen takson, ki je nepotrebno zaradi že obstoječega drugega veljavnega imena zanj* **S:** odvečno imé

ang.: name superfluous n, superfluous name n

nem.: totgeborener Name m, überflüssiger Name m

lat.: nomen superfluum n

nomen teleomorphosis -- -- [nómen teleomorfózis] m neskl. **mikol., sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *ime taksona, ki se nanaša na teleomorfni stadij določene glive* **S:** imé teleomórfa **PRIM.:** nomen anamorphosis, nomen holomorphosis

ang.: nomen teleomorphosis n

nem.: Nomen teleomorphosis n

lat.: nomen teleomorphosis n

nomen triviale -- -- [nómen triviále] m neskl. **K:** nom. triv. **sist.** po Linnéju *delno ime, ki skupaj z imenom rodu poimenuje vrsto* **S:** triviálno imé **PRIM.:** nomen specificum

ang.: trivial name n

nem.: gewöhnlicher Name m

lat.: nomen triviale n

nomen vernaculum -- -- [nómen vernákulum] m neskl. **K:** nom. vernac. **sist.** po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature *neznanstveno, nepolatinjeno ime taksona, ki se uporablja v določenem jeziku, narečju* **PRIM.:** ljudsko imé

ang.: vernacular name n

nem.: einheimischer Name m, Vernakularname m

lat.: nomen vernaculum n

nom. illegit. [nómen ilegítimum] okrajš. **sist., sin-sist.** → nomen illegitimum

nominalistična definicija vrste -e -e -- ž **sist. definicija, ki vrsto opredeljuje kot abstrakcijo, nanašajočo se na veliko število osebkov, čeprav taka v naravi ne obstaja**

ang.: nominalistic species concept n

nem.: nominalistischer Artbegriff m, nominalistisches Artkonzept n, nominalistische Spezies-Definition f

nom. inval. [nómen inválidum] okrajš. **sist.** → nomen invalidum

nom. legit. [nómen legítimum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen legitimum

nom. nov. [nómen nóvum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen novum

nom. nud. [nómen núdum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen nudum

nom. provisorium [nómen provizórium] okrajš. **sist.** → nomen provisorium

nom. rej. [nómen rejiciéndum] okrajš. **sist., sinsist.** → nomen rejiciendum

nom. rejic. [nómen rejiciéndum] okrajš. **sist., sin-sist.** → nomen rejiciendum

nom. subst. [nómen substitutum] okrajš. **sist.** → nomen substitutum

nom. superfl. [nómen superfluum] okrajš. **sist.** → nomen superfluum

nom. triv. [nómen triviále] okrajš. **sist.** → triviálno imé

nom. vernac. [nómen vernákulum] okrajš. **sist.** → nomen vernaculum

nónaperturátna spóra -e -e ž **palin. tros brez kalilnih odprtín v steni**

ang.: non-aperturate spore n

nem.: nonaperturate Spore f

nónaperturátni pélod -ega pelóda m **palin. pelodna zrna brez kalilnih odprtín v steni **S:** inaperturátni pélod **PRIM.:** aperturátni pélod**

ang.: non-aperturate pollen n

nem.: nonaperturater Pollen m

NOR -- [nór] m neskl. (ang. nucleolar organizer region) krat. cit. ↔ organizátor jédrcá

normálna embrionálna vréčka -e -e -e ž **organ.** → polygonumska embrionálna vréčka

nótranja membrána -e -e ž cit. *vsaka od*

- membran v citoplazmi, ki omejuje celične predelke* **S:** éndomembrána **PRIM.:** zunánja membrána
ang.: endomembrane n
nem.: Endomembran f
- nótranja píkenjska odprtína** -e -e -e ž cit., hist. *odprtina pikenjskega kanala, ki vodi v celični lumen* **PRIM.:** zunánja píkenjska odprtína
ang.: inner pit aperture n
nem.: innere Tüpfelöffnung f
- nótranji floém** -ega -a m hist. *floem v stebli, deblu, ki leži na notranji strani ksilema, npr. pri bikolateralnih žilah nekaterih granatovk (Punicaceae), bučevk (Cucurbitaceae), razhudnikovk (Solanaceae)* **S:** intraksilárni floém, perimedulárni floém
ang.: internal phloem n
nem.: markständiges Phloem n
- nótranji peristóm** -ega -a m briol. *notranji niz peristomskih zobcev pri dvojnem peristomu, ki se po obliki, velikosti razlikuje od zunanje-ga* **S:** endostóm **PRIM.:** zunánji peristóm
ang.: endostome n, inner peristome n
nem.: Endostom n, inneres Peristom n
- nóvo imé** -ega -na s sist., sinsist. → nomen novum
- nóžnica** -e ž **1. mikol.** *skledičast ostanek zunanje ovojnice, ki obdaja dnišče beta nekaterih gliv, npr. pri rodovih Volvariella, Amanita* **S:** vólva
ang.: volva n
nem.: Scheide f, Volva f
lat.: volva f
- 2. biol.** *sluzni ovoj različnih oblik, ki obdaja končne dele laskov pri cianobakterijah (Cyanobacteriota)*
ang.: sheath n
nem.: Scheide f
lat.: valva f
- nucél** -a m organ. *tkivo osrednjega dela semenske zasnove, v katerem se razvije ženski gametofit, pri nekaterih semenkah (Spermatophytina) pa sodeluje tudi pri nastanku primarnega endosperma v semenu*
ang.: nucellus n
nem.: Nucellus m
lat.: nucellus m
- nucelárna embrionija** -e -e ž fiziol. → adventívna embrionija
- nucélna kápa** -e -e ž organ. *tkivo nucela, ki nastane po periklini delitvi apikalne epidermalne celice v semenski zasnovi*
ang.: nucellar cap n
nem.: Nuclearkappe f
- nukleárni sekundárni endospêrm** -ega -ega -a m hist. → jêdrni sekundárni endospêrm
- nukleínska kislína** -e -e ž biol. *vsaka od dveh nukleinskih kislin, ki sta nosilki genetskega zapisa* **GL.:** deóksiribonukleínska kislína, ribonukleínska kislína
ang.: nucleic acid n
nem.: Nucleinsäure f
- nukleól** -a m cit. → jêdrce
- nukleomórf** -a m algol. *organel pri kriptofitih, tesno povezan s kloroplastom, ki vsebuje DNK, obdaja ga dvojna membrana, viden je kot zakrneli ostanek fotosinteznega evkariotskega endosimbionta*
ang.: nucleomorph n
nem.: Nucleomorph m
- nukleoplázma** -e ž cit. → karioplázma
- nukleosóm** -a m cit. *ponavljajoča se struktura v zgradbi evkarionskega kromatina, v kateri DNK v dveh in pol zavojih ovija proteínsko enoto iz osmih histonskih molekul*
ang.: nucleosome n
nem.: Nucleosom n
- nukleotíd** -a m cit. *osnovna gradbena enota DNK in RNK, zgrajena iz purinske ali pirimidinske baze, pentoze in ostanka fosforjeve kisline*
ang.: nucleotide n
nem.: Nukleotid n
- nukleozíd** -a m biokem. *organska spojina, v kateri je organska baza vezana na sladkor, npr. adenozin trifosfat*
ang.: nucleoside n
nem.: Nucleosid n
- núkklus** -a m cit. → jêdro
- numêrična taksonomija** -e -e ž sist. → fenétika
- nutácija** -e ž fiziol. *avtonomno rastno gibanje delov rastline, pri katerem posamezne strani organa rastejo neenakomerno tako, da npr. kalica, mladi poganjek nihata, se odklanjata od prvotne smeri* **GL.:** cirkumnutácija
ang.: nutation n
nem.: Nutation f

O

- objemajóči list** -ega -a m **organ.** *sedeči list, ki s spodnjim delom listne ploskve objema steblo*
S: amplexikávli list
ang.: amplexicaul leaf n
nem.: stengelumfassendes Blatt n, stengelumgreifendes Blatt n
lat.: folium amplexicaule n
- obláčni górski deževni gózd** -ega -ega -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *górski deževni gozd na nadmorski višini od 2500 m do 3500 m v predelih, večji del dneva ovitih v oblake, ki ga sestavljajo nižja drevesa, gosto pokrita z epifiti, zlasti z mahovi /Bryophyta/, lišaji (Lichenes) in praprotni (Filicophytina)*
ang.: cloud forest n
nem.: tropischer immergrüner Gebirgs-Nebelwald m
- oblátni pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna, pri katerih je polarna os krajša od ekvatorialne osi* **GL.:** peroblátni pélod **PRIM.:** prolátni pélod
ang.: oblate pollen n
nem.: oblater Pollen m
- obligátni halofít** -ega -a m **ekol.** *halofít, ki uspeva samo na slanih tleh, ker potrebuje za normalni razvoj večjo koncentracijo soli v tkivih, npr. osočnik (Salicornia herbacea), morski loček (Juncus maritimus), morski koprce (Crithmum maritimum)* **S:** evhalofít **PRIM.:** fakultatívni halofít
ang.: obligate halophyte n
nem.: obligater Halophyt m
- obligátni parazit** -ega -a m **fiziol.**, **ekol.** → obligátni zajedávec
- obligátni parazitízem** -ega -zma m **fiziol.**, **ekol.** → obligátno zajedádstvo
- obligátni zajedávec** -ega -vca m **fiziol.**, **ekol.** *zajedávec, ki se prehranjuje samo z zajedanjem gostitelja, npr. pojalnik (Orobancha), lusnec (Lathraea), snet (Ustilago)* **S:** obligátni parazit **GL.:** pôljajedávec, popólno zajedávec **PRIM.:** fakultatívni zajedávec
ang.: obligate parasite n
nem.: obligater Parasit m
- obligátno zajedádstvo** -ega -a s **fiziol.**, **ekol.** *zajedádstvo, pri katerem se zajedávec prehranjuje samo z zajedanjem gostitelja* **S:** obligátni parazitízem **GL.:** pôljajedádstvo, popólno zajedádstvo **PRIM.:** fakultatívno zajedádstvo
ang.: obligate parasitism n
nem.: obligater Parasitismus m
- oblíka** -e ž **sist.** → fórna (1)
- obmórski klif** -ega -a m **biogeogr.** *habitatni tip na strmih skalnatih stenah ob morju, ki ga naredko poraščajo skrajnim okoljskim razmeram prilagojene rastlinske vrste, zlasti halofiti, npr. mrežica (Limonium cancellatum), navadni morski koperc (Crithmum maritimum)*
ang.: sea-cliff n
nem.: Seekliff m, Strandfels m
- obnovítveni bríst** -ega -a m **organ.** → adventívni bríst (1)
- obódni cvét** -ega -a m **organ.** → kolobárjev cvét
- obojespólno cvét** -ega -a m **organ.** → dvóspólno cvét
- obókana píknja** -e -e ž **cit.**, **hist.** *píknja med traheidami in trahejami, pri kateri je kanal v píknjskem polju obokasto razširjen* **GL.:** kupresoidna píknja, piceoidna píknja, pinooidna píknja, taksodoidna píknja **PRIM.:** pôlobókana píknja
ang.: bordered pit n
nem.: Hoftüpfel m
- obókani píknjski pár** -ega -ega -a m **cit.**, **hist.** *par obokanih komplementarnih píknj med dvema trahejama ali traheidama*
ang.: bordered pit-pair n
nem.: Hoftüpfel-Paar n
- obókani sorálij** -ega -a m **lihen.** *soralij, ki nastane na spodnji strani obokanih končnih krp*

*lišajске steljke, npr. pri vrsti *Physcia adscendens**

ang.: helm shaped soralium n

nem.: Gewölbesorale n

obrámna snóv -e snóvi ž **fiziol.** *sekundarni metabolit, ki v določeni meri štíti rastlino pred patogenimi organizmi, rastlinojedi, npr. tani, fenolne spojine, lignini, alkaloidi*

ang.: defence substance n

nem.: Abwehrstoff m

obrásla plódnica -e -e ž **organ.** *plódnica, ki prosto izrašča iz dna čašastega cvetišča, tako da je približno v isti ravnini z ostalimi cvetnimi deli* **PRIM.:** *nadržala plódnica, podrásla plódnica, pôlpodrásla plódnica*

ang.: intermediate ovary n

nem.: mittelständiger Fruchtknoten m

lat.: ovarium semiinferum n

obrást -i ž **ekol.** → **perifiton**

obróčasta trahéja -e -e ž **hist.** *traheja, katere celice imajo obročasto odebeljeno in oleseno sekundarno celično steno, ki je ponavadi element protoksilema pri kritosemenkah /*Angiospermae*/* **PRIM.:** *mréžasta trahéja, piknjasta trahéja, skalarifórmna trahéja, spirálasta trahéja*

ang.: annular vessel n

nem.: Ringgefäß n

obróčasto porózni lés -- -ega lesá m **hist.** → **vénčasto porózni lés**

obróček -čka m **mikol.** *obróčasta struktura v glivni zgradbi, npr. tvorbe, nastale pri anelidni konidiogenezi nekaterih gliv, obročasto zastiralce pri trosnjakih nekaterih prostotrošnic (*Basidiomycota*), ki ostane okrog beta po razprtju klobuka* **S:** *ánul (3)*

ang.: annulus n, ring n

nem.: Annulus m, Anulus m, Ring m

lat.: annulus m

obróčkasta korenína -e -e ž **organ.** *založna korenina z obročkastimi odebelitvami, npr. pri vrsti *Psychotria ipecacuanha** **S:** *anulózna korenína* **PRIM.:** *monilifórmna korenína, nodulózna korenína*

obstránski lístič -ega -a m **briol.** *vsak od lističev, nameščenih obstránsko v dveh nizih na stebelcu in vejicah, značilen za listnate jetrenjake* **PRIM.:** *podlístič*

nem.: Flankenblatt n

obstránski meristém -ega -a m **hist.** → **laterálni meristé**m

obstránski vrát pestiča -ega vratú -- m **organ.** *vrat pestiča, ki izrašča ob strani plódnice, npr. pri jagodnjaku (*Fragaria*)* **S:** *laterálni vrát pestiča, stránski vrát pestiča* **PRIM.:** *dníčni vrát pestiča, vršni vrát pestiča*

ang.: lateral style n

nem.: lateraler Griffel m, lateraler Stylus m

lat.: stylus lateralis m

obstránsko socvétje -ega -a s **organ.** *socvétje, ki se razvije v zalistju rastočega poganjka, npr. pri vrednikovem jetičniku (*Veronica chamaedrys*)* **S:** *aksilárno socvétje, laterálno socvétje, zalístno socvétje*

ang.: lateral inflorescence n

nem.: laterale Infloreszenz f

lat.: inflorescentio lateralis f

obústnik -a m **briol.** → **peristóm**

oceanografija -e ž **veda, ki preučuje oceanske biome** **PRIM.:** *biológija mórja*

ang.: oceanography n

nem.: Ozeanographie f

oceánski elemént -ega -énta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je v Evropi razširjena zlasti v atlantskih območjih, sega pa tudi še v celinska območja Francije*

ang.: oceanic element n

nem.: ozeanisches Element n

odósna strán lístne plóskve -e strani -- -- ž **organ.** *strán lístne plóskve, ki je v začetku rasti obrnjena stran od stebela* **S:** *abaksialna strán lístne plóskve* **PRIM.:** *priósna strán lístne plóskve*

ang.: abaxiale leaf surface n

nem.: abaxiale Blattseite f

odpórnost -i ž **fiziol., ekol.** *spósobnost rastline, da z izogibanjem ali toleranco preprečuje ali zmanjšuje stresne vplive okoljskih dejavnikov* **S:** *odpórnost na strés, rezisténca* **GL.:** *odpórnost na izsušitev, odpórnost na patogéne, odpórnost na súšo, odpórnost na UV-sévanje, poplávna odpórnost, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost* **GL. ŠE:** *sistémsko pridobljena odpórnost*

ang.: resistance n, stress resistance n

nem.: Resistenz f, Stressresistenz f

odpórnost na hlád -i -- -- ž **fiziol., ekol.** *temperaturna odpórnost, ki rastlinam tropskega ali subtropskega izvora omogoča, da z izogiba-*

njem ali/in toleranco brez motenj, poškodb prenesejo temperature med 15 °C in 0 °C **PRIM.:**

odpórnost na mráz, odpórnost na vročino

ang.: chilling resistance n

nem.: Kälteresistenz f

odpórnost na izsušitev -i -- -- ž fiziol., ekol. za določeno vrsto značilna ali s prilagajanjem pridobljena odpornost, ki rastlini omogoča, da brez škodljivih posledic prenese izgubo večjih količin vode, npr. poikilohidre vrste, nekatere puščavske, mediteranske homoiohidre vrste **PRIM.:** odpórnost na patogéne, odpórnost na súšo, odpórnost na UV-sévanje, poplávna odpórnost, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost

ang.: desiccation resistance n

nem.: Austrocknungsresistenz f, Austrocknungsgsvermögen n

odpórnost na mráz -i -- -- ž fiziol., ekol. temperaturna odpornost, ki rastlini omogoča, da z izogibanjem ali toleranco prenese temperature pod 0 °C brez celičnih poškodb, npr. s preprečevanjem zmrznjenja vode v celicah, s sposobnostjo podhladitve **PRIM.:** odpórnost na hlád, odpórnost na vročino

ang.: frost resistance n

nem.: Frostresistenz f

odpórnost na patogéne -i -- -- ž fiziol., ekol. odpornost, ki rastlini omogoča, da zavira rast patogenov na njej, v njej **GL.:** sistémsko pridobljena odpórnost **PRIM.:** odpórnost proti izsušitvi, odpórnost proti súši, odpórnost proti UV-sévanju, poplávna odpórnost, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost

ang.: disease resistance n

nem.: Krankheitsresistenz f

odpórnost na strés -i -- -- ž fiziol., ekol. → odpórnost

odpórnost na súšo -i -- -- ž fiziol., ekol. odpornost, ki rastlini omogoča, da brez škodljivih posledic preživi krajše ali daljše sušno obdobje, npr. s časovno naravnostjo razvoja, z ohranjanjem ugodne hidrature, z izsušitveno toleranco **PRIM.:** odpórnost na izsušitev, odpórnost na patogéne, odpórnost na UV-sévanje, poplávna odpórnost, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost

ang.: drought resistance n

nem.: Dürreresistenz f

odpórnost na UV-sévanje -i -- -- [uvé] ž fiziol., ekol. sposobnost rastline, da preprečuje ali zmanjšuje stresni vpliv UV-sevanja, npr. s povečevanjem površinskega odboja, z debelejšo kutikulo, s povečevanjem absorpcije v epidermalnih celicah, s povečano toleranco **PRIM.:** odpórnost na izsušitev, odpórnost na patogéne, odpórnost na súšo, poplávna odpórnost, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost

ang.: UV-resistance n

nem.: UV-Resistenz f

odpórnost na vročino -i -- -- ž fiziol., ekol. temperaturna odpornost, ki rastlini omogoča, da preprečuje ali zmanjšuje škodljivo delovanje visokih temperatur, npr. s časovnim uravnavanjem razvojnega cikla, z zmanjševanjem prevelikega segrevanja organov, s temperaturno toleranco **PRIM.:** odpórnost na hlád, odpórnost na mráz

ang.: heat resistance n

nem.: Hitzeresistenz f

odprta listna nóžnica -e -e ž organ. cevasta listna nóžnica, pri kateri robova nista zrasla, npr. pri travah (*Poaceae*) **PRIM.:** zaprta listna nóžnica

ang.: open leaf sheath n

nem.: offene Blattscheide f

lat.: vagina fissa f

odprta ožiljenost -e -i ž organ. ožiljenost listov, pri kateri se žile končujejo brez medsebojnih povezav, npr. pri ginku (*Ginkgo*), venerinih laskih (*Adiantum capillus-veneris*) **PRIM.:** zaprta ožiljenost

ang.: open venation n

nem.: offene Nervatur f

odprti rásni meristémi korenine -ega -ega -a -- m hist. rásni meristem korenine, v katerem nadaljnji razvoj posameznih plasti inicialk v trajna tkiva ni vnaprej določen, značilen za golosemenke /*Gymnospermae*/ in dvokaličnice /*Dicotyledoneae*/ **PRIM.:** zaprti rásni meristémi korenine

ang.: open root meristem n

nem.: offenes Wurzelscheitelmeristem n

odprto socvétje -ega -a s organ. socvetje, pri katerem se vršni meristem socvetne osi ohranja in se ne izdiferencira v cvet **PRIM.:** zaprto socvétje

- ang.:** open inflorescence n
nem.: offene Infloreszenz f, offener Blütenstand m
lat.: inflorescentia indefinita f
- odprtotrónice** -ic ž mn. **mikol., neustr.** → prstotrónice
- odvèčno imé** -ega -na s sist. → nomen superfluum
- odzívni bóindikátor** -ega -ja m **fiziol., ekol.** *organizem, občutljiv za onesnažila, katerih prisotnost nakazuje s spremembami življenjskih procesov ali s poškodbami* **PRIM.:** akumulacijski bóindikátor
ang.: response bioindicator n
nem.: Reaktionsbioindikator m
- oenoterska embrionálna vréčka** -e -e -e [enóterska] ž **organ.** *monosporna embrionalna vréčka, ki ima v konènem stadiju le štiri jedra, nima antipod in ima le eno jedro sekundarnega endosperma, zato je ta diploiden* **PRIM.:** polygonumska embrionálna vréčka
ang.: Oenothera type of embryo sack n
nem.: Oenothera-Typ des Embryosacks m
- oglejevánje** -a s **ekol.** *redukcija železa, drugih kemiènih elementov v tleh v anaerobnih razmerah zaradi trajno prisotne podtalnice ali zastajajoèe vode, pri èemer nastaja sivkast ali modrikast glejni horizont* **PRIM.:** argilogenéza, humifikácija, mineralizácija, preperévánje, zakisovánje, zaslanjevánje
ang.: gleying n
nem.: Vergleyung f
- ogljikov cíkel** -ega -kla m **ekol.** *biogeokemièni cíkel v biosferi, v katerem poteka vezava ogljikovega dioksida v fotosintezi, tvorba kompleksnih organskih spojin in sproščanje ogljikovega dioksida pri dihanju in dekompoziciji organskih spojin* **PRIM.:** dušikov cíkel, vódni cíkel
ang.: carbon cycle n
nem.: Kohlenstoffkreislauf m
- ogljikov hidrát** -ega -a m **biokem.** *organska spojina, ki je sestavljena iz atomov ogljika, vodika in kisika v razmerju 1 : 2 : 1, vkljuèuje pa sladkorje in njihove derivate*
ang.: carbohydrate n
nem.: Kohlenhydrat n
- ognjéne álge** -ih álǵ ž mn. (Dinophyta, Pyrrophyta) **algol., sist.** *deblo heterokontobiontov (Heterokontobionta), ki vkljuèuje fotoavtotrofne, heterotrofne in miksotrofne alge, navadno z monadno, redkeje kokalno ali nitasto organizacijsko stopnjo, s celièno steno iz celuloznih ploščic, s kromosomi, ki so stalno spiralizirani, imajo klorofil a in klorofil c, betakaroten, peridin, diadinoksantin, dinoficejski škrob kot založno snov, vegetativno se razmnožujejo z delitvijo celic, redkeje z zoosporami, aplanosporami, izjemoma tudi spolno* **S:** dinofiti, dinoflageláti, pirofiti
ang.: dinophytes n pl.
nem.: Dinoflagellaten m pl., Dynophyten m pl.
- ogrinjálce** -a s **organ.** *skupina ovršnih listov, ki obdaja kobilček, npr. pri kobilnicah (Apiaceae)*
ang.: involucre n
nem.: Döldchenhülle f
- ogrinjálna pléva** -e -e ž **organ.** *vsak od dveh ovršnih listov, ki obdajata klasek trav (Poaceae)* **PRIM.:** króvna pléva
ang.: glume n
nem.: Gluma f, Hüßspelze f
lat.: gluma f
- ogrinjáló** -a s **organ.** *skupina ovršnih listov, ki obdaja kobul, npr. pri kobulnicah (Apiaceae)*
ang.: involucre n
nem.: Doldenhülle f
lat.: involucrum n
- ogróžena vrsta** -e -e ž **var. nar.** *rastlinska vrsta, katere številčnost se na doloènem obmoèju zmanjšuje, zaradi èesar lahko izgine v delu ali na celotnem obmoèju oziroma obstaja potencialna nevarnost za njen obstoj* **GL.:** domnévno izumrla vrsta, izumrla vrsta, krítièno prizadéta vrsta, prizadéta vrsta, ranljiva vrsta, rédka vrsta
ang.: threatened species n
nem.: gefáhrdete Art f
- Ó-horizónt** -a tudi horizónt Ó -a -- m **ped., ekol.** → orgánski horizónt
- ohránjanje biótske raznovrtnosti** -a -- -- s **var. nar.** *ukrepi, s katerimi se ureja varstvo prostoživeèih rastlinskih, živalskih vrst, njihovega genskega materiala in se skrbi za ohranjanje habitatov, ekosistemov*
ang.: biodiversity conservation n
nem.: Biodiversitätsschutz m
- ohránjeno imé** -ega -na s sist., **sinsist.** → nomen conservandum

ohratoksín -a m **mikol.** *mikotoksin s peptidno zgradbo, pri mnogih vrstah gliv iz rodov Aspergillus, npr. Aspergillus ochraceus, in Penicillium, zlasti Penicillium viridicatum, Penicillium aurantiogriseum, s katerim se lahko okužijo neprimerno skladiščena semena, seno, njihovo uživanje pa pri ljudeh, živalih povzroča zastrupitve*

ang.: ochratoxin n

nem.: Ochratoxin n

óhrea -e ž **organ.** → listna škórnjica

oidij -a m **1. mikol.** *artrokonidij, pri katerem sta oba konca sploščena, stranske stene pa izbočene PRIM.: artrokonidij, blastokonidij, klamidospóra*

ang.: oidium n

nem.: Oidium n

2. fitopat. *bolezni rastlin, ki jih povzročajo glive iz anamorfnega rodu Oidium, npr. oidij vinske trte povzroča Oidium tuckeri, anamorf glive Uncinula necator*

ang.: oidium n

nem.: Oidium n

okadáična kislína -e -e ž **algol.** *toksin, ki ga tvorijo morski dinoflagelati, npr. Dinophysis, pogosto se akumulira v školjkah, pri ljudeh pa povzroča zastrupitve*

ang.: okadaic acid n

nem.: Okadasäure f

óknasta píknja -e -e ž **cit., hist.** → pôlobókana píknja

óknasti list -ega -a m **1. organ.** *list, ki ima različno velike odprtine v listni ploskvi, npr. pri navadni monsteri (Monstera deliciosa), madagaskarski žabnici (Aponogeton madagascariensis)*

ang.: fenestrate leaf n

nem.: fensterartiges Blatt n

2. organ. *debeli, sočni list nekaterih sočnic, ki živijo do vrha listov zakopane v pesek, svetloba za fotosintezo pa skozi zgornjo, bolj ali manj plosko in prosojno površino listov prehaja skozi steklasto vodno tkivo v sredini do asimilacijskega parenhima ob straneh, npr. pri živih kamenčkih iz rodu Lithops, vrstah iz rodu Frithia*

ang.: window leaf n

okólje -a s **ekol.** *celota abiotiskih in biotskih vplivov na življenjskem prostoru osebká, popu-*

lacije, vrste, združbe S: življênsko okólje GL.

ŠE: biotóp, habitat, rastišče

ang.: environment n

nem.: Umwelt f

okóljski dejávník -ega -a m **ekol.** *vsak od abiotiskih ali biotskih vplivov na rastlino na njenem rastišču, npr. sončevo sevanje, svetloba, temperatura, vlažnost, kemični, mehanski dejavniki, vplivi sosednjih organizmov S: neustr. ekolóški dejávník GL.: ábiótski okóljski dejávník, biótski okóljski dejávník*

ang.: environmental factor n

nem.: ökologischer Faktor m, Standortsfaktor m

okopávinska vrsta -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, ki uspeva kot plevel na obdelovalnih površinah med okopavinami, npr. ščír (Amaranthus), metlika (Chenopodium), muhvič (Setaria)*

nem.: Hackfrucht-Beikraut Art f

okrásna rastlína -e -e ž **hortikult.** *rastlinska vrsta, ki se goji v vrtovih, parkih in ima okrasno funkcijo*

ang.: ornamental plant n

nem.: Zierpflanze f

okrógli list -ega -a m **organ.** *list s krožno oblikovano listno ploskvijo, katere premer je v vseh smereh bolj ali manj enak*

ang.: orbicular leaf n

nem.: kreisförmiges Blatt n, orbiculares Blatt n

lat.: folium orbiculare n, folium orbiculatum n

okrógli únifaciálni list -ega -ega -a m **organ.** *unifacialni list, ki je na prerezu okrogel, navadno votel, npr. pri drobnjaku (Allium schoenoprasum), čebuli (Allium cepa), navadnem ločku (Juncus effusus) PRIM.: splóščeni únifaciálni list*

ang.: round unifacial leaf n

nem.: kreisförmiges Unifacialblatt n

lat.: folium rotundum unifaciale n

oksálacetát -a m **biokem., fiziol.** *anion oksaloacetne kisline, ki je prvi produkt fotosintezne karboksilacije pri C₄-rastlinah in CAM-rastlinah, vmesni produkt pa tudi v drugih presnovnih procesih, npr. v citratnem ciklu PRIM.: aspartát, malát*

ang.: oxaloacetate n

nem.: Oxalacetat n

óksično okólje -ega -a s **ekol.** *vodno ali kopensko okolje, v katerem je prisoten kisik, kar*

omogoča življenje aerobnim organizmom

PRIM.: anóksično okólje, hipóksično okólje

ang.: oxic environment n

nem.: oxische Umwelt f

β-oksídácija -e [béta] ž gl. bétaoksídácija

oksídátivna dekarboksilácija piruváta -e -e

-- ž **fiziol.** faza celičnega dihanja po glikolizi, v kateri se piruvat v matriksu mitohondrija pretvori v acetil koencim A, ta pa se vključi v citratni cikel **PRIM.:** citrátni cíkel, dihálna elektrónska veríga, glikolíza

ang.: oxidative pyruvate decarboxylation n

nem.: oxidative Pyruvatdekarboxylierung f

oksídátivna fosforilácija -e -e ž **fiziol.** nastajanje

ATP na koncu dihalne elektronske verige zaradi protonskega gradienta med matriksom in lumnom notranje membrane mitohondrija, kar omogoča ATP-aza

ang.: oxidative phosphorylation n

nem.: oxidative Phosphorylierung f

oksídátivni pentózefosfátni cíkel -ega -ega

-kla m **fiziol.** cikel, ki poteka v plastidih in citoplazmi, z glukozefosfatom kot izhodno snovjo, pri čemer nastajajo pentoze, pomembne za sintezo nukleotidov, in ogljikov dioksid

ang.: oxidative penthosephosphate cycle n, oxidative penthose phosphate pathway n

nem.: oxidative Pentosephosphatzyklus m

oksídátivni strés -ega -a m **fiziol.**, **ekol.** stres

zaradi povečanih koncentracij reaktivnih oblik kisika, nastalih ob veliki svetlobni jakosti, prisotnosti zračnih onesnažil, ki v rastlini povzročajo poškodbe lipidov, beljakovin, tilakoidnih struktur; razpad fotosinteznih barvil

PRIM.: kiskóv strés, onesnažitveni strés, slánostni strés, strés fitotóksičnih kovín, strés ionizirajočega sévanja, strés kislega dežja

ang.: oxidative stress n

nem.: Oxydationsstress m

oksigenácija rizosfère -e -- ž **fiziol.**, **ekol.** sposobnost

nekaterih rastlin, rastočih v tleh z malo kisika, da izločajo kisik iz koreninskega sistema, s čimer se izboljšujejo kemične razmere neposredno ob koreninah

ang.: rhizosphere oxygenation n

nem.: Rhizosphäreoxygenierung f

oksigéna fótosintéza -e -e ž **fiziol.** fotosinteza,

pri kateri je vir protonov in elektronov voda, ki se pri fotolizi razgradi na elektrone, proto-

ne in kisik, pri pretvorbi svetlobne energije v energijo elektronov pa je glavno fotosintezno barvilo klorofil a, značilna za cianobakterije (Cyanobacteriota), rastline

ang.: oxygenic photosynthesis n

nem.: oxygene Photosynthese f

oksigenáza -e ž **biokem.** encim, ki veže kisik na

organske spojine

ang.: oxygenase n

nem.: Oxygenase f

oksilofít -a m **ekol.** rastlina, ki uspeva na barjih

s šotnimi mahovi

ang.: oxylophyte n

nem.: Oxylophyt m

okulárna kámrica -e -e ž **lihen.** kratek prstast

nastavek na notranji strani vrha aska

ang.: ocular chamber n

nem.: Okularkammer f

okúžba -e ž **biol.** vdor patogenov v organizem,

npr. bakterij, virusov, gliv v rastlino **S:** kontaminácija (2)

ang.: infection n

nem.: Infektion f, Infizierung f

oleoplást -a m **cit.** celični organel, v katerem so

lipidi **S:** sferosóm **PRIM.:** amiloplást, proteino-plást

ang.: oleoplast n

nem.: Oleoplast n

lat.: oleoplastum n

oligoárhna žíla -e -e ž **hist.** radialna žila z

manjšim številom žarkov ksilema, značilna za korenine dvokaličnic /Dicotyledoneae/ in golosemenk /Gymnospermae/ **PRIM.:** poliárhna žíla

ang.: oligarchic vascular bundle n

nem.: oligarches Leitbündel n

lat.: vasum oligoarchum n

oligofílina rastlína -e -e ž **organ.**, **razmn.** rastlina

s cvetovi, ki so morfološko prilagojeni le nekaterim vrstam opraševalcev, npr. mnoge ustnatice (Lamiaceae), detelja (Trifolium)

PRIM.: monofílina rastlína, polifílina rastlína

ang.: oligophilic plant n

nem.: oligophile Pflanze f

oligofílni cvét -ega -a m **organ.** cvet, ki ga oprašujejo opraševalci le nekaterih vrst

ang.: oligophilous flower n

nem.: oligophile Blüte f

oligohalíne álge -ih álg ž mn. **algol.** alge, ki živi-

- jo v biotopih z majhno koncentracijo topnih anorganskih soli* **PRIM.:** halofilne alge
ang.: oligohaline algae n pl.
nem.: oligohaline Algen f pl.
- oligomêr** -a m **biokem.** molekula, ki je zgrajena samo iz manjšega števila enot, ki gradijo polimere, npr. oligonukletid, oligopeptid
ang.: oligomer n
nem.: Oligomer n
- oligomiktično jézero** -ega -a s **ekol.** jezero v tropskih predelih, v katerem je kroženje vode redko in v nepravilnih časovnih presledkih **PRIM.:** amiktično jézero, dimiktično jézero, holomiktično jézero, meromiktično jézero, monomiktično jézero, polimiktično jézero
ang.: oligomictic lake n
nem.: oligomiktischer See m
- oligosaharíd** -a m **biokem.** ogljikov hidrat, sestavljen iz manjšega števila molekul enostavnih sladkorjev, ki imajo lahko različno število atomov ogljika **PRIM.:** díсахaríd, mónosaharíd, polisaharíd
ang.: oligosaccharide n
nem.: Oligosaccharid n
- oligosapróbna kakóvostna stôpnja** -e -e -e ž **ekol.** kakovostna stopnja vodotoka, ki ni onesnažen ali je onesnažen, obremenjen zelo malo **S:** kataróbná kakóvostna stôpnja, ksenosapróbna kakóvostna stôpnja **PRIM.:** álfamezosapróbna kakóvostna stôpnja, bétamezosapróbna kakóvostna stôpnja, polisapróbna kakóvostna stôpnja
ang.: oligosaprobic category n
nem.: oligosaprobe Stoffe f
- oligotrófná rastlína** -e -e ž **ekol.** rastlina, ki uspeva na rastišču, revnem s hranilnimi snovmi **S:** anitrofit **PRIM.:** evtrófná rastlína, mezotrófná rastlína
ang.: oligotrophic plant n
nem.: oligotrophe Pflanze f
- oligotrófnó jézero** -ega -a s **biogeogr., ekol.** jezero, ki vsebuje malo hranilnih snovi, zato v njem potekata majhna primarna produkcija ter popolna razgradnja odmrlih organizmov in njihovih delov **PRIM.:** distrófnó jézero, evtrófnó jézero, mezotrófnó jézero
ang.: oligotrophic lake n
nem.: oligotropher See m
- oligotrófnost** -i ž **ekol.** lastnost vodnega telesa, da vsebuje malo hranilnih snovi **PRIM.:** evtrófnost
ang.: oligotrophy n
nem.: Oligotrophie f
- óljna célica** -e -e ž **briol.** celica, ki vsebuje veliko oljno telesce, značilna za nekatere steljaste jetrenjake
ang.: oil-cell n
nem.: Ölzelle f
- óljno telésce** -ega -a s **briol.** različno oblikovan posamičen ali sestavljen vključek v nekaterih celicah lističev, redkeje stebelc, ki vsebuje zlasti eterična olja, značilen za mnoge listnate jetrenjake
ang.: oil-body n
nem.: Ölkörper m
- ombrogéno bárje** -ega -a s **biogeogr., fitocen.** → visóko bárje
- ombrohóríja** -e ž **ekol.** hidrohóríja, pri kateri se semena ali trosi razširjajo z dežjem **PRIM.:** navtohóríja
ang.: ombrochory n
nem.: Ombrochorie f
- ómbro-minerogéno bárje** -ega -a s **biogeogr., fitocen.** → prehódnó bárje
- ómbro-soligéno bárje** -ega -a s **biogeogr., fitocen.** → prehódnó bárje
- ombrotrófná rastlína** -e -e ž **ekol.** rastlina, ki uspeva samo na visokem barju, kjer je vodni režim odvisen od mineralno revne padavinske vode **PRIM.:** minerotrófná rastlína
ang.: ombrotrophic plant n
nem.: ombrotrophe Pflanze f
- ombrotrófnó bárje** -ega -a s **biogeogr., fitocen.** → visóko bárje
- oméjek** -jka m **biogeogr., ekol.** habitatni tip z ekološko funkcijo, ki ga sestavlja pas lesnatih rastlin med obdelovalnimi površinami, npr. med travniki, njivami **S:** mejíca
ang.: hedge n, hedgerow n
nem.: Hecke f
- omejêna rást** -e rasti ž **fiziol., morfol.** ↔ determinántna rást
- omejêni sorálij** -ega -a m **lihen.** soralij, ki je površinsko omejen **PRIM.:** razpršêni sorálij
ang.: delimited soralium n
nem.: begrenzttes Soral n
- omesenéli luskolíst** -ega -a m **organ.** luskolíst, ki

ima založno funkcijo, npr. v čebuli nekaterih vrst lilij (Lilium) PRIM.: varoválni luskolíst
 ang.: fleshy scale leaf n
 nem.: fleischiges Schuppenblatt n

omesenéli stòrž -ega stòrža m **organ.** jagodi podobno soplodje, ki ga tvorijo omesenele ploidne luske, npr. pri brinu (*Juniperus*)
 ang.: fleshy cone n
 nem.: Beerenzapfen m
 lat.: galbulus m

ometáčasti líst -ega -a m **organ.** list z ozko rombasto listno ploskvijo, najširšo v spodnji tretjini, podobno zidarski žlici, ometači
 ang.: trullate leaf n
 nem.: kellenförmiges Blatt n
 lat.: folium trullatum n

omrèžeje Natúra 2000 -a -- -- [dvátisoč] s var. nar. ekološko omrežje, ki ga sestavljajo posebna varstvena območja v posameznih državah, pomembno za ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst ter njihovih habitatov in habitatih tipov na ozemlju Evropske unije
 ang.: network Natura 2000 n
 nem.: Netz Natura 2000 n

onesnáženje -a s **ekol.** škodljiva ali nezaželená sprememba v fizikalni, kemični in biološki kakovosti zraka, vode ali tal, nastala zaradi sproščanja kemikalij, radioaktivnih snovi, energije ali velikih količin organskih snovi v okolje, ki jo navadno povzročajo človekove dejavnosti **S:** polúcija **GL.:** àbiótsko onesnáženje, biótsko onesnáženje
 ang.: pollution n
 nem.: Verschmutzung f, Verunreinigung f

onesnáževánje -a s **ekol.** spreminjanje kakovosti okolja z vnašanjem škodljivih snovi, sproščanjem energije, nastale zlasti pri človekovem delovanju **S:** onesnáževánje okólja **GL.:** zráčno onesnáževánje
 ang.: environmental pollution n, pollution n
 nem.: Umweltverschmutzung f, Verschmutzung f, Verunreinigung f

onesnáževánje okólja -a -- s **ekol.** ↔ onesnáževánje

onesnážilo -a s **ekol.** okolju škodljiva snov, ki se sprošča v okolje zaradi dejavnosti človeka, npr. zračna onesnážila, težke kovine, pesticidi, radionuklidi **S:** polutánt

ang.: pollutant n
 nem.: Schadstoff m

onesnážitveni strés -ega -a m **fiziol., ekol.** stres zaradi onesnážil v okolju, ki v rastlini povzročajo presnovne motnje, poškodbe v zgradbi, motnje v rasti, pri razmnoževanju, lahko tudi odmrtnje **S:** polúcijski strés **GL.:** oksidativni strés, strés fitotóksičnih kovín, strés ionizirajóčega sévanja, strés kislega dežja
 ang.: pollution stress n
 nem.: Verunreinigungsstress m

ontogenéza -e ž **biol.** → ontogenija

ontogenija -e ž **biol.** razvoj osebká od zigote do odraslega osebká **S:** ontogenéza
 ang.: ontogenesis, ontogeny n
 nem.: Ontogenese f, Ontogenie f
 lat.: ontogenesis f

oogaméta -e ž **razmn.** → jájčna celica

oogamija -e ž **mikol.** gametogamija, pri kateri se združita gibljiva moška gameta in negibljiva, redkeje ameboidno gibljiva ženska gameta, npr. pri redu *Monoblepharidales* **PRIM.:** anizogamija, izogamija
 ang.: oogamy n
 nem.: Oogamie f

oogenéza -e ž **biol.** nastanek in razvoj jajčne celice
 ang.: oogenesis n
 nem.: Oogenese f

oogónij -a m **1. mikol.** enojedrna ali mnogojedrna gametocista, v kateri nastane ena jajčna celica ali jih nastane več, npr. pri rodu *Monoblepharis*
 ang.: oogone n, oogonium n
 nem.: Oogonium n
 lat.: oogonium n

2. algol. gametangij, v katerem nastane jajčna celica
 ang.: oogone n, oogonium n
 nem.: Oogonium n
 lat.: oogonium n

oogoniogamija -e ž **mikol.** oploditev, značilna za oomicete (*Oomycota*), pri kateri moško diferencirano jedro pride skozi oploditveni kanalček neposredno v žensko gametocisto **S:** cístogametogamija **PRIM.:** avtomiksa, cistogamija, gametogamija, hologamija, somatogamija, spermaciogamija, zigogamija

- ang.:** oogoniogametogamy n
nem.: Oogoniogamie f, Zystogametogamie f
lat.: oogoniogamia f
- oomicéte** -ét ž mn. (Oomycota) **mikol., sist. deblo kromistov (Chromista), ki vključuje kozmopolitske, kopenske ali vodne, sladkovodne ali morske, saprofitske ali zajedavske glivam podobne organizme, ki imajo enocelično ali nitasto, navadno nepredeljeno steljko, pri čemer imajo zoospore dva neenaka bička, celične stene so iz glukana in celuloze, redko hitina, npr. rodovi Phytophthora, Peronospora, Pythium, Albugo**
ang.: oomycetes n pl.
nem.: Oomyzeten m pl.
- oosfêra** -e ž **mikol., algol. jajčna celica v oogoniju pri oomicetah (Oomycota) in algah /Algae/**
ang.: oosphere n
nem.: Oosphäre f
lat.: oosphaera f
- oospóra** -e ž **mikol. mirujoči tros, ki nastane iz oplojene oosfere pri oomicetah (Oomycota)**
ang.: oospore n
nem.: Oospore f
- opàd** -áda m **ekol. nerazkrojeni rastlinski ostanek, ki sestavljajo površinski del zlasti gozdnih tal**
ang.: litter n
nem.: Streu f
- operkulátni ásk** -ega -a m **mikol. ask s pokrovčkom, ki se ob zrelosti odpre, npr. pri rodu Gyromitra PRIM.:** inoperkulátni ásk
ang.: operculate ascus n
nem.: operkulater Ascus m
lat.: ascus operculatus m
- opêrkulum** -a m **1. palin. čepek na odprtini pore pri pelodnem zrnu**
ang.: operculum n
nem.: Operculum n
lat.: operculum n
2. briol. → pokrôvec
- opistiálni prôstor** -ega prostóra m **hist. → pòdréžna kámrica**
- opistokóntna običkanost** -e -i ž **mikol. običkanost, pri kateri ima zoospora nitasti biček na zadnjem delu, npr. pri hitridijah (Chytridiomycota) PRIM.:** heterokóntna običkanost, izokóntna običkanost
ang.: opisthokont flagellation n
- nem.:** opisthokonte Begeißelung f
- oplodítev** -tve ž **razmn. združitev moške in ženske spolne celice, npr. jajčne celice in spermatozoida**
ang.: fertilization n
nem.: Befruchtung f
- oplódje** -a s **organ. → oseménje**
- ópnašti líst** -ega -a m **organ. list, ki ima opni podobno tanko polprosojno listno ploskev, npr. krovní listi pri nekaterih vrstah iz rodu nohtnica (Paronychia)**
ang.: membranaceous leaf n
nem.: häutiges Blatt n
lat.: folium membranaceum n, folium papyraceum n
- opórna korenína** -e -e ž **organ. nadomestna korenina, ki se razvije v spodnjem delu stebela, se ukoreninja in daje oporo stebelu, npr. pri nekaterih mangrovah iz rodov Rhizophora, pandanus (Pandanus) PRIM.:** oprijemálna korenína, zráčna korenína
ang.: buttress root n, prop root n
nem.: Stelzwurzel f
- opórno tkívo** -ega -a s **hist. trajno tkivo, navadno zgrajeno iz tesno zraslih celic z odebeljenimi, pogosto olesenelimi primarnimi ali sekundarnimi stenami in brez intercelularjev, ki rastlini daje oporo, trdnost S:** mehánsko tkívo **GL.:** primárno opórno tkívo, sekundárno opórno tkívo
ang.: mechanical tissue n, supporting tissue n
nem.: Festigungsgewebe n
lat.: contextus mechanicus m
- oprašéválec** -lca m **razmn., ekol. žival, ki pri nabiranju peloda, medicíne hkrati prenaša pelod z enega cveta na drug cvet**
ang.: pollinator n
nem.: Bestäuber m
- oprašévánje** -a s **razmn., ekol. prenašanje pelodnih zrn na semensko zasnovu pri golosemenkah /Gymnospermae/ ali brazdo pestiča pri krito-semenkah /Angiospermae/ S:** polinácija **GL.:** navzkrižno oprášévánje, sámooprašévánje
ang.: pollination n
nem.: Bestäubung f
lat.: pollinatio f
- oprašítev** -tve ž **razmn. prispetje pelodnih zrn na semensko zasnovu pri golosemenkah /Gymnospermae/ ali na brazdo pestiča pri**

- kritosemenkah /Angiospermae/, s čimer se omogoči oploditev* **GL.:** samooprašitev
ang.: pollination n
nem.: Bestäubung f, Pollination f
- oprijemálna korenína** -e -e ž **organ. nadome-**
stna korenina na deblih ovijalk, plezalk, s katero se te oprijemajo opore, npr. pri navadnem bršljanu (Hedera helix), vrsti Ficus pumila **S:** plezálna korenína **PRIM.:** opórna korenína, zráčna korenína
ang.: adhesive rootlet n, holdfast n
nem.: Haftwurzel f
- oprijemální lásek** -ega -ska m **hist. lasek na** *steblih ali listih nekaterih vzpenjavk, ki omogoča oprijemanje na podlago, npr. na steblih fižola (Phaseolus), plezajoče lakote (Galium aparine)*
ang.: hooked hair n
nem.: Kletterhaar n
- orceín** -a m **lihen. vijolično barvilo, pridobljeno iz različnih vrst lišajev, ki se uporablja za barvanje volne in svile
ang.: orcein n
nem.: Flechtenrot n, Orcein n**
- óreh** oréha m **organ. zaprti suhi plod z enim semenom, nastal iz nadrasle plodnice, katerega enotno osemenje je ob zrelosti suho, trdo in nezraslo s semensko ovojnico, npr. pri leski (Corylus), bukvi (Fagus) hrastu (Quercus)** **GL.:** ênokarpélni ôreh, gólec, kriláti ôreh, rózka, věčkarpélni ôreh **PRIM.:** razpádni plód
ang.: nut n
nem.: Nuss f, Nussfrucht f
lat.: nux f
- orelanín** -a m **mikol. mikotoksin nekaterih gliv, npr. v poljski koprenki (Cortinarius orellanus), ki pri ljudeh povzroča znake zastrupitve šele več ur po zaužitju
ang.: orellanine n
nem.: Orellanin n**
- oreofitski elemènt** -ega -ênta m **fitogeogr. rastlinske vrste, ki so razširjene v gorstvih izven arktike, navadno nad gozdno mejo
ang.: oreophytic element n
nem.: oreophytisches Element n**
- oréšek** -ška m **organ. plodič, podoben orehu, z enim semenom, nastal iz nadrasle plodnice, katerega enotno osemenje ni zraslo s semensko ovojnico in se ob zrelosti ne odpre, npr. pri zlatici (Ranunculus), jagodnjaku (Fragaria)**
ang.: nutlet n
nem.: Nüsschen n
lat.: nucula f
- organél** -a m **organ. različno organizirana struktura v evkariontski celici, v kateri potekajo določeni procesi** **GL.:** centrosóm, êndoplázemski retikel, Golgijev aparát, lizosóm, mitohóndrij, plastíd, ribosóm
ang.: organelle n
nem.: Organell n
lat.: organellum celulae n
- organizácijska stôpnja álg** -e -e -- ž **algol. stopnja v razvoju in diferenciaciji telesa alg, ki obsega različne enocelične oblike zgradbe telesa do večcelične sifonalne, nitaste in tkivne steljke** **S:** organizácijski nivó
ang.: growth form n, organizational level n
nem.: Organisationsstufe f
- organizácijski nivó** -ega -ja m **algol.** → organizácijska stôpnja álg
- organizácijski típ** -ega -a m **biol., sist. skupina organizmov, ki jih združuje podobna zgradba, podoben način življenja, a niso nujno monofiletska skupina, pogosto uporabljena v sistemih razvrščanja zaradi praktičnih vidikov, npr. evkariontske alge, bičkarji, kvasovke /Endomycetes/, mahovi /Bryophyta/, embriofiti /Embriophyta/, praprotnice /Pteridophyta/**
ang.: organisational type n
nem.: Organisationstyp m
- organizátor jédrcá** -ja -- m **K:** NOR cit. *del DNK na SAT-kromosomu, ki vsebuje gene za rRNK in se v interfazi spremeni v jedrce, od ostalega dela kromosoma pa je ločen s sekundarnim zažetkom* **PRIM.:** satelit
ang.: nucleolar organizer region n, abb. NOR
nem.: Nucleolus-Organisator-Region f, abb. NOR
- organizém** -zma m **biol. raven organizacije žive snovi, v kateri potekajo življenjske funkcije, kot so presnova, prehranjevanje, dihanje, rast, razmnoževanje**
ang.: organism n
nem.: Organismus m
lat.: organismus m
- organizirana rást** -e rásti ž **biotehn. rast vcepka, prenesenega v razmere in vitro, pri katerem se organi ohranjajo ali razvijajo na novo** **PRIM.:** nèorganizirana rást

- ang.:** organised growth n
nem.: organisiertes Wachstum n
- organogenéza** -e ž **morfol.** nastanek in razvoj organov
ang.: organogenesis n
nem.: Organbildung f, Organogenese f
- organografija** -e ž *panoga morfologije, ki se ukvarja z opisovanjem videza, zgradbe organov*
ang.: organology n
nem.: Organographie f
- organomineralni kompleks** -ega -a m **ped., ekol.** obstojna tvorba v tleh, nastala s povezovanjem humusnih in mineralnih, zlasti glinenih kolloidov, ki daje tlom strukturo in različne fizikalne ter kemične lastnosti, pomembne za uspevanje rastlin
ang.: organo-mineral complex n
nem.: Ton-Humus Komplex m
- orgánski drobír** -ega -ja m **ped., ekol.** → gyttja
- orgánski horizont** -ega -a m **ped., ekol.** površinska plast nad mineralnim delom tal, ki vsebuje vsaj 35 % organskih snovi, predvsem rastlinskih, večinoma še nerazkrojenih **S:** Ó-horizont **PRIM.:** eluviálni horizont, glêjni horizont, hûmusno-akumulatívni horizont, iluviálni horizont, kámbični horizont, šôtni horizont
ang.: O horizon n, organic horizon n
nem.: Streuhorizont m
- orhidêjska mikoríza** -e -e ž **bot., mikol.** endomikoriza med kukavičevkami (Orchidaceae) in orhidejskimi mikoriznimi glivami, od katerih so kukavičevke popolnoma odvisne v začetku razvoja, heterotrofne vrste pa vse življenje **PRIM.:** arbuskulárna mikoríza, erikoídna mikoríza
ang.: orchid mycorrhiza n
nem.: orchidoide Mykorrhiza f
- orhidêjske mikorízne glíve** -ih -ih -iv ž mn. **mikol.** endomikorizne glive iz skupine prostotrošnic (Basidiomycota), ki tvorijo mikorizo s kukavičevkami (Orchidaceae), pri čemer v primarni skorji korenin rastline razvijajo intracelularne hifne zvitke **PRIM.:** arbuskulárne mikorízne glíve, erikoídne mikorízne glíve
ang.: orchid mycorrhizal fungi n pl.
nem.: orchidoide Mykorrhizapilze m pl.
- orhinól** -a m **fiziol.** fitoaleksín v gomoljih kukavičevk (Orchidaceae)
ang.: orchinol n
- nem.:** Orchinol n
- orientálsko-turánska flórna régija** -e -e -e ž **fitogeogr.** po H. Meuselu del holarktične florne oblasti v Evropi vzhodno in južno od Kaspijskega in Aralskega jezera s polpuščavskim tipom vegetacije **PRIM.:** árktična flórna régija, boreálna flórna régija, makaronézijsko-mediteránska flórna régija, póntsko-júžnosibírska flórna régija, srédnjeevrópska flórna régija
ang.: oriental-turanic floral region n
nem.: oriental-turanische Florenregion f
- orientálsko-turánski géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr.** → turánski géoelemènt
- ornitofilija** -e ž **ekol.** zoofilija, pri kateri pelod prenašajo ptiči, npr. kolibriji **S:** neutr. ornitogamija **PRIM.:** entomofilija, hiropterofilija, malakofilija
ang.: ornithophily n
nem.: Ornithophilie f
lat.: ornithophilia f
- ornitofilni cvét** -ega -a m **organ.** zoofilni cvet, ki ga oprasujejo ptiči, npr. kolibriji, zato je navadno večji in izloča medičino, npr. pri lobeliji (Lobelia) **S:** neutr. ornitogámni cvét **PRIM.:** entomofilni cvét, hiropterofilni cvét, malakofilni cvét
ang.: ornithophilous flower n
nem.: ornithophile Blüte f, Vogelblüte f
lat.: flos ornithophilus n
- ornitogamija** -e ž **ekol., neutr.** → ornitofilija
- ornitogámni cvét** -ega -a m **organ., neutr.** → ornitofilni cvét
- ornitohoríja** -e ž **ekol.** zoohorija, pri kateri semena ali plodove raznašajo ptiči **PRIM.:** disohoríja, koprohórija, mirmekohórija
ang.: ornithochory n
nem.: Ornithochorie f
- orobióm** -a m **biogeogr.** del conobioma, ki ga tvorijo gorata območja z značilnim podnebjem, tlemi, rastlinstvom in živalstvom **PRIM.:** pedobióm
ang.: orobiome n
nem.: Orobiom n
- orográfška gózdna mêja** -e -e -e ž **fitogeogr.** območje v gorskih predelih, kjer kljub ugodnim podnebnim razmeram zaradi neustreznega rastišča, npr. skalne stene, melišča, ni strnjene gozda **PRIM.:** antropogéna gózdna mêja, klimátska gózdna mêja

- ang.:** orographic timber-line n
nem.: orographische Waldgrenze f
- ortostíha** -e ž **organ.** linija, ki povezuje liste, nameščene na steblo drug nad drugim, pri čemer sta npr. pri dvoredni in nasprotni namestitvi liniji dve, pri navzkrižni namestitvi štiri, pri spiralastih namestitvah listov pa po dve liniji ali več linij
ang.: orthostiche n
nem.: Längzeile f, Orthostiche f
lat.: orthostichum m
- ortotrópna seménska zasnôva** -e -e -e ž **organ.** → atrópná seménska zasnôva
- osébek** -bka m **biol.** fizično ločena enota organizma, ki se praviloma spolno razmnožuje, vendar je pri mnogih rastlinah, glivah zaradi možnega vegetativnega razmnoževanja njegova individualnost težko razpoznavna
ang.: individual n
nem.: Individuum n
lat.: individuum n
- oseménje** -a s **organ.** tkiva, ki obdajajo seme, nastala iz stene plodnice, cvetišča ali drugih delov cveta, socvetja **S:** oplódje, perikárp
ang.: pericarp n
nem.: Fruchtwand f, Perikarp n
lat.: pericarpium n
- osínasti lístni vrh** -ega -ega -a m **organ.** → réساطi lístni vrh
- osmofilija** -e ž **mikol.** sposobnost glive, da raste v gojišču z visokim osmotskim tlakom, npr. pri rodu *Xeromyces*
ang.: osmophily n
nem.: Osmophilie f
- osmofór** -a m **hist.** specializirani del rastline, navadno v cvetu, ki oddaja dišeče snovi
ang.: osmophore n
nem.: Osmophor m
- osmolít** -a m **ekol., fiziol.** osmotsko aktivna snov, ki jo rastlinska celica sintetizira ob sušnem stresu, s čimer se preprečuje ali zmanjšuje dehidracija, npr. sladkorji, betaini, prolini, poliamini
ang.: osmolyte n
nem.: Osmolyt n
- ósmoprotektánt** -a m **fiziol., ekol.** osmotsko aktivna organska snov, ki rastlini omogoča prilagajanje na slanostni stres, sušo, npr. aminokisljine, sladkorji, prolin, betain
ang.: osmoprotectant n
nem.: kompatible Substanz f, Osmoprotektant n
- osmoregulácija** -e ž **fiziol.** uravnavanje ali ohranjanje osmotskega potenciala v celici z aktivnim transportom anorganskih in organskih snovi v vakuolo ali s hidrolizo makromolekul v osmotsko aktivne snovi
ang.: osmoregulation n
nem.: osmotische Regulierung f
- osmotolerántna glíva** -e -e ž **mikol.** gliva, ki je sposobna rasti v raztopinah z visokim osmotskim tlakom, npr. nekatere kvasovke, nitaste glive
ang.: osmotolerant fungus n
nem.: osmotoleranter Pilz m
- osmotróf** -a m **biol.** heterotrofni organizem, ki pridobiva organske hranilne snovi z absorpiranjem iz raztopine, npr. glive, bakterije **S:** osmotrófni organizem
ang.: osmotroph n
nem.: Osmotroph m
- osmotrofíja** -e ž **1. fiziol., ekol.** prehranjevanje z mineralnimi snovmi v ionski obliki, ki jih rastline s koreninami absorbirajo iz talne raztopine
ang.: osmotrophy n
nem.: Osmotrophie f
- 2. biol.** prehranjevanje heterotrofnih organizmov, npr. gliv, bakterij, pri katerem se hranilne snovi absorbirajo iz raztopine
ang.: osmotrophy n
nem.: Osmotrophie f
- osmotrófni organizem** -ega -zma m **biol.** → osmotróf
- osmótski potenciál célice** -ega -a -- m **fiziol. ekol.** razlika v prosti energiji kemično čiste vode in vode z raztopljenimi snovmi v celici rastline **PRIM.:** mátrični potenciál célice (1), tláčni potenciál celice (1)
ang.: cell osmotic potential n
nem.: osmotisches Potenzial der Zelle n
- osmótski potenciál tál** -ega -a -- m **ekol., fiziol.** razlika v prosti energiji kemično čiste vode in vode v talni raztopini, pri čemer se z naraščanjem koncentracije topljenca prosta energija vode zmanjšuje, s tem pa se zmanjšuje dostopnost vode za rastlino **PRIM.:** kapilárni potenciál tál (1)
ang.: soil water potential n
nem.: osmotisches Bodenwasserpotenzial n

osmótski strés -ega -a m fiziol., ekol. *stres zaradi škodljivega znižanja osmotskega potenciala v rastlini, navadno v sušnih razmerah ali na slanih rastiščih* **PRIM.:** kélični strés, mehánski strés, poplávní strés, súšni strés, svetlóbní strés, temperatúrni strés, UV-strés

ang.: osmotic stress n

nem.: osmotischer Stress m

osmótski tlák -ega -a m fiz., fiziol. *tlak med dvema sistemoma z različno koncentracijo topljenca, ločenima z izbirno prepustno membrano, pri čemer je pri snoveh, ki ne disociirajo, premosorazmeren koncentraciji topljenca, pri elektrolitih pa koncentraciji nastalih ionov, izmerjeni tlak pa ima isto vrednost, vendar obraten predznak kot osmotski potencial* **PRIM. ŠE:** osmótski potenciál, vódni potenciál

ang.: osmotic pressure n

nem.: osmotischer Druck m

osmótski vódni tók -ega -ega -a m fiziol., ekol. *tok vode po rastlini zaradi aktivnega spreminjanja osmotskega potenciala na profilu rastline, ki poteka, ko ni razlike v vodnem potencialu med rastlino in ozračjem oziroma ni transpiracije* **PRIM.:** transpiracíjski tók, transpiracíjski vlék

ang.: osmotic water shifting n

nem.: osmotischer Wasserfluss m

osmóza -e ž fiziol. *prehajanje vode v rastlini skozi izbirno prepustno membrano proti mestu z bolj negativnim vodnim potencialom*

ang.: osmosis n

nem.: Osmose f

ósní parenhím -ega -a m hist. *vzdolž debela potekajoči lesni parenhim, ki ga izdelujejo fuziformne inicialke* **S:** aksiálni parenhím **GL.:** apotraheálni parenhím, páratraheálni parenhím, páratraheidálni parenhím

ang.: axial parenchyma n

nem.: axiales Parenchym n

osnóvno kromosómsko števílo -ega -ega -a s razmn. *minimalno haploidno število kromosomov, ki je izvorno za skupino sorodnih diploidnih ali poliploidnih rastlinskih vrst, npr. za rod, in se označuje z x* **GL.:** diploidno število kromosómov, haploidno število kromosómov, monoploidno število kromosómov, poliploidno število kromosómov

ang.: basic chromosom number n

nem.: Chromosomenbasiszahl f, Chromosomengrundzahl f

osnóvno tkívo -ega -a s hist. → parenhím

osrédnja laméla -e -e ž cit. *skupna stena tkivnih celic, sestavljena zlasti iz pektinov, ki prva nastane po delitvi med sosednjima celicama* **S:** primordiálna célična sténa **PRIM.:** primárna célična sténa, sekundárna célična sténa, terciárna célična sténa

ang.: middle lamella n, primordial wall n

nem.: Mittellamelle f, Primordialwand f

osrédnja ós -e osí ž líhen. *osrednje hife, zlepljene v vrstici podobno strukturo v steljkah pravih bradovcev (Usnea)* **S:** centrálna ós

ang.: central axis n

nem.: Zentralstrang m

osrédnji cílinder -ega -dra m organ. → centrálni cílinder

ósteosklereída -e ž hist. *podolgovata sklereída, na koncih glavičasto ali krpato razširjena, ki je predvsem v listih* **PRIM.:** ástrosklereída, bráhisklereída, mákrosklereída, rábdosklereída, tríhosklereída

ang.: osteosclereid n, prop cell n

nem.: Osteosklereide f

ostiól -a m **1. mikol.** *kanalček, ki nastane z razgradnjo celičnih sten na vrhu piknidija*

ang.: ostiolum n

nem.: Ostiolum n

lat.: ostiolum n

2. líhen. *odprtina na vrhu peritecija*

ang.: ostiolum n

nem.: Ostiolum n

óstnati lístni vírh -ega -ega -a m organ. *zaokrožen vrh listne ploskve, ki se končuje s tanko bodico, npr. pri lističih hmeljne meteljke (Medicago lupulina)*

ang.: apiculate leaf apex n, mucronate leaf apex n

nem.: bespitzte Blattspitze f

lat.: apex folii mucronatus m

ostróga -e ž organ. *votel cevasto podaljšan izrastek zraslostne čaše, venca ali posameznega venčnega ali čašnega lista, npr. pri vijolici (Viola), orlici (Aquilegia), mnogih kukavičevkah (Orchidaceae)*

ang.: calcar n, spur n

nem.: Sporn m

lat.: calcar n

ostrógasti vènec -ega -nca m organ. *venec, ka-*

terega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v ostrogo, npr. pri rodu vijolica (Viola), kuka-vičevkah (Orchidaceae)

ang.: spurred corolla n

nem.: gespornte Krone f

lat.: corolla calcarata f

osútotost drevésne krôšnje -i -- -- ž ekol. z delovanjem zračnih onesnažil povzročeno zmanjšanje števila iglic pri iglastem drevju, ki se kaže v večji presvetljenosti krošnje in se izraža v odstotkih glede na normalno stanje

ang.: defoliation n

nem.: Blattverlust m

otôški endemizem -ega -zma m fitogeogr. endemizem na oddaljenih otokih zaradi geografske in genetske izolacije

ang.: island endemism n

nem.: Inselendemismus m

ovárij -a m organ. → plôdnica

ovijálka -e ž ekol. vzpenjavka, ki se med rastjo ovija okrog opore, npr. fižol (*Phaseolus*), hmelj (*Humulus lupulus*), plotni slak (*Calystegia sepium*) S: ovijáva vzpenjavka PRIM.: naslonjava vzpenjavka, vitičasta vzpenjavka, vzpenjavka z oprijemálnimi koreninami

ang.: climber n, creeper n

nem.: Windepflanze f

ovijáva vzpenjavka -e -e ž ekol. → ovijálka

ovíta ptíkisa -e -e ž organ. ptíkisa, pri kateri je polovica listne ploskve vzdolžno zvita v svitek, druga polovica listne ploskve pa je ovita okoli nje in osrednje listne žile S: konvolútna ptíkisa PRIM.: plôska ptíkisa, pôlžasta ptíkisa, prepôgnjena ptíkisa, spodvíta ptíkisa, uvíta ptíkisa, zgúbana ptíkisa

ang.: convolute ptyxis n, supervolute ptyxis n

ovójek -jka m organ. skupina ovršnih listov, ki obdaja socvetje, košek ali glavico S: involúkrum (2)

ang.: involucre n

nem.: Hülle f

lat.: involucrem n

ovòj kloroplásta -ôja -- m cit. iz zunanje in notranje membrane sestavljen ovoj, ki obdaja kloroplast GL.: nótranja membrána kloroplásta, ovójna membrána kloroplásta

ang.: chloroplast capsule n

nem.: Chloroplastkapsel f, Doppelmembran f

ovójkov list -ega -a m organ. vsak od listov ovojka, ki obdajajo socvetje, košek ali glavico

ang.: involucral leaf n

nem.: Hüllblatt n

ovójnica -e ž mikol. kožnati ovoj, ki v celoti ali deloma obdaja razvijajoči se trosnjak pri nekaterih glivah, ali kožnata opna, ki štíti trosovnico

S: vélum GL.: zastírálce, zunánja ovójnica

ang.: veil n, velum n

nem.: Hülle f, Velum n

lat.: velum n

ovířni list -ega -a m organ. list v cvetni regiji poganjka, ki se po barvi, obliki, velikosti razlikuje od zelenih listov, iz njegovega zalistja pa izrařča cvet ali socvetje GL.: krôvni list PRIM.: cvétni list, dnični list, klíčni list, zeléni list

ang.: bract n

nem.: Hochblatt n

ovířno socvétje -ega -a s organ. socvetje, ki se razvije na vrhu poganjka S: terminálno socvétje

ang.: terminal inflorescence n

nem.: terminale Infloreszenz f

lat.: inflorescentio terminalis f

óvulum -a m organ. → seménska zasnôva

ozímna enolétnica -e -e ž ekol. enoletnica, ki začne življenjski krog jeseni, konča pa ga naslednje leto, npr. ozimno žito

ang.: winter annual plant n

nem.: winterannuelle Pflanze f

ozónij -a m mikol. grob, predivast površinski micelij, npr. pri vrsti *Coprinus radians*

ang.: ozonium n

nem.: Ozonium n

ožílje -a s organ. → žílje

ožíljenost -i ž organ. razporeditev in razvejenost žil v listni ploskvi, ki je značilna za rastlinske skupine, vrste GL.: mréžasta ožíljenost, prôgasta ožíljenost, vilasta ožíljenost, žárkasta ožíljenost GL. ŠE: odpírta ožíljenost, zapírta ožíljenost

ang.: nervation n, venation n

nem.: Blattaderung f, Nervatur f

lat.: nervatio f

P

pácvét -a m organ. → psevdántij

págrózd -a m organ. → kíta

pahitén -a m cit. *tretja faza v profazi mejoze, v kateri so pari homolognih kromosomov popolnoma združeni in nekoliko bolj spiralizirani, med njimi pa poteka izmenjava homolognih delov kromatid* **PRIM.:** diakinéza, diplotén, leptotén, zigotén

ang.: pachytene n

nem.: Pachytän n

pahljáčasta ožiljenost -e -i ž organ. → vilasta ožiljenost

pahljáčasti list -ega -a m organ. *celi ali razdeljeni list, katerega listna ploskev je pahljačasto nagubana, zložena, npr. pri nekaterih palmah (Chamaerops humulis)*

ang.: fan-shaped leaf n

nem.: Fächerblatt n

lat.: folium flabellatum n

pahljáčica -e ž organ. *cikcakasto enovejnato pakobulasto socvetje, v katerem izraščajo stranske socvetne osi v isti ravnini, kar daje socvetju pahljačast videz, npr. pri močvirski peruniki (Iris pseudacorus)* **S:** ripídij **PRIM.:** sváljek

ang.: rhipidium n

nem.: Fächel m

lat.: rhipidium n

páklás -a m organ. → navídezni klás

pákobúl -a m organ. *simpodialno delno socvetje, katerega glavna socvetna os se zaključí s cvetom, pod njim poženeta ena ali več stranskih socvetnih osi, ki nadržsteta glavno, zaključita rast s tvorbo cveta in se razvejita na enak način, pri čemer se stranske socvetne osi vedno razvijajo v zalistju predlistov* **GL.:** dvóvèjnati pákobúl, ênovèjnati pákobúl, mnógovèjnati pákobúl

ang.: cyme n

nem.: Cyme f, Zyme f

lat.: umbela cymosa f

pákobúlasto socvétje -ega -a s organ. *socvetje,*

ki se razrašča simpodialno s stranskimi poganjki, pri čemer se rast poganjkov prejšnjega reda vedno konča s cvetom, nastalim iz vršnega meristema **S:** cimóžno socvétje **GL.:** dihaziálno socvétje, monohaziálno socvétje, pleiohaziálno socvétje **PRIM.:** grózdasto socvétje

ang.: cymose inflorescence n

nem.: cymöse Infloreszenz f, cymöser Blütenstand m

lat.: inflorescentia cymosa f

páleobotánika -e ž *panoga botanike, ki preučuje fosilne rastline, nekdanje rastlinstvo, nekdanje okoljske razmere*

ang.: palaeobotany n

nem.: Paläobotanik f

páleoendemít -a m **fitogeogr.** *rastlinski takson, splošno razširjen v preteklih geoloških obdobjih, ki v sedanosti naseljuje le ozko območje*

S: konservatívni endemít **PRIM.:** néoendemít

ang.: palaeoendemic n

nem.: Paläoendemit m

páleoetnobotánika -e ž *veja etnobotanike, ki preučuje na arheoloških najdiščih odkrite ostanke rastlin, pomembne za človeka v preteklosti* **PRIM.:** arheobotánika

ang.: palaeoethnobotany n

nem.: Paläoethnobotanik f

páleoflorístika -e ž *panoga, ki preučuje floro preteklih obdobij na podlagi makroskopskih in mikroskopskih fosilnih ostankov rastlin in sedimentih*

ang.: palaeofloristics n pl.

nem.: Palaeofloristik f

páleopalínologija -e ž *panoga palinologije, ki preučuje zgodovino vegetacije na podlagi fosilnega peloda, ohranjenega v sedimentih*

ang.: palaeopalynology n

nem.: Palaeopalynologie f

paleotrópis -a m **fitogeogr.** → paleotrópska flórna oblást

paleotrópska flórna oblást -e -e oblastí ž fito-

geogr. florna oblast, ki obsega tropske in subtropske predele Afrike, Azije in tihomorska otočja, za katero so značilne številne endemične družine, npr. nepentovke (*Nepenthaceae*), bananovke (*Musaceae*), pandanovčevke (*Pandanaceae*) S: paleotrópis **PRIM.:** antárktična flórna oblást, avstrálska flórna oblást, holárktična flórna oblást, kápska flórna oblást, neotrópska flórna oblást

ang.: palaeotropical floral kingdom n

nem.: palaeotropisches Florenreich n

pálinocenóza -e ž **paleopalin.** vsota vsega peloda v pelodnem spektru preiskovanega vzorca

S: pálinokojné

ang.: palynocoenosis n

nem.: Palynozönose f

pálinoflóra -e ž **paleopalin.** flora preteklih geoloških obdobij, ugotovljena z analizo peloda, najdenega v sedimentih

ang.: palynoflora n

nem.: Palynoflora f

pálinokojné -- m neskl. **paleopalin.** → pálinocenóza

palinologija -e ž **veda, ki preučuje zgradbo, obliko, funkcijo peloda** GL.: aëropalinologija, páleopalinologija

ang.: palynology n

nem.: Palynologie f, Pollenforschung f

palinolóški profil -ega -a m **palin.** grafični prikaz razvoja vegetacije s pelodnim diagramom S: pelódni profil

ang.: pollen profile n

nem.: Pollenprofil n

palisádna plást seménske ovójnice -e plastí -- -- ž **hist.** ena plast ali več plasti podolgovatih, pravokotno na površino semena ležečih celic v semenski ovojnici, ki lahko nastanejo iz različnih plasti ovojnice semenske zasnove, navadno z odebeljeno ali olesenelo celično steno, z zaščitno funkcijo

ang.: palisade layer of seed coat n

nem.: Palisadenschicht der Samenschale f

palisádni parenhím -ega -a m **hist.** → stebričasti parenhím

palisádni plektenhím -ega -a m **lihen.** *plektenhím*, v katerem so hife urejene poševno in enosmerno glede na površino lišajske steljke

ang.: palisade plectenchyma n

nem.: Palisadenplektenchym n

palisodèrm -a m **mikol.** *sterilna površina bazidroma, ki je sestavljena iz več plasti, na površino pravokotno orientiranih paličastih, nitastih ali na konicah nabreklih hif*

ang.: palisoderm n

nem.: Palisoderm m

palmátna ožíljenost -e -i ž **organ.** → dlánasto mréžasta ožíljenost

palmátni líst -ega -a m **organ.** *dlanasti list palm, pri katerem iz iste točke na vrhu peclja žarkasto izrašča večje število bolj ali manj ločenih lističev, npr. listi trahikarpa (*Trachycarpus*), žumare (*Chamaerops*), livistone (*Livistona*)*

ang.: palmate leaf n

nem.: palmates Blatt n

lat.: folium palmatum n

pálsa bárje -- -a s **biogeogr.**, **fitocen.** *barje v arktičnih predelih, prekrito s plastjo šote in značilnimi, več metrov visokimi izboklinami na mestih, kjer ležijo pod površino obsežna jedra večnega ledu* **PRIM.:** aapa bárje, blánket bárje

ang.: palsamire n

nem.: Palsenmoor n

pámpa -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** *večinoma naravno travišče brez dreves v vzhodni Argentini, v predelih z milimi zimami, kjer pade od 800 mm do 1000 mm padavin* **PRIM.:** preríja, stépa, trávnik

ang.: pampas n pl.

nem.: Pampa f

panašírani líst -ega -a m **organ.** → písani líst

panifórmna stéljka -e -e ž **lihen.** *lišajska steljka, pri kateri je zgornja površina prekrita ali sestavljena iz majhnih lističastih krpic ali izidijev, značilna za listaste lišaje, npr. za vrsto *Parmelia panniformis**

ang.: panniform thallus n

nem.: panniformer Thallus m, panniformes Lager n

paníkel -kla m **organ.** → lát

panónski géoelemènt -ega -ènta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena na območju Panonske nižine* **PRIM.:** póntsko-súbmediteránski géoelemènt

ang.: Pannonic element n

nem.: pannonisches Geoelement n

panterín -a m **mikol.** → muscimól

pántokolpátni pèlod -ega pelóda m **palin.** → políkolpátni pèlod

pántokolporátni pĕlod -ega pelóda m **palin.** → polikolporátni pĕlod

pantonemátični bíček -ega -čka m **biol.** → vĕjcati bíček

pántoporátni pĕlod -ega pelóda m **palin.** → poliporátni pĕlod

pantoténska kislína -e -e ž **biokem., fiziol.** *vitamin iz skupine vitaminov kompleksa B v vseh aktivnih živih celicah, ki kot bistveni del koeencima A sodeluje pri prenosu acilne skupine in s tem pri prenosu ogljika v presnovnih procesih, npr. pri celičnem dihanju, sintezi maščob, sprožanju in zaviranju prenosa dražljajev, transkripciji* **S:** vitamin B5

ang.: pantothenic acid n

nem.: Panthotensäure f

pántrópski areál -ega -a m **fitogeogr.** *areal določene rastlinskega taksona, ki se razprostira v tropskih predelih na vseh celinah* **PRIM.:** bípólárni areál, cirkumpólárni areál, mákrodisjunktni areál

ang.: pantropic area n

nem.: pantropisches Areal n

papíla -e ž **1. hist.** *kratek, živ enocelični lasek, pogosto s kromoplasti in obarvanimi vakuolami, npr. na cvetnih listih mačeh, vijolic (Viola)*

ang.: papilla n

nem.: Papille f

lat.: papilla f

2. lihen. *majhen, navadno okrogel izrastek lišajske steljke, podoben izidijem, npr. pri rodu Usnea*

ang.: papilla n

nem.: Papille f

páprilíst -a m **organ.** → psĕvdostípula

PAR -- [pár] m neskl. (ang. photosynthetic active radiation) krat. **fiziol., ekol.** ↔ fótosintézno aktivno sévanje

paracítična réža -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri celični zapiralki obdajata dve celični spremljevalki, pri čemer je na vsaki strani ena, nameščena vzporedno s celicama zapiralkama, npr. značilna za Rubiaceae* **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmozocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: paracytic stomatal type n

nem.: paracytischer Stoma-Typ m

parafilétski taksón -ega -a m **sist. taksonomska skupina organizmov, izvirajočih iz skupnega prednika, ki razen tega prednika vključuje le del njegovih potomcev **PRIM.:** mónofilétski taksón, polifilétski taksón**

ang.: paraphyletic taxon n

nem.: paraphyletisches Taxon n

parafilija -e ž **brjol.** *nitasta, lističasta ali razvejena tvorba na stebelcih in vejicah, značilna za nekatere plevrokarpne mahove*

ang.: paraphyly n

nem.: Paraphylie f

parafíza -e ž **1. mikol., lihen.** *sterilna haploidna hifa med aski v trosovnici askomov, ki nastane iz subhimenija, pri čemer po višini dosega ali presega vrhove askov* **PRIM.:** hidídij

ang.: paraphysis n

nem.: Paraphyse f

2. brjol. *veščelična nitasta tvorba ob arhegonijih in/ali anteridijih pri mahovih /Bryophyta/*

ang.: paraphysis n

nem.: Paraphyse f

parafizoída -e ž **lihen.** *parafizi podobna sterilna hifa v trosovnici, ki nastane iz vegetativnega micelija pri nekaterih zaprtotrošnjicah (Ascomycota)* **S:** nëpráva parafíza

ang.: paraphysoid n

nem.: Paraphysoide f

páraheliotropízem -zma m **fiziol., ekol.** *heliotropizem listov, pri katerem se njihove ploskve uravnavajo vzporedno s smerjo sončevega sevanja, s čimer se zmanjša jakost osvetlitve in zniža temperatura, npr. pri nekaterih stročnicah (Fabaceae), evkaliptu (Eucalyptus), pripotni ločiki (Lactuca serriola)* **PRIM.:** diáheliotropízem

ang.: paraheliotropism n

nem.: Paraheliotropismus m

parakárpni ginécej -ega -a m **organ.** *cenokarpni ginecej, v katerem so septi popolnoma ali deloma reducirani tako, da je v plodnici en predal, semenske zasnove pa so nameščene parietalno, npr. pri poljskem maku (Papaver rhoeas)* **PRIM.:** lizikárpni ginécej, psĕvdoceno-kárpni ginécej, sinkárpni ginécej

ang.: paracarpous gynoecium n

nem.: parakarpes Gynoeceum n

lat.: gynaeceum paracarpum n

- páraklímaks** -a m **fitocen.** *dolgotrajna razvojna faza naravne združbe znotraj areala klimatogene vegetacije, ki je v trajnem ravnotežju z lokalnimi, navadno ekstremnimi okoljskimi dejavniki* **S:** vegetacijski páraklímaks **PRIM.:** klímaks
ang.: paraclimax n
nem.: Paraklimax f
- páraklímaksna združba** -e -e ž **fitocen.** *naravna združba znotraj areala klimatogene vegetacije, ki je v trajnem ravnotežju z lokalnimi, navadno ekstremnimi okoljskimi dejavniki, npr. na močvirnih, skeletnih tleh* **S:** páraklimatogéna združba **PRIM.:** klímaksna združba
ang.: paraclimax community n
nem.: Paraklimaxgesellschaft f
- páraklimatogéna združba** -e -e ž **fitocen.** → páraklímaksna združba
- paralélna ožiljenost** -e -i ž **organ.** → vzporédno prógasta ožiljenost
- paralélno večcélični trós** -- -ega -a m **lihen.** *trós, ki ima v nizu več kot tri celice*
ang.: parallel septate spore n
nem.: parallel mehrzellige Spore f
- paramílum** -a m **biokem.** *poliglukan z β-1,3 vezmi, podoben škrobu, ki nadomešča škrob pri evglenofitih (Euglenophyta)*
ang.: paramylon n
nem.: Paramylon n
- páramo** -a m **biogeogr., fitocen.** *visokogorska vegetacija v tropskih predelih Srednje in Južne Amerike, ki jo sestavljajo zlasti šopasto razrasle trave in drevesasto razrasle, več metrov visoke zelnote nebinovke (Asteraceae)* **PRIM.:** atlántska resáva, visokogórska resáva
ang.: paramo n
nem.: Paramo-Heide f
- páraplazmódij** -a m **mikol.** *plazmodij, ki nastane intracelularno v gostiteljski celici z razmnoževanjem jedra enocelične miksamebe, značilen za plazmodioforomicete (Plasmadiophoromycetes)* **PRIM.:** filoplazmódij, fuzijski plazmódij, psévdoplazmódij
ang.: paraplasmodium n
nem.: Paraplasmodium n
lat.: paraplasmodium n
- páraplektenhím** -a m **lihen.** *plektenhím, v katerem posamezne hife niso vidne, zgrajen iz izodiametričnih zaobljenih ali oglatih celic z neodebeljeno steno, na prerezu podoben parenhimu višjih rastlin* **S:** psévdoparenhím (2)
ang.: paraplectenchyma n
nem.: Paraplectenchym n
- párasimbíont** -a m **lihen., mikol.** *gliva, ki živi poleg glavne glive v lišajski steljki* **PRIM. ŠE:** mákrosimbíont, mikrosimbíont
ang.: parasymbiont n
nem.: Parasymbiont m
- paratécij** -a m **lihen.** *tvorba v apoteciju, ki ob straneh obdaja in prerašča trosovnico, npr. pri rodu Phlyctis*
ang.: parathecium n
nem.: Parathecium n
- paratíp** -a m **1. sist.** *vsak od preostalih primerkov iste vrste v herbarijski zbirki, iz katere je bil izbran holotip ali lektotip* **GL.:** alotíp **PRIM.:** holotíp, homeotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, sintíp, topotíp
ang.: paratype n
nem.: Paratypus m
lat.: paratypus m
- 2. sist.** *primerek vrste, ki je morfološko neobičajen*
ang.: paratype n
nem.: Paratypus m
lat.: paratypus m
- páratraheálni parenhím** -ega -a m **hist.** *osni parenhím, katerega celice obdajajo traheje* **GL.:** vazicétrični parenhím **PRIM.:** apotraheálni parenhím, páratraheidálni parenhím
ang.: paratracheal parenchyma n
nem.: paratracheales Parenchym n
- páratraheidálna célica** -e -e ž **hist.** → trakóvna traheida
- páratraheidálni parenhím** -ega -a m **hist.** *osni parenhím, katerega celice obdajajo traheide* **PRIM.:** apotraheálni parenhím, páratraheálni parenhím
ang.: paratracheidal parenchyma n
nem.: paratracheidales Parenchym n
- parazít** -a m **fiziol., ekol.** → zajedávec
- parazitízem** -zma m **fiziol., ekol.** → zajedávstvo
- parécični máh** -ega mahú m **briol.** *monecični máh, pri katerem so arhegoniji, obdani s perihencialnimi lističi, na vrhu stebelca, anteridiji pa so v zalistjih lističev tik pod njimi* **PRIM.:** avtécični máh, sínecični máh

ang.: paroicous moss n

nem.: parösisches Moos n

parenhím -a m **hist.** *trajno tkivo z različnimi funkcijami, ki ga sestavljajo žive celice s tanko primarno celično steno, med katerimi so navadno intercelularji* **S:** osnovno tkivo **GL.:** primárni parenhím, sekundárni parenhím

ang.: ground tissue n, parenchyma n, primary tissue n

nem.: Grundgewebe n

lat.: parenchyma n

parenhím centrálnega cilíndra -a -- -- m **hist.** *parenhim, ki je v osrednjem, prevajalnem delu stebela, redkeje tudi korenine*

parenhím centrálnega stržéna -a -- -- m **hist.** → parenhím stržéna

parenhímska célica -e -e ž **1. cit.** *navadno živa celica s tanko primarno celično steno, ki sestavlja parenhim* **GL.:** fuzifórmna parenhímska célica, septírana parenhímska célica

ang.: parenchyma cell n

nem.: Parenchymzelle f

2. cit. *izodiametrična celica, ki je kroglaste, kockaste, poliedrične oblike, npr. celice primarne skorje, stržéna* **PRIM.:** prozenhímska célica

ang.: parenchyma cell n

nem.: Parenchymzelle f

parenhím stržéna -a -- m **hist.** *parenhim v osrednjem delu stebela dvokaličnic /Dicotyledoneae/, redkeje v centralnem delu korenine* **S:** parenhím centrálnega stržéna

ang.: pith parenchyma n

nem.: Markparenchym n

parenhím stržénovega trakú -a -- -- m **hist.** *radialni parenhim, ki poteka od centralnega stržéna do primarne skorje med žilami v stebelu dvokaličnic /Dicotyledoneae/ ter radialni parenhimi v lesu in sekundarni skorji, ki nastanejo iz žarkovnih inicialk kambija* **S:** radiálni parenhím, trakóvni parenhím

ang.: medullary rays n, ray parenchyma n

nem.: Markstrahl-Parenchym n, Strahlenparenchym n

parentesóm -a m **mikol.** *bolj ali manj nagubana perforirana ali neperforirana dvojna membrana, ki je na obeh straneh dolipore*

ang.: parenthosome n

nem.: Parenthosom n

parietálna placentácija -e -e ž **organ.** *placenta*

tacija, pri kateri so semenske zasnove nameščene na robovih zraslih plodnih listov ali na robovih reduciranih septov v enopredalasti plodnici sestavljenega pestiča, npr. pri vijolici (Viola) **PRIM.:** aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálna placentácija, apikálno-aksilárna placentácija, bazálna placentácija, centrálna placentácija, laminálna placentácija, marginálna placentácija, septátno-parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija

ang.: parietal placentation n

nem.: parietale Plazentation f

lat.: placentatio parietalis f

parnopérnati líst -ega -a m **organ.** → sodopérnati líst

paróžnice -ic ž mn. (Charophytina) **algol., sist.** *poddeblo streptofitov (Streptophyta), ki obsega najvišje razvite višje zelene alge, z vretenčasto razraslo steljko, zgrajeno iz navideznih tkiv, razčlenjeno na rizoidalni del, nodije, internodije in stranske izrastke, s celulozno celično steno, inkrustrirano z apnencem, razmnožujejo se vegetativno ter z oogamijo* **S:** háre

ang.: charophytes n pl.

nem.: Armlauchteralgen f pl.

partenogamija -e ž **mikol.** *avtomiksa, pri kateri se zlijeta dve jedri, nastali v dveh sosednjih gamocistah, askogonih* **PRIM.:** avtogamija

ang.: parthenogamy n

nem.: Parthenogamie f

lat.: parthenogamia f

pasánt -a m **fitogeogr.** → efemerofít

pasívni biómónitoring -ega -a m **fiziol., ekol.** *biomonitoring, pri katerem se spremlja prisotnost onesažil z opazovanjem uspevanja avtohtonih rastlin, ki rastejo v onesaženih območjih* **PRIM.:** aktívni biómónitoring

ang.: passive biomonitoring n

nem.: passives Biomonitoring n

pasívni transpórt -ega -a m **fiziol.** *transport molekul ali ionov skozi membrano v smeri padca koncentracijskega gradienta, pri čemer se energija ne porablja* **PRIM.:** aktívni transpórt

ang.: passive transport n

nem.: passiver Transport m

pástèblo -a s **organ.** → navidezno stèblo

páša -e ž **ekol.** *mehanski dejavnik, ki zlasti na lesnate rastline deluje destruktivno, v pretiranem obsegu pa lahko povzroča spreminjanje*

- florističnega sestava pašne površine* **GL. ŠE:**
herbivorija **PRIM.:** kôšnja
ang.: grazing n, pasture n
nem.: Beweidung f, Weide f
- pášnik** -a m **biogeogr., fitocen. antropogeno ali naravno travišče, ki se praviloma uporablja za pašo** **PRIM.:** gojéni trávník, košenica, mokrótni trávník, súhi trávník
ang.: pasture n
nem.: Weide f
- patogén** -a m **fiziol. organizem, ki povzroča bolezni**
ang.: pathogen n
nem.: Pathogen n
- patogénost** -i ž **fiziol. lastnost organizmov, da povzročajo bolezni**
ang.: pathogenicity n
nem.: Pathogenität f
- patulín** -a m **mikol. mikotoksin nekaterih gliv iz rodov Aspergillus, npr. Aspergillus clavatus, Penicillium, npr. Penicillium expansum, s katerim se lahko okuži zlasti neprimerno hranjeno sadje, zelenjava, kar povzroča zastripitve ljudi ali živali**
ang.: patulin n
nem.: Patulin n
- PCR** -- [peceèr] m neskl. (ang. polymerase chain reaction) krat. **gen. ↔ polimerázna verížna reakcija**
- pêcljna celíca** -e -e ž **cit. sterilna celica, ki nastane pri razvoju moškega gametofita pri golosemenkah /Gymnospermae/ skupaj s spermatoogeno celico pri delitvi anteridijske celice**
ang.: stalked cell n
nem.: Stielzelle f
- pecljâti cvét** -ega -a m **organ. cvet, ki ima razvit cvetni pecelj** **PRIM.:** sedéçi cvét
ang.: pedunculate flower n, petiolate flower n
nem.: gestielte Blüte f
lat.: flos pedunculatus m
- pecljâti líst** -ega -a m **organ. list z razvitim listnim pecljem, ki povezuje listno dno z listno ploskvijo** **S:** petiolátni líst **PRIM.:** sedéçi líst
ang.: petiolate leaf n
nem.: bestieltes Blatt n, gestieltes Blatt n
lat.: folium petiolare n
- pêčka** -e ž **organ. seme s trdo semensko ovojnico, npr. pri jablani (Malus), hruški (Pyrus), kutini (Cydonia)**
ang.: pip n
nem.: Kern m
- pečkâti plód** -ega plodú m **organ. birni plod, katera sočni del se razvije iz cvetišča, iz plodnice pa ob zrelosti semen nastane peščišče s pečkami, npr. pri jablani (Malus), hruški (Pyrus), jerebiki (Sorbus)** **S:** jábolko, póma **PRIM.:** bírni koščíčasti plód, bírni mešíček, bírni oréšek, šípek
ang.: apple n, pome n
nem.: Apfelfrucht f, Kernfrucht f
lat.: pomum n
- pedicél** -a m **1. organ. → cvétni pêcelj**
2. mikol. hifa, ki je po obliki podobna peclju, npr. pri teliosporah rij iz roda Phragmidium
ang.: pedicle n
nem.: Pedicell n
lat.: pedicellus m
- pedobióm** -a m **biogeogr. del conobioma, ki ga tvorijo značilna tla in pedogenetski dejavniki** **GL.:** halobióm, helobióm, hidrobióm, litobióm, psamobióm
ang.: pedobiome n
nem.: Pedobiom m
- pedogamíja** -e ž **mikol. združitev med zrelo in nezrelo celico v isti celični liniji, npr. pri kvasovkah združitev materinske celice z njenim brstom**
ang.: pedogamy n
nem.: Pedogamie f
- pedogenétski dejávník** -ega -a m **ped., ekol. vsak od dejavnikov, ki sodelujejo v nastajanju in razvoju tal, npr. matična podlaga, podnebje, organizmi, relief, čas, človek** **S:** tlotvórni dejávník
ang.: pedogenetic factor n
nem.: pedogenetischer Faktor m
- pedogenétski proces** -ega -a m **ped., ekol. vsak od fizikalnih in kemičnih procesov, ki sodeluje v genezi tal** **GL.:** argilogenéza, humifikácia, mineralizácia, oglejévánje, preperévánje, zakisovánje, zaslanjevánje
ang.: pedogenetic process n
nem.: pedogenetischer Prozeß m
- pedogenéza** -e ž **1. mikol. razmnoževanje mladih ali nezrelih organizmov, npr. nastajanje trosov pri juvenilnih razvojnih stopnjah gliv**
ang.: pedogenesis n
nem.: Pedogenese f
2. ped., ekol. → genéza tál
- pédoklímaks** -a m **ped., ekol. končna razvojna stopnja tal določenega območja, ki je v traj-**

nem ravnotežju z okoljskimi razmerami, dokler se razmere, zlasti podnebne, bistveno ne spremenijo, npr. nastanek rjavih karbonatnih tal, alpske črnicice, jerovice

ang.: pedoclimax n

nem.: Pedoklimax f

pedologija -e ž *veda*, ki preučuje zgradbo, nastanek, tipe tal

ang.: pedology n, soil science n

nem.: Bodenkunde f, Pedologie f

pedosfêra -e ž *ekol.* del Zemljinega površja, ki ga sestavljajo mineralne, organske snovi, nastal zaradi delovanja pedogenetskih procesov **PRIM.:** litosfêra

ang.: pedosphere n

nem.: Pedosphäre f

pégasti list -ega -a m *organ.* list, pri katerem je listna ploskev zelena, z različno velikimi drugobarvnimi lisami, npr. pri pegastem kačniku (*Arum maculatum*), navadnem pljučniku (*Pulmonaria officinalis*) **PRIM.:** pisani list

ang.: maculate leaf n, spotted leaf n

nem.: fleckiges Blatt n

lat.: folium maculatum n

peinomorfóza -e ž *fiziol., ekol.* spremembe v morfološko-anatomski zgradbi rastline, ki nastanejo zaradi pomanjkanja določenih, za rast in razvoj potrebnih snovi, npr. dušika

ang.: peinomorphosis n

nem.: Peinomorphose f

pékovski kvás -ega -a m *biotehn.* kvas iz sevov vrste *Saccharomyces cerevisiae*, ki se uporablja za rahljanje testa, pri čemer iz sladkorja nastali ogljikov dioksid povzroča vzhajanje testa **GL.:** súhi pékovski kvás **PRIM.:** kírmni kvás, pívski kvás, prehrámbni kvás, vínski kvás

ang.: backer's yeast n

nem.: Backhefe f

pektín -a m *biokem., fiziol.* polisaharid, sestavljen iz galakturonske kisline in sladkorjev, npr. ramnoze, arabinoze in galaktoze, ki je značilna sestavina osrednje lamele in matriksa primarne celične stene dvokaličnic /*Dicotyledoneae*/ in v manjši meri enokaličnic /*Monocotyledoneae*/

ang.: pectin n

nem.: Pektin n

pektináza -e ž *biokem.* encim, ki razgrajuje pektin

ang.: pectinase n

nem.: Pektinase f

pelagiál -a m *ekol.* življenjski prostor prosto živajočih organizmov v jezeru, morju, npr. fitoplanktona, zooplanktona, nektona **PRIM.:** bentál

ang.: pelagial n

nem.: Pelagial n

pelargonidín -a m *biokem., fiziol.* antocianidin rdeče, vijolične barve v cvetovih mnogih rastlin, npr. krvomočničevk (*Geraniaceae*) **PRIM.:** cianidín, delfinidín, malvidín, peonidín

ang.: pelargonidin n

nem.: Pelargonidin n

pélet -a m *biotehn.* v bolj ali manj rahle kroglice oblikovan globinski micelij nekaterih gliv, nastal v mešanem tekočem gojišču, npr. pri proizvodnji citronske kisline z glivo *Aspergillus niger* **S:** micélijska kroglica **PRIM. ŠE:** glivna odêja, globínski micélij

ang.: pellet n

nem.: Myzel-Kügelchen n, Pellet n

pelíkula -e ž **1.** *algol.* ovoj, zgrajen pretežno iz beljakovin, ki obdaja plazmalemo, pri evglenofitih (*Euglenophyta*) in nekaterih drugih enoceličnih bičkastih algah nadomešča celično steno **S:** periplást

ang.: pellicle n, periplast n

nem.: Pellicula f, Periplast m

2. *mikol.* kožica na površini tekočega gojišča, ki nastane z rastjo bakterij, gliv

ang.: pellicle n

nem.: Pellicula f

lat.: pellicula f

pélod pelóda m *palin.* prašnata ali zlepljena masa pelodnih zrn, ki nastanejo v pelodnih vrečkah v prašnikih semenk (*Spermatophytina*) **S:** cvétni práh

ang.: pollen n

nem.: Blütenstaub m, Pollen m

lat.: pollen n

pelódna cév -e cévi ž *organ.* cevasta struktura, ki se razvije pri kalitvi pelodnega zrna semenk (*Spermatophytina*), po kateri se moške gamete prenesejo do jajčne celice **S:** pelódni mešíček, *neustr.* pelódov mešíček

ang.: pollen tube n

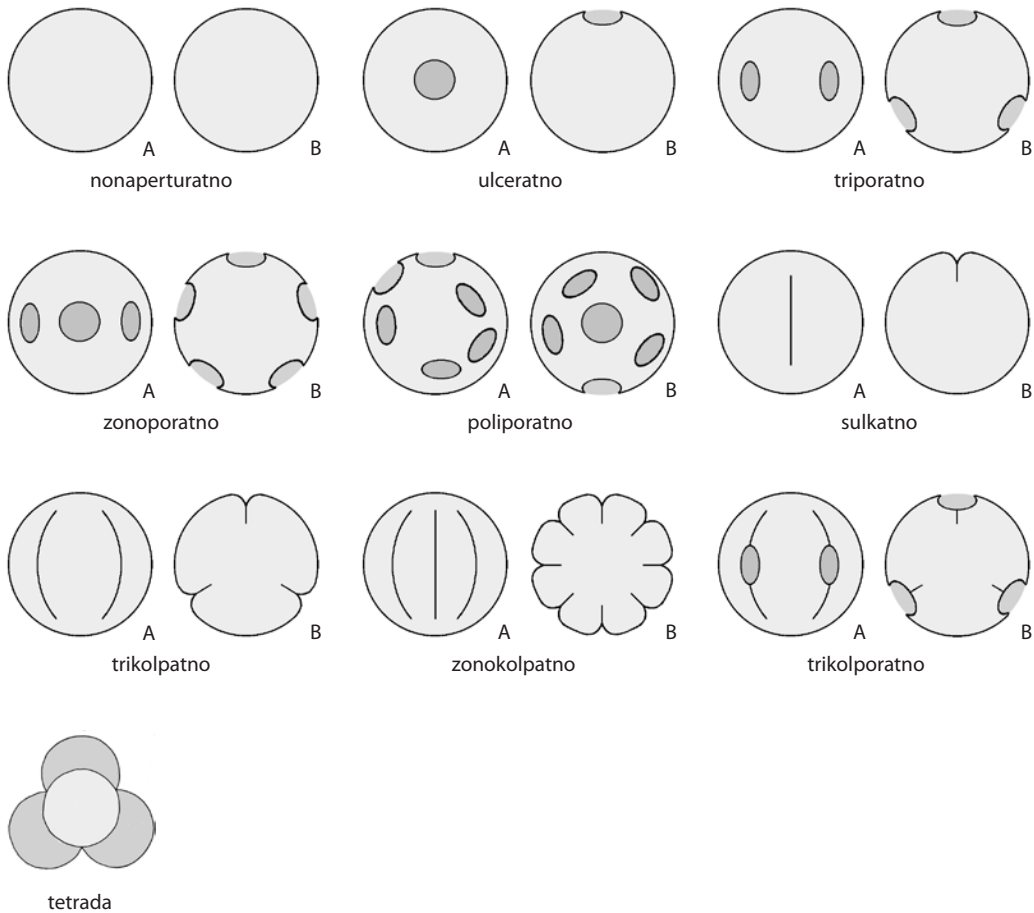
nem.: Pollenschlauch m

pelódna diskordánca -e -e ž *palin.* nezvezni potek pelodnih krivulj v določenem horizontu pelodnega diagrama **S:** diskontinuitéta

ang.: pollen discrepancy n

- nem.: Pollendiskordanz f
- pelódna vréčka** -e -e ž **organ.** *del polprašnice, v katerem se iz arhespora tvorijo pelodna zrna*
S: lókul (2)
ang.: loculus n
nem.: Loculus m, Pollensack m
lat.: loculus m
- pelódna vrédnost** -e -i ž **palin.** *v odstotkih izražen delež peloda posamezne rastlinske vrste v pelodnem spektru*
ang.: pollen value n
nem.: Pollenwert m
- pelódni diagrá**m -ega -a m **paleopalin.** *diagram, v katerem so grafično prikazane odstotne vrednosti posameznih vrst peloda v vertikalnem profilu preiskovanega sedimenta*
ang.: pollen diagram n
nem.: Pollendiagramm n
- pelódni kí**t -ega -a m **hist.** *lepljiva snov na površini pelodnega zrna za zlepljanje pelodnih zrn med seboj ter pritrjanje pelodnih zrn na opráševalce, sestavljena iz lipidov, karotenoidov, flavonoidov, ki jo tvori tapetum*
ang.: pollenkitt n
nem.: Pollenkitt m
- pelódni mešíček** -ega -čka m **organ.** → pelódna cév
- pelódni profil** -ega -a m **palin.** → palinolóški profil
- pelódni spékter** -ega -tra m **paleopalin.** *v odstotkih izražene vrednosti peloda vseh rastlinskih vrst, ugotovljenih v posameznem horizontu sedimenta*
ang.: pollen spectrum n
nem.: Pollenspektrum n
- pelódno zróno** -ega -a s **morfol.** *mikrospora semenk (Spermatophytina), navadno dvocelična, ki nastane v pelodni vrečki prašnika* (sl. str. 324)
ang.: pollen grain n
nem.: Pollenkorn n
lat.: granum pollinis n
- pelódov mešíček** -ega -čka m **organ., neustr.** → pelódna cév
- pelórični cvét** -ega -a m **cvet,** *ki je praviloma monosimetričen, vendar se zaradi genske nاپake pri osebkú razvije v zvezdasto simetrični cvet, npr. pri naprstcu (Digitalis)*
ang.: peloric flower n
nem.: pelorische Blüte f
- pelotón** -a m **mikol.** → hífni zvítek
- peltátni líst** -ega -a m **organ.** → štítasti líst
- penaêjska embrionálna vréčka** -e -e ž **organ.** *tetrasporna embrionalna vrečka, ki vsebuje v končnem stadiju šestnajst jeder, od katerih je dvanajst jeder v štirih perifernih skupinah s po tremi celicami, preostala štiri jedra so jedra sekundarnega endosperma* **PRIM.:** adóksna embrionálna vréčka, drúsna embrionálna vréčka, fritilárijska embrionálna vréčka, krizantemum-cinerariifólijska embrionálna vréčka, peperómijska embrionálna vréčka
ang.: Penaea type of embryo sack n
nem.: Penaea-Typ des Embryosacks m
- penátni típ kreménastih ál**g -ega -a -- -- m (Pennales) **algol., sist. red kremenastih alg** (*Bacillariophyceae*), *pri katerih sta teka in rafa disimetrični* **PRIM.:** centráltni típ kreménastih ál
ang.: pennate diatoms n pl.
nem.: pennate Kieselalgen f pl.
- penetrácija** -e ž **fiziol.** *prodíranje zajedavca ali simbionta v organizem* **GL.:** encímiska penetrácija, mehánska penetrácija
ang.: penetration n
nem.: Penetration f
- penicilín** -a m **mikol., biotehn.** *betalaktamski antibiotiki gliv iz rodov Penicillium, npr. Penicillium chrysogenum, Aspergillus, Cephalosporium ali njihovih mutantov, ki v bakterijah preprečujejo sintezo celične stene, s čimer zavirajo njihovo razmnoževanje*
ang.: penicillin n
nem.: Penicillin n
- péntacíklíčni cvét** -ega -a m **organ.** *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem so cvetni deli nameščeni na petih nodijih tako, da so na prvem samo čašni listi, na drugem venčni listi, na tretjem in četrtem prašniki in na petem plodni listi* **PRIM.:** tétracíklíčni cvét
ang.: pentacyclic flower n
nem.: fünfkreisige Blüte f, pentazyklische Blüte f
lat.: flos pentacyclicus m
- pěntljasta ožiljenost** -e -i ž **organ.** *ožiljenost listne ploskve, pri kateri se stranske žile pentljasto povezujejo, ne da bi segale do listnega roba, npr. pri listih pravega čajevca (Thea chinensis), svetega gumovca (Ficus religiosa)* S: brohido-drómna ožiljenost **PRIM.:** dóróbná ožiljenost
ang.: brochidodrome venation n
nem.: schlaufigläufige Nervatur f
lat.: nervatio brochydodroma f

Tipi pelodnih zrn (izt.: pelodno zrno):

pentóza -e ž **biokem.** monosaharid s petimi atomi ogljika v molekuli, npr. riboza, ksiloza

ang.: pentose n

nem.: Pentose f

peonidín -a m **biokem., fiziol.** antocianidin lososno rdeče barve v cvetovih mnogih rastlin, npr. potonike (*Paeonia*), vodenke (*Impatiens*) **PRIM.:** cianidín, delfinidín, malvidín, pelargonidín

ang.: peonidin n

nem.: Peonidin n

PEP -- [pép] m neskl. (ang. phosphoenolpyruvate) krat. **biokem., fiziol.** ↔ fósfoenólpiruvát

pepélovke -vk ž mn. **1. mikol.** glive iz reda *Erysiphales*, ki so obligatni biotrofni zajedavci višjih rastlin, imajo površinski micelij,

v epidermalne celice gostitelja prodirajo s havstoriji, v času vegetacije se nespolno razmnožujejo in širijo z oidiji, kasneje pa tvorijo kleistotecije

ang.: powdery mildews n pl.

nem.: Mehltaupilze m pl.

2. fitopat. bolezn. rastlin, ki jih povzročajo pepelovke, kažejo se kot prašnata, bela do siva prevleka na listih, redkeje na cvetovih, plodovih, npr. oidij vinske trte, povzročajo jo *Uncinula necator*, jablanova pepelovka, povzročajo jo *Podosphaera leucotricha*, hrastova pepelovka, povzročajo jo *Erysiphe alphitoides*

ang.: powdery mildew n

nem.: Mehltau m

peperómijska embrionálna vréčka -e -e -e
ž **organ.** *tetrasporna embrionalna vrečka, ki ima v končnem stadiju šestnajst jeder; in sicer jajčno celico, eno sinergido, od šest do osem antipod, ostala jedra pa se združijo v jedro sekundarnega endosperma* **PRIM.:** adóksna embrionálna vréčka, drúsna embrionálna vréčka, fritilárijska embrionálna vréčka, krizantemum-cinerariifólijska embrionálna vréčka, penaêjska embrionálna vréčka

ang.: Peperomia type of embryo sack n

nem.: Peperomia-Typ des Embryosacks m

PEP-karboksilácija -e [pép] ž (ang. phosphoenolpyruvate) **fiziol.** ↔ fótosintézna fósfoenolpiruvát karboksilácija

PEP-karboksiláza -e [pép] ž (ang. phosphoenolpyruvate) **biokem., fiziol.** ↔ fósfoenolpiruvát karboksiláza

pépo -a m **organ.** → búča

peptidoglikán -a m **biokem.** *makromolekula, ki je sestavina celične stene bakterij, v kateri je osrednja polisaharidna veriga prečno povezana s krajšimi peptidi*

ang.: peptidoglycan n

nem.: Peptidoglykan n

perésasta brázda -e -e ž **organ.** *brazda na vratu pestiča, ki ima nitaste izrastke v dveh vrstah, npr. pri travah (Poaceae), šaših (Carex)* **PRIM.:** črtálasta brázda, diskasta brázda, glavičasta brázda, krpáta brázda

ang.: plumose stigma n

nem.: federartige Narbe f, federartiges Stigma n

lat.: stigma plumosum n

perésasta korenína -e -e ž **organ.** *korenina, ki se peresasto razrašča, večinoma pri vodnih rastlinah, npr. pri vodnem orešku (Trapa natans)*

ang.: feather root n

nem.: fiedrige Wurzel f

perfoliátni líst -ega -a m **organ.** → preráščeni líst

perforátni pèlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z različnimi odprtini v steni*

ang.: perforate pollen n

nem.: perforater Pollen m

perhumídno obmóčje -ega -a s **ekol.** *obmóčje, kjer je dnevna količina padavin skozi celo leto večja od dnevne potencialne evaporacije tal* **PRIM.:** aridno obmóčje, humidno obmóčje

ang.: perhumid region n

nem.: perhumides Gebiet n

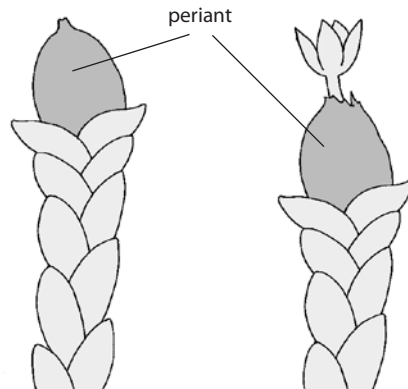
periánt -a m **1. organ.** → cvétno odeválo

2. briol. *cevasta tvorba, nastala z zraščanjem dveh ali treh lističev, ki obdaja arhegonije in razvijajoči se sporofit, značilna za jetrenjake (Marchantiophytina)*

ang.: perianth n

nem.: Perianth n

lat.: perianthium n

periant pri listnatih jetrenjakih

peribakteriódna membrána -e -e ž **cit. membrana**, ki obdaja bakterioid v koreninskem nodulu **S:** simbiosómska membrána

ang.: peribacteroid membrane n, symbiosome membrane n

nem.: Symbiosom-Membran f

periblém -a m **hist.** *del rastnega vršička korenine, iz katerega nastane primarna skorja korenine*

ang.: pleriblem n

nem.: Periblem n

lat.: periblema n

pericíkel -kla m **hist.** *zunanja plast celic centralnega cilindra korenine pod endodermom, iz katere se razvijajo stranske korenine, pri sekundarni debelitvi korenine pa vaskularni kambij in felogen* **S:** perikámbij

ang.: pericycle n

nem.: Perizykel m

lat.: pericyclus m

pericitčna reža -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri sta celici zapiralke ugreznjeni v celico, ki z njima ni povezana z antiklino celično steno, zna-*

čilna za nekatere praprotnice /Pteridophyta/

PRIM.: aktinocitična réža, anizocitična réža, anomocitična réža, ciklocitična réža, dezmozocitična réža, diacitična réža, heksacitična réža, hemiparacitična réža, laterocitična réža, paracitična réža, polocitična réža, stavrocitična réža, stefanocitična réža, tetracitična réža

ang.: pericytic stomatal type n

nem.: perizytischer Stoma-Typ m

peridêrm -a m **hist.** sekundarno krovnno tkivo, ki se razvije namesto primarnih krovnih tkiv na debli ali olesenelih koreninah, redkeje na primarno odebeljenih steblih ali koreninah

GL.: felém, felodêrm **PRIM. ŠE:** epidêrm

ang.: periderm n, peridermis n

nem.: Periderm n

lat.: periderma n, peridermis f

peridermálna difuzijska prevódnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** velikost difuzije vodne pare, plinov skozi periderm **PRIM.:** intercelulárna difuzijska prevódnost, kutikulárna difuzijska prevódnost, stomatárna difuzijska prevódnost

ang.: peridermal diffusive conductance n

nem.: peridermale Diffusionsleitfähigkeit f

peridermálna difuzijska upórnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** vpliv debeline in zgradbe periderma na difuzijo plinov, vodne pare skozenj **PRIM.:** intercelulárna difuzijska upórnost, kutikulárna difuzijska upórnost, stomatárna difuzijska upórnost

ang.: peridermal diffusive resistance n

nem.: peridermale Diffusionswiderstand m

peridermálna transpirácija -e -e ž **fiziol., ekol.** transpirácija, ki poteka skozi periderm **PRIM.:** kutikulárna transpirácija, lenticelárna transpirácija, stomatárna transpirácija

ang.: peridermal transpiration n

nem.: peridermale Transpiration f

peridêrmij -a m **mikol.** ecij s psevdoperidijem v obliki mehurja **PRIM.:** ceóm, ecidij, ecij

ang.: peridermium n

nem.: Peridermium n

perídij -a m **mikol.** plektenhimska ali psevdoparenhimska ovojnica, ki obdaja trose do zrelosti v gasteroteciju pri trebuchastih glivah (*Lycoperdanea*)

ang.: peridium n

nem.: Peridie f

lat.: peridium n

peridinín -a m **biokem., algol.** ksantofil, ki deluje kot antensko barvilo, značilen za ognjene alge (*Dinophyta*) **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, violaksantín, zeaksantín

ang.: peridinín n

nem.: Peridinín n

perifítion -a m **ekol.** življenjska združba bakterij (*Bacteria*), gliv (*Mycota*), alg /*Algae*/, praživali (*Protozoa*) na dnu tekočih vod, ki obrašča zlasti kamne, skale **S:** obrást **GL.:** fítobéntos

ang.: periphyton n

nem.: Aufwuchs m, Periphyton n

perifloémska žíla -e -e ž **hist.** → hadrocéntrična žíla

perigéna réža -e -e ž **hist.** réža, pri kateri nobena izmed celic spremljevalk ne izvira iz iste materinske celice kot celici zapiralki, značilna za nekatere kritosemenke /*Angiospermae*/

PRIM.: mezogéna réža, mezoperigéna réža

ang.: perigenous stomatal type n

nem.: perigener Stoma-Typ m

perigíníčni cvét -ega -a m **organ.** cvet, v katerem je plodnica obrasla ali polpodrasla, tako da cvetni deli izraščajo približno v isti višini **PRIM.:** epigíníčni cvét, hipogíníčni cvét

ang.: perigynous flower n

nem.: perigyne Blüte f, perigynische Blüte f

lat.: flos perigynus m

perigínij -a m **1. briol.** cevasta tvorba, nastala iz tkiva stebelca, ki obdaja, štiti arhegonije in razvijajoči se sporofit, značilna za nekatere jetrenjake (*Marchantiophytina*)

ang.: perigynium n

nem.: Fruchtsack m, Marsupium n, Perigynium n

2. organ. → mošnjček

periginíja -e ž **organ.** namestitev listov cvetnega odevala in prašnikov na robu vbočenega cvetišča, v katerem je polpodrasla plodnica **PRIM.:** epiginíja, hipoginíja

ang.: perigyny n

nem.: Perigynie f

perigón -a m **organ.** cvetno odevalo, ki ga sestavljajo enaki listi, značilno za mnoge enokaličnice /*Monocotyledoneae*/ in izvorne dvokaličnice

/Dicotyledoneae/ S: enôtno cvétno odeválo GL.: primárni perigón, sekundárni perigón
 ang.: perigon n, perigonium n
 nem.: Perigon n
 lat.: perigonium n

perigónij -a m briol. lističi, ki obdajajo anteridije pri avtecičnih in diecičnih listnatih mahovih (*Bryophytina*) PRIM.: perihécij
 ang.: perigonium n
 nem.: Perigonium n

perigónov líst -ega -a m organ. vsak od enakih cvetnih listov, ki tvorijo perigon S: tépal
 ang.: perigone leaf n, tepal n
 nem.: Blütenhüllblatt n, Perigonblatt n, Tepalum n
 lat.: tepalum n

perihécij -a m 1. briol. skupina lističev, ki obdajajo arhegonije pri sinecičnih listnatih mahovih (*Bryophyta*) PRIM.: perigónij
 ang.: perichaetium n
 nem.: Perichaetium n
 lat.: perichaetium n

2. briol. cevasta tvorba, nastala iz tkivne steljke, ki obdaja arhegonije, razvijajoči se sporofit, značilna za steljkastré jetrenjake
 ang.: perichaetium n
 nem.: Perichaetium n
 lat.: perichaetium n

perihécijski listič -ega -a m briol. posamezni listič, ki sestavlja perihécij
 ang.: perichaetial bract n
 nem.: Perichaetialblatt n

perikambiální obróč -ega -a m hist. → prokámbij

perikámbij -a m hist. → pericíkel

perikárp -a m organ. → oseménje

periklána delítev célic -e -tve -- ž fiziol. delitev celic, pri kateri je delitvena ravnina vzporedna s površino organa PRIM.: antiklána delítev célic
 ang.: periclinal cell division n
 nem.: perikline Zellteilung f

perikolpátni pèlod -ega pelóda m palin. pelódna zrna z večjim številom neenakomerno razvrščenih kolpov v steni
 ang.: pericolpate pollen n
 nem.: perikolpater Pollen m

periksilémska žila -e -e ž hist. → leptocéntrična žila

perimedulárni floém -ega -a m hist. → nótranji floém

perína -e ž palin. površinska opna nad steno nekaterih trosov, ki navadno odpade
 ang.: perinium n
 nem.: Perine f
 lat.: perinium n

periplást -a m algol. → pelíkula (1)

perispèrm -a m organ. diploidni endosperm v semenih nekaterih kritosemenk (*Angiospermae*), ki se razvije iz ostanka nucela, npr. pri poprovkah (*Piperaceae*), redu klinčkovcev (*Caryophyllales*)
 ang.: perisperm n
 nem.: Perisperm n
 lat.: perispermium n

perispór -a m mikol., lihen. zunanja plast večplastne stene troska PRIM.: eksospór, endospór, epispór, mezospór
 ang.: perisporium n
 nem.: Perisporium n
 lat.: perisporium n

peristóm -a m briol. enojni ali dvojni niz različno oblikovanih zobcev na ustju pušice, ki je pod pokrovcem S: obústnik GL.: dvójni peristóm, enójni peristóm
 ang.: peristome n, peristomium n
 nem.: Peristom n

peristom listnatega mahu

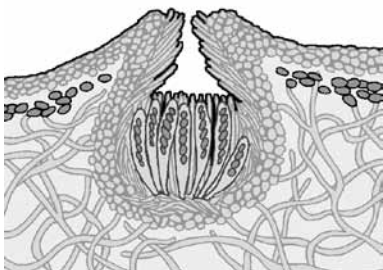
peristómski zóbec -ega -bca m briol. posamezna, zobcu podobna tvorba, ki sestavlja peristom
 ang.: peristome tooth n
 nem.: Peristomzahn m

peritécij -a m mikol., lihen. askohimenijski askom, ki ima izrazito oblikovano steno in vršni ostiol, kroglasto, hruškasto oblikovan pri redovih *Hypocreales*, *Sordariales*, *Clavicipitales*, *Verrucariales*, pri redu *Ophiostomales* pa ima dolg cevast rostrum

ang.: perithecium n

nem.: Perithecium n

lat.: perithecium n

perithecij lišajev

permafrost -a m ekol., ped. trajno zmrznjena tla, npr. v arktičnih predelih

ang.: permafrost n

nem.: Permafrost m

pérnato deljèni list -- -ega -a m organ. deljeni list, katerega listne krpe ali roglji bočno izraščajo vzdolž listnega rebra **GL.:** pérnato krpáti list, pérnato nacépljeni list, pérnato razdeljèni list, pérnato razrèzani list **PRIM.:** dlánasto deljèni list

ang.: pinnate leaf n

nem.: fiederförmig zerteiltes Blatt n

pérnato krpáti list -- -ega -a m organ. pérnato deljeni list, pri katerem segajo zareze med krpami ali roglji manj kot do četrte polovične listne ploskve, npr. pri dobu (*Quercus robur*)

S: pernatokrípi list **PRIM.:** pérnato nacépljeni list, pérnato razdeljèni list, pérnato razrèzani list **PRIM. ŠE:** dlánasto krpáti list

ang.: pinnately lobed leaf n

nem.: fiederlappiges Blatt n

lat.: folium pinnatilobatum n

pernatokrípi list -ega -a m organ. → pérnato krpáti list

pérnato mréžasta ožiljenost -- -e -i ž organ. mrežasta ožiljenost listne ploskve z glavno žilo, od katere se odcepljajo pérnato razporejene stranske žile, npr. pri listih navadne

bukve (*Fagus sylvatica*), pravega kostanja (*Castanea sativa*) **S:** pinátna ožiljenost **PRIM.:**

dlánasto mréžasta ožiljenost

ang.: pinninervate venation n

nem.: fiedernervige Nervatur f

lat.: nervatio pinnatinervis f

pérnato nacépljeni list -- -ega -a m organ. pérnato deljeni list, pri katerem segajo zareze med krpami ali roglji do sredine polovične listne ploskve, npr. pri ceru (*Quercus cerris*) **PRIM.:** pérnato krpáti list, pérnato razdeljèni list, pérnato razrèzani list **PRIM. ŠE:** dlánasto nacépljeni list

ang.: pinnately cleft leaf n

nem.: fiederspaltiges Blatt n

lat.: folium pinnatifidum n, folium pinnatifissum n

pérnato razdeljèni list -- -ega -a m organ. pérnato deljeni list, pri katerem segajo zareze med krpami ali roglji čez polovico listne ploskve, vendar ne do listnega rebra, npr. pri navadnem rmanu (*Achillea millefolium*) **PRIM.:** dlánasto razdeljèni list **PRIM. ŠE:** pérnato krpáti list, pérnato nacépljeni list, pérnato razrèzani list

ang.: pinnately parted leaf n

nem.: fiederteiliges Blatt n

lat.: folium pinnatidivisum n

pérnato razrèzani list -- -ega -a m organ. pérnato deljeni list, pri katerem segajo zareze med krpami ali roglji do listnega rebra, npr. pri zdravilni špajki (*Valeriana officinalis*) **PRIM.:** dlánasto razrèzani list **PRIM. ŠE:** pérnato krpáti list, pérnato nacépljeni list, pérnato razdeljèni list

ang.: pinnately divided leaf n

nem.: fiederschnittiges Blatt n

lat.: folium pinnatisectum n

pérnato sestávljeni list -- -ega -a m organ. sestavljeni list s pérnato nameščenimi lističi, ki bočno izraščajo vzdolž listnega vretena, npr. pri velikem jesenu (*Fraxinus excelsior*) **GL.:** lihopérnati list, sodopérnati list **PRIM.:** dlánasto sestávljeni list

ang.: pinnately compound leaf n

nem.: fiedrig zusammengesetztes Blatt n, gefiedertes Blatt n

lat.: folium pinnatum n

peroblátni pélod -ega pelóda m palin. pelodna

zrna, pri katerih je polarna os bistveno krajša od ekvatorialne osi

ang.: peroblate pollen n

nem.: peroblater Pollen m

peroksisóm -a m cit. *majhen, z enojno membrano obdan predelek v evkariontski celici, ki vsebuje encime za presnovo različnih celičnih produktov, npr. vodikovega peroksida, glikolata*

ang.: peroxisome n

nem.: Peroxisome n

pêrula -e ž organ. → tegmènt (2)

pésimum -a m ekol. *stanje okoljskih dejavnikov nad optimumom, ki zavira rast, razvoj in potek življenjskih procesov*

ang.: pessimum n

nem.: Pessimum n

pésiki -ov m mn. **1. biogeogr.** *habitatni tip na ustaljeni ali gibljivi suhi peščeni površini, na kateri uspevajo maloštevilne, skrajnim okoljskim razmeram prilagojene rastlinske vrste, zlasti psamofiti*

ang.: dune n

nem.: Düne f

2. ekol. *biotop, za katerega je značilna ustaljena ali gibljiva peščena podlaga, npr. obmorske peščine, peščene puščave, stepski peski*

ang.: dune n

nem.: Düne f

pésni sládkor -ega sladkórja m biokem., fiziol. → saharóza

pesticíd -a m ekol. *naravno ali sintetično sredstvo za zatiranje rastlinskih bolezní, škodljivcev in neželenih rastlin GL.: baktericíd, fungicíd, herbicíd GL. ŠE: biopesticíd PRIM.: biocíd*

ang.: pesticide n

nem.: Bekämpfungsmittel n, Pestizid n

pestič -iča m organ. *struktura iz enega ali več zraslih plodnih listov v cvetu kritosemenk /Angiospermae/, navadno zgrajena iz plodnice, vratu in brazde GL.: enostávni pestič, sestávljeni pestič*

ang.: pistil n

nem.: Pistill n, Stempel m

lat.: pistillum n

pestični cvét -ega -a m organ. → žènski cvét

peščíšče -a s organ. *trdi, lahko sklerotizirani notranji del osemjenja pečkatih plodov, v kate-*

rem so pečke, npr. pri jablani (Malus), hruški (Pirus), glogu (Crategus)

ang.: core n

nem.: Kerngehäuse n

pétal -a m organ. → vèčni list

petaloidni staminódij -ega -a m organ. *staminodij, ki je podoben venčnim listom*

ang.: petaloid staminode n

nem.: kronblattartiges Staminodium n

petérnati list -ega -a m organ. *dlanasto sestavljeni list, ki ima pet lističev, npr. pri belem petoprstniku (Potentilla alba) PRIM.: sedmèrnati list, trójnati list*

ang.: quinate leaf n

nem.: fünfzähliges Blatt n

lat.: folium quinquatum n

petiolátni list -ega -a m organ. → pecljáti list

petiolus -a m organ. → lístni pécelj

petít kolonija -- -e ž mikol. *majhna kolonija mutiranih, respiratorno prizadetih kvasovk /Endomycetes/*

ang.: petite colony n

Pfr -- [peefèr] m neskl. (ang. far-red light-absorbing phytochrome) krat. biokem., fiziol. → fitokrórn dolgovalóvnordéčega spéktra

PGA -- [pegeá] m neskl. (ang. phosphoglyceric acid) krat. biokem., fiziol. → fósfoglicerát

pH -- [pehá] m neskl. (lat. potentio hydrogenii) krat. kem., ekol. → pH-vrédnost

pH-strés -a [pehá] m fiziol., ekol. *stres zaradi ekstremnih pH-vrednosti, navadno pod pH 4 oz. nad pH 10, ki v rastlini povzroča prehodne ali trajne poškodbe PRIM.: kisikov strés, oksidativni strés, slánostni strés, strés fitotóksičnih kovín*

ang.: pH stress n

nem.: pH-Stress m

pH-vrédnost -i [pehá] ž **K:** pH kem., ekol. *mera z lestvico od 1 do 14 za določanje stopnje kislosti, bazičnosti medija, ki temelji na negativnem logaritmu koncentracije vodikovih ionov*

nem.: pH-Wert m, abb. pH

piceetálna vrsta -e -e ž fitocen. *rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti ali izključno v smrekovih gozdovih S: piceetální cénoelemènt PRIM.: fage-tálna vrsta, karpinetálna vrsta, molinietálna vrsta*

nem.: piceetale Art f

piceetální cénoelemènt -ega -ènta m fitocen. → piceetálna vrsta

piceoidna píknja -e -e ž cit., hist. *obokana píknja v ranem lesu iglavcev, ki ima podaljšano režasto pikenjsko odprtino, npr. pri smreki (Picea)* **PRIM.:** kupresoídna píknja, pinoídna píknja, taksodioídna píknja

ang.: piceoid pit n

nem.: piceoider Tüpfel m

pigmènt -ènta m fiziol. → barvílo

píknjska kámrica -e -e ž cit., hist. *prostor v obokani píknji med pikenjsko membrano in obokom píknje* **S:** pikenjska věžica

ang.: pit chamber n

nem.: Tüpfelkammer f

píknjska membrána -e -e ž cit., hist. *iz torusa in marga sestavljeni spremenjeni del osrednje lamele v pikenjskem polju, ki deli pikenjsko votlino na dva dela* **S:** pikenjska sténa

ang.: pit membrane n

nem.: Tüpfelschliesshaut f

píknjska odprtína -e -e ž cit., hist. *odprtina, ki vodi v notranje, votle dele píknje* **S:** pórus (2) **GL.:** nótranja píknjska odprtína, zunánja píknjska odprtína

ang.: pit aperture n

nem.: Tüpfelöffnung f

píknjska sténa -e -e ž cit., hist. → píknjska membrána

píknjska věžica -e -e ž cit., hist. → píknjska kámrica

píknjska votlína -e -e ž cit., hist. *prostor med pikenjsko membrano in lumnom celice*

ang.: pit cavity n

nem.: Tüpfelhöhle f

píknjski kanál -ega -a m cit., hist. *prostor med pikenjsko kamrico in lumnom celice v obokani píknji*

ang.: pit canal n

nem.: Tüpfelkanal m

píknjski obòk -ega -óka m cit., hist. *del sekundarne celične stene, ki se dviga nad pikenjsko kamrico*

ang.: pit border n

nem.: Tüpfelwulst m

píknjski pár -ega -a m cit., hist. *komplementarni píknji dveh sosednjih celic, ki sta razviti v primarnem pikenjskem polju*

ang.: pit-pair n

nem.: Tüpfelpaar n

píknjsko pólje -ega -a s cit., hist. *predel okrog*

ene píknje ali več píknj med sosednjima celičama, ki ga tvori navadno okrogel, ovalen del celične stene brez sekundarne stene, s številnimi odprtinami za povezavo s sosednjo celico

ang.: pit field n

nem.: Tüpfelfeld n

píknídij -a m **1. mikol.** *konidiom, navadno stekleničaste, hruškaste, redkeje valjaste oblike, z okroglim ali podolgovatim ostiolom, pri katerem je notranja površina v celoti ali deloma prekrita s konidiogenimi celicami, npr. pri rodovih Ascochyta, Phoma, Pyrenochaeta* **S:** píknídijski konidióm, píknij

ang.: pycnidium n

nem.: Pycnidium n

lat.: pycnidium n

2. lihen. *jamičasta udrtina ali bradavičasta struktura na lišajski steljki, kjer nastajajo píknidiospore*

ang.: pycnidium n

nem.: Pycnidium n

píknídijski konidióm -ega -a m mikol. → píknídij (1)

píknidiospóra -e ž mikol., lihen. *konidij, ki nastane v píknidiju* **S:** píkniospóra, píknospóra

ang.: pycniospore n

nem.: Pycnidiospore f

píknij -a m mikol. → píknídij (1)

píkniospóra -e ž mikol., lihen. → píknidiospóra

píknja -e ž cit., hist. *območje stanjšane celične stene z odprtinami, skozi katere potekajo plazmodezme, kar povezuje sosednji živi celiči, pri mrtvih celicah pa ostanejo povezovalni kanali različnih oblik, ki omogočajo pretok vode skozi steno pri prevajalnih tkivih*

ang.: pit n

nem.: Tüpfel m

píknjasta trahêja -e -e ž hist. *traheja z odebeljenimi, olesenelimi sekundarnimi celičnimi stenami, v katerih so obokane píknje* **PRIM.:** mrežasta trahêja, obróčasta trahêja, skalarifórmna trahêja, spirálasta trahêja

ang.: pitted vessel n

nem.: Tüpfelgefäß f

píknja z izrástki -e -- -- ž cit., hist. *obokana píknja, pri kateri izraščajo v pikenjsko votlino majhni izrastki sekundarne celične stene, značilna za mnoge lesnate metuljnice, npr. za nagnoj (Laburnum)*

- ang.:** vested pit n
nem.: skulpturierter Tüpfel m
- píknoaskokárp** -a m **lihen.** askom, nastal iz piknidija
ang.: pycnoascocarp n
nem.: Pycnoascocarp n
- piknospóra** -e ž **mikol., lihen.** → piknidiospóra
- piknótirij** -a m **mikol.** ščitasto sploščen piknidij pri nekaterih epifitskih glivah, npr. pri nekaterih vrstah iz družine *Microthyriaceae*
ang.: pycnothyrium n
nem.: Pycnothyrium n
lat.: pycnotrium n
- píkoplánkton** -a m **algol.** plankton v vodnem telesu, ki ga sestavljajo od 0,2 µm do 2 µm veliki mikroskopski organizmi, npr. bakterije, nekatere mikroskopske alge **PRIM.:** náno-plánkton
ang.: picoplankton n
nem.: Picoplankton n
- piksídij** -a m **organ.** → pokrôvčkasta glávica
- pilátni pêlod** -ega pelôda m **palin.** pelodna zrna s stebričastimi izrastki na površini
ang.: pilate pollen n
nem.: pilater Pollen m
- píleus** -a m **mikol.** → klobúk
- pilotécij** -a m **mikol.** himenijski bazidiom, pri katerem najprej nastane primordij, ki se z raztezanjem navadno razvije v klobuk in bet, morebitna ovojnica pa se pretrga
ang.: pilothecium n
nem.: Pilotheceum n
lat.: pilothecium n
- pinátna ožíljenost** -e -i ž **organ.** → pérnato mréžasta ožíljenost
- pinátni líst** -ega -a m **organ.** pérnato deljeni list, pri katerem iz listnega rebra bočno izraščajo številni stranski segmenti, npr. listi datljevca (*Phoenix*), kokosove palme (*Cocos nucifera*)
GL.: bípinátni líst
ang.: pinnate leaf n
nem.: pinnates Blatt n
lat.: folium pinnatum n
- pinén** -a m **fiziol.** monoterpen, ki je sestavina eteričnih olj z obrambno in privabilno funkcijo, npr. v boru (*Pinus*)
ang.: pinene n
nem.: Pinen n
- pinoídna píknja** -e -e ž **cit., hist.** majhna obo-
- kana piknja z nizkimi oboki v ranem lesu nekaterih borov **PRIM.:** kupresoidna piknja, piceoidna piknja, taksodiodna píknja
ang.: pinoid pit n
nem.: pinoider Tüpfel m
- PIN-proteín** -a tudi proteín PIN -a -- [pin] m **fiziol.** membranski protein, ki je del kompleksa za transport avksina iz celice
ang.: PIN protein n
nem.: PIN Protein n
- pionírška vrsta** -e -e ž **ekol., fitocen.** rastlinska vrsta, ki prva naseli gola, neporasla rastišča
ang.: pioneer species n
nem.: Pionierart f
- piperidínski alkalóidi** -ih -ov m mn. **biokem.** alkaloidi, ki imajo pirolov in piridinski obroč, značilni za nekatere razhudnikovke (*Solanaceae*), zlasti tobak (*Nicotiana tabacum*), nekatere poprovke (*Piperidaceae*), zlasti črni poper (*Piper nigrum*), npr. nikotin, piperidin **S:** nikotínski alkalóidi **PRIM.:** izokinolínski alkalóidi, kinolínski alkalóidi, kinolizidínski alkalóidi, pirolizidínski alkalóidi, purínski alkalóidi, terpenoídno-indólni alkalóidi, tropánski alkalóidi
ang.: piperidine alkaloids n pl.
nem.: Piperidinalkaloide n pl.
- pirenokárpni lišáji** -ih -ev m mn. **lihen.** lišaji, pri katerih so askomi razviti kot periteciji, npr. *Pyrenula*, *Verrucaria*
ang.: pyrenocarpous lichens n pl.
nem.: pyrenocarpe Flechten f pl.
- piretroíd** -a m **biokem., fiziol.** monoterpenski ester v listih, cvetovih različnih nebinovk (*Asteraceae*), npr. v dalmatinskem bolhaču (*Tanacetum cinerarifolium*), ki ščiti rastlino pred žuželkami, uporablja pa se tudi kot insekticid
ang.: pyrethroid n
nem.: Pyrethroid n
- piridín** -a m **biokem.** aromatski obroč iz petih ogljikovih atomov in enega dušikovega atoma, ki je osnovna sestavina nukleotidov, nahaja pa se v mnogih alkaloidih in drugih organskih spojinah
ang.: pyridine n
nem.: Pyridin n
- pirofit** -a m **ekol.** rastlina, katere semena so odporna proti visoki temperaturi, kar omogoča njeno razširjenje na pogorišču v začetni fazi ponovnega zaraščanja, npr. *Xanthorrhoea*,

orjaška sekvoja (Sequoiadendron giganteum), veleplodni hrast (Quercus macrocarpa)
ang.: pyrophyte n
nem.: Pyrophyt m

pirofiti -ov m mn. **algol., sist.** → ognjéne álge

piról -a m **biokem.** *obroč iz štirih ogljikovih atomov in enega dušikovega atoma, ki je osnovna sestavina porfirinskih obročev v klorofilih, nahaja pa se v mnogih alkaloidih in drugih organskih spojinah*
ang.: pyrrole ring n
nem.: Pyrrolring m

pirolizidínski alkaloidí -ih -ov m mn. **biokem.** *alkaloidi, ki nastajajo iz putrescina in spermidina, značilni predvsem za nebinovke (Asteraceae), zlasti za grint (Senecio), srhkolistnice (Boraginaceae), metuljnice (Fabaceae), kukavičevke (Orchidaceae), katerih delovanje pri ljudeh, živalih povzroča zastrupitve z lezijami in nekrozo tkiv, predvsem jeter* **PRIM.:** izokolinínski alkaloidí, kinolinínski alkaloidí, kinolizidínski alkaloidí, piperidínski alkaloidí, purínski alkaloidí, terpenoídno-índolní alkaloidí, tropánski alkaloidí
ang.: pyrrolizidine alkaloids n pl.
nem.: Pyrrolizidinalkaloide n pl.

piruvát -a m **fiziol.** *anion piruvične kisline, ki nastaja v glikolizi kot vmesni produkt v celičnem dihanju in drugih presnovnih procesih*
ang.: pyruvate n
nem.: Pyruvat n

pirúvična kislína -e -e ž **fiziol.** *trikarbonska organska kislina, ki nastaja v glikolizi pri razpadu glukoze in je pomembni presnovni produkt pri sproščanju energije v celicah in številnih presnovnih procesih*
ang.: pyruvic acid n
nem.: Brenztraubensäure f

pisani list -ega -a m **organ.** *list, pri katerem se zeleni deli listne ploskve izmenjujejo z bledorumenimi, belimi ali drugače obarvanimi progami, polji, nastalimi med razvojem listne ploskve zaradi mutacije celičnih nizov oz. kloroplastov v njih, npr. pri sorti trstične pisanke (Phalaris arundinacea 'Picta')* **S:** panašírani list **PRIM.:** pégasti list
ang.: variegated leaf n
nem.: buntes Blatt n, panaschiertes Blatt n
lat.: folium variegatum n

pívске kvásovke -ih -vk ž mn. **mikol., biotehn.** *sevi vrste kvasovke Saccharomyces cerevisiae, ki se uporabljajo pri alkoholni fermentaciji piva z dodatkom hmelja za proizvodnjo piva*
ang.: beer yeasts n pl., brewer's yeasts n pl.
nem.: Bierhefen f pl.

pívski kvás -ega -a m **biotehn.** *kvas vrste Saccharomyces cerevisiae, ki se uporablja pri proizvodnji piva, po alkoholnem vrenju pa se preostali kvas kot stranski produkt uporablja za dodatek živilski krmi* **PRIM.:** kímni kvás, pékovski kvás, prehrámbni kvás, vínski kvás
ang.: beer yeast n
nem.: Bierhefe f

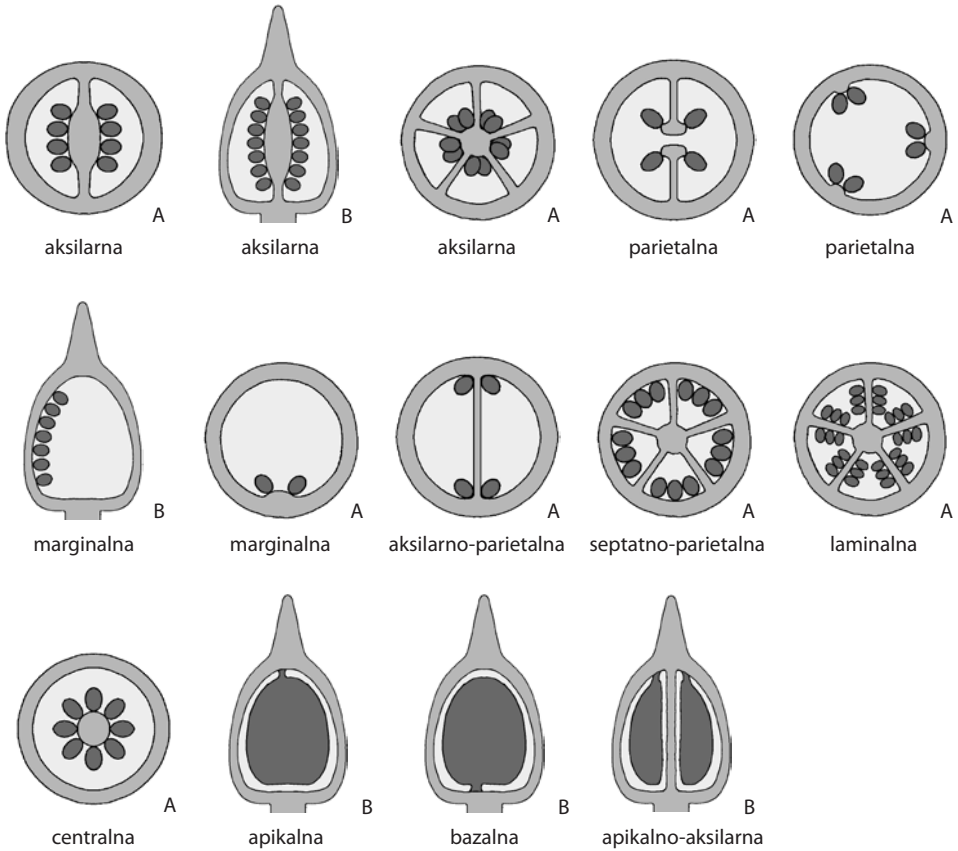
placéнта -e ž **organ.** *tkivo na notranji steni plodnice, iz katerega izraščajajo semenske zasnove*
ang.: placenta n
nem.: Plazenta f
lat.: placenta f

placentácija -e ž **organ.** *nameščenost semenskih zasnov glede na položaj v plodnici, prisotnost septov in število predalov plodnice* **GL.:** aksilárna placéntácija, aksilárno-parietálna placéntácija, apikálna placéntácija, apikálno-aksilárna placéntácija, bazálna placéntácija, centrálna placéntácija, laminálna placéntácija, marginálna placéntácija, parietálna placéntácija, septátno-parietálna placéntácija, súbmarginálna placéntácija (sl. str. 333)
ang.: placentation n
nem.: Plazentation f
lat.: placentatio f

pládnjasti vè nec -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v kratko venčno cev, v zgornjem delu pa so prosti, pladnjasto razprostrti, ki je značilen za nekatere zraslovenčnice /Sympetalae/, npr. pri spominčici (Myosotis)* **GL.:** cévasto-pládnjasti vè nec
ang.: dish-shaped corolla n
nem.: tellerförmige Krone f
lat.: corolla patelliformis f

plágotropízem -zma m **fiziol., ekol.** *tropízem, pri katerem organi rastejo pod določenim kotom, odvisno od vira določenega okoljskega dejavnika ali smeri njegovega delovanja* **PRIM.:** négativni tropízem, pózitivni tropízem
ang.: plagiotropism n
nem.: Plagiotropismus m

Tipi placentacije (A: prečni prerez, B: vzdolžni prerez) (izt.: placentacija):

plakodioídna stéljka -e -e ž **lihen.** *rozetasta lišajska steljka, ki tvori na robovih radialno izraščajoče lobuse, značilna za skorjaste lišaje, npr. za rod Lecanora sect. placodium*
ang.: placodioid thallus n
nem.: placodioider Thallus m, placodioides Lager n

planárna vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** → nižinska vrsta

planárni vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** → nižinski vegetacijski pás

planátna ptíkisa -e -e ž **organ.** → plòska ptíkisa

plánkton -a m **ekol.** *celota mikroskopskih organizmov, njihovih delov ali delov drugih organizmov, npr. alge, trosi, pelod, ki lebdi v vodnem telesu, zraku GL.:* aëroplánkton, fitoplánkton, hìdroplánkton, krìoplánkton, náno-plánkton, píkoplánkton

ang.: plankton n

nem.: Plankton n

planktònt -a m **ekol.** *posamezni organizem, ki sestavlja plankton*

ang.: plankter n

nem.: Planktont m

planogaméta -e ž **mikol.** *gibljiva gameta S:* zóogaméta **PRIM.:** àplanogaméta

ang.: planogamete n

nem.: Planogamete f

planospóra -e ž **mikol., algol.** → zóospóra

plastíd -a m **cit. organel,** *obdan z dvema membrana, z lastno DNK, ribosomi in stromo, ki ima v rastlinski celici energijsko, presnovno, založno, ekološko funkcijo*

ang.: plastid n

nem.: Plastide f

lat.: plastidium n

plastidoplázma -e ž **cit.** → stróma (1)

plastocianín -a m **biokem., fiziol.** *bakrov proteid, ki sodeluje v fotoelektronski transportni ve-*

rigi fotosistema II kot vir elektronov za fotosistem I

ang.: plastocyanin n

nem.: Plastocyanin n

plastoglóbul -a m cit. *majhno okroglo telesce v stromi kloroplasta, ki vsebuje olja ali druge lipofilne snovi*

ang.: plastoglobulus n

nem.: Plastoglobulus m

plastokinón -a m biokem., fiziol. *kinon, ki sodeluje v fotoelektronski transportni verigi, prenaša dva elektrona od fotosistema II k fotosistemu I in sproži transport protonov iz strome v tilakoidni lumen PRIM.: antrakínón, ubikinón*

ang.: plastoquinone n

nem.: Plastochinon n

plastokrón -a m organ. *čas med periodično ponavljajočimi se dogodki v razvoju rastline, npr. čas med razvojem dveh zaporednih nodijev z listi na ravnem vršičku poganjaka, vsakoletni nastanek cvetnih zasnov*

ang.: plastochron n

nem.: Plastochron n

plastóm -a m gen. *genom plastida PRIM.: hondrióm*

ang.: plastome n

nem.: Plastidom n, Plastom n

plastovíti evhiménij -ega -a m mikol. *evhimenij, pri katerem se ostareli bazidiji nadomestijo z novimi tako, da tvorijo novo plast himenija nad staro*

ang.: thickening euhymenium n

nem.: geschichtetes Euhymenium n

platikládij -a m organ. *sploščen dolgi poganjek, podoben listu, pogost pri rastlinah, ki zelenih listov nimajo, npr. pri vrstah iz rodov opuncija (Opuntia), filokaktus (Phyllocactus) S: kladódij PRIM.: filokládij*

ang.: cladode n

nem.: Cladodium n, Platykladium n

lat.: cladodium n, platycladium n

plavajóča vódna rastlína -e -e ž ekol. → plavajóči hidrofít

plavajóče bárje -ega -a s biogeogr., fitocen. *barje, nastalo z zaraščanjem jezera, ki ga povsem ali v večjem delu prekriva sklenjena plast plavajoče šote, rastlin, pod katero je več metrov globoka voda*

ang.: floating bog n

nem.: Schwingmoor n

plavajóči hidrofít -ega -a m ekol. *hidrofít, ki prosto plava na vodni gladini ali so na njej le njegovi deli, zlasti listi, npr. vodna leča (Lemna), vodni orešek (Trapa natans), beli lokvanj (Nymphaea alba) S: natántna rastlína, natántni hidrofít, plavajóča vódna rastlína GL.: prostoplavajóči hidrofít, ukorenínjeni plavajóči hidrofít PRIM.: potopljéni hidrofít*

ang.: floating hydrophyte n

nem.: schwimmender Hydrophyt m, Schwimmhydrophyt m

plávje -a s ekol. *živali, alge, ki jih hitri vodni tok odnaša po vodotoku S: dríft*

ang.: drift n

nem.: Drift n

plazéča koreníka -e -e ž organ. *vodoravno rastoče, primarno odebeljeno podzemno steblo s skrajšanimi internodiji in luskolisti, ki je lahko založni ali razmnoževalni organ*

ang.: horizontal rhizome n

nem.: waagerechter Wurzelstock m, waagerechtes Rhizom n

lat.: rhizoma horizontale n

plazéči hamefít -ega -a m ekol. *hamefít z olesenelim stebлом in poganjki, ki so prilegli na površino tal, npr. topolistna vrba (Salix retusa), zelnata vrba (Salix herbacea), gornik (Arctostaphylos) PRIM.: blazinasti hamefít, grmičasti hamefít, pôlgrmičasti hamefít, sukuléntni hamefít*

ang.: creeping chamaephyte n

nem.: Kriech-Chamaephyt m

plazéči hemikriptofít -ega -a m ekol. *hemikriptofít s plazečim stebлом, prtilikami ali živicami, npr. plazeča zlatica (Ranunculus repens), navadni jagodnjak (Fragaria vesca) PRIM.: rozétasti hemikriptofít, stêblasti hemikriptofít, šópasti hemikriptofít*

ang.: creeping hemicryptophyte n

nem.: Kriech-Hemikryptophyt m

plázemska rást -e rástí ž fiziol., morfol. *celična rast, pri kateri se s sintezo novih snovi, predvsem beljakovin, povečuje količina protoplazme, celica pa se le malo poveča PRIM.: ekspanzijska rást*

ang.: plasma growth n

nem.: Plasmawachstum n

plázma -e ž *cit. koloidna raztopina, ki predstavlja tekočo živo snov celice, organelov, npr. citoplazma, karioplazma, matriks, stroma*

ang.: plasma n

nem.: Plasma f

lat.: plasma n

plazmaléma -e ž *cit. membrana, ki obdaja protoplast* S: celična membrána

ang.: plasmalemma n

nem.: Plasmalemma n

plazmalemasóm -a m *mikol. vezikel v citoplazmi, ki nastane z uvihanjem plazmaleme in vsebuje različne presnovne produkte*

ang.: plasmalemmasome n

nem.: Plasmalemmasom n

plazmodézma -e ž *cit. protoplazemske povezave, ki potekajo skozi celično steno in povezujejo sosednje celice*

ang.: plasmodesma n

nem.: Plasmodesme f

lat.: plasmodesma f

plazmódij -a m *mikol. masa protoplastov nekaterih sluzavcev (Mycetozoa), ki je navadno mnogojedrna in spremenljive oblike, v kateri ima vsaka celica navadno plazemsko membrano, nima pa celične stene* GL.: filoplazmódij, fuzijski plazmódij, páraplazmódij, psévdoplazmódij

ang.: plasmodium n

nem.: Plasmodium n

lat.: plasmodium n

plazmodiokárp -a m *mikol. mrežast, prirasel sporokarp pri nekaterih sluzavcih (Mycetozoa), npr. pri vrsti Hemitrichia serpula*

ang.: plasmodiocarp n

nem.: Plasmodiocarpium n

lat.: plasmodiocarpium n

plazmogamíja -e ž *biol. združitev citoplazme dveh spolnih celic, ne da bi se hkrati združili tudi jedri* S: hemigamíja PRIM.: kariogamíja

ang.: plasmogamy n

nem.: Plasmogamie f

plazmolíza -e ž *fiziol. odstopanje plazmaleme od celične stene zaradi skrčenja protoplasta v hipertoničnem okolju po izgubi vode iz vakuole* GL.: méjna plazmolíza

ang.: plasmolysis n

nem.: Plasmolyse f

pleiohazíalna razrást -e razrastí ž *organ. simpodialna razrast poganjka, pri kateri se rast nadaljuje z več kot dvema stranskima poganjkoma, npr. pri ruju (Cotinus), sleču (Rhododendron)* S: polihazíalna razrást PRIM.: dihazíalna razrást, monohazíalna razrást

ang.: pleiochasia ramification n

nem.: pleiochasiale Verzweigung f

lat.: ramificatio polichasialis f

pleiohazíalno socvétje -ega -a s *organ.* → mnógovéjnato pákobúlsto socvétje

pleioházij -a m *organ. poganjek, ki nastane s pleiohazialno razrastjo* S: poliházij PRIM.: diházij, monoházij

ang.: pleiochasium n

nem.: Pleiochasium n

lat.: pleiochasium n

pleistocén -a m *geol., paleopalin.* na območju Alp obdobje kvartarja s petimi glaciali, poimenovanimi po alpskih rekah, s toplejšimi interglaciali, z menjavanjem hladnoljubnega in toploljubnega rastlinstva GL.: dónavsko-gúnški interglaciál, gúnški glaciál, gúnško-míndelski interglaciál, míndelski glaciál, míndelsko-ríški interglaciál, ríški glaciál, ríško-wúrmski interglaciál, wúrmski glaciál

ang.: pleistocene n

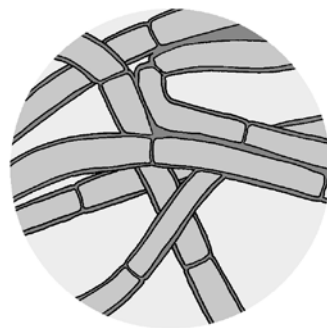
nem.: Pleistozän n

plektenhím -a m *mikol., lihen. tkivu podoben preplet medsebojno sprijetih hif* S: prozoplektenhím GL.: prozenhím

ang.: plectenchyma n

nem.: Hyphengewebe n, Plectenchym n

lat.: plectenchyma f

plektenhim

plektenhímska stéljka -e -e ž **algol.** *steljka*, *zgrajena iz tkiva, ki ga tvorijo združeni filamenti*
ang.: perithallus n
nem.: Perithallus n

plektostéla -e ž **hist.** *protostela*, *pri kateri je leptom med sploščenimi snopi hadroma, protoksilem pa je nameščen obstransko, npr. v steblih lisičjaka (*Lycopodium*) **PRIM.:** aktinostéla, haplostéla
ang.: plectostele n
nem.: Plectostele f
lat.: plectostela f*

pléme pleména s **sist.** → tribus

plemeníti lístavec -ega -vca m **fitocen., gozd.** *vrsta listnatega drevja, rastoča v zmernem podnebnem pasu, katere les je tehnološko kakovosten, npr. veliki jesen (*Fraxinus excelsior*), beli javor (*Acer pseudoplatanus*), brest (*Ulmus*)*
ang.: valuable broad-leaved tree n

plenílske glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *zajedavske glive, ki s posebno oblikovanimi hifami lovijo amebe, kotačnike, gliste, da dobijo potreben organski dušik, npr. iz rodov *Harposporium*, *Rotiferophthora*, *Verticillium** **S:** predátorske glíve **GL.:** nematofágne glíve
ang.: predacious fungi n pl.
nem.: Fangpilze m pl.

plenílstvo -a s **ekol., mikol.** *simbioza, pri kateri mesojede rastline, plenílske glive lovijo majhne živali, zlasti žuželke, nematode, zaradi dopolnilne preskrbe zlasti z dušikom in fosforjem, npr. značilno za venerino muholovko (*Dionaea*), vrčnico (*Nepenthes*), rosiko (*Drosera*) ali glivo *Arthrobothrys** **S:** karnivoríja **PRIM.:** kòeksisténca, kómenzalízem, konkurénca, simbióza (1), zajedávstvo
ang.: carnivory n, predation n
nem.: Karnivorie f, Räubertum n

pleomorfizem -zma m **mikol.** *lastnost nekaterih gliv, da imajo v življenjskem krogu več različnih neodvisnih razmnoževalnih oblik, npr. teleomorf in anamorf ali več sinanamorfov, npr. pri glivi *Gibberella fujikuroi* in njenem anamorfu *Fusarium moniliforme** **PRIM.:** anamórf, holomórf, sinanamórf, teleomórf
ang.: pleomorphism n
nem.: Pleomorphie f, Pleomorphismus m
lat.: pleiomorphismus m

pleróm -a m **hist.** *del rastnega vršička korenine, iz katerega nastane centralni cilindar korenine v primarni zgradbi*
ang.: plerom n
nem.: Plerom n

plesiomórfni znák -ega -a m **sist.** *znak, ki je izvoren za določeno skupino rastlin, gliv, npr. cvet z velikim, neustaljenim številom prostih cvetnih listov pri kritosemenkah /*Angiospermae*/* **S:** izvórní znák
ang.: plesiomorphic trait n
nem.: plesiomorphisches Merkmal n

plesiotíp -a m **sist.** *primerek, ki ga drugi avtor določi kot tipski primerek določene vrste*
ang.: plesiotyp n
nem.: Plesiotyp m

plésni -- ž mn. **1. mikol.** *skupina morfološko podobnih nitastih, hitrorastočih gliv značilnega videza, ki tvorijo trose v velikih količinah, razmnožujejo se večinoma vegetativno s konidiosporami, uspevajo v podobnih okoljskih razmerah, npr. v tleh, na živilih, so kozmopolitsko razširjene, večinoma saprofitske, fakultativno patogene, pogosto povzročajo kvarjenje živil, dobrin, sistematsko uvrščene med zaprtotrošnice (*Ascomycota*), jarmaste glive (*Zygomycota*), devteromicete /*Deuteromycota*/, npr. rodovi *Aspergillus*, *Penicillium*, *Fusarium*, *Scopulariopsis*, *Mucor*, *Absidia*, *Rhizopus**
ang.: moulds n pl.
nem.: Schimmel m pl., Schimmelpilze m pl.

2. fitopat. *bolezni rastlin, ki jih povzročajo mnoge, za rastline patogene glive, z različnimi značilnimi bolezenskimi znaki, npr. kapusna plesen, povzroča jo *Peronospora parasitica*, solatna plesen, povzroča jo *Bremia lactucae*, krompirjeva (paradižnikova) plesen, povzroča jo *Phytophthora infestans*, siva plesen, povzroča jo *Botrytis cinerea**
ang.: downy mildews n pl.
nem.: falscher Mehltau m

pléva -e ž **organ.** *preobraženi list, ki je sestavni del cvetov, socvetij, navadno pri travah (*Poaceae*), šaših (*Carex*)* **GL.:** króvna pléva, ogri-njálna pléva
ang.: pale n
nem.: Spelze f
lat.: palea f

- plevél** -a m **agr.** rastlina na rastišču, na katerem z vidika človekove rabe tal ni zaželen, najpogosteje na njivah, vrtovih, travnikih, npr. vejicati rogoviček (*Galinsoga ciliata*) na njivi krompirja
ang.: weed n
nem.: Beikraut n, Unkraut n
- plévenec** -nca m **organ.** golec, pri katerem je z osemenjem trajno zrasla predpleva, redkeje tudi krovna pleva, npr. pri ječmenu (*Hordeum*), ovsu (*Avena*), rižu (*Oryza*)
- plévra** -e ž **algol.** stranska stran teke pri kremenastih algah (*Bacillariophyceae*)
ang.: pleura n
nem.: Pleura f
- plevrokárpní máh** -ega mahú m **brjol.** listnati máh (*Bryophytina*), navadno prilegel ob podlago, pri katerem so sporofiti nameščeni obstransko na stebelcih ali vejicah **GL.:** kladokárpní máh **PRIM.:** akrokárpní máh
ang.: pleurocarp n, pleurocarpous moss n
nem.: pleurokarpes Moos n
- plezálna korenína** -e -e ž **organ.** → oprijemálna korenína
- plíkátna ptíkša** -e -e ž **organ.** → zgúbana ptíkša
- plíkátní pèlod** -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z vzporednimi in podolžnimi gubami na površini **PRIM.:** poliplikátní pèlod
ang.: plicate pollen n
nem.: plikater Pollen m
- plínska vakuóla** -e -e ž **algol.** → aerotóp
- plínska žléza** -e -e ž **hist.** žleza, napolnjena s plinom, iz katere se ti izločajo v stebelne, listne intercelularje
ang.: gas gland n
nem.: Gasdrüse f
- plítvo víjúgasti lístní rób** -- -ega -ega -a m **organ.** listni rob, ki ima velike, razpotegnjene zaokrožene zobce s plitvimi zaokroženimi zajedami med njimi, npr. pri listih spomladanske lopatice (*Ficaria verna*)
ang.: repandous leaf margin n
nem.: geschweifeter Blattrand m
lat.: margo folii repanda f
- plód** plodú m **organ.** organ kritosemenk /*Gymnospermae*/, po opraitvi in oploditvi nastal iz plodnice in drugih delov cveta ali socvetja, ki štiti posamezno seme ali več razvijajočih se semen, ob zrelosti pa omogoča njihovo razširjanje
ang.: fruit n
nem.: Frucht f
lat.: carpus m, fructus m
- plodič** -íča m **organ.** posamezni del nekaterih plodov, pogosto z enim semenom **GL. ŠE:** bírni plód, členasti lúsk, členasti oréšek, členasti stròk, pókovec
ang.: fruitlet n
nem.: Frúchtchen n
lat.: carpidium n
- plódna lúska** -e -e ž **organ.** makrosporofilu homologen luskolist v cvetu golosemenk /*Gymnospermae*/, na katerem se razvijajo proste semenske zasnove **S:** seménska lúska
ang.: ovuliferous scale n
nem.: Samenschuppe f
- plódnica** -e ž **organ.** razširjeni spodnji del pestiča, v katerem so semenske zasnove **S:** ovárij **GL.:** nadrásla plódnica, obrásla plódnica, podrásla plódnica, pôlpodrásla plódnica
ang.: ovary n
nem.: Fruchtknoten m
lat.: ovarium n
- plódní cvét** -ega -a m **organ.** cvet, v katerem so prašniki in/ali plodni listi funkcionalni **S:** fertílíni cvét **PRIM.:** jálovi cvét
ang.: fertile flower n
nem.: fertile Blüte f
lat.: flos fertilis m
- plódní líst** -ega -a m **organ.** ženski cvetni list, na katerem se razvijajo semenske zasnove, pri golosemenkah /*Gymnospermae*/ odprti, pri krito-semenkah /*Angiospermae*/ zraščeni, razvojno nastal iz megasporofila heterospornih praproti (*Filicophytina*) **S:** karpél, seménski líst
ang.: carpel n
nem.: Fruchtblatt n, Karpell n
lat.: carpellum n
- plódnost** -i ž **biol.** sposobnost organizmov za razmnoževanje **S:** fertílínost
ang.: fecundity n, fertility n
nem.: Fekundität f, Fertilität f, Fruchtbarkeit f
lat.: fecunditas f
- plódovke** -vk ž mn. **agr.** kulturne rastline, ki se gojijo na polju ali vrtu zaradi užitnih ali dugače uporabnih plodov, npr. paradižnik (*Solanum lycopersicum*), paprika (*Capsicum annuum*), navadna kumara (*Cucumis sativum*)

ang.: fruit crops n pl., fruit vegetables n pl.

nem.: Fruchtgemüse n

plòska ptíkša -e -e ž **organ.** *ptíkša, pri kateri je listna ploskev popolnoma ravna, neupognjena, brez gub, uvihkov* **S:** planátna ptíkša **PRIM.:** ovíta ptíkša, pôlžasta ptíkša, prepógnjena ptíkša, spodvíta ptíkša, uvíta ptíkša, zgúbana ptíkša

ang.: flat ptyxis n, plane ptyxis n

ploskòvna rást lísta -e rástí -- ž **fiziol., morfol.** *rást listne ploskve, pri kateri se celice delijo le antiklino* **PRIM.:** dníčna rást lísta, róbná rást lísta, vršná rást lísta

ang.: laminal leaf growth n

nem.: laminales Blattwachstum n

ploskòvni kolénhím -ega -a m **hist.** *kolenhim, ki ga sestavljajo celice z odebeljenimi tangencialnimi in neodebeljenimi radialnimi stenami* **PRIM.:** lúknjičavi kolénhím, vogálni kolénhím

ang.: lamellar colenchyma n

nem.: Plattenkollenchym n

ploščáto cvetíšče -ega -a s **organ.** → sploščéno cvetíšče

plòščica -e ž **organ.** *ploščat, razširjen, različno oblikovan vrhni del venčnega lista, ki je značilen za klinčnice (Caryophyllaceae), npr. za nagelj (Dianthus), lepnico (Silene)* **PRIM.:** žebica

ang.: limb n

nem.: Platte f

plumbagelna embrionálna vréčka -e -e -e [plumbagélna] ž **organ.** *embrionalna vrečka s štirimi jedri, pri kateri poteka razvoj od sekundarnega dvojedrnega stadija z enim haploidnim in enim triploidnim jedrom, preko sekundarnega štirijedrnega stadija, v končnem stadiju pa ima embrionalna vrečka eno jajčno celico, eno triploidno antipodo in eno tetraploidno jedro sekundarnega endosperma* **PRIM.:** plumbáčna embrionálna vréčka

ang.: Plumbagella type of embryo sack n

nem.: Plumbagella-Typ des Embryosacks m

plumbáčna embrionálna vréčka -e -e -e ž **organ.** *embrionalna vrečka, ki ima v končnem stadiju osem jeder, od katerih so štiri združena v sredini v eno jedro sekundarnega endosperma, sinergide niso razvite, preostala tri jedra pa lahko degenerirajo ali pa se razvijajo v celico, ki je podobna jajčni celici* **PRIM.:** plumbagelna embrionálna vréčka

ang.: Plumbago type of embryo sack n

nem.: Plumbago-Typ des Embryosacks m

plúmula -e ž **organ.** *zasnova poganjka na embriju brstnic /Cormophyta/, sestavljena iz vršnega meristema, epikotila, listnih zasnov*

ang.: plumule n

nem.: Plumula f, Primärspross m, Sprossanlage f, Sprossknospe f

lat.: plumula f

plurilokulárna plódnica -e -e ž **organ.** → večpredálsta plódnica

plurilokulárni gametángij -ega -a m **algol.** *gametangij nekaterih rjavih alg (Phaeophyceae), nastal iz povečane končne celice, ki se s prečnimi in podolžnimi membranami razdeli na mnogo novih celic, v vsaki pa nastane po ena gibljiva gameta*

ang.: plurilocular gametangium n

nem.: plurilokulares Gametangium n

plurilokulárni sporángij -ega -a m **algol.** *sporangij rjavih alg (Phaeophyceae), pri katerem z delitvijo nastajajo diploidni neobičkani trosi, iz katerih se razvije nov sporofit* **PRIM.:** úniloculárni sporángij

ang.: plurilocular sporangium n

nem.: plurilokulares Sporangium n

plúta -e ž **1. hist.** → felém

2. hist. *plast mrtvih oplutenelih celic, ki nastane na površini skorje lesnatih rastlin* **GL.:** kamníta plúta

ang.: cork n

nem.: Kork m, Korkgewebe n

plútna skórja -e -e ž **hist.** → felodêrm

plútni kámbij -ega -a m **hist.** → felogén

pluvioterofít -a m **ekol.** *efemerni kserofit puščavskih predelov, ki preživi dolgotrajno sušo kot seme, ob izdatnem deževju vzkali, njegov celoten razvoj pa se konča v nekaj tednih*

ang.: pluviotherophyte n

nem.: Pluviotherophyt m

pnevmatóda -e ž **briol.** → dihálna póra

pnevmatofóra -e ž **organ.** → dihálna korenína

pnevmoríza -e ž **organ.** → dihálna korenína

pobóčno visòko bárje -ega -ega -a s **biogeogr., fitocen.** *visoko barje, ki nastane na pobočju* **PRIM.:** ásimétríčno visòko bárje, simétríčno visòko bárje

ang.: sloping bog n

nem.: Hangmoor n

podáljšana píkenjska odprtina -e -e -e ž cit., hist. *píkenjska odprtina, katere premer je večji od širine píkenjskega oboka v píkenjski kamrici*

ang.: extended pit aperture n

nem.: überlappende Tüpfelöffnung f

podáljšano cvetišče -ega -a s organ. *cvetišče, ki je vretenaste oblike, cvetni listi pa izraščajo na različnih višinah, npr. pri magnoliji (Magnolia)* PRIM.: *dískasto cvetišče, izbóčeno cvetišče, sploščeno cvetišče, vrčasto cvetišče*

ang.: elongated receptacle n

nem.: verlängerte Blütenachse f

poddéblo -a s sist. *vmesna taksonomska kategorija med razredom in deblom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -phytina, npr. Magnoliophytina, pri glivah pa s končajem -mycotina, npr. Agaricomycotina*

ang.: subdivision n

nem.: Unterabteilung f, Unterstamm m

lat.: subdivisio f

poddružina -e ž sist. *vmesna taksonomska kategorija med družino in plemenom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -oideae, npr. Asteroideae*

ang.: subfamily n

nem.: Subfamilie f, Unterfamilie f

lat.: subfamilia f

podécij -a m lihen. *enostaven ali razrasel pokončen, pečlju podoben del steljke, zrasel na primarni steljki, ki nosi piknije, apotecije pri jelenovcih (Cladonia) in nekaterih drugih lišajih*

ang.: podetium n

nem.: Podetium n

podgóbje -a s mikol. *del glive, iz katerega se razvije trosnjak*

nem.: Pilzgeflecht n

podgôrski vegetacijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. → spódnjesredogôrski vegetacijski pás

podkraljéstvo -a s sist. *vmesna taksonomska kategorija med kraljestvom in deblom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -bionta, npr. Chlorobionta*

ang.: subkingdom n

nem.: Unterreich n

lat.: subregnum n

podlístič -a m briol. *listič, nameščen na spodnji strani stebelc, vejic, prilegljih na podlago, ki se večinoma razlikuje od obstranskih lističev, značilen za mnoge listnate jetrenjake* S: amfigástrij PRIM.: *obstránski listič*

ang.: underleaf n

nem.: Unterblatt n

podólgasti líst -ega -a m organ. *celi list, ki ima podolgovato listno ploskev, vsaj štirikrat do šestkrat tako dolgo, kot je široka, z bolj ali manj vzporednima robovoma, npr. pri beli vrbi (Salix alba)* PRIM.: *črtlasti líst*

ang.: oblong leaf n

nem.: längliches Blatt n

lat.: folium oblongum n

podolgováto koničasti lístni vrh -- -ega -ega -a m organ. *vrh listne ploskve, ki se polagoma, vbočeno zoži v daljšo konico*

ang.: acuminate leaf apex n

nem.: langgespitzte Blattspitze f, lang-zugespitzte Blattspitze f

lat.: apex folii acuminatus m

podostémonska embrionálna vréčka -e -e -e ž organ. *bisporna embrionalna vréčka, ki ima v končni fazi razvoja štiri jedra, zgrajena iz jajčnega aparata in enega polnega jedra sekundarne endosperma* PRIM.: *áliumska embrionálna vréčka, endimiónska embrionálna vréčka*

ang.: Podostemon type of embryo sack n

nem.: Podostemon-Typ des Embryosacks m

podpórni líst -ega -a m organ. *list, v katerega zalistju se razvije vegetativni poganjek, so-cvetje, cvet* GL.: *ovřšni líst*

ang.: bract n

nem.: Tragblatt n

podrásla plódnica -e -e ž organ. *plodnica, ki je ugreznjena v cvetišče in zrasla z njim, tako da je pod ostalimi cvetnimi deli* PRIM.: *nadržasla plódnica, obrásla plódnica, pôlpodrásla plódnica*

ang.: inferior ovary n

nem.: unterständiger Fruchtknoten m

lat.: ovarium inferum n

podrúst -i ž fitocen. *rastline, ki uspevajo pod drevesnim slojem v gozdnem sestoju, npr. zel-nate rastline, grmi, nedorasla drevesa*

ang.: understory n

nem.: Unterwuchs m

pòdrázred pòdrázreda m **1. sist. vmesna taksonomska kategorija med razredom in nadredom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -idae, npr. Magnoliidae**

ang.: subclass n

nem.: Unterklasse f

lat.: subclassis f

2. fitocen., sinsist. sintaksonomska kategorija, nižja od razreda, ki je po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana z znanstvenimi imeni vrst z dodanim končajem -enea, npr. Artemisienea vulgaris

ang.: subclass n

nem.: Unterklasse f

pòdréd -a m **1. sist. vmesna taksonomska kategorija med redom in družino, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -ineae**

ang.: suborder n

nem.: Unterordnung f

lat.: subordo m

2. sintaks. sintaksonomska kategorija, nižja od reda, ki je po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana z znanstvenimi imeni vrst z dodanim končajem -enalia, npr. Trisetenalia flavescens

ang.: suborder n

nem.: Unterordnung f

pòdréžna kámrica -e -e ž **hist. notranji del pore, ki nastane zaradi oblike ventralnih in notranjih sten ali kutikule zapiralk S:** opistiálni pròstor **PRIM.:** nàdréžna kámrica

ang.: posterior cavity n

nem.: Hinterhof m

pòdród -a m **sist. vmesna taksonomska kategorija med rodem in vrsto, lahko tudi sekcijo ali serijo**

ang.: subgenus n

nem.: Subgenus n, Untergattung f

lat.: subgenus n

pòdtemperatúra rastlíne -e -- ž **fiziol., ekol. toplotno stanje, značilno za nekatere rastline, katerih deli, zlasti listi, izpostavljeni neposrednemu sončevemu sevanju, imajo zaradi intenzivne transpiracije do 10 °C nižjo temperaturo kot zrak PRIM.:** nàdtemperatúra rastlíne

nem.: Untertemperatur f

pòdvisokogòrska vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr. rastlinska vrsta, ki uspeva v podvisokogorskem vegetacijskem pasu S:** súbalpínska vrsta **PRIM.:** gričévnata vrsta, niválna vrsta, nižínska vrsta, sredogòrska vrsta, visokogòrska vrsta

ang.: subalpine species n

nem.: subalpine Pflanzenart f

pòdvisokogòrski vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen. vegetacijski pas nad gozdno mejo, v Sloveniji na nadmorski višini med 1500–1800 m in 1900–2100 m, v katerem prevladuje ruševje S:** súbalpínski vegetacijski pás **PRIM.:** gričévnati vegetacijski pás, nivální vegetacijski pás, nižínski vegetacijski pás, sredogòrski vegetacijski pás, visokogòrski vegetacijski pás

ang.: subalpine vegetation belt n

nem.: subalpine Vegetationsstufe f

pòdvrsta -e ž **K:** ssp., subsp. **sist. vmesna taksonomska kategorija med vrsto in varieteto, ki obsega navadno geografsko ali ekološko ločene populacije iste vrste, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z imenom vrste in dodanim podvrstnim pridevkom, npr. Achillea millefolium subsp. sudetica S:** súbspécies

ang.: subspecies n

nem.: Subspezies f, Unterart f

lat.: subspecies f, abb. ssp., abb. subsp.

pòdvrstni epítet -ega -a m **sist. → pòdvrstni pridevek**

pòdvrstni pridévek -ega -vka m **sist. tretji del znanstvenega imena v binarni nomenklaturi, npr. caucasicum, ki skupaj z imenom vrste, npr. Asarum europaeum, poimenuje podvrsto, npr. Asarum europaeum subsp. caucasicum, lahko pa poimenuje tudi varieteto, formo S:** pòdvrstni epítet **PRIM.:** vrstni pridévek

ang.: subspecific epithet n

nem.: Unterartepitheton n

pòdvrstno imé -ega -na s **sist. ime, s katerim je poimenovana podvrsta, ki je v mednarodni znanstveni nomenklaturi vedno tričlensko in je sestavljeno iz vrstnega imena ter podvrstnega pridevka, npr. Asarum europaeum subsp. caucasicum, tričlensko pa je tudi v slovenski nomenklaturi**

ang.: subspecies name n

nem.: Unterartname m

podzemni stebelni gomólj -ega -ega -a m organ. *stebelni gomolj, ki se razvije iz več zaporednih podzemnih internodijev, npr. na pritlikah pri krompirju (Solanum tuberosum)*

PRIM.: nadzemni stebelni gomólj

ang.: underground stem tuber n

nem.: unterirdische Sprossknolle f

podzemno stéblo -ega -a s organ. → korenika

podzól -a m ekol., ped. *tla v predelih s hladnejšim, vlažnejšim podnebjem, na kisli silikatni kamnini, z močno izpranim, svetlim eluvialnim horizontom in temnim iluvialnim horizontom, v katerem se kopičijo izprane huminske snovi, železovi, aluminijevi, manganovi oksidi*

ang.: podzol n

nem.: Podsol m

podzolzácija -e ž ekol., ped. *izpiranje aluminijevih, železovih, manganovih oksidov v spodnje talne horizonte in razpadanje mineralov glin v zelo kislem okolju*

ang.: podzolization n

nem.: Podsolierung f

podzvéza -e ž sintaks. *sintaksonomska kategorija, nižja od zveze, ki je po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenošana z znanstvenimi imeni vrst z dodanim končajem -enion: Ostryo-Fagenion*

ang.: suballiance n

nem.: Unterverband m

pogánjek -jka m organ. *del stebala z listi, ki zraste v določenem obdobju rasti GL.:* dólgi pogánjek, krátki pogánjek

ang.: shoot n

nem.: Austrieb m, Spross m, Trieb m

lat.: caulis m

pogóstnost -i ž fitocen. *ocena številčnosti osebkov ene rastlinske vrste v združbi na določeni površini S:* abundánca, frekvénca, številčnost

ang.: abundance n, frequency n

nem.: Abundanz f, Frequenz f, Häufigkeit f

lat.: abundantia f

poikilohídra rastlína -e -e ž fiziol., ekol. *rastlina brez sposobnosti za zadrževanje vode, zaradi česar je njen vodni režim neposredno odvisen od vlažnosti zraka, ki je sposobna, da kljub občasni popolni izsušitvi po namočenju obnovi življenjske funkcije, npr. lišaji (Lichenes), mnogi mahovi /Bryophyta/, nekatere praproti (Filicophytina), alge /Algae/*

le redke cvetnice /Anthophyta/ S: resurekcijska rastlina **PRIM.:** homoiohídra rastlina

ang.: poikilohydric plant n

nem.: poikilohydrische Pflanze f

poikilohídri kserofít -ega -a m fiziol., ekol. *kserofit, ki v sušnem obdobju zaradi izsušitve preide v anabiozo, npr. alge /Algae/, mahovi /Bryophyta/, lišaji (Lichenes), nekatere cvetnice /Anthophyta/ PRIM.:* efemérni kserofít, hemikserofít, listopádni kserofít, sklerofít, sukuléntni kserofít

ang.: poikilohydrous xerophyte n

nem.: poikilohydrischer Xerophyt m

poikiloklorofílna rastlína -e -e ž fiziol., ekol. *poikilohidra cvetnica, ki ob izsušitvi preide v anabiozo, pri čemer se razgradijo kloroplasti, klorofil PRIM.:* homoiochlorofílna rastlina

ang.: poikilochlorophyllous plant n

nem.: poikilochlorophylle Pflanze f

poikilotérmnost -i ž biol. *lastnost rastlin, bakterij, gliv, mnogih živali, da nimajo lastne toplote, zato je njihova temperatura odvisna od temperature okolice*

ang.: poikilothermy n

nem.: Poikilothermie f

pokónčna korenika -e -e ž organ. *navpično rastoče primarno odebeljeno podzemno steblo s skrajšanimi internodiji in luskolisti, ki je lahko založni ali razmnoževalni organ*

ang.: vertical rhizome n

nem.: aufsteigender Wurzelstock m, aufsteigendes Rhizom n

lat.: rhizoma perpendiculare n

pókovec -vca m organ. *razpadni plod, ki se ob zrelosti semen ne odpira, ampak razpade na dva plodiča ali več plodičev, nastalih iz posameznih plodnih listov, npr. pri večini kobilnic (Apiaceae), javorju (Acer) S:* shizokárp

PRIM.: členasti plód

ang.: schizocarp n

nem.: Schizokarp n, Spaltfrucht f

lat.: schizocarpium n

pokrítí brst -ega -a m organ. *brst, ki je pokrit z luskolisti, npr. pri večini lesnatih rastlin, trajnic zmernega, borealnega pasu PRIM.:* góli brst

ang.: covered bud n

nem.: bekleidete Knospe f

lat.: gemma conspersa f

pokrôvčkasta glávica -e -e ž **organ.** *glavica*, ki se ob zrelosti semen odpira s pokrovčkom, npr. pri kurji češnjici (*Anagallis*) **S:** cirkumcizna glávica, piksidij **PRIM.:** lopútasta glávica, lúknjičkasta glávica, predálasta glávica, predálasto-pretínasta glávica, pretínasta glávica

ang.: pyxidium n

nem.: Deckelkapsel f

lat.: pyxidium n

pokrôvec -vca m **briol.** različno oblikovan vrhnji del pušice, ki odpade ob zrelosti trosov **S:** opêrkulum (2)

ang.: lid n

nem.: Deckel m

pokrôvna vrédnost -e -i ž **fitocen.** v odstotkih izražena pokrovnost posamezne vrste na določeni površini

ang.: cover value n

nem.: Bedeckungsanteile m pl.

pokrôvnost -i ž **fitocen.** z vertikalno projekcijo nadzemnih delov vseh osebkov navadno posamezne rastlinske vrste izražena površina tal, ki jo ti osebki zastirajo na popisni površini združbe **S:** zastíranje **GL.:** absolutna pokrôvnost, rélativna pokrôvnost

ang.: basal area n

nem.: Deckungsgrad m

polakántna rastlína -e -e ž **ekol.** rastlina, ki cve-ti in plodi navadno vsako leto, npr. zelnate trajnice, lesnate rastline **S:** polikárpna rastlína **GL.:** lésnata rastlína, zélnata trájnica **PRIM.:** hapaksántna rastlína

ang.: pollacantic plant n

nem.: mehrmalsblühende Pflanze f, pollakanthe Pflanze f

polárna drevésna mēja -e -e -e ž **ekol., fitogeo-gr.** pas v arktičnih in antarktičnih območjih, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer, ki skrajšujejo vegetacijsko dobo, drevesa ne morejo več uspevati **PRIM.:** alpinska drevésna mēja

ang.: polar tree-line n

nem.: polare Baumgrenze f

polárna gózdna mēja -e -e -e ž **ekol., fitogeo-gr.** območje v polarnih predelih, kjer zaradi neugodnih podnebnih razmer ne more več uspevati strnjeni gozd **PRIM.:** alpinska gózdna mēja

ang.: polar timber-line n

nem.: polare Waldgrenze f

polárni mikrotúbul -ega -a m **cit.** vsak od mikrotubulov delitvenega vretena, ki skupaj segajo s pola do delitvene ravnine, kjer se spojijo z mikrotubuli nasprotnega pola **PRIM.:** astrálni mikrotúbul, kinetohórni mikrotúbul

ang.: polar fibre n, polar microtubule n

nem.: polarer Mikrotubulus m

polárni nódul -ega -a m **1. biol.** odebelitev na polih heterocite, kjer se ta povezuje v ciano-bakterijski filament

ang.: polar nodule n

nem.: Endknoten m

2. algol. končni predel na valvi pri nekaterih kremenastih algah (*Bacillariophyceae*), kjer se končujeta rafi **PRIM.:** centrálni nódul

ang.: polar nodule n

nem.: Endknoten m

polárnodiblástična spóra -e -e ž **lihen.** dvoce-lični tros z debelo steno, ki ima v septu ozek kanal, npr. pri rodovih *Caloplaca*, *Xanthoria*

ang.: polardiblastic spore n

poledenítev -tve ž **geol.** obdobje z močno ohladitvijo, ko led in sneg prekrijeta obsežnejša območja

ang.: glaciation n

nem.: Vergletscherung f

polétna plastovitost -e -i ž **ekol.** → polétna stójnost

polétna stójnost -e -i ž **ekol.** toplotna plastovitost v jezeru, ko v poletnem obdobju glede na segretost in gostoto vode nastanejo plasti epilimnij, metalimnij in hipolimnij **S:** polétna plastovitost **PRIM.:** izotermija, zimska stójnost

ang.: summer thermal stratification n

nem.: Sommertemperaturstratifikation f

polétni brst -ega -a m **organ.** brst, ki se razvije pri sileptični rasti med rastno sezono **PRIM.:** zímski brst

ang.: summer bud n

nem.: Sommerknospe f

polétni lés -ega lesá m **hist.** → kásni lés

polétni súšni strés -ega -ega -a m **fiziol., ekol.** súšni stres, ki ga v poletnem obdobju povzroča transpiracijska izguba vode nad kritično mejo, ko rastlina zaradi suše ne more črpati dovolj vode **PRIM.:** zímski súšni strés

ang.: summer drought stress n

nem.: Sommerdürrestress m

- pôlgrm** -a m **organ.**, **ekol.** lesnata rastlina, katere spodnji deli so oleseneli, trajni, neoleseneli deli poganjkov pa navadno ob koncu vegetacijske sezone odmrejo **PRIM.:** drevó, grm, lijána
ang.: semishrub n
nem.: Halbstrauch m
- pôlgrmčasti hamefit** -ega -a m **ekol.** hamefit s trajnimi, olesenelimi spodnjimi deli poganjkov in zelnatimi vršnimi deli, ki pozimi odmrejo, npr. materina dušica (*Thymus*), sončece (*Helianthemum*) **PRIM.:** blazinasti hamefit, grmičasti hamefit, plazéči hamefit, sukuléntni hamefit
ang.: suffruticose chamaephyte n
nem.: Halbstrauch-Chamaephyt m
- poliacetilén** -a m **biokem.** organski polimer s ponavljajočo se ogljikovodikovo enoto in konjugiranimi dvojnimi vezmi, ki je sekundarni metabolit z različnimi fiziološkimi funkcijami, značilen za nebinovke (*Asteraceae*) in kobulnice (*Apiaceae*)
ang.: polyacetylen n
nem.: Polyacetylen n
- poliáda** -e ž **palin.** več medsebojno zraslih pedlodnih zrn
ang.: polyade n
nem.: Polyade f
lat.: polyade f
- poliamín** -a m **biokem.**, **fiziol.** spojina, zgrajena iz ponavljajočih se osnovnihaminskih enot, povezanih s krajšo hidrokarbonsko verigo, ki stimulira reakcije pri sintezi DNK, RNK in beljakovin, potrebna za indukcijo embriogeneze, za razvoj, rast celic, razvoj gomoljev, korenin, cvetov, zorenje plodov
ang.: polyamine n
nem.: Polyamin n
- poliárhna žila** -e -e ž **hist.** radialna žila z večjim številom žarkov ksilema, značilna za enokaličnice /*Monocotyledoneae*/ **PRIM.:** oligoárhna žila
ang.: polyarch vascular bundle n
nem.: polyarches Leitbündel n
lat.: radix polyarcha f
- poličasti trosnják** -ega -a m **mikol.** bolj ali manj ploščat polkrožen trosnjak makroskopskih gliv z lističasto, luknjičasto ali gladko trosovnico na spodnji strani, ki raste zlasti na deblih, vzporedno s tlemi, npr. pri tramovkah (*Lenzites*), žveplenem luknjičarju (*Laetiporus sulphureus*)
ang.: bracket fruit body n
nem.: konsolenförmiger Fruchtkörper m
- poliembrionija** -e ž **1. razmn.** embrionija, pri kateri iz zigote v semenski zasnovi nastane-ta dva embria ali več embriev, npr. pri boru (*Pinus*)
ang.: polyembryony n
nem.: Mehrlingsbildung f, Polyembryonie f
lat.: polyembryonia f
- 2. biotehn.** multipli razvoj embriev v tkivni kulturi
ang.: polyembryony n
nem.: Polyembryonie f
- polifenól** -a m **biokem.** polimer; ki je zgrajen iz večjega števila fenolnih enot
ang.: polyphenol n
nem.: Polyphenol n
- polifialída** -e ž **mikol.** fialida z več konidiogenimi točkami ali odprtinami, npr. pri rodu *Fusarium*
ang.: polyphialidic conidiogenous cell n
nem.: Polyphialide f
- polifilétski taksón** -ega -a m **sist.** taksonomska skupina organizmov, ki izvirajo iz različnih prednikov **PRIM.:** mónofilétski taksón, parafilétski taksón
ang.: polyphyletic taxon n
nem.: polyphyletisches Taxon n
- polifilna rastlina** -e -e ž **razmn.**, **ekol.** rastlina s cvetovi, ki so morfološko prilagojeni različnim vrstam opraševalcev, npr. kobulnice (*Apiaceae*), zlatice (*Ranunculus*) **S:** neutr. poligámna rastlina **PRIM.:** monofilna rastlina, oligofilna rastlina
ang.: polyphilic plant n
nem.: polyphile Pflanze f
- polifilni cvét** -ega -a m **organ.** cvet, ki ga oprašujejo opraševalci različnih vrst **S:** neutr. poligámni cvét **PRIM.:** monofilni cvét
ang.: polyphilous flower n
nem.: polyphile Blume f
- poligamija** -e ž **razmn.** → raznocvétnost
- poligámna rastlina** -e -e ž **razmn.**, neutr. → polifilna rastlina
- poligámni cvét** -ega -a m **organ.**, neutr. → polifilni cvét
- poligámnost** -i ž **organ.**, **razmn.** → raznocvétnost

polihaziálna razrást -e razrástí ž **organ.** → pleiohaziálna razrást

polihaziálno socvétje -ega -a s **organ.** → mnógovêjnato pákobúlasto socvétje

poliházij -a m **organ.** → pleioházij

polihoríja -e ž **ekol.** *razšíranje semen, plodov ali trosov na različne načine* **PRIM.:** monohoríja
ang.: polychory n
nem.: Polychorie f

polihórna vrsta -e -e ž **ekol.** *rastlinska vrsta, ki se razšírja na več načinov* **PRIM.:** monohórna vrsta
ang.: polychoric plant n
nem.: polychore Sippe f

polikarpélna jágoda -e -e ž **organ.** → večkarpélna jágoda

polikarpélni koščícasti plód -ega -ega plodú m **organ.** → večkarpélni koščícasti plód

polikarpélni ôreh -ega oréha m **organ.** → večkarpélni ôreh

polikarpélni plód -ega plodú m **organ.** → večkarpélni plód

polikárpna rastlína -e -e ž **ekol.** → polakántna rastlína

polikolpátni pêlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s številnimi kolpi v steni* **S:** pántokolpátni pêlod
ang.: polycolpate pollen n
nem.: polykolpater Pollen m

polikolporátni pêlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s številnimi kolpi in s po eno poro v njih* **S:** pántokolporátni pêlod **PRIM.:** tríkolporátni pêlod
ang.: polycolporate pollen n
nem.: polykolporater Pollen m

polimêr -a m **biokem.** *velika organska molekula, zgrajena iz ponavljajočih se enakih ali podobnih podenot* **GL.:** heteropolimêr, hómopolimêr
ang.: polymer n
nem.: Polymer n

polimerázna verízna reakcija -e -e -e ž **K:** PCR **gen.** *verízna reakcija, pri kateri se selektivno, hitro podvojujejo izbrani deli DNK in vitro, kar omogoča produkcijo velike količine določenih sekvenc DNK za genetsko analizo organizmov, njihovih genskih produktov*
ang.: polymerase chain reaction n, abb. PCR
nem.: Polymerase-Kettenreaktion f, abb. PCR

polimíktično jézero -ega -a s **ekol.** *jezero, v katerem voda kroži v navpični smeri večkrat letno* **PRIM.:** amíktično jézero, dimíktično jézero, holomíktično jézero, meromíktično jézero, monomíktično jézero, oligomíktično jézero
ang.: polymictic lake n
nem.: polymiktischer See m

polimorfízem -zma m **1. morfol.** *lastnost nekaterih taksonov, zlasti vrst, da imajo njihovi predstavniki različen videz, morfološko zgradbo*
ang.: polymorphism n
nem.: Polymorphismus m
lat.: polymorphismus m
2. morfol. *lastnost nekaterih enoletnih vrst, da imajo osebki več morfoloških oblik, značilna npr. za sviščevc (Gentianella), tavžentrožo (Centaurium)*
ang.: polymorphism n
nem.: Polymorphismus m
lat.: polymorphismus m

polinácija -e ž **razmn., ekol.** → opraševánje

polináríj -a m **organ.** *tvorba, nastala iz zlepljenih pelodnih zrn ene polprašnice, pecljatega dela in lepljive ploščice, ki je pri večini kukavičevk (Orchidaceae) namenjena opraševanju zlasti z žuželkami*
ang.: pollinarium n
nem.: Pollinarium n
lat.: pollinarium n

políníj -a m **organ.** *masa zlepljenih pelodnih zrn ene polprašnice, ki nastane pri večini kukavičevk (Orchidaceae)*
ang.: pollinium n
nem.: Pollinium n
lat.: pollinium n

poliplikátni pêlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z večjim številom gub na površini*
ang.: polyPLICATE pollen n
nem.: polyplikater Pollen m

poliploíd -a m **razmn.** *organizem, ki ima v celičnih jedrih več kromosomskih garnitur* **GL.:** álopoliploíd, ávtopoliploíd
ang.: polyploid n
nem.: Polyploid n

poliploidíja -e ž **razmn.** *stanje organizma, ko ima v jedru povečano število kromosomov glede na normalno stanje pri določeni vrsti*
ang.: polyploidy n

- nem.:** Polyploidie f
- poliploídno jédro** -ega -a s **razmn.** *celično jedro, ki ima več kromosomskih garnitur* **PRIM.:** diploídno jédro, haploídno jédro, monoploídno jédro
- ang.:** polyploid nucleus n
- nem.:** polyploider Zellkern m
- poliploídno število kromosómov** -ega -a -- s **razmn.** *število kromosomov v celičnem jedru, ki ima več kromosomskih garnitur* **PRIM.:** diploídno število kromosómov, haploídno število kromosómov, monoploídno število kromosómov
- ang.:** polyploid chromosome number n
- nem.:** polyploide Chromosomenzahl f
- poliporátni pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z več porami v steni* **S:** pántoporátni pélod **PRIM.:** díporátni pélod, mónoporátni pélod, tríporátni pélod
- ang.:** polyporate pollen n
- nem.:** polyporater Pollen m
- polisaharíd** -a m **biokem.** *ogljikov hidrat, sestavljen iz večjega števila molekul enostavnih sladkorjev, ki imajo lahko različno število atomov ogljika, npr. škrob, celuloza* **PRIM.:** díсахaríd, mónosaharíd, oligosaharíd
- ang.:** polysaccharide n
- nem.:** Polysaccharid n
- polisapróbna kakóvostna stôpnja** -e -e -e ž **ekol.** *kakovostna stopnja vodotoka, ki je zelo močno onesnažen, obremenjen* **PRIM.:** álfa-mezosapróbna kakóvostna stôpnja, bétamezo-sapróbna kakóvostna stôpnja, oligosapróbna kakóvostna stôpnja
- ang.:** polysaprobic category n
- nem.:** polysaprobe Stufe f
- polisimétrični cvét** -ega -a m **organ.** → zvézdasto simétrični cvét
- polistéla** -e ž **hist.** *žilni sistem, pri katerem je v organu več samostojnih žil, npr. v listih trav (Poaceae)* **PRIM.:** mónostíela
- ang.:** polystele n
- nem.:** Polystele f
- lat.:** polystela f
- politerpén** -a m **biokem.** *terpen ali terpenoid, katerega osnovna zgradba je iz več kot osmih izoprenskih enot, npr. gutaperča, kavčuk* **PRIM.:** díterpén, mónoterpén, seskviterpén, tetraterpén, triterpén
- ang.:** polyterpene n
- nem.:** Polyterpen n
- polizonokolpátni pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s številnimi vzdolžnimi kolpi v ekvatorialnem pasu* **PRIM.:** dízonokolpátni pélod, trízonokolpátni pélod
- ang.:** polyzonocolpate pollen n
- nem.:** polyzonokolpater Pollen m
- polizonoporátni pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s številnimi porami v ekvatorialnem pasu* **PRIM.:** trízonoporátni pélod
- ang.:** polyzonoporate pollen n
- nem.:** polyzonoporater Pollen m
- poljedélstvo** -a s **panoga kmetijstva, ki se ukvarja s pridelovanjem kulturnih rastlin na njivah**
- ang.:** agriculture n, arable agriculture n
- nem.:** Ackerbau m, Feldbau m
- póljska kapacitéta tál** -e -e -- ž **ekol., ped.** *vodna kapaciteta tal, ko odteče gravitacijska voda, izražena v odstotkih v utežnih ali prostorninskih enotah*
- ang.:** field capacity n
- nem.:** Feldkapazität f
- pôlmésečasti líst** -ega -a m **organ.** *list, ki ima polmesečasto oblikovano listno ploskev*
- ang.:** lunate leaf n
- nem.:** mondformiges Blatt n
- lat.:** folium lunatum n
- pôlni cvét** -ega -a m **organ.** → vrstnáti cvét
- pólno jédro** -ega -a [pólno] s **hist.** *vsako od dveh jeder na sredini zrele embrionalne vrečke krito-semenk /Angiospermae/, ki se zlijeta z eno od spermalnih jeder, iz njih pa se razvije triploidni sekundarni endosperm*
- ang.:** fused polar nucleus n, fusion nucleus n
- nem.:** Fusionskern m, Verschmelzungskern m
- pôlobókana píknja** -e -e ž **cit., hist.** *píknja med traheido, trahejo in parenhimsko celico, ki ima samo en obok* **S:** fenestrálna píknja, ôkna-sta píknja **PRIM.:** obókana píknja
- ang.:** half-bordered pit n
- nem.:** Halbhoftüpfel m
- pôlobókani píkenjski pár** -ega -ega -a m **cit., hist.** *par komplementarnih píkenj s po enim obokom, ki je med parenhimsko celico in traheido, trahejo*
- ang.:** half-bordered pit-pair n
- nem.:** einseitig behüftes Tüpfelpaar n
- polocítična réža** -e -e ž **hist.** *reža, pri kateri celi-*

ci zapiralki obdaja ena celica spremljevalka, ki ju objema tako, da celici zapiralki samo na enem polu mejita na celico povrhnjice, značilna za nekatere praprotnice /Pteridophyta/

PRIM.: aktinocitična réža, anizocitična réža, anomocitična réža, ciklocitična réža, dezmozocitična réža, diacitična réža, heksacitična réža, hemiparacitična réža, laterocitična réža, paracitična réža, pericitična réža, stavrocitična réža, stefanocitična réža, tetracitična réža

ang.: polocytic stomatal type n

nem.: polocytischer Stoma-Typ m

pólparazít -a m fiziól., ekol. → pólzajedávec

pólparazitízem -zma m fiziól., ekol. → pólzaje-dávstvo

pólpodrásła plódnica -e -e ž organ. *plodnica, ki je v spodnjem delu delno vrasla v vrčasto cvetišče, tako da je približno v isti ravnini z ostalimi cvetnimi deli* **PRIM.:** nadržála plódnica, obrásła plódnica, podrásła plódnica

ang.: semiinferior ovary n

nem.: halbunterständiger Fruchtknoten m

lat.: ovarium semiinferum n

pólprašnica -e ž organ. *vsaka od polovic prašnice, povezanih s konektivom, v kateri sta po dve pelodni vrečki* **S:** téka (1)

ang.: theca n

nem.: Theca f, Theke f

lat.: theca f

pólsédlasta vernácija -e -e ž organ. *vernácija, pri kateri je listna ploskev vzdolž osrednje žile prepognjena navzgor v obliki črke V, vsak list pa objema le eno od polovic listne ploskve naslednjega lista v nizu* **S:** sémiekvitán-tna vernácija **PRIM.:** prilêgla vernácija, sédlasta vernácija, stíčna vernácija, zasúkana vernácija

ang.: obvolvate vernation n, semiequitant vernation n

lat.: vernatio semiequitans f

pólsénčna rastlína -e -e ž ekol. *rastlína, ki je prilagojena rastišču, na katerem se izmenjujeta polna sončna svetloba in zasenčenost* **S:** pólskiofít **PRIM.:** sénčna rastlína, sónčna rastlína

ang.: half-shade plant n, semisciophyte n

nem.: Halbschattenpflanze f

pólskiofít -a m ekol. → pólsénčna rastlína

polúcija -e ž ekol. → onesnáženje

polúcijski strés -ega -a m fiziól., ekol. → onesna-žitveni strés

polutánt -a m ekol. → onesnažilo

polygonumska embrionálna vréčka -e -e -e [poligónumska] ž organ. *monosporna embrionalna vréčka z osmimi jedri, ki ima v končnem stadiju eno jajčno celico, dve sinergidi, tri antipode in dve jedri sekundarnega endosperma, pri čemer se pogosto pojavljajo degeneracije ali pomnoževanje antipod* **S:** normálna embrionálna vréčka **PRIM.:** oenoter-ska embrionálna vréčka

ang.: Polygonum type of embryo sack n

nem.: Polygonum-Typ des Embryosacks m

pólzajedávec -vca m fiziól., ekol. *zajedavec, ki je prehransko samo delno odvisen od gostitelja, sicer je avtotrofen, npr. omela (Viscum), ohmelje (Loranthus)* **S:** hemiparazít, pólparazít **PRIM.:** popólni zajedávec

ang.: hemiparasite n

nem.: Halbparasit m, Halbschmarotzer m, Hemi-parasit m

pólzajedávstvo -a s fiziól., ekol. *zajedavstvo, pri katerem je zajedavec prehransko samo delno odvisen od gostitelja, npr. od njega črpa le vodo, mineralne snovi, sicer je avtotrofen* **S:** hemiparazitízem, pólparazitízem **PRIM.:** popól-no zajedávstvo

ang.: hemiparasitism n

nem.: Hemiparasitismus m

pólžasta ptíkisa -e -e ž organ. *ptíkisa, pri kateri je vršni del listne ploskve svitkasto zvit proti dnu, najpogosteje v priosni smeri, redko v odosni smeri* **S:** circinátna ptíkisa **PRIM.:** ovíta ptíkisa, plóška ptíkisa, prepógnjena ptíkisa, spod-víta ptíkisa, uvíta ptíkisa, zgúbana ptíkisa

ang.: circinate ptyxis n

póma -e ž organ. → pečkátí plód

pomladánski lés -ega lesá m hist. → ráni lés

pomladítev -tve ž biotehn. *povratna sprememba organizma ali organa iz adultnega v juvenilno stanje* **S:** réjuvenizácija

ang.: rejuvenation n

nem.: Rejuvenation f, Verjüngung f

lat.: rejuvenatio f, rejuveniscentia f

pomologija -e ž veda, ki preučuje sadne vrste in sorte ter se ukvarja z njihovo vzgojo

ang.: pomology n

nem.: Pomologie f

pomóžno fótosintézno barvílo -ega -ega -a s
fiziol. → anténsko barvílo

ponòr -òra m **fiziol.** *organ ali tkivo, v katerem se shranjujejo, porabljajo asimilati, rastne snovi, npr. korenine, gomolji, razvijajoči se plodovi, listi* **PRIM.:** vír
ang.: sink n
nem.: Sink m, Verbrauchsort m

póntski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v stepskih predelih Evrope* **GL.:** panónski géoelemènt, póntsko-súbmediteránski géoelemènt **PRIM.:** árktični géoelemènt, boreálni géoelemènt, mediteránski géoelemènt, srédnjeevrópski géoelemènt, turánski géoelemènt
ang.: Pontic element n
nem.: pontisches Geoelement n

póntsko-júžnosibírška flórna régija -e -e -e
ž **fitogeogr.** po H. Meuselu *del holarktične florne oblasti v Evropi v pasu med Panonsko nižino in Kaspijskim jezerom s stepo kot značilnim tipom vegetacije* **PRIM.:** árktična flórna régija, boreálna flórna régija, makaronézijsko-mediterránska flórna régija, orientálsko-turánska flórna régija, srédnjeevrópska flórna régija
ang.: Pontic-South-Siberian floral region n
nem.: pontisch-südsibirische Florenregion f

póntsko-súbmediteránski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v stepskih predelih Evrope in v pasu med območjema z vednozeleno mediteransko vegetacijo in listopadnimi listnatimi gozdovi* **PRIM.:** panónski géoelemènt
ang.: Pontic-Submediterranean element n
nem.: pontisch-submediterranes Geoelement n

pòosvetlívtena fiksácija CO₂ -e -e -- [ceodvá] ž **fiziol.** → pòosvetlívtena fótosintézna karbo-kzilácija

pòosvetlívtena fótosintézna karboksilácija -e -e -e ž **fiziol.** *kratkotrajno nadaljevanje fotosintezne karboksilacije po prenehanju delovanja velike jakosti svetlobe v sončni lisi, npr. pri rastlinah, ki rastejo v podrasti pri svetlobni jakosti, večinoma nižji od svetlobne kompenzacijske točke* **S:** pòosvetlívtena fiksácija CO₂
ang.: post-illumination carboxylation n
nem.: Nachbeleuchtungscarboxylierung f

pópèk -pka m **1. organ.** *fiziološko nerazviti cvet, pri katerem cvetni listi še niso razprti*
ang.: flower bud n
nem.: Blütenknospe f
lat.: gemma f

2. lihen. *struktura za pritrjevanje pri nekaterih listastih lišajih, npr. pri rodovih Endocarpon, Umbilicaria*
ang.: umbilicus n
nem.: Nabel m

popísna površina združbe -e -e -- ž **fitocen.** *flo-ristično in ekološko homogena, prostorsko zamejena površina združbe, izbrana za fitocenološki popis*
ang.: sampling plot n
nem.: Aufnahmefläche f

pópèkasti lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** *listasti lišaji, ki so na podlago pritrjeni z zlepljenimi glivnimi hifami spodnjega dela steljke v obliki popka, npr. rodovi Umbilicaria, Gyrophora, Lassalia*
ang.: umbiliculous lichens n pl.
nem.: Nabelflechten f pl.

poplávna odpórnost -e -i ž **fiziol., ekol.** *odpornost, ki rastlini omogoča, da zmanjšuje ali preprečuje škodljive posledice pomanjkanja kisika ob zalitju z vodo s funkcionalnimi prilagoditvami, npr. z nastankom izoencimov, prilagoditvijo metabolizma, z anatomsko-morfološki prilagoditvami, z nastankom aerenhima* **PRIM.:** odpórnost na izsušitev, odpórnost na patogéne, odpórnost na sušo, odpórnost na UV-sévanje, slánostna odpórnost, temperatúrna odpórnost
ang.: flooding resistance n
nem.: Überflutungsresistenz f

poplávna savána -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *večino- ma naravna savana, zlasti ob rekah v nižinskih predelih, ki je poplavljena enkrat ali dvakrat letno, sestavljajo jo pa več metrov visoke trave ter posamična vednozelená ali listopadná drevesa* **PRIM.:** savánski gózd, súha savána, termít-ska savána, trnáta savána, vlážna savána
ang.: flooded savanna n
nem.: Überschwemmungssavanne f

poplávna toleránca -e -e ž **fiziol., ekol.** *toleránca, ki kopenskim rastlinam omogoča, da prene-sejo nekaj dni, tednov trajajoče pomanjkanje kisika zaradi zalitja z vodo* **PRIM.:** izsušítvena

toleránca, slánostna toleránca, temperatúrna toleránca, toleránca na patogéne

ang.: flooding tolerance n

nem.: Überflutungstoleranz f

poplávni gózd -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *gozd v nižinskih predelih, poplavljenih več tednov do nekaj mesecev, ki ga sestavljajo npr. beli gaber (Carpinus betulus), dob (Quercus robur), veliki jesen (Fraxinus excelsior), črna jelša (Alnus glutinosa), siva jelša (Alnus incana), vrba (Salix)*

ang.: flooded savanna n

nem.: Überschwemmungswald m

poplávni strés -ega -a m **fiziol.**, **ekol.** *stres zaradi pomanjkanja kisika ob zalitju koreninskega sistema ali celotne rastline z vodo, kar povzroča odmiranje koreninskih vršičkov, kopičenje etanola, hormonske motnje, zapiranje rež, epinastijo, odmrtnje rastline* **PRIM.:** kemični strés, mehanski strés, osmótski strés, súšni strés, svetlóbní strés, temperatúrni strés, UV-strés

ang.: flooding stress n

nem.: Überflutungsstress m

poplávno bárje -ega -a s **biogeogr.**, **fitocen.** *topogeno barje, ki nastane zaradi zastajanja poplavnih voda* **PRIM.:** kopnéče bárje

ang.: transgression mire n

nem.: Überflutungsmoor n

popólna oblika glíve -e -e -- ž **mikol.** → teleomórf

popólni cvét -ega -a m **organ.** *dvospolni cvet, v katerem so razviti cvetišče, čaša, venec, prašniki in pestič* **PRIM.:** népopólni cvét

ang.: complete flower n, perfect flower n

nem.: vollständige Blüte f

lat.: flos completus m

popólni zajedávec -ega -vca m **fiziol.**, **ekol.** *zajedavec, ki je prehransko popolnoma odvisen od gostitelja, npr. predenica (Cuscuta), pojalnik (Orobancha)* **S:** holoparazit **PRIM.:** pôljedávec

ang.: holoparasite n

nem.: Vollparasit m, Vollschmarotzer m

popólno zajedávstvo -ega -a s **fiziol.**, **ekol.** *zajedávstvo, pri katerem je zajedavec prehransko v celoti odvisen od gostitelja* **S:** holoparazitizem **PRIM.:** pôljedávstvo

ang.: holoparasitism n

nem.: Holoparasitismus m, Vollparasitismus m

populácija -e ž **ekol.** *skupina osebkov določene vrste, ki raste na istem rastišču*

ang.: population n

nem.: Population f

populacijska ekologija -e -e ž *panoga ekolo-gije, ki preučuje odnose med populacijami in njihovim okoljem*

ang.: population ecology n

nem.: Populationsökologie f

populacijska genétika -e -e ž *panoga genetike, ki preučuje genetske principe znotraj populacij, katerih osebkí se med seboj spolno razmnožujejo*

ang.: population genetics n pl.

nem.: Populationsgenetik f

póra -e ž **1. palin.** *okrogla kalilna odprtina v steni pelodnega zrna* **PRIM.:** kólþ

ang.: porus n

nem.: Porus m

2. hist. *traheida na prečnem prerezu lesa, ki je videti kot večja luknjica*

ang.: porus n

nem.: Porus m

3. mikol. *majhna odprtina na različnih glivnih delih, npr. pri askomih*

ang.: porus n

nem.: Porus m

porábnik -a m **ekol.** → sekundárni proizvajálec

porátni pêlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s porami v steni* **GL.:** díporátni pêlod, móno-porátni pêlod, políporátni pêlod, tríporátni pêlod **GL. ŠE:** kríptoporátni pêlod, zónoporátni pêlod **PRIM.:** kolpátni pêlod, kolporátni pêlod

ang.: porate pollen n

nem.: porater Pollen m

poricídna glávica -e -e ž **organ.** → lúknjíčasta glávica

porokonídij -a m **mikol.** *konidij, ki nastane enteroblastično z brstenjem skozi kanalu podobno poro, npr. pri rodu Curvularia, redkeje holoblastično, npr. pri rodu Stemphylium*

ang.: poroconidium n

nem.: Porokonidie n, Porokonidium n

lat.: poroconidium n

poróznost tál -i -- ž **ped.**, **ekol.** *lastnost tal glede na delež prostornine, ki ga zavzemajo kapilarne in večje pore*

ang.: soil porosity n

nem.: Bodenporosität f

pórus -a m 1. **hist.** *shizogeni intercelular med celicama zapiralkama v reži, skozi katerega poteka izmenjava plinov med rastlino in okoljem*

ang.: pore n

nem.: Porus m

lat.: porus m

2. **cit., hist.** → píkenjska odprtina

posámični blastokonídij -ega -a m **mikol.** *blastokonidij, ki nastane holoblastično, posamično, npr. pri rodovih Epicoccum, Tetracoccosporium S: solitárni blastokonidij*

ang.: single blastoconidium n

nem.: solitäre Blastokonidie f

poséбно várstveno obmóčje -ega -ega -a s **var. nar.** *ekološko pomembno območje, zavarovano s posebnim varstvenim režimom, ki je na ozemlju Evropske unije pomembno za ohranitev živalskih, rastlinskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov*

ang.: spatial protected area n

nem.: Sonderschutzgebiet n

póstgenitálna zráslost -e -i ž **organ.** *zraslost organov, ki so na začetku razvoja ločeni, kasneje pa se zrastejo, npr. zraslost brazde pestiča pri družini svilničevk (Asclepiadaceae)*

PRIM.: kongenitálna zráslost

ang.: post-genital fusion n

nem.: postgenitale Verwachsung f

póstglaciál -a m **geol., paleopalín.** → holocén

poškódba -e ž **fiziol., ekol.** *spremembe v zgradbi, funkcioniranju rastline zaradi škodljivega delovanja okoljskih dejavnikov, npr. delni ali popolni razpad kloroplastov, odmrtnje celic, tkív, posameznih organov, cele rastline GL.:* akútna poškódba, krónična poškódba **PRIM.:** mótnja

ang.: injury n

nem.: Schädigung n

potámon -a m **ekol.** *spodnji, ravninski del vodotoka, z občasnim pomanjkanjem kisika, kjer je tok počasen, poletna temperatura vode je nad 20 °C PRIM.:* krénon, rítron

ang.: potamon n

nem.: Potamon n

potenciálna evaporácija tál -e -e -- ž **ekol.** *največje potencialno mogoče izhlapevanje vode s površine tal, ko je količina vode v tleh neomejena*

ang.: potential evaporation n

nem.: potentielle Evaporation f

potenciálna evapotranspirácija -e -e ž **ekol.** *največje potencialno mogoče izhlapevanje vode s površine, porasle z rastlinami, ki nastaja zaradi evaporacije tal in transpiracije rastlin, ko je količina vode v tleh neomejena*

ang.: potential evapotranspiration n

nem.: potentielle Evapotranspiration f

potenciálna fótosintézna zmogljívnost -e -e -i ž **fiziol., ekol.** *intenziteta neto fotosinteze pri saturacijski koncentraciji ogljikovega dioksida in optimalnih vrednostih drugih okoljskih dejavnikov*

ang.: potential photosynthetic capacity n

nem.: potentielles Photosynthesevermögen n

potenciálna kíslost tál -e -i -- ž **ekol., ped.** *količina vseh izmenljivih prostih in vezanih vodikovih ionov v talni raztopini, merjena v suspenziji vzorca tal v raztopini kalijevega klorida PRIM.:* aktivna kíslost tál

ang.: potential soil acidity n

nem.: potentielle Bodenazidität f

potenciálna narávná vegetácija -e -e -e ž **fitocen., biogeogr.** *vegetacija, ki bi se v kulturni krajini razvila po prenehanju antropogenih vplívov PRIM.:* narávná vegetácija

ang.: potential natural vegetation n

nem.: potentielle natürliche Vegetation f

potenciální areál -ega -a m **fitogeogr.** *območje izven naravnega areala določene rastlinske vrste, z ekološko ustreznimi razmerami za njeno uspevanje, ki ga ne more naravno naseliti zaradi geografskih ovir, zlasti gorovij, oceanov PRIM.:* dejánski areál

ang.: potential area n

nem.: potentielles Areal n

potopljéna vódna rastlína -e -e -e ž **ekol.** → potopljéni hidrofít

potopljéni hidrofít -ega -a m **ekol.** *hidrofít, ki trajno živi pod vodno gladino S: potopljéna vódna rastlína, submérzna rastlína, submérzni hidrofít GL.:* lebdéči potopljéni hidrofít, pritjéni potopljéni hidrofít, ukorenínjeni potopljéni hidrofít **PRIM.:** plavajóči hidrofít

ang.: submerged hydrophyte n

nem.: submerser Hydrophyt m

povézana skupína génov -e -e -- ž **gen.** *skupina genov na istem kromosomu, ki se v mejozi*

ne izmenjuje in se nespremenjena prenaša na potomce v nasprotju z Mendlovim zakonom

ang.: gene linkage n, linkage group n

nem.: Genkoppelung f

povézano neravnostéžje -ega -a s gen. pojav v populaciji, da se frekvenca kromosomskih genotipov za dva polimorfna gena ali več polimorfnih genov razlikuje od predvidene frekvence alelov

ang.: linkage disequilibrium n

povirno bárje -ega -a s biogeogr., fitocen. soligeno barje, ki nastane okrog izvira **PRIM.:** mezéče bárje

ang.: spring mire n

nem.: Quellmoor n

povrhnjica -e ž 1. hist. tkivo, ki pokriva organe v primarni zgradbi **PRIM.:** éndodérm, epidérm, rizodérm **PRIM. ŠE:** eksodérm, peridérm

ang.: epidermis n

nem.: Epiderm n, Epidermis f, Oberhaut f

lat.: epidermis f

2. lihen. → kórteks

površinska kúltúra -e -e ž biotehn. kultura, pri kateri se mikroorganizmi gojijo na površini tekočega gojišča, npr. pri industrijski proizvodnji antibiotikov, encimov, citronske kisline **S:** emérzna kúltúra **PRIM.:** globínska kúltúra

ang.: emersed culture n

nem.: Emerskultur f

površinski ekstenzivni koreninski sistém -ega -ega -ega -a m organ., ekol. ekstenzivni koreninski sistem, ki se razrašča v površinski plasti tal na veliki površini, npr. pri kaktovkah (*Cactaceae*) **PRIM.:** dvodélni ekstenzivni koreninski sistém, globínski ekstenzivni koreninski sistém

ang.: surface root system n

nem.: oberflächliches Wurzelsystem n

pózivna vódna bilánca rastlíne -e -e -e -- ž ekol. stanje v rastlini, ko je absorpcija vode večja kot izguba zaradi transpiracije

ang.: positive water balance n

nem.: positive Wasserbilanz f

pózivni tropízem -ega -zma m fiziol., ekol. tropizem, pri katerem je rast delov rastline usmerjena proti viru določenega okoljskega dejavnika ali v smeri njegovega delovanja **PRIM.:** négativni tropízem, plágotropízem

ang.: positive tropism n

nem.: positiver Tropismus m

pôzni glaciál -ega -a m geol., paleopalin. obdobje ob koncu würmskega glaciála, od okrog 15.000 let do 10.500 let pred sedanostjo, z menjavo hladnih in toplejših obdobj in prevladujočimi borovo-brezovimi gozdovi v stadialih ter primesjo listavcev v interstadialih **S:** kásni glaciál **GL.:** alleröd, bölling, mlájši dryas, najstaréjši dryas, staréjši dryas

ang.: late glacial n

nem.: Spätglazial n

pôzni lés -ega lesá m hist. → kásni lés

Pr -- [peèr] m neskl. (ang. red-absorbing phytochrome) krat. **biokem., fiziol.** → fitokrórm rdéčega spéktra

práčica -e ž organ. → haptêra (2)

prágózd -a m fitocen. gozd, ki se razvija naravno, brez antropogenih vplivov

ang.: virgin forest n

nem.: Urwald m

praménska traheída -e -e ž hist. vsaka od traheid aksialnega pramena, ki ga sestavljajo traheide

ang.: strand tracheid n

nem.: Strang-Tracheide f

prámeristérm -a m hist. → primárni meristérm

práproti -- ž mn. (Filicophytina) **bot., sist.** poddeblo streptofitov (*Streptophyta*), katerih recentni predstavniki so zelne rastline, večinoma s kratkim podzemnim stebлом in navadno s sestavljenimi megafili, žilje v stebłu je v mladosti protostela, kasneje sifonostela ali hadrocentrična polistela, žilo obdaja endoderm, na trofilih ali na sporofilih imajo leptosporangije, večina vrst je izospornih, redke so heterosporne, predkal je dolgoživa, navadno podzemna in mikorizirana **PRIM.:** lisičjákovci, marátovke, présličnice, prótovci

ang.: ferns n pl.

nem.: Farne m pl.

práprotnice -ic ž mn. /Pteridophyta/ **bot., sist.** organizacijski tip embriofitov /*Embriophyta*/, ki se razmnožujejo s trosi, s prosto živečim efemerim gametofitom, ki je po velikosti manjši od sporofita, zgrajen iz predkali v obliki tkivne steljke, in prevladujočim sporofitom, zgrajenim v obliki brsta **GL.:** lisičjákovci, marátovke, práproti, présličnice, prótovci **PRIM.:** mahóvi, seménke

ang.: pteridophytes n pl.

- nem.:** Farnpflanzen f pl., Pteridophyten m pl.
- prášna lúska** -e -e ž **organ.** navideznemu listu podoben prašnik pri golosemenkah /Gymnospermae/, katerega prašnična nit je listasto sploščena
- prášnica** -e ž **organ.** vršni, razširjeni del prašnika, ki je navadno sestavljen iz dveh polprašnic **S:** antêra
ang.: anther n
nem.: Anthere f, Staubbeutel m
lat.: anthera f
- prášni cvét** -ega -a m **organ.** → môški cvét
- prášnična cév** -e ceví ž **organ.** v cev zrasle prašnice, npr. pri nebinovkah (Asteraceae)
ang.: anther tube n
nem.: Anthereschlauch m
- prášnična nít** -e níti ž **organ.** navadno stanjšán, nitast, redkeje listasto sploščen del prašnika, ki nosi prašnico, npr. pri nebinovkah (Asteraceae) **S:** filamént (1)
ang.: filament n
nem.: Filament n, Staubfaden m
lat.: filamentum n
- prášnik** -a m **organ.** mikrosporofil cvetnic /Anthophyta/, v katerem nastajajo pelodna zrna in ki je pri golosemenkah /Gymnospermae/ v obliki prašne luske, pri kritosemenkah /Angiospermae/ pa je navadno zgrajen iz prašnične niti in prašnice **S:** stámen
ang.: stamen n
nem.: Stamen n, Staubblatt n
lat.: stamen n
- práva žíta** -ih žít s mn. **agr.** žíta iz družine trav (Poaceae), ki se gojijo na polju zaradi škroba in drugih hranilnih snovi v semenih, npr. pšenica, oves, ječmen **PRIM.:** nèpráva žíta
ang.: cereal crops n pl., cereals n pl.
nem.: Getreide n pl.
- práve slúzavke** -ih -vk ž mn. (Myxomycota, Myxobionta) **mikol., zastar. → biol., sist.** slúzavci
- právi ekscípel** -ega -pla m **lihen.** del ovojnice ali ovojnice askoma, v kateri ni alg
ang.: true exciple n
nem.: eigener Rand m
lat.: excipulum proprium m
- právi krátki pogánjek** -ega -ega -jka m **organ.** kratki poganjek, pri katerem se vršni meristem v celoti diferencira v trajna tkiva, npr. cvetišča, stebelni trni, stebelne vitice, olistani kratki poganjki pri borih (Pinus) **PRIM.:** nèprávi krátki pogánjek
- pravílo alternáncé** -a -- s **organ.** pravílo, ki se nanaša na namestitev listov na steblo, po katerem so listi v nodiju zamaknjeni tako, da stojijo nad presledki med listi prejšnjega nodija **PRIM.:** pravílo ekvidistáncé
ang.: alternation principle n, alternation rule n
nem.: Alternanzregel f
- pravílo ekvidistáncé** -a -- s **organ.** pravílo, ki se nanaša na namestitev listov na steblo, po katerem so koti med listi v nodiju enaki **PRIM.:** pravílo alternáncé
ang.: equidistance principle n
nem.: Äquidistanzregel f
- právi plód** -ega plodú m **organ.** → enostávní plód
- právi zeléni líst** -ega -ega -a m **organ.** → zeléni líst
- prázívalí** -- ž mn. (Protozoa) **biol., sist.** kraljestvo enoceličnih heterotrofnih evkariontskih organizmov, navadno brez celične stene, ki obsega enocelične, večinoma vodne živalske organizme ter sluzavce (Mycetozoa), endoparazitske sluzavce (Plasmodiophorida) in akraside (Acrasiobionta) **S:** protozóji
ang.: protozoans n pl.
nem.: Protozoen m pl.
- prebávna žléza** -e -e ž **hist.** žleza, ki izloča prebavne encime, s katerimi mesojede rastline prebavljajo plen
ang.: digestive gland n
nem.: Verdauungsdrüse f
- preboreál** -a m **geol., paleopalin.** prehodno obdobje med pleistocenom in holocenom, od okrog 11.500 let do 10.500 let pred sedanostjo, s hladnejšim in suhim podnebjem in prevladovanjem brezovo-borovih gozdov ter elementi *Quercetum mixtum* **PRIM.:** atlántik, boreál, súbatlántik, súbboreál
ang.: pre-Boreal n
nem.: Präboreal n
- precépljanje** -a s **mikrobiol.** presajanje kulture na novo gojišče
- préčna sténa** -e -e ž **1. cit.** celična stena, ki poteka pravokotno na podolžno os celice
ang.: septum n
nem.: Querwand f, Septum n, transversale Wand f
lat.: septum n
- 2. mikol.** → sépt (2)

predálasta glávica -e -e ž **organ.** *glavica, ki se ob zrelosti semen odpira vzdolžno med septi plodnice, npr. pri navadni trdoleski (Euonymus europaea)* **S:** lokulicidna glávica **PRIM.:** lopútasta glávica, lúknjičasta glávica, pokrôvčkasta glávica, predálasto-pretínasta glávica, pretínasta glávica **ang.:** loculicidal capsule n **nem.:** fachspaltige Kapsel f **lat.:** capsula loculicida f

predálasta jágoda -e -e ž **organ.** *jagoda, nastala iz večpredalaste plodnice cenokarpnega gineceja, ki ima žlezasti eksokarp, gobasti mezokarp in endokarp s sočnimi emergencami, npr. pri vrstah iz rodu citrus (Citrus)* **S:** citróna, hesperidij **ang.:** hesperidium n **nem.:** Citrusfrucht f, Hesperidium n **lat.:** hesperidium n

predálasto-pretínasta glávica -e -e ž **organ.** *glavica, ki se ob zrelosti semen odpira vzdolž plodnice po septih in med njimi, npr. pri navadnem kristavcu (Datura stramonium)* **S:** septicidno-lokulicidna glávica **PRIM.:** lopútasta glávica, lúknjičasta glávica, pokrôvčkasta glávica, predálasta glávica, pretínasta glávica **ang.:** septicidal-loculicidal capsule n **nem.:** scheidenwand-fachspaltige Kapsel f **lat.:** capsula septi-loculicida f

predál plódnice -a -- m **organ.** *votlina v plodnici, ki je lahko ena sama, pri sinkarpnem gineceju pa jih je lahko zaradi ohranjenih septov več* **S:** lókul (1) **ang.:** ovary locule n **nem.:** Fruchtknotenfach n, Loculus m **lat.:** loculus m

prèdálpsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije -ega -ega -a -- s **fitogeogr.** po M. Wrabru *območje, ki obsega osrednji del Slovenije med Idrijco, Ljubljano in spodnjim tokom Save, na katerem prevladujejo gozdovi bukve in belega gabra z značilno srednjeevropsko floro* **PRIM.:** álpsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, dinarsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, prèddínarsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, súbmediteránsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, súbpanónsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije **ang.:** pre-Alpine phytogeographic region n **nem.:** voralpines pflanzengeographisches Gebiet n

predátorske glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** → plenilske glíve

prèddínarsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije -ega -ega -a -- s **fitogeogr.** po M. Wrabru *območje, ki obsega jugovzhodno Slovenijo med Ljubljano, Gorjanci in Kolpo, na katerem prevladujejo gozdovi belega gabra in bukve z ilirskimi, ilirikoidnimi vrstami* **PRIM.:** álpsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, dinarsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, prèdálpsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, súbmediteránsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije, súbpanónsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije **ang.:** pre-Dinaric phytogeographic region n **nem.:** vordinarisches pflanzengeographisches Gebiet n

prèdkál prèdkáli ž **razmn.** → protálj

prèdlíst -a m **organ.** *list na cvetnem peclju, ki je lahko posamezen ali v paru* **S:** brakteóla **ang.:** bracteole n, bractlet n **nem.:** Brakteole f, Vorblatt n **lat.:** bracteola f

prèdpléva -e ž **organ.** *ostanek reduciranega perigona na priosni strani posameznega cveta v klasku trav (Poaceae)* **ang.:** palea n **nem.:** Vorspelze f **lat.:** palea superior f

prèdstéljka -e ž **lihen.** *rastoči obrobní del steljke skorjastih lišajev, navadno črne, temnomodre ali svetlomodre barve, ki jo sestavlja tanka plast hif brez fotobiontov* **S:** protálus **GL.:** dendritična prèdstéljka **ang.:** prothallus n **nem.:** Prothallus n **lat.:** prothallium n, prothallus m

prèflorácija -e ž **organ.** → estivácija

pregrajèna hífa -e -e ž **mikol.** *hífa, ki je predeležena s septi, npr. pri zaprtotrošnicah (Ascomycota), prostotrošnicah (Basidiomycota)* **S:** septírana hífa **PRIM.:** nèpregrajèna hífa **ang.:** septate hypha n **nem.:** septierte Hyphe f

prèhóдно bárje -ega -a s **biogeogr., fitocen.** *barje, ki ga deloma napaja z mineralnimi snovmi bogata voda z dvignjenega obrobja in deževnica ter ga poraščajo vrste, značilne za visoka in nizka barja* **S:** ómbro-minerogéno

bárje, ómbro-soligéno bárje **PRIM.:** nízko bárje, visóko bárje

ang.: transitional bog n

nem.: Übergangsmoor n, Zwischenmoor n

prehódno venênje -ega -a s fiziol., ekol. *venenje zlasti senčnih rastlin ob občasni izpostavljenosti neposrednemu sončevemu sevanju, ko se zaradi povečane transpiracije pri nezadostni absorpciji vode turgorski tlak zniža na vrednost nič PRIM.:* trájno venênje

ang.: reversible wilting n, temporary wilting n

nem.: reversibles Welken n, temporäres Welken n

prehrámbni pêlod -ega pelóda m *pelod v cvetovih, ki pogosto nastaja v posebnih prašnikih in je lahko sterilen, namenjen pa je za hrano opráševalcem namesto medicíne ali poleg nje*

ang.: food pollen n

nem.: Nahrungspollen m

prehranjeválna veríga -e -e ž ekol. *veríga organizmov v ekosistemu, v kateri je od začetnih avtotrofov vsak hrana naslednjemu organizmu, s čimer prehaja energija od primarnih proizvajalcev preko sekundarnih do mesojedov najvišjega reda*

ang.: food chain n

nem.: Nahrungskette f

prehranjeválni splèt -ega spléta m ekol. *medsebojna povezava več prehranjevalnih verig v ekosistemu*

ang.: food web n

nem.: Nahrungsnetz n

prekláni lístni vrh -ega -ega -a m organ. *vrh listne ploskve, v katerega sega globoka zajeda, npr. pri vrstah rodu Bauhinia*

ang.: cleft leaf apex n

nem.: gespaltene Blattspitze f, rissige Blattspitze f

lat.: apex folii fissus m

prekrízanje -a s cit. → kiázma

prekúrzor -ja m fiziol. *molekula, iz katere med presnovo nastane v rastlini drugačna molekula*

ang.: precursor n

nem.: Präkursor n

premenjálna estivácija -e -e ž organ. *strešnikasta estivácija, pri kateri je v enem krogu pet listov cvetnega odevala, pri čemer sta*

dva lista zunaj, dva znotraj, en list pa je z enim robom zunaj, z drugim pa znotraj kroga S: kvinkunciálna estivácija PRIM.: zasúkana estivácija

ang.: quincuncial aestivation n

nem.: quincunciale Knospendeckung f

lat.: aestivatio quincuncialis f

premenjálna namestítev lístov -e -tve -- ž organ. *namestitev listov, pri kateri je v vsakem nodiju po en list, kot med listi v zaporednih nodijih pa je 360° ali manjši S: alternirájóča filotaksíja, dispèrna filotaksíja, spirálasta filotaksíja, spirálasta namestítev lístov GL.:* dvórédna namestítev lístov, ênorédna namestítev lístov, trírédna namestítev lístov **PRIM.:** nasprótna namestítev lístov, vretêncasta namestítev lístov

ang.: alternate leaf arrangement n, alternate phyllotaxis n

nem.: wechselständige Blattstellung f, zerstreute Blattstellung f

lat.: folia alterna n

prenašálec -lca m fiziol. → prenašálni proteín

prenašálna RNK -e -- [erenká] ž **K:** tRNA, tRNA gen. *kratkoverížna molekula ribonukleinske kisline, ki prenaša aminokisline na ribosome pri sintezi beljakovin, s svojim antikodonom se komplementarno veže na ustrezní kodon na mRNK, s čimer se zaporedje kodonov v genu prevede v zaporedje aminokislin v beljakovini*

ang.: transfer RNA n, abb. tRNA

nem.: Transfer-RNA f, abb. tRNA

prenašálni proteín -ega -a m fiziol. *specifični proteín v membrani, ki omogoča prenos snovi v ionski obliki in molekul skozi membrano S: prenašálec*

ang.: carrier n

nem.: Translokator m

preobraženi líst -ega -a m organ. *list, ki se po videzu, funkciji razlikuje od zelenih listov, npr. dnični list, listna vitica, ovršni list, lovílni list, cvetní list GL.:* cvétni list, listna vitica, lovílni list, ovršni list

ang.: modified leaf n

nem.: modifiziertes Blatt n

lat.: folium metamorphosatum n

preobraženo stëblo -ega -a s organ. *stëblo s spremenjeno funkcijo, obliko, npr. stebelna vitica, stebelni trn, filokladij, platikladij*

ang.: modified stem n

nem.: umgewandelter Stamm m

preperévanje -a s ped., ekol. *mehansko drobljenje matične kamnine in spreminjanje njene prvotne kemične sestave* **GL.:** biogéno preperévanje, fizikálno preperévanje, kémično preperévanje **PRIM.:** argilogenéza, humifikácia, mineralizácia, oglejévanje, zakisovánje, zaslanjévanje

ang.: weathering n

nem.: Verwitterung f

prepógnjena ptíkisa -e -e ž organ. *ptíkisa, pri kateri sta polovici listne ploskve vzdolž osrednje žile prepognjeni navzgor v obliki črke V* **S:** konduplikátna ptíkisa **PRIM.:** ovíta ptíkisa, plóška ptíkisa, pólžasta ptíkisa, spodvíta ptíkisa, uvíta ptíkisa, zgúbana ptíkisa

ang.: conduplicate ptyxis n

preprečévanje izsušítve -a -- s fiziól., ekol. → izogíbanje izsušítvi

preráščeni líst -ega -a m organ. *list, katerega ušesci sta med seboj zraščeni tako, da steblo navidez predira list, npr. pri preraslí repušici (Smyrnum perfoliatum)* **S:** perfoliátni líst

ang.: perfoliate leaf n

nem.: durchwachendes Blatt n

lat.: folium perfoliatum n

preríja -e ž biogeogr., fitocen. *naravno travíšče navadno brez dreves, v osrednjem delu Severne Amerike z zmernim celinskim podnebjem, kjer pade od 300 mm do 1000 mm padavin, pri čemer se njihova količina zmanjšuje od vzhoda proti zahodu, kar povzroča razlike v višini rastlinske odeje, v njeni vrstni sestavi* **GL.:** nizkotrávnata preríja, visokotrávnata preríja **PRIM.:** pámpa, stépa, trávník

ang.: prairie n

nem.: Prärie f

preròd -óda m razmn. → metagenéza

presedimentírani pélod -ega pelóda m paleopalin. *pelodna zrna, ki so bila prenesena iz starejših plasti na drugo mesto*

ang.: redeposited pollen n

nem.: umgelagerter Pollen m

presejálni tést -ega -a m biól., biotehn. *obsežen test za ugotavljanje navzočnosti redke lastnosti, npr. okuženosti, uspešnosti vnosa genov, sposobnosti za tvorbo določene metabolita* **S:** screening tést

ang.: screening test n

preséžna jákost svetlóbe -e -i -- ž fiziól., ekol. *jakost svetlobe nad vrednostjo saturacijske točke neto fotosinteze, ki pri fotolabilnih rastlinah povzroča motnje ali poškodbe*

ang.: excessive irradiance n, excess light n

nem.: überschüssige Licht f

presihajóče jézero -ega -a s ekol. *jezero, ki se občasno, navadno večkrat med letom, napolni z vodo in izprazni, npr. Cerksiško jezero*

ang.: intermittent lake n

nem.: periodischer See m

présličnice -ic ž mn. (Equisetophytina) **bot., sist.** *poddeblo streptofítov (Streptophyta), ki obsega izosporne praprotnice (Pteridophyta), katerih sporofít ima vretenčasto nameščene, zrasle in zakrnele liste, večinoma votla stebila z evstelo in sporofile združene v trosne klase, razvijejo se ločeno na efemernih fertilnih poganjkah ali na vrhu zelenih poganjkov* **PRIM.:** lisičjácovci, marátovke, práproti, prótovci

ang.: horsetails n pl., sphenophytes n pl.

nem.: Schachtelhalmgewächse n pl.

pretín -a m organ. ↔ sépt (1)

pretínasta glávica -e -e ž organ. *glávica, ki se ob zrelosti semen odpira vzdolžno po robovih zraslih plodnih listov, npr. pri jesenskem podlesku (Colchicum autumnale), čmeriki (Veratrum)* **S:** septicídna glávica **PRIM.:** lopútasta glávica, lúknjičasta glávica, pokrôvčkasta glávica, predálasta glávica, predálasto-pretínasta glávica

ang.: septicidal capsule n

nem.: scheidenwandspaltige Kapsel f, septicide Kapsel f

lat.: capsula septicida f

prevajálna cóna koreníne -e -e -- ž organ. *del korenine za absorpcijsko cono, pokrit z eksodermom, po katerem se voda s hranilnimi snovmi samo prevaja* **PRIM.:** absorpcijska cóna koreníne, rástna cóna koreníne

ang.: root conduction zone n

nem.: Wurzelleitungszone f

prevajálna površína -e -e ž ekol. *površina vseh ksilemskih prevajalnih elementov na prečnem prerezu, npr. listnega peclja, poganjka* **GL.** **ŠE:** rélativna prevajálna površína

ang.: conducting area n

nem.: Leitungsfläche f

prevajálna upórnost -e -i ž fiziól., ekol. *vplivi na*

prevajalni poti, ki zmanjšujejo učinkovitost prevajanja vode, npr. prečne celične stene, trenje v prevajalnih elementih **GL.:** filtracijska upornost

ang.: conduction resistance n

nem.: Leitungswiderstand m

prevajalni cilinder -ega -dra m **organ.** celota prevajalnih tkiv v osrednjem delu stebila, ki je pri večini dvokaličnic /Dicotyledoneae/ urejena v mrežasto rahlo povezan valj

ang.: vascular cylinder n

nem.: Leitbündelrohr n, Leitbündelzylinder m

prevajalni element -ega -ênta m **hist.** vsaka od celic v žili, lesu, ličju, po kateri se prevaja voda z raztopljenimi snovmi

ang.: conducting element n

nem.: Leitelement n

prevajalni parenhím -ega -a m **1. hist.** parenhim v žilah, lesu, skorji, po katerem se prevaja voda z raztopljenimi snovmi, ki hkrati regulira prevajanje **GL.:** floémski parenhím, ksilémski parenhím

ang.: conducting parenchyma n

nem.: Leitparenchym n

2. hist. podolgovate parenhimske celice, po katerih se prevaja voda z raztopljenimi snovmi, značilne za alge s tkivno steljko, mahove /Bryophyta/

ang.: conducting parenchyma n

nem.: Leitparenchym n

prevajalni sistem -ega -a m **organ.** celota vseh prevajalnih tkiv v rastlini

ang.: conducting system n

nem.: Leitungssystem n

prevajalno tkívo -ega -a s **hist.** sestavljeno trajno tkivo za prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi, ki je v listih, steblih in koreninah v primarni zgradbi v obliki žil, v deblih in sekundarno odebeljenih koreninah pa v obliki lesa in ličja **S:** vaskulárno tkívo **GL.:** primárno prevajalno tkívo, sekundárno prevajalno tkívo

ang.: conducting tissue n

nem.: Leitgewebe n

prevájanje -a s **fiziol., ekol.** prehajanje snovi, energije, dražljajev iz enega dela rastline v druge dele **GL.:** apoplástno prevájanje, simplástno prevájanje, vaskulárno prevájanje

ang.: conduction n

nem.: Leitung f

prevláda glávnega vršíčka -e -- -- ž **fiziol.** → apikalna dominánca

prevódna beljáva -e -e ž **hist.** zunanji del beljave, po kateri se v osni smeri po trahejah in traheidah pravajajo voda in v njej raztopljene snovi **PRIM.:** skladiščna beljáva

ang.: conducting sapwood n

nem.: Leitsplintholz n

prevódni floém -ega -a m **hist.** notranji del sekundarnega floema, po katerem se v osni smeri prevajajo asimilati **PRIM.:** nêprevódni floém

ang.: conducting phloem n

nem.: leitendes Phloem n

prevódni kámbij -ega -a m **hist.** kambij v deblu in olesenelih koreninah, ki tvori prevajalna tkiva, navadno navznoter les in navzven sekundarno skorjo **S:** kambiálno obróč, vaskulárni kámbij

ang.: vascular cambium n

nem.: Leitbündelkambium n

lat.: cambium vasculare n

prevódnost mêjne plasti -i -- -- ž **ekol.** velikost difuzije plinov v mejni plasti rastline in zraka

PRIM.: upórnost mêjne plasti

ang.: boundary layer conductance n

nem.: Grenzschichtleitfähigkeit f

prezračéválni parenhím -ega -a m **hist., ekol.** → aerenhím

prhlína -e ž **ekol., ped.** humus z razmerjem med ogljikom in dušikom od 20 do 25, ki nastaja pri delnem razkroju rastlinskih ostankov

PRIM.: sprstenína, trhlína

ang.: moder n

nem.: Moder m

pridévek -vka m **sist.** beseda, ki v mednarodni znanstveni nomenklaturi kot druga beseda v imenu vrste označuje vrsto, kot tretja podvrsto, varieteto ali formo **S:** epitet **GL.:** pôdvrstni pridévek, vrstni pridévek

ang.: epithet n

nem.: Epitheton n

prikrita metagenéza -e -e ž **razmn.** metagenéza pri semenkah (Spermatophytina), pri kateri spolna generacija ni prostoživeča niti ni vidna s prostim očesom

nem.: bedeckte Metagenese f, bedeckter Generationswechsel m

prilagoditev -tve ž **fiziol.**, **ekol.** *nededna ali dedna sprememba zgradbe, življenjskih procesov rastline glede na delovanje okoljskih dejavnikov, dedno osnovo* **S:** adaptacija **GL.:** dedna prilagoditev, nédédna prilagoditev **PRIM.:** modifikacija, modulacija

ang.: adaptation n

nem.: Adaptation f, Anpassung f

lat.: adaptatio f

prilégla vernácija -e -e ž **organ.** *vernácija, pri kateri sta nasprotna lista plosko prilegla s prionsnima površinama, naslednji par listov pa se razvije šele, ko se prejšnji par razpre* **S:** apresirana vernácija **PRIM.:** pôlsédlasta vernácija, sédlasta vernácija, stíčna vernácija, zasúkana vernácija

ang.: appressed vernation n

lat.: vernatio appressa f

prilíst -a m **organ.** *različno oblikovan navadno parni izrastek listnega dna, ki je lahko prisoten le ob olistanju ali je trajen, redkeje podoben listni ploskvi ali je preobražen v prilístni trn* **S:** stípula

ang.: stipule n

nem.: Nebenblatt n, Stipel f

lat.: stipula f

prilístič -a m **organ.** *prilístu podobna tvorba, ki se pri sestavljenih listih razvije na dnu lističev* **S:** stípéla

ang.: stipel n

nem.: Stipelle f

lat.: stipella f

prilístni trń -ega -a m **organ.** *trń, ki nastane iz prilísta, navadno v paru, npr. pri navadni robiniji (Robinia pseudacacia), sukulentnih mlečkah (Euphorbia)* **PRIM.:** korenínski trń, lístni trń, stébелni trń

ang.: stipular thorn n

nem.: Nebenblattdorn m

primárna bazídijška célica -e -e -e ž **mikol.** → probazídij

primárna célična sténa -e -e -e ž **cit.** *plast célične stene, zgrajena zlasti iz pektinov, hemiceuloz in celuloze, ki jo celica naloži na osrednjo lamelo* **PRIM.:** osrédnja laméla, sekundárna célična sténa, terciárna célična sténa

ang.: primary cell wall n

nem.: Primärzellwand f

primárna debelítev -e -tve ž **fiziol.**, **morfol.** *de-*

belítev stebła, korenine, lista, pri kateri se delijo meristemi in parenhimi **GL.:** kambiálna primárna debelítev, kortikálna primárna debelítev, medulárna primárna debelítev **PRIM.:** sekundárna debelítev

ang.: primary thickening n

nem.: primäres Dickenwachstum n

primárna emisíja -e -e ž **ekol.** *izpust primarnih onesnažil v ozračje pri zgorevanju goriv, industrijskih procesih, npr. žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, prašnih delcev* **PRIM.:** sekundárna emisíja

ang.: primary emission n

nem.: primäre Emission f

primárna homORIZÍJA -e -e ž **organ.** *homorizija, značilna za praprotnice /Pteridophyta/, pri kateri na embriu ni zasnove za korenino, tako da se že prve korenine zasnujejo iz stebła kot enakovredne nadomestne korenine* **PRIM.:** sekundárna homorizíja

ang.: primary homorhizy n

nem.: primäre Homorhizie f

primárna korenína -e -e ž **organ.** *korenina, ki se razvije neposredno iz radikule*

ang.: main root n, primary root n

nem.: Hauptwurzel f, Primärwurzel f

primárna presnóva -e -e ž **fiziol.** *presnova v celici, pri kateri se razgrajujejo beljakovine, nukleinske kisline, maščobe in ogljikovi hidrati, s čimer rastlina pridobi za rast celice in njeno delovanje potrebne snovi in energijo* **PRIM.:** sekundárna presnóva

ang.: primary metabolism n

nem.: Primärstoffwechsel m

primárna prodúkcija -e -e ž **ekol.** *organska snov, ki jo sintetizirajo avtotrofi, izražena kot masa suhe snovi na kvadratni meter površine tal, sestoja* **S:** primárna produktívnost, primárna proizvodnja **GL.:** brúto primárna prodúkcija, néto primárna prodúkcija **PRIM.:** sekundárna prodúkcija

ang.: primary production n

nem.: Primärproduktion f

primárna produktívnost -e -i ž **ekol.** → primárna prodúkcija

primárna proizvodnja -e -e ž **ekol.** → primárna prodúkcija

primárna rást -e rasti ž **fiziol.**, **morfol.** *rást poganjka in korenine iz inicialk v vršnih meristemih*

embria do dokončne velikosti, diferenciacije celic **PRIM.:** sekundárna rás

ang.: primary growth n

nem.: primäres Wachstum n

primárna skórja -e -e ž **hist.** *primarno tkivo med epidermom, rizodermom in centralnim cilindrom stebela ali korenine, ki je večinoma zgrajeno iz parenhimskih celic* **PRIM.:** sekundárna skórja, terciárna skórja

ang.: primary cortex n

nem.: primäre Rinde f

primárna stéljka -e -e ž **lihen.** *prvotno nastali del lišajske steljke, navadno v obliki lusk, iz katerega zraste sekundarna steljka, npr. pri vrstah iz rodu jelenovec (Cladonia)* **PRIM.:** sekundárna stéljka

ang.: primary thallus n

nem.: Primärthallus m

primárna združba -e -e ž **fitocen.** → narávna združba

primárna zgrádba -e -e ž **hist.** *zgradba rastlin, ki nastane neposredno z delitvijo in diferenciacijo celic rastnih vršičkov* **S:** zélnata zgrádba **PRIM.:** sekundárna zgrádba

ang.: primary growth n, primary structure n

nem.: Primärstruktur f

primárni endospèrm -ega -a m **hist.** *endosperm v semenih golosemenk /Gymnospermae/, ki se razvije iz haploidnih celic ženskega gametofita* **PRIM.:** sekundárni endospèrm

ang.: haploid endosperm n, primary endosperm n

nem.: primäres Endosperm n

primárni floém -ega -a m **hist.** *floem, ki nastane iz primarnih meristemov rastnega vršička* **GL.:** metafloém, protofloém **PRIM.:** sekundárni floém

ang.: primary phloem n

nem.: primäres Phloem n

primárni korenínski systém -ega -ega -a m **organ.** *koreninski sistem, ki se razvije z rastjo in razraščanjem korenin, nastalih iz radikule* **PRIM.:** sekundárni korenínski systém

ang.: primary root system n

nem.: Primärwurzelssystem n

primárni ksiléem -ega -a m **hist.** *ksileem žil, ki se razvije iz primarnega meristema rastnih vršičkov* **GL.:** metaksiléem, protoksilém **PRIM.:** sekundárni ksiléem

ang.: primary xylem n

nem.: Markkrone f, primäres Xylem n

primárni líst -ega -a m **organ.** *vsak od zelenih listov, ki se pojavi na poganjku za kličnimi listi in se po velikosti, obliki razlikuje od listov, značilnih za rastlino v kasnejšem obdobju, npr. celi prvi listi pri fižolu (Phaseolus), nekrpati listi pri javorju (Acer), primarni pernato deljeni listi pri akacijah (Acacia), ki imajo fitodije* **PRIM.:** sekundárni líst

ang.: primary leaf n

nem.: Primärblatt n

lat.: protophyllum n

primárni meristéem -ega -a m **hist.** *meristem, katerega celice izvirajo neposredno iz embria in ostajajo ves čas meristemske, npr. vršni meristemi* **S:** prámeristéem **PRIM.:** sekundárni meristéem

ang.: primary meristem n

nem.: Primärmeristem n, Urmeristem n

lat.: meristema primordiale n

primárni metabolít -ega -a m **fiziol.** *metabolit, ki ga tvorijo rastline ali glive kot vir energije ali kot strukturne sestavine, nujno potrebne za rast in razvoj, npr. sladkorji, aminokisliline, maščobne kisline* **PRIM.:** sekundárni metabolít

ang.: primary metabolite n

nem.: Primärmetabolit m

primárni metabolízem -ega -zma m **fiziol.** *presnovni procesi, v katerih nastajajo vse za življenje organizma neposredno potrebne snovi, npr. beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe* **PRIM.:** sekundárni metabolízem

ang.: primary metabolism n

nem.: Primärmetabolismus m

primárni micélij -ega -a m **mikol.** *haploidni micelij, ki nastane po kalitvi bazidiospore pri prostotrošnjicah (Basydiomycota)* **PRIM.:** sekundárni micélij

ang.: primary mycelium n

nem.: Primärmyzel n

primárni minerál -ega -a m **ped., ekol.** *mineral, ki je v neprepereli kamnini, npr. apnenec, doložit, tonalit* **PRIM.:** sekundárni minerál

ang.: primary mineral n

nem.: primäres Mineral n

primárni parenhím -ega -a m **hist.** *parenhim, ki*

nastane iz primarnih meristemov **GL.:** asimilacijski parenhím, zalóžni parenhím **PRIM.:** sekundárni parenhím

ang.: primary parenchyma n

nem.: Primärparenchym n

primárni perigón -ega -a m **organ.** *perigon*, sestavljen iz izvorno enakih listov, npr. pri magnolijevkah (*Magnoliaceae*) **S:** prvôtno enôtno cvétno odeválo **PRIM.:** sekundárni perigón

ang.: primary perigon n

nem.: primäres Perigon n

primárni producènt -ega -ênta m **ekol.** → primárni proizvajálec

primárni proizvajálec -ega -lca m **ekol.** *avtotrofni organizem, ki z vezavo anorganskega ogljika in prejete energije sončevega sevanja sintetizira organske snovi za svojo rast in razvoj, pri čemer se ustvarja tudi energija, potrebna za delovanje ekosistema* **S:** primárni producènt **PRIM.:** sekundárni proizvajálec

ang.: primary producer n

nem.: Primärproduzent m

primárni stržénov trák -ega -ega trakú m **hist.** *stržénov trak med žilami v steblo dvokaličnic /Dicotyledoneae/ in golosemenk /Gymnospermae/, ki se pri sekundarni debelitvi podaljšuje z delitvami trakovnih inicialk prevodnega kambija, sega pa od stržena do primarne skorje* **PRIM.:** sekundárni stržénov trák

ang.: primary medullary ray n

nem.: primärer Markstrahl m

primárni zažétek -ega -tka m **cit.** → centromèr

primárni zráčni polutánt -ega -ega -a m **ekol.** → primárno zráčno onesnažilo

primárno àsimétrični cvét -- -ega -a m **organ.** *asimetrični cvet pri primitivnih skupinah kritosemenk /Angiospermae/, pri katerem so cvetni listi nameščeni spiralasto, npr. pri magnolijevkah (Magnoliaceae)* **PRIM.:** sekundárno àsimétrični cvét

ang.: primary asymmetric flower n

nem.: primär asymmetrische Blüte f

primárno króvno tkívo -ega -ega -a s **hist.** *iz primarnih meristemov nastalo krovno tkivo, ki navadno pokriva organe v primarni zgradbi, npr. epiderm, rizoderm* **PRIM.:** sekundárno króvno tkívo

ang.: primary covering tissue n

nem.: primäres Abschlussgewebe n

primárno mehánsko tkívo -ega -ega -a s **hist.** → primárno opórno tkívo

primárno opórno tkívo -ega -ega -a s **hist.** *opor-no tkivo v steblo, listih ali koreninah v primarni zgradbi, ki nastane z diferenciacijo celic rastnih vršičkov, npr. kolenhim v primarni skorji* **S:** primárno mehánsko tkívo **PRIM.:** sekundárno opórno tkívo

ang.: primary supporting tissue n

nem.: primäres Festigungsgewebe n

lat.: contextus mechanicus primordialis m

primárno píkenjsko pólje -ega -ega -a s **cit., hist.** *območje v celični steni s stanjšano osrednjo lamelo in primarno celično steno, kjer se začne razvoj enega ali več parov pikenj*

ang.: primary pit field n

nem.: primäres Tüpfelfeld n

primárno prevajáлно tkívo -ega -ega -a s **hist.** *prevajalno tkivo v obliki žil v primarni zgradbi stebela, korenine, lista, ki nastane iz vršnih meristemov* **GL.:** primárni floém, primárni ksiléem **PRIM.:** sekundárno prevajáлно tkívo

ang.: primary conducting tissue n

nem.: primäres Leitgewebe n

primárno tkívo -ega -a s **hist.** *tkivo, ki nastane iz vršnega meristema poganjka ali korenine, npr. epiderm, primarni ksilem* **PRIM.:** sekundárno tkívo

ang.: primary tissue n

nem.: Primärgewebe n

primárno zráčno onesnažílo -ega -ega -a s **ekol.** *zračno onesnažilo, ki se sprošča v okolje pri industrijskih procesih, zgorevanju fosilnih goriv, prometu, npr. žveplov dioksid, dušikovi oksidi, prašni delci* **S:** primárni zráčni polutánt **PRIM.:** sekundárno zráčno onesnažílo

ang.: primary air pollutant n, primary pollutant n

nem.: primärer Luftschadstoff m

primerjálna anatomíja -e -e ž *panoga anatomije, ki preučuje različne organizme po podobnosti njihove notranje zgradbe*

ang.: comparative anatomy n

nem.: vergleichende Anatomie f

primordiálna célična sténa -e -e -e ž **cit.** → osrednja laméla

primórdij -a m **mikol.** *najzgodnejše stanje v razvoju bazidioma, v katerem obstajajo že vse njegove bistvene strukture*

ang.: primordium n
nem.: Primordium n
lat.: promordium n

priósna strán listne plôskve -e strani -- -- ž organ. *stran listne ploskve, ki je v začetku rasti obrnjena proti stebłu* S: adaksiálna strán listne plôskve **PRIM.:** odósna strán listne plôskve
ang.: adaxial leaf surface n
nem.: adaxiale Blattseite f

priostrêni listni vrh -ega -ega -a m organ. *vrh listne ploskve, ki se izbočeno zoži, končuje pa se pod ostrim kotom, npr. pri listih volčinaste vrbe (Salix daphnoides)*
ang.: acute leaf apex n
nem.: scharfe Blattspitze f, spitzige Blattspitze f
lat.: apex folii acutus m

priostrêno dnò listne plôskve -ega dnà -- -- s organ. *dno listne ploskve, ki se postopoma zožuje tako, da tvori kot, manjši od 45°, npr. pri ovršnih listih ciatijev kranjskega mlečka (Euphorbia carniolica)*
ang.: acute leaf lamina base n
nem.: spitzer Blattspreitengrund m, spitziger Blattspreitengrund m
lat.: basis folii acuta f

priraslika -e ž ekol. → epifit

prirástna plást -e plastí ž hist. *plast tkiva, ki se po času nastanka, zgradbi razlikuje od sosednjega tkiva, npr. v prirastnem kolobarju lesa ali ličja*
ang.: growth layer n
nem.: Zuwachszone f

prirástni kolobár -ega -ja m hist. *makroskopsko vidna obročasta plast lesa ali sekundarne skorje, ki priraste v eni vegetacijski sezoni, navadno enkrat, redkeje večkrat na leto*
ang.: growth ring n
nem.: Zuwachsring m

prisékani listni vrh -ega -ega -a m organ. *vrh listne ploskve, ki je ravno prisekan*
ang.: truncate leaf apex n
nem.: gestuzte Blattspitze f
lat.: apex folii truncatus m

prisékano dnò listne plôskve -ega dnà -- -- s organ. *dno listne ploskve, ki se proti peclju končuje pod pravim kotom, npr. pri ovršnih listih ciatijev sladkega mlečka (Euphorbia dulcis), listih kanadskega topola (Populus x canadensis)*
ang.: truncate leaf lamina base n

nem.: abgestutzter Blattspreitengrund m, beschnitterer Blattspreitengrund m
lat.: basis folii truncata f

prítálni list -ega -a m organ. *zeleni list, ki se razvije pri dnu stebła, pri tleh* S: bazálni list (1), pritlíčni list **PRIM.:** stêbelni list
ang.: basal leaf n
nem.: Grundblatt n
lat.: folium basale n

pritlíčni list -ega -a m organ. → prítálni list

pritlíka -e ž organ. *nadzemni ali podzemni stranski poganjek z vegetativno razmnoževalno funkcijo, ki nastane pri dnu pokončnega stebła, npr. pri jagodnjaku (Fragaria), plazečem skrečniku (Ajuga reptans), sinjezelenem šašu (Carex glauca)* S: stolón **GL.:** živica
ang.: runner n, stolon n
nem.: Ausläufer m, Stolon m
lat.: stolo f

pritrjena potopljêna vôdna rastlina -e -e -e -e ž ekol. → pritrjeni potopljêni hidrofít

pritrjeni potopljêni hidrofít -ega -ega -a m ekol. *potopljeni hidrofít, ki je pritrjen na dno vodnega telesa ali na druge podlage, npr. nekatere dristavci (Potamogeton), nekatere alge, mahovi /Bryophyta/* S: pritrjena potopljêna vôdna rastlina **PRIM.:** lebdéči potopljêni hidrofít, ukoreninjeni potopljêni hidrofít
ang.: attached submerged hydrophyte n
nem.: angehefter untergetauchter Hydrophyt m

pritrjeválna plôščica -e -e ž lihen. *diskasto razširjeni del steljke za pritrjevanje pri nekaterih vrstah lišajev*
ang.: holdfast disc n
nem.: Haftscheibe f

privêncek -čka m organ. *naprej štrleč, različno dolg cevast izrastek iz perigona pri rodovih narcisa (Narcissus, Pseudonarcissus), ki štíti prašnike in brazdo*
ang.: corona n, paracorolla n
nem.: Nebenkrone f, Nebenperigon n
lat.: corona f, paracorolla f

prizadéta vrsta -e -e ž var. nar. *kategorija ogoženosti, v katero se uvrščajo rastlinske vrste, pri katerih se število osebkov v določenem območju zmanjšuje, zlasti zaradi spreminjanja ali uničevanja rastišč* **PRIM.:** domnévno izumfla vrsta, izumfla vrsta, kritično prizadéta vrsta, ranljíva vrsta, rédka vrsta

ang.: endangered species n

nem.: gefährdete Art f

probazidij -a m **mikol.** *razvojni stadij bazidija, v katerem poteka kariogamija* **S:** primarna bazidijska célica

ang.: probasidium n

nem.: Probasidie f

lat.: probasidium n

prodíšče -a s **1. biogeogr.** *habitatni tip na obrežjih vodotokov z nanosi proda, na katerih uspevajo zlasti enoletna zelišča, steblike, na bolj ustaljenih, dvignjenih mestih tudi lesnate vrste, npr. iz rodov vrba (Salix), jelša (Alnus)*

ang.: gravel bank n

nem.: Schotterbank f

2. ekol. *biotop na nanosih proda na obrežjih vodotokov, za katerega so značilne skrajne življenjske razmere, npr. velika nihanja vodne gladine, temperature*

ang.: gravel bank n

nem.: Schotterbank f

produkcijska učinkovitost izrábe vóde -e -i -- -- ž **ekol.** *razmerje med povečanjem suhe snovi in količino porabljene vode za enoto produkta*

ang.: production water-use efficiency n

nem.: Wassernutzungseffizienz der Produktion f

produktivnostni modél -ega -a m **ekol.** *računalniški model, s katerim se na podlagi okoljske spremenljivke, npr. temperature, količine padavin ali evapotranspiracije, izračunava potencialna neto primarna produkcija določenega predela, izražena v kg suhe snovi na m² v enem letu*

ang.: production modell n

nem.: Produktionsmodell n

proémbrio -a m **organ.** *struktura, iz katere se v zgodnji razvojni stopnji sporofita razvijeta embrio in suspenzor*

ang.: pro-embryo n

nem.: Proembryo m, Vorkeim m

lat.: proembryo m

profáza -e ž **1. cit.** *prva faza mitoze, v kateri se kromosomi krčijo in postanejo vidni, nastane delitveno vreteno, jedrna membrana pa razpade* **PRIM.:** anafáza (1), metafáza (1), telofáza (1)

ang.: prophase n

nem.: Prophase f

lat.: prophasis f

2. cit. *prva faza mejoze, v kateri pride do združevanja homolognih kromosomov, izmenjave delov njihovih kromatid, krčenja kromosomov, nastanka delitvenega vretena in razpada jedrne membrane* **GL.:** diakinéza, diplotén, leptotén, pahitén, zigotén **PRIM.:** anafáza (2), metafáza (2), telofáza (2)

ang.: prophase n

nem.: Prophase f

lat.: prophasis f

profundál -a m **ekol.** *jezersko dno pod fotično cono, kjer jakost svetlobe ne omogoča fotosinteze* **PRIM.:** litorál

ang.: profundal zone n

nem.: Profundal n

prógasta ožíljenost -e -i ž **organ.** *ožiljenost listne ploskve, pri kateri žile potekajo vzporédno ali lokasto proti vrhu listne ploskve* **S:** akrodrómna ožiljenost **GL.:** lókasto prógasta ožiljenost, vzporédno prógasta ožiljenost **PRIM.:** mréžasta ožiljenost, vílasta ožiljenost, žárkasta ožiljenost

ang.: acrodrome venation n

nem.: streifennerve Nervatur f

lat.: nervatio acrodroma f

progresívna sukcesíja -e -e ž **fitocen.** *razvoj vegetacije v procesu sukcesije proti končni, klimaksni stopnji, npr. prehajanje travišč v grmišča in teh v gozdne združbe zaradi opuščene košnje* **PRIM.:** regresívna sukcesíja

ang.: progressive succession n

nem.: progressive Sukzession f

progresívni areál -ega -a m **fitogeogr.** *areal določenega rastlinskega taksona, ki se večá* **PRIM.:** regresívni areál

ang.: progressive area n

nem.: progressives Areal n

progresívni endemít -ega -a m **fitogeogr.** → néo-endemít

prokámbij -a m **hist.** *meristem, iz katerega se razvije žilni sistem* **S:** perikambiálni obróč

ang.: procambium n

nem.: Prokambium n

lat.: procambium n

prokariónti -ov tudi **prokarióti** -ov m mn. (Prokarya, Prokaryota) **biol., sist.** *organizacijski tip organizmov, ki obsega bakterije (Bacteria), arheje (Archaea), viruse, mikoplazme, pri*

katerih celice nimajo organiziranih celičnih jeder, niti nimajo formiranih organelov in citoskeleta **PRIM.:** evkarióti

ang.: prokaryotes n pl.

nem.: Prokaryonten n pl., Prokaryoten n pl.

prokariótska célica -e -e ž **cit. celica bakterij** (*Bacteria*), *cianobakterij* (*Cyanobacteriota*) *in drugih organizmov, ki je brez jedra in ima eno krožno molekulo DNK* **S:** protocíta

ang.: prokaryotic cell n

nem.: prokaryotische Zelle f

prokarióti -ov m mn. **gl.** prokarióti

proksimálna plóškev -e -kve ž **palin. ploskev** *na zrastišču tetrade pelodnih zrn ali spor po ločitvi*

ang.: proximal area n

nem.: proximale Fläche f

proksimální pól -ega -a m **palin. pol** *pelodnega zrna ali trosa, ki je obrnjen proti središču tetrade, nastale po mejozi*

ang.: proximal pole n

nem.: proximaler Pol m

prolátni pélod -ega pelóda m **palin. pelodna** *zrna, katerih polarna os je daljša od ekvatorialne osi* **PRIM.:** oblátni pélod

ang.: prolate pollen n

nem.: prolater Pollen m

prolépsis -a m **organ. rast** *poganjka iz dormantnega brsta v eni rastni sezoni v enem sunku, pri čemer se razvijejo vršni in stranski brsti, ki v isti rastni sezoni ne rastejo več naprej, npr. pri smreki (*Picea*), jelki (*Abies*)* **PRIM.:** silépsis

ang.: prolepsis n

nem.: Prolepsis f

prolín -a m **fiziol., ekol. aminokislina**, *ki se kopiči v rastlini ob osmotskem stresu*

ang.: proline n

nem.: Prolin n

promicélij -a m **mikol. hifa**, *ki pri rjah (*Pucciniales*) vznikne iz teliospore, pri sneteh (*Ustilaginales*) pa iz ustilospore*

ang.: promycelium n

nem.: Promyzel n

lat.: promycelium n

propágul -a m **1. biol. organ.** *s katerim se organizem razširja, npr. trosi, semena, plodovi, deli micelija, steljke, brsti*

ang.: propagule n, propagulum n

nem.: Brutkörper m, Setzling m

lat.: propagulum n

2. biotehn. delec, *ki se uporablja za inokulacijo korenin, gojišč, npr. trosi, miceliji gliv ali delci mikoriznih korenin* **PRIM.:** diaspóra

ang.: propagule n, propagulum n

nem.: Brutkörper m, Propagulum m

proplastíd -a m **cit. drobni, brezbarvi organeli** *embrionalni celici, iz katerih se v nadaljnjem razvoju celice razvijejo kromatofori*

ang.: proplastid n

nem.: Proplastide f

prôsti prášnik -ega -a m **organ. prašnik**, *ki ni zrasel z ostalimi prašniki ali drugimi deli cveta* **PRIM.:** zrásli prášniki

ang.: free stamen n

nem.: freies Staubblatt n

prostolístna čáša -e -e ž **organ. čaša**, *sestavljena iz časnih listov, ki med seboj niso zrasli* **PRIM.:** zraslolístna čáša

ang.: free calyx n

nem.: freiblättriger Kelch m

lat.: calyx dialysepalus m

prostolístni věnec -ega -nca m **organ. venec**, *v katerem venčni listi medseboj niso zrasli, značilen za prostovenčnice (*Dialypetalae*)*

PRIM.: zraslolístni věnec

ang.: free corolla n

nem.: freiblättrige Krone f

lat.: corolla dialypetala f

prostoplavajóča vódna rastlína -e -e -e ž **ekol.**
→ prostoplavajóči hidrofít

prostoplavajóči hidrofít -ega -a m **ekol. plavajoči hidrofít**, *ki prosto plava na vodni gladini, npr. vodna leča (*Lemna*), plavček (*Salvinia natans*)* **S:** prostoplavajóča vódna rastlína

PRIM.: ukorenínjeni plavajóči hidrofít

ang.: free-floating hydrophyte n

nem.: freischwimmender Hydrophyt m

prostotrósnice -íc ž mn. (*Basidiomycota*) **mikol., sist. deblo gliv (*Mycota*)**, *ki so kozmopolitske, zanje je značilen bazidij, ki navadno nosi štiri enocelične, haploidne bazidiospore, imajo zapončni micelij z dolipornimi septi, dvoplastno celično steno, navadno so micelijske, nekatere imajo kvasni stadij, micelij lahko tvori sklerocije, rizomorfe, mikorize, bazidiomi so pogosto makroskopski in različnih oblik* **S:** bazidiomicéte, *neustr. odprtotrósnice*

ang.: basidiomycetes n pl.

nem.: Basidiomyzeten m pl., Ständerpilze m pl.

prostovêňčnice -ic ž mn. /Dialypétalae/ **bot., sist. organizacijski tip dvokaličnic /Dicotyledoneae/, pri katerih venčni listi med seboj niso zrasli, npr. rožnice (Rosaceae) PRIM.:** brezvêňčnice, zraslovêňčnice

ang.: choripetalous plants n pl., dialypetalous plants n pl.

nem.: Dialypetalen f pl.

prostovêňčni cvét -ega -a m organ. cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem venčni listi med seboj niso zrasli, npr. pri rožnicah (Rosaceae), zlatih (Ranunculus) **PRIM.:** zraslovêňčni cvét

ang.: polypetalous flower n

nem.: apopetale Blüte f, freiblättrige Blüte f

lat.: flos apetalus m

protálij -a m razmn. gametofit, ki je pri praprotnicah /Pteridophyta/ makroskopski, razvit v obliki tkivne steljke, z dobro razvitimi gametangiji, prostoživec in fotosintezno aktiven, pri semenkah (Spermatophytina) pa močno reduciran, nesamostojen, heterotrofen, razvit kot embrionalna vrečka, pelodna cev na sporofitu **S:** prèdkál **GL.:** mégaprotálij, mikroprotálij

ang.: prothallium n, prothallus n

nem.: Prothallium n, Vorkeim m

protálijjska célica -e -e ž cit. ena ali več zakrnelih celic v razvoju moškega gametofita pri golosemenkah /Gymnospermae/, ki so ostanek moškega protalija in so nastale z delitvijo enoceličnega pelodnega zrna

ang.: prothallial cell n

nem.: Prothalliumzelle f

protálus -a m lihen. → prèdstéjka

protandrija -e ž razmn., ekol. dihogamija cvetov, v katerih najprej dozori prahniki, pestiči pa po njihovem propadu, npr. pri vrbovcu (*Epi-lobium*) **PRIM.:** protoginija

ang.: protandry n

nem.: Protandrie f, Vormännlichkeit f

lat.: protandria f

proteáza -e ž biokem. encim, ki razgrajuje proteine in peptide

ang.: protease n

nem.: Proteinase f

protécij -a m mikol. primitivni ali rudimentarni peritecij, npr. pri družini *Gymnoascaceae*

ang.: prothecium n

nem.: Prothecium n

lat.: prothecium n

proteíd -a m biokem. beljakovina, ki je sestavljena iz različnih α -aminokislin, na katere so vezani še kovinski ioni ali različne organske spojine **PRIM.:** beljakovina

ang.: proteid n

nem.: Eiweißkörper m, Proteid n

proteín -a m biokem. ↔ beljakovina

proteín ABP -a -- [abepé] m gl. ABP-proteín

proteín anóksičnega strésa -a -- -- m fiziol., ekol. stresni protein, ki nastaja ob odsotnosti kisika in kot izoencim glikolize in vrenja omogoča rastlini prilagajanje metabolizma anoksičnim razmeram **PRIM.:** proteín hipóksičnega strésa

ang.: anaerobic stress protein n

nem.: anaerobes Stressprotein n

proteín hipóksičnega strésa -a -- -- m fiziol., ekol. stresni protein, ki nastaja ob pomanjkanju kisika in kot izoencim omogoča rastlini prilagajanje metabolizma hipoksičnim razmeram **PRIM.:** proteín anóksičnega strésa

ang.: hypoxic stress protein n

nem.: hypoxisches Stressprotein n

proteín hládnega strésa -a -- -- m fiziol., ekol. stresni protein z zaščitno funkcijo, ki nastaja v rastlini ob delovanju hladnega stresa **PRIM.:** proteín mráznega strésa, proteín vročinskega šoka

ang.: chilling stress protein n

nem.: Kältestressprotein n

proteín LEA -a -- [léa] m gl. LEA-proteín

proteín mráznega strésa -a -- -- m fiziol., ekol. stresni protein z zaščitno funkcijo, ki nastaja v rastlini ob delovanju mraznega stresa, kar omejuje rast kristalov ledu v celici **PRIM.:** proteín hládnega strésa, proteín vročinskega šoka

ang.: antifreeze protein n

nem.: Gefrierstressprotein n

proteínoplást -a m fiziol. levkoplást, v katerem se shranjujejo beljakovine **PRIM.:** amiloplást, oleoplást

ang.: proteinoplast n

nem.: Proteinoplast m

proteín PIN -a -- [pín] m gl. PIN-proteín

proteín vročinskega šoka -a -- -- m fiziol., ekol. stresni protein z zaščitno funkcijo, ki ga rastlina sintetizira pri vročinskem šoku **PRIM.:** proteín hládnega strésa, proteín mráznega strésa

ang.: heat-shock protein n, abb. HSP
nem.: Hitzeschockprotein n, abb. HSP
proteómika -e ž *panoga biokemije, ki preučuje celoto beljakovin v celici, organizmu*
ang.: proteomics n pl.
nem.: Proteom n
protísti -ov m mn. (Protista, Protoctista) **biol., sist.** v nekaterih sistemih razvrščanja *kraljestvo navadno enoceličnih evkariontskih organizmov različnih oblik, velikosti, s celično membrano ali zunanjim trdnim ogrodjem, negibljivi ali gibljivi, ki se prehranjujejo heterotrofno ali avtotrofno, lahko se uvrščajo med praživali (Protozoa) ali kromiste (Chromista)*
ang.: protista n pl.
nem.: Protisten m pl.
protocíta -e ž **cit.** → prokariótska célića
protodérm -a m **hist.** *primarno krovno tkivo, ki ga tvori vršni meristem poganjka, korenine* **S:** dermatogén **GL.:** endodérm, epidérm, rizodérm
ang.: protoderm n, protodermis n
nem.: Dermatogen n, Protoderm n, Protodermis f
lat.: protoderma n, protodermis f
protofíti -ov m mn. /Protophyta/ **biol., sist.** *organizacijska stopnja rastlin, katerih telo je ena celica, npr. enocelične alge*
ang.: protophytes n pl.
nem.: Protophyten m pl.
protofloém -a m **hist.** *primarni floem, ki pri diferenciaciji meristema v žilo nastane najprej, po končani dolžinski rasti pa je stisnjen in zato nefunkcionalen* **PRIM.:** metafloém
ang.: protophloem n
nem.: Protophloem n
lat.: protophloëma n
protoginíja -e ž **razmn., ekol.** *dihogamija cvetov, v katerih najprej dozoriijo pestiči, prašniki pa po oploditvi, npr. pri trpotcu (Plantago)* **PRIM.:** protandrija
ang.: protogyny n
nem.: Protogynie f, Vorweiblichkeit f
lat.: protogynia f
protoklorofilíd -a m **biokem., fiziol.** *snov, ki je predstopnja pri sintezi klorofila*
ang.: protochlorophyllide n
nem.: Protochlorophyllid n
protokokálna álga -e -e ž **algol., lihen.** → klorokokálna álga

protokokoídna álga -e -e ž **lihen.** *kroglasta zelena alga, ki je fotobiont v lišajih*
ang.: protococcoid alga n
nem.: protococcoide Alge f
protoksilém -a m **hist.** *del primarnega ksilema, nastal pri diferenciaciji tkiv v stebelu, listih, koreninah najprej, zgrajen iz obročastih traheid ali trahej, ki se med razvojem prilagajajo dolžinskemu raztezanju organov, ob koncu dolžinske rasti pa so raztrgane ali stisnjene in zato nefunkcionalne* **PRIM.:** metaksilém
ang.: protoxylem n
nem.: Protoxylem n
protonéma -e ž **briol.** *iz trosa zrasla večinoma nitasta, redko steljka tvorba, iz katere požene gametofit pri mahovih /Bryophyta/* **GL.:** kavlonéma, kloronéma
ang.: moss protonema n, protonema n
nem.: Protonema n, Vorkeim m
protónska črpálka -e -e ž **fiziol.** *membranski protein, ki omogoča prehajanje protonov skozi celične membrane, mitohondrije ali druge organe* **PRIM.:** iónska črpálka
ang.: proton pump n
nem.: Protonenpumpe f
protoplást -a m **1. cit.** *celoten živi del celice, ki vključuje citoplazmo, organele, membranske strukture, nima pa celične stene, ergastičnih tvorb* **PRIM.:** protoplázma
ang.: protoplast n
nem.: Protoplast m
lat.: protoplastum n
2. biotehn. *bakterijska, glivna, rastlinska celica brez celične stene*
ang.: protoplast n
nem.: Protoplast m
lat.: protoplastum n
protoplázemska diferenciacíja -e -e ž **cit.** *vsaka od živih gradbenih sestavin celice z določeno obliko, funkcijo, npr. membrana, mikrotubuli, mikrofilamenti* **GL.:** cévasta protoplázemska diferenciacíja, króglasta protoplázemska diferenciacíja, membránska protoplázemska diferenciacíja, nitasta protoplázemska diferenciacíja
ang.: protoplasmic differentiation n
nem.: protoplasmatische Differentiation f
protoplázemska struktúra -e -e ž **cit.** *vsaka od živih struktur v celici, ki sestavljajo pro-*

toplast **GL.:** cévasta protoplázemska struktúra, króglasta protoplázemska struktúra, membránska protoplázemska struktúra, nítasta protoplázemska struktúra

ang.: protoplasmic structure n

nem.: protoplasmatische Struktur f

protoplázma -e ž *cit. celotna živa snov celice*

PRIM.: protoplást

ang.: protoplasm n

nem.: Protoplasma n

lat.: protoplasma n

protoplazmódij -a m **mikol.** *mikroskopsko majhen nečlenjen fuzijski plazmodij, značilen za prvinarje (Protostelia)* **PRIM.:** afánoplazmódij, faneroplazmódij

ang.: protoplasmodium n

nem.: Protoplasmodium n

lat.: protoplasmodium n

protostéla -e ž *hist. izvorni enostavni žilni sistem, pri katerem je v organu ena, centralno nameščena hadrocentrična žila* **GL.:** aktinostéla, haplostéla, plektostéla **PRIM.:** evstéla, sifonostéla

ang.: protostele n

nem.: Protostele f, Urstele f

lat.: protostela f

protosteliomicéte -ét ž *mn. mikol., zastar. → biol., sist. prvinarji*

sist. prvinarji

prototécij -a m **mikol.** *zaprt, po razvoju askohimijaskom, ki ga obdaja le rahel preplet hif, npr. pri redu Gymnoascales* **S:** gimnotécij

ang.: gymnothecium n, protothecium n

nem.: Gymnothecium n, Protothecium n

lat.: protothecium n

prótovcj -ev m *mn. (Psilotophytina) bot., sist. podoblo streptofitov (Streptophyta), ki obsega pretežno izumrle, izvirne praprotnice /Pteridophyta/, z dvema recentnima tropskima rodovoma, sporofit je brez korenin, dihotomno razrasel, brez listov ali z mikrofilij* **PRIM.:** lisičjakovci, marátovke, práproti, présličnice

ang.: psilophytes n pl.

nem.: Gabelblattgewächse n pl., Psilophyten m pl.

protozójj -ev m *mn. biol., sist. → práživáli*

prozenhím -a m **mikol., lihen.** *plektenhim, v katerem so posamezne hife še vidne, zgrajen iz podolgovatih celic z neodebeljeno steno*

ang.: prosenchyma n

nem.: Fasergewebe n, Prosenchym n

prozenhímjska célica -e -e ž *hist. ozka, podol-*

govata, navadno koničasto zašiljena celica, npr. sklerenhimska vlakna **PRIM.:** parenhímjska célica (2)

ang.: prosenchyma cell n, prosenchymatic cell n

nem.: Prosenchymzelle f

prozoplektenhím -a m **mikol., lihen.** → *plektenhím*

próžnost ékosistéma -i -- ž *ekol. lastnost ekosistema, da se po motnjah v njem obnovi prvotno ali prvotnemu podobno stanje*

ang.: resilience n

nem.: Resilienz f

príst prstí ž *ped., ekol. zgornji, s humusom obogateni del tal, ki se obdeluje*

ang.: soil n

nem.: Boden f

prístasto socvétje -ega -a s **organ.** *sestavljeno socvetje pri travah (Poaceae), pri katerem posamezna, približno enako velika klasasta socvetja dlanasto izraščajo iz vršnega dela glavne osi, ali so grozdasto razporejena npr. pri srakonji (Digitaria), prstastem pesjaku (Cynodon dactylon)*

ang.: digitate inflorescence n

nem.: fingerartige Infloreszenz f

prví Mendlov zákon -ega -ega zákóna [mén-dlov] m **gen. zakon o uniformnosti križancev prve generacije, ki temelji na ugotovitvi, da so vsi ti križanci po opazovanih dednih morfoloških znakih enaki **S:** prvo Mendlovo pravilo **PRIM.:** drúgi Mendlov zákon, trétji Mendlov zákon**

ang.: Mendel's first law n

nem.: erste Mendelsche Regel f

prvinarji -ev m *mn. (Protostelia) biol., sist. razred sluzavcev (Mycetozoa), katerega vegetativni stadij je v obliki miksamebe ali plazmodija, celice so običkane ali so brez bička, trose tvorijo po predhodni agregaciji miksameb, sporokarp ima enega ali več trosov, spolna oblika ni znana, živijo na razpadajočih rastlinah, gnoju ali v sladki vodi, kjer se hranijo z bakterijami in kvasovkami* **S:** zastar. protosteliomicéte

ang.: protostelia n pl.

nem.: Protostelia n pl.

prvo Mendlovo pravilo -ega -ega -a [mén-dlo-vo] s **gen.** → prvi Mendlov zákon

prvótno enótno cvétno odeválo -ega -ega -ega -a s **organ.** → primárni perigón

psamobióm -a m **biogeogr.** *pedobiom, za kate-*

ang.: protostelia n pl.

nem.: Protostelia n pl.

prvo Mendlovo pravilo -ega -ega -a [mén-dlo-vo] s **gen.** → prvi Mendlov zákon

prvótno enótno cvétno odeválo -ega -ega -ega -a s **organ.** → primárni perigón

psamobióm -a m **biogeogr.** *pedobiom, za kate-*

ang.: protostelia n pl.

nem.: Protostelia n pl.

rega so značilni peski, peščine **PRIM.:** halo-bióm, helobióm, hidrobióm, litobióm

ang.: psammobiome n

nem.: Psammobiom m

psamofit -a m ekol. *rastlina, ki je prilagojena rastiščnim razmeram na peskih*

ang.: psammophyte n

nem.: Psammophyt m

psamolitorál -a m ekol. *litoralni pas, ki ga pokriva pesek*

ang.: psammo-littoral n

nem.: Psammolitoral n

pseudántij -a m organ. *socvetje, sestavljeno iz večjega števila manjših cvetov, razporejenih v skupek, kar daje videz enega samega večjega cveta, ki je za opráševalce bolj viden, npr. košek, sestavljena glavica, ciatij* **S:** navidezni cvét, pácvét

ang.: pseudanthium n

nem.: Pseudanthium n, Scheinblüte f

lat.: pseudanthium n

pseudántijska teorija -e -e ž organ. *teorija o nastanku cveta, po kateri je cvet kritosemenk /Angiospermae/ enoosni ali večosni sistem, zgrajen iz cvetu podobnih socvetij* **PRIM.:** evántijska teorija

ang.: pseudanthium theory n

nem.: Pseudanthientheorie f

psévdocenokárpni ginécej -ega -a m organ. *cenokárpni ginecej, pri katerem so posamezni cevasti plodni listi med seboj zrasli tako, da med njimi na sredini ostane votlina* **PRIM.:** lizikárpni ginécej, parakárpni ginécej, sinkárpni ginécej

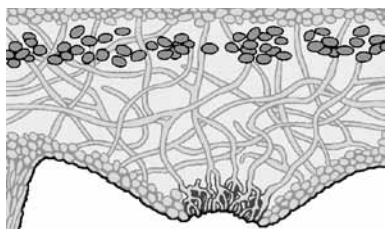
ang.: pseudocoenocarpous gynoecium n

nem.: pseudocoenokarpes Gynözeum n

psévdociféla -e ž lihen. *mrežasta ali točkasta razpoka v povrhnjici lišajske steljke za izmenjavo plinov, ki je ne obdaja posebna plast glivnih hif* **S:** nëpráva dihálna jámica **PRIM.:** ciféla

ang.: pseudocyphella n

nem.: Pseudocyphelle f

pseudocyphella

psévdociklični fótoelektrónski transpórt -ega -ega -a m fiziol. *fótoelektrónski transport elektronov, ki poteka ob popolnoma reduciranih NADP+ in fotosistemu I, zato elektroni od feredoksina prehajajo h kisiku, pri čemer nastaja samo ATP* **S:** Melerjeva reakcija **PRIM.:** ciklični fótoelektrónski transpórt, nëciklični fótoelektrónski transpórt

ang.: pseudocyclic electron transport n

nem.: pseudozyklischer Elektronentransport m

psévdocistída -e ž mikol. *nitasta ali na konceh zašiljena, cistidi podobna hifa, ki vsebuje oljne kapljice*

ang.: pseudocystidium n

nem.: Pseudozystide f

lat.: pseudocystidium n

psévdodiblástična spóra -e -e ž lihen. *askospóra, ki je zaradi dveh oljnih kapljic na polih videti dvocelična*

ang.: pseudodiblastic spore n

nem.: pseudodiblastische Spore f

psévdodrópa -e ž organ. → večkárpelni koččičasti plód

psévdofilamént -a m algol. *niz celic ali kolonij, ki niso razločno povezane v fiziološko enoto, tako da ne predstavljajo fiziološkega osebka*

ang.: pseudofilament n

nem.: Pseudofilament n

psévdogamija -e ž 1. razmn. *agamospermija, pri kateri je za uspešen razvoj nespolno nastalega embria potrebna oprášitev in oploditev jeder endosperma s spermalno celico* **PRIM.:** apogamija, gametofitska agamospermija, sporofitska agamospermija

ang.: pseudogamy n

nem.: Pseudogamie f

2. mikol. → somatogamija

psévdoglêj -a m ekol., ped. *hidromorfna tla v območjih z vsaj enim izrazito vlažnim in izrazito suhim letnim obdobjem, zaradi česar v B-horizontu poteka psevdoglejevanje* **PRIM.:** glêj, šótna tlá

ang.: pseudogley n

nem.: Pseudogley-Boden m

psévdokárp -a m organ. *plod, ki se razvije iz plodnice in drugih delov cveta, socvetja, npr. iz cvetišča pri birnih plodovih*

ang.: false fruit n, pseudocarp n

nem.: Pseudokarp n, Scheinfrucht f

lat.: pseudocarpium n

psévdokopulacijski cvét -ega -a m organ., razmn. cvet, ki je po videzu, vonju, otipu podoben samicam nekaterih vrst žuželk, s čimer privablja samce, ki se skušajo z njim pariti, pri tem pa cvet opravi, npr. pri mačjem ušesu (*Ophrys*)

ang.: pseudocopulatio flower n

nem.: Sexualtäuschungsblüte f

psévdokrasinucelátna seménska zasnôva

-e -e -e ž organ. semenska zasnova, pri kateri se epidermalna celica nucela deli periklino, pri čemer nastane nucelna kapa **PRIM.:** krasinucelátna seménska zasnôva, tenuinucelátna seménska zasnôva

ang.: pseudocrassinucellate ovule n

nem.: pseudocrassinucellate Samenanlage f

psévdomákija -e ž biogeogr., fitocen. vednozelená sklerofilna grmovná vegetácija v submediteranskih egejskih predelih, nastala z degradácijo listopadnih gozdov, v kateri prevladuje zlasti vrsta hrasta *Quercus coccifera*

ang.: pseudomaquis n

nem.: Pseudomacchie f

psévdomicélij -a m mikol. rahlo združene skupine celic v obliki verižice pri nekaterih kvasovkah /*Endomycetes*/, npr. pri rodu *Candida*, *Dekkera*, *Brettanomyces*

ang.: pseudomycelium n

nem.: Pseudomyzel n

psévdomíkxa -e ž 1. razmn. → agamospermija

2. mikol. → somatogamija

psévdomureín -a m cit. peptidoglikan, ki gradi celične stene arhej (*Archaea*)

ang.: pseudomurein n

nem.: Pseudomurein n

psévdooglejánje -a s ekol., ped. izmenjevanje redukcijskih in oksidacijskih procesov zaradi občasnega anaerobnega stanja ob krajšem ali daljšem zalitju z vodo, pri čemer nastaja talni horizont z značilno sivkasto, rjavkasto barvo

ang.: pseudogleying n

nem.: Pseudogleyung f

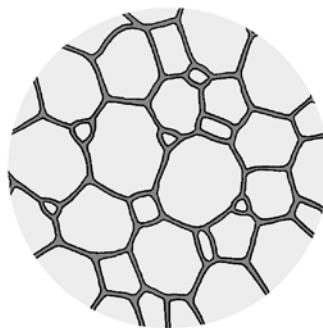
psévdoparenhím -a m 1. mikol. splet hif, v katerem posameznih hif ni mogoče razločiti, zato ima na prečnem prerezu videz parenhima

ang.: pseudoparenchyma n

nem.: Pseudoparenchym n

lat.: pseudoparenchyma n

2. lihen. → páraplektenhím

psévdoparenhím

psévdoperídij -a m mikol. kožasta tvorba, nastala iz degeneriranih eciospor, ki določa obliko eciju pri rjah (*Pucciniales*)

ang.: pseudoperidium n

nem.: Pseudoperidie f

lat.: pseudoperidium n

psévdoplazmódij -a m mikol. → agregacijski plazmódij

psévdopodécij -a m lihen. podeciju podobne spolne strukture pri rodu *Stereocaulon*

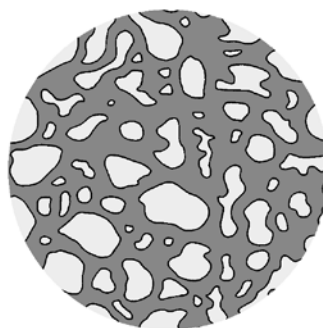
ang.: pseudopodetium n

nem.: Pseudopodetium n

psévdoprozenhím -a m mikol., lihen. iz podaljšanih celic zgrajeno celičje v steljkah lišajev, gliv in alg, ki je po zgradbi podobno prozenhimu višjih rastlin

ang.: pseudoprosenchyma n

nem.: Pseudoprosenchym n

psévdoprozenhím

psévdosklerócij -a m mikol. votli sklerocij nekaterih gliv, ki vsebuje tudi zemljo in rastlinska tkiva, npr. pri rodovih *Cenococcus*, *Botryotinia*, *Polyporus*

- ang.: pseudosclerotium n
nem.: Pseudosclerotium n
lat.: pseudosclerotium n
- psévdstípula** -e ž **organ.** vsak od dveh spodnjih lističev pernato deljenih listov, ki sta lahko odmaknjena od ostalih lističev, zato sta videti kot prilista, npr. pri navadni nokoti (*Lotus corniculatus*), kobeji (*Cobaea scandens*) **S:** páprilíst
ang.: pseudostipule n
nem.: Pseudostipel m
- psévdostróma** -e ž **mikol.** stroma, ki je sestavljena iz steljke in ostankov tkiva gostitelja
ang.: pseudostroma n
nem.: Pseudostroma n
lat.: pseudostroma n
- psévdotécij** -a m **mikol.** kroglast ali hruškast, po razvoju askokolarni askom z enim lokulom ali več lokuli s po več aski, ki se odpre z nastankom pore ali z razpadom temenskega dela askoma, npr. pri družinah *Dothideaceae*, *Dothioraceae*, *Meliolaceae*
ang.: pseudothecium n
nem.: Pseudothezium n
lat.: pseudothecium n
- psévdiviviparija** -e ž **razmn.** pojav, ko v socvetju poleg cvetov nastajajo zarodni brstiči, npr. pri žabjem ločju (*Juncus bufonius*), številnih vrstah luka (*Allium*)
ang.: pseudovivipary n
nem.: Pseudoviviparie f
- PS I** -- -- [peès êna] m neskl. (ang. photosystem I) krat. fiziol. ↔ fótosistém I
- psihofilija** -e ž **ekol.** zoofilija, pri kateri pelod prenašajo dnevni metulji **S:** neutr. psihogamija
PRIM.: kantarofilija, melitofilija, miofilija, mirmekofilija, sfingofilija
ang.: psychophily n
nem.: Psychophilie f
- psihofilni cvét** -ega -a m **organ.** entomofilni cvet, ki ga oprašujejo dnevni metulji, zato ima navadno cevasto podaljšan venec, npr. pri metuljniku (*Buddleja*) **S:** neutr. psihogámni cvét
PRIM.: kantarofilni cvét, melitofilni cvét, miofilni cvét, mirmekofilni cvét, sfingofilni cvét
ang.: psychophilous flower n
nem.: psychophile Blüte f, Tagfalterblüte f
- psihogamija** -e ž **ekol.**, neutr. → psihofilija
- psihogámni cvét** -ega -a m **organ.**, neutr. → psihofilni cvét
- psihrofit** -a m **fiziol.**, **ekol.** rastlina, ki je prilagojena fiziološki suši na rastiščih z nizkimi temperaturami tal
ang.: psychrophyte n
nem.: Psychrophyt m
- PS II** -- -- [peès dvé] m neskl. (ang. photosystem II) krat. fiziol. ↔ fótosistém II
- psilátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z gladko, neskulpturirano površino
ang.: psilate pollen n
nem.: psilater Pollen m
- psilocibín** -a m **mikol.** mikotoksin nekaterih gliv, npr. v karibski gologlavki (*Psilocybe cubensis*), zašiljeni gologlavki (*Psilocybe semilanceata*), ki pri ljudeh povzroča halucinacije, evforijo
ang.: psilocybin n
nem.: Psilocybin n
- PSP-toksín** -a [peespé] m (ang. paralytic shellfish poison) **biokem.**, **algol.** nevrotoksin, ki ga tvorijo različne vrste morskih in sladkovodnih ognjenih alg (*Dinophyta*), cianobakterij (*Cyanobacteriota*) in ki po prehranski verigi prehaja preko školjk do ljudi, pri katerih povzroča zastrupitve
ang.: paralytic shellfish poisoning n, PSP toxin n
nem.: paralitisches Muschelgift n
- ptíkša** -e ž **organ.** zvitost, prepognjenost ali nagubanost listne ploskve posameznega nedoraslega lista **GL.:** ovita ptíkša, plóška ptíkša, pólžasta ptíkša, prepógnjena ptíkša, spodvíta ptíkša, uvíta ptíkša, zgúbana ptíkša
ang.: ptyxis n
nem.: Blattentfaltung f
- púferska kapacitéta vóde** -e -e -- ž **ekol.** → izravnálna kapacitéta vóde
- pulvinátna stéljka** -e -e ž **lihen.** lišajška steljka, prekrita z majhnimi izrastki, ki ji dajejo prašnat videz
ang.: pulvinate thallus n
nem.: pulvinater Thallus m, pulvinates Lager n
- pulvinoid** -a m **organ.** odebeljena struktura na listnem dnu, v bližini stebelnega nodija, ki omogoča nepovratno gibanje lista, stebela zaradi rasti, npr. nepovratno obračanje listov nekaterih vrst proti svetlobi, dvig poleglih

stebel nekaterih vrst trav **PRIM.:** pulvínus
PRIM. ŠE: listna blazinica, stebelna blazinica
ang.: pulvinoid n
nem.: Pulvinoid n

pulvínus -a m **organ.** *odebeljena struktura na dnu lista, lističa, v bližini stebelnega nodija, ki omogoča povratno gibanje lista, lističa, stebela zaradi sprememb turgorskega tlaka, npr. zgibanje listov, lističev pri sramežljivi mimozi (Mimosa pudica)* **PRIM.:** pulvinoid
PRIM. ŠE: listna blazinica, stebelna blazinica
ang.: pulvinus n
nem.: Pulvinus n
lat.: pulvinus m

purínski alkaloidi -ih -ov m mn. **biokem.** *alkalo-idi s purinskim obročem, značilni za kavovec (Coffea), čajevac (Camellia sinensis), ki imajo poživiljajoči učinek, npr. kofein, teofilin, teobromin* **PRIM.:** izokinolínski alkaloidi, kinolínski alkaloidi, kinolizidínski alkaloidi, piperidínski alkaloidi, pirolizidínski alkaloidi, terpenoidno-indólni alkaloidi, tropánski alkaloidi
ang.: purine alkaloids n pl.
nem.: Purinalkaloide n pl.

pústa -e ž (madž. puszta) **biogeogr., fitocen.** *pretežno traviščni predeli v sušnejših nižinskih območjih Madžarske s stepskim rastlinstvom na peščenih tleh in s slanoljubnim na zaslanjenih glinastih tleh, nastalih iz nekdanjih*

močvirij, močvirnih gozdov **PRIM.:** gózdna stépa, súha stépa, trávniška stépa
ang.: puszta n
nem.: Puszta f

pustél -a m **lihen.** *različno oblikovani izrastki steljke, ki so podobni npr. bradavici, blazinici*
nem.: Pustel f

puščičasti líst -ega -a m **organ.** *list s puščici podobno listno ploskvijo, ki ima ob peclju dva nazaj ukrivljena roglja, npr. pri navadni streliši (Sagittaria sagittifolia)*
ang.: sagittate leaf n
nem.: pfeilförmiges Blatt n
lat.: folium sagittatum n

puščičasto dnó listne plóskve -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve, ki ga tvorita dve nazaj štrleči koničasti krpi, npr. pri listih streluše (Sagittaria)*
ang.: sagittate leaf lamina base n
nem.: pfeilförmiger Blattspreitengrund m
lat.: basis folii sagittata f

púšica -e ž **briol.** *vrhnji, razširjeni del sporofita mahov /Bryophyta/, sestavljen iz teke in vratu, v katerem nastajajo trosi, pri jetrenjakih (Marchantiophytina) tudi elatere* **S:** trosóvnik
GL.: kleistokárpna púšica, stegokárpna púšica
ang.: capsule n
nem.: Kapsel f

Q

Q10 -- -- [kú desét] m neskl. krat. **fiziol., ekol.** ↔ temperatúrni koeficiènt

q-cíkel -kla [kú] m (ang. quinone) **fiziol.** → kinónski cíkel

R

- rábdosklereída** -e ž **hist.** *stebričasta sklereída z debelimi stenami, ki ima za svetlobo prepustno plast, npr. v epidermu semenskih ovojnic pri nekaterih stročnicah (Fabales), slezenovcih (Malvales), krvomočničevkah (Geraniaceae)*
S: malpigijeva celica **PRIM.:** ástrosklereída, brá-hisklereída, mákrosklereída, ósteosklereída, trího-sklereída
ang.: Malpighian cell n
nem.: Malpighische Zelle f, Rhabdosklereide f
- racém** -a m **organ.** → grózd
- racemóžno socvétje** -ega -a s **organ.** → grózdasto socvétje
- radiálna heteroména stéljka** -e -e -e ž **lihen.** *okrogla, oglata ali redkeje sploščena heteroména steljka, v kateri so fotobionti razporejeni pod povrhnjico, značilna za grmičaste lišaje, npr. iz rodov Usnea, Bryoria, Ramalina, Cladonia* **PRIM.:** dorziventrálna heteroména stéljka
ang.: radial heteromeric thallus n
nem.: radial heteromerer Thallus m, radial heteromerer Lager n
- radiálna žíla** -e -e ž **hist.** *dovršena žíla, sestavljena iz osrednjega, na prerezu zvezdasto oblikovanega snopa ksilema, med žarki katerega so snopi floema, značilna za korenine semenk (Spermatophytina)* **GL.:** oligoárhna žíla, poliárhna žíla **PRIM.:** kólateralna žíla, koncéntrična žíla
ang.: radial vascular bundle n
nem.: radiáres Leitbündel n
lat.: vasum radiale n
- radiálni parenhím** -ega -a m **hist.** → parenhím stržénovega trakú
- radiálnosimétrični cvét** -ega -a m **organ.** → zvezdasto simétrični cvét
- radikácija** -e ž **organ.** *vrstno značilna rast, razrast koreninskega sistema*
ang.: radication n, rooting n
nem.: Einwurzelung f, Radikation f, Wurzelanordnung f
lat.: radicatio f
- radíkula** -e ž **organ.** *zasnova na bipolarnem embriu semenk (Spermatophytina), iz katere se razvijejo korenine* **S:** koreníča
ang.: radicle n
nem.: Keimwurzel f, Wurzelanlage f
lat.: radícula f
- rádioaktívno** -i ž **ekol.** *lastnost radioaktivnih snovi, da sevajo delce ali energijo, npr. α -sevanje, β -sevanje, γ -sevanje*
ang.: radioactivity n
nem.: Radioaktivität f
- rádionuklíd** -a m **ekol.** *naravni ali umetni radioaktivni element z nestabilnim jedrom, ki seva delce alfa, beta ali gama*
ang.: radionuclide n
nem.: Radionuklid n
- ráfa** -e ž **1. organ.** *grebenasta izboklina na semenu, ki nastane z zrastlejo funikla in ovojnic semenske zasnove pri večini semenk (Spermatophytina), razen pri vrstah, pri katerih se seme razvije iz ortotropne semenske zasnove*
ang.: raphe n
nem.: Raphe f
lat.: rapha f
2. algol. *vzdolžno potekajoča razpoka v celični steni kremenastih alg (Bacillariophyceae) iz reda Pennales, ki jim omogoča gibanje*
ang.: raphe n
nem.: Raphe f
lat.: rapha f
- rafinóza** -e ž **biokem., fiziol.** *oligosaharid, zgrajen iz po ene molekule glukoze, fruktoze in galaktoze, ki je založna ali transportna oblika sladkorja, deluje pa tudi kot zaščitna snov membran*
ang.: raffinose n
nem.: Raffinose f
- ráhis** -a m **1. organ.** → lístno vreténo
2. organ. *os, ki nosi posamezne klaske pri sestavljenem klasu, npr. pri travah (Poaceae)*

- ang.:** rachis n
nem.: Rhachis n
- rāk** rāka m **fitopat.** bolezen rastlin, ki jo povzročajo glive ali bakterije, pri čemer na deblu, vejah nastajajo rakaste tvorbe, npr. kostanjev rak, povzročča ga *Cryphonectria parasitica*, bakterijski ožig koščičarjev, povzročča ga *Pseudomonas morsprunorum*, jablanov rak, povzročča ga *Nectria galligena*
ang.: cancer n
nem.: Krebs n
- rámet** -a m **biol.** vsak posamezni osebek klona, ki se z vegetativnim razmnoževanjem razvije iz matičnega osebka, npr. vsaka od rastlin jagodnjaka (*Fragaria*), nastala z vegetativnim razmnoževanjem s prtljiko **PRIM.:** génet **PRIM. ŠE:** klón
ang.: ramet n
nem.: Ramet m
- ramnóza** -e ž **biokem., fiziol.** enostavni sladkor s šestimi atomi ogljika, ki je sestavina polisaharidov v matriksu celične stene rastlin
ang.: rhamnose n
nem.: Rhamnose f
- ráni lés** -ega lesá m **hist.** na začetku rastnega obdobja nastajajoči les s sorazmerno širokimi lumni trahej, traheid, ki imajo tanjše, manj olesenele stene **S:** pomladanski lés, zgódnji lés **PRIM.:** kásni lés
ang.: early wood n
nem.: Frühholz n
- ranítveni meristém** -ega -a m **hist.** meristem, ki po poškodbi nastane na novo iz celic trajnega, navadno parenhimskega tkiva in tvori kalus **S:** nadoméstni meristém, travmátski meristém **PRIM.:** kálus (1)
ang.: wound meristem n
nem.: Wundmeristem n
- ranítveni parenhím** -ega -a m **hist.** parenhim, ki nastane zaradi mehanske poškodbe tkiva **S:** travmátski parenhím
ang.: traumatic parenchyma n
nem.: Wundparenchym n, Wund-Parenchym n
- ránker** -ja m **ped., ekol.** tla, ki jih sestavljata dobro razviti, temno obarvani humusno-akumulativni horizont in nekarbonatna matična kamnina **PRIM.:** rendzína
ang.: ranker n
nem.: Ranker m
- ranljíva vrsta** -e -e ž **var. nar.** ogrožena rastlinska vrsta, ki uspeva v habitatih, občutljivih za naravne, antropogene vplive **PRIM.:** domnévno izumfla vrsta, izumfla vrsta, kritično prizadéta vrsta, prizadéta vrsta, rédka vrsta
ang.: vulnerable species n
nem.: potentiell gefährdete Art f
- ráno líčje** -ega -a s **hist.** líčje, ki nastaja v branki sekundarne skorje v začetku rastne sezone **PRIM.:** kásno líčje
ang.: early bast n
nem.: Frühbast m
- rása** -e ž **mikrobiol., biotehn.** skupina osebkov znotraj vrste, ki so morfološko enaki, razlikujejo pa se v določenih kultivacijskih, biokemičnih, patogenih znakih
ang.: race n
nem.: Rasse f
- rást** rásti ž **fiziol., morfol.** nepovratno povečevanje mase, velikosti organizma ali njegovih delov z delitvijo in večanjem celic **GL.:** celična rást **GL. ŠE:** debelítev, dolžinska rást, vršna rást
ang.: growth n
nem.: Wachstum n
lat.: accrescentia f
- rastíšče** -a s **ekol.** živiljenjski prostor posamezne rastline, ki ga opredeljujejo specifični okoljski dejavniki **PRIM.:** biotóp, habitát
ang.: habitat n
nem.: Standort m
- rastlína** -e ž navadno mnogocelični, pritrjeni, fotoavtotrofni evkariontski organizem, ki ima celulozne celične stene, plastide, nima pa živčevja in čutil
ang.: plant n
nem.: Pflanze f
- rastlína brez patogénov** -e -- -- ž **biotehn.** rastlina, pri kateri se s specifičnimi testi ugotovi, da je brez patogenov
ang.: disease-free plant n
nem.: krankheitfreie Pflanze f
- rastlína C₁** -e -- [ceéna] ž gl. C₁-rastlína
rastlína C₃ -e -- [cetří] ž gl. C₃-rastlína
rastlína C₄ -e -- [ceštíri] ž gl. C₄-rastlína
rastlína CAM -e -- [kám] in [ceaèm] ž gl. CAM-rastlína
- rastlinojéd** -a m **ekol.** žival, ki se hrani z rastlinami **S:** herbivór
ang.: herbivore n

- nem.: Herbivore m, Pflanzenfresser m
- rastlinska biómása** -e -e ž ekol. *masa vseh rastlin na določeni površini, izražena kot teža suhe snovi na enoto površine* S: fitomása
ang.: phytomass n
nem.: Phytomasse f
- rastlinska bolézen** -e -zni ž fiziol. *stanje rastline zaradi okužbe z določenimi mikroorganizmi, ki povzročajo poškodbe ali odmrtnje*
ang.: plant disease n
nem.: Pflanzenkrankheit f
- rastlinska célica** -e -e ž cit. *osnovna gradbena, funkcionalna enota rastlin, ki jo navadno sestavlja s celulozno celično steno obdan protoplast z enim jedrom ali več jedri, plastidi in navadno veliko vakuolo ter drugimi organeli*
ang.: plant cell n
nem.: Pflanzenzelle f
lat.: cellula plantae f
- rastlinska čistilna napráva** -e -e -e ž ekol. *čistilna naprava za čiščenje zlasti kompleksnih komunalnih odpadkov, izcedkov iz deponij z uporabo rastlin, ki so sposobne vezati, razgraditi škodljive snovi, npr. trst (*Phragmites australis*), vodna hijacinta (*Eichhornia crassipes*), potopljeni hidrofiti*
ang.: plant cleaning device n
nem.: Pflanzenputzgerät n
- rastlinska vrsta** -e -e ž sist. ↔ vrsta
- rastlinska združba** -e -e ž fitocen. ↔ združba
- rastlinski hormón** -ega -a m fiziol. ↔ hormón
- rastlinski pás** -ega pasú m fitogeogr., fitocen. *horizontalno potekajoči pas na Zemljinem površju z značilnim rastlinstvom, podnebjem* GL.: árktični rastlinski pás, boreálni rastlinski pás, meridionálni rastlinski pás, súbmeridionálni rastlinski pás, súbtropski rastlinski pás, temperátni rastlinski pás, trópski rastlinski pás
ang.: floral zone n
nem.: Florenzzone f
- rastlínstvo** -a s fitocen. *flora in vegetacija določene območja, regije, države, celine*
ang.: plants world n
nem.: Pflanzenwelt f
- râstna cóna** -e -e ž fiziol. *del organa, npr. korenine, stebila, lista, v katerem potekajo rast, delitev celic, ekspanzijska rast*
ang.: growing zone n, growth zone n
nem.: Wachstumszone f
- râstna cóna koreníne** -e -e -- ž organ. *del korenine, ki raste v dolžino, sestavljen iz rastnega vršička in območja z dolžinsko rastjo celic neposredno za njim* PRIM.: absorpcijska cóna koreníne, prevájalna cóna koreníne
ang.: root growing zone n
nem.: Wurzelwachstumszone f
- râstna krívuľja** -e -e ž biol., biotehn. *s krivuljo prikazan časovni potek sprememb v številu organizmov v populaciji*
ang.: growth curve n
nem.: Wachstumskurve f
- râstna períoda** -e -e ž fiziol., ekol. *eno ali več obdobij v vegetacijski sezoni, ko poteka rast*
ang.: growing season n
nem.: Vegetationsperiode f
- râstni regulátor** -ega -ja m fiziol. *snov, ki vpliva na metabolizem, rast in razvoj rastlin* GL.: narávni râstni regulátor, sintétični râstni regulátor GL. ŠE: hormón
ang.: growth regulator n
nem.: Wachstumsregulator m
- râstni stôžec** -ega -žca m organ. *stožčasto oblikovan vršni del pogánjka, korenine, zgrajen iz delečih se in rastočih meristemskih celic, s katerim organ raste*
ang.: growth cone n
nem.: Wachstumskegel m
- râstni vršiček** -ega -čka m organ. *vršni del stebila ali korenine, zgrajen iz meristemskih celic, iz katerega nastajajo primarna tkiva pogánjka, korenine* GL.: râstni vršiček koreníne, râstni vršiček pogánjka GL. ŠE: aktivni râstni vršiček, dormántni râstni vršiček
ang.: growing point n
nem.: Vegetationspunkt m, Wachstumspunkt m
- râstni vršiček koreníne** -ega -čka -- m hist. *vršni del korenine iz meristemskih celic, iz katerega nastajajo primarna tkiva korenine, zaščiten s koreninsko čepico* PRIM.: râstni vršiček pogánjka
ang.: root apex n
nem.: Wurzelscheitel m
- râstni vršiček pogánjka** -ega -čka -- m organ. *vršni del pogánjka, zgrajen iz vršnega meristema in listnih zasnov, iz katerega nastajajo primarna tkiva stebila in listov* S: râstni vršiček stébila PRIM.: râstni vršiček koreníne
ang.: shoot apex n

nem.: Sprossscheitel m, Vegetationskegel m
rátni vršiček stěbla -ega -čka -- m **organ.** → rástni vršiček poganjka
rátno gibanje -ega -a s **fiziol., ekol.** *gibanje, ki ga povzroča neenakomerna rast organa, rastline* **PRIM.:** túrgorsko gibanje
ang.: growth movement n
nem.: Wachstumsbewegung f
rávna listna plôškev -e -e -kve ž **organ.** *listna ploskev, ki je ravná, ploská, neprepognjena, brez posebej izraženega listnega rebra*
ang.: even leaf n, flat leaf n, plane leaf n
nem.: ebene Blattfläche f
lat.: folium planum n
razdeljêni list -ega -a m **organ.** *deljeni list, katerega listna ploskev je razdeljena na krpe, zareze med njimi pa segajo čez polovico ploskve, a ne do listnega rebra, npr. pri ripeči zlatici (*Ranunculus acris*), navadni sladki koreninici (*Polypodium vulgare*)* **GL.:** dlánasto razdeljêni list, pérnato razdeljêni list **PRIM.:** krpáti list, nacépljeni list, razrêzani list
ang.: parted leaf n
nem.: geteiltes Blatt n
lat.: folium divisum n, folium partitum n
razgrádnja -e ž **ekol.** *spreminjanje odmrlih organskih snovi z delovanjem zlasti mikroorganizmov, gliv, nevretenčarjev v mineralne sestavine, ki se nato ponovno vključujejo v kroženje snovi v ekosistemu* **S:** biodegradácia, dekompozícia
ang.: biodegradation n, decomposition n
nem.: Biodegradation f, Dekomposition f
razgrajeválec -lca m **ekol.** *organizem, ki razgrajuje odmrlo organsko snov v mineralne sestavine, s čimer omogoča njihovo ponovno vključevanje v kroženje snovi v ekosistemu* **S:** dekompozitor
ang.: decomposer n
nem.: Zersetzer m
razlícica -e ž **sist.** → varietéta
razlikoválna vrsta -e -e ž **fitocen.** → razlikoválnica
razlikoválnica -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, ki s svojim pojavljanjem nakazuje različnost floristične zgradbe in je podlaga za sintaksonomsko razlikovanje podobnih združb ali nižjih enot v posamezni združbi* **S:** diferencíalna vrsta, razlikoválna vrsta, sintaksonómska

razlikoválnica **GL.:** ekolóška razlikoválnica, geográfska razlikoválnica **PRIM.:** spremljevalka (1), značilnica
ang.: differential species n
nem.: Trennart f
razmáknjena razporedítev listov -e -tve -- ž **organ.** *razporeditev listov na stebelu, pri kateri so zeleni listi zaradi vmesnih nodijev z lusko-listi zelo razmaknjeni, npr. pri vrsti *Dracaena surculosa** **PRIM.:** grúčasta razporedítev listov, raztrésena razporedítev listov, rozétasta razporedítev listov, stréšnikasta razporedítev listov, šópasta razporedítev listov
ang.: remote leaf arrangement n
nem.: entfernte Blattstellung f
lat.: folia remota n
razmérje ekolóške kakóvosti -a -- -- s **K:** **RÉK** **ekol.** *rezultat vrednotenja ekolóške kakovosti voda s fitobentosom, ki je podan kot razmerje med ugotovljeno vrednostjo in referenčno vrednostjo*
ang.: ecological quality ratio n, abb. EQR
nem.: ökologisches Qualitätsverhältnis n
razmnoževálna strategija -e -e ž **ekol.** *način razmnoževanja, ki v določenih okoljskih razmerah rastlini omogoča nadaljevanje vrste*
ang.: reproduction strategy n
nem.: Reproduktionsstrategie f
razmnoževální micélij -ega -a m **mikol.** *micelij različnih oblik, s katerim se gliva vegetativno ali spolno razmnožuje* **S:** reprodukcijski micélij
ang.: reproductive mycelium n
nem.: Fortpflanzungsmyzel n
razmnoževáлно tkívo -ega -a s **hist.** → reprodukcijsko tkívo
razmnoževánje -a s **razmn.** *nastajanje novih osebkov iz nespolnih celic, delov organizma ali z združevanjem spolnih celic, navadno dveh različnih starševskih osebkov* **GL.:** nêspólno razmnoževánje, spólno razmnoževánje
ang.: propagation n, reproduction n
nem.: Fortpflanzung f, Reproduktion f
raznobárvni list -ega -a m **organ.** *list, pri katerem imata zgornja in spodnja stran listne ploskve različna odtenka zelene barve, npr. pri panonskem grahorju (*Lathyrus pannonicus*), lipovcu (*Tilia cordata*), navadni ciklami (*Cyclamen purpurascens*)* **PRIM.:** enakobárvni list

ang.: diversicolourous leaf n
nem.: verschiedenfarbiges Blatt n
lat.: folium discolore n

raznobičkaste álge -ih álg ž mn. **algol., sist.** → heterokontofiti

raznocvétnost -i ž **organ., razmn.** lastnost rastline, da ima posamezni osebek v populaciji samo dvospolne cvetove ali samo moške ali samo ženske cvetove ali tudi dvospolne in moške cvetove ali dvospolne in ženske cvetove, npr. pri srebrnem javorju (*Acer saccharinum*) **S:** poligámnost
ang.: polygamy n
nem.: Polygamie f

raznodómnost -i ž **organ., razmn.** lastnost rastline, da ima posamezni osebek v populaciji dvospolne ali samo moške ali samo ženske cvetove, npr. pri nekaterih populacijah brezstebelne lepnice (*Silene acaulis*), vrsti *Thymelaea hirsuta* **S:** trídómnost, tričíčnost **PRIM.:** dvódómnost, ênodómnost
ang.: trioecy n
nem.: Triözie f

raznotrózne práprotnice -ih -ic ž mn. **bot., sist.** → heterospórne práprotnice

raznovrátost -i ž **organ., razmn.** → heterostilija

razpádni plód -ega plodú m **organ.** suhi zaprti plod, ki ob zrelosti semen razpade na več enosemernih plodičev **GL.:** členasti plód, pókovec **PRIM.:** ôreh
ang.: schizocarp n
nem.: Zerfallfrucht f
lat.: schizocarpium n

razporedítev listov -tve -- ž **organ.** razvrstitev listov na steblo, pri kateri listi zaporednih nodijev zaradi določene dolžine internodijev sestavljajo različno oblikovane skupine **GL.:** grúčasta razporedítev listov, razmáknjena razporedítev listov, raztrésena razporedítev listov, rozétasta razporedítev listov, stréšnikasta razporedítev listov, šópasta razporedítev listov
ang.: leaf arrangement n
nem.: Blattstellung f

razporêjanje asimilátov -a -- s fiziol. → alokácija asimilátov

razpršêni sorálij -ega -a m **lihen.** soralij, katerega površina ni zamejena in ki skupaj z drugimi soraliji nastane na sorediozni steljki **PRIM.:** omejení sorálij

ang.: diffuse soralium n
nem.: unbegrenztes Soral n

rázred razréda m **1. sist.** glavna taksonomska kategorija med deblo in redom, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -opsida, npr. Magnoliopsida, pri algah s končajem -phyceae, npr. Chlorophyceae, pri glivah pa s končajem -mycetes, npr. Agaricomycetes
ang.: class n
nem.: Klasse f
lat.: classis f

2. sintaks. najvišja sintaksonomska kategorija, ki združuje floristično, ekološko in fiziognomsko podobne redove, opredeljena s skupnimi značilnicami, po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana z enim imenom ali dvema imenoma s končajem -etea pri rodovnem imenu npr. Lemnetaea, *Quercus-Fagetea*
ang.: class n
nem.: Klasse f
lat.: classis f

razrêzani líst -ega -a m **organ.** deljeni list, katerega listna ploskev je deljena na krpe, zareze med njimi pa segajo do dna listne ploskve ali do listnega rebra **GL.:** dlánasto razrêzani líst, pérnato razrêzani líst **PRIM.:** krpáti líst, nácépljeni líst, razdeljêni líst
ang.: divided leaf n
nem.: geschchnittenes Blatt n
lat.: folium dissectum n

razšírjanje semén -a -- s ekol. odnašanje semen z rastline, ki poteka z vetrom, vodo, živalmi, človekom, redkeje z eksplozijskimi gibanji **GL.:** anemohoríja, antropohoríja, avtohoríja, hidrohoríja, zoohoríja
ang.: seed dissemination n
nem.: Samenverbreitung f

raztrésena razporedítev listov -e -tve -- ž **organ.** razporedítev listov na steblo, pri kateri so listi zaporednih nodijev zaradi izmenjujočih se dolgih in kratkih internodijev navidezno brez reda razporejeni po steblo, npr. pri nekaterih vrstah škržolice (*Hieracium*) **PRIM.:** grúčasta razporedítev listov, razmáknjena razporedítev listov, rozétasta razporedítev listov, stréšnikasta razporedítev listov, šópasta razporedítev listov
ang.: sparse leaf arrangement n

nem.: vereinzelte Blattstellung f

lat.: folia sparsa n

raztréseno porózni lés -- -ega lesá m **hist.** *les*, pri katerem so na prečnem prerezu traheje približno enako velike in enakomerno razporejene v braniki **S:** difúzno porózni lés **PRIM.:** vênčasto porózni lés

ang.: diffuse-porous wood n

nem.: zerstreutporiges Holz n

razvejéna píknja -e -e ž **cit.**, **hist.** *píknja* s številnimi stranskimi kanali v sekundarni celični steni, značilna za sklereide

ang.: branched pit n

nem.: verzweigter Tüpfel m

razvejéni lásek -ega -ska m **organ.** navadno večcelični lasek, ki ima stranske izrastke, npr. pri lučniku (*Verbascum*) **PRIM.:** nêrazvejéni lásek

ang.: branched hair n

nem.: verzweigtes Haar n

lat.: pilus ramosus m

razvój -ôja m **fiziol.** kvalitativno spreminjanje celic, tkiv, organov, organizmov, pri katerem ti prehajajo iz prejšnje oblike, funkcije v novo obliko, funkcijo

ang.: development n

nem.: Entwicklung f

razvójna stôpnja -e -e ž **sist.** skupina organizmov, opredeljena z upoštevanjem morfoloških znakov, pogosto tudi načina življenja, ne glede na filogenetske povezave med njimi, ki se pogosto uporablja v sistemih razvrščanja zaradi praktičnih vidikov, npr. bičkarji /*Flagellata*/, dvokaličnice /*Dicotyledonae*/

ang.: developmental level n

nem.: Entwicklungsstufe f

razvójni cênter rodú -ega -tra -- m **fitogeogr.** → genétski cênter rodú

razvójno drevó -ega -ésa s **sist.** → filogenétsko drevó

rdéča plíma -e -e ž **algol.** cvetenje morskoga fitoplanktona, ki ga sestavljajo različne alge, pogosto toksične ognjene alge (*Dinophyta*), cianobakterije (*Cyanobacteriota*), zaradi katerih se voda različno obarva

ang.: red tide n

nem.: rote Flut f

rdéče álge -ih álǵ ž mn. (Rhodobionta) **algol.**, **sist.** podkraljestvo fotoavtotrofnih evkariontov (*Eukarya*), ki obsega večcelične alge, najpogosteje

z nitasto organizacijsko stopnjo, večinoma pritrjene na podlago, navadno morske, rdeče obarvane zaradi fikoeritrinov, fikocianinov v rodoplastih, vsebujejo še klorofil a, alfa-karoten in betakaroten, med ksantofili predvsem lutein, zeaksantin, imajo floridejski škrob kot založno snov, večplastna celična stena je zunaj celulozna, znotraj pektinska, razmnožujejo se nespolno in spolno, pogosto s pojavljanjem dodatne sporofitske generacije **S:** rodofiti

ang.: red algae n pl.

nem.: Rotalgen f pl.

rdéci seznam -ega -áma m **var. nar.** seznam rastlinskih vrst določenega območja, regije, države, razvrščenih v kategorije glede na oceno dejanske ali potencialne ogroženosti

ang.: Red list n

nem.: Rote Liste f

reakcija tál -e -- ž **ped.**, **ekol.** stopnja kislosti ali alkalnosti tal, izražena z vrednostjo pH **PRIM. ŠE:** aktivna kislost tál

ang.: soil pH n

nem.: Boden pH n

reakcijska cóna -e -e ž **hist.** plast celic v beljavi in v sekundarni skorji, v kateri nastane odziv na poškodbe, infekcije

ang.: reaction zone n

nem.: Reaktionszone f

reakcijski cênter -ega -tra m **fiziol.** centralni del v fotosistemih I in II, ki ga sestavljajo molekule klorofila a, vezane na proteine, kjer poteka prenos vzbujenega elektrona na prejemnik v fotoelektronski transportni verigi

ang.: reaction centre n

nem.: Reaktionszentrum n

reakcijski lés -ega lesá m **hist.** *les* z značilno zgradbo, ki nastaja pri listavcih kot tenzijski les na zgornji strani vej ali nagnjenih debel, pri iglavcih pa kot kompresijski les na spodnji strani vej ali nagnjenih debel **GL.:** kompresijski lés, ténzijski lés

ang.: reaction wood n

nem.: Reaktionsholz n

realna fótosintéza -e -e ž **fiziol.**, **ekol.** → brúto fótosintéza

recéntni areál -ega -a m **fitogeogr.** areal določenega rastlinskega taksona v sedanosti **PRIM.:** fosílني areál

ang.: recent area n

- nem.:** rezentes Areal n
- receptákel** -kla m **1. organ.** → cvetiščé
- 2. mikol.** *raztegljivi del gasterotecija pri redu Phallales, ki predre peridij in dvigne maso spor, da jih muhe lahko raznašajo*
- ang.:** receptacle n
- nem.:** Receptaculum n
- lat.:** receptaculum n
- 3. mikol.** *struktura, ki nosi himenij*
- ang.:** receptacle n
- nem.:** Receptaculum n
- lat.:** receptaculum n
- 4. lihen.** *plast urejenih sterilnih hif različnega nastanka, ki obdaja trosovnico v askomu*
- ang.:** receptacle n
- nem.:** Receptaculum n
- lat.:** receptaculum n
- recesívni znák** -ega -a m **gen.** *fenotipsko stanje gensko določenega znaka, ki se v organizmu izrazi samo, kadar je v homozigotnem stanju, v heterozigotnem stanju z dominantnim znakom pa ostane prikrit PRIM.:* dominantni znák
- ang.:** recessive trait n
- nem.:** rezessives Merkmal n
- réd** -a m **1. sist.** *glavna taksonomska kategorija med razredom in družino, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -ales, npr. Asterales*
- ang.:** order n
- nem.:** Ordnung f
- lat.:** ordo m
- 2. sintaks.** *sintaksonomska kategorija med razredom in zvezo, ki vključuje floristično in ekološko podobne zveze s skupnimi, za ta sintakson značilnimi vrstami, po mednarodnem kodeksu fitocenološke nomenklature poimenovana po eni ali dveh vrstah z dodanim končajem -etalia pri rodovnem imenu, npr. bukovi gozdovi (Fagetalia sylvaticae), združbe razpok starih zidov (Tortulo-Cymbalarietalia)*
- ang.:** order n
- nem.:** Ordnung f
- lat.:** ordo m
- rédka vrsta** -e -e ž **var. nar.** *ogrožena rastlinska vrsta, ki uspeva sicer v stabilnih habitatih, vendar je potencialno ogrožena zaradi redkih nahajališč PRIM.:* domnévno izumrla vrsta, izumrla vrsta, kritično prizadéta vrsta, prizadéta vrsta, ranljiva vrsta
- ang.:** rare species n
- nem.:** seltene Art f
- rédoks potenciál** -- -a m **kem., ekol.** *kvantitativna mera za sposobnost spojine ali sistema za sprejemanje, oddajanje elektronov, za njuno oksidacijsko in redukcijsko sposobnost*
- PRIM.:** rédoks potenciál tál
- ang.:** redox potential n
- nem.:** Oxidations-Reduktionspotenzial n, Redoxpotenzial n
- redukcijska delítev** -e -tve ž **cit., gen.** → mejóza
- reduktívni pentózezfosfátni cíkel** -ega -ega -kla m **fiziol.** → fótosintézne ogljikove reakcije
- reduplikátni líst** -ega -a m **organ.** *list, katerega listna ploskev ali lističi so vzdolž listnega rebra prepognjeni navzdol v obliki črke A, npr. pri pritikavi žumari (Chamaerops humilis)*
- PRIM.:** induplikátni líst
- ang.:** reduplicate leaf n
- nem.:** reduplikatives Blatt n
- lat.:** folium reduplicativum n
- refúgij** -a m **fitogeogr.** *območje z ugodnejšimi podnebnimi razmerami, na katero so se toploljubnejše rastlinske vrste naselile v glacialih*
- ang.:** refugium n
- nem.:** Refugium n
- regenerácija** -e ž **1. biol.** *obnovitev tkiv, organov iz na novo nastalega meristema po poškodbi ali izgubi organa*
- ang.:** regeneration n
- nem.:** Erneuerung f, Regeneration f
- 2. biotehn.** *razvoj organov, npr. korenin, poganjkov, iz tkiv, gojenih in vitro*
- ang.:** regeneration n
- nem.:** Erneuerung f, Regeneration f
- regeneracijska krpica** -e -e ž **lihen.** *krpica, ki zraste na robu poškodovane lišajske steljke*
- PRIM.:** adventívna krpica
- ang.:** regeneration lobe n
- nem.:** Regenerationslobus m
- regeneracijski izídij** -ega -a m **lihen.** *izidij, ki zraste iz lišajske steljke po poškodbi*
- ang.:** regeneration isidium n
- nem.:** Regenerationsisidium n
- régijski párk** -ega -a m **var. nar.** *širše zavarovano območje, ki ga sestavljajo regijsko značilni ekosistemi, predeli prvobitne narave z naravnimi vrednotami in krajina, nastala z naravo*

usklajenim človekovim delovanjem, npr. Kozjanski park, Regijski park Škocjanske jame, Notranjski regijski park PRIM.: krajinski park, národní párk

ang.: region park n

nem.: Regionspark m

regionalna značilnica -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, vezana na določeno združbo v večjem delu njenega areala, kjer jo nakazuje, označuje PRIM.:* absolutna značilnica, lokalna značilnica

ang.: regional character species n

nem.: regionale Charakterart f

regresivna sukcesija -e -e ž **fitocen.** *razvoj vegetacije v procesu sukcesije v stopnje, ki se oddaljujejo od končne, klimaksne stopnje, npr. spreminjanje gozda v travišča, ogolitive gozda zaradi vetroloma, snegoloma, zamočvirjanja PRIM.:* progresivna sukcesija

ang.: regressive succession n

nem.: regressive Sukzession f

regresivni areál -ega -a m **fitogeogr.** *areal določenega rastlinskega taksona, ki se manjša PRIM.:* regresivni areál

ang.: regressive area n

nem.: regressives Areal n

regresivni blastokonidij -ega -a m **mikol.** *blastokonidij, ki nastane enteroblastično v bazipetalnem zaporedju na vrhu konidiogene celice, npr. pri rodu Trichothecium*

ang.: retrogressive blastoconidium n

nem.: regressive Blastokonidie f

rèjuvenizácija -e ž **biotehn.** → pomladítev

RÉK RÉK-a m krat. **ekol.** → razmérje ekolóške kakovosti

rekalcitrántno séme -ega seména s **organ.** *seme brez odpornosti za izsušitev, ki navadno propade, če se količina vode v njem zmanjša na vrednost med 12 % in 31 %, npr. pri hrastu (Quercus), bukvi (Fagus)*

ang.: recalcitrant seed n

rèkavlescénca -e ž **organ.** *kongenitalna zraslost spodnjega dela stranskega poganjka s krovnim listom ali predlistom, zaradi česar poganjek izrašča iz listne ploskve, npr. socvetja pri lipi (Tilia)*

ang.: recaulescence n

nem.: Rekauleszenz f

rèkombinácija -e ž **cit., gen.** *izmenjava DNK*

med homolognimi kromosomi v profazi prve mejotične delitve, ko poteka parjenje in prekrížanje homolognih kromosomov S: crossing-over

ang.: crossing-over n, recombination n

nem.: Rekombination f

rèkombinántni proteín -ega -a m **biotehn.** *protein, ki ga tvorita rastlina ali gliva z biotehnološko vgrajenim delom dednine gensko nesorodnega organizma, npr. encim fitaza iz glive Aspergillus niger v transgenem tobaku, rižu, siriščni encim kimozin, ki sicer nastaja v želodcu telet, pridobljen s kvasovko Saccharomyces cerevisiae S:* heterológni proteín

ang.: recombinant protein n

nem.: rekombinantes Protein n

reksigéni intercelulár -ega -ja m **cit.** *intercelular, ki nastane z raztrganjem celic zaradi rasti obrobni tkiv, navadno napolnjen s plini, npr. v votlih steblih ali votlih listih PRIM.:* lizogéni intercelulár, shizogéni intercelulár

ang.: rhexigenous intercellular space n

nem.: rhexigene Interzellulare f

rèlatívna pokróvnost -e -i ž **fitocen.** *delež pokrovnosti posamezne rastlinske vrste, ki raste na popisni površini združbe S:* rélatívno zastíranje **PRIM.: absolutna pokróvnost**

ang.: relative basal area n

nem.: relativer Deckungsgrad m

rèlatívna prevájalna površína -e -e ž **ekol.** *razmerje med prevajalno površino in površino oziroma maso transpirirajočih organov, ki skozi njo pridobivajo vodo*

ang.: relative conducting area n

nem.: relative Leitungsfäche f

rèlatívna vsébnost vóde -e -i -- ž **ekol.** *razmerje med dejansko količino vode v rastlini in med maksimalno možno količino vode v njej, izraženo v odstotkih PRIM.:* hidratúra

ang.: relative water content n

nem.: Wassersättigungsgrad m

rèlatívna zračna vlága -e -e -e ž **meteor., ekol.** *razmerje med dejansko absolutno zračno vlago in nasičeno absolutno zračno vlago, izraženo v odstotkih PRIM.:* absolutna zračna vlága

ang.: relative air humidity n

nem.: relative Luftfeuchtigkeit f

rèlatívno zastíranje -ega -a s **fitocen.** → rélatívna pokróvnost

- relik** -a m **fitogeogr.** *rastlinski takson, značilen za pretekla geološka obdobja, pogosto brez še živečih sorodnih vrst, ki se v sedanosti ohranja navadno le na posameznih ožjih območjih* **GL.:** glaciálni relik, kserotêrmni relik, terciárni relik, termofilni relik
ang.: relict n
nem.: Relikt n
lat.: relictum n
- reliktni areál** -ega -a m **fitogeogr.** *ostanek fosilnega areala v sedanosti*
ang.: relict area n
nem.: Reliktareal n
- renaturácija okólja** -e -- ž **ekol.** *vzpostavitev prvotnega, prvotnemu podobnega naravnega stanja, značilnosti na degradiranih delih narave, krajine, npr. ozelenitev cestnih brežin, vrnitev melioriranih vodotokov v naravno stanje*
ang.: environment renaturation n
nem.: Umweltrenaturierung f
- rendzína** -e ž **ped., ekol.** *tla, ki jih sestavlja dobro razviti temno obarvani humusno-akumulativni horizont in karbonatna matična kamnina* **PRIM.:** ränker
ang.: rendzina n
nem.: Rendzina f
- reofit** -a m **ekol.** *hidrofit, ki uspeva v hitro tekočih vodah* **PRIM.:** limnofit
ang.: rheophyte n
nem.: Rheophyt m
lat.: rheophyton n
- repáti lístni vrh** -ega -ega -a m **organ.** *podaljšan vrh listne ploskve, ki spominja na rep, npr. pri listih svetega gumovca (*Ficus religiosa*)*
ang.: caudate leaf apex n
nem.: geschwänzte Blattspitze f
lat.: apex folii caudatus m
- reprodukcijski micélij** -ega -a m **mikol.** → razmnoževálni micélij
- reprodukcijsko tkívo** -ega -a s **hist.** *trajno tkívo, v katerem nastajajo spolne ali nespolne razmnoževalne strukture* **S:** razmnoževálno tkívo
ang.: reproductive tissue n
nem.: Reproduktionsgewebe n
- reproduktívna hífa** -e -e ž **mikol.** *hífa, v kateri poteka razmnoževanje*
ang.: reproductive hypha n
nem.: Fortpflanzungshyphe f
- resáa** -e ž **organ.** *tog, ščetinast izrastek listnega rebra, zlasti pri plevah trav (*Poaceae*)*
ang.: awn n, bristle n
nem.: Granne f
lat.: arista f
- résasti lístni rób** -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima dolge, ozke, vzporedne in pravokotno štrleče zobce*
ang.: fimbriate leaf margin n
nem.: bewimperter Blattrand m, gefranster Blattrand m
lat.: margo folii fimbriata f
- résasti lístni vrh** -ega -ega -a m **organ.** *vrh listne ploskve, ki se končuje z dolgo, togo reso, npr. pri plevah nekaterih trav (*Poaceae*)* **S:** osinasti listni vrh
ang.: aristate leaf apex n, awned leaf apex n, bristled leaf apex n
nem.: begrannte Blattspitze f, grannige Blattspitze f
lat.: apex folii aristatus m
- resáva** -e ž **biogeogr., fitocen.** *vegetacija, ki ji na območjih pod gozdno mejo daje značilni videz prevladovanje jesenske vrese (*Calluna vulgaris*), v alpskem pasu pritlikave vresnice, npr. iz rodov alpska azaleja (*Loiseleuria*), gornik (*Arctostaphylos*), kopišnica (*Vaccinium*), velesa (*Dryas*)* **GL.:** atlántska resáva, páramo, visokogórska resáva
ang.: heathland n
nem.: Heide f
- resonánčni prenòs** -ega -ôsa m **fiziol.** *prenos energije med molekulami z valovanjem, npr. svetlobne energije med molekulami asimilacijskih barvil v tilakoidni membrani* **GL.:** hítri delokalizírani resonánčni prenòs, zakasnjèni resonánčni prenòs
ang.: resonance transfer n
nem.: Resonanztransfer m, Resonanzübertragung f
- respirácija** -e ž **fiziol.** → dihanje
- respiracijski kvócient** -ega -a m **ekol.** *razmerje med izločenim ogljikovim dioksidom in absorbiranim kisikom pri dihanju*
ang.: respiratory quotient n
nem.: Atmungsquotient m, respiratorischer Quotient m
- resupinácija** -e ž **organ.** *zasukanje organa, pri*

katerem prvotno priosna stran preide v odosno lego, npr. pri cvetovih kukavičevk (Orchidaceae), listih čemaža (Allium ursinum)

ang.: inversion n, resupination n

nem.: Resupination n

lat.: resupinatio n

resurekcijska rastlina -e -e ž fiziol., ekol. → poikilohidra rastlina

retikul -a m palin. mrežasto skulpturirana površina pelodnega zrna ali troska

ang.: reticulum n

nem.: Retikulum n

lat.: reticulum n

retikulatni pólod -ega pelóda m palin. pelodna zrna z retikuli na površini

ang.: reticulate pollen n

nem.: retikulater Pollen m

revitalizácija okólja -e -- ž ekol. obnovitev določene življenjskega okolja, pri čemer se ponovno vzpostavi ekološko ravnovesje

ang.: environment revitalisation n

nem.: Umweltrevitalisierung f

reviviscéna -e ž fiziol., ekol. obnovitev življenjskih procesov v rastlini, lišaju, glivi po prekinitvi anabioze, ko postanejo življenjske razmere znova ugodne **PRIM.:** anabióza

ang.: reviviscence n, reviviscency n

nem.: Reviviscenz f

revolútna ptíkxa -e -e ž organ. → spodvíta ptíkxa

rezévrni parenhím -ega -a m hist. → zalóžni parenhím

reziduálna upórnost -e -i ž fiziol., ekol. razmere za difuzijo plinov pri prehodu iz intercelularnega sistema skozi celično steno, transport po citoplazmi in razmere za karboksilacijo ogljikovega dioksida v kloroplastu

ang.: residual resistance n

nem.: Restwiderstand m

rezisténa -e ž fiziol., ekol. → odpórnost

réža -e ž 1. hist. epidermalna diferenciacija v povrhnjici listov, stebel, zgrajena iz dveh celic zapiralk, med katerima nastane shizogeni intercelular, ki omogoča izmenjavo plinov med rastlino in ozračjem **S:** listna réža, stóma (1) **GL.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža,

paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža **GL. ŠE:** haplohélična réža, mezoagéna réža, mezoperigéna réža, perigéna réža, sindetohélična réža (sl. str. 379)

ang.: stoma n

nem.: Spaltöffnung f, Stoma f

lat.: stoma n

2. briol. diferenciacija v povrhnjici pušice pri listnatih mahovih (Bryophytina), zgrajena iz dveh celic zapiralk, med katerima je shizogeni intercelular **S: stóma (2) **GL.:** faneropórna réža, kríptopórna réža**

ang.: stoma n

nem.: Spaltöffnung f, Stoma f

réžasta piknja -e -e ž cit., hist. piknja z dolgo, ozko, režasto pikenjsko odprtino

ang.: linear pit n

nem.: Schlitztüpfel m

réžni kompléks -ega -a m hist. celici zapiralki, ki obdajata poro in skupaj s sosednjimi celicami spremljevalkami uravnavata izmenjavo plinov med rastlino in okoljem **S:** stomatárni aparát

ang.: stomatal apparatus n, stomatal complex n

nem.: Spaltöffnungsapparat m

rH -- [erhá] m neskl. krat. kem., ekol. mera za določanje redoks potenciala določenega medija, npr. talne raztopine, vodnega telesa, z lestvico od 0 do 1300, ki temelji na negativnem logaritmu tlaka molekularnega vodika

ang.: relative hydrogen n, abb. rH

riboflavin -a m biokem., fiziol. vodotopni vitamin iz skupine vitaminov kompleksa B, ki je sestavni del flavoproteidov in FAD, sodeluje pa pri presnovi, povezani s pretvorbo energije v celici, npr. pri presnovi beljakovin, maščob in ogljikovih hidratov, biotehnološko se pridobiva z glivami vrst *Eremothecium ashbyi*, *Ashbya gossypii* **S:** vitamín B₂

ang.: riboflavin n

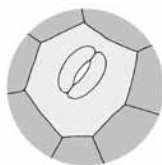
nem.: Riboflavin n

ribonukleínska kislína -e -e ž **K:** RNA, RNK gen., biokem. organska molekula, zgrajena iz sladkorja riboze, organskih baz in ostankov fosforne kisline **GL.:** adenín, citozín, gvanín, uracíl **PRIM.:** deóksiribonukleínska kislína

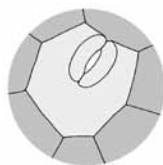
ang.: ribonucleic acid n, abb. RNA

nem.: Ribonukleinsäure f, abb. RNA, abb. RNS

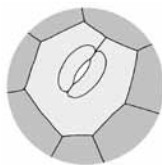
Oblike rež (izt.: reža):

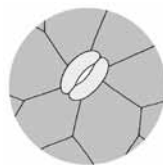
pericitična

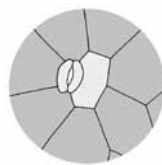
polocitična

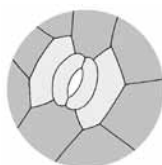
dezmodocitična

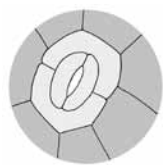
anomocitična

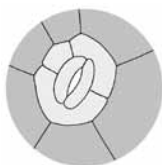
hemiparacitična

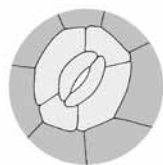
paracitična

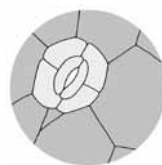
diacitična

anizocitična

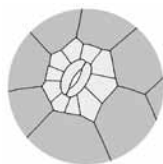
tetracitična

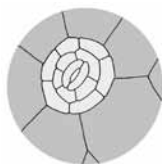
stavrocitična

heksacitična

aktinocitična

ciklocitična

ribonúkleoproteínski kompléks -ega -a m fiziol. *proteínski kompleks z vezanimi ribonukleínskimi kisljinami, npr. mRNK, patogene RNK, majhne molekule RNK, ki se prenaša po floemu*

ang.: ribonucleoprotein complex n

nem.: Ribonukleoproteinkomplex m

ribosóm -a m cit. iz ribonukleínskíh kislín sestavljeni kroglasti organel brez membrane, na katerem poteka sinteza beljakovin

ang.: ribosome n

nem.: Ribosome f

ribosómska RNK -e -- [erenká] ž **K**: rRNA, rRNK gen. ribonukleínska kisljina, sestavina ribosomov, ki jo pri evkariontih (Eukarya) kodirajo geni, vezani na določene kromosome

ang.: ribosomal RNA n, abb. rRNA

nem.: ribosomale-RNA f, abb. rRNA

ribóza -e ž biokem. enostavni sladkor s petimi atomi ogljika, ki je sestavina nukleotidov, RNK

ang.: ribose n

nem.: Ribose f

ribulóza -e ž biokem., fiziol. sladkor s petimi atomi ogljika, ki je prejemnik CO_2 v Calvin-Bensonovem ciklu, vmesni produkt v oksidativnem pentozafosfatnem ciklu

ang.: ribulose n

nem.: Ribulose f

ribulóze bifosfát -- -a m biol., fiziol. fosforilizirana ribuloza, ki je prvi prejemnik CO_2 v Calvin-Bensonovem ciklu, vmesni produkt v oksidativnem pentozefosfatnem ciklu

ang.: ribulose bisphosphate n

nem.: Ribulosediphosphat n

ribulóze bifosfát karboksiláza/oksigenáza -- -e/-e ž biokem., fiziol. encim v kloroplastu, ki kot karboksilaza omogoča vezavo CO_2 z ribuloze bifosfatom, pri čemer nastaneta dve molekuli fosfoglicerata, ali kot oksigenaza sodeluje pri vezavi kisika z ribuloze bifosfatom, pri čemer nastaneta po ena molekula fosfogli-

cerata in fosfoglikolata **S:** rubisco **PRIM.** **ŠE:** fósfoenólpiruvát karboksiláza
ang.: ribulose biphosphate carboxylase/oxygenase n, rubisco n, RuBisCO
nem.: Ribulosediphosphat-Carboxylase/Oxygenase f, Rubisco n

ripídij -a m **organ.** → pahljáčica

riss -a [rís] m **geol., paleopalin.** → ríški glaciál

riss-würm -a [rís vírm] m **geol., paleopalin.** → ríško-würmski interglaciál

ríški glaciál -ega -a m **geol., paleopalin.** na območju Alp *četrti glacial v pleistocenu, od okrog 250.000 let do 120.000 let pred sedanostjo, s prevladujočo iglasto vegetacijo* **S:** riss **PRIM.:** dónavski glaciál, gūnški glaciál, mīndelski glaciál, wūrmski glaciál
ang.: Riss glacial stage n
nem.: Riss n, Riß-Glazial n

ríško-würmski interglaciál -ega -a [vírmski] m **geol., paleopalin.** na območju Alp *interglacial med ríškim in wūrmskim glacialom, od okrog 120.000 let do 100.000 let pred sedanostjo, s pretežno mešanimi hrastovimi gozdovi, Quercetum mixtum, brez bukve* **S:** riss-würm **PRIM.:** dónavsko-gūnški interglaciál, gūnško-mīndelski interglaciál, mīndelsko-ríški interglaciál
ang.: Riss-Würm interglacial stage n
nem.: Riss-Würm n, Riss-Würm Interglazial n

ritidóm -a m **hist.** → terciárna skórja

ritmoekotíp -a m **ekol.** *ekotip, katerega rast in razvoj sta prilagojena spreminjanju podnebni razmer na rastišču med letom* **PRIM.:** edáfski ekotíp, fótoekotíp, kémoekotíp, klimátski ekotíp, temperatúrni ekotíp
ang.: rhythmoeotype n
nem.: Rhythmoökotyp m

rítron -a m **ekol.** *osrednji del vodotoka, kjer je tok navadno hiter; turbulenten, pri čemer poletna temperatura vode ne preseže 20 °C, koncentracija kisika pa je visoka* **PRIM.:** krénon, potámon
ang.: rhithron n
nem.: Rhithron n

rizína -e ž **lihen.** *iz hif zgrajena enostavna ali razrasla nitasta tvorba na spodnji strani steljke listastih lišajev za pritrjevanje na podlago*
ang.: rhizine n

nem.: Rhizine f

rizitín -a m **fiziol.** *fitoaleksin, ki zavira delovanje glivnih hidrolitičnih encimov, s čimer se poveča odpornost rastlin proti glivnim patogenom*
ang.: rhizitin n
nem.: Rhizitin n

rizobéntos -a m **biogeogr., ekol.** *združba ukorenjenih hidrofítov, rastočih v jezeru, stoječem vodnem ekosistemu*
ang.: rhizobenthos n
nem.: Rhizobenthos n

rizóbijjska simbióza -e -e ž **fiziol., ekol.** *bakterijska simbioza med bakterijami iz rodov Rhizobium ali Bradyrhizobium in rastlinami iz družine metuljnic (Fabaceae)* **PRIM.:** aktinoríza, cefalódijjska simbióza, cianobaktérijska simbióza
ang.: rhizobial symbiosis n
nem.: rhizobielle Symbiose f

rizodepozícija -e ž **fiziol.** *izločanje eksudatov, zlasti ogljikovih hidratov iz korenin v rizosfero, ki vplivajo na rast mikroorganizmov, gliv in rast in razvoj osebkov iste rastlinske vrste ali drugih vrst*
ang.: rhizodeposition n
nem.: Rhizodeposition f

rizodêrm -a m **hist.** *primarno krovno tkivo, nastalo iz protoderma, ki pokriva korenino v absorpcijski coni in ima navadno razvite koreninske laske* **PRIM.:** éndodêrm, epidêrm **PRIM.** **ŠE:** eksodêrm
ang.: rhizoderm n, rhizodermis n
nem.: Rhizoderm n, Rhizodermis f, Wurzeloberhaut f
lat.: rhizoderma n, rhizodermis f

rizofiltrácija -e ž **fiziol., ekol.** *odstranjevanje onesnažil iz vode, komunalnih odpadkov z uporabo rastlin, ki onesnažila, npr. težke kovine, absorbirajo ali vežejo na površino korenin* **PRIM.:** fitodegradácija, fitoekstrácija, fitostabilizácija
ang.: rhizofiltration n
nem.: Rhizofiltration f

rizogenéza -e ž **organ., biotehn.** *nastanek in razvoj korenin pri normalni ontogenezi ali v tkivni kulturi* **PRIM.:** kavlogenéza
ang.: rhisogenesis n
nem.: Rhizogenese f, Wurzelbildung f

rizoid -a m **1.** briol., algol. *nitasti izrastek, značilen za nekatere nižje rastline, npr. na gametofitih mahov /Bryophyta/, steljkah alg /Algae/, predkalah praprotnic /Pteridophyta/*

ang.: rhizoid n

nem.: Rhizoid n

lat.: rhizoides n

2. mikol. *koreninici podobna struktura iz razvejenih brezjedrnih hif, npr. pri hitridijah (Chytridiomycota), hifohitridijah (Hyphochytridiomycota), pri rodu Rhizopus*

ang.: rhizoid n

nem.: Rhizoid n

lat.: rhizoides n

rizoidálna célica -e -e ž algol. → bazálna célica

rizoidna stéjka -e -e ž mikol. → rizoídni micélij

rizoídni micélij -ega -a m mikol. *micelij, v katerem iz osrednjega mehurčastega dela z jedrom izraščajo brezjedrne nitke v obliki rizoidov in ki ima prehranjevalno funkcijo pri mnogih hitridiomycetah (Chytridiomycota), hifohitridijah (Hyphochytridiomycota)* **S:** rizoidna stéjka, rizomicélij

ang.: rhizoid mycelium n

nem.: Rhizoidmyzel n

lat.: rhizomycelium n

rizóm -a m organ. → korenika

rizomicélij -a m mikol. → rizoídni micélij

rizomórf -a m mikol. *korenini podobna micelijska vrvica, sestavljena iz več tipov hif, ki omogoča učinkovito prevajanje vode in hranilnih snovi, npr. pri štorovkah (Armillaria), hišni gobi (Serpula lacrimans)*

ang.: rhizomorph n

nem.: Rhizomorph m

rizoplán -a m fiziol. *površina korenin kot območje, kjer potekajo medsebojni odnosi med rastlino in talnimi mikroorganizmi*

ang.: rhizoplan n

nem.: Rhizoplan m, Wurzeloberfläche f

rizopodiálna organizácijska stôpnja -e -e -e ž algol. *organizacijska stopnja v razvoju alg /Algae/, pri kateri je protoplast brez celične stene, zato lahko spreminja obliko, npr. pri rodu Chrysamoeba* **S:** ameboidna organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizácijski nivó **PRIM.:** kapsálna organizácijska stôpnja, kokálna organizácijska stôpnja, monádna organizácijska stôpnja, nítasta organizácijska stôpnja,

sifonálna organizácijska stôpnja, sifonokladálna organizácijska stôpnja, tkívna organizácijska stôpnja, zrásla nítasta organizácijska stôpnja **ang.:** ameboid growth form n, ameboid organizational level n

nem.: rhizopodiale Organisationsstufe f

rizopodiální organizácijski nivó -ega -ega -ja

m algol. → rizopodiálna organizácijska stôpnja

rizosfêra -e ž **1.** ekol. *del fitosfere, ki obsega neposredno okolico korenin* **PRIM.:** filofsfera

ang.: rhizosphere n

nem.: Rhizosphäre f

lat.: rhizosphaera f

2. fiziol., ekol. *plast tal neposredno ob koreninah, na katero te vplivajo s plinastimi, tekočimi ali trdnimi koreninskimi izločki*

ang.: rhizosphere n

nem.: Rhizosphäre f

lat.: rhizosphaera f

rizostíha -e ž organ. *niz stranskih korenin vzdolž glavne korenine, pri čemer število nizov praviloma ustreza številu ksilemskih žarkov v radialni žili korenine*

ang.: rhizostiche n

nem.: Rhizostiche f

rizotaksija -e ž organ. *razvrstitev stranskih korenin vzdolž glavne korenine*

ang.: rhizotaxis n

nem.: Wurzelanordnung f

rizotámni -a m morfol. *v majhen šop razrasle korenine pri lesnatih rastlinah, ki so v simbiozi z mikoriznimi glivami, cianobakterijami (Cyanobacteriota)*

ang.: rhizothamnium n

nem.: Rhizothamnium n

rjáva trohnôba -e -e ž fitopat. *razkroj lesa zaradi delovanja gliv, npr. iz rodov Serpula, Daldalea, Fistulina, ki razgrajujejo predvsem celulozo in v manjši meri lignin, zaradi česar les postane rjavo rdeč ter kockasto razpada*

PRIM.: béla trohnôba, korenínska trohnôba

ang.: brown rot n

nem.: Braunfäule f

rjave alge -ih ál g ž mn. (Phaeophyceae) **algol., sist.** *razred heterokontofitov (Heterokontophyta), ki vključuje večcelične, navadno morske alge, z nitasto ali tkívno steljko z rizoidom, kavloidi in filoidi, imajo laminarin kot založno snov, dvoplastna celična stena je iz celuloze*

in pektina, so rjave barve, ker fukoksantin v feoplastih prekriva klorofile, razmnožujejo se spolno in nespolno, pri razmnoževanju se pojavljajo opistokontno običkane celice **S**: feoficêje, feofiti

ang.: brown algae n pl.

nem.: Braunalgen f pl.

rje řij ž mn. (Pucciniales) **1. mikol., sist. red prostotrošnic (Basidiomycota), katerih predstavniki so obligatno biotrofni, tvorijo lahko bazidiospore, spermacije, eciospore, urediniospore, teliospore, razvojni krog pa zaključijo na eni vrsti ali dveh vrstah gostiteljskih rastlin**

ang.: pucciniomycetes n pl., rust fungi n pl.

nem.: Pucciniomyzeten m pl., Rostpilze m pl.

2. fitopat. bolezni rastlin, ki jih povzročajo glive iz reda řij (Pucciniales), poimenovane po značilni oranžni, rjasto rjavi ali črni prašnati prevleki predvsem listov, kjer se razvijajo urediniji ali teliji řij, npr. řitna progasta rja, povzročajo Puccinia graminis, ribezova rja ali mehurjevka zelenega bora, povzročajo Cronartium ribicola, češpljeva rja, povzročajo Tranzschelia pruni-spinosae

ang.: rust n

nem.: Rost m

r/K-spékter -tra [(mali) èr (poševnica) ká] m ekol. dvokomponentni sistem življenjskih strategij rastlin, ponazorjen s premico, pri čemer skrajnosti predstavljata preživetvene in razmnoževalne strategije rastlin, ki so na enem koncu prilagojene na ugodne, stabilne okoljske razmere, na drugem koncu premice pa na neugodne, spremenljive okoljske razmere

GL.: K-strategija, r-strategija **PRIM. ŠE:** CSR-trikótnik

ang.: r/K spectrum n

nem.: r/K-Spektrum n

RNA -- [erená] ž neskl. (ang. ribonucleic acid) krat. **gen.** → ribonukleinska kislína

RNK -- [erenká] ž neskl. krat. **gen.** ↔ ríbonukleinska kislína

RNK-polimeráza -e [erenká] ž **gen., biokem. vsaka od evkariontskih polimeraz za transkripcijo DNK GL.:** RNK-polimeráza I, RNK-polimeráza II, RNK-polimeráza III

ang.: RNA polymerase n

nem.: RNA-Polymerase f

RNK-polimeráza I -e -- [erenká êna] ž **gen., bio-**

kem. evkariontska RNK-polimeraza, ki transkribira ribosomske gene za tvorbo rRNK PRIM.: RNK-polimeráza II, RNK-polimeráza III

ang.: RNA polymerase I n

nem.: RNA-Polymerase I f

RNK-polimeráza II -e -- [erenká dvé] ž **gen., bio-kem. evkariontska RNK-polimeraza, ki gene za beljakovine transkribira v mRNK PRIM.:** RNK-polimeráza I, RNK-polimeráza III

ang.: RNA polymerase II n

nem.: RNA-Polymerase II f

RNK-polimeráza III -e -- [erenká trí] ž **gen., bio-kem. evkariontska RNK-polimeraza, ki transkribira kodo DNK za tvorbo tRNK, drugih manjših molekul RNK PRIM.:** RNK-polimeráza I, RNK-polimeráza II

ang.: RNA polymerase III n

nem.: RNA-Polymerase III f

róbna rást lísta -e rástí -- ž **fiziol., morfol. rast listne ploskve, pri kateri se delijo meristemi na robu lista, s čimer se veča, oblikuje listna ploskev S:** marginálna rást lísta **PRIM.:** dníčna rást lísta, ploskóvna rást lísta, vřšna rást lísta

ang.: marginal leaf growth n

nem.: marginales Blattwachstum n

róbni sorálij -ega -a m **lihen. soralij, ki nastane na dvignjenih gubah ali robovih lišajske steljke**

ang.: marginal soralium n

nem.: Bortensoral n

ród -a m **sist. glavna taksonomska kategorija med družino in vrsto, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z enočlenskim imenom, npr. Achillea, pri glivah npr. Boletus S:** génus

ang.: genus n

nem.: Gattung f

lat.: genus n

rodofíti -ov m mn. **algol., sist. → rdéče álge**

rodoplást -a m **algol. plastid s fotosinteznimi barvili, značilen za rdeče alge (Rhodobionta), ki je obarvan rdeče zaradi fikobilinov PRIM.:** feoplást, kloroplást

ang.: rhodoplast n

nem.: Rhodoplast m

rodóvno imé -ega -na s **sist. ime, s katerim je poimenovan rod, v mednarodni znanstveni nomenklaturi vedno enočlensko, pisano z veliko začetnico, npr. Picea, Galanthus, v slovenski**

nomenklaturi enočlensko, izjemoma lahko tudi dvočlensko, npr. smreka, mali zvonček **S:** nomen genericum

ang.: generic name n

nem.: Gattungsname m

lat.: nomen genericum n

rogovnjáki -ov m mn. (Anthocerotophytina, Anthocerotophytina) **bot., sist.** *poddeblo streptofitov (Streptophyta), pri katerih je gametofit razvit v tkivno steljko, katere celice imajo po en kloroplast s pirenoidom, sporofit ima interkalarno rast, pušico, ki se ob zrelosti vzdolžno razpre v dve loputi, s kolumelo, nima pa peristoma* **PRIM.:** jetrenjáki, listnati mahóvi

ang.: Hornworts n pl.

nem.: Hornmoose n pl.

rójtstna brazgotína -e -e ž **mikol.** *mesto na celični steni kvasovke, kjer se ta odcepi od materske celice*

ang.: birth scar n

nem.: Geburtsnarbe f

rómbasti líst -ega -a m **organ.** *list, ki ima rombasto oblikovano listno ploskev*

ang.: rhomboid leaf n

nem.: rautenförmiges Blatt n

lat.: folium rhombeum n, folium rhomboidale n, folium rhomboideum n

rostélum -a m **organ.** *kljunasto oblikovan osrednji del brazde v cvetu kukavičevk (Orchidaceae)*

ang.: rostellum n

nem.: Rostellum n

lat.: rostellum n

róstrum -a m **mikol.** *dolg, cevast vrat na periteciju nekaterih gliv, npr. pri redu Ophiostomatales*

ang.: rostrum n

nem.: Rostrum n

lat.: rostrum n

rozéta -e ž **organ.** *vegetativni del poganjka s kratkimi internodiji, zaradi česar so listi navidezno razvrščeni v vretence, ki je pri tleh, npr. pri navadni marjetici (Bellis perennis), ali višje na stebelu, npr. pri mandljevolistnem mlečku (Euphorbia amygdaloides)* **S:** listna róžica

ang.: rosette n

nem.: Rosette f

lat.: roseta f

rozétasta razporedítev lístov -e -tve -- ž **organ.** *razporeditev listov na stebelu, pri kateri listi zaradi kratkih internodijev tvorijo rozeto, npr. pri tleh pri navadni marjetici (Bellis perennis), navadnem regratu (Taraxacum officinale), navadnem otavčiču (Leontodon hispidus) ali višje na stebelu, npr. pri podlesni vetrnici (Anemone nemorosa), zlatem klobuku (Lilium martagon), mandljevolistnem mlečku (Euphorbia amygdaloides)* **PRIM.:** grúčasta razporedítev lístov, razmáknjena razporedítev lístov, raztrése-na razporedítev lístov, stréšnikasta razporedítev lístov, šópasta razporedítev lístov

ang.: rosette leaf arrangement n

nem.: rosettenartige Blattstellung f

lat.: folia rosulata n

rozétasti hemikríptofít -ega -a m **ekol.** *hemikríptofít z listi, nameščenimi v pritlični rozeti, npr. navadni jeglič (Primula vulgaris), arnika (Arnica montana)* **PRIM.:** plazéči hemikríptofít, stéblasti hemikríptofít, šópasti hemikríptofít

ang.: rosette hemicryptophyte n

nem.: Rosetten-Hemikryptophyt m

róžka -e ž **organ.** *oreh, nastal iz podrasle plodnice, z enim semenom, katerega suho osemenje ni zraslo s semensko ovojnico, ki se ob zrelosti semena ne odpre, npr. pri večini nebinovk (Asteraceae)* **S:** ahéna **PRIM.:** gólec, kríláti óreh

ang.: achene n

nem.: Achäne f

lat.: achaena f, achenium n

PPP-cíkel -kla [erpepé] m (ang. reductive pentosephosphate pathway) **fiziol.** → fótosintézne ogljikove reakcije

rRNA -- [èrerená] ž neskl. (ang. ribosomal ribonucleic acid) krat. **gen.** → ribosómska RNK

rRNK -- [èrerenká] ž neskl. (ang. ribosomal RNA) krat. **gen.** ↔ ribosómska RNK

R-strategija -e [(veliki) èr] ž (ang. ruderal) **ekol.** *po Grimu življenjska strategija, značilna za rastline na rastiščih s pogostimi motnjami, ki imajo zato manjše telo, krajšo življenjsko dobo, se hitro razvijajo, se začnejo zgodaj razmnoževati, porabljajo večji del energije za razmnoževanje* **S:** strategija prilagájajanja mótnjam **PRIM.:** C-strategija, S-strategija **PRIM. ŠE:** mótnja (2)

- ang.:** R-strategy n
nem.: R-Strategie f
- r-strategija** -e [(mali) èr] ž **ekol.** življenjska strategija, značilna za rastline na nestabilnih rastiščih, ki imajo zato manjše telo, krajšo življenjsko dobo, hitro rastejo, se začnejo zgodaj razmnoževati, imajo veliko potomcev, za razmnoževanje porabljajo veliko energije, npr. pionirske vrste **PRIM.:** K-strategija
- ang.:** r-strategy n
nem.: r-Strategie f
- rubifikacija** -e ž **ped., ekol.** sproščanje, kopičenje višjevalentnih železovih oksidov v tleh v toplejših podnebnih območjih, pri čemer se tla obarvajo značilno rdeče, npr. laterit, jerovica
- ang.:** rubification n
nem.: Rubifikation f
- rubisco** -a [rubísko] m (**ang.** ribulose biphosphate carboxylase/oxygenase) okrajš. **biokem., fiziol.** ↔ ribulóze bifosfát karboksiláza/oksigenáza
- ruderalna vrsta** -e -e ž **fitocen., ekol.** rastlinska vrsta, ki uspeva na sekundarnih, antropogeno nastalih rastiščih, na nasipališčih, odlagališčih odpadnega gradiva, robovih cest, železniških nasipih, opuščeni njivah, npr. bela metlika (*Chenopodium album*), enoletna suholetnica (*Erigeron annuus*)
- ang.:** ruderal species n
nem.: Ruderalart f
- rúga** -e ž **palin.** širša podolgasta izboklina na površini pelodnega zrna
- ang.:** ruga n
nem.: Ruga f
lat.: ruga f
- rugulátni pélod** -ega pelóda m **palin.** pelodna zrna z rugami na površini
- ang.:** rugulate pollen n
nem.: regulater Pollen m
- ruménozeléne álge** -ih álĝ ž mn. (Xanthophyceae)
- algol., sist.** razred heterokontofitov (*Heterokontophyta*), ki vključuje pretežno sladkovodne alge z različnimi organizacijskimi stopnjami, zaradi odsotnosti fukoksantina prekrivajo klorofile drugi ksantofili, ki jim dajejo rumenozelena barvo, založne snovi so olja in krizolaminarin, celična stena je pogosto dvoplastna iz celuloze in pektinov, pri nekaterih je celična stena utrjena s silicijem ali organskimi snovmi, razmnožujejo se navadno vegetativno, redkeje tudi z oogamijo ali izogamijo
- ang.:** xanthophytes n pl.
nem.: Xanthophyceen n pl.
- ruminátni sekundárni endospêrm** -ega -ega -a m **hist.** sekundarni endosperm, ki ga prekinjajo uvihana tkiva semenske ovojnice **PRIM. ŠE:** celični sekundárni endospêrm, helobiální sekundárni endospêrm, jêdrní sekundárni endospêrm
- ang.:** ruminant endosperm n
nem.: ruminiertes Endosperm n
- ruminátno séme** -ega seména s **organ.** seme, v katerem so plasti semenske ovojnice, endosperma nagubane tako, da gube posameznih plasti segajo v sosednja tkiva
- ang.:** ruminant seed n
nem.: ruminiertes Samen m
- rumposóm** -a m **mikol.** organel v zoosporah nekaterih hitridiomicet (*Chytridiomycota*) iz redov *Chytridiales* in *Monoblepharidales*, ki leži blizu celične stene, na prerezu podoben zobu, satju
- ang.:** rumposome n
nem.: Rumposom n
- ržéni rožiček** -ega -čka m **mikol.** sklerocij, ki ga gliva škrlatnordeča glavnicca (*Claviceps purpurea*) naredi na rži, drugih travah
- ang.:** ergot n
nem.: Mutterkorn n

S

- sadjárstvo** -a s *panoga, ki se ukvarja z gojenjem, pridelavo sadnih vrst in sort* **PRIM.:** vinogradništvo, vrtnárstvo, zelenjádarstvo
ang.: fruit growing n
nem.: Obstbau m, Obstzucht f
- sádni sládkor** -ega sládkórja m **biokem., fiziol.** → fruktóza
- sagenogén** -a m **mikol.** → sagénogenetosóm
- sagénogenetosóm** -a m **mikol.** *uvihan organel v celicah filoplazmodija, skozi katerega se izloča citoplazma pri labirintulomicetah (Labrynthulomycota)* **S:** botrosóm, sagenogén
ang.: bothrosome n, sagenogen n, sagenogenetosome n
nem.: Sagenogenetosom n
- ságo pálme** -- pálm ž mn. **bot., sist.** → ságovci
- ságovci** -ev m mn. (Cycadopsida) **bot., sist.** *razred semenk (Spermatophytina), ki obsega pal-mam podobne golosemenke /Gymnospermae/, z navadno enim primarno odebeljenim nerazvejenim stblom in sestavljenimi megafilii, so dvodomne, moški in ženski cvetovi so združeni v storžasta socvetja* **S:** ságo pálme
PRIM.: gínkovci, gnétovci, storžnjáki
ang.: cycadophytes n pl., cycads n pl.
nem.: Palmfárne m pl.
- saharíd** -a m **biokem.** *ogljikov hidrat z značilnim razmerjem ogljika, vodika in kisika* **S:** sládkor
GL.: disaharíd, mónosaharíd, oligosaharíd, polisaharíd
ang.: saccharide n
nem.: Saccharid n
- saharóza** -e ž **biokem., fiziol.** *disaharid, sestavljen iz glukoze in fruktoze, ki je najpogostejša transportna ali založna oblika sladkorja v rastlini* **S:** péсни sládkor, trsni sládkor
ang.: saccharose n, sucrose n
nem.: Saccharose f
- sakátni pêlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z dvema ali tremi sakusi* **S:** vezikulátni pêlod
ang.: saccate pollen n, vesiculate pollen n
nem.: sakater Pollen m
- saksitoksín** -a m **algol.** *nevrotoksin nekaterih morskih ognjenih alg (Dinophyta), sladkovo-dnih cianobakterij (Cyanobacteriota), ki pri ljudeh zaradi uživanja zlasti zastrupljenih školjk povzroča paralizo, lahko tudi smrt*
ang.: saxitoxin n
nem.: Saxitoxin n
- sákus** -a m **palin.** *zračni mešiček pelodnega zrna pri večini iglavcev*
ang.: saccus n
nem.: Saccus m
lat.: saccus m
- salicílna kislína** -e -e ž **biokem., fiziol.** *rastlinski rastni regulator, ki je pomemben pri termogenezi, npr. kačnikovk (Araceae), deluje kot obrambna snov pred patogeni in zavira staranje venčnih listov*
ang.: salicylic acid n
nem.: Salicylsäure f
- samára** -e ž **1. organ.** → kriláti óreh
2. organ. → kriláti oréšek
- sámoinkompatibílni genotíp** -ega -a m **razmn.** *genotip rastline, katerega pelod zaradi genetskih lastnosti ne more oprášiti cvetov istega genotipa*
ang.: self-incompatible genotype n
nem.: selbstinkompatibiler Genotyp m
- samoníkla vrsta** -e -e ž **fitogeogr.** → avtohtóna vrsta
- sámooplodítev** -tve ž **razmn.** *spolno razmnoževanje, pri katerem se združita gameti, ki izvirata od osebkov istega genotipa* **S:** avtogamíja (1)
ang.: autogamy n
nem.: Autogamie f, Selbstbefruchtung f
lat.: autogamia f
- sámoopraševanje** -a s **razmn.** *opraševanje, pri katerem se pelod prenese na brazdo pestiča*

istega cveta ali drugega cveta istega osebk
oziroma istega genotipa **GL.:** geitonogamija,
 kleistogamija **PRIM.:** navzkrižno opráševanje
ang.: self-pollination n
nem.: Selbstbestäubung f
lat.: autopolinatio f

sámooprašítev -tve ž **razmn., ekol.** *uspešna*
oprašítev cveta z lastnim pelodom ali pelo-
dom cvetov istega osebk **PRIM.:** navzkrižna
 oprášítev
ang.: self-pollination n
nem.: Selbstbestäubung f
lat.: autopolinatio f

saponín -a m **biokem.** *steroidno-alkaloidni ali*
triterpenski glikozid z lastnostjo, da tvori v
vodi milnato raztopino, kar je mnogim rastli-
nam zaščita pred rastlinojedi, npr. v navadni
milnici (Saponaria officinalis)
ang.: saponin n
nem.: Saponin n

saprobíont -a m **ekol.** *organizem, ki živi v okolju*
z veliko količino organskih snovi **S:** sapróbni
 organizem
ang.: saprobiont n
nem.: Saprobiont m

saprobíontske álge -ih ál g ž mn. **algot.** *alge, ki*
živijo v okolju z veliko količino organskih
snovi
ang.: saprobiotic algae n pl.
nem.: saprobiotische Algen f pl.

sapróbni índeks -ega -a m **ekol.** *índeks za ozna-*
čevanje stopnje onesnaženosti vodotoka, ki
se določa na podlagi prisotnosti, pogostnosti
indikatorskih organizmov za saprobnost
ang.: saprobic index n
nem.: Saprobienindex m

sapróbni organizem -ega -zma m **ekol.** ↔ sapro-
 bíont

sapróbni sistém -ega -a m **ekol.** *razvrstitev*
sladkih voda glede na stopnjo organskega
onesnaženja v štiri kategorije z uporabo indi-
katorskih organizmov **GL.:** álfamezosapróbna
 kakóvostna stópnja, bétamezosapróbna kakóvo-
 stna stópnja, oligosapróbna kakóvostna stópnja,
 polisapróbna kakóvostna stópnja
ang.: saprobic system n
nem.: Saprobien-system n

sapróbnost -i ž **ekol.** *lastnost vodnega telesa*
glede na količino organskih snovi, kar vpliva
na količino bakterijske biomase **PRIM.:** tró-
 fičnost **PRIM. ŠE:** sapróbni sistém
ang.: saprobity n
nem.: Saprobität f

saprofit -a m **fiziol., ekol.** *heterotrofna rastlina, ki*
se prehranjuje z organskimi snovmi, pridob-
ljenimi iz odmrlih organizmov ali njihovih
delov **S:** gníloživka
ang.: saprophyte n
nem.: Saprophyt m

saprofitizem -zma m **fiziol., ekol.** *prehranjeva-*
nje, pri katerem saprofiti pridobivajo hranil-
ne snovi iz odmrlih organizmov ali njihovih
delov
ang.: saprophytism n
nem.: Saprophytismus m

saprofítske glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *glive, ki se*
hranijo z odmrliimi rastlinskimi ostanki
ang.: saprophytic fungi n pl.
nem.: saprophytische Pilze m pl.

saprotróf -a m **fiziol., ekol.** *heterotrofni organi-*
zem, ki se prehranjuje z organskimi snovmi,
pridobljenimi iz odmrlih organizmov ali nji-
hovich delov **S:** saprotrófní organizem **GL.:** sa-
 profit **PRIM.:** biotróf, hemibiotróf, nekrotróf
ang.: saprotroph n
nem.: Saprotroph m

saprotrófija -e ž **fiziol., ekol.** *prehranjevanje, pri*
katerem organizmi dobivajo hranilne snovi
iz odmrlih delov drugih organizmov **PRIM.:**
 biotrofija, hemibiotrofija, nekrotrorfija
ang.: saprotrophy n
nem.: Saprotrophie f

saprotrófní organizem -ega -zma m **fiziol., ekol.**
 → saprotróf

SAR -- [sár] m neskl. (ang. systemic acquired resistance)
 krat. **fiziol., ekol.** ↔ sistémsko pridobljena odpór-
 nost

sarkotésta -e ž **organ.** *sočna, mesnata plast se-*
menske ovojnice pri nekaterih rastlinah, npr.
pri navadni trdoleski (Euonymus europaea),
ginku (Ginkgo), potoniki (Paeonia), magno-
liji (Magnolia) **PRIM.:** sklerotésta
ang.: sarcotesta n
nem.: Sarkotesta f

- lat.:** sarcotesta f
- sarmátska flórna provinca** -e -e -e ž **fitogeogr.** *vzhodni del srednjeevropske florne regije med vzhodnim delom Poljske in Uralom* **PRIM.:** atlántska flórna provinca, centrálnoevrópska flórna provinca, ilírska flórna provinca, súbatlántska flórna provinca
ang.: sarmatic floral province n
nem.: sarmatische Florenprovinz f
- sarmátski géoelemènt** -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v vzhodnoevropskem delu območja listopadnih listnatih gozdov* **PRIM.:** alpínski géoelemènt, atlántski géoelemènt, balkánski géoelemènt, centrálnoevrópski géoelemènt, ilírski géoelemènt
nem.: sarmatisches Geoelement n
- sátasti klobúk** -ega -a m **mikol.** *klobuk s številnimi neenakomernimi, satju podobnimi vdolbinami na površini, npr. pri smrčkah (Morchella)*
ang.: honeycombed cap n
nem.: wabenartiger Hut m
- satelít** -a m **cit.** *končni del kromosoma, ki je od ostalega dela ločen s sekundarnim zažetkom* **PRIM.:** organizátor jédra
ang.: satellite n
nem.: Satellit m
- SAT-kromosóm** -a [sát] m (lat. sine acido thymonucleinico) **cit.** *kromosom, ki ima sekundarni zažetek*
ang.: SAT-chromosome n
nem.: SAT-Chromosom n
- saturacijska koncentracija CO₂** -e -e -- [ceodvá] ž **fiziol., ekol.** *koncentracija ogljikovega dioksida v intercelularnem sistemu lista pri maksimalni neto fotosintezi* **PRIM.:** kompenzacijska koncentracija CO₂
ang.: CO₂-saturation concentration n
nem.: CO₂-Sättigungskonzentration f
- saturacijska krivúlja néto fótosintéze** -e -e -- -- ž **fiziol., ekol.** *krivulja z dvema glavnima točkama, s katero se ponazarja odziv rastline na svetlobo in ogljikov dioksid, pri čemer se intenziteta neto fotosinteze povečuje le do določene maksimalne vrednosti, ko se s povečevanjem jakosti svetlobe oziroma koncentracije ogljikovega dioksida ne zvišuje več* **PRIM.:** toleránčna krivúlja néto fótosintéze
ang.: saturation curve of net photosynthesis n
nem.: Photosynthese-Sättigungskurve f
- savána** -e ž **biogeogr., fitocen.** *tropska vegetacija naravnega ali antropogenega izvora v predelih, kjer se izmenjujeta po 3 mesece do 9 mesecev dolgo sušno in deževno obdobje, letna količina padavin pa znaša od 200 mm do 1100 mm, ki ji dajejo značilni videz prevladujoče trave, zelišča, redko drevje ali grmičevje* **GL.:** poplávna savána, savánski gózd, súha savána, termítska savána, trnáta savána, vlážna savána
ang.: savanna n, savannah n
nem.: Savanne f
- savánski gózd** -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *vegetacija kot vmesna stopnja med tropskim suhim gozdom in savano, ki ji značilni videz dajejo nesklenjeno rastoča drevesa, grmovje in sklenjena podrast, sestavljena iz trav ter drugih zelnatih rastlin* **PRIM.:** poplávna savána, súha savána, termítska savána, trnáta savána, vlážna savána
ang.: savannah woodland n
nem.: Savannenwald m
- SCP** -- [escepé] m neskl. (ang. single cell protein) krat. **biotehn.** → énocélični protéin
- screening tést** -- -a [skrínig] m (ang.) **biol., biotehn.** → presejalni tést
- scrub** -a [skráb] m gl. skráb
- sect.** [sékcija] okrajš. **sist.** → sékcija
- sedéča brázda** -e -e ž **organ.** *brazda pestiča z zelo kratkim vratom ali brez njega, npr. pri maku (Papaver)*
ang.: sessile stigma n
nem.: sitzende Narbe f, sitzendes Stigma n
lat.: stigma sessile n
- sedéči cvét** -ega -a m **organ.** *cvet, ki nima razvitega cvetnega peclja* **PRIM.:** pecljati cvét
ang.: sessile flower n
nem.: sitzende Blüte f, ungestielte Blüte f
lat.: flos sessilis m
- sedéči list** -ega -a m **organ.** *list, ki nima razvitega peclja, zato listno dno prehaja neposredno v listno ploskev* **S:** sesílني list **PRIM.:** pecljati list
ang.: sessile leaf n
nem.: sitzendes Blatt n
lat.: folium sessile n

sêdlasta nameštitev listov -e -tve -- ž **organ.** *nameštitev listov na steblo, pri kateri so nasprotno nameščeni listi vzdolžno prepognjeni v obliki črke V tako, da drug drugega objemajo, prekrivajo, npr. pri perunikah (Iris)*
ang.: equitant overlapping leaf arrangement n, saddle like overlapping leaf arrangement n
nem.: reitende Blattstellung f

sêdlasta vernácija -e -e ž **organ.** *vernácija, pri kateri je listna ploskev vzdolž osrednje žile prepognjena navzgor v obliki črke V, vsak list pa popolnoma objema naslednji list v nizu S: ekvitántna vernácija PRIM.: pôlsêdlasta vernácija, prilêgla vernácija, stíčna vernácija, zasúkana vernácija
ang.: equitant veneration n
nem.: reitende Vernation f
lat.: vernatio equitans f*

sêdlasti klobúk -ega -a m **mikol.** *klobúk, ki je neenakomerno zguban, uleknjen na sredini, z dvignjenim robom, npr. pri jesenskem loputarju (Helvella crispa)*
ang.: saddle-shaped cap n
nem.: sattelförmiger Hut m

sedmérnati list -ega -a m **organ.** *dlanasto sestavljeni list, ki ima sedem lističev, npr. pri sedmerolistnem petoprstniku (Potentilla hep-taphylla) PRIM.: petérnati list, trójnati list
ang.: septenate leaf n
nem.: siebenzähliges Blatt n
lat.: folium septenatum n*

segetálna vrsta -e -e ž **fitocen., ekol.** *rastlinska vrsta, ki uspeva na žitnih njivah kot plevel, npr. plavica (Centaurea cyanus), kokalj (Agrostemma githago), mak (Papaver rhoeas)*
ang.: segetal species n
nem.: Segetalpflanze f

segment -ênta m **organ.** *ponavljajoča se gradbeno enota, npr. krpe, roglji pri deljenem listu, členi, razvejítve na poganjkih preslic*
ang.: segment n
nem.: Abschnitt m

sejálni plód -ega plódú m **organ.** *enostavni plod, katerega o semenje se ob zrelosti odpre, semena pa se na različne načine iztresajo S: dehiscétni plód GL.:* sóčni sejálni plód, súhi sejálni plód **PRIM.:** zaprti plód
ang.: dehiscent fruit n

nem.: Öffnungsfrucht f, Springfrucht f, Streufrucht f
lat.: fructus dehiscens m

sejánka -e ž **organ.** → kalíca

sékcija -e ž **K:** **sect. sist.** *vmesna taksonomska kategorija med rodod ali podrodod in serijo, ki obsega ožje sorodne serije ali vrste, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z rodovnim imenom in razlikovalnim pridevkom, npr. Achillea sect. Millefolium*
ang.: section n
nem.: Sektion f
lat.: sectio f

sekrét -a m **fiziol.** *snov z določeno fiziološko, ekološko funkcijo, ki se izloča iz celic, tkiv, npr. polimerni ogljikovi hidrati, encimi, hormoni*
ang.: secretion n
nem.: Sekret n

seksína -e ž **palin.** *zunanja, skulpturirana površina eksine pelodnega zrna ali troska GL.:* éktoseksína, éndoseksína **PRIM.:** neksína
ang.: sexine n
nem.: Sexine f
lat.: sexina f

sekundárna celična sténa -e -e -e ž **cit.** *plast celične stene, zgrajena zlasti iz celuloze, ki jo nekatere celice v več plasteh naložijo na primarno celično steno PRIM.:* osrédnja laméla, primárna celična sténa, terciárna celična sténa
ang.: secondary cell wall n
nem.: Sekundärzellwand f

sekundárna debelítev -e -tve ž **fiziol., morfol.** *debelitev stebela, korenine zaradi delovanja prevodnega in plutnega kambija, npr. pri mnogih semenkah (Spermatophytina) GL.:* àtípična sekundárna debelítev **PRIM.:** primárna debelítev
ang.: secondary thickening n
nem.: sekundäres Dickenwachstum n

sekundárna emisíja -e -e ž **ekol.** *nastajanje sekundarnih plinastih onesnažil iz primarnih zaradi delovanja ultravijoličnega sevanja, pri čemer se ti sproščajo v ozračje, npr. ozona v troposferi, fotokemičnega smoga PRIM.:* primárna emisíja
ang.: secondary emission n
nem.: sekundäre Emission f

sekundárna gózdna mēja -e -e -e ž fitogeogr. → antropogéna gózdna mēja

sekundárna homorizija -e -e ž organ. *homorizija, pri kateri primarna korenina kmalu propade, razvijejo pa se številne šopasto razrasle nadomestne korenine, značilna za enokaličnice /Monocotyledoneae/ in nekatere dvokaličnice /Dicotyledoneae/ PRIM.:* primárna homorizija
ang.: secondary homorhizy n
nem.: sekundäre Homorhizie f

sekundárna produkcijska -e -e ž ekol. *organska snov, ki jo na sekundarni ravni ekosistema sintetizirajo heterotrofi, odvisna od organskih snovi, ki jih sintetizirajo primarni proizvajalci S:* sekundárna proizvodnja PRIM.: primárna produkcijska
ang.: secondary production n
nem.: Sekundärproduktion f

sekundárna proizvodnja -e -e ž ekol. → sekundárna produkcijska

sekundárna rás -e rás ž fiziol., morfol. *rast organa zaradi delovanja sekundarnih meristemov, npr. nastajanje lesa, ličja, plute PRIM.:* primárna rás
ang.: secondary growth n
nem.: sekundäres Wachstum n

sekundárna skórja -e -e ž hist. *sekundarno tkivo, ki ga navzven tvori prevodni kambij, v sekundarno odebeljenem deblu ali korenini pa je večinoma zgrajeno iz floemskih, opornih in parenhimskih tkiv PRIM.:* ličje, primárna skórja, terciárna skórja
ang.: secondary cortex n
nem.: sekundäre Rinde f

sekundárna spóra -e -e ž mikol. *tros pri nekaterih prostotroscih (Basydiomycota), ki se ne razvije na bazidiju, ampak z brstenjem hife*
ang.: secondary spore n
nem.: Sekundärspore f

sekundárna stéljka -e -e ž lihen. *na primarni steljki zrasla lišajjska steljka, navadno podecij, pri nekaterih jelenovcih (Cladonia), pri rodu Stereocaulon PRIM.:* primárna stéljka
ang.: secondary thallus n
nem.: Sekundärthallus m

sekundárna združba -e -e ž fitocen. → drugótna združba

sekundárna zgrádba -e -e ž hist. *zgradba rastlin, ki nastane zaradi delovanja sekundarne meristema S:* lésnata zgrádba PRIM.: primárna zgrádba
ang.: secondary structure n
nem.: Sekundärstruktur f

sekundárni endospérm -ega -a m hist. *endosperm v semenih kritosemenk /Angiospermae/, ki se razvije po dvojni oploditvi, ko se ena spermalna celica zlije z dvema polnima jedroma embrionalne vrečke, pri čemer nastane triploidno tkivo GL.:* célični sekundárni endospérm, helobiálni sekundárni endospérm, jédni sekundárni endospérm GL. ŠE: ruminátni sekundárni endospérm PRIM.: primárni endospérm
ang.: triploid endosperm n
nem.: sekundäres Endosperm n

sekundárni floém -ega -a m hist. *floem, ki ga med sekundarno debelitvijo tvori prevodni kambij, navadno navzven GL.:* nèprevodni floém, prevodni floém GL. ŠE: vključeni floém PRIM.: primárni floém
ang.: secondary phloem n
nem.: sekundäres Phloem n
lat.: phloëma secundarium n

sekundárni korenínski sistém -ega -ega -a m organ. *koreninski sistem, ki se razvije z razraščanjem nadomestnih korenin PRIM.:* primárni korenínski sistém
ang.: secondary root system n
nem.: Sekundärwurzelsystem n

sekundárni ksilé -ega -a m hist. *ksilem v deblih in olesenelih koreninah lesnatih rastlin, ki ga kambij proizvaja navznoter, sestavljen iz trahej, traheid, lesnih parenhimov, lesnih vlaken PRIM.:* primárni ksilé
ang.: secondary xylem n
nem.: sekundäres Xylem n

sekundárni líst -ega -a m organ. *vsak od zelenih listov, ki se pojavi na poganjku za primarnimi in ima za rastlino značilno velikost, obliko, npr. trojnati listi fižola (Phaseolus), krpasti listi mnogih javorjev (Acer), filodiji pri nekaterih akacijah (Acacia) PRIM.:* primárni líst
ang.: secondary leaf n
nem.: Folgeblatt n
lat.: metaphyllum n

sekundárni meristém -ega -a m hist. *meristem,*

- ki nastane na novo iz že diferenciranih celic trajnih tkiv, npr. prevodni kambij, plutni kambij* **PRIM.:** primárni meristém
ang.: secondary meristem n
nem.: Folgemeristem n
- sekundárni metabolít** -ega -a m **fiziol. metabolit** rastlin, gliv ali lišajev, ki nastaja iz primarnih metabolitov, z različnimi funkcijami, npr. kot obrambna ali signalna snov, inhibitor ali toksin, pri čemer se navadno ne vključuje neposredno v procese rasti in razvoja **GL.:** alkaloid, fénil propanoidi, glikozíd, terpén, terpenoid **PRIM.:** primárni metabolít
ang.: secondary metabolite n
nem.: sekundärer Pflanzenstoff m, Sekundärmetabolit m
- sekundárni metabolizem** -ega -zma m **fiziol. presnovni procesi**, v katerih iz primarnih metabolitov nastajajo sekundarni metaboliti, npr. rastni regulatorji, obrambne snovi, barvila **PRIM.:** primárni metabolizem
ang.: secondary metabolism n
nem.: Sekundärstoffwechsel m
- sekundárni micélij** -ega -a m **mikol. dikariontski, zapončni micelij pri prostotroscinah (Basidiomycota)**, ki nastane s plazmogamijo iz primarnega micelija ali iz bazidioma **PRIM.:** primárni micélij
ang.: secondary mycelium n
nem.: Sekundärmyzel n
- sekundárni mineral** -ega -a m **ped., ekol. mineral**, ki nastaja med razvojem tal iz razpadnih produktov matične podlage, npr. glíne, oksídi, hidroksídi, organsko-mineralne sestavine **PRIM.:** primárni mineral
ang.: secondary mineral n
nem.: sekundäres Mineral n
- sekundárni parenhím** -ega -a m **hist. parenhim**, ki nastane iz sekundarnih meristemov **GL.:** léсни parenhím **PRIM.:** primárni parenhím
ang.: secondary parenchyma n
nem.: Sekundärparenchym n
- sekundárni perigón** -ega -a m **organ. perigon**, sestavljen iz enakih listov, ki so razvojno nastali iz čašnih in venčnih listov, npr. pri rodovih tulipan (*Tulipa*), lilija (*Lilium*) **S:** drugótno enótno cvétno odeválo **PRIM.:** primárni perigón
ang.: secondary perigon n
nem.: sekundäres Perigon n
- sekundárni producènt** -ega -ênta m **ekol.** → sekundárni proizvajálec
- sekundárni proizvajálec** -ega -lca m **ekol. heterotrofni organizem**, ki neposredno ali posredno izkorišča organske snovi, nastale na primarni ravni ekosistema s sintetiziranjem primarnih proizvajalcev, ker teh, za lastni razvoj potrebnih snovi ni sposoben sintetizirati sam, npr. rastlinojedi, mesojedi, razgrajevalci, rastlinski popolni zajedalci **S:** konzumènt, porábnik, sekundárni producènt **PRIM.:** primárni proizvajálec
ang.: secondary producer n
nem.: Sekundärproduzent m
- sekundárni stržénov trák** -ega -ega trákú m **hist. stržénov trak**, nastal med sekundarno debeljtviyo s spremembo delovanja fuziformnih inicialk, ki namesto prevajalnih elementov začnejo tvoriti parenhim **PRIM.:** primárni stržénov trák
ang.: secondary medullary ray n
nem.: sekundärer Markstrahl m
- sekundárni zažétek** -ega -tka m **cit. zoženo mesto vsaj na enem paru homolognih kromosomov**, ki od večjega dela kromosoma omejuje del, na katerem poteka sinteza RNK, na to mesto pa se ne pritrjujejo niti delitvenega vretena **PRIM.:** centromêr
ang.: secondary constriction n
nem.: Sekundäreinschnürung f
- sekundárni zračni polutánt** -ega -ega -a m **ekol.** → sekundárno zračno onesnažilo
- sekundárno àsimétríčni cvét** -- -ega -a m **organ. asimetrični cvet pri višje razvitih skupinah kritosemenk /Angiospermae/, pri katerih se v kasnejšem filogenetskem razvoju cveta znova pojavi asimetrija**, npr. pri indijski kani (*Canina indica*) **PRIM.:** primárno àsimétríčni cvét
ang.: secondary asymmetric flower n
nem.: sekundär asymmetrische Blüte f
- sekundárno krôvno tkívo** -ega -ega -a s **hist. iz kambija nastalo krovno tkívo**, ki pokriva deblo in olesenele korenine, npr. periderm **PRIM.:** primárno krôvno tkívo
ang.: secondary covering tissue n
nem.: sekundäres Abschlussgewebe n

- sekundárno mehánsko tkívo** -ega -ega -a s **hist.**
→ sekundárno opórno tkívo
- sekundárno opórno tkívo** -ega -ega -a s **hist.**
oporno tkivo v deblu ali olesenelih koreninah v sekundarni zgradbi, ki nastane z diferenciacijo celic kambija, npr. lesna vlakna, likova vlakna **S:** sekundárno mehánsko tkívo **PRIM.:** primárno opórno tkívo
ang.: secondary supporting tissue n
nem.: sekundäres Festigungsgewebe n
- sekundárno prevajáľno tkívo** -ega -ega -a s **hist.**
prevajáľno tkivo, ki nastane z diferenciacijo celic kambija pri sekundarni debelitvi debľa ali korenine **GL.:** sekundárni floém, sekundárni ksilém **PRIM.:** primárno prevajáľno tkívo
ang.: secondary conducting tissue n
nem.: sekundäres Leitgewebe n
- sekundárno tkívo** -ega -a s **hist.** *tkívo, ki nastane iz sekundarnega meristema, npr. pluta, les, sekundarni floem* **PRIM.:** primárno tkívo
ang.: secondary tissue n
nem.: Sekundärgewebe n
- sekundárno zráčno onesnažilo** -ega -ega -a s **ekol.** *zráčno onesnažilo, ki nastane iz primarnih onesnažil zlasti zaradi ultravijoličnega sevanja, npr. troposferski ozon, fotokemični smog* **S:** sekundárni zráčni polutánt **PRIM.:** primárno zráčno onesnažilo
ang.: secondary air pollutant n
nem.: sekundärer Luftschadstoff m
- sekvénca DNK** -e -- [deenká] ž **gen.** *zaporedje nukleotidov v molekuli DNK, ki določa zgradbo beljakovin ali druge funkcije DNK*
ang.: DNA sequence n
nem.: DNA-Sequenz f
- sekvencíranje** -a s **gen., sist.** *metoda za analizíranje, ugotavljanje sorodnosti organizmov, pri čemer se primerjajo zaporedja baz v molekuli DNK*
ang.: sequencing n
nem.: Sequenzierung f
- selektívna permeáľlnost** -e -i ž **fiziol.** *lastnost membrane, da določene molekule, ione prepušča, drugih pa ne, odvisno od njihove velikosti, kemičnih lastnosti, koncentracije*
ang.: selective permeability n
nem.: selektive Permeabilität f
- selektívni herbicíd** -ega -a m **ekol.** *herbicíd za zatíranje le določenih rastlinskih vrst* **PRIM.:** totáľni herbicíd
ang.: selective herbicide n
nem.: selektives Herbizid n
- selenofít** -a m **ekol.** *rastlina, v kateri se selen kopiči v večjih količinah* **PRIM.:** kuprofit, toksikofít
ang.: selenophyte n
nem.: Selenophyt m
- seme** seména s **organ.** *organ semenk (Spermatophytina), navadno za spolno razmnoževanje, ki vsebuje embrio, pogosto tudi endosperm, obdaja pa ga semenska ovojnica*
ang.: seed n
nem.: Samen m
lat.: semen n
- seménke** -nk ž mn. (Spermatophytina) **bot., sist.** *poddeblo streptofítov (Streptophyta), ki se razmnožujejo s semeni, imajo zakrnele gametangije, močno reducirán gametofít se razvije v cvetu na sporofitu, so žívljenju na kopnem najbolj prilagojeni embriofíti /Embryophyta/, obsegajo pa golosemenke /Gymnospermae/ in kritosemenke /Angiospermae/* **PRIM. ŠE:** cvétnice (1)
ang.: seed plants n pl., spermatophytes n pl.
nem.: Samenpflanzen f pl., Spermatophyten m pl.
- seménska bánka** -e -e ž **biotehn.** *zbirka, v kateri se hranijo semena različnih vrst rastlin v posebnih razmerah* **PRIM.:** táľna seménska bánka
ang.: seed bank n
nem.: Samenbank f
- seménska korenína** -e -e ž **organ.** *primarna korenína, ki se razvije ob kalitvi rastline*
- seménska lupína** -e -e ž **organ.** → seménska ovójnica
- seménska lúska** -e -e ž **organ.** → plódna lúska
- seménska ovójnica** -e -e ž **organ.** *zunánji enoplastni ali večplastni ovoj semena, ki se razvije iz ovojnic semenske zasnove* **S:** epispérm, seménska lupína, tésta **GL.:** sarkotésta, sklerotésta
ang.: episperm n, seed coat n, testa n
nem.: Samenschale f, Testa f
lat.: epispermium n, testa f
- seménska zasnôva** -e -e ž **organ.** *megasporangij semenk (Spermatophytina), zgrajen iz navadno dveh ovojnic z mikropilo, nucela, halaze in funi-*

kla, s katerim je pritrjen na placento, v njem se po redukcijski delitvi razvije ženski gametofit, po oploditvi pa seme S: óvulum GL.: amfitrópna seménska zasnóva, anatópna seménska zasnóva, atrópna seménska zasnóva, hemitrópna seménska zasnóva, kampilotrópna seménska zasnóva

ang.: ovule n

nem.: Samenanlage f

lat.: ovulum n

seménski list -ega -a m organ. → plódni list

sémiekvitántna vernácija -e -e ž organ. → pôlsédlasta vernácija

sémipermeabilna membrána -e -e ž fiziol. → izbírno prepústna membrána

sencoljúbna rastlína -e -e ž ekol. ↔ sémčna rastlína

sémčna rastlína -e -e ž ekol. *rastlina, ki je prilagljena zasencenemu rastišču S: sencoljúbna rastlína, skiofilna rastlína, skiofit PRIM.: pôlsémčna rastlína, sémčna rastlína*

ang.: shade plant n

nem.: Schattenpflanze f

sémčni list -ega -a m fiziol., ekol. *list, ki je na morfološko-anatomski, funkcionalni, biokemični ravni fenotipsko prilagojen šibkim jakostim svetlobe PRIM.: sémčni list*

ang.: shade leaf n

nem.: Schattenblatt n

senescéncia -e ž fiziol. *razvojni proces, na katero vpliva delovanje hormonov ali okoljskih dejavnikov, pri katerem se celične strukture in makromolekule razgrajujejo, zaradi česar organ, organizem propade S: stáranje GL.: zapórédna senescéncia listov*

ang.: senescence n

nem.: Seneszenz f

senožet senožéti ž biogeogr., fitocen. → košenica

sépal -a m organ. → čášni list

sépt -a tudi séptum -a m 1. organ. *stena, ki predeljuje predale plodnice v sinkarpnem gineceju S: pretín*

ang.: septum n

nem.: Septum n

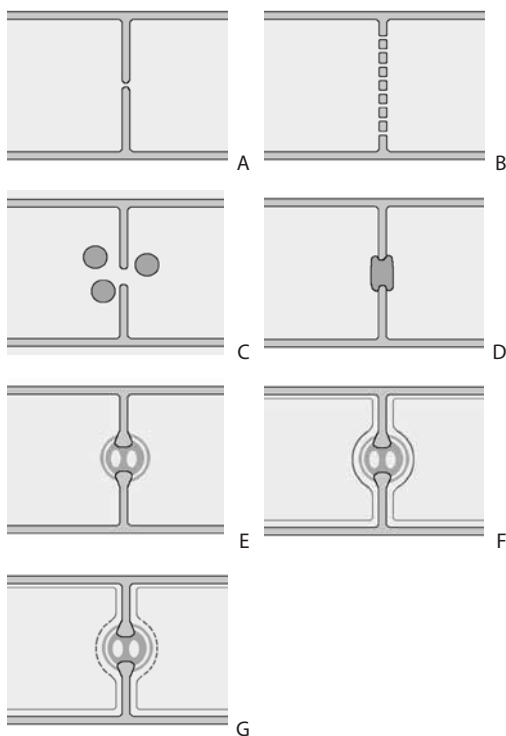
lat.: septum n

2. mikol. celična stena, s katero je hifa prečno pregrajena S: préčna sténa (2)

ang.: septum n

nem.: Septum n

lat.: septum n

zgradba septov v hifah (A: ena pora v septu, B: številne mikropore v septu, C: enostavna pora z Woroninovimi telesci; D: pora z zamaškom, E: dolipora brez parentesoma, F: dolipora z neperforiranim parentesomom, G: dolipora s perforiranim parentesomom)

septálna póra -e -e ž mikol. *odprtina, ki omogoča lažje prehajanje snovi skozi septe v hifah nekaterih gliv*

ang.: septal pore n

nem.: septaler Porus m

lat.: porus septalis m

septátno-parietálna placentácija -e -e ž organ.

placentacija, pri kateri so semenske zasnove nameščene na robovih septov večpredalaste plodnice sestavljenega pestiča, npr. pri aj-zojevkah (Aizoaceae), papriki (Capsicum) PRIM.: aksilárna placentácija, aksilárno-parietálna placentácija, apikálna placentácija, apikálno-aksilárna placentácija, bazálna placentácija, centrálna placentácija, laminálna placentácija, marginálna placentácija, parietálna placentácija, súbmarginálna placentácija

ang.: parietal-septate placentation n

nem.: parietal-septate Plazentation f

lat.: placentatio septato-parietalis f

septicídna glávica -e -e ž **organ.** → pretínasta glávica

septicídno-lokulicídna glávica -e -e ž **organ.** → predálasto-pretínasta glávica

septírana hifa -e -e ž **mikol.** → pregrajena hifa

septírana parenhímska célica -e -e -e ž **hist.** aksialna ali radialna parenhimska celica z eno ali več prečnimi stenami, pri čemer se protoplast deli po nastanku sekundarne celične stene **PRIM.:** fuzióforna parenhímska célica

ang.: septate parenchyma cell n

nem.: gefächerte Parenchymzelle f

septírana plódnica -e -e ž **organ.** plodnica, ki je s septi pregrajena v več predalov, npr. pri lilijevkah (*Liliaceae*)

ang.: septate ovary n

nem.: septierter Fruchtknoten m

lat.: ovarium septatum n

septírana vláknasta traheída -e -e -e ž **hist.** vlaknasta traheída, v kateri je lumen predeljen s tankimi prečnimi stenami

ang.: septate fibre-tracheid n

nem.: gefächerte Fasertracheide f, gekammerte Fasertracheide f

séptum -a m gl. sépt (1, 2)

ser. [sérija] okrajš. **sist.** → sêrija

serádo -a tudi **cerrado** -a [serádo] m (port.) **biogeogr.** sekundarni gozd v osrednji Braziliji, nastal iz naravnega monsunskega gozda

ang.: cerrado n

nem.: Cerrado m

sêrija -e ž **K:** **ser. sist.** vmesna taksonomska kategorija med sekcijo in vrsto, ki obsega ožje sorodne skupine taksonov znotraj zelo obsežnega rodu, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dvočlenskim imenom

ang.: series n

nem.: Serie f

lat.: series f

sêrijska gamofilija -e -e ž **organ.** gamofilija, pri kateri so zrasli zaporedno razvrščeni organi, zlasti cvetni listi, npr. na venčne liste prirasli prašniki pri jegličih (*Primula*) **PRIM.:** laterálna gamofilija

ang.: serial gamophylly n

nem.: seriale Gamophyllie f

lat.: gamophyllia serialis f

sêrijski brst -ega -a m **organ.** vsak od več zalistnih brstov v istem zalistju, ki nastane mediano

ang.: serial bud n

nem.: Beiknospe f, Serialknospe f

lat.: gemma serialis f

sesálna lúska -e -e ž **fiziol., ekol.** morfološka tvorba na povrhnjici epifitskih vrst iz družine bromelijevk (*Bromeliaceae*), skozi katero se absorbirata rosa, deževnica

ang.: absorbing trichome n, imbibition scale n

nem.: Saugschuppe f

sesílني líst -ega -a m **organ.** → sedéči líst

seskviterpén -a m **biokem.** terpen ali terpenoid, katerega osnovna zgradba je iz treh izoprenskih enot, npr. abscizinska kislina **PRIM.:** díterpén, mónoterpén, politerpén, tetraterpén, tríterpén

ang.: sesquiterpene n

nem.: Sesquiterpene n

sestávljena češúlja -e -e ž **organ.** sestavljeno grozdasto socvetje, pri katerem je glavna socvetna os češuljasto razrasla, na posameznih vejah pa izraščajo češulje višjega reda, npr. pri mnogih ločkah (*Juncus*) **S:** antéla **PRIM.:** lát, sestávljena glávica, sestávljeni grózd, sestávljeni klás, sestávljeni kobúl

ang.: compound corymb n

nem.: Doppelschirmtraube f

lat.: anthela f

sestávljena glávica -e -e ž **organ.** sestavljeno grozdasto socvetje s kratko socvetno osjo, iz katere namesto cvetov izraščajo glavice, npr. pri bodoglavcu (*Echynops*), možini (*Eryngium*) **PRIM.:** lát, sestávljena češúlja, sestávljeni grózd, sestávljeni klás, sestávljeni kobúl

ang.: compound capitulum n, compound flower head n

nem.: komplexes Blütenköpfchen n

lat.: capitulum compositum n

sestávljena sítasta plóšča -e -e -e ž **hist.** celična stena med dvema sitkama v vertikalnem nizu, ki ima več sítastih polj **PRIM.:** enostávna sítasta plóšča, skalarifórmna sítasta plóšča

ang.: compound sieve plate n

nem.: zusammengesetzte Siebplatte f

sestávljeni grózd -ega -a m **organ.** sestavljeno grozdasto socvetje, katerega socvetna os se grozdasto razrašča, namesto cvetov pa izra-

ščajo grozdi, npr. pri navadni medeni detelji (Melilotus officinalis) **PRIM.:** lát, sestavljena češúlja, sestavljena glávica, sestavljeni klás, sestavljeni kobúl

ang.: compound raceme n

nem.: Doppeltraube f

lat.: racemus compositus m

sestavljene klás -ega -a m **organ.** *sestavljeno grozdasto socvetje s klasasto razraslo glavno socvetno osjo, iz katere izraščajo kratkopicljati ali sedeči klasi višjega reda, npr. pri pšenici (Triticum), mačjem repu (Phleum), pasjem repu (Cynosurus)* **S:** klásni lát **PRIM.:** lát, sestavljena češúlja, sestavljena glávica, sestavljeni grózd, sestavljeni kobúl

ang.: compound spike n, spicate panicle n

nem.: Ährenrispe f, Doppelähre f

lat.: spica composita f

sestavljene kobúl -ega -a m **organ.** *sestavljeno grozdasto socvetje, ki ima na vrhu kobulovih žarkov namesto cvetov kobulčke* **PRIM.:** lát, sestavljena češúlja, sestavljena glávica, sestavljeni grózd, sestavljeni klás

ang.: compound umbel n

nem.: Doppeldolde f, zusammengesetzte Dolde f

sestavljene list -ega -a m **organ.** *list, katerega listna ploskev je sestavljena iz lističev, ki izraščajo iz listnega vretena ali iz vrha listnega peclja, lističi pa lahko odpadejo posamično* **GL.:** dlánasto sestavljeni list, pérnato sestavljeni list **PRIM.:** enostávni list

ang.: compound leaf n

nem.: gefiedertes Blatt n

lat.: folium compositum n

sestavljene pestič -ega -íča m **organ.** *pestič, ki je zgrajen iz dveh ali več plodnih listov, npr. pri lilijevkah (Liliaceae) iz treh plodnih listov* **PRIM.:** enostávni pestič

ang.: compound pistil n

nem.: zusammengesetzter Stempel m, zusammengesetztes Pistill n

lat.: pistillum compositum n

sestavljeno grózdasto socvétje -ega -ega -a s **organ.** *grozdasto socvetje, ki ima na socvetni osi namesto cvetov nameščena grozdasta socvetja* **S:** sestavljeno racemóžno socvétje **GL.:** lát, sestavljena češúlja, sestavljena glávica, sestavljeni grózd, sestavljeni klás, sestavljeni kobúl **PRIM.:** enostávno grózdasto socvétje

ang.: compound racemose inflorescence n

nem.: komplexe razemöse Infloreszenz f, komplexer razemöser Blütenstand m

lat.: inflorescentia composita racemosa f

sestavljeno racemóžno socvétje -ega -ega -a s **organ.** → sestavljeno grózdasto socvétje

sestavljeno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, sestavljeno iz več enostavnih socvetij, ki so nameščena na razrasli socvetni osi, npr. sestavljeni grozd, sestavljeni klas, sestavljeni kobul, sestavljena glávica, sestavljena češúlja* **PRIM.:** enostávno socvétje

ang.: compound inflorescence n

nem.: zusammengesetzte Infloreszenz f, zusammengesetzter Blütenstand m

lat.: inflorescentia composita f

sestavljeno tkívo -ega -a s **hist.** *tkivo, ki je sestavljeno iz več tipov celic, npr. ksilem, floem*

PRIM.: enostávno tkívo

ang.: compound tissue n

nem.: zusammengesetztes Gewebe n

sestòj -òja m **fitocen.** *del areala združbe, ki praviroma obsega popoln floristični sestav z značilnicami in razlikovalnicami*

ang.: stand n

nem.: Bestand m, Pflanzenbestand m

sestojetvórna vrsta -e -e ž **ekol.** *vrsta, ki tvori enovrstne skupine, kar daje vegetaciji značilen videz, npr. navadna bukev (Fagus sylvatica)*

nem.: bestandförmige Sippe f

sestón -a m **ekol.** *lebdeči delci v vodnem telesu, npr. anorganski, organski delci, plankton*

ang.: seston n

nem.: Seston n

sèstrska vrsta -e -e ž **sist.** *dve ali več ožje sorodnih vrst, ki jih morfološko ni mogoče razlikovati, so pa reproduktivno izolirane*

ang.: aphanic species n, sibling species n, twin species n

nem.: Doppelgänger m, Geschwisterart f

setá -e ž **1.** *brjol. različno dolg nitasti del sporofita mahov /Bryophyta/, ki nosi na vrhu pušico, v spodnjem delu pa prehaja v havstorij*

ang.: seta n

nem.: Kapselstiel m, Seta f

2. *mikol. sterilni konec hife z debelo steno, ki navadno štrli iz trosovnice*

ang.: seta n

- nem.:** Seta f
lat.: seta f
- SÉV** -a m **mikrobiol.** skupina gensko enakih osebkov ali celic, ki se po določenih lastnosti razlikuje od vrste, ki ji pripada
ang.: strain n
nem.: Stamm m
- sévanje Sonca** -a -- s **1. fiz.** elektromagnetno sevanje, ki ga oddaja Sonce, z valovnimi dolžinami od 100 nm do 3000–4000 nm nad zgornjo mejo atmosfere, na Zemljinem površju pa med 280 nm in 3000 nm **GL.:** infrardéče sévanje Sónca, ultravijólično sévanje Sónca, vídno sévanje
ang.: solar radiation n
nem.: Sonnenstrahlung f
- 2. ekol.** abiotski okoljski dejavnik, zlasti vidni del sevanja, ki vpliva na rastlino na njenem rastišču s spektralnim sestavom, dnevno-nočnim spreminjanjem jakosti, dolžino svetlega, temnega dela dneva **GL.:** svetlôba **PRIM.:** kemični dejavnik, mehanski dejavnik, temperatura, vlažnost
ang.: solar radiation n
nem.: Sonnenstrahlung f
- sezónski hídroperiodízem** -ega -zma m **fiziol., ekol.** prilagajanje razvoja, rasti rastline cikličnim spremembam vlažnostnega režima na rastišču, zlasti na območjih z izmenjavo sušnega in deževnega obdobja, npr. razvoj poletnih in zimskih listov pri grmastem flomisu (*Phlomis fruticosa*), pri vrsti *Sarcopoterium spinosum* v Sredozemlju
ang.: seasonal hydroperiodism n
nem.: Saisonhydroperiodismus m
- sezónski têrmoperiodízem** -ega -zma m **fiziol., ekol.** prilagajanje rasti, razvoja rastline temperaturnemu režimu v različnih letnih časih, zlasti v območjih z zmernim ali hladnim podnebjem
ang.: seasonal thermoperiodism n
nem.: Saisonthermoperiodismus m
- sezónski trópski deževni gózd** -ega -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** trópski deževni gozd v predelih z mesec do dva meseca trajajočim sušnim obdobjem, ki ga sestavljajo drevesa, od katerih le nekatera izgubijo liste tako, da se vse leto ohranja vednozeleni videz **PRIM.:** górski trópski deževni gózd, nižinski trópski deževni gózd
ang.: seasonal tropical rain forest n
nem.: tropischer Saisonregenwald m
- sfagnétum** -a m **biogeogr.** → visóko bárje
sfágnumska šóta -e -e ž **ped., ekol.** šota, nastala zlasti iz šotnih mahov (*Sphagnum*)
ang.: Sphagnum-peat n
nem.: Sphagnum-Torf m
- S-fáza** -e [ès] ž **cit.** faza v interfazi celičnega cikla evkariontske celice, ki sledi fazi G_1 , v katerem poteka podvojevanje DNK **S:** fáza S, fáza sintéze
ang.: S-phase n
nem.: S-Phase f
- sferosóm** -a m **cit.** → oleoplást
- sfingofilija** -e ž **ekol.** zoofilija, pri kateri pelod prenašajo nočni metulji **S:** neutr. sfingogamija
PRIM.: kantarofilija, melitofilija, miofilija, mirmekofilija, psihofilija
ang.: sphingophily n
nem.: Sphingophilie f
- sfingofilni cvét** -ega -a m **organ.** entomofilni cvet, ki ga oprahujejo nočni metulji, zato se odpira ponoči, npr. pri svetlinu (*Oenothera*), čudežnici (*Mirabilis*) **S:** neutr. sfingogámni cvét **PRIM.:** kantarofilni cvét, melitofilni cvét, miofilni cvét, mirmekofilni cvét, psihofilni cvét
ang.: sphingophilous flower n
nem.: Nachtschwärmerblüte f, sphingophile Blüte f
- sfingogamija** -e ž **ekol., neutr.** → sfingofilija
sfingogámni cvét -ega -a m **organ., neutr.** → sfingofilni cvét
- Shannon-Weaverjev índeks** -ega -a [šénon víverjev] m **ekol., neutr.** → Shannon-Wienerjev índeks
- Shannon-Wienerjev índeks** -ega -a [šénon vínerjev] m **ekol.** índeks za izražanje biotske raznovrstnosti v vzorcu, združbi, pri čemer se upošteva število osebkov glede na posamezno vrsto, tako da je vrednost indeksa največja, če vsi osebki pripadajo različnim vrstam, najmanjša pa če gre za pripadnike iste vrste **S:** Shanonov índeks, neutr. Shannon-Weaverjev índeks
ang.: Shannon-Wiener index n
nem.: Shannon-Wiener Index m
- Shanonov índeks** -ega -a [šénonov] m **ekol.** → Shannon-Wienerjev índeks
- shizídij** -a m **lihen.** luskasti solediji, ki nastanejo z vzporednim razpokanjem zgornje površine areoliranih krpic, npr. pri rodu *Fulgensia*

ang.: schizidium n

nem.: Schizidium n

shizogéna žléza -e -e ž **hist.** žleza, v kateri ob koncu njenega razvoja nastane reksigeni intercelular; napolnjen z žleznim izločkom, npr. smolni kanal

ang.: schizogenous gland n

nem.: schizogene Drüse f

shizogéni intercelulár -ega -ja m **cit.** intercelular; ki nastane zaradi razgradnje osrednje lamele in rasti celic, navadno napolnjen s plini, npr. v parenhimih, prezračevalnem tkivu **PRIM.:** lizogéni intercelulár, reksigéni intercelulár

ang.: schizogenous intercellular space n

nem.: schizogene Interzellular f

shizokárp -a m **organ.** → pókovec

siderofóra -e ž **biokem., ekol.** koreninski izloček, ki veže talne železove ione v kelate, zaradi česar so ti rastlini lažje dostopni **S:** fitosiderofóra

ang.: siderophore n

nem.: Siderophore n

sifonálna organizacijska stôpnja -e -e ž **algol.** organizacijska stopnja v razvoju alg, pri kateri ima steljka obliko velike posamezne, navadno kroglaste ali nitasto oblikovane celice, ki je večjedrna, npr. pri rodu *Vaucheria* **S:** sifonálni organizacijski nivó **PRIM.:** kapsálna organizacijska stôpnja, kokálna organizacijska stôpnja, monádna organizacijska stôpnja, nítasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonokladálna organizacijska stôpnja, tkívna organizacijska stôpnja, zrásla nítasta organizacijska stôpnja

ang.: siphonal growth form n, siphonal organizational level n

nem.: siphonale Organisationsstufe f

sifonálna stéljka -e -e ž **algol.** steljka, zgrajena iz ene celice, ki ima več jeder; nima pa septov, npr. pri nekaterih zelenih algah, rjavih algah (*Phaeophyceae*)

ang.: siphonaceous thallus n, siphonous thallus n

nem.: siphonaler Thallus m

lat.: thallus siphonalis m

sifonálni organizacijski nivó -ega -ega -ja m **algol.** → sifonálna organizacijska stôpnja

sifonokladálna organizacijska stôpnja -e -e

-e ž **algol.** organizacijska stopnja v razvoju alg, pri kateri je steljka večcelična, zgrajena iz nitasto urejenih večjedrnih celic, npr. pri rodu *Cladophora* **S:** sifonokladálni organizacijski nivó **PRIM.:** kapsálna organizacijska stôpnja, kokálna organizacijska stôpnja, monádna organizacijska stôpnja, nítasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonálna organizacijska stôpnja, tkívna organizacijska stôpnja, zrásla nítasta organizacijska stôpnja

ang.: siphonocladial growth form n, siphonocladial organizational level n

nem.: siphonocladale Organisationsstufe f

sifonokladálni organizacijski nivó -ega -ega -ja m **algol.** → sifonokladálna organizacijska stôpnja

sifonostéla -e ž **hist.** cevast enožilni sistem, pri katerem hadrom in leptom v obliki plašča obdajata stržen, npr. pri nekaterih praprotnicah (*Pteridophyta*) **GL.:** amfiloémska sifonostéla, éktofloémska sifonostéla **PRIM.:** evstéla, protostéla

ang.: siphonostele n

nem.: Siphonostele f

lat.: siphonostela f

sigmoídna spóra -e -e ž **mikol.** v obliki grške črke sigma ζ zaviti konidij nekaterih, v tekočih vodah živečih gliv, npr. rod *Lunulospora*

ang.: sigmoid n

nem.: Sigmoid n

sigmospóra -e ž **mikol.** tros nekaterih gliv, ki je zavil v obliki grške črke sigma ζ

ang.: sigmospore n

nem.: Sigmospore f

lat.: sigmospora f, spora sigmoidea f

signálna molékula -e -e ž **fiziol.** molekula, s katero se celica odziva na dražljaje iz okolja ali dražljaje sosednjih celic

ang.: signal molecule n

nem.: Signalmolekül n

sikónij -a m **organ.** soplodje figovca (*Ficus*), katerega sočni del se razvije iz votlega mesnatega socvetišča, v katerem so ob zrelosti semen nameščeni posamezni plodovi **PRIM.:** jéžek, múrva, soróza

ang.: syconium n

nem.: Feige f, Sykonium n

lat.: sycon n, syconium n

silépsis -a m **organ.** rast poganjka v eni rastni

sezoni v več sunkih, pri čemer se najprej razvijajo vršni in stranski brsti, ki v isti rastni sezoni v več časovnih presledkih rastejo še naprej, npr. pri jablani (*Malus*), vrbi (*Salix*), alepskem boru (*Pinus halepensis*), kresni pogankji pri hrastu (*Quercus*), bukvi (*Fagus*), pri večini tropskih rastlin **PRIM.:** prolépsis

ang.: syllepsis n

nem.: Syllepsis f

silicifilna rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki za normalno uspevanje potrebuje večje koncentracije silicija v tleh **PRIM.:** silicifóbná rastlína

ang.: silicicole plant n, siliciphilous plant n

nem.: kieselholde Pflanze f

silicifóbná rastlína -e -e ž ekol. rastlina, ki zaradi toksičnega delovanja silicija lahko uspeva samo na tleh z malo silicija **PRIM.:** silicifilna rastlína

ang.: siliciphobe plant n

nem.: kieselmeidende Pflanze f

simbiónt -a m fiziol., ekol. organizem, ki živi v simbiozi z organizmom druge vrste **S:** mutualist, simbióntski organizem **GL.:** mákrosimbiónt, míkrosimbiónt **GL. ŠE:** párasimbiónt

ang.: symbiont n

nem.: Symbiont m

simbióntski organizem -ega -zma m fiziol., ekol. ↔ simbiónt

simbiosóm -a m fiziol. bakterioíd, obdan s simbiosomskim prostorom in peribakterioídno membrano

ang.: symbiosome n

nem.: Symbiosom n

simbiosómska membrána -e -e ž cit. → peribakterioídna membrána

simbiosómski prôstor -ega prostóra m fiziol. prostor med bakterioídom in peribakterioídno membrano, ki vsebuje encime

ang.: symbiosome space n

simbióza -e ž 1. fiziol., ekol. interakcije med organizmoma, ki sta v tesnem odnosu, od katerih imata oba partnerja korist, npr. rastlina in opraševalec, gliva in alga v lišaju, gliva in rastlina v mikorizi, rastlina in žival, ki se hrani s semeni, plodovi ter jih pri tem raznaša **S:** mutualizem **GL.:** baktêrijska simbióza, filkosimbióza, lišájska simbióza, mikoríza **PRIM.:** kòeksisténca, kómenzalizem, konkurénca, plenílstvo, zajedávstvo

ang.: mutualism n, symbiosis n

nem.: Mutualismus m, Symbiose f

2. fiziol., ekol. interakcije med osebkami različnih vrst, ki so v tesni povezavi, pri čemer so lahko odnosi koristni za oba partnerja, le za enega, vendar brez škode za drugega, ali pa ima korist le en partner, medtem ko je drugi oškodovan **S:** biótske interákcie **GL.:** kòeksisténca, kómenzalizem, konkurénca, plenílstvo, zajedávstvo

ang.: biotic interactions n pl., symbiosis n

nem.: biotische Interaktionen f pl., Symbiose f

simétrični cvét -ega -a m organ. cvet, ki se lahko z eno simetrijsko ravnino ali z več simetrijskimi ravninami razdeli na dva zrcalno enaka dela ali več zrcalno enakih delov **GL.:** dísimétrični cvét, mónosimétrični cvét, zvézdasto simétrični cvét **PRIM.:** àsimétrični cvét

ang.: symmetric flower n

nem.: symmetrische Blüte f

simétrični líst -ega -a m organ. list, katerega vzdolžni polovici listne ploskve sta enaki

ang.: symmetric leaf n

nem.: symmetrisches Blatt n

lat.: folium zygomorphum n

simétrično visóko bárje -ega -ega -a s biogeogr., fitocen. visoko barje, ki ima v preseku z vseh strani enakomerno dvignjeno površino **PRIM.:** àsimétrično visóko bárje, pobóčno visóko bárje

ang.: symmetric raised bog n

nem.: symmetrisches Hochmoor n

simetrija cvéta -e -- ž organ. lastnost cveta glede na število simetrijskih ravnin, s katerimi se lahko cvet razdeli na enake ali zrcalno enake dele **S:** somérnost cvéta **GL. ŠE:** àsimétrični cvét, simétrični cvét

ang.: floral symmetry n

nem.: Symmetrie der Blüte f

lat.: simetria floralis f, symmetria floralis f

simpátrična vrsta -e -e ž sist., ekol. vsaka od dveh ali več sorodnih vrst, ki živijo na istem geografskem območju **PRIM.:** alopátrična vrsta

ang.: sympatric species n

nem.: sympatrische Art f, sympatrische Spezies f

simplást -a m fiziol. sistem v rastlini, ki ga tvorijo s plazmodezmami neprekinjeno povezani protoplasti **PRIM.:** apoplást

- ang.:** symplast n
nem.: Symplast m
- simpplástno prevájanje** -ega -a s fiziol., ekol. *prevájanje vode in v njej raztopljenih snovi po simplastu, pri čemer prehaja voda po protoplastu in plazmodezmah od celice do celice*
PRIM.: apoplástno prevájanje, vaskulárno prevájanje
ang.: symplastic conduction n
nem.: symplastischer Transport m, Symplastleitung f
- simpodiálna razrást** -e razrástí ž organ. *razrást poganjka, pri kateri se dolžinska rast nadaljuje z rastjo enega ali več stranskih poganjkov, npr. pri lipi (Tilia), brezi (Betula), lipovki (Syringa)* **GL.:** dihaziálna razrást, monohaziálna razrást, pleiohaziálna razrást **PRIM.:** monopodiálna razrást
ang.: sympodial ramification n
nem.: sympodiale Ramifikation f, sympodiale Verzweigung f
lat.: ramificatio sympodialis f
- simpodiální konidij** -ega -a m mikol. *konidij, nastal holoblastično iz simpodialne, pogosto cikcakasto rastoče konidiogene celice, npr. pri rodovih Beauveria, Arthrobotrys*
ang.: sympodial conidium n
nem.: Sympodiokonidie n, Sympodiokonidium n
lat.: conidium sympodiale n
- simpodiálno socvétje** -ega -a s organ. *socvetje glede na nastanek in razraščanje socvetnih osi, pri katerem se vsakokratna socvetna os konča s cvetom, nadaljnja rast pa poteka s stranskimi poganjki* **PRIM.:** monopodiálno socvétje
ang.: sympodial inflorescence n
nem.: sympodiale Infloreszenz f, sympodialer Blütenstand m
lat.: inflorescentia simpodialis f
- simpódij** -a m organ. *poganjek, ki nastane s simpodialno razrástjo* **PRIM.:** monopódij
ang.: sympodium n
nem.: Scheinachse f, Sympodium n
lat.: sympodium n
- simpórt** -a m fiziol. *aktivni transport, pri katerem se sočasno prenašajo ioni ali molekule dveh različnih snovi v isti smeri skozi membrano z istim prenašalnim proteinom* **PRIM.:** antipórt, unipórt
ang.: symport n
nem.: Symport m
- Simpsonov índeks** -ega -a [símsonov] m ekol. *índeks za izražanje biotske raznovrstnosti, ki temelji na verjetnosti, da bosta dva, iz biotsko bogatega vzorca naključno izbrana osebká, različnih vrst*
ang.: Simpson index n
nem.: Simpsonindex m
- simptóm** -a m fiziol., ekol. *znak odziva rastline na biokemični, fiziološki, morfološki ravni, ki nastane zaradi delovanja stresnega dejavnika* **GL.:** nèspecifični simptóm, specifični simptóm **PRIM.:** sindróom
ang.: symptom n
nem.: Symptom n
- sinanamórf** -a m mikol. *vsak od dveh ali več anamorfov, ki pripadajo istemu teleomorfu*
ang.: synanamorph n
nem.: Synanamorph n
- sinandrija** -e ž organ. *zraslost prašnikov, prašničnih niti, značilna za nekatere cvetnice /Anthophyta/, npr. med seboj zrasle prašnične niti pri metuljnicah (Fabaceae), med seboj zrasle prašnice pri nebinovkah (Asteraceae)*
ang.: synandry n
nem.: Synandrie f
- sinángij** -a m organ. *zrasli sporangiji pri nekaterih praprotnicah /Pteridophyta/, npr. pri rodu Marattia*
ang.: synangium n
nem.: Synangium n
lat.: synangium n
- sinápsa** -e ž cit. *povezava dveh homolognih kromosomov v bivalent na začetku mejoze*
ang.: syndesis n, synapsis n
nem.: Chromosomenpaarung f, Synapsis f, Synthese f
- sináptiční kompléks** -ega -a m cit. *proteinska struktúra, ki v profazi mejoze povezuje homologna kromosoma v bivalent* **S:** sinaptonémški kompléks
ang.: synaptonemal complex n
nem.: synaptischer Komplex m
- sinaptonémški kompléks** -ega -a m cit. → sináptiční kompléks
sindetohélična réža -e -e ž hist. *réža, pri kateri se materinska celica zapiralk deli v tri celice tako, da iz srednje nastaneta celici zapiralki,*

- iz ostalih dveh pa celici spremljevalki* **PRIM.:** haplohélična réža
ang.: syndetocheilic stomatal type n
nem.: syndetocheiler Stoma-Typ m
- síndinámika** -e ž *panoga fitocenologije, ki preučuje razvoj združb* **S:** singenétika **PRIM.:** sínkronologija
ang.: syndynamics n pl.
nem.: Syndynamik f
- síndróm** -a m **fiziol., ekol. skupek specifičnih ali nespecifičnih odzivov, prilagoditev rastline na delovanje stresnih dejavnikov** **PRIM.:** simptom
ang.: syndrome n
nem.: Syndrom n
- sínecični máh** -ega mahú m **briol. monecični mah, pri katerem so arhegoniji in anteridiji drug poleg drugega, v skupnem ovoju** **PRIM.:** avtécični máh, parécični máh
ang.: synoicous moss n
nem.: synözisches Moos n
- sínekologija** -e ž *panoga fitocenologije, ki preučuje odnose med združbami in okoljem*
ang.: synecology n
nem.: Synökologie f
- sínéma** -e ž **mikol.** → korémij
- sínergída** -e ž **razmn. vsaka od dveh celic ob jajčni celici na mikropilnem polu embrionalne vrečke pri krito semenkah /Angiospermae/, pri čemer skozi eno od njiju prodre pelodna cev, kar omogoča oploditev**
ang.: synergid n
nem.: Gehilfin f, Synergide f
- síngenétika** -e ž → síndinámika
- sínhorologija** -e ž *panoga fitocenologije, ki preučuje razširjenost združb*
ang.: synchorology n
nem.: Synchorologie f
- sínjezeléne álge** -ih álġ ž mn. (Glaukobionta) **algol., sist. podkraljestvo evkariontov (Eukarya), ki vključuje majhno, evolucijsko pomembno skupino enoceličnih, fotoavtotrofnih alg z monadno organizacijsko stopnjo, pri katerih so v cianelih antenska barvila organizirana v fikobilisome, vsebujejo klorofil a, klorofil c in klorofil d, ne pa klorofila b, škrob kot založna snov nastaja izven kloroplastov, obdanih z dodatno peptidoglikansko ovojnico**
ang.: glaucophyta n pl.
nem.: Glaukobionta m pl.
- sínkárpni ginécej** -ega -a m **organ. cenokarpni ginecej, v katerem so septi ohranjeni, tako da je v plodnici več predalov, semenske zasnove pa so nameščene aksilarno, npr. pri rodu tuli-pan (Tulipa)** **PRIM.:** lizikárpni ginécej, parakárpni ginécej, psévdocenokárpni ginécej
ang.: syncarpous gynoeceum n
nem.: synkarpes Gynoeceum n
lat.: gynaecium syncarpicum n
- sínkólpatni pêlod** -ega pelóda m **palin. pelodna zrna, pri katerih se kolpi stikajo ali se prepletajo**
ang.: syncolpate pollen n
nem.: synkolpater Pollen m
- sínkronologija** -e ž *panoga fitocenologije, ki preučuje zgodovinski razvoj združb*
ang.: synchronology n
nem.: Synchronologie f
- sínmorfologija** -e ž *panoga fitocenologije, ki preučuje zgradbo rastlinskih združb*
ang.: synmorphology n
nem.: Synmorphologie f
- sínomón** -a m **fiziol., ekol. ekomon, s katerim rastlina privablja opraševalce, raznašalce plodov** **PRIM.:** alomón, fitoaleksín, fitoanticipín, kairomón
ang.: synomone n
nem.: Synomone n
- sínoním** -a m **sist., sinsist. po mednarodnem kodeksu botanične, fitocenološke nomenklature ob veljavnem znanstvenem imenu taksona ali sintaksona uporabljeno drugačno ime za isti takson ali sintakson, npr. Phegopteris connectilis s sinonimi Thelypteris phegopteris, Lastrea phegopteris, Nephrodium phegopteris ali za sintakson Omphalodo-Fagetum sinonima Abieti-Fagetum dinaricum in Calamintho grandiflorae-Abietetum** **PRIM.:** bazioním, homoním
ang.: synonym n
nem.: Synonyme m
lat.: synonymum m
- sínsistemátika** -e ž → sintaksonomija
- sínsistemátska kategorija** -e -e ž **sist.** → sintaksonómska kategorija
- síntaksón** -a m **fitocen. vsaka od sintaksonomskih kategorij ne glede na mesto v sistemu, npr. geografska varianta, subasociacija, asociacija, zveza, red, razred**

ang.: syntaxon n, vegetation unit n
nem.: Syntaxon n, Vegetationseinheit f

sintaksonomija -e ž *panoga fitocenologije, ki se ukvarja z opredeljevanjem, določanjem, poimenovanjem sintaksonov, njihovim uvrščanjem v sistem S:* sínsistemátika
ang.: synsystematics n pl.
nem.: Gesellschaftssystematik f, Syntaxonomie f

sintaksonómska kategorija -e -e ž *sintaks. vsaka od kategorij, v katere se razvrščajo sintaksoni rastlinskih združb glede na podobnost S:* sínsistemátiska kategorija
ang.: syntaxonomic category n
nem.: syntaxonomische Kategorie f

sintaksonómska razlikovalnica -e -e ž *fitocen.* ↔ razlikovalnica

sintétična fitocenolóška tabéla -e -e -e ž *fitocen. tabela, ki prikazuje floristično zgradbo določene združbe v različnih območjih, sestavljena iz ustreznih analitičnih tabel, v katerih se upošteva samo stalnost rastlinskih vrst S:* sintétična vegetácijska tabéla **PRIM.:** analítična fitocenolóška tabéla
ang.: synoptic vegetation table n
nem.: synthetische Gesellschaftstabelle f

sintétična vegetácijska tabéla -e -e -e ž *fitocen.* → sintétična fitocenolóška tabéla

sintétični rástni regulátor -ega -ega -ja m *fiziol. rasti regulator, pridobljen s sintezo, ki se uporablja v biotehnologiji, kmetijstvu, vrtnarstvu, npr. za lažje ukoreninjanje potaknjencev PRIM.:* narávni rástni regulátor
ang.: synthetic growth regulator n
nem.: synthetischer Wachstumsregulator m

sintíp -a m *sist. vsak od dveh ali več tipskih primerkov določene vrste v herbarijski zbirki, ki je osnova za izvirni opis, preden se določi holotip PRIM.:* holotíp, homeotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, topotíp
ang.: syntype n
nem.: Syntypus m
lat.: syntypus m

sínus -a m *organ. večja, navadno globlja, različno oblikovana zajeda v listni ploskvi, npr. pri plahčici (Alchemilla)*
ang.: sinus n
nem.: Sinus m
lat.: sinus m

sinúzija -e ž *fitocen. del večplastne združbe, ki jo sestavljajo rastlinske vrste z enakimi življenjskimi oblikami, npr. mahovi /Bryophyta/, vednozeleni megafanerofiti, enoletnice, epifiti*
ang.: synusium n
nem.: Sinusie f

sistemátika -e ž *sist. biološka veda, ki se ukvarja z določanjem, poimenovanjem, razvrščanjem organizmov, študijem njihove evolucije, filogenije GL.:* taksonomija
ang.: systematics n pl.
nem.: Systematik f

sistemátiska kategorija -e -e ž *sist.* → taksonómska kategorija

sistemín -a m *fiziol. signalni polipeptid, ki nastane pri objedanju rastline, se sprošča v apoplast in sproži sistemsko sintezo inhibitorjev proteaz*
ang.: systemin n
nem.: Systemin n

sistémsko pridobljéna odpórnost -- -e -i ž **K:** SAR *fiziol. odpornost na patogene, ki jo kmalu po okužbi rastlina pridobi s sintezo salicilne kisline in patogenom sorodnih beljakovin, s čimer postane odporna na širok spekter patogenov*
ang.: systemic acquired resistance n, abb. SAR
nem.: systemische erwerbene Resistenz f

sistéms tlà-rastlína-ozráčje -a -- m *celota, ki jo tvorijo tla, rastlina in neposredno ozračje, v kateri razlike v vodnem potencialu posameznih členov omogočajo absorpcijo, prevajanje vode ter transpiracijo rastline*
ang.: soil-plant-atmosphere continuum n
nem.: Kontinuum Boden-Pflanze-Atmosphäre n

sítasta cév -e cévi ž *hist. celice, nanizane v cev, po kateri se prevaja voda z raztopljenimi asimilati, ki je sestavni del floema pri kritosemenkah /Angiospermae/*
ang.: sieve tube n
nem.: Siebröhre f

sítasta plóšča -e -e ž *hist. perforirana celična stena med dvema sitkama v vertikalnem nizu, ki je lahko v celoti perforirana ali pa so perforacije v več ločenih poljih GL.:* enostávná sítasta plóšča, sestávljena sítasta plóšča, skalari-fórmna sítasta plóšča
ang.: sieve plate n
nem.: Siebplatte f

sítasto pólje -ega -a s *hist. območje v prečni ce-*

- lični steni med dvema sitkama v vertikalnem nizu, kjer se pojavljajo perforacije*
ang.: perforation field n, sieve field n
nem.: Siebfeld n
- sítka** -e ž **hist.** *del sitaste cevi, ki ga sestavlja podolgovata celica s citoplazmo, majhnimi mitohondriji, brez jedra, vakuole, katere prečna stena je diferencirana v sitasto ploščo ali ima sitasta polja, značilna za kritosemenke /Angiospermae/*
ang.: sieve tube member n
nem.: Siebröhrenglied n
- skabrátni pëlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s hrapavo površino*
ang.: scabrate pollen n
nem.: skabrater Pollen m
- skalarifórmna konjugácija** -e -e ž **algol.** → léstvičasta konjugácija
- skalarifórmna píknja** -e -e ž **cit., hist.** *pari obojankih pikenj z dolgo pikenjsko odprtino, ki so skupaj vzporedno nameščeni na stičnih stenah prevodnih elementov, kar daje videz lestve, npr. pri nekaterih magnolijevkah (Magnolia, Liriodendron)*
ang.: scalariform pit n
nem.: leiterförmiger Tüpfel m
- skalarifórmna sitasta plôšča** -e -e -e ž **hist.** *sitasta plošča, v kateri so posamezna sitasta polja lestvičasto razporejena*
ang.: scalariform sieve plate n
nem.: leiterförmige Siebplatte f
- skalarifórmna traheída** -e -e ž *traheida, ki ima lestvičasto perforirane stične stene med členi v vertikalnem nizu*
ang.: scalariform tracheid n
nem.: Leitertracheide f, Treppentracheide f
lat.: tracheidae scalares f pl.
- skalarifórmna trahêja** -e -e ž **hist.** *traheja, ki ima lestvičasto perforirane prečne celične stene* **PRIM.:** mrézasta trahêja, obróčasta trahêja, píknjasta trahêja, spirálasta trahêja
ang.: scalariform trachea n, scalariform vessel n
nem.: Leitergefäß n, Treppentrachea f
lat.: tracheae scalares f pl.
- skarifikácija** -e ž **fiziol.** *zarezovanje ali odstranjevanje dela semenske ovojnice pri semenih nekaterih rastlin zaradi pospešitve kalitve, s čimer je omogočena izmenjava plinov, sprejemanje vode*
ang.: scarification n
- skiofílna rastlína** -e -e ž **ekol.** → sénčna rastlína
- skiofít** -a m **ekol.** → sénčna rastlína
- skiomórfna zgrádba** -e -e ž **fiziol., ekol.** *morfološko-anatomska zgradba rastline, zlasti listov, nastala kot prilagoditev šibkim jakostim svetlobe zaradi zasenčenosti* **PRIM.:** heliomórfna zgrádba
ang.: sciomorphic structure n
nem.: skiomorpher Bau m, skiomorphe Struktur f
- skiomorfóza** -e ž **fiziol., ekol.** *morfološko-anatomska prilagoditev rastline, zlasti listov, šibkim jakostim svetlobe zaradi zasenčenosti* **PRIM.:** heliomorfóza
ang.: skiomorphosis n
nem.: Skiomorphose f
- skladiščna beljáva** -e -e ž **hist.** *notranji del beljave, v katerem se skladiščijo voda in rezervne snovi, parenhimi postopoma odmirajo, voda in v njej raztopljene snovi pa se v osni smeri ne prevajajo več* **PRIM.:** prevódna beljáva
ang.: storage sapwood n
nem.: Speichersplintholz n
- sklédica** -e ž **organ.** *skledičast ovoj, porasel z luskolisti ali bodicami, nastal iz povečanega vrčastega cvetišča, ki deloma ali v celoti obdaja enega ali več plodov, npr. pri bukovkah (Fagaceae)* **S:** kúpula **GL.:** ježica
ang.: cup n, cupule n
nem.: Cupula f, Fruchtbecher m
lat.: cupula f
- sklénjeni areál** -ega -a m **fitogeogr.** *strnjeno območje, ki ga naseljuje določen rastlinski takson* **S:** zaključeni areál **PRIM.:** disjúnktni areál **PRIM. ŠE:** dispérzna razšírjenost
ang.: continuous area n
nem.: geschlossenes Areal n
- sklépna célica** -e -e ž **cit.** → bulifórmna célica
- sklereída** -e ž **hist.** *sklerenhimska celica, ki je navadno mrtva, bolj ali manj izodiametrične oblike, z debelo, olesenelo sekundarno celično steno, za oporo, mehansko zaščiteno* **GL.:** ástrosklereída, bráhisklereída, mákrosklereída, ósteosklereída, rábdosklereída, tríhosklereída
ang.: sclereid n
nem.: Sklereide f
lat.: sclereida f

sklerenhím -a m **hist.** *primarno ali sekundarno, navadno mrtvo oporno tkivo, zgrajeno iz prozenhinskih ali izodimetričnih celic z enakomerno odebeljenimi sekundarnimi stenami, ki so lahko tudi olesenele*

ang.: sclerenchyma n

nem.: Sklerenchym n

lat.: sclerenchyma n

sklerenhímsko vlákno -ega -a s **hist.** *podolgovata sklerenhimska celica z enakomerno odebeljeno olesenelo ali neolesenelo steno v steblih, deblih, listih, koreninah, nekatera uporabna kot tekstilna vlakna, npr. pri lanu, konoplji, sisalu*

ang.: sclerenchyma fibre n

nem.: Sklerenchymfaser f

sklerína -e ž **palin.** *trda zunanja plast stene troska*

ang.: sclerine n

nem.: Sklerine f

lat.: sclerina f

sklerobazidij -a m **mikol.** *gemi podoben probazidij z debelo steno pri uhljevkah (Auriculariales), teliospora pri rjah (Pucciniales)*

ang.: sclerobasidium n

nem.: Sklerobasidie f

lat.: sclerobasidium n

sklerócij -a m **1. mikol.** *trda, pogosto kroglasta, podolgovata masa hif z vključenimi delci gostiteljskega tkiva, navadno brez trosov, ki se lahko razvije v trosišče, stromo ali micelij, npr. rženi rožiček pri glivi škrlatnordeča glavica (Claviceps purpurea), pri rodovih Cenococcum, Colletotrichum, Sclerotinia*

ang.: sclerotium n

nem.: Sklerotium n

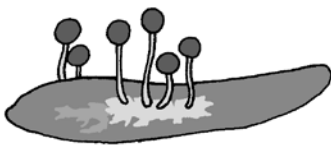
lat.: sclerotium n

2. mikol. *plazmodij pri sluzavcih (Mycetozoa), ki je v trdnem in mirujočem stanju*

ang.: sclerotium n

nem.: Sklerotium n

lat.: sclerotium n

sklerocij s stromami (*Claviceps purpurea*)

sklerofilna rastlina -e -e ž **ekol.** *lesnati kserofit z večletnimi, skleromorfnimi listi, ki je značilen za območja z daljšim sušnim obdobjem, npr. za Sredozemlje* **PRIM.:** malakofilna rastlina

ang.: sclerophylle plant n

nem.: sklerophylle Pflanze f

sklerofilni list -ega -a m **fiziol., ekol.** → skleromórfni list

sklerofít -a m **ekol.** *kserofit, ki ohranja normalne življenjske funkcije tudi v sušnem obdobju, z vednozelenimi, trdimi usnjatimi listi, npr. vednozeleno lesnate rastline na odprtih rastiščih v tropskem, subtropskem, zmernem pasu, borealnih območjih* **GL.:** listopádni sklerofít, stipakserofít, vednozeleni sklerofít **PRIM.:** efemérni kserofít, hemikserofít, listopádni kserofít, poikilohídri kserofít, sukuléntni kserofít

ang.: sclerophyte n

nem.: Sklerophyt m

lat.: sclerophyton n

sklerokárp -a m **organ.** *osemenje ali njegov del iz trdih, sklerotiziranih tkiv, npr. lupina lešnika, lupina koščice pri slivi*

ang.: sclerocarp n

nem.: Sklerokarp n

lat.: sclerocarpos m

skleromórfna zgrádba -e -e ž **fiziol., ekol.** *morfološko-anatomska zgradba rastlin, zlasti listov, nastala kot genotipska prilagoditev okolju z daljšim sušnim obdobjem, npr. vednozeleni skleromorfní listi pri mediteranskih lesnatih rastlinah*

ang.: scleromorphic structure n

nem.: skleromorpher Bau m, skleromorphe Struktur f

skleromórfni list -ega -a m **fiziol., ekol.** *večleten, debel, usnjat list z debelo kutikulo, večplastno povrhnjico, večplastnim stebričastim asimilacijskim parenhimom, dobro razvitim opornim tkivom, prilagojen rastišču z daljšim sušnim obdobjem, npr. pri lesnatih rastlinah v Sredozemlju in v predelih s podobnim podnebjem* **S:** sklerofilni list

ang.: scleromorphic leaf n

nem.: skleromorphes Blatt n

skleromorfoza -e ž **ekol.** *genotipska morfološko-anatomska prilagoditev lesnatih rastlin, zlasti njihovih listov, daljšemu sušnemu obdobju,*

npr. v Sredozemlju in v predelih s podobnim podnebjem **PRIM.:** hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza

ang.: scleromorphosis n

nem.: Skleromorphose f

skléroplektenhím -a m **lihen.** plektenhim iz zlepljenih hif z debelimi stenami

ang.: scleroplectenchym n

nem.: Skleroplectenchym n

sklerotésta -e ž **organ.** trda, navadno sklerotizirana plast semenske ovojnice, npr. pri navadnem rožičevcu (*Ceratonia siliqua*) **PRIM.:** sarkotésta

sarkotésta

ang.: sclerotesta n

nem.: Sklerotesta f

lat.: sclerotesta f

skolekospóra -e ž **mikol.** dolg, predeljeni ali nepredeljeni nitasti tros nekaterih gliv **PRIM.:** amerspóra, helikospóra, stavrospóra

amerspóra, helikospóra, stavrospóra

ang.: scolecospore n

nem.: Skolekospore f

lat.: scolecospora f

skopolamín -a m **biokem., fiziol.** tropanski alkaloid v razhudnikovkah (*Solanaceae*), npr. v kranjski buniki (*Scopolia carniolica*), ki štíti pred rastlinojedi in patogeni, pri ljudeh upočasnjuje delovanje živčevja, uporabljan kot lokalni anestetik **PRIM.:** hiosciamín

ang.: scopolamine n

nem.: Scopolamin n

skopoletín -a m **fiziol.** toksična kumarinska snov v semenskih ovojnicah, ki povzroča dormanco semen, npr. pri volčji češnji (*Atropa belladonna*), kranjski buniki (*Scopolia carniolica*)

ang.: scopoletin n

nem.: Scopoletin n

skórja -e ž **hist.** krovno tkivo debela ali olesenele korenine pri višjih rastlinah, ki ga tvorijo vsa tkiva izven kambialnega obroča in obsega na začetku sekundarne debelitve sekundarno skorjo, ostanke primarne skorje in periderm, kasneje pa pri večini lesnatih rastlin tudi terciarno skorjo **GL.:** primárna skórja, sekundárna skórja, terciárna skórja

ang.: bark n, cortex n

nem.: Kortex m, Rinde f

lat.: cortex m

skórja lišája -e -- ž **lihen.** → kórtexs

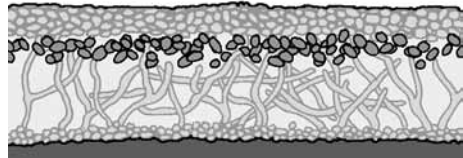
skórjasti lišáji -ih -ev m mn. **lihen.** lišaji, katerih steljko prekriva kórtexs, celotna spodnja površina steljke pa je vrasla v substrat ali prirasla nanj tako, da ga brez dela podlage ni mogoče odluščiti, npr. številni epilitski, endolitski, epifloedični, epiksilni, endofloedični, folikolni lišaji

ang.: crustose lichens n pl.

nem.: Krustenflechten f pl.

A

B

skorjasti lišaj (A: videz steljke, B: prečni prerez steljke)

skórjasti trosnják -ega -a m **mikol.** trosnjak makroskopskih gliv, ki se prilega lesu, na katerem raste, z gladko, luknjičasto ali bodičasto površino, npr. plutač (*Fellinus*), hišna goba (*Serpula*)

ang.: resupinate fruit body n

nem.: rindiger Fruchtkörper m

skótomorfogenéza -e ž **fiziol., ekol.** spreminjanje zgradbe rastline, njenih delov zaradi delovanja teme, npr. diferencija celičnih struktur, tkiv organov, diferenciacija kloroplastov, razvoj etiolirane rastline **PRIM.:** fótomorfogenéza

ang.: scotomorphogenesis n

nem.: Skotomorphogenese f

skótotropízem -zma m **fiziol., ekol.** tropizem, ki ga sproža senca, zaradi česar se deli rastline usmerijo proti najtemnejšemu delu okolice, npr. rast kalic monstere (*Monstera*) proti debeli drevesa za oporo

ang.: scototropism n

nem.: Skototropismus m

skráb -a tudi **scrub** -a [skráb] m (ang.) **biogeogr.**, **fitocen.** vednozelená sklerofilna grmovná vegetácia v predelích Avstrálie s sredoziemskému podobným podnebjem, za katero so zlasti značilne grmovne vrste evkaliptov (*Eucalyptus*), akacij (*Acacia*) **PRIM.:** čaparál, finbos, mákija
ang.: scrub n

nem.: Hartlaub-Scrub m

skúpna slánost vóde -e -i -- ž **ekol.** lastnost vode glede na količino kalcijevih, magnezijevih, natrijevih, kalijevih kationov in karbonatnih, bikarbonatnih, sulfatnih, kloridnih anionov v njej

ang.: total water salinity n

nem.: totale Wassersalinität f

skutélum -a m **organ.** specializirani, ščitasto oblikovani ključni list trav (*Poaceae*) med embriem in endospermom, ki med kalitvijo črpa hranilne snovi za embrio iz endosperma

ang.: scutellum n

nem.: Schildchen n, Scutellum m

lat.: scutellum n

sládkor sladkórja m **biokem.** → saharíd

sladkovódne álge -ih álǵ ž mn. **algol.** alge, živeče v kopenskih vodah z majhno koncentracijo soli **PRIM.:** brákične álge, mórské álge

ang.: freshwater algae n pl.

nem.: Süßwasseralgen f pl.

sládni sládkor -ega sladkórja m **biokem.** → maltóza

slaníšče -a s **1. biogeogr.** habitatni tip na tleh s povečanimi koncentracijami topnih anorganskih soli, za katerega so značilni zlasti halofiti

ang.: saline habitat n

nem.: Salzhabitat m

2. ekol. biotop s povečanimi, vsaj od 1,5-odstotnimi do 2-odstotnimi koncentracijami topnih anorganskih soli v tleh glede na suho težo

ang.: saline biotope n

nem.: salzhaltiger Standort m, salzhaltiges Biotop n

slanoljúbna rastlína -e -e ž **ekol.** → halofít

slánostna odpórnost -e -i ž **fiziol.**, **ekol.** odporčnost, ki rastlini omogoča, da brez škodljivih posledic prenese večje koncentracije anorganskih soli na rastišču ali v celicah, npr. s preprečevanjem prevajanja ionov soli iz ko-

reninskega sistema, z izločanjem soli iz posebnih žlez, s shranjevanjem v neaktivne dele, z razredčevanjem v vodnem tkivu **PRIM.:** odpórnost na izsušitev, odpórnost na patogéne, odpórnost na súšo, odpórnost na UV-sévanje, poplávna odpórnost, temperatúrna odpórnost

ang.: salt resistance n

nem.: Salzresistenz f

slánostna toleránca -e -e ž **fiziol.**, **ekol.** toleránca, ki nekaterim rastlinam, rastočim v slanem okolju, omogoča, da ohranjajo življenjske procese na ustrezni ravni kljub osmotskemu in toksičnemu delovanju povečanih koncentracij soli, npr. halofitom, algam slanih voda **PRIM.:** izsušitvena toleránca, poplávna toleránca, temperatúrna toleránca, toleránca na patogéne

ang.: salt tolerance n

nem.: Salztoleranz f

slánostni strés -ega -a m **fiziol.**, **ekol.** stres, ki nastaja ob preveliki koncentraciji anorganskih soli na rastišču ali v rastlini, kar otežuje črpanje vode, povzroča škodljivo zmanjšanje osmotskega potenciala v celicah, toksično delovanje ionov soli **PRIM.:** kisikov strés, oksidativni strés, pH-strés, strés fitotóksičnih kovin

ang.: salt stress n

nem.: Salzstress m

slánost vóde -i -- ž **ekol.** lastnost vode glede na količino v njej raztopljenih anorganskih soli

ang.: water salinity n

nem.: Wassersalinität f

slanúša -e ž **ekol.** → halofít

slépa píknja -e -e ž **cit.**, **hist.** píknja v steni celice, ki je brez komplementarne píknje sosednje celice, npr. pri intercelularjih

ang.: blind pit n

nem.: blinder Tüpfel m

slójevístost -i ž **fitocen.** razčlenjenost sestojá združbe v sloje po višini rastlin, npr. v mahovni, zeliščni, grmovni, drevesni sloj

ang.: stratification n

nem.: Schichtung f

slúz sluzí ž **fiziol.** → mukózna snóv

slúzárji -ev m mn. (*Myxogastria*) **biol.**, **sist.** razred sluzavcev (*Mycetozoa*), katerih vegetativni stadij je prostoživeči, mnogojedrni, cenocitični saprobni plazmodij, nesporno razmnoževanje poteka z miksamebami, spolno pa z

zlitjem miksameb ali zoospor, zigota se razvije v plazmodij, živijo zlasti na trhljem lesu, vlažnih tleh, prehranjujejo se z bakterijami, praživalmi **S:** zastar. miksomycéte

ang.: myxogastria n pl., true slime moulds n pl.

nem.: Myxogastria n pl., zelluläre Schleimpilze m pl.

slúzavci -ev m mn. (Mycetozoa), /Myxomycota, Myxobionta, Myxostelida/ **biol., sist. deblo praživali (Protozoa), katerih predstavniki so polifitetskega izvora, skupen jim je plazmodijski stadij, prehranska faza je v obliki prostoživečih mnogojedrnih saprofitskih plazmodijev, prehranjujejo se navadno fagotrofno z bakterijami, praživalmi, v neugodnih razmerah preidejo v mirujočo fazo, gibljive celice imajo navadno na zadnji strani dva bička, brez celične stene, trosi pa imajo celulozno celično steno** **S:** zastar. glíve slúzavke, zastar. slúzavke

ang.: myxomycetes n pl., slime moulds n pl.

nem.: Myxomyzeten f pl., Schleimpilze m pl.

slúzavke -vk ž mn. (Myxomycota) **mikol., zastar. → biol., sist. slúzavci**

slúzna célica -e -e ž **hist. celica, katere stena ali vsebina v stiku z vodo zasluzi, postane lepljiva, npr. celice v semenski ovojnici nekaterih semen, v lesu, sekundarni skorji**

ang.: mucilage cell n, slime cell n

nem.: Schleimzelle f

slúzna žléza -e -e ž **hist. žleza, ki izloča sluz, npr. pri rosiki (Drosera), mastnici (Pinguicula)**

ang.: mucous gland n

nem.: Schleimdrüse f

slúzni kanál -ega -a m **hist. žlezni kanal, napolnjen s sluzmi, navadno iz polisaharidov**

ang.: slime duct n

nem.: Schleimkanal m

slúzni ovòj -ega -ója m **biol. koloidni ovoj okoli celice, cenobija ali filamenta pri cianobakterijah (Cyanobacteriota), ki vsebuje polisaharide, z varovalno funkcijo pred vplivi vodnega okolja**

ang.: slime layer n

nem.: Schleimhülle f

smòla -e ž **fiziol. zmes politerpenov, ki jo rastlina hrani v smolnih kanalih za zaščito pred rastlinojedi, patogeni ali ranitvami, značilna za mnoge iglavce in druge drevesne vrste kritosemenk /Angiospermae/**

ang.: resin n

nem.: Harz n

smòlni kanál -ega -a m **hist. navadno cevast intercelular shizogenega nastanka, obdan z žleznimi celicami, ki vanj izločajo smolo, balzam, npr. v lesu, iglicah nekaterih iglavcev**

ang.: resin duct n, resin channel n

nem.: Harzgang m, Harzkanal m

snegolòm -òma m **ekol. lomljenje lesnatih rastlin, zlasti dreves zaradi teže zapadlega snega** **PRIM.:** vetrolòm

nem.: Schneebruch m

snetí -- ž mn. (Ustilaginomycotina) **1. mikol., sist. poddeblo prostotrosnic (Basidiomycota), katerih predstavniki so obligatni zajedavci rastlin, njihove ustilospore kalijo v fragmobazidije, na katerih se tvorijo bazidiospore, ki se prenesejo na gostiteljsko rastlino in ob kalitvi prodrejo vanjo**

ang.: smut fungi n pl.

nem.: Brandpilze m pl.

2. fitopat. bolezní rastlin, ki jih povzročajo glivice iz reda sneti (Ustilaginales), npr. koruzna snet (Ustilago maydis), ki na steblih, storžih povzroča nastajanje velikih bulam podobnih tvorbo s črnimi trosi

ang.: smuts n pl.

nem.: Brand m

snéžna dolínica -e -e ž **1. biogeogr. habitatni tip na visokogorskih območjih z dolgotrajno snežno odejo, ki jo sestavljajo značilne vrste, npr. iz rodov vrba (Salix), zlatica (Ranunculus), prstnik (Potentilla), alpski zvonček (Soldanella) ter mahovi /Bryophyta/, lišaji (Lichenes)**

ang.: snow-patch n

nem.: Schneetälchen n

2. ekol. biotop v visokogorskem pasu, zlasti v ulekninah, kjer zaradi nakopičenega snega vegetacijska doba traja največ tri mesece

ang.: snow-patch n

nem.: Schneetälchen n

sociabilnost -i ž **fitocen. z lestvico ocenjeno uspevanje osebkov določene vrste glede na razporeditev v združbi, npr. posamično, v manjših ali večjih skupinah**

ang.: sociability n

nem.: Soziabilität f

söcvetišče -a s **organ. vršni, razširjeni del so-**

cvetne osi, na katerem so tesno skupaj namešeni posamezni cvetovi, npr. pri nebinovkah (Asteraceae), ščetičevkah (Dipsacaceae)

ang.: compound receptacle n

nem.: Korboden m

socvétje -a s organ. vršni del poganjka s številnimi cvetovi, ki na rastlini tvori različno enoto S: inflorescência

ang.: inflorescence n

nem.: Blütenstand m, Infloreszenz f

lat.: inflorescentia f

sočna emergéncia -e -e ž hist. *emergenca iz celic z velikimi vakuolami, ki se vrašča v predal pri predalasti jagodi, npr. pri rodu citrus (Citrus) PRIM.: bodíca*

ang.: juice emergence n

nem.: Saftemergenz f

sočna glávica -e -e ž organ. *glávica, ki ima sočen perikarp, npr. pri nedotiki (Impatiens)*

ang.: fleshy capsule n

nem.: Saftkapsel f

sočnica -e ž ekol. → sukulent

sočni list -ega -a m organ. → sukulentni list

sočni plód -ega plódu m organ. *plod, katerega o semenje je ob zrelosti semen v celoti ali le deloma sočno, mesnato PRIM.: súhi plód*

ang.: fleshy fruit n

nem.: fleischige Frucht f, Saftfrucht f

lat.: fructus carnosus m

sočni sejálni plód -ega -ega plódu m organ. *sejalni plod s sočnim o semenjem, ki se razvije iz enokarpelnega ali večkarpelnega gineceja in se ob zrelosti semen odpre GL.: sóčna glávica PRIM.: súhi sejálni plód*

ang.: fleshy dehiscent fruit n

nem.: fleischige Öffnungsfrucht f

sočni zaprti plód -ega -ega plódu m organ. *zaprti plod s sočnim o semenjem, ki se razvije iz enokarpelnega ali večkarpelnega gineceja, ob zrelosti semen se ne odpre GL.: jágoda, koščičasti plód PRIM.: súhi zaprti plód*

ang.: fleshy indehiscent fruit n

nem.: fleischige Schliessfrucht f

sódkasta póra -e -e ž mikol. → dolipóra

sódkasti sépt -ega -a m mikol. → dolipórni sépt

sodopérnati list -ega -a m organ. *sestavljene list z lističi, ki v parih bočno izraščajo iz listnega vretena, vršnega lističa pa ni ali je spremenjen v ostnato konico, vitico, npr. pri grašici (Vi-*

cia), spomladanskem grahorju (Lathyrus vernus) S: parnopérnati list PRIM.: lihopérnati list

ang.: paripinnate leaf n

nem.: paarig gefiedertes Blatt n

lat.: folium paripinnatum n

solanín -a m biokem. *tropanski alkaloid v zelenih delih krompirja (Solanum tuberosum), paradižnika (Lycopersicon esculentum) in nekaterih drugih razhudnikovk (Solanaceae), ki štiti rastlino pred rastlinojedi, glivami in je strupen za vretenčarje*

ang.: solanine n

nem.: Solanin n

solárna konstánta -e -e ž fiz., ekol. *jakost energije sevanja Sonca na zgornji meji atmosfere, ki znaša 1360 W.m²*

ang.: solar constant n

nem.: Solarkonstante f

solátnice -ic ž mn. agr. *kulturne rastline, ki se gojijo na vrtu ali polju zaradi užitnih listov, npr. vrtna solata (Lactuca sativa), radič (Cichorium intybus), endivija (Cichorium endivia)*

ang.: leaf vegetables n pl.

nem.: Blattgemüse f

solenostéla -e ž hist. *amfifloemska sifonostela, pri kateri so odcepi listnih žil v navpičnem nizu na redko razporejeni, se ne prekrivajo, npr. pri nekaterih praprotnicah /Pteridophyta/ PRIM.: diktiostéla*

ang.: solenostele n

nem.: Solenostele f

lat.: solenostela f

soligéno bárje -ega -a s biogeogr., fitocen. *nizko barje z nagnjeno površino in tekočo, mezečo vodo, ki se pretaka po površini ali pod njo GL.: mezeče bárje, povirno bárje PRIM.: topogéno bárje*

ang.: soligenous mire n

nem.: soligenes Moor n

solitárni blastokonídij -ega -a m mikol. → posámični blastokonídij

sólna sukulentnost -e -i ž fiziol., ekol. → halofit-ska sukulentnost

sólna žléza -e -e ž fiziol., ekol. *epidermalna žleza na listih nekaterih halofitov za izločanje presežka soli, s čimer rastlina uravnava koncentracijo soli, osmotski potencial v celicah ang.: salt gland n*

- nem.: Salzdrüse f
- solončák** -a m **ped., ekol.** *zaslanjena tla z več kot 1 % lahkotopnih soli, ki se z evaporacijo lahko občasno nakopičijo na površini, zaradi česar je uspevanje mnogih rastlin onemogočeno*
- ang.: solonchak n
nem.: Solonchak m
- somaklónska variabilnost** -e -i ž **gen., biotehn.** *naravna genska raznolikost nespolnih celic v tkivu, ki se lahko izkoristi pri biotehnoških postopkih žlahtnenja rastlin*
- ang.: somaclonal variation n
nem.: somaklonale Variabilität f
- somatogamija** -e ž **mikol.** *oploditev, pri kateri se zlijeta poljubni somatski celici haploidnega micelija, haploidne kvasovke, ne da bi se združili tudi jedri, pri nekaterih rodovih zaprtotrošnic (Ascomycota), npr. Taphrina, Morchella, pri večini kvasovk /Endomycetes/, pri vseh prostotrošnicah (Basidiomycota) S: psévdogamija (2), psévdomíksa (2) PRIM.: avtomíksa, cistogamija, gametogamija, hologamija, oogonogamija, spermaciogamija, zigogamija*
- ang.: somatogamy n
nem.: Somatogamie f
lat.: somatogamia f
- somátska célica** -e -e ž **cit., hist.** *vsaka od spolno nediferenciranih celic, ki tvorijo tkiva, organe, organizem*
- ang.: somatic cell n
nem.: somatische Zelle f
- somátska embriogenéza** -e -e ž **razmn., biotehn.** *razvoj v tkivni kulturi vzgojenih, embriu podobnih bipolarnih struktur, ki nimajo povezave z matičnim tkivom*
- ang.: somatic embryogenesis n
nem.: Mehrlingsbildung f, somatische Embryogenese f
- somátski émbrio** -ega -a m **biotehn.** *bipolarna struktura z zasnovno za poganjek in korenino, ki se razvije s somatsko embriogenezo S: embrioid*
- ang.: somatic embryo n, somatic embryoid n
nem.: somatischer Embryo m
- somátski híbríd** -ega -a m **biotehn.** *hibrid, ki nastane z združitvijo citoplazem in jeder dveh somatskih celic, večinoma različnih vrst PRIM.: spolni híbríd*
- ang.: somatic hybrid n
nem.: somatisches Hybrid n
- somérni cvét** -ega -a m **organ., neustr.** → *móno-simétrični cvét*
- somérnost cvéta** -i -- ž **organ.** → *simetríja cvéta*
- somórnica** -e ž **ekol.** *mešanica morske in sladke vode, ki nastaja ob izlivu rek v morje S: brákična vóda*
- ang.: brackish water n
nem.: Brackwasser n
- sonceljúbna rastlína** -e -e ž **ekol.** ↔ *sónčna rastlína*
- sónčna rastlína** -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki je prilagojena rastišču s polno sončno svetlobo S: heliofílna rastlína, heliofit, sonceljúbna rastlína*
- PRIM.: pólseńčna rastlína, sénčna rastlína
ang.: heliophilous plant n, heliophyt n
nem.: Heliophyt m, Sonnenpflanze f
- sónčni líst** -ega -a m **fiziol., ekol.** *list, ki je na morfolóško-anatomski, funkcionalni, biokemični ravni fenotipsko prilagojen velikim jakostim svetlobe PRIM.: sénčni líst*
- ang.: heliophilous leaf n, sun leaf n
nem.: Lichtblatt n, Sonnenblatt n
- soplódje** -a s **organ.** *organ nekaterih kritosemenk /Angiospermae/, ki se razvije po oploditvi cvetov v socvetjih, pri katerih socvetna os zraste s posameznimi plodovi v funkcionalno enoto in se ob zrelosti semen navadno razširja kot celota GL.: jézek, múrva, síkónij, soróza*
- PRIM.: bírni plód, enostávní plód
ang.: anthocarp n, infructescence n
nem.: Fruchtstand m, Fruchtverband m
lat.: infructescentia f
- sór** -a m **biol., mikol.** *gol skupek trosov, trosišče pri nekaterih akrasidih (Acrasiobionta), nekaterih glivah (Mycota), npr. sneteh (Ustilaginomycotina)*
- ang.: sorus n
nem.: Sorus m
lat.: sorus m
- sorálíj** -a m **lihen.** *različno oblikovana razpoka navadno na zgornji površini lišajske steljke, v kateri nastajajo solediji GL.: omejëni sorálíj, razpršeni sorálíj*
- ang.: soralium n
nem.: Soral n
- sorbitól** -a m **biokem.** *sladkorni alkohol, ki je pogosto transportna oblika ogljika pri rastlinah in vmesni produkt presnove*

- ang.: sorbitol n
nem.: Sorbitol n
- sorédij** -a m **lihen.** *vegetativna razmnoževalna struktura lišajev (Lichenes), kroglaste oblike, zgrajena iz hif gliv kot mikobionta in zelenih alg, cianobakterij (Cyanobacteriota) kot fotobionta, ki nastane v soraliju*
ang.: soredium n
nem.: Soredium n
- sorediózna stéljka** -e -e ž **lihen.** *lišajska steljka, ki je prekrita s sorediji*
ang.: soredious thallus n
nem.: sorediöser Thallus m, sorediöses Lager n
- sorokárp** -a m **organ.** *z ovojnicjo obdana struktura vodnih praproti (Hydropteridae), v kateri je posamezni sporangij ali je sporangijev več*
ang.: sorocarp n
nem.: Sorokarp n
- soróza** -e ž **organ.** *soplodje, sestavljeno iz sočnih jagod, ki so obstransko zrasle med seboj in s cvetiščem, npr. pri ananasu (Ananas) S: ánanas PRIM.: jéžek, múrva, sikónij*
ang.: sorosis n
lat.: sorosis f
- sórcpija** -e ž **ped., ekol.** *splosobnost tal, da trajno ali začasno vežejo, zadržujejo različne snovi, delce S: sorptívna sposóbnost tál GL.: biolóška sórcpija, fizikálno-kémična sórcpija*
ang.: sorption n
nem.: Sorption f
- sorptívna kapacitéta tál** -e -e -- ž **ped., ekol.** → izmenjálka kapacitéta tál
- sorptívna sposóbnost tál** -e -i -- ž **ped., ekol.** → sórcpija
- sórta** -e ž **agr.** *z žlahtnjenjem nastala in vzdrževana različica rastlin z določenimi želenimi lastnostmi, ki je opisana, poimenovana in registrirana po določitih mednarodnega kodéksa gojenih rastlin S: kultivár (1)*
ang.: cultivar n
nem.: Sorte f
- sórtno imé** -ega -na s **sist.** *mednarodno znanstveno ime sorte, navadno binarno, pri katerem je prvi del imena poimenovalni razred sorte, to je ime rodu, vrste ali podvrste, iz katere je sorta nastala, drugi del pa je ime sorte v jeziku avtorja*
ang.: cultivar name n
nem.: Sortenname m
- sórus** -a m **organ.** → trosíšče (1)
- sožítje** -a s **fiziol., ekol.** → simbióza (1, 2)
- sp.** [spécies] okrajš. → vrsta
- spádiks** -a m **organ.** → betič
- spálno gíbanje** -ega -a s **fiziol., ekol.** → níktina-stija
- sparteín** -a m **biokem.** *lupaninu soroden kinolizidinski alkaloid, npr. pri reličniku (Cytisus), žuki (Spartium junceum), ki ima za rastline obrambno funkcijo in je strupen za živali*
ang.: sparteine n
nem.: Spartein n
- spáta** -e ž **organ.** → túlec
- spécies** -- ž **neskl. sist.** → vrsta (1, 2)
- specífíčna lístna površína** -e -e -e ž **ekol.** *velikost listne površine, preračunana na gram suhe teže listne mase*
ang.: specific leaf area n
nem.: spezifische Blattoberfläche f
- specífíčna lístna téža** -e -e -e ž **ekol.** *teža suhe snovi lista, preračunana na 100 cm² površine*
ang.: specific leaf weight n
nem.: spezifisches Blattgewicht n
- specífíčna prevódnost** -e -i ž **ekol.** *učinkovitost prevajanja vode pri različnih prevajalnih elementih, ki je odvisna zlasti od njihovega premera, števila prečnih sten, njihove perforiranosti*
ang.: specific hydraulic conductivity n
nem.: spezifische Leitfähigkeit f
- specífíčni simptóm** -ega -a m **fiziol., ekol.** *simptom, ki nastane zaradi delovanja določenega stresnega dejavnika, npr. specífíčne kloroze, nekroze zaradi posameznih zračnih onesnažil, pomanjkanja nekaterih hranil, poškodbe tilakoidnih membran zaradi presežnih jakosti svetlobe, UV-sevanja PRIM.: néspecífíčni simptóm*
ang.: specific stressor effect n, specific stress symptom n
nem.: reizspezifische Wirkung f, spezifisches Stresssymptom n
- spéči bríst** -ega -a m **organ.** *brst, ki ostane v stanju biolóškega mirovanja še več rastnih sezon potem, ko je z njega odpadel krovní list S: latétni bríst*
ang.: sleeping bud n
nem.: ruhende Knospe f
- spermácij** -a m **1. algal.** *neobičkana, negibljava*

moška spolna celica rdečih alg (Rhodobionta) **GL.:** trihogina

ang.: spermatium n

nem.: Spermatium n

2. mikol. negibljava moška spolna celica nekaterih zaprtotrošnic (Ascomycota), prostotrošnic (Basidiomycota)

ang.: spermatium n

nem.: Spermatium n

lat.: spermatium n

spermaciogamija -e ž **mikol., lihen. oploditev, pri kateri se združi neobičkana moška gameta z žensko sprejemno hižo pri redu rij (Pucciniales) ali s trihogino pri nekaterih rodovih zaprtotrošnic (Ascomycota), npr. Bombardia, Mycosphaerella, pri liheniziranih rodovih gliv PRIM.:** avtomiksa, cistogamija, gametogamija, hologamija, oogoniogamija, somatogamija, zigogamija

ang.: spermatogamy n

nem.: Spermatogamie f

lat.: spermatogamia f

spermálna célica -e -e ž **cit. neobičkana moška spolna celica, ki nastane z delitvijo spermatoгене celice v razvoju moškega gametofita pri golosemenkah /Gymnospermae/ ali z delitvijo generativne celice pri kritosemenkah /Angiospermae/**

ang.: sperm cell n

nem.: Spermazelle f

spermatída -e ž **briol. vsaka od celic, nastala iz spermatoģenega tkiva, ki se razvije v dva anterozoida**

ang.: spermatid n

nem.: Spermatide f

spermatogamija -e ž **razmn. gametogamija, pri kateri so moške spolne celice razvite kot anterozoidi**

ang.: spermatogamy n

nem.: Spermatogamie f

spermatogéna célica -e -e ž **1. razmn. celica v razvoju moškega gametofita golosemenk /Gymnospermae/, ki nastane z delitvijo anteridijske celice skupaj s peceljno celico, z nje-no delitvijo pa nastaneta dve spermalni celici ali anterozoida**

ang.: spermatogenic cell n

nem.: spermatoģene Zelle f

2. briol. celica v anteridiju, iz katere nastane

najprej spermatida, iz nje pa običkani anterozoid

ang.: spermatogenic cell n

nem.: spermatoģene Zelle f

spermatozoid -a m **razmn.** → anterozoid

spermidín -a m **biokem., fiziol. poliamin, ki je sestavina ribosomov in stabilizator membran**

ang.: spermidine n

nem.: Spermidin n

spermogón -a tudi spermogónij -a m **mikol. struktura pri zaprtotrošnicah (Ascomycota), v kateri nastajajo spermaciji**

ang.: spermogone n, spermogonium n

nem.: Spermogonium n

lat.: spermogonium n

spermosfêra -e ž **ekol. neposredna okolica semena, kjer potekajo interakcije semena z mikroorganizmi, glivami**

ang.: spermosphere n

nem.: Spermosphäre f

spíka -e ž **organ.** → klás

spíkula -e ž **organ.** → klásek

spína -e ž **palin. bodičasti izrastek na površini pelodnega zrna ali trosa**

ang.: spine n

nem.: Spina f

lat.: spina f

spinátni pêlod -ega pelóda m **palin. pelodna zrna s spinami na površini S: bodičasti pêlod, ehinátni pêlod**

ang.: echinate pollen n, spinate pollen n

nem.: echinater Pollen m, spinater Pollen m

spirálasta filotaksíja -e -e ž **organ.** → premenjálna namestítev lístov

spirálasta namestítev lístov -e -tve -- ž **organ.** → premenjálna namestítev lístov

spirálasta trahêja -e -e ž **hist. traheja, katere celice imajo spiralasto odebeljeno in olesenelo sekundarno celično steno PRIM.:** mréžasta trahêja, obróčasta trahêja, piknjasta trahêja, skalarifórmna trahêja

ang.: spiral vessel n

nem.: Schraubengefäß n

spirálsto ênovêjnato pákobúlsto socvétje -ega -ega -ega -a s **organ. novejnato pakobúlsto socvetje, ki se razrašča s stranskimi poganjki vedno na isti strani socvetne osi, kar daje celotnemu socvetju spiralast videz S: spirálsto monohaziálno socvétje GL.:** srpek, vi-

jáček **PRIM.:** cikcákasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje

ang.: helicoid cyme n

nem.: helicoides cymöse Infloreszenz f

lat.: inflorescentia helicoidea f

spirálasto monohaziálno socvétje -ega -ega -a s organ. → spirálasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje

spiraliziranje -a s cit. *krčenje kromatinskih niti med jedrno delitvijo evkariontske celice, po katerem postanejo kromosomi mikroskopsko vidni*
ang.: condensation n

nem.: Kondensation f

sploščeni únifaciálni list -ega -ega -a m organ. *unifacialni list, ki je na prerezu bočno sploščen, npr. pri mečkih (Gladiolus), pri nekaterih vrstah perunike (Iris)* **PRIM.:** okrogli únifaciálni list

ang.: isolateral leaf n

nem.: gleichseitiges Blatt n, isolaterales Blatt n

lat.: folium compressum unifaciale n

sploščeno cvetišče -ega -a s organ. *ploščato razširjeno cvetišče, pri katerem vsi cvetni listi izraščajo približno v isti ravnini, npr. pri tulipanu (Tulipa)* **S:** ploščato cvetišče **PRIM.:** dýskasto cvetišče, izbóčeno cvetišče, podáljšano cvetišče, víčasto cvetišče

ang.: flat receptacle n

nem.: flacher Blütenboden m

spodbujêna anizofilija -e -e ž organ. *anizofilija, pri kateri so zeleni listi na poganjku zaradi vpliva težnosti, svetlobe različno veliki, kar je odvisno od položaja listov na poganjku, npr. pri javorju (Acer), brestu (Ulmus), drugih listavcih* **S:** inducirana anizofilija **PRIM.:** habituálna anizofilija

ang.: induced anisophylly n

nem.: induzierte Anisophyllie f

spodbujêna heterofilija -e -e ž organ. *heterofilija, pri kateri zaradi različnih okoljskih razmer na rastlini nastajajo zeleni listi izrazito različnih oblik, npr. okrogli plavajoči listi in razrezani potopljeni listi pri navadni vodni zlatici (Ranunculus aquatilis), različno veliki in kosmati listi pri pravi sivki (Lavandula angustifolia), igličasti senčni in luskasti sončni listi pri kitajskem brinu (Juniperus sinensis)* **S:** inducirana heterofilija, modifikácijska heterofilija **PRIM.:** habituálna heterofilija

ang.: induced heterophylly n

nem.: induzierte Heterophyllie f

lat.: heterophyllia inductiva f

spódnjesredogórska vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki uspeva predvsem v spodnje-sredogorskem vegetacijskem pasu* **S:** súbmontánska vrsta **PRIM.:** zgórnjesredogórska vrsta
ang.: submontane species n
nem.: submontane Art f

spódnjesredogórski vegetácijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** *vegetácijski pas, v Sloveniji na nadmorski višini med 600–700 m in 1200–1400 m, za katerega so v Sloveniji značilni zlasti bukovi gozdovi* **S:** podgórski vegetácijski pás, súbmontánski vegetácijski pás **PRIM.:** zgórnjesredogórski vegetácijski pás
ang.: lower montane vegetation belt n
nem.: submontane Vegetationsstufe f

spodvíhani klobúk -ega -a m **mikol.** *klobuk, katerega rob je zlasti pri mladih glivah lokasto zavihan na spodnjo stran, npr. pri užitni sirovki (Lactarius deliciosus)*

ang.: enrolled cap n

nem.: eingerollter Hut m

spodvíhani listni rób -ega -ega -a m organ. *celi listni rob, ki je zavihan proti spodnji strani listne ploskve, npr. pri listih sive vrbe (Salix eleagnus)*

ang.: revolute leaf margin n

nem.: umgerollter Blattrand m

lat.: margo folii revoluta f

spodvíta ptíkisa -e -e ž organ. *ptíkisa, pri kateri sta lateralna dela listne ploskve svitkasto zvitá navzdol* **S:** revolútna ptíkisa **PRIM.:** ovíta ptíkisa, plóška ptíkisa, pôlžasta ptíkisa, prepógjnena ptíkisa, uvíta ptíkisa, zgúbana ptíkisa
ang.: revolute ptyxis n

spójek -jka m **biol.** → zigóta

spólna célica -e -e ž **razmn.** → gaméta

spólni hibrid -ega -a m **biotehn.** *hibrid, ki nastane z združitvijo jeder moške in ženske spolne celice ter citoplazme ženske celice, večinoma različnih vrst* **PRIM.:** somátski hibrid
ang.: sexual hybrid n

nem.: geschlechtliche Hybride f, sexuelle Hybride f

spólno razmnoževanje -ega -a s **razmn.** *razmnoževanje, pri katerem nastanejo novi osebki s tvorbo in združitvijo dveh različnih*

tipov gamet, ki po združitvi tvorita zigoto, iz katere se razvije od obeh staršev genetsko različen osebek

ang.: sexual reproduction n

nem.: geschlechtliche Fortpflanzung f, sexuelle Fortpflanzung f

spomenik oblikovane narave -a -- -- m var. nar. antropogeno preoblikovani del narave, ki je zavarovan s posebnim varstvenim režimom zaradi naravne, kulturne, estetske vrednosti, npr. parki, drevoredi, botanični vrtovi

ang.: horticultural monument n

nem.: gartenbauliches Denkmal n

spomladansko trosišče -ega -a s mikol. → écij

spóra -e ž 1. mikol., algol. ↔ trós (1)

2. razmn. ↔ trós (2)

sporángij -a m organ., razmn. večcelična struktura, v kateri nastajajo trosi, npr. mejospore pri mahovih /Bryophyta/, praprotnicah /Pteridophyta/

ang.: sporangium n

nem.: Sporangium n

lat.: sporangium n

sporangiól -a m mikol. majhna sporocista, s kolumelo ali brez nje, ki navadno vsebuje malo trosov, pri redu Mucorales

ang.: sporangiole n, sporangiolium n

nem.: Sporangiole f

sporangiospóra -e ž mikol. endospóra, ki nastane v sporangiju

ang.: sporangiospore n

nem.: Sporangiospore f

sporídij -a m mikol. bazidiospora pri rjah (Pucciniales), sneteh (Ustilaginales), ki se razvije iz promicelija

ang.: sporidium n

nem.: Sporidium n

lat.: sporidium n

sporocísta -e ž mikol. kroglasta ali podolgovata odebeljena vršna celica hife, v kateri endogeno nastajajo trosi mitotsko ali mejotsko, npr. pri jarmastih glivah (Zygomycota), hifohitridijah (Hyphochytridiomycota), hitridiomice-tah (Chytridiomycota) **GL.**: mejosporocista, merosporocista, mitosporocista, zóosporocista

ang.: sporocyst n

nem.: Sporozyste f

lat.: sporocista f, sporocystis f

sporocistofór -a m mikol. hifa, ki terminalno

nosi sporocisto, npr. pri jarmastih glivah (Zygomycota) se razlikuje od vegetativnega micelija, pri rodu *Pilobolus* omogoča aktivno odmetavanje trosov

ang.: sporocystophore n

nem.: Sporozystenträger m, Sporozystophor m

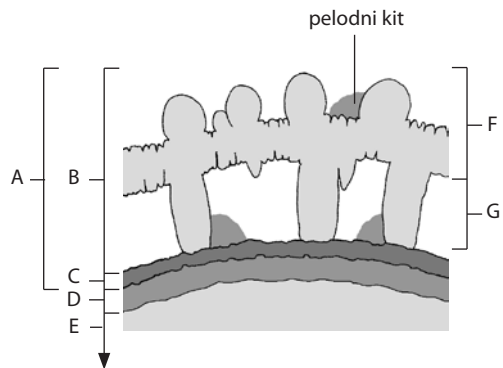
lat.: sporicistophor n

sporodérm -a m cit. večplastna stena troska ali pelodnega zrna

ang.: sporoderm n

nem.: Sporoderm n

lat.: sporoderma n, sporodermis f

shematski prikaz sporoderma pelodnega zrna
(A: eksina, B: seksina, C: neksina, D: intina, E: protoplast, F: tektum, G: bakuli)

sporodóhij -a m 1. mikol. blazinast konidij, sestavljen iz kratkih konidioforov, ki nosi maso konidijev, npr. pri rodu *Fusarium*

ang.: sporodochium n

nem.: Sporodochium n

lat.: sporodochium n

2. lihen. blazinasta, apoteciju podobna struktura, v kateri nastajajo piknospore

ang.: sporodochium n

nem.: Sporodochium n

sporofil -a m organ. specializirani list pri praprotnicah /Pteridophyta/, ki nosi sporangije, npr. pri navadni peruši (*Matteuccia struthiopteris*), navadni rebrenjači (*Blechnum spicant*), preslicah (*Equisetum*), lisičjakovcih (*Lycopodiophytina*) **S**: trósní líst **GL.**: mégasporofil, mikrosporofil **PRIM.** **ŠE**: jálovi list, trofosporofil

ang.: sporophyll n

nem.: Sporophyll n

lat.: sporophyllum n

sporofít -a m razmn. osebek sporofitske gene-

racije, ki se razmnožuje samo nespolno, pri višjih rastlinah /Cormophyta/ prostoživeč, zgrajen iz stebila, listov in korenin, pri mahovih /Bryophyta/ pa zgrajen iz sporangija in sete in je trajno prirasel na gametofit S:

sporogón **PRIM.:** gametofit

ang.: sporogonium n, sporophyte n

nem.: Sporogon m, Sporophyt m

lat.: sporogonium n

sporofitska agamospermija -e -e ž razmn.

agamospermija, pri kateri se embrio razvije neposredno iz sporofitskega tkiva semenске zasnove, navadno iz nucela, ne da bi se pri tem razvila embrionalna vrečka PRIM.:

apogamija, gametofitska agamospermija, psévdogamija

ang.: sporophytic agamospermy n

nem.: sporophytische Agamospermie f

sporofitska generácija -e -e ž razmn. navadno

diploidna, nespolna generácija v metagenezi rastlin, ki se razmnožuje samo nespolno in tvori mejospore, prevladujoča, večinoma avtotrofna, dolgoživeča generácija pri brstnicah /Cormophyta/, pri mahovih /Bryophyta/ pa heterotrofna, kratkoživeča, s havstorijem vrasla v trajen gametofit PRIM.: gametofitska generácija

ang.: sporophyte generation n

nem.: Sporophyt m

sporofór -a m mikol. *sporogena struktura, ki nosi trose, ali na kateri trosi nastajajo*

ang.: sporophore n

nem.: Sporophor m

lat.: sporophorus n

sporogénéza -e ž biol. *nastajanje trosov*

ang.: sporogenesis n

nem.: Sporogenese f

sporogénost -i ž biol. *splosobnost organizma, da tvori trose PRIM.:* ásporogénost

ang.: sporogony n

nem.: Sporogonie f

lat.: sporogonia f

sporogéno tkívo -ega -a s briol. → arhespór (2)

sporogón -a m razmn. → sporofit

sporokárp -a m 1. organ. *tvorba kroglaste oblike na bazi listnega peclja, v kateri je navadno več trosišč s trosovniki, značilna za marzilkovke (Marsileaceae)*

ang.: sporocarp n

nem.: Sporokarp n

2. mikol. pecljati trosnjak, ki nastane v kulminaciji iz agregacijskega plazmodija, zgrajen iz bazalne plošče, mnogoceličnega peclja, v katerih so celice obdane s celično steno, in kroglaste strukture na vrhu, v kateri nastajajo trosi pri nekaterih akrasidih (Acrasiobionta)

ang.: sorocarp n, sporocarp n

nem.: Sorokarp n, Sporokarp n

lat.: sporocarpium n

sporopolenín -a m biokem., fiziol. *kemično obstojen voskasti polimer višjih maščobnih kislin in alkoholov v stenah trosov, pelodnih zrn, zaradi katerega se ta lahko ohranijo v sedimentih več milijonov let*

ang.: sporopollenin n

nem.: Sporopollenin n

sporulácija -e ž 1. biol. *nastajanje trosov*

ang.: sporulation n

nem.: Sporulation f

lat.: sporulatio f

2. biol. faza v življenjskem krogu akrasidov (Acrasiobionta), v kateri v sorokarpu nastajajo trosi PRIM.: agregácija, kulminácija, migrácija

ang.: sporulation n

nem.: Sporulation f

splosóbnost podhladíve -i -- ž fiziol., ekol. *splosobnost rastline, da kljub temperaturam pod 0 °C lahko več ur; nekaj dni preprečuje zmrzovanje tekočine v celicah, s čimer se zavaruje pred poškodbami, ki bi jih povzročil led v njih*

ang.: supercooling n

nem.: Unterkühlung f

spremljeváлка -e ž fitocen. *rastlinska vrsta navadno s širšim ekološkim razponom, ki ni vezana na določen sintakson S: spremljeválna vrsta PRIM.:* razlikoválnica, značilnica

ang.: accompanying species n, other species n

nem.: Begleiter m

spremljeválna vrsta -e -e ž fitocen. → spremljeváлка

sprstenína -e ž ped., ekol. *humus, ki ga sestavljajo humificirani rastlinski ostanki, bogat z bazami, z razmerjem med ogljikom in dušikom od 10 do 15, pri katerem so humusne snovi dobro povezane z mineralnim delom tal PRIM.: prhlína, trhlína*

ang.: mull n

nem.: Mull m

srčasti list -ega -a m **organ.** *list, ki ima srčasto oblikovano listno ploskev, npr: pri navadni ciklami (Cyclamen purpurascens)*

ang.: cordate leaf n, heart-shaped leaf n

nem.: herzförmiges Blatt n

lat.: folium cordatum n

srčasto dnò listne plòskve -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve, ki je srčasto zaokroženo tako, da tvori s pecljem ostri kot, npr: pri listih jalovih poganjkov navadnega pljučnika (Pulmonaria officinalis), lipovca (Tilia cordata)*

ang.: cordate-leaf lamina base n, heart-shaped leaf lamina base n

nem.: herzförmiger Blattspreitengrund m

lat.: basis folii cordata f

srčna korenína -e -e ž **organ.** → glávna korenína

srednjeevrópska flórna régija -e -e -e ž **fitogeogr.** po H. Meuselu *del holarktične florne oblasti v osrednjem pasu Evrope med Irsko in Uralom, z listopadnimi listnatimi gozdovi kot značilnim tipom vegetacije* **GL.:** atlántska flórna provinca, centrálnoevrópska flórna provinca, ilírska flórna provinca, sarmátska flórna provinca, súbatlántska flórna provinca **PRIM.:** árktična flórna régija, boreálna flórna régija, makaronézijsko-mediteránska flórna régija, orientálsko-turánska flórna régija, póntsko-júžnosibirská flórna régija

ang.: Central-European region n

nem.: mitteleuropäische Florenregion f

srednjeevrópski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena v območju listopadnih listnatih gozdov Evrope* **GL.:** alpínski géoelemènt, atlántski géoelemènt, balkánski géoelemènt, centrálnoevrópski géoelemènt, ilírski géoelemènt, sarmátski géoelemènt **PRIM.:** árktični géoelemènt, boreálni géoelemènt, mediteránski géoelemènt, póntski géoelemènt, turánski géoelemènt

ang.: Central European element n

nem.: mitteleuropäisches Geoelement n

sredobéžno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, pri katerem poteka odpiranje cvetov od vrha socvetja proti dnu oziroma od sredine proti obodu* **S:** centrifugálno socvétje **PRIM.:** sredobéžno socvétje

ang.: centrifugal inflorescence n

nem.: centrifugale Infloreszenz f, centrifugaler Blütenstand m

lat.: inflorescentia centrifugalis f

sredogòrska vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki uspeva predvsem v sredogorskem vegetacijskem pasu* **S:** montánska vrsta **GL.:** spòdnjesredogòrska vrsta, zgòrnjesredogòrska vrsta **PRIM.:** gričévnata vrsta, niválna vrsta, nižínska vrsta, pòdvisokogòrska vrsta, visokogòrska vrsta

ang.: montane species n

nem.: montane Art f

sredogòrski vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** *vegetacijski pas, v Sloveniji na nadmorski višini med 600–700 m in 1500–1800 m, za katerega so v Sloveniji značilni zlasti bukovi in smrekovi gozdovi* **S:** montánski vegetacijski pás **GL.:** spòdnjesredogòrski vegetacijski pás, zgòrnjesredogòrski vegetacijski pás **PRIM.:** gričévnati vegetacijski pás, niválni vegetacijski pás, nižínski vegetacijski pás, pòdvisokogòrski vegetacijski pás, visokogòrski vegetacijski pás

ang.: montane vegetation belt n

nem.: montane Vegetationsstufe f

sredotéžno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, pri katerem poteka odpiranje cvetov od dna socvetja proti vrhu oziroma od oboda proti sredini* **S:** centripetalno socvétje **PRIM.:** sredobéžno socvétje

ang.: centripetal inflorescence n

nem.: centripetale Infloreszenz f, centripetaler Blütenstand m

lat.: inflorescentia centripetalis f

sredozémški géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** → mediteránski géoelemènt

srpasti list -ega -a m **organ.** *list, ki ima podolgovato, srpasto zakrivljeno listno ploskev, npr: pri nekaterih evkaliptih (Eucalyptus camaldulensis)*

ang.: falcate leaf n, sickle-shaped leaf n

nem.: sichelförmiges Blatt n

lat.: folium falcatum n

srpek -pka m **organ.** *spiralasto enovejnato pakobulasto socvetje, v katerem izraščajo stranske socvetne osi v isti ravnini, kar daje socvetju srpasti videz, npr: pri žabjem ločju (Juncus bufonius)* **S:** drepánij **PRIM.:** vijáček

ang.: drepanium n
nem.: Sichel f
lat.: drepanidium n, drepanium n

ssp. [súbspécies] okrajš. **sist.** → pòdvřsta

S-strategija -e [ès] ž (ang. stress tolerator) **ekol.** po Grimu življenjska strategija, značilna za rastline na rastiščih z neugodnimi, stresnimi razmerami, ki imajo zato manjše telo, daljšo življenjsko dobo, se počasi razvijajo, se pozno in redko razmnožujejo, za reprodukcijo porabljajo malo energije, več pa za vzdrževanje telesa, premagovanje stresa **PRIM.:** C-strategija, R-strategija
ang.: S-strategy n, stress strategy n
nem.: S-Strategie f, Stressesstrategie f

stabilnost ékosistéma -i -- ž **ekol.** lastnost ekosistema, da ohranja zgradbo in delovanje kljub občasnim neugodnim vplivom okoljskih dejavnikov
ang.: ecosystem stability n
nem.: Ökosystemstabilität f

stadiál -a m **geol.** hladnejše obdobje s poledenitvami v glacialu **PRIM.:** ínterstadiál
ang.: stadial n
nem.: Stadial m

stahióza -e ž **biokem., fiziol.** oligosaharid, zgrajen iz po dveh molekul galaktoze, ene molekule glukoze in ene molekule fruktoze, ki je založna snov nekaterih rastlin
ang.: stachyose n
nem.: Stachyose f

stálnost -i ž **fitocen.** s številko, v odstotkih ali z lestvico izražena prisotnost določenega taksona v fitocenološki tabeli
ang.: presence n
nem.: Präsenz f, Stetigkeit f

stámen -mna m **organ.** → prašnik

staminódij -a m **organ.** prašnik brez razvitih prašnic, ki ne tvori peloda **S:** sterilni prašnik **GL.:** petaloídni staminódij
ang.: staminode n, sterile stamen n
nem.: Staminodium n
lat.: staminodium n

stándardni palinolóški profil -ega -ega -a m **paleopalin.** palinološki profil, značilen za določeno regijo
ang.: standard palynological profile n
nem.: Standard-palynologisches Profil n

stáranje -a s **fiziol.** → senescéncia

starêjši dryas -ega -a [drías] m **geol., paleopalin.** obdobje poznega glaciala od okrog 13.000 let do 12.500 let pred sedanostjo, s hladnim in suhim podnebjem in borovo-brezovimi gozdovi **PRIM.:** mlájši dryas, najstarêjši dryas **PRIM. ŠE:** alleröd, bölling
ang.: Older Dryas n
nem.: älterer Dryas m

stárterska kultúra -e -e ž **biotehn.** predvsem v mlekarški industriji kultura mikroorganizmov, zlasti mlečnokislinskih bakterij, ki sproži fermentacijo, npr. pri proizvodnji kislega mleka, jogurta, sira, skute
ang.: starter culture n
nem.: Starterkultur f

státični evhiménij -ega -a m **mikol.** evhimenij, pri katerem se odmrli bazidiji nadomestijo z novimi v isti plasti
ang.: static euhymenium n
nem.: statisches Euhymenium n

statizospóra -e ž **mikol.** aplanospóra, ki se ob zrelosti pasivno sprosti **PRIM.:** balístospóra
ang.: statismospore n
nem.: Statismospore f

statocíta -e ž **cit., fiziol.** specializirana celica v koreninski čepici, ki vsebuje statolitne amiloplaste
ang.: statocyte n
nem.: Statocyte m

statolít -a m **cit., fiziol.** → statolitni amiloplást

statolítna hipotéza -e -e ž **fiziol., ekol.** hipoteza, po kateri se pri gravitropizmu zemeljska težnost zaznava s premikanjem statolitnih amiloplastov v statocitah
ang.: starch statolith hypothesis n
nem.: Statolithen-Hypothese f

statolítni amiloplást -ega -a m **cit., fiziol.** celični vključek, navadno amiloplast, ki se zaradi delovanja gravitacije premakne na spodnjo stran celice **S:** statolít, statolítni škrob
ang.: statolith n
nem.: Statolithenstärke f

statolítni škrob -ega -a m **cit., fiziol.** → statolitni amiloplást

stavrocítična réža -e -e ž **hist.** réža, pri kateri celici zapiralki povsem obdajajo štiri obročasto urejene celice spremljevalke, stene med celicami spremljevalkami pa ležijo na obeh polih in pravokotno na sredino celic zapiralk **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža,

anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stefanocítična réža, tetracítična réža

ang.: staurocytic stomatal type n

nem.: staurozytischer Stoma-Typ m

stavospóra -e ž mikol. tros z dolgimi izrastki pri nekaterih glivah, npr. iz rodov vodnih gliv *Lemonniera*, *Clavariopsis* PRIM.: amero-spóra, helikospora, skolekospóra

ang.: staurospore n

nem.: Staurospore f

lat.: staurospora f

stêbelce -a s briol. enostaven ali razvejen, steblo podoben organ mahov /Bryophyta/, ki je pri večini vrst brez prevajalnih elementov, le pri nekaterih so v sredini hidroide ali leptoida S: kavloíd

ang.: cauloid n, stipe n

nem.: Kauloid m, Stämmchen n

lat.: cauloidum n

stêbelna blazinica -e -e ž organ. odebeljena struktura v bližini nodija na stebli, ki omogoča gibanje stebela, npr. pri travah (*Poaceae*), navadni čudežnici (*Mirabilis jalapa*) PRIM.: listna blazinica PRIM. ŠE: pulvinoíd, pulvínus

stêbelna vítica -e -e ž organ. vitica, ki nastane iz kratkega poganjka, npr. pri vinski trti (*Vitis*), pasijonki (*Passiflora*), viniki (*Parthenocissus*), buči (*Cucurbita*) PRIM.: listna vitica

ang.: shoot tendril n

nem.: Sprossranke f

stêbelni gomólj -ega -a m organ. gomolj, ki nastane z odebelitvijo posameznega ali več zaporednih stebelnih internodijev nadzemnega ali podzemnega stebela GL.: nadzémni stêbelni gomólj, podzémni stêbelni gomólj

ang.: stem tuber n

nem.: Sprossknolle f, Stengelknolle f

stêbelni líst -ega -a m organ. zeleni list, ki se razvije na delu poganjka z normalno razvitimi internodiji PRIM.: prítalni líst

ang.: stem leaf n

nem.: Stengelblatt n

lat.: folium caulinum n

stêbelni nódul -ega -a m fiziol. nodul na steblih rastlin, ki so v simbiozi z nekaterimi bakterijami iz rodu *Azorhizobium*, v katerem poteka

vezava zračnega dušika, npr. pri nekaterih vrstah rodov *Neptunia*, *Aeschynomene*, *Sesbania* PRIM.: korenínski nódul

ang.: stem nodule n

nem.: Stammknöllchen n

stêbelni parazít -ega -a m fiziol., ekol. → stêbelni zajedávec

stêbelni sukulènt -ega -ênta m ekol. sukulent, navadno brez listov, ki ima dobro razvito vodno tkivo v odebeljenem mesnatem stebli, npr. kaktovke (*Cactaceae*), drevesasti mlečki (*Euphorbiaceae*), osočnik (*Salicornia europaea*) PRIM.: korenínski sukulènt, listni sukulènt

ang.: stem succulent n

nem.: Stammsukkulènt m

stêbelni trń -ega -a m organ. trn, ki nastane iz kratkega poganjka, npr. pri črnem trnu (*Prunus spinosa*), glogu (*Crataegus*), slivi (*Prunus*), hruški (*Pyrus*), jablani (*Malus*) PRIM.: korenínski trń, listni trń, prillístni trń

ang.: shoot thorn n

nem.: Sprossdorn m

stêbelni zajedávec -ega -vca m fiziol., ekol. zajedavec, ki se pritrudi na nadzemni del gostiteljske rastline, npr. polzajedavca omela (*Viscum*), navadni brinjekaz (*Arceuthobium oxycedri*) S: stêbelni parazít PRIM.: korenínski zajedávec

ang.: stem parasite n

nem.: Stammparasit m, Stengelparasit m

stêblasti hemikríptofít -ega -a m ekol. hemikríptofít s pokončnim, olistanim stebлом, npr. ripeča zlatica (*Ranunculus acris*), ivanjščica (*Leucanthemum*) PRIM.: plazéči hemikríptofít, rozétasti hemikríptofít, šópasti hemikríptofít

ang.: stem hemicycryptophyte n

nem.: Schaft-Hemikryptophyt m

stêblo -a s organ. razrasel ali nerazrasel, nadzemni ali podzemni organ brstnic /Cormophyta/ z zelno zgradbo, bolj ali manj valjast, podolgovat, členjen na nodije in internodije, s prevajalnim sistemom povezuje korenine in liste, ki izraščajo iz njega

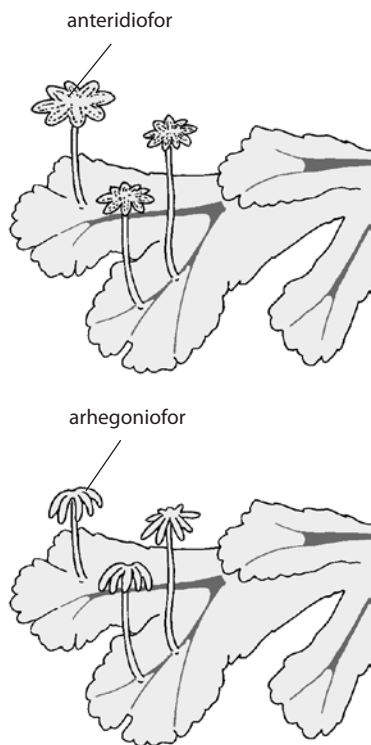
ang.: stem n

nem.: Stamm m, Stengel m

lat.: caulis m

stêblovke -vk ž mn. agr. kulturne rastline, ki se gojijo na polju ali vrtu zaradi užitnih odebeljenih stebel, npr. špargelj (*Asparagus officinalis*)

- ang.:** stem vegetables n pl.
nem.: Stengelgemüse n
- stebričasti parenhím** -ega -a m **hist.** asimilacijski parenhim, ki je zgrajen iz podolgovatih, stebričastih celic, navadno v zgornjem delu listne sredice dorziventralnih listov **S:** palisadni parenhím **PRIM.:** góbasti parenhím
ang.: palisade tissue n
nem.: Palisadengewebe n
- stebriček** -čka m **organ.** → ginostémij
- stéfanoaperturátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** → zónoaperturátni pèlod
- stefanocítična réža** -e -e ž **hist.** reža, pri kateri celici zapiralki obdajajo najmanj štiri, lahko tudi pet do sedem slabo diferenciranih celic spremljevalk, ki tvorijo rozeto, npr. pri družinah Piperaceae, Chlorantaceae, Saururaceae **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmozocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, tetracítična réža
ang.: stephanocytic stomatal type n
nem.: stephanozytischer Stoma-Typ m
- stéfankolpátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** → zónokolpátni pèlod
- stéfankolporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** → zónokolporátni pèlod
- stéfanooporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** → zónoporátni pèlod
- stegokárpna pušica** -e -e ž **brjol.** pušica večine listnatih mahov (Bryophytina), ki se odpira s pokrovcem **PRIM.:** kleistokárpna pušica
ang.: stegocarpous capsule n
nem.: stegokarpe Kapsel f
- stegokárpni máh** -ega mahú m **brjol.** listnati mah (Bryophytina), pri katerem se pušica odpira s pokrovcem **PRIM.:** kleistokárpni máh
ang.: stegocarpous moss n
nem.: stegokarpes Moos n
- stèklasti lásek** -ega -ska m **lihen.** krhka, prosojna hifa ali snop zlepljenih hif, ki izrašča iz zgornje površine steljke nekaterih lišajev, npr. pri rodovih Parmelia, Physcia
ang.: hyaline hair n
nem.: Glashaar n
- stèklavost** -i ž **1. agr.** nenormalni razvoj, pri katerem se namesto normalnega parenhima razvije presojno tkivo, npr. v plodu nekaterih sort žlahtne jablane (*Malus domestica*), hruške (*Pyrus*) **S:** híperhidracija, vitrifikácija
2. biotehn. nenormalni razvoj tkiva in vitro, pri katerem postanejo organi presojni, steklasti **S:** híperhidracija, vitrifikácija
ang.: vitrification n
nem.: Vitrifikation f
- stéla** -e ž **hist.** prostorska razporeditev primarne sistema žil v stebelu, korenini, ki ga sestavljata floem in ksilem **GL.:** evstéla, protostéla, sifonostéla **GL. ŠE:** mónostéla, polistéla **PRIM.:** centrálني cilinder
ang.: stele n
nem.: Stele f, Urleitbündel n
lat.: stela f
- stéljčnice** -ic ž mn. /Thallophyta/ **biol., sist.** organizacijski tip evkariontov (Eukarya) s sifonastno, enostavno nitasto, razraslo nitasto, zraslo nitasto ali tkivno steljko, ki obsega večino alg /Algae/, glive (Mycota), lišaje (Lichenes), nekatere mahove /Bryophyta/, gametofite praprotnic /Pteridophyta/, semenk (Spermatophytina)
ang.: thallophytes n pl.
nem.: Thallophyten m pl.
- stéljčni rób apotécija** -ega -a -- m **lihen.** rob askoma, ki ga gradi vegetativna lišajska steljka, v katerem so fotobionti, npr. pri lekarnorskem apoteciju
nem.: Lagerrand m
- stéljka** -e ž **bot., mikol.** mnogocelično telo preprostih evkariontskih organizmov, ki ni diferencirano v prave korenine, steblo in liste, značilno za glive (Mycota), lišaje (Lichenes), alge /Algae/, steljke jetrenjake, rogovnjake (Anthocerotophytina), gametofite višjih rastlin **S:** tálus
ang.: thallus n
nem.: Lager n, Thallus m
lat.: thallus m
- stéljkasti jetrenjáki** -ih -ov m mn. **brjol.** organizacijski tip jetrenjakov (Marchantiophytina), pri katerih je gametofit razvit v tkivno steljko, npr. studenčni jetrenjak (Marchantia) **S:** talózni jetrenjáki **PRIM.:** listnati jetrenjáki
ang.: thallose liverwort n
nem.: thalloses Lebermoos n

steljkasti jetrenjak (*Marchantia polymorpha*)

stenofóta rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki je prilagojena rastišču z ozkim razponom jakosti svetlobe **PRIM.:** evrifóta rastlina

ang.: stenophotic plant n

nem.: stenophotische Pflanze f

stenohalína rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki je prilagojena rastišču, na katerem so le manjša nihanja slanosti **PRIM.:** evrihalína rastlina

ang.: steno haline plant n

nem.: steno haline Pflanze f

stenohádra rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki je prilagojena rastišču, na katerem so majhna nihanja vlažnosti v zraku, tleh **PRIM.:** evrihádra rastlina

ang.: steno hydric plant n

nem.: steno hydriche Pflanze f

stenomediteránski géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. → mediteránski géoelemènt

stenotêrmna rastlina -e -e ž ekol. rastlina, ki je prilagojena ozkemu razponu temperature na rastišču, v biotopu **PRIM.:** evritêrmna rastlina

ang.: stenothermic plant n

nem.: stenotherme Pflanze f

stenotêrmne álge -ih álž mn. algol. alge, ki so prilagojene ozkemu razponu temperature v biotopu **PRIM.:** evritêrmne álge

ang.: stenothermic algae n pl.

nem.: stenotherme Algen f pl.

stenovalétna rastlina -e -e ž fiziol., ekol. rastlina, ki je prilagojena ozkemu razponu vrednosti, intenzitete, jakosti določenih okoljskih dejavnikov na rastišču **PRIM.:** evrivalétna rastlina

ang.: stenovalent plant n

nem.: stenôke Pflanze f, stenovalente Pflanze f

sténski tlák -ega -a m fiziol., ekol. tlak zaradi pritiskanja celične stene na protoplast, ki je enak turgorskemu tlaku, vendar nasprotno usmerjen **PRIM.:** osmótski tlák, túrgorski tlák

ang.: wall pressure n

nem.: Wandspannungsdruck m

stépa -e ž biogeogr., fitocen. naravno travišče, navadno brez dreves, v vzhodni Evropi, južni Sibiriji in Mongoliji, v predelih s celinskim podnebjem, kjer pade od 200 mm do 500 mm padavin, z največ 4 mesece dolgo vegetacijsko sezono, ki ga sestavljajo zlasti trave in številne zelnate trajnice, na jugu stepskega pasu pa narašča število polgrmov in visokih steblik **GL.:** gózdna stépa, pústa, súha stépa, trávniška stépa **PRIM.:** pámpa, prerija, trávnik

ang.: steppe n

nem.: Steppe f

sterígma -e ž 1. mikol. izrastek na bazidiju, sestavljen iz bazalnega in vršnega dela, ki nosi bazidiosporo

ang.: sterigma n

nem.: Sterigma f

lat.: sterigma n

2. lihen. → spermácij

sterilni cvét -ega -a m organ. → jálovi cvét

sterilni prášnik -ega -a m organ. → staminódij

sterilnost -i ž mikrobiol. stanje, ko npr. v gojišču ni mikroorganizmov, njihovih trosov **S:** asépsa

ang.: sterility n

nem.: Sterilität f

steroid -a m cit. kompleksni policiklični lipid z jedrom iz ogljikovodika in različnimi stranskimi skupinami, ki nastaja iz acetil koencima A preko izoprena in holesterola, obsega

- pa različne kisline, sterole, hormone, glikozide in saponine*
 ang.: steroid n
 nem.: Steroid n
- steról** -a m vsak izmed steroidnih alkoholov, ki so splošno razširjeni v rastlinah, živalih in glivah kot sestavina celičnih membran, npr. ergosterol, holesterol, fitosterol
 ang.: sterol n
 nem.: Sterol n
- stična estivácija** -e -e ž organ. estivácija, pri kateri se listi cvetnega odevala enega kroga med seboj stikajo z robovi, vendar se ne prekrivajo **S:** valvátna estivácija **PRIM.:** stréšnika-sta estivácija, zmečkána estivácija
 ang.: valvate aestivation n
 nem.: klappige Knospendeckung f, valvate Ästivatio n
 lat.: aestivatio valvata f
- stična vernácija** -e -e ž organ. vernácija, pri kateri se listi istega nodija stikajo z robovi, vendar se ne prekrivajo **S:** valvátna vernácija **PRIM.:** pôsêdlasta vernácija, prilêgla vernácija, sêdlasta vernácija, zasúkana vernácija
 ang.: valvate vernation n
 nem.: valvate Vernation f
 lat.: vernatio valvata f
- stígma** -e ž organ. → brázda
- stílbén** -a m biokem. nenasičeni ogljikovodik iz skupine fenil propanoidov, ki je sekundarni metabolit z obrambno funkcijo pri mnogih rastlinah
 ang.: stilben n
 nem.: Stilben n
- stílospóra** -e ž lihen. večcelični tros, ki nastane pri nespolnem razmnoževanju v tvorbah, podobnih piknidiju
 ang.: stylospore n
 nem.: Stylospore f
 lat.: stylospora f
- stílus** -a m organ. → vrát pestiča
- stípakserofít** -a m ekol. kserofít iz družine trav (Poaceae), ki se prilagaja sušnim razmeram na rastišču tako, da zmanjša transpiracijo z zvijanjem listov v tulec, pri čemer so reže v notranjosti, npr. bodalica (Stipa) **PRIM.:** afilni kserofít, listopádni sklerofít, vednozeleni sklerofít
 ang.: stipaxerophyte n
 nem.: Stipaxerophyt m
- stípéla** -e ž organ. → prilístič
- stípes** -a m mikol. → bêt
- stípula** -e ž organ. → prilíst
- stípulárni tegmènt** -ega -ênta m organ. tegment, ki nastane iz prilistov, npr. pri leskovkah (Corylaceae), bukovkah (Fagaceae), brezovkah (Betulaceae) **PRIM.:** bazálni tegmènt, listni tegmènt
 ang.: stipular bud scale n
 nem.: nebenblättrige Knospenschuppe f
 lat.: perula stipulacea f, tegmentum stipulare n
- stísnnjeni líst** -ega -a m organ. list, pri katerem je robni del listne ploskve stisnjen, bolj ploščat od mesnatega osrednjega dela
 ang.: compressed leaf n
 nem.: gedrungenes Blatt n, zusammengedrücktes Blatt n
 lat.: folium compressum n
- stolón** -a m organ. → prtlíka
- stóma** -e ž **1. hist.** → réža (1)
2. briol. → réža (2)
- stomatárna difuzíjska prevódnost** -e -e -i ž fiziol., ekol. velikost difuzije vodne pare, plinov skozi reže **PRIM.:** intercelulárna difuzíjska prevódnost, kutikulárna difuzíjska prevódnost, peridermálna difuzíjska prevódnost
 ang.: stomatal conductance n
 nem.: stomatare Diffusionsleitfähigkeit f
- stomatárna difuzíjska upórnost** -e -e -i ž fiziol., ekol. vpliv odprtosti, zgradbe in razporeditve rež na velikost difuzije plinov med rastlino in okoljem **PRIM.:** kutikulárna difuzíjska upórnost, peridermálna difuzíjska upórnost
 ang.: stomatal resistance n
 nem.: stomatare Diffusionswiderstand m
- stomatárna transpirácija** -e -e ž fiziol., ekol. transpirácija, ki poteka skozi odprte reže **PRIM.:** kutikulárna transpirácija, lenticelárna transpirácija, peridermálna transpirácija
 ang.: stomatal transpiration n
 nem.: stomatare Transpiration f
- stomatárni aparát** -ega -a m hist. → réžni kompléks
- stómium** -a m organ. del anula v sporangiju praprotnic /Pteridophyta/, zgrajen iz celic s tanko steno, ki omogoča, da se ob zrelosti sporangij odpre
 ang.: stomium n

- nem.: Stomium n
lat.: stomium n
- stopálasti list** -ega -a m **organ.** *dlanasto razrezani list, katerega listna ploskev je deljena na neenake krpe, ki so podobne ptičjemu stopalu, npr. pri črnem telohu (Helleborus niger)*
ang.: pedate leaf n
nem.: fussförmig geschnittenes Blatt n
lat.: folium pedatum n
- stòrž** stòrža m **1. organ.** *cvet ali socvetje nekaterih semenk (Spermatophytina), ki ima podaljšano, navadno olesenelo os, spiralasto nameščene, praviloma olesenele krovne liste S: stróbilus (1)*
ang.: cone n, strobile n
nem.: Strobilus m, Zapfen m
lat.: conus m, strobilus m
- 2. organ.** *storžastemu socvetju podobna tvorba pri lisičjakovcih (Lycopodiophytina) in presličevkah, katerih sporofili so nameščeni na kratkih poganjkih S: stróbilus (2)*
ang.: cone n
nem.: Zapfen m
- stòržek** -žka m **organ.** *socvetje s podaljšano olesenelo osjo, spiralasto nameščenimi olesenelimi listi pri nekaterih kritosemenkah /Angiospermae/, npr. pri jelši (Alnus)*
- storžnjáki** -ov m mn. (Coniferopsida) **bot., sist.** *razred semenk (Spermatophytina), ki obsega golosemenke /Gymnospermae/, med katerimi prevladujejo drevesasti vednozeleni iglavci, redkeje listopadni, grmasti, les sestavljajo pretežno traheide, poganjki so pogosto diferencirani v dolge in kratke, z igličastimi ali luskastimi mikrofili, so enodomne ali dvodomne rastline z enospolnimi cvetovi, moška socvetja so posamična ali v skupinah, ženska socvetja so pri večini storžasta, ob zrelosti semen olesnela, s krovnimi in plodnimi luskami S: igličastolístne golosemenke PRIM.: gínkovci, gnétovci, ságovci*
ang.: conifers n pl.
nem.: Coniferen f pl., Nadelgehölze n pl.
- stòžčasti klobúk** -ega -a m **mikol.** *klobuk, ki se od roba proti sredini bolj ali manj enakomerno stožčasto dviguje, npr. pri stožčasti črnikovki (Psathyrella conopilus)*
ang.: conical cap n
nem.: kegeligiger Hut m
- stránska korenína** -e -e ž **organ.** *korenina, ki izrašča iz glavne korenine PRIM.: glávna korenína*
ang.: lateral root n, secondary root n
nem.: Seitenwurz f
- stránska žíla** -e -e ž **hist.** *šibkeje razvita žila v listu, ki se odceplja od glavne žile ali poteka vzporedno z njo PRIM.: glávna žíla*
ang.: lateral vascular bundle n, lateral vein n
nem.: Seitenblattader f, Seitenleitbündel n
- stránski bríst** -ega -a m **organ.** *brst, ki se pri semenkah (Spermatophytina) razvije obstransko na glavni osi poganjka v zalistju, pri praprotnicah /Pteridophyta/ pa med listi ali njim nasproti S: laterálni bríst*
ang.: lateral bud n
nem.: Seitenknospe f
lat.: gemma lateralis f
- stránski pogánjek** -ega -jka m **organ.** *poganjek, ki izrašča iz nodija glavnega poganjka ali stranskega poganjka višjega reda*
ang.: lateral branch n, side shoot n
nem.: Seitenspross m, Seitentrieb m
- stránski rástni vršíček koreníne** -ega -ega -čka -- m **hist.** *rástni vršíček koreníne, ki pri semenkah (Spermatophytina) nastane endogeno iz celic pericikla nad ksilemskimi kraki radialne žile, pri praprotnicah /Pteridophyta/ pa iz najgloblje plasti primarne skorje obstransko na glavni osi korenine PRIM.: stránski rástni vršíček poganjka*
ang.: lateral root apex n
nem.: Seitenwurzelscheitel m
- stránski rástni vršíček poganjka** -ega -ega -čka -- m **hist.** *rástni vršíček, ki nastane obstransko eksogeno na glavni osi poganjka iz celic zaostalega meristema PRIM.: stránski rástni vršíček koreníne*
ang.: side shoot apex n
nem.: Seitensprossscheitel m, Seitenvegetation-skegel m
- stránski vrát pestíča** -ega vratú -- m **organ.** → obstránski vrát pestíča
- Strasburgerjeva célica** -e -e tudi strasburgerjeva célica -e -e [strásburgerjeva] ž **hist.** *vsaka od parenhimskih celic, tesno povezanih s sitastimi celicami v floemu golosemenk /Gymnospermae/, ki nastane iz drugih materinskih celic kot pripadajoče sitaste celice S: albumínska célica*

- ang.:** albuminous cell n
nem.: Eiweißzelle f, Strasburger-Zelle f
- strategija prilagajanja môtanjem** -e -- -- ž ekol.
→ R-strategija
- stratifikacija** -e ž fiziol. indukcija kalitve, ki jo pri imbibiranih semenih nekaterih rastlin, spodbudi določen čas trajajoča izpostavljenost nizkim temperaturam
ang.: stratification n
nem.: Stratifikation f
- stratocenôza** -e ž biogeogr. del večslojne biocenoze, ki ga povezujejo določene skupne značilnosti, npr. sloj mahov /Bryophyta/, drevne krošnje
ang.: stratocoenosis n
nem.: Stratocoenose f
- streptofiti** -ov m mn. (Streptophyta) bot., sist. delo zelenih rastlin (Chlorobionta), ki pri celični delitvi tvorijo fragmoplast, vključuje pa mahove /Bryophyta/, praprotnice /Pteridophyta/, semenke (Spermatophytina) in njim sorodne višje zelene alge
ang.: streptophytes n pl.
nem.: Streptophyta m pl.
- strés** -a m fiziol., ekol. stanje organizma, nastalo pod vplivom notranjih ali zunanjih dejavnikov, ki glede na njihovo jakost, trajanje sprva vplivajo negativno, kasneje, če organizem preživi, pa pozitivno, ker postane odporen proti določenim stresnim dejavnikom **GL.:** àbiótski strés, biótski strés
ang.: stress n
nem.: Stress m
- strésana kultura** -e -e ž biotehn. → suspenzijska celična kultura
- strés fitotóksičnih kovín** -a -- -- m fiziol., ekol. stres zaradi onesnaženja rastišča z ioni kovin, ki povzročajo motnje, poškodbe v rastlini, redkeje njeno odmrtnje **PRIM.:** kisíkov strés, oksidativni strés, pH-strés, slánostni strés **PRIM. ŠE:** strés ionizirajočega sévanja, strés kislega dežja
ang.: phytotoxic metal stress n
nem.: phytotoxischer Metallstress m
- strés ionizirajočega sévanja** -a -- -- m fiziol., ekol. stres, ki ga pri rastlinah povzročajo radioaktivni kemični elementi, izotopi z oddajanjem γ -sevanja ter α -delcev in β -delcev **PRIM.:** oksidativni strés, strés fitotóksičnih kovín, strés kislega dežja
ang.: ionization stress n
nem.: Stress der ionisierenden Strahlung m
- strés kislega dežja** -a -- -- m fiziol., ekol. stres, ki ga povzročajo padavine, zlasti dež, katerih vrednost pH je zaradi zračnih onesnažil nižja od 5,6, kar neposredno povzroča motnje, poškodbe v rastlinah, njihovo odmrtnje, posredno nastajajo tudi škodljive spremembe v tleh **PRIM.:** oksidativni strés, strés fitotóksičnih kovín, strés ionizirajočega sévanja
ang.: acid rain stress n
nem.: saurer-Regen-Stress m
- strésna reakcija** -e -e ž fiziol., ekol. odziv rastline na učinkovanje določenega stresnega dejavnika, pri čemer lahko rastlina pridobi določeno stopnjo odpornosti ali utrpi poškodbe
ang.: stress response n
nem.: Stressreaktion f
- strésna toleránca** -e -e ž fiziol., ekol. ↔ toleránca
- strésni dejávník** -ega -a m fiziol., ekol. okoljski dejavnik z jakostjo, vrednostmi, ki presegajo optimalno območje uspevanja rastline, zaradi česar njegovo delovanje škodi rastlini, npr. sevanje, temperatura, kemični dejavniki, drugi organizmi **S:** strésor
ang.: stressor n
nem.: Stressfaktor m
- strésni odziv** -ega -a m fiziol., ekol. odziv na delovanje stresnih dejavnikov, ki v rastlini poteka na fiziološki, biokemični, morfološki, razmnoževalni ravni
ang.: stress response n
nem.: Stressreaktion f
- strésni proteín** -ega -a m fiziol., ekol. protein, ki nastane ob delovanju stresnih dejavnikov, s čimer se navadno poveča odpornost rastline na stres **GL.:** proteín anóksičnega strésa, proteín hipóksičnega strésa, proteín hládnega strésa, proteín mráznega strésa, proteín vročinskega šóka
ang.: stress protein n
nem.: Stressprotein n
- strésor** -ja m fiziol., ekol. → strésni dejávník
- strés UV-sévanja** -a -- [uvé] m fiziol., ekol. → UV-strés
- strésnikasta estivácija** -e -e ž organ. estivácija, pri kateri se robovi cvetnega odevala na različne načine prekrivajo **S:** imbrikátna estivácija **GL.:** premenjálna estivácija, zasúkana estivácija **PRIM.:** stična estivácija, zmečkána estivácija

ang.: imbricate aestivation n

nem.: imbricate Ästivation f, imbricate Kno-spendeckung f

lat.: aestivatio imbricata f

stréšnikasta razporedítev lístov -e -tve -- ž **organ.**

razporedítev listov na stebli, pri kateri so listi nameščeni gosto skupaj, navadno so privilegli k stebli in se strešnikasto prekrivajo, npr. listi smrdljivega brina (Juniperus sabina) PRIM.: grúčasta razporedítev lístov, razmáknjena razporedítev lístov, raztrésena razporedítev lístov, rozétasta razporedítev lístov, šópasta razporedítev lístov

ang.: imbricate leaf arrangement n, overlapping leaf arrangement n

nem.: dachziegelartige Blattstellung f, imbricate Blattstellung f

lat.: folia imbricata n

striátni pèlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s strijami na površini*

ang.: striate pollen n

nem.: striater Pollen m

strihnín -a m **biokem., fiziol.** *terpenoidno-indolni alkaloid v semenu in skorji vrste Strychnos nux-vomica, skorji drugih vrst istega rodu v Južni Ameriki, ki ščiti pred rastlinojedi in patogeni, ob zaužitju deluje na centralni živčni sistem toplokrvnih živali, posredno na mišice*

ang.: strychnine n

nem.: Strychnin n

strija -e ž **1. palin.** *ožja podolgasta izboklina na površini pelodnega zrna*

ang.: stria n

nem.: Stria f

lat.: stria f

2. algol. *niz perforacij, orientiranih vzdolž prečne osi, ki jih ločujejo neperforirani deli na skeletu kremenastih alg (Bacillariophyceae)*

ang.: stria n

nem.: Stria f

lat.: stria f

strína žíta -ih žít s mn. **agr.** *žíta, ki se gojijo na njivah, pridelek pa se požanje, npr. pšenica, oves*

ang.: cereal crops n pl.

nem.: Getreide n pl.

stróbilus -a m **1. organ.** → stòrž (1)

2. organ. → stòrž (2)

stróčnice -ic ž mn. **agr.** *kmetijske rastline iz dru-*

žine metuljnic (Fabaceae), ki se gojijo zaradi užitnih strokov in semen v njih, npr. navadni fižol (Phaseolus vulgaris), grah (Pisum sativum)

ang.: pulses n pl.

nem.: Hülsenfrüchtler m

strofiól -a m **hist.** *tkivo, ki izrašča na semenu iz rafe, halaze, navadno v območju hiluma*

PRIM.: karúnkula

ang.: strophiole n

nem.: Strophiole f, Strophiolium n

lat.: strophiolium n

strógi narávni rezervát -ega -ega -a m **var. nar.** *ožje zavarovano območje z naravno ohranjenimi geotopi, življenjskimi prostori ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih, živalskih vrst, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer je izjemoma dovoljeno samo znanstveno-raziskovalno in učno-vzgojno delo, npr. Hrastova loza v Krajinskem parku Kolpa **PRIM.:***

narávni rezervát, narávni spomeník

ang.: strict nature reserve n

nem.: strenges Naturreservat n

stròk stròka m **organ.** *suhi sejalni plod, ki se razvije iz enokarpelnega gineceja, ob zrelosti se odpira po trebušnem šivu in hrbtni žili zraslega plodnega lista **PRIM.:***

glávica, mešiček

ang.: legume n

nem.: Hülse f

lat.: legumen n

stróma -e ž **1. cit.** *nestrukturirana tekoča snov v plastidu, ki pri kloroplastu obdaja tilakoide*

S: plastidoplázma

ang.: stroma n

nem.: Stroma n

2. mikol. *masa ali plast vegetativnih hif pri mnogih zaprtotroscopicah (Ascomycota) ali mitospornih glivah, ki lahko vsebuje tudi gostiteljsko tkivo ali substrat, redkeje v obliki sklerocija, v katerem ali na katerem nastajajo trosi ali trosišča*

ang.: stroma n

nem.: Stroma n

3. lihen. *splet hif, v katerega so pogreznjeni trosnjaki, npr. pri askolokularnem apoteciju*

ang.: stroma n

nem.: Stroma n

stromatárna tilakoída -e -e ž **cit.** *vsaka od posamičnih, vzdolžno potekajočih tilakoid v*

kloroplastu, ki vsebuje fotosistem I in ATP-
-azni kompleks **PRIM.:** granulárna tilakoída
ang.: stromatal thylakoid n
nem.: Stromathylakoid n

stromatolit -a m **biol.** *fosilna ali recentna apnen-*
časta tvorba različnih oblik v plitvih tropskih
morjih, ki nastane biogeno zaradi delovanja
cianobakterij (Cyanobacteriota) in drugih
mikroorganizmov
ang.: stromatolite n, stromatolith n
nem.: Stromatolithe f

struktúra tál -e -- ž **ped., ekol.** *fizikalna lastnost*
tal z različno oblikovanimi strukturnimi agre-
gati, ki nastajajo z zlepljanjem talnih delcev
zaradi prisotnih talnih kolloidov, ionov koa-
gulatorjev, podnebja, bioloških dejavnikov
ang.: soil structure n
nem.: Bodenstruktur f

strukturni agregát -ega -a m **ped., ekol.** *tvorbe*
v tleh, ki nastajajo z zlepljanjem talnih del-
cev, zlasti organskih snovi, glin, melja, peska,
grudičaste, lističaste, stebraste, prizmatične
oblike
ang.: structural aggregate n
nem.: Krümmelstrukturaggregat n

strupéna rastlina -e -e ž *rastlina, ki vsebuje*
strupene sekundarne metabolite ali druge
snovi, ki so strupene za rastlinojede
ang.: poisonous plant n, toxic plant n
nem.: Giftpflanze f

strupéne glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *glive, ki tvo-*
rijo toksine, škodljive za človeka, npr. zelena
mušnica (Amanita phalloides), pomladanski
hrček (Gyromitra esculenta), vražji goban
(Boletus satanas)
ang.: poisonous fungi n pl., toadstools n pl.
nem.: Giftpilze m pl.

stržén -a m **hist.** *parenhim v osrednjem delu ste-*
bla, korenine, ki je brez prevajalnih tkív, na-
vadno pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ in
redko pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/
S: centrálni stržén
ang.: medulla n
nem.: Mark n
lat.: medulla f

stržénov trák -ega trákú m **hist.** *radialno poteka-*
joči parenhim med žilami v stebelu dvokaličnic
/Dicotyledoneae/, golosemenk /Gymnosper-
mae/, v lesu, sekundarni skorji debel in sekun-

darno odebeljenih koreninah lesnatih rastlin,
sestavljen iz ksilemskega in floemskega dela
GL.: primárni stržénov trák, sekundárni stržénov
trák

ang.: medullary ray n
nem.: Markstrahl m

súbaerofítske álge -ih álǵ ž mn. **algol.** *aerofit-*
ske alge, ki se razvijajo občasno na omočeni
podlagi, ob pomanjkanju vlage pa propadejo
PRIM.: epipsámon
ang.: subaerophytic algae n pl.
nem.: subaerophytische Algen f pl.

súbálpínska vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** →
pòdvisokogòrska vrsta

súbálpínski vegetacíjski pás -ega -ega pasú m
fitogeogr., fitocen. → pòdvisokogòrski vegetacij-
ski pás

súbápicálna célica -e -e ž **algol.** *celica, ki leži za*
apikalno celico **PRIM.:** apikálna célica
ang.: subapical cell n
nem.: subapikale Zelle f

súbárktični géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.**
rastlinska vrsta, ki je razširjena v subarktičnem
območju na prehodu med tundro in borealni-
mi iglastimi gozdovi **PRIM.:** árktično-alpínski
géoelemènt, árktično-álpiski géoelemènt, cirkum-
árktični géoelemènt
ang.: sub-Arctic element n
nem.: subarktisches Geoelement n

súbárktični gózd -ega -a m **biogeogr., fitocen.** *li-*
stnati gozd z nizkoraslim drevjem, zlasti v
ulekninah, zaščitenih pred vetrom, razširjen
v subarktičnem območju na prehodu med
tundro in borealnim iglastim gozdom, ki ga
sestavljajo zlasti vrste vrbe (Salix), breze
(Betula) **PRIM.:** gózdna túndra, lišájska túndra,
mahòvna túndra
ang.: sub-Arctic forest n
nem.: subarktischer Wald m

subas. [súbasociácia] okrajš. **sinsist.** → súbaso-
ciácia

súbasociácia -e ž **K:** subas. **sintaks.** *sintaksonom-*
ska kategorija, nižja od asociacije, ki se zara-
di okoljskih dejavnikov razlikuje od osnovne
kategorije, opredeljena z razlikovalnicami, po
mednarodnem kodeksu fitocenološke nomen-
klature poimenovana po eni od teh, z doda-
nim končajem -etosum pri rodovnem imenu,
npr. bukov gozd z rebrenjačo subas. z rdečim

borom (Blechno-Fagetum subass. pinetosum sylvestris)

ang.: subassociation n

nem.: Subassoziation f

lat.: subassociatio f, abb. subass.

súbatlántik -a m **geol., paleopalin.** *zadnje obdobje holocena od okrog 2600 let pred sedanjostjo do danes, z vlažnim in toplim podnebjem in prevladujočimi mešanimi gozdovi, deloma zaradi človekovega delovanja* **PRIM.:** atlántik, boreál, preboreál, súbboreál

ang.: sub-Atlantic n

nem.: Subatlantikum n

súbatlántska flórna provinca -e -e -e ž **fitogeogr.** *pas srednjeevropske florne regije med južno Skandinavijo in zahodnimi Alpami* **PRIM.:** atlántska flórna provinca, centrálnoevrópska flórna provinca, ilírska flórna provinca, sarmátska flórna provinca

ang.: sub-Atlantic floral province n

nem.: subatlantische Florenprovinz f

súbatlántski géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena na vlažnejših rastiščih z milejšim podnebjem tudi vzhodno od atlantskih predelov Evrope* **PRIM.:** amfiatlántski géoelemènt, atlántsko-mediteránski géoelemènt

ang.: sub-Atlantic element n

nem.: subatlantisches Geoelement n

súbboreál -a m **geol., paleopalin.** *obdobje holocena od okrog 5700 let do 2600 let pred sedanjostjo, s toplim, suhim podnebjem, s prevladujočimi mešanimi gozdovi, deloma zaradi človekovega delovanja* **PRIM.:** atlántik, boreál, preboreál, súbatlántik

ang.: sub-Boreal n

nem.: Subboreal n

súbboreálni géoelemènt -ega -ênta m **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki je razširjena na hladnejših rastiščih tudi južno od pasu borealnih iglastih gozdov severne poloble* **PRIM.:** boreálno-montánski géoelemènt, cirkumboreálni géoelemènt

ang.: sub-Boreal element n

nem.: subboreales Geoelement n

suberín -a m **biokem., fiziol.** *kemično obstojen voskasti polimer višjih maščobnih kislin in aromatskih alkoholov v matriksu celičnih sten*

felema, drugih oplutenelih tkiv, ki zmanjšuje prepustnost sten za tekočine, pline

ang.: suberin n

nem.: Korksubstanz f, Suberin n

súbfosilni pèlod -ega pelóda m **paleopalin.** *pelodna zrna v sedimentih iz mlajših geoloških obdobj, pri katerih je razen stene ohranjena tudi delno razkrojena vsebina*

ang.: subfossil pollen n

nem.: subfossiler Pollen m

súbgléba -e ž **mikol.** *sterilni bazalni del gastero-tecija pri trebuchastih glivah (Lycoperdaneae)*

ang.: subgleba n

nem.: Subgleba f

súbhiménij -a m **1. mikol.** *tkivu podoben splet hif pod trosovnico* **S:** himenopódij

ang.: subhymenium n

nem.: Subhymenium n

2. lihen. *redko razvita plast hif neposredno pod trosovnico, ki se po zgradbi loči od hipotecija*

ang.: subhymenium n

nem.: Subhymenium n

súbkultiviranje -a s **biotehn.** *hranjenje dednine v kulturi tako, da se ta redno prenaša na sveže gojišče*

ang.: sub-cultivation n

nem.: Überimpfung f

súbmarginálna placéntácija -e -e ž **organ.** *placentacija, pri kateri so semenske zasnove nameščene nekoliko odmaknjeno od robov zraslega plodnega lista v enopredlasti plodnici enostavnega pestiča* **PRIM.:** aksilárna placéntácija, aksilárno-parietálna placéntácija, apikálna placéntácija, apikálno-aksilárna placéntácija, bazálna placéntácija, centrálna placéntácija, laminálna placéntácija, marginálna placéntácija, parietálna placéntácija, septátno-parietálna placéntácija

ang.: sub-marginal placentation n

nem.: sumarginale Plazentation f

lat.: placentatio submarginalis f

súbmediteránska flórna pòdrégija -e -e -e ž **fitogeogr.** *širši ali ožji predel na severnem obrobju Sredozemlja med vednozeleno sklerofilno in srednjeevropsko listopadno gozdno vegetacijo, ki ga poraščajo zlasti gozdovi toploljubnih vrst hrasta (Quercus), npr. pirenejskega (Quercus pyrenaica) in puhastega*

hrasta (Quercus pubescens), cera (Quercus cerris) **PRIM.:** makaronézijska flórna pôdrégija, mediteránska flórna pôdrégija

ang.: Submediterranean floral subregion n

nem.: submediterrane Florenunterregion f

súbmediteránski géoelemènt -ega -ênta m fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki je razširjena v pasu med območjema z vednozeleno mediteransko vegetacijo in celinskimi listopadnimi listnatimi gozdovi* **PRIM.:** makaronézijski géoelemènt, mediteránsko-atlántski géoelemènt, mediteránsko-montánski géoelemènt

ang.: Submediterranean element n

nem.: submediterranes Geoelement n

súbmediteránsko fitogeográfsko območje

Slovénije -ega -ega -a -- s fitogeogr. po M. Wrabru *območje, ki obsega jugozahodni del Slovenije med Tolminom, Ilirsko Bistrico in morjem, za katerega so značilni toploljubni gozdovi črnega gabra, puhastega hrasta (Quercus pubescens), rastlinsivo kraških gmajn* **PRIM.:** álpsko fitogeográfsko območje Slovénije, dínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèdálpsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèddínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, súbpanónsko fitogeográfsko območje Slovénije

ang.: Submediterranean phytogeographic region n

nem.: submediterranes pflanzengeographisches Gebiet n

súbmeridionálni rastlinski pás -ega -ega pasú

m fitogeogr., fitocen. *rastlinski pas, ki obsega del holarktike južno od temperatnega rastlinskega pasu, ki ga v Evropi opredeljujejo zmerno podnebje in toploljubni gozdovi puhastega hrasta (Quercus pubescens) na zahodu ter celinsko podnebje in stepe na vzhodu* **PRIM.:** árktični rastlinski pás, boreálni rastlinski pás, meridionálni rastlinski pás, súbtrópski rastlinski pás, temperátni rastlinski pás, trópski rastlinski pás

ang.: sub-meridional floral zone n

nem.: submeridionale Florenzone f

submêrzná kultúra -e -e ž biotehn. → globínska kultúra

submêrzná rastlína -e -e ž ekol. → potopljeni hidrofít

submêrzní hidrofít -ega -a m ekol. → potopljeni hidrofít

submêrzní micélij -ega -a m mikol. → globínski micélij

súbmontánska vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. → spódnjesredogôrska vrsta

súbmontánski vegetácijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. → spódnjesredogôrski vegetácijski pás

súbniválna vrsta -e -e ž fitocen., fitogeogr. *rastlinska vrsta, ki uspeva v subniválnem vegetacijskem pasu*

ang.: sub-nival species n

nem.: subnivale Pflanzenart f

súbnivální vegetácijski pás -ega -ega pasú m fitogeogr., fitocen. *vegetácijski pas, v Sloveniji na nadmorski višini med 2500 m in 2800 m, za katerega je značilna zlasti vegetacija blazinastih trajnic*

ang.: sub-nival vegetation belt n

nem.: subnivale Vegetationsstufe f

súbpanónsko fitogeográfsko območje

Slovénije -ega -ega -a -- s fitogeogr. po M. Wrabru *območje, ki obsega vzhodni del Slovenije med Mariborom in Brežicami, za katerega so značilni nižinski kisloljubni bukovi gozdovi, nekatere rastlinske vrste stoječih voda* **PRIM.:** álpsko fitogeográfsko območje Slovénije, dínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèdálpsko fitogeográfsko območje Slovénije, prèddínarsko fitogeográfsko območje Slovénije, súbmediteránsko fitogeográfsko območje Slovénije

ang.: sub-Pannonian phytogeographic region n

nem.: subpannonisches pflanzengeographisches Gebiet n

súbprotoplást -a m biotehn. *protoplast, ki nima vseh organelov*

ang.: sub-protoplast n

nem.: Subprotoplast m

subsp. [súbspécies] okrajš. **sist.** → pôdvřsta

súbspécies -- ž neskl. **sist.** → pôdvřsta

súbspontáni areál -ega -a m fitogeogr. *območje razširjenosti adventivnih rastlinskih vrst v naravi, nastalo brez človekovega delovanja* **PRIM.:** antropogéni areál, narávni areál

ang.: subspontaneous area n

nem.: subspontanes Areal n

substrát -a m 1. ekol. *podlaga, na kateri ali v kateri rastejo rastline, glive, lišaji, npr. tla, skale, les, skorja dreves*

ang.: substrate n, substratum n

nem.: Substrat n

2. biotehn. → gojiščice

súbtropski rastlinski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr.**, **fitocen.** *rastlinski pas, ki obsega območja južno od holarktike s subtropskim podnebjem, z listopadno drevesno vegetacijo in savanami v vlažnejših predelih ter puščavami v predelih z dolgotrajno sušo* **PRIM.:** arktični rastlinski pás, boreálni rastlinski pás, meridióalni rastlinski pás, súbmeridióalni rastlinski pás, temperátni rastlinski pás, trópski rastlinski pás

ang.: subtropical floral zone n

nem.: subtropische Florenzzone f

súha depozícija -e -e ž ekol. → súhi usèd

súha savána -e -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** *savana v predelih z do šest mesecev dolgim sušnim obdobjem, ki jo sestavljajo od enega m do dveh m visoke trave, listopadna drevesa, zlasti akacije* **GL.:** kámpo límpo, kámpo súžo **PRIM.:** poplávná savána, savánski gózd, termítska savána, trnáta savána, vlážna savána

ang.: acacia savanna n

nem.: Trockensavanne f

súha stépa -e -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** *stépa v južnih, bolj suhih predelih, kjer traja vegetacijska doba do 4 mesece, značilni videz pa ji dajejo zlasti kserofilne trave, npr. v Ukrajini, okrog Črnega morja različne vrste bodalice (Stipa)* **S:** nizkotrávnata stépa **PRIM.:** gózdna stépa, pústa, trávníška stépa

ang.: dry steppe n

nem.: Federgras-Steppe f

súhi pékovski kvás -ega -ega -a m **biotehn.** *pekovski kvas, posušen v vakuumu pri temperaturi med 30 °C in 40 °C ali zamrznjen, granuliran, ki ostane aktiven dalj časa*

ang.: active dry yeast n

nem.: Trockenhefe f

súhi plód -ega plodú m **organ.** *enostavni plod, katerega o semenje je ob zrelosti semen izsušeno, otrdelo* **PRIM.:** sóčni plód

ang.: dry fruit n

nem.: Trockenfrucht f

lat.: fructus siccus m

súhi sejálni plód -ega -ega plodú m **organ.** *sejalni plod s suhim o semenjem, ki se razvije iz enokarpelnega ali večkarpelnega gineceja in*

se ob zrelosti semen odpre **GL.:** glávica, mešiček, stròk **PRIM.:** sóčni sejálni plód

ang.: dehiscent dry fruit n

nem.: trockene Öffnungsfrucht f

súhi trávník -ega -a m **biogeogr.**, **fitocen.** *travník na plitvih, suhih tleh, navadno antropogena nastanka, ki ga sestavljajo številne zelenate, zlasti toplojubne vrste, navadno se le enkrat kosi, redko gnoji* **PRIM.:** gojèni trávník, košeníca, mokrótni trávník, pášník

ang.: dry meadow n

nem.: Trockenwiese f

súhi usèd -ega -éda m ekol. *used, pri katerem se plinasta, trdna onesnažila nalagajo na površino tal, rastlin iz zraka* **S:** súha depozícija

PRIM.: mòkri usèd

ang.: dry deposition n

nem.: trockene Ablagerung f

súhi zaprti plód -ega -ega plodú m **organ.** *zaprti plod s suhim o semenjem, ki se razvije iz enokarpelnega ali večkarpelnega gineceja, ob zrelosti semen se ne odpre* **PRIM.:** sóčni zaprti plód

ang.: dry indehiscent fruit n

nem.: trockene Schliessfrucht f

suhokóžnati list -ega -a m **organ.** *list, navadno majhen, katerega listna ploskev je suha, tanka, prosojna, npr. nekateri ovršni listi, kot so pleve, dnični listi ali listi cvetnega odevala* **PRIM.:** sukuléntni list, usnjáti list, zélnati list

ang.: scarios leaf n, scurfy leaf n

nem.: schorfíges Blatt n, trockenhäutiges Blatt n

lat.: folium scariosum n

suholjúbna rastlína -e -e ž ekol. → kserofít

sukcesíja -e ž **fitocen.** *spreminjanje vegetacije na določenem območju v določenem časovnem obdobju, npr. zaradi vplivov podnebja, sprememb vlažnosti tal, antropogenega delovanja* **GL.:** progresívna sukcesíja, regresívna sukcesíja **GL. ŠE:** sukcesíjska faza, sukcesíjski stádij, sukcesíjsko zaporédje

ang.: succession n

nem.: Sukzession f

sukcesíjska fáza -e -e ž **fitocen.** *faza razvoja vegetacije v procesu sukcesije, npr. zaraščanje jezera, zaraščanje travnišč, ogozdovanje* **PRIM.:** sukcesíjski stádij

ang.: succession phase n

nem.: Sukzessionsphase f

sukcesijski stádij -ega -a m **fitocen.** *stádij v razvoju določene vegetacije, opredeljen navadno kot asociacija, subasociacija* **PRIM.:** sukcesijska fáza

ang.: succession stadium n

nem.: Sukzessionsstadium n

sukcesijsko zaporedje -ega -a s **fitocen.** *zaporedje, v katerem si na določenem območju sledijo sukcesijske faze, sukcesijski stádiji vegetacije*

ang.: succession sequence n

nem.: Sukzessionsserie f

sukcinát -a m **biokem., fiziol.** *spojina, vmesni produkt presnove, ki nastaja v mitohondriju in v glioksisomih, kjer v pretvorbi acetil koencima A povezuje citratni in glioksilatni cikel*

ang.: succinate n

nem.: Sukzinat n

sukulènt -ènta m **ekol.** *rastlina, ki ima vodno tkivo v močno povečanih mesnatih listih, steblih ali podzemnih organih* **S:** sóčnica **GL.:** halofitni sukulènt, koreninski sukulènt, listni sukulènt, stèbelni sukulènt **GL. ŠE:** sukulèntni kserofit

ang.: succulent n

nem.: Sukkulent m

lat.: succulentum n

sukulèntna zgrádba -e -e ž **fiziol., ekol.** *morfološko-anatomska zgradba rastline, ki ima vodno tkivo v odebeljenih listih, stebli ali podzemskih organih kot rezervo vode za sušno obdobje ali za uravnavanje koncentracije soli v tkivih pri rastlinah slanih tal* **GL. ŠE:** sukulèntni halofit, sukulèntni kserofit **PRIM.:** hidromórfna zgrádba, higromórfna zgrádba, kseromórfna zgrádba, mezomórfna zgrádba

ang.: succulent structure n

nem.: sukkulenter Bau m, sukkulente Struktur f

sukulèntni halofit -ega -a m **ekol.** *halofit, z vodnim tkivom v mesnatih steblih ali listih, v katerem se z razredčevanjem uravnava koncentracija absorbiranih soli in osmotski potencial, npr. navadni osočnik (Salicornia europaea), navadni morski koprce (Crithmum maritimum)* **S:** halofitni sukulènt, halosukulènt

ang.: succulent halophyte n

nem.: sukkulenter Halophyt m

sukulèntni hamefít -ega -a m **ekol.** *hamefít, ki ima odebeljene, mesnate liste, steblo, npr. ho-*

mulica (Sedum), netresk (Sempervivum), nekatere vrste iz družine kaktovk (Cactaceae) **PRIM.:** blazinasti hamefít, grmičasti hamefít, plazéči hamefít, pôlgrmičasti hamefít

ang.: succulent chamaephyte n

nem.: sukkulenter Chamaephyt m

sukulèntni kserofit -ega -a m **ekol.** *kserofit, ki zaradi zalog vode v vodnem tkivu v steblih, listih ali podzemnih organih, ohranja normalne življenjske funkcije tudi v dolgotrajnem sušnem obdobju, npr. vrste iz družin kaktovk (Cactaceae), mlečkovk (Euphorbiaceae), tolstičevk (Crassulaceae)* **S:** kserofitni sukulènt **GL. ŠE:** halofitni sukulènt **PRIM.:** efemèrni kserofit, hemikserofit, listopádni kserofit, poiklohidri kserofit, sklerofit

ang.: succulent xerophyte n

nem.: sukkulenter Xerophyt m

sukulèntni list -ega -a m **organ.** *mesnati list, navadno ekvifacialni, ki ima dobro razvito vodno tkivo, značilen za listne sukulente, npr. iz družin tolstičevk (Crassulaceae), agavovk (Agavaceae)* **S:** sóčni list **PRIM.:** suhokóžnati list, usnjáti list, zélnati list

ang.: succulent leaf n

nem.: sukkulentes Blatt n

lat.: folium succulentum n

sukulèntnost -i ž **fiziol., ekol.** *lastnost rastline, da hrani večje količine vode v vodnem tkivu v listih, steblih ali koreninah* **GL.:** halofitska sukulèntnost, kserofitska sukulèntnost

ang.: succulence n

nem.: Sukkulenz f

sulfolipíd -a m **biokem.** *glikolipidi z žveplom, ki so v membranah kloroplastov pri zelenih rastlinah (Chlorobionta) in v kromatoforih fotosintezno aktivnih bakterij*

ang.: sulpholipid n

nem.: Sulpholipid n

sulfurétum -a m **biol.** *združba mikroorganizmov, zlasti bakterij (Bacteria), cianobakterij (Cyanobacteriota), ki živijo v anaerobnih razmerah, v okoljih z veliko koncentracijo žvepla, npr. v morskih sedimentih, žvepljenih izvirih, barjih, monomiktičnih jezerih*

ang.: sulphuretum n

nem.: Sulphuretum n

súličasti list -ega -a m **organ.** *list, ki ima dolgo, na obeh straneh zoženo listno ploskev, z naj-*

širšim delom v spodnji tretjini, npr. pri suličastolistnem trpotcu (*Plantago lanceolata*)

ang.: lanceolate leaf n

nem.: lanzettliches Blatt n

lat.: folium lanceolatum n

sulkátni pêlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s sulkusom na distalnem polu*

ang.: sulcate pollen n

súlkus -a m **1. palin.** *podolgovata kalilna odprtina na polu pelodnega zrna* **PRIM.:** kólpus, úlkus

ang.: sulcus n

nem.: Sulkus m

lat.: sulcus m

2. algol. *vzdolžna brazda z bičkom, ki omogoča premikanje naprej, značilna za nekatere ognjene alge (*Dinophyta*)* **PRIM.:** cingulum

ang.: sulcus n

nem.: Sulkus m

súprafoliárno socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje palm (*Arecaceae*), ki izrašča iz stebela tako, da so vsi zeleni listi pod njim* **PRIM.:** infrafoliárno socvétje, interfoliárno socvétje

ang.: suprafoliar inflorescence n

nem.: suprafoliare Infloreszenz f

lat.: inflorescentio suprafoliaris f

suspénzijska celična kultúra -e -e -e ž **biotehn.** *kultura, pri kateri se posamezne celice, celični skupki vzgajajo v tekočem gojišču na stresalniku* **S:** strésana kultúra

ang.: suspension culture n

nem.: Aufschlammungskultur f, Suspensionkultur f

suspénzor -ja m **1. hist., organ.** *večcelična struktura na mikropilarni strani embria, s katero je ta pritrjen na steno semenske zasnove*

ang.: suspensor n

nem.: Embryoträger m, Suspensor m

lat.: suspensor m

2. mikol. *hifa, ki nosi, podpira gamocisto ali zigosporo, značilna za jarmaste glive (*Zygomycota*)*

ang.: suspensor n

nem.: Suspensor m

lat.: suspensor m

súšni strés -ega -a m **fiziol., ekol.** *stres zaradi izgube vode nad kritično mejo, ki rastlini povzroča prehodne ali trajne poškodbe* **GL.:** polétni súšni strés, zimski súšni strés **PRIM.:**

kémični strés, mehánski strés, osmótski strés, plávni strés, svetlobni strés, temperatúrni strés, UV-strés

ang.: drought stress n

nem.: Dürrestress m

sváljek -jka m **organ.** *cikcakasto enovejnato pakobulasto socvetje, v katerem izraščajo stranske socvetne osi v različnih smereh, ravninah* **S:** bóstriks **PRIM.:** pahljáčica

ang.: bostryx n

nem.: Wickel m

lat.: bostryx m

svêtla bôrova tájga -e -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *tajga na zakisanih revnih, suhih tleh, ki poleti globoko odmrznejo, sestavlja jo na zahodu rdeči bor (*Pinus sylvestris*), pogosto s primesjo breze (*Betula*), v Aziji pa prevladuje cemprin (*Pinus cembra*)* **PRIM.:** barjánska tájga, svêtla macésnova tájga, tèmna smrékova tájga

nem.: Helle Taiga f

svêtla macésnova tájga -e -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *tajga v celinskih predelih Azije, kjer tla odmrznejo le v površinski plasti, sestavlja jo na zahodu sibirski macesen (*Larix sibirica*), na vzhodu pa dahurski macesen (*Larix dahurica*)* **PRIM.:** barjánska tájga, svêtla bôrova tájga, tèmna smrékova tájga

ang.: larch taiga n

nem.: Helle Taiga f

svetlôba -e ž **ekol.** *abiotski okoljski dejavnik, obsegajoči vidno sevanje Sonca, ki vpliva na rastlino na njenem rastišču zlasti z dnevno-nočnim spreminjanjem jakosti, dolžino svetlega, temnega dela dneva*

ang.: radiation factor n

nem.: Lichtfaktor m

svetlobna ekstíncija -e -e ž **ekol.** *zmanjševanje jakosti, spreminjanje spektralnega sestava svetlobe, ko prehaja skozi določen medij, npr. skozi vodo, vegetacijo*

ang.: radiation attenuation n

nem.: Strahlungsabschwächung f, Strahlungsatenuation f

svetlobna kompenzacijska točka néto fótosintéze -e -e -e -- -- ž **fiziol., ekol.** *svetlobna jakost, pri kateri je intenziteta fótosintéze enaka intenziteti celičnega dihanja, zaradi česar je vrednost neto fótosintéze enaka nič*

ang.: light compensation point of photosynthesis n

nem.: Photosynthese-Lichtkompensationspunkt m

svetlobna prepústnost lístov -e -i -- ž ekol. *lastnost listov, da v manjši ali večji meri prepuščajo svetlobo, kar je odvisno zlasti od njihove zgradbe, vpadnega kota svetlobnih žarkov* **S:** transmisivnost lístov

ang.: leaf transmittance n

nem.: Blattstrahlungstransmission f

svetlobna saturácijska točka néto fótosintéze -e -e -e -- -- ž fiziol., ekol. *svetlobna jakost, pri kateri je intenziteta neto fotosinteze najvišja, s povečevanjem jakosti svetlobe pa se ne zvišuje* **S:** točka svetlobne zasičenosti **PRIM.:** svetlobna kompenzacijska točka néto fótosintéze

ang.: light saturation point of photosynthesis n

nem.: Photosynthese-Lichtsättigungspunkt m

svetlobna zasičenost -e -i ž fiziol., ekol. *točka na krivulji odvisnosti fotosinteze od jakosti svetlobe, ko se jakost fotosinteze ne zvišuje več s povečevanjem svetlobne jakosti*

ang.: light saturation n

nem.: Lichtsättigung f

svetlobni režím rastišča -ega -a -- m ekol. *značilnosti spreminjanja jakosti svetlobe in spektralne sestave v dnevno-nočnem in letnem obdobju na rastišču rastline*

ang.: site light regime n

nem.: Standortslichtregime n

svetlobni strés -ega -a m fiziol., ekol. *stres zaradi prevelikih jakosti svetlobnega sevanja, ki v rastlini povzroča npr. poškodbe tilakoidnih membran, fotodestrukcijo klorofila* **PRIM.:** kémični strés, mehánski strés, osmótski strés, poplávni strés, súšni strés, temperatúrni strés, UV-strés

ang.: light stress n

nem.: Starklichtstress m

svetlobni zbirálnik -ega -a m fiziol. *del fotosistema, v katerem antenska barvila prenašajo svetlobno energijo do glavnega fotosinteznega barvila v reakcijskem centru*

ang.: light collector n

nem.: Lichtkolektor m

svetlobni žétveni kompléks I -ega -ega -a -- [éna] m **K:** LHC I fiziol. *kompleks proteinov z antenskimi barvili, brez reakcijskega centra, ki posreduje svetlobno energijo fotosistemu I* **PRIM.:** svetlobni žétveni kompléks II

ang.: light-harvesting complex I n, abb. LHC I

nem.: Lichtsammelkomplex I m, abb. LHC I

svetlobni žétveni kompléks II -ega -ega -a -- [dvé] m **K:** LHC II fiziol. *kompleks proteinov z antenskimi barvili, brez reakcijskega centra, ki posreduje svetlobno energijo fotosistemu II* **PRIM.:** svetlobni žétveni kompléks I

ang.: light-harvesting complex II n, abb. LHC II

nem.: Lichtsammelkomplex II m, abb. LHC II

svetlobno díhanje -ega -a s fiziol., ekol. → fótorepirácijska

Š

- ščitasti list** -ega -a m **organ.** *list z okroglo ali mnogokotno listno ploskvijo in listnim pecljem, ki izrařa iz sredine lista, npr. pri navadni kapucinki (Trapaeolum majus) S:*
peltátni list
ang.: peltate leaf n, shield-shaped leaf n
nem.: schildförmiges Blatt n
lat.: folium peltatum n
- řibasti pogánjek** -ega -jka m **organ.** *dolg, navadno nerazrasel poganjek z majhnimi listi ali neolistan, v katerem pogosto poteka fotosinteza, npr. pri řuki (Spartium junceum)*
ang.: rod shaped shoot n
nem.: Rutenspross m
lat.: caulis viminalis m
- řibljak** -a m **biogeogr., fitocen.** *listopadna grmovna vegetacija na jugu Balkanskega polotoka, nastala z uničenjem primarnih gozdov, za katero so značilni zlasti krařki gaber (Carpinus orientalis), navadni derak (Paliurus australis), brin (Juniperus), več vrst hrasta (Quercus)*
ang.: schibljak n
nem.: Schibljak n
- řilasti list** -ega -a m **organ.** *list z dolgo, na prerez okroglo ploskvijo, ki se proti vrhu řilasto zořuje, npr. pri vrsti Isoëtes lacustris*
ang.: awl-shaped leaf n, subulate leaf n
nem.: pfiemförmiges Blatt n, pfiemliches Blatt n
lat.: folium subulatum n
- řipek** -pka m **organ.** *birni plod, ki se razvije iz votlega vrčastega cvetiřa, v katerem so številni oreřki, npr. pri řipku (Rosa) PRIM.:* birni kořčičasti plód, birni meřiček, birni oreřek, pečkáti plód
ang.: hip n
nem.: Hagebutte f, Rosenfrucht f
lat.: cynarrhodium n, cynosbaton n
- řív** -a m **organ.** *řrta, po kateri sta zrasla robova plodnega lista pri kritosemenkah /Angiospermae/*
ang.: suture n
nem.: Naht f
lat.: sutura f
- řkrbínasti list** -ega -a m **organ.** *pernato nacepljeni list, katerega listna ploskev ima neenake, različno velike krpe, npr. pri navadnem regratu (Taraxacum officinale)*
ang.: runcinate leaf n
nem.: schrotsägeförmiges Blatt n
lat.: folium runcinatum n
- řkrbínasti listni rób** -ega -ega -a m **organ.** *listni rób, ki ima neenake zobce in krpe, npr. pri listih navadnega regrata (Taraxacum officinale)*
ang.: lacerate leaf margin n
nem.: geschlitzter Blattrand m, schrotsägeförmiger Blattrand m
lat.: margo folii lacera f
- řkrób** -a m **cit.** *polisaharid, zgrajen iz nerazvejene spiralaste makromolekule, ki je sestavljena iz molekul glukoze, povezanih z alfa 1-4 glikozidnimi vezmi, in razvejene spiralaste makromolekule, sestavljene iz molekul glukoze, povezanih z alfa 1-4 in alfa 1-6 glikozidnimi vezmi, najpogostejša zalořna snov rastlin*
ang.: starch n
nem.: Stärke f
lat.: amyllum n
- řkróbná plást** -e plasti ř **hist.** *plast celic s škrobnimi zřni, ki obdaja posamezno řilo ali celotno stelo*
ang.: starch layer n
nem.: Stärkeschicht f
- řkróbnó tkívo** -ega -a s **hist.** *tkívo iz celic, ki vsebujejo škrobna zřna, npr. v sekundarnem endospermu v semenih řit, kličnih listih metuljnic (Fabaceae), gomoljih krompirja (Solanum tuberosum)*
ang.: starch tissue n
nem.: Stärkegewebe n
- řkróbnó zřno** -ega -a s **cit.** *amiloplast z zalořnim řkrobom, katerega oblika je vrstno značilna*

ang.: starch grain n

nem.: Stärkekorn n

šôpasta razporedítev listov -e -tve -- ž organ. *razporedítev listov na kratkih poganjkih iglavcev, pri kateri je v vsakem nodiju po več listov, nameščenih v šopkih, pri dnu navadno obdanih z luskolisti, npr. pri vrstah bora (Pinus), macesna (Larix) PRIM.:* grúčasta razporedítev listov, razmáknjena razporedítev listov, raztrésena razporedítev listov, rozétasta razporedítev listov, stréšnikasta razporedítev listov

ang.: fasciculate leaf arrangement n

nem.: bündelförmige Blattstellung f

lat.: folia fasciculata n

šôpasti hemikriptofít -ega -a m ekol. *hemikriptofít, ki je šôpasto razrasel, npr. rušnata masnica (Deschampsia caespitosa), nekatere vrste iz rodu bilnica (Festuca) PRIM.:* plazéči hemikriptofít, rozétasti hemikriptofít, stêblasti hemikriptofít

ang.: tussock-hemicryptophyte n

nem.: Horst-Hemikryptophyt m

šôpasti korenínski sistém -ega -ega -a m organ. → homorízni korenínski sistém

šôta -e ž ped., ekol. *delno razkrojena organska snov, ki nastaja iz odmrlih rastlinskih ostankov pri veliki vlažnosti in večinoma v anaerobnih razmerah PRIM.:* gyttja

ang.: peat n

nem.: Torf m

šôtna tlà -ih tál s mn. ped., ekol. *hidromorfna tla, s kislo do nevtralnó pH-vrednostjo, ki vsebujejo nad 50 % šote, nastala na visokem ali nizkem barju iz odmrlih rastlinskih ostankov PRIM.:* glêj, psévdoglêj

ang.: peat soil n

nem.: Torfboden m

šôtni horizont -ega -a m ped., ekol. *talni horizont, sestavljen iz delno razkrojenih rastlinskih ostankov, ki nastaja v vlažnih, večinoma anaerobnih razmerah na barjih S: T-horizont PRIM.:* eluviálni horizont, glêjni horizont, húmu-

sno-akumulatívni horizont, iluviálni horizont, kámbični horizont, orgánski horizont

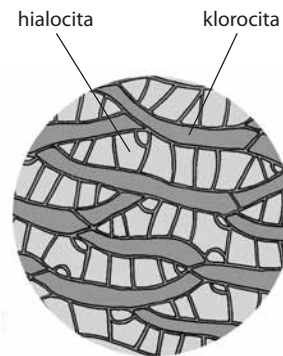
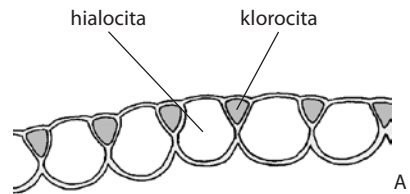
ang.: peat horizon n

nem.: Torf-Horizont m

šôtni mahôvi -ih -ôv m mn. (Sphagnidae) **bríol., sist. podrazred listnatih mahov (Bryophytina), pri katerih so listi grajeni iz hialocit in klorocit, imajo pušico s pokrovcem in ploščato kolumelo, nimajo pa peristoma PRIM.:** právi listnati mahôvi

ang.: bog-mosses n pl.

nem.: Torfmoose n pl.

šôtni mah (*Sphagnum*), zgradba listíča (A: prečni prezez, B: pogled od zgoraj)

števílnost -i ž fitocen. → pogóstnost

števénost cvéta -i -- ž organ. *lastnost cveta, da ima za skupino značilno število cvetnih delov v cvetnih vretencih, zlasti listov cvetnega odevala*

nem.: Zähligkeit der Blüte f

štírirédna namestítev listov -e -tve -- ž organ.

→ navzkrižna namestítev listov

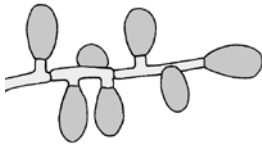
T

- tájga** -e ž **biogeogr.**, **fitocen.** iglasti gozd v borealnem pasu Evrazije, od zahodnih predelov Rusije do azijske obale Tihega oceana, ki ga v Evropi sestavljajo zlasti vrste iz rodov smreka (*Picea*), bor (*Pinus*), v Aziji pa tudi macesen (*Larix*) **GL.:** barjánska tájga, svétla börova tájga, svétla macésnova tájga, témna smrékova tájga
ang.: taiga n
nem.: Taiga f
- taksija** -e ž **fiziol.**, **ekol.** usmerjeno ali neusmerjeno aktivno gibanje mikroorganizmov, enoceličnih rastlin, anterozoidov mahov /Bryophyta/, praprotnic /Pteridophyta/, nekaterih alg, spermatozoidov golosemenk /Gymnospermae/, ki ga sprožajo določeni okoljski dejavniki **GL.:** aërotaksija, fótotaksija, kémotaksija **PRIM.:** mehánsko gibanje, nastija, tropizem
ang.: taxis n
nem.: Taxie f, Taxis f
- taksodioidna píknya** -e -e ž **cit.**, **hist.** obokana píknya v ranem lesu nekaterih iglavcev, katere pikenjska odprtina je širša od širine obokov, npr. pri dvoredni močvirski cipresi (*Taxodium distichum*) **PRIM.:** kupresoídna píknya, piceoídna píknya, pinoídna píknya
ang.: taxodial pit n
nem.: taxodialer Tüpfel m
- taksón** -a m **1. sist.** skupina organizmov, ki po svojih lastnostih, značilnostih spadajo v določeno taksonomsko kategorijo
ang.: taxon n
nem.: Taxon n
lat.: taxon n
2. sist. vsaka od taksonomskih kategorij ne glede na hierarhični položaj v sistemu, npr. varieteta, podvrsta, vrsta, rod, red, razred
ang.: taxon n
nem.: Taxon n
- lat.:** taxon n
- taksonomija** -e ž **panoga** sistematike, ki se ukvarja z določanjem, poimenovanjem in razvrščanjem organizmov, taksonov v taksonomske kategorije **GL.:** klasifikacija
ang.: taxonomy n
nem.: Taxonomie f
- taksonómska hierarhija** -e -e ž **sist.** sistem taksonomskih kategorij, urejen hierarhično tako, da vsaka višja obsega nižje, pri čemer je najvišja kategorija kraljestvo, forma pa je najnižja
ang.: taxonomic hierarchy n
nem.: taxonomische Hierarchie f, taxonomische Rangfolge f
- taksonómska kategorija** -e -e ž **sist.** vsaka od hierarhično urejenih kategorij, v katere se razvrščajo taksoni rastlin, gliv praviloma glede na njihovo filogenetsko sorodnost **S:** sistemátska kategorija **GL.:** doména, kraljéstvo, déblo, rázred, réd, družína, ród, vrsta
ang.: taxonomic category n
nem.: Rangstufe f, taxonomische Kategorie f
- taksonómska vrsta** -e -e ž **sist.** vrsta, ki je določena predvsem na osnovi podobnosti morfoloških in omejenem številu spolnih znakov **S:** Linnéjeva vrsta
ang.: morphological species n, taxonomic species n
nem.: Morphospezies f, taxonomische Art f
- taksonómski znak** -ega -a m **sist.** lastnost rastline, glive, ki se uporablja za njihovo razvrščanje v taksonomski sistem
ang.: taxonomic trait n
nem.: taxonomisches Merkmal n
- tálična konidiogenéza** -e -e ž **mikol.** konidiogenéza, pri kateri konidiji nastanejo s pretvorbo celote celice, predeljene s septom **GL.:** enterotálična konidiogenéza **PRIM.:** anelídna

konidiogenéza, blástična konidiogenéza, fialídna konidiogenéza

ang.: thallic conidiogenesis n

nem.: thallische Koniogenese f

posamični talokonidij

tálični ekscípel -ega -pla m **lihen.** *ekscípel*, ki ga gradi steljka, v kateri so fotobionti, npr. pri lekanorinskem apoteciju

ang.: thallic exciple n

nem.: thallisches Excipulum n

talínokárp -a m **lihen.** šiški podobna bradavica, v kateri nastajajo apoteciji, npr. pri nekaterih vrstah iz rodu *Pertusaria*

ang.: thallinocarp n

nem.: Thallinokarp n

tálna hidratácijska vóda -e -e -e ž **ekol.** voda v tleh, ki zaradi dipolnosti vodnih molekul obdaja ione, talne koloide

tálna seménska bánka -e -e -e ž **ekol.** *dormantna semena v tleh, ki v ugodnih razmerah lahko vzkalijo* **PRIM.:** seménska bánka

ang.: soil seed bank n

nem.: Boden-Diasporenbank f, Boden-Samenbank f

tální horizónt -ega -a m **ped., ekol.** *plast tal, bolj ali manj vzporedna s površino, nastala z genezo tal, ki se od sosednjega horizonta razlikuje po fizikalnih, kemičnih, bioloških lastnostih in po procesih v njej* **S:** genétski horizónt **GL.:** eluviálni horizónt, gléjni horizónt, húmusno-akumulatívni horizónt, iluviálni horizónt, orgánski horizónt, šótni horizónt **GL. ŠE:** diagnóstični horizónt

ang.: horizon n, soil horizon n

nem.: Bodenhorizont m

tální profil -ega -a m **ped., ekol.** *navpični presek skozi vse horizonte, ki sega od površine tal do vključno matične kamnine*

ang.: soil profile n

nem.: Bodenprofil n

talokonídij -a m **lihen.** *mitosporna, temnorjava razmnoževalna celica z gladko ali naguba-*

*no dvoplastno ali troplastno steno, ki se po nastanku odloči neposredno iz spodnjega korteksa, npr. pri nekaterih vrstah rodu *Umbilicaria**

ang.: thalloconidium n, thalyle n

nem.: Thallokonidium n

lat.: thalloconidium n

talospóra -e ž **mikol.** *nespolni tros, ki nastane na glivni steljki brez konidiofora ali konidiogene celice* **S:** televtospóra **GL.:** artrospóra, blastokonídij, klamidospóra

ang.: thallospore n

nem.: Thallospore f

talózní jetrenjáki -ih -ov m mn. **biol.** → stéjlkasti jetrenjáki

tálus -a m **bot., mikol.** → stéjлка

tanáza -e ž **biokem., fiziol.** *encim, ki razgrajuje tanin*

ang.: tannase n

nem.: Tannase f

tanín -a m **biokem., fiziol.** *polifenolna snov, navadno glikozidne zgradbe, ki je v vakuolah, celičnih stenah, v manjših ali večjih količinah v vseh rastlinah, ima pa zaščitno funkcijo pred patogeni in abiotskimi stresnimi dejavniki* **S:** čreslovina

ang.: tannin n

nem.: Tannin n

tapétum -a m **1. hist.** *plast celic, ki obdaja pelodno vrečko pri semenkah (Spermatophytina), iz katere se izločajo hranilne snovi za razvijajoče se zarodne celice peloda*

ang.: tapetum n

nem.: Tapetum n

lat.: tapetum n

2. hist. *plast celic, ki obdaja sporangij pri praprotnicah (Pteridophyta), iz katere se izločajo hranilne snovi za razvijajoče se zarodne celice trosov*

ang.: tapetum n

nem.: Tapetum n

lat.: tapetum n

tavtoním -a m **sist.** *ime taksona, v katerem je vrstni pridevek enak imenu rodu, kar po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature ni dovoljeno* **PRIM.:** nomen illegitimum

ang.: tautonym n, tautonymous name n

nem.: Tautonym n

tégelen -a m **geol., paleopalin.** → tégelenski interglaciál

- tégelenski interglaciál** -ega -a m **geol.**, **paleopalin.** *interglacial v zahodni Evropi, imenovan po kraju Tegelen na Nizozemskem, sočasno z donavsko-günškim interglacialom alpskega prostora, s pretežno vegetacijo listavcev, z nekaterimi terciarnimi elementi, npr. z vrstami iz rodov *Carya*, *Pterocarya*, *Egelhardtia*, *Nyssa*, *Eucommia*, *Tsuga*, *Taxodium** **S:** tégelen
ang.: Tegelen n
nem.: Tegelen n, Tegelen-Interglazial n
- tegílum** -a m **palin.** *nesklenjena vrhnja plast sek-sine, dvignjena na bakulih nad endoseksino*
ang.: tegillum n
nem.: Tegillum n
lat.: tegillum n
- tegmènt** -ênta m **1. organ.** *del semenske ovojnice, ki se razvije iz notranjega integumenta*
ang.: tegment n
nem.: Tegment n
lat.: tegmen n, tegmentum n
2. organ. *dnični list, ki pri mnogih lesnatih rastlinah v času mirovanja prekriva, varuje rastni vršiček poganjka* **S:** pèrula **GL.:** bazálni tegmènt, listni tegmènt, stipulárni tegmènt
ang.: bud scale n, perula n, tegment n
nem.: Knospenblatt n, Knospenschuppe f, Tegment n
- tégmično séme** -ega seména s **organ.** *seme, pri katerem celice opornega tkiva izvirajo iz notranjega integumenta semenske zasnove* **GL.:** eksotégmično séme, éndotégmično séme, mezotégmično séme
ang.: tegmic seed n
nem.: Tegmen-Samen m
- teín** -a m **biokem.**, **fiziol.** → teofilín
- téka** -e ž **1. organ.** → pólprášnica
2. briol. *osrednji del pušice, v katerem nastajajo trosi*
ang.: theca n
nem.: Theka f
lat.: theca f
3. algol. *značilno ornamentiran zunanji skelet pri kremenastih algah (*Bacillariophyceae*), ki ima zaščitno funkcijo* **GL.:** epitéka, hipotéka
ang.: theca n
nem.: Theka f
lat.: theca f
- tekstúra tál** -e -- ž **ped.**, **ekol.** *sestava tal glede na deleže mineralnih delcev različnih velikosti*
S: zrnavost tál
ang.: soil texture n
nem.: Bodentextur f
- tektátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna, ki imajo tektum*
ang.: tectate pollen n
nem.: tektater Pollen m
- téktum** -a m **palin.** *sklenjena vrhnja plast sek-sine, dvignjena na bakulih nad endoseksino*
ang.: tectum n
nem.: Tectum n
lat.: tectum n
- teleomórf** -a m **mikol.** *oblika glive, ki oblikuje mejospore* **S:** popólna oblika glíve **PRIM.:** anamórf
ang.: teleomorph n
nem.: Hauptfruchtform f, Teleomorph f
- televtosórus** -a m **mikol.**, **neustr.** → télíj
- televtospóra** -e ž **mikol.** → teliospóra
- télíj** -a m **mikol.** *zimsko trosišče, v katerem nastajajo teliospore zlasti pri rjah (*Pucciniales*)* **S:** **neustr.** televtosórus
ang.: telium n
nem.: Teliosporenlager n, Telium n, Wintersporenlager n
- teliospóra** -e ž **mikol.** *zimski tros, iz katerega se razvije bazidij zlasti pri rjah (*Pucciniales*)* **S:** televtospóra
ang.: teliospore n
nem.: Teliospore f, Winterspore f
- telofáza** -e ž **1. cit.** *četrtá faza mítoze, v kateri se kromatide, ki so na nasprotnih polih celice, močno podaljšajo, oblikujeta se jedrni membrani in nastaneta dve hčerinski jedri* **PRIM.:** anafáza (1), metafáza (1), profáza (1)
ang.: telophase n
nem.: Telophase f
lat.: telophasis f
2. cit. *četrtá faza mejoze, v kateri so v prvi mejotski delitvi na polih celice homologni kromosomi, v drugi mejotski delitvi pa so na polih celice kromatide, ki se močno podaljšajo, oblikujejo se jedrne membrane in nastanejo štiri hčerinska jedra* **PRIM.:** anafáza (2), metafáza (2), profáza (2)
ang.: telophase n
nem.: Telophase f
lat.: telophasis f

telóm -a m **organ.** morfološka enota v zgradbi cevnic /Tracheophyta/, ki obsega vršni poganjek s sporangiji ali najenostavnejšo zgradbo brsta, še brez izoblikovanih listov, stebela in korenin

ang.: telome n

nem.: Telom n

lat.: teloma n

telómska teorija -e -e ž **organ.** teorija o razvoju organov recentnih brstnic /Cormophyta/, pri čemer se ti razvijejo iz njihovih še nediferenciranih zasnov pri izvornih praprotnicah /Pteridophyta/ oziroma podobnih struktur pri tkivnih steljkah alg, prednikov brstnic

ang.: telome hypothesis n

nem.: Telomtheorie f

têmeljna združba -e -e ž **fitocen.** združba antropogenega nastanka, opredeljena z značilnicami in razlikovalnicami sintaksonomskih enot, višjih od asociacije, med katerimi prevladuje ena izmed njih, po kateri je združba poimenovana, z dodanim imenom višjega sintaksona, npr. *Festuca rubra* (Arrhenatherion) **PRIM.:** izpeljana združba

ang.: basal community n

nem.: Basalgesellschaft f

teménska célica -e -e ž **hist.** → iníciałka (1, 2)

têmna smrékova tájga -e -e -e ž **biogeogr., fitocen.** tajga na mineralno bogatejših podzolahstih tleh, ki jo sestavljajo v Skandinaviji zlasti navadna smreka (*Picea abies*), vzhodneje pa sibirski smreka (*Picea obovata*), sibirski jelka (*Abies sibirica*) **PRIM.:** barjanska tajga, svetla bôrova tajga, svetla macésnova tajga

ang.: dark taiga n

nem.: Dunkle Taiga f

temótné réákcije -ih -ij ž mn. **fiziol., neutr.** → fotosintézne ogljikove reakcije

temperátni elemènt -ega -ênta m **fitogeogr. rastlinske vrste**, ki so v Evropi omejene zlasti na območja z listopadnimi listavci, na vzhodu pa lahko segajo tudi na stepski območja

ang.: temperate element n

nem.: temperates Element n

temperátni listopádni lístnati gózd -ega -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** listopadni listnati gozd v temperatnem conobiomu severne poloble, v predelih s hladno zimo in zmerno toplim poletjem, ki jih v Evropi sestavljajo zlasti hrasti (*Quercus*) v nižinskem ter bukeve

(*Fagus*) v sredogorskem pasu, odvisno od rastišča pa še različne jelše (*Alnus*), vrbe (*Salix*), topoli (*Populus*), jeseni (*Fraxinus*)

ang.: deciduous broad-leaved summer forest n

nem.: sommergrüner Laubwald m

temperátni rastlínski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** rastlinski pas, ki obsega del holarktike južno od borealnega rastlinskega pasu z zmernim podnebjem, v Evropi z značilnimi listopadnimi gozdovi **S:** bóreomeridionalni rastlinski pás **PRIM.:** ártični rastlinski pás, boreálni rastlinski pás, meridionalni rastlinski pás, súbmeridionalni rastlinski pás, súbtrópski rastlinski pás, trópski rastlinski pás

ang.: temperate floral zone n

nem.: temperate Florenzone f

temperatúra -e ž **ekol. abiotski okoljski dejavnik**, ki z značilnim dnevno-nočnim, letnim spreminjanjem vrednosti določa toplotno stanje rastišča in rastline, s čimer vpliva na njeno delovanje, razvoj **PRIM.:** kémični dejávník, mehánski dejávník, sévanje Sonca, vlážnost

ang.: temperature n

nem.: Temperaturfaktor m

temperatúrna kardinálna tóčka néto fóto-sintéze -e -e -e -- -- ž **fiziol., ekol.** vsaka od kardinalnih točk na krivulji, ki ponazarja odziv rastline na temperaturo, pri čemer se intenziteta neto fotosinteze povečuje le do določene vrednosti, pri nadaljnjem višanju temperature pa začne intenziteta neto fotosinteze padati **GL.:** temperatúrni mínimum néto fóto-sintéze, temperatúrni óptimum néto fóto-sintéze, temperatúrni pésimum néto fóto-sintéze

ang.: photosynthetic temperature cardinal point n

nem.: Photosynthese-Temperaturkardinalpunkt m

temperatúrna kompènzácijska tóčka -e -e -e ž **fiziol., ekol.** temperatura, pri kateri je intenzivnost fotosinteze enaka celičnemu dihanju, pri čemer je vrednost neto fotosinteze enaka nič

ang.: temperature compensation point n

nem.: Temperaturkompensationspunkt n

temperatúrna odpórnost -e -i ž **fiziol., ekol.** odpornost, ki rastlini omogoča, da zmanjšuje ali preprečuje stresno delovanje visokih, nizkih temperatur **GL.:** odpórnost na hlád, odpórnost na mráz, odpórnost na vročino **PRIM.:** odpórnost na izsušítev, odpórnost na patogéne,

odpórnost na súdo, odpórnost na UV-sévanje, poplávná odpórnost, slánostna odpórnost

ang.: temperature resistance n

nem.: Temperaturresistenz f

temperatúrna toleránca -e -e ž fiziol., ekol. *toleranca, ki rastlini omogoča, da z različnimi prilagoditvami brez večjih motenj, poškodob prenese ekstremne temperature* **GL.:** izžvána temperatúrna toleránca **PRIM.:** izsušitvena toleránca, poplávná toleránca, slánostna toleránca, toleránca na patogéne

ang.: temperature tolerance n

nem.: Temperaturtoleranz f

temperatúrni ekotíp -ega -a m ekol. *ekotip, ki je gensko prilagojen temperaturnemu režimu na rastišču* **PRIM.:** edáfski ekotíp, fótoekotíp, kémoekotíp, klimátski ekotíp, rítmoekotíp

ang.: thermoecotype n

nem.: Thermoökotyp m

temperatúrni koeficient -ega -ênta m **K:** Q10 fiziol., ekol. *pravilo, po katerem presnovne reakcije potekajo enkrat do dvakrat hitreje, če se temperatura poveča za 10 °C, odvisno od optimalnega območja procesa*

ang.: temperature coefficient n, abb. Q10

nem.: Temperaturkoeffizient m

temperatúrni máksimum néto fótosintéze -ega -a -- -- m ekol. → temperatúrni pésimum néto fótosintéze

temperatúrni mínimum néto fótosintéze -ega -a -- -- m fiziol., ekol. *najnižja temperatura, pri kateri je intenziteta fotosinteze enaka intenziteti dihanja, zaradi česar je vrednost neto fotosinteze nič* **PRIM.:** temperatúrni óptimum néto fótosintéze, temperatúrni pésimum néto fótosintéze

ang.: temperature compensation point of photosynthesis n, temperature minimum of photosynthesis n

nem.: Temperaturkompensationspunkt der Photosynthese m, Temperaturminimum der Photosynthese n

temperatúrni óptimum néto fótosintéze -ega -a -- -- m fiziol., ekol. *temperatura, pri kateri je intenziteta neto fotosinteze največja* **PRIM.:** temperatúrni mínimum néto fótosintéze, temperatúrni pésimum néto fótosintéze

ang.: temperature optimum of photosynthesis n

nem.: Temperaturoptimum der Photosynthese n

temperatúrni pésimum néto fótosintéze -ega -a -- -- m ekol. *najvišja temperatura, pri kateri je intenziteta fotosinteze enaka intenziteti dihanja, zaradi česar je vrednost neto fotosinteze nič* **S:** temperatúrni máksimum néto fótosintéze, vročinska kompenzácijska tóčka néto fótosintéze **PRIM.:** temperatúrni mínimum néto fótosintéze, temperatúrni óptimum néto fótosintéze

ang.: temperature pessimum of photosynthesis n

nem.: Temperaturpessimum der Photosynthese n

temperatúrni režím rastišča -ega -a -- m ekol. *značilnosti spreminjanja temperature v dnevno-nočnem in letnem obdobju na rastišču rastline*

ang.: site temperature regime n

nem.: Standorttemperaturregime n

temperatúrni strés -ega -a m fiziol., ekol. *stres zaradi nizkih ali visokih temperatur; ki rastlini povzroča prehodne ali trajne poškodbe* **GL.:** hládni strés, mrázni strés, vročinski strés **PRIM.:** kémični strés, mehánski strés, osmótski strés, poplávni strés, súdoi strés, svetlóbní strés, UV-strés

ang.: temperature stress n

nem.: Temperaturstress m

tentákel -kla m hist. *lepljiviemergenčni izrastek na listih nekaterih mesojedih rastlin za lovljenje majhnih žuželk, npr. pri rosiki (Drosera)*

ang.: tentacle n

nem.: Tentakel m

lat.: tentaculum n

tenuinucelátna seménska zasnóva -e -e -e ž organ. *semenska zasnova s stanjšanim nuceolom, ki je ob oploditvi navadno že v celoti reducirana* **PRIM.:** krasinucelátna seménska zasnóva, psévdokrasinucelátna seménska zasnóva

ang.: tenuinucellate ovule n

nem.: tenuinucellate Samenanlage f

téznjski lés -ega lesá m hist. *reakcijski les listavcev, ki nastaja zaradi natezne sile na zgornji strani vej ali nagnjenih debel, v katerem stene celic lesa niso olesenele, pogosto pa imajo v steni želatinozno plast* **S:** natézni lés **PRIM.:** kompresijski lés

ang.: tension wood n

nem.: Zugholz n

teobromín -a m biokem., fiziol. *purinski alkaloid, npr. v semenih kakavovca (Theobroma),*

ki štiti seme pred rastlinojedi in patogeni, vzpodbuja delovanje osrednjega živčevja, poživlja

ang.: theobromin n

nem.: Theobromin n

teofilín -a m biokem., fiziol. purinski alkaloid, npr. v listih čajevca (*Camellia sinensis*), ki štiti liste pred rastlinojedi in patogeni, pri ljudeh vzpodbuja delovanje osrednjega živčevja, poživlja S: teín

ang.: theophylline n

nem.: Theophyllin n

tépal -a m organ. → perigónov list

terciárna célična sténa -e -e -e ž cit. célična sténa, zgrajena zlasti iz celuloze, ki se pri nekaterih celicah odloži na sekundarno célično steno PRIM.: osrednja laméla, primárna célična sténa, sekundárna célična sténa

ang.: tertiary cell wall n

nem.: Tertiärzellwand f

terciárna skórja -e -e ž hist. odmrlo tkivo nad najmlajšim felogenom na sekundarno odebelenem deblu ali korenini, ki ga sestavljajo odmrle plasti sekundarne skorje in peridermov S: ritidóm PRIM.: primárna skórja, sekundárna skórja

ang.: rhytidome n

nem.: Rhytidom n

lat.: rhytidoma n

terciárni relikt -ega -a m fitogeogr. rastlinski takson, značilen za terciarno floro, ki se v sedanjosti ohranja na posameznih ožjih območjih PRIM.: glaciálni relikt, kserotérmi relikt, toploljubni relikt

ang.: tertiary relict n

nem.: Tertiärrelikt n

terikólni lišáji -ih -ev m mn. lihen. lišaji, ki rastejo na tleh, npr. vrste iz rodov *Peltigera*, *Cladonia*, *Micarea*, *Bylimbia*, *Lecide* S: epigéični lišáji

ang.: epigeic lichens n pl.

nem.: epigäische Flechten f pl.

termálna rastlína -e -e ž ekol. → vročeljúbna rastlína (2)

termálne álge -ih álž mn. algol. álge, ki so prilagojene okolju z visokimi temperaturami, npr. v termalnih vreclih GL.: evritérmne álge, stenotérmne álge

ang.: thermal algae n pl.

nem.: Thermalalgen f pl.

terminálna célica -e -e ž algol. → apikálna célica (2)

terminálni bríst -ega -a m organ. brst, ki se razvije na koncu glavne osi poganjka

ang.: terminal bud n

nem.: Terminalknospe f

lat.: gemma terminalis f

terminálni meristémm -ega -a m hist. → vřšni meristémm

terminálni parenhím -ega -a m hist. apotrahealni parenhim, ki nastaja v braniki ob koncu rastnega obdobja

ang.: terminal parenchyma n

nem.: terminales Parenchym n

terminálni vrát pestiča -ega vratú -- m organ. → vřšni vrát pestiča

terminálno socvétje -ega -a s organ. → ovřšno socvétje

termítska savána -e -e ž biogeogr., fitocen. savána, v kateri se iz brezdrevesne travnate površine dvigujejo opuščeni termitnjaki, porasli z mezofilnim drevjem PRIM.: poplávná savána, savánski gózd, súha savána, trnáta savána, vlážna savána

ang.: termite savanna n

nem.: Termitensavanne f

termofilna rastlína -e -e ž fitogeogr. → toploljubna rastlína

termofilni relikt -ega -a m fitogeogr. → toploljubni relikt

termogenéza -e ž fiziol., ekol. sproščanje toplote pri cianidno rezistentnem dihanju, zaradi katerega se temperatura rastlinskega organa dvigne nad temperaturo okolja, npr. nadtemperatura socvetja pri nekaterih kačnikovkah (*Araceae*) do 10 °C

ang.: thermogenesis n

nem.: Wärmebildung f

termogéno díhanje -ega -a s fiziol. → cianidno rezisténtno díhanje

térmoinjúkcija -e ž fiziol., ekol. injukcija različnih faz v razvoju rastline, ki jo sproža določena temperatura, npr. začétek cvetenja, kalitve

ang.: thermoinduction n

nem.: Thermoinduktion f

termoklína -e ž ekol. → metalímnij

térmokondenzácija -e ž ped., ekol. prehajanje vodne pare v nočnem času iz toplejših, glo-

- bljih plasti v površinske, kjer zaradi nižjih temperatur tal kondenzira*
ang.: thermocondensation n
nem.: Thermokondensation f
- têrmokserofilna rastlina** -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki uspeva v predelih, kjer povzročajo sušo visoke temperature*
ang.: thermo xerophilic plant n
nem.: thermoxerophylle Pflanze f
- têrmonastija** -e ž **fiziol., ekol.** *nastija, ki jo sproža spreminjanje temperature, npr. odpiranje in zapiranje cvetov žafrana (Crocus), tulipana (Tulipa), razprostiranje in zgibanje listov zajčje deteljice (Oxalis)* **PRIM.:** fôtonastija, hídronastija, hígronastija, kémonastija, níktinastija, tígmonastija
ang.: thermonasty n
nem.: Thermonastie f
lat.: thermonastia f
- têrmoperiodízem** -zma m **1. fiziol., ekol.** *odziv rastline z rastnimi in razvojnimi procesi na spreminjanje temperature v dnevno-nočnem ali letnem ciklu, npr. kalitev, rast korenin, poganjkov, cvetenje*
ang.: thermoperiodism n
nem.: Thermoperiodismus m
2. ekol. *prilagajanje razvoja in rasti rastline značilnemu spreminjanju temperature v dnevno-nočnem ali letnem ciklu* **GL.:** sezónski têrmoperiodízem
ang.: thermoperiodism n
nem.: Thermoperiodismus m
- têrmoterapija** -e ž **biotehn.** *izpostavljanje okuženih rastlin toploti za določen čas, s čimer se spodbudi razmnoževanje celic v meristemu rastnega vršička brez patogenov, za vzgojo zdravih rastlin z meristemsko kulturo*
ang.: thermotherapy n
nem.: Thermotherapie f
- têrmotropízem** -zma m **fiziol., ekol.** *tropizem, ki ga sproži usmerjeno delovanje toplote* **PRIM.:** aêrotropízem, eléktrotropízem, fôtotropízem, grávitropízem, hídrotropízem, hígtropízem, kémotropízem, tígtropízem, trávmatotropízem
ang.: thermotropism n
nem.: Thermotropismus m
- terofít** -a m **ekol.** *po Raunkiaerju enoletna zelna rastlina, ki preživi neugodno obdobje kot seme, npr. poljski mak (Papaver rhoeas),*
- plavica (Centaurea cyanus)* **PRIM.:** fanerofít, geofít, hamefít, hemikriptofít
ang.: therophyte n
nem.: Therophyt m
- terpén** -a m **biokem.** *hidrofobni sekundarni metabolit rastlin, zgrajen iz več enot izoprena, razširjen v številnih skupinah višjih rastlin, ki je sestavina eteričnih olj, smol, balzama, karotenoidov in drugih sekundarnih metabolitov* **S:** izoprenoíd **GL.:** díterpén, mónoterpén, politerpén, seskviterpén, tetraterpén, tríterpén
ang.: terpen n
nem.: Terpen n
- terpenoíd** -a m **biokem.** *terpen, katerega kemična zgradba je spremenjena, npr. zaradi oksidacije ali spajanja z drugimi neizoprenskimi deli, npr. tetrahidrokanabinol*
ang.: terpenoid n
nem.: Terpenoid n
- terpenoídno-índólíni alkalóídi** -ih -ov m mn. **biokem.** *alkaloídi z índolnim obročem in terpenoidnimi stranskimi skupinami, ki nastajajo iz aminokisljine triptofan in terpenoida geraniola ter so značilni za različne skupine rastlin in gliv, npr. ergot alkaloidi v škrlatno-rdeči glavnici (Claviceps purpurea), strihnin, ibogain* **PRIM.:** izokinolínski alkalóídi, kinolínski alkalóídi, kinolízídínski alkalóídi, píperídínski alkalóídi, pírolízídínski alkalóídi, purínski alkalóídi, tropánski alkalóídi
ang.: terpenoid indole alkaloids n pl.
nem.: Terpenoidindolalkaloide n pl.
- terpentin** -a m **fiziol.** *eterično olje z monoterpeni v borih (Pinus), ki je obrambna snov proti ranitvam, žuželkam, glivam*
ang.: turpentine n
nem.: Turpentin n
- terra rossa** -e -e [téra rósa] ž **ped., ekol.** → jérovica
- tésta** -e ž **organ.** → seménska ovójnica
- testálno séme** -ega seména s **organ.** *seme, pri katerem celice opornega tkiva v semenski ovojnici izvirajo iz zunanega integumenta semenske zasnove* **GL.:** eksotestálno séme, éndotestálno séme, mezotestálno séme
ang.: testal seed n
nem.: Testa-Samen m
- téstni organizem** -ega -zma m **ekol.** *organizem, ki se zaradi velike občutljivosti odziva na onesnažila z biokemičnimi, fiziološkimi ali*

morfološkimi reakcijami, zaradi česar se v kontroliranih laboratorijskih razmerah uporablja za dokazovanje njihove prisotnosti

GL. ŠE: bioindikátor, biómónitor

ang.: test organism n

nem.: Testorganismus m

tést strupénosti -a -- m **fiziol., ekol.** *test, pri katerem se z uporabo rastlin v standardiziranih laboratorijskih razmerah ugotavlja strupenost določenih snovi, vsebnost onesnažil v vodi, npr. čebulni test*

ang.: poison test n

nem.: Giftigkeitstest m

tétraciklični cvét -ega -a m **organ.** *cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem so cvetni deli nameščeni na štirih nodijih tako, da so na prvem samo čašni listi, na drugem venčni listi, na tretjem prašniki in na četrtem plodni listi* **PRIM.:** péntaciklični cvét

ang.: tetracyclic flower n

nem.: tetrazyklische Blüte f, vierkreisige Blüte f

lat.: flos tetracyclisus m

tetracítična réža -e -e ž **hist.** *réža, pri kateri celiči zapiralki obdajajo štiri celice spremljevalke, od katerih leži ta po ena na vsaki strani vzporedno z zapiralkama, po ena pa nanje pravokotno na polih* **PRIM.:** aktinocítična réža, anizocítična réža, anomocítična réža, ciklocítična réža, dezmozocítična réža, diacítična réža, heksacítična réža, hemiparacítična réža, laterocítična réža, paracítična réža, pericítična réža, polocítična réža, stavrocítična réža, stefanocítična réža

ang.: tetracytic stomatal type n

nem.: tetrazytischer Stoma-Typ m

tetráda -e ž **1. cit.** *štiri kromatide bivalenta v profazi in metafazi v prvi mejotski delitvi* **PRIM.:** bivalènt

ang.: tetrad n

nem.: Tetrade f

2. razmn. *celota štirih mejospor, ki nastane iz materinske celice v mejozi, npr. štiri pelodna zrna pri nastanku peloda, ali štiri mejospore pri nastanku embrionalne vrečke, ali štiri mejospore pri nastanku trosov*

ang.: tetrad n

nem.: Tetrade f

lat.: tetras f

tétrahídokanabinól -a m **K:** THC **biokem., fiziol.** *fenilpropanski derivat monoterpena, ki se kot*

obrambna snov tvori v žleznih laskih in drugih delih indijske konoplje (Cannabis indica) kot zaščita pred rastlinojedi, na človeka pa deluje psihoaktivno

ang.: tetrahydrocannabinol n, abb. THC

nem.: Tetrahydrocannabinol n

tétraspórna embrionálna vréčka -e -e -e ž **organ.** *embrionalna vrečka, ki se razvije iz vseh štirih mejospor* **PRIM.:** bispórna embrionálna vréčka, mónospórna embrionálna vréčka

ang.: tetrasporic embryo sack n

nem.: tetrasporischer Embryosack m

tetraterpén -a m **biokem.** *terpen ali terpenoid, katerega osnovna zgradba je iz osmih izoprenskih enot, npr. karoten, ksantofil* **PRIM.:** díterpén, mónoterpén, politerpén, seskviterpén, triterpén

ang.: tetraterpene n

nem.: Tetraterpen n

tétróza -e ž **biokem.** *monosaharid s štirimi atomi ogljika v molekuli, npr. eritroza*

ang.: tetrose n

nem.: Tetrose f

težišče vrst rodú -a -- -- s **fitogeogr.** *območje, ki ga naseljuje največje število vrst določenega rastlinskega rodu* **PRIM.:** genétski cènter rodú

ang.: centre of diversification n

nem.: Gattungssippenzentrum n, Sippenzentrum der Gattung n

THC -- [tehacé] m neskl. (ang. tetrahydrocannabinol) krat. **biokem., fiziol.** ↔ tétrahídokanabinól

T-horizónt -a tudi horizónt T -a -- [té] m **ped., ekol.**

→ šótni horizónt

tiamín -a m **biokem., fiziol.** *vodotopni vitamin iz skupine vitaminov kompleksa B, ki sodeluje pri presnovi ogljikovih hidratov in je v večjih količinah zlasti v embriu rastlin, v kvasovkah, pri živalih pa je nujno potreben za delovanje živčnega sistema* **S:** vitamin B₁

ang.: thiamine n

nem.: Thyamin n

tígmomorfogéza -e ž **fiziol., ekol.** *spreminjanje zgradbe rastline, njenih delov zaradi mehanskega vpliva vetra, ob stiku s podlago ali drugo rastlino, npr. zastavna oblika drevesa, nastajanje oprijemalnih ploščic na viticah pri navadni viniki (Parthenocissus quinquefolia), havstorijev na poganjkih predenice (Cuscuta)*

ang.: thigmomorphogenesis n

nem.: Thigmomorphogenese f

tígmomorfoza -e ž **1. fiziol., ekol. spremenjen habitus lesnatih rastlin, ki ga povzroča mehansko delovanje vetra, npr. zastavna oblika dreves, izpostavljenih burji PRIM.:** fótomorfóza, geomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza

ang.: thigmomorphosis n

nem.: Thigmomorphose f

2. fiziol., ekol. spremembe zgradbe rastline na morfološki ravni, ki nastanejo ob stiku s podlago ali drugo rastlino, npr. nastanek oprijemalnih ploščic na viticah pri navadni viniki (Parthenocissus quinquefolia), havstorijev na poganjkih predenice (Cuscuta) PRIM.: fótomorfóza, geomorfóza, hidromorfóza, higromorfóza, kseromorfóza

ang.: thigmomorphosis n

nem.: Thigmomorphose f

tígmonastija -e ž **fiziol., ekol. nastija zaradi mehanskih dražljajev, ki jih povzročajo veter, dež, živali, npr. zgibanje lističev pri sramežljivi mimozi (Mimosa pudica), zapiranje listnih polovic pri venerini muholovki (Dionea muscipula), gibanje prašnikov pri češminu (Berberis), vitic S: háptonastija PRIM.:** fótomastija, hídonastija, hígronastija, kémonastija, níktinastija, têrmonastija

ang.: thigmonasty n

nem.: Thigmonastie f

tígmotropízem -zma m **fiziol., ekol. tropizem, ki ga sproži mehanski dražljaj, npr. ovijanje vitic, listnih pecljev, stebel mnogih vzpenjalk ob dotiku z oporo S: háptotropízem PRIM.:** aêrotropízem, eléktrotropízem, fótotropízem, grávitropízem, hídtropízem, hígtropízem, kémtropízem, têrtropízem, trávmatotropízem

ang.: thigmotropism n

nem.: Thigmotropismus m

tíhoplánkton -a m **algol. alge, rastoče na dnu, v globljih plasteh vodnega telesa, ki sekundarno preidejo v plankton**

ang.: tychoplankton n

nem.: Tychoplankton n

tíla -e ž **hist. izrastki parenhimskih celic v traheje ali traheide pri ojedritvi lesa, mehanskih poškodbah, napadu škodljivcev, boleznih, s čimer se preprečuje širjenje infekcij v starejšem lesu, zlasti z glivami**

ang.: tylose n

nem.: Stopfzelle f, Thylle f

lat.: tylos m

tilakoída -e ž **cit. ploščata vrečasta struktura v notranjosti kloroplasta, v kateri potekajo fotosintezne svetlobne reakcije, sestavljena iz tilakoidne membrane in tilakoidnega lumna GL.:** granulórna tilakoída, stromatárna tilakoída **GL. ŠE:** tilakoídna membrána, tilakoídni lúmen

ang.: thylakoid n

nem.: Thylakoid n

tilakoídna membrána -e -e ž **cit. membrana v notranjosti kloroplasta, ki je glavni sestavni del tilakoide, v kateri so vezane komponente fotosistema I, fotosistema II, ostali deli fotoelektronske transportne verige, ATP-azni kompleks GL.:** tilakoídni lúmen

ang.: thylakoid membrane n

nem.: Thylakoidmembran f

tilakoídni lúmen -ega -mna m **cit. notranji prostor tilakoide, s tilakoidno membrano ločen od strome kloroplasta, ki omogoča nastanek protonskega gradienta GL. ŠE:** tilakoídna membrána

ang.: thylakoid lumen n

nem.: Thylakoidlumen n

tilóza -e ž **hist. proces pri ojedritvi lesa, ko v traheide in traheje vraščajo mehurjasti izrastki celic parenhimov strženovih trakov ali osnih parenhimov in tvorijo tile, v katerih se tvorijo sekundarni metaboliti, ki kasneje ščitijo prevajalno nefukcionalen les**

ang.: tylosis n

nem.: Thyllose f

tímín -a m **biokem. organska baza, ki sestavlja DNK in se v dvojni vijačnici DNK poveže z adeninom PRIM.:** adenín

ang.: thymine n

nem.: Thymin n

tipizácija -e ž **1. sist. metoda v sistematiki, pri kateri se zbirajo znaki rastlin, gliv, ki so osnova za postavitev idealiziranih modelov organizmov, uporabljenih pri njihovem hierarhičnem razvrščanju, oblikovanju taksonomskih kategorij**

ang.: typology n

nem.: Typenmethode f, Typologie f, Typologie f

2. sist. določanje nomenklaturenega tipa v sis-

tematiki, če ne obstaja holotip ali je bil ta uničen

ang.: typification n

nem.: Typisierung f

tipološka definicija vrste -e -e -- ž *sist. definicija, ki vrsto opredeljuje kot skupino organizmov s skupnim morfološkim planom zgradbe, zato ostaja statična in nespremenljiva*

ang.: typological species concept n

nem.: typologisches Artkonzept n, typologische Spezies-Definition f

típska vrsta -e -e ž *sist. vrsta, ki se izbere za značilno predstavnico rodu, podrodu*

ang.: type species n

nem.: Typusart f

típski primérek -ega -rka m *sist. določen herbarijski primerek vrste ali podvrste, izjemoma njegova risba, ki se uporabi kot osnova za izvirni opis vrste, podvrste* **GL.:** holotíp, homeotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, sintíp, topotíp

ang.: type specimen n

nem.: Typusexemplar n

típski ród -ega rodú m *sist. rod, ki se izbere za značilnega predstavnika družine, poddružine*

ang.: type genus n

nem.: Typus-Gattung f

tiriótécij -a m *mikol. ščitast, sploščen, po razvoju askokolularni askom z enim lokulom pri epifilnih glivah iz družin Asterinaceae, Microcrothyriaceae*

ang.: thyriothecium n

nem.: Thyriothecium n

lat.: thyriothecium n

tíríz -a m *organ.* → kíta

tkívna kultúra -e -e ž *biotehn. kultura posameznih tkiv in vitro, ki se vzgajajo iz izsečkov različnih delov rastline*

ang.: tissue culture n

nem.: Gewebekultur f

tkívna organizacijska stôpnja -e -e -e ž *algol. organizacijska stopnja v razvoju steljke pri najvišje razvitih rjavih algah (Phaeophyceae), pri kateri z delitvijo zigote ali zoospore nastane večcelična steljka s celicami, ki tvorijo prava tkiva, v katerih so protoplasti vseh celic povezani s plazmodezmami, celične stene z osrednjimi lamelami, steljka pa je diferencirana v organom podobne tvorbe* **PRIM.:** kapsálna organizacijska stôpnja, kokálna organizacijska

stôpnja, monádna organizacijska stôpnja, nitasta organizacijska stôpnja, rizopodiálna organizacijska stôpnja, sifonálna organizacijska stôpnja, sifonokladálna organizacijska stôpnja, zrásla nitasta organizacijska stôpnja

ang.: parenchymatous growth form n, parenchymatous organizational level n

nem.: Gewebeorganisationsstufe f

tkívna stéjlka -e -e ž *bot. steljka, diferencirana v različna tkiva, ki je značilna za najvišje razvite rjave alge (Phaeophyceae), steljkaste jetrenjake (Marchantiophytina), rogovnjake (Anthocerotophytina), gametofite praprotnic /Pteridophyta/ in semenk (Spermatophytina)*

ang.: tissue thallus n

nem.: Gewebethallus m

tkívo -a s *hist. skupina celic, enake ali različne zgradbe, ki opravlja isto osnovno funkcijo*

ang.: tissue n

nem.: Gewebe n

lat.: contextus m

tlà tál s mn. *ped., ekol. naravna tvorba na površini Zemljine skorje, ki nastaja, se razvija zaradi delovanja pedogenetskih dejavnikov* **GL.:** antropogéna tlà, avtomórfna tlà, dístrična tlà, évtrična tlà, glélj, hidromórfna tlà, ráncer, rendzína, slána tlà, solončák, šótna tlà, terra rossa **GL. ŠE:** prst

ang.: soil n

nem.: Boden m

tláčni lés -ega lesá m *hist.* → kompresijski lés

tláčni potenciál celice -ega -a -- m *fiziol. komponenta vodnega potenciala žive celice, ki jo predstavlja turgorski tlak in podtlak v mrtvih prevajalnih celicah ksilema* **PRIM.:** mátrični potenciál célice, osmótski potenciál célice

ang.: cell pressure potential n

nem.: Wandspannungspotenzial der Zelle n

tlotvórní dejávník -ega -a m *ped., ekol.* → pedogenétski dejávník

tóčkasti sorálij -ega -a m *lihen. soralij, navadno kroglaste oblike, ki nastane na površini lišajske steljke, npr. pri vrsti Phaeophyscia orbicularis*

nem.: Flecksoral n

tóčka svetlóbné zasíčenosti -e -- -- ž *fiziol., ekol.* → svetlóbna saturacijska tóčka néto fótosintéze

tokoferól -a m *biokem., fiziol.* v máščobah topni vitamin v oljih semen pri mnogih rastlinah, ki

- ima različne funkcije, npr. stabilizira celične membrane, regulira razmnoževanje, deluje kot antioksidant* **S:** vitamín É
ang.: tocopherol n
nem.: Tocopherol n
- toksikofit** -a m **ekol.** rastlina, v kateri se arzen in selen kopičita v večjih količinah **PRIM.:** kuprofit, selenofit
ang.: toxicophyte n
nem.: Toxicophyt m
- toksikologija** -e ž *veda, ki se ukvarja s preučevanjem naravnih toksičnih snovi in njihovimi vplivi na organizme*
ang.: toxicology n
nem.: Toxikologie f
- toksín** -a m **biokem.** sekundarni metabolit gliv ali rastlin, ki je strupen za druge organizme **GL.:** fitotoksín, mikotoksín
ang.: toxin n
nem.: Toxin n
- toleránca** -e ž *fiziol., ekol. lastnost rastline, da ohranja življenjske procese na ustreznih ravni tudi ob stresnem delovanju okoljskih, notranjih dejavnikov* **S:** strésna toleránca **GL.:** izsušitvena toleránca, poplávna toleránca, slánostna toleránca, temperatúrna toleránca, toleránca na patogéne **PRIM.** **ŠE:** ekološka toleránca
ang.: stress tolerance n
nem.: Stresstoleranz f
- toleránca na patogéne** -e -- -- ž *fiziol., ekol. toleránca, ki rastlini, okuženi s patogeni, omogoča, da uspeva, je manj prizadeta v primerjavi z osebki brez te lastnosti* **PRIM.:** izsušitvena toleránca, poplávna toleránca, slánostna toleránca, temperatúrna toleránca
ang.: disease tolerance n
nem.: Krankheitstoleranz f
- tólus** -a m **lihen.** odebeljeni vršni del notranje stene aska
ang.: apical dome n
nem.: Tholus m
- toméntum** -a m **lihen.** posamezni, dlaki podoben prosti konec hife na površini lišajske steljke, npr. pri rodu *Peltigera*
ang.: tomentum n
nem.: Filz m
- tomiljár** -ja in **tomillar** -ja [tomiljár] m (šp.) **biogeogr., fitocen.** nizka, nesklenjena vegetacija v predelih Španije s sredozemskim podnebjem, nastala z uničenjem vednozelenega sklerofilnega gozda, v kateri prevladujejo poleg trnatih grmovnih vrst zlasti polgrmi in aromatične kserofilne zelnate trajnice **PRIM.:** frigána, garíga
ang.: tomillares n pl.
nem.: Tomillares n pl.
- tomillar** -ja [tomiljár] m **gl.** tomiljár
- tonoplást** -a m **cit.** membrana, ki obdaja vodno vakuolo in je del sistema membran endoplazemskega retikla
ang.: tonoplast n
nem.: Tonoplast m
- tôpi listni vrh** -ega -ega -a m **organ.** vrh listne ploskve, ki je blago zaobljen pod kotom, večjim od 90°, npr. pri listih topolistne kislice (*Rumex obtusifolius*)
ang.: blunt leaf apex n, obtuse leaf apex n
nem.: stumpfe Blattspitze f
lat.: apex folii obtusus m
- toplogrédni plín** -ega -a m **ekol.** plin v ozračju, zlasti ogljikov dioksid, ozon, dušikov oksid, vodna para, ki prepušča kratkovalovno sončevo sevanje do površine Zemlje, absorbira pa velik del infrardečega sevanja Zemlje, kar povzroča segrevanje spodnjih plasti ozračja **PRIM.** **ŠE:** učinek tôle gréde
ang.: greenhouse gas n
nem.: Treibhausgas n
- toplojljubna rastlina** -e -e ž **1. fitogeogr.** rastlina z območij s toplejšim podnebjem, ki lahko severneje od sklenjenega areala uspeva samo na rastiščih s temperaturami, višjimi od regionalnih, npr. submediteranske vrste v notranjosti Slovenije na južnih, karbonatnih pobočjih **S:** termofilna rastlina
ang.: thermophilous plant n
nem.: thermophile Pflanze f, wärmeliebende Pflanze n
- 2. ekol.** rastlina, ki je prilagojena rastiščem v toplejših območjih, z občasnimi temperaturami 50 °C in več, npr. tropske, subtropske, mediteranske vrste **S:** termofilna rastlina **PRIM.:** hladnojljubna rastlina, mrzlojljubna rastlina, vročeljubna rastlina
ang.: thermophilous plant n
nem.: thermophile Pflanze f
- toplojljubni relikt** -ega -a m **fitogeogr.** rastlinski takson, značilen za floro iz preteklega obdobja

bja s toplejšim podnebjem, ki se ohranja v sedanjosti v hladnejših območjih na zanj mikroklimatsko ugodnih rastiščih **S:** termofilni relikt **PRIM.:** glaciálni relikt, kserotermni relikt, terciárni relikt

ang.: thermophilous relict n

nem.: Thermophilrelikt n

toplôtna kapaciteta vode -e -e -- ž ekol. *količina sončevega sevanja, ki ga vodno telo lahko absorbira*

ang.: heat water capacity n

nem.: Wärmewasserkapazität f

toplôtna plastovitost jézera -e -i -- ž ekol. *razvrstitev plasti vode z različno temperaturo, gostoto na navpičnem profilu jezera* **S:** toplôtna stratifikacija jézera **GL.:** izotermija, polétna stójnost, zimska stójnost

ang.: lake thermal stratification n

nem.: thermale Seestratifikation f

toplôtna stratifikacija jézera -e -e -- ž ekol. → toplôtna plastovitost jézera

topodém -a m ekol. *dem, ki naseljuje določeno geografsko območje* **PRIM.:** ekodém, gamodém

ang.: topodeme n

nem.: Topodem n

tôpo dnô listne plôskve -ega dnâ -- s organ. *dno listne ploskve, ki se proti peclju zožuje pod kotom, večjim od 90°, npr. pri listih koprjaste vrbe (Salix hastata)*

ang.: obtuse leaf lamina base n

nem.: stumpfer Blattspreitengrund m

lat.: basis folii obtusa f

topogéno bárje -ega -a s biogeogr., fitocen. *nizko barje, ki ga napaja z mineralnimi snovmi bogata podtalnica ali poplavne vode, nastaja pa navadno v ulekninah* **GL.:** kopnéče bárje, poplávno bárje **PRIM.:** soligéno bárje

ang.: topogenous mire n

nem.: topogenes Moor n

tôpotaksija -e ž fiziol., ekol. *taksija, ki jo sproži usmerjeno delovanje zunanjega dražljaja, zaradi česar se npr. prosto gibljive enocelične rastline, anterozoidi gibljejo proti viru dražljaja ali stran od njega* **PRIM.:** fobotaksija

ang.: topotaxis n

nem.: Topotaxie f, Topotaxis f

topotíp -a m sist. *primerek določene vrste v her-*

barijski zbirki, ki izvira iz istega nahajališča in rastišča kot holotíp **PRIM.:** holotíp, homeotíp, izotíp, lektotíp, neotíp, paratíp, sintíp

ang.: topotype n

nem.: Topotypus m

lat.: topotypus m

tórus -a m **1. lihen.** *obročasta struktura na septu trosov pri rodu Rinodina*

ang.: torus n

nem.: Torus m

lat.: torus m

2. cit., hist. *odebeljeni, osrednji debelejši del osrednje lamele, ki leži nasproti pikenjske odprtine*

ang.: torus n

nem.: Torus n

totálni herbicíd -ega -a m ekol. *herbicíd za zatiranje vseh rastlinskih vrst* **PRIM.:** selektivni herbicíd

ang.: total herbicide n

nem.: totales Herbizid n

totipotétnost -i ž gen., fiziol. *lastnost diferencirane celice, da ohranja celotni genski potencial, s čimer je omogočen razvoj v celotno rastlino*

ang.: totipotency n

nem.: Omnipotenz f, Totipotenz f

traheída -e ž hist. *podolgovata, mrtva prevajalna celica v ksilemu, z odebeljenimi, olesenelemi celičnimi stenami, z obokanimi piknjami na prečnih celičnih stenah v vertikalnem nizu*

PRIM.: trahêja

ang.: tracheid n

nem.: Tracheide f

lat.: tracheida f

trahêja -e ž hist. *prevajalni element ksilema pri kritosemenkah /Angiospermae/, nastal iz niza celic, med katerimi ni več prečnih celičnih sten, pri čemer se protoplast ob koncu razvoja razgradi, stene pa so različno odebeljene in olesenele* **S:** vodovodna cév **GL.:** mréžasta trahêja, obróčasta trahêja, piknjasta trahêja, skalarifórmna trahêja, spirálasta trahêja **PRIM.:** traheída

ang.: trachea n, vessel n

nem.: Gefäß n, Trachee f

lat.: trachea f

traheofíti -ov m mn. bot., sist. → cévnice

traheomikóza -e ž fitopat. *bolezen rastlin, pri*

kateri glive povzročajo zamašitev prevajalnih elementov ksilema, zaradi česar rastlina vene, lahko tudi odmre, npr. Verticillium, Cetrarocystis

ang.: tracheomycosis n

nem.: Tracheomykose f

trájna temperatúrna invêrziija -e -e -e ž ekol. značilna razporeditev temperature zračnih plasti v nekaterih koliševkah, vrtačah, kjer je v vseh letnih časih najhladnejši zrak na dnu
GL. ŠE: vegetacijska invêrziija

ang.: permanent temperature inversion n

nem.: permanente Temperaturinversion f, permanente Temperaturumkehr f

trájnica -e ž ekol. rastlina, katere življenjski krog traja več vegetacijskih sezon, pri čemer rastlina večkrat cveti in semeni

ang.: perennial plant n

nem.: ausdauernde Pflanze f, perennierende Pflanze f

trájni trós -ega -a m algol., mikol. tros, obdan z debelo, trdno steno, nastal za preživetje v neugodnih razmerah, v kateri so nakopičene založne snovi

ang.: resting spore n

nem.: Dauerspore f

trájno tkívo -ega -a s hist. tkivo iz diferenciranih celic, ki ima značilno, od funkcije odvisno zgradbo, npr. epiderm, sklerenhim, floem, ksilem

ang.: permanent tissue n

nem.: Dauergewebe n

trájno venênje -ega -a s fiziol., ekol. venenje rastline, ko je voda v tleh vezana s prevelikimi silami, zaradi česar je rastlina ne more več črpati, zato je vrednost turgorskega tlaka trajno enaka nič, rastlina pa začne odmirati

PRIM.: prehódno venênje

ang.: permanent wilting n

nem.: permanentes Welken n

trákasti líst -ega -a m organ. → jerménasti líst

trakóvna iniciálka -e -e ž hist. → iniciálka stržénovih trakóv

trakóvna traheída -e -e ž hist. traheída, ki se razvije v strženovem traku lesa **S:** páratraheidálna célica

ang.: ray tracheid n

nem.: Markstrahltracheide f

trakóvni parenhím -ega -a m hist. → parenhím stržénovega trakú

tráma -e ž mikol. híje, ki sestavljajo trosnjak v notranjosti lističev ali letvic pri lističarkah (Agaricales), bodic pri ježkih (Hydnaceae), med porami pri luknjičarkah (Polyporaceae)

ang.: trama n

nem.: Trama f

transdúkcija -e ž fiziol. proces prenosa informacij v celicah, npr. prenos informacije o zgradbi beljakovin iz zaporedja nukleotidov v mRNK v zaporedje aminokislin v peptidni verigi proteinov s pomočjo tRNK ali prenos informacije o dražljaju iz okolice preko membrane celice

ang.: transduction n

nem.: Transduktion f

transfuzíjski parenhím -ega -a m hist. parenhim iz celic prenašalk, ki prevaja snovi na kratke razdalje, npr. hranilne snovi med žilo in endodermom, izločke med žleznimi in sosednjimi celicami

ang.: transfusion parenchyma n

nem.: Transfusionparenchym n

transgéna rastlína -e -e ž biotehn. rastlina, v katero se z metodo genske tehnologije vnese gen druge rastline ali drugega organizma, z namenom, da se v njej izrazi nova, zelena lastnost

ang.: transgenic plant n

nem.: transgene Pflanze f

transkrípcija -e ž gen., biokem. kopiranje katerega koli dela molekule DNK na osnovi parjenja baz, pri čemer nastane komplementarna kopija RNK, pri tvorbi rRNK, mRNK, tRNK

ang.: transcription n

nem.: Transkription f

translácija -e ž gen., biokem. prenašanje genske informacije pri sintezi beljakovin na ribosomih, pri katerem se zaporedje tripletove nukleotidov v mRNK prenese v zaporedje aminokislin v polipeptidni verigi

ang.: translation n

nem.: Translation f

translokácija -e ž fiziol. prehajanje snovi, večinoma asimilatov, od vira k ponoru **PRIM. ŠE:** alokácija fótosintátov

ang.: translocation n

nem.: Translokation f

transmisíjsko tkívo -ega -a s hist. tkivo v vratu pestiča, po katerem raste pelodna cev od brazde proti semenski zasnovi

ang.: transmitting tissue n

nem.: Leitungsgewebe n, Transmissionsgewebe n

transmisívnost listov -i -- ž ekol. → svetlobna prepustnost listov

transpirácija -e ž fiziol., ekol. izgubljanje vode iz rastline v obliki vodne pare, ki poteka skozi reže, kutikulo, lenticеле, periderm **GL.:** kutikulárna transpirácija, lenticelárna transpirácija, peridermálna transpirácija, stomatárna transpirácija **PRIM.:** gutácija

ang.: transpiration n

nem.: Transpiration f

transpirácija sestôja -e -- ž ekol. izguba vode iz vseh rastlin določenega sestoja, združbe v enem letu, izražena v milimetrih vode na enoto površine

ang.: stand transpiration n

nem.: Bestandestranspiration f

transpirácijska krivúlja -e -e ž fiziol., ekol. krivulja, s katero se prikazuje značilen dnevni, letni potek transpiracije določene rastline, npr. transpirácijska krivulja z opoldanskim vrhom, z opoldanskim znižanjem, asimetrična krivulja z dopoldanskim vrhom

ang.: transpiration curve n

nem.: Transpirationskurve f

transpirácijski koeficiënt néto fótosintéze -ega -ênta -- m fiziol., ekol. razmerje med neto fotosintezo in transpiracijo, izraženo kot transpirácijska izguba vode na enoto absorbiranega ogljikovega dioksida

ang.: transpiration coefficient n

nem.: Transpirationskoeffizient m

transpirácijski koeficiënt produktívnosti -ega -ênta -- m ekol. razmerje med transpiracijo in produktivnostjo rastline, izraženo kot masa suhe organske snovi, nastale med fotosintezo v času, ko rastlina izgubi s transpiracijo kilogram vode

ang.: productivity transpiration coefficient n

nem.: Transpirationskoeffizient der Produktivität f

transpirácijski tók -ega -a m fiziol., ekol. tok vode po prevajalnem sistemu, ki ga omogočajo razlike v vodnem potencialu med različnimi deli rastline zaradi transpiracije **PRIM.:** osmótski vódni tók, transpirácijski vlèk

ang.: transpiration flow n, transpiration stream n

nem.: Transpirationsstrom m, Wasserdurchströmung f

transpirácijski vlèk -ega vléka m fiziol., ekol. sila, nastala zaradi razlik v vodnem potencialu, ki zaradi transpiracije povzroča tok vode po ksilemu iz korenin v list **PRIM.:** osmótski vódni tók, transpirácijski tók

ang.: transpiration suction n

nem.: Transpirationszog m

transpirácijsko hlajênje -ega -a s fiziol., ekol. hlajenje rastline, zlasti listov, z intenzivno transpiracijo, s čimer se preprečuje nastanek vročinskega stresa

ang.: transpiration cooling n

nem.: Transpirationskühlung f

transpórt -a m fiziol. prenos snovi, molekul, ionov, elektronov, energije z enega mesta na drugo, ki poteka znotraj celice, med celicami ali med organi **GL.:** bazipetalni transpórt, fótoelektrónski transpórt, membránski transpórt, vezikulárni transpórt

ang.: transport n

nem.: Transport m

transpórtna célica -e -e ž hist. → célica prenašalka

travertín -a m ekol. → lehnják

travišče -a s biogeogr., fitocen. naravno ali antropogeno nastala vegetacija, ki jo sestavljajo značilne zelnate vrste, zlasti trave **GL.:** pámpa, preríja, stépa, trávník

ang.: grassland n

nem.: Grasflur f

trávmatotropízem -zma m fiziol., ekol. tropízem, ki ga sproža ranitev dela rastline **PRIM.:** aërotropízem, eléktrotropízem, fótotropízem, grávitropízem, hídrotropízem, hígotropízem, kémotropízem, têmotropízem, tígotropízem

ang.: traumatotropism n

nem.: Traumatotropismus m

travmátski meristé(m) -ega -a m hist. → ranítveni meristé(m)

travmátski parenhím -ega -a m hist. → ranítveni parenhím

trávník -a m fitocen., fitocen. travišče, naravne ali antropogenega nastanka, ki se uporabljata za pašo ali košnjo **GL.:** gojèni trávník, košeníca, mokrótni trávník, pášnik, súhi trávník **PRIM.:** pámpa, preríja, stépa

ang.: meadow n

- nem.: Wiese f
- trávníška stépa** -e -e ž biogeogr., fitocen. *stépa* v zmerno vlažnih predelih, z bogato vrstno sestavo, v kateri so poleg trav, visokih do 1 m, pogoste zlasti zelnate trajnice, hemikriptofiti, geofiti, ki dajejo travniški videz S: visokotravnata stépa, vlažna stépa PRIM.: gózdna stépa, pústa, súha stépa
ang.: meadow steppe n
nem.: Wiesensteppe f
- trávníštvo** -a s panoga kmetijstva, ki se ukvarja z gojenjem travnikov in pašnikov ter pridelavo krme PRIM.: poljedélstvo
ang.: forage crop science n, grassland management n
nem.: Graswirtschaft f
- trdi les** -ega lesá m les. *les* nekaterih listavcev, kot so hrast, jesen, gaber, bukev, ki se uporablja za različne namene, npr. v pohištveni industriji, za kurjavo PRIM.: mēhki les
ang.: hardwood n
nem.: Hartholz n
- trdo ličje** -ega -a s hist. *del ličja*, ki ga sestavljajo oporna, sklerenhimska vlakna in sklereide PRIM.: mēhko ličje
ang.: hard bast n
nem.: Hartbast m
- trdo líkovo vlákno** -ega -ega -a s les., hist. *prozenhimske celice* v ličju, ki imajo oporno funkcijo, npr. sklerenhimska vlakna PRIM.: mēhko líkovo vlákno
ang.: hard bast fibre n
nem.: Hartbastfaser f
- trebúhasti trosnják** -ega -a m mikol. → króglasti trosnják
- trebúšasta listna nóžnica** -e -e ž organ. *trebušasto napihnjena listna nožnica ovršnih listov*, ki obdaja mlado socvetje pri nekaterih kobulnicah (Apiaceae), dresnovkah (Polygonaceae)
nem.: bauchige Blattscheide f
- trebúšasti vėnec** -ega -nca m organ. *venec*, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v trebušasto razširjeno venčno cev, pri nekaterih zraslovenčnicah /Sympetalae/, npr. posameznih vrstah zvončic (Campanula), rese (Erica)
ang.: belly-shaped corolla n
nem.: bauchige Krone f
- lat.: corolla ventricosa f
- trehalóza** -e ž biokem., fiziol. *disaharid*, zgrajen iz dveh molekul glukoze, ki je transportna in založna oblika sladkorja pri mnogih rastlinah, glivah in ščiti membrane
ang.: trehalose n
nem.: Trehalose f
- tremorgén** -a m mikol. *mikotoksin nekaterih gliv iz rodov Aspergillus, Penicillium, Claviceps*, ki pri ljudeh ali živalih zaradi uživanja okužene hrane, krme povzroča nevrotoksikoze, zlasti tresenje
ang.: tremorgen n
nem.: Tremorgen n
- trétje Mendlovo pravílo** -ega -ega -a [méndlovo] s gen. → trétji Mendlov zákon
- trétji Mendlov zákon** -ega -ega zakóna [méndlov] m gen. *zakon o naključni kombinaciji znakov*, ki temelji na ugotovitvi, da se dedni znaki znotraj populacije naključno kombinirajo S: trétje Mendlovo pravílo PRIM.: drúgi Mendlov zákon, prví Mendlov zákon
ang.: Mendel's third law n
nem.: dritte Mendelsche Regel f
- trhlína** -e ž ped., ekol. *humus*, nastal v kislem okolju, ki ga sestavljajo delno prepereli rastlinski ostanki kisloljubnih rastlin, zlasti iglavcev, z razmerjem med ogljikom in dušikom od 25 do 35 in več PRIM.: prhlína, sprstenína
ang.: mor n, raw humus n
nem.: Mor n
- tríbús** -a m sist. *vmesna taksonomska kategorija med podružino in rodом*, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dodanim končajem -eae, npr. Anthemideae S: pléme
ang.: tribe n
nem.: Tribus m
lat.: tribus m
- trídómnost** -i ž organ., razmn. → raznodómnost
- trícičnost** -i ž organ., razmn. → raznodómnost
- trígliceríd** -a m biokem. *maščobe*, v katerih so vse tri OH- skupine glicerola zaestrene z maščobnimi kisljinami, npr. olja in masti, pogoste založne snovi v semenih
ang.: triacylglycerol n, triglyceride n
nem.: Triglycerid n
- trihálna organizácijska stôpnja** -e -e ž algol. → nítasta organizácijska stôpnja

- trihálni organizácijski nivó** -ega -ega -ja m **algol.** → nífasta organizácijska stópnja
- trihílij** -a m **organ.** z *laski gosto poraščeno odelbeljeno mesto na listnem dnu, na katerem nastajajo Müllerjeva telesca, npr. pri nekaterih cekropijah (Cecropia), živečih v sožitju z mravljami*
ang.: trichilium n
nem.: Trichilium n
- trihoblást** -a m **hist.** *celica rizoderma, iz katere izrašča koreninski lasek*
ang.: trichoblast n
nem.: Haarbildner m, Trichoblast m
- trihocísta** -e ž **algol.** *podolgovata vrečasta struktura s paličasto proteínsko sredico, na robu celice dinofítov, ki skozi luknjico v teki zaznava spremembe v neposredni okolici*
ang.: trichocyst n
nem.: Trichozyste f
- trihogína** -e ž **1. algol.** *podaljšek na karpogonu, na katerega se prilepi spermacij in oplodi jajčno celico*
ang.: trichogyne n
nem.: Trichogyne f
2. mikol. *sprejemna hifa, po kateri pri oploditvi pride moško jedro v askogon, značilna za zaprtotrosnice (Ascomycota)*
ang.: trichogyne n
nem.: Suchfaden m, Trichogyne f
lat.: trichogyna f
- trihóm** -a m **hist.** → lásek (1)
- trihósklereída** -e ž **hist.** *sklereída, ki je podolgovate, koničaste oblike, redkeje nekoliko razvejena, npr. v listih oljke (Olea europaea), nekaterih kačnikovk (Araceae)* **PRIM.:** ástro-sklereída, bráhisklereída, mákrosklereída, ósteo-sklereída, rábdosklereída
ang.: trichosclereid n
nem.: Trichosklereide f
- trihotecén** -a m **mikol.** *fuzarijski toksin nekaterih gliv iz rodov Fusarium, npr. Fusarium tricinctum, Fusarium sporotrichioides, Fusarium poae, Trichothecium sp., ki pri ljudeh ali živalih zaradi uživanja okužene hrane, krme povzročá zastrupitve* **PRIM.:** zearalenón
ang.: trichothecene n
nem.: Trichothecen n
- tríkolpátni pêlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s tremi kolpi v steni*
ang.: tricolpate pollen n
nem.: trikolpater Pollen m
- tríkolporátni pêlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s tremi kolpi in s po eno poro v njih* **PRIM.:** políkolporátni pêlod
ang.: tricolporate pollen n
nem.: trikolporater Pollen m
- tríkótni líst** -ega -a m **organ.** *list s trikotno listno ploskvijo, katere najširša stranica je ob peclju*
ang.: triangular leaf n
nem.: dreieckiges Blatt n
lat.: folium triangulare n
- trilétna spóra** -e -e ž **palin.** *tros s tremi lezurami*
ang.: trilete spore n
nem.: trilete Spore f
- trimórfna heterostilíja** -e -e ž **organ., razmn.** *heterostilíja, pri kateri imajo različni osebki iste vrste cvetove z dolgim vratom pestiča in kratkimi ter srednjedolgimi prašniki, cvetove s srednje dolgim vratom pestiča in kratkimi ter dolgimi prašniki in cvetove s kratkim vratom pestiča in srednjedolgimi ter dolgimi prašniki, npr. pri krvenki (Lythrum)* **S:** tristilíja
PRIM.: dimórfna heterostilíja
ang.: trimorphic heterostyly n
nem.: Trimorpheheterostylie f
- tríóza** -e ž **biokem.** *monosaharid s tremi atomi ogljika v molekuli, npr. glicerín aldehid, dihidróksi acetón*
ang.: triose n
nem.: Triose f
- trípeptíd** -a m *spojina zgrajena iz treh aminokislín, npr. glutation*
ang.: tripeptide n
nem.: Tripeptid n
- triplét** -a m **gen., biokem.** *tri zaporedne baze v DNK ali RNK, ki kodirajo določeno aminokislino*
ang.: triplet n
nem.: Triplett n
- tríporátni pêlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s tremi porami v steni* **PRIM.:** díporátni pêlod, mónoporátni pêlod, políporátni pêlod
ang.: triporate pollen n
nem.: triporater Pollen m
- trírédna namestítev lístov** -e -tve -- ž **organ.** *premenjalna namestitev listov, pri kateri je kot med listi v zaporednih nodijih 120°, tako*

- da so listi na steblo razvrščeni v tri vrste, npr. pri šaših (Carex) S:* trístíhna filotaksija **PRIM.:** dvórédna namestítev lístov, ênorédna namestítev lístov
ang.: tristichous leaf arrangement n, tristichous phyllotaxis n
nem.: dreireihige Blattanordnung f, tristiche Blattstellung f
- trístíhna filotaksija** -e -e ž **organ.** → trírédna namestítev lístov
- tristilija** -e ž **organ., razmn.** → trimórfna heterostilija
- trítérpén** -a m **biokem.** *terpen ali terpenoid, kateréga osnovna zgradba je iz šestih izoprenskih enot, npr. steroid, gosipol PRIM.:* díterpén, mónoterpén, politerpén, seskviterpén, tetraterpén
ang.: triterpene n
nem.: Triterpen n
- triviálno imé** -ega -na s **1. sist.** *domáče ime, s katerim je poimenovan določeni takson, ki v stroki ni veljavno*
ang.: trivial name n
nem.: Trivialname m
lat.: nomen triviale n
2. sist. → nomen triviale
- trízonokolpátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s tremi kolpi v ekvatorialnem pasu PRIM.:* dízonokolpátni pèlod, polizonokolpátni pèlod
ang.: trizonocolpate pollen n
nem.: trizonokolpater Pollen m
- trízonoporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s tremi porami v ekvatorialnem pasu PRIM.:* polizonoporátni pèlod
ang.: trizonoporate pollen n
nem.: trizonoporater Pollen m
- tírň** -a m **organ.** *v bodečo, enostavno ali razraslo tvorbo spremenjeni list, prilist, steblo ali korenina GL.:* korenínski tírň, lístni tírň, prilístni tírň, stèbelni tírň
ang.: spine n, thorn n
nem.: Dorn m
lat.: acantha f, spina f
- tRNA** -- [téerená] ž neskl. (ang. transfer ribonucleic acid) krat. **gen.** → prenašálna RNK
- trnáta savána** -e -e ž **biogeogr., fitocen.** *savana v predelih, kjer traja sušno obdobje od 8 mesecev do 10 mesecev, pade od 200 mm do 700*
- mm padavin, ki jo sestavljajo do pol metra visoke, nesklenjeno rastoče kseromorfné trave, trnati grmi, redko posamična nizka kseromorfná listopadna drevesa PRIM.:* poplávna savána, savánski gózd, súha savána, termítska savána, vlážna savána
ang.: thorn savanna n
nem.: Dornstrauchsavanne f
- tRNK** -- [téerenká] ž neskl. (ang. transfer RNA) krat. **gen.** ↔ prenašálna RNK
- trófičnosť** -i ž **ekol.** *lastnosť vodnega telesa glede na količino anorganskih hranil, predvsem fosforja in dušika, kar vpliva na količino biomase v njem GL.:* evtrófnost, oligotrófnost **PRIM.:** sapróbnost
ang.: trophy n
nem.: Trophie f
- trofofáza** -e ž **biotehn.** *faza rasti proizvodnega mikroorganizma pri biotehnoškem pridobivanju sekundarnih metabolitov, ki ji sledi idiofaza PRIM.:* idiofáza
ang.: trophophase n
nem.: Trophophase f
- trofofil** -a m **organ.** → jálovi líst
- trofosporofil** -a m **organ.** *list pri praprotnicah /Pteridophyta/, predvsem pri praproutih (Filicophytina), v katerem poteka fotosinteza, hkrati pa nosi sporangije PRIM. ŠE:* jálovi líst, sporofil
ang.: trophosporophyll n
nem.: Trophosporophyll n
lat.: trophosporophyllum n
- trohnóba** -e ž **encimska** *razgradnja celičnih sten v trdnih, predvsem olesenelih rastlinskih tkivih, ki jo povzročajo glive in nekateri drugi mikroorganizmi GL.:* béla trohnóba, korenínska trohnóba, rjáva trohnóba
ang.: decay n
nem.: Fäule f
- trójnati líst** -ega -a m **organ.** *dlanasto sestavljeni list, ki ima tri lističe, npr. pri detelji (Trifolium), meteljki (Medicago) PRIM.:* petérnati líst, sedmérnati líst
ang.: ternate leaf n, trifoliolate leaf n
nem.: dreizähliges Blatt n
lat.: folium ternatum n, folium trifoliatum n
- tropán** -a m **biokem.** *biciklična organska spojina, ki vsebuje dušik in je sestavni del tropan-skih alkaloidov*

ang.: tropane n

nem.: Tropan n

tropánski alkaloidi -ih -ov m mn. **biokem.** alkaloidi, ki nastajajo iz aminokislin ornitina in arginina in vsebujejo tropanski obroč, značilni so za razhudnikovke (*Solanaceae*), npr. skopolamin, hiosciamin, kokain v koki (*Erytroxylon coca*) **PRIM.:** izokinolinski alkaloidi, kinolinski alkaloidi, kinolizidínski alkaloidi, piperidínski alkaloidi, pirolizidínski alkaloidi, purínski alkaloidi, terpenoídno-indólni alkaloidi

ang.: tropane alkaloids n pl.

nem.: Tropanalkaloide n pl.

tropízem -zma m **fiziol., ekol.** usmerjeno, zlasti rastno gibanje delov rastline, ki ga povzroča enostranski dražljaj **GL.:** aëotropízem, eléktropópízem, fótotropízem, grávitropízem, hídtropópízem, hígtropópízem, kémotropízem, têmtropópízem, tígtropópízem, trávmatotropízem **PRIM.:** mehánsko gíbanje, nastíja, taksíja

ang.: tropism n

nem.: Tropismus m

lat.: tropismus m

tropofít -a m **ekol.** lesnata rastlina, ki se z zgradbo in delovanjem prilagaja cikličnim spremembam v okolju, npr. z listopadnostjo

ang.: tropophyte n

nem.: Tropophyt m

trópški dežévní gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** gozd v tropskih predelih z najnižjo temperaturo 18 °C v najhladnejšem mesecu, z nad 2000 mm padavin, enakomerno razporejenimi skozi vse leto, ki ga sestavljajo številne vednozelenne drevesne vrste **GL.:** gôrski trópški dežévní gózd, nížinski trópški dežévní gózd, sezónski trópški dežévní gózd **PRIM.:** trópški listopádni gózd

ang.: tropical rain forest n

nem.: tropischer Regenwald m

trópški listopádni gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** gozd v tropskih predelih, s štiri mesece do sedem mesecev trajajočim sušnim obdobjem, ki ga sestavljajo listopadne in vednozelenne lesnate vrste **GL.:** monsúnski gózd, trópški súšni gózd, trópški trnáto-sukuléntni gózd **PRIM.:** trópški dežévní gózd

ang.: tropical deciduous forest n

nem.: tropischer laubabwerfender Wald m

trópški rastlínski pás -ega -ega pasú m **fitogeo-**

gr., fitocen. rastlinski pas, ki obsega del paleotropske in neotropske florne oblasti, porasel s tropskim deževnim gozdom v ekvatorjalnih predelih s tropskim podnebjem in s tropskimi listopadnimi gozdovi ter savanami v predelih z vlažno-sušnim podnebjem **PRIM.:** árktični rastlínski pás, boreálni rastlínski pás, meridionálni rastlínski pás, súbmeridionálni rastlínski pás, súbtrópški rastlínski pás, temperátni rastlínski pás

ang.: tropical floral zone n

nem.: tropische Florenzzone f

trópški súšni gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** na redko porasel tropski listopadni gozd, kjer traja sušno obdobje od štirih mesecev do sedem mesecev, s 700 mm do 1300 mm padavin, ki ga sestavljajo nižje listopadne drevesne vrste, z vednozelenimi trnatimi grmi, travami v podrasti **GL.:** kámpo serádo, miómbo **PRIM.:** monsúnski gózd, trópški trnáto-sukuléntni gózd

ang.: tropical drought-deciduous forest n

nem.: tropischer laubabverfender Trockenwald m

trópški trnáto-sukuléntni gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** kserofilni listopadni gozd, na redko porasel z drevjem, v predelih, kjer pade od 250 mm do 800 mm padavin, sušno obdobje traja od osem mesecev do devet mesecev, sestavljajo ga nizka trnata, pogosto dežnika-sto oblikovana drevesa, drevesasti sukulentni mlečki (*Euphorbia*), lijane, trnati grmi, sukulentna zelišča v podrasti, brez ali z redkimi travami **GL.:** katinga **PRIM.:** monsúnski gózd, trópški súšni gózd

ang.: tropical thorn forest n

nem.: tropischer Dornbaum-Sukkulantenwald m

trópški vednozeleni gózd -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen.** gozd v tropskih predelih z enakomerno razporejenimi padavinami skozi vse leto ali z nekaj mesecev trajajočim zmerno sušnim obdobjem, v katerem le del dreves izgubi liste tako, da se vse leto ohranja vednozeleni videz **PRIM.:** trópški listopádni gózd

ang.: tropical evergreen forest n

nem.: tropischer immergrüner Wald m

trós -a m **1. mikol., algol.** različno oblikovana celična pri nespolnem razmnoževanju, nastala v mitozih pri glivah in algah, iz katere nastane

- nov, genetsko enak organizem* **S:** spóra (1)
GL.: mitospóra
ang.: spore n
nem.: Spore f
lat.: spora f
- 2. razmn. morfološko raznolika razmnoževalna celica, ki nastane v mejozi, npr. askospore, bazidiospore, pelod, megaspóra**
ang.: spore n
nem.: Spore f
lat.: spora f
- trošiče** -a s **1. organ. skupina sporangijev na spodnji strani listov pri praprotnih (Fili-cophytina)**
ang.: sorus n
nem.: Sorus m, Sporangienhäufchen n
lat.: sorus m
- 2. mikol. razmnoževalna struktura pri mikroglivah, ki je navadno manjša kot 2 mm, v kateri nastajajo trosi** **GL.:** askóm, bazidióm, konidióm
ang.: carpophore n, fruit body n
nem.: Fruchtkörper m
lat.: carposoma n, sporocarp n
- trósna bradavica** -e -e ž **lihen. jasno omejen bradavičasti del steljke skorjastih lišajev, v katerega so ugreznjeni askomi, npr. pri rodu Pertusaria**
nem.: Fruchtwarze f
- trósní klás** -ega -a m **organ. v klasasto tvorbo združeni sporofili pri lisičjakovcih (Lycopodiophytina) in presličevkah (Equisetaceae)**
ang.: sporophyllous spike n
nem.: Sporophyllähre f, Sporophyllstand m
- trósní líst** -ega -a m **organ. → sporofil**
- trósní pogánjek** -ega -jka m **organ. plodni, navadno kratki poganjek nekaterih praprotnic /Pteridophyta/, ki nosi sporofile, npr. pri lisičjakovcih (Lycopodiophytina) in presličevkah (Equisetaceae)**
- trošnják** -a m **mikol. kompleksna sporogena struktura pri makroglivah, ki je navadno večja kot 2 mm, različnih oblik, npr. klobukasta, trebuchasta, konzolasta, skledičasta, kijasta, grivasta, pogosto obarvana** **S:** karpofór
ang.: fruit body n
nem.: Fruchtkörper m
- trošóvnica** -e ž **mikol. lihen. plast, sestavljena iz mejosporocist in med njimi ležečih sterilnih hif, ki pokriva del zunanosti ali notranosti trosnjaka, katere površina je lahko močno povečana z značilnim gubanjem, npr. v obliki lističev, letvic, cevč, bodic** **S:** himénij
ang.: hymenium n
nem.: Hymenium n
lat.: hymenium n
- trošóvnik** -a m **briol. → púšica**
- trósní sládkor** -ega sladkórja m **biokem., fiziol. → saharóza**
- tuberkulátna mikoríza** -e -e ž **bot., mikol. ekotomikoriza, pri kateri splet hif povezuje več kratkih korenin simbiotske rastline v celoto**
ang.: tuberculate mycorrhiza n
nem.: Tuberkulatmykorrhiza f
- tuberkulátna stéjlka** -e -e ž **lihen. lišajska steljka, ki ima izrazite bradavičaste izraste**
ang.: tuberculate thallus n
nem.: tuberkulater Thallus m, tuberkulates Lager n
- tuberkulátni rizóid** -ega -a m **briol. → čêpkasti rizóid**
- tuberotécij** -a m **mikol. podzemni, po razvoju askohimenijski askom z bolj ali manj izrazito nagubano notranjo trosovnico, filogenetsko nastal iz apotecija, npr. pri gomoljikah (Tuberales)**
ang.: tuberothecium n
nem.: Tuberothecium n
lat.: tuberothecium n
- tubulín** -a m **biokem., fiziol. globularni protein, ki je glavna sestavina mikrotubulov**
ang.: tubulin n
nem.: Tubulin n
- tujeródna vrsta** -e -e ž **fitogeogr. → adventívna vrsta**
- túlec** -lca m **organ. velik, različno obarvan ovršni list, ki obdaja, podpira socvetje kačnikovk (Araceae), palm (Arecaceae)** **S:** spáta
ang.: spathe n
nem.: Blüten-scheide f, Scheidenblatt n, Spatha f
lat.: spatha f
- túndra** -e ž **biogeogr., fitocen. brezdrevesna vegetacija v arktičnih in antarktičnih predelih, ki jo sestavljajo zlasti prutilikave vrste vrb (Salix), breze (Betula), polgrmičaste vresovke (Ericaceae) in mnogi mahovi /Bryophyta/, lišaji (Lichenes)** **GL.:** gózdna túndra, lišájska túndra, mahóvna túndra, súbárktični gózd

ang.: tundra n

nem.: Tundra f

túnika -e ž *hist.* zunanja plast rastnega vršička poganjka iz ene ali več plasti celic, ki se delijo le antiklino **PRIM.:** kórpus

ang.: tunica n

nem.: Tunica f, Tunika f

lat.: tunica f

turánski géoelemènt -ega -ênta m *fitogeogr.* rastlinska vrsta, ki je razširjena v polpuščavskih predelih jugovzhodne Evrope **S:** orientálsko-turánski géoelemènt **PRIM.:** ártični géoelemènt, boreálni géoelemènt, mediteránski géoelemènt, póntski géoelemènt, srédnjeevrópski géoelemènt

ang.: Turanian element n

nem.: turanisches Geoelement n

turgescéncia -e ž *fiziol., ekol.* → turgescéntnost

turgescéntnost -i ž *fiziol., ekol.* stanje čvrstosti celice zaradi maksimalne vsebnosti vode v njej **S:** turgescéncia

ang.: turgescence n

nem.: Turgescenz f

túrgor -ja m *notranja napetost* v živi celici, tkivu, nastala zaradi prehajanja vode v celico v hipotoničnem okolju, ki kot rezultanta hidrostatičnega tlaka in upora celičnih sten daje čvrstost zelnatim rastlinam

ang.: turgor n

nem.: Turgor m

túrgorski tlák -ega -a m *fiziol., ekol.* tlak v celici, ki nastane zaradi prehajanja vode v celico v hipotoničnem okolju, s katerim protoplast pritiska ob celično steno **PRIM.:** osmótski tlák, sténski tlák, tláčni potenciál celice

ang.: turgor pressure n

nem.: Innendruck m, Zellspannung f

túrgorsko gíbanje -ega -a s *fiziol., ekol.* povratno ali nepovratno gibanje organa zaradi spremembe turgorskega tlaka v celicah, ki ga sproža določen okoljski dejavnik **PRIM.:** rástno gíbanje

ang.: turgor movement n

nem.: Turgorbewegung f

túrion -a m *organ., ekol.* brstu podobna tvorba mnogih vodnih rastlin, z vegetativno razmnoževalno funkcijo, ki nastane jeseni in odpade z matične rastline, razvijati pa se začne spomladi, npr. pri rmancu (*Myriophyllum*), dristavcu (*Potamogeton*), mešinki (*Utricularia*)

ang.: turio n

nem.: Turio m, Turione f

lat.: turio f

tvórnó tkívo -ega -a s *hist.* → meristém

U

- ubijálska kvásovka** -e -e ž **mikol.** *kvasovka v naravni populaciji kvasovk istega rodu, npr. Saccharomyces, Debaryomyces, Candida, Hansenula, ki tvori za druge kvasovke iste vrste škodljive plazmide*
ang.: killer yeast n
nem.: Killerhefe f
- ubikinón** -a m **biokem., fiziol.** *kinon, ki sodeluje v dihalni elektronski verigi, prenaša dva elektrona in dva protona iz matriksa skozi notranjo membrano mitohondrija v lumen* **PRIM.:** plastokinón
ang.: ubiquinone n
nem.: Ubichinon n
- ubikvíst** -a m **fitogeogr.** *rastlinski takson s široko ekološko amplitudo, ki uspeva od nižinskega do visokogorskega pasu*
ang.: ubiquist n
nem.: Ubiquist m
- učinek tóple gréde** -nka -- -- m **ekol.** *zviševanje temperature v spodnjih plasteh atmosfere zaradi toplogrednih plinov, ki absorbirajo velik del infrardečega sevanja Zemljinega površja, s čimer se preprečuje prehajanje toplote v stratosfero* **PRIM. ŠE:** toplogredni plín
ang.: greenhouse effect n
nem.: Treibhauseffekt m
- učinkovitost izrábe ogljika** -i -- -- ž **ekol.** *razmerje med fotosintezo in dihanjem cele rastline, odvisno zlasti od razmerja med fotosintezno aktivnimi in neaktivnimi tkivi, izraženo kot koeficient med količino ogljikovega dioksida, vezanega med fotosintezo in sproščenega med dihanjem*
ang.: carbon-use efficiency n
nem.: Kohlenstoffnutzungseffizienz f
- uháto dnò lístne plóskve** -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve, ki se končuje z ušescu podobnima krpama, npr. pri listih doba (Quercus robur)*
ang.: auriculate leaf lamina base n
nem.: ohrförmiger Blattspreitengrund m
lat.: basis folii auriculata f
- ukorenínjena plavajóča vódna rastlína** -e -e -e -e ž **ekol.** → ukorenínjeni plavajóči hidrofit
- ukorenínjena potopljéna vódna rastlína** -e -e -e -e ž **ekol.** → ukorenínjeni potopljéni hidrofit
- ukorenínjeni plavajóči hidrofit** -ega -ega -a m **ekol.** *plavajoči hidrofit, ki je s koreninami pritrjen na dno vodnega telesa, listi pa plavajo na vodni gladini, npr. beli lokvanj (Nymphaea alba), rumeni blatnik (Nuphar luteum), plavajoči dristavec (Potamogeton natans)* **S:** ukorenínjena plavajóča vódna rastlína **PRIM.:** prostoplavajóči hidrofit
ang.: rooted floating hydrophyte n
nem.: wurzelnder Schwimmblatthydrophyt m
- ukorenínjeni potopljéni hidrofit** -ega -ega -a m **ekol.** *potopljeni hidrofit, ki je pritrjen na dno vodnega telesa s koreninami, npr. rmanec (Myriophyllum), nekatere vrste dristavca (Potamogeton)* **S:** ukorenínjena potopljéna vódna rastlína **PRIM.:** lebdéči potopljéni hidrofit, pritrjeni potopljéni hidrofit
ang.: rooted submergent hydrophyte n
nem.: wurzelnder submerser Hydrophyt m
- ulcerátni pélod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z ulkusom na distalnem polu*
ang.: ulcerate pollen n
- úlkus** -a m **palin.** *okrogla apertura na polu pelodnega zrna* **PRIM.:** súlkus
ang.: ulcerus n
nem.: Ulcus n
lat.: ulcerus n
- últravijólično sévanje Sónca** -ega -a -- s **ekol.** *sevanje Sónca z valovnimi dolžinami med 200 nm in 390–400 nm nad zgornjo mejo atmosfere, ter med 290 nm in 390–400 nm na Zemljinem površju* **GL.:** UVB-sévanje **PRIM.:** ínfrardéče sévanje Sónca, vídno sévanje
ang.: ultraviolet solar radiation n
nem.: ultraviolete Sonnenstrahlung f

umbél -a m organ. → kobúl

umétni systém -ega -a m sist. *sistem razvršča-nja organizmov glede na njihovo uporabnost, npr. strupene, zdravilne, užitne rastline, glede na lahko določljive morfološke znake, npr. število prašnikov, ključnih listov, ali druge lastnosti, ki niso nujno neposredno povezane s filogenetskim razvojem* **GL.:** Linnéjev sistem **PRIM.:** narávni systém **ang.:** artificial system n **nem.:** künstliche Anordnung f, künstliches System n

umétno séme -ega seména s **biotehn.** kapsuliran somatski embrio z dodanimi minerali, fungicidi, rastnimi regulatorji, ki je namenjen za setev na prostu **ang.:** artificial seed n **nem.:** künstlicher Samen m

únifaciálni list -ega -a m organ. list, ki nastane iz spodnje strani listne zasnove, zgornja pa je reducirana, npr. pri mnogih lukih (*Allium*), ločkah (*Juncus*), perunikah (*Iris*) **GL.:** okrógli únifaciálni list, splóščeni únifaciálni list **PRIM.:** bifaciálni list **ang.:** unifacial leaf n **nem.:** einseitiges Blatt n, Unifacialblatt n **lat.:** folium unifaciale n

úniflagelátna zóospóra -e -e ž **biol.** gibljiva zoospóra, ki ima en biček **PRIM.:** bíflagelátna zóospóra **ang.:** uniflagellate zoospore n **nem.:** uniflagellate Zoospore f

únilaterálna filotaksíja -e -e ž organ. → éno-rédna namestitev listov

úniloculárna plódnica -e -e ž organ. → éno-predálasta plódnica

úniloculárni sporángij -ega -a m **algol.** sporangij rjavih alg (*Phaeophyceae*), nastal iz povečanih diploidnih celic, pri katerem z redukcijsko delitvijo nastajajo haploidne zoospore z dvema različnima bičkoma **PRIM.:** pluriloculárni sporángij **ang.:** unilocular sporangium n **nem.:** uniloculares Sporangium n

unipórt -a m **fiziol.** aktivni transport, pri katerem se prenašajo ioni ali molekule določene snovi skozi membrano s prenašalnim proteinom **PRIM.:** antipórt, simpórt **ang.:** uniport n

nem.: Uniport n

únitégmična seménska zasnóva -e -e -e ž organ. *semenska zasnova, ki ima samo en integument* **PRIM.:** bitégmična seménska zasnóva **ang.:** unitegmisic ovule n

nem.: unitegmische Samenanlage f

únitunikátni ásk -ega -a m **mikol., lihen.** ask, katerega stena ob zrelosti spor ostane enoplastna **PRIM.:** bitunikátni ásk

ang.: unitunicate ascus n

nem.: unitunikater Ascus m

uracíl -a m **biokem.** organska baza, ki je sestavina RNK

ang.: uracil n

nem.: Uracil n

úrea -e ž **vodotopen** razpadni produkt beljakovin in aminokislin pri sesalcih in nekaterih drugih živalih, glavna sestavina urina, pojavlja se tudi v rastlinah in glivah, pogosto mineralno gnojilo kot vir dušika za rastline

ang.: carbamide n, urea n

nem.: Harnstoff m, Urea f

urédij -a m **mikol.** → uredínij

uredínij -a m **mikol.** poletno trosišče, ki ga tvori dikariontski micelij po okužbi z eciosporo, v katerem nastajajo uredinospore pri rjah (*Pucciniales*) **S:** urédij

ang.: uredinium n

nem.: Uredinium n

uredinospóra -e ž **mikol.** kroglast ali jajčast poletni tros v življenjskem krogu rij (*Pucciniales*) **S:** uredospóra

ang.: uredospore n

nem.: Uredospore f

uredospóra -e ž **mikol.** → uredinospóra

usèd -éda m **ekol.** usedanje onesnažil na površino tal, rastlin iz zraka **S:** depozícija **GL.:** mòkri usèd, súhi usèd

ang.: deposition n

nem.: Ablagerung f, Deposition f

usnínska kislína -e -e ž **lihen.** sekundarni metabolit mnogih lišajev, npr. bradovca (*Usnea barbata*), verjetno z varovalno funkcijo

ang.: usnic acid n

nem.: Usninsäure f

usnjáti list -ega -a m organ. list s trdo, usnjato listno ploskvijo, s čvrstimi krovnimi, opornimi in prevajalnimi tkivi, zlasti pri sklerofitih, npr. pri navadnem lovorju (*Laurus nobilis*),

- črničevju* (*Quercus ilex*) **PRIM.:** suhokóžnati list, sukulétni list, zélnati list
ang.: leathery leaf n
nem.: lederartiges Blatt n
lat.: folium coriaceum n
- ustilospóra** -e ž **mikol.** *mirujoči tros, iz katerega se razvije bazidij pri sneteh* (*Ustilaginales*)
ang.: ustilospore n
nem.: Brandspore f, Ustilospore f
- ústna** -e ž **organ.** *zgornji ali spodnji del zraslega ustnatega venca, ki ga tvorijo dva ali trije različno oblikovani, medseboj zrasli venčni listi, npr. pri nekaterih ustnaticah* (*Lamiaceae*), *črnobinovkah* (*Scrophulariaceae*)
ang.: lip n
nem.: Lippe f
lat.: labium n
- ustnāti vènc** -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli, v zgornjem pa se podaljšujejo v eno ali dve ustni, npr. pri nekaterih ustnaticah* (*Lamiaceae*), *črnobinovkah* (*Scrophulariaceae*) **GL.:** dvóustnāti vènc, ènoustnāti vènc
ang.: labiate corolla n
nem.: gelappte Krone f, lippenförmige Krone f
lat.: corolla labiata f
- ústničasti sorálij** -ega -a m **lihen.** *soralij, podoben ustnici, ki nastane na dvignjenem robu lišajske steljke, npr. pri vrstah* *Physcia tenella*, *Hypogymnia physodes*
ang.: lipped soralium n
nem.: Lippensoral n
- usvájanje svetlóbné energije** -a -- -- s **fiziol.** *prenos energije fotonov v energijo elektronov fotosinteznih barvil, kar omogoča fotokemično delo v reakcijskih centrih fotosistemov I in II*
ang.: capture light energy n
- ušésce** -a s **organ.** *obstranski, navadno kožnat izrastek na listu trav* (*Poaceae*), *na mestu, kjer nožnica prehaja v listno ploskev* **S:** avrikula
ang.: auricle n
nem.: Blattöhrchen n
lat.: auricula f
- utríkel** -kla m **organ.** → mošnjiček
- utrjevánje** -a s **1. fiziol., ekol.** *prilagajanje rastlin periodično ponavljajočim se skrajnim okoljskim, zlasti temperaturnim razmeram*
ang.: hardening n
nem.: Erhärtung f, Verhärtung f
- 2. biotehn.** *postopno prilagajanje rastlin, vzgojenih in vitro, na prenos v zunanje razmere*
ang.: acclimatization n, hardening n
nem.: Erhärtung f, Verhärtung f
- UVB-absorbirajóča snóv** -e snóví [uvebé] m **fiziol., ekol.** *sekundarni metabolit višjih rastlin, navadno v zgornji povrhnjici listov, ki absorbira škodljivo ultravijolično sevanje, s čimer ščiti notranja tkiva, npr. flavonoidi*
ang.: UVB absorbing compound n
nem.: UVB absorbierender Stoff m
- UVB-sévanje** -a [uvebé] m **fiz., ekol.** *del spektra ultravijoličnega sevanja Sonca z valovnimi dolžinami od 280 nm do 315 nm, od katerega dosežejo Zemljino površino samo biološko manj aktivne, višje valovne dolžine*
ang.: UVB radiation n
nem.: UV-B Strahlung f
- uvélost** -i ž **1. fiziol., ekol.** *stanje rastline, katere celice, tkiva so brez turgorja, kar povzroča povešanje listov, neolesenelih poganjkov, stebel*
ang.: wilt n
nem.: Welkheit f
lat.: marcescentia f
- 2. fitopat.** *bolezen, ki jo povzročajo glive, bakterije ali virusi, zaradi katere rastlina vene, lahko tudi propade, npr. hrušev ožig* (*Erwinia amylovora*), *fuzarijska uvelost* (*Fusarium oxysporum*), *odmiranje brestov* (*Ophiostoma ulmi*)
ang.: wilt n
nem.: Welkenkrankheit f
- uvíhani lístni róv** -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki je zavihan navzgor, npr. pri rodovih mahov* *Weisia*, *Aloina*
ang.: involute leaf margin n
nem.: eingerollter Blattrand m
lat.: margo folii involuta f
- uvíta ptíkša** -e -e ž **organ.** *ptíkša, pri kateri sta lateralna dela listne ploskve svitkasto zvita nazgor* **S:** involútna ptíkša **PRIM.:** ovíta ptíkša, plóška ptíkša, pólzasta ptíkša, prepógnjena ptíkša, spodvíta ptíkša, zgúbana ptíkša
ang.: involute ptyxis n
- UV-strés** -a [uvé] m **fiziol., ekol.** *stres zaradi velikih jakosti ultravijoličnega sevanja, ki v rastlini povzroča poškodbe biomembran,*

fotooksidacijo klorofila, motnje v delovanju encimov, fotolezije **S:** strés UV-sévanja **PRIM.:** kémični strés, mehánski strés, osmótski strés, poplávní strés, súšni strés, svetlóbní strés, temperatúrni strés

ang.: UV radiation stress n, UV-stress n

nem.: UV-Strahlung-Stress m, UV-Stress m

užitne glíve -ih -ív ž mn. **mikol.** *glíve, ki se uporabljajo v prehrani ljudi, zlasti nekatere prostotrosnice (Basidiomycota), npr. kukmaki (Agaricus), tintnice (Coprinus), ostrigarji (Ple-*

urotus), gobani (Boletus), šitake (Lentinula), nekatere zaprtotrosnice (Ascomycota), npr. gomoljike (Tuber), mavrahi (Morchella)

ang.: edible fungi n pl.

nem.: Speisepilze m pl.

užitne rastlíne -ih -ín ž mn. **agr.** *rastline, ki so primerne za prehrano ljudi, navadno zaradi užitnih delov, npr. plodov, listov, gomoljev ali stebel*

ang.: edible plants n pl., food plants n pl.

nem.: Nahrungspflanzen f pl.

V

- vagína** -e ž **organ.** → listna nóžnica
- vaginálni tegmènt** -ega -ênta m **organ.** → bazál-
ni tegmènt
- vaginúla** -e ž **brjol.** *na bazi sete ohranjen spodnji del embrioteke, ki ostane po njenem pretrganju zaradi rasti sporofita*
ang.: vaginula n
nem.: Scheidchen n, Vaginula f
lat.: vaginula f
- vakuóla** -e ž **cit.** *organel v evkariontski celici, obdan z enojno membrano, ki vsebuje vodno raztopino različnih snovi, maščobe, eterična olja, sluzi, emulzije, kristale*
ang.: vacuole n
nem.: Vakuole f
lat.: vacuola f
- vakuolizácija** -e ž **fiziol., morfol.** *ekspanzijska rast, pri kateri se v celici razvije in veča vakuola* **PRIM.:** apozicijska rást, dolžinska célična rást, intususcepcijska rást
ang.: cell vacuolisation n
nem.: Vakuolenbildung f, Vakuolisierung f
lat.: vacuolisatio f
- valékula** -e ž **organ.** *vbočeni del med rebri na plodovih kobulnic*
ang.: vallecula n
nem.: Vallecula f
lat.: vallecula f
- valekulárni kanál** -ega -a m **organ.** *intercelularni kanal v primarni skorji stebela preslic (*Equisetum*), napolnjen z zrakom, ki leži pod vzdolžnimi brazdami stebela*
ang.: vallecular canal n
nem.: Vallecularkanal m
- váljasti vènec** -ega -nca m **organ.** *venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v valjasto oblikovano venčno cev brez razširitev ali izrazitega roba, pri nekaterih zraslovenčnicah (*Sympetalae*), npr. rodovih cigaretka (*Cuphea*), gabez (*Symphytum*)*
ang.: cylindrical corolla n
nem.: keulige Krone f, zylindrische Krone f
lat.: corolla cylindrica f
- valovíti lístni rób** -ega -ega -a m **organ.** *celi listni rob, ki je valovito naguban, npr. pri listih navadne bukve (*Fagus sylvatica*)* **GL.:** nakódrani listni rób
ang.: undulate leaf margin n
nem.: welliger Blattrand m
lat.: margo folii undulata f
- válva** -e ž **algol.** *vsak od dveh ornamentiranih delov, ki sestavljata teko pri pri kremenastih algah (*Bacillariophyceae*)*
ang.: valve n
nem.: Valva f
lat.: valva f
- valvátna estivácija** -e -e ž **organ.** → stíčna estivácija
- valvátna vernácija** -e -e ž **organ.** → stíčna vernácija
- var.** [varietéta] okrajš. **sist.** → varietéta
- variánta** -e ž **sintaks.** *sinsistematska kategorija, ki se glede na prisotnost določenih vrst razlikuje od osnovne kategorije, navadno subasociacije, poimenovana z imenom vrste za oznako var., npr. združba nizkega šaša in skalnega glavinca var. s tankolistno vilovino (*Carici humilis-Centaureetum rupestris* var. *Sesleria juncifolia*), gozd belega gabra in belega šaša subas. s črnim gabrom var. z navadnim tevjem (*Carici albae-Carpinetum betuli subass. ostryetosum carpinifoliae* var. *Hacquetia epipactis*)*
ang.: variant n
nem.: Variante f
lat.: varians m
- varietéta** -e ž **K:** var. **sist.** *nenatančno opredeljena vmesna taksonomska kategorija med podvrsto in formo, v katero so vključeni osebki znotraj simpatričnih populacij iste vrste, ki se po določenih lastnostih razlikujejo od drugih osebkov, npr. *Poa compressa* var. *langeana** **S:** različica

- ang.:** variety n
nem.: Varietät f
lat.: varietas f
- varoválni prílíst** -ega -a m **organ.** *zrasla prilista, ki obdajata, varujeta rastni vršiček, npr. pri tulipanovcu (Liriodendron tulipifera)*
ang.: protective stipule n
- várstvo naráve** -a -- s **var. nar.** *ukrepi in postopki za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot*
ang.: nature protection n
nem.: Naturschutz f
- várstvo narávne dédiščine** -a -- -- s **var. nar.** *postopki in s pravnimi akti določeni ukrepi za ohranjanje, zaščito naravnih vrednot*
ang.: natural heritage protection n
nem.: Naturerbschaftsschutz m
- várstvo okólja** -a -- s **var. nar.** *prizadevanja za uskladitev človekovih dejavnosti z ohranjanjem naravnega okolja, smotrnim izkoriščanjem naravnih dobrin, za revitalizacijo, renaturacijo čezmerno obremenjenih območij* **GL.:** várstvo naráve
ang.: environment protection n
nem.: Umweltschutz m
- várva** -e ž **palin.** *vsaka od belo-sivih plasti jezerskih sedimentov, odložena v enem letu na območju ledeniških jezer, zlasti v Skandinaviji*
ang.: varve n
nem.: Varva f
- varzêa** -e ž gl. varzêja
- varzêja** -e in varzêa -e ž (port.) **bioeogr., fitocen.** *tropski deževni gozd v Amazonskem nižavju, porečju Orinoka, ki je poplavljen le občasno* **PRIM.:** eté, hilêja, igápo
ang.: varzea n
nem.: Varzea-Wald m
- vaskulárna traheída** -e -e ž **hist.** *neperforirana traheída, ki je po velikosti, obliki, piknjavosti, ornamentaciji celičnih sten podobna ozkemu trahejnemu elementu*
ang.: vascular tracheid n
nem.: Gefäßtracheide f
- vaskulárna vóda** -e -e ž **fiziol., ekol.** *voda, ki je v prevajalnem sistemu rastline*
ang.: vascular water n
nem.: vasculäres Wasser n
- vaskulárne rastlíne** -ih -ín ž mn. **bot., sist.** → cévnice

- vaskulárni kámbij** -ega -a m **hist.** → prevodni kámbij
- vaskulárno prevájanje** -ega -a s **fiziol., ekol.** *prevajanje vode in v njej raztopljenih snovi po prevajalnem sistemu rastline* **GL.:** floémsko prevájanje, ksilémsko prevájanje **PRIM.:** apoplástno prevájanje, simplástno prevájanje
ang.: vascular conduction n
nem.: Gefäßleitung f
- vaskulárno tkívo** -ega -a s **hist.** → prevajálno tkívo
- vazicétrična traheída** -e -e ž **hist.** *neperforirana traheída nepravilne oblike, ki ima številne izrazito obokane piknje v radialnih in tangencialnih stenah, pogosto ob trahejah*
ang.: vasicentric tracheid n
nem.: vasizentrische Tracheide f
- vazicétrični parenhím** -ega -a m **hist.** *paratrahealni parenhim, ki sklenjeno obdaja traheje, jih ščiti pred kavitacijo*
ang.: vasicentric parenchyma n
nem.: vasizentrisches Parenchym n
- vcépek** -pka m **biotehn. biološki material,** *ki se vnese v gojišče ali drug organizem, npr. mikroorganizem, substrat z mikroorganizmom, delček tkiva, organa* **S:** inókulum
ang.: inoculum n
nem.: Inokulum n
lat.: inoculum n
- věčćélični lásek** -ega -ska m **hist.** *lasek, ki je zgrajen iz več celic, razvejen ali nerazvejen* **PRIM.:** énocélični lásek
ang.: multicellular hair n
nem.: mehrzelliges Haar n
lat.: pilus compositus m
- věčćélna brázda** -e -e ž **organ.** *brazda sestavljenega pestiča, ki jo tvori več delnih brazd, njihovo število pa navadno ustreza številu plodnih listov, npr. pri vrbovcu (Epilobium), navadnem pasjem zobu (Erythronium dens-canis)* **PRIM.:** énodélna brázda
ang.: compound stigma n
nem.: zusammengesetzte Narbe f, zusammengesetztes Stigma n
lat.: stigma divisum n
- věčćarpélna jágoda** -e -e ž **organ.** *jagoda, ki se razvije iz večkarpelnega gineceja, npr. pri navadni borovnici (Vaccinium myrtillus), pa-*

- radižniku (Lycopersicum esculentum)* **S:** polikarpelna jágoda **PRIM.:** ênokarpelna jágoda
ang.: polycarpellate berry n
nem.: polykarpellate Beere f
- vêčkarpelni ginécej** -ega -a m **organ. ginecej,** ki ga sestavlja več plodnih listov, ki so lahko zrasli v en pestič ali tvorijo več pestičev **PRIM.:** dvôkarpelni ginécej, ênokarpelni ginécej
ang.: polycarpellate gynoeceium n
nem.: polykarpellates Gynoeceum n
- vêčkarpelni koščičasti plód** -ega -ega plodú m **organ. koščičasti plod,** ki se razvije iz večkarpelnega gineceja in vsebuje več semen, npr. pri črnem bezgu (*Sambucus nigra*), modrem kosteničevju (*Lonicera coerulea*) **S:** polikarpelni koščičasti plód, psêvdodrúpa **PRIM.:** ênokarpelni koščičasti plód
ang.: polycarpellate drupe n
nem.: polykarpellate Steinfrucht f
lat.: drupa polycarpellata f
- vêčkarpelni ôreh** -ega orêha m **organ. oreh,** ki se razvije iz večkarpelnega gineceja in vsebuje eno seme, npr. pri leski (*Corylus*) **S:** polikarpelni ôreh **PRIM.:** ênokarpelni ôreh
ang.: polycarpellate nut n
nem.: polykarpellate Nuss f
lat.: nux polycarpellata f
- vêčkarpelni plód** -ega plodú m **organ. plod,** ki se razvije iz večkarpelnega gineceja **S:** polikarpelni ôreh **PRIM.:** ênokarpelni plód
ang.: polycarpellate fruit n
nem.: polykarpellate Frucht f
lat.: fructus polycarpellatus m
- večkrátna braníka** -e -e ž **hist. branika,** ki jo sestavlja več prirastnih kolobarjev, nastalih v istem letu **PRIM.:** dvôjna braníka **PRIM. ŠE:** lážna braníka
ang.: multiple annual ring n
nem.: vielfacher Jahresring m
- vêčlétnica** -e ž **ekol. hapaksantna zelnata rastlina,** katere življenjski krog traja več vegetacijskih sezon, pri čemer le v zadnji cveti in semeni, nato pa odmre **PRIM.:** dvólétnica, ênolétnica
ang.: perennial hapaxanthic plant n
nem.: mehrjährige einmalblühende Pflanze f
- vêčpredálasta plódnica** -e -e ž **organ. plodnica** pri sinkarpnem gineceju, ki ima zaradi ohranjenih septov več predalov **S:** plurilokulárna plódnica **PRIM.:** ênopredálasta plódnica
ang.: syncarpous ovary n
nem.: synkarpischer Fruchtknoten m
lat.: ovarium pluriloculare n
- vednozelená rastlína** -e -e ž **ekol. rastlina,** ki je olistana vse leto, listi pa odpadajo posamično, postopno, npr. črničevje (*Quercus ilex*), divja oljka (*Olea europaea*), zelenika (*Phillyrea latifolia*) **PRIM.:** listopádna rastlína, zímzeléna rastlína
ang.: evergreen n, evergreen plant n
nem.: immergrüne Pflanze f
- vednozeleni gózd** -ega -a m **biogeogr., fitocen. gozd** z vrstami dreves, ki so zaradi postopnega odmetavanja listov vse leto olistana **PRIM.:** listopádni gózd
ang.: evergreen forest n
nem.: immergrüner Wald m
- vednozeleni íglasti gózd** -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen. gozd,** ki ga sestavljajo vednozelene iglaste drevesne vrste, npr. smreka (*Picea*), jelka (*Abies*), bor (*Pinus*) **PRIM.:** listopádni íglasti gózd
ang.: evergreen coniferous forest n
nem.: immergrüner Nadelwald m
- vednozeleni list** -ega -a m **organ. list,** ki je aktiven na rastlini vsaj dve vegetacijski sezoni **PRIM.:** zímzeléni list
ang.: evergreen leaf n
nem.: immergrünes Blatt n
- vednozeleni listnati gózd** -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen. gozd,** ki ga sestavljajo vednozelene listnate drevesne vrste, npr. črničevje (*Quercus ilex*) **PRIM.:** vednozeleni íglasti gózd
ang.: evergreen broad-leaved forest n
nem.: immergrüner Laubwald m
- vednozeleni sklerofilni gózd** -ega -ega -a m **biogeogr., fitocen. primarni gozd** v Sredozemlju, za katerega so značilni zlasti nekateri vednozeleni sklerofilni hrasti (*Quercus*), npr. črničevje (*Quercus ilex*), plutovec (*Quercus suber*)
ang.: evergreen broad-leaved hardwood n, evergreen sclerophyllous forest n
nem.: immergrüner Hartlaubwald m
- vednozeleni sklerofit** -ega -a m **ekol. sklerofit**

- z večletnimi usnjatimi listi z debelo kutikulo, ki ohranja normalne življenjske funkcije zaradi zmanjšane transpiracije tudi v sušnem obdobju, npr. črničevje (Quercus ilex), mirta (Myrtus communis), jagodičnica (Arbutus unedo) PRIM.: afilni kserofit, listopadni sklerofit, stipakserofit*
 ang.: evergreen sclerophyte n
 nem.: immergrüner Sklerophyt m
- vegetácija** -e ž fitocen. združbe, ki rastejo na določenem območju, v regiji, državi, na celini
 ang.: vegetation n
 nem.: Vegetation f
- vegetacijska invérzija** -e -e ž ekol. obratna razvrstitev rastlinskih pasov v mraziščih s trajno temperaturno inverzijo glede na razvrstitev v Alpah S: vegetacijski obrät GL. ŠE: trájna temperatúrna invérzija
 ang.: vegetation inversion n
 nem.: Vegetationsinversion f, Vegetationsumkehr f
- vegetacijska razvójna stópnja** -e -e ž fitocen. stopnja v razvoju določene vegetacije, opredeljena navadno kot asociacija, subasociacija
 ang.: vegetation development phase n
 nem.: Vegetationsentwicklungsphase f
- vegetacijska sezóna** -e -e ž ekol. obdobje leta, ko okoljske razmere omogočajo rast, razmnoževanje rastlin GL. ŠE: rástna períoda
 ang.: vegetation season n
 nem.: Vegetationssaison f
- vegetacijska tabéla** -e -e ž fitocen. → fitocenolóška tabéla
- vegetacijski cíkel** -ega -kla m fitocen. obdobje rasti rastline od brstenja do semenjenja
 ang.: plant life cyclus n
 nem.: Vegetationszyklus m
- vegetacijski klímaks** -ega -a m fitocen. ↔ klímaks
- vegetacijski obrät** -ega -áta m ekol. → vegetacijska invérzija
- vegetacijski páraklímaks** -ega -a m fitocen. ↔ páraklímaks
- vegetacijski pás** -ega pasú m fitogeogr., fitocen. predel z značilno floro in vegetacijo glede na nadmorsko višino GL.: gričevnati vegetacijski pás, nivalni vegetacijski pás, nižinski vegetacijski pás, pòdvisokogòrski vegetacijski pás, sredogòrski vegetacijski pás, visokogòrski vegetacijski pás
 ang.: vegetation belt n
 nem.: Vegetationszone f
- vegetacijski popis** -ega -a m fitocen. → fitocenolóški popis
- vegetacijski profil** -ega -a m fitocen. grafični prikaz, iz katerega je razvidna razporeditev združb na preseku določenega območja
 ang.: vegetation profile n
 nem.: Vegetationsprofil n
- vegetacijsko kartiranje** -ega -a s fitocen. vnašanje podatkov o prostorski razširjenosti združb na kartografsko podlago S: fitocenolóško kartiranje
 ang.: vegetation mapping n
 nem.: Vegetationskartierung f
- vegetativna célica** -e -e ž 1. cit. večja celica v zrelem pelodnem zrnu, iz katere po kalitvi peloda zraste pelodna cev pri kritosemenkah /Angiospermae/ PRIM.: generativna célica
 ang.: tube cell n, vegetative cell n
 nem.: Pollenschlauchzelle f, vegetative Zelle f
 lat.: cellula vegetativa f
2. cit. preostala celica izmed protalijskih celic, iz katere zraste pelodna cev pri golosemenkah /Gymnospermae/
 ang.: tube cell n, vegetative cell n
 nem.: Pollenschlauchzelle f, vegetative Zelle f
 lat.: cellula vegetativa f
- vegetativna hifa** -e -e ž mikol. hifa, ki raste in se prehranjuje
 ang.: vegetative hypha n
 nem.: Vegetativhyph e f
- vegetativni brst** -ega -a m organ. → listni brst
- vegetativni micélij** -ega -a m mikol. micelij, ki je namenjen zlasti za prehranjevanje, pri nekaterih glivah tudi za nespolno razmnoževanje
 ang.: vegetative mycelium n
 nem.: vegetatives Myzel n
- vegetativni stádij** -ega -a m fiziol. obdobje v življenju osebká brez razvitih spolnih razmnoževalnih organov, ko se spolno še ne razmnožuje PRIM.: generativni stádij
 ang.: vegetative phase n
 nem.: vegetative Phase f
- vegetativno razmnoževánje** -ega -a s razmn. nespolno razmnoževanje, pri katerem se razvijejo novi osebki z odcepljenjem večceličnih delov matične rastline, npr. zarodnih brstičev, pritlik
 ang.: vegetative propagation n
 nem.: vegetative Vermehrung f
- véjja** -e ž organ. oleseneli stranski poganjek, ki izrašča iz debela

- ang.:** branch n, twig n
nem.: Ast m, Zweig m
lat.: ramulus m
- vêjicati bíček** -ega -čka m **biol.** *biček, ki ima na površini toge, lasaste izrastke* **S:** pantone-mátični bíček **PRIM.:** anemátični bíček, nítasti bíček
ang.: tinsel n
nem.: Flimmergeissel f
- vêjicati listni rób** -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki je porasel z velikimi togimi, bolj ali manj pravokotno štrlečimi laski, npr. pri listih veji-catega šaša (Carex pilosa)*
ang.: ciliate leaf margin n
nem.: bewimperter Blattrand m
lat.: margo folii ciliata f
- vêktor** -ja m **fiziol.** *organizem, ki prenaša zaje-davce, povzročitelje bolezni, npr. viruse, mi-koplazme, bakterije, protozoje*
ang.: vector n
nem.: Vektor m
- velamen radicum** -- -- [velámen rádikum] m ne-skl. (lat.) **hist.** *večplastno mrtvo tkivo, homolo-gno rizodermu, ki pokriva zračne korenine v primarni zgradbi, za absorpcijo vode iz zra-ka pri epifitih, vzpenjavkah*
ang.: velamen n
nem.: Velamen radicum n, Wurzelhülle f
lat.: velamen radicum n
- vélum** -a m **mikol.** → ovójnica
- velum partiale** -a -- [vélum parciále] m **mikol.** → zastirálce
- velum univerzale** -a -- [vélum univerzále] m **mi-kol.** → zunánja ovójnica
- vênčasto porózni lés** -- -ega lesá m **hist.** *les, pri katerem so traheje, ki nastanejo na najzgo-dnejšem prirastnem delu branike, izrazito široke, na prečnem prerezu debela makroskop-sko vidne kot venci luknjic, kasneje nastale traheje v braniki pa so bistveno manjše* **S:** ciklopórni lés, obróčasto porózni lés **PRIM.:** di-fúžno porózni lés
ang.: ring-porous wood n
nem.: ringporiges Holz n
- vênčna cév** -e cévi ž **organ.** *cevasta struktura, nastala iz venčnih listov, ki so v celoti ali le v spodnjem delu med seboj zrasli*
ang.: corolla tube n
nem.: Kronröhre f
- lat.:** tubus corollae m
- vênčna krpa** -e -e ž **organ.** *krpati, zgornji/končni del venčnega lista pri nekaterih zraslovenč-nicah /Sympetalae/, ki ni zrasel z drugimi venčnimi listi, npr. pri rodu lakota (Galium)*
ang.: corolla lobe n
nem.: Kronenlappe m
- vênčni líst** -ega -a m **organ.** *vsak od večjih, bar-vitih listov, ki tvorijo venec v cvetu z dvojnim cvetnim odevalom* **S:** pétal **PRIM.:** čášni líst
ang.: petal n
nem.: Kronblatt n
lat.: petalum n
- vênčni rôgelj** -ega -glja m **organ.** *ozek, dolg, vr-šni del venčnega lista pri nekaterih zraslo-venčnicah /Sympetalae/, ki ni zrasel z drugimi venčnimi roglji, npr. pri repušu (Phyteuma)*
ang.: corolla tip n
nem.: Kronzipfel m
- vênčni zóbec** -ega -bca m **organ.** *kratek, nezrasli zgornji del venca pri nekaterih zraslovenčni-cah /Sympetalae/, npr. pri navadni borovnici (Vaccinium myrtillus)*
ang.: corolla tooth n
nem.: Kronzahn m
- vênec** -nca m **organ.** *notranji krog listov pri dvoj-nem cvetnem odevalu, navadno sestavljen iz večjih, barvitih, različno oblikovanih listov* **S:** koróla **GL.:** prostolístni vênec, zraslolístni vênec **PRIM.:** čáša
ang.: corolla n
nem.: Korolle f, Krone f
lat.: corolla f
- venênje** -a s **fiziol., ekol.** *izgubljanje čvrstosti ra-stline ali njenih delov, zlasti mladih poganjkov, listov, ki nastane zaradi znižanja turgorskega tlaka v celicah ob naraščanju vodnega deficita* **GL.:** prehódno venênje, trájno venênje
ang.: wilting n
nem.: Welken n
- verbaskóza** -e ž **biokem., fiziol.** *oligosaharid, zgrajen iz treh molekul galaktoze, ene mole-kule glukoze in ene molekule fruktoze, ki je založna, transportna snov nekaterih rastlin*
ang.: verbascose n
nem.: Verbascose f
- vernácija** -e ž **organ.** *razporeditev in prekrivanje listov v listnem brstu, kar je vidno na njego-vem prečnem prerezu* **GL.:** pôlsédlasta vernáci-

ja, priléгла vernácija, sêdlasta vernácija, stíčna vernácija, zasúkana vernácija
ang.: vernalization n
nem.: Vernation f
lat.: vernatio f

vernalizácija -e ž **fiziol.** *indukcija cvetenja nekaterih rastlin z določen čas trajajočo izpostavljenostjo nizkim temperaturam* **S:** jarovizácija
ang.: vernalization n
nem.: Vernalisation f

verticiláster -tra m **organ.** → vretêncasto socvétje

verúka -e ž **palin.** *bradavičasti izrastek na površini različnih struktur, npr. na nekaterih pelodnih zrnih*
ang.: verruca n
nem.: Verruke f

verukátni pèlod -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna z verukami na površini*
ang.: verrucate pollen n
nem.: verrukater Pollen m

vetrocvétka -e ž **razmn., ekol.** *rastlina, katere cvetovi so prilagojeni za opráševanje z vetrom* **PRIM.:** žužkocvétka
ang.: wind-pollinated plant n
nem.: windblütige Pflanze f

vetrolòm -òma m **ekol.** *lomljenje dreves zaradi moči, sunkov vetra* **PRIM.:** snegolòm
nem.: Windbruch m

vezíkel -kla m **1. cit.** *z enojno membrano obdan mehurček, ki nastane iz membrane Golgijevega aparata, endoplazemskega retikla, navadno namenjen za transport snovi znotraj celice*
ang.: vesicle n
nem.: Vesikel f

2. fiziol. *mehurčasto napihljen konec intracelularne ali intercelularne hife arbuskularnih mikoriznih gliv v koreninah mikoriznih rastlin, predvsem za hranjenje hranilnih snovi, zlasti lipidov*
ang.: vesicle n
nem.: Vesikel f

3. mikol. *mehurjasto razširjen vršni del konidiofora pri rodu aspergil (Aspergillus), ki nosi fialide, metule*
ang.: vesicle n
nem.: Vesikel f

vezikulárni transpórt -ega -a m **fiziol.** *transport snovi v veziklih, ki poteka med organeli znotraj celice*
ang.: vesicle-mediated transport n
nem.: vesikulär Transport m

vezikulárno-arbuskulárna mikoríza -e -e ž **bot., mikol.** → arbuskulárna mikoríza

vezikulárno-arbuskulárne glíve -ih -ív ž **mn. mikol.** → arbuskulárne mikorízne glíve

vezikulárni pèlod -ega pelóda m **palin.** → sakátni pèlod

viabílnost -i ž **fiziol.** → živost

vidno sévanje -ega -a s **fiz.** *sevanje Sonca, ki obsega valovne dolžine med 390–400 nm in 750–760 nm* **PRIM.:** infrardéče sévanje Sónca, últravijólično sévanje Sónca
ang.: visible radiation n
nem.: sichtbare Strahlung f

víhrec -rca m **organ. lat.** *v katerem so spodnje stranske socvetne osi daljše od zgornjih, zato ima celotno socvetje lijakast videz, pri čemer so na najglobljem mestu cvetovi zgornjih stranskih socvetnih osi, npr. pri osladu (Filipendula), gozdnem sitcu (Scirpus sylvaticus)* **PRIM.:** dežnikasti lát
ang.: anthela n
nem.: Spirre f, Trichterrispe f

vijáček -čka m **organ.** *spiralasto enovejnato pakobulasto socvetje, v katerem izraščajo stranske socvetne osi v različnih smereh, ravninah, kar daje socvetju vijakast videz, npr. pri navadni šentjanževki (Hypericum perforatum)* **S:** cincínij **PRIM.:** sřpek
ang.: cincinnus n
nem.: Schraubel f
lat.: cincinnus m

vijúgasti lístni rób -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima velike zaokrožene zobce z zaokroženimi zajedami med njimi, npr. pri listih doba (Quercus robur)*
ang.: sinuate leaf margin n
nem.: ausgebuchteter Blattrand m, buchtiger Blattrand m
lat.: margo folii sinuata f

vikaríst -a m **fitogeogr.** *sistematsko ozko sorodni, ekološko različni rastlinski taksoni, nastali iz skupne prvotne vrste, ki se po habitatu med-*

sebojno izključujejo **S:** vikaristična vrsta **GL.:** ekološki vikarist, geografski vikarist
ang.: vicariant n
nem.: vikariirende Pflanzensippe f
lat.: vicarians m

vikaristična vrsta -e -e ž **fitogeogr.** ↔ vikarist

vikarizem -zma m **fitogeogr.** medsebojno protostorsko izključevanje sistematsko sorodnih, ekološko različnih rastlinskih taksonov, nastalih iz skupne izvorne vrste **GL.:** ekološki vikarizem, geografski vikarizem
ang.: vicariance n
nem.: Vikariismus m

viktorín -a m **mikol.** mikotoksin glive *Helminthosporium victoriae*, ki pri gostiteljski rastlini povzroča različne fiziološke spremembe
ang.: victorin n
nem.: Victorin n

vilasta ožiljenost -e -i ž **organ.** ožiljenost listne ploskve, pri kateri vse žile izhajajo iz dna listne ploskve, se vilasto razvejujejo in potekajo do listnega roba, npr. pri listih dvokrpega ginka (*Ginkgo biloba*) **S:** flabelifórmna ožiljenost, pahljáčasta ožiljenost **PRIM.:** mrežasta ožiljenost, prógasta ožiljenost, žárkasta ožiljenost
ang.: fan-shaped venation n
nem.: gabelförmige Nervatur f
lat.: nervatio flabelliformis f

vilasta razrást -e razrástí ž **organ.** → dihótómna razrást (1)

vinográdništvo -a s *panoga*, ki se ukvarja z gojenjem, vzgojo vinske trte ter pridelavo grozdja za prodajo in predelavo v vino **S:** viti-kultúra **PRIM.:** sadjárstvo, vrtnárstvo, zelenjádárstvo
ang.: viticulture n
nem.: Rebkultur f

vínske kvásovke -ih -vk ž mn. **mikol., biotehn.** sevi kvasovke *Saccharomyces cerevisiae*, *Saccharomyces cerevisiae* var. *ellipsoideus*, *Saccharomyces cerevisiae* var. *pastorianus*, *Saccharomyces cerevisiae* var. *vini*, ki se uporabljajo pri alkoholni fermentaciji sadnih sokov, zlasti grozdnega soka v vino
ang.: wine yeasts n pl.
nem.: Weinhefen f pl.

vínski kvás -ega -a m **biotehn.** kvas vrste *Saccha-*

romyces cerevisiae, ki se uporablja za proizvodnjo vina **PRIM.:** krmni kvás, pékovski kvás, pívski kvás, prehrámbni kvás
ang.: wine yeast n
nem.: Weinhefe f

violaksantín -a m **biokem., fiziol.** ksantofil rúmene barve v plastidih alg, višjih rastlin, ki sodeluje v ksantofilnem ciklu **PRIM.:** anteraksantín, díatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kriptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, zeaksantín
ang.: violaxanthin n
nem.: Violaxanthin n

vír -a m **fiziol.** organ, tkivo, v katerem nastajajo ali so shranjeni asimilati, rastne snovi za lastne potrebe in preskrbo drugih delov rastline, npr. odrasel list, gomolj **PRIM.:** ponòr
ang.: source n
nem.: Bildungsort m, Herkunftort m, Source f

vírusi -ov m mn. **biol., sist.** organizacijski tip prokariotov (*Procarya*), ki vključuje mikroskopsko majhne organizme, obligatne zajedavce, katerih celice so zgrajene iz DNK ali RNK, obdane s proteínsko ali lipidno ovojnico, katerih značilnost je, da se niso sposobni razmnoževati, delovati brez DNK gostitelja in njegovih encimov, so povzročitelji bolezni rastlin, gliv, živali, v biotehnologiji uporabljeni kot sredstvo za prenos genov
ang.: viruses n pl.
nem.: Viren n pl.

viscidij -a m **organ.** lepljiva žleza nad zgornjim delom brazde v cvetu kukavičevk (*Orchidaceae*), ki jo pokriva burzikula
ang.: viscidium n
nem.: Viscidium n
lat.: viscidium n

visôko bårje -ega -a s **biogeogr., fitocen.** barje z izbočeno, zaradi rasti šote nad okolico dvignjeno površino, ki ga napaja izključno z mineralnimi snovmi revna padavinska voda, porašča ga značilna vegetacija, zlasti šotni mahovi (*Sphagnum*) in npr. nožničavi munc (*Eriophorum vaginatum*), mahovnica (*Vaccinium uliginosum*), rožmarinka (*Andromeda polifolia*), v najvišji razvojni fazi tudi rušje (*Pinus mugo*) **S:** deževnično bårje, ombrogéno

bárje, sfagnétum **GL.:** äsimétrično visôko bärje, pobóčno visôko bärje, simétrično visôko bärje
PRIM.: nízko bärje, prehódno bärje

ang.: raised bog n

nem.: Hochmoor n

lat.: sphagnetum n

visokoenergijska reakcija -e -e ž **K:** HIR fiziol. reakcija fitokroma na dolgotrajno izpostavljenost svetlobi velike jakosti, katere vrh stimulacije je v dolgovalovnem rdečem in modrem delu spektra, kar se kaže npr. kot zavrtta rast hipokotila pri kalicah solate (*Lactuca sativa*)

ang.: high irradiance response n, abb. HIR

nem.: Hochintensitätsreaktion f, abb. HIR

visokogôrška resáva -e -e ž **biogeogr., fitocen.** resava v visokogorskem pasu, ki mu dajejo značilnen videz preprogasto razrasle pritlikave visokogorske vrste, npr. v Evropi pritlikave vrbe (*Salix*), vresnice iz rodov gornik (*Arctostaphylos*), alpska azalea (*Loiseleuria*), vakcinij (*Vaccinium*), mahovi /Bryophyta/, lišaji (*Lichenes*) **S:** alpska resáva **PRIM.:** atlántska resáva, páramo

ang.: alpine heath n

nem.: alpine Gebirgsheide f

visokogôrška vrsta -e -e ž **fitocen., fitogeogr.** rastlinska vrsta, ki uspeva v visokogorskem vegetacijskem pasu **S:** alpska vrsta **GL.:** súbniválna vrsta **PRIM.:** gričevnata vrsta, niválna vrsta, nižinska vrsta, pôdvisokogôrška vrsta, sredogôrška vrsta

ang.: alpine species n

nem.: alpine Art f, alpine Pflanzentart f

visokogôrški vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** vegetacijski pas nad pasom ruševja, v Sloveniji na nadmorski višini med 1900–2100 m in 2500–2600 m, za katerega je značilna vegetacija skalnih razpok, snežnih dolinic in visokogorskih travišč **S:** alpski vegetacijski pás **PRIM.:** gričevnati vegetacijski pás, niválni vegetacijski pás, nižinski vegetacijski pás, pôdvisokogôrški vegetacijski pás, sredogôrški vegetacijski pás

ang.: alpine vegetation belt n

nem.: alpine Vegetationszone f

visôko steblikovje -ega -a s **biogeogr. habitatni tip,** značilen za obrežja voda, poseke, v kate-

rem prevladujejo visoke zelnate trajnice, steblike, npr. brestovolistni oslad (*Filipendula ulmaria*), dolgolistna meta (*Mentha longifolia*), gorska ločika (*Cicerbita alpina*)

ang.: tall herb community n

nem.: Hochstaudenflur f

visokotrávnata prerija -e -e ž **biogeogr., fitocen.** prerija v bolj vlažnih, vzhodnih predelih osrednje Severne Amerike, z zmerno toplim podnebjem, kjer pade od 600 mm do 1000 mm padavin, brez izrazitega sušnega obdobja, sestavljajo jo trave, visoke do 2 m, številne zelnate trajnice **PRIM.:** nizkotrávnata prerija

ang.: tall-grass prairie n

nem.: Langgrasprairie f

visokotrávnata stépa -e -e ž **biogeogr., fitocen.** → trávniška stépa

višinski vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr., fitocen.** vegetacijski pas na določeni nadmorski višini z značilno naravno vegetacijo **ang.:** altitudinal vegetation belt n, altitudinal vegetation zone n

nem.: altitudinale Vegetationszone f

višinski vikarist -ega -a m **fitogeogr. sistematsko** ozko sorodni, ekološko različni rastlinski taksoni, ki se medsebojno izključujejo zaradi prilagojenosti različnim nadmorskim višinam **PRIM.:** edáfski vikarist

ang.: altitudinal vicariant n

nem.: klimatische vikariirende Sippe f

višinski vikarizem -ega -zma m **fitogeogr. ekološki** vikarizem, za katerega je značilno medsebojno prostorsko izključevanje sistematsko ozko sorodnih, ekološko različnih rastlinskih taksonov zaradi prilagojenosti različnim nadmorskim višinam **PRIM.:** edáfski vikarizem

ang.: altitudinal vicariance n

nem.: klimatischer Vikariismus m

višje glíve -ih -ív ž mn. **mikol. nesistematska** skupina gliv, navadno makroskopskih, iz skupin zaprtotrošnic (*Ascomycota*), prostotrošnic (*Basidiomycota*) in devteromicet /Deuteromycota/ **PRIM.:** nižje glíve

ang.: higher fungi n pl.

nem.: höhere Pilze m pl.

višje rastline -ih -ín ž mn. **bot., sist.** → cévnice

višje zeléne álge -ih -ih álž ž mn. **algol., sist. orga-**

nizacijski tip streptofitov (Streptophyta), ki obsega zelene alge s kokalno steljko, enostavno ali razraslo nitasto steljko, katerih predstavniki imajo fibrilarno urejeno celulozo v celični steni, pri celični delitvi tvorijo fragmoplast in so večinoma sladkovodni ali živijo na vlažnih kopenskih rastiščih, vključujejo pa mezostigmatofitine (Mesostigmatophytina), jarmaste alge (Zygnematophytina), koleohetofitine (Coelochaetophytina) in parožnice (Charophytina)

ang.: higher green algae n pl.

nem.: höhere Grünalgen f pl.

višje zelene rastline -ih -ih -in ž mn. bot., sist. → embriofiti

vitálnost -i ž gen., fiziol. gensko spodbujena sposobnost rastline za intenzivno rast, preživetje, uspevanje

ang.: vigour n, vitality n

nem.: Lebenskraft f, Vitalität f

vitamín -a m biokem., fiziol. organska spojina, ki jo sintetizirajo rastline, mikroorganizmi, nekatere nižje živali, potrebna v majhnih količinah za različne presnovne procese, pri čemer imajo koencimsko funkcijo ali so sestavni deli koencimov **GL.:** askorbinska kislina, tokoferól, vitamíni kompleksa B

ang.: vitamin n

nem.: Vitamin n

vitamín B₁ -a -- [bé éna] m biokem., fiziol. → ti-
amín

vitamín B₁₂ -a -- [bé dvanájst] m biokem., fiziol. →
kobalamín

vitamín B₂ -a -- [bé dvé] m biokem., fiziol. → ri-
boflavín

vitamín B₃ -a -- [bé trí] m biokem., fiziol. → niko-
tínska kislína

vitamín B₄ -a -- [bé štíri] m biokem., fiziol. →
adenín

vitamín B₅ -a -- [bé pét] m biokem., fiziol. → pan-
toténska kislína

vitamín B₆ -a -- [bé šest] m biokem., fiziol. kom-
pleks različnih oblik prenašalcev aminoskupin v celični presnovi s koencimsko funkcijo, ki so v žitnih zrnih, zelenjavi, mnogih živalskih tkivih, organih

ang.: vitamin B₆ n

nem.: Vitamin B₆ n

vitamín B₇ -a -- [bé sédem] m biokem., fiziol. →
biotín

vitamín C -a -- [cé] m biokem., fiziol. → askorbín-
ska kislína

vitamín É -a -- m biokem., fiziol. → tokoferól

vitamíni kompleksa B -ov -- -- [bé] m mn. bio-
kem., fiziol. skupina vodotopnih vitaminov, ki jih tvorijo mikroorganizmi, glive, zlasti kvasovke, nekatere živali in vse rastline, ker so nujno potrebni pri celični presnovi **GL.:** biotín, kobalamín, nikotínska kislína, pantoténska kislína, riboflavín, tiamín, vitamín B₆

ang.: vitamin B complex n

nem.: Vitamin B-Komplex n

vítica -e ž organ. nitast enostaven ali razvejen oprijemalni organ, ki nastane iz lista ali stebela **GL.:** listna vítica, stebelna vítica

ang.: cirrus n, tendril n

nem.: Ranke f

lat.: cirrus n, cirrus m

vítičasta vzpenjávka -e -e ž ekol. vzpenjavka, ki se pri rasti oprijema opore z listnimi ali stebelnimi viticami, npr. grah (Pisum), vinska trta (Vitis) **S:** vzpenjávka z viticami **PRIM.:** naslonjáva vzpenjávka, ovijálka, vzpenjávka z oprijemalnimi koreninami

ang.: tendrillate climber n

nem.: Rankenpflanze f

vítičasti listni vrh -ega -ega -a m organ. vrh listne ploskve, ki se končuje z vitico, npr. pri listih bumerangovke (Gloriosa)

ang.: cirrhose leaf apex n

nem.: wickelrankige Blattspitze f

lat.: apex folii cirrosus m

vitikultúra -e ž → vinográdništvo

vitifikácija -e ž biotehn., agr. → stéklavost (1, 2)

vivipárnost -i ž razmn. pojav, da se na materinski rastlini razvijejo mlade rastline, pri čemer se te razvijejo s kalitvijo semen, kar je značilno npr. za mangrove, ali pa vegetativno z agamospermijo, npr. pri alpski latovki (Poa alpina f. vivipara), lahko tudi z vegetativnimi brstiči, npr. pri rodovih Bryophyllum, Crassula, pri lukih (Allium), penuši (Cardamine)

ang.: vivipary n

nem.: Viviparie f

vključek -čka m fiziol. pri delovanju celice nastaj-

le tekoče ali trdne snovi, ki se ne vključujejo v presnovne procese, npr. kristali kalcijevega oksalata

ang.: cell inclusion n

vključena pikenjska odprtina -e -e ž cit., hist. *notranja pikenjska odprtina, katere premer je manjši od širine pikenjskega oboka*

ang.: included pit aperture n

nem.: eingeschlossene Tüpfelöffnung f

vključeni floém -ega -a m hist. *sekundarni floem, ki je v obliki snopov ali plasti vključen v sekundarni ksilem debel ali sekundarno odebeljenih korenin nekaterih dvokaličnic /Dicotyledoneae/*
S: interksilarni floém **GL.:** foraminatni vključeni floém, koncentrični vključeni floém

ang.: included phloem n

nem.: eingeschlossenes Phloem n

vlagoljubna rastlina -e -e ž ekol. → higrofit

vláknasta korenína -e -e ž organ. → nitasta korenína

vláknasta traheída -e -e ž hist. *traheida, navadno z odebeljenimi celičnimi stenami, z ozkim lumnom, šilasto oblikovanimi konci, z lečastimi ali režastimi pikenjskimi odprtinami obokanih pikenjskih parov, ki nastane v kasnem lesu golosemenk /Gymnospermae/, kritosemenk /Angiospermae/* **GL.:** septirana vláknasta traheída

ang.: fibre-tracheid n

nem.: Fasertracheide f

vlákno -a s hist. *dolga ozka, prozenhimatska celica ali v dolg niz urejene celice, z odebeljeno, včasih tudi olesenelo celično steno; npr. lesna vlakna, sklerenhim, traheide, semenski laski bombaževca*

ang.: fibre n

nem.: Faser f

vlázna savána -e -e ž biogeogr., fitocen. *savana v predelih z nekaj mesecev dolgim sušnim obdobjem, ki jo sestavljajo več metrov visoke trave in posamična listopadna drevesa, npr. baobab (Adansonia)* **GL.:** ljáno **PRIM.:** poplávna savána, savánski gózd, súha savána, termítska savána, trnáta savána

nem.: Feuchtsavanne f

vlázna stépa -e -e ž biogeogr., fitocen. → trávniška stépa

vláznost -i ž ekol. *abiotiski okoljski dejavnik, ki*

vpliva na rastlino na njenem rastišču zlasti kot padavine, nasičenost ozračja z vodno paro, voda v tleh **PRIM.:** kemični dejavnik, mehánski dejavnik, sévanje Sonca, temperatura

ang.: humidity n

nem.: Feuchtigkeitsfaktor m

vláznostni režím rastišča -ega -a -- m ekol. *značilnosti poteka zračne vlage in količine vode v tleh v dnevno-nočnem in letnem obdobju na rastišču rastline*

ang.: soil moisture regime n

nem.: Standortsfeuchtigkeitregime n

VLFR -- [veelefër] m neskl. (ang. very low fluence response) krat. **fiziol., ekol.** *odziv fitokroma na zelo majhno intenziteto svetlobe, pri čemer je za fiziološki učinek dovolj že 3 % fitokroma dolgovalovnordečega spektra, npr. pospešena rast koleoptile, zavrtá rast mezokotila*

ang.: very low fluence response n, abb. VLFR

nem.: Niedrigstfluenzreaktion f

vodílva vrsta -e -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, ki gradi določeno združbo, ji pogosto daje značilen videz, praviloma upoštevana v imenu te združbe* **S:** edifikátor, edifikátorska vrsta **PRIM.**

ŠE: dominántna vrsta, značilnica

ang.: edificator species n, leading species n

vodna bilánca rastlíne -e -e -- ž ekol. *razlika v količini vode, ki jo rastlina absorbira, in količino, ki jo izgubi pri transpiraciji, npr. pozitivna, negativna vodna bilanca*

ang.: plant water balance n

nem.: Pflanzenwasserbilanz f

vodna bilánca sestója -e -e -- ž ekol. *razlika med količino padavin, ki pade na določen rastlinski sestoj, ter med vodo, izgubljeno pri evapotranspiraciji, vodo, ki odteče po površini, in vodo, ki odteče v podtalnico*

ang.: stand water balance n

nem.: Bestandeswasserbilanz f

vodna priraslíka -e -e ž ekol. → vodni epifit

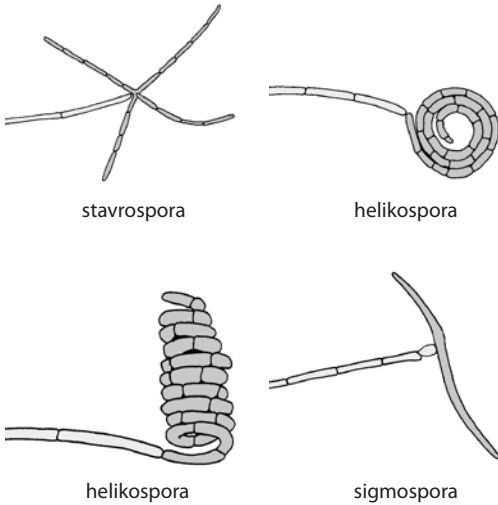
vodna rastlína -e -e ž ekol. → hidrofit

vodne glíve -ih -ív ž mn. **mikol., ekol.** *glive, ki živijo v sladkih ali morskih vodah, npr. nekatere oomicete (Oomycota), hifohitridije (Hyphochytridiomycota), hitridiomicete (Chytridiomycota)*

ang.: aquatic fungi n pl.

nem.: aquatische Pilze m pl.

Oblike konidijev vodnih gliv:

vôdne práproti -ih -- ž mn. (Hydropteridae) bot., sist. podrazred heterospornih, pretežno v vodi živečih praproti (Filicophytina), z značilno heterofilijo in tvorbo sorokarpov

ang.: water ferns n pl.

nem.: Wasserfarne m pl.

vôdni cíkel -ega -kla m ekol. globalni biogeokemični cikel, v katerem voda prehaja med hidrosfero, atmosfero, litosfero in biosfero

PRIM.: dušikov cíkel, ogljikov cíkel

ang.: water cycle n

nem.: Wasserkreislauf m

vôdni deficit -ega -a m 1. fiziol., ekol. zmanjšanje količine vode v celici, rastlini pod maksimalno možno GL. ŠE: kritični vôdni deficit

ang.: water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit n

2. ekol. znižanje vodnega potenciala v celici, rastlini pod maksimalno možno vrednost GL. ŠE: kritični vôdni potencial

ang.: water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit n

vôdni deficit célice -ega -a -- m 1. ekol. zmanjšanje vsebnosti vode v celici pod maksimalno možno količino

ang.: cell water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit der Zelle n

2. znižanje vodnega potenciala v celici pod maksimalno možno vrednost

ang.: cell water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit der Zelle f

vôdni deficit rastline -ega -a -- m 1. ekol. zmanjšanje množine vode v rastlini pod maksimalno možno količino

ang.: plant water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit der Pflanze n

2. ekol. znižanje vodnega potenciala v rastlini pod maksimalno možno vrednost

ang.: plant water saturation deficit n

nem.: Wassersättigungsdefizit der Pflanze n

vôdni epifit -ega -a m ekol. vodna rastlina, ki je pritrjena na potopljene hidrofitne, npr. alge /Algae/, mahovi /Bryophyta/ S: vódna priraslika

ang.: water epiphyte n

nem.: Wasserepiphyt m

vôdni lásek -ega -ska m hist. navadno mehurjast enocelični lásek, v katerem se kopiči voda, npr. na listih srpaste tolstice (Crassula falcata), nekaterih pelinov (Artemisia)

ang.: water hair n

nem.: Wasserhaar n

vôdni parenhím -ega -a m hist. parenhim, ki ga sestavljajo celice z velikimi vakuolami za shranjevanje vode, v listih, steblih, koreninah pri sukulentih, npr. kaktovkah (Cactaceae), tolstičevkah (Crassulaceae) S: hidrenhím

ang.: hydrenchyma n

nem.: Hydrenchym n, Wasserspeicherparenchym n

vôdni potenciál célice -ega -a -- m fiziol., ekol. razlika v prosti energiji med vodo v celici in kemično čisto vodo, ki je odvisna od tlačnega, osmotskega, matriksnega in pri večjih rastlinah tudi od gravitacijskega potenciala

GL.: matriksni potenciál célice, osmótski potenciál célice, tláčni potenciál celice

ang.: cell water potential n

nem.: Wasserpotenzial der Zelle n

vôdni potenciál tál -ega -a -- m ped., ekol. razlika v prosti energiji med vodo v tleh in kemično čisto vodo GL.: kapilárni potenciál tál, osmótski potenciál tál

ang.: soil water potential n

nem.: Bodenwasserpotenzial n

vôdni potenciál zraka -ega -a -- m fiz., ekol. razlika v prosti energiji vode v zraku s 100-odstotno relativno zračno vlažnostjo in zrakom z manjšo vrednostjo relativne zračne vlažnosti

ang.: air water potential n, atmosphere water potential n

- nem.:** Luftwasserpotenzial n
- vôdni režim célice** -ega -a -- m **fiziol., ekol. značilnosti sprejemanja in izhajanja vode in s tem povezano spreminjanje vsebnosti, dostopnosti vode v celici** **GL. ŠE:** vôdni režim rastlinske celice
ang.: cell water relations n
nem.: Wasserhaushalt der Zelle m
- vôdni režim rastlinske celice** -ega -a -- m **fiziol., ekol. značilnosti poteka absorpcije, prevajanja, transpiracije ter s tem povezano spreminjanje vsebnosti, dostopnosti vode v rastlini** **PRIM.:** vôdni režim célice
ang.: plant water relations n
nem.: Wasserhaushalt der Pflanze m
- vôdno tkivo** -ega -a s **hist. tkivo, v katerem se shranjuje voda, npr. kot rezerva za sušna obdobja pri sukulenticah, za ohranjanje ustrežne koncentracije soli pri halofitih** **S:** hidrenhim
ang.: hydrenchyma n, water-storage tissue n
nem.: Hydrenchym n, Wassergewebe n
- vodovodna cév** -e cévi ž **hist.** → trahêja
- vogálni kolenhim** -ega -a m **hist. kolenhim, ki ga sestavljajo celice z odebeljenimi deli sten na vogalih** **PRIM.:** lúknjičavi kolenhim, ploškôvni kolenhim
ang.: angular collenchyma n
nem.: Eckenkollenchym n, Kantenkollenchym n
- volúmenska rást** -e rásti ž **fiziol., morfol.** → ekspanzijska rást
- volutín** -a m **biol. anorganski polifosfat, ki tvori zrnato založno snov v citoplazmi nekaterih cianobakterij (Cyanobacteriota)**
ang.: volutin n
nem.: Volutin n
- vólva** -e ž **mikol.** → nóžnica (1)
- vonjavna žléza** -e -e ž **hist. žleza, ki izloča vonjavne snovi, npr. eterična olja za privabljanje oprasovalcev, odvracanje rastlinojedov** **PRIM.:** cvétni medóvnik
ang.: scent gland n
nem.: Duftdrüse f
- vrát** vratú m **biol. spodnji, sterilni del pušice, kjer seta postopoma prehaja v teko** **GL.:** apófiza
ang.: neck n
nem.: Hals m
- vrát pestiča** vratú -- m **organ. navadno stanjšani, podaljšani del pestiča, ki povezuje plodnico z brazdo** **S:** stílus **GL.:** dñični vrát pestiča, obránski vrát pestiča, vřšni vrát pestiča
ang.: style n
nem.: Griffel m, Stylus m
lat.: stilus m, stylus m
- vřčasti líst** -ega -a m **organ.** ↔ ascidiátni líst
- vřčasti vèvec** -ega -nca m **organ. pravilni venec, katerega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v vřčasto razširjeno venčno cev, zgornji, nezrasli del pa je oblikovan v kratke krpe ali zobce, pri nekaterih zraslovenčnicah (Sympe-talae/, npr. brusnici (Vaccinium vitis-idaea), borovnici (Vaccinium myrtillus), resi (Erica)**
ang.: jug-shaped corolla n, urceolate corolla n
nem.: krugförmige Krone f
lat.: corolla urceolata f
- vřčasto cvetiřče** -ega -a s **organ. vřčasto ali cevasto oblikovano cvetiřče, pri katerem so plodnica, plodnice na dnu, ostali cvetni listi pa so na zgornjem robu, npr. pri vrstah šipka (Rosa)** **S:** hipántij **PRIM.:** dís-kasto cvetiřče, izbóčeno cvetiřče, podáljšano cvetiřče, splořčèno cvetiřče
ang.: flower cup n, hypanthium n
nem.: Achsenbecher m, Blütenbecher m, Hypanthium n
- vretènaستا iniciálka** -e -e ž **hist.** → fuzifórmna iniciálka
- vretènce** -a s **organ. struktura, pri kateri so vsaj trije organi nameřčeni na istem nodiju, npr. listi, cvetni listi, poganjki**
ang.: whorl n
nem.: Quirl m
- vretèncasta filotaksíja** -e -e ž **organ.** → vretèncasta nameřtítev lístov
- vretèncasta nameřtítev lístov** -e -tve -- ž **organ. nameřtítev listov na stebli, pri kateri so v vsakem nodiju po trije listi ali več, npr. pri brinih (Juniperus), oleandru (Nerium oleander), navadni smrečici (Hippuris vulgaris)** **S:** vretèncasta filotaksíja **PRIM.:** nasprótna nameřtítev lístov, premenjálna nameřtítev lístov
ang.: verticillate leaf arrangement n, whorled phyllotaxis n
nem.: wirtelige Blattstellung f
lat.: folia verticillata n
- vretèncasto socvétje** -ega -a s **organ. enostavno grozdasto socvétje, pri katerem troje ali več pecljatih cvetov izrařča iz istega nodija, npr. pri diřeči lakoti (Galium odoratum)** **S:** verticiláster
nem.: Blütenquirl m

vretêno -a s organ. → listno vretêno

vróča tóčka biótske raznovrstnosti -e -e -- -- ž
var. nar. območje, za katerega je značilna velika biotska raznovrstnost
ang.: biodiversity hot spot n

vročeljúbna rastlína -e -e ž ekol. rastlina, ki zaradi prilagojenosti visokim temperaturam uspeva v termalnih vrelih, npr. cianobakterije (Cyanobacteriota) S: termalna rastlina
PRIM.: hladnojúbna rastlína, mrzloljúbna rastlína
ang.: thermal plant n
nem.: thermale Pflanze f

vročínska kompenzacijska tóčka néto fóto-sintéze -e -e -e -- -- ž fiziol., ekol. → temperatúrni máksimum néto fótosintéze

vročínski strés -ega -a m fiziol., ekol. stres zaradi visokih temperatur na rastišču, navadno med 40 °C in 60 °C oz. mnogo višjih pri požarih, kar povzroča v rastlini denaturacijo proteinov, z njo povezan razpad biomembran, encimov, lahko tudi njeno odmrje GL.: vročinski šók PRIM.: hládni strés, mrázni strés
ang.: heat stress n
nem.: Hitzestress m

vročínski šók -ega -a m fiziol., ekol. stres, ki ga povzroči nenaden, hiter dvig temperature
ang.: heat shock n
nem.: Hitzeschock m

vřsta -e ž sist. osnovna taksonomska kategorija, ki obsega skupine osebkov, za katere je značilno, da se ujemajo v večini lastnosti, se med seboj plodijo, imajo plodne potomce, po mednarodnem kodeksu botanične nomenklature poimenovana z dvočlenskimi imeni, npr. *Achillea millefolium* S: rastlinska vřsta, spécies PRIM. ŠE: biolóška vřsta, ekolóška vřsta, mála vřsta, morfolóška vřsta, típska vřsta
ang.: species n
nem.: Art f, Spezies f
lat.: species f, abb. sp.

vrstnáti cvét -ega -a m organ. sterilni cvet, v katerem so mnogi prašniki preoblikovani v venčne liste, zaradi česar je videti poln, bujen, npr. pri mnogih okrasnih rastlinah S: pôlni cvét
ang.: double flower n
nem.: gefüllte Blüte f
lat.: flos plenus m

vrstni epítet -ega -a m sist. → vrstni pridévek

vrstni pridévek -ega -vka m sist. drugi del znanstvenega imena v binarni nomenklaturi, npr. *abies*, ki skupaj z imenom rodu, npr. *Picea*, poimenuje vrsto, npr. *Picea abies* S: vrstni epítet PRIM.: pôdvrstni pridévek
ang.: specific epithet n
nem.: Artepitheton n, spezifisches Epitheton n
lat.: epitheton specificum n

vrstno imé -ega -na s sist. ime, s katerim je poimenovana vrsta, v mednarodni znanstveni nomenklaturi vedno dvočlensko, sestavljeno iz rodovnega imena in vrstnega pridevka, npr. *Picea abies*, *Pinus cembra*, *Galanthus nivalis*, ki je v slovenski nomenklaturi dvočlensko, v zamenjanem vrstnem redu, npr. navadna smreka, lahko tudi enočlensko, redkeje veččlensko, npr. cemprin, navadni mali zvonček S: nomen specificum
ang.: species name n, specific epithet n
nem.: Artepitheton n, Epitheton n
lat.: nomen specificum n

vřšna cóna lísta -e -e -- ž organ. del lista, ki se razvije iz vršnega dela listne zasbove, pri dvokaličnicah /Dicotyledoneae/ večinoma tvori listno ploskev s pecljem, pri enokaličnicah /Monocotyledoneae/ pa le bolj ali manj zakrnel unifacialni vršiček nad bifacialnim delom listne ploskve S: apikálna cóna lísta PRIM.: dñična cóna lísta
ang.: upper leaf zone n
nem.: obere Blattzone f

vřšna rást -e rasti ž fiziol., morfol. rast organa zaradi delovanja vršnega meristema pri vrhu S: apikálna rást PRIM.: debelítev, dolžínska rást
ang.: apical growth n
nem.: Apikalwachstum n, Scheitelwachstum n

vřšna rást lísta -e rasti -- ž fiziol., morfol. rast listne zasbove, pri kateri se delijo meristemi na vrhu lista, s čimer se listna ploskev podaljšuje S: akroplástna rást lísta, apikálna rást lísta PRIM.: dñična rást lísta, ploskóvna rást lísta, róbná rást lísta
ang.: acroplastic growth n
nem.: akroplasten Blattwachstum n

vřšni meristem -ega -a m hist. meristem, ki se nahaja na vrhu rastočega organa, zlasti poganjka, korenine S: apikální meristem, terminalní meristem GL.: vřšni meristem koreníne, vřšni meristem pogánjka

- ang.:** apical meristem n
nem.: Apikalmeristem n, Urmeristem n
lat.: meristema apicale n
- vřšni meristém koreníne** -ega -a -- m **hist.** *vřšni meristem, navadno prekrit s koreninsko čepico, iz katerega nastane korenina v primarni zgradbi* **S:** apikální meristém koreníne **PRIM.:** vřšni meristém pogánjka
ang.: apical root meristem n
nem.: apikales Wurzelmeristem n
lat.: meristema apicale radicale n
- vřšni meristém pogánjka** -ega -a -- m **hist.** *vřšni meristem, navadno stožčaste oblike, iz katerega nastane poganjek v primarni zgradbi* **S:** apikální meristém pogánjka, neustr. apikální meristém stěbla, neustr. vřšni meristém stěbla **PRIM.:** vřšni meristém koreníne
ang.: apical shoot meristem n
nem.: apikales Sprossmeristem n, Scheitelmeristem n
lat.: meristema apicale caulinum n
- vřšni meristém stěbla** -ega -a -- m **hist., neustr.** → vřšni meristém pogánjka
- vřšni vrát pestiča** -ega vratú -- m **organ.** *vrat pestiča, ki izrašča iz vrha plodnice* **S:** apikální vrát pestiča, terminální vrát pestiča **PRIM.:** dníčni vrát pestiča, obstránski vrát pestiča
ang.: apical style n, terminal style n
nem.: apikaler Griffel m, apikaler Stylus m
lat.: stylus apicalis m
- vrtnárstvo** -a s *panoga, ki se ukvarja z gojenjem, vzgojo vrtnin, okrasnih rastlin na vrtu* **PRIM.:** sadjárstvo, vinográdništvo, zelenjádárstvo

- ang.:** gardening n
nem.: Gartenbau m
- vulpínska kislína** -e -e ž **biokem., lihen.** *fenilpropanoid, ki je sekundarni metabolit v steljkah mnogih lišajev z zaščitno funkcijo pred rastlinojedi in je strupen za zveri, npr: pri navadnem lisičjem lišaju (Letharia vulpina)*
ang.: vulpinic acid n
nem.: Vulpinsäure f
- vzpenjávka** -e ž **ekol.** *zelnata rastlina, ki pri rasti zaradi tankega, ne dovolj trdnega stebela potrebuje oporo* **GL.:** naslonjáva vzpenjávka, ovijálka, vítičasta vzpenjávka, vzpenjávka z oprijemálnimi korenínami
ang.: climber n, creeper n
nem.: Kletterpflanze f
- vzpenjávka z oprijemálnimi korenínami** -e -- -- -- ž **ekol.** *vzpenjavka, ki se pri rasti oprijema opore s posebnimi nadomestnimi koreninami, npr: bršljan (Hedera helix)* **PRIM.:** naslonjáva vzpenjávka, ovijálka, vítičasta vzpenjávka
ang.: root climber n
nem.: Wurzelkletterer m
- vzpenjávka z víticami** -e -- -- ž **ekol.** → vítičasta vzpenjávka
- vzporédno prógasta ožiljenost** -- -e -i ž **organ.** *progasta ožiljenost listne ploskve, pri kateri žile potekajo vzporedno vzdolž listne ploskve, npr. pri listih trav (Poaceae)* **S:** paralélna ožiljenost **PRIM.:** lókasto prógasta ožiljenost
ang.: parallel venation n
nem.: Parallelnervatur f
lat.: nervatio parallelinervis f

W

- Woroninovo telésce** -ega -a tudi woroninovo telésce -ega -a [voróninovo] s **mikol.** *kroglasto ali jajčasto telesce v celicah nekaterih zaprtotrošnic (Ascomycota), ki močno lomi svetlobo in navadno zapira enostavno poro v septu*
ang.: Woronin body n
nem.: Woronin-Körper m
- WUE** -- [vúe] m neskl. (ang. water use efficiency) krat. **ekol.** → fótosintézna učinkovitost izrábe vóde
- würm** -a [vúrm] m **geol., paleopalin.** → wümski glaciál

- wümski glaciál** -ega -a [vúrmski] m **geol., paleopalin.** na območju Alp *zadnji, peti glacial v pleistocenu, od okrog 100.000 let do 10.000 let pred sedanostjo, z iglastimi gozdovi v vsakem od treh stadialov in mešanimi gozdovi v interstadialih* **S:** würm **PRIM.:** dónavski glaciál, gúnški glaciál, míndelski glaciál, ríški glaciál
ang.: Würm glacial stage n
nem.: Würm n, Würm-Glazial n

Z

- začasno ime** -ega -na s sist. → nomen provisorium
- začetna faza rasti** -e -e -- ž **algol.** faza, med katero se alge nacepijo v zaključeno kulturo, se adaptirajo na okolje, pri čemer se njihovo število le neznatno povečuje **PRIM.:** faza mirovanja, faza odmiranja, logaritemska faza rasti
ang.: induction phase n, lag phase n
nem.: Lag-Phase f
- zajedavec** -vca m **fiziol., ekol.** organizem, živeč na osebkku druge vrste ali v njem, ki je prehransko delno ali v celoti odvisen od njega **S:** parazit **GL.:** fakultativni zajedavec, obligatni zajedavec, pöljzajedavec, popölni zajedavec **GL.ŠE:** koreninski zajedavec, stöbelni zajedavec
ang.: parasite n
nem.: Parasit m, Schmarotzer m
lat.: parasitus m
- zajedavstvo** -a s **fiziol., ekol.** simbioza med organizmom, živečim na osebkku druge vrste ali v njem, ki je prehransko delno ali v celoti odvisen od gostitelja **S:** parazitizem **GL.:** fakultativno zajedavstvo, obligatno zajedavstvo, pöljzajedavstvo, popölno zajedavstvo **PRIM.:** köeksisténca, komezalizem, konkurénca, plenilstvo, simbiöza (1)
ang.: parasitism n
nem.: Parasitismus m, Schmarotzertum n
- zakasnelo delovanje strösa na néto fotosintézo** -ega -a -- -- -- s **fiziol., ekol.** zakasnitev obnovitve neto fotosinteze v sicer ugodnih razmerah zaradi predhodnega močnega, intenzivnega delovanja stresnih dejavnikov, npr. zakasnelo delovanje temperature, suše
ang.: after-effect of stress on net photosynthesis n
nem.: Stressnachwirkung auf Nettophotosynthese f
- zakasnjeni resonančni prenos** -ega -ega -ösa m **fiziol.** resonančni prenos med različnimi molekulami fotosinteznih barvil, pri čemer vzbujena molekula zadrži energijo dalj kot 10-12 sek., zato nastanejo toplotne izgube, npr. prenos od molekule karotena k molekuli klorofila a **S:** Försterjev resonančni prenos **PRIM.:** hitri delokalizirani resonančni prenos
ang.: Förster resonance energy transfer n
- zakisovanje** -a s **ped., ekol.** izpiranje in premešanje bazičnih snovi iz vrhnjih plasti tal v globlje, zaradi česar postajajo tla na površju vedno bolj zakisana **PRIM.:** argilogenéza, humifikácija, mineralizácija, oglejevanje, preperévanje, zaslanjevanje
ang.: acidification n
nem.: Bodenversäuerung f
- zaključena kultura alg** -e -e -- ž **algol.** kultura alg z odmerjeno količino gojišča, pri kateri alge rastejo od začetne faze do faze odmiranja **GL.:** faza mirovanja, faza odmiranja, logaritemska faza rasti, začetna faza rasti **PRIM.:** nezaključena kultura alg
ang.: batch algal culture n
- zaključeni areál** -ega -a m **fitogeogr.** → sklenjeni areál
- zakonito ime** -ega -na s sist., **sinsist.** → nomen legitimum
- zalistje** -a s **organ.** mesto, kjer se stikata steblo in priosna stran listnega dna **S:** aksila
ang.: axilla n
nem.: Blattachsel f
lat.: axilla f
- zalistni brst** -ega -a m **organ.** brst, ki se razvije v zalistju **S:** aksilárni brst
ang.: axillary bud n
nem.: Achselknospe f, Axillärknospe f
lat.: gemma axillaris f
- zalistni meristem** -ega -a m **hist.** meristem v zalistju, iz katerega se lahko razvije stranski poganjek **S:** aksilárni meristem
ang.: axillary meristem n
nem.: Axillärmeristem n
lat.: meristema axillare n

zalístno socvétje -ega -a s **organ.** → obstránsko socvétje

zalózna korenína -e -e ž **organ.** *gomoljasto ali korenasto odebeljena korenina z močno razvitim založnim parenhimom, v katerem so založne snovi, npr. škrob, sladkorji* **GL.:** monilifórmna korenína, nodulózna korenína, obróčkasta korenína

ang.: storage root n

nem.: Nährwurzel f, Speicherwurzel f

zalózna vóda -e -e ž **fiziol., ekol.** *voda v celici, ki napolnjuje vakuolo ali vezikle* **S:** depótna vóda **PRIM.:** hidracijska vóda, intersticijska vóda, konstitucijska vóda

ang.: stored water n

nem.: Depotwasser n

zalózni klíčni líst -ega -ega -a m *odebeljeni klíčni list z založnim tkivom, v katerem so založne snovi, npr. pri metuljnicah (Fabaceae), bukovkah (Fagaceae)*

ang.: storage cotyledon n

nem.: Speicherkotyledon m

zalózni parenhím -ega -a m **hist.** *parenhim, v katerem so založne snovi, npr. v gomoljih, koreninah, čebulah, založnih tkivih semen, plodov* **S:** rezérvni parenhím

ang.: storage parenchyma n

nem.: Speicherparenchym n

zaokróženi lístni vrh -ega -ega -a m **organ.** *vrh listne ploskve, ki je polkrožno oblikovan, npr. pri okroglostni zelenki (Pyrola rotundifolia)*

ang.: rotundate leaf apex n

nem.: abgerundete Blattspitze f

lat.: apex folii rotundus m

zaokróženo dnó listne plóskve -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve, ki je polkrožno oblikovano, npr. pri listih jajčastolistne kaline (Ligustrum ovalifolium)*

ang.: rotundate leaf lamina base n

nem.: gerundeter Blattspreitengrund m

lat.: basis folii rotundata f

zaostáli meristém -ega -a m **hist.** *meristem med diferenciranimi tkivi, katerega celice izvirajo iz vršnega meristema, npr. interkalarni meristem, žilni kambij*

ang.: transitional meristem n

nem.: transitionales Meristem n, Übergangsm-eristem n

zapóčni micélij -ega -a m **mikol.** *dikariontski*

micelij, ki ima na vsakem septu zaponko, npr. pri mnogih prostotrosnicah (Basidiomycota)

ang.: clamp-connection n

nem.: Schnallenmyzel n

zapónka -e ž **mikol.** *zankasta tvorba na hifah prostotrosnic (Basidiomycota), nastala ob delitvi jeder apikalne celice, kar omogoča ohranjanje dikariontskega stanja*

ang.: clamp n, clamp cell n

nem.: Schnalle f

zaporédna senescéncia lístov -e -e -- ž **fiziol.** *senescenca, pri kateri starejši listi postopno propadajo, npr. pri vednozelenih iglavcih, pri hapaksantnih rastlinah*

zaprta lístna nóžnica -e -e -e ž **organ.** *cevasta listna nožnica, pri kateri sta robova zrastle, npr. pri navadni čebuli (Allium cepa)* **PRIM.:** odpóta listna nóžnica

ang.: closed leaf sheath n

nem.: geschlossene Blattscheide f

lat.: vagina integra f

zaprta ožiljenost -e -i ž **organ.** *ožiljenost listov, pri kateri so žile pred listnim robom zankasto povezane, npr. pri večini dvokaličnic /Dicotyledoneae/* **PRIM.:** odpóta ožiljenost

ang.: closed venation n

nem.: geschlossene Nervatur f

zaprti plód -ega plódú m **organ.** *plod, katerega o semenje se ob zrelosti semen ne odpira in odpade kot celota* **S:** indehiscentni plód **GL.:** sóčni zaprti plód, súhi zaprti plód **PRIM.:** sejálni plód

ang.: indehiscent fruit n

nem.: Schliessfrucht f

lat.: fructus indehiscens m

zaprti rástni meristém koreníne -ega -ega -a -- m **hist.** *rástni meristem korenine, v katerem je nadaljnji razvoj posameznih plasti inicialk v trajna tkiva vnaprej določen, značilen za enokaličnice /Monocotyledoneae/* **PRIM.:** odpóta rástni meristém koreníne

ang.: closed root meristem n

nem.: geschlossenes Wurzelscheitelmeristem n

zapóta socvétje -ega -a s **organ.** *socvetje, pri katerem vršni meristem izdiferencira v cvet na vrhu socvetne osi, nadaljnja rast socvetja pa poteka s stranskimi poganjki* **PRIM.:** odpóta socvétje

ang.: closed inflorescence n

nem.: geschlossene Infloreszenz f, geschlossener Blütenstand m

lat.: inflorescentia definita f

zaprtotrónice -ic ž mn. (Ascomycota) mikol., sist. *deblo gliv (Mycota), katerih pretežno kopenski, kozmopolitski predstavniki so saprofiti ali zajedavci, zlasti na rastlinah, mnogi so simbioti v lišajih in mikorizi, v metagenezi prevladuje anamorf, katerega hife so predeležene z dvoplastno celično steno, v askih, ki se navadno tvorijo v askomih, nastane navadno po osem askospor, anamorfnе oblike se razmnožujejo s konidiji, rastejo pa v obliki micelija ali kvasovke* S: askomicéte

ang.: ascomycetes n pl.

nem.: Askomyzeten m pl., Schlauchpilze m pl.

zarézani lístni ró b -ega -ega -a m organ. → narézani lístni ró b

zaródkov mešiček -ega -čka m organ. → embriónálna vréčka

zaródna célica -e -e ž organ. *nediferencirana celica, iz katere po delitvi nastane določen tip celic, npr. zarodne celice pelodnih zrn, pelodnih vrečk*

ang.: stem cell n

nem.: Stammzelle f

zaródni brstič -ega -iča m 1. *razmn. vegetativna razmnoževalna tvorba, podobna majhni čebuli ali gomolju, ki se iz stranskega ravnega vršička poganjka razvije v zalistju zelenih listov, dničnih ali cvetnih listov, v listnih zarézah, ob zrelosti pa se loči od matične rastline, npr. pri brstični liliji (Lilium bulbiferum), brstični mlaji (Cardamine bulbifera), številnih vrstah lukov (Allium), pri mnogih tolstičevkah (Crassulaceae), pri navadni lopatici (Ficaria verna)* S: brstič, bulbílá

ang.: bulbill n, bulblet n

nem.: Brutzwiebel f, Bulbille f

lat.: gemmula f

2. *briol. vegetativna, različno oblikovana večcelična tvorba z zasnovami lističev, nastala na gametofitu pri nekaterih vrstah mahov / Bryophyta/, iz katere se razvije nov osebek* PRIM.: géma (1)

ang.: gemma n

nem.: Brutkörper m

lat.: gemma m

zaróдно tkívo -ega -a s hist. → meristém

zaslanjéna tlà -ih tál s mn. ped., ekol. *tla, ki vsebujejo 1,5 % topnih anorganskih soli ali več na suho težo tal* S: halomórfna tlà

ang.: saline soil n

nem.: Salzboden m

zaslanjevánje -a s ped., ekol. *kopičenje topnih anorganskih soli v tleh, npr. zaradi intenzivnega kemičnega prepeverjanja ali namakanja kmetijskih površin v sušnih območjih, s čimer se poslabšuje njihova primernost za rast rastlin* PRIM.: argilogenéza, humifikácija, mineralizácija, oglejevánje, preperévanje, zakisovánje

ang.: salinisation n

nem.: Versalzung f

zastávna oblíka drevésa -e -e -- ž ekol. *oblika drevesa, pri katerem je krošnja zaradi izpostavljenosti burji razrasla nesimetrično, enostransko*

ang.: flag-shaped tree n

nem.: Windflüchter m, Windgescheiterter Baum m

zastirálce -a s 1. organ. *kožnata tvorba, ki v celoti ali delno pokriva trosišče praproti (Fili-cophytina)* S: indúzij

ang.: indusium n

nem.: Indusium n, Schleier m

lat.: indusium n

2. mikol. *ovojnica, ki pri razvijajočem se trosnjaku nekaterih gliv deloma prekriva trosovnico, pri zrelem trosnjaku pa obročasto obdaja bet in visi na njem* S: velum partiale

PRIM.: zunánja ovójnica

ang.: hymenial veil n, inner veil n, partial veil n

nem.: innere Hülle f, Partialvelum n

lat.: velum partiale n

zastíranje -a s fitocen. → pokrôvnost

zasúkana estivácija -e -e ž organ. *strešnikasta estivácija, pri kateri vsak list cvetnega odevala z enim robom prekriva rob sosednjega lista v krogu* S: kontórtna estivácija

PRIM.: premenjálna estivácija

ang.: contorted aestivation n

nem.: kontorte Aestivation f

lat.: aestivatio contorta f

zasúkana vernácija -e -e ž organ. *vernácija, pri kateri starejši list z enim robom prekriva drugi rob sosednjega, mlajšega lista, nato pa se vzorec ponavlja* S: kontórtna vernácija

PRIM.: pôlsédlasta vernácija, prilégla vernácija, sédlasta vernácija, stična vernácija

ang.: contorted veneration n

nem.: kontorte Vernation f

lat.: vernatio contorta f

- zaščitna snôv** -e snôvi ž **fiziol.** *sekundarni metabolit, ki v določenih meri ščiti rastlino pred patogenimi organizmi ali pred rastlinojedi*
ang.: protective substance n
nem.: Schutzstoff m
- zaščitno barvilo** -ega -a s **fiziol.** *barvilo, ki ima v organizmih zaščitno funkcijo, npr. melanin, karotenoidi v kloroplastu, lišajska barvila*
PRIM.: fôtosintézno barvilo
ang.: protective pigment n
nem.: Schutzfarbstoff m, Schutzpigment n
- zašiljeni listni vrh** -ega -ega -a m **organ.** *vrh listne ploskve, ki je zožen pod kotom, manjšim od 45°*
ang.: acuminate leaf apex n
nem.: Träufelblattspitze f, zugespitzte Blattspitze f
lat.: apex folii acuminatus m
- zašiljeno dnò listne plòskve** -ega dnà -- -- s **organ.** *dno listne ploskve, ki se v vbočenem loku zožuje proti peclju, npr. pri listih dvokrpega ginka (*Ginkgo biloba*)*
ang.: acuminate leaf lamina base n
nem.: zugespitzter Blattspreitengrund m
lat.: basis folii acuminata f
- zavajajóče imé** -ega -na s **sist., sinsist.** → nomen ambiguum
- zavarována vrsta** -e -e ž **var. nar.** *rastlinska vrsta, ki je na določenem območju zavarovana s pravnim aktom zaradi potencialne ali dejanske ogroženosti*
ang.: protected plant species n
nem.: geschützte Art f
- zavarováno obmóčje** -ega -a s **var. nar.** *širše ali ožje območje z naravnimi vrednotami posebnega pomena, ki je zavarovano z ustreznim varstvenim režimom* **GL.:** krajinski párk, narávní rezervát, narávní spomeník, národní párk, régijski párk, strógi narávní rezervát
ang.: protected area n
nem.: Schutzgebiet n
- zavrnjeno imé** -ega -na s **sist., sinsist.** → nomen rejiciendum
- zavrženo imé** -ega -na s **sist.** → nomen abortivum
- zbirka kultur álg** -e -- -- ž **algol.** *zbirka čistih kultur alg, gojenih v določenih razmerah, ki se hranijo v specializiranih laboratorijih*
ang.: algae culture-collection n
nem.: Algenkulturen Sammlung f
- zbirna vrsta** -e -e ž **sist.** → agregát (1)
- zdravilna rastlina** -e -e ž *rastlina, ki se uporablja za zdravljenje ljudi in živali*
ang.: medicinal plant n
nem.: Heilpflanze f
- zdrúžba** -e ž **fitocen.** *značilna kombinacija rastlinskih vrst na določenem rastišču, nastala s prilagoditvijo okoljskim dejavnikom, z medvrstnimi prilagoditvami* **S:** fitocenóza, rastlinska zdrúžba
ang.: community n, phytocoenosis n
nem.: Pflanzengesellschaft f, Phytozönose f
lat.: phytocoenosis f
- zeaksantín** -a m **biokem., fiziol.** *ksantofil rume-ne barve v fotosintezno aktivnih plastidih, ki sodeluje v ksantofilnem ciklu, pri višjih rastlinah se nahaja tudi v kromoplastih, npr. v zrnih koruze (*Zea mays*)* **PRIM.:** anteraksantín, diatoksantín, fikoksantín, fukoksantín, kríptoksantín, krizoksantín, ksantín, luteín, peridinín, violaksantín
ang.: zeaxanthin n
nem.: Zeaxanthin n
- zearalenón** -a m **mikol.** *fuzarijski toksin v glivi *Fusarium graminearum*, ki pri govedu in prašičih povzroča neplodnost* **PRIM.:** trihotecén
ang.: zearalenone n
nem.: Zearalenon n
- zeatín** -a m **biokem., fiziol.** *citokinín, ki se v rastlini pojavlja kot ribozid, ribotid in dihidrozeatin, npr. v koruzi (*Zea mays*)* **PRIM.:** benziladenín, izopenteníl adenoZín, kinetín
ang.: zeatin n
nem.: Zeatin n
- zél** zeli ž **ekol.** → zélnata rastlina
- zelené álge** -ih álg ž mn. **algol., sist.** *organizacijski tip zelenih rastlin (*Chlorobionta*), ki vključuje alge z različnimi organizacijskimi stopnjami, katerih predstavniki so večinoma vodni organizmi s klorofilom a in klorofilom b v kloroplastih z dvojno membrano, škrobom kot založno snovjo, filogenetsko pa obsegajo klorofite (*Chlorophyta*) in skupine alg v debli streptofitov (*Streptophyta*)*
ang.: green algae n pl.
nem.: Grünalgen f pl.
- zelené rastline** -ih -ín ž mn. (*Chlorobionta*), /Viri-

diplantae/ **bot.**, **sist.** *podkraljestvo evkariontov (Eukarya), ki vključuje organizme z oksigeno fotosintezo, s klorofilom a, klorofilom b in karotenoidi v kloroplastih, v katerih tvorijo škrob kot založno snov, celice obdaja celulozna celična stena, obsega pa klorofite (Chlorophyta) in streptofite (Streptophyta)* **S:** klorobiónti
ang.: chlorobionta n pl.

nem.: Chlorobionta m pl.

zeléni list -ega -a m **organ.** *list v vegetativni regiji poganjka, z vrstno značilno zgradbo, obliko, ki ima predvsem fotosintezno funkcijo* **S:** list (2), právi zeléni list **GL.:** primárni list, sekundárni list **PRIM.:** cvétni list, dníčni list, klíčni list, ovršni list
ang.: leaf n

nem.: Blatt n, Laubblatt n

lat.: folium n

zelenjádárstvo -a s *panoga, ki se ukvarja z gojenjem in pridelavo zelenjave, navadno v vrtovih ali zaščitenih prostorih* **PRIM.:** sadjárstvo, vinográdníštvo, vrtnárstvo

ang.: vegetable gardening n

nem.: Gemüseanbau m, Gemüsebau m

zeliščé -a s **ekol.** → zélnata rastlína

zeliščni slòj -ega slòja m **fitocen.** *sløj v gozdnem sestoji, gmišču, ki ga sestavljajo zelenate rastline* **PRIM.:** drevéсни sløj, grmòvni sløj

ang.: herb layer n

nem.: Krautschicht f

zélnata rastlína -e -e ž **ekol.** *rastlina, ki nima olesenelih poganjkov* **S:** zél, zeliščé **GL. ŠE:** lésnata rastlína

ang.: herb n

nem.: Kraut n, krautige Pflanze f

zélnata trájnica -e -e ž **ekol.** *polakantna zelnata rastlina, ki cveti in plodi vsako vegetacijsko sezono, pri čemer na koncu sezone njeni nadzemni deli navadno odmrejo* **PRIM.:** lésnata rastlína

ang.: perennial herb n

nem.: Staude f

zélnata zgrádba -e -e ž **hist.** → primárna zgrádba

zéliñati list -ega -a m **organ.** *mehek list s tanko povrhnjico in kutikulo, katerega listna sredica je zgrajena pretežno iz parenhimov, npr. pri mezofitih* **PRIM.:** suhokóznati list, sukuléñtni list, usnjáti list

ang.: herbaceous leaf n

nem.: krautartige Blatt n

lat.: folium herbaceum n

zgódnji lés -ega lesá m **hist.** → ráni lés

zgórnja drevésna mēja -e -e -e ž **ekol.**, **fitogeogr.**

→ alpínska drevésna mēja

zgórnja gózdna mēja -e -e -e ž **ekol.**, **fitogeogr.** →

alpínska gózdna mēja

zgórnjesredogórska vrsta -e -e ž **fitocen.**, **fitogeogr.** *rastlinska vrsta, ki uspeva zlasti v zgornjesredogorskem vegetacijskem pasu* **S:** altimontánska vrsta **PRIM.:** spódnjesredogórska vrsta

ang.: upper montane species n

nem.: altimontane Pflanzentart f

zgórnjesredogórski vegetacijski pás -ega -ega pasú m **fitogeogr.**, **fitocen.** *vegetacijski pas, v Sloveniji na nadmorski višini med 1200–1400 m in 1500–1800 m, za katerega so značilni v alpskem območju Slovenije zlasti smrekovi gozdovi, v dinarskem pa bukovi gozdovi* **S:** altimontánski vegetacijski pás, zgórnji montánski vegetacijski pás **PRIM.:** spódnjesredogórski vegetacijski pás

ang.: upper montane vegetation belt n

nem.: altimontane Vegetationszone f

zgórnji montánski vegetacijski pás -ega -ega -ega pasú m **fitogeogr.**, **fitocen.** → zgórnjesredogórski vegetacijski pás

zgúbana ptíkisa -e -e ž **organ.** *ptíkisa, pri kateri je listna ploskev zgubana v številne vzdolžno potekajoče gube* **S:** plikátna ptíkisa **PRIM.:** ovíta ptíkisa, plòska ptíkisa, pólžasta ptíkisa, prepógnjena ptíkisa, spodvíta ptíkisa, uvíta ptíkisa

ang.: plicate ptyxis n

zgúbani klobúk -ega -a m **mikol.** *klobuk, katerega površina je močno, neenakomerno nagubana, podobno kot pri možganih, npr. pri pomladanskem hrčku (Gyromitra esculenta)*

S: krpasti klobúk

ang.: brain-like cap n

nem.: lappiger Hut m

zidákasti trós -ega -a m **lihen.** *večcelični tros, v katerem so celice razporejene kot zidaki, npr. pri rodu Arthrothelium* **S:** murifórmna spóra

ang.: muriform spora n

nem.: muriforme Spore f

zigángij -a m **mikol.** *gametocista pri jarmastih glivah (Zygomycota)*

ang.: zygangium n

nem.: Zygangium n

- zigogamija** -e ž **mikol.** *oploditev, pri kateri po združitvi gametocist nastanejo le spolno diferencirana jedra, ne pa tudi gamete, značilna za jarmaste glive (Zygomycota)* **PRIM.:** avtomiksa, cistogamija, gametogamija, hologamija, oogoniogamija, somatogamija, spermaciogamija
ang.: zygogamy n
nem.: Zygogamie f
lat.: zygogamia f
- zigomicéte** -ét ž mn. **mikol., sist.** → jármaste glíve
- zigomórfni cvét** -ega -a m **organ.** → mónosi-métrični cvét
- zigospóra** -e ž **mikol.** *dormantni tros pri jarmastih glivah (Zygomycota), ki nastane z zlitjem dveh izogamet ali dveh enakih gamocist* **PRIM.:** ažigospóra
ang.: zygospore n
nem.: Zygospora f
lat.: zygospora f
- zigóta** -e ž **biol.** *celica, ki nastane po zlitju dveh spolno diferenciranih gamet* **S:** spójek
ang.: zygote n
nem.: Zygoten f
lat.: zygota f
- zigotén** -a m **cit.** *druga faza v profazi mejoze, v kateri se pari homolognih kromosomov medseboj zblížajo, med njimi začnejo nastajati sinaptični kompleksi, ki jih povežejo v bivalente* **PRIM.:** diakinéza, diplotén, leptotén, pahitén
ang.: zygotene n
nem.: Synaptän n, Zygotän n
- zímška dormánca** -e -e ž **fiziol., ekol.** *dormanca, ki rastlini omogoča preživetje v neugodnih rastnih razmerah v zimskem obdobju*
ang.: winter dormancy n
nem.: Winterruhe f
- zímška plastóvitost** -e -i ž **ekol.** → zímška stójnost
- zímška stójnost** -e -i ž **ekol.** *toplotna plastovitost v jezeru, ko je v zimskem obdobju v večjem delu navpičnega profila temperatura vode 4 °C, v vrhnjem delu, zlasti pod ledom, pa ima voda nekoliko nižjo temperaturo* **S:** zímška plastovitost **PRIM.:** izotermija, polétna stójnost
ang.: winter thermal stratification n
nem.: Wintertemperaturstratifikation f
- zímski bríst** -ega -a m **organ.** *brst, katerega razvoj se začne jeseni, med zimo preide v stanje biološkega mirovanja* **PRIM.:** polétni bríst
ang.: winter bud n
nem.: Winterknospe f
- zímski súšni strés** -ega -ega -a m **fiziol., ekol.** *sušni stres, ki ga v zimskem obdobju povzroča transpiracijska izguba vode nad kritično mejo, ko rastlina ne more črpati vode iz zmrznjenih tal, zaradi česar se izsušijo zlasti enoletni poganjki* **PRIM.:** polétni súšni strés
ang.: winter drought stress n
nem.: Frosttrocknisstress m
- zímzeléna rastlína** -e -e ž **ekol.** *rastlina, največkrat iz podrasti listopadnih gozdov, ki ohranja liste preko zime in fotosintetizira, ko je drevje neolistano* **PRIM.:** listopádna rastlína, vednozéléna rastlína
ang.: wintergreen n, wintergreen plant n
nem.: wintergrüne Pflanze f
- zímzeléni líst** -ega -a m **organ.** *list, aktiven dlje kot eno vegetacijsko sezono, ki pozimi ostane zelen na rastlini* **PRIM.:** vednozéléni líst
ang.: wintergreen leaf n
nem.: wintergrünes Blatt n
- zláte álge** -ih álž ž mn. (**Chrysophyceae**) **algol., sist.** *razred heterokontofitov (Heterokontophyta), ki vključuje sladkovodne ali morske, navadno enocelične, kolonijske alge, z različnimi organizacijskimi stopnjami, so zlatorumene barve zaradi krizoksantina in drugih karotenoidov, ki prekrivajo klorofile, založne snovi so olja in krizolaminarin, celična stena je pogosto dvoplastna iz celuloze in pektinov, pri nekaterih je celična stena utrjena s silicijem ali organskimi snovmi, razmnožujejo se navadno vegetativno, redkeje tudi z oogamijo ali izogamijo* **S:** zlátořjave álge
ang.: chrysophytes n pl., golden algae n pl.
nem.: Goldalgen f pl.
- zlátořjave álge** -ih álž ž mn. **algol., sist.** → zláte álge
- zlítje** -a s **biol., biotehn.** → fuzija
- zlítje protoplástov** -a -- s **biol., biotehn.** → fuzija protoplástov
- zmečkána estívácija** -e -e ž **organ.** *estivacija, pri kateri so listi cvetnega odevala, zlasti venčni, v brstu zmečkani, v končno obliko se razprostrejo, ko se cvet odpre* **PRIM.:** stična estívácija, stréšnikasta estívácija
ang.: crumpled aestivation n
- značilna vrsta** -e -e ž **fitocen.** → značilnica

- značilnica** -e ž **fitocen.** *rastlinska vrsta, vezana na eno ali nekaj združb, ki jih nakazuje, označuje*
S: karakteristična vrsta, značilna vrsta **GL.:** absolutna značilnica, lokálna značilnica, regionálna značilnica **PRIM.:** razlikovalnica, spremljevalka **PRIM. ŠE:** dominantna vrsta, vodilna vrsta
ang.: character species n
nem.: Charakterart f, Kennart f
- znák** -a m **ekol.** *značilna genotipska ali fenotipska lastnost rastline na morfoložsko-anatomski, biokemični, fiziološki, funkcionalni ravni, nastala kot prilagoditev okoljskim dejavnikom na rastišču, npr. tip fotosinteze C₃-rastlin, C₄-rastlin, CAM-rastlin, drevesasta, zelnata oblika, nespolno, spolno razmnoževanje* **GL.:** hidromórfni znák, higromórfni znák, kseromórfni znák, mezomórfni znák
ang.: trait n
nem.: Merkmal n
- zniževanje zmrzišča** -a -- s **fiziol., ekol.** *spособnost rastline, da s kopičenjem osmotsko aktivnih snovi v celicah znižuje zmrzišče, s čimer preprečuje ali zmanjšuje škodljivo delovanje mraznega stresa*
ang.: freezing point depression n
nem.: Gefrierpunktdepression f
- znótrajcélično gíbanje** -ega -a s **fiziol.** *gíbanje citoplazme, ki ga sprožajo zunanji dražljaji, npr. svetloba, temperatura, celične poškodbe, kemične snovi, kar omogoča premikanje celičnih organelov v celici* **S:** intracelulárno gíbanje
nem.: Plasmaströmung f
- znótrajvrstna konkurénca** -e -e ž **fiziol., ekol.** *konkurénca, ki poteka med osebkami določene rastlinske vrste na rastišču* **S:** intraspécijska konkurénca **PRIM.:** medvrstna konkurénca
ang.: intraspecific competition n
nem.: intraspezifische Konkurrenz f
- zónoaperturátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s kalilnimi odprtinami v ekvatorialnem pasu* **S:** stéfanoaperturátni pèlod **GL.:** zónokolpátni pèlod, zónokolporátni pèlod, zónoporátni pèlod
ang.: zonoaperturate pollen n
nem.: zonoaperturater Pollen m
- zonobióm** -a m **gl.** conobióm
- zonoekotón** -a m **gl.** conoekotón
- zónokolpátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s kolpi v ekvatorialnem pasu* **S:** sté-
- fanokolpátni pèlod **GL.:** dízonokolpátni pèlod, polizonokolpátni pèlod, trízonokolpátni pèlod **PRIM.:** zónokolporátni pèlod, zónoporátni pèlod
ang.: zonocolpate pollen n
nem.: zonokolpater Pollen m
- zónokolporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna, ki imajo v ekvatorialnem pasu kolpe s poro v njih* **S:** stéfanookolporátni pèlod **PRIM.:** zónokolpátni pèlod, zónoporátni pèlod
ang.: zonocolporate pollen n
nem.: zonokolporater Pollen m
- zónoporátni pèlod** -ega pelóda m **palin.** *pelodna zrna s porami v ekvatorialnem pasu* **S:** stéfanooporátni pèlod **GL.:** polizonoporátni pèlod, trízonoporátni pèlod **PRIM.:** zónokolpátni pèlod, zónokolporátni pèlod
ang.: zonoporate pollen n
nem.: zonoporater Pollen m
- zoofilija** -e ž **ekol.** *opraševanje, pri katerem pelod prenašajo živali* **S:** neustr. zoogamija **GL.:** entomofilija, hiropterofilija, malakofilija, ornitofilija **PRIM.:** anemofilija, hidrofilija
ang.: zoophily n
nem.: Tierblütigkeit f, Zoophylie f
lat.: zoogamia f
- zoofilni cvét** -ega -a m **organ.** *cvet, ki ga oprašujejo živali, zato ima za privabljanje opraševalcev izrazitejšo obliko, barvo, velikost, vonj, specifično zgradbo, izloča medicino in se jim prilagaja s časom odpiranja* **S:** neustr. zoogámni cvét **GL.:** entomofilni cvét, hiropterofilni cvét, malakofilni cvét, ornitofilni cvét **PRIM.:** anemofilni cvét, hidrofilni cvét
ang.: zoophilous flower n
nem.: zoophile Blüte f
- zóogaméta** -e ž **mikol.** → planogaméta
- zoogamija** -e ž **ekol., neustr.** → zoofilija
- zoogámni cvét** -ega -a m **organ., neustr.** → zoofilni cvét
- zoohorija** -e ž **ekol.** *alohorija, pri kateri semena ali plodove razširjajo živali* **GL.:** disohorija, éndozoohorija, epizoohorija, koprohorija, mirmekohorija, ornitohorija **PRIM.:** anemohorija, antropohorija, hidrohorija
ang.: zoochory n
nem.: Tierversbreitung f, Zoochorie f
lat.: zoochoria f
- zoohórna vrsta** -e -e ž **ekol.** *rastlinska vrsta, katere semena in/ali plodove raznašajo živali*

PRIM.: anemohórna vrsta, antropohórna vrsta, avtohórna vrsta, hidrohórna vrsta

ang.: zoochoric plant n

nem.: zoochore Sippe f

zóospóra -e ž **mikol., algol.** *prosto gibljiva sporangiospora z enim bičkom ali dvema bičkoma pri nekaterih algah, glivah* **S:** blodilka, gibljivi trós, planospóra **GL.:** biflagelátna zóospóra, úniflage-látna zóospóra **PRIM.:** áplanospóra

ang.: planont n, planospore n, swarmer n, zoospore n

nem.: Zoospore f

lat.: planospora f, zoospora f

Oblike zoospor:

opistokontna zoospora
hitridiomicet

opistokontna heterokont-
na zoospora sluzarjev

akrokontna zoospora
hifohitridij

akrokontna heterokontna
zoospora oomicet

zóosporángij -a m **mikol.** → zóosporocista

zóosporocista -e ž **mikol.** *sporocista, v kateri nastajajo zoospore* **S:** zóosporángij

ang.: zoosporocyst n

nem.: Zoosporozyste f

zorítvena delítev -e -tve ž **cit., gen.** → mejóza II

zóženo dnò lístne plòskve -ega dnà -- -- **organ.** *dno listne ploskve, ki se postopoma zožuje proti peclju, npr. pri listih jalovih poganjkov ozkolistnega pljučnika (Pulmonaria australis), štajerskega pljučnika (Pulmonaria stiriaca)*

ang.: attenuate leaf lamina base n

nem.: verschmälertes Blattspreitengrund m

lat.: basis folii attenuata f

zráčna kámrica -e -e ž **brjol.** *intercelular v steljki nekaterih jetrenjakov (Marchantiophytina), ki se navzven odpira z dihalno poro*

ang.: air chamber n

nem.: Atemhöhle f

zráčna korenína -e -e ž **organ.** *nadomestna korenina, ki se razvije na steblo, zlasti pri vzpenjavkah, epifitih, namenjena absorpciji vode, oprijemanju, fotosintezi, npr. pri rodovih Monstera, Phyllo dendron, Vanda* **PRIM.:**

opórna korenína, oprijemálna korenína

ang.: aerial root n

nem.: Luftwurzeln f

lat.: radix aëra f

zráčni polutánt -ega -a m **ekol.** → zráčno onesnažilo

zráčno onesnažilo -ega -a s **ekol.** *onesnažilo, ki se razširja po zraku kot plin ali aerosol, npr. žveplov dioksid, dušikovi oksidi, ozon, fluorovodik* **S:** zráčni polutánt **GL.:** primárno zráčno onesnažilo, sekundárno zráčno onesnažilo

ang.: air pollutant n

nem.: Luftschadstoff m

zrásla nítasta organizácijska stôpnja -e -e -e ž **algol.** *organizacijska stopnja v razvoju alg, pri kateri so niti steljke zlepljene v navidezno tkivo, npr. pri višje razvitih rdečih algah (Rhodobionta), nekaterih rjavih algah (Phaeophyceae) in parožnicah (Charophytina)* **PRIM.:** kapsálna organizácijska stôpnja, kokálna organizácijska stôpnja, monádna organizácijska stôpnja, nítasta organizácijska stôpnja, rizopodiálna organizácijska stôpnja, sifonálna organizácijska stôpnja, sifonokladálna organizácijska stôpnja, tkívna organizácijska stôpnja

ang.: plectenchymatous growth form n, plectenchymatous organizational level n

nem.: plektenchymatische Organisationsstufe f

zrásla píkenjska odprtína -e -e -e ž **cit., hist.** *lečaste píkenjske odprtine več píkenj, ki so v píkenjskem polju zrasle v žleb*

ang.: coalescent pit aperture n

nem.: zusammenfließende Tüpfelöffnung f

zrášli prášniki -ih -ov m mn. **organ.** *prašniki, ki so zrasli med seboj ali z drugimi deli cveta* **PRIM.:** prósti prášnik

ang.: symphyllous stamens n pl.

nem.: verwachsene Staubblätter n pl.

zraslolístna čáša -e -e ž **organ.** čáša, sestavljena iz čášnih listov, ki so med seboj zrasli **PRIM.:** prostolístna čáša
nem.: verwachsenblättriger Kelch m
lat.: calyx gamosepalus m

zraslolístni vè nec -ega -nca m **organ.** venec, v katerem so venčni listi med seboj v celoti ali delno zrasli, značilen za zraslovenčnice /Sym-petalae/ **PRIM.:** prostolístni vè nec
nem.: verwachsenblättrige Krone f
lat.: corolla gamopetala f

zraslovè nčnice -ic ž mn. /Sympetalae/ **bot., sist. or-ganizacijski tip dvokaličnic /Dicotyledoneae/ s cvetovi, v katerih so listi cvetnega odevala med seboj zrasli, npr. nebinovke (Asteraceae), črnobinovke (Scrophulariaceae) PRIM.:** brezvè nčnice, prostovè nčnice
ang.: gamopetalous plants n pl., sympetalous plants n pl.
nem.: Symptalen f pl.

zraslovè nčni cvét -ega -a m **organ.** cvet kritosemenk /Angiospermae/, v katerem so venčni listi medseboj delno ali povsem zrasli, npr. pri zvončičevkah (Campanulaceae), črnobinovkah (Scrophulariaceae) **PRIM.:** prostovè nčni cvét
ang.: sympetalous flower n
nem.: sympetale Blüte f
lat.: flos sympetalus m

zraščeni líst -ega -a m **organ.** list, ki je z listom ali listi na istem nodiju zraščen tako, da jih steblo navidez predira, npr. pri ovršnih listih kovačnika (*Lonicera caprifolium*), divje ščeti-ce (*Dipsacus fullonum*)
ang.: connate leaf n
nem.: verwachsenes Blatt n
lat.: folium connatum m

zrcálne kvásovke -ih -vk ž mn. **mikol.** kvasovke /Endomycetes/, ki tvorijo balistospore, npr. Bullera, *Sporobolomyces*
ang.: mirror yeasts n pl.

zrnatí èndoplázemski retíkel -ega -ega -kla m **cit.** endoplazemski retikel z ribosomi **PRIM.:** gládki èndoplázemski retikel
ang.: rough endoplasmatic reticulum n
nem.: rauhes edoplasmatisches Retikulum n

zrnavost tál -i -- ž **ped., ekol.** → tekstúra tál

zrno -a s **organ.** → gólec

zúnajcélična tvó rba ledú -e -e -- ž **fiziol., ekol.**

zaščít ni mehanizem rastline, pri katerem iz celic izhajajoča voda zmrzuje zunaj celic, zlasti v intercelularjih, zaradi česar se v celicah poveča koncentracija osmotsko aktivnih snovi, kar preprečuje nastajanje ledu v njih, mehanske poškodbe

ang.: extracellular freezing n

nem.: extrazelluläre Eisbildung f

zunánja čáša -e -e ž **organ.** čášnim listom podobni ovršni listi, ki obdajajo čášo cvetov pri nekaterih cvetnicah /Anthophyta/, npr. pri rodovih slezenovec (*Malva*), oslezovec (*Abutilon*), indijski jagodnjak (*Duchesnea*) **S:** čášica

ang.: outer calyx n

nem.: Aussenkelch m

lat.: calyculus m

zunánja membrána -e -e ž **cit.** membrana, ki obdaja protoplast **PRIM.:** nótranja membrána

zunánja ovó jnica -e -e ž **mikol.** ovojnica pri nekaterih glivah, ki obdaja razvijajoči se trosnjak tako, da prekriva tudi spodnji del klobuka do vrhnjega roba beta **S:** velum univerzale **PRIM.:** zastirá lce (2)

ang.: universal veil n

nem.: Velum universale n

lat.: velum universale n

zunánja píkenjska odprtína -e -e -e ž **cit., hist.** pikenjska odprtina, ki vodi v pikenjsko kamrico **PRIM.:** nótranja píkenjska odprtína

ang.: outer pit aperture n

nem.: äussere Tüpfelöffnung f

zunánji perístóm -ega -a m **briol.** zunanji niz peristomskih zobcev pri dvojnem peristomu, ki se po obliki, velikosti razlikuje od notranjega **S:** eksostóm **PRIM.:** nótranji perístóm

ang.: exostome n, outer peristome n
nem.: äusseres Peristom n, Exostom n

zvéza -e ž **sintaks.** sinsistematska kategorija, ki združuje floristično in ekološko podobne asociacije, s skupnimi značilnicami, poimeno-vana z enim imenom ali dvema imenoma s končajem -ion pri rodovnem imenu, npr. modra stožkovja (*Molinion caeruleae*), ilirski bazifilni bukovi gozdovi (*Aremonio-Fagion*)

ang.: alliance n

nem.: Verband m

zvézdasti cvét -ega -a m **organ.** → zvézdasto simétrični cvét

zvézdasti lásek -ega -ska m **hist.** *večcelični lásek, ki je zvezdasto razraščan, npr. na spodnji strani listov črnike (Quercus ilex)*

ang.: stellate hair n

nem.: Sternhaar n

lat.: pilus stellatus m

zvézdasti trosnják -ega -a m **mikol.** *trosnjak makroskopskih gliv, ki se ob zrelosti zvezdasto razpre okrog kroglaste trosovnice, iz katere se navadno ob dežju sproščajo trosi, npr. pri zvezdicah (Geastrum)*

ang.: earthstar fruit body n

nem.: sternförmiger Fruchtkörper m

zvézdasti vè nec -ega -nca m **organ.** *venec, ki ga sestavljajo enaki, zvezdasto razporejeni prosti ali zrasli venčni listi, npr. pri jablani (Malus), zlatici (Ranunculus), španskem bezgu (Syringa)* **S:** žárkasti vè nec **PRIM.:** kolésasti vè nec

ang.: radiate corolla n

nem.: radiäre Krone f, strahlende Krone f

lat.: corolla radiata f

zvézdasto simétrični cvét -- -ega -a m **organ.** *cvet, ki se lahko s tremi ali več simetrijskimi ravninami razdeli na zrcalno enake dele, npr. pri rožnicah (Rosaceae)* **S:** aktinomórfni cvét, polisimétrični cvét, radiálnosimétrični cvét, zvézdasti cvét **PRIM.:** dísimétrični cvét, móno-simétrični cvét

ang.: radial symmetric flower n

nem.: radial symmetrische Blüte f, radiäre Blüte f

zvézdni mikrotúbul -ega -a m **cit.** → astrál ni mikrotúbul

zvónasti vè nec -ega -nca m **organ.** *venec, kate-rega venčni listi so v spodnjem delu zrasli v zvonasto razširjeno venčno cev, zgornji, nezrasli deli pa tvorijo krpe ali zobce, značilen za nekatere zraslovenčnice /Sympetale/, npr. za nekatere vrste zvončic (Campanula)*

ang.: bell-shaped corolla n, campanulate corolla n

nem.: glockenförmige Krone f, glockige Krone f

lat.: corolla campanulata f

Ž

- žarkasta ožiljenost** -e -i ž **organ.** ožiljenost listne ploskve ščitastih listov, pri katerih stranske žile potekajo iz dna listne ploskve žarkasto proti robu, npr. pri listih velike kapucinke (*Tropaeolum majus*) **S:** aktinodromna ožiljenost **PRIM.:** mrežasta ožiljenost, prógasta ožiljenost, vilasta ožiljenost
ang.: actinodrome venation n
nem.: strahlenläufige Nervatur f
lat.: nervatio actinodroma f
- žarkasta réža** -e -e ž **hist.** → aktinocítična réža
- žarkasti vè nec** -ega -nca m **organ.** → zvézdasti vè nec
- žarkasto prógasti klobúk** -- -ega -a m **mikol.** klobuk s progami na površini, ki nastanejo zaradi presevanja lističev skozi njega, npr. pri klorovi čeladici (*Mycena leptoccephala*)
ang.: striate cap n
- žarkovna iniciálka** -e -e ž **hist.** → iniciálka strženovih trakov
- žebíca** -e ž **organ.** zašiljen, ozek spodnji del venčnega lista, ki nosi na vrhu ploščico, pri nekaterih vrstah iz družine klinčnic (*Caryophyllaceae*), npr. pri rodovih nagelj (*Dianthus*), lepnica (*Silene*) **PRIM.:** plôščica
ang.: claw n
nem.: Nagel m
- želatínasti trosnják** -ega -a m **mikol.** trosnjak makroskopskih gliv, katerega želatinozno telo je različnih oblik, z bodičasto sporogeno plastjo na spodnji strani, navadno s kratkim betom, ki raste zlasti na lesu, npr. pri vrstah ledenke (*Pseudohydnum*), judeževem ušesu (*Auricularia auricula*)
ang.: jelly fruit body n
nem.: galertartiger Fruchtkörper m
- žélod** želóda m **organ.** plod hrasta (*Quercus*), ki ga delno ali skoraj v celoti obdaja skledica
ang.: acorn n
nem.: Eichel f
lat.: glans f
- žénska dvódómnost** -e -i ž **organ.**, razmn. *dvodómnost*, pri kateri imajo nekateri osebki v populaciji samo dvospolne, drugi pa samo ženske cvetove, npr. pri nekaterih vrstah ustnatic (*Lamiaceae*) **S:** gínodiéičnost **PRIM.:** môška dvódómnost
ang.: gynodioecy n
nem.: Gynodiözie f
lat.: gynodioecia f
- žénska ênodómnost** -e -i ž **organ.**, razmn. *ênodómnost*, pri kateri ima lahko posamezni osebki v populaciji dvospolne in ženske cvetove, npr. pri nekaterih vrstah ustnatic (*Lamiaceae*), nebinovk (*Asteraceae*) **S:** gínomonoéičnost **PRIM.:** môška ênodómnost
ang.: gynomonoeicy n, gynomonoesism n
nem.: Gynomonözie f
lat.: gynomonoeicia f
- žénski cvét** -ega -a m **organ.** cvet, v katerem so razviti in funkcionalni le plodni listi, npr. pri ženskih osebkih vrb (*Salix*) **S:** pestični cvét **PRIM.:** môški cvét
ang.: carpellate flower n, pistillate flower n
nem.: Stempelblüte f, weibliche Blüte f
lat.: flos femineus m
- žénski gametángij** -ega -a m **organ.**, razmn. → arhegónij
- žénski gametangiofór** -ega -a m **briol.** → arhegoniofór
- žénski gametofít** -ega -a m **razmn.** gametofit, ki tvori ženske gamete **PRIM.:** môški gametofít
ang.: female gametophyte n
nem.: weiblicher Gametophyt m
- žgální lásek** -ega -ska m **hist.** lasek, ki vsebuje dražeče snovi, npr. mravljinčno kislino, histamin, za obrambo pred rastlinojedi, npr. pri veliki koprivi (*Urtica dioica*)
ang.: stinging hair n
nem.: Brennhaar n
lat.: pilus urens m
- žíla** -e ž **hist.** *snop ksilemskega in floemskega*

- prevajalnega tkiva v primarni zgradbi stebela, korenin in listov, po katerem se prevajajo voda, druge snovi po rastlini* **GL.:** kòlaterálna žila, koncentrična žila, radiálna žila **ŠE:** glávna žila, stránska žila
ang.: vascular bundle n
nem.: Gefäßbündel n, Leitbündel n
lat.: vasum n
- žilje** -a s **organ.** *prevajalni sistem lista, ki ga sestavlja celota vseh žil listne ploskve* **S:** ožilje
ang.: leaf venation n, nervation n, nervature n
nem.: Blattaderung f, Blattnervatur f
lat.: nervatio f, nervatura f, venatio f
- žilna ovójnica** -e -e ž **organ.** *ovojnica iz sklerenhimskih in parenhimskih celic, ki obdaja žilo, zlasti v listu*
ang.: bundle sheath n
nem.: Leitbündelscheide n
- žilni kámbij** -ega -a m **hist.** *primarni meristem med ksilemom in floemom v nedovršeni kòlateralni žili* **S:** fascikulárni kámbij
ang.: fascicular cambium n
nem.: Bündelkambium n, Faszikularkambium n
lat.: cambium fasciculare n
- žilni parenhím** -ega -a m **hist.** *parenhim med prevajalnimi in opornimi celicami v ksilemu in floemu žile*
ang.: vascular bundle parenchyma n
nem.: Leitbündelparenchym n
- žír** -a m **organ.** *plod bukve (Fagus), ki ga v celoti obdaja ježica*
ang.: beech nut n
nem.: Buchecker f
lat.: glans f
- žíta** žít s mn. **agr.** *kulturne rastline, ki se gojijo na poljih, pridelek pa se požanje, uporabljajo pa se zaradi užitnih semen, najpogosteje v zrnih, bogatih s škrobom, beljakovinami in maščobami* **GL.:** nèpráva žíta, práva žíta, stína žíta
ang.: grain crops n pl., grains n pl.
nem.: Getreide n pl., Körnerfrüchte f pl.
- živíca** -e ž **organ.** *tanka pritlika z zelo dolgimi internodiji in ukoreninjajočimi se nodiji, s katerimi se rastlina vegetativno razmnožuje, npr. pri navadnem jagodnjaku (Fragaria vesca), plazečem petoprstniku (Potentilla reptans)*
ang.: runner n
nem.: Ausläufer m
- žíví lásek** -ega -ska m **hist.** *lasek, ki ga sestavlja živa celice*
ang.: living hair n
nem.: lebendes Haar n
lat.: pilus vivus m
- življénjska oblíka rastlíne** -e -e -- ž **ekol.** *po Raunkiaerju prilagoditev zgradbe in trajanja organov rastline neugodnim razmeram v zimskem, sušnem času z značilno namestitvijo brstov, njihovo zaščito* **GL.:** fanerofít, geofít, hamefít, hemikriptofít, terofít **ŠE:** endofít, epifít, fitoedafón, fitoplánkton, hidrofít
ang.: life form n
nem.: Lebensform f
- življénjska strategíja** -e -e ž **ekol.** *specifična zgradba, delovanje, odzivanje rastline na okoljske razmere, kar ji omogoča preživetje, nadaljevanje vrste*
ang.: life history n
nem.: Lebensgeschichte f, Lebensstrategie f
- življénjska združba** -e -e ž **biogeogr.** → biocenoza
- življénjski króg** -ega -a m **biol.** *faze v razvoju osebka od nastanka zigote ali vegetativnega propagula do njegove zrelosti in smrti*
ang.: life cycle n
nem.: Lebenskreislauf m, Lebenszyklus m
- življénjsko okólje** -ega -a s **ekol.** ↔ okólje
- živost** -i ž **fiziol.** *spособnost organizma, tkiva, da opravlja življénjske funkcije* **S:** viabilnost
ang.: viability n
nem.: Lebendigkeit f
- žlahtnjénje rastlín** -a -- s **agr., biotehn.** *vzgoja kulturnih rastlin, pri kateri se izboljšujejo njihove, za človeka koristne lastnosti s klasično izbiro, križanjem ali biotehnoškimi postopki*
ang.: plant cultivation n, plant improvement n
nem.: Pflanzenbau m, Pflanzenveredelung f, Pflanzenzüchtung f
- žlebíčasti sorálij** -ega -a m **lihen.** *soralij, ki nastane v razpoki lišajske steljke, npr. v psevdocifeli pri vrsti Parmelia sulcata* **S:** fisurální sorálij
ang.: fissural soralium n
nem.: Spaltensoral n
- žléd** -a m **ekol.** *ledena obloga nastala na vejah, listih, ki zaradi teže lahko povzroča lomljenje*
nem.: Eisbehang m
- žléza** -e ž **hist.** *navadno več celic, v katerih nastajajo, se iz njih izločajo primarni metabo-*

- liti, sekundarni metaboliti, minerali* **PRIM.:**
žlézna célica
ang.: gland n
nem.: Drüse f
lat.: glandula f
- žlézna célica** -e -e ž **hist.** *celica, v kateri nastajajo, se hranijo ali se iz nje izločajo primarni metaboliti, sekundarni metaboliti, mineralne snovi* **PRIM.:** žléza
ang.: gland cell n
nem.: Drüsenzelle f
lat.: cellula glandularis f
- žlézni kanál** -ega -a m **hist.** *shizogeno ali lizogeno nastal cevasti intercelular; v katerem je izloček žleznih celic*
ang.: glandular duct n
nem.: Drüsenkanal m
lat.: ductus glandularis m
- žlézni lásek** -ega -ska m **hist.** *lasek, zgrajen iz ene ali več žleznih celic, ki vsebuje različne snovi, npr. eterična olja*
ang.: glandular hair n
nem.: Drüsenhaar n
lat.: pilus glanduliferus m
- žlézno tkívo** -ega -a s **hist.** *trajno tkivo, sestavljeno iz celic, ki sintetizirajo in izločajo različne snovi, npr. eterična olja, smole, mineralne snovi*
ang.: gland tissue n
nem.: Drüsengewebe n
- žlíčasti líst** -ega -a m **organ.** *list, ki ima vbočeno, žlici podobno listno ploskev*
ang.: cochleariform leaf n, spoon-shaped leaf n
nem.: löffelförmiges Blatt n
lat.: folium cohleariforme n
- žúljasti lístni rób** -ega -ega -a m **organ.** *listni rob, ki ima otrdele, žuljaste izrastke, npr. pri listih hrasta plutovca (*Quercus suber*)*
ang.: callused leaf margin n
nem.: schwielenartiger Blattrand m, schwielliger Blattrand m
lat.: margo folii callosa f
- žužkocvétka** -e ž **razmn., ekol.** *rastlina, katere cvetovi so prilagojeni za opráševanje z žuželkami* **PRIM.:** vetrocvétka
ang.: entomophilous plant n
nem.: entomophile Pflanze f, insektenblütige Pflanze f
- žužkojéda rastlína** -e -e ž **ekol.** → mesojéda rastlína
- žvêplov glikozíd** -ega -a m **biokem., fiziol.** → glukozinolát

Angleško-slovenski ustrezniki

- aapa mire** *n* ⇒ aapa bárje
ABA ⇒ abscizínska kislína
abaxiale leaf surface *n* ⇒ odósna strán listne plôskve
abiotic environmental factor *n* ⇒ àbiótski okóljski dejávník
abiotic pollution *n* ⇒ àbiótsko onesnáženje
abiotic stress *n* ⇒ àbiótski strés
aboveground stem tuber *n* ⇒ nadzémni stêbelni gomólj
ABP ⇒ ABP-proteín
abscisic acid *n* ⇒ abscizínska kislína
abscission *n* ⇒ abscizíja (1, 2)
abscission layer *n* ⇒ ločítveno tkívo
absolute character species *n* ⇒ absolútna značilnica
absolute coverage *n* ⇒ absolútna pokrôvnost
absolute water humidity *n* ⇒ absolútna zračna vlága
absorbing trichome *n* ⇒ sesálna lúska
absorption *n* ⇒ absôrpcija vòde
absorptive hair *n* ⇒ absorpcijski lásek
absorptive tissue *n* ⇒ absorpcijsko tkívo
abundance *n* ⇒ pogóstnost
acacia savanna *n* ⇒ súha savána
acarodomatium *n* ⇒ ákarodomácij
accessory photosynthetic pigment *n* ⇒ anténsko barvílo
acclimation *n* ⇒ nêdédna prilagodítev
acclimatisation *n* ⇒ nêdédna prilagodítev
acclimatization *n* ⇒ utrjevánje (2)
accompanying species *n* ⇒ spremljeváлка
accumulation factor *n* ⇒ akumulácijski fáktor
accumulative bioindicator *n* ⇒ akumulácijski bóindikátor
acervulus *n* ⇒ acêrvul
acetyl-coenzyme A *n* ⇒ acetíl kòencím Á
acetylglucosamine *n* ⇒ acetílglykuzamín
achene *n* ⇒ róžka
achenecetum *n* ⇒ bírni orêšek
achlamydeous flower *n* ⇒ àhlamidêjski cvét
acicular leaf *n* ⇒ ígličasti líst
acicular spore *n* ⇒ íglasti trós
acid growth hypothesis *n* ⇒ hipotéza kisle rasti
acidification *n* ⇒ zakisovánje
acidophile plant *n* ⇒ acidofílna rastlína
acid rain *n* ⇒ kislí dež
acid rain stress *n* ⇒ strés kislega dežjà
acorn *n* ⇒ želod
acrasids *n pl.* ⇒ akrasídi
acrasin *n* ⇒ akrasín
acritarchs *n pl.* ⇒ akritárhi
acrocarpous moss *n* ⇒ akrokárpni máh
acrodrome venation *n* ⇒ prógasta ožiljenost
acrogynous liverwort *n* ⇒ akrogíni jetrenják
acrokont flagellation *n* ⇒ akrokóntna običkanost
acropetal phialoconidiation *n* ⇒ akropetálna fialokonidiácia
acroplastic growth *n* ⇒ vršna rást lísta
acrotony *n* ⇒ akrotoníja
actin *n* ⇒ aktín
actinocytic stomatal type *n* ⇒ aktinocítična réža
actinodrome venation *n* ⇒ žárkasta ožiljenost
actinorrhiza *n* ⇒ aktinoríza
actinostele *n* ⇒ aktinostéla
active apical meristem *n* ⇒ aktívni rástni vršiček
active biomonitoring *n* ⇒ aktívni biomónitoring
active dry yeast *n* ⇒ súhi pékovski kvás
active transport *n* ⇒ aktívni transpórt
actual acidity *n* ⇒ aktívna kislóst tál
actual area *n* ⇒ dejánski areál
aculeate leaf apex *n* ⇒ bodičasti listni vfh
acuminate leaf apex *n* ⇒ koničasti listni vfh, podolgováto koničasti listni vfh, zašíljeni listni vfh
acuminate leaf lamina base *n* ⇒ zašíljeno dnò listne plôskve
acute injury *n* ⇒ akútna poškódba
acute leaf apex *n* ⇒ priostrêni listni vfh
acute leaf lamina base *n* ⇒ priostrêno dnò listne plôskve

- acute phytotoxic concentration** n ⇒ akútna fytotoxičná koncentrácia
- acyclic electron transport** n ⇒ nêciklični fôtoelektrónski transpôrt
- acyclic flower** n ⇒ âciklični cvêt
- adaptation** n ⇒ dèdna prilagodítev, prilagodítev
- adaxial leaf surface** n ⇒ priôsna strán listne plôskve
- adenine** n ⇒ adenín
- adenosine diphosphate** n ⇒ adenosín difosfât
- adenosine monophosphate** n ⇒ adenosín mónofosfât
- adenosine triphosphatase** n ⇒ adenosín trifosfatáza
- adenosine triphosphate** n ⇒ adenosín trifosfât
- adenosine triphosphate synthase** n ⇒ adenosín trifosfât sintáza
- adhesive rootlet** n ⇒ oprijemálna korenína
- Adoxa type of embryo sack** n ⇒ adóksna embryonálna vrêčka
- ADP** ⇒ adenosín difosfât
- adult leaf** n ⇒ adúltni list
- adult stage** n ⇒ adúltni stádij
- adventitious branch** n ⇒ adventívna kípica
- adventitious bud** n ⇒ adventívni bŕst (1, 2)
- adventitious embryony** n ⇒ adventívna embryoníja
- adventitious organogenesis** n ⇒ adventívna organogénéza
- adventitious root** n ⇒ nadoméstna korenína (1, 2)
- adventive plant** n ⇒ adventívna vrsta
- acidium** n ⇒ ecidij
- aeciospore** n ⇒ eciospôra
- aecium** n ⇒ écij
- aerating tissue** n ⇒ aerenhím
- aerenchyma** n ⇒ aerenhím
- aerial root** n ⇒ zračna korenína
- aerobic fungi** n pl. ⇒ aeróbne glíve
- aerobic respiration** n ⇒ cêlično dihanje
- aerobiology** n ⇒ aêrobiologíja
- aeropalynology** n ⇒ aêropalinologíja
- aerophytic algae** n pl. ⇒ aerofítske álge
- aeroplankton** n ⇒ aêroplánkton
- aerotaxis** n ⇒ aêrotaksíja
- aerotaxy** n ⇒ aêrotaksíja
- aerotope** n ⇒ aerotóp
- aerotropism** n ⇒ aêrotropízem
- aestivation** n ⇒ estivácia
- aethalium** n ⇒ etálij
- aflatoxin** n ⇒ aflatoksín
- after-effect of stress on net photosynthesis** n ⇒ zakasnélo delovánje strésa na néto fôtosintézo
- agamogony** n ⇒ agamogoníja
- agamospermy** n ⇒ agamospermíja
- agar** n ⇒ ágar
- agglutination** n ⇒ aglutinácia (1, 2)
- aggregate fruit** n ⇒ apokárpní plôd, bírní plôd
- aggregate ray** n ⇒ agregírani trák
- aggregation** n ⇒ agregácia
- aglycon** n ⇒ âglikón
- agranulated chloroplast** n ⇒ nêgranulárni kloroplást
- agriculture** n ⇒ kmetíjstvo, poljedélstvo
- agriophyte** n ⇒ agriofít
- agroamelioration** n ⇒ ágromelioreácia
- agrobacterium** n ⇒ ágrobaktérija
- agrobiology** n ⇒ ágrobiologíja
- agroclavine** n ⇒ agroklavín
- agroecology** n ⇒ ágroekologíja
- agrometeorology** n ⇒ ágrometeorologíja
- agronomy** n ⇒ agronomíja
- A horizon** n ⇒ húmusno-akumulatívni horizont
- air chamber** n ⇒ zračna kámrice
- air pollutant** n ⇒ zračno onesnažilo
- air pore** n ⇒ dihálna póra
- air water potential** n ⇒ vôdni potenciál zraka
- akinete** n ⇒ akinéta
- albedo** n ⇒ albédo
- albumen** n ⇒ endospêrm
- albumin** n ⇒ albumín
- albuminous cell** n ⇒ Strasburgerjeva cêlica
- albuminous seed** n ⇒ albuminózne sême
- alcoholic fermentation** n ⇒ alkoholna fermentácia
- alcoholic yeasts** n pl. ⇒ alkoholne kvásovke
- alder forest** n ⇒ jêlšev gréz
- aleurone grain** n ⇒ alevrónsko zŕno
- aleurone layer** n ⇒ alevrónska plást
- algae** n pl. ⇒ álge
- algaecide** n ⇒ algicíd
- algae culture-collection** n ⇒ zbírka kultúr álg
- algae fuel** n ⇒ álgnô biogorívo
- algae oleum** n ⇒ álgnô biogorívo
- algal bloom** n ⇒ cvetênje vodá
- algal culture** n ⇒ kultúra álg
- algal layer** n ⇒ álgná plást

- algarium** n ⇒ algárij
algicide n ⇒ algicíd
alginic acid n ⇒ alginška kislína
algology n ⇒ algologija
alkaloid n ⇒ alkaloid
allele n ⇒ alél
allelochemical n ⇒ alelopátska snôv
allelopathic compound n ⇒ alelopátska snôv
allelopathy n ⇒ alelopatija
Alleröd n ⇒ alleröd
alliance n ⇒ zvéza
Allium test n ⇒ čebúlni tésť
Allium type of embryo sack n ⇒ áliumska em-
brionálna vréčka
allochory n ⇒ alohorija
alogamy n ⇒ navzkrižna oploditev
allolectotype n ⇒ álelektotíp
allomone n ⇒ alomón
allopatric species n ⇒ alopátrična vrsta
alloplasmatic differentiation n ⇒ aloplázemska
diferenciácija
allopoloid n ⇒ álopoliploid
allopolyploid n ⇒ álopoliploid
allorhizic root system n ⇒ alorizni koreninski
sistém
allorhizy n ⇒ alorizija
allotype n ⇒ alotíp
alloxanthine n ⇒ aloksantín
alpha-carotene n ⇒ álfakarotén
alpha-mesosaprobic category n ⇒ álfamezosa-
próbná kakôvostna stôpnja
alpine element n ⇒ alpínski géoelemènt
alpine garden n ⇒ alpinétum
Alpine geoelement n ⇒ álpški géoelemènt
alpine heath n ⇒ visokogôrska resáva
Alpine phytogeographic region n ⇒ álpško fito-
geográfsko obmóčje Slovénije
alpine species n ⇒ visokogôrska vrsta
alpine timber-line n ⇒ alpínska gôzdna mēja
alpine tree-line n ⇒ alpínska drevésna mēja
alpine vegetation belt n ⇒ visokogôrski vege-
tácijski pás
alternate host n ⇒ izmènični gostítelj
alternate leaf arrangement n ⇒ premenjálna
namestítev listov
alternate phyllotaxis n ⇒ premenjálna name-
stítev listov
alternation of generations n ⇒ metagenéza
alternation principle n ⇒ pravílo alternáncè
- alternation rule** n ⇒ pravílo alternáncè
alternative name n ⇒ nomen alternativum
altitudinal vegetation belt n ⇒ višínski vege-
tácijski pás
altitudinal vegetation zone n ⇒ višínski vege-
tácijski pás
altitudinal vicariance n ⇒ višínski vikarizem
altitudinal vicariant n ⇒ višínski vikaríst
amanitin n ⇒ amanitín
Amaryllis stomatal type n ⇒ amarílijska réža
amatoxin n ⇒ amatoksín
ambiguous name n ⇒ nomen ambiguum
ameboid growth form n ⇒ rizopodiálna organi-
zacijska stôpnja
ameboid organizational level n ⇒ rizopodiálna
organizacijska stôpnja
amentum n ⇒ máčica
amerspore n ⇒ amerspóra
amictic lake n ⇒ amíktično jézero
amine n ⇒ amín
amino acid n ⇒ amínokislína
aminoxyacetic acid n ⇒ amínoóksióetna ki-
slína
AMP ⇒ adenzín mónofosfát
ampelography n ⇒ ampelografija
amphi-Atlantic element n ⇒ amfiatlánski
géoelemènt
amphibious plant n ⇒ amfibijska rastlína
amphiesma n ⇒ éstma
amphimixis n ⇒ amfimíkša
amphiphloic siphonostele n ⇒ amfifloémska
sifonostéla
amphipolyploid n ⇒ álopoliploid
amphithecium n ⇒ amfitécij (1, 2)
amphitropous ovule n ⇒ amfitrópna seménska
zasnôva
amplexicaul leaf n ⇒ objemajóči list
amyloidity n ⇒ amiloídnost
amylopectin n ⇒ amilopektín
amyloplast n ⇒ amiloplást
amylose n ⇒ amilóza
anabiosis n ⇒ anabióza
anacrogynous liverwort n ⇒ anakrogíni jetre-
nják
anaerobic stress protein n ⇒ protéin anóksič-
nega stréša
analogy n ⇒ analógnost
analytical phytocoenological table n ⇒
analítična fitocenolóška tabéla

- anamorph** n ⇒ anamórf
anaphase n ⇒ anafáza (1, 2)
anastomosing paraphysis n ⇒ anastomózna parafíza
anastomosis n ⇒ anastomóza (1, 2)
anatomy n ⇒ anatomija
anatoxin n ⇒ anatoksín
anatropous ovule n ⇒ anatrópna seménska zasnôva
ancient lake mire n ⇒ kopnéče bárje
androdioecy n ⇒ môška dvódómnost
androecium n ⇒ andrécej
androgamocyst n ⇒ ándrogamocista
androgenesis n ⇒ androgenéza
androgynophore n ⇒ ándroginofór
androgyny n ⇒ androginija
andromonoecy n ⇒ môška ênodómnost
anemochorous plant n ⇒ anemohórna vrsta
anemochory n ⇒ anemohorija
anemophilous flower n ⇒ anemofilni cvét
anemophily n ⇒ anemofilija
aneuploid n ⇒ ânevplóid
aneuploid nucleus n ⇒ ânevplóidno jêdro
angiocarpous ascoma n ⇒ angiokárpni askóm
angiosperms n pl. ⇒ kritoseménke, magnólijci
angular collenchyma n ⇒ vogálni kolenhím
anisoclady n ⇒ anizokladija
anisocotily n ⇒ anizokotilija
anisocytic stomatal type n ⇒ anizocítická rëza
anisogamete n ⇒ anizogaméta
anisogamy n ⇒ anizogamija
anisophylly n ⇒ anizofilija
anisotomy n ⇒ anizotomija
annellidic conidiogenesis n ⇒ anelídna konidíogenéza
annelloconidium n ⇒ anelokonídij
annellophore n ⇒ anelofór
annual carbon balance n ⇒ létna bilánca izmenjave CO₂
annual plant n ⇒ ênolétnica
annual ring n ⇒ branika
annual ring boundary n ⇒ létnica
annual temperature cycle n ⇒ létni temperatúrni króg
annular vessel n ⇒ obróčasta trahêja
annulus n ⇒ ânul (1, 2), obróček
anomalous secondary thickening n ⇒ âtipična sekundárna debelítev
anomocytic stomatal type n ⇒ anomocítická rëza
anoxia n ⇒ anoksija
anoxic environment n ⇒ ânóksično okólje
anoxic stress n ⇒ ânóksični strés
Antarctic floral kingdom n ⇒ antárktická flórna oblást
antenna pigment n ⇒ anténsko barvílo
anthela n ⇒ víhrec
anther n ⇒ prášnica
antheraxanthin n ⇒ anteraksantín
anther culture n ⇒ kultúra prášnic
antherid n ⇒ anterídij
antheridiophore n ⇒ anteridiofór
antheridium n ⇒ anterídij
antheridium cell n ⇒ anterídijška célica
antherozoid n ⇒ anterozoíd
anther tube n ⇒ prášnična cév
anthesis n ⇒ cvetênje
anthocarp n ⇒ soplódje
anthocyan n ⇒ antocián
anthocyanidin n ⇒ antocianidín
anthocyanin n ⇒ antocianín
anthocyanin filter n ⇒ antocianínski filter
anthoxanthin n ⇒ antoksantín
anthropochorous plant n ⇒ antropohórna vrsta
anthropochory n ⇒ antropohorija
anthropogenic area n ⇒ antropogéni areál
anthropogenic stress n ⇒ antropogéni strés
anthropogenic timber-line n ⇒ antropogéna gózdna mêja
anthropozoogenous influence n ⇒ ântropozoogéni vplív
antibiotic n ⇒ antibiôtik
anticlinal cell division n ⇒ antiklína delítev célic
anticodone n ⇒ antikodón
antifreeze protein n ⇒ proteín mráznega strésa
antimycotic n ⇒ antimikótik
antioxidant n ⇒ antioksidánt
antipode n ⇒ antipóda
antiport n ⇒ antiport
antitropous leaf arrangement n ⇒ antitrópna namestítev lístov
AOA ⇒ amínoóksióetna kislína
AP ⇒ AP
aperturate pollen n ⇒ aperturátni pëlod
aperture n ⇒ apertúra

- apetalous flower** n ⇒ brezvêňčni cvét
apetalous plants n pl. ⇒ brezvêňčnice
aphanic species n ⇒ sêstrska vrsta
aphanoplasmodium n ⇒ afânoplazmódij
aphotic zone n ⇒ âfótična cóna
aphyllous xerophyte n ⇒ afilni kserofít
apical apparatus n ⇒ apikálni aparát
apical-axile placentation n ⇒ apikálno-aksilárna placentácia
apical bud culture n ⇒ kultúra rástnih vršíčkov
apical cell n ⇒ apikálna célica (2), iniciálka (2, 3)
apical dome n ⇒ tólus
apical dominance n ⇒ apikálna dominánca
apical granule n ⇒ apikálno zrnce
apical growth n ⇒ vřšna rásť
apical meristem n ⇒ vřšni meristém
apical placentation n ⇒ apikálna placentácia
apical root meristem n ⇒ vřšni meristém koreníne
apical shoot meristem n ⇒ vřšni meristém poganjka
apical style n ⇒ vřšni vrát pestiča
apiculate leaf apex n ⇒ óstnati lístni vrh
apiculate yeasts n pl. ⇒ apikulátne kvásovke
aplanogamete n ⇒ àplanogaméta
aplanospore n ⇒ àplanospóra
apobasidium n ⇒ apobazídij
apocarpous fruit n ⇒ apokárpní plód
apocarpous gynoeium n ⇒ apokárpní ginécej
apocolpium n ⇒ apokólpij
apogamety n ⇒ apogametíja
apogamy n ⇒ apogamíja
apomictic fruit-body n ⇒ apomíktični trosnják
apomixis n ⇒ apomiksa (1, 2)
apomorphic trait n ⇒ apomórfni znák
apophysis n ⇒ apofíza
apophyte n ⇒ apofít
apoplast n ⇒ apoplást
apoplastic pathway n ⇒ apoplástno prevájanje
apoptosis n ⇒ apoptóza (1, 2)
asospory n ⇒ aposporíja
apothecium n ⇒ apotécij (1, 2)
apotracheal parenchyma n ⇒ apotraheálni parenhím
apotropous ovule n ⇒ apotrópna anatrópna seménska zasnôva
apple n ⇒ pečkátí plód
apposition n ⇒ apozičíjska rásť
appositional growth n ⇒ apozičíjska rásť
appressed vernation n ⇒ prilêgla vernácia
appressorium n ⇒ apesóriij (1, 2)
aquaporin n ⇒ akvaporín
aquatic fungi n pl. ⇒ vòdne glíve
arabinan n ⇒ arabinán
arabinogalactan n ⇒ arabinogalaktán
arabinoglucan n ⇒ arabinoglukán
arabinose n ⇒ arabinóza
arable agriculture n ⇒ poljedéľstvo
arbuscular mycorrhiza n ⇒ arbuskulárna mikoríza
arbuscular mycorrhizal fungi n pl. ⇒ arbuskulárne mikorízne glíve
arbuscule n ⇒ arbúskul
arbutoid mycorrhiza n ⇒ arbutoidna mikoríza
arbutoid mycorrhizal fungi n pl. ⇒ arbutoidne mikorízne glíve
archaea n pl. ⇒ arhêje
archaeobotany n ⇒ arheobotánika
archaeophyte n ⇒ arheofít
archegoniates n pl. ⇒ arhegónijevke
archegoniophore n ⇒ arhegoniofór
archegonium n ⇒ arhegónij
archespore n ⇒ arhespór (1, 2)
archesporium n ⇒ arhespór (1)
archetype n ⇒ morfolóški típ
archicarp n ⇒ arhikárp
Arctic-alpine element n ⇒ árktično-alpínski géoelemènt, árktično-áľpski géoelemènt
Arctic element n ⇒ árktični géoelemènt
Arctic floral region n ⇒ árktična flórna régíja
Arctic floral zone n ⇒ árktični rastlínski pás
arcus n ⇒ árkus
area n ⇒ areál
areolate pollen n ⇒ areolátní pèlod
areolate thallus n ⇒ areolírana stéľjka
areole n ⇒ aréola (1, 2, 3, 4)
argillogenesis n ⇒ argilogenéza
arido-active plant n ⇒ arídoaktívna rastlína
arido-passive plant n ⇒ arído pasívna rastlína
arido-tolerant plant n ⇒ arídotolerántna rastlína
arid region n ⇒ arídno obmóčje
aril n ⇒ árilus
aristate leaf apex n ⇒ rêsasti lístni vrh
aromatic plant n ⇒ aromátíčna rastlína
arthrospore n ⇒ artrokoniídij

articulated laticifer *n* ⇒ člénjeni mléčni kanál
articulated siliqua *n* ⇒ člénasti lúsk
artificial area *n* ⇒ antropogéni areál
artificial seed *n* ⇒ umétno sème
artificial system *n* ⇒ umétni systém
ascidiate leaf *n* ⇒ ascidiátni líst
ascocarp *n* ⇒ askóm
ascogenous hypha *n* ⇒ askogéna hífa
ascogonium *n* ⇒ askogón
ascohymental ascoma *n* ⇒ askohiménijski askóm
ascolichens *n pl.* ⇒ askolišáji
ascolocular apothecium *n* ⇒ askolokulárni apotécij
ascolocular ascoma *n* ⇒ askolokulárni askóm
ascoma *n* ⇒ askóm
ascomycetes *n pl.* ⇒ zaprtotrósnice
ascorbic acid *n* ⇒ askorbínska kislína
ascospore *n* ⇒ askospóra
ascostome *n* ⇒ askostóm
ascostroma *n* ⇒ askostróma
ascus *n* ⇒ ásk
aseptate hypha *n* ⇒ nèpregrajèna hífa
aseptic culture *n* ⇒ aséptična kultúra (1, 2)
asexual reproduction *n* ⇒ nèspólno rozmnoževánje
aspartate *n* ⇒ aspartát
aspartic acid *n* ⇒ asparagínska kislína, aspartát
aspergillin *n* ⇒ aspergilín
aspicilioid apothecium *n* ⇒ aspicílijski apotécij
aspidate pollen *n* ⇒ aspidátni pèlod
aspirated pit-pair *n* ⇒ aspirirani pikenjski pár
asporogony *n* ⇒ àsporogénost
assimilate *n* ⇒ asimilát
assimilate allocation *n* ⇒ alokácija asimilátov
assimilate export *n* ⇒ ekspórt asimilátov
assimilate import *n* ⇒ impórt asimilátov
assimilation *n* ⇒ asimilácija
assimilatory parenchyma dimorphism *n* ⇒ dimorfizem asimilácijskega parenhíma
association *n* ⇒ asociácija
aster *n* ⇒ astrálne mikrotúbul
astroclereid *n* ⇒ ástrosklereida
asymmetrical raised bog *n* ⇒ àsimétrično visòko bårje
asymmetric flower *n* ⇒ àsimétrični cvèt
asymmetric leaf *n* ⇒ nèsimétrični líst
asymmetric leaf lamina base *n* ⇒ àsimétrično dnò listne plòskve
atactostele *n* ⇒ ataktostéla

Atlantic *n* ⇒ atlántik
Atlantic element *n* ⇒ atlántski géoelemènt
Atlantic floral province *n* ⇒ atlántska flórna provinca
Atlantic heath *n* ⇒ atlántska resáva
Atlantic-Mediterranean element *n* ⇒ atlántsko-mediterránski géoelemènt
atmosphere *n* ⇒ atmosfèra
atmosphere water potential *n* ⇒ vòdni potenciál zràka
ATP ⇒ adenozin trifosfát
ATPase *n* ⇒ adenozin trifosfatáza
ATP synthase *n* ⇒ adenozin trifosfát sintáza, ATP-sintázni komplèks
atranorin *n* ⇒ atranorín
atrium *n* ⇒ nádrèžna kámrica
atropine *n* ⇒ atropín
atropous ovule *n* ⇒ atrópna seménska zasnòva
attached submerged hydrophyte *n* ⇒ pritrjeni potopljeni hidrofit
attenuate leaf lamina base *n* ⇒ zòženo dnò listne plòskve
auricle *n* ⇒ ušèse
auriculate leaf lamina base *n* ⇒ uháto dnò listne plòskve
Australian floral kingdom *n* ⇒ avstrálska flórna oblást
autobasidium *n* ⇒ avtobazídiij
autochorous plant *n* ⇒ avtohorána vrsta
autochory *n* ⇒ avtohoríja
autochthonous species *n* ⇒ avtohtóna vrsta
autoecious fungus *n* ⇒ avtoécična glíva
autogamy *n* ⇒ avtogamíja (2), sámooplodítev
autoicous moss *n* ⇒ avtécični máh
autolysis *n* ⇒ avtolíza
automixis *n* ⇒ avtomíksa (1, 2)
automorphic soil *n* ⇒ avtomórfna tlà
autonomous growth movement *n* ⇒ avtonómno rástno gibanje
autonomous movement *n* ⇒ avtonómno gibanje
autonomous turgor movement *n* ⇒ avtonómno túrgorsko gibanje
autoploid *n* ⇒ ávtopoliploíd
autopolyploid *n* ⇒ ávtopoliploíd
autospore *n* ⇒ ávtospóra
autotoxin *n* ⇒ ávtotoksín
autotroph *n* ⇒ avtotróf
autotrophy *n* ⇒ avtotrofíja

- auxin** *n* ⇒ avksín
auxin-binding protein *n* ⇒ ABP-proteín
auxospore *n* ⇒ avksozígóta
auxotroph *n* ⇒ avksotróf
auxotrophy *n* ⇒ avksotrofija
available water *n* ⇒ dostópna vôda
awl-shaped leaf *n* ⇒ šilasti líst
awn *n* ⇒ résa
awned leaf apex *n* ⇒ résasti lístni vřh
axenic algal culture *n* ⇒ brez baktérijska kultúra álg
axenic culture *n* ⇒ aksénična kultúra
axial parenchyma *n* ⇒ ósni parenhím
axilla *n* ⇒ zalístje
axillary bud *n* ⇒ zalístni břst
axillary meristem *n* ⇒ zalístni meristém
axillary placentation *n* ⇒ aksilárna placentácia
azonal soil *n* ⇒ áconálna tlá
azygospore *n* ⇒ ázigospóra
backer's yeast *n* ⇒ pékovski kvás
bacteria *n pl.* ⇒ baktérije
bacterial symbiosis *n* ⇒ baktérijska simbióza
bactericide *n* ⇒ baktericíd
bactericidin *n* ⇒ baktericíd
bacteriochlorophyll *n* ⇒ baktérioklorofil
bacteriology *n* ⇒ bakteriologija
bacteriostatic *n* ⇒ bakteriostátik
bacteriostatic agent *n* ⇒ bakteriostátik
bacteroid *n* ⇒ bakterioíd
baculate pollen *n* ⇒ bakulátni pëlod
bacule *n* ⇒ bákul
baculum *n* ⇒ bákul
Balkan element *n* ⇒ balkánski géoelemènt
ballistospore *n* ⇒ balistospóra
ballochory *n* ⇒ balohorija
balsam *n* ⇒ bálzam
bare name *n* ⇒ nomen nudum (1, 2)
bark *n* ⇒ skóřja
barrier zone *n* ⇒ barièrna cóna
basal area *n* ⇒ pokrôvnost
basal bud scale *n* ⇒ bazální tegmènt
basal cell *n* ⇒ bazálna célica
basal community *n* ⇒ témeljna združba
basal leaf *n* ⇒ dníčni líst (1, 2), pritální líst
basal leaf growth *n* ⇒ dníčna rást lísta
basal leaf meristem *n* ⇒ bazální meristém lísta
basal placentation *n* ⇒ bazálna placentácia
basal plate of bulb *n* ⇒ čebúlní krôžec
base pair *n* ⇒ bázni pár
basic chromosom number *n* ⇒ osnôvno kromosómsko število
basidiocarp *n* ⇒ bazidióm
basidiole *n* ⇒ bazidiól
basidiolichens *n pl.* ⇒ bazidiolišáji
basidioma *n* ⇒ bazidióm
basidiome *n* ⇒ bazidióm
basidiomycetes *n pl.* ⇒ prostotrósnice
basidiospore *n* ⇒ bazidiospóra
basidium *n* ⇒ bazidij
basinym *n* ⇒ bazioním (1, 2)
basionym *n* ⇒ bazioním (2)
basipetal phialoconidiation *n* ⇒ bazipetálna filokoniácijska
basipetal transport *n* ⇒ bazipetální transpórt
basitonic branching *n* ⇒ bazitóna razrást
basitony *n* ⇒ bazitonija
basonym *n* ⇒ bazioním (1)
basophilic plant *n* ⇒ bazifilna rastlina
bast *n* ⇒ líčje
bast fibre *n* ⇒ líkovo vlákno
batch algal culture *n* ⇒ zaključena kultúra álg
beak *n* ⇒ kljúnec
beard lichens *n pl.* ⇒ brádasti lišáji
Beccarian body *n* ⇒ Beccarijevo telésce
beech nut *n* ⇒ žír
beer yeast *n* ⇒ pivski kvás
beer yeasts *n pl.* ⇒ pivske kvásovke
bell-shaped corolla *n* ⇒ zvonasti vëvec
belly-shaped corolla *n* ⇒ trebúšasti vëvec
Beltian body *n* ⇒ Beltovo telésce
benthal *n* ⇒ bentál
benthos *n* ⇒ bëntos
benzyladenine *n* ⇒ benziládenín
berberine *n* ⇒ berberín
berry *n* ⇒ jágoda
beta-carotene *n* ⇒ bétakarotén
betacyanin *n* ⇒ bétacianín
beta-lactam antibiotic *n* ⇒ bétalaktámski antibiótik
betalain *n* ⇒ betaláin (1, 2)
beta-mesosaprobic category *n* ⇒ bétamezosapróbna kakôvostna stôpnja
beta-oxidation *n* ⇒ bétaoxidácijska
betaxanthin *n* ⇒ betaksantín
B horizon *n* ⇒ iluviální horizont
biatorine apothecium *n* ⇒ biatorínski apotérij
bicollateral vascular bundle *n* ⇒ bikolaterálna žila

bicrenulate leaf margin n ⇒ dvákrát narézani
lístni rób

bidentate leaf margin n ⇒ dvákrát nazóbčani
lístni rób

biennial plant n ⇒ dvólétnica

bifacial leaf n ⇒ bifaciálny list

bifacial thallus n ⇒ bifaciálna stéljka

biflagellate zoospore n ⇒ biflagelátna zóospóra

bilabiate ascus n ⇒ bilabiátni ásk

bilabiate corolla n ⇒ dvóustrnáci vë nec

bilateral pollen n ⇒ bilaterálny pëlod

bilayer n ⇒ dvóplást

binary nomenclature n ⇒ binárna nomenkla-
túra

binomial nomenclature n ⇒ binárna nomen-
klatúra

bioaccumulation n ⇒ bioakumulácia

bio-atmosphere n ⇒ bioatmosféra

biocology n ⇒ biocenológia

biochemical oxygen demand n ⇒ biokémična
potréba po kisiku

biochemistry n ⇒ biokémija

biochore n ⇒ biohóra

biocide n ⇒ biocíd

bioclimate n ⇒ bioklíma

bioclimatology n ⇒ bioklimatológia

biocoenosis n ⇒ biocenóza

bioconversion n ⇒ biotransformácia

biodegradation n ⇒ razgrádnja

biodeterioration n ⇒ biodeteriorácia

biodiversity n ⇒ biótska raznovýstnost

biodiversity conservation n ⇒ ohránjanje biót-
ske raznovýstnosti

biodiversity hot spot n ⇒ vróča tóčka biótske
raznovýstnosti

bioengineering n ⇒ bioinženiring

biofilm n ⇒ biofilm

biofuel n ⇒ biogorivo

biogenic decalcification n ⇒ biogéno razapnjënje

biogenic weathering n ⇒ biogéno preperëvanje

biogeochemical cycle n ⇒ biogeokémični cikel

biogeocoenosis n ⇒ ékosistém

biogeography n ⇒ biogeografija

biogeosphere n ⇒ biogeosféra

biohydrosphere n ⇒ biohidrosféra

bioindication n ⇒ bioindikácia

bioindicator n ⇒ bioindikátor

bioinformatics n pl. ⇒ bioinformátika

biolistics n pl. ⇒ biolístika

biological species n ⇒ biolóška vrsta

biological species concept n ⇒ biolóška de-
finícia vrste

biologic sorption n ⇒ biolóška sórpčia

biology n ⇒ biológia

biomass n ⇒ biómása (1, 2)

biome n ⇒ bióm

biomembrane n ⇒ biomembrána

biometeorology n ⇒ biometeorológia

biomonitor n ⇒ biomónitor

biomonitoring n ⇒ biomónitoring

bio-pesticide n ⇒ biopesticíd

biophysics n pl. ⇒ biofizika

bioreactor n ⇒ fermëntor

biosphere n ⇒ biosféra

biotechnology n ⇒ biotechnológia

biotest n ⇒ biotëst

biotic environmental factor n ⇒ biótski okólj-
ski dejávník

biotic equilibrium n ⇒ biótsko ravnóvsje

biotic factor n ⇒ biótski okóljski dejávník

biotic interactions n pl. ⇒ simbióza (2)

biotic pollution n ⇒ biótsko onesnáženje

biotic stress n ⇒ biótski strës

biotin n ⇒ biotín

biotope n ⇒ biotóp

biotransformation n ⇒ biotransformácia

biotroph n ⇒ biotróf

biotrophy n ⇒ biotrofija

bipinnate leaf n ⇒ bipinátni list

bipolar area n ⇒ bipolárni areál

birth scar n ⇒ rójstna brazgotína

biserrate leaf margin n ⇒ dvákrát nažágani lí-
stni rób

bisexual flower n ⇒ dvóspólni cvët

bisporic embryo sack n ⇒ bispórna embrio-
nálna vrëčka

bitegmic ovule n ⇒ bitégmična seménska za-
snóva

bitunicate ascus n ⇒ bitunikátni ásk

bivalent n ⇒ bivalënt

black yeasts n pl. ⇒ črne kvásovke

blanket bog n ⇒ blánket bárje

blastic conidiogenesis n ⇒ blástična konidio-
genéza

blastidium n ⇒ blastídij

blastochory n ⇒ blastohorija

blastoconidium n ⇒ blastokonídij

blastospore n ⇒ blastokonídij

- blind pit** *n* ⇒ slépa píknja
blue-green algae *n pl.* ⇒ cianobaktêrije
blunt leaf apex *n* ⇒ tôpi lístni vrh
BOD ⇒ biokémična potreba po kisíku
BOD5 ⇒ BPK5
bog-mosses *n pl.* ⇒ šôtni mahôvi
bolechory *n* ⇒ boleohoríja
Bölling *n* ⇒ bölling
Bölling interstadial *n* ⇒ bölling
bordered pit *n* ⇒ obókana píknja
bordered pit-pair *n* ⇒ obókani píkenjski pár
Boreal *n* ⇒ boreál
boreal coniferous forest *n* ⇒ boreálni íglasti gózd
Boreal element *n* ⇒ boreálni géoelemènt
Boreal floral region *n* ⇒ boreálna flórna régija
Boreal floral zone *n* ⇒ boreálni rastlínski pás
Boreal-montane element *n* ⇒ boreálno-montánski géoelemènt
bostryx *n* ⇒ sváljek
botanical garden *n* ⇒ botánični vrť
botanical natural heritage *n* ⇒ botánična narávna dédiščina
botany *n* ⇒ botánika
bothrosome *n* ⇒ sagénogenetosóm
botryoblastoconidium *n* ⇒ bótrioblastokonídij
bottom yeasts *n pl.* ⇒ kvásovke spódnjega vrênja
boundary cell *n* ⇒ mêjna célica
boundary layer *n* ⇒ mêjna plást
boundary layer climate *n* ⇒ klíma mêjne plasti
boundary layer conductance *n* ⇒ difuzíjska prevôdnost mêjne plasti, prevôdnost mêjne plasti
boundary layer resistance *n* ⇒ difuzíjska upórnost mêjne plasti
brachysclereid *n* ⇒ bráhisklereída
bracket fruit body *n* ⇒ políčasti trosnják
brackish algae *n pl.* ⇒ brákične álge
brackish water *n* ⇒ somórnica
bract *n* ⇒ krôvni list, ovšni list, podpórni list
bracteole *n* ⇒ prèdlist
bracteose inflorescence *n* ⇒ brakteóžno so-cvétje
bractlet *n* ⇒ prèdlist
bract scale *n* ⇒ krôvna lúska
brain-like cap *n* ⇒ zgúbani klobúk
branch *n* ⇒ vêja
branched hair *n* ⇒ razvejêni lásek
branched pit *n* ⇒ razvejêna píknja
brassinosteroid *n* ⇒ brasinosteróid
breathing pore *n* ⇒ dihálna jámica
brevetoxin *n* ⇒ brevetoksín
brevicolate pollen *n* ⇒ brévicolpátni pèlod
brewer's yeasts *n pl.* ⇒ pívske kvásovke
bristle *n* ⇒ résa
bristled leaf apex *n* ⇒ rêsasti lístni vrh
broad-leaved forest *n* ⇒ lístnati gózd
broad-leaved tree *n* ⇒ lístavec
brochate pollen *n* ⇒ brohátni pèlod
brochidodrome venation *n* ⇒ pèntljasta ožiljenost
brochus *n* ⇒ bróh
brown algae *n pl.* ⇒ rjave álge
brown rot *n* ⇒ rjáva trohnôba
brutto photosynthesis *n* ⇒ brúto fôtosintéza
bryology *n* ⇒ briologíja
bud *n* ⇒ bŕst (1, 3)
budding *n* ⇒ brstênje (1, 2)
bud dormancy *n* ⇒ dormánca brstov
bud scale *n* ⇒ tegmènt (2)
bud scar *n* ⇒ brstna brazgotína
bufotenin *n* ⇒ bufotenín
bulb *n* ⇒ čebúla
bulb geophyte *n* ⇒ čebúlasti geofít
bulb greens *n pl.* ⇒ čebúlovke
bulbill *n* ⇒ zaródni brstič (1)
bulblet *n* ⇒ zaródni brstič (1)
bulb vegetable *n* ⇒ čebúlovke
bulliform cell *n* ⇒ bulifórmna célica
bundle sheath *n* ⇒ žílina ovójnica
bundle sheath cell *n* ⇒ célica žílnega ovôja
bur *n* ⇒ jêžek
burr *n* ⇒ jêžek
bursicle *n* ⇒ burzíkula
buttress root *n* ⇒ dèskasta korenína, opórna korenína
caatinga *n* ⇒ katinga
caeoma *n* ⇒ ceóm
caffeic acid *n* ⇒ kofeínska kislína
caffeine *n* ⇒ kofeín
calathidium *n* ⇒ kôšek
calcar *n* ⇒ ostróga
calcifuge plant *n* ⇒ kalcifóbna rastlína
calciphile lichens *n pl.* ⇒ kalcifilni lišáji
calciphile plant *n* ⇒ kalcifilna rastlína
calciphilous physiotype *n* ⇒ kalciotrófni fizi-otíp

calciophobe lichens *n pl.* ⇒ kalcifóbní lišáji
calciophobe physiotype *n* ⇒ kalciofóbní fiziotíp
callose *n* ⇒ kalóza
callus *n* ⇒ kálus (1, 2, 3)
callus culture *n* ⇒ kálusná kultúra
callused leaf margin *n* ⇒ žúlžastí lístní rób
Calvin-Benson cycle *n* ⇒ Calvin-Bensonov cíkel
Calvin cycle *n* ⇒ Calvin-Bensonov cíkel
calyptra *n* ⇒ kalíptrá (2, 3), korenínska čépica
calyptrogen *n* ⇒ kalíptrogén
calyx *n* ⇒ čáša
calyx appendage *n* ⇒ čášni privéseš
calyx tooth *n* ⇒ čášni zóbec
calyx tube *n* ⇒ čášna cév
cambial domain *n* ⇒ kámbyjeva doména
cambial initial *n* ⇒ kámbyjeva iníciálka
cambial primary thickening *n* ⇒ kámbyálna primárna debelítev
cambial zone *n* ⇒ kámbyjeva cóna
cambic horizon *n* ⇒ kámbyčnı́ horízont
cambium *n* ⇒ kámbyj
campanulate corolla *n* ⇒ zvonasti věnec
CAM plant *n* ⇒ CAM-rašlína
campo cerrado *n* ⇒ kámpe serádo
campo limpo *n* ⇒ kámpe límpo
campo sujo *n* ⇒ kámpe súžo
camptodrome venation *n* ⇒ lókasto prógasta ožıljenost
campylodrome venation *n* ⇒ kampilodrómná ožıljenost
campylotropus ovule *n* ⇒ kampilotrópna seménska zasnôva
cancer *n* ⇒ rák
candelabriform hair *n* ⇒ grmı́častı́ lášek
cantharophilous flower *n* ⇒ kantarofilni cvét
cantharophily *n* ⇒ kantarofilı́ja
caoutchouc *n* ⇒ kávcúk
cap *n* ⇒ klobúk
Cape floral kingdom *n* ⇒ kápska flórna oblást
capillary water *n* ⇒ kapilárna vóda
capillary water capacity *n* ⇒ kapilárna kapacitéta tal
capillary water potential *n* ⇒ kapilárni potenciál tál
capillitium *n* ⇒ kapilícij
capitate soraliium *n* ⇒ króglastı́ sorálı́j
capitulum *n* ⇒ glávica (1), kapıtul (2)
caprification *n* ⇒ kaprifıkácı́ja
capsaicin *n* ⇒ kapsaicín

capsidiol *n* ⇒ kapsidiól
capsule *n* ⇒ glávica (2), púšica
capture light energy *n* ⇒ usvájanie svetlóbne energı́je
carbamide *n* ⇒ úrea
carbohydrate *n* ⇒ ogljikov hidrát
carbonate buffer system *n* ⇒ izravnálna kapacitéta vóde
carbonate equilibrium *n* ⇒ karbonátne rovnovážje
carbonate hardness *n* ⇒ karbonátne trdôta
carbonate induced chlorosis *n* ⇒ karbonátne kloróza
carbon cycle *n* ⇒ ogljikov cíkel
carbon use efficiency *n* ⇒ ekonómški koeficiént néto fótosintéze
carbon-use efficiency *n* ⇒ účinkovitosť izrábe ogljı́ka
carboxisom *n* ⇒ karboksısóm
carboxylase *n* ⇒ karboksiláza
carboxylation efficiency *n* ⇒ karboksilacı́jska účinkovitosť
cardenolide *n* ⇒ kardenolíd
carina *n* ⇒ karına
carinal canal *n* ⇒ karinálnı́ kanál
carnivorous plant *n* ⇒ mesojéda rašlína
carnivory *n* ⇒ plenılstvo
carotene *n* ⇒ karotén (1, 2)
carotenoid *n* ⇒ karotenoid
carpel *n* ⇒ plódnı́ líst
carpellate flower *n* ⇒ žénski cvét
carpogonium *n* ⇒ karpogón
carpophore *n* ⇒ karpofór, trosı́šče (2)
carpopodium *n* ⇒ karpofór
carpospore *n* ⇒ karpospóra
carrier *n* ⇒ prenašálnı́ proteín
cartilaginous leaf margin *n* ⇒ hrustánčastı́ lístni rób
caruncle *n* ⇒ karúnkula
caryophyllaceous corolla *n* ⇒ klınčastı́ věnec
caryopsis *n* ⇒ gôlec
caryotype *n* ⇒ kariotıp
Casparian point *n* ⇒ Casparı́jeva tóčka
Casparian strip *n* ⇒ Casparı́jeva próga
cataphyllum *n* ⇒ katahiménı́j
cataphyll *n* ⇒ dnı́čni líst (1, 2)
catechol *n* ⇒ katehól
cathinone *n* ⇒ katinón
catkin *n* ⇒ máčica

caudate leaf apex n ⇒ repáti lístni vrh
caudicle n ⇒ kavdikula
cauliflorous flower n ⇒ kavliflórni cvét
cauliflorous inflorescence n ⇒ kavliflórno so-
 cvétje
cauliflory n ⇒ kavlifloríja
caulogenesis n ⇒ kavlogenéza
cauloid n ⇒ stêbelce
caulonema n ⇒ kavlonéma
cavernula n ⇒ kavênula
cavitation n ⇒ kavitácia
cell culture n ⇒ célična kultúra
cell cycle n ⇒ célični cikel
cell division n ⇒ célična delitev, citokinéza
cell elastic modulus n ⇒ elástični módul
 célične sténe
cell elongation n ⇒ dolžinska célična rásť
cell growth n ⇒ célična rásť
cell hydraulic capacity n ⇒ hidrávlična kapaci-
 téta célice
cell inclusion n ⇒ vkljúček
cell line n ⇒ célična líniya (2)
cell lineage n ⇒ célična líniya (1)
cell matrix potential n ⇒ mátrični potenciál
 célice
cell osmotic potential n ⇒ osmótski potenciál
 célice
cell plate n ⇒ célična plôšča
cell pressure potential n ⇒ tláčni potenciál ce-
 lice
cellular content n ⇒ celičnina
cellular endosperm n ⇒ célični sekundárni
 endospêrm
cellulase n ⇒ celulóza
cellulose n ⇒ celulóza
cellulose synthase complex n ⇒ celulózosintá-
 zni kompléks
cell vacuolisation n ⇒ vakuolizácia
cell wall n ⇒ célična sténa (1, 2)
cell wall elasticity n ⇒ elástičnosť célične sténe
cell wall matrix n ⇒ mátrični célične sténe
cell water potential n ⇒ vôdny potenciál célice
cell water relations n ⇒ vôdny režim célice
cell water saturation deficit n ⇒ vôdny deficit
 célice (1, 2)
central axis n ⇒ osrédnja ós
central cylinder n ⇒ centrálno cilindérom
Central European element n ⇒ centrálneevróp-
 ski géoelemént, srédnjeevrópski géoelemént

Central European province n ⇒ centrálneevróp-
 ska flórna provinca
Central-European region n ⇒ srédnjeevrópska
 flórna régija
central nodule n ⇒ centrálno nódul
central strand n ⇒ centrálno snôpič
centre of diversification n ⇒ težišče vrst rodú
centric diatoms n pl. ⇒ centrálne typ kreména-
 stih álga
centrifugal inflorescence n ⇒ sredobéžno so-
 cvétje
centriole n ⇒ centriól
centripetal inflorescence n ⇒ sredotéžno so-
 cvétje
centromere n ⇒ centromêr
centroplasma n ⇒ centropláзма
centrosome n ⇒ centrosóm
cephalodial symbiosis n ⇒ cefalódijška sim-
 bióza
cephalodium n ⇒ cefalódij
cereal crops n pl. ⇒ práva žita, stárna žita
cereals n pl. ⇒ práva žita
cerrado n ⇒ serádo
cetraric acid n ⇒ cetrárna kislina
chalaza n ⇒ haláza
chalazal endosperm haustorium n ⇒ halázni
 endospermálni havstórij
chalkophyllous lichens n pl. ⇒ halkofílni lišájni
chamaephyte n ⇒ hamefít
chamaephyte n ⇒ hamefít
channel n ⇒ kanálček
channel pit n ⇒ kanálska piknja
chaparral n ⇒ čaparál
chaperon n ⇒ kaperón
character species n ⇒ značilnica
charophytes n pl. ⇒ paróžnice
chasmogamous flower n ⇒ hazmogámni cvét
chasmophyte n ⇒ hazmofít
chelate n ⇒ kelát
chemical factor n ⇒ kémični dejávník
chemical interactions n pl. ⇒ kémične interák-
 cije
chemical potential n ⇒ kémični potenciál snovi
chemical stress n ⇒ kémični strés
chemical water potential n ⇒ kémični poten-
 ciál vôle
chemical weathering n ⇒ kémično preperévanje
chemiosmotic theory n ⇒ kémiosmótska te-
 orija

- chemoautotroph** n ⇒ kómoavtotróf
chemoautotrophy n ⇒ kómoavtotrofija
chemodinesis n ⇒ kemodinéza
chemo-ecotype n ⇒ kómoekotíp
chemonasty n ⇒ kémonastija
chemosynthesis n ⇒ kémosintéza
chemotaxis n ⇒ kémotaksija
chemotaxonomy n ⇒ kémotaksonomija
chemotaxy n ⇒ kémotaksija
chemotrophy n ⇒ kémotrofija
chemotropic root growth n ⇒ kemotrópna rásť korenín
chemotropism n ⇒ kémotropízem
chemotype n ⇒ kemotíp
chernozem n ⇒ černožjom
chiasma n ⇒ kiazma
chilling resistance n ⇒ odpornost na hlád
chilling stress n ⇒ hládni strés
chilling stress protein n ⇒ proteín hládneha strésa
chimaera n ⇒ himêra
chiropterophilous flower n ⇒ hiropterofilni cvét
chiropterophily n ⇒ hiropterofilija
chitin n ⇒ hitín
chitinase n ⇒ hitináza
chitosan n ⇒ hitozán
chlamyospore n ⇒ klamidospóra
chlrenchyma n ⇒ asimilácijski parenhím
chlorobionta n pl. ⇒ zelêne rastline
chlorococcale alga n ⇒ klorokokálna álga
chlorocyst n ⇒ klorocíta
chloronema n ⇒ kloronéma
chlorophyll n ⇒ klorofil
chlorophyll a n ⇒ klorofil á
chlorophyll b n ⇒ klorofil b
chlorophyll c n ⇒ klorofil c
chlorophyll d n ⇒ klorofil d
chlorophyll fluorescence n ⇒ klorofilna fluorescénca
chloroplast n ⇒ kloroplást
chloroplast capsule n ⇒ ovôj kloroplásta
chloroplast dimorphism n ⇒ dimorfizem kloroplástov
chlorosis n ⇒ kloróza
chondriome n ⇒ hondrióm
chondroid hypha n ⇒ hondroidna hifa
choricarpous fruit n ⇒ apokárpní plód
choripetalous plants n pl. ⇒ prostovênčnice
chorology n ⇒ horologija
chromatic adaptation n ⇒ kromátska prilagodítev
chromatid n ⇒ kromatída
chromatin n ⇒ kromatín
chromatin fibre n ⇒ kromatínska nit
chromatophore n ⇒ kromatofór
chromatoplasm n ⇒ kromatoplázma
chromists n pl. ⇒ kromisti
chromophore n ⇒ kromofór
chromoplast n ⇒ kromoplást
chromosaccharide n ⇒ kromosaharíd
chromosome n ⇒ kromosóm
chromosome complement n ⇒ kariotíp, kromosómsko število
chromosome number n ⇒ kromosómsko število
chronic injury n ⇒ krónična poškodba
chronic phytotoxic concentration n ⇒ krónična fitotóksična koncentracija
chronelement n ⇒ hrónoelemènt
Chrysanthemum cinerariifolium type of embryo sac n ⇒ krizantémum-cinerariifólijska embrionálna vréčka
chrysin n ⇒ krizín
chrysolaminarin n ⇒ krizolaminarín
chrysophytes n pl. ⇒ zláte álge
chrysoxanthin n ⇒ krizoksantín
chytridiomycetes n pl. ⇒ hitridiomicéte
ciliate leaf margin n ⇒ vëjicati listni rób
cilium n ⇒ migetálka (1, 2)
cinnus n ⇒ vijáček
cineole n ⇒ cineól
cingulum n ⇒ cingulum
cinnamic acid n ⇒ címetna kislína
circadian rhythm n ⇒ cirkadiáni rítem
circalunar rhythm n ⇒ cirkalunárni rítem
circannual rhythm n ⇒ cirkanuální rítem
circinate ptyxis n ⇒ pôlzasta ptíkša
Circumarctic element n ⇒ cirkumárktični géoelemènt
Circumboreal element n ⇒ cirkumboreálni géoelemènt
circumnutation n ⇒ cirkumnutácia
circumpolar area n ⇒ cirkumpolárni areál
cirrrose leaf apex n ⇒ vítičasti listni vfh
cirrus n ⇒ cír
cirrus n ⇒ cír, vítica
cisterna n ⇒ cistèrna

- cistolith** n ⇒ cistolít
citrate n ⇒ citrát
citric acid cycle n ⇒ citrátňi cikel
cladistics n pl. ⇒ kladistika
cladocarpous moss n ⇒ kladokárpňi máh
cladode n ⇒ platikládij
cladogram n ⇒ kladogram
cladomania n ⇒ kladomanija
cladoptosis n ⇒ kladoptóza
clamp n ⇒ zapónka
clamp cell n ⇒ zapónka
clamp-connection n ⇒ zapónčni micélij
class n ⇒ rázred (1, 2)
classification n ⇒ klasifikácia
clava n ⇒ kláva
clavate pollen n ⇒ klavátni pèlod
clavine alkaloid n ⇒ klavínski alkaloid
clavulanic acid n ⇒ klavulánska kislína
claw n ⇒ žebica
clay n ⇒ glína
left leaf n ⇒ nacèpljeni list
left leaf apex n ⇒ prekláni listňi vrh
cleistocarpous capsule n ⇒ kleistokárpňa púšica
cleistocarpous moss n ⇒ kleistokárpňi máh
cleistogamous flower n ⇒ kleistogámňi cvet
cleistogamy n ⇒ kleistogamija
cleistothecium n ⇒ kleistotècij
climaecotyp n ⇒ klimátski ekotíp
climatic diagram n ⇒ klímadiagram
climatic timberline n ⇒ klimátska gózdňa mèja
climatology n ⇒ klimatologija
climax n ⇒ klímaks
climax community n ⇒ klímaksňa združba
climax species n ⇒ klímaksňa vřsta
climax vegetation n ⇒ klímaksňa vegetácia
climber n ⇒ ovijálka, vzpenjávka
clock mechanism n ⇒ fiziolóška úra
clonal propagation n ⇒ klónsko rozmnoževáňje
clone n ⇒ klón
clone segment n ⇒ klónov segmènt
cloning n ⇒ klónsko rozmnoževáňje
closed collateral vascular bundle n ⇒ dovršèna kolaterálna žila
closed inflorescence n ⇒ zapřto socvètje
closed leaf sheath n ⇒ zapřta listňa nóžňica
closed root meristem n ⇒ zapřti rástňi meristém korenine
closed vascular bundle n ⇒ dovršèna žila
closed venation n ⇒ zapřta ožiljenost
closing cell n ⇒ célica zapirálka
cloud forest n ⇒ obláèňi gòrski deževňi gózd
club mosses n pl. ⇒ lisièjácovci
club-shaped fruit body n ⇒ kíjastňi trosňjak
coalescent pit aperture n ⇒ zrásla píkenjaska odprtina
cobalamin n ⇒ kobalamín
cocaine n ⇒ kokain
coccoid alga n ⇒ kokálna álga
coccoid growth form n ⇒ kokálna organizáciaška stòpnja
coccoid organizational level n ⇒ kokálna organizáciaška stòpnja
coccoid thallus n ⇒ kokálna stéljka
cocolith n ⇒ kokolít
coccolitophorids n pl. ⇒ kokolítóforále
cochleariform leaf n ⇒ žličastňi list
CO₂ compensation point n ⇒ kompenzáciaška tóèka CO₂
codon n ⇒ kodón
coenobium n ⇒ agregáciaška zvéza, cenóbij
coenocarpous fruit n ⇒ cenokárpňi plód
coenocarpous gynoeium n ⇒ cenokárpňi ginécej
coenochorology n ⇒ cénohorologija
coenocyte n ⇒ cenocita
coenocytic mycelium n ⇒ cenocitíèňi micélij
coenocytium n ⇒ cenocitij
coenodynamics n pl. ⇒ cénodinámika
coenocology n ⇒ cénoekologija
coenoelement n ⇒ cénoelemènt
coenoevolution n ⇒ cénoevolúcija
coenomorphology n ⇒ cénomorfologija
coenosome n ⇒ cenosóm
coenosystematics n pl. ⇒ cénosistemátika
coenzyme n ⇒ kòencím
coenzyme A n ⇒ kòencím Á
coexistence n ⇒ kòeksistèncja
cofactor n ⇒ kòencím
cohesive movement n ⇒ kohezijaško gíbanje
cohort n ⇒ kohórta
colchicine n ⇒ kolhicín
coleochaetophytina n pl. ⇒ koleohetofitine
coleoptile n ⇒ koleóptila
coleorrhiza n ⇒ koleoriza
collateral vascular bundle n ⇒ kolaterálna žila
collenchyma n ⇒ kolenhím

- colline species** n ⇒ gričévnata vrsta
colline vegetation belt n ⇒ gričévnati vegeta-
 cijski pás
colony n ⇒ kolonija (1, 2)
colour-leaf n ⇒ barvíti list
colpate pollen n ⇒ kolpátni pèlod
colporate pollen n ⇒ kolporátni pèlod
colpus n ⇒ kólþ
columella n ⇒ koluméla (1, 2, 3, 4)
commensal n ⇒ komezál
commensalism n ⇒ komezalizem
community n ⇒ združba
companion cell n ⇒ célica spremljeváka (2)
comparative anatomy n ⇒ primerjálna anatomi-
 mija
compartment n ⇒ célični predélek
compass plant n ⇒ kómpasna rastlina
compatibility n ⇒ kompatibilnost
compensation depth n ⇒ kompenzacijska
 globína
compensation point of photosynthesis n ⇒
 kompenzacijska tóčka néto fótosintéze
competition n ⇒ konkuréncia
competition strategy n ⇒ C-strategija
complete flower n ⇒ popôlni cvét
compound capitulum n ⇒ sestávljena glávica
compound corymb n ⇒ sestávljena češúlja
compound flower head n ⇒ sestávljena glávica
compound inflorescence n ⇒ sestávljeno so-
 cvétje
compound leaf n ⇒ sestávljeni list
compound pistil n ⇒ sestávljeni pestič
compound raceme n ⇒ sestávljeni grózd
compound racemose inflorescence n ⇒ sestá-
 vljeno grózdasto socvétje
compound receptacle n ⇒ sočvetišče
compound sieve plate n ⇒ sestávljena sístava
 plôšča
compound spike n ⇒ sestávljeni klás
compound stigma n ⇒ věčdélna brázda
compound tissue n ⇒ sestávljeno tkívo
compound umbel n ⇒ sestávljeni kobúl
compressed leaf n ⇒ stísnnjeni list
compression wood n ⇒ kompresíjski lés
concaulescence n ⇒ konkavlescénca
concentric included phloem n ⇒ koncéntrični
 vkljúčeni floém
concentric vascular bundle n ⇒ koncéntrična
 žíla
conceptacle n ⇒ konceptákel
concolorate leaf n ⇒ enakobárwni list
condensation n ⇒ spiralizíranje
conducting area n ⇒ prevajálna površina
conducting element n ⇒ prevajálni element
conducting parenchyma n ⇒ prevajálni paren-
 hím (1, 2)
conducting phloem n ⇒ prevódni floém
conducting sapwood n ⇒ prevódna beljáva
conducting system n ⇒ prevajálni systém
conducting tissue n ⇒ prevajálno tkívo
conduction n ⇒ prevájanje
conduction resistance n ⇒ prevajálna upórnost
conduplicate ptyxis n ⇒ prepógnjena ptíkša
cone n ⇒ stòž (1, 2)
confused name n ⇒ nomen confusum
congenital fusion n ⇒ kongenitálna zráslost
conical cap n ⇒ stòžčasti klobúk
conicarp lichens n pl. ⇒ koniokárpni lišáji
conidial fungi n pl. ⇒ konidijske glíve
conidiation n ⇒ konidiácia
conidiogenesis n ⇒ konidiogénza
conidiogenous cell n ⇒ konidiogéna célica
conidioma n ⇒ konidióm
conidiophore n ⇒ konidiofór
conidium n ⇒ konidij
conifer n ⇒ íglavec
coniferous forest n ⇒ íglasti gózd
conifers n pl. ⇒ storžnjáki
coniine n ⇒ koniín
conjugatae n pl. ⇒ jármaste álge
conjugation n ⇒ konjugácia
connate leaf n ⇒ zráščeni list
connective n ⇒ konektív
conserved name n ⇒ nomen conservandum
constituent water n ⇒ konstitucijska vóda
contamination n ⇒ kontaminácia (1)
continental element n ⇒ celínski element
continuous algal culture n ⇒ nēzakljúčena kul-
 túra álg
continuous area n ⇒ sklénjeni areál
continuum n ⇒ kontinuum
contorted aestivation n ⇒ zasúkana estivácia
contorted vernation n ⇒ zasúkana vernácia
contractile root n ⇒ kontraktílna korenína
contractile vacuole n ⇒ kontraktílna vakuóla
convergence n ⇒ konvergénca
convex cap n ⇒ izbóčeni klobúk
convex receptacle n ⇒ izbóčeno cvetíšče

- convolute ptyxis** *n* ⇒ ovíta ptiška
coprine *n* ⇒ koprín
coprochory *n* ⇒ koprohoríja
coprophilous fungi *n pl.* ⇒ koprofilne glíve
coprophily *n* ⇒ koprofilíja (1, 2)
copulation canal *n* ⇒ kopulačijski kanál
coral fruit body *n* ⇒ grmičasti trosnják
coralloid isidium *n* ⇒ koraloídni izídij
coral root *n* ⇒ koraloídna korenína
cordate leaf *n* ⇒ sfčasti list
cordate-leaf lamina base *n* ⇒ sfčasto dnò listne plôskve
core *n* ⇒ peščíšče
cork *n* ⇒ plúta (2)
cork cambium *n* ⇒ felogén
corm *n* ⇒ bŕst (2), čebúlasi gomólj
cormophytes *n pl.* ⇒ bŕstnice
cormus *n* ⇒ bŕst (2)
corolla *n* ⇒ vènc
corolla lobe *n* ⇒ vèčna kŕpa
corolla tip *n* ⇒ vèčni rôgelj
corolla tooth *n* ⇒ vèčni zôbec
corolla tube *n* ⇒ vèčna cév
corona *n* ⇒ privènček
correlation *n* ⇒ korelácija
correlative inhibition *n* ⇒ korelatívno zavíranje rasti in razvôja
correlative stimulation *n* ⇒ korelatívno pospeševanje rasti in razvôja
corremium *n* ⇒ korémij
cortex *n* ⇒ kórteks, skôrja
cortical primary thickening *n* ⇒ kortikálna primárna debelítev
corticolous lichens *n pl.* ⇒ epifloéidni lišáji
cortina *n* ⇒ kopréna
corymb *n* ⇒ češúlja
CO₂-saturation concentration *n* ⇒ saturácijska koncentrácija CO₂
cosmopolitan area *n* ⇒ kozmopolítski areál
cosmopolitan species *n* ⇒ kozmopolít
costa *n* ⇒ kôsta (1, 2, 3)
costapalmate leaf *n* ⇒ kostapalmátni list
cotyledon *n* ⇒ klíčni list
cotylespermous seed *n* ⇒ klíčnolistno sème
coumaric acid *n* ⇒ kumarínska kislína
coumarin *n* ⇒ kumarín
covered bud *n* ⇒ pokrítí bŕst
covering tissue *n* ⇒ krôvno tkívo
cover value *n* ⇒ pokrôvna vrédnost
C₁ plant *n* ⇒ C₁-rastlína
C₃ plant *n* ⇒ C₃-rastlína
C₄ plant *n* ⇒ C₄-rastlína
craspedodrome venation *n* ⇒ dôrôbna ožíljenost
crassinucellar ovule *n* ⇒ krasinucelátna seménska zasnôva
crassinucellate ovule *n* ⇒ krasinucelátna seménska zasnôva
crassulacean acid metabolism *n* ⇒ fôtosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín
creationism *n* ⇒ kreacionizem
creeper *n* ⇒ ovíjálka, vzpenjávka
creeping chamaephyte *n* ⇒ plazéči hamefit
creeping hemicryptophyte *n* ⇒ plazéči hemikriptofít
crenate leaf margin *n* ⇒ narézani listni rób
crenon *n* ⇒ krénon
crisped leaf margin *n* ⇒ nakódrani listni rób
crista *n* ⇒ krísta
critical hydration *n* ⇒ krítíčna hidratúra
critically endangered species *n* ⇒ krítíčno prizadéta vrsta
critical water potential *n* ⇒ krítíčni vòdni potenciál
critical water saturation deficit *n* ⇒ krítíčni vòdni deficit
cross-fertilization *n* ⇒ heteróza, navzkřížna oplodítev
crossing-over *n* ⇒ rëkombinácija
cross-pollination *n* ⇒ navzkřížna oprašítev, navzkřížno opraševanje
crowded leaf arrangement *n* ⇒ grúčasta razporedítev listov
cruciferous corolla *n* ⇒ križasti vènc
crumpled aestivation *n* ⇒ zmečkána estivácija
crustose lichens *n pl.* ⇒ skôrjasti lišáji
crustothecium *n* ⇒ krustotéčij
cryophilic plant *n* ⇒ mrzloljúbna rastlína
cryoplankton *n* ⇒ krioplánkton
cryopreservation *n* ⇒ krioprezervácija
cryoprotectant *n* ⇒ krioprotéktant
cryptochrome *n* ⇒ kriptokróm
cryptocolpate pollen *n* ⇒ kriptokolpátni pëlod
cryptolecanorine apothecium *n* ⇒ kriptolekanorínski apotéčij
cryptomonads *n pl.* ⇒ kriptofíti
cryptoporate pollen *n* ⇒ kriptoporátni pëlod
cryptopore stoma *n* ⇒ kriptopórna réža

- cryptoxanthin** n ⇒ kríptoksantín
crystalloid n ⇒ kristaloíd
C-S-R triangle n ⇒ CSR-trikótnik
C-strategy n ⇒ C-stratégija
cuff-shaped soralium n ⇒ manšétasti sorálij
culm n ⇒ bíl
culmination n ⇒ kulminácia
cultivar n ⇒ kultivár (2), sórta
cultivar name n ⇒ sórtno imé
cultivated mushrooms n pl. ⇒ gojène glíve
cultivated plant n ⇒ kultúrna rastlina
culture n ⇒ kultúra (1, 2)
culture yeasts n pl. ⇒ kultivirane kvásovke
cuneate leaf n ⇒ klínasti líst
cuneate leaf lamina base n ⇒ klínasto dnò lístne plòskve
cup n ⇒ sklédica
cupressoid pit n ⇒ kupresoidna piknja
cuprophyte n ⇒ kuprofit
cup-shaped fruit body n ⇒ čášti trosnják
cupule n ⇒ ježica, sklédica
curcumin n ⇒ kurkumín
curled leaf margin n ⇒ nakódrani lístni rób
cushion chamaephyte n ⇒ blázínasti hamefit
cuspidate leaf apex n ⇒ krátko koničasti lístni vřh
cuticle n ⇒ kutikula
cuticle transpiration n ⇒ kutikulárna transpirácia
cuticular absorption n ⇒ kutikulárna absorpcija
cuticular diffusive conductance n ⇒ kutikulárna difuzijska prevódnost
cuticular diffusive resistance n ⇒ kutikulárna difuzijska upórnost
cuticular transpiration n ⇒ kutikulárna transpirácia
cutin n ⇒ kutín
C value n ⇒ C-vrédnost genóma
cyanell n ⇒ cianél
cyanide resistant pathway n ⇒ cianidno rezisténtna dihálna pót
cyanide resistant respiration n ⇒ cianidno rezisténtno díhanje
cyanidin n ⇒ cianidín
cyanobacteria n pl. ⇒ cianobaktérie
cyanobacterial bloom n ⇒ cianobaktérijsko cveténje
cyanobacterial symbiosis n ⇒ cianobaktérijska simbióza
cyanocobalamin n ⇒ kobalamín
cyanogenic glycoside n ⇒ cianogéni glikozíd
ciano-lichens n pl. ⇒ cianolišáji
cyanophycean starch n ⇒ cianoficêjški škrob
cyanophycin granule n ⇒ cianoficín
cyanorrhiza n ⇒ cianoríza
cyanotoxin n ⇒ cianotoksín
cyathium n ⇒ ciátij
cybrid n ⇒ cibrid
cycadophytes n pl. ⇒ ságovci
cycads n pl. ⇒ ságovci
cyclic electron transport n ⇒ ciklični fótoelektrónski transpórt
cyclic flower n ⇒ ciklični cvét
cycline n ⇒ cikin
cyclocytic stomatal type n ⇒ ciklocítična réža
cyclosporin n ⇒ ciklosporín
cylindrical corolla n ⇒ váljasti vènc
cyme n ⇒ pákobúl
cymose corymb n ⇒ dežnikasti lát
cymose inflorescence n ⇒ pákobúlasto socvétje
cyphela n ⇒ cifèla
cyst n ⇒ cista
cysteine n ⇒ cisteín
cystidium n ⇒ cistída
cystogamy n ⇒ cistogamija
cytochalasin n ⇒ citohalazín
cytochrome n ⇒ citokróm
cytogenetics n pl. ⇒ citogenétika
cytokinesis n ⇒ citokinéza
cytokinin n ⇒ citokinín
cytology n ⇒ citologija
cytoplasm n ⇒ citoplázma
cytoplast n ⇒ citoplást
cytorrhysis n ⇒ citoríza
cytosine n ⇒ citozín
cytoskeleton n ⇒ citoskelét
cytosol n ⇒ citosól
cytotaxonomy n ⇒ cítotaksonomija
Dacian element n ⇒ dácijski géoelement
dark taiga n ⇒ tèmna smrékova tájga
Darwinian evolution n ⇒ darvinizem
Darwinian species concept n ⇒ filogenétska definícija vršte
Darwinism n ⇒ darvinizem
daughter cell n ⇒ hčerinska célica
day-neutral plant n ⇒ dnévno nevtrálna rastlina
dead hair n ⇒ mřtvi lásek

- death phase** *n* ⇒ fáza odmiranja
- decay** *n* ⇒ gníľôba, trohňôba
- deciduous broad-leaved forest** *n* ⇒ listopádni listnati gózd
- deciduous broad-leaved summer forest** *n* ⇒ temperátني listopádni listnati gózd
- deciduous coniferous forest** *n* ⇒ listopádni íglasti gózd
- deciduous forest** *n* ⇒ listopádni gózd
- deciduousness** *n* ⇒ listopádnoš
- deciduous plant** *n* ⇒ listopádna rastlína
- deciduous sclerophyte** *n* ⇒ listopádni sklerofít
- deciduous xerophyte** *n* ⇒ listopádni kserofít
- decomposer** *n* ⇒ razgrajeválec
- decomposition** *n* ⇒ razgrádnja
- decurrent leaf** *n* ⇒ iztezajóci list
- decussate leaf arrangement** *n* ⇒ navzkrížna nameštiev listov
- decussate phyllotaxis** *n* ⇒ navzkrížna nameštiev listov
- defence substance** *n* ⇒ obrámbna snôv
- defoliant** *n* ⇒ defoliánt
- defoliation** *n* ⇒ defoliácia, osútost drevésne krôšnje
- dehiscent dry fruit** *n* ⇒ súhi sejálni plód
- dehiscent fruit** *n* ⇒ sejálni plód
- dehydrin** *n* ⇒ dehydrín
- delimited soraliu** *n* ⇒ omejëni sorálij
- delphinidin** *n* ⇒ delfinidín
- deltoid leaf** *n* ⇒ deltoídni list
- deme** *n* ⇒ dém
- denaturation** *n* ⇒ denaturácia
- dendritic prothallus** *n* ⇒ dendritična predstéljka
- dendrochronology** *n* ⇒ déndrokronológia
- dendrogram** *n* ⇒ dendrogram
- dendrology** *n* ⇒ dendrológja
- density** *n* ⇒ gostôta vršte
- dentate leaf margin** *n* ⇒ nazóbčani listni rób
- denticulate leaf margin** *n* ⇒ drôbno nazóbčani listni rób
- deoxyribonucleic acid** *n* ⇒ deóksiribonukleínska kislína
- deoxyribose** *n* ⇒ deoksiribóza
- deposition** *n* ⇒ usèd
- derivate community** *n* ⇒ izpeljána združba
- dermatophytes** *n pl.* ⇒ dermatofiti
- desiccation resistance** *n* ⇒ odpórnost na izsušítev
- desiccation tolerance** *n* ⇒ izsušítvena toleránca
- desmids** *n pl.* ⇒ lepôtko
- desmocytic stomatal type** *n* ⇒ dezmocítična réža
- determinate leaf** *n* ⇒ determinántni list
- determinate growth** *n* ⇒ determinántna rásť
- determinate inflorescence** *n* ⇒ determinántno socvétje
- determination** *n* ⇒ determinácia (1, 2)
- detoxication** *n* ⇒ detoksikácijska spôsobnosť
- detoxification** *n* ⇒ detoksikácijska spôsobnosť
- detoxification mechanism** *n* ⇒ detoksikácijski mehanizem (1, 2)
- detoxification reaction** *n* ⇒ detoksikácijski mehanizem (1, 2)
- detritus** *n* ⇒ detrit
- deuteromycetes** *n pl.* ⇒ dévteromicéte
- development** *n* ⇒ razvôj
- developmental level** *n* ⇒ razvôjna stôpnja
- diacytic stomatal type** *n* ⇒ diacítična réža
- diadinoxanthin** *n* ⇒ diadinoksanín
- diagnostic horizon** *n* ⇒ diagnóstični horizont
- diagnostic species** *n* ⇒ diagnóstična vršta
- diaheliotropism** *n* ⇒ diáheliotropizem
- diakinesis** *n* ⇒ diakinéza
- dialypetalous plants** *n pl.* ⇒ prostovênčnice
- diameter growth** *n* ⇒ debelítev
- diaspore** *n* ⇒ diaspóra
- diatoms** *n pl.* ⇒ kreménaste álge
- diatoxanthin** *n* ⇒ diatoksantín
- diazotroph** *n* ⇒ diazotróf
- diazotrophy** *n* ⇒ diazotrofija
- dicarpelous gynoecium** *n* ⇒ dvókarpelni ginécej
- dichasial cyme** *n* ⇒ dvóvêjnato pákobúlasto socvétje
- dichasial inflorescence** *n* ⇒ dvóvêjnato pákobúlasto socvétje
- dichasial ramification** *n* ⇒ diháziálna razrásť
- dichasium** *n* ⇒ diházij, dvóvêjnati pákobúl
- dichlamydeous flower** *n* ⇒ dihlamidêjski cvêt
- dichlorophenoxyacetic acid** *n* ⇒ diklorfénoksióetna kislína
- dichogamy** *n* ⇒ dihogamija
- dichotomic ramification** *n* ⇒ dihotómna razrásť (1, 2, 3)
- dicliny** *n* ⇒ diklinija
- dicolpate pollen** *n* ⇒ díkolpátni pèlod
- dicots** *n pl.* ⇒ dvókalíčnice

- dicotyledons** *n pl.* ⇒ dvókalíčnice
dictamnine *n* ⇒ diktamnín
dictyochlamydospore *n* ⇒ díktioklamidospóra
dictyodrome venation *n* ⇒ mréžasta ožiljenost
dictyospore *n* ⇒ diktiospóra
dictyostele *n* ⇒ diktiostéla
didymospore *n* ⇒ didimospóra
didynamous stamina *n pl.* ⇒ dvómôdčni prášniki
differential species *n* ⇒ razlikoválnica
differentiated tissue *n* ⇒ diferencirano tkívo
differentiation *n* ⇒ diferenciácia
diffuse-porous wood *n* ⇒ raztréseno porózni lés
diffuse soralium *n* ⇒ razpršeni soráliji
diffusion *n* ⇒ difúziya
digestive gland *n* ⇒ prebávna žláza
digitate inflorescence *n* ⇒ pŕstasto socvétje
dikaryohaplont *n* ⇒ dikariohaplónt
dikaryon *n* ⇒ dikárión
dikaryont *n* ⇒ dikariónt
dikaryotic mycelium *n* ⇒ dikarióntski micéliji
dikaryotic phase *n* ⇒ dikarióntska fáza
dimictic lake *n* ⇒ dimíktično jézero
dimorphic fungi *n pl.* ⇒ dimórfne glíve
dimorphic heterostyly *n* ⇒ dimórfna heterostilíja
dimorphic pollen *n* ⇒ dimórfni pèlod
dimorphism *n* ⇒ dimorfizem (1, 2)
dimorphous species *n* ⇒ dimórfna vrsta
Dinaric phytogeographic region *n* ⇒ dínarsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije
dinokaryon *n* ⇒ dinokárión
dinophycean starch *n* ⇒ dinoficéjski škrób
dinophytes *n pl.* ⇒ ognjéne álge
dioecious species *n* ⇒ dvódómna vrsta
dioecism *n* ⇒ dvódómnost (1, 2)
dioecy *n* ⇒ dvódómnost (1, 2)
dioicous moss *n* ⇒ diécični máh
diplanetism *n* ⇒ diplaníja
diplobiont *n* ⇒ diplobiónt
diplohaplont *n* ⇒ diplohaplónt
diploid chromosome number *n* ⇒ diploídno število kromosómov
diploid nucleus *n* ⇒ diploídno jédro
diploidphase *n* ⇒ diplofáza
diplolepideous moss *n* ⇒ díplolepidéjski máh
diplont *n* ⇒ diplónt (1, 2, 3)
diplophase *n* ⇒ diplofáza
diplospory *n* ⇒ diplosporíja
diplostromatic fruit-body *n* ⇒ diplostromátski trosnják
diplotene *n* ⇒ diplotén
diploxylon *n* ⇒ diploksílon
diporate pollen *n* ⇒ díporátni pèlod
direct water uptake *n* ⇒ nèkorenínska absópcija vóde
disaccharide *n* ⇒ dísaħaríd
disc flower *n* ⇒ króžčev cvét
discocarp *n* ⇒ apotécij (2), diskokárp
discoide receptacle *n* ⇒ dískasto cvetíšče
discoide stigma *n* ⇒ dískasta brázda
disease-free plant *n* ⇒ rastlína brez patogénov
disease resistance *n* ⇒ odpórnost na patogéne
disease tolerance *n* ⇒ toleránca na patogéne
dish-shaped corolla *n* ⇒ pládnjasti vènc
disjunct distribution *n* ⇒ disjúnktni areál
disjunction *n* ⇒ disjúnkcija
disjunctive tracheid *n* ⇒ disjúnkcijska traheída
disk *n* ⇒ dísk
dispersal distribution *n* ⇒ dispèrzná razšírjenost
disphotic zone *n* ⇒ áfótična cóna
dissected leaf *n* ⇒ deljèni líst
dissimilation *n* ⇒ disimilácia
dissymmetric flower *n* ⇒ dísimétrični cvét
distal area *n* ⇒ distálna plôškev
distal pole *n* ⇒ distální pól
distichous leaf arrangement *n* ⇒ dvórédna namestítev lístov
distichous phyllotaxis *n* ⇒ dvórédna namestítev lístov
distress *n* ⇒ distrés
disturbance *n* ⇒ môtnja (1, 2)
diterpene *n* ⇒ díterpén
divergence *n* ⇒ divergèncá (1)
divergence angle *n* ⇒ divergènčni kót
divergency *n* ⇒ divergèncá (2)
diversicolourous leaf *n* ⇒ raznobárvni líst
diversity index *n* ⇒ diverzitétní ínдек
diverticulum *n* ⇒ divértikel
divided leaf *n* ⇒ razrèzani líst
division *n* ⇒ déblo (2), delítev
dizonocolpate pollen *n* ⇒ dízonokolpátni pèlod
dizonoporate pollen *n* ⇒ dízonoporátni pèlod
DNA ⇒ deóksiribonukleínska kislína
DNA hybridisation *n* ⇒ DNK-hibridizácia
DNA library *n* ⇒ génska knjížnica
DNA polymerase *n* ⇒ DNK-polimeráza

- DNA sequence** n ⇒ sekvénca DNK
dolipore n ⇒ dolipóra
dolipore septum n ⇒ dolipórni sépt
domain n ⇒ doména (2, 3, 4)
domatium n ⇒ domáci
dominant species n ⇒ dominántna vřsta
dominant trait n ⇒ dominántni znák
domoic acid n ⇒ domóična kislína
Donau glacial stage n ⇒ dónavski glaciál
Donau-Günz interglacial stage n ⇒ dónavsko-
 -günřki interglaciál
dormancy n ⇒ dormánca
dormant apical meristem n ⇒ dormántni rástni
 vrříček
dorsiventral flower n ⇒ dorziventrálni cvét
dorsiventral heteromeric thallus n ⇒ dorziven-
 trálna heteroména stéljka
dorsiventral leaf n ⇒ dorziventrálni líst
double annual ring n ⇒ dvójna braníka
double fertilization n ⇒ dvójna oplodítev
double flower n ⇒ vrřtnáti cvét
double helix n ⇒ dvójna vijáčnica
double perianth n ⇒ dvójno cvétno odeválo
double peristome n ⇒ dvójni peristóm
double toothed leaf margin n ⇒ dvákrate nazób-
 čani lístni rób
doubtful name n ⇒ nomen dubium (1, 2)
downy mildews n pl. ⇒ plěsni (2)
drepanium n ⇒ srpek
drift n ⇒ plávje
drought avoidance n ⇒ izogíbanje izsuřtívi,
 izogíbanje súři
drought resistance n ⇒ odpórnost na súřo
drought stress n ⇒ súřni strés
drupe n ⇒ kořčíčasti plód
drupecetum n ⇒ bírni kořčíčasti plód
Drusa type of embryo sack n ⇒ drúsna embrio-
 nálna vrěčka
druse n ⇒ kristálna kopúča
dry deposition n ⇒ súři usěd
dry fruit n ⇒ súři plód
dry indehiscent fruit n ⇒ súři zapřti plód
dry meadow n ⇒ súři trávník
dry rot fungus n ⇒ hířna góba
dry steppe n ⇒ súha stépa
dune n ⇒ pěski (1, 2)
dyad n ⇒ diáda (1, 2, 3)
dysochory n ⇒ disohoriája
dystric brown soil n ⇒ dístrična řjava tlá
dystric soil n ⇒ dístrična tlá
dystrophic lake n ⇒ dístrřfno jézero
early bast n ⇒ ráno líčje
early wood n ⇒ ráni lés
earthstar fruit body n ⇒ zvézdasti trosnják
echinate pollen n ⇒ spinátni pělod
ecocide n ⇒ ekocíd (1, 2)
ecodeme n ⇒ ekodém
ecoelement n ⇒ ékoeleměnt
ecological amplitude n ⇒ ekolóřka amplitúda
ecological differential species n ⇒ ekolóřka
 raznlikoválnica
ecologically important area n ⇒ ekolóřsko po-
 mémбно obmóčje
ecological maximum n ⇒ ekolóřski máksimum
ecological minimum n ⇒ ekolóřski mínimum
ecological network n ⇒ ekolóřsko omrězje
ecological optimum n ⇒ ekolóřski óptimum
ecological quality ratio n ⇒ rozměrje ekolóřske
 kakóvosti
ecological species n ⇒ ekolóřka vřsta
ecological tolerance n ⇒ ekolóřka toleránca
ecological variability n ⇒ ekolóřka variabilnost
ecological vicariance n ⇒ ekolóřski vikarízem
ecological vicariant n ⇒ ekolóřski vikarířt
ecology n ⇒ ekolóřja
ecomone n ⇒ ekomón
ecophysiology n ⇒ ékofiziolóřja
ecoremediation n ⇒ ékoremediácia
ecospecies n ⇒ ekolóřka vřsta
ecosphere n ⇒ ekosfěra
ecosystem n ⇒ ékosistém
ecosystem stability n ⇒ stabiłnost ékosistéma
ecotone n ⇒ ekotón
ecotoxicology n ⇒ ékotoksikolóřja
ecotype n ⇒ ekotíp
ectendomycorrhiza n ⇒ éktendomikoríza
ectendomycorrhizal fungi n pl. ⇒ éktendomi-
 korízne glíve
ectohydric moss n ⇒ éktohídrični máh
ectomycorrhiza n ⇒ éktomikoríza
ectomycorrhizal fungi n pl. ⇒ éktomikorízne
 glíve
ectonexine n ⇒ éktoneksína
ectophloic siphonostele n ⇒ éktoflóěmska si-
 fonostéla
ectorhizosphere n ⇒ éktorizosfěra
ectosexine n ⇒ éktoseksína
ectostroma n ⇒ éktostróma

edaphic community *n* ⇒ edáfska združba

edaphic ecotype *n* ⇒ edáfski ekotíp

edaphic vicariance *n* ⇒ edáfski vikarizem

edaphic vicariant *n* ⇒ edáfski vikarist

edible fungi *n pl.* ⇒ užítne glíve

edible plants *n pl.* ⇒ užítne rastlíne

edificator species *n* ⇒ vodilna vrsta

effigurate thallus *n* ⇒ efigurirana stéljka

egg apparatus *n* ⇒ jájčni aparát

egg-cell *n* ⇒ jájčna célica

E horizon *n* ⇒ eluviálni horizont

elaiophore *n* ⇒ elajofór

elaioplast *n* ⇒ elajoplást

elaiosome *n* ⇒ elajosóm

elastic modulus of plant cell *n* ⇒ elástični
módul célične sténe

elater *n* ⇒ elatéra

electroporation *n* ⇒ elektroporácija

electrotropism *n* ⇒ eléktrotropizem

elementary fibril *n* ⇒ elementárna fibrila

elicitor *n* ⇒ elícitor

elliptic leaf *n* ⇒ elíptični list

elongated receptacle *n* ⇒ podáljšano cvetišče

elongation *n* ⇒ dolžinska rást

eluvial horizon *n* ⇒ eluviálni horizont

eluviated soil *n* ⇒ izprána tlá

emarginated leaf apex *n* ⇒ izróbljeni listni vřh

emboly *n* ⇒ emboljja

embryo *n* ⇒ émbrio

embryo culture *n* ⇒ kultúra émbriev

embryogenesis *n* ⇒ embriogenéza

embryology *n* ⇒ embriologija (1, 2)

embryony *n* ⇒ embrionija

embryophytes *n pl.* ⇒ embriofiti

embryo sack *n* ⇒ embrionálna vréčka

embryotheca *n* ⇒ embriotéka

emergence *n* ⇒ emergénca

emersed culture *n* ⇒ površinska kultúra

Emerson effect *n* ⇒ Emersonov efékt

emission *n* ⇒ emisija

encinal *n* ⇒ encinál

encrustation *n* ⇒ inkrustiranje

endangered species *n* ⇒ prizadéta vrsta

endemic *n* ⇒ endemít

endemic area *n* ⇒ endemítski areál

endemism *n* ⇒ endemízem

endobasidium *n* ⇒ éndobazídij

endocarp *n* ⇒ éndokárp

endocyanom *n* ⇒ éndocianóm

endoderm *n* ⇒ éndodêrm

endodermis *n* ⇒ éndodêrm

endogenous meiospore *n* ⇒ endogéna mejo-
spóra

endogenous oscillator *n* ⇒ endogéni oscilátor

endogenous spore *n* ⇒ éndospóra (1)

endohydric moss *n* ⇒ éndohídrični máh

endolithic algae *n pl.* ⇒ endolítske álge

endolithic lichens *n pl.* ⇒ endolítski lišáji

endolithophyte *n* ⇒ éndolitofit

endomembrane *n* ⇒ nótranja membrána

endomycorrhiza *n* ⇒ éndomikoríza

endomycorrhizal fungi *n pl.* ⇒ éndomikorízne
glíve

endonexine *n* ⇒ éndoneksína

endophloeodic lichens *n pl.* ⇒ éndofleódični
lišáji

endophyte *n* ⇒ endofit

endophytic fungi *n pl.* ⇒ éndofitne glíve

endophytic symbiosis *n* ⇒ éndofitna simbióza

endoplasmic reticulum *n* ⇒ éndoplázemski re-
tíkel

endorhizosphere *n* ⇒ éndorizosfêra

endoscopic embryogenesis *n* ⇒ endoskópna
embriogenéza

endosexine *n* ⇒ éndoseksína

endoskeleton *n* ⇒ éndoskelét

endosome *n* ⇒ endosóm

endosperm *n* ⇒ endospêrm

endosperm haustorium *n* ⇒ endospermální
havstórij

endospermous seed *n* ⇒ albuminózno séme

endospore *n* ⇒ éndospóra (1, 2)

endosporium *n* ⇒ éndospór (1)

endostome *n* ⇒ nótranji peristóm

endostroma *n* ⇒ éndostróma

endosymbiont *n* ⇒ éndosimbiónt

endosymbiosis *n* ⇒ éndosimbióza

endotegmic seed *n* ⇒ éndotégmično séme

endotestal seed *n* ⇒ éndotestálno séme

endothecium *n* ⇒ éndotécij (1, 2)

endoxylophyte *n* ⇒ éndoksilofit

endozoochory *n* ⇒ éndo-zoohorija

Endymion type of embryo sack *n* ⇒ endimión-
ska embrionálna vréčka

enrolled cap *n* ⇒ spodvíhani klobúk

ensiform leaf *n* ⇒ mēčasti list

enteroblastic blastic conidiogenesis *n* ⇒ entero-
blástična blástična konidiogenéza

- enterothallic conidiogenesis** n ⇒ enterotálična konidiogenéza
- entire leaf margin** n ⇒ céli listni rób
- entomophilous flower** n ⇒ entomofilni cvét
- entomophilous plant** n ⇒ žužkocvétka
- entomophily** n ⇒ entomofilija
- environment** n ⇒ okólje
- environmental factor** n ⇒ okóljjski dejávník
- environmental pollution** n ⇒ onesnaževánje
- environment protection** n ⇒ várstvo okólja
- environment renaturation** n ⇒ renaturácija okólja
- environment revitalisation** n ⇒ revitalizácija okólja
- enzyme** n ⇒ encím
- enzymic penetration** n ⇒ encímska penetrácija
- enzymology** n ⇒ encimologija
- ephemerophyte** n ⇒ efemerofit
- ephemeros xerophyte** n ⇒ efemérni kserofit
- epiascidiate leaf** n ⇒ èpiascidiátni list
- epiblast** n ⇒ epiblást
- epicarp** n ⇒ eksokárp
- epichilium** n ⇒ epihíl
- epicormic branch** n ⇒ epikórmska vèja
- epicotyl** n ⇒ epikotíl
- epicuticular wax** n ⇒ epikutikulárna vóskasta prevléka
- epiderm** n ⇒ epidèrm
- epidermatic differentiation** n ⇒ epidermálna diferenciácija
- epidermis** n ⇒ epidèrm, povrhnjica (1)
- epigeal germination** n ⇒ epigéična kalítev
- epigeic lichens** n pl. ⇒ terikólni lišáji
- epigynous flower** n ⇒ epigínični cvét
- epigyny** n ⇒ epiginíja
- epihymenium** n ⇒ epihiménij
- epilimnion** n ⇒ epilimnij
- epilithic lichens** n pl. ⇒ epilítiski lišáji
- epilithon** n ⇒ epilítón
- epilithoral** n ⇒ epilitorál
- epinasty** n ⇒ epinastíja
- epiparasitismus** n ⇒ èpiparazitizem
- epipelon** n ⇒ epipelón
- epipetric lichens** n pl. ⇒ epilítiski lišáji
- epiphloeodic lichens** n pl. ⇒ epifloédični lišáji
- epiphyllly** n ⇒ epifilija (1, 2)
- epiphyte** n ⇒ epifít
- epiphytic lichens** n pl. ⇒ epifítiski lišáji
- epiphytism** n ⇒ epifítizem
- epiphyton** n ⇒ epifítón
- epipsamma** n ⇒ epipsáma
- epipsammon** n ⇒ epipsámon
- episperm** n ⇒ seménska ovójnica
- episporium** n ⇒ epispór (1)
- epistomatic space** n ⇒ epistomatárni prôstor
- epistroma** n ⇒ èktostróma
- epithecium** n ⇒ epitéka
- epithecial alga** n ⇒ epitécijska álga
- epithecium** n ⇒ epitécij
- epithelial cell** n ⇒ epitélna célica
- epithema** n ⇒ epitém
- epitheme** n ⇒ epitém
- epithet** n ⇒ pridévek
- epitony** n ⇒ epitoníja
- epitropous ovule** n ⇒ epitrópna anatrópna seménska zasnôva
- epixyloous lichens** n pl. ⇒ epiksílmi lišáji
- epizoochory** n ⇒ epizoohoríja
- EQR** ⇒ razmérje ekolóške kakôvosti
- equatorial axis** n ⇒ ekvatoriálna ós
- equatorial plane** n ⇒ ekvatoriálna ravnína
- equidistance principle** n ⇒ pravilo ekvidistáncie
- equifacial leaf** n ⇒ ekvifaciální list
- equitability index** n ⇒ índeks izenáčenosti
- equitant overlapping leaf arrangement** n ⇒ sêdlasta namestítev listov
- equitant vernation** n ⇒ sêdlasta vernácija
- ergasiophygophyte** n ⇒ ergasiofifogifit
- ergasiophyt** n ⇒ kultúrna rastlína
- ergasiophyte** n ⇒ ergasiofít
- ergastic substance** n ⇒ ergástična snóv
- ergometrine** n ⇒ ergometrín
- ergosterol** n ⇒ ergosteról
- ergot** n ⇒ ržení rožíček
- ergot alkaloid** n ⇒ ergótalkaloid
- ergotamine** n ⇒ ergotamín
- ergotoxin** n ⇒ ergotoksín
- ericoid mycorrhiza** n ⇒ erikoidna mikoríza
- ericoid mycorrhizal fungi** n pl. ⇒ erikoidne mikorízne glíve
- erose leaf apex** n ⇒ izjédeni listni vrh
- erosion** n ⇒ erozíja
- erythroze** n ⇒ eritróza
- essential element** n ⇒ esenciální elemènt
- essential oil** n ⇒ etèrično ólje
- essential substance** n ⇒ esenciálna snôv
- eté** n ⇒ eté
- ethanol** n ⇒ etanol

- ethene** n ⇒ etén
ethnobotany n ⇒ étnobotánika
etiolation n ⇒ etiolácia
etioplast n ⇒ etioplást
euanthium theory n ⇒ evántijska teória
euchromatin n ⇒ evkromatín
eugenol n ⇒ evgenól
eglenoids n pl. ⇒ evglenofíti
euhyemium n ⇒ evhiménij
eukaryotes n pl. ⇒ evkariónti
eukaryotic cell n ⇒ evkarióntska célica
euphotic zone n ⇒ evfótična cóna
euplectenchym n ⇒ evplektenhím
euploid n ⇒ evploíd
euploid nucleus n ⇒ evploídno jêdro
Eurasian element n ⇒ evrázijski géoelemènt
European alpine element n ⇒ évroalpínski géoelemènt
Eurosiberian element n ⇒ évrosibirski géoelemènt
euryhaline algae n pl. ⇒ evrihalíne álge
euryhaline plant n ⇒ evrihalína rastlína
euryhidric plant n ⇒ evrihídna rastlína
euryoecous plant n ⇒ evrivaléntna rastlína
euryphotic plant n ⇒ evrifóta rastlína
eurythermal algae n pl. ⇒ evritêrmne álge
eurythermal plant n ⇒ evritêrmna rastlína
eusporangium n ⇒ evsporángij
eustele n ⇒ evstéla
eustress n ⇒ evstrés
eustroma n ⇒ evstróma
eutric brown soil n ⇒ évtrična rjáva tlá
eutric soil n ⇒ évtrična tlá
eutrophication n ⇒ evtrofikácia
eutrophic lake n ⇒ evtrófné jézero
eutrophic lichens n pl. ⇒ evtrófni lišáji
eutrophic plant n ⇒ evtrófná rastlína
eutrophy n ⇒ evtrófnosť
evapotranspiration n ⇒ evapotranspirácia
evapotranspiration coefficient of primary production n ⇒ evapotranspirácijski koeficiènt primárne produkcie
even leaf n ⇒ rávna lístna plôskev
evergreen n ⇒ vednozeléna rastlína
evergreen broad-leaved forest n ⇒ vednozeléni lístnati gózd
evergreen broad-leaved hardwood n ⇒ vednozeléni sklerofilní gózd
evergreen coniferous forest n ⇒ vednozeléni íglasti gózd
evergreen forest n ⇒ vednozeléni gózd
evergreen leaf n ⇒ vednozeléni líst
evergreen plant n ⇒ vednozeléna rastlína
evergreen sclerophyllous forest n ⇒ vednozeléni sklerofilní gózd
evergreen sclerophyte n ⇒ vednozeléni sklerofít
evolution n ⇒ evolúcia (1, 2)
evolutionary species concept n ⇒ filogenétska definícia vrste
exalbuminous seed n ⇒ éksalbuminózne sème
excessive irradiance n ⇒ preséžna jákost svetlôbe
excess light n ⇒ preséžna jákost svetlôbe
exciple n ⇒ ekscípel
excipulum n ⇒ ekscípel
exclave n ⇒ ekskláva
excrete n ⇒ ekskrét
exine n ⇒ eksína
exocarp n ⇒ eksokárp
exoderm n ⇒ eksodêrm
exodermis n ⇒ eksodêrm
exogenous meiospore n ⇒ eksogéna mejspóra
exoscopic embryogenesis n ⇒ eksoskópna embriogéza
exoskeleton n ⇒ éksoskelét
exospore n ⇒ éksospóra (1, 2)
exosporium n ⇒ eksospór
exostome n ⇒ zunánji peristóm
exote n ⇒ eksót (1, 2)
exotegmic seed n ⇒ eksotégmično sème
exotestal seed n ⇒ eksotestálné sème
exothecium n ⇒ eksotécij (1, 2)
expansin n ⇒ ekspanzín
expansion growth n ⇒ ekspanzijská rásť
explant n ⇒ izsêček
explosive movement n ⇒ eksplozijské gíbanje
exponential phase n ⇒ logarítemská fáza rásť
exsiccate collection n ⇒ eksikátna zbírka
extended pit aperture n ⇒ podáljšána píkenj-ska odprťna
extensin n ⇒ ekstenzín
extension growth n ⇒ dolžínská rásť
extensive root system n ⇒ ekstenzivní korenínski systém
extinct species n ⇒ izumflá vrsta

- extracellular freezing** *n* ⇒ zúnajcélična tvórba ledú
- extrafloral nectary** *n* ⇒ ízvencvétni medôvnik
- extrafloral nectary gland** *n* ⇒ ízvencvétni medôvnik
- extraradical mycelium** *n* ⇒ ékstraradikálni micélij
- extravaginal shoot** *n* ⇒ ékstravaginálni pogánjek
- extremophile** *n* ⇒ ekstremofil
- exudate** *n* ⇒ eksudát
- facies** *n* ⇒ fácies
- facultative CAM plant** *n* ⇒ fakultatívna CAM-rastlína
- facultative halophyte** *n* ⇒ fakultatívni halofít
- facultative parasite** *n* ⇒ fakultatívni zajedávec
- facultative parasitism** *n* ⇒ fakultatívno zajedávstvo
- FAD** ⇒ flavín adenín dínukleotíd
- falcate leaf** *n* ⇒ srpasti list
- false annual ring** *n* ⇒ lážna branika
- false cereals** *n pl.* ⇒ nëpráva žíta
- false chalatidium** *n* ⇒ navidezni kôšek
- false fruit** *n* ⇒ psévdokárp
- false grains** *n pl.* ⇒ nëpráva žíta
- false heartwood** *n* ⇒ nëpráva črnjáva
- false leaf** *n* ⇒ navidezni list
- false spike** *n* ⇒ navidezni klás
- false stem** *n* ⇒ navidezno stêblo
- false umbel** *n* ⇒ navidezni kobúl
- false whorl** *n* ⇒ navidezno vretênce (1, 2, 3)
- family** *n* ⇒ družína
- family area** *n* ⇒ areál družíne
- fan-shaped leaf** *n* ⇒ pahljáčasti list
- fan-shaped venation** *n* ⇒ vílasta ožiljenost
- farming** *n* ⇒ kmetíjstvo
- far-red light-absorbing phytochrome** *n* ⇒ fitokróm dolgovalôvnordêčega spéktra
- fascicular cambium** *n* ⇒ žilni kámbij
- fasciculate leaf arrangement** *n* ⇒ šôpasta razporedítev listov
- fast delocalised resonance transfer** *n* ⇒ hítri delokalizirani resonánčni prenôs
- feather** *n* ⇒ listič (1)
- feather root** *n* ⇒ perésasta korenína
- fecundity** *n* ⇒ plódnost
- female gametophyte** *n* ⇒ žénski gametofít
- fen** *n* ⇒ nízko bárje
- fenestrate leaf** *n* ⇒ ôknasti list (1)
- fermentation** *n* ⇒ fermentácia (1, 2)
- fermenter** *n* ⇒ ferméntor
- ferns** *n pl.* ⇒ práproti
- ferredoxin** *n* ⇒ feredoksín
- fertile flower** *n* ⇒ plódni cvét
- fertility** *n* ⇒ plódnost
- fertilization** *n* ⇒ oplodítev
- ferulic acid** *n* ⇒ ferúlična kislína
- Fibonacci-Schimper principle** *n* ⇒ Fibonacci-Schimperjevo pravílo
- fibre** *n* ⇒ vlákno
- fibre-tracheid** *n* ⇒ vláknasta traheída
- fibril** *n* ⇒ fibríla
- fibrous root** *n* ⇒ nítasta korenína
- fibrous skeleton** *n* ⇒ fibrilárni skelét
- fiddle-shaped leaf** *n* ⇒ kitárasti list
- field capacity** *n* ⇒ póljaska kapacitéta tál
- filament** *n* ⇒ filamént (2), prášnična nít
- filamentous fungi** *n pl.* ⇒ nítaste glíve
- filamentous growth form** *n* ⇒ nítasta organizácijska stôpnja
- filamentous hypha** *n* ⇒ nítasta hífa
- filamentous lichens** *n pl.* ⇒ nítasti lišáji
- filamentous mycelium** *n* ⇒ nítasti micélij
- filamentous organizational level** *n* ⇒ nítasta organizácijska stôpnja
- filamentous protoplasmatic differentiation** *n* ⇒ nítasta protoplázemska diferenciácia
- filamentous protoplasmatic structure** *n* ⇒ nítasta protoplázemska struktúra
- filamentous thallus** *n* ⇒ nítasta stéljka
- filamentous yeasts** *n pl.* ⇒ nítaste kvásovke
- filament tube** *n* ⇒ filaméntna cév
- filiform apparatus** *n* ⇒ filifórmni aparát
- filtration resistance** *n* ⇒ filtračíjska upórnost
- fimbriate leaf margin** *n* ⇒ résasti listní rób
- fimicolous fungi** *n pl.* ⇒ koprofilne glíve
- finely notched leaf margin** *n* ⇒ drôbno nažágani listní rób
- fission** *n* ⇒ cepítev
- fissural soralium** *n* ⇒ žlebíčasti soráliij
- fissured leaf** *n* ⇒ nacépljeni list
- fistular leaf** *n* ⇒ cévasti list
- fitness** *n* ⇒ fítnes
- flag** *n* ⇒ jádro
- flagellate growth form** *n* ⇒ monádna organizácijska stôpnja

- flagellate organizational level** n ⇒ monádna organizácijska stôpnja
- flagellum** n ⇒ biček
- flag-shaped tree** n ⇒ zastávna oblíka drevésa
- flat leaf** n ⇒ rávna lístna plôskev
- flat ptyxis** n ⇒ plôska ptiška
- flat receptacle** n ⇒ sploščeno cvetišče
- flavin adenine dinucleotide** n ⇒ flavín adenín dínukleotíd
- flavin mononucleotide** n ⇒ flavín mónonukleotíd
- flavon** n ⇒ flavón
- flavonoid** n ⇒ flavonóid
- flavonol** n ⇒ flavonól
- flavoprotein** n ⇒ flávoproteíd
- fleshy capsule** n ⇒ sóčna glávica
- fleshy cone** n ⇒ omesenéli stôž
- fleshy dehiscent fruit** n ⇒ sóčni sejálni plód
- fleshy fruit** n ⇒ sóčni plód
- fleshy indehiscent fruit** n ⇒ sóčni zaprti plód
- fleshy root** n ⇒ mesnáta korenina
- fleshy scale leaf** n ⇒ omesenéli luskolíst
- fleshy taproot vegetables** n pl. ⇒ korénovke
- floating bog** n ⇒ plavajôče bárje
- floating hydrophyte** n ⇒ plavajôči hidrofit
- flooded savanna** n ⇒ poplávna savána, poplávni gózd
- flooding resistance** n ⇒ poplávna odpôrnost
- flooding stress** n ⇒ poplávni strés
- flooding tolerance** n ⇒ poplávna toleránca
- flora** n ⇒ flóra (1, 2)
- floral diagram** n ⇒ cvétni diagráam
- floral district** n ⇒ flórni distrikt
- floral element** n ⇒ flórni elemént
- floral formula** n ⇒ cvétna fórmula
- floral kingdom** n ⇒ flórna oblást
- floral leaf** n ⇒ cvétni líst
- floral nectary** n ⇒ cvétni medôvnik
- floral nectary gland** n ⇒ cvétni medôvnik
- floral province** n ⇒ flórna provinca
- floral region** n ⇒ flórna régija
- floral sector** n ⇒ flórni séktor
- floral symmetry** n ⇒ simetrija cvéta
- floral zone** n ⇒ rastlínski pás
- floret** n ⇒ antécij
- floridean starch** n ⇒ floridêjski škrôb
- floristic element** n ⇒ géoelemént
- floristic mapping** n ⇒ floristično kartíranje
- floristic record** n ⇒ floristični popis
- floristics** n pl. ⇒ floristika
- florula** n ⇒ flórula
- flower** n ⇒ cvét
- flower axis** n ⇒ cvetišče
- flower bud** n ⇒ cvétni brst, pópek (1)
- flower cup** n ⇒ vrčasto cvetišče
- flower gland** n ⇒ cvétna žléza
- flower heliotropism** n ⇒ héliotropízem cvetôv
- flowering plants** n pl. ⇒ cvétnice (1), kritosem-énke
- flower primordium** n ⇒ cvétna zasnôva
- fodder plants** n pl. ⇒ kýmne rastlíne
- fodder yeast** n ⇒ kýmni kvás
- foliicolous lichens** n pl. ⇒ folikólmi lišáji
- foliose lichens** n pl. ⇒ lístasti lišáji
- follicetum** n ⇒ bírni mešíček
- follicle** n ⇒ mešíček
- food body** n ⇒ krmilno telésce
- food chain** n ⇒ prehranjeválna veríga
- food plants** n pl. ⇒ užítne rastlíne
- food pollen** n ⇒ prehrámbni pèlod
- food web** n ⇒ prehranjevální splèt
- food yeast** n ⇒ kýmni kvás
- forage crop science** n ⇒ trávníštvo
- forage plants** n pl. ⇒ kýmne rastlíne
- foraminate included phloem** n ⇒ foraminátni vkljúčení floém
- forest** n ⇒ gózd
- forest tundra** n ⇒ gózdna túndra
- forest edge** n ⇒ gózdni rób
- forest reserve** n ⇒ gózdni rezervát
- forestry** n ⇒ gozdárstvo
- forest steppe** n ⇒ gózdna stépa
- form** n ⇒ fóрма (1, 2)
- formation** n ⇒ formácia
- Förster resonance energy transfer** n ⇒ zakasnjúení resonánčni prenôs
- fossil area** n ⇒ fosílni areál
- fossil plant** n ⇒ fosílna rastlína
- fossil pollen** n ⇒ fosílní pèlod
- foveolate pollen** n ⇒ foveolátní pèlod
- free calyx** n ⇒ prostolístna čáša
- free-central placentation** n ⇒ centrálna placen-tácia
- free corolla** n ⇒ prostolístni vôvec
- free-floating hydrophyte** n ⇒ prostoplavajôči hidrofit

- free stamen** n ⇒ prôsti prášnik
freezing point depression n ⇒ zniževanje zmrzišča
freezing stress n ⇒ mrázni strés
frequency n ⇒ pogótnost
freshwater algae n pl. ⇒ sladkovôdne álge
frigoriphilic plant n ⇒ hladnojúbna rastlína
fringing forest n ⇒ galerijski gózd
Fritillaria type of embryo sack n ⇒ fritilárijska embrionálna vréčka
frond n ⇒ mahálo
frondose inflorescence n ⇒ frondózne socvétje
frost resistance n ⇒ odpórnost na mráz
fructan n ⇒ fruktán
fructose n ⇒ fruktóza
fruit n ⇒ plód
fruit body n ⇒ trosišče (2), trosnják
fruit crops n pl. ⇒ plódovke
fruit growing n ⇒ sadjárstvo
fruitlet n ⇒ plodič
fruit vegetables n pl. ⇒ plódovke
fruticose lichens n pl. ⇒ grmíčasti lišáji
fucosan n ⇒ fukosán
fucose n ⇒ fukóza
fucoxanthin n ⇒ fukoksantín
fulvic acid n ⇒ fúlvo kislína
fumaric acid n ⇒ fumárna kislína
functional character n ⇒ funkcionální znák
functional species group n ⇒ funkcionální típ
functional trait n ⇒ funkcionální znák
fungal cell n ⇒ glívna célica
fungal peg n ⇒ glívni zatíč
fungal weft n ⇒ hífni zvítek
fungi n pl. ⇒ glíve
fungicide n ⇒ fungicíd
fungicolous fungi n pl. ⇒ fungikólne glíve
fungistasis n ⇒ fungistáza
fungistatic agent n ⇒ fungistátik
funicle n ⇒ funikel
funnel-shaped cap n ⇒ lijákasti klobúk
funnel-shaped corolla n ⇒ lijasti vènc
furrowed cap n ⇒ nažlèbkani klobúk
fusarium toxin n ⇒ fuzárijski toksín
fused polar nucleus n ⇒ póлно jêdro
fusicocin n ⇒ fuzikocín
fusiform initial n ⇒ fuzifórmna iniciálka
fusiform initial n ⇒ fuzifórmna parenhímska célica
fusion n ⇒ fuzíja
fusion nucleus n ⇒ póлно jêdro
fusion of protoplasts n ⇒ fuzíja protoplástov
fusion plasmodium n ⇒ fuzíjski plazmódij
fynbos n ⇒ finbos
GA ⇒ giberelínska kislína
galactan n ⇒ galaktán
galactomannan n ⇒ galaktomanán
galactose n ⇒ galaktóza
gallic acid n ⇒ gálna kislína
gallotannin n ⇒ galotanín
galvanotropism n ⇒ eléktrotropízem
gametangiogamy n ⇒ gametángiogamíja
gametangiophore n ⇒ gametangiofór
gametangium n ⇒ gametángij (1), gametocísta
gamete n ⇒ gaméta
gametogamy n ⇒ gametogamíja (1, 2)
gametophyte n ⇒ gametofít
gametophyte generation n ⇒ gametofítska generácija
gametophytic agamospermy n ⇒ gametofítska agamospermíja
gamocyst n ⇒ gamocísta
gamocyte n ⇒ gamocíta
gamodeme n ⇒ gamodém
gamone n ⇒ gamón
gamopetalous plants n pl. ⇒ zraslovènnice
gamophylly n ⇒ gamofilíja
gap₀-phase n ⇒ G₀-fáza
gap₁-phase n ⇒ G₁-fáza
gap₂-phase n ⇒ G₂-fáza
gardening n ⇒ vrtnárstvo
garrigue n ⇒ garíga
gas gland n ⇒ plínska žléza
gasteral basidioma n ⇒ gasterální bazidióm
gasteroconidium n ⇒ gasterospóra
gasterospore n ⇒ gasterospóra
gasterothecium n ⇒ gasterotécij
geitonogamy n ⇒ geitonogamíja
gelatinous layer n ⇒ galértasta ovójnica (1, 2)
gelatinous lichens n pl. ⇒ galértasti lišáji
gemma n ⇒ géma (1, 2, 3), zaródni brstič (2)
gemma cup n ⇒ brstična sklédica
gemmate pollen n ⇒ gematní pèlod
gene n ⇒ gén
gene bank n ⇒ génska bánka
gene centre n ⇒ genétski cènter (1, 2)
gene library n ⇒ génska knjížnica

- gene linkage** *n* ⇒ povézana skupína génov
generation *n* ⇒ generácia (1, 2)
generative apogamy *n* ⇒ generatívna apogamija
generative cell *n* ⇒ generatívna célica
generative heterophylly *n* ⇒ habituálna heterofilija
generative state *n* ⇒ generatívni stádij
generic area *n* ⇒ areál rodú
generic name *n* ⇒ rodôvno imé
genet *n* ⇒ génet
genetically modified organism *n* ⇒ génsko spremenjêni organizem
genetic code *n* ⇒ genétska kóda
genetic drift *n* ⇒ génski zdřs
genetic engineering *n* ⇒ génska tehnologija
genetic information *n* ⇒ genétska informácia
genetic material *n* ⇒ dednina
genetic polymorphism *n* ⇒ génski polimorfizem
genetics *n pl.* ⇒ genéтика
genetic species concept *n* ⇒ genétska definícia vrřte
genoelement *n* ⇒ génoelemènt
genome *n* ⇒ genóm (1, 2)
genomics *n pl.* ⇒ genómika
genotype *n* ⇒ genotíp
genotypic morphosis *n* ⇒ genotípska morfóza
genotypic xeromorphosis *n* ⇒ genotípska xeromorfóza
gentianose *n* ⇒ gencianóza
genus *n* ⇒ ród
genus genetic centre *n* ⇒ genétski cènter rodú
geobotany *n* ⇒ géobotánika
geographical vicariance *n* ⇒ geográfski vikarizem
geographical vicariant *n* ⇒ geográfski vikarist
geographic differential species *n* ⇒ geográfška razlikoválnica
geographic variant *n* ⇒ geográfška variánta
geology *n* ⇒ geologija
geomorphosis *n* ⇒ geomorfóza
geophyte *n* ⇒ geofit
geosphere *n* ⇒ geosfèra
geotope *n* ⇒ geotóp
geotropism *n* ⇒ grávitropizem
germinability *n* ⇒ kalívost (1)
germination *n* ⇒ kalítev (1, 2, 3)
germination capacity *n* ⇒ kalívost (2)
- germplasm storage** *n* ⇒ hránjenje dednìne
germ pore *n* ⇒ kalìlna póra (2)
gerontoplaste *n* ⇒ gerontoplást
G horizon *n* ⇒ glèjni horizont
gibberellin *n* ⇒ giberelín
gibberellinic acid *n* ⇒ giberelínska kislína
gibbose leaf *n* ⇒ gřbasti líst
gill *n* ⇒ lístič (3)
ginkgopsida *n pl.* ⇒ gínkovci
glacial *n* ⇒ glaciál
glacial relict *n* ⇒ glaciálni relikt
glaciation *n* ⇒ poledenítev
gland *n* ⇒ žléza
gland cell *n* ⇒ žlézna célica
gland tissue *n* ⇒ žlézno tkívo
glandular duct *n* ⇒ žlézni kanál
glandular hair *n* ⇒ žlézni lásek
glaucolid A *n* ⇒ glavkolíd Á
glaucophyta *n pl.* ⇒ sínjezelène álge
gleba *n* ⇒ gléba
gley *n* ⇒ glèj
gleyic horizon *n* ⇒ glèjni horizont
gleying *n* ⇒ oglejevánje
globoid *n* ⇒ globoid
globose stigma *n* ⇒ glávičasta brázda
glomalin *n* ⇒ glomalín
glomeromycetes *n pl.* ⇒ glomeromicète
glomerospore *n* ⇒ glomerospóra
glomerulus *n* ⇒ klôbčič
glucan *n* ⇒ glukán
glucomannan *n* ⇒ glukomanán
gluconeogenesis *n* ⇒ glukoneogenéza
glucosamine *n* ⇒ glukozamín
glucose *n* ⇒ glukóza
glucosinolate *n* ⇒ glukozinolát
glucuronarabinoxylan *n* ⇒ glukurónoarabinoxílan
glucuronic acid *n* ⇒ glukurónska kislína
glume *n* ⇒ ogrinjálna pléva
glutathione *n* ⇒ glutatión
glycan *n* ⇒ glikán
glyceollin *n* ⇒ gliceolín
glyceraldehyde *n* ⇒ fôsfoglicerín aldehyd
glycogen *n* ⇒ glikogén
glycolate *n* ⇒ glikolát
glycolipid *n* ⇒ glikolipíd
glycolysis *n* ⇒ glikolíza
glycon *n* ⇒ glikón
glycophyte *n* ⇒ glikofit

- glycoproteid** n ⇒ glikoproteíd
glycoside n ⇒ glikozíd
glyoxisome n ⇒ glioksisóm
glyoxylate n ⇒ glioksilát
glyoxylate cycle n ⇒ glioksilátmi cikel
GMO ⇒ génsko spremenjeni organizem
gnetopsida n pl. ⇒ gnétovci
golden algae n pl. ⇒ zlate álge
Golgi apparatus n ⇒ Golgijev aparát
Golgi vesicle n ⇒ Golgijev vezikel
gonidial layer n ⇒ gonidiálna plást
goniocyte n ⇒ goniocista
gonotrophy n ⇒ gonotrofija
gossypol n ⇒ gosipól
G₀-phase n ⇒ G₀-fáza
G₁-phase n ⇒ G₁-fáza
G₂-phase n ⇒ G₂-fáza
grain n ⇒ gôlec
grain crops n pl. ⇒ žita
grains n pl. ⇒ žita
Gramineae stomatal type n ⇒ graminêjska réža
granular thylakoid n ⇒ granulárna tilakoída
granulated chloroplast n ⇒ granulárni kloroplast
granule n ⇒ gránul
granum n ⇒ gránum
grassland n ⇒ travíšče
grassland management n ⇒ trávništvo
gravel bank n ⇒ prodíšče (1, 2)
gravimetric potential n ⇒ gravitacijski potencial
gravitational potential n ⇒ gravitacijski potencial
gravitational water n ⇒ gravitacijska vóda
gravitropism n ⇒ grávitropizem
grazing n ⇒ páša
green algae n pl. ⇒ klorofiti, zelêne álge
greenhouse effect n ⇒ učinek tóple grêde
greenhouse gas n ⇒ toplogrêdni plín
grex n ⇒ gréks
gross photosynthesis n ⇒ brúto fôtosintéza
gross primary production n ⇒ brúto primárna produkciya
ground meristem n ⇒ kórpus
ground-plan n ⇒ morfolóški típ
ground tissue n ⇒ parenhím
growing point n ⇒ rástni vršíček
growing season n ⇒ rástna perióda
growing zone n ⇒ rástna cóna
growth n ⇒ rást
growth cone n ⇒ rástni stôžec
growth curve n ⇒ rástna krivúlja
growth form n ⇒ organizacijska stôpnja álg
growth layer n ⇒ prirástna plást
growth movement n ⇒ rástno gibanje
growth regulator n ⇒ rástni regulátor
growth ring n ⇒ prirástni kolobár
growth zone n ⇒ rástna cóna
GTP ⇒ gvanozín trifosfát
guanine n ⇒ gvanín
guanosine n ⇒ gvanozín
guanosine triphosphate n ⇒ gvanozín trifosfát
guard cell n ⇒ célica zapirálka
guild n ⇒ ekolóška skupína, funkciónalni típ
Günz glacial stage n ⇒ gúnški glaciál
Günz-Mindel interglacial stage n ⇒ gúnško-míndelski interglaciál
gutta-percha n ⇒ gutapêrča
guttation n ⇒ gutáciya
gymnanthous flower n ⇒ àhlamidêjski cvét
gymnocarpous apothecium n ⇒ gimnokárpni apotécij
gymnosperms n pl. ⇒ goloseménke
gymnothecium n ⇒ prototécij
gynaecium n ⇒ ginécej
gynobasic style n ⇒ dníčni vrát pestiča
gynodioecy n ⇒ žénska dvódómnost
gynoecium n ⇒ ginécej
gynogenesis n ⇒ ginogenéza
gynomoecy n ⇒ žénska ênodómnost
gynomoecism n ⇒ žénska ênodómnost
gynophore n ⇒ ginofór
gynostemium n ⇒ ginostémij
gyrocyanin n ⇒ girocianín
gyromitrin n ⇒ giromitrín
gyrus n ⇒ girus
gyttja n ⇒ gyttja
habit n ⇒ hábitus
habitat n ⇒ hábitát, rastišče
habitually anisophylly n ⇒ hábituálna anizofilija
hadrocentric vascular bundle n ⇒ hadrocéntrična žíla
hadrome n ⇒ hadróm
hair n ⇒ lásek (1, 2)
hairy leaf margin n ⇒ dlákavi lístni rób
hairy root culture n ⇒ kultúra lásastih korenín
half-bordered pit n ⇒ pôlobókana píknja

- half-bordered pit-pair** n ⇒ pôlobókani pikenj-ski pár
- half-shade plant** n ⇒ pôlsénčna rastlina
- hallucinogenic fungi** n pl. ⇒ halucinogéne glíve
- halobiome** n ⇒ halobióm
- halophilic algae** n pl. ⇒ halofilne álge
- halophyte** n ⇒ halofít
- halophytic succulence** n ⇒ halofítska sukulén-tnosť
- hamaechory** n ⇒ hamehortija
- hamate leaf apex** n ⇒ káveljčasti lístni vrh
- hapaxsantic plant** n ⇒ hapaksántna rastlina
- haplobiont** n ⇒ haplobiónt
- haplocheilic stomatal type** n ⇒ haplohélična réža
- haplodikaryont** n ⇒ háplodikariónt
- haplodiplont** n ⇒ haplodiplónt
- haploid** n ⇒ haploíd
- haploid apogamy** n ⇒ haploídna apogamija
- haploid chromosome number** n ⇒ haploídno števílo kromosómov
- haploid culture** n ⇒ kultúra haploídov
- haploid endosperm** n ⇒ primárni endospêrm
- haploid nucleus** n ⇒ haploídno jêdro
- haplolepideous moss** n ⇒ háplolepidêjski máh
- haplont** n ⇒ haplónt (1, 2)
- haplophase** n ⇒ haplofáza
- haplostele** n ⇒ haplostéla
- haplostromatic fruit-body** n ⇒ haplostromátski trosnják
- haploxyton** n ⇒ haploksíton
- hapteron** n ⇒ haptêra (1, 2, 3)
- haptomonads** n pl. ⇒ haptofíti
- haptonema** n ⇒ haptonéma
- hard bast** n ⇒ trdo líčje
- hard bast fibre** n ⇒ trdo líkovo vlákno
- hardening** n ⇒ utrjevánje (1, 2)
- hardwood** n ⇒ trdi lés
- Hardy-Weinberg rule** n ⇒ Hardy-Weinbergovo pravílo
- Hardy-Weinberg law** n ⇒ Hardy-Weinbergovo pravílo
- Hartig net** n ⇒ Hartigova mréža
- hastate leaf** n ⇒ kópjasti list
- hastate leaf lamina base** n ⇒ kópjasto dnò lístne plôskve
- hastula** n ⇒ hástula
- haustorium** n ⇒ havstórij (1, 2, 3, 4)
- haymaking** n ⇒ kôšnja
- heart-shaped leaf** n ⇒ sfčasti list
- heart-shaped leaf lamina base** n ⇒ sfčasto dnò lístne plôskve
- heartwood** n ⇒ črnjáva, jedrovína
- heathland** n ⇒ resáva
- heat resistance** n ⇒ odpórnost na vročino
- heat shock** n ⇒ vročinski šók
- heat-shock protein** n ⇒ proteín vročinskega šóka
- heat stress** n ⇒ vročinski strés
- heat water capacity** n ⇒ toplôtna kapacitéta vòde
- hedge** n ⇒ omêjek
- hedgerow** n ⇒ omêjek
- hekistotherm plant** n ⇒ hekistotêrmna rastlina
- helicoid cyme** n ⇒ spirálasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje
- helicospore** n ⇒ helikospóra
- heliomorphic structure** n ⇒ heliomórfna zgrádba
- heliomorphosis** n ⇒ heliomorfóza
- heliophilous leaf** n ⇒ sónčni list
- heliophilous plant** n ⇒ sónčna rastlina
- heliophyt** n ⇒ sónčna rastlina
- heliotropism** n ⇒ héliotropizem
- Helleborus stomatal type** n ⇒ helebórna réža
- helm shaped soraliium** n ⇒ obókani sorálij
- helobial endosperm** n ⇒ helobiálni sekundárni endospêrm
- helobiome** n ⇒ helobióm
- helophyte** n ⇒ helofít
- hemerophyte** n ⇒ hemerofít
- hemibiotroph** n ⇒ hemibiotróf
- hemibiotrophy** n ⇒ hemibiotrofija
- hemicellulose** n ⇒ hemicelulóza
- hemicyptophyte** n ⇒ hemikriptofít
- hemicyclic flower** n ⇒ hemicíklíčni cvét
- hemiparacytic stomatal type** n ⇒ hemiparacítíčna réža
- hemiparasite** n ⇒ pôlzajedávec
- hemiparasitism** n ⇒ pôlzajedávstvo
- hemitropous ovule** n ⇒ hemitrópna seménska zasnóva
- hemixerophyte** n ⇒ hemikserofít
- hepatotoxin** n ⇒ hépatotoksín
- herb** n ⇒ zélnata rastlina
- herbaceous leaf** n ⇒ zélnati list
- herbalism** n ⇒ herbologija (1)
- herbarium** n ⇒ herbárij

- herbarium capsule** n ⇒ herbárijska kápsula
herbarium label n ⇒ herbárijska etikéta
herbarium sheet n ⇒ herbárijska pôla
herbicide n ⇒ herbicíd
herbivore n ⇒ rastlinojéd
herbivory n ⇒ herbivoríja
herb layer n ⇒ zeliščni slòj
herbology n ⇒ herbologíja (2)
hereditary substance n ⇒ dednína
herkogamy n ⇒ herkogamíja
herpochory n ⇒ herpohoríja
hesperidium n ⇒ predálasta jágoda
heteroblasty n ⇒ heteroblastíja
heterobrochate pollen n ⇒ heterobrohátni pèlod
heterochlamydeous flower n ⇒ heterohlamidèjski cvèt
heterochromatin n ⇒ heterokromatín
heterocont flagellation n ⇒ heterokóntna obíčkanost
heterocontophytes n pl. ⇒ heterokontofíti
heterocyclic flower n ⇒ heterocíklični cvèt
heterocyst n ⇒ heterocísta
heteroecious fungus n ⇒ heteroécična glíva
heterogamy n ⇒ heterogamíja
heterogeneous extensive root system n ⇒ dvodèlni ekstenzívni korenínski systém
heterokaryon n ⇒ heterokáron (1, 2)
heterokontobionts n pl. ⇒ heterokontobiónti
heteromeric thallus n ⇒ heteroméRNA stéjka
heteromeric flower n ⇒ heterocíklični cvèt
heteromorphic metagenesis n ⇒ heteromórfna metagenéza
heteromorphy n ⇒ heteromorfíja
heterophasic metagenesis n ⇒ heterofázna metagenéza
heterophyllous amphibic plant n ⇒ heterofilna amfíbíjska rastlína
heterophylly n ⇒ heterofilíja
heteropolar pollen n ⇒ heteropolárni pèlod
heteropolymer n ⇒ heteropolimèr
heteropolysaccharide n ⇒ heteropolisaharíd
heterosporous pteridophytes n pl. ⇒ heterospórne práprotnice
heterospory n ⇒ heterosporíja
heterostyly n ⇒ heterostilíja
heterothallism n ⇒ heterotáličnosť
heterothally n ⇒ heterotáličnosť
heterotopy n ⇒ heterotopíja
heterotroph n ⇒ heterotróf
heterotrophic plant n ⇒ heterotrófná rastlína
heterotrophy n ⇒ heterotrofíja
heterotropous ovule n ⇒ heterotrópna anatrópna seménska zasnòva
heteroxanthin n ⇒ heteroksantín
heterozygote n ⇒ heterozigót
hexacytic stomatal type n ⇒ heksacítična rèza
hexose n ⇒ heksóza
higher fungi n pl. ⇒ víšje glíve
higher green algae n pl. ⇒ víšje zelène álge
high irradiance response n ⇒ visokoenerzíjska reakcíja
hilly vegetation belt n ⇒ gričèvnati vegetacíjski pás
hilum n ⇒ hílum (1, 2, 3)
hip n ⇒ šípek
hipoascidiate leaf n ⇒ hípoascidiátni líst
HIR ⇒ visokoenerzíjska reakcíja
histogenesis n ⇒ histogenéza
histology n ⇒ histologíja
hison n ⇒ histón
Holarctic element n ⇒ holárktični géoelemènt
Holarctic floral kingdom n ⇒ holárktična flórna oblást
holdfast n ⇒ oprijemálna korenína
holdfast disc n ⇒ pritrvèvalna plòščica
holobasidium n ⇒ holobazídij
holoblastic blastic conidiogenesis n ⇒ holoblástična blástična konidiogenéza
holocene n ⇒ holocén
hologamy n ⇒ hologamíja
holomictic lake n ⇒ holomíktično jèzero
holomorph n ⇒ holomórf
holoparasite n ⇒ popòlni zajedávec
holoparasitism n ⇒ popòlno zajedávstvo
holothecium n ⇒ holotécij
holotype n ⇒ holotíp (1, 2)
homochlamydeous flower n ⇒ homohlamidèjski cvèt
homoeotype n ⇒ homeotíp
homogamy n ⇒ homogamíja
homoiochlorophyllous plant n ⇒ homoioklorofilna rastlína
homoiohydric plant n ⇒ homoiohídna rastlína
homokaryon n ⇒ homokáron
homologous chromosome n ⇒ homológni kromosóm
homology n ⇒ homológnosť

- homomeric thallus** n ⇒ homoména stéljka
homomorphic metagenesis n ⇒ homomórfna metagenéza
homomorphy n ⇒ homomorfijsa
homonym n ⇒ homoním (1, 2)
homophyllous amphibic plant n ⇒ homofilna amfibijska rastlina
homopolymer n ⇒ hómopolimêr
homopolysaccharide n ⇒ hómopolisaharíd
homorhizic root system n ⇒ homorizni korenínski systém
homorhizy n ⇒ homorizíja
homostyly n ⇒ homostilíja
homothallism n ⇒ homotáličnost
homotopy n ⇒ homotopíja
homotropous leaf arrangement n ⇒ homotrópna namestítev listov
honeycombed cap n ⇒ sátašti klobúk
honey leaf n ⇒ medôvni list
hooked hair n ⇒ oprijemálni lásek
hooked leaf apex n ⇒ káveljčasti listni vrh
horizon n ⇒ tálni horizont
horizontal rhizome n ⇒ plazéča koreníka
hormocyst n ⇒ hormocísta
hormogonium n ⇒ hormogónij
hormone n ⇒ hormón
hormone receptor n ⇒ hormónski recéptor
hornworts n pl. ⇒ rogovnjáki
horsetails n pl. ⇒ prěsličnice
horticultural monument n ⇒ spomeník oblikováne naráve
horticulture n ⇒ hortikultúra (1, 2)
host n ⇒ gostítej
host non-selective toxin n ⇒ gostíteljsko něspecífični toksín
host selective toxin n ⇒ gostíteljsko specífični toksín
HSP ⇒ proteín vročínskega šóka
humicolous lichens n pl. ⇒ humikólni lišáji
humidity n ⇒ vlážnost
humid region n ⇒ humidno obmóčje
humification n ⇒ humifikácija
humín n ⇒ humín
humín acid n ⇒ humínska kislína
humus n ⇒ húmus
husbandry n ⇒ kmetíjstvo
hyaline hair n ⇒ stêklasti lásek
hyalocyte n ⇒ hialocíta
hyaloderm n ⇒ hialodêrm
hyalodermis n ⇒ hialodêrm
hybrid n ⇒ híbríd, križanec
hydathode n ⇒ hidatóda (1, 2)
hydratation n ⇒ hidratácija
hydration n ⇒ hidratúra
hydration water n ⇒ hidratácijska vóda
hydrenchyma n ⇒ vódni parenhím, vódnó tkívo
hydroamelioration n ⇒ hídromelióracija
hydrobiology n ⇒ hídrobiologíja
hydrobiome n ⇒ hidrobióm
hydrobotany n ⇒ hídrobotánika
hydrochoric plant n ⇒ hidrohórna vrsta
hydrochory n ⇒ hidrohórija
hydroid n ⇒ hidroída
hydrolabile plant n ⇒ hídrolabílina rastlina
hydrologic cycle n ⇒ hidrolóški cikel
hydrome n ⇒ hidróm
hydromelioration n ⇒ hídromelióracija
hydromorphic leaf n ⇒ hidromórfni list
hydromorphic soil n ⇒ hidromórfna tlá
hydromorphic structure n ⇒ hidromórfna zgrádba
hydromorphic trait n ⇒ hidromórfni znák
hydromorphosis n ⇒ hidromorfóza
hydronasty n ⇒ hídronastíja
hydrophilous flower n ⇒ hidrofilni cvét
hydrophily n ⇒ hidrofilíja
hydrophobin n ⇒ hidrofóbín
hydroplankton n ⇒ hídroplánkton
hydroponics n pl. ⇒ hidropónika
hydropote n ⇒ hidropóta
hydrosphere n ⇒ hidrosfêra
hydrostable plant n ⇒ hidrostabílina rastlina
hydrotropism n ⇒ hídrotropízem
hydroxyproline n ⇒ hidróksiprolín
hygromorphic leaf n ⇒ higromórfni list
hygromorphic structure n ⇒ higromórfna zgrádba
hygromorphic trait n ⇒ higromórfni znák
hygromorphosis n ⇒ higromorfóza
hygronasty n ⇒ hígronastíja
hygrophyte n ⇒ hígrofít
hygroscopic movement n ⇒ hígroskópsko gíbanje
hygrotropism n ⇒ hígrotropízem
hylaea n ⇒ hilêja
hymenial alga n ⇒ himénijska álga
hymenial basidioma n ⇒ himénijski bazidióm

- hymenial gelatine** n ⇒ himénijska galérta
hymenial veil n ⇒ zastirálce (2)
hymenium n ⇒ trosôvnica
hymenophore n ⇒ himenofór
hyoscyamine n ⇒ hiosciamín
hypanthium n ⇒ vřčasto cvetíšče
hypanthodium n ⇒ hipantódij
hyperaccumulation n ⇒ híperakumulácia
hyperaccumulator plant n ⇒ híperakumulácijska rastlína
hypericin n ⇒ hipericín
hypha n ⇒ hífa
hyphal coat n ⇒ hífni plášč
hyphal form n ⇒ hífni stádij
hyphidium n ⇒ hífidij
hyphochytridiomycetes n pl. ⇒ hífohitrídije
hyphochytrids n pl. ⇒ hífohitrídije
hyphogamy n ⇒ hífogamíja
hyphopodium n ⇒ hífopódij
hyphostroma n ⇒ éndostróma
hypochile n ⇒ hipohíl
hypochilium n ⇒ hipohíl
hypocotyl n ⇒ hipokotíl
hypocotyl hook n ⇒ hipokotílina kljúka
hypocotyl tuber n ⇒ hipokotílni stêbelni gomólj
hypoderm n ⇒ hipodêrm
hypodermis n ⇒ hipodêrm
hypogeal germination n ⇒ hipogéična kalítev
hypogynous flower n ⇒ hipogínični cvét
hypogyny n ⇒ hipoginíja
hypolimnion n ⇒ hipolímnij
hyponasty n ⇒ híponastíja
hypophysis n ⇒ hípofíza (1)
hypothallus n ⇒ hipotálus (1, 2)
hypotheca n ⇒ hipotéka
hypothecium n ⇒ hipotécij
hypotony n ⇒ hipotoníja
hypoxia n ⇒ hípoksíja
hypoxic environment n ⇒ hípoksíčno okólje
hypoxic stress n ⇒ hípoksíčni strés
hypoxic stress protein n ⇒ proteín hípoksíčnega strésa
hysterothecium n ⇒ hísterotécij
IAA ⇒ indólócetna kislína
ibogaine n ⇒ ibogaín
ibotenic acid n ⇒ iboténska kislína
ICBN ⇒ mednárodni kódeks botánične nomenklatúre
ICNCP ⇒ mednárodni kódeks poimenováňja gojênih rastlín
ICPN ⇒ mednárodni kódeks fítočenolóške nomenklatúre
idioblast n ⇒ idioblást
idiogram n ⇒ kariogram
idiophase n ⇒ idiofáza
igapo n ⇒ igápo
illegitimate name n ⇒ nomen illegitimum
illegitimate pollination n ⇒ nëlegítimna oprášítev
illuvial horizon n ⇒ iluviálni horizont
Illyrian element n ⇒ ilírski géoelemènt
Illyrian floral province n ⇒ ilírška flórna provinca
illyricoid floral element n ⇒ ilirikoídni géoelemènt
imbibition n ⇒ nabrékanje
imbibition scale n ⇒ sesálna lúska
imbricate aestivation n ⇒ strêšnikasta estivácia
imbricate leaf arrangement n ⇒ strêšnikasta razporedítev lístov
immersed stoma n ⇒ kriptopórna rëza
immission n ⇒ imisíja
immobilisation n ⇒ imobilizácia
imparipinnate leaf n ⇒ lihopérnati líst
imperfect flower n ⇒ ênospôlni cvét, nëpopôlni cvét
impresorium n ⇒ impresórija
inbreeding depression n ⇒ izrodítev
incipient plasmolysis n ⇒ mëjna plazmolíza
included phloem n ⇒ vkljúčeni floém
included pit aperture n ⇒ vkljúčena píkenjska odprtína
incompatibility n ⇒ ínkompatíbilnosť
incomplete flower n ⇒ nëpopôlni cvét
indehiscent fruit n ⇒ zaprtí plód
indeterminate leaf n ⇒ nëdeterminántni líst
indeterminate growth n ⇒ nëdeterminántna rásť
indeterminate inflorescence n ⇒ nëdeterminántno socvétje
index of atmospheric purity n ⇒ ínedeks čistosti zráka
index of similarity n ⇒ ínedeks podobnosti
indicator plant n ⇒ indikátorska rastlína
individual n ⇒ osébek
indolacetate n ⇒ indolacétát

- indoleacetic acid** n ⇒ indólóčetna kislína
- induced anisophylly** n ⇒ spodbujêna anizofílija
- induced heterophylly** n ⇒ spodbujêna heterofílija
- induced temperature tolerance** ⇒ izzvána temperatúrna toleránca
- induced thermotolerance** n ⇒ izzvána temperatúrna toleránca
- induction** n ⇒ indúkcija
- induction phase** n ⇒ začétna fáza rastí
- induplicate leaf** n ⇒ induplikátni líst
- indusium** n ⇒ zastiráľce (1)
- infection** n ⇒ okúžba
- inferior ovary** n ⇒ podrásla plódnica
- inflorescence** n ⇒ socvétje
- infrafoliar inflorescence** n ⇒ ínfrafoliárno socvétje
- infra red radiation** n ⇒ ínfradéče sévanje Sónca
- infraspecific taxon** n ⇒ ínfrašpecifíčni taksón
- infructescence** n ⇒ soplódje
- infundibular corolla** n ⇒ líjasti vênec
- inherited trait** n ⇒ dední znak
- inhibition** n ⇒ inhibícija
- inhibitor** n ⇒ inhibítor
- initial cell** n ⇒ iniciálka (1)
- injury** n ⇒ poškódba
- inner bark** n ⇒ líčje
- inner periderm** n ⇒ globínski peridêrm
- inner peridermis** n ⇒ globínski peridêrm
- inner peristome** n ⇒ nótranji peristóm
- inner pit aperture** n ⇒ nótranja píkenjska odprtína
- inner veil** n ⇒ zastiráľce (2)
- inoculation** n ⇒ inokulácia (1, 2)
- inoculum** n ⇒ vcépek
- inoperculate ascus** n ⇒ inoperkulátni ásk
- inositol** n ⇒ inozitól
- inspers hymenium** n ⇒ inspêrzná trosôvnica
- integument** n ⇒ integumènt
- intensive root system** n ⇒ intenzívni korenínski systém
- intercalary growth** n ⇒ interkalárna rásť
- intercalary meristem** n ⇒ interkalárni meristém
- intercellular canal** n ⇒ intercelulárni kanál
- intercellular conductance** n ⇒ intercelulárna difúzijska prevôdnosť
- intercellular hypha** n ⇒ intercelulárna hifa
- intercellular resistance** n ⇒ intercelulárna difúzijska upórnosť
- intercellular space** n ⇒ intercelulár
- intercolpium** n ⇒ interkólpij
- interfascicular cambium** n ⇒ medžilni kámbij
- interference competition** n ⇒ alelopatíja
- interfoliar inflorescence** n ⇒ ínterfoliárno socvétje
- interglacial** n ⇒ ínterglaciál
- interkinesis** n ⇒ interkinéza
- intermediate ovary** n ⇒ obrásla plódnica
- intermittent lake** n ⇒ presihajóče jézero
- internal phloem** n ⇒ nótranji floém
- International Code of Botanical Nomenclature** n ⇒ mednárodni kódex botánične nomenklatúre
- International Code of Nomenclature for Cultivated Plants** n ⇒ mednárodni kódex poimenováňa gojênih rastlín
- International Code of Phytosociological Nomenclature** n ⇒ mednárodni kódex fitocenolóške nomenklatúre
- internode** n ⇒ internódijs
- interphase** n ⇒ interfáza
- interspecific competition** n ⇒ medvrstna konkurénca
- interstadial** n ⇒ ínterstadiál
- interstitial water** n ⇒ interstícijska vôda
- intine** n ⇒ íntína
- intracellular hypha** n ⇒ intracelulárna hifa
- intraradical mycelium** n ⇒ intraradikálni micélijs
- intraspecific competition** n ⇒ znótrajvrstna konkurénca
- intussusception** n ⇒ intususcepíjska rásť
- inulin** n ⇒ ínulin
- invalid name** n ⇒ nomen invalidum
- invasive species** n ⇒ invazívna vrsta
- inversed leaf** n ⇒ invêrzní bifaciálny líst
- inversely cordate leaf** n ⇒ naróbe sfčasti líst
- inversely deltoid leaf** n ⇒ naróbe deltoídni líst
- inversely egg shaped leaf** n ⇒ naróbe jájčasti líst
- inversion** n ⇒ resupinácia
- inverted name** n ⇒ nomen inversum
- in vitro** ⇒ in vítro
- in vivo** ⇒ in vívo
- involutral leaf** n ⇒ ovójkov list

- involucre** *n* ⇒ involúkrum (1, 3), ogrinjálce, ogrinjálo, ovójek
involucrellum *n* ⇒ involukrélij
involute leaf margin *n* ⇒ uvihani listni rób
involute ptyxis *n* ⇒ uvíta ptksa
involutin *n* ⇒ involutín
ion canal *n* ⇒ iónski kanálček
ionization stress *n* ⇒ strés ionizirajúcega sévanja
ionizing radiation *n* ⇒ ionizirajúce sévanje
ionophore *n* ⇒ ionofór
ion pump *n* ⇒ iónska črpalka
isidium *n* ⇒ izídij
island endemism *n* ⇒ otóški endemizem
isobilateral leaf *n* ⇒ ekvifaciálny list
isobrochate pollen *n* ⇒ izobrohátni pëlod
isocitrate *n* ⇒ izocitrát
isocyclic flower *n* ⇒ izociklični cvët
isoenzyme *n* ⇒ izoenzim
isogamete *n* ⇒ izogaméta
isogamy *n* ⇒ izogamíja
isokont flagellation *n* ⇒ izokóntna obíčkanosť
isokontous flagellation *n* ⇒ izokóntna obíčkavnosť
isolateral leaf *n* ⇒ splôščení úni-faciálny list
isomerous flower *n* ⇒ izociklični cvët
isopentenyl-adenosine *n* ⇒ izopenteníl adenzín
isopolar pollen *n* ⇒ izopolárni pëlod
isoquinoline alkaloids *n pl.* ⇒ izokinolínski alkaloidi
isoporous pteridophytes *n pl.* ⇒ izospórne práprotnice
isospory *n* ⇒ izosporíja
isothermy *n* ⇒ izotermíja
isotomic ramification *n* ⇒ izotómna razràst
isotype *n* ⇒ izotíp
isthmus *n* ⇒ ístmus
JA ⇒ jasmónska kislína
Jaccard's coefficient *n* ⇒ Jaccardov koeficiënt
jasmonate *n* ⇒ jasmonát
jasmonic acid *n* ⇒ jasmónska kislína
jelly fruit body *n* ⇒ želatínasti trosnják
jug-shaped corolla *n* ⇒ vřčasti vë nec
juice emergence *n* ⇒ sóčna emergéncia
juvenile leaf *n* ⇒ juvenilni list
juvenile stage *n* ⇒ juvenilni stádij
kairomone *n* ⇒ kairomón
kaltloch *n* ⇒ mrazišče
karyogamy *n* ⇒ kariogamíja
karyogram *n* ⇒ kariogram
karyokinesis *n* ⇒ jêdna delítev
karyology *n* ⇒ kariologíja
karyon *n* ⇒ jêdro
keel *n* ⇒ ládjica
kelp *n* ⇒ halúge, kèlp (1, 2)
kidney-shaped leaf *n* ⇒ ledvíčasti list
killer yeast *n* ⇒ ubijálska kvásovka
kinase *n* ⇒ kináza
kinetin *n* ⇒ kinetín
kinetochore *n* ⇒ kinetohór
kinetochore fibre *n* ⇒ kinetohórni mikrotúbul
kinetochor microtubule *n* ⇒ kinetohórni mikrotúbul
kingdom *n* ⇒ kraljéstvo (1, 2)
knot *n* ⇒ grřa
Kranz anatomy *n* ⇒ anatomíja kranz
Krebs cycle *n* ⇒ citrátne cíkel
K-strategy *n* ⇒ K-stratégíja
labellum *n* ⇒ medéna ústna
labiate corolla *n* ⇒ ustnáti vë nec
labyrinthulomycetes *n pl.* ⇒ labirintulomicéte
lacerate leaf margin *n* ⇒ škrbínasti listni rób
 β -lactam antibiotic *n* ⇒ bétalaktámski antibiótik
lactifer *n* ⇒ mléčna célica
lactifer *n* ⇒ mléčni kanál
lacton *n* ⇒ laktón
lactose *n* ⇒ laktóza
lacunar collenchyma *n* ⇒ lúknjičavi kolenhím
lag phase *n* ⇒ začétna fáza rastí
lake thermal stratification *n* ⇒ toplótna plastovitosť jéзера
lamella *n* ⇒ listič (3)
lamellar collenchyma *n* ⇒ ploskôvni kolenhím
laminal leaf growth *n* ⇒ ploskôvna rásť listá
laminal placentation *n* ⇒ laminálna placencácia
laminarin *n* ⇒ laminarín
lammas shoot *n* ⇒ kréšni pogánjek
lanceolate leaf *n* ⇒ súličasti list
landscape park *n* ⇒ krajínski párk
larch taiga *n* ⇒ svëťla macëšnova tájga
late bast *n* ⇒ kásno líčje
late embryogenesis abundant protein *n* ⇒ LEA-protein

- late glacial** n ⇒ pôzni glaciál
lateral branch n ⇒ stránki pogánjek
lateral bud n ⇒ stránki bŕst
lateral conjugation n ⇒ bóčna konjugácia
lateral conjugation tube n ⇒ laterálni mostiček
lateral gamophyll n ⇒ laterálna gamofilija
lateral inflorescence n ⇒ obstránsko socvétje
lateral meristem n ⇒ laterálni meristém
lateral root n ⇒ stránka korenína
lateral root apex n ⇒ stránki rástni vršíček koreníne
lateral style n ⇒ obstránski vrát pestiča
lateral vascular bundle n ⇒ stránka žíla
lateral vein n ⇒ stránka žíla
laterocytic stomatal type n ⇒ laterocítična réža
late wood n ⇒ kásni lés
latex n ⇒ mléček
leading shoot n ⇒ glávni pogánjek
leading species n ⇒ vodilna vrsta
leaf n ⇒ líst (1), lístič (2), zeléni líst
leaf scar n ⇒ lístna brazgotína
leaf trace n ⇒ lístna slédka
leaf apex n ⇒ lístni vŕh
leaf area index n ⇒ lístni ínedeks
leaf arrangement n ⇒ namestítev lístov, razpo-
redítev lístov
leaf base n ⇒ lístno dnò
leaf blade n ⇒ lístna plôškev
leaf boundary layer n ⇒ lístna mĕjna plást
leaf bud n ⇒ lístni bŕst
leaf bud scale n ⇒ lístni tegmènt
leaf diffusive conductance n ⇒ lístna difuzijska
prevôdnost
leaf diffusive resistance n ⇒ lístna difuzijska
upórnost
leaf heliotropism n ⇒ hélíotropízem lístov
leaf lamella n ⇒ asimilácijska laméla
leaf lamina n ⇒ lístna plôškev
leaf lamina base n ⇒ dnò lístne plôškeve
leaf lobe n ⇒ kŕpa (1)
leaf margin n ⇒ lístni rób
leaf midrib n ⇒ lístno rĕbro
leaf mosaic n ⇒ lístni mozaík
leaf primordium n ⇒ lístna zasnôva
leaf sheath n ⇒ lístna nôžnica
leaf spot n ⇒ lístna pĕgavost
leaf stalk n ⇒ lístni pĕcelj
leaf succulent n ⇒ lístni sukulènt
leaf tendril n ⇒ lístna vítica
leaf thorn n ⇒ lístni tŕn
leaf transmittance n ⇒ svetlôbna prepústnosť
lístov
leaf vegetables n pl. ⇒ solátnice
leaf venation n ⇒ žilje
leafy liverworts n pl. ⇒ lístnati jetrenjáki
LEA protein n ⇒ LEA-proteín
leathery leaf n ⇒ usnjáti líst
leaven n ⇒ kíslo testó
lecanorine apothecium n ⇒ lekanorínski apo-
técij
lecidine apothecium n ⇒ lecideínski apotécij
lectotype n ⇒ lektotíp (1, 2)
leghaemoglobin n ⇒ leghemoglobín
legitimate name n ⇒ nomen legitimum
legitimate pollination n ⇒ legitímna oprašítev
legume n ⇒ strôk
leiodic apothecium n ⇒ leiódični apotécij
lemma n ⇒ krôvna pléva
lenticel n ⇒ lenticéla
lenticellular transpiration n ⇒ lenticelárna tran-
spirácia
lenticular pit aperture n ⇒ léčasta píkenjska
odprtína
leprose thallus n ⇒ leprózna stéljka
leptocentric vascular bundle n ⇒ leptocéntrična
žíla
leptoid n ⇒ leptóida
leptome n ⇒ leptóm (1, 2)
leptosporangium n ⇒ léptosporángij
leptotene n ⇒ leptotén
lesion n ⇒ lézija
lessivage n ⇒ lesivíranje
lesure n ⇒ lezúra
leucoplast n ⇒ levkoplást
leucoplastid n ⇒ levkoplást
levan n ⇒ leván
LFR ⇒ LFR
LHC I ⇒ svetlôbni žĕtveni kompléks I
LHC II ⇒ svetlôbni žĕtveni kompléks II
liana n ⇒ lijána
lichen tundra n ⇒ lišájska túndra
lichen acid n ⇒ lišájska kislína
lichen algae n pl. ⇒ lišájske álge
lichen cover n ⇒ lišájska pokrôvnost
lichen desert n ⇒ lišájska praznina
lichen dye n ⇒ lišájsko barvílo
lichenicolous lichens n pl. ⇒ lihenikólni lišáji
lichenin n ⇒ lihenín

- lichenization** *n* ⇒ lihenizácia
lichenized fungi *n pl.* ⇒ lihenizirane glíve
lichenology *n* ⇒ lihenologija
lichens *n pl.* ⇒ lišáji
lichen starch *n* ⇒ lihenín
lichen substance *n* ⇒ lišájska snôv
lichen symbiosis *n* ⇒ lišájska simbióza
lid *n* ⇒ pokrôvec
life cycle *n* ⇒ življênjski króg
life form *n* ⇒ življênjska oblíka rastlíne
life-form spectrum *n* ⇒ biológski spékter
life history *n* ⇒ življênjska strategija
light collector *n* ⇒ svetlôbni zbirálnik
light compensation point of photosynthesis *n* ⇒ svetlôbna kompenzacijska tóčka néto fóto-sintéze
light-harvesting complex I *n* ⇒ svetlôbni žetveni kompléks I
light-harvesting complex II *n* ⇒ svetlôbni žetveni kompléks II
light saturation *n* ⇒ svetlôbna zasičenost
light saturation point of photosynthesis *n* ⇒ svetlôbna saturacijska tóčka néto fótosintéze
light stress *n* ⇒ svetlôbni strés
ligneous fibre *n* ⇒ lésno vlákno
lignin *n* ⇒ lignín
ligninase *n* ⇒ lignináza
lignotuber *n* ⇒ lignotúber
ligulate corolla *n* ⇒ jezičasti vôvec
ligulate flower *n* ⇒ jezičasti cvét
ligulate leaf *n* ⇒ jezičasti líst
ligule *n* ⇒ jeziček (1, 2), lístna kôžica
limb *n* ⇒ plôščica
lime chlorosis *n* ⇒ karbonátna kloróza
limnology *n* ⇒ limnologija
limnophyte *n* ⇒ limnofít
linear leaf *n* ⇒ črtálasti líst
linear pit *n* ⇒ rězasta piknja
linear stigma *n* ⇒ črtálasta brázda
lingulate leaf *n* ⇒ jezíkasti líst
linkage disequilibrium *n* ⇒ povézano neravnô-téžje
linkage group *n* ⇒ povézana skupína génov
Linnean species concept *n* ⇒ Linnéjeva de-finícijska vrste
Linnean species definition *n* ⇒ Linnéjeva de-finícijska vrste
Linnean system *n* ⇒ Linnéjev systém
lint hair *n* ⇒ letální lások
lip *n* ⇒ ústna
lipid *n* ⇒ lipíd
lipid vacuole *n* ⇒ maščôbna vakuóla
lipoide *n* ⇒ lipoid
lipopolysaccharide *n* ⇒ lípopolisaharíd
lipoprotein *n* ⇒ lipoproteíd
lipped soraliun *n* ⇒ ústničasti sorálij
lirella *n* ⇒ liréla
lithobiome *n* ⇒ litobióm
lithocist *n* ⇒ litocéista
lithosol *n* ⇒ kamnišče (3)
lithosphere *n* ⇒ litosféra
litter *n* ⇒ opád
littoral *n* ⇒ litorál
liverworts *n pl.* ⇒ jetrenjáki
living hair *n* ⇒ žívi lások
llano *n* ⇒ ljáno
lobate stigma *n* ⇒ krpáta brázda
lobe *n* ⇒ krpica (2)
lobe *n* ⇒ krpá (2), lóbus
lobed leaf *n* ⇒ krpáti líst
lobeline *n* ⇒ lobelín
local character species *n* ⇒ lokálna značilnica
locule *n* ⇒ lókul (3, 4)
loculicidal capsule *n* ⇒ predálasta glávica
loculus *n* ⇒ lókul (3), pelódna vréčka
locus *n* ⇒ lókus (1, 2)
locus classicus ⇒ locus classicus
lodicule *n* ⇒ lodíkula
log phase *n* ⇒ logarítemska fáza rastí
lomasome *n* ⇒ lomasóm
loment *n* ⇒ členasti strôk
lomentose siliqua *n* ⇒ členasti lúsk
long-day plant *n* ⇒ dolgodnévna rastlína
long distance pollution *n* ⇒ daljínsko onesna-ževánje
long shoot *n* ⇒ dôlgi pogánjek
long-short-day plant *n* ⇒ dôlgo-kratkodnévna rastlína
lorate leaf *n* ⇒ jerménasti líst
lorica *n* ⇒ lórika
lotic system *n* ⇒ lótični systém
lower fungi *n pl.* ⇒ nížje glíve
lower green plants *n pl.* ⇒ nížje zelêne rastlíne
lower leaf zone *n* ⇒ dníčna cóna lísta
lower montane vegetation belt *n* ⇒ spódnjesre-dogôrski vegetacijski pás
lower plants *n pl.* ⇒ nížje rastlíne
low fluence response *n* ⇒ LFR

- lowland species** n ⇒ nižínska vrsta
lowland vegetation belt n ⇒ nižínski vegetacjiski pás
LSD ⇒ diétilamíd lizêrgove kislíne
lumen n ⇒ lúmen
lunate leaf n ⇒ pôlmésečasti líst
lupanine n ⇒ lupanín
lutein n ⇒ luteín
luvisol n ⇒ izprána tlá
lycopene n ⇒ likopén
lycophods n pl. ⇒ lisičjácovci
lyophilisation n ⇒ liofilizácia
lyrate leaf n ⇒ lírasti líst
lyriform leaf n ⇒ lírasti líst
lysate n ⇒ lizát (2)
lysergic acid diethylamide n ⇒ diétilamíd lizêrgove kislíne
lysicarpous gynoeicum n ⇒ lizikárpni ginécej
lysigenic secret n ⇒ lizát (2)
lysigenous gland n ⇒ lizogéna žléza
lysigenous intercellular space n ⇒ lizogéni intercelulár
lysosome n ⇒ lizosóm
Macaronesian element n ⇒ makaronézijski géoelemènt
Macaronesian floral subregion n ⇒ makaronézijska flórna pôdrégija
Macaronesian-Mediterranean floral region n ⇒ makaronézijsko-mediteránska flórna régija
macroconidium n ⇒ mákrokonídij
macroelement n ⇒ mákroelemènt
macrofibril n ⇒ mákro fibríla
macrofungi n pl. ⇒ mákroglíve
macronutrient n ⇒ mákronutriènt
macrophyte n ⇒ hidrofít
macroscleireid n ⇒ mákrosklereída
macrosporangium n ⇒ mégasporángij
macrospore n ⇒ mákrospóra (1, 2)
macrosporophyll n ⇒ mégasporofíl
macrosymbiont n ⇒ mákrosimbiónt
maculate leaf n ⇒ pégasti líst
main photosynthetic pigment n ⇒ glávno fóto-sintézno barvílo
main root n ⇒ glávna korenína, primárna korenína
main shoot n ⇒ glávni pogánjek
main vascular bundle n ⇒ glávna žíla
main vein n ⇒ glávna žíla
major disjunct area n ⇒ mákrodisjúnktni areál
malacophilous flower n ⇒ malakofilni cvét
malacophilous plant n ⇒ malakofilna rastlína
malacophily n ⇒ malakofilija
malate n ⇒ malát
male gametophyte n ⇒ môški gametofít
malic acid n ⇒ jábolčna kislína
Malpighian cell n ⇒ rábdosklereída
maltose n ⇒ maltóza
malvidin n ⇒ malvidín
mangrove n ⇒ mangrôve
mangrove forest n ⇒ mangrôve
mannan n ⇒ manán
mannitol n ⇒ manitól
mannose n ⇒ manóza
maquis n ⇒ mákija
marattiophytines n pl. ⇒ marátovke
marginal flower n ⇒ kolobárjev cvét
marginal leaf growth n ⇒ róbna rásť lísta
marginal placentation n ⇒ marginálna placentácia
marginal soraliun n ⇒ róbni sorálj
marine algae n pl. ⇒ môrske álge
marine biology n ⇒ biologija mórja
marsh n ⇒ močvírje (2)
masculine flower n ⇒ môški cvét
mastigoneme n ⇒ mastigonéma
matorral n ⇒ matorál
matrix n ⇒ mátriks (2, 3)
mats n ⇒ biofilm
mazaedium n ⇒ macédij
meadow n ⇒ gojèni trávník, trávník
meadow steppe n ⇒ trávníška stépa
mechanical factor n ⇒ mehánski dejávnik
mechanical movement n ⇒ mehánsko gíbanje
mechanical penetration n ⇒ mehánska penetrácia
mechanical stress n ⇒ mehánski strés
mechanical tissue n ⇒ opórno tkívo
medicinal plant n ⇒ zdrávilna rastlína
Mediterranean-Atlantic element n ⇒ mediteránsko-atlántski géoelemènt
Mediterranean element n ⇒ mediteránski géoelemènt
Mediterranean floral subregion n ⇒ mediteránska flórna pôdrégija
Mediterranean-montane element n ⇒ mediteránsko-montánski géoelemènt
medium n ⇒ gojíšče
medulla n ⇒ medúla, stržén

- medullary primary thickening** n ⇒ medulárna primárna debelítev
- medullary ray** n ⇒ ksilémški trák, stržénov trák
- medullary rays** n pl. ⇒ parenhím stržénovega traku
- megacyst** n ⇒ megacistá
- megagametophyte** n ⇒ embrionálna vréčka
- megaphanerophyte** n ⇒ mégafanerofít
- megaphyll** n ⇒ megafil
- megaprothalus** n ⇒ mégaprotálj
- megasporangium** n ⇒ mégasporángij
- megasporophyll** n ⇒ mégasporofil
- megatherm plant** n ⇒ megatêrmna rastlína
- meiosis** n ⇒ mejóza
- meiosis I** n ⇒ mejóza I
- meiosis II** n ⇒ mejóza II
- meiosporangium** n ⇒ mejosporocísta
- meiospore** n ⇒ mejospóra (1, 2)
- meiotic apogamy** n ⇒ mejótska apogamíja
- meiotic diplospory** n ⇒ mejótska diplosporíja
- meiotic sieve** n ⇒ mejótsko síto (1, 2)
- meiotic spindle** n ⇒ delítveno vretêno
- melanin** n ⇒ melanín
- melittophilous flower** n ⇒ melitofilni cvét
- melittophily** n ⇒ melitofilíja
- membranaceous leaf** n ⇒ ópnasti list
- membrane transport** n ⇒ membránski transport
- Mendel's first law** n ⇒ prvi Mendlov zákon
- Mendel's law** n ⇒ Mendlov zákon
- Mendel's second law** n ⇒ drúgi Mendlov zákon
- Mendel's third law** n ⇒ tretíji Mendlov zákon
- menthol** n ⇒ mentól
- mercaptan** n ⇒ merkaptán
- mericarp** n ⇒ merikárp
- meridional floral zone** n ⇒ meridionálna rastlínški pás
- meristem** n ⇒ meristém
- meristem arthrospore** n ⇒ meristémartrokonídij
- meristem culture** n ⇒ kultúra meristéma
- meristemoid** n ⇒ meristemóid
- meromictic lake** n ⇒ meromíktično jézero
- merosporangium** n ⇒ merosporocísta
- merospore** n ⇒ merospóra
- mescaline** n ⇒ meskalín
- mesocarp** n ⇒ mezikárp
- mesoconidium** n ⇒ mézokonídij
- mesogenous stomatal type** n ⇒ mezogéna réža
- mesomorphic leaf** n ⇒ mezomórfni list
- mesomorphic structure** n ⇒ mezomórfna zgrádba
- mesomorphic trait** n ⇒ mezomórfni znak
- mesoperigeneous stomatal type** n ⇒ mezo-perigéna réža
- mesophyll** n ⇒ listna sredíca
- mesophyll cell surface area** n ⇒ mezofilna intercelulárna površina
- mesophyll CO₂ concentration** n ⇒ mezofilna koncentracíja CO₂
- mesophyte** n ⇒ mezofít
- mesopodium** n ⇒ mezopórij
- α-mesosaprobic category** n ⇒ álfamezosapróbna kakôvostna stôpnja
- β-mesosaprobic category** n ⇒ bétamezosapróbna kakôvostna stôpnja
- mesosporium** n ⇒ mezospór
- mesostigmatophytes** n pl. ⇒ mézostigmatofítine
- mesotegmic seed** n ⇒ mezotégmično séme
- mesotestal seed** n ⇒ mezotestálno séme
- mesotherm plant** n ⇒ mezotêrmna rastlína
- mesotrophic lake** n ⇒ mezotrófno jézero
- mesotrophic plant** n ⇒ mezotrófna rastlína
- messenger RNA** n ⇒ informacijska RNK
- metabasidium** n ⇒ metabazídij
- metabolite** n ⇒ metabolít
- metabolomics** n pl. ⇒ metabolómika
- metalimnion** n ⇒ metalímnij
- metallophyte** n ⇒ metalofít
- metallothionein** n ⇒ metalotioneín
- metamere** n ⇒ metamêra
- metamery** n ⇒ metameríja
- metaphase** n ⇒ metafáza (1, 2)
- metaphloem** n ⇒ metafloém
- metatopy** n ⇒ metatopíja
- metaxylem** n ⇒ metaksilé
- meteochoy** n ⇒ meteohoríja
- meteorology** n ⇒ meteorologíja
- methionine** n ⇒ metionín
- methyl jasmonate** n ⇒ metíl jasmonát
- metula** n ⇒ métula
- micaroid alga** n ⇒ mikaróidna álga
- microbiology** n ⇒ míkrobiologíja
- microbody** n ⇒ míkroteló
- microclimate** n ⇒ míkroklíma
- microconidium** n ⇒ míkrokonídij (1, 2)
- microculture** n ⇒ míkrokultúra

- micro cutting** n ⇒ mikropotáknjenec
microcystin n ⇒ mikrocistín
microelement n ⇒ mikroelement
microfibril n ⇒ mikrofibríla
microfilament n ⇒ mikrofilament
microfungi n pl. ⇒ mikroglíve
micronutrient n ⇒ mikronutriënt
microorganisms n pl. ⇒ mikroorganizmi
microphyll n ⇒ mikrofil
micropore n ⇒ mikropóra
micropropagation n ⇒ mikropropagácia
microprothallium n ⇒ mikroprotálj
micropylar endosperm haustorium n ⇒ mikropílmi endospermálni havstórij
micropyle n ⇒ mikropíla
microsclerotium n ⇒ mikroskleróci
microspecies n ⇒ mála vřsta (1, 2)
microsporangium n ⇒ mikrosporángij (1, 2)
microspore n ⇒ mikrospóra (1, 2)
microsporidia n pl. ⇒ mikrosporídi
microsporophyll n ⇒ mikrosporofil
microsporophyllum n ⇒ mikrosporofil
microsymbiont n ⇒ mikrosimbíont
microtherm plant n ⇒ mikrotěrnna rastlína
microtubule n ⇒ mikrotúbul
middle lamella n ⇒ osrědnja laméla
migration n ⇒ migrácia
migroelement n ⇒ migroelement
mimicry n ⇒ mimikřia
Mindel glacial stage n ⇒ mĩndelski glaciál
Mindel-Riss interglacial stage n ⇒ mĩndelsko-rĩřki interglaciál
mineral deficiency n ⇒ minerálna deficiencia
mineralization n ⇒ mineralizácia
mineral nutrition n ⇒ minerálna prehrána rastlín
minerogenic sediment n ⇒ minerogéni sediměnt
minerotrophic plant n ⇒ minerotrófna rastlína
minimal medium n ⇒ minimálno gojĩřce
minutely scalloped leaf margin n ⇒ drěbno narězani listni rěb
miombo n ⇒ miómbu
mire n ⇒ bårje (1, 2), močvirje (1)
mirror yeasts n pl. ⇒ zrcálne kvásovke
mitochondrion n ⇒ mitohóndrij
mitosis n ⇒ mitóza
mitospore n ⇒ mitospóra
mitosporic fungi n pl. ⇒ mitospórne glíve
mitosporocyst n ⇒ mitosporocista
mitotic diplospory n ⇒ mitótska diplosporija
mitotic spindle n ⇒ delítveno vřetěno
mixed forest n ⇒ měřani gózd
mixed bud n ⇒ měřani břst
mixed culture n ⇒ měřana kultúra
mixed inflorescence n ⇒ měřano socvětje
mixolimnion n ⇒ miksolimnijska plást jězera
mixotroph n ⇒ miksotróf
Mnium stomatal type n ⇒ mnĩumska rěza
mobilisation of storage lipids n ⇒ mobilizácia rezěrvnih mařčěb
moder n ⇒ prhlína
modification n ⇒ modifikácia
modified leaf n ⇒ preobráženi list
modified stem n ⇒ preobrážěno stěblo
modulation n ⇒ modulácia
Moesian element n ⇒ mēziřjski géoelement
molasses n pl. ⇒ melása
molecular biology n ⇒ molekulárna biologija
monad n ⇒ monáda
moniliformin n ⇒ moniliformín
moniliform root n ⇒ monilifórnna korenína
monimolimnion n ⇒ monimolimnijska plást jězera
monocarpellate berry n ⇒ ěnokarpělna jágoda
monocarpellate drupe n ⇒ ěnokarpělni kořčĩčasti plód
monocarpellate fruit n ⇒ ěnokarpělni plód
monocarpellate nut n ⇒ ěnokarpělni ěreh
monochasial inflorescence n ⇒ ěnovějnato pákobúlsto socvětje
monochasial ramification n ⇒ monohaziálna razrást
monochasium n ⇒ ěnovějnati pákobúl, monoházij
monochlamydeous flower n ⇒ mónohlamidějski cvět
monochoric plant n ⇒ monohórna vřsta
monochory n ⇒ monohorija
monocolpate pollen n ⇒ mónokolpátni pělod
monocots n pl. ⇒ ěnokaličnice
monocotyledons n pl. ⇒ ěnokaličnice
monoculture n ⇒ mónokultúra
monoecious species n ⇒ ěnodómna vřsta
monoecism n ⇒ ěnodómnost (1, 2)
monoecy n ⇒ ěnodómnost (1, 2)
monoicous moss n ⇒ móněcični máh
monolete pollen n ⇒ monolětni pělod

- monoletic spore** *n* ⇒ monolétna spóra
monomictic lake *n* ⇒ monomiktično jézero
monophilic plant *n* ⇒ monofilna rastlina
monophilous flower *n* ⇒ monofilni cvét
monophyletic taxon *n* ⇒ mónofilétski taksón
monoploid chromosome number *n* ⇒ mono-
 ploídno število kromosómov
monoploid nucleus *n* ⇒ monoploídno jêdro
monopodial inflorescence *n* ⇒ monopodiálno
 sočvétje
monopodial ramification *n* ⇒ monopodiálna
 razrásť
monopodium *n* ⇒ monopódij
monoporate pollen *n* ⇒ mónoporátni pèlod
monosaccharide *n* ⇒ mónosaharíd
monosporic embryo sack *n* ⇒ mónospórna em-
 briónálna vréčka
monostele *n* ⇒ mónostéla
monostichous leaf arrangement *n* ⇒ ênorédna
 namestítev lístov
monostichous phyllotaxis *n* ⇒ ênorédna name-
 stítev lístov
monosymmetric flower *n* ⇒ mónosimétrični
 cvét
monoterpene *n* ⇒ mónoterpén
monotropoid mycorrhiza *n* ⇒ mónotropoídna
 mikoríza
monotropoid mycorrhizal fungi *n pl.* ⇒ móno-
 tropoídne mikorízne glíve
monsoon forest *n* ⇒ monsúnski gózd
monstrous flower *n* ⇒ monstúozni cvét
monstrous name *n* ⇒ nomen monstrositatis
montane species *n* ⇒ sredogôrska vrsta
montane vegetation belt *n* ⇒ sredogôrski ve-
 getácijski pás
mor *n* ⇒ trhlína
morph *n* ⇒ mórf
morphogenesis *n* ⇒ morfogenéza
morphogenetic system *n* ⇒ morfogenétski
 systém glív
morphological species *n* ⇒ taksonómska vrsta
morphological species concept *n* ⇒ morfolóška
 definícijska vrsta
morphological trait *n* ⇒ morfolóški znák
morphology *n* ⇒ morfologíja
morphosis *n* ⇒ morfóza
morphospecies *n* ⇒ morfolóška vrsta
mosses *n pl.* ⇒ lístnati mahôvi, mahôvi
moss layer *n* ⇒ mahôvni slôj
moss protonema *n* ⇒ protonéma
moss starch *n* ⇒ lihenín
mosstundra *n* ⇒ mahôvna tundra
mother cell *n* ⇒ materínska célica
mother plant *n* ⇒ mátična rastlina (1)
motor cell *n* ⇒ bulifórmna célica
moulds *n pl.* ⇒ plésni (1)
mountain coniferous wood *n* ⇒ gôrski íglasti
 gózd
mRNA ⇒ informácijska RNK
mucilage *n* ⇒ galérta, mukózna snôv
mucilage cell *n* ⇒ slúzna célica
mucous gland *n* ⇒ slúzna žléza
mucronate leaf apex *n* ⇒ óstnati lístni vfh
mucronulate leaf apex *n* ⇒ drôbno ostnáti lí-
 stni vfh
mucus *n* ⇒ mukózna snôv
mulberry *n* ⇒ múrva
mull *n* ⇒ sprstenína
Müllerian body *n* ⇒ Müllerjevo teléсце
multicellular branched trichome *n* ⇒ grmičasti
 lásek
multicellular hair *n* ⇒ večcélični lásek
multiple annual ring *n* ⇒ večkrátna braníka
multiplication *n* ⇒ multiplikácijska
murein *n* ⇒ mureín
muriform spora *n* ⇒ zidákasti trós
murus *n* ⇒ múr
muscarin *n* ⇒ muskarín
muscazone *n* ⇒ muskazón
muscimol *n* ⇒ muscimól
mushroom *n* ⇒ góba
mutant *n* ⇒ mutánt
mutation *n* ⇒ mutácijska
mutualism *n* ⇒ simbióza (1)
mycelial mat *n* ⇒ glívna odêja
mycelial strand *n* ⇒ micélijska vrévica
mycelium *n* ⇒ micélij
mycobiont *n* ⇒ mikobiónt
mycoherbicide *n* ⇒ míkoherbicíd
myco-heterotrophic plant *n* ⇒ míkohetero-
 trófná rastlina
mycoheterotrophy *n* ⇒ míkoheterotrofijska
mycology *n* ⇒ mikologíja
mycoparasite *n* ⇒ míkoparazit
mycoparasitism *n* ⇒ míkoparazitizem
mycoplasmas *n pl.* ⇒ mikoplázme
mycoprotein *n* ⇒ míkoproteín
mycorrhiza *n* ⇒ mikoríza

mycorrhizal fungi n pl. ⇒ mikorízne glíve

mycorrhizal mantle n ⇒ mikorízni plášč

mycorrhizal sheath n ⇒ mikorízni plášč

mycorrhizosphere n ⇒ mikorizosfêra

mycosis n ⇒ mikóza

mycosphere n ⇒ mikosfêra

mycostasis n ⇒ fungistáza

mycotoxicose n ⇒ mikotoksikóza

mycotoxin n ⇒ mikotoksín

mycotroph n ⇒ mikotróf

mycotrophy n ⇒ mikotrofija

mycovirus n ⇒ mívovírus

myo-inositol n ⇒ mioinozitól

myophilous flower n ⇒ miofilni cvêt

myophily n ⇒ miofilija

myriothecium n ⇒ miriotécij

myristicin n ⇒ miristicín

myrmecochory n ⇒ mirmekohorija

myrmecodomatium n ⇒ mirmekodomácij

myrmecophilous flower n ⇒ mirmekofilni cvêt

myrmecophily n ⇒ mirmekofilija

myxamoeba n ⇒ miksaméba

myxoflagellate n ⇒ miksoflagelát

myxogastria n pl. ⇒ slúzjarji

myxomycetes n pl. ⇒ slúzavci

NAA ⇒ naftalénocetna kislína

NAD ⇒ nikotinamid adenín dínukleotíd

NADP ⇒ nikotinamid adenín dínukleotíd fosfát

NADP⁺ ⇒ NADP⁺

NADPH ⇒ NADPH

naked bud n ⇒ gôli brst

naked inflorescence n ⇒ gôlo socvétje

naked name n ⇒ nomen nudum (1, 2)

name superfluous n ⇒ nomen superfluum

nanocyte n ⇒ nanocíta

nanophanerophyte n ⇒ nánofaneroфіt

nanoplankton n ⇒ nánoplánkton

NAP ⇒ NAP

naphthalene acetic acid n ⇒ naftalénocetna kislína

NAR ⇒ néto asimilácijska vrédnost

nasty n ⇒ nastíja

national park n ⇒ národní párk

natural area n ⇒ narávni areál

natural community n ⇒ narávna združba

natural growth regulator n ⇒ narávni rástni regulátor

natural heritage n ⇒ narávna dédiščina

natural heritage protection n ⇒ várstvo narávne dédiščine

naturalized species n ⇒ naturalizirana vřsta

natural monument n ⇒ narávni spomenik

natural selection n ⇒ narávna selékcia

natural system n ⇒ narávni systém

natural value n ⇒ narávna vrednôta

natural vegetation n ⇒ narávna vegetácia

nature protection n ⇒ várstvo naráve

nature reserve n ⇒ narávni rezervát

nautochory n ⇒ navtohorija

neck n ⇒ vrát

necrosis n ⇒ nekroza

necrotroph n ⇒ nekrotrof

necrotrophy n ⇒ nekrotrofija

nectar n ⇒ medičina

nectariferous leaf n ⇒ medôvni list

nectary n ⇒ medôvnik

nectary gland n ⇒ medôvnik

needle-leaf n ⇒ igličasti list

needle-leaved forest n ⇒ iglasti gôzd

negative tropism n ⇒ négativni tropizem

negative water balance n ⇒ négativna vôdna bilánca rastlíne

nematophagous fungi n pl. ⇒ nematofágne glíve

neo-Darwinism n ⇒ néodarvinizem

ne endemic n ⇒ néoendemít

neophyte n ⇒ neofít

neotropical floral kingdom n ⇒ neotrópska flórna oblást

neotype n ⇒ neotíp (1, 2)

neoxanthin n ⇒ neoksantín

NEP ⇒ néto ékosistémska produkcia

nervation n ⇒ ožiljenost, žilje

nervature n ⇒ žilje

net assimilation rate n ⇒ néto asimilácijska vrédnost

net ecosystem production n ⇒ néto ékosistémska produkcia

net photosynthesis n ⇒ néto fôtosintéza

net primary production n ⇒ néto primárna produkcia

network Natura 2000 n ⇒ omrêžje Natúra 2000

neurotoxin n ⇒ nevrotoksín

neuston n ⇒ névstón

neutralism n ⇒ nevtralizem

neutrophilous plant n ⇒ nevtrofilna rastlína

- new name** n ⇒ nomen novum
- nexine** n ⇒ neksína
- nicotinamide adenine dinucleotide** n ⇒ nikotínamid adenín dínukleotíd
- nicotinamide adenine dinucleotide phosphate** n ⇒ nikotínamid adenín dínukleotíd fosfát
- nicotine** n ⇒ nikotín
- nicotinic acid** n ⇒ nikotínska kislína
- nitrogenase** n ⇒ nitrogenáza
- nitrogen cycle** n ⇒ dušikov cikel
- nitrophilous plant** n ⇒ nitrofilna rastlina
- nival species** n ⇒ niválna vrsta
- nival vegetation belt** n ⇒ niválni vegetacijski pás
- nocturnal hydraulic lift** n ⇒ nôčni hidrávlični dvíg vode
- node** n ⇒ nódi
- nodes culture** n ⇒ kultura nódi
- nodularin** n ⇒ nodularín
- nodular root bacteria** n pl. ⇒ gomóljčne baktêrije
- nodulle** n ⇒ nódul (1, 2)
- nodulose root** n ⇒ nodulózna korenína
- nomen abortivum** n ⇒ nomen abortivum
- nomen anamorphosis** n ⇒ nomen anamorphosis
- nomenclatural combination** n ⇒ nomenklaturna kombinácija (1, 2)
- nomenclatural type** n ⇒ nomenklaturni tip (1, 2)
- nomenclature** n ⇒ nomenklatura
- nomen holomorphosis** n ⇒ nomen holomorphosis
- nomen subnudum** n ⇒ nomen subnudum
- nomen teleomorphosis** n ⇒ nomen teleomorphosis
- nominalistic species concept** n ⇒ nominalistična definicija vrste
- non-aperturate pollen** n ⇒ nónaperturátni pèlod
- non-aperturate spore** n ⇒ nónaperturátna spóra
- non-articulated laticifer** n ⇒ nëčlénjeni mléčni kanál
- non-available water** n ⇒ nëdostópna voda
- nonconducting phloem** n ⇒ nëprevódni floém
- non-cyclic electron transport** n ⇒ nëciklični fótielektrónski transpórt
- non-specific stressor effect** n ⇒ nëspecifíčni simptóm
- NOR** ⇒ organizátor jêdrca
- nucellar cap** n ⇒ nucélna kápa
- nucellus** n ⇒ nucél
- nuclear division** n ⇒ jêdrna delítev
- nuclear endosperm** n ⇒ jêdrni sekundárni endospêrm
- nuclear membrane** n ⇒ jêdrna membrána
- nucleic acid** n ⇒ nukleínska kislína
- nucleolar organizer region** n ⇒ organizátor jêdrca
- nucleolus** n ⇒ jêdrce
- nucleomorph** n ⇒ nukleomórf
- nucleoplasm** n ⇒ karioplázma
- nucleoside** n ⇒ nukleozíd
- nucleosome** n ⇒ nukleosóm
- nucleotide** n ⇒ nukleotíd
- nucleus** n ⇒ jêdro
- nude flower** n ⇒ àhlamidêjski cvét
- numerical taxonomy** n ⇒ fenétika
- nut** n ⇒ ôreh
- nutation** n ⇒ nutácija
- nutlet** n ⇒ oréšek
- nutrient solution** n ⇒ hranilna raztopína
- nyctinasty** n ⇒ níktinastija
- obcordate leaf** n ⇒ naróbe srčasti list
- obdeltoid leaf** n ⇒ naróbe deltoidni list
- oblanceolate leaf** n ⇒ naróbe súličasti list
- oblate pollen** n ⇒ oblátni pèlod
- obligate halophyte** n ⇒ obligátni halofit
- obligate parasite** n ⇒ obligátni zajedávec
- obligate parasitism** n ⇒ obligátno zajedávstvo
- oblong leaf** n ⇒ podôlgasti list
- obovate leaf** n ⇒ naróbe jájčasti list
- obtuse leaf apex** n ⇒ tópi listni vrh
- obtuse leaf lamina base** n ⇒ tôpo dnò listne plôskve
- obvolute vernation** n ⇒ pôlsédlasta vernácija
- ocadaic acid** n ⇒ okadáična kislína
- oceanic element** n ⇒ oceánski elemènt
- oceanography** n ⇒ oceanografija
- ochratoxin** n ⇒ ohratoksín
- ochrea** n ⇒ listna škórnjica
- ocrea** n ⇒ listna škórnjica
- ocular chamber** n ⇒ okulórna kámrica
- odd-pinnate leaf** n ⇒ lihopérnati list
- Oenothera type of embryo sack** n ⇒ oenoterska embrionálna vréčka
- O horizon** n ⇒ orgánski horizónt

- oidium** n ⇒ oídij (1, 2)
oil-body n ⇒ óljno telésce
oil-cell n ⇒ óljna célica
Older Dryas n ⇒ starêjši dryas
Oldest Dryas n ⇒ najstarêjši dryas
oleoplast n ⇒ oleoplást
oligarchic vascular bundle n ⇒ oligoárhna žila
oligohaline algae n pl. ⇒ oligohalíne álge
oligomer n ⇒ oligomêr
oligomictic lake n ⇒ oligomíktično jézero
oligophilic plant n ⇒ oligofilna rastlína
oligophilous flower n ⇒ oligofilni cvét
oligosaccharide n ⇒ oligosaharíd
oligosaprobic category n ⇒ oligosapróbna ka-
kôvostna stôpnja
oligotrophic lake n ⇒ oligotrôfno jézero
oligotrophic plant n ⇒ oligotrôfna rastlína
oligotrophy n ⇒ oligotrôfnost
ombrochory n ⇒ ombrohoríja
ombrotrophic plant n ⇒ ombrotrofna rastlína
one-celled hair n ⇒ ênocélični lásek
one-celled pollen grain n ⇒ ênocélično peló-
dno zínno
ontogenesis ⇒ ontogeníja
ontogeny n ⇒ ontogeníja
oogamete n ⇒ jájčna célica
oogamy n ⇒ oogamíja
oogenesis n ⇒ oogenéza
oogone n ⇒ oogónij (1, 2)
oogoniogametogamy n ⇒ oogoniogamíja
oogonium n ⇒ oogónij (1, 2)
oomycetes n pl. ⇒ oomicéte
oosphere n ⇒ oosfêra
ospore n ⇒ ospóra
open collateral vascular bundle n ⇒ nêdovršêna
kolaterálna žila
open inflorescence n ⇒ odpřto socvétje
open leaf sheath n ⇒ odpřta lístna nôžnica
open root meristem n ⇒ odpřti rástni meristém
koreníne
open vascular bundle n ⇒ nêdovršêna žila
open venation n ⇒ odpřta ožiljenost
operculate ascus n ⇒ operkulátni ásk
operculum n ⇒ opêrkulum (1)
opisthokont flagellation n ⇒ opistokóntna
obíčkanost
opposite-leaved phyllotaxis n ⇒ nasprótna na-
mestítev lístov
orbicular leaf n ⇒ okrógli líst
- orcein** n ⇒ orceín
orchid mycorrhiza n ⇒ orhidêjska mikoríza
orchid mycorrhizal fungi n pl. ⇒ orhidêjske mi-
korízne glíve
orchinol n ⇒ orhinól
order n ⇒ réd (1, 2)
orellanine n ⇒ orelanín
oreophytic element n ⇒ oreofitski element
organ culture n ⇒ kultúra orgánov
organelle n ⇒ organél
organic horizon n ⇒ orgánski horizont
organisational type n ⇒ organizacíjski típ
organised growth n ⇒ organizírana rást
organism n ⇒ organizem
organizational level n ⇒ organizacíjska stôpnja
álg
organogenesis n ⇒ organogenéza
organology n ⇒ organografíja
organo-mineral complex n ⇒ organominerální
kompléks
organomineral horizon n ⇒ húmusno-akumula-
tívni horizont
oriental-turanic floral region n ⇒ orientálsko-
-turánska flórna régíja
ornamental plant n ⇒ okrásna rastlína
ornithochory n ⇒ ornitohoríja
ornithophilous flower n ⇒ ornitofilni cvét
ornithophily n ⇒ ornitofilíja
orobiome n ⇒ orobióm
orographic timber-line n ⇒ orográfcka gózdna
mêja
orthostiche n ⇒ ortostíha
osmolyte n ⇒ osmolít
osmophily n ⇒ osmofilíja
osmophore n ⇒ osmofór
osmoprotectant n ⇒ ósmoprotektánt
osmoregulation n ⇒ osmoregulácia
osmosis n ⇒ osmóza
osmotic pressure n ⇒ osmótski tlák
osmotic stress n ⇒ osmótski strés
osmotic water shifting n ⇒ osmótski vódni tók
osmotolerant fungus n ⇒ osmotolerántna glíva
osmotroph n ⇒ osmotróf
osmotrophy n ⇒ osmotrofíja (1, 2)
osteosclereid n ⇒ ósteosklereída
ostiolum n ⇒ ostiól (1, 2)
other species n ⇒ spremljeválka
outer bark n ⇒ lúbje
outer calyx n ⇒ zunánja čáša

- outer peristome** n ⇒ zunánji peristóm
- outer pit aperture** n ⇒ zunánja píkenjska odprtina
- ovary** n ⇒ plódnica
- ovary locule** n ⇒ predál plódnice
- ovate leaf** n ⇒ jájčasti list
- overlapping leaf arrangement** n ⇒ stréšnikasta razporedítev listov
- ovule** n ⇒ seménska zasnôva
- ovuliferous scale** n ⇒ plódna lúska
- oxaloacetate** n ⇒ oksáacetát
- oxic environment** n ⇒ óksično okólje
- β-oxidation** n ⇒ bétaoksidácija
- oxidative pentosephosphate cycle** n ⇒ oksidatívni pentózefosfátni cíkel
- oxidative pentose phosphate pathway** n ⇒ oksidatívni pentózefosfátni cíkel
- oxidative phosphorylation** n ⇒ oksidatívna fosforilácija
- oxidative pyruvate decarboxylation** n ⇒ oksidatívna dekarboksilácija piruváta
- oxidative stress** n ⇒ oksidatívni strés
- oxygenase** n ⇒ oksigenáza
- oxygenic photosynthesis** n ⇒ oksigéna fotosintéza
- oxygen radical** n ⇒ kisíkov radikál
- oxygen stress** n ⇒ kisíkov strés
- oxylphyte** n ⇒ oksilofít
- ozonium** n ⇒ ozónij
- pachytene** n ⇒ pahitén
- packed thylakoid** n ⇒ granulárna tilakoída
- palaeobotany** n ⇒ páleobotánika
- palaeoendemic** n ⇒ páleoendemit
- palaeoethnobotany** n ⇒ páleoetnobotánika
- palaeofloristics** n pl. ⇒ páleofloristika
- palaeopalynology** n ⇒ páleopalínologija
- palaeotropical floral kingdom** n ⇒ paleotrópska flórna oblást
- pale** n ⇒ pléva
- palea** n ⇒ prèdpléva
- palisade layer of seed coat** n ⇒ palisádna plást seménske ovójnice
- palisade plectenchyma** n ⇒ palisádni plektenhím
- palisade tissue** n ⇒ stebričasti parenhím
- palisoderm** n ⇒ palisodèrm
- palmate leaf** n ⇒ palmátni list
- palmately compound leaf** n ⇒ dlánasto sestávljeni list
- palmately divided leaf** n ⇒ dlánasto razrèzani list
- palmately lobed leaf** n ⇒ dlánasto deljèni list
- palmately parted leaf** n ⇒ dlánasto razdeljèni list
- palmatifid leaf** n ⇒ dlánasto nacépljeni list
- palmatilobate leaf** n ⇒ dlánasto krpáti list
- palmatinervate venation** n ⇒ dlánasto mréžasta ožiljenost
- palmelloid growth form** n ⇒ kapsálna organizacijska stôpnja
- palmelloid organizational level** n ⇒ kapsálna organizacijska stôpnja
- palsamire** n ⇒ pálsa bájre
- palyncoenosis** n ⇒ pálinocenóza
- palynoflora** n ⇒ pálinoflóra
- palynology** n ⇒ pálinologija
- pampas** n pl. ⇒ pámpa
- panduriform leaf** n ⇒ kitárasti list
- panicle** n ⇒ lát
- panniform thallus** n ⇒ panifórmna stéljka
- Pannonic element** n ⇒ panónski géoelemènt
- pantothenic acid** n ⇒ pantoténska kislína
- pantropic area** n ⇒ pántrópski areál
- papilionaceous flower** n ⇒ metúljasti cvèt
- papilionaceous corolla** n ⇒ metúljasti vènc
- papilla** n ⇒ papíla (1, 2)
- pappus hair** n ⇒ letální lasek
- PAR** ⇒ fótosintézno aktivno sévanje
- paracarpous gynoeceium** n ⇒ parakárpni ginécej
- paraclimax** n ⇒ páraclímaks
- paraclimax community** n ⇒ páraclímaksna združba
- paracorolla** n ⇒ privèncek
- paracytic stomatal type** n ⇒ paracítična réža
- paraheliotropism** n ⇒ páraheliotropizem
- parallel septate spore** n ⇒ paralélno vèčcélični trós
- parallel venation** n ⇒ vzporédno prógasta ožiljenost
- paralytic shellfish poisoning** n ⇒ PSP-toksín
- paramo** n ⇒ páramo
- paramylon** n ⇒ paramílum
- paraphyletic taxon** n ⇒ parafilétski taksón
- paraphyly** n ⇒ parafilija
- paraphysis** n ⇒ parafiza (1, 2)
- paraphysoid** n ⇒ parafizoída
- paraplasmodium** n ⇒ páraplazmódij

paraplectenchyma n ⇒ páraplektenhím
parasite n ⇒ zajedavec
parasitism n ⇒ zajedávstvo
parasymbiont n ⇒ párasimbiónť
parathecium n ⇒ paratécij
paratracheal parenchyma n ⇒ páratraheálni parenhím
paratracheidal parenchyma n ⇒ páratraheidálni parenhím
paratype n ⇒ paratíp (1, 2)
parenchyma n ⇒ parenhím
parenchyma cell n ⇒ parenhímska célica (1, 2)
parenchymatous growth form n ⇒ tkívna organizacíjska stôpnja
parenchymatous organizational level n ⇒ tkívna organizacíjska stôpnja
parenthosome n ⇒ parentesóm
parent material n ⇒ mátična kamnína
parent plant n ⇒ mátična rastlína (2)
parent rock n ⇒ mátična kamnína
parent stock n ⇒ mátična rastlína (2)
parietal-axile placentation n ⇒ aksilárno-parietálna placentácia
parietal placentation n ⇒ parietálna placentácia
parietal-septate placentation n ⇒ septátno-parietálna placentácia
paripinnate leaf n ⇒ sodopérnati list
pariocous moss n ⇒ parécični máh
parted leaf n ⇒ rozdeltjéni list
parthenogamy n ⇒ partenogamija
partial veil n ⇒ zastírálce (2)
passage cell n ⇒ célica prepústnica
passive biomonitoring n ⇒ pasívni biomónitoring
passive transport n ⇒ pasívni transport
pasture n ⇒ páša, pášnik
patched cap n ⇒ křpíčasti klobúk
pathogen n ⇒ patogén
pathogenicity n ⇒ patogénost
patulin n ⇒ patulín
PCR ⇒ PCR-tehnika
PCR ⇒ polimerázna verižna reakcija
pearl body n ⇒ biserno teléсце
peat n ⇒ šôta
peat horizon n ⇒ šôtni horizont
peat soil n ⇒ šôtna tlá
pectin n ⇒ pektín
pectinase n ⇒ pektináza

pectinate leaf margin n ⇒ glavničasti listni rób
pedate leaf n ⇒ stopálasti list
pedicel n ⇒ cvétni pécelj
pedicle n ⇒ pedicél (2)
pedobiome n ⇒ pedobióm
pedoclimax n ⇒ pédoklímaks
pedogamy n ⇒ pedogamija
pedogenesis n ⇒ pedogenéza (1)
pedogenesis n ⇒ genéza tál
pedogenetic factor n ⇒ pedogenétski dejávník
pedogenetic process n ⇒ pedogenétski proces
pedology n ⇒ pedologija
pedosphere n ⇒ pedosféra
pedunculate flower n ⇒ pecljádi cvét
peinomorphosis n ⇒ peinomorfóza
pelagial n ⇒ pelagiál
pelargonidin n ⇒ pelargonidín
pellet n ⇒ pélet
pellicle n ⇒ pelíkula (1, 2)
peloric flower n ⇒ pelórični cvét
peltate leaf n ⇒ štítasti list
Penaea type of embryo sack n ⇒ penaêjska embrionálna vréčka
penetration n ⇒ penetrácia
penicillin n ⇒ penicilín
pennate diatoms n pl. ⇒ penátni típ kreménastih álğ
pentacyclic flower n ⇒ pécacíklični cvét
pentose n ⇒ pentóza
peonidin n ⇒ peonidín
PEP ⇒ fósfoenólpiruvát
PEP-carboxylase n ⇒ fósfoenólpiruvát karboksiláza
Peperomia type of embryo sack n ⇒ peperómij-ska embrionálna vréčka
pepo n ⇒ búča
peptidoglycan n ⇒ peptidoglikán
perennial hapaxanthic plant n ⇒ vèčlétnica
perennial herb n ⇒ zélnata trájnica
perennial plant n ⇒ trájnica
perfect flower n ⇒ dvóspôlni cvét, popôlni cvét
perfoliate leaf n ⇒ prerásčeni list
perforate pollen n ⇒ perforátni pèlod
perforation field n ⇒ sítasto pólje
perhumid region n ⇒ perhumídno obmóčje
perianth n ⇒ cvétno odeválo, periánt (2)
peribacteroid membrane n ⇒ peribakterioídna membrána

- pericarp** *n* ⇒ oseménje
perichaetial bract *n* ⇒ perihécijski listič
perichaetium *n* ⇒ perihécij (1, 2)
periclinal cell division *n* ⇒ periklína delítev célic
pericarpate pollen *n* ⇒ perikolpátni pèlod
pericycle *n* ⇒ pericíkel
pericytic stomatal type *n* ⇒ pericítická rěza
periderm *n* ⇒ peridèrm
peridermal diffusive conductance *n* ⇒ peridermálna difuzíjska prevódnost
peridermal diffusive resistance *n* ⇒ peridermálna difuzíjska upórnost
peridermal transpiration *n* ⇒ peridermálna transpirácia
peridermis *n* ⇒ peridèrm
peridermium *n* ⇒ peridèrmij
peridinin *n* ⇒ peridinín
peridium *n* ⇒ perídij
perigenous stomatal type *n* ⇒ perigéna rěza
perigon *n* ⇒ perigón
perigone leaf *n* ⇒ perigónov list
perigonium *n* ⇒ perigón, perigónij
perigynium *n* ⇒ mošnjiček, periginij (1)
perigynous flower *n* ⇒ perigínický cvét
perigyny *n* ⇒ periginija
perinium *n* ⇒ perína
periphyton *n* ⇒ perifiton
periplast *n* ⇒ pelíkula (1)
perisperm *n* ⇒ perispèrm
perisporium *n* ⇒ perispór
peristome *n* ⇒ peristóm
peristome tooth *n* ⇒ peristómski zóbec
peristomium *n* ⇒ peristóm
perithallus *n* ⇒ plektenhímska stéljka
perithecium *n* ⇒ peritécij
permafrost *n* ⇒ permafrošt
permanent temperature inversion *n* ⇒ trájna temperatúrna invèrzijska
permanent tissue *n* ⇒ trájno tkívo
permanent wilting *n* ⇒ trájno venènje
peroblate pollen *n* ⇒ peroblátni pèlod
peroxisome *n* ⇒ peroksisóm
personate corolla *n* ⇒ góbčkásti vènec
perula *n* ⇒ tegmènt (2)
pessimum *n* ⇒ pésimum
pesticide *n* ⇒ pesticíd
petal *n* ⇒ vènčny list
petaloid staminode *n* ⇒ petaloídny staminódij
petiolate flower *n* ⇒ pecljáci cvét
petiolate leaf *n* ⇒ pecljáci list
petiole *n* ⇒ listny pècelj
petite colonie *n* ⇒ petít kolónija
Pfr ⇒ fitokróm dolgovalóvnordèčega spéktra
PGA ⇒ fósfoglicerát
phaeophytine *n* ⇒ feofitín
phaeophytinization of chlorophyll *n* ⇒ feofitinizácia klorofila
phaeoplast *n* ⇒ feoplást
phagocytosis *n* ⇒ fagocitóza
phalloidin *n* ⇒ faloidín
phallotoxin *n* ⇒ falotoksín
phanerophyte *n* ⇒ fanerofít
phaneroplasmidium *n* ⇒ faneroplazmódij
phaneropore stoma *n* ⇒ faneropórna rěza
pharmaceutics *n pl.* ⇒ farmácia
pharmacology *n* ⇒ farmakológija
pharmacopeia *n* ⇒ farmakopèja
pharmacopoeia *n* ⇒ farmakopèja
pharmacy *n* ⇒ farmácia
phellem *n* ⇒ felém
phelloderm *n* ⇒ felodèrm
phellodermis *n* ⇒ felodèrm
phellogen *n* ⇒ felogén
phene *n* ⇒ fèn
phenetics *n pl.* ⇒ fenétika
phenylpropanoids *n pl.* ⇒ fénil propanoidi
phenol *n* ⇒ fenól
phenological diagram *n* ⇒ fenolóški diagráms
phenological map *n* ⇒ fenolóška kárta
phenology *n* ⇒ fenológija
phenophase *n* ⇒ fenolóška fáza
phenotype *n* ⇒ fenotíp
phenotypic morphosis *n* ⇒ fenotípska morfóza
phenotypic plasticity *n* ⇒ fenotípska plástičnosť
phenotypic xeromorphosis *n* ⇒ fenotípska kseromorfóza
phialide *n* ⇒ fialída
phialidic conidiogenesis *n* ⇒ fialídna konidiogénéza
phialoconidium *n* ⇒ fialokonídij
phloem *n* ⇒ floém
phloem conduction *n* ⇒ floémsko prevájanje
phloem fibre *n* ⇒ floémsko vlákno
phloem mother cell *n* ⇒ floémska materínska célica
phloem parenchyma *n* ⇒ floémski parenhým
phloem ray *n* ⇒ floémski trák

phloem sap n ⇒ floémski sók
phloem strand n ⇒ floémski trák
phloem transfer cell n ⇒ floémska célica pre-našálka
phobotaxis n ⇒ fobotaksija
phorbol n ⇒ forból
phorophyte n ⇒ forofít
phosphoenolpyruvate n ⇒ fósfoenólpiruvát
phosphoenolpyruvate carboxylase n ⇒ fósfoenólpiruvát karboksiláza
phosphoglycerate n ⇒ fósfoglicerát
phosphoglyceric acid n ⇒ fósfoglicerát
phospholipid n ⇒ fósfolipíd
phosphorolysis n ⇒ fosforilácia
phosphorylase n ⇒ fosforiláza
phosphorylation n ⇒ fosforilácia
photoautotroph n ⇒ fótoavtotróf
photoautotrophy n ⇒ fótoavtotrofija
photobiont n ⇒ fotobiót
photoblastic seed n ⇒ fotoblástično séme
photochemical smog n ⇒ fótokémični smóg
photodestruction n ⇒ fótodestrúkcija
photodifferentiation n ⇒ fótodiferenciácia
photodinesis n ⇒ fotodinéza
photodormancy n ⇒ fótodormánca
photoecotype n ⇒ fótoekotíp
photoelectron transport n ⇒ fótoelektrónski transpórt
photoinduction n ⇒ fótoindúkcija
photoinhibition n ⇒ fótoinhibícia
photolabile plant n ⇒ fótolabílina rastlina
photolesion n ⇒ fótolézija
photolysis of water n ⇒ fotalíza vóde
photomodulation n ⇒ fótomodulácia
photomorph n ⇒ fotomórf
photomorphogenesis n ⇒ fótomorfogenéza
photomorphosis n ⇒ fótomorfóza (1, 2)
photonasty n ⇒ fótonastija
photooxidant n ⇒ fótooksidánt
photooxidation n ⇒ fótooksidácia
photoperiodism n ⇒ fótoperiodizem (1, 2)
photophosphorylation n ⇒ fótofosforilácia
photorespiration n ⇒ fótorespirácia
photostable plant n ⇒ fótostabílina rastlina
photostimulation n ⇒ fótostimulácia
photosynthate n ⇒ fótosintát
photosynthate allocation n ⇒ alokácia fóto-sintátov
photosynthesis n ⇒ fótosintéza

photosynthetically active chromatophore n ⇒ fótosintézno aktívni kromatofór
photosynthetically active radiation n ⇒ fótosintézno aktívno sévanje
photosynthetically inactive chromatophore n ⇒ fótosintézno neaktívni kromatofór
photosynthetic capacity n ⇒ fótosintézna zmo-gljivost
photosynthetic carbon balance n ⇒ dnévna bilánca izmenjáve CO₂
photosynthetic carbon reactions n pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije
photosynthetic carbon reactions of CAM plants n pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín
photosynthetic carbon reactions of C₁ plants n pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₁-rastlín
photosynthetic carbon reactions of C₃ plants n pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₃-rastlín
photosynthetic carbon reactions of C₄ plants n pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₄-rastlín
photosynthetic carboxylation n ⇒ fótosintézna karboksilácia, fótosintézna ribulózebifosfát karboksilácia
photosynthetic carboxylation of CAM plants n ⇒ fótosintézna karboksilácia CAM-rastlín
photosynthetic carboxylation of C₃ plants n ⇒ fótosintézna karboksilácia C₃-rastlín
photosynthetic carboxylation of C₄ plants n ⇒ fótosintézna karboksilácia C₄-rastlín
photosynthetic CO₂-exchange balance n ⇒ bilánca fótosintézne izmenjáve CO₂
photosynthetic efficiency n ⇒ fótosintézna učinkovitost
photosynthetic electron transport chain n ⇒ fótoelektrónska transpórtna veríga
photosynthetic light reactions n pl. ⇒ fótosintézne svetlôbne reakcije
photosynthetic phosphoenolpyruvate carboxylation n ⇒ fótosintézna fósfoenólpiruvát karboksilácia
photosynthetic pigment n ⇒ fótosintézno barvílo
photosynthetic quotient n ⇒ fótosintézni kolíčnik
photosynthetic reduction n ⇒ fótosintézna redukcia
photosynthetic regeneration n ⇒ fótosintézna regenerácia

- photosynthetic temperature cardinal point** n ⇒ temperatúrna kardinálna tóčka néto fótosintéze
- photosystem I** n ⇒ fótosistém I
- photosystem II** n ⇒ fótosistém II
- phototaxis** n ⇒ fótotaksija
- phototaxy** n ⇒ fótotaksija
- phototrophy** n ⇒ fótotrofija
- phototropin** n ⇒ fótotropín
- phototropism** n ⇒ fótotropizem
- phragmobasidium** n ⇒ fragmobazídij
- phragmoplast** n ⇒ fragmoplást
- phragmospore** n ⇒ fragmospóra
- phreatophyte** n ⇒ freatofít
- phreatophytic root system** n ⇒ globínski ekstenzívni korenínski systém
- phrygana** n ⇒ frigána
- pH stress** n ⇒ pH-strés
- phycobilin** n ⇒ fikobilín
- phycobiliproteid** n ⇒ fikobiliproteíd
- phycobilisome** n ⇒ fikobilisóm
- phycobiont** n ⇒ fikobiónt
- phycochrysin** n ⇒ fikokrizín
- phycocrome** n ⇒ fikokróm
- phycocyanin** n ⇒ fikocianín
- phycoerythrin** n ⇒ fikoeritrín
- phycology** n ⇒ algologija
- phycoplast** n ⇒ fikoplást
- phycosphere** n ⇒ fikosféra
- phycosymbiosis** n ⇒ fikosimbioza
- phycoxanthin** n ⇒ fikoksantín
- phyllocladium** n ⇒ filokládij (1, 2)
- phyllode** n ⇒ filódij
- phyllodioicous moss** n ⇒ filodiécični máh
- phyllome** n ⇒ filóm
- phyllomorph** n ⇒ filomórf
- phylloplasmodium** n ⇒ filoplazmódij
- phyllosphere** n ⇒ filosféra
- phyllotaxis** n ⇒ namestítev listov
- phylogenesis** n ⇒ filogenéza
- phylogenetics** n pl. ⇒ filogenetika
- phylogenetic system** n ⇒ filogenétski systém
- phylogenetic tree** n ⇒ filogenétsko drevó
- phylogeny** n ⇒ filogenija
- phylogramm** n ⇒ filográf
- physical-chemical sorption** n ⇒ fizikálno-kémična sórpcija
- physical weathering** n ⇒ fizikálno preperévanje
- physiological valence** n ⇒ fiziolóška valéncia
- physiology** n ⇒ fiziologija
- physiotype** n ⇒ fiziotíp
- phytin** n ⇒ fitín
- phytoalexin** n ⇒ fitoaleksín
- phytoanticipine** n ⇒ fitoanticipín
- phytobenthos** n ⇒ fitobéntos
- phytochelatin** n ⇒ fitokelatín
- phytochrome** n ⇒ fitokróm
- phytochrome 660** n ⇒ fitokróm rdéčega spektra
- phytochrome 730** n ⇒ fitokróm dolgovalóvno-rdéčega spektra
- phytochromobiline** n ⇒ fitokromobilín
- phytocoenology** n ⇒ fitocenologija
- phytocoenon** n ⇒ fitocénon
- phytocoenosis** n ⇒ združba
- phytodegradation** n ⇒ fitodegradacija
- phytoedaphon** n ⇒ fitoedafón
- phytoextraction** n ⇒ fitoekstrakcija
- phytogenetics** n pl. ⇒ fitogenetika
- phytogeography** n ⇒ fitogeografija
- phytohormone** n ⇒ hormón
- phytol** n ⇒ fitól
- phytolittoral** n ⇒ fitolitorál
- phytomass** n ⇒ rastlinska biómása
- phytomedicine** n ⇒ fitomedicina
- phytometallophore** n ⇒ fitometalofór
- phytopathology** n ⇒ fitopatologija
- phytopharmacology** n ⇒ fitofarmakologija
- phytopharmacy** n ⇒ fitofarmacija
- phytophysiology** n ⇒ fiziologija rastlín
- phytoplankton** n ⇒ fitoplánkton
- phytoprospection** n ⇒ fitoprospekcija
- phytoremediation** n ⇒ fitoremediácia
- phytosociology** n ⇒ fitocenologija
- phytosphere** n ⇒ fitosféra
- phytostabilisation** n ⇒ fitostabilizácia
- phytotoxic concentration** n ⇒ fitotóksična koncentracija
- phytotoxic heavy metal** n ⇒ fitotóksična težka kovína
- phytotoxic metal** n ⇒ fitotóksična kovína
- phytotoxic metal stress** n ⇒ strés fitotóksičnih kovín
- phytotoxic substance** n ⇒ fitotóksična snôv
- phytotoxin** n ⇒ fitotoksín
- piceoid pit** n ⇒ piceoidna píknja
- picnidium** n ⇒ piknídij (2)
- picoplankton** n ⇒ pikoplánkton

- pigment** n ⇒ barvílo
pilate pollen n ⇒ pilátni pèlod
pileus n ⇒ klobúk
pilose leaf margin n ⇒ dlákavi lístni rób
pilothecium n ⇒ pilotécij
pinene n ⇒ pinén
pin flower n ⇒ dolgovráti cvét
pinna n ⇒ lístič (1)
pinnate leaf n ⇒ pinátni líst, pérnato deljèni líst
pinnate leaf n ⇒ pinátni líst, pérnato deljèni líst
pinnately cleft leaf n ⇒ pérnato nacépljeni líst
pinnately compound leaf n ⇒ pérnato sestá-
 vljeni líst
pinnately divided leaf n ⇒ pérnato razrèzani líst
pinnately lobed leaf n ⇒ pérnato krpáti líst
pinnately parted leaf n ⇒ pérnato razdeljèni líst
pinninervate venation n ⇒ pérnato mrèžasta
 ožiljenost
pinoid pit n ⇒ pinoídna píknja
PIN protein n ⇒ PIN-proteín
pioneer species n ⇒ pionírska vřsta
pip n ⇒ pèčka
piperidine alkaloids n pl. ⇒ piperidínski alkalóidi
pistil n ⇒ pestič
pistillate flower n ⇒ žènski cvét
pit n ⇒ píknja
pit aperture n ⇒ píkenjska odprtina
pit border n ⇒ píkenjski obòk
pit canal n ⇒ píkenjski kanál
pit cavity n ⇒ píkenjska votlina
pit chamber n ⇒ píkenjska kámrica
pitcher n ⇒ lovílni vřč
pitcher leaf n ⇒ ascidiátni líst
pit field n ⇒ píkenjsko pólje
pith parenchyma n ⇒ parenhím stržèna
pith ray n ⇒ ksilémski trák
pit membrane n ⇒ píkenjska membrána
pit-pair n ⇒ píkenjski pár
pitted vessel n ⇒ píknjasta trahèja
placenta n ⇒ placènta
placentation n ⇒ placentácija
placodioid thallus n ⇒ plakodioídna stéljka
plagiotropism n ⇒ plágiotropízem
plane leaf n ⇒ rávna lístna plòskev
plane ptyxis n ⇒ plòska ptíkša
plankter n ⇒ planktònt
plankton n ⇒ plánkton
planogamete n ⇒ planogaméta
planont n ⇒ zóospóra
planospore n ⇒ zóospóra
plant n ⇒ rastlina
plant cell n ⇒ rastlínska célica
plant cleaning device n ⇒ rastlínska čistilna
 napráva
plant cultivation n ⇒ žlahtnjènje rastlín
plant culture n ⇒ kultúra celòtne rastlíne
plant disease n ⇒ rastlínska bolèzen
plant ecology n ⇒ ekologija rastlín
plant ecophysiology n ⇒ ékofiziologija rastlín
plant hormone n ⇒ hormón
plant improvement n ⇒ žlahtnjènje rastlín
plant life cyclus n ⇒ vegetacíjski cíkel
plant pathology n ⇒ fitopatologija
plants world n ⇒ rastlínstvo
plant water balance n ⇒ vòdna bilánca rastlíne
plant water potential gradient n ⇒ gradiènt vò-
 dnega potenciála rastlíne
plant water relations n ⇒ vòdni režim rastlíne
plant water saturation deficit n ⇒ vòdni deficit
 rastlíne (1, 2)
plasma n ⇒ plázma
plasma growth n ⇒ plázemska rást
plasmalemma n ⇒ plazmaléma
plasmalemmasome n ⇒ plazmalemasóm
plasmodesma n ⇒ plazmodézma
plasmodiocarp n ⇒ plazmodiokárp
plasmodiophoromycetes n pl. ⇒ èndoparazitíski
 slúzavci
plasmodium n ⇒ plazmódij
plasmogamy n ⇒ plazmogamija
plasmolysis n ⇒ plazmolíza
plastid n ⇒ plastíd
plastocron n ⇒ plastokrón
plastocyanin n ⇒ plastocianín
plastoglobulus n ⇒ plastoglóbul
plastome n ⇒ plastóm
plastoquinone n ⇒ plastokinón
plectenchyma n ⇒ plektenhím
plectenchymatous growth form n ⇒ zrásla níta-
 sta organizacíjska stòpnja
plectenchymatous organizational level n ⇒
 zrásla nítastra organizacíjska stòpnja
plectostele n ⇒ plektostéla
pleiochasial ramification n ⇒ pleiohazialna
 razrást
pleiochasium n ⇒ mnógovèjnati pákobúl, ple-
 ioházij
pleistocene n ⇒ pleistocén

- pleomorphism** n ⇒ pleomorfizem
pleriblem n ⇒ periblém
plerom n ⇒ pleróm
plesiomorphic trait n ⇒ plesiomórfni znak
plesiotype n ⇒ plesiotíp
pleura n ⇒ plévra
pleurocarp n ⇒ plevrokárpni máh
pleurocarpous moss n ⇒ plevrokárpni máh
plicate pollen n ⇒ plikátni pëlod
plicate ptyxis n ⇒ zgúbana ptíkisa
Plumbagella type of embryo sack n ⇒ plumbagellna embrionálna vrëčka
Plumbago type of embryo sack n ⇒ plumbágnna embrionálna vrëčka
plumose stigma n ⇒ perësasta brázda
plumule n ⇒ plúmula
plumule sheath n ⇒ koleóptila
plurilocular gametangium n ⇒ plurilokulárni gametángij
plurilocular sporangium n ⇒ plurilokulárni sporángij
pluviotherophyte n ⇒ pluvioterofít
pneumatophore n ⇒ dihálna korenína
podetium n ⇒ podécij
Podostemon type of embryo sack n ⇒ podostémónska embrionálna vrëčka
podsol n ⇒ podzól
podzol n ⇒ podzól
podzolization n ⇒ podzolizácia
poikilochlorophyllous plant n ⇒ poikiloklorofilna rastlína
poikilohydric plant n ⇒ poikilohídna rastlína
poikilohydrous xerophyte n ⇒ poikilohídri kserofít
poikilothermy n ⇒ poikilotérmnost
poisonous fungi n pl. ⇒ strupéne glíve
poisonous plant n ⇒ strupéna rastlína
poison test n ⇒ tést strupénosti
polardiblastic spore n ⇒ polárnodiblástična spóra
polar fibre n ⇒ polárni mikrotúbul
polar microtubule n ⇒ polárni mikrotúbul
polar nodule n ⇒ polárni nódul (1, 2)
polar timber-line n ⇒ polárna gózdna mēja
polar tree-line n ⇒ polárna drevésna mēja
polinium n ⇒ polínij
pollacantic plant n ⇒ polakántna rastlína
pollen n ⇒ pëlod
pollen culture n ⇒ kultúra pelóda
pollen diagram n ⇒ pelódni diagrámm
pollen discrepancy n ⇒ pelódna diskordánca
pollen grain n ⇒ pelóдно zínó
pollenkitt n ⇒ pelódni kítt
pollen profile n ⇒ palinolóški profil
pollen spectrum n ⇒ pelódni spékter
pollen tube n ⇒ pelódna cév
pollen value n ⇒ pelódna vrédnost
pollinarium n ⇒ polinárij
pollination n ⇒ opraševánje, oprašitev
pollinator n ⇒ opraševálec
pollutant n ⇒ onesnažilo
pollution n ⇒ onesnáženje, onesnaževánje
pollution stress n ⇒ onesnažitveni strés
polocytic stomatal type n ⇒ polocítična rëža
polyacetylen n ⇒ poliásetilén
polyade n ⇒ poliáda
polyamine n ⇒ poliamín
polyarch vascular bundle n ⇒ poliárhna žíla
polycarpellate berry n ⇒ vëčkarpëlna jágoda
polycarpellate drupe n ⇒ vëčkarpëlni koščíčasti plód
polycarpellate fruit n ⇒ vëčkarpëlni plód
polycarpellate gynoeium n ⇒ vëčkarpëlni ginécej
polycarpellate nut n ⇒ vëčkarpëlni ôreh
polychasial inflorescence n ⇒ mnógovëjnato pákobúlsto socvétje
polychoric plant n ⇒ polihórna vrsta
polychory n ⇒ polihoríja
polycolpate pollen n ⇒ polikolpátni pëlod
polycolporate pollen n ⇒ polikolporátni pëlod
polyembryony n ⇒ poliembrioníja (1, 2)
polyenergic mycelium n ⇒ cenocítični micélij
polygamy n ⇒ raznocvétnost
Polygonum type of embryo sack n ⇒ polygonumska embrionálna vrëčka
polymer n ⇒ polimër
polymerase chain reaction n ⇒ polimerázna verízna reakcija
polymictic lake n ⇒ polimíktično jézero
polymorphism n ⇒ polimorfizem (1, 2)
polypetalous flower n ⇒ prostovëčni cvët
polyphenol n ⇒ polifenól
polyphialidic conidiogenous cell n ⇒ polifialída
polyphilic plant n ⇒ polifilna rastlína
polyphilous flower n ⇒ polifilni cvët
polyphyletic taxon n ⇒ polifilétski taksón
polyuplicate pollen n ⇒ poliplikátni pëlod

- polyploid** n ⇒ poliploíd
- polyploid chromosome number** n ⇒ poliploídno število kromosómov
- polyploid nucleus** n ⇒ poliploídno jêdro
- polyploidy** n ⇒ poliploidija
- polyporate pollen** n ⇒ poliporátni pëlod
- polysaccharide** n ⇒ polisaharíd
- polysaprobic category** n ⇒ polisapróbna ka-kôvostna stôpnja
- polystele** n ⇒ polistéla
- polyterpene** n ⇒ politerpén
- polyzonocolpate pollen** n ⇒ polizonokolpátni pëlod
- polyzonoporate pollen** n ⇒ polizonoporátni pëlod
- pome** n ⇒ pečkáti plód
- pomology** n ⇒ pomologija
- Pontic element** n ⇒ póntski géoelemènt
- Pontic-South-Siberian floral region** n ⇒ póntsko-júžnosibirska flórna régija
- Pontic-Submediterranean element** n ⇒ póntsko-súbmediteránski géoelemènt
- population** n ⇒ populácija
- population ecology** n ⇒ populácijska ekologija
- population genetics** n pl. ⇒ populácijska genétika
- porate pollen** n ⇒ porátni pëlod
- pore** n ⇒ pórus (1)
- pore areal** n ⇒ areál réžnih pór
- poricidal capsule** n ⇒ lúknjičasta glávica
- poroconidium** n ⇒ porokonídij
- porus** n ⇒ póra (1, 2, 3)
- positive tropism** n ⇒ pózitivni tropizem
- positive water balance** n ⇒ pózitivna vôdna bilánca rastlîne
- possibly extinct species** n ⇒ domnévno izumfla vřsta
- posterior cavity** n ⇒ pôdréžna kámrica
- post-genital fusion** n ⇒ pôstgenitálna zráslost
- post-illumination carboxylation** n ⇒ pôosvetlívtena fôtosintézna karboksilácija
- potamon** n ⇒ potámon
- potential area** n ⇒ potenciální areál
- potential evaporation** n ⇒ potenciálna evapóracija tál
- potential evapotranspiration** n ⇒ potenciálna evapotranspirácija
- potential natural vegetation** n ⇒ potenciálna narávna vegetácija
- potential photosynthetic capacity** n ⇒ potenciálna fôtosintézna zmogljivost
- potential soil acidity** n ⇒ potenciálna křslost tál
- powdery mildew** n ⇒ pepélovke (2)
- powdery mildews** n pl. ⇒ pepélovke (1)
- Pr** ⇒ fitokróm rdéčega spéktra
- prairie** n ⇒ prerřja
- pre-Alpine phytogeographic region** n ⇒ prèdálpsko fitogeogrífsko obmóčje Slovénije
- pre-Boreal** n ⇒ preboreál
- precursor** n ⇒ prekúrzor
- predacious fungi** n pl. ⇒ plenilске glřve
- predation** n ⇒ plenřstvo
- pre-Dinaric phytogeographic region** n ⇒ prèddínarsko fitogeogrífsko obmóčje Slovénije
- presence** n ⇒ stálnost
- prickle** n ⇒ bodica
- primary air pollutant** n ⇒ primárno zráčno one-snažřlo
- primary asymmetric flower** n ⇒ primárno àsimétrični cvèt
- primary cell wall** n ⇒ primárna célična sténa
- primary cell wall matrix** n ⇒ mátrijske primárne célične sténe
- primary conducting tissue** n ⇒ primárno pre-vajálno tkřvo
- primary constriction** n ⇒ centromêr
- primary cortex** n ⇒ primárna skóřja
- primary covering tissue** n ⇒ primárno krôvno tkřvo
- primary emission** n ⇒ primárna emisřja
- primary endosperm** n ⇒ primárni endospêm
- primary growth** n ⇒ primárna rást, primárna zgrádba
- primary homorhizy** n ⇒ primárna homorizřja
- primary leaf** n ⇒ primárni list
- primary medullary ray** n ⇒ primárni stržénov trák
- primary meristem** n ⇒ primárni meristém
- primary metabolism** n ⇒ primárna presnôva, primárni metabolizem
- primary metabolite** n ⇒ primárni metabolit
- primary mineral** n ⇒ primárni minerál
- primary mycelium** n ⇒ primárni micélij
- primary parenchyma** n ⇒ primárni parenhřm
- primary perigon** n ⇒ primárni perigón
- primary phloem** n ⇒ primárni floém

- primary pit field** n ⇒ primárno pikenjsko pólje
primary pollutant n ⇒ primárno zračno onesnažilo
primary producer n ⇒ primárni proizvajalec
primary production n ⇒ primárna produkcijska
primary root n ⇒ primárna korenina
primary root system n ⇒ primárni koreninski systém
primary structure n ⇒ primárna zgradba
primary supporting tissue n ⇒ primárno opórno tkivo
primary thallus n ⇒ primárna stélnja
primary thickening n ⇒ primárna debelitev
primary tissue n ⇒ parenhím, primárno tkivo
primary xylem n ⇒ primárni ksilém
primordial wall n ⇒ osrednja laméla
primordium n ⇒ primórdij
probasidium n ⇒ probazídij
procambium n ⇒ prokámbij
production model n ⇒ produktivnostni model
production water-use efficiency n ⇒ produkcijska učinkovitost izrabe vode
productivity transpiration coefficient n ⇒ transpiracijski koeficiént produktivnosti
pro-embryo n ⇒ proémbrío
profundal zone n ⇒ profundál
progressive area n ⇒ progresívni areál
progressive succession n ⇒ progresívna sukcesija
prokaryotes n pl. ⇒ prokariónti
prokaryotic cell n ⇒ prokarióntska célica
prolate pollen n ⇒ prolátni pèlod
prolepsis n ⇒ prolépsis
proline n ⇒ prolín
promycelium n ⇒ promicélij
propagation n ⇒ razmnoževánje
propagule n ⇒ propágul (1, 2)
propagulum n ⇒ propágul (1, 2)
prop cell n ⇒ ósteosklereída
prophase n ⇒ profáza (1, 2)
proplastid n ⇒ proplastíd
prop root n ⇒ opórna korenina
prosenchyma n ⇒ prozenhím
prosenchyma cell n ⇒ prozenhímska célica
prosenchymatic cell n ⇒ prozenhímska célica
protandry n ⇒ protandrja
protease n ⇒ proteáza
protected area n ⇒ zavarováno obmóčje
protected plant species n ⇒ zavarována vřsta
protective pigment n ⇒ zaščitno barvílo
protective stipule n ⇒ varoválni prilíst
protective substance n ⇒ zaščitna snôv
proteid n ⇒ proteíd
protein n ⇒ beljakovina
proteinoplast n ⇒ proteinoplást
proteomics n pl. ⇒ proteómika
prothallial cell n ⇒ protálíjska célica
prothallium n ⇒ protálíj
prothallus n ⇒ prèdstélnja, protálíj
prothecium n ⇒ protécij
protista n pl. ⇒ protísti
protophloem n ⇒ protoklorofilíd
protococcoid alga n ⇒ protokokoidna álga
protoderm n ⇒ protodèrm
protodermis n ⇒ protodèrm
protogyny n ⇒ protoginija
protonema n ⇒ protonéma
proton pump n ⇒ protónska èrpálka
protophloem n ⇒ protofloém
protophytes n pl. ⇒ protofíti
protoplasm n ⇒ protoplázma
protoplasmic differentiation n ⇒ protoplázemska diferenciacija
protoplasmic structure n ⇒ protoplázemska struktúra
protoplasmodium n ⇒ protoplazmódij
protoplast n ⇒ protoplást (1, 2)
protoplast culture n ⇒ kultúra protoplástov
protostele n ⇒ protostéla
protostelia n pl. ⇒ prvínarji
protothecium n ⇒ prototécij
protoxylem n ⇒ protoksilém
protozoans n pl. ⇒ práživáli
provisional name n ⇒ nomen provisorium
proximal area n ⇒ proksimálna plôskev
proximal pole n ⇒ proksimální pól
proxotype n ⇒ neotíp (1)
psammobiome n ⇒ psamobióm
psammo-littoral n ⇒ psamolitorál
psammophyte n ⇒ psamofít
pseudanthium n ⇒ psevdántij
pseudanthium theory n ⇒ psevdántijska teorija
pseudocarp n ⇒ psèvdokárp
pseudocoenocarpous gynoeium n ⇒ psèvdocenokárpni ginécej
pseudocopulatioous flower n ⇒ psèvdokopulacijski cvèt

- pseudocrassinucellate ovule** n ⇒ psévdokrasi-nucelátna seménska zasnôva
- pseudocyclic electron transport** n ⇒ psévdoci-klični fótoelektrónski transpórt
- pseudocyphella** n ⇒ psévdociféla
- pseudocystidium** n ⇒ psévdocistída
- pseudodiblastic spore** n ⇒ psévdodiblastična spóra
- pseudofilament** n ⇒ psévdofilamént
- pseudogamy** n ⇒ psévdogamíja (1)
- pseudogley** n ⇒ psévdogléj
- pseudogleying** n ⇒ psévdooglejévanje
- pseudomaquis** n ⇒ psévdomákija
- pseudomurein** n ⇒ psévdomureín
- pseudomycelium** n ⇒ psévdomicélij
- pseudoparenchyma** n ⇒ psévdoparenhím (1)
- pseudoperidium** n ⇒ psévdoperídij
- pseudoplasmodium** n ⇒ agregacijski plazmódij
- pseudopodetium** n ⇒ psévdopodécij
- pseudoprosenchyma** n ⇒ psévdoprozenhim
- pseudosclerotium** n ⇒ psévdoskleróci
- pseudo-stem** n ⇒ navídežno stéblo
- pseudostipule** n ⇒ psévdostípula
- pseudostroma** n ⇒ psévdostróma
- pseudothecium** n ⇒ psévdotécij
- pseudovivipary** n ⇒ psévdoviviparija
- PS I** ⇒ fótosistém I
- PS II** ⇒ fótosistém II
- psilate pollen** n ⇒ psilátni pèlod
- psilocybin** n ⇒ psilocibín
- psilophytes** n pl. ⇒ prótoenci
- PSP toxin** n ⇒ PSP-toksín
- psychophilous flower** n ⇒ psihofilni cvét
- psychophily** n ⇒ psihofilíja
- psychrophyte** n ⇒ psihrofit
- pteridophytes** n pl. ⇒ práprotnice
- ptyxis** n ⇒ ptíkša
- pucciniomycetes** n pl. ⇒ fje (1)
- pulses** n pl. ⇒ stróčnice
- pulvinate thallus** n ⇒ pulvinátna stéljka
- pulvinoid** n ⇒ pulvinoíd
- pulvinus** n ⇒ pulvínus
- pure culture** n ⇒ čísta kultúra
- purine alkaloids** n pl. ⇒ purínski alkalóidi
- puszta** n ⇒ pústa
- pycnidium** n ⇒ piknídij (1)
- pycnospore** n ⇒ piknidiospóra
- pycnoascocarp** n ⇒ piknoaskokárp
- pycnothyrium** n ⇒ piknótirij
- pyrenarium** n ⇒ bírni koščíčasti plód
- pyrene** n ⇒ koščica
- pyrenocarpous lichens** n pl. ⇒ pirenokárpni lišaji
- pyrethroid** n ⇒ piretroíd
- pyridine** n ⇒ piridín
- pyrophyte** n ⇒ pirofit
- pyrrole ring** n ⇒ piról
- pyrrolizidine alkaloids** n pl. ⇒ pirolizidínski alkalóidi
- pyruvate** n ⇒ piruvát
- pyruvic acid** n ⇒ pirúvična kislína
- pyxidium** n ⇒ pokrôvčkasta glávica
- Q10** ⇒ temperatúrni koeficiént
- q cycle** n ⇒ kinónski cikel
- quantosomes** n pl. ⇒ kvantosóm
- quantum yield** n ⇒ fótosintézni izkorístek svetlôbnega sévanja
- quaternary** n ⇒ kvartár
- quiescence** n ⇒ kviescénca
- quiescent apical meristem** n ⇒ dormántni rástni vršiček
- quinate leaf** n ⇒ petérnati list
- quincuncial aestivation** n ⇒ premenjálna estivácia
- quinine** n ⇒ kinín
- quinoline alkaloids** n pl. ⇒ kinolínski alkalóidi
- quinolizidine alkaloids** n pl. ⇒ kinolizidínski alkalóidi
- quinone** n ⇒ kinón
- race** n ⇒ rása
- raceme** n ⇒ grózd
- racemose inflorescence** n ⇒ grózdasto socvétje
- rachis** n ⇒ listno vretèno, ráhis (2)
- radial heteromeric thallus** n ⇒ radiálna heterométna stéljka
- radial symmetric flower** n ⇒ zvézdasto simétrični cvét
- radial vascular bundle** n ⇒ radiálna žila
- radiate corolla** n ⇒ zvézdasti vènc
- radiation attenuation** n ⇒ svetlôbna ekstíncija
- radiation factor** n ⇒ svetlôba
- radication** n ⇒ radikácia
- radicle** n ⇒ radíkula
- radicle sheath** n ⇒ koleoríza
- radioactivity** n ⇒ rádioaktívnost
- radionuclide** n ⇒ rádionuklíd
- raffinose** n ⇒ rafínóza
- raised bog** n ⇒ visôko bárje

- ramet** *n* ⇒ rámet
ranker *n* ⇒ ránker
raphe *n* ⇒ ráfa (1, 2)
rare species *n* ⇒ rédka vrsta
raw humus *n* ⇒ trhlína
ray initial *n* ⇒ iniciálka stržénovih trakóv
ray parenchyma *n* ⇒ parenhím stržénovega traku
ray tracheid *n* ⇒ trakôvna traheída
reaction centre *n* ⇒ reakcijski cêter
reaction wood *n* ⇒ reakcijski lés
reaction zone *n* ⇒ reakcijska cóna
recalcitrant seed *n* ⇒ rekalcitrántno séme
recaulescence *n* ⇒ rèkavlescénca
recent area *n* ⇒ recétni areál
receptacle *n* ⇒ cvetišče, receptákel (2, 3, 4)
recessive trait *n* ⇒ recesívni znak
recombinant protein *n* ⇒ rèkombinántni proteín
recombination *n* ⇒ rèkombinácija
red-absorbing phytochrome *n* ⇒ fitokróm rdéčega spéktra
red algae *n pl.* ⇒ rdéče álge
redeposited pollen *n* ⇒ presedimentírani pêlod
Red list *n* ⇒ rdéči seznam
redox potential *n* ⇒ rédoks potenciál
red tide *n* ⇒ rdéča plíma
reduplicate leaf *n* ⇒ reduplikátni list
reflectance *n* ⇒ albédo
refugium *n* ⇒ refúgij
regeneration *n* ⇒ regenerácija (1, 2)
regeneration isidium *n* ⇒ regeneracijski izídij
regeneration lobe *n* ⇒ regeneracijska kípica
regional character species *n* ⇒ regionálna značilnica
region park *n* ⇒ régijski párk
regressive area *n* ⇒ regresívni areál
regressive succession *n* ⇒ regresívna sukcesija
reisin duct *n* ⇒ smôlni kanál
rejected name *n* ⇒ nomen rejiciendum
rejuvenation *n* ⇒ pomladítev
relative air humidity *n* ⇒ relatívna zračna vlága
relative basal area *n* ⇒ relatívna pokrôvnost
relative conducting area *n* ⇒ relatívna prevajálna površina
relative hydrogen *n* ⇒ rH
relative water content *n* ⇒ relatívna vsébnost vóde
relevé *n* ⇒ fitocenolóški popis
relict *n* ⇒ relikt
relict area *n* ⇒ reliktni areál
remote leaf arrangement *n* ⇒ razmáknjena razporedítev listov
rendzina *n* ⇒ rendzína
reniform leaf *n* ⇒ ledvíčasti list
repandous leaf margin *n* ⇒ plítvo vijúgasti listni rób
reproduction *n* ⇒ rozmnoževánje
reproduction strategy *n* ⇒ rozmnoževálna strategija
reproductive hypha *n* ⇒ reproduktívna hífa
reproductive mycelium *n* ⇒ rozmnoževální micélij
reproductive phase *n* ⇒ generatívni stádij
reproductive tissue *n* ⇒ reprodukcijsko tkívo
residual resistance *n* ⇒ reziduálna upórnost
resilience *n* ⇒ próžnost ékosistéma
resin *n* ⇒ smôla
resin channel *n* ⇒ smôlni kanál
resistance *n* ⇒ odpórnost
resonance transfer *n* ⇒ resonánčni prenòs
respiration *n* ⇒ dihanje
respiratory chain *n* ⇒ dihálna elektrónska veríga
respiratory climacteric *n* ⇒ klimaktêrij
respiratory quotient *n* ⇒ respiracijski kvócient
respiratory root *n* ⇒ dihálna korenína
response bioindicator *n* ⇒ odzivni bioindikátor
resting spore *n* ⇒ trájni trós
resupinate fruit body *n* ⇒ skórjasti trosnják
resupination *n* ⇒ resupinácija
reticulate pollen *n* ⇒ retikulátni pêlod
reticulate vessel *n* ⇒ mréžasta trahêja
reticulum *n* ⇒ retíkul
retrogressive blastoconidium *n* ⇒ regresívni blastokonídij
reversible wilting *n* ⇒ prehódno venênje
reviviscence *n* ⇒ reviviscénca
reviviscency *n* ⇒ reviviscénca
revolute leaf margin *n* ⇒ spodvíhani listni rób
revolute ptyxis *n* ⇒ spodvíta ptíkša
rH ⇒ rH
rhachilla *n* ⇒ kozélj
rhamnose *n* ⇒ ramnóza
rheophyte *n* ⇒ reofít
rhexigenous intercellular space *n* ⇒ reksigéni intercelulár
rhipidium *n* ⇒ pahljáčica
rhisogenesis *n* ⇒ rizogenéza

- rhithron** n ⇒ rítron
rhizine n ⇒ rizína
rhizitin n ⇒ rizitín
rhizobenthos n ⇒ rizobéntos
rhizobial symbiosis n ⇒ rizóbijska simbióza
rhizodeposition n ⇒ rízodepozícia
rhizoderm n ⇒ rizodêrm
rhizodermis n ⇒ rizodêrm
rhizofiltration n ⇒ rizofiltrácia
rhizoid n ⇒ rizoíd (1, 2)
rhizoidal basal cell n ⇒ bazálna célica
rhizoid mycelium n ⇒ rizoídni micélij
rhizome n ⇒ koreníka
rhizome geophyte n ⇒ korenikasti geofít
rhizomorph n ⇒ rizomórf
rhizoplan n ⇒ rizoplán
rhizosphere n ⇒ rizošféra (1, 2)
rhizosphere oxygenation n ⇒ oksigenácia rizošfére
rhizostiche n ⇒ rizostíha
rhizotaxis n ⇒ rizotaksija
rhizothamnium n ⇒ rizotámnijs
rhodoplast n ⇒ rodoplást
rhomboid leaf n ⇒ rómbasti líst
rhythmoeotype n ⇒ rítmoekotíp
rhytidome n ⇒ terciárna skórja
riboflavin n ⇒ riboflavín
ribonucleic acid n ⇒ ríbonukleínska kislína
ribonucleoprotein complex n ⇒ ríbonúkleoproteínski kompléks
ribose n ⇒ ribóza
ribosomal RNA n ⇒ ríbosómska RNK
ribosome n ⇒ ríbosóm
ribulose n ⇒ ribulóza
ribulose biphosphate n ⇒ ribulóze bífosfát
ribulose biphosphate carboxylase/oxygenase n ⇒ ribulóze bífosfát karboksiláza/oksigenáza
ring n ⇒ ánul (2), obróček
ring-porous wood n ⇒ vëncasto porózni lés
Riss glacial stage n ⇒ ríški glaciál
Riss-Würm interglacial stage n ⇒ ríško-würmskí interglaciál
r/K spectrum n ⇒ r/K-spékter
RNA ⇒ ríbonukleínska kislína
RNA polymerase n ⇒ RNK-polimeráza
RNA polymerase I n ⇒ RNK-polimeráza I
RNA polymerase II n ⇒ RNK-polimeráza II
RNA polymerase III n ⇒ RNK-polimeráza III
rock cork n ⇒ kamnita plúta
rod shaped shoot n ⇒ šíbasti pogánjek
root n ⇒ korenína
root absorption zone n ⇒ absorpcijska cóna koreníne
root apex n ⇒ rástni vršíček koreníne
root bud n ⇒ korenínski bŕst
root cap n ⇒ korenínska čépica
root climber n ⇒ vzpenjávka z oprijemálnimi korenínami
root collar n ⇒ korenínski vrát
root conduction zone n ⇒ prevájálna cóna koreníne
root culture n ⇒ kultúra korenín
rooted floating hydrophyte n ⇒ ukorenínjeni plavajúči hidrofít
rooted submerged hydrophyte n ⇒ ukorenínjeni potopljêni hidrofít
root exchange area n ⇒ izmenjeválna korenínska površina
root geophyte n ⇒ korenínski geofít
root growing zone n ⇒ rástna cóna koreníne
root hair n ⇒ korenínski lások
root index n ⇒ korenínski índeks
rooting n ⇒ radikácia
root nodule n ⇒ korenínski nódul
root parasite n ⇒ korenínski zajedávec
root pressure n ⇒ korenínski tlák
root rot n ⇒ korenínska trohnôba
root sheath n ⇒ koleoríza
rootstock n ⇒ koreníka
root succulent n ⇒ korenínski sukulênt
root system n ⇒ korenínski systém
root thorn n ⇒ korenínski tŕn
root tuber n ⇒ korenínski gomolj
root water uptake n ⇒ korenínska absorpcija vôle
rosette leaf arrangement n ⇒ rozétasta rozporédítev lístov
rosette n ⇒ rozéta
rosette hemicryptophyte n ⇒ rozétasti hemikriptofít
rostellum n ⇒ rostélum
rostrum n ⇒ kljúneec, róstrum
rotate corolla n ⇒ kolésasti vëneec
rotundate leaf apex n ⇒ zaokrôženi lístni vrh
rotundate leaf lamina base n ⇒ zaokrôženo dnô lístne plôskve
rough endoplasmatic reticulum n ⇒ zŕnati êndoplázemski retíkel

- round unifacial leaf** *n* ⇒ okrúgly úni faciálny list
rRNA ⇒ ribosómska RNK
r-strategy *n* ⇒ r-stratégia
R-strategy *n* ⇒ R-stratégia
rubification *n* ⇒ rubifikácia
rubisco *n* ⇒ ribulóze bifosfát karboksiláza/
 oksigenáza
RuBisCO *n* ⇒ ribulóze bifosfát karboksiláza/
 oksigenáza
ruderal species *n* ⇒ ruderálna vrsta
ruga *n* ⇒ rúga
rugulate pollen *n* ⇒ rugulátni pëlod
ruminate endosperm *n* ⇒ ruminátni sekundárni
 endospërm
ruminate seed *n* ⇒ ruminátno sème
rumposome *n* ⇒ rumposóm
runcinate leaf *n* ⇒ škrbínasti list
runner *n* ⇒ pritlika, živica
rust *n* ⇒ rje (2)
rust fungi *n pl.* ⇒ rje (1)
saccate pollen *n* ⇒ sakátni pëlod
saccharide *n* ⇒ saharid
saccharose *n* ⇒ saharóza
saccus *n* ⇒ sákus
saddle like overlapping leaf arrangement *n* ⇒
 sêdlasta namestitev listov
saddle-shaped cap *n* ⇒ sêdlasti klobúk
sagenogen *n* ⇒ sagénogenetosóm
sagenogenetosome *n* ⇒ sagénogenetosóm
sagittate leaf *n* ⇒ puščičasti list
sagittate leaf lamina base *n* ⇒ puščičasto dnò
 listne plòskve
salicylic acid *n* ⇒ salicílna kislína
saline biotope *n* ⇒ slaníšče (2)
saline habitat *n* ⇒ slaníšče (1)
saline soil *n* ⇒ zaslanjêna tlà
salinisation *n* ⇒ zaslanjevánje
salt gland *n* ⇒ sólna žléza
salt resistance *n* ⇒ slánostna odpórnost
salt stress *n* ⇒ slánostni strés
salt tolerance *n* ⇒ slánostna toleránca
samara *n* ⇒ kriláti ôreh
sampling plot *n* ⇒ popisna površina združbe
saponin *n* ⇒ saponín
saprobic index *n* ⇒ sapróbni indeks
saprobic system *n* ⇒ sapróbni systém
saprobiont *n* ⇒ saprobiónt
saprobiotic algae *n pl.* ⇒ saprobióntske álge
saprobity *n* ⇒ sapróbnost
saprobity indicator organism *n* ⇒ indikátorski
 organizem sapróbnosti
saprophyte *n* ⇒ saprofit
saprophytic fungi *n pl.* ⇒ saprofitske glíve
saprophytism *n* ⇒ saprofitizem
saprotroph *n* ⇒ saprotrof
saprotrophy *n* ⇒ saprotroffja
sapwood *n* ⇒ beljáva
SAR ⇒ systémsko pridobljêna odpórnost
sarcotesta *n* ⇒ sarkotésta
sarmatic floral province *n* ⇒ sarmátska flórna
 provinca
SAT-chromosome *n* ⇒ SAT-kromosóm
satellite *n* ⇒ satelit
saturated absolute water humidity *n* ⇒ na-
 síčena absolútna zráčna vlága
saturation curve of net photosynthesis *n* ⇒ sa-
 turácijska krivúlja néto fótosintéze
savanna *n* ⇒ savána
savannah *n* ⇒ savána
savannah woodland *n* ⇒ savánski gózd
saxitoxin *n* ⇒ saksitoksín
scabrate pollen *n* ⇒ skabrátni pëlod
scalariform conjugation *n* ⇒ léstvičasta konju-
 gácia
scalariform pit *n* ⇒ skalarifórmna píknja
scalariform sieve plate *n* ⇒ skalarifórmna síta-
 sta plòšča
scalariform trachea *n* ⇒ skalarifórmna trahêja
scalariform tracheid *n* ⇒ skalarifórmna traheída
scalariform vessel *n* ⇒ skalarifórmna trahêja
scale *n* ⇒ krpica (1), lúska
scaled cap *n* ⇒ lúskasti klobúk
scale hair *n* ⇒ lúskasti lásek
scale leaf *n* ⇒ luskolíst (1)
scape *n* ⇒ bétva
scarification *n* ⇒ skarifikácia
scarious leaf *n* ⇒ suhokóžnati list
scent gland *n* ⇒ vonjávna žléza
schibljak *n* ⇒ šíbljak
schizidium *n* ⇒ shizídij
schizocarp *n* ⇒ pókovec, rozpádni plód
schizocarpic fruit *n* ⇒ členasti plód
schizocarpic nutlet *n* ⇒ členasti oréšek
schizogenous gland *n* ⇒ shizogéna žléza
schizogenous intercellular space *n* ⇒ shizogéni
 intercelulár
sciomorphic structure *n* ⇒ skiomórfna zgrádba
sclereid *n* ⇒ sklereída

sclerenchyma n ⇒ sklerenhím
sclerenchyma fibre n ⇒ sklerenhímsko vlákno
sclerine n ⇒ sklerína
sclerobasidium n ⇒ sklerobazídij
sclerocarp n ⇒ sklerokárp
scleromorphic leaf n ⇒ skleromórfni list
scleromorphic structure n ⇒ skleromórfna zgrádba
scleromorphosis n ⇒ skleromorfóza
sclerophylle plant n ⇒ sklerofilna rastlina
sclerophyte n ⇒ sklerofít
scleroplectenchym n ⇒ skléroplektenhím
sclerotesta n ⇒ sklerotésta
sclerotium n ⇒ sklerócij (1, 2)
scolecospore n ⇒ skolekospóra
scopolamine n ⇒ skopolamín
scopoletin n ⇒ skopoletín
scorpioid cyme n ⇒ cikcákasto ênovêjnato pákobúlasto socvêtje
scotomorphogenesis n ⇒ skótomorfogenéza
scotropism n ⇒ skótotropízem
SCP ⇒ ênocélični proteín
scree n ⇒ kamníšče (1, 2), melíšče (1, 2)
screening test n ⇒ presejalni tést
scrub n ⇒ skráb
scurfy leaf n ⇒ suhokóznati list
scutellum n ⇒ skutélum
sea-cliff n ⇒ obmôrski klíf
sea lettuce n ⇒ môrska soláta
seasonal hydroperiodism n ⇒ sezónski hídriodízem
seasonal thermoperiodism n ⇒ sezónski têrmodiódízem
seasonal tropical rain forest n ⇒ sezónski trópski deževni gózd
seaweed n ⇒ halúge
secondary air pollutant n ⇒ sekundárno zračno onesnažilo
secondary asymmetric flower n ⇒ sekundárno âsimétrični cvêt
secondary cell wall n ⇒ sekundárna célična sténa
secondary cell wall matrix n ⇒ mátrijs sekundárne célične sténe
secondary community n ⇒ drugótna združba
secondary conducting tissue n ⇒ sekundárno prevajálno tkívo
secondary constriction n ⇒ sekundárni zažétek
secondary cortex n ⇒ sekundárna skórja

secondary covering tissue n ⇒ sekundárno krôvno tkívo
secondary emission n ⇒ sekundárna emisíja
secondary growth n ⇒ sekundárna rást
secondary homorhizy n ⇒ sekundárna homorizíja
secondary leaf n ⇒ sekundárni list
secondary medullary ray n ⇒ sekundárni stržénov trák
secondary meristem n ⇒ sekundárni meristéms
secondary metabolism n ⇒ sekundárni metabolízem
secondary metabolite n ⇒ sekundárni metabolít
secondary mineral n ⇒ sekundárni minerál
secondary mycelium n ⇒ sekundárni micélij
secondary parenchyma n ⇒ sekundárni parenhím
secondary perigon n ⇒ sekundárni perigón
secondary phloem n ⇒ sekundárni floém
secondary producer n ⇒ sekundárni proizvajálec
secondary production n ⇒ sekundárna produkcija
secondary root n ⇒ stránska korenína
secondary root system n ⇒ sekundárni korenínski sistém
secondary spore n ⇒ sekundárna spóra
secondary structure n ⇒ sekundárna zgrádba
secondary support tissue n ⇒ sekundárno opórno tkívo
secondary thallus n ⇒ sekundárna stéljka
secondary thickening n ⇒ sekundárna debelítev
secondary tissue n ⇒ sekundárno tkívo
secondary umbel n ⇒ kobúlček
secondary xylem n ⇒ sekundárni ksiléms
secretion n ⇒ izlôček, sekret
section n ⇒ sékcija
seed n ⇒ séme
seed bank n ⇒ seménska bânka
seed coat n ⇒ seménska ovójnica
seed dissemination n ⇒ razšírjanje semén
seed dormancy n ⇒ dormánca semén
seed imbibition n ⇒ nabrékanje semén
seedling n ⇒ kalíca
seed plants n pl. ⇒ seménke
segetal species n ⇒ segetálna vrsta
segment n ⇒ segment

- selective herbicide** *n* ⇒ selektívni herbicíd
selective permeability *n* ⇒ selektívna permeabilitnosť
selenophyte *n* ⇒ selenofit
self-incompatible genotype *n* ⇒ sámoinkompatibilní genotíp
self-pollination *n* ⇒ sámopraševánie, sámoprašenie
semiequitant vernation *n* ⇒ pôlsêdlasta vernácia
semiinferior ovary *n* ⇒ pôlpodrásla plôdnica
semipermeable membrane *n* ⇒ izbírno prepúšťajúca membrána
semisciophyte *n* ⇒ pôlsénčna rastlina
semishrub *n* ⇒ pôlgým
senescence *n* ⇒ senescencia
sepal *n* ⇒ čášni list
septal pore *n* ⇒ septálna póra
septate fibre-tracheid *n* ⇒ septírana vláknasta traheída
septate hypha *n* ⇒ pregrajêna hifa
septate ovary *n* ⇒ septírana plôdnica
septate parenchyma cell *n* ⇒ septírana parenchýmna bunka
septenate leaf *n* ⇒ sedmêrnatý list
septicidal capsule *n* ⇒ pretínasta glávica
septicidal-loculicidal capsule *n* ⇒ predálasto-pretínasta glávica
septum *n* ⇒ prèčna sténa (1), sépt (1, 2)
sequencing *n* ⇒ sekvencíranie
serial bud *n* ⇒ sêrijský brst
serial gamophylly *n* ⇒ sêrijska gamofilija
series *n* ⇒ sêrija
serrate leaf margin *n* ⇒ nažágani listný rob
sesquiterpene *n* ⇒ seskviterpén
sessile flower *n* ⇒ sedêci cvét
sessile leaf *n* ⇒ sedêci list
seston *n* ⇒ sestón
seta *n* ⇒ séta (1, 2)
sexine *n* ⇒ seksína
sexual hybrid *n* ⇒ spôlny hibrid
sexual reproduction *n* ⇒ spôlno rozmnoževánie
shade leaf *n* ⇒ sênčni list
shade plant *n* ⇒ sênčna rastlina
shaggy cap *n* ⇒ kúštravý klobúk
Shannon-Wiener index *n* ⇒ Shannon-Wienerov index
sheath *n* ⇒ nôžnica (2)
shield-shaped leaf *n* ⇒ šèitastý list
shoot *n* ⇒ pogánjek
shoot apex *n* ⇒ rástni vršiček pogánjka
shoot tendril *n* ⇒ stêbelná víťica
shoot thorn *n* ⇒ stêbelný trn
short-day plant *n* ⇒ kratkodnévna rastlina
short-grass prairie *n* ⇒ nízkostránata prerija
short-long-day plant *n* ⇒ krátko-dôlgodnévna rastlina
short shoot *n* ⇒ krátky pogánjek
shrub *n* ⇒ gým
shrubby chamaephyte *n* ⇒ gýmčasti hamefit
shrubland *n* ⇒ grmíšèe
shrub layer *n* ⇒ grmôvny slôj
sibling species *n* ⇒ sêstrska vrsta
sickle-shaped leaf *n* ⇒ sípasty list
siderophore *n* ⇒ siderofóra
side shoot *n* ⇒ stráncky pogánjek
side shoot apex *n* ⇒ stráncky rástni vršiček pogánjka
sieve field *n* ⇒ sítašto pólje
sieve plate *n* ⇒ sítašta plôšèa
sieve tube *n* ⇒ sítašta cév
sieve tube member *n* ⇒ sítko
sigmoid *n* ⇒ sigmoidná spóra
sigmospore *n* ⇒ sigmospóra
signal molecule *n* ⇒ signálna molékula
silicicole plant *n* ⇒ silicifilná rastlina
siliciphilous plant *n* ⇒ silicifilná rastlina
siliciphobe plant *n* ⇒ silicifôbna rastlina
silicle *n* ⇒ lúšèek
siliqua *n* ⇒ lúsk
simple fruit *n* ⇒ enostávný plôd
simple inflorescence *n* ⇒ enostávné socvétje
simple leaf *n* ⇒ celi list, enostávný list
simple pistil *n* ⇒ enostávný pestič
simple pit *n* ⇒ enostávná píknja
simple pit-pair *n* ⇒ enostávný píknjský pár
simple pore *n* ⇒ enostávná póra
simple racemose inflorescence *n* ⇒ enostávné grôzdasto socvétje
simple sieve plate *n* ⇒ enostávná sítašta plôšèa
simple stigma *n* ⇒ ênodélna brázda
simple tissue *n* ⇒ enostávné tkívo
Simpson index *n* ⇒ Simpsonov index
sindesis *n* ⇒ sinápsa
single blastoconidium *n* ⇒ posámièny blastokonídij
single-cell protein *n* ⇒ ênocélièny proteín
single perianth *n* ⇒ enôjno cvétno odeválo

- single peristome** n ⇒ enójni peristóm
single spore culture n ⇒ ênospórna kultúra
sink n ⇒ ponòr
sintaxonomic category n ⇒ sintaksonómska kategoríja
sinuate leaf margin n ⇒ vijúgasti lístni rób
sinus n ⇒ sínus
siphonaceous thallus n ⇒ sifonálna stéljka
siphonal growth form n ⇒ sifonálna organiza-
 cijska stôpnja
siphonal organizational level n ⇒ sifonálna or-
 ganizacijska stôpnja
siphonous thallus n ⇒ sifonálna stéljka
siphonocladial growth form n ⇒ sifonokladálna
 organizacijska stôpnja
siphonocladial organizational level n ⇒ sifono-
 kladálna organizacijska stôpnja
siphonostele n ⇒ sifonostéla
site light regime n ⇒ svetlòbni režim rastišča
site temperature regime n ⇒ temperatúrni
 režim rastišča
sitting stigma n ⇒ sedéča brázda
skiomorphosis n ⇒ skiomorfóza
sleeping bud n ⇒ spéči bŕst
slime n ⇒ mukózna snòv
slime cell n ⇒ slúzna célica
slime duct n ⇒ slúzni kanál
slime layer n ⇒ slúzni ovòj
slime moulds n pl. ⇒ slúzavci
sloping bog n ⇒ pobòčno visòko bárje
sloping fen n ⇒ mezéče bárje
Slovenian phytogeographic region n ⇒ fitogeo-
 gráfsko obmòčje Slovénije
slurry n ⇒ fermentacijska bròzga
smooth endoplasmic reticulum n ⇒ gládki ên-
 doplázemski retíkel
smooth rhizoid n ⇒ gládki rizoíd
smut fungi n pl. ⇒ snetí (1)
smuts n pl. ⇒ snetí (2)
snow-patch n ⇒ snéžna dolínica (1, 2)
sociability n ⇒ sociabilnost
soft bast n ⇒ mēhko líčje
soft bast fibre n ⇒ mēhko líkovo vlákno
soft wood n ⇒ mēhki lés
soil n ⇒ prst, tlà
soil evaporation n ⇒ evaporácija tál
soil exchange capacity n ⇒ izmenjálna kapaci-
 téta tál
soil horizon n ⇒ tálني horizònt
soil matrix potential n ⇒ mátrični potenciál tál
soil moisture regime n ⇒ vlážnostni režim ra-
 stišča
soil pH n ⇒ reakcija tál
soil-plant-atmosphere continuum n ⇒ kon-
 tínuum tlà-rastlína-atmosfêra, systém tlà-
 rastlína-ozráčje
soil porosity n ⇒ poróznost tál
soil profile n ⇒ tálني profil
soil respiration n ⇒ díhanje tál
soil science n ⇒ pedologíja
soil seed bank n ⇒ tálna seménska banka
soil structure n ⇒ struktúra tál
soil texture n ⇒ tekstúra tál
soil water potential n ⇒ osmòtski potenciál tál,
 vòdni potenciál tál
solanine n ⇒ solanín
solar constant n ⇒ solárna konstánta
solar radiation n ⇒ sévanje Sonca (1, 2)
solenostele n ⇒ solenostéla
solid state fermentation n ⇒ fermentácija na
 trdnem gojišču
soligenous mire n ⇒ soligéno bárje
solonchak n ⇒ solončák
somaclonal variation n ⇒ somaklónska varia-
 bílnost
somatic cell n ⇒ somátska célica
somatic embryo n ⇒ somátski émbrio
somatic embryogenesis n ⇒ somátska embrio-
 genéza
somatic embryoid n ⇒ somátski émbrio
somatic hybrid n ⇒ somátski hibrid
somatogamy n ⇒ somatogamíja
soralium n ⇒ sorálijs
sorbitol n ⇒ sorbitól
soredious thallus n ⇒ sorediòzna stéljka
soredium n ⇒ sorédij
sorocarp n ⇒ sorokárp, sporokárp (2)
sorosis n ⇒ soróza
sorption n ⇒ sórpčija
sorus n ⇒ sór, trosišče (1)
source n ⇒ vír
spadix n ⇒ betič
sparse leaf arrangement n ⇒ raztrésena razpo-
 redítev lístov
sparteine n ⇒ sparteín
spathe n ⇒ túlec
spatulate leaf n ⇒ lopátičasti list
spear-shaped leaf n ⇒ kópjasti list

- special protected area** n ⇒ poséбно várstveno obmóčje
species n ⇒ vřsta
species aggregate n ⇒ agregát
species group n ⇒ agregát
species name n ⇒ vřstno imé
specific epithet n ⇒ vřstni pridévek, vřstno imé
specific hydraulic conductivity n ⇒ specifíčna prevódnost
specific leaf area n ⇒ specifíčna lístna povrřina
specific leaf weight n ⇒ specifíčna lístna téža
specific stressor effect n ⇒ specifíčni symptóm
specific stress symptom n ⇒ specifíčni simp-tóm
spermatid n ⇒ spermatída
spermatogamy n ⇒ spermaciogamíja
spermatium n ⇒ spermácijs (1, 2)
spermatogamy n ⇒ spermatogamíja
spermatogenic cell n ⇒ spermatogéna célica (1, 2)
spermatophytes n pl. ⇒ semenke
sperm cell n ⇒ spermálna célica
spermidine n ⇒ spermidín
spermogone n ⇒ spermogón
spermogonium n ⇒ spermogón
spermosphere n ⇒ spermosféra
Sphagnum-peat n ⇒ sfágnumska řóta
S-phase n ⇒ S-fáza
sphenophytes n pl. ⇒ prěsliřnice
sphingophilous flower n ⇒ sfingofilni cvět
sphingophily n ⇒ sfingofilíja
spicate panicle n ⇒ sestávljeni klás
spike n ⇒ klás
spikelet n ⇒ klásek
spinate leaf margin n ⇒ bodířasti lístni rób
spinate pollen n ⇒ spinátni pëlod
spine n ⇒ spína, třn
spinose leaf margin n ⇒ bodířasti lístni rób
spiral vessel n ⇒ spirálasta trahěja
spongy mesophyll n ⇒ góbasti parenhím
spongy parenchyma n ⇒ góbasti parenhím
spoon-shaped leaf n ⇒ řličasti líst
sporangiole n ⇒ sporangiól
sporangiolum n ⇒ sporangiól
sporangiospore n ⇒ sporangiospóra
sporangium n ⇒ sporángij
spore n ⇒ trós (1, 2)
spore culture n ⇒ ênospórna kultúra
sporidium n ⇒ sporidij
sporocarp n ⇒ sporokárp (1, 2)
sporocyst n ⇒ sporocísta
sporocystophore n ⇒ sporocistofór
sporoderm n ⇒ sporodêrm
sporodochium n ⇒ sporodóhij (1, 2)
sporogenesis n ⇒ sporogenéza
sporogonium n ⇒ sporofít
sporogony n ⇒ sporogénost
sporophore n ⇒ sporofór
sporophyll n ⇒ sporofil
sporophyllous spike n ⇒ trósni klás
sporophyte n ⇒ sporofít
sporophyte generation n ⇒ sporofítska ge-nerácijs
sporophytic agamospermy n ⇒ sporofítska agamospermíja
sporopollenin n ⇒ sporopolenín
sporulation n ⇒ sporulácijs (1, 2)
spotted leaf n ⇒ pégasti líst
spring mire n ⇒ povírno bárije
sprouting n ⇒ brstěnje (1)
spur n ⇒ krátki pogánjek, ostróga
spurred corolla n ⇒ ostrógasti věnek
S-strategy n ⇒ S-strategíjs
stachyose n ⇒ stahióza
stadial n ⇒ stadiál
stalk n ⇒ bêt
stalked cell n ⇒ pęceljna célica
stamen n ⇒ prářnik
staminate flower n ⇒ mōřki cvět
staminode n ⇒ staminódijs
stand n ⇒ sestōjs
standard palynological profile n ⇒ stándardni palinolóřki profil
standing crop n ⇒ biómása (1)
standing stock n ⇒ biómása (1)
stand transpiration n ⇒ transpirácijs sestōjs
stand water balance n ⇒ vōdna bilánca sestōjs
starch n ⇒ řkrób
starch grain n ⇒ řkróbno zřno
starch layer n ⇒ řkróbna plást
starch statolith hypothesis n ⇒ statolítina hipo-téza
starch tissue n ⇒ řkróbno tkívo
starter culture n ⇒ stárterska kultúra
static euhymenium n ⇒ státiřni evhiménij
stationary phase n ⇒ fáza mirovánjs
statismospore n ⇒ statizmospóra
statocyte n ⇒ statocíts

- statolith** *n* ⇒ statolíttni amiloplást
staurocyclic stomatal type *n* ⇒ stavrocítična réža
staurospore *n* ⇒ stavrospóra
stegocarpous capsule *n* ⇒ stegokárpna púšica
stegocarpous moss *n* ⇒ stegokárpni máh
stela *n* ⇒ stéla
stellate hair *n* ⇒ zvézdasti lásek
stem *n* ⇒ stêblo
stem cell *n* ⇒ zaródna célica
stem flow *n* ⇒ débелni tók
stem hemicryptophyte *n* ⇒ stêblasti hemikriptofít
stem leaf *n* ⇒ stêbelni list
stem nodule *n* ⇒ stêbelni nádul
stem parasite *n* ⇒ stêbelni zajedavec
stem succulent *n* ⇒ stêbelni sukulent
stem tuber *n* ⇒ stêbelni gomólj
stem vegetables *n pl.* ⇒ stêblovke
stenohaline plant *n* ⇒ stenohalína rastlína
stenohydric plant *n* ⇒ stenohídna rastlína
stenophotic plant *n* ⇒ stenofóta rastlína
stenothermic algae *n pl.* ⇒ stenotêrmne álge
stenothermic plant *n* ⇒ stenotêrmna rastlína
stenovalent plant *n* ⇒ stenovaléntna rastlína
stephanocyclic stomatal type *n* ⇒ stefanocítična réža
steppe *n* ⇒ stépa
sterigma *n* ⇒ sterígma (1)
sterile flower *n* ⇒ jálovi cvét
sterile stamen *n* ⇒ staminódij
sterility *n* ⇒ sterilnosť
steroid *n* ⇒ steroid
sterol *n* ⇒ steról
stigma *n* ⇒ brázda
stilben *n* ⇒ stilbén
stinging hair *n* ⇒ žgální lásek
stipaxerophyte *n* ⇒ stipakserofít
stipe *n* ⇒ bêt, stêbelce
stipel *n* ⇒ prilístič
stipular bud scale *n* ⇒ stipulárni tegmènt
stipular thorn *n* ⇒ prilístni trn
stipule *n* ⇒ prilíst
stock culture *n* ⇒ mátična kultúra
stock culture *n* ⇒ nastávni kvás
stolon *n* ⇒ pritlika
stoma *n* ⇒ réža (1, 2)
stomach fruit body *n* ⇒ króglasti trosnják
stomatal apparatus *n* ⇒ réžni kompléks
stomatal complex *n* ⇒ réžni kompléks
stomatal conductance *n* ⇒ stomatárna difuzijska prevódnosť
stomatal resistance *n* ⇒ stomatárna difuzijska upórnosť
stomatal transpiration *n* ⇒ stomatárna transpirácia
stomium *n* ⇒ stómium
stone *n* ⇒ koščica
stone cell *n* ⇒ bráhisklereída
stone fruit *n* ⇒ koščičasti plód
storage cotyledon *n* ⇒ zalóžni klíčni list
storage parenchyma *n* ⇒ zalóžni parenhím
storage root *n* ⇒ zalóžna korenína
storage sapwood *n* ⇒ skladiščna beljáva
stored water *n* ⇒ zalóžna vôda
strain *n* ⇒ sév
strand tracheid *n* ⇒ praménska traheída
stratification *n* ⇒ slojevitosť, stratifikácia
stratocoenosis *n* ⇒ stratocenóza
streptophytes *n pl.* ⇒ streptofíti
stress *n* ⇒ strés
stress avoidance *n* ⇒ izogíbanje strésu
stressor *n* ⇒ strésni dejávník
stress protein *n* ⇒ strésni proteín
stress resistance *n* ⇒ odpórnosť
stress response *n* ⇒ strésna reakcia, strésni odzív
stress strategy *n* ⇒ S-strategija
stress tolerance *n* ⇒ toleránca
stria *n* ⇒ strija (1, 2)
striate cap *n* ⇒ žarkasto prógasti klobúk
striate pollen *n* ⇒ striátni pèlod
strict nature reserve *n* ⇒ strógi narávni rezervát
strobile *n* ⇒ stôrž (1)
stroma *n* ⇒ stróma (1, 2, 3)
stromatal thylakoid *n* ⇒ stromatárna tilakoída
stromatolite *n* ⇒ stromatolít
strophiole *n* ⇒ strofiól
structural aggregate *n* ⇒ struktúrni agregát
strychnine *n* ⇒ strihnín
style *n* ⇒ vrát pestiča
stylospore *n* ⇒ stilospóra
subaerophytic algae *n pl.* ⇒ súbaerofitske álge
suballiance *n* ⇒ pôdzvéza
subalpine species *n* ⇒ pôdvisokogórska vrsta
subalpine vegetation belt *n* ⇒ pôdvisokogórski vegetácijski pás
subapical cell *n* ⇒ súbapikálna célica

- sub-Arctic element** *n* ⇒ súbárktični géoelemènt
sub-Arctic forest *n* ⇒ súbárktični gózd
subassociation *n* ⇒ súbasociácia
sub-Atlantic *n* ⇒ súatlántik
sub-Atlantic element *n* ⇒ súatlántski géoelemènt
sub-Atlantic floral province *n* ⇒ súatlántska flórna provinca
sub-Boreal *n* ⇒ súbboreál
sub-Boreal element *n* ⇒ súbboreálni géoelemènt
subclass *n* ⇒ pòdrázred (1, 2)
sub-cultivation *n* ⇒ súkultivíranje
subdivision *n* ⇒ pòddèblo
suberin *n* ⇒ suberín
subfamily *n* ⇒ pòddružina
subfossil pollen *n* ⇒ súbfosilni pèlod
subgenus *n* ⇒ pòdród
subgleba *n* ⇒ súbgléba
subhymenium *n* ⇒ súbhiménij (1, 2)
subkingdom *n* ⇒ pòdkraljèstvo
sub-marginal placentation *n* ⇒ súbmargínálna placentácia
Submediterranean element *n* ⇒ súbmediteránski géoelemènt
Submediterranean floral subregion *n* ⇒ súbmediteránska flórna pòdrégija
Submediterranean phytogeographic region *n* ⇒ súbmediteránsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije
submerged culture *n* ⇒ globínska kultúra
submerged floating hydrophyte *n* ⇒ lebdèči potopljèni hidrofit
submerged hydrophyte *n* ⇒ potopljèni hidrofit
submerged mycelium *n* ⇒ globínski micélij
sub-meridional floral zone *n* ⇒ súbmeridionálni rastlínski pás
submontane species *n* ⇒ spòdnjesredogòrska vrsta
sub-nival species *n* ⇒ súbniválna vrsta
sub-nival vegetation belt *n* ⇒ súbniválni vegetácijski pás
suborder *n* ⇒ pòdréd (1, 2)
sub-Pannonian phytogeographic region *n* ⇒ súbpanónsko fitogeográfsko obmóčje Slovénije
sub-protoplast *n* ⇒ súbprotoplást
subsidiary cell *n* ⇒ célica spremljevalka (1)
subspecies *n* ⇒ pòdvsta
subspecies name *n* ⇒ pòdvfstno imé
subspecific epithet *n* ⇒ pòdvfstni pridévek
subspontaneous area *n* ⇒ súbspontáni areál
substituted name *n* ⇒ nomen substituendum
substitute name *n* ⇒ nomen substitutum
substomatic intercellular *n* ⇒ hipostomatárni intercelulár
substrate *n* ⇒ gojišče, substrát (1)
substratum *n* ⇒ substrát (1)
subtending leaf *n* ⇒ kròvni list
subtropical floral zone *n* ⇒ súbtrópski rastlínski pás
subulate leaf *n* ⇒ šílasti list
succession *n* ⇒ sukcesija
succession phase *n* ⇒ sukcesijska fáza
succession sequence *n* ⇒ sukcesijsko zaporédje
succession stadium *n* ⇒ sukcesijski stádij
succinate *n* ⇒ sukcinát
succulence *n* ⇒ sukulèntnosť
succulent *n* ⇒ sukulènt
succulent chamaephyte *n* ⇒ sukulèntni hamefit
succulent halophyte *n* ⇒ sukulèntni halofit
succulent leaf *n* ⇒ sukulèntni list
succulent structure *n* ⇒ sukulèntna zgrádба
succulent xerophyte *n* ⇒ sukulèntni kserofit
sucrose *n* ⇒ saharóza
suffruticose chamaephyte *n* ⇒ pòlgrmíčasti hamefit
sulcate pollen *n* ⇒ sulkátni pèlod
sulcus *n* ⇒ súlkus (1, 2)
sulpholipid *n* ⇒ sulfolipíd
sulphuretum *n* ⇒ sulfurètum
summer bud *n* ⇒ polètni búst
summer drought stress *n* ⇒ polètni súšni strés
summer thermal stratification *n* ⇒ polètna stójnosc
sun leaf *n* ⇒ sònèni list
supercooling *n* ⇒ spôsòbnosc podhladítve
superficial stoma *n* ⇒ faneropórna réza
superfluous name *n* ⇒ nomen superfluum
superior ovary *n* ⇒ nadrásla plòdnica
superorder *n* ⇒ nádréd
supersaturated oxygen concentration *n* ⇒ hípersaturácijska koncentrácija kisíka
supervolute ptyxis *n* ⇒ ovíta ptíkisa
supporting tissue *n* ⇒ opórno tkívo
suprafoliar inflorescence *n* ⇒ súprafoliárno so-cvètje

- surface root system** n ⇒ površinski ekstenzivni koreninski sistem
- suspension culture** n ⇒ suspenzijska célična kultúra
- suspensor** n ⇒ suspénzor (1, 2)
- suture** n ⇒ šív
- swamp taiga** n ⇒ barjárska tájga
- swarmer** n ⇒ zóospóra
- sword-shaped leaf** n ⇒ mëčasti list
- syconium** n ⇒ sikónij
- syllipsis** n ⇒ silépsis
- symbiont** n ⇒ simbiónt
- symbiosis** n ⇒ simbióza (1, 2)
- symbiosome** n ⇒ simbiosóm
- symbiosome membrane** n ⇒ peribakterioídna membrána
- symbiosome space** n ⇒ simbiosómski prôstor
- symmetric flower** n ⇒ simétrični cvét
- symmetric leaf** n ⇒ simétrični list
- symmetric raised bog** n ⇒ simétrično visôko bârje
- sympatric species** n ⇒ simpátrična vrsta
- sympetalous flower** n ⇒ zraslovênčni cvét
- sympetalous plants** n pl. ⇒ zraslovênčnice
- symphyllous stamens** n pl. ⇒ zrásli prášniki
- sympplast** n ⇒ simplást
- symplastic conduction** n ⇒ simplástno prevájajenje
- sympodial conidium** n ⇒ simpodiálni konídij
- sympodial inflorescence** n ⇒ simpodiálno so-cvétje
- sympodial ramification** n ⇒ simpodiálna razrásť
- sympodium** n ⇒ simpódij
- symport** n ⇒ simpórt
- symptom** n ⇒ simptóm
- synanamorph** n ⇒ sinanamórf
- synandry** n ⇒ sinandrija
- synangium** n ⇒ sinángij
- synapsis** n ⇒ sinápsa
- synaptonemal complex** n ⇒ sináptični komplex
- syncarpous gynoeceium** n ⇒ sinkárpni ginécej
- syncarpous ovary** n ⇒ vëčpredálasta plódnica
- synchorology** n ⇒ cénohorologija, sínhorologija
- synchronology** n ⇒ sínkronologija
- syncolpate pollen** n ⇒ sínkolpátni pëlod
- syndetocheilic stomatal type** n ⇒ sindeto-hélična réza
- syndrome** n ⇒ sindróm
- syndynamics** n pl. ⇒ síndinámika
- synecology** n ⇒ cénoekologija, sínekologija
- synergid** n ⇒ sinergída
- synevolution** n ⇒ cénoevolúcija
- symmorphology** n ⇒ sínmorfológija
- synnema** n ⇒ korémij
- synoicous moss** n ⇒ sínéični máh
- synomone** n ⇒ sinomón
- synonym** n ⇒ sinoním
- synoptic vegetation table** n ⇒ sintétična fitocénolóška tabéla
- synsystematics** n pl. ⇒ cénosistemátika, sintaksonomija
- syntaxon** n ⇒ sintaksón
- synthetic growth regulator** n ⇒ sintétični rástni regulátor
- syntype** n ⇒ sintíp
- synusium** n ⇒ sínúzija
- systematics** n pl. ⇒ sistemátika
- systemic acquired resistance** n ⇒ sistémsko pridobljena odpornost
- systemin** n ⇒ sistemín
- taiga** n ⇒ tájga
- tall-grass prairie** n ⇒ visokotrávnata prerija
- tall herb community** n ⇒ visôko steblikovje
- tannase** n ⇒ tanáza
- tannin** n ⇒ tanín
- tapetum** n ⇒ tapétum (1, 2)
- tap-root** n ⇒ korén
- tautonym** n ⇒ tavtoním
- tautonymous name** n ⇒ tavtoním
- taxis** n ⇒ taksija
- taxodial pit** n ⇒ taksodioídna píknja
- taxon** n ⇒ taksón (1, 2)
- taxonomic category** n ⇒ taksonómska kategorija
- taxonomic hierarchy** n ⇒ taksonómska hierarhija
- taxonomic species** n ⇒ taksonómska vrsta
- taxonomic trait** n ⇒ taksonómski znák
- taxonomy** n ⇒ taksonomija
- tea fungus** n ⇒ kombúša
- tectate pollen** n ⇒ tektátni pëlod
- tectum** n ⇒ téktum
- Tegelen** n ⇒ tégelenski interglaciál
- tegillum** n ⇒ tegílum
- tegment** n ⇒ tegmènt (1, 2)
- tegmic seed** n ⇒ tégmíčno séme

- teleomorph** n ⇒ teleomórf
teliospore n ⇒ teliospóra
telium n ⇒ télíj
telome n ⇒ telóm
telome hypothesis n ⇒ telómska teoríja
telophase n ⇒ telofáza (1, 2)
temperate element n ⇒ temperátzni elemènt
temperate floral zone n ⇒ temperátzni rastlín-
 ski pás
temperature n ⇒ temperatúra
temperature coefficient n ⇒ temperatúrni
 koeficiènt
temperature compensation point n ⇒ tempera-
 túrna kompenzácijška tóčka
**temperature compensation point of photo-
 synthesis** n ⇒ temperatúrni mínimum néto
 fótosintéze
temperature minimum of photosynthesis n ⇒
 temperatúrni mínimum néto fótosintéze
temperature optimum of photosynthesis n ⇒
 temperatúrni óptimum néto fótosintéze
temperature pessimum of photosynthesis n ⇒
 temperatúrni pésimum néto fótosintéze
temperature resistance n ⇒ temperatúrna od-
 pôrnost
temperature stress n ⇒ temperatúrni strés
temperature tolerance n ⇒ temperatúrna to-
 leránca
temporary wilting n ⇒ prehódno venènje
tendril n ⇒ vítica
tendrillate climber n ⇒ vítičasta vzpenjávka
tension wood n ⇒ ténzijski lés
tentacle n ⇒ tentákel
tenuinucellate ovule n ⇒ tenuinucelátna
 seménska zasnôva
tepal n ⇒ perigónov líst
terminal bud n ⇒ terminálني brst
terminal inflorescence n ⇒ ovřšno socvétje
terminal parenchyma n ⇒ terminálني parenhím
terminal style n ⇒ vřřni vrát pestiča
termite savanna n ⇒ termítska savána
ternate leaf n ⇒ trójnati líst
terpen n ⇒ terpén
terpenoid n ⇒ terpenoíd
terpenoid indole alkaloids n pl. ⇒ terpenoídno-
 -indólni alkaloidi
Terra Rossa n ⇒ jérovica
terrestrial algae n pl. ⇒ kôpenske álge
tertiary cell wall n ⇒ terciárna célična sténa
tertiary relict n ⇒ terciárni relikt
testa n ⇒ seménska ovójnica
testal seed n ⇒ testálno séme
test organism n ⇒ téstni organizem
tetracyclic flower n ⇒ tétraciklični cvét
tetracytic stomatal type n ⇒ tetracítična reža
tetrad n ⇒ tetráda (1, 2)
tetradynamous stamina n pl. ⇒ četvéromôdñi
 prářniki
tetrahydrocannabinol n ⇒ tétrahídrokannabinól
tetrasporic embryo sack n ⇒ tétraspórna embri-
 onálna vréčka
tetraterpene n ⇒ tetraterpén
tetrose n ⇒ tetróza
thallic conidiogenesis n ⇒ tálična konidio-
 genéza
thallic exciple n ⇒ tálični ekscípel
thallinocarp n ⇒ talinokárp
thalloconidium n ⇒ talokonídij
thallophytes n pl. ⇒ stéljčnice
thallose liverwort n ⇒ stéljkasti jetrenjáki
thallospore n ⇒ talospóra
thallus n ⇒ stéljka
thallyle n ⇒ talokonídij
THC ⇒ tétrahídrokannabinól
theca n ⇒ pôlprářnica, téka (2, 3)
theobromin n ⇒ teobromín
theophylline n ⇒ teofilín
theory of evolution n ⇒ evolucijška teoríja
thermal algae n pl. ⇒ termálne álge
thermal plant n ⇒ vročeljúbna rastlína
thermocline n ⇒ metalímni
thermocondensation n ⇒ témokondenzácija
thermoecotype n ⇒ temperatúrni ekotíp
thermogenesis n ⇒ termogenéza
thermoinduction n ⇒ têmoindukcia
thermonasty n ⇒ têmonastíja
thermoperiodism n ⇒ têmoperiodizem (1, 2)
thermophilous plant n ⇒ toploljúbna rastlína
 (1, 2)
thermophilous relict n ⇒ toploljúbni relikt
thermotherapy n ⇒ têmoterapíja
thermotropism n ⇒ têmotropizem
thermo xerophilic plant n ⇒ têmokserofilna
 rastlína
therophyte n ⇒ terofít
thiamine n ⇒ tiamín

- thickening** n ⇒ debléitev
thickening euhymentium n ⇒ plastovíti evhi-
 ménij
thigmomorphogenesis n ⇒ tígmomorfogénéza
thigmomorphosis n ⇒ tígmomorfóza (1, 2)
thigmonasty n ⇒ tígmonastíja
thigmotropism n ⇒ tígmotropízem
thimble-shaped corolla n ⇒ napífstnikasti vênec
thorn n ⇒ tñn
thorn savanna n ⇒ trnáta savána
threatened species n ⇒ ogróžena vřsta
throat n ⇒ gólt
throat scale n ⇒ góltna lúska
thrum flower n ⇒ kratkovráti cvét
thylakoid n ⇒ tilakoída
thylakoid lumen n ⇒ tilakoídni lúmen
thylakoid membrane n ⇒ tilakoídna membrána
thymine n ⇒ tímín
thyriothecium n ⇒ tiriotečij
thyrus n ⇒ kíta
timber-line n ⇒ gózdna mēja
tinsel n ⇒ vėjicati bíček
tissue n ⇒ tkívo
tissue culture n ⇒ tkívna kultúra
tissue thallus n ⇒ tkívna stéljka
toadstools n pl. ⇒ strupéne glíve
tocopherol n ⇒ tokoferól
tomentum n ⇒ toméntum
tomillares n pl. ⇒ tomiljár
tongue-shaped corolla n ⇒ jezičasti vênec
tonoplast n ⇒ tonoplást
toothed leaf margin n ⇒ nazóbčani lístni rób
topodeme n ⇒ topodém
topogenous mire n ⇒ topogéno bárje
topotaxis n ⇒ tópotaksíja
topotype n ⇒ topotíp
top yeasts n pl. ⇒ kvásovke zgórnjega vrénja
torus n ⇒ tórus (1, 2)
total herbicide n ⇒ totální herbicíd
total water salinity n ⇒ skúpná slánost vóde
totipotency n ⇒ totipoténtnost
toxicology n ⇒ toksikolójja
toxicophyte n ⇒ toksikofít
toxic plant n ⇒ strupéna rastlína
toxin n ⇒ toksín
trace element n ⇒ míkroelemènt
trachea n ⇒ trahēja
tracheid n ⇒ traheída
tracheomycosis n ⇒ tráheomikóza
tracheophytes n pl. ⇒ cévnice
trait n ⇒ znák
trama n ⇒ tráma
transcription n ⇒ transkrípčija
transduction n ⇒ transdúkcija
transfer cell n ⇒ célica prenašálka
transfer RNA n ⇒ prenašálna RNK
transfusion parenchyma n ⇒ transfuzíjski pa-
 renhím
transgenic plant n ⇒ transgéna rastlína
transgesin mire n ⇒ poplávno bárje
transitional bog n ⇒ prehódno bárje
transitional meristem n ⇒ zaostáli meristém
translation n ⇒ transláčija
translocation n ⇒ translokáčija
transmitting tissue n ⇒ transmisíjsko tkívo
transpiration n ⇒ transpiráčija
transpiration coefficient n ⇒ transpiráčijski
 koeficiènt néto fótosintéze
transpiration cooling n ⇒ transpiráčijsko
 hlajènje
transpiration curve n ⇒ transpiráčijaska krivúlja
transpiration flow n ⇒ transpiráčijski tók
transpiration stream n ⇒ transpiráčijski tók
transpiration suction n ⇒ transpiráčijski vlèk
transport n ⇒ transpórt
trap bubble n ⇒ lovílni mešiček
trap leaf n ⇒ lovílni list
trapping mechanism n ⇒ hífna pást
traumatic parenchyma n ⇒ ranítveni parenhím
traumatotropism n ⇒ trávmatotropízem
tree n ⇒ drevó
tree layer n ⇒ drevésni slòj
tree-line n ⇒ drevésna mēja
trehalose n ⇒ trehalóza
tremorgen n ⇒ tremorgén
triacylglycerol n ⇒ trigliceríd
triangular leaf n ⇒ trikótni list
tribe n ⇒ tríbuis
tricarboxylic acid cycle n ⇒ citrátini cíkel
trichilium n ⇒ trihilij
trichoblast n ⇒ trihoblást
trichocyst n ⇒ trihocista
trichogyne n ⇒ trihogína (1, 2)
trichome n ⇒ lásek (1)
trichosclereid n ⇒ tríhosklereída
trichothecene n ⇒ trihotecén
tricolpate pollen n ⇒ trikólpátni pèlod
tricolporate pollen n ⇒ trikólpórátni pèlod

- trifoliolate leaf** *n* ⇒ trójnati list
triglyceride *n* ⇒ trigliceríd
trilete spore *n* ⇒ trilétna spóra
trimorphic heterostyly *n* ⇒ trimórfna heterostilija
trioecy *n* ⇒ raznodómnost
triose *n* ⇒ trióza
tripeptide *n* ⇒ trípeptíd
triplet *n* ⇒ triplét
triploid endosperm *n* ⇒ sekundárni endospêrm
triporate pollen *n* ⇒ tríporátni pèlod
tristichous leaf arrangement *n* ⇒ trírédna namestítev listov
tristichous phyllotaxis *n* ⇒ trírédna namestítev listov
triterpene *n* ⇒ tríterpén
trivial name *n* ⇒ nomen triviale, triviálno imé (1)
trizonocolpate pollen *n* ⇒ trízonokolpátni pèlod
trizonoporate pollen *n* ⇒ trízonoporátni pèlod
tRNA ⇒ prenašálna RNK
tropane *n* ⇒ tropán
tropane alkaloids *n pl.* ⇒ tropánski alkalóidi
trophophase *n* ⇒ trofofáza
trophophyll *n* ⇒ jálovi list
trophosporophyll *n* ⇒ trofosporofil
trophy *n* ⇒ trófičnosť
tropical deciduous forest *n* ⇒ trópski listopádni gózd
tropical evergreen forest *n* ⇒ trópski vednozelèni gózd
tropical drought-deciduous forest *n* ⇒ trópski súšni gózd
tropical floral zone *n* ⇒ trópski rastlínski pás
tropical lowland rain forest *n* ⇒ nižinski trópski deževni gózd
tropical mountain rain forest *n* ⇒ gòrski trópski deževni gózd
tropical rain forest *n* ⇒ trópski deževni gózd
tropical thorn forest *n* ⇒ trópski trnáto-sukulétni gózd
tropism *n* ⇒ tropízem
tropophyte *n* ⇒ trofofit
true exciple *n* ⇒ právi ekscípel
true slime moulds *n pl.* ⇒ slúzarji
truncate leaf apex *n* ⇒ prisékani listni vfh
truncate leaf lamina base *n* ⇒ prisékano dnò listne plòskve
trunk *n* ⇒ dèblo (1)
tube cell *n* ⇒ vegetatívna célica (1, 2)
tube-patellate corolla *n* ⇒ cévasto-pládnjasti vènc
tuber *n* ⇒ gomólj
tubercolate soralium *n* ⇒ glavíčasti sorálj
tuberculate mycorrhiza *n* ⇒ tuberkulátna mikoríza
tuberculate rhizoid *n* ⇒ čèpkasti rizoíd
tuberculate thallus *n* ⇒ tuberkulátna stéljka
tuber geophyte *n* ⇒ gomóljasti geofit
tuberothercium *n* ⇒ tuberotécij
tubiferous crop plants *n pl.* ⇒ gomóljevke
tubular bell-shaped corolla *n* ⇒ cévasto-zvónasti vènc
tubular corolla *n* ⇒ cévasti vènc
tubular flower *n* ⇒ cévasti cvét
tubular leaf sheath *n* ⇒ cévasta listna nóžnica
tubular protoplasmic differentiation *n* ⇒ cévasta protoplázemska diferenciacija
tubular protoplasmic formation *n* ⇒ cévasta protoplázemska struktúra
tubulin *n* ⇒ tubulín
tufa *n* ⇒ lehnják
trullate leaf *n* ⇒ ometáčasti list
tundra *n* ⇒ túndra
tunica *n* ⇒ túnika
Turanian element *n* ⇒ turánski géoelemènt
turgescence *n* ⇒ turgescèntnosť
turgor *n* ⇒ túrgor
turgor movement *n* ⇒ túrgorsko gíbanje
turgor pressure *n* ⇒ túrgorski tlák
turion *n* ⇒ túrion
turpentine *n* ⇒ terpentín
tussock-hemicryptophyte *n* ⇒ šòpasti hemikriptofit
twig *n* ⇒ vèja
twin species *n* ⇒ sèstrska vrsta
two-lipped corolla *n* ⇒ dvóustnáti vènc
tychoplankton *n* ⇒ tíhoplánkton
tyle *n* ⇒ tíla
tylosis *n* ⇒ tilóza
type genus *n* ⇒ típski ród
type species *n* ⇒ típska vrsta
type specimen *n* ⇒ típski primérek
typification *n* ⇒ tipizácia (2)
typological species concept *n* ⇒ tipolóška definícija vrste
typology *n* ⇒ tipizácia (1)
ubiquinone *n* ⇒ ubikinón
ubiquist *n* ⇒ ubikvist

- ulcerate pollen** n ⇒ ulcerátni pèlod
ulcus n ⇒ úlkus
ultimate umbel n ⇒ kobúlček
ultraviolet solar radiation n ⇒ últravijólično sévanje Sónca
umbel n ⇒ kobúl
umbellule n ⇒ kobúlček
umbel rays n pl. ⇒ kobúlovi žárki
umbiliculous lichens n pl. ⇒ pópkasti lišáji
umbilicus n ⇒ pópek (2)
umbonate cap n ⇒ grbasti klobúk
unbranched hair n ⇒ nèrazvejèni lásek
underground stem tuber n ⇒ podzèmni stèbelni gomólj
underleaf n ⇒ podlístič
understorey n ⇒ podrást
undifferentiated tissue n ⇒ nèdiferencirano tkívo
undulate leaf margin n ⇒ valovíti lístni rób
unevenly crenate leaf margin n ⇒ nèenáko narézani lístni rób
unicarpelous gynoecium n ⇒ ènokarpèlني ginécej
unicellular organisms n pl. ⇒ ènocéličarji
unicellular trichom n ⇒ ènocélični lásek
unifacial leaf n ⇒ únifaciálni líst
uniflagellate zoospore n ⇒ úniflagelátna zóospóra
unilabiate corolla n ⇒ ènoustrnáti vè nec
unilocular ovary n ⇒ ènopredálasta plódnica
unilocular sporangium n ⇒ úniloculárni sporángij
uniport n ⇒ unipórt
unisexual flower n ⇒ ènospòlني cvèt
unitegmic ovule n ⇒ únitégmíčna seménska zasnòva
unitunicate ascus n ⇒ únitunikátni ásk
universal veil n ⇒ zunánja ovójnica
unorganised growth n ⇒ nèorganizirana rást
upper leaf zone n ⇒ vřšna cóna lísta
upper montane species n ⇒ zgórnyesredogòr-ska vrřta
upper montane vegetation belt n ⇒ zgórnyesredogòrski vegetacíjski pás
uracil n ⇒ uracíl
urceolate corolla n ⇒ vřčasti vè nec
urea n ⇒ úrea
uredinium n ⇒ uredínij
uredospore n ⇒ uredinospóra
usnic acid n ⇒ usnínska kislína
ustilospore n ⇒ ustilospóra
utricle n ⇒ mošnjíček
UVB absorbing compound n ⇒ UVB-absorbi-rajóča snòv
UVB radiation n ⇒ UVB-sévanje
UV radiation stress n ⇒ UV-strés
UV-resistance n ⇒ odpórnost na UV-sévanje
UV-stress n ⇒ UV-strés
vacuolar pigment n ⇒ himokró m
vacuole n ⇒ vakuóla
vagina n ⇒ lístna nòžnica
vaginula n ⇒ vagínula
vallecula n ⇒ valékula
vallecular canal n ⇒ valekulárni kanál
valuable broad-leaved forest n ⇒ gózd plemenítih lístavcev
valuable broad-leaved tree n ⇒ plemeníti lístavec
valvate aestivation n ⇒ stíčna estivácija
valvate capsule n ⇒ lopútasta glávica
valvate vernation n ⇒ stíčna vernácija
valve n ⇒ válva
variant n ⇒ variánta
variegate leaf n ⇒ písani líst
variety n ⇒ varietéta
varve n ⇒ várva
varzea ⇒ varzèja
vascular bundle n ⇒ žíla
vascular bundle parenchyma n ⇒ žílني parenhím
vascular cambium n ⇒ prevódnì kámbij
vascular conduction n ⇒ vaskulárno prevájanje
vascular cylinder n ⇒ prevajálni cilínder
vascular plants n pl. ⇒ cévnice
vascular tracheid n ⇒ vaskulárna traheída
vascular water n ⇒ vaskulárna vòda
vasicentric parenchyma n ⇒ vazicèntrični parenhím
vasicentric tracheid n ⇒ vazicèntrična traheída
vector n ⇒ véktor
vegetable gardening n ⇒ zelenjádarstvo
vegetation n ⇒ vegetácija
vegetation belt n ⇒ vegetacíjski pás
vegetation development phase n ⇒ vegetacíjska razvójna stòpnja
vegetation inversion n ⇒ vegetacíjska invèrzija
vegetation mapping n ⇒ vegetacíjsko kartíranje
vegetation profile n ⇒ vegetacíjski profil

- vegetation season** n ⇒ vegetačijska sezóna
vegetation table n ⇒ fitocenolóška tabéla
vegetation unit n ⇒ sintaksón
vegetative cell n ⇒ vegetatívna célica (1, 2)
vegetative hypha n ⇒ vegetatívna hifa
vegetative mycelium n ⇒ vegetatívni micélij
vegetative phase n ⇒ vegetatívni stádij
vegetative propagation n ⇒ nespólno rozmno-
 ževanje, vegetatívno rozmnoževanje
veil n ⇒ ovójnica
velamen n ⇒ velamen radicum
velum n ⇒ ovójnica
venation n ⇒ ožiljenost
verbascode n ⇒ verbaskóza
vernacular name n ⇒ ljúdsko imé, nomen ver-
 naculum
vernalization n ⇒ vernalizácija
vernation n ⇒ vernácija
verruca n ⇒ verúka
verrucate pollen n ⇒ verukátni pêlod
vertical rhizome n ⇒ pokônčna koreníka
verticillaster n ⇒ navidezno vreténce (1, 2, 3)
verticillate leaf arrangement n ⇒ vreténčasta
 namestítev listov
very low fluence response n ⇒ VLFR
vesicle n ⇒ vezíkel (1, 2, 3)
vesicle-mediated transport n ⇒ vezikulárni
 transpórt
vesiculate pollen n ⇒ sakátni pêlod
vessel n ⇒ trahêja
vestibule n ⇒ nádréžna kámrica
vestured pit n ⇒ píknja z izrátki
viability n ⇒ živost
vicariance n ⇒ vikarizem
vicariant n ⇒ vikaríst
victorin n ⇒ viktorín
vigour n ⇒ vitálnost
violaxanthin n ⇒ violaksantín
virgin forest n ⇒ prágózd
viruses n pl. ⇒ vírusi
virus-free plant n ⇒ brezvírusna rastlína
viscided cap n ⇒ lepljíví klobúk
viscidium n ⇒ viscidij
visible radiation n ⇒ vídno sévanje
vitality n ⇒ vitálnost
vitamin n ⇒ vitamín
vitamin B₆ n ⇒ vitamín B₆
vitamin B complex n ⇒ vitamíni kompléksa B
vitamin C n ⇒ askorbínska kislína
viticulture n ⇒ vinográdništvo
vitrification n ⇒ stêklavost (2)
vivipary n ⇒ vivipárnost
VLFR ⇒ VLFR
volutin n ⇒ volutín
volva n ⇒ nóžnica (1)
vulnerable species n ⇒ ranljíva vřsta
vulpinic acid n ⇒ vulpínska kislína
wall pressure n ⇒ sténski tlák
water bloom n ⇒ cvetênje vodá
water cycle n ⇒ vódni cíkel
water density anomaly n ⇒ gostôtna anomalíja
 vóde
water electrical conductance n ⇒ eléktrična
 prevódnost vóde
water epiphyte n ⇒ vódni epifít
water ferns n pl. ⇒ vóдне práproti
water gland n ⇒ hidatóda (1)
water hair n ⇒ vódni lásek
water salinity n ⇒ slánost vóde
water saturation deficit n ⇒ vódni deficit (1, 2)
water-storage tissue n ⇒ vóдно tkívo
water-use efficiency of photosynthesis n ⇒
 fótosintézna učinkovitost izrábe vóde
weathering n ⇒ preperéváanje
wedge-shaped leaf n ⇒ klínasti list
weed n ⇒ plevél
weed science n ⇒ herbologíja (2)
wet deposition n ⇒ môkri usèd
wetland n ⇒ mokriřčje
whiplash n ⇒ nílasti bíček
white rot n ⇒ béla trohnôba
whorl n ⇒ vreténce
whorled phyllotaxis n ⇒ vreténčasta namestítev
 listov
wild type n ⇒ dívji típ mikroorganizma
wild yeasts n pl. ⇒ dívje kvásovke
wilt n ⇒ uvélost (1, 2)
wilting n ⇒ venênje
wilting coefficient n ⇒ koeficiént venênja
window leaf n ⇒ ôknasti list (2)
wind-pollinated plant n ⇒ vetrocvétka
wine yeast n ⇒ vínski kvás
wine yeasts n pl. ⇒ vínske kvásovke
wing n ⇒ krílo
wing nut n ⇒ kriláti ôreh
winter annual plant n ⇒ ozímna enolétnica
winter bud n ⇒ zímski břst
winter dormancy n ⇒ zímška dormánca

winter drought stress n ⇒ zímski súšni strés
wintergreen n ⇒ zímzeléna rastlina
wintergreen leaf n ⇒ zímzeléni líst
wintergreen plant n ⇒ zímzeléna rastlina
winter thermal stratification n ⇒ zímška stójnosť
witches' broom n ⇒ čaróvniška mêtla, metlíčavost
witches' circle n ⇒ čaróvniški rís
wood n ⇒ lés
wood fibre n ⇒ lésno vlákno
wood parenchyma n ⇒ lésni parenhím
wood science n ⇒ lésarstvo
woody plant n ⇒ lésnata rastlina
Woronin body n ⇒ Woroninovo telésce
wound meristem n ⇒ ranítveni meristém
WUE ⇒ fótosintézna účinkóvitosť izrábe vóde
Würm glacial stage n ⇒ wümski glaciál
xanthin n ⇒ ksantín
xanthophyll n ⇒ ksantofil
xanthophyll cycle n ⇒ ksantofilni cikel
xanthophytes n pl. ⇒ rumênozeléne álge
xenobiotic n ⇒ ksenobiótik
xenobiotic pollution n ⇒ ksenobiótsko onesnáženje
xenophyte n ⇒ ksenofit
xeromorphic leaf n ⇒ kseromórfni líst
xeromorphic structure n ⇒ kseromórfna zgrádba
xeromorphic trait n ⇒ kseromórfni znak
xeromorphosis n ⇒ kseromorfóza
xerophyte n ⇒ kserofit
xerophytic succulence n ⇒ kserofitska sukulénťnosť
xerothermic relict n ⇒ kserotêrmni relikt
xylan n ⇒ ksilán
xylanase n ⇒ ksilanáza
xylem n ⇒ ksilém
xylem transfer cell n ⇒ ksilémska célica prenašálka

xylem conduction n ⇒ ksilémsko prevájanje
xylem flow n ⇒ ksilémski tók
xylem mother cell n ⇒ ksilémska materínska célica
xylem parenchyma n ⇒ ksilémski parenhím
xyloglucan n ⇒ ksiloglukán
xylose n ⇒ ksilóza
yeast n ⇒ kvás
yeast form n ⇒ kvásni stádij
yeast like fungi n pl. ⇒ kvásovkam podobne glíve
yeasts n pl. ⇒ kvásovke
Younger Dryas n ⇒ mlájši dryas
zearalenone n ⇒ zearalenón
zeatin n ⇒ zeatín
zeaxanthin n ⇒ zeaksantín
zoned cap n ⇒ kolobárjasti klobúk
zonoaperturate pollen n ⇒ zónoaperturátni pèlod
zonobiome n ⇒ conobióm
zonocolpate pollen n ⇒ zónokolpátni pèlod
zonocolporate pollen n ⇒ zónokolporátni pèlod
zonoecotone n ⇒ conoekotón
zonoporate pollen n ⇒ zónoporátni pèlod
zoochoric plant n ⇒ zoohórna vřsta
zoochory n ⇒ zoohoríja
zoophilous flower n ⇒ zoofilni cvêt
zoophily n ⇒ zoofilíja
zoospore n ⇒ zóospóra
zoosporocyst n ⇒ zóosporocista
zygantium n ⇒ zigángij
zygnematales n pl. ⇒ jármovke
zygogamy n ⇒ zigogamíja
zygomorphic flower n ⇒ mónosimétrični cvêt
zygomycetes n pl. ⇒ jármaste glíve
zygospore n ⇒ zigospóra
zygote n ⇒ zigóta
zygotene n ⇒ zigotén

Nemško-slovenski ustrezniki

- Aapamoor** n ⇒ aapa bájre
abaxiale Blattseite f ⇒ odósna strán lístne plôskve
abgerundete Blattspitze f ⇒ zaokróženi lístni vřh
abgestutzter Blattspreitengrund m ⇒ prisékano dnò listne plôskve
abiotischer Standortsfaktor m ⇒ àbiótski okóljski dejávník
abiotischer Stress m ⇒ àbiótski strés
abiotische Verschmutzung f ⇒ àbiótsko onesnáženje
abiotische Verunreinigung f ⇒ àbiótsko onesnáženje
Ablagerung f ⇒ usèd
ABP n ⇒ ABP-proteín
ABS ⇒ abscizínska kislína
Abschlussgewebe n ⇒ krôvno tkívo
Abschnitt m ⇒ segmènt
Abscissinsäure f ⇒ abscizínska kislína
absolute Characterart f ⇒ absolútna značilnica
absolute Deckung f ⇒ absolútna pokrôvnost
absolute Luftfeuchtigkeit f ⇒ absolútna zráčna vlága
Absorption f ⇒ absôrpcija vòde
Absorptionsgewebe n ⇒ absorpcíjsko tkívo
Absorptionshaar n ⇒ absorpcíjski lásek
Absterbephase f ⇒ fáza odmíranja
Abszysion f ⇒ abscizija (1, 2)
Abteilung f ⇒ dèblo (2)
Abundanz f ⇒ pogótnost
Abwehrstoff m ⇒ obrámbna snòv
Acarodomatium n ⇒ ákarodomácij
Acervulus m ⇒ acêrvul
Acetyl-Coenzym A n ⇒ acetíl kòencím Á
Acetylglukosamin n ⇒ acetílglukozamín
Achäne f ⇒ rózka
Achegoniaten n pl. ⇒ arhegónijevke
achlamydeische Blüte f ⇒ àhlamidèjski cvèt
Achselknospe f ⇒ zalístni břst
Achsenbecher m ⇒ vířčasto cvetiščè
Ackerbau m ⇒ poljedélstvo
Acrasin n ⇒ akrasín
Acasiobionta m pl. ⇒ akrasídi
Acritarcha n pl. ⇒ akritárhi
Adaptation f ⇒ dédna prilagodítev, prilagodítev
adaxiale Blattseite f ⇒ priósna strán lístne plôskve
Adenin n ⇒ adenín
Adenosindiphosphat n ⇒ adenozin dífosfát
Adenosinmonophosphat n ⇒ adenozin móno-fosfát
Adenosintriphosphat n ⇒ adenozin trífosfát
Adenosintriphosphatase f ⇒ adenozin trífosfát sintáza
Adoxa-Typ des Embryosacks m ⇒ adóksna embrionálna vrèčka
ADP ⇒ adenozin dífosfát
Adventivembryonie f ⇒ adventívna embrioníja
adventive Organogenese f ⇒ adventívna organogénèza
Adventivknospe f ⇒ adventívni břst (1, 2)
Adventivlobulus n ⇒ adventívna křpica
Adventivpflanze f ⇒ adventívna vrřta
Adventivwurzel f ⇒ nadoméstna korenína (1, 2)
Aerenchym n ⇒ aerenhím
aerobe Pilze f pl. ⇒ aeróbne glíve
Aërobiologie f ⇒ aërobiológíja
Aerobiologie f ⇒ aërobiológíja
Aeropalynologie f ⇒ aëropalinológíja
aerophytische Algen f pl. ⇒ aerofítske álge
Aeroplankton n ⇒ aëoplánkton
Aerotaxis f ⇒ aërotaksíja
Aerotop n ⇒ aerotóp
Aerotropismus m ⇒ aëotropízem
Aflatoxin n ⇒ aflatoksín
Agamogonie f ⇒ agamogoníja
Agamospermie f ⇒ agamospermíja
Agar m ⇒ ágar
Agglutination f ⇒ aglutinácíja (1, 2)
Aggregat n ⇒ agregát

- Aggregation** f ⇒ agregácia
- Aggregationsverband** m ⇒ agregácijska zvéza
- Aggregat-Plasmodium** n ⇒ agregácijski plazmódij
- Aglykon** n ⇒ aĝlikón
- agranulierter Chloroplast** m ⇒ nègranulárni kloroplást
- Agarbiologie** f ⇒ ágrobiológija
- Agarökologie** f ⇒ ágroekológija
- Agriophyt** m ⇒ agriofít
- Agrobakterium** n ⇒ ágrobaktérija
- Agrobiologie** f ⇒ ágrobiológija
- Agroclavin** n ⇒ agroklavín
- Agromelioration** f ⇒ ágromeliorácia
- Agrometeorologie** f ⇒ ágrometeorológija
- Agronomie** f ⇒ agronomija
- Agroökologie** f ⇒ ágroekológija
- Ähnlichkeitsindex** m ⇒ índeks podobnosti
- A-Horizont** m ⇒ húmusno-akumulatívni horizónt
- Ährchen** n ⇒ klásek
- Ährchenachse** f ⇒ kožélj
- Ähre** f ⇒ klás
- Ährenblüte** f ⇒ antécij
- Ährenrispe** f ⇒ sestávljeni klás
- Akinet** m ⇒ akinéta
- Akklimation** f ⇒ nèdédna prilagodítev
- Akklimatisation** f ⇒ nèdédna prilagodítev
- Akkumulationsfaktor** m ⇒ akumulácijski fákto
- akkumulativer Bioindikator** m ⇒ akumulácijski bioindikátor
- akrogynes Lebermoos** n ⇒ akrogíni jetrenják
- akrokarpes Moos** n ⇒ akrokárpni máh
- akrokonte Begeißelung** f ⇒ akrokóntna običkanost
- akropetale Phialokonidiation** f ⇒ akropetálna fialokonidiácia
- akroplastes Blattwachstum** n ⇒ vřšna rásť lísta
- Akrotonie** f ⇒ akrotonija
- Aktin** n ⇒ aktín
- aktinocytischer Stoma-Typ** m ⇒ aktinocítická réža
- Aktinorrhize** f ⇒ aktinoriza
- Aktinostele** f ⇒ aktinostéla
- aktiver Transport** m ⇒ aktívni transpórt
- aktives Apikalmeristem** n ⇒ aktívni rástni vršiček
- aktives Biomonitoring** n ⇒ aktívni biómónitoring
- aktuelle Bodenazidität** f ⇒ aktívna kislota tál
- akute phytotoxische Konzentration** f ⇒ akútna fitotóksična koncentrácia
- akute Schädigung** f ⇒ akútna poškódba
- akzessorisches Pigment** n ⇒ anténsko barvílo
- Albedo** n ⇒ albédo
- Albumin** n ⇒ albumín
- Aleuronkorn** n ⇒ alevrónsko zřno
- Aleuronschicht** f ⇒ alevrónska plást
- Algen** f pl. ⇒ álge
- Algenblüte** f ⇒ cveténje vodá
- Algenbrennstoff** m ⇒ álĝno bíogorivo
- Algenkultur** f ⇒ kultúra álĝ
- Algenkulturen Sammlung** f ⇒ zbirka kultúr álĝ
- Algenkunde** f ⇒ algológija
- Algensammlung** f ⇒ algáriĝ
- Algenschicht** f ⇒ álĝna plást
- Alginsäure** f ⇒ algínska kislína
- Algizid** n ⇒ algicíd
- Algologie** f ⇒ algológija
- Alkalipflanze** f ⇒ bazifilna rastlina
- Alkaloid** n ⇒ alkaloid
- alkoholische Gärung** f ⇒ alkoholna fermentácia
- alkoholische Hefepilze** m pl. ⇒ alkoholne kvásovke
- Allel** n ⇒ alél
- Allelopathie** f ⇒ alelopatija
- allelopathischer Wirkstoff** m ⇒ alelopátška snòv
- Alleröd** n ⇒ alleröd
- Allium-Test** m ⇒ čebúlni tésť
- Allium-Typ des Embryosacks** m ⇒ áliumska embrionálna vréčka
- Allochorie** f ⇒ alohorija
- Allogamie** f ⇒ navzkřížna oplodítev
- Allolektotypus** m ⇒ álolektotíp
- Allomon** n ⇒ alomón
- allopatriische Art** f ⇒ alopátřična vrsta
- allopatriische Spezies** f ⇒ alopátřična vrsta
- alloplasmatische Differenzierung** f ⇒ aloplázemska diferenciacija
- Allopolyloid** n ⇒ álopoliploid
- allorrhizes Wurzelsystem** n ⇒ alorizni korenínski systém
- Allorrhizie** f ⇒ alorizija
- Allotypus** m ⇒ alotíp
- Alloxanthin** n ⇒ aloksantín
- Alpha-Carotin** n ⇒ álfakarotén

- alpha-mesosaprobe Stufe** *f* ⇒ álfamezosa-
próbná kakôvostna stôpnja
- alpigenes Geoelement** *n* ⇒ alpigéni
géoelemènt
- alpine Gebirgsheide** *f* ⇒ visokogôrska resáva
- alpine Art** *f* ⇒ visokogôrska vřsta
- alpine Baumgrenze** *f* ⇒ alpínska drevésna mêja
- alpine Pflanzenart** *f* ⇒ visokogôrska vřsta
- alpines Geoelement** *n* ⇒ alpínski géoelemènt
- alpines pflanzengeographisches Gebiet** *n* ⇒
álpisko fitogeografíske obmôçje Slovénije
- alpine Vegetationszone** *f* ⇒ visokogôrski vege-
tácijski pás
- alpine Waldgrenze** *f* ⇒ alpínska gôzdna mêja
- Alpinum** *n* ⇒ alpinétum
- alpisches Geoelement** *n* ⇒ álpiski géoelemènt
- älterer Dryas** *m* ⇒ starêjši dryas
- Alternanzregel** *f* ⇒ pravílo alternáncie
- alternative Respiration** *f* ⇒ cianídno rezistén-
tno dihanje
- Alternativname** *m* ⇒ nomen alternativum
- alternierender Wirt** *m* ⇒ izmènièni gostítelj
- Altersblatt** *n* ⇒ adúltni líst
- ältester Dryas** *m* ⇒ najstarêjši dryas
- altimontane Pflanzenart** *f* ⇒ zgôrnjesredogôr-
ska vřsta
- altimontane Vegetationszone** *f* ⇒ zgôrnjesre-
dogôrski vegetácijski pás
- altitudinale Vegetationszone** *f* ⇒ viřínski vege-
tácijski pás
- Amanitin** *n* ⇒ amanitín
- Amaryllis Spaltöffnungstyp** *m* ⇒ amarílijska
rêža
- Amatoxin** *n* ⇒ amatoksín
- Amentum** *n* ⇒ máèica
- Amerospore** *f* ⇒ amerospóra
- amiktischer See** *m* ⇒ amíktièno jézero
- Amin** *n* ⇒ amin
- Aminoxyessigsäure** *f* ⇒ aminooóksiócetna ki-
slína
- Aminosäure** *f* ⇒ aminokislína
- AMP** ⇒ adenzín mónofosfát
- amphiatlantisches Geoelement** *n* ⇒ amfiatlánt-
ski géoelemènt
- amphibische Pflanze** *f* ⇒ amfibijjska rastlína
- Amphiesma** *f* ⇒ éstma
- Amphimixis** *f* ⇒ amfimíksa
- amphiphloische Siphonostele** *f* ⇒ amfifloém-
ska sifonostéla
- Amphithecium** *n* ⇒ amfitécij (1, 2)
- amphitrope Samenanlage** *f* ⇒ amfitrópna
seménska zasnôva
- Amyloidität** *f* ⇒ amiloidnost
- Amylopektin** *n* ⇒ amilopektín
- Amyloplast** *m* ⇒ amiloplást
- Amylose** *f* ⇒ amilóza
- Anabiose** *f* ⇒ anabióza
- anaerobes Stressprotein** *n* ⇒ proteín anóksiè-
nega strésa
- anakrogynes Lebermoos** *n* ⇒ anakrogíni jetre-
nják
- Analogie** *f* ⇒ analógnost
- analytische Gesellschaftstabelle** *f* ⇒ analítická
fitocenolóška tabéla
- Anamorph** *m* ⇒ anamórf
- Anaphase** *f* ⇒ anafáza (1, 2)
- Anastomose** *f* ⇒ anastomóza (1, 2)
- anastomosierende Paraphyse** *f* ⇒ anastomózna
parafýza
- Anatomie** *f* ⇒ anatomíja
- Anatoxin** *n* ⇒ anatoksín
- anatrope Samenanlage** *f* ⇒ anatrópna semén-
ska zasnôva
- Androdiözie** *f* ⇒ môška dvódômnost
- Androecium** *n* ⇒ andrécej
- Androgametocyste** *f* ⇒ ándrogamocísta
- Androgenese** *f* ⇒ androgenéza
- Androgynie** *f* ⇒ androgínija
- Androgynophor** *m* ⇒ ándrogínofôr
- Andromonözie** *f* ⇒ môška ênodômnost
- anemochore Pflanzensippe** *f* ⇒ anemohórna
vřsta
- Anemochorie** *f* ⇒ anemohoríja
- anemophile Blüte** *f* ⇒ anemofilni cvét
- Anemophilie** *f* ⇒ anemofilíja
- Aneuploid** *n* ⇒ ànevplóid
- aneuploider Zellkern** *m* ⇒ ànevplóidno jédro
- angehefter untergetauchter Hydrophyt** *m* ⇒
prítřjeni potopljeni hidrofít
- angiokarper Fruchtkörper** *m* ⇒ angiokárpni
askóm
- Angiospermen** *m* pl. ⇒ kritoseménke
- Angiospermen** *f* pl. ⇒ magnólijci
- anisocytischer Stoma-Typ** *m* ⇒ anizocítická
rêža
- Anisogamete** *f* ⇒ anizogaméta
- Anisogamie** *f* ⇒ anizogamíja
- Anisokladie** *f* ⇒ anizokladíja

- Anisokotylie** *f* ⇒ anizokotilija
Anisophyllie *f* ⇒ anizofilija
Anisotomie *f* ⇒ anizotomija
Anlageplasmaspeicherung *f* ⇒ hránjenje de-
dníne
annelidische Konidiogenese *f* ⇒ anelídna ko-
nidiogenéza
Anellokonidium *n* ⇒ anelokonídij
Anellophor *m* ⇒ anelofór
annuelle Pflanze *f* ⇒ ênolétnica
Annulus *m* ⇒ ánul (1, 2), obróček
anomales sekundäres Dickenwachstum *n* ⇒
átípična sekundárna debelítev
anomocytischer Stoma-Typ *m* ⇒ anomocítična
réža
Anoxie *f* ⇒ anoksija
anoxischer Stress *m* ⇒ ánoksični strés
anoxische Umwelt *f* ⇒ ánoksično okólje
Anpassung *f* ⇒ dédna prilagodítev, pril-
godítev
Anschlusszelle *f* ⇒ hipofíza (1)
Anstellhefe *f* ⇒ nastávni kvás
antarktisches Florenreich *n* ⇒ antárktična
flórna oblást
Antennapigment *n* ⇒ anténsko barvílo
Antheraxanthin *n* ⇒ anteraksantín
Anthere *f* ⇒ prášnica
Antherekultur *f* ⇒ kultúra prášnic
Anthereschlauch *m* ⇒ prášnična cév
Antheridienstand *m* ⇒ anteridiofór
Antheridium *n* ⇒ anterídij
Antheridiumzelle *f* ⇒ anterídijska célica
Antherozoid *n* ⇒ anterozoíd
Anthese *f* ⇒ cveténje
Anthocyan *n* ⇒ antocián
Anthocyanidin *n* ⇒ antocianidín
Anthocyanin *n* ⇒ antocianín
Anthocyaninfilter *m* ⇒ antocianínski filter
Anthophyten *m pl.* ⇒ cvétnice (1)
Anthoxanthin *n* ⇒ antoksantín
anthropochore Sippe *f* ⇒ antropohórna vřsta
Anthropochorie *f* ⇒ antropohoríja
anthropogener Stress *m* ⇒ antropogéni strés
anthropogenes Areal *n* ⇒ antropogéni areál
anthropogene Waldgrenze *f* ⇒ antropogéna
gózdna mêja
anthropozoogener Einfluß *m* ⇒ ántropozoogéni
vplív
Antibioticum *n* ⇒ antibiótik
Anticodon *n* ⇒ antikodón
antikline Zellteilung *f* ⇒ antiklína delítev célic
Antimycoticum *n* ⇒ antimikótik, fungistátik
Antioxidant *n* ⇒ antioksidánt
Antipode *f* ⇒ antipóda
Antiport *m* ⇒ antipórt
antitropische Blattstellung *f* ⇒ antitrópna na-
mestítev lístov
Anulus *m* ⇒ obróček
AOA ⇒ amínoóksiócetna kislína
AP ⇒ AP
Apertur *f* ⇒ apertúra
aperturater Pollen *m* ⇒ aperturátni pëlod
apetale Blüte *f* ⇒ brezvênčni cvét
Apetalen *f pl.* ⇒ brezvênčnice
Apfelfrucht *f* ⇒ pečkáti plód
Apfelsäure *f* ⇒ jábolčna kislína
Aphanoplasmodium *n* ⇒ afánoplazmódij
aphotische Zone *f* ⇒ áfótična cóna
aphyllischer Xerophyt *m* ⇒ afilni kserofít
apiculate Hefen *f pl.* ⇒ apikulátne kvásovke
Apikalapparat *m* ⇒ apikálni aparát
apikal-axilläre Plazentation *f* ⇒ apikálno-
-aksilárna placentácija
Apikaldominanz *f* ⇒ apikálna dominánca
apikale Plazentation *f* ⇒ apikálna placentácija
apikaler Griffel *m* ⇒ vřšni vrát pestiča
apikaler Stylus *m* ⇒ vřšni vrát pestiča
apikales Sprossmeristem *n* ⇒ vřšni meristém
pogánjka
apikales Wurzelmeristem *n* ⇒ vřšni meristém
koreníne
Apikalknospenkultur *f* ⇒ kultúra rásnih vrřič-
kov
Apikalmeristem *n* ⇒ vřšni meristém
Apikalwachstum *n* ⇒ vřšna rásť
Aplanogamete *f* ⇒ áplanogaméta
Aplanospore *f* ⇒ áplanospóra
Apobasidium *m* ⇒ apobazídij
Apogamete *f* ⇒ apogamétija
Apogamie *f* ⇒ apogamija
apokarpe Frucht *f* ⇒ apokárpni plód
apokarpes Gynoeceum *n* ⇒ apokárpni ginécej
Apokolpium *n* ⇒ apokólpij
apomiktischer Fruchtkörper *m* ⇒ apomíktični
trosnják
Apomixis *f* ⇒ apomíkxa (1, 2)
apomorphisches Merkmal *n* ⇒ apomórfni znák
apopetale Blüte *f* ⇒ prostovênčni cvét

- Apophyse** f ⇒ apofíza
Apophyt m ⇒ apofít
Apoplast m ⇒ apoplást
Apoplasttransport m ⇒ apoplástno prevájanje
Apoptosis f ⇒ apoptóza (1, 2)
Aposporie f ⇒ aposporíja
Apothecium n ⇒ apotécij (1, 2)
Apothekerbuch n ⇒ farmakopêja
Apothezium n ⇒ apotécij (2)
apotracheales Parenchym n ⇒ apotraheálni parenhím
apotrope Samenanlage f ⇒ apotrópna anatrojna seménska zasnôva
Apposition f ⇒ apozicijska rást
Appositionswachstum n ⇒ apozicijska rást
Appressorium n ⇒ apresóriij (1, 2)
Aquaporin n ⇒ akvaporín
aquatiscche Pilze m pl. ⇒ vòdne glíve
äquatoriale Achse f ⇒ ekvatoriálna ós
äquatoriale Ebene f ⇒ ekvatoriálna ravnína pelódnega zřna
Äquidistanzregel f ⇒ pravílo ekvidistáncce
äquifaciales Blatt n ⇒ ekvifaciální líst
Äquitabilitätsindex m ⇒ ínдекis izenáčcnosti
Arabinan n ⇒ arabinán
Arabinogalaktan n ⇒ arabinogalaktán
Arabinoglucan n ⇒ arabinoglukán
Arabinose f ⇒ arabinóza
Arbuskel m ⇒ arbúskul
arbuskuläre Mykorrhiza f ⇒ arbuskulárna mikoríza
arbuskuläre Mykorrhizapilze m pl. ⇒ arbuskulárne mikorízne glíve
arbutoide Mykorrhiza f ⇒ arbutoídna mikoríza
arbutoide Mykorrhizapilze m pl. ⇒ arbutoídne mikorízne glíve
Archäobotanik f ⇒ arheobotánika
Archaea n pl. ⇒ arhêje
Archaeobakterien f pl. ⇒ arhêje
Archäophyt m ⇒ arheofít
Archegonienstand m ⇒ arhegoniofór
Archegonium n ⇒ arhegónij
Archespor n ⇒ arhespór (1, 2)
Archicarpium n ⇒ arhikárp
Archikarp n ⇒ arhikárp
Arcus m ⇒ árkus
Areal n ⇒ areál
Arealkunde f ⇒ horologíja
areolater Pollen m ⇒ areolátní pèlod
Areole f ⇒ aréola (1, 2, 3, 4)
areolierter Thallus m ⇒ areolírana stéljka
arides Gebiet n ⇒ arídno obmòčje
arido-aktive Pflanze f ⇒ arídoaktívna rastlína
arido-passive Pflanze f ⇒ arídopasívna rastlína
arido-tolerante Pflanze f ⇒ arídotolerántna rastlína
Arillus m ⇒ árilus
arktisch-alpines Geoelement n ⇒ árktično-alpínski géoelemènt
arktisch-alpisches Geoelement n ⇒ árktično-álpski géoelemènt
arktische Florenregion f ⇒ árktična flórna régíja
arktische Florenzone f ⇒ árktični rastlínski pás
arktisches Geoelement n ⇒ árktični géoelemènt
Armleuchteralgen f pl. ⇒ paròžnice
Art f ⇒ vřsta
Artengruppe f ⇒ agregát
Artepitheton n ⇒ vřstni pridèvek, vřstno imé
Arthrokonidie f ⇒ artrokonídij
Arthrospore f ⇒ artrokonídij
Arzneibuch n ⇒ farmakopêja
Arzneikunde f ⇒ farmacíja
Ascidium n ⇒ ascidiátní líst
Ascocarpium n ⇒ askóm
ascogene Hyphe f ⇒ askogéna hífa
Ascogon n ⇒ askogón
ascohymeniales Ascoma n ⇒ askohiménijjski askóm
Ascolichenen f pl. ⇒ askolišájij
ascoloculares Apothecium n ⇒ askolokulárni apotécij
ascoloculares Ascoma n ⇒ askolokulárni askóm
Ascoma n ⇒ askóm
Ascorbinsäure f ⇒ askorbínska kislína
Ascostroma n ⇒ askostróma
Ascus m ⇒ ásk
aseptische Kultur f ⇒ aséptična kultúra (1, 2)
Askogonium n ⇒ askogón
Askomyzeten m pl. ⇒ zaprtotròsnice
Askospore f ⇒ askospóra
Askostoma n ⇒ askostóm
Askus m ⇒ ásk
Asparaginsäure f ⇒ asparagínska kislína
Aspartat n ⇒ aspartát
Aspergillin n ⇒ aspergilín
aspicilioides Apothecium n ⇒ aspicílijski apotécij

aspidater Pollen m ⇒ aspidátni pèlod
Asporogonie f ⇒ àsporogènost
Assimilat n ⇒ asimilát
Assimilatallokation f ⇒ alokácija asimilátov
Assimilat-Export n ⇒ ekspórt asimilátov
Assimilat-Import m ⇒ impórt asimilátov
Assimilation f ⇒ asimilácija
Assimilationslamelle f ⇒ asimilacíjska laméla
Assimilationsparenchym n ⇒ asimilacíjski parenhím
Assoziation f ⇒ asociácija
Ast m ⇒ vèja
Aster m ⇒ astrálmi mikrotúbul
Ästivation f ⇒ estivácija
Astrosklereide f ⇒ ástrosklereída
asymmetrische Blüte f ⇒ àsimètrični cvèt
asymmetrischer Blattspreitengrund m ⇒ àsimètrično dnò listne plòskve
asymmetrisches Blatt n ⇒ nèsimètrični list
asymmetrisches Hochmoor n ⇒ àsimètrično visòko bårje
Ataktostele f ⇒ ataktostéla
Atemhöhle f ⇒ zràčna kámrica
Atempore f ⇒ dihálna jámica
Atemporus m ⇒ dihálna póra
Atemwurzel f ⇒ dihálna korenína
Äthaliun n ⇒ etálij
ätherisches Öl n ⇒ etèrično ólje
Atlantikum n ⇒ atlántik
atlantische Heide f ⇒ atlántska resáva
atlantische Florenprovinz f ⇒ atlántska flórna provinca
atlantisches Geoelement n ⇒ atlántski géoelemènt
atlantisch-mediterranes Geoelement n ⇒ atlántsko-mediteránski géoelemènt
Atmosphäre f ⇒ atmosfèra
Atmung f ⇒ díhanje
Atmungskette f ⇒ dihálna elektrónska veríga
Atmungsquotient m ⇒ respiracíjski kvócient
ATP ⇒ adenoín trifosfát
ATPase f ⇒ adenoín trifosfatáza
ATP-Synthase-Komplex m ⇒ ATP-sintázni kompléks
Atranorin n ⇒ atranorín
atrobe Samenanlage f ⇒ atrópna seménska zasnóva
Atropin n ⇒ atropín
Auenwald m ⇒ lóg

aufgebogener Hut m ⇒ izbóčeni klobúk
Aufnahme f ⇒ fitocenolóški popis
Aufnahmefläche f ⇒ popisna površina združbe
Aufschlammungskultur f ⇒ suspénzijska célična kultúra
Aufspaltung f ⇒ cepítev
aufsteigender Wurzelstock m ⇒ pokònčna koreníka
aufsteigendes Rhizom n ⇒ pokònčna koreníka
Aufwuchs m ⇒ perifiton
Augengeisselalgen f pl. ⇒ evglenofíti
ausdauernde Pflanze f ⇒ trájnica
ausgebissene Blattspitze f ⇒ izjèdeni lístni vfh
ausgebuchteter Blattrand m ⇒ vijúgasti lístni rób
ausgerandete Blattspitze f ⇒ izróbljeni lístni vfh
ausgestorbene Art f ⇒ izumfla vrsta
Ausläufer m ⇒ pritlika, živica
Ausscheidungsprodukt n ⇒ ekskret
Aussenkelch m ⇒ zunánja čáša
äusseres Peristom n ⇒ zunánji peristóm
äussere Tüpfelöffnung f ⇒ zunánja pikenjska odprtína
australisches Florenreich n ⇒ avstrálska flórna oblást
Austrieb m ⇒ pogánjek
Austrocknungsresistenz f ⇒ odpórnost na izsušitev
Austrocknungstoleranz f ⇒ izsušitvena toleránca
Austrocknungsvermögen n ⇒ odpórnost na izsušitev
Austrocknungsverzögerung f ⇒ izogíbanje izsušitvi
Autobasidie f ⇒ avtobazídij
autochore Sippe f ⇒ avtohórna vrsta
Autochorie f ⇒ avtohoríja
Autogamie f ⇒ avtogamíja (2), sámoplodítev
Autolyse f ⇒ avtolíza
Automixis f ⇒ avtomíksa (1, 2)
automorpher Boden m ⇒ avtomórfna tlà
autonome Bewegung f ⇒ avtonómno gíbanje
autonome Turgorbewegung f ⇒ avtonómno túrgorsko gíbanje
autonome Wachstumsbewegung f ⇒ avtonómno rástno gíbanje
Autopolyploid n ⇒ ávtopoliploíd
Autospore f ⇒ ávtospóra

- Autotoxin** *n* ⇒ ávtotoksín
Autotroph *m* ⇒ avtotróf
Autotrophie *f* ⇒ avtotrofiĵa
autözischer Pilz *m* ⇒ avtóéciĉna glíva
autözisches Moos *n* ⇒ avtéični máh
Auxin *n* ⇒ avksín
Auxospore *f* ⇒ avksozigóta
Auxotroph *m* ⇒ avksotróf
Auxotrophie *f* ⇒ avksotrofiĵa
axenische Kultur *f* ⇒ akséniĉna kultúra
axenische Algenkultur *f* ⇒ brezraktérijska kultúra álg
axiales Parenchym *n* ⇒ ósni parenhím
axilläre Plazentation *f* ⇒ aksilárna placentácija
Axillärknospe *f* ⇒ zalístni bršt
Axillärmeristem *n* ⇒ zalístni meristém
axillär-parietale Plazentation *f* ⇒ aksilárno-parietálna placentácija
Azervulus *m* ⇒ acêrvul
Äzidium *n* ⇒ ecídij
azidophile Pflanze *f* ⇒ acidofilna rastlína
Äziospore *f* ⇒ eciospóra
Äzium *n* ⇒ écij
azonaler Boden *m* ⇒ àconálna tlà
Azygospore *f* ⇒ àzigospóra
azyklische Blüte *f* ⇒ àciklični cvét
azyklischer Elektronentransport *m* ⇒ nèciklični fôteolektrónski transpórt
Backhefe *f* ⇒ pékovski kvás
Baculum *n* ⇒ bákul
bakterielle Symbiose *f* ⇒ baktérijska simbióza
Bakterien *f* pl. ⇒ baktêrije
bakterienvernichtendes Mittel *n* ⇒ baktericíd
Bakteriochlorophyll *n* ⇒ baktérioklorofil
Bakterioid *n* ⇒ bakterioíd
Bakteriologie *f* ⇒ bakteriologíĵa
bakteriostatische Substanz *f* ⇒ bakteriostátik
Bakterizid *n* ⇒ baktericíd
bakulater Pollen *m* ⇒ bakulátni pêlod
Balg *m* ⇒ mešiček
Balgfrucht *f* ⇒ mešiček
balkanisches Goelement *n* ⇒ balkánski géoelemènt
Ballistospore *f* ⇒ balístospóra
Ballochorie *f* ⇒ balohoríĵa
Balsam *m* ⇒ bálzam
Bärlappgewächse *n* pl. ⇒ lisiĉjâkovci
Barrierezone *f* ⇒ barièrna cóna
Bartflechten *f* pl. ⇒ brâdasti lišâĵi
basale Knospenschuppe *f* ⇒ bazální tegmènt
basale Plazentation *f* ⇒ bazálna placentácija
Basalgesellschaft *f* ⇒ têmeĵna zdrúĵba
Basalzelle *f* ⇒ bazálna célica
Basenpaar *n* ⇒ bázni pár
Basidie *f* ⇒ bazídij
Basidiocarpium *n* ⇒ bazidióm
Basidiol *n* ⇒ bazidiól
Basidiolichenes *m* pl. ⇒ bazidiolišâĵi
Basidioma *n* ⇒ bazidióm
Basidiomyzeten *m* pl. ⇒ prostotrónsnice
Basidiospore *f* ⇒ bazidiospóra
Basionym *n* ⇒ bazioním (1, 2)
basipetale Phialokonidiation *f* ⇒ bazipetálna fialokonidiácija
basipetaler Transport *m* ⇒ bazipetální transpórt
basiphile Pflanze *f* ⇒ bazifilna rastlína
basitone Verzweigung *f* ⇒ bazitóna razrást
Basitonie *f* ⇒ bazitoníĵa
Bast *m* ⇒ líĉje
Bastard *m* ⇒ híbríd, križanec
Bastfaser *f* ⇒ floémsko vlákno, líkovo vlákno
bauchige Blattscheide *f* ⇒ trebúšasta lístna nóĵnica
bauchige Krone *f* ⇒ trebúšasti vènec
Baum *m* ⇒ drevó
Baumgrenze *f* ⇒ drevésna mêĵa
Baumkunde *f* ⇒ dendrologíĵa
Baumschicht *f* ⇒ drevésni slòĵ
Baumstamm *m* ⇒ dèbĵo (1)
beblätterte Lebermoose *n* pl. ⇒ lístnati jetrenĵâki
Beccarisches Körperchen *n* ⇒ Beccarijevo telésce
becherähnlicher Fruchtkörper *m* ⇒ čâšasti trošnják
bedeckte Metagenese *f* ⇒ prikřita metagenéza
bedeckter Generationswechsel *m* ⇒ prikřita metagenéza
Bedecktsamer *m* pl. ⇒ kritoseménke
Bedeckungsanteile *m* pl. ⇒ pokrôvna vrédnost
Beere *f* ⇒ jágoda
Beerenzapfen *m* ⇒ omenení stòř
Befruchtung *f* ⇒ oplodítev
Begleiter *m* ⇒ spremljevâĵka
begrannte Blattspitze *f* ⇒ rêsasti lístni vrh
begrenztes Soral *n* ⇒ omeĵeni sorâĵij
Beiknospe *f* ⇒ sêrijski bršt
Beikraut *n* ⇒ plevél

- Beiwurzel** *f* ⇒ nadoméstna korenína (1)
Bekämpfungsmittel *n* ⇒ pesticíd
bekleidete Knospe *f* ⇒ pokrítí bŕst
Beltsches Körperchen *n* ⇒ Beltovo telésce
Benthal *n* ⇒ bentál
Benthos *n* ⇒ béntos
Benzyladenin *n* ⇒ benziladenín
Berberin *n* ⇒ berberín
beschnittener Blattspreitengrund *m* ⇒ pri-
 sékano dnò lístne plòskve
bespitzte Blattspitze *f* ⇒ óstnati lístni vŕh
Bestand *m* ⇒ sestòj
Bestandstranspiration *f* ⇒ transpirácija sestòja
Bestandeswasserbilanz *f* ⇒ vòdna bilánca se-
 stòja
bestandformige Sippe *f* ⇒ sestojetvòrna vŕsta
Bestäuber *m* ⇒ opraševálec
Bestäubung *f* ⇒ opraševánje, oprašítev
bestieltes Blatt *n* ⇒ pecljáti líst
beta-Carotin *n* ⇒ bétakarotén
Betacyanin *n* ⇒ bétacianín
beta-Lactam-Antibiotikum *n* ⇒ bétalaktámski
 antibiótik
Betalain *n* ⇒ betalaín (1, 2)
Beta-mesosaprobe Stufe *f* ⇒ bétamezosa-
 pròbna kakòvostna stòpnja
Beta-Oxidation *f* ⇒ bétaoxidácija
Betaxanthin *n* ⇒ betaksantín
Beutelchen *n* ⇒ burzikula
Beweidung *f* ⇒ páša
bewimperter Blattrand *m* ⇒ résasti lístni rób,
 vèjicati lístni rób
B-Horizont *m* ⇒ iluviálni horizont
biatorines Apothecium *n* ⇒ biatorínski apotécij
Bienenblüte *f* ⇒ melitofilni cvét
Bierhefe *f* ⇒ pivski kvás
Bierhefen *f pl.* ⇒ pivske kvásovke
bifazialer Thallus *m* ⇒ bifaciálna stéljka
bifaziales Blatt *n* ⇒ bifaciálni list
bifaziales Lager *n* ⇒ bifaciálna stéljka
biflagellate Zoospore *f* ⇒ biflagelátna zóospóra
bikollaterales Bündel *n* ⇒ bikolaterálna žila
bilabiater Ascus *m* ⇒ bilabiátni ásk
bilateraler Pollen *m* ⇒ bilaterálni pèlod
Bildungsort *m* ⇒ vír
binäre Nomenklatur *f* ⇒ binárna nomenklatúra
Bioakkumulation *f* ⇒ bioakumulácija
Bioakkumulationsfaktor *m* ⇒ akumulácijski
 fáktor
Bioatmosphäre *f* ⇒ bioatmosfêra
Biobeobachtung *f* ⇒ biómónitoring
Biobrennstoff *m* ⇒ biogorívo
Biochemie *f* ⇒ biokemíja
biochemischer Sauerstoffbedarf *m* ⇒ bio-
 kémična potreba po kisíku
Biochore *f* ⇒ biohóra
Biocönologie *f* ⇒ biocenológija
Biodegradation *f* ⇒ razgrádnja
Biodeterioration *f* ⇒ biodeteriorácija
Biodiversität *f* ⇒ biòtska raznovŕstnost
Biodiversitätsschutz *m* ⇒ ohránjanje biòtske
 raznovŕstnosti
Biofilm *m* ⇒ biofilm
biogene Entkalkung *f* ⇒ biogéno razapnjènje
biogeochemischer Zyklus *m* ⇒ biogeoekémični
 cíkel
Biogeographie *f* ⇒ biogeografija
Biogeosphäre *f* ⇒ biogeosfêra
Biohydrosphäre *f* ⇒ biohidrosfêra
Bioindikation *f* ⇒ bioindikácija
Bioindikator *m* ⇒ bioindikátor
Bioinformation *f* ⇒ bioinformátika
Bioklima *n* ⇒ bioklíma
Bioklimatologie *f* ⇒ bioklimatologija
Biologie *f* ⇒ biologija
biologische Akkumulation *f* ⇒ bioakumulácija
biologischer Artbegriff *m* ⇒ biológška definícija
 vŕste
biologischer Indikator *m* ⇒ bioindikátor
biologisches Artkonzept *n* ⇒ biológška de-
 finícija vŕste
biologische Sorption *f* ⇒ biológška sórpécija
biologische Verwitterung *f* ⇒ biogéno pre-
 perévanje
Biom *n* ⇒ bióm
Biomasse *f* ⇒ biomása (1, 2)
Biomembrane *f* ⇒ biomembrána
Biometeorologie *f* ⇒ biometeorologija
Biomonitor *m* ⇒ biómónitor
Biomonitoring *n* ⇒ biómónitoring
Biopestizid *n* ⇒ biopesticíd
Biophysik *f* ⇒ biofízika
Bioreaktor *m* ⇒ ferméntor
Biospezies *f* ⇒ biológška vŕsta
Biosphäre *f* ⇒ biosfêra
Biotechnologie *f* ⇒ biotehnologija
Biotest *m* ⇒ biotést
Biotin *n* ⇒ biotín

biotische Interaktionen *f* pl. ⇒ simbióza (2)
biotischer Standortsfaktor *m* ⇒ biótski okóljski dejávník
biotischer Stress *m* ⇒ biótski strés
biotisches Gleichgewicht *n* ⇒ biótsko ravno-
 vésje
biotische Verschmutzung *f* ⇒ biótsko onesná-
 ženje
biotische Verunreinigung *f* ⇒ biótsko onesná-
 ženje
Biotop *m* ⇒ biotóp
Biotransformation *f* ⇒ biotransformácia
Biotroph *m* ⇒ biotróf
Biotrophie *f* ⇒ biotrofija
Biozid *n* ⇒ biocíd
Biozönose *f* ⇒ biocenóza
bipinnates Blatt *n* ⇒ bipinátni líst
bipolares Areal *n* ⇒ bipolárni areál
biporater Pollen *m* ⇒ díporátni pèlod
bisporischer Embryosack *m* ⇒ bispórna embri-
 onálna vréčka
bitegmische Samenanlage *f* ⇒ bitégmična
 seménska zasnôva
bitunikater Ascus *m* ⇒ bitunikátni ásk
Bivalent *n* ⇒ bívalènt
Blanket Moor *n* ⇒ blánket bárje
Blastidium *n* ⇒ blastídij
blastische Konidiogenese *f* ⇒ blástična konidi-
 ogenéza
Blastochorie *f* ⇒ blastohorija
Blastokonidie *n* ⇒ blastokonídij
Blastospore *f* ⇒ blastokonídij
Blatt *n* ⇒ líst (1), listič (2), zelèni líst
blattabwerfende Pflanze *f* ⇒ listopádna rastlína
blattabwerfender Xerophyt *m* ⇒ listopádni kse-
 rofit
Blattachsel *f* ⇒ zalístje
Blattaderung *f* ⇒ ožiljenost, žilje
Blattanlage *f* ⇒ listna zasnôva
Blattanordnung *f* ⇒ namestítev lístov
Blättchen *n* ⇒ listič (2)
Blattdiffusionsleitfähigkeit *f* ⇒ listna difuzijska
 prevôdnost
Blattdiffusionswiderstand *m* ⇒ listna difuzijska
 upórnost
Blattdorn *m* ⇒ listni trn
Blattentfaltung *f* ⇒ ptíkša
Blattflächenindex *m* ⇒ listni ínleks
Blattfleckenkrankheit *f* ⇒ listna pégavost

Blattgemüse *f* ⇒ solátnice
Blattgrenzschicht *f* ⇒ listna mêjna plást
Blattgrund *m* ⇒ listno dnô
Blattgrundwachstum *n* ⇒ dníčna rást lísta
Blatthäutchen *n* ⇒ listna kôžica
Blattheliotropismus *m* ⇒ hélilotropízem lístov
Blattknospe *f* ⇒ listni bŕst
Blattmosaik *n* ⇒ listni mozaík
Blattnarbe *f* ⇒ listna brazgotína
Blattnervatur *f* ⇒ žilje
Blattöhrchen *n* ⇒ ušésce
Blattpolster *m* ⇒ listna blazínica
Blattprimordium *n* ⇒ listna zasnôva
Blattrachis *f* ⇒ listno vretèno
Blattrand *m* ⇒ listni rób
Blattranke *f* ⇒ listna vítica
blättrige Knospenschuppe *f* ⇒ listni tegmènt
Blattrippe *f* ⇒ listno rêbro
Blattscheide *f* ⇒ listna nóžnica
Blattspindel *f* ⇒ listno vretèno
Blattspitze *f* ⇒ listni vŕh
Blattspreite *f* ⇒ listna plôskve
Blattspreitengrund *m* ⇒ dnô listne plôskve
Blattspur *f* ⇒ listna slédka
Blattstellung *f* ⇒ namestítev lístov, razpore-
 dítev lístov
Blattstiel *m* ⇒ listni pècelj
Blattstielblatt *n* ⇒ filódij
Blattstrahlungsstransmission *f* ⇒ svetlôbna pre-
 pústnost lístov
Blattsukkulent *m* ⇒ listni sukulènt
Blattverlust *m* ⇒ osútost drevésne krôšnje
Blaualgien *f* pl. ⇒ cianobaktèrije
Blaualgienflechten *f* pl. ⇒ cianolišáji
blinder Tüpfel *m* ⇒ slépa píknja
Blühzeit *f* ⇒ cvetènje
Blüte *f* ⇒ cvét
Blütedrüse *f* ⇒ cvétna žléza
Blütenachse *f* ⇒ cvetíšče
Blütenanlage *f* ⇒ cvétna zasnôva
Blütenbecher *m* ⇒ vŕčasto cvetíšče
Blütenblatt *n* ⇒ cvétni líst
Blütenboden *m* ⇒ cvetíšče
Blütendiagramm *n* ⇒ cvétni diagrámm
Blütendolde *f* ⇒ kobúl
Blütenformel *f* ⇒ cvétna fórmula
Blütenheliotropismus *m* ⇒ hélilotropízem cve-
 tôv
Blütenhüllblatt *n* ⇒ perigónov líst

- Blütenhülle** *f* ⇒ cvétno odeválo
Blütenknospe *f* ⇒ cvétni bríst, pópek (1)
Blütenköpfchen *n* ⇒ glávica (1)
Blütenquirl *m* ⇒ vretênčasto socvétje
Blütenschaft *m* ⇒ bétva
Blütenscheide *f* ⇒ túlec
Blütenstand *m* ⇒ socvétje
Blütenstaub *m* ⇒ pêlod
Blütenstiel *m* ⇒ cvétni pêcelj
Blütentraube *f* ⇒ grózd
Boden *f* ⇒ príst
Boden *m* ⇒ tlà
Bodenatmung *f* ⇒ díhanje tál
Bodenaustauschkapazität *f* ⇒ izmenjálna kapacitéta tál
Boden-Diasporenbank *f* ⇒ tálna seménska banka
Bodenentwicklung *f* ⇒ genéza tál
Bodenevaporation *f* ⇒ evaporácija tál
Bodenhorizont *m* ⇒ tálni horizont
Bodenkunde *f* ⇒ pedologija
Bodenmatrixpotenzial *n* ⇒ mátriksni potencíal tál
Boden pH *n* ⇒ reakcija tál
Bodenporosität *f* ⇒ poróznost tál
Bodenprofil *n* ⇒ tálni profil
Boden-Samenbank *f* ⇒ tálna seménska banka
Bodenstruktur *f* ⇒ struktúra tál
Bodentextur *f* ⇒ tekstúra tál
Bodenversäuerung *f* ⇒ zakisovánje
Bodenwasserpotenzial *n* ⇒ vòdni potencíal tál
Bogennervatur *f* ⇒ lókasto prógasta ožiljenost
Bolechorie *f* ⇒ boleohorija
Böiling *m* ⇒ böiling
Boreal *n* ⇒ boreál
boreale Florenregion *f* ⇒ boreálna flórna régija
boreale Florenzone *f* ⇒ boreálni rastlínski pás
borealer Nadelwald *m* ⇒ boreálni íglastí gózd
boreales Geoelement *n* ⇒ boreálni géoelemènt
boreal-montanes Geoelement *n* ⇒ boreálno-montánski géoelemènt
Borke *f* ⇒ lúbje
Bortensoral *n* ⇒ róbni sorálj
Botanik *f* ⇒ botánika
botanische Naturerbschaft *f* ⇒ botánična narávna dédiščina
botanischer Garten *m* ⇒ botánični vrt
Botryoblastokonidie *f* ⇒ bótrioblastokonidij
Botryokonidie *f* ⇒ bótrioblastokonidij
Brachysklereide *f* ⇒ bráhisklereída
Brackwasser *n* ⇒ somórnica
Brackwasseralgen *f pl.* ⇒ brákične álge
Brakteole *f* ⇒ prèdlíst
brakteose Infloreszenz *f* ⇒ brakteóžno socvétje
brakteoser Blütenstand *m* ⇒ brakteóžno socvétje
Brand *m* ⇒ snetí (2)
Brandpilze *m pl.* ⇒ snetí (1)
Brandspore *f* ⇒ ustilospóra
Brassinosteroid *n* ⇒ brasinosteroíd
Braunalgen *f pl.* ⇒ řjave álge
Braunfäule *f* ⇒ řjáva trohnòba
Brennhaar *n* ⇒ žgální lásek
Brenztraubensäure *f* ⇒ píruvična kislína
Brettwurzel *f* ⇒ dèskasta korenína
Brevetoxin *n* ⇒ brevetoksín
brevikolpater Pollen *m* ⇒ brévikolpátni pêlod
brochater Pollen *m* ⇒ brohátni pêlod
Brochus *m* ⇒ bròh
Brutbecher *m* ⇒ brstíčna sklédica
Brutkörper *m* ⇒ propágul (1, 2), zaródni brstič (2)
Bruttophotosynthese *f* ⇒ brúto fòtosintéza
Bruttoprimärproduktion *f* ⇒ brúto primárna produkcia
Brutzwiebel *f* ⇒ zaródni brstič (1)
Bryologie *f* ⇒ briologija
BSB ⇒ bíokémična potreba po kisíku
BSB5 ⇒ BPK5
Buchecker *f* ⇒ žír
buchtiger Blattrand *m* ⇒ vijúgasti listni rób
buckeliges Blatt *n* ⇒ grbasti list
Bufofenin *n* ⇒ bufofenín
Bulbille *f* ⇒ zaródni brstič (1)
Bulbus *m* ⇒ čebúla
Buliformzelle *f* ⇒ bulifórmna célica
bündelförmige Blattstellung *f* ⇒ šòpasta razpo-redítev listov
Bündelkambium *n* ⇒ žílmi kámbij
Bündelscheidenzelle *f* ⇒ célica žílnega ovòja
buntes Blatt *n* ⇒ písani list
Caatinga-Wald *m* ⇒ katinga
Caecoma *n* ⇒ ceóm
Callose *f* ⇒ kalóza
Callus *m* ⇒ kálus (1, 2, 3)
Calvin-Zyklus *m* ⇒ Calvin-Bensonov cíkel
Calyptrogen *n* ⇒ kaliptrogén
Calyx *m* ⇒ čáša

- cambiale Domäne** *f* ⇒ kámbijeva doména
cambiales primäres Dickenwachstum *n* ⇒ kam-
 biálna primárna debelítev
CAM-Pflanze *f* ⇒ CAM-rastlina
Campo cerrado *m* ⇒ kámpo serádo
Campo limpo *m* ⇒ kámpo límpo
Campo sujo *m* ⇒ kámpo súžo
Capillitium *n* ⇒ kapilícij
Capsaicin *n* ⇒ kapsaicín
Capsidiol *n* ⇒ kapsidiól
Carbonatäquilibrium *n* ⇒ karbonátno ravno-
 téžje
Carbonathärte *f* ⇒ karbonátna trdôta
Carbonatpuffersystem *n* ⇒ izravnálna kapaci-
 téta vôle
Carboxisom *n* ⇒ karboksisóm
Carboxylase *f* ⇒ karboksiláza
Carboxylierungseffizienz *f* ⇒ karboksilacijska
 učinkovitost
Cardenolid *n* ⇒ kardenolíď
Carina *f* ⇒ karína
Carinalkanal *m* ⇒ karinálni kanál
Carotin *n* ⇒ karotén (1, 2)
α-Carotin *n* ⇒ álfakarotén
β-Carotin *n* ⇒ bétakarotén
carpinetale Art *f* ⇒ karpinetálna vrsta
Caruncula *f* ⇒ karúnkula
Caryopse *f* ⇒ gôlec
Casparischer Punkt *m* ⇒ Casparijeva tóčka
Caspari-Streif *m* ⇒ Casparijeva próga
Catechol *n* ⇒ katehól
Cathion *n* ⇒ katinón
Caudicula *f* ⇒ kavdíkula
Cauliflorie *f* ⇒ kavlífloríja
Caulogenese *f* ⇒ kavlogenéza
Cavernula *f* ⇒ kavêrnula
Cellulase *f* ⇒ celuláza
Cellulose *f* ⇒ celulóza
Cellulosesynthase-Komplex *m* ⇒ celulózosintá-
 zni kompléks
centrifugale Infloreszenz *f* ⇒ sredoběžno so-
 cvétje
centrifugaler Blütenstand *m* ⇒ sredoběžno so-
 cvétje
Centriol *n* ⇒ centriól
centripetale Infloreszenz *f* ⇒ sredotěžno so-
 cvétje
centripetaler Blütenstand *m* ⇒ sredotěžno so-
 cvétje
Centroplasma *f* ⇒ centropplázma
cephalodische Symbiose *f* ⇒ cefalódijska sim-
 bióza
Cephalodium *n* ⇒ cefalódij
Cerrado *m* ⇒ serádo
Chalase *f* ⇒ haláza
chalazales Endospermhaustorium *n* ⇒ halázni
 endospermálni havstórij
chalkophylle Flechten *f pl.* ⇒ halkofilni lišáji
Chamaephyt *m* ⇒ hamefít
Chaparral *f* ⇒ čaparál
Chaperon *m* ⇒ kaperón
Charakterart *f* ⇒ značilnica
chasmogame Blüte *f* ⇒ hazmogámni cvét
Chasmophyt *m* ⇒ hazmofít
Chelat *f* ⇒ kelát
chemiosmotische Theorie *f* ⇒ kémiosmótska
 teoríja
chemische Interaktionen *f pl.* ⇒ kemične in-
 terákcije
chemischer Faktor *m* ⇒ kemični dejávník
chemischer Stress *m* ⇒ kemični strés
chemisches Potenzial *n* ⇒ kemični potenciál
 snoví
chemisches Wasserpotenzial *n* ⇒ kemični po-
 tenciál vôle
chemische Verwitterung *f* ⇒ kemično pre-
 perévanje
Chemoautotroph *m* ⇒ kemoavtotróf
Chemoautotrophie *f* ⇒ kemoavtotrofijska
Chemodinese *f* ⇒ kemočinéza
Chemonastie *f* ⇒ kemonastíja
Chemoökotyp *m* ⇒ kemoekotíp
Chemosynthese *f* ⇒ kemosintéza
Chemotaxis *f* ⇒ kémotaksíja
Chemotaxonomie *f* ⇒ kémotaksonomíja
Chemotrophie *f* ⇒ kémotrofijska
chemotropische Wurzelwachstum *n* ⇒ kemo-
 trópna rást korenín
Chemotropismus *m* ⇒ kémotropízem
Chemotyp *m* ⇒ kemitíp
Chiasma *n* ⇒ kíazma
Chimäre *f* ⇒ himêra
Chinin *n* ⇒ kinín
chiropterophile Blüte *f* ⇒ hiropterofilni cvét
Chiropterophylie *f* ⇒ hiropterofilíja
Chitin *n* ⇒ hitín
Chitinase *f* ⇒ hitináza
Chitosan *n* ⇒ hitozán

- Chlamydospore** f ⇒ klamidospóra
- Chlorenchym** n ⇒ asimilacijski parenhím
- Chlorobionta** m pl. ⇒ zelêne rastlíne
- Chlorocyte** f ⇒ klorocíta
- chlorokokkale Alge** f ⇒ klorokokálna álga
- Chloronema** n ⇒ kloronéma
- Chlorophyll** n ⇒ klorofil
- Chlorophyll a** n ⇒ klorofil á
- Chlorophyll b** n ⇒ klorofil b
- Chlorophyll c** n ⇒ klorofil c
- Chlorophyll d** n ⇒ klorofil d
- Chlorophyllfluoreszenz** f ⇒ klorofilna fluorescénca
- Chloroplast** m ⇒ kloroplást
- Chloroplastdimorphismus** m ⇒ dimorfizem kloroplástov
- Chloroplastkapsel** f ⇒ ovòj kloroplásta
- Chlorose** f ⇒ kloróza
- Chondriom** n ⇒ hondrióm
- Chondrioplasma** f ⇒ hondrioplázma
- chondroides Geflecht** f ⇒ hondroídna hífa
- chorikarpe Frucht** f ⇒ apokárpni plód
- Chorologie** f ⇒ horologíja
- Chromatide** n ⇒ kromatída
- Chromatin** n ⇒ kromatín
- Chromatinfaser** f ⇒ kromatínska nít
- chromatische Adaptation** f ⇒ kromátska prilagodítev
- Chromatophor** m ⇒ kromatofór
- Chromatoplasma** n ⇒ kromatoplázma
- Chromisten** m pl. ⇒ kromísti
- Chromophor** m ⇒ kromofór
- Chromoplast** m ⇒ kromoplást
- Chromosaccharid** n ⇒ kromosaharíd
- Chromosom** n ⇒ kromosóm
- Chromosomenbasiszahl** f ⇒ osnòvno kromosómsko števílo
- Chromosomengarnitur** n ⇒ kariotíp
- Chromosomengrundzahl** f ⇒ osnòvno kromosómsko števílo
- Chromosomenpaarung** f ⇒ sinápsa
- Chromosomenzahl** f ⇒ kromosómsko števílo
- chronische phytotoxische Konzentration** f ⇒ krónična fitotóksična koncentrácija
- chronische Schädigung** f ⇒ krónična poškodba
- Chronoelement** n ⇒ hrónoelemènt
- Chrysochrom** n ⇒ kriptomkróm
- Chrysanthemum cinerariifolium Typ des Embryosacks** m ⇒ krizantémum-cinerariifólijska embrionálna vréčka
- Chrysin** n ⇒ krizín
- Chrysolaminarin** n ⇒ krizolaminarín
- Chrysoxathin** n ⇒ krizoksantín
- Chymochrom** n ⇒ himokróóm
- Chytridiomyzeten** f pl. ⇒ hitridiomicéte
- Cilium** n ⇒ migetálka (1, 2)
- Cineol** n ⇒ cineól
- Cingulum** n ⇒ cingulum
- circadiane Rhythmik** f ⇒ cirkadiáni rítem
- circannuelle Rhythmik** f ⇒ cirkanuálni rítem
- circumarktisches Geoelement** n ⇒ cirkumárktični géoelemènt
- circumboreales Geoelement** n ⇒ cirkumbo-reálni géoelemènt
- Circumnutation** f ⇒ cirkumnutáciija
- circumpolares Areal** n ⇒ cirkumpolárni areál
- Cirrus** m ⇒ cír
- Cirrus** m ⇒ cír
- Cistolith** m ⇒ cistolít
- Citrat** n ⇒ citrát
- Citratzyklus** m ⇒ citrátni cíkel
- Citrusfrucht** f ⇒ predálasta jágoda
- Cladodium** n ⇒ platikládij
- Cladoptose** f ⇒ kladoptóza
- clavater Pollen** m ⇒ klavátni pèlod
- Clavin-Alkaloid** n ⇒ klavínski alkaloid
- cleistogame Blüte** f ⇒ kleistogámni cvet
- Cleistogamie** f ⇒ kleistogamíja
- Cocain** n ⇒ kokaín
- Coccolithophoralen** m pl. ⇒ kokolítóforále
- Coenobium** n ⇒ cenóbij
- Coenocyte** f ⇒ cenocíta
- coenocytisches Myzel** n ⇒ cenocítični micélij
- Coenocytium** n ⇒ cenocítij
- coenokarpe Frucht** f ⇒ cenokárpni plód
- coenokarpes Gynoeceum** n ⇒ cenokárpni ginécej
- Coenzym** n ⇒ kòencím
- Coenzym A** n ⇒ kòencím Á
- Coffein** n ⇒ kofeín
- Coffeinsäure** f ⇒ kofeínska kislína
- CO₂-Kompensationspunkt** m ⇒ kompenzacijska tóčka CO₂
- Colchicin** n ⇒ kolhicín
- Coleochaetophyten** f pl. ⇒ koleohetofítine
- congenitale Verwachsung** f ⇒ kongenitálna zráslost

- Conidieninitiale** f ⇒ konidiogéna célica
Coniferen f pl. ⇒ storžnjáki
Coniin n ⇒ koniín
coniocarpe Flechten f pl. ⇒ koniokárpni lišáji
Coprin n ⇒ koprín
coprophile Pilze m pl. ⇒ koprofilne glíve
corticales primäres Dickenwachstum n ⇒ korti-
 kálna primárna debelítev
Cortina f ⇒ kopréna
Corymbus m ⇒ češúlja
CO₂-Sättigungskonzentration f ⇒ saturácijska
 koncentrácija CO₂
Costa f ⇒ kósta (1, 2, 3)
costapalmates Blatt n ⇒ kostapalmátni líst
C₁-Pflanze f ⇒ C₁-rastlína
C₃-Pflanze f ⇒ C₃-rastlína
C₄-Pflanze f ⇒ C₄-rastlína
crassinucellate Samenanlage f ⇒ krasinuče-
 látna seménska zasnóva
Crassulaceen Säuremetabolismus m ⇒ fótosin-
 tézne ogljikove reakcije CAM-rastlín
Crista f ⇒ krísta
cryptopore Spaltöffnung f ⇒ kríptopórna réža
Cryptoxanthin n ⇒ kríptoksantín
C-S-R-Dreiecke f ⇒ CSR-trikótnik
C-Strategie f ⇒ C-strategíja
Cultivar n ⇒ kultivár (2)
Cumarin n ⇒ kumarín
Cumarsäure f ⇒ kumarínska kislína
cupressoider Tüpfel m ⇒ kupresoídna píknja
Cupula f ⇒ ježica, sklédica
Curcumin n ⇒ kurkumín
Cuticula f ⇒ kutíkula
cuticuläre Absorption f ⇒ kutikulárna absórp-
 cija
cuticuläre Diffusionsleitfähigkeit f ⇒ kuti-
 kulárna difuzíjska prevódnost
cuticulärer Diffusionswiderstand m ⇒ kuti-
 kulárna difuzíjska upórnost
cuticuläre Transpiration f ⇒ kutikulárna tran-
 spirácijska
Cutin n ⇒ kutín
C-Wert m ⇒ C-vrédnost genóma
Cyanelle f ⇒ cianél
Cyanidin n ⇒ cianidín
cyanidresistente Atmung f ⇒ cianídno rezisté-
 ntno díhanje
cyanidresistenter Atmungsweg m ⇒ cianídno
 rezisténtna dihálna pót
cyanobakterielle Symbiose f ⇒
 cianobaktêrijska simbióza
Cyanobakterien f pl. ⇒ cianobaktêrije
Cyanobakterienblüte f ⇒ cianobaktêrijsko
 cvetênje
Cyanophyceenstärke f ⇒ cianoficêjski škrób
Cyanophycin n ⇒ cianoficín
Cyanorrhiza f ⇒ cianoríza
Cyanotoxin n ⇒ cianotoksín
Cyathium n ⇒ ciátij
Cybride f ⇒ cibríd
Cycline n ⇒ ciklín
cyclocytischer Stoma-Typ m ⇒ ciklocítična réža
Cyclosporin n ⇒ ciklosporín
Cyme f ⇒ pákobúl
cymöse Infloreszenz f ⇒ pákobúlasto socvétje
cymöser Blütenstand m ⇒ pákobúlasto so-
 cvétje
Cyphelle f ⇒ ciféla
Cystein n ⇒ cisteín
Cytochalin n ⇒ citohalazín
Cytochrom n ⇒ citokróom
Cytogenetik f ⇒ cítogenétika
Cytokinin n ⇒ citokinín
Cytoplasma n ⇒ citoplázma
Cytoplast m ⇒ citoplást
Cytorrhise f ⇒ citoríza
Cytosin n ⇒ citozín
Cytoskelett n ⇒ citoskelét
Cytosol n ⇒ citosól
Cytotaxonomie f ⇒ cítotaksonomíja
dachziegelartige Blattstellung f ⇒ stréšnikasta
 razporedítev lístov
Darwinismus m ⇒ darvinízem
Dauergewebe n ⇒ trájno tkívo
Dauerspore f ⇒ trájni trós
dazisches Geoelement n ⇒ dácijski géoelement
Deckblatt n ⇒ krôvni líst
Deckblatthülle f ⇒ involúkrum (1)
Deckel m ⇒ pokrôvec
Deckelkapsel f ⇒ pokrôvčkasta glávica
Deckspelze f ⇒ krôvna pléva
Deckungsgrad m ⇒ pokrôvnost
Dehydrin n ⇒ dehidrín
Dekomposition f ⇒ razgrádnja
dekussierte Blattstellung f ⇒ navzkrižna name-
 stítev lístov
Delphinidin n ⇒ delfinidín
deltaförmiges Blatt n ⇒ deltoídni líst

- Dem** n ⇒ dém
- Denaturierung** f ⇒ denaturácija
- dendritisches Vorlager** n ⇒ dendrítična predstéljka
- Dendrochronologie** f ⇒ déndrokronologija
- Dendrogramm** n ⇒ dendrográm
- Dendrologie** f ⇒ dendrologija
- Deoxyribose** f ⇒ deoksiribóza
- Deposition** f ⇒ usèd
- Depotwasser** n ⇒ zalóžna vòda
- Dermatogen** n ⇒ protodèrm
- Dermatophyten** m pl. ⇒ dermatofíti
- desmocytischer Stoma-Typ** m ⇒ dezmozítična réža
- Desoxyribonucleinsäure** f ⇒ deóksiribonukleínska kislína
- Deszendenztheorie** f ⇒ evolucijska teorija
- determinante Infloreszenz** f ⇒ determinántno socvétje
- determinanter Blütenstand** m ⇒ determinántno socvétje
- determinantes Blatt** n ⇒ determinántni líst
- determinantes Wachstum** n ⇒ determinántna rást
- Determination** f ⇒ determinácija (1, 2)
- Detritus** n ⇒ detrít
- Deuteromyzeten** m pl. ⇒ dévteromicéte
- diacytischer Stoma-Typ** m ⇒ diacítična réža
- Diadinoxanthin** n ⇒ diadinoksantín
- diagnostische Art** f ⇒ diagnóstična vrsta
- diagnostischer Horizont** m ⇒ diagnóstični horizont
- diagnostische Sippe** f ⇒ diagnóstična vrsta
- Diaheliotropismus** m ⇒ diaheliotropízem
- Diakinese** f ⇒ diakinéza
- Dialypetalen** f pl. ⇒ prostovèničnice
- Diaspore** f ⇒ diaspóra
- Diatomeen** m pl. ⇒ kreménaste álge
- Diatoxanthin** n ⇒ diatoksantín
- Diazotroph** m ⇒ diazotróf
- Diazotrophie** f ⇒ diazotrofija
- dichasiale Infloreszenz** f ⇒ dvóvèjnato pákobúlasto socvétje
- dichasialer Blütenstand** m ⇒ dvóvèjnato pákobúlasto socvétje
- dichasiale Verzweigung** f ⇒ dihazialna razrást
- dichasiale Zyme** f ⇒ dvóvèjnati pákobúl
- Dichasium** n ⇒ diházij
- dichlamydeische Blüte** f ⇒ díhlamidèjski cvét
- Dichlorphenoxyessigsäure** f ⇒ díklorfeno-ksióetna kislína
- Dichogamie** f ⇒ dihogamija
- dichotome Ramifikation** f ⇒ dihotómna razrást (1, 3)
- dichotome Verzweigung** f ⇒ dihotómna razrást (2)
- Dichte** f ⇒ gostóta vrste
- Dickenwachstum** n ⇒ debelítev
- Dictamnin** n ⇒ diktamín
- Dictyochlamydospore** f ⇒ díktioklamidospóra
- Dictyospore** f ⇒ diktiospóra
- Didymospore** f ⇒ didimospóra
- didynamisches Androeceum** n ⇒ dvómòčni prášniki
- differenziertes Gewebe** n ⇒ diferencirano tkívo
- Differenzierung** f ⇒ diferenciacija
- Diffusion** f ⇒ difuzija
- Dikaryohaplont** n ⇒ dikariohaplont
- Dikaryon** n ⇒ dikárijon
- Dikaryont** n ⇒ dikariónt
- dikaryotische Phase** f ⇒ dikarióntska fáza
- dikaryotisches Myzel** n ⇒ dikarióntski micélij
- Diklinie** f ⇒ diklinija
- dikolpater Pollen** m ⇒ dikolpátni pèlod
- Dikotylen** f pl. ⇒ dvókalíčnice
- Dikystele** f ⇒ diktiostéla
- dimiktischer See** m ⇒ dimíktično jézero
- dimorphe Heterostylie** f ⇒ dimórfna heterostilija
- dimorphe Pilze** m pl. ⇒ dimórfne glíve
- dimorpher Pollen** m ⇒ dimórfni pèlod
- Dimorphie** f ⇒ dimorfizem (2)
- dimorphische Art** f ⇒ dimórfna vrsta
- Dimorphismus** m ⇒ dimorfizem (1, 2)
- Dimorphismus des Assimilationsparenchym** m ⇒ dimorfizem asimilacijskega parenhíma
- dinarisches pflanzengeographisches Gebiet** n ⇒ dinarsko fitogeográfsko obmòčje Slovénije
- Dinoflagellaten** m pl. ⇒ ognjéne álge
- Dinokaryon** n ⇒ dinokárijon
- Dinophyceenstärke** f ⇒ dinoficèjski škrob
- diözische Spezies** f ⇒ dvódómna vrsta
- Diözie** f ⇒ dvódómnost (1, 2)
- diözisches Moos** n ⇒ diécični máh
- Diplanie** f ⇒ diplanija
- Diplobiont** m ⇒ diplobiónt

- Diplohaplont** m ⇒ diplohaplont
diploide Chromosomenzahl f ⇒ diploídno šte-
 vílo kromosómov
diploider Zellkern m ⇒ diploídno jêdro
diplolepides Moos n ⇒ díplolepidêjski máh
Diplont m ⇒ diplónt (1, 2, 3)
Diplophase f ⇒ diplofáza
Diplosporie f ⇒ diplosporíja
diplostromatischer Fruchtkörper m ⇒ diplostro-
 mátski trosnják
Diplotän n ⇒ diplotén
Diploxyton n ⇒ diploksíton
diporater Pollen m ⇒ díporátni pêlod
direkte Wasseraufnahme f ⇒ nèkorenínska ab-
 sórpíja vôde
Disaccharid n ⇒ díсахaríd
Discarp n ⇒ diskokárp
Discus m ⇒ dísk
disjunktes Areal n ⇒ disjúnktni areál
Disjunktion f ⇒ disjúnkíja
disperse Verbreitung f ⇒ dispêrna razšírjenost
Dissimilation f ⇒ dísimilácija
dissymmetrische Blüte f ⇒ dísimétrični cvét
distale Fläche f ⇒ distálna plôškev
distaler Pol m ⇒ distální pól
distiche Blattstellung f ⇒ dvóródna namestítev
 lístov
Distress m ⇒ dístrés
Diterpen n ⇒ díterpén
diurnale Wasserhebung f ⇒ nôčni hidrávlični
 dvíg vôde
Divergenz f ⇒ divergénca (1, 2)
Divergenzwinkel m ⇒ divergénčni kót
Diversitätsindex m ⇒ díverzítétni ínedeks
Divertikel n ⇒ dívertíkel
dizonokolpater Pollen m ⇒ dízonokolpátni
 pêlod
dizonoporater Pollen m ⇒ dízonoporátni pêlod
DNA ⇒ deóksiribonukleínska kislína
DNA-Bibliothek f ⇒ génska knjížnica
DNA-Polymerase f ⇒ DNK-polimeráza
DNA-Sequenz f ⇒ sekvénca DNK
DNS ⇒ deóksiribonukleínska kislína
DNS-Hybridisation f ⇒ DNK-híbridizácija
Döldchen n ⇒ kobúlček
Döldchenhülle f ⇒ ogrinjálce
Dolde f ⇒ kobúl
Doldenhülle f ⇒ ogrinjálo
Doldenstrahlen m pl. ⇒ kobúlovi žárki
Doldentraube f ⇒ češúlja
Doliporus m ⇒ dolipóra, dolipórni sépt
Domäne f ⇒ doména (2, 3, 4)
Domatium n ⇒ domáci
dominante Art f ⇒ dominántna vřsta
dominante Sippe f ⇒ dominántna vřsta
dominantes Merkmal n ⇒ dominántni znák
Domoinsäure f ⇒ domóična kislína
Donau n ⇒ dónavski glaciál
Donau-Glazial n ⇒ dónavski glaciál
Donau-Günz n ⇒ dónavsko-gúnški ínterglaciál
Donau-Günz-Interglazial n ⇒ dónavsko-gúnški
 ínterglaciál
Doppelähre f ⇒ sestávljeni klás
Doppelbefruchtung f ⇒ dvójna oplodítev
doppeldeutiger Name m ⇒ nomen ambiguum
Doppeldolde f ⇒ sestávljeni kobúl
Doppelgänger m ⇒ sêstrska vřsta
doppelgekerbter Blattrand m ⇒ dvákrat naré-
 zani lístni rób
doppelgesägter Blattrand m ⇒ dvákrat na-
 žágani lístni rób
doppelgezähnter Blattrand m ⇒ dvákrat nazób-
 čani lístni rób
Doppelhelix f ⇒ dvójna vijáčnica
Doppelmembran f ⇒ ovòj kloroplásta
Doppelschicht f ⇒ dvóplást
Doppelschirmtraube f ⇒ sestávljena češúlja
doppelsinniger Name m ⇒ nomen ambiguum
doppelte Blütenhülle f ⇒ dvójno cvétno odeválo
doppelter Jahresring m ⇒ dvójna braníka
doppeltes Perianth n ⇒ dvójno cvétno odeválo
doppeltes Peristom n ⇒ dvójni peristóm
Doppeltraube f ⇒ sestávljeni grózd
Dormanz f ⇒ dormánca
Dorn m ⇒ tñn
dorniger Blattrand m ⇒ bodíčasti lístni rób
Dornstrauchsavanne f ⇒ trnáta savána
dorsiventrales Blatt n ⇒ dorziventrálni líst
dorsiventralheteromerer Thallus m ⇒ dorziven-
 trálna heteroména stéljka
dorsiventralheteromeres Lager n ⇒ dorziven-
 trálna heteroména stéljka
dorziventrale Blüte f ⇒ dorziventrálni cvét
dreieckiges Blatt n ⇒ trikótni líst
dreireihige Blattanordnung f ⇒ trírédna name-
 stítev lístov

dreizähliges Blatt n ⇒ trójnati líst
Drift n ⇒ plávje
 dritte Mendelsche Regel f ⇒ tretji Mendlov zákon
Druck-Holz n ⇒ kompresijski lés
Drusa-Typ des Embryosacks m ⇒ drúsna embriónálna vréčka
Druse f ⇒ kristálna kopúča
Drüse f ⇒ žléza
Drüsengewebe n ⇒ žlézno tkívo
Drüsenhaar n ⇒ žlézni lásek
Drüsenkanal m ⇒ žlézni kanál
Drüsenzelle f ⇒ žlézna célica
Duftdrüse f ⇒ vonjávna žléza
Duftpflanze f ⇒ aromátična rastlína
Düne f ⇒ péski (1, 2)
Dunkle Taiga f ⇒ tèmna smrékova tájga
Durchlasszelle f ⇒ célica prepústnica
durchwachendes Blatt n ⇒ preráščeni líst
Dürresistenz f ⇒ odpórnost na súšo
Dürrestress m ⇒ súšni strés
Dürreverzögerung f ⇒ izogíbanje súši
Dyade f ⇒ diáda (1, 2, 3)
Dynophyten m pl. ⇒ ognjéne álge
Dysochorie f ⇒ disohoríja
dysphotische Zone f ⇒ áfótična cóna
dystrische Braunerde m ⇒ dístrična rjáva tlà
dystrischer Boden m ⇒ dístrična tlà
dystropher See m ⇒ dístrófnó jézero
ebene Blattfläche f ⇒ rávna lístna plôškev
Ebenen-Vegetationsstufe f ⇒ nížinski vegetácijski pás
echinater Pollen m ⇒ spinátni pèlod
Eckenkollenchym n ⇒ vogálni kolenhím
edaphische Pflanzengesellschaft f ⇒ edáfška združba
edaphischer Ökotyp m ⇒ edáfski ekotíp
edaphischer Vikariismus m ⇒ edáfski vikarízem
edaphische vikariierende Art f ⇒ edáfski vikaríst
effigierter Thallus m ⇒ efigurírana stéljka
effigiertes Lager n ⇒ efigurírana stéljka
Eiapparat m ⇒ jájčni aparát
Eichel f ⇒ želod
eiförmiger Fruchtkörper m ⇒ króglasti trosnják
eiförmiges Blatt n ⇒ jájčasti líst
eigener Rand m ⇒ právi ekscípel
einfache Frucht f ⇒ enostávni plód
einfache Infloreszenz f ⇒ enostávno socvétje
einfache Narbe f ⇒ ênodélna brázda

einfache razemöse Infloreszenz f ⇒ enostávno grózdasto socvétje
einfacher Blütenstand m ⇒ enostávno socvétje
einfächeriger Fruchtknoten m ⇒ ênopredálasta plódnica
einfacher Porus m ⇒ enostávna póra
einfacher razemöser Blütenstand m ⇒ enostávno grózdasto socvétje
einfacher Stempel m ⇒ enostávni pestič
einfacher Tüpfel m ⇒ enostávna píknja
einfaches Blatt n ⇒ céli líst, enostávni líst
einfaches Gewebe n ⇒ enostávno tkívo
einfache Siebplatte f ⇒ enostávna sítasta plôšča
einfaches Perianth n ⇒ enójno cvétno odeválo
einfaches Peristom n ⇒ enójni perístóm
einfaches Pistil n ⇒ enostávni pestič
einfaches Stigma n ⇒ ênodélna brázda
einfaches Tüpfelpaar n ⇒ enostávni píkenjski pár
eingebürgerte Art f ⇒ naturalizírana vrsta
engerollter Blattrand m ⇒ uvíhani lístni rób
engerollter Hut m ⇒ spodvíhani klobúk
eingeschlechtige Blüte f ⇒ ênospólno cvét
eingeschlossenes Phloem n ⇒ vkljúčeni floém
eingeschlossene Tüpfelöffnung f ⇒ vkljúčena píkenjska odprtina
einhausige Art f ⇒ ênodómna vrsta
Einhäusigkeit f ⇒ ênodómnost (1, 2)
einheimische Art f ⇒ avtohtóna vrsta
einheimischer Name m ⇒ nomen vernaculum
einjährige Pflanze f ⇒ ênolétnica
einkarpelles Gynoeceum n ⇒ ênokarpélno ginécej
Einkeimblättrige n pl. ⇒ ênokalíchnice
einlippige Krone f ⇒ ênoustnáti vènc
einmalblühende Pflanze f ⇒ hapaksántna rastlína
einreihige Blattanordnung f ⇒ ênorédna namestítev lístov
einseitig behüftes Tüpfelpaar n ⇒ pôlobókani píkenjski pár
einseitiges Blatt n ⇒ únifaciálni líst
Einwurzelung f ⇒ radikácija
Einzeller m pl. ⇒ ênocéličarji
Einzellerprotein n ⇒ ênocélični protéin
einzelliges Haar n ⇒ ênocélični lásek
einzelliges Pollenkorn n ⇒ ênocélično pelóдно zínó

- Einzelsporenkultur** *f* ⇒ ênospórna kultúra
Eisbehang *m* ⇒ žléd
Eiweißkörper *m* ⇒ proteíd
Eiweißstoff *m* ⇒ beljakovina
Eiweißzelle *f* ⇒ Strasburgerjeva célica
Eizelle *f* ⇒ jájčna célica
Ekodem *n* ⇒ ekodém
Ektendomycorrhiza *f* ⇒ éktendomikoríza
Ektendomycorrhizapilze *m pl.* ⇒ éktendomi-
korízne glíve
ektohydrišches Moos *n* ⇒ éktohidrični máh
Ektomycorrhiza *f* ⇒ éktomikoríza
Ektomycorrhizapilze *m pl.* ⇒ éktomikorízne
glíve
Ektonexine *f* ⇒ éktoneksína
ektophloische Siphonostele *f* ⇒ éktofloémska
sifonostéla
Ektorhizosphäre *f* ⇒ éktorizosféra
Ektosexine *f* ⇒ éktoseksína
Ektostroma *n* ⇒ éktostróma
Elaiophor *m* ⇒ elajofór
Elaioplast *m* ⇒ elajoplást
Elaiosom *n* ⇒ elajosóm
Elastizitätsmodul *n* ⇒ elástični módul célične
sténe
Elatere *f* ⇒ elatêra
elektrische Wasserleitfähigkeit *f* ⇒ eléktrična
prevádznosť vôle
Elektroporation *f* ⇒ elektroporácia
Elektrotropismus *m* ⇒ eléktrotropizem
Elementarfibrille *f* ⇒ elementárna fibríla
Elicitor *n* ⇒ elicitor
elliptisches Blatt *n* ⇒ elíptični list
eluvialer Horizont *m* ⇒ eluviálny horizont
eluvierter Boden *m* ⇒ izprána tlá
Embolie *f* ⇒ embolija
Embryo *m* ⇒ émbrio
Embryogenese *f* ⇒ embriogenéza
Embryokultur *f* ⇒ kultúra émbriev
Embryologie *f* ⇒ embriologija (1, 2)
Embryonie *f* ⇒ embrionija
Embryophyten *m pl.* ⇒ embriofiti
Embryosack *m* ⇒ embrionálna vréčka
Embryotheca *f* ⇒ embriotéka
Embryoträger *m* ⇒ suspéncor (1)
Emergenz *f* ⇒ emergénca
Emerskultur *f* ⇒ površinska kultúra
Emerson-Effekt *m* ⇒ Emersonov efékt
Emission *f* ⇒ emisija
Encinal *n* ⇒ encinál
endemische Art *f* ⇒ endemít
endemisches Areal *n* ⇒ endemítski areál
Endemismus *m* ⇒ endemizem
Endemit *m* ⇒ endemít
Endknospekultur *f* ⇒ kultúra rástnih vršíčkov
Endknoten *m* ⇒ polárni nódul (1, 2)
Endobasidie *f* ⇒ éndobazídijs
Endocyanom *n* ⇒ éndocianóm
Endoderm *n* ⇒ éndodêrm
Endodermis *f* ⇒ éndodêrm
endogene Meiospore *f* ⇒ endogéna mejospóra
endogener Oszillator *m* ⇒ endogéni oscilátor
endohydrišches Moos *n* ⇒ éndohidrični máh
Endokarp *n* ⇒ éndokárp
Endolithophyt *m* ⇒ éndolitifit
endolitische Algen *f pl.* ⇒ endolítske álge
endolitische Flechten *f pl.* ⇒ endolítski lišáji
Endomembran *f* ⇒ nótranja membrána
Endomycorrhiza *f* ⇒ éndomikoríza
Endomycorrhizapilze *m pl.* ⇒ éndomikorízne
glíve
Endonexine *f* ⇒ éndoneksína
endophlöodische Flechten *f pl.* ⇒ éndofleódični
lišáji
Endophyt *m* ⇒ endofít
endophytische Pilze *m pl.* ⇒ éndofítne glíve
endophytische Symbiose *f* ⇒ éndofítna sim-
bióza
endoplasmatisches Reticulum *n* ⇒ éndo-
plázemski retíkel
Endorhizosphäre *f* ⇒ éndorizosféra
Endosexine *f* ⇒ éndoseksína
Endoskelett *n* ⇒ éndoskelét
endoskopische Embryogenese *f* ⇒ endoskópna
embriogenéza
Endosom *n* ⇒ endosóm
Endosperm *n* ⇒ endospêrm
Endospermhaustorium *n* ⇒ endospermálny ha-
vstórij
endospermischer Samen *m* ⇒ albuminózne
séme
endospermloser Samen *m* ⇒ éksalbuminózne
séme
Endospore *f* ⇒ éndospóra (1, 2)
Endosporium *n* ⇒ endospór (1)
Endostom *n* ⇒ nótranji peristóm
Endostroma *n* ⇒ éndostróma
Endosymbiont *m* ⇒ éndosimbiónt

- Endosymbiosis** f ⇒ endosimbióza
Endotegment-Samen m ⇒ endotégmično séme
Endotesta-Samen m ⇒ endotestálno séme
Endothecium n ⇒ endotécij (1, 2)
Endoxylophyt m ⇒ endoksilofit
Endozoochorie f ⇒ endozoohoríja
Endymion-Typ des Embryosacks m ⇒ endi-
miónska embrionálna vréčka
Entblätterung f ⇒ defoliácia
Entblätterungsmittel n ⇒ defoliánt
enteroblastische blastische Konidiogenese f ⇒
enteroblastična blástična konidiogenéza
enterothallische Konidiogenese f ⇒ entero-
tálična konidiogenéza
Entfaltungszelle f ⇒ bulifórmna célica
entfernte Blattstellung f ⇒ rozmáknjena razpo-
redítev listov
Entgiftung f ⇒ detoksikácijska spôsobnosť
Entgiftungsmechanismus m ⇒ detoksikácijski
mehanizem (1, 2)
Entgiftungsreaktion f ⇒ detoksikácijski me-
hanizem (1, 2)
Entlaubung f ⇒ defoliácia
Entlaubungsmittel n ⇒ defoliánt
entomophile Blüte f ⇒ entomofilni cvét
entomophile Pflanze f ⇒ žužkocvetka
Entomophilie f ⇒ entomofilíja
Entwicklung f ⇒ razvoj
Entwicklungsstufe f ⇒ razvójna stôpnja
Enzym n ⇒ encím
Enzymatik n ⇒ encimologíja
enzymatische Penetration f ⇒ encímska pene-
trácia
Enzymologie f ⇒ encimologíja
ephemerischer Xerophyt m ⇒ efemérni kserofit
Ephemerophyt m ⇒ efemerofit
epiascidiates Blatt n ⇒ épiascidiátni list
Epiblast m ⇒ epiblast
Epichilium n ⇒ epihíl
Epiderm n ⇒ epidém, povrhnjica (1)
epidermale Differenzierung f ⇒ epidermálna
diferenciácia
Epidermis f ⇒ epidém, povrhnjica (1)
epigäische Flechten f pl. ⇒ terikólni lišáji
epigäische Keimung f ⇒ epigéična kalítev
epigyne Blüte f ⇒ epiginíčni cvét
Epigynie f ⇒ epiginíja
epigynische Blüte f ⇒ epiginíčni cvét
Epihymenium n ⇒ epihiménij
Epikarp n ⇒ eksokárp
Epikotyl n ⇒ epikotíl
Epikutikularwachs n ⇒ epikutikulárna vóskasta
prevléka
Epilimnion n ⇒ epilímnij
epilithische Flechten f pl. ⇒ epilítski lišáji
Epilithon n ⇒ epilítón
Epilithoral n ⇒ epilitorál
Epinastie f ⇒ epinástija
Epiparasitismus m ⇒ épiparazitízem
Epipelon n ⇒ epipelón
epipetrische Flechten f pl. ⇒ epilítski lišáji
epiplöodische Flechten f pl. ⇒ epiflóedíčni
lišáji
Epiphyllie f ⇒ epifilíja (1, 2)
Epiphyt m ⇒ epifít
epiphytische Flechten f pl. ⇒ epifítski lišáji
Epiphytismus m ⇒ epifitízem
Epiphyton n ⇒ epifítón
Epipsamma n ⇒ epipsáma
Epipsammon n ⇒ epipsámon
Episporium n ⇒ epispór (1)
epistomatischer Raum m ⇒ epistomatárni
prôstor
Epithelialalge f ⇒ epitécijjska álga
Epithecium n ⇒ epitécij
Epitheka f ⇒ epitéka
Epithelzelle f ⇒ epitélna célica
Epithem n ⇒ epitém
Epitheton n ⇒ pridévek, vrstno imé
Epitonie f ⇒ epitonija
epitrope Samenanlage f ⇒ epitrópna anatrópna
seménska zasnôva
epixyle Flechten f pl. ⇒ epiksílmi lišáji
Epizoochorie f ⇒ epizoohoríja
Erbfaktor m ⇒ gén
Erbgut n ⇒ dednína
ErbplasmaSpeicherung f ⇒ hránjenje dedníné
Erbsubstanz f ⇒ dednína
ererbtes Merkmal n ⇒ dední znak
Ergasiophygophyt m ⇒ ergasiofigofit
Ergasiophyt m ⇒ ergasiofit, kultúrna rastlina
ergastisches Produkt n ⇒ ergástična snôv
ergastische Substanz f ⇒ ergástična snôv
Ergometrin n ⇒ ergometrín
Ergosterol n ⇒ ergosteról
Ergot-Alkaloid n ⇒ ergótalkaloíd
Ergotamin n ⇒ ergotamín
Ergotoxin n ⇒ ergotoksín

Erhärtung f ⇒ utrjevánje (1, 2)
ericoide Mykorrhiza f ⇒ erikoídna mikoríza
erikoide Mykorrhizapilze m pl. ⇒ erikoídne mi-
 korízne glíve
Erlenwald m ⇒ jélšev gréz
Erneuerung f ⇒ regenerácija (1, 2)
Erosion f ⇒ erozija
Ersatzgesellschaft f ⇒ drugôtna združba
Erscheinungsbild n ⇒ fenotíp
Erscheinungsform f ⇒ fenotíp
ersetzener Name m ⇒ nomen substituendum
ersetzter Name m ⇒ nomen substitutum
erste Mendelsche Regel f ⇒ prví Mendlov
 zákon
Erwachsenestadium n ⇒ adútni stádij
Erythrose f ⇒ eritróza
essenzieller Stoff m ⇒ esenciálna snôv
essenzielles Element n ⇒ esenciálni elemènt
essenzielle Substanz f ⇒ esenciálna snôv
Etagenhaar n ⇒ grmíčasti lásek
Eté-Wald m ⇒ eté
Ethanol m ⇒ etanól
Ethen n ⇒ etén
Ethnobotanik f ⇒ étnobotánika
Etiolierung f ⇒ etiolácija
Etioplast m ⇒ etioplást
Euanthientheorie f ⇒ evántijska teorija
Euchromatin n ⇒ evkromatín
Eugenol n ⇒ evgenól
Euhymenium n ⇒ evhiménij
Eukaryonten n pl. ⇒ evkariónti
Eukaryoten n pl. ⇒ evkariónti
eukaryotische Zelle f ⇒ evkarióntska célica
euphotische Zone f ⇒ evfótična cóna
Euplectenchym n ⇒ evplektenhím
Euploid n ⇒ evploíd
euploider Zellkern m ⇒ evploídno jêdro
eurasisches Goelement n ⇒ evrázijski
 géoelemènt
euroalpines Goelement n ⇒ évroalpínski
 géoelemènt
eurossibirisches Goelement n ⇒ évrossibírski
 géoelemènt
euryhaline Algen f pl. ⇒ evrihalíne álge
euryhaline Pflanze f ⇒ evrihalína rastlína
euryhydriche Pflanze f ⇒ evrihídna rastlína
euryöke Pflanze f ⇒ evrivaléntna rastlína
euryphote Pflanze f ⇒ evrifóta rastlína
eurythermale Algen f pl. ⇒ evritêrmne álge

eurythermale Pflanze f ⇒ evritêrmna rastlína
Eusporangium n ⇒ evsporángij
Eustele f ⇒ evstéla
Eustress m ⇒ evstrés
Eustoma n ⇒ evstróma
eutrische Braunerde m ⇒ évtrična rjava tlà
eutrischer Boden m ⇒ évtrična tlà
eutrophe Flechten f pl. ⇒ evtrófni lišáji
eutrophe Pflanze f ⇒ evtrófna rastlína
eutropher See m ⇒ evtrófnó jézero
Eutrophie f ⇒ evtrófnost
Eutrophierung f ⇒ evtrofikácija
euxinisches Goelement n ⇒ evksínijski
 géoelemènt
Evapotranspiration f ⇒ evapotranspirácija
**Evapotranspirationskoeffizient der Primärpro-
 duktion** f ⇒ evapotranspiracíjski koeficiènt
 primárne produkčije
Evolution f ⇒ evolúcija (1, 2)
evolutionärer Artbegriff m ⇒ filogenétska de-
 finícija vrste
evolutionäres Artkonzept n ⇒ filogenétska de-
 finícija vrste
evolutionäre Spezies-Definition f ⇒ filogenét-
 ska definícija vrste
Evolutionslehre f ⇒ evolucijska teorija
Evolutionstheorie f ⇒ evolucijska teorija
Excipulum n ⇒ ekscípul
Exine f ⇒ eksína
Exklave f ⇒ ekskláva
Exkret n ⇒ ekskrét
Exoderm n ⇒ eksodêrm
Exodermis f ⇒ eksodêrm
exogene Meiospore f ⇒ eksogéna mejospóra
Exokarp n ⇒ eksokárp
Exoskelett n ⇒ éksoskelét
exoskopische Embryogenese f ⇒ eksoskópna
 embriogenéza
Exospore f ⇒ éksospóra (1, 2)
Exosporium n ⇒ eksospór
Exostom n ⇒ zunánji peristóm
Exot m ⇒ eksót (1, 2)
Exotegment-Samen m ⇒ eksotégmično sème
Exotesta-Samen f ⇒ eksotestálno sème
Exothecium n ⇒ eksotécij (1, 2)
Expansin n ⇒ ekspanzín
Expansionswachstum n ⇒ ekspanzijska rást
Explantat n ⇒ izsêček
Explosionsbewegung f ⇒ eksplozijsko gíbanje

- exponentielle Wachstumsphase** f ⇒ logarítem-
ska fáza rastí
- exsikkate Sammlung** f ⇒ eksikátna zbirka
- Extensin** n ⇒ ekstenzín
- extensives Wurzelsystem** n ⇒ ekstenzívni ko-
renínski systém
- extraflorale Honigdrüse** f ⇒ ízvenčevétni me-
dôvnik
- Extraradikalmysel** n ⇒ ékstraradikálni micélij
- extravaginaler Trieb** m ⇒ ékstravaginálni po-
gánjek
- extrazelluläre Eisbildung** f ⇒ zúnajčelična
tvórba ledú
- Extremophil** n ⇒ ekstremofil
- Exudat** n ⇒ eksudát
- Fächer** m ⇒ pahljáčica
- Fächerblatt** n ⇒ pahljáčasti líst
- fachspaltige Kapsel** f ⇒ predálasta glávica
- FAD** ⇒ flavín adenín dínukleotíd
- Fadenflechten** f pl. ⇒ nítasti lišáji
- fadenförmiger Apparat** m ⇒ filifórmni aparát
- Fadengeißel** f ⇒ anemátični bíček
- Fadenmyzel** n ⇒ nítasti micélij
- Fadenpilze** m pl. ⇒ nítaste glíve
- Fadenthallus** m ⇒ nítasta stéljka
- Fadenwurzel** f ⇒ nítasta korenína
- Fahne** f ⇒ jádro
- fakultative CAM-Pflanze** f ⇒ fakultatívna
CAM-rastlína
- fakultativer Halophyt** m ⇒ fakultatívni halofít
- fakultativer Parasit** m ⇒ fakultatívni zajedávec
- fakultativer Parasitismus** m ⇒ fakultatívno za-
jedávstvo
- falsche Getreide** n pl. ⇒ nëpráva žíta
- falscher Jahresring** m ⇒ lážna braníka
- falscher Mehltau** m ⇒ plésni (2)
- Falschkern** m ⇒ nëpráva črnjáva
- Familie** f ⇒ družína
- Familienareal** n ⇒ areál družíne
- Fangapparat** m ⇒ hífna pást
- Fangblase** f ⇒ lovílni mešíček
- Fangblatt** n ⇒ lovílni líst
- Fangpilze** m pl. ⇒ plenílske glíve
- Farbstoff** m ⇒ barvílo
- Farne** m pl. ⇒ práproti
- Farnpflanzen** f pl. ⇒ práprotnice
- Faser** f ⇒ vlákno
- Fasergewebe** n ⇒ prozenhím
- Faserskelett** n ⇒ fibrilárni skelét
- Fasertracheide** f ⇒ vláknasta traheída
- Faszikular kambium** n ⇒ žilni kámbij
- Fäule** f ⇒ gnilôba, trohnôba
- Fazies** f ⇒ fácies
- federartige Narbe** f ⇒ perésasta brázda
- federartiges Stigma** n ⇒ perésasta brázda
- Federgras-Steppe** f ⇒ súha stépa
- Fehlblüte** f ⇒ jálovi cvét
- Feige** f ⇒ sikónij
- feingekerbter Blattrand** m ⇒ drôbno narézani
lístni rób
- feingesägter Blattrand** m ⇒ drôbno nažágani
lístni rób
- feingezählter Blattrand** m ⇒ drôbno nazóbčani
lístni rób
- Fekundität** f ⇒ plódnost
- Feldbau** m ⇒ poljedélstvo
- Feldkapazität** f ⇒ póljkska kapacitéta tál
- fensterartiges Blatt** n ⇒ ôknasti líst (1)
- Fermentation** f ⇒ fermentácija (1, 2)
- Fermenter** m ⇒ ferméntor
- Ferredoxin** n ⇒ feredoksín
- fertile Blüte** f ⇒ plódni cvét
- Fertilität** f ⇒ plódnost
- Ferulasäure** f ⇒ ferúlična kislína
- Festigungsgewebe** n ⇒ opórno tkívo
- Feststoff-Fermentation** f ⇒ fermentácija na tr-
dnem gojišču
- Fettstoff** m ⇒ lipíd
- Fettvakuole** f ⇒ maščôbna vakuóla
- Fettwiese** f ⇒ gojèni trávník
- Feuchtgebiet** n ⇒ mokrišče
- Feuchtigkeitsfaktor** m ⇒ vlážnost
- Feuchtsavanne** f ⇒ vlážna savána
- Fibonacci-Schimper Regel** f ⇒ Fibonacci-
-Schimperjevo pravílo
- Fibrille** f ⇒ fibríla
- Fieder** f ⇒ listič (1)
- fiederförmig zerteiltes Blatt** n ⇒ pérnato deljèni
líst
- fiederlappiges Blatt** n ⇒ pérnato krpáti líst
- fiedernervige Nervatur** f ⇒ pérnato mrézasta
ožiljenost
- fiederschnittiges Blatt** n ⇒ pérnato razrézani
líst
- fiederspaltiges Blatt** n ⇒ pérnato nacépljeni líst
- fiederteiliges Blatt** n ⇒ pérnato razdeljèni líst

- fiedrige Wurzel** *f* ⇒ perésasta korenína
fiedrig zusammengesetztes Blatt *n* ⇒ pérnato sestávljeni líst
Filament *n* ⇒ filamént (2), prášnična nìt
filamentöse Form *f* ⇒ hífni stádij
filamentöse Hefen *n pl.* ⇒ nítaste kvásovke
filamentöse Hyphe *f* ⇒ nítasta hífa
filamentöse Pilze *m pl.* ⇒ nítaste glíve
filamentöses Myzel *n* ⇒ nítasti micélij
Filoplasmodium *n* ⇒ filoplazmódij
Filtrationswiderstand *f* ⇒ filtrácijska upórnost
Filz *m* ⇒ toméntum
fikokle Pilze *m pl.* ⇒ koprofilne glíve
fingerartige Infloreszenz *f* ⇒ pístasto socvétje
fingerhutförmige Krone *f* ⇒ napřstnikasti vènc
Fitness *f* ⇒ fítnes
flacher Blütenboden *m* ⇒ sploščèno cvetíšče
Flachspross *m* ⇒ filokládij (1)
Flagellatenpilze *m pl.* ⇒ hitridiomicéte
Flagellum *n* ⇒ bíček
Flankenblatt *n* ⇒ obstránski lístič
Flavinadeninucleotid *n* ⇒ flavín adenín dí-nukleotíd
Flavinmononucleotid *n* ⇒ flavín mónonukleotíd
Flavon *n* ⇒ flavón
Flavonoid *n* ⇒ flavonoid
Flavonol *n* ⇒ flavonól
Flavoprotein *n* ⇒ flávoproteíd
Flechten *f pl.* ⇒ lišájji
Flechtenalgen *f pl.* ⇒ lišájske álge
Flechtendecke *f* ⇒ lišájska pokròvnost
Flechtenfarbstoff *m* ⇒ lišájsko barvílo
Flechtenkunde *f* ⇒ lihenologíja
Flechtenpilze *m pl.* ⇒ lihenizírane glíve
Flechtenrot *n* ⇒ orceín
Flechtensäure *f* ⇒ lišájska kislína
Flechtenstärke *f* ⇒ lihenín
Flechtenstoff *m* ⇒ lišájska snòv
Flechtensymbiose *f* ⇒ lišájska simbióza
Flechtentundra *f* ⇒ lišájska túndra
Flechtenwüste *f* ⇒ lišájska praznína
fleckiges Blatt *n* ⇒ pégasti líst
Flecksoral *n* ⇒ tóčkasti soráliij
fleischige Frucht *f* ⇒ sóčni plód
fleischige Öffnungsf Frucht *f* ⇒ sóčni sejálni plód
fleischige Schliessfrucht *f* ⇒ sóčni zapřti plód
fleischiges Schuppenblatt *n* ⇒ omesenéli luskolíst
fleischige Wurzel *f* ⇒ mesnáta korenína
Fliegenblume *f* ⇒ miofilni cvét
Flimmer *m* ⇒ mastigonéma
Flimmergeißel *f* ⇒ vèjicati bíček
Flora *f* ⇒ flóra (1, 2)
florale Honigdrüse *f* ⇒ cvétni medòvnik
florales Nektarium *n* ⇒ cvétni medòvnik
Florendistrikt *m* ⇒ flórni distrikt
Florenelement *n* ⇒ flórni element
Florenprovinz *f* ⇒ flórna provinca
Florenregion *f* ⇒ flórna régija
Florenreich *n* ⇒ flórna oblást
Florensektor *m* ⇒ flórni séktor
Florenzone *f* ⇒ rastlínski pás
Florideenstärke *f* ⇒ floridèjski škròb
Floristik *f* ⇒ floristika
floristische Aufnahme *f* ⇒ floristični popis
floristische Kartierung *f* ⇒ floristično kartíranje
Florula *f* ⇒ flórula
Flügel *m* ⇒ krílo
Flügelnuss *m* ⇒ kriláti ôreh
Flughaar *n* ⇒ letálni lásek
Folgeblatt *n* ⇒ adúltni líst, sekundárni líst
Folgeremistem *n* ⇒ sekundárni meristém
foliicole Flechten *f pl.* ⇒ folikólni lišájji
Follikel *m* ⇒ mešiček
foraminates eingeschlossenes Phloem *n* ⇒ foraminátni vkljúčeni floém
Form *f* ⇒ fórna (1, 2)
Formation *f* ⇒ formáciija
Formbildung *f* ⇒ morfogenéza
Forstwissenschaft *f* ⇒ gozdárstvo
Fortpflanzung *f* ⇒ rozmnoževánje
Fortpflanzungshyphe *f* ⇒ reprodukívna hífa
Fortpflanzungsmyzel *n* ⇒ rozmnoževálni micélij
fossile Pflanze *f* ⇒ fosílna rastlína
fossiler Pollen *m* ⇒ fosilni pèlod
fossiles Areal *n* ⇒ fosilni areál
foveolater Pollen *m* ⇒ foveolátni pèlod
freiblätrige Blüte *f* ⇒ prostovènčni cvét
freiblätrige Krone *f* ⇒ prostolístni vènc
freiblätriger Kelch *m* ⇒ prostolístna čáša
freies Staubblatt *n* ⇒ pròsti prášnik
freischwimmender Hydrophyt *m* ⇒ prostoplavajóči hidrofít

- Fremdbefruchtung** f ⇒ navzkřížna oplodítev
Fremdbestäubung f ⇒ navzkřížna oprašítev, navzkřížno opraševanje
Frequenz f ⇒ pogótnost
Fritillaria-Typ des Embryosacks m ⇒ fritilárijska embrionálna vréčka
frondose Infloreszenz f ⇒ frondóžno socvétje
frondoser Blütenstand m ⇒ frondóžno socvétje
Frostresistenz f ⇒ odpórnost na mráz
Frosttrocknisstress m ⇒ zímski súšni strés
Frucht f ⇒ plód
Fruchtbarkeit f ⇒ plódnost
Fruchtbecher m ⇒ sklédica
Fruchtblatt n ⇒ plódni líst
Früchtchen n ⇒ plodič
Fruchtgemüse n ⇒ plódovke
Fruchtknoten m ⇒ plódnica
Fruchtknotenfach n ⇒ predál plódnice
Fruchtkörper m ⇒ trosíšče (2), trosnják
Fruchtsack m ⇒ perigínij (1)
Fruchtstand m ⇒ soplódje
Fruchtverband m ⇒ soplódje
Fruchtwand f ⇒ oseménje
Fruchtwarze f ⇒ trósna bradavica
Fructan n ⇒ fruktán
Fructose f ⇒ fruktóza
Frühbast m ⇒ ráno líčje
Frühholz n ⇒ ráni lés
Fucose f ⇒ fukóza
Fucoanthin n ⇒ fukoksantín
Fukosan n ⇒ fukosán
Fulvosäure f ⇒ fúlvo kislína
Fumarsäure f ⇒ fumárna kislína
fünfkreisige Blüte f ⇒ péntaciklični cvét
fünzfähliges Blatt n ⇒ petérnati líst
fungikole Pilze m pl. ⇒ fungikólne glíve
Fungistasis f ⇒ fungistáza
Fungizid n ⇒ fungicíd
Funikulus m ⇒ funíkel
Funktionsmerkmal n ⇒ funkcionálni znák
Fusarium-Toxin n ⇒ fuzárijski toksín
Fusicoccin n ⇒ fuzikoccín
Fusiforminitiale f ⇒ fuzifórmna iniciálka
Fusion f ⇒ fuzíja
Fusionskern m ⇒ póлно jédro
Fusionsplasmidium n ⇒ fuzíjski plazmódij
fussförmig geschnittenes Blatt n ⇒ stopálasti líst
Futterhefe f ⇒ kfmni kvás
Futterkörperchen n ⇒ krmílno telésece
Futterpflanzen f pl. ⇒ kfmne rastlíne
Fynbos n ⇒ fínbos
Gabelblattgewächse n pl. ⇒ prótovcí
gabelförmige Nervatur f ⇒ vílasta ožíljenost
gabelige Verzweigung f ⇒ dihotómna razrást (1)
Galaktan n ⇒ galaktán
Galaktomanan n ⇒ galaktomanán
Galaktose f ⇒ galaktóza
Galeriewald m ⇒ galerijski gózd
galertartiger Fruchtkörper m ⇒ želatínasti trosnják
Gallerte f ⇒ galêrta
Gallertflechten f pl. ⇒ galêrtasti lišáji
Gallerthülle f ⇒ galêrtasta ovójnica (1, 2)
Gallotannin n ⇒ galotanín
Gallussäure f ⇒ gálna kislína
Galvanotropismus m ⇒ eléktrotropízem
Gametangienstand m ⇒ gametangiofór
Gametangiogamie f ⇒ gametángiogamíja
Gametangium n ⇒ gametángij (1)
Gamete f ⇒ gaméta
Gametengefäß n ⇒ gametángij (1)
Gametenlockstoff m ⇒ gamón
Gametogamie f ⇒ gametogamíja (1, 2)
Gametophyt m ⇒ gametofít
Gametophytgeneration f ⇒ gametofítska generácija
gametophytische Agamospermie f ⇒ gametofítska agamospermíja
Gametozyte f ⇒ gametocísta
Gamodem n ⇒ gamodém
Gamon n ⇒ gamón
Gamophyllie f ⇒ gamofilíja
Gamozyste f ⇒ gamocísta
Gamozyt m ⇒ gamocíta
ganzrandiger Blattrand m ⇒ céli lístni rób
Garrigue f ⇒ garíga
Gartenbau m ⇒ vrtnárstvo
gartenbauliches Denkmal n ⇒ spomeník oblikováne naráve
Gartenpflanze f ⇒ kultúrna rastlína
Gasdrüse f ⇒ plínska žléza
gastempfindliches Toxin n ⇒ gostiteljsko speciíčni toksín
gasterales Basidioma n ⇒ gasterální bazidióm
Gasterospore f ⇒ gasterospóra

- Gasterothecium** n ⇒ gasterotécij
gastunempfindliches Toxin n ⇒ gostíteljsko nèspecifíčni toksín
Gattung f ⇒ ród
Gattungsareal n ⇒ areál rodú
Gattungsgenozentrum n ⇒ genétski cênter rodú
Gattungsname m ⇒ rodôvno imé
Gattungssippenzentrum n ⇒ težišče vfst rodú
Gebirgsnadelwald m ⇒ gôrski íglasti gózd
gebuckelter Hut m ⇒ gřbasti klobúk
Geburtsnarbe f ⇒ rójstna brazgotína
Gebüsch n ⇒ grmíšče
gedrungenes Blatt n ⇒ stísnjeni líst
Gefäß n ⇒ trahêja
gefächerte Fasertracheide f ⇒ septírana vlák-nasta traheída
gefächerte Parenchymzelle f ⇒ septírana pa-renhímska célica
gefährdete Art f ⇒ ogrôžena vřsta, prizadéta vřsta
Gefäßbündel n ⇒ žíla
Gefäßleitung f ⇒ vaskulárno prevájanje
Gefäßpflanzen f pl. ⇒ cévnice
Gefäßtracheide f ⇒ vaskulárna traheída
gefiedertes Blatt n ⇒ pérnato sestávljeni líst, sestávljeni líst
gefranster Blattrand m ⇒ rêsasti lístni rób
Gefrierpunktdepression f ⇒ zniževánje zmr-zíšča
Gefrierstress m ⇒ mrázni strés
Gefrierstressprotein n ⇒ protéín mráznega strésa
gefüllte Blüte f ⇒ vrstnátí cvét
gegenständige Blattstellung f ⇒ nasprótna na-mestítev lístov
gegliederte Milchröhre f ⇒ členjeni mléčni kanál
gehäuftes Thylakoid n ⇒ granulárna tilakoída
Gehilfin f ⇒ sinergída
geigenförmiges Blatt n ⇒ kítarásti líst
Geißel f ⇒ bíček
Geitonogamie f ⇒ geitonogamíja
gekammerte Fasertracheide f ⇒ septírana vlák-nasta traheída
gekämter Blattrand m ⇒ glavníčasti lístni rób
gekerbter Blattrand m ⇒ narézani lístni rób
gekräuselter Blattrand m ⇒ nakódrani lístni rób
gelappte Narbe f ⇒ krpáta brázda
gelapptes Blatt n ⇒ krpátí líst
gelapptes Sigma n ⇒ krpáta brázda
Geleitzelle f ⇒ célica spremljévalka (2)
Gelenkzelle f ⇒ bulifórmna célica
gelippte Krone f ⇒ ustnátí vènc
Geminus m ⇒ bíválènt
gemmater Pollen m ⇒ gemátni pèlod
Gemme f ⇒ géma (1, 2, 3)
Gemüseanbau m ⇒ zelenjádárstvo
Gemüsebau m ⇒ zelenjádárstvo
Gen n ⇒ gén
Genbank f ⇒ génska bánka
Genbibliothek f ⇒ génska knjížnica
Generation f ⇒ generácia (1, 2)
Generationswechsel m ⇒ metagenéza
generative Apogamie f ⇒ generatívna apoga-míja
generative Heterophyllie f ⇒ habituálna hete-rofilíja
generative Phase f ⇒ generatívni stádij
generatives Stadium n ⇒ generatívni stádij
generative Zelle f ⇒ generatívna célica
Genet m ⇒ génet
Genetik f ⇒ genéтика
genetische Drift f ⇒ génski zdřs
genetische Information f ⇒ genétska infor-mácia
genetischer Artbegriff m ⇒ genétska definícija vřste
genetischer Code m ⇒ genétska kóda, kodón
genetischer Polymorphismus m ⇒ génski poli-morfizem
genetisches Artkonzept n ⇒ genétska definícija vřste
genetische Spezies-Definition f ⇒ genétska de-finícija vřste
genetisch modifizierter Organismus m ⇒ gén-sko spremenjèni organizem
Genkoppelung f ⇒ povézana skupína génov
Genmanipulation f ⇒ génska tehnológíja
Genoelement n ⇒ génoelemènt
Genom n ⇒ genóm (1, 2)
Genomik f ⇒ genómika
genomische Bibliothek f ⇒ génska knjížnica
genotipische Xeromorphose f ⇒ genotípiska kseromorfóza
Genotyp m ⇒ genotíp
genotypische Morphose f ⇒ genotípiska mor-fóza
Genotypus m ⇒ genotíp

- Gentechnologie** f ⇒ génska tehnologija
Gentianose f ⇒ gencianóza
Genzentrum n ⇒ genétski cênter (1, 2)
Geobotanik f ⇒ géobotánika
Geoelement n ⇒ géoelemènt
geographische Differentialart f ⇒ geográfška razlikoválnica
geographische Rasse f ⇒ geográfška variánta
geographischer Vikariismus m ⇒ geográfški vikarizem
geographische vikariirende Art f ⇒ geográfški vikaríst
Geologie f ⇒ geologíja
Geomorphose f ⇒ geomorfóza
Geophyt m ⇒ geofít
Geosphäre f ⇒ geosfêra
Geotop n ⇒ geotóp
geriffelter Hut m ⇒ nažlébkani klobúk
gerippter Hut m ⇒ nabráni klobúk
Geröll n ⇒ melišče (1, 2)
Gerontoplast m ⇒ gerontoplást
gerundeter Blattspreitengrund m ⇒ zaokróženo dnò lístne plôskve
gesägter Blattrand m ⇒ nažágani lístni rób
geschichtetes Euhymenium n ⇒ plastovíti evhiménij
geschlechtliche Hybride f ⇒ spólni híbríd
geschlechtliche Fortpflanzung f ⇒ spólno razmnoževánje
geschlitzter Blattrand m ⇒ škrbínasti lístni rób
geschlossene Blattscheide f ⇒ zapíta lístna nóžnica
geschlossene Infloreszenz f ⇒ zapíto socvétje
geschlossene Nervatur f ⇒ zapíta ožiljenost
geschlossener Blütenstand m ⇒ zapíto socvétje
geschlossenes Areal n ⇒ sklénjeni areál
geschlossenes kollaterales Bündel n ⇒ dovršèna kolaterálna žíla
geschlossenes Leitbündel n ⇒ dovršèna žíla
geschlossenes Wurzelscheitelmeristem n ⇒ zapíti rástni meristém koreníne
geschnittenes Blatt n ⇒ razrèzani líst
geschützte Art f ⇒ zavarována vrsta
geschützter Name m ⇒ nomen conservandum
geschwânzte Blattspitze f ⇒ repáti lístni vřh
geschweiffter Blattrand m ⇒ plítvo vijúgasti lístni rób
Geschwisterart f ⇒ sêstrska vrsta
Gesellschaftssystematik f ⇒ sítaksonomíja
Gesellschaftstabelle f ⇒ fitocenolóška tabèla
gesetzwidriger Name m ⇒ nomen illegitimum
gespaltene Blattspitze f ⇒ prekláni lístni vřh
gespaltenes Blatt n ⇒ nacépljeni líst
gespornte Krone f ⇒ ostrógasti vè nec
gestielte Blüte f ⇒ pecljáti cvét
gestieltes Blatt n ⇒ pecljáti líst
gestuzte Blattspitze f ⇒ prisékani lístni vřh
geteiltes Blatt n ⇒ razdeljèni líst
Getreide n pl. ⇒ práva žíta, stírna žíta, žíta
Getrenntgeschlechtigkeit f ⇒ dikliníja
Gewebe n ⇒ tkívo
Gewebekultur f ⇒ tkívna kultúra
Gewebelehre f ⇒ histologíja
Gewebeorganisationsstufe f ⇒ tkívna organizácijska stôpnja
Gewebethallus m ⇒ tkívna stéljka
gewöhnlicher Name m ⇒ nomen triviale
Gewölbessoral n ⇒ obókani sorálíj
gewölbter Blütenboden m ⇒ izbóčeno cvetíšče
gezähnter Blattrand m ⇒ nazóbčani lístni rób
gezonter Hut m ⇒ kolobárjasti klobúk
Gibberellin n ⇒ giberelín
Gibberellinsäure f ⇒ giberelínska kislína
Giftigkeitstest m ⇒ tést strupénosti
Giftpflanze f ⇒ strupèna rastlína
Giftpilze m pl. ⇒ strupène glíve
Gilde f ⇒ funkcionálni típ
Ginkgopsida m pl. ⇒ gínkovci
Glashaar n ⇒ stèklasti lásek
glattes endoplasmatisches Reticulum n ⇒ gládki éndoplázemski retíkel
glattes Rhizoid n ⇒ gládki rizoíd
Glaucobionta m pl. ⇒ sínjezelène álge
Glaucolid A n ⇒ glavkolíd Á
Glazial n ⇒ glaciál
Glazialrelikt n ⇒ glaciálni relikt
Gleba f ⇒ gléba
gleichfarbiges Blatt n ⇒ enakobárvni líst
Gleichgriffeligkeit f ⇒ homostílíja
gleichseitiges Blatt n ⇒ splôšèni únifaciálni líst
Gleyboden m ⇒ glêj
Gleyhorizont m ⇒ gléjni horizónt
Gliederfrucht f ⇒ členasti plód
Gliederhülse f ⇒ členasti strók
Gliederschote f ⇒ členasti lúsk
Globoid n ⇒ globoíd
glockenförmige Krone f ⇒ zvónasti vè nec

- glockige Krone** *f* ⇒ zvonasti vë nec
glockig-röhrige Krone *f* ⇒ cévasto-zvonasti vë nec
Glomalín *n* ⇒ glomalín
Glomeromyzeten *f pl.* ⇒ glomeromicéte
Glomerospore *f* ⇒ glomerospóra
Glomerulum *n* ⇒ klôbčič
Glucosinolate *n* ⇒ glukozinolát
Glucuronarabinoxylan *n* ⇒ glukurónoarabinoxilan
Glukan *n* ⇒ glukán
Glukomannan *n* ⇒ glukomanán
Glukoneogenese *f* ⇒ glukoneogenéza
Glukosamin *n* ⇒ glukozamín
Glukose *f* ⇒ glukóza
Glukuronsäure *f* ⇒ glukurónska kislína
Gluma *f* ⇒ ogrinjálna pléva
Glutathion *n* ⇒ glutatión
Glyceollin *n* ⇒ gliceolín
Glycerinaldehyd *n* ⇒ fôsfoglicerín aldehíd
Glykan *n* ⇒ glikán
Glykogen *n* ⇒ glikogén
Glykolat *n* ⇒ glikolát
Glykolipid *n* ⇒ glikolipíd
Glykolyse *f* ⇒ glikolíza
Glykon *n* ⇒ glikón
Glykophyt *m* ⇒ glikofít
Glykoproteid *n* ⇒ glikoproteíd
Glykosid *n* ⇒ glikozíd
Glyoxisom *n* ⇒ glioksisóm
Glyoxylat *n* ⇒ glioksilát
Glyoxylatzyklus *m* ⇒ glioksilátzni cíkel
GMO ⇒ génsko spremenjêni organizem
Gnetopsida *n pl.* ⇒ gnétovci
Goldalgen *f pl.* ⇒ zláte álge
Golgi-Apparat *m* ⇒ Golgijev aparát
Golgi-Vesikel *f* ⇒ Golgijev vezíkel
gonidiale Schicht *f* ⇒ gonidiálna plást
Goniozyste *f* ⇒ goniocista
Gonotrophie *f* ⇒ gonotrofíja
Gossypol *n* ⇒ gosipól
G₀-Phase *f* ⇒ G₀-fáza
G₁-Phase *f* ⇒ G₁-fáza
G₂-Phase *f* ⇒ G₂-fáza
Gramineen-Spaltöffnungstyp *m* ⇒ graminêjska réža
Granne *f* ⇒ résa
grannenspitzzige Blattspitze *f* ⇒ drôbno ostrnâti listni vrh
grannige Blattspitze *f* ⇒ résasti listni vrh
granuläres Thylakoid *n* ⇒ granulárna tilakoída
Granulum *n* ⇒ gránul
Granum *n* ⇒ gránum
Grasblüte *f* ⇒ antécij
Grasblütenschüppchen *n* ⇒ lodíkula
Grasflur *f* ⇒ travíšče
Graswirtschaft *f* ⇒ trávništvo
Gravitationspotenzial *n* ⇒ gravitacijski potenciál
Gravitropismus *m* ⇒ grávitropízem
Grenzflächenklima *n* ⇒ klíma mêjne plasti
Grenzplasmolise *f* ⇒ mênja plazmolíza
Grenzschicht *f* ⇒ mênja plást
Grenzschichtleitfähigkeit *f* ⇒ difuzijska prevódnost mênje plasti, prevódnost mênje plasti
Grenzschichtwiderstand *m* ⇒ difuzijska upórnost mênje plasti
Grenzzelle *f* ⇒ mênja célica
Grex *m* ⇒ gréks
Griffel *m* ⇒ vrát pestíča
Großdisjunktion *n* ⇒ mákrodisjunktzni areál
Großpilze *m pl.* ⇒ mákroglíve
Großspore *f* ⇒ mákrospóra (1)
Grünalgen *f pl.* ⇒ klorofíti, zelêne álge
Grundblatt *n* ⇒ prítalni list
Grundblattmeristem *n* ⇒ bazálni meristém lista
Grundgewebe *n* ⇒ parenhím
Grundmeristem *n* ⇒ kórpus
Grundplan *m* ⇒ morfolóški típ
GS ⇒ giberelínska kislína
GTP ⇒ gvanozín trifosfát
Guanin *n* ⇒ gvanín
Guanosin *n* ⇒ gvanozín
Guanosintriphosphat *n* ⇒ gvanozín trifosfát
Günz *n* ⇒ gúnški glaciál
Günz-Glazial *n* ⇒ gúnški glaciál
Günz-Mindel *n* ⇒ gúnško-míndelski interglaciál
Günz-Mindel-Interglazial *n* ⇒ gúnško-míndelski interglaciál
Guttapercha *f* ⇒ gutapêrča
Guttation *f* ⇒ gutácija
gymnocarpes Apothecium *n* ⇒ gimnokárpni apotécij
Gymnospermen *m pl.* ⇒ goloseménke
Gymnothecium *n* ⇒ prototécij
Gynaeceum *n* ⇒ ginécej
gynobasaler Stylus *m* ⇒ dníčni vrát pestíča

gynobasischer Griffel m ⇒ dníčni vrát pestíča
Gynodiözie f ⇒ žénska dvódómnost
Gynoeceum n ⇒ ginécej
Gynogenese f ⇒ ginogenéza
Gynomonözie f ⇒ žénska ênodómnost
Gynophor m ⇒ ginofór
Gynostemium n ⇒ ginostémij
Gyrocyanin n ⇒ girocianín
Gyromitrin n ⇒ giromitrín
Gyrus n ⇒ gírús
Gyttja n ⇒ gyttja
Haar n ⇒ lásek (1, 2)
Haarbildner m ⇒ trihoblást
haariger Blattrand m ⇒ dlákavi lístni rób
Haarwurzelkultur f ⇒ kultúra lásastih korenín
Habitat n ⇒ habitát
habituele Anisophyllie f ⇒ habituálna anizofílija
Habitus m ⇒ hábitús
Hackfrucht-Beikraut Art f ⇒ okopavínska vrsta
Hadrom n ⇒ hadróm
hadrozentrisches Leitbündel n ⇒ hadrocéntrična žíla
Haftfaden m ⇒ haptêra (3)
Haftscheibe f ⇒ pritrvjaválna plôščica
Haftwurzel f ⇒ opríjemálna korenína
Hagebutte f ⇒ šípek
hakenförmige Blattspitze f ⇒ káveljčasti lístni vrh
Halbhoftüpfel m ⇒ pôlobókana piknja
Halbparasit m ⇒ pôlzajedávec
Halbschattenpflanze f ⇒ pôlsénčna rastlína
Halbschmarotzer m ⇒ pôlzajedávec
Halbstrauch m ⇒ pôlgfm
Halbstrauch-Chamaephyt m ⇒ pôlgrmičasti hamefit
halbunterständiger Fruchtknoten m ⇒ pôlpo-drásla plódnica
Halm m ⇒ bíl
Halo m ⇒ hálo
halophile Algen f pl. ⇒ halofilne álge
Halophyt m ⇒ halofít
halophytische Sukkulenz f ⇒ halofítska sukuléntnost
Hals m ⇒ vrát
Hamaechorie f ⇒ hamechoríja
handförmig gelapptes Blatt n ⇒ dlánasto kr-páti líst

handförmig geschnittenes Blatt n ⇒ dlánasto razrézani líst
handförmig gespaltenes Blatt n ⇒ dlánasto nacépljeni líst
handförmig geteiltes Blatt n ⇒ dlánasto razdeljêni líst
handförmig zerteiltes Blatt n ⇒ dlánasto deljêni líst
handförmig zusammengesetztes Blatt n ⇒ dlánasto sestávljeni líst
handnervige Nervatur f ⇒ dlánasto mréžasta ožíljenost
Hangmoor n ⇒ pobóčno visôko bárje
hapaxanthe Pflanze f ⇒ hapaksántna rastlína
Haplobiont m ⇒ haplobiónt
haplocheiler Stoma-Typ m ⇒ haplohélična réža
Haplodikaryont m ⇒ háplodikariónt
Haplodiplont m ⇒ haplodiplónt
Haploid n ⇒ haplóid
haploide Apogamie f ⇒ haplóidna apogamíja
haploide Chromosomenzahl f ⇒ haplóidno števílo kromosómov
haploide Kultur f ⇒ kultúra haplóidov
haploider Nukleus m ⇒ haplóidno jêdro
haploider Zellkern m ⇒ haplóidno jêdro
haplolepides Moos n ⇒ háplolepidêjski máh
Haplonema n ⇒ nítasta stéjljka
Haplont m ⇒ haplónt (1, 2)
Haplophase f ⇒ haplofáza
Haplostele f ⇒ haplostéla
haplostrommatischer Fruchtkörper m ⇒ haplostromátски trosnják
Haploxylon n ⇒ haploksílon
Haptere f ⇒ haptêra (1, 2, 3)
Haptomonaden f pl. ⇒ haptofíti
Haptonema f ⇒ haptonéma
Hardy-Weinberg-Gesetz n ⇒ Hardy-Weinbergovo pravílo
Harnstoff m ⇒ úrea
Hartbast m ⇒ trdo líčje
Hartbastfaser f ⇒ trdo líkovo vláknó
Hartholz n ⇒ trdi lês
Hartigsches Netz n ⇒ Hartigova mréža
Hartlaub-Scrub m ⇒ skráb
Harz n ⇒ smôla
Harzgang m ⇒ smôlni kanál
Harzkanal m ⇒ smôlni kanál
Hastula f ⇒ hástula

- Haube** f ⇒ kalípra (2)
Häufigkeit f ⇒ pogóštnost
Hauptachse f ⇒ monopódij
Hauptblattader f ⇒ glávna žíla
Hauptfruchtform f ⇒ teleomórf
Hauptleitbündel n ⇒ glávna žíla
Hauptphotosynthesepigment n ⇒ glávno fóto-sintézno barvílo
Hauptpigment der Photosynthese n ⇒ glávno fótosintézno barvílo
Hauptpross m ⇒ glávni pogánjek
Haupttrieb m ⇒ glávni pogánjek
Hauptwurzel f ⇒ glávna korenína, primárna korenína
Hausschwamm m ⇒ híšna góba
Haustorium n ⇒ havstórij (1, 2, 3, 4)
häutiges Blatt n ⇒ ópnasti líst
Hautpilze m pl. ⇒ dermatofíti
Hecke f ⇒ omêjek
Hefe f ⇒ kvás
Hefeform f ⇒ kvásni stádij
Hefen f pl. ⇒ kvásovke
hefenähnliche Pilze m pl. ⇒ kvásovkam podobne glíve
Heide f ⇒ resáva
Heilpflanze f ⇒ zdravílna rastlína
hekistotherme Pflanze f ⇒ hekistotérmna rastlína
helicoide cymöse Infloreszenz f ⇒ spirálasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje
Helicospore f ⇒ helikospóra
heliomorpher Bau m ⇒ heliomórfna zgrádba
heliomorphe Struktur f ⇒ heliomórfna zgrádba
Heliomorphose f ⇒ heliomorfóza
Heliophyt m ⇒ sónčna rastlína
Heliotropismus m ⇒ hélíotropízem
Helleborus Spaltöffnungstyp m ⇒ helebórna réža
Helle Taiga f ⇒ svétla bôrova tájga, svétla macêsnova tájga
helobiales Endosperm n ⇒ helobiálni sekundárni endospêrm
Helobium n ⇒ helobióm
Helophyt m ⇒ helofít
Hemerophyt m ⇒ hemerofít
Hemibiotroph m ⇒ hemibiotróf
Hemibiotrophie f ⇒ hemibiotrofíja
Hemicellulose f ⇒ hemicelulóza
Hemikryptophyt m ⇒ hemikriptofít
Hemiparasit m ⇒ pôlzajedávec
Hemiparasitismus m ⇒ pôlzajedávstvo
hemiparazytischer Stoma-Typ m ⇒ hemiparacítična réža
hemitrope Samenanlage f ⇒ hemitrópna seménska zasnôva
Hemixerophyt m ⇒ hemikserofít
hemizyklische Blüte f ⇒ hemiciklični cvét
Hemmstoff m ⇒ inhibítor
Hemmwirkung f ⇒ inhibícija
Hepatotoxin n ⇒ hépatotoksín
herablaufendes Blatt n ⇒ iztezajóči líst
Herbarium n ⇒ herbárij
Herbariumbogen m ⇒ herbárijska pôla
Herbariumetikett n ⇒ herbárijska etikéta
Herbariumkapsel f ⇒ herbárijska kápsula
Herbivore m ⇒ rastlinojéd
Herbivorie f ⇒ herbivoríja
Herbizid n ⇒ herbicíd
Herkogamie f ⇒ herkogamíja
Herkunftort m ⇒ vír
Herpochorie f ⇒ herpohoríja
herzförmiger Blattspreitengrund m ⇒ sfčasto dnò lístne plôskve
herzförmiges Blatt n ⇒ sfčasti líst
Hesperidium n ⇒ predálasta jágoda
Heteroblastie f ⇒ heteroblastíja
heteroblastische Blattfolge f ⇒ heteroblastiční níz
heterobrochater Pollen m ⇒ heterobrohátmi pêlod
heterochlamydeische Blüte f ⇒ heterohlamidêjski cvét
Heterochromatin n ⇒ heterokromatín
Heterogamie f ⇒ heterogamíja
Heterokaryon m ⇒ heterokárion (1, 2)
heterokonte Geißelung f ⇒ heterokóntna obièkanost
Heterokontobionta m pl. ⇒ heterokontobiónti
Heterokontophyten m pl. ⇒ heterokontofíti
heteromere Blüte f ⇒ heterociklični cvét
heteromerer Thallus m ⇒ heteroméRNA stéljka
heteromorphe Metagenese f ⇒ heteromórfna metagenéza
Heteromorphie f ⇒ heteromorfíja
heteromorphischer Generationswechsel m ⇒ heteromórfna metagenéza

- heteroözišcher Pilz** m ⇒ heteroécična glíva
heterophasische Metagenese f ⇒ heterofázna metagenéza
heterophasischer Generationswechsel m ⇒ heterofázna metagenéza
Heterophyllie f ⇒ heterofilíja
heterophyllische amphibische Pflanze f ⇒ heterofilna amfibijska rastlína
heteropolarer Pollen m ⇒ heteropolárni pèlod
Heteropolymer n ⇒ heteropolimêr
Heteropolysaccharid n ⇒ heteropolisaharíd
heterospore Farngewächse n pl. ⇒ heterospórne práprotnice
heterospore Pteridophyten m pl. ⇒ heterospórne práprotnice
Heterosporie f ⇒ heterosporíja
Heterostylie f ⇒ heterostilíja
Heterothallie f ⇒ heterotáličnost
Heterotopie f ⇒ heterotopíja
heterotrope Samenanlage f ⇒ heterotrópna anatrópna seménska zasnôva
Heterotroph m ⇒ heterotrôf
heterotrophe Pflanze f ⇒ heterotrôfna rastlína
Heterotrophie f ⇒ heterotrofíja
Heteroxanthin n ⇒ heteroksantín
Heterozygote f ⇒ heterozigót
heterozyklische Blüte f ⇒ heterocíklíčni cvét
Heterozyste f ⇒ heterocísta
hexazytischer Stoma-Typ m ⇒ heksacítična rëža
Hexenbesen m ⇒ ëarôvniška mëtla, metlíčavost
Hexenring m ⇒ ëarôvniški rís
Hexose f ⇒ heksóza
Hidration f ⇒ hidratácija
Hidrophylie f ⇒ hidrofilíja
Hilum n ⇒ hílum (1, 2, 3)
Hinterhof m ⇒ pôdrëžna kámrica
hipoascidiates Blatt n ⇒ hípoascidiátني líst
HIR ⇒ visokoenergijska reakcija
Histogenese f ⇒ histogenéza
Histologie f ⇒ histologíja
Histon n ⇒ histón
Hitzeresistenz f ⇒ odpórnost na vroëíno
Hitzeschock m ⇒ vroëínski šók
Hitzeschockprotein n ⇒ proteín vroëínskega šóka
Hitzestress m ⇒ vroëínski strés
Hochblatt n ⇒ ovíšni líst
Hochintensitätsreaktion f ⇒ visokoenergijska reakcija
Hochmoor n ⇒ visôko bárje
Hochstaudenflur f ⇒ visôko steblíkovje
Hoftüpfel m ⇒ obókana píknja
Hoftüpfel-Paar n ⇒ obókani píkenjski pár
höhere Grünalgen f pl. ⇒ víšje zeléne álge
höhere Pilze m pl. ⇒ víšje glíve
holarktisches Florenreich n ⇒ holárktična flórna oblást
holarktisches Geoelement n ⇒ holárktični géoelement
Holobasidie f ⇒ holobazídij
holoblastische blastische Konidiogenese f ⇒ holoblástična blástična konidiogenéza
Hologamie f ⇒ hologamíja
holomiktischer See m ⇒ holomíktično jézero
Holomorph m ⇒ holomórf
Holoparasitismus m ⇒ popôlno zajedávstvo
Holothecium n ⇒ holotécij
Holotypus m ⇒ holotíp (1, 2)
Holozän n ⇒ holocén
Holz n ⇒ lés
Holzfaser f ⇒ lésno vlákno
holziger Kletterstrauch m ⇒ lijána
Holzparenchym n ⇒ lésni parenhím
Holzpflanze f ⇒ lésnata rastlína
Holzteil m ⇒ ksílém
Holzwissenschaft f ⇒ lézarstvo
homochlamydeische Blüte f ⇒ homohlamidëjski cvét
Homoeotypus m ⇒ homeotíp
Homogamie f ⇒ homogamíja
homoiohydre Pflanze f ⇒ homoiohídra rastlína
homoioklorophyllische Pflanze f ⇒ homoioklorofilna rastlína
Homokaryon m ⇒ homokárion
Homologie f ⇒ homológnost
homologisches Chromosom n ⇒ homológni kromosóm
homomerer Thallus m ⇒ homomérna stéljka
homomeres Lager n ⇒ homomérna stéljka
homomorphe Metagenese f ⇒ homomórfna metagenéza
Homomorphie f ⇒ homomoríja
homomorphischer Generationswechsel m ⇒ homomórfna metagenéza
Homonymus m ⇒ homoním (1, 2)

- homophyllische amphibische Pflanze** *f* ⇒ homofilna amfibijska rastlina
- Homopolymer** *n* ⇒ hómopolimêr
- Homopolysaccharide** *n* ⇒ hómopolisaharíd
- Homorhizie** *f* ⇒ homorizíja
- homorrhizes Wurzelsystem** *n* ⇒ homorízni ko-renínski systém
- Homostylie** *f* ⇒ homostilíja
- Homothallie** *f* ⇒ homotáličnosť
- Homotopie** *f* ⇒ homotopíja
- homotropische Blattstellung** *f* ⇒ homotrópna namestítev lístov
- Honigblatt** *n* ⇒ medôvni list
- Honigdrüse** *f* ⇒ medôvnik
- Honiglippe** *f* ⇒ medéna ústna
- Honigsaft** *m* ⇒ medičina
- Hormogonium** *n* ⇒ hormogónij
- Hormon** *n* ⇒ hormón
- Hormonrezeptor** *m* ⇒ hormónski recéptor
- Hormozyste** *f* ⇒ hormocista
- Hornmoose** *n pl.* ⇒ rogovnjáki
- Horst-Hemikryptophyt** *m* ⇒ šôpasti hemikriptofít
- Hortikultur** *f* ⇒ hortikultúra (1, 2)
- HSP** ⇒ proteín vročinskega šóka
- Hügelland-Vegetationsstufe** *f* ⇒ gričévnati vegetacijski pás
- Hüllblatt** *n* ⇒ ovôjkov list
- Hülle** *f* ⇒ involúkrum (1), ovôjek, ovôjnica
- Hüllschuppe** *f* ⇒ krôvna lúska
- Hüllspelze** *f* ⇒ ogrinjálna pléva
- Hülse** *f* ⇒ strôk
- Hülsenfrüchtler** *m* ⇒ strôčnice
- humicole Flechten** *f pl.* ⇒ humikólmi lišáji
- humides Gebiet** *n* ⇒ humídno obmôčje
- Humin** *n* ⇒ humín
- Huminsäure** *f* ⇒ humínska kislína
- Humus** *m* ⇒ húmus
- Humusbildung** *f* ⇒ humifikácia
- Humushorizont** *n* ⇒ húmusno-akumulatívni horizont
- Hut** *m* ⇒ klobúk
- Hyalocyte** *f* ⇒ hialocíta
- Hyaloderm** *n* ⇒ hialodêrm
- Hyalodermis** *f* ⇒ hialodêrm
- Hybride** *f* ⇒ hibrid, krízanec
- Hydathode** *f* ⇒ hidatóda (1, 2)
- Hydratationswasser** *n* ⇒ hidratacijska vôda
- Hydratur** *f* ⇒ hidratúra
- hydraulische Kapazität der Zelle** *f* ⇒ hidrávlična kapacitéta célice
- Hydrenchym** *n* ⇒ vôdni parenhím, vôdno tkívo
- Hydrobiologie** *f* ⇒ hídrobiologíja
- Hydrobiom** *n* ⇒ hídrobióm
- Hydrobotanik** *f* ⇒ hídrobotánika
- hydrochore Sippe** *f* ⇒ hidrohórna vrsta
- Hydrochorie** *f* ⇒ hidrohoriíja
- Hydroide** *f* ⇒ hidroída
- hydrolabile Pflanze** *f* ⇒ hídrolabilna rastlina
- hydrologischer Zyklus** *m* ⇒ hidrolóški cikel
- Hydrom** *m* ⇒ hidróm
- Hydromelioration** *f* ⇒ hídromeliorácia
- hydromorpher Bau** *m* ⇒ hidromórfna zgrádba
- hydromorpher Boden** *m* ⇒ hidromórfna tlá
- hydromorphes Blatt** *n* ⇒ hidromórfni list
- hydromorphes Merkmal** *n* ⇒ hidromórfni znak
- hydromorphe Struktur** *f* ⇒ hidromórfna zgrádba
- Hydromorphose** *f* ⇒ hidromorfôza
- Hydronastie** *f* ⇒ hídronastíja
- hydrophile Blüte** *f* ⇒ hidrofílni cvét
- Hydrophobin** *n* ⇒ hidrofóbin
- Hydrophyt** *m* ⇒ hidrofít
- Hydroplankton** *n* ⇒ hidroplánkton
- Hydroponik** *f* ⇒ hidropónika
- Hydropote** *f* ⇒ hidropóta
- Hydrosphäre** *f* ⇒ hidrosfêra
- hydrostabile Pflanze** *f* ⇒ hídrostabilna rastlina
- Hydrotropismus** *m* ⇒ hídrotropízem
- Hydroxyprolin** *n* ⇒ hidróksiprolín
- hygromorpher Bau** *m* ⇒ higromórfna zgrádba
- hygromorphe Struktur** *f* ⇒ higromórfna zgrádba
- hygromorphisches Blatt** *n* ⇒ higromórfni list
- hygromorphisches Merkmal** *n* ⇒ higromórfni znak
- Hygromorphose** *f* ⇒ higromorfôza
- Hygronastie** *f* ⇒ hígronastíja
- Hygrophyt** *m* ⇒ hígrofít
- hygroskopische Bewegung** *f* ⇒ hígroskópsko gíbanje
- Hygrotropismus** *m* ⇒ hígrotropízem
- Hyläa** *f* ⇒ hilêja
- Hymenialalge** *f* ⇒ himénijska álga
- hymeniale Gallerte** *f* ⇒ himénijska galêrta
- hymeniales Basidioma** *n* ⇒ himénijski bazi-dióm
- Hymenium** *n* ⇒ trosôvnica

- Hymenophor** m ⇒ himenofór
Hyoscyamin n ⇒ hiosciamín
Hypanthium n ⇒ vrčasto cvetišče
Hypanthodium n ⇒ hipantódij
Hypericin n ⇒ hipericín
Hypertonizität f ⇒ hipertóničnost
Hyphē f ⇒ hifa
Hyphenfüßchen n ⇒ hifopódij
Hyphengewebe n ⇒ plektenhím
Hyphenmantel m ⇒ hífni plášč
Hyphidium n ⇒ hifídij
Hyphochytridiomyzeten m pl. ⇒ hifohitridije
Hyphogamie f ⇒ hifogamíja
Hyphopodium n ⇒ hifopódij
Hypochilium n ⇒ hipohíl
Hypoderm n ⇒ hipodêrm
Hypodermis f ⇒ hipodêrm
hypogäische Keimung f ⇒ hipogéična kalítev
hypogyne Blüte f ⇒ hipogínični cvét
Hypogynie f ⇒ hipoginíja
hypogynische Blüte f ⇒ hipogínični cvét
Hypokotyl n ⇒ hipokotíl
Hypokotylknolle f ⇒ hipokotílmi stêbelni gomólj
Hypolimnion n ⇒ hipolímni
Hyponastie f ⇒ híponastíja
hypophylle Infloreszenz f ⇒ ínfracoliárno so-cvétje
Hypophyse f ⇒ hipofíza (1)
Hypothallus m ⇒ hipotálus (1, 2)
Hypothecium n ⇒ hipotécij
Hypotheka f ⇒ hipotéka
Hypotonie f ⇒ hipotoníja
Hypotonizität f ⇒ hipotóničnost
Hypoxie f ⇒ hipoksíja
hypoxischer Stress m ⇒ hipóksični strés
hypoxisches Stressprotein n ⇒ proteín hipóksičnega strésa
hypoxische Umwelt f ⇒ hipóksično okólje
Hysterothecium n ⇒ histerotécij
IAA ⇒ indólóčetna kislína
Ibogain n ⇒ ibogain
Ibotensäure f ⇒ iboténska kislína
ICBN ⇒ mednárodni kódeks botánične nomenklatúre
ICNCP ⇒ mednárodni kódeks poimenovánja gojênih rastlín
ICPN ⇒ mednárodni kódeks fitocenolóške nomenklatúre
IDA n ⇒ izopenteníl adenoZín
Idioblast m ⇒ idioblást
Idiogramm n ⇒ kariográm
Idiophase f ⇒ idiofáza
IES ⇒ indólóčetna kislína
Igapo n ⇒ igápo
illegitime Bestäubung f ⇒ nèlegitímna oprášítev
illegitime Pollination f ⇒ nèlegitímna oprášítev
illuvialer Horizont m ⇒ iluviálni horizónt
illyrikoides Goelement n ⇒ ilirikoídni géoelemènt
illyrische Florenprovinz f ⇒ ilírška flórna provinca
illyrisches Goelement n ⇒ ilírski géoelemènt
Imbibition f ⇒ nabrékanje
imbrikate Ästivation f ⇒ strêšnikasta estivácija
imbrikate Blattstellung f ⇒ strêšnikasta razporedítev listov
imbrikate Knospendeckung f ⇒ strêšnikasta estivácija
immergrüne Pflanze f ⇒ vednozelêna rastlína
immergrüner Hartlaubwald m ⇒ vednozelêni sklerofilni gózd
immergrüner Nadelwald m ⇒ vednozelêni íglasti gózd
immergrüner Wald m ⇒ vednozelêni gózd
immergrüner Laubwald m ⇒ vednozelêni listnatni gózd
immergrüner Sklerophyt m ⇒ vednozelêni sklerofít
immergrünes Blatt n ⇒ vednozelêni list
Immission f ⇒ imisíja
Immobilisierung f ⇒ imobilizácija
Impressorium n ⇒ impresórij
indeterminantes Blatt n ⇒ nèdeterminántni list
indeterminantes Wachstum n ⇒ nèdeterminántna rást
Indikatorpflanze f ⇒ indikátorska rastlína
Individuum n ⇒ osébek
Indolacetat n ⇒ indolacetát
Indolessigsäure f ⇒ indólóčetna kislína
Induktion f ⇒ indúkcija
induplikatives Blatt n ⇒ induplikátni list
Indusium n ⇒ zastirálce (1)
induzierte Anisophyllie f ⇒ spodbujêna anizofilíja
induzierte Heterophyllie f ⇒ spodbujêna heterofilíja

- induzierte Thermotoleranz** f ⇒ izzvána temperatúrna toleránca
- Infektion** f ⇒ okúžba
- Infizierung** f ⇒ okúžba
- Infloreszenz** f ⇒ socvétje
- infrarote Sonnenstrahlung** f ⇒ ínfrardéče sévanje Sónca
- infraspezifisches Taxon** n ⇒ ínfraspecífíčni takson
- Inhibitor** n ⇒ inhibítor
- Initiale** f ⇒ iniciálka (1)
- Inkompatibilität** f ⇒ ínkompatíbilnost
- Inkrustierung** f ⇒ ínkrustíranje
- Innendruck** m ⇒ túrgorski tlák
- Innenperiderm** f ⇒ globínski peridém
- innere Hülle** f ⇒ zastírálce (2)
- inneres Peristom** n ⇒ nótrajni peristóm
- innere Tüpfelöffnung** f ⇒ nótranja píkenjska odprtína
- Inokulation** f ⇒ inokulácia (1, 2)
- Inokulum** n ⇒ vcépek
- inoperculater Ascus** m ⇒ ínoperkulátni ásk
- Inositol** n ⇒ inozitól
- Insektenblüte** f ⇒ entomofilni cvét
- insektenblütige Pflanze** f ⇒ žúžkocvétka
- Inselendemismus** m ⇒ otóški endemizem
- insperses Hymenium** n ⇒ inspêrna trosôvnica
- Integument** n ⇒ integumènt
- intensive Bewurzelung** f ⇒ intenzívni korenínski systém
- intensives Wurzelsystem** n ⇒ intenzívni korenínski systém
- Intercellulargang** m ⇒ intercelulárni kanál
- Interfaszikularkambium** n ⇒ medžílíni kámbij
- Interferenzkompetition** f ⇒ aleopatíja
- interfoliare Infloreszenz** f ⇒ ínterfoliárno socvétje
- Interglazial** n ⇒ ínterglaciál
- interkalares Meristem** n ⇒ interkalárni meristém
- interkalares Wachstum** n ⇒ interkalárna rást
- Interkinese** f ⇒ interkinéza
- Interkolumium** n ⇒ interkólpj
- Internationaler Code der Botanischen Nomenklatur** m ⇒ mednárodni kódeks botánične nomenklatúre
- Internationaler Code der Nomenklatur der Kulturpflanzen** m ⇒ mednárodni kódeks poime novánja gojènih rastlín
- Internationaler Code der Pflanzensoziologischen Nomenklatur** m ⇒ mednárodni kódeks fitocenolóške nomenklatúre
- Internodium** n ⇒ internódij
- Interphase** f ⇒ interfáza
- Interpilz** m ⇒ kombúša
- interspezifische Konkurrenz** f ⇒ medvístna konkurénca
- Interstadial** m ⇒ ínterstadiál
- interstitielles Wasser** n ⇒ interstícijska vóda
- Interzellulare** f ⇒ intercelulár
- interzelluläre Diffusionsleitfähigkeit** f ⇒ intercelulárna difuzíjska prevódnost
- interzelluläre Hyphe** f ⇒ intercelulárna hífa
- interzellulärer Diffusionswiderstand** m ⇒ intercelulárna difuzíjska upórnost
- Intine** f ⇒ intína
- intradikales Myzel** n ⇒ intraradikálíni micélij
- intraspezifische Konkurrenz** f ⇒ znótrajvístna konkurénca
- intrazelluläre Hyphe** f ⇒ intracelulárna hífa
- Intussuszeption** f ⇒ intususcepíjska rást
- Inulin** n ⇒ inulín
- invasive Art** f ⇒ invazívna vrsta
- invasive Sippe** f ⇒ invazívna vrsta
- inverses Blatt** n ⇒ invêrzni bifaciálíni líst
- in vitro** ⇒ in vítro
- in vivo** ⇒ in vívo
- Involucrellum** n ⇒ involukrélij
- Involucrum** n ⇒ involúkrum (1, 3)
- Involutin** n ⇒ involutín
- Inzuchtdepression** f ⇒ izrodítev
- Ionenkanal** m ⇒ iónski kanálček
- Ionenpumpe** f ⇒ iónska črpálka
- ionisierende Strahlung** f ⇒ ionizirajóče sévanje
- Ionophor** m ⇒ ionofór
- Isidium** n ⇒ izídij
- isobrochater Pollen** m ⇒ izobrohátíni pèlod
- Isocitrat** n ⇒ izocitrát
- Isoenzym** n ⇒ izoencím
- Isogamete** f ⇒ izogaméta
- Isogamie** f ⇒ izogamíja
- isokonte Geißelung** f ⇒ izokóntna obíčkanost
- isolaterales Blatt** n ⇒ splóščeni únifaciálíni líst
- isomere Blüte** f ⇒ izociklíčni cvét
- Isopentiladenin** n ⇒ izopenteníl adenzín
- isopolarer Pollen** m ⇒ izopolárni pèlod
- Isoquinolinalkaloide** n pl. ⇒ izokinolínski alkaloidi

- isospore Farnpflanzen** f pl. ⇒ izospórne prápro-
tnice
- Isosporie** f ⇒ izosporíja
- Isothermie** f ⇒ izotermíja
- isotome Verzweigung** f ⇒ izotómna razràst
- Isotonizität** f ⇒ izotóničnost
- Isotypus** m ⇒ izotíp
- isozyklische Blüte** f ⇒ izociklični cvét
- Isthmus** m ⇒ ístmus
- Jaccardskoeffizient** m ⇒ Jaccardov koeficiènt
- Jahreskohlenstoffbilanz** f ⇒ létna bilánca izme-
njáve CO₂
- Jahresring** m ⇒ braníka
- jährlicher Temperaturzyklus** m ⇒ létni tempera-
túrni króg
- Jahrringgrenze** f ⇒ létnica
- Jasmonat** n ⇒ jasmonát
- Jasmonsäure** f ⇒ jasmónska kislína
- Jochalgen** f pl. ⇒ jármaste álge
- Joch-Tracheide** f ⇒ disjúnkcijjska traheída
- Johannistrieb** m ⇒ krésni pogánjek
- Jugendblatt** n ⇒ juvenilni list
- junger Dryas** m ⇒ mlájši dryas
- Juvenilphase** f ⇒ juvenilni stádij
- Kairomon** n ⇒ kairómón
- Kalkchlorose** f ⇒ karbonátna kloróza
- kalkfliehender Physiotyp** m ⇒ kalciófobni fi-
ziotíp
- kalkliebender Physiotyp** m ⇒ kalciotrófni fizi-
otíp
- kalkmeidende Pflanze** f ⇒ kalcifóbna rastlína
- Kalkpflanze** f ⇒ kalcifilna rastlína
- Kalksteinrotlehm** m ⇒ jérovica
- Kallus** m ⇒ kálus (1, 2, 3)
- Kalluskultur** f ⇒ kálusna kultúra
- kältliebende Pflanze** f ⇒ hladnoljúbna rastlína
- Kälteresistenz** f ⇒ odpórnost na hlád
- Kältestress** m ⇒ hládni strés
- Kältestressprotein** n ⇒ protéin hládneга strésa
- Kaltloch** n ⇒ mrazíšče
- Kalyptra** f ⇒ kalíptra (2, 3), korenínska čépica
- kalziphile Flechten** f pl. ⇒ kalcifilni lišáji
- kalziphobe Flechten** f pl. ⇒ kalciófobni lišáji
- Kambialzone** f ⇒ kámbijeva cóna
- kambisches Horizont** n ⇒ kámbični horizont
- Kambium** n ⇒ kámbij
- Kambiuminitiale** f ⇒ kámbijeva iniciálka
- kampylodrome Nervatur** f ⇒ kampilodrómná
ožiljenost
- kampylotrope Samenanlage** f ⇒ kampilotrópna
seménska zasnôva
- Kanal** m ⇒ kanálček
- Kanaltüpfel** m ⇒ kanálska píknja
- Kannenfalle** f ⇒ lovíltni včč
- Kantenkollenchym** n ⇒ vogáltni kolenhím
- kantharophile Blüte** f ⇒ kantarofilni cvét
- Kantharophylie** f ⇒ kantarofilíja
- kapillares Bodenwasserkapazität** f ⇒ kapilárna
kapacitéta tal
- kapillares Bodenwasserpotenzial** n ⇒ kapilárni
potenciál tal
- kapillares Wasser** n ⇒ kapilárna vôda
- Kapländisches Florenreich** n ⇒ kápska flórna
oblast
- Kaprifikation** f ⇒ kaprifikácija
- kapsale Organisationsstufe** f ⇒ kapsálna orga-
nizacijska stôpnja
- Kapsel** f ⇒ glávica (2), púšica
- Kapselstiel** m ⇒ séta (1)
- Karbol** n ⇒ fenól
- Karbolsäure** f ⇒ fenól
- karnivore Pflanze** f ⇒ mesojéda rastlína
- Karnivorie** f ⇒ plenilstvo
- Karotin** n ⇒ karotén (1, 2)
- Karotinoid** n ⇒ karotenoíd
- Karpell** n ⇒ plódní list
- Karpogonium** n ⇒ karpogón
- Karpophor** m ⇒ karpofór
- Karpospore** f ⇒ karpospóra
- Karyogamie** f ⇒ kariogamíja
- Karyogramm** n ⇒ kariográm
- Karyokinese** f ⇒ jédna delítev
- Karyologie** f ⇒ kariologíja
- Karyopse** f ⇒ gôlec
- Karyosystematik** f ⇒ cítotaksonomíja
- Karyotyp** m ⇒ kariotíp
- Katahymenium** n ⇒ katahiménij
- Kätzchen** n ⇒ máčica
- kauliflore Blüte** f ⇒ kavliflórní cvét
- kauliflore Infloreszenz** f ⇒ kavliflórnó socevťe
- Kauloid** m ⇒ stébelce
- Kaulonema** n ⇒ kavlonéma
- Kautschuk** m ⇒ kávcuk
- Kavitation** f ⇒ kavitácija
- kegeliger Hut** m ⇒ stôžčasti klobúk
- keilartiger Blattspreitengrund** m ⇒ klínasto dnò
lístne plóskve
- Keilblatt** n ⇒ klínasti list

- keiliger Blattspreitengrund** m ⇒ klínasto dnò
 listne plôskve
Keimblatt n ⇒ klíčni líst
Keimfähigkeit f ⇒ kalívost (2)
keimfreie Kultur f ⇒ aséptična kultúra (1, 2)
Keimling m ⇒ émbrio
Keimpflanze f ⇒ kalíca
Keimporus m ⇒ kalílina póra (2)
Keimscheide f ⇒ koleóptila
Keimung f ⇒ kalítev (1, 2, 3)
Keimwurzel f ⇒ radíkula
Kelch m ⇒ čáša
Kelch-Anhängsel n ⇒ čášni privéseck
Kelchblatt n ⇒ čášni líst
Kelchröhre f ⇒ čášna cév
Kelchzahn m ⇒ čášni zóbec
Kelchzipfel m ⇒ čášni rôgelj
kellenförmiges Blatt m ⇒ ometáčasti líst
Kelp n ⇒ kélp (1, 2)
Kennart f ⇒ značilnica
Kern m ⇒ jêdro, pècka
Kernfrucht f ⇒ pečkáti plòd
Kerngehäuse n ⇒ peščičšce
Kernholz n ⇒ črnjáva, jedrovína
Kernhülle f ⇒ jêdrna membrána
Kernpaar n ⇒ dikárior
Kernteilung f ⇒ jêdrna delítev
Kernteilungsspindel f ⇒ delítveno vretêno
keulenförmiger Fruchtkörper m ⇒ kijasti tro-
 snják
keulige Krone f ⇒ váljasti vènek
Kiel m ⇒ karína
Kieselalgen f pl. ⇒ kreménaste álge
kieselholde Pflanze f ⇒ silicifilna rastlína
kieselmeidende Pflanze f ⇒ silicifòbna rastlína
Killerhefe f ⇒ ubijálska kvásovka
Kinase f ⇒ kináza
Kinetin n ⇒ kinetín
Kinetochor m ⇒ kinetohór
Kinetochor-Mikrotubulus m ⇒ kinetohórni
 míkrotúbul
Kladistik f ⇒ kladística
Kladogramm n ⇒ kladográm
kladokarpes Moos n ⇒ kladokárpni máh
Kladomanie f ⇒ kladomaníja
klappige Knospendeckung f ⇒ stíčna estivácija
Klasse f ⇒ rázred (1, 2)
Klassifikation f ⇒ klasifikácija
Klausenfrucht n ⇒ člénasti oréšek
Klava f ⇒ kláva
Klebast m ⇒ epikórmska vèja
Kleinart f ⇒ mála vřsta (1, 2)
kleingezählter Blattrand m ⇒ drôbno nazób-
 čani lístni rób
kleinknotige Wurzel f ⇒ nodulózna korenína
kleistokarpe Kapsel f ⇒ kleistokárpna púřica
kleistokarpes Moss n ⇒ kleistokárpni máh
Kleistothecium n ⇒ kleistotécij
Kletterhaar n ⇒ oprijemální lásek
Kletterpflanze f ⇒ vzpenjávka
Klettfrucht f ⇒ jêžek
Klimadiagramm n ⇒ klímadiagrám
Klimaökotyp m ⇒ klimátski ekotíp
klimatischer Vikariismus m ⇒ viřínski vi-
 karizem
klimatische vikariierende Sippe f ⇒ viřínski vi-
 karist
klimatische Waldgrenze f ⇒ klimátska gózdna
 mêja
Klimatologie f ⇒ klimatologíja
Klimax f ⇒ klímaks
Klimaxart f ⇒ klímaksna vřsta
Klimaxgesellschaft f ⇒ klímaksna združba
Klimaxvegetation f ⇒ klímaksna vegetácija
Klon m ⇒ klón
klonale Propagation f ⇒ klónsko rozmnoževá-
 nje
Klonierung f ⇒ klónsko rozmnoževánje
Klon-Segment n ⇒ klónov segment
Knäuel n ⇒ klôbčič
Knöllchen m ⇒ nódul (1)
Knöllchen-Bakterien f pl. ⇒ gomóljne baktérije
Knolle f ⇒ gomólj
Knollengeophyt m ⇒ gomóljasti geoffit
Knollengewächse n pl. ⇒ gomóljevke
Knollenpflanzen f pl. ⇒ gomóljevke
Knollenzwiebel f ⇒ čebúlásti gomólj
knorpelartiger Blattrand m ⇒ hrustánčasti lí-
 stni rób
Knospe f ⇒ brřst (1, 3)
Knospenblatt n ⇒ tegmènt (2)
Knospendormanz f ⇒ dormánca brřstov
Knospenruhe f ⇒ dormánca brřstov
Knospenschuppe f ⇒ tegmènt (2)
Knospentreiben n ⇒ brřtênje (1)
Knospung f ⇒ brřtênje (1, 2)
Knote f ⇒ nódijs
Knoten m ⇒ grčca, nódul (2)

- Knotenkultur** *f* ⇒ kultúra nódijev
Kobalamin *n* ⇒ kobalamín
Koexistenz *f* ⇒ kòeksisténca
Kohäsionsbewegung *f* ⇒ kohezijsko gíbanje
kohäsive Bewegung *f* ⇒ kohezijsko gíbanje
Kohlenhydrat *n* ⇒ ogljikov hidrát
Kohlenstoffkreislauf *m* ⇒ ogljikov cikel
Kohlenstoffnutzungseffizienz *f* ⇒ učinkovitost izrábe ogljika
kokkale Alge *f* ⇒ kokálna álga
kokkale Organisationsstufe *f* ⇒ kokálna organizacijska stòpnja
kokkaler Thallus *m* ⇒ kokálna stéljka
Kokkolith *m* ⇒ kokolít
Kolben *m* ⇒ betič
Koleoptile *f* ⇒ koleóptila
Koleorrhiza *f* ⇒ koleoríza
kollaterales Leitbündel *n* ⇒ kòlaterálna žíla
Kollenchym *n* ⇒ kolenhím
kolline Pflanzenart *f* ⇒ gričévnata vrsta
Kolonie *f* ⇒ kolonija (1, 2)
koloriertes Blatt *n* ⇒ barvíti list
kolpater Pollen *m* ⇒ kolpátni pèlod
kolporater Pollen *m* ⇒ kolporátni pèlod
Kolpus *m* ⇒ kòlp
Kolumella *f* ⇒ koluméla (1, 2, 3, 4)
Kombuche *f* ⇒ kombúša
Kommensale *m* ⇒ komezál
Kommensalismus *m* ⇒ komezalizem
Kompartiment *n* ⇒ célični predélek
Kompaßpflanze *f* ⇒ kómpasna rastlína
Kompatibilität *f* ⇒ kompatibilnost
kompatible Substanz *f* ⇒ ósmoprotektánt
Kompensationstiefe *f* ⇒ kompenzacijska globína
komplexe razemöse Infloreszenz *f* ⇒ sestávljeno grózdasto socvétje
komplexer razemöser Blütenstand *m* ⇒ sestávljeno grózdasto socvétje
komplexes Blütenköpfchen *n* ⇒ sestávljena glávica
Kondensation *f* ⇒ spiralizíranje
Konfusionsname *m* ⇒ nomen confusum
Konidiation *f* ⇒ konidiácija
Konidie *n* ⇒ konidij
Konidieninitiale *f* ⇒ konidiogéna célica
Konidienpilze *m pl.* ⇒ konidijske glíve
Konidienträger *m* ⇒ konidiofór
Konidiogenese *f* ⇒ konidiogenéza
Konidioma *n* ⇒ konidióm
Konidiophor *m* ⇒ konidiofór
Konidium *n* ⇒ konidij
Konjugation *f* ⇒ konjugácija
Konkauleszenz *f* ⇒ konkavlescénca
Konkurrenz *f* ⇒ konkurénca
Konkurrenzstrategie *f* ⇒ C-strategíja
Konnektiv *n* ⇒ konektív
konservierender Name *m* ⇒ nomen conservandum
konsolenförmiger Fruchtkörper *m* ⇒ políčasti trosnják
Konstitutionswasser *n* ⇒ konstitucijska vôda
Kontamination *f* ⇒ kontaminácija (1)
kontinentales Element *n* ⇒ celínski element
kontinuierliche Algenkultur *f* ⇒ nèzakljúčena kultúra álga
Kontinuum *n* ⇒ kontínuum
Kontinuum Boden-Pflanze-Atmosphäre *n* ⇒ kontínuum tlà-rastlína-atmosféra, systém tlà-rastlína-ozráčje
kontorte Aestivation *f* ⇒ zasúkana estivácija
kontorte Vernation *f* ⇒ zasúkana vernácija
kontraktile Vakuole *f* ⇒ kontraktílina vakuóla
Konvergenz *f* ⇒ konvergénca
konzentrisches eingeschlossenes Phloem *n* ⇒ koncéntrični vkljúčeni floém
konzentrisches Leitbündel *n* ⇒ koncéntrična žíla
Konzeptakel *n* ⇒ konceptákel
Köpfchen *n* ⇒ glávica (1)
Köpfchenblütenstand *f* ⇒ glávica (1)
Kopfsoral *n* ⇒ glavíčasti sorálij
Koprochorie *f* ⇒ koprohórija
Koprophilie *f* ⇒ koprofilíja (2)
Koprophyllie *f* ⇒ koprofilíja (1)
Kopulationskanal *m* ⇒ kopulacijski kanál
korallenförmiger Fruchtkörper *m* ⇒ grmičasti trosnják
koralloides Isidium *n* ⇒ koraloidni izidij
Korallwurzel *f* ⇒ koraloidna korenína
Korb *m* ⇒ kòšek
Korbboden *m* ⇒ sòcvetišče
Körbchen *n* ⇒ kòšek
Koremium *n* ⇒ korémij
Kork *m* ⇒ plúta (2)
Korkgewebe *n* ⇒ plúta (2)

- Korkpore** *f* ⇒ lenticéla
Korkrinde *f* ⇒ felodêrm
Korksubstanz *f* ⇒ suberín
Korkwarze *f* ⇒ lenticéla
Kormophyten *m pl.* ⇒ bŕstnice
Kormus *m* ⇒ bŕst (2)
Körnerfrüchte *f pl.* ⇒ žíta
körniger Chloroplast *m* ⇒ granulárni kloroplást
Korolle *f* ⇒ vênec
Korrelation *f* ⇒ korelácija
korrelative Förderung *f* ⇒ korelatívno pospeševánje rasti in razvôja
korrelative Hemmung *f* ⇒ korelatívno zavíránje rasti in razvôja
Kortex *m* ⇒ skórja
Kosmopolit *m* ⇒ kozmopolít
kosmopolitische Verbreitung *n* ⇒ kozmopolít-ski areál
krankheitfreie Pflanze *f* ⇒ rastlína brez patogénov
Frankheitsresistenz *f* ⇒ odpórnost na patogéne
Frankheitstoleranz *f* ⇒ toleránca na patogéne
Kranzanatomie *f* ⇒ anatomija kranz
Kraut *n* ⇒ zélnata rastlína
krautartiges Blatt *n* ⇒ zélnati list
Kräuterkunde *f* ⇒ herbologija (1)
Krauterschicht *f* ⇒ zeliščni slôj
krautige Pflanze *f* ⇒ zélnata rastlína
Kreationismus *m* ⇒ kreacionízem
Krebs *m* ⇒ rák
kreisförmiges Blatt *n* ⇒ okrôgli list
kreisförmiges Unifacialblatt *n* ⇒ okrôgli únifacialni list
Krenon *n* ⇒ krénon
Kreuzbefruchtung *f* ⇒ heteróza
kreuzförmige Krone *f* ⇒ križasti vênec
kreuzgegenständige Blattstellung *f* ⇒ navzkrížna namestítev listov
Kreuzungsstelle *f* ⇒ kiázma
Kriech-Chamaephyt *m* ⇒ plazéči hamefit
Kriech-Hemikryptophyt *m* ⇒ plazéči hemikriptofit
Kristalloid *n* ⇒ kristaloíd
kritische Hydratur *f* ⇒ krítična hidratúra
kritisches Wasserpotenzial *n* ⇒ krítični vôdni potenciál
kritisches Wassersättigungsdefiziet *n* ⇒ krítični vôdni deficit
- Kronblatt** *n* ⇒ vênčni list
kronblattartiges Staminodium *n* ⇒ petaloídni staminódijs
Krone *f* ⇒ kapítul (2), vênec
Kronenlappe *m* ⇒ vênčna kŕpa
Kronröhre *f* ⇒ vênčna cév
Kronzahn *m* ⇒ vênčni zóbec
Kronzipfel *m* ⇒ vênčni rôgelj
krugförmige Krone *f* ⇒ vŕčasti vênec
Krümmelstrukturaggregat *n* ⇒ struktúrni agregát
Krustenflechten *f pl.* ⇒ skórjasti lišáji
Krustothezium *n* ⇒ krustotécij
kryophile Pflanze *f* ⇒ mrzloljúbna rastlína
Kryoplankton *n* ⇒ krioplánkton
Kryopreservation *f* ⇒ krioprezervácija
Kryoprotektant *n* ⇒ krioprotéktant
kryptokolpater Pollen *m* ⇒ kriptokolpátni pèlod
kryptolecanorines Apothecium *n* ⇒ kriptolekanorínski apotécij
kryptoporater Pollen *m* ⇒ kriptoporátni pèlod
K-Strategie *f* ⇒ K-strategija
kugelförmiger Fruchtkörper *m* ⇒ króglasti trosnják
kugelige Narbe *f* ⇒ glavíčasta brázda
kugeliges Stigma *n* ⇒ glavíčasta brázda
Kugelsoral *n* ⇒ króglasti sorálijs
Kulmination *f* ⇒ kulminácija
Kultur *f* ⇒ kultúra (1, 2)
Kulturhefen *f pl.* ⇒ kultivírane kvásovke
Kulturpflanze *f* ⇒ kultúrna rastlína
Kulturpilze *m pl.* ⇒ gojène glíve
Kulturstamm *m* ⇒ mátična kultúra
künstliche Anordnung *f* ⇒ umétni sistém
künstlicher Samen *m* ⇒ umétno sème
künstliches Areal *n* ⇒ antropogéni areál
künstliches System *n* ⇒ umétni sistém
Kupferpflanze *f* ⇒ kuprofit
Kürbisfrucht *f* ⇒ búča
Kurzgrasprairie *f* ⇒ nizkotrávnata preríja
kurzgriffelige Blüte *f* ⇒ kratkovráti cvét
Kurz-Langtagpflanze *f* ⇒ krátko-dolgodnévna rastlína
kurzlebiger Xerophyt *m* ⇒ efemêrni kserofit
Kurztagpflanze *f* ⇒ kratkodnévna rastlína
Kurztrieb *m* ⇒ krátki pogánjek
kurz-zugespitzte Blattspitze *f* ⇒ krátko koníčasti listni víh

- Labellum** n ⇒ medéna ústna
- Labyrinthulomyzeten** m pl. ⇒ labirintulomicéte
- β-Lactam-Antibiotikum** n ⇒ bétalaktámski antibiôtik
- Lacton** n ⇒ laktón
- Lactose** f ⇒ laktóza
- Laesur** f ⇒ lezúra
- Lager** n ⇒ stéljka
- Lagerrand** m ⇒ stéljčni rób apotécija
- Lag-Phase** f ⇒ začétna fáza rasti
- Lamelle** f ⇒ lístič (3)
- Lamina** f ⇒ lístna plôškev
- laminale Plazentation** f ⇒ laminálna placen-tácija
- laminales Blattwachstum** n ⇒ ploskôvna rásst lísta
- Laminarin** n ⇒ laminarín
- Landbau** m ⇒ kmetíjstvo
- Landschaftspark** m ⇒ krajínski párk
- Landwirtschaft** f ⇒ kmetíjstvo
- langgespitzte Blattspitze** f ⇒ podolgováto koničasti lístni vrh
- Langgrasprairie** f ⇒ visokotrávnata preríja
- langgriffelige Blüte** f ⇒ dolgovráti cvét
- Lang-Kurztagpflanze** f ⇒ dôlgo-kratкодnévna rastlína
- längliches Blatt** n ⇒ podôlgasti list
- Langtagpflanze** f ⇒ dolgodnévna rastlína
- Langtrieb** m ⇒ dôlgi pogánjek
- Längzeile** f ⇒ ortostiha
- lang-zugespitzte Blattspitze** f ⇒ podolgováto koničasti lístni vrh
- lanzettliches Blatt** n ⇒ súličasti list
- Lappe** m ⇒ křpa (1, 2)
- lappiger Hut** m ⇒ zgúbani klobúk
- Läsion** f ⇒ lézija
- laterale Gamophyllie** f ⇒ laterálna gamofilija
- laterale Infloreszenz** f ⇒ obstránsko socvétje
- laterale Konjugation** f ⇒ bóčna konjugácija
- lateraler Brücke** m ⇒ laterálni mostiček
- lateraler Griffel** m ⇒ obstránski vrát pestiča
- lateraler Stylus** m ⇒ obstránski vrát pestiča
- Lateralmeristem** n ⇒ laterálni meristém
- laterozytischer Stoma-Typ** m ⇒ laterocitična réza
- Latex** m ⇒ mléček
- laubabwerfender Wald** m ⇒ listopádni gôzd
- laubabwerfender Laubwald** m ⇒ listopádni lístnati gôzd
- laubabwerfender Sklerophyt** m ⇒ listopádni sklerofít
- Laubbaum** m ⇒ lístavec
- Laubblatt** n ⇒ zeléni list
- Laubflechten** f pl. ⇒ lístasti lišáji
- Laubknospe** f ⇒ lístni brst
- Laubmoose** n pl. ⇒ lístnati mahôvi
- Laubstiel** m ⇒ lístni pécelj
- Laubwald** m ⇒ lístnati gôzd
- LEA-Protein** n ⇒ LEA-proteín
- lebendes Haar** n ⇒ žívi lasek
- Lebendigkeit** f ⇒ živost
- Lebensform** f ⇒ življênska oblíka rastlín
- Lebensformen-Spektrum** n ⇒ biológski spékter
- Lebensgeschichte** f ⇒ življênska strategija
- Lebensgesellschaft** f ⇒ biocenóza
- Lebenskraft** f ⇒ vitálnost
- Lebenskreislauf** m ⇒ življênski króg
- Lebensstrategie** f ⇒ življênska strategija
- Lebenszyklus** m ⇒ življênski króg
- Lebermoose** n pl. ⇒ jetrenjáki
- lecanorines Apothecium** n ⇒ lekanorínski apotécij
- lecidines Apothecium** n ⇒ lecideínski apotécij
- Lectotypus** m ⇒ lektotíp (1, 2)
- lederartiges Blatt** n ⇒ usnjáti list
- Leghämoglobin** n ⇒ leghemoglobín
- legitime Bestäubung** f ⇒ legitímna oprašítev
- legitime Pollination** f ⇒ legitímna oprašítev
- leierförmiges Blatt** n ⇒ lírasti list
- leiodisches Apothecium** n ⇒ leiódični apotécij
- Leitbündel** n ⇒ žíla
- Leitbündelkambium** n ⇒ prevôdni kámbij
- Leitbündelparenchym** n ⇒ žílno parenhím
- Leitbündelrohr** n ⇒ prevájalni cilínder
- Leitbündelscheide** n ⇒ žílno ovójnica
- Leitbündelzylinder** m ⇒ prevájalni cilínder
- Leitelement** n ⇒ prevájalni elemènt
- leitendes Phloem** n ⇒ prevôdni floém
- leiterförmige Konjugation** f ⇒ léstvičasta konjugácija
- leiterförmiger Tüpfel** m ⇒ skalarifórmna píknja
- leiterförmige Siebplatte** f ⇒ skalarifórmna sístna plôšča
- Leitergefäß** n ⇒ skalarifórmna trahêja
- Leitertracheide** f ⇒ skalarifórmna traheída
- Leitgewebe** n ⇒ prevájalno tkívo
- Leitparenchym** n ⇒ prevájalni parenhím (1, 2)
- Leitsplintholz** n ⇒ prevôdna beljáva

- Leitung** f ⇒ prevájanje
Leitungsfläche f ⇒ prevájalna površina
Leitungsgewebe n ⇒ transmisíjsko tkívo
Leitungssystem n ⇒ prevájalni systém
Leitungswiderstand m ⇒ prevájalna upórnost
lenticelläre Transpiration f ⇒ lenticelárna transpirácia
Lentizelle f ⇒ lenticéla
lepröser Thallus m ⇒ leprózna stéljka
lepröses Lager n ⇒ leprózna stéljka
Leptoide f ⇒ leptoída
Leptom n ⇒ leptóm (1, 2)
Leptosporangium n ⇒ léptosporángij
Leptotän n ⇒ leptotén
leptozentrisches Leitbündel n ⇒ leptocéntrična žíla
Lessivierung f ⇒ lesivíranje
Leukoplast n ⇒ levkoplást
Levan n ⇒ leván
LHC I ⇒ svetlôbni žétveni kompléks I
LHC II ⇒ svetlôbni žétveni kompléks II
Liane f ⇒ liána, lijána
lichenicole Flechten f pl. ⇒ lihenikólni lišáji
Lichenisierung f ⇒ lihenizácia
Lichtblatt n ⇒ sónčni list
Lichtfaktor m ⇒ svetlôba
Lichtkolektor m ⇒ svetlôbni zbirálnik
Lichtsammelkomplex I m ⇒ svetlôbni žétveni kompléks I
Lichtsammelkomplex II m ⇒ svetlôbni žétveni kompléks II
Lichtsättigung f ⇒ svetlôbna zasičenost
Lichtwendigkeit f ⇒ fôtotropizem, hélotropizem
Lignin n ⇒ lignín
Ligninase f ⇒ lignináza
Lignotuber m ⇒ lignotúber
Ligula f ⇒ jezíček (1, 2), listna kózica
Limnologie f ⇒ limnologíja
Limnophyt m ⇒ limnofít
linealisches Blatt n ⇒ črtálasti list
lineare Narbe f ⇒ črtálasta brázda
linearer Elektronentransport m ⇒ nëciklični fótoelektrónski transpórt
lineares Stigma n ⇒ črtálasta brázda
Linnésches Artkonzept n ⇒ Linnéjeva definícia vrste
Linnésches System n ⇒ Linnéjev systém
linsenförmige Tüpfelöffnung f ⇒ léčasta píkenjska odprtna
Lipid n ⇒ lipíd
Lipoid n ⇒ lipoíd
Lipopolysaccharid n ⇒ lípopolisaharíd
Lipoprotein n ⇒ lipoproteíd
Lippe f ⇒ ústna
lippenförmige Krone f ⇒ ustnáti vèvec
Lippensoral n ⇒ ústničasti sorálij
Lirella f ⇒ liréla
Lithobiom n ⇒ litobióm
Lithosol n ⇒ kamnišče (3)
Lithosphäre f ⇒ litosfèra
Lithozyste f ⇒ litocista
Litoral n ⇒ litorál
Llano m ⇒ ljáno
Lobelin n ⇒ lobelín
Lobus m ⇒ křpa (1), křpica (2), lóbus
Locus m ⇒ lókul (3, 4), pelódna vréčka, predál plódnice
Locus m ⇒ lókus (1, 2)
Locus classicus ⇒ locus classicus
Lodícula f ⇒ lodíkula
löffelförmiges Blatt n ⇒ žlíčasti list
Log-Phase f ⇒ logarítemska fáza rasti
lokale Charakterart f ⇒ lokálna značilnica
Lomasom n ⇒ lomasóm
Lomentum n ⇒ členasti strók
Lorica f ⇒ lórika
lotischer System m ⇒ lótični systém
LSD ⇒ diétilamid lizèrgove kislíne
Lückenkollenchym n ⇒ lúknjičavi kolenhím
Luftalgen f pl. ⇒ aerofitske álge
Luftschadstoff m ⇒ zračno onesažilo
Luftwasserpotenzial n ⇒ vòdni potenciál zraka
Luftwurzel f ⇒ zračna korenína
Lumen n ⇒ lúmen
Lunarrhytmik f ⇒ cirkalunárni rítem
Lupanin n ⇒ lupanín
Lutein n ⇒ luteín
Lycophyten m pl. ⇒ lisičjácovci
Lycopin n ⇒ likopén
Lyophilisierung f ⇒ liofilizácia
Lysergsäure-Diethylamid n ⇒ diétilamid lizèrgove kislíne
lysogene Drüse f ⇒ lizogéna žléza
lysogene Interzellulare f ⇒ lizogéni intercelulár
lyskarpes Gynoeceum n ⇒ lizikárpni ginécej
Lysosom n ⇒ lizosóm
Macchie f ⇒ mákíja
Mahd f ⇒ kôšnja

- makaronesische Florenunterregion** *f* ⇒ makaronezijska flórna pòdrégija
- makaronesisches Geoelement** *n* ⇒ makaronezijski géoelemènt
- makaronesisch-mediterrane Florenregion** *f* ⇒ makaronezijsko-mediteránska flórna régija
- Makrofibrille** *f* ⇒ mákrofibríla
- Makrokonidium** *n* ⇒ mákrokonídij
- Makromyseten** *m pl.* ⇒ mákroglíve
- Makronährelement** *n* ⇒ mákroelemènt
- Makronährstoff** *m* ⇒ mákronutriènt
- Makrophanerophyt** *m* ⇒ mégafanerofít
- Makroprothallium** *n* ⇒ mégaprotáljij
- Makrosklereide** *f* ⇒ mákrosklereída
- Makrosporangium** *n* ⇒ mégasporángij
- Makrospore** *f* ⇒ mákrospóra (1, 2)
- Makrosporophyll** *n* ⇒ mégasporofíl
- Makrosymbiont** *m* ⇒ mákrosimbiónt
- malacophile Blüte** *f* ⇒ malakofilni cvét
- Malakophylie** *f* ⇒ malakofilija
- malakophylle Pflanze** *f* ⇒ malakofilna rastlína
- Malat** *n* ⇒ malát
- Malpighische Zelle** *f* ⇒ rábdosklereída
- Maltose** *f* ⇒ maltóza
- Malvidin** *n* ⇒ malvidín
- Mangrove** *f* ⇒ mangrôve
- Mannan** *n* ⇒ manán
- Mannitol** *n* ⇒ manitól
- männliche Blüte** *f* ⇒ môški cvét
- männliche Partenogenese** *f* ⇒ androgenéza
- männlicher Gametophyt** *m* ⇒ môški gametofít
- Mannose** *f* ⇒ manóza
- Marattiophytinen** *f pl.* ⇒ marátovke
- marginale Plazentation** *f* ⇒ marginálna placéntacija
- marginales Blattwachstum** *n* ⇒ róbna rást lísta
- Mark** *n* ⇒ stržén
- Markkronen** *f* ⇒ primárni ksilém
- Markparenchym** *n* ⇒ parenhím stržéna
- markständiges Phloem** *n* ⇒ nótranji floém
- Markstrahl** *m* ⇒ ksilémski trák, stržénov trák
- Markstrahl-Parenchym** *n* ⇒ parenhím stržénovoga trákú
- Markstrahltracheide** *f* ⇒ trakôvna traheída
- Marsupium** *n* ⇒ periginij (1)
- Mastigoneme** *f* ⇒ mastigonéma
- Matorral** *f* ⇒ matorál
- matrikales Zellpotenzial** *n* ⇒ mátrijsni potenciál célice
- Matrix** *f* ⇒ mátrijs (2, 3)
- Maulbeere** *f* ⇒ múrva
- maulförmige Krone** *f* ⇒ góbčkasti vè nec
- Mazaedium** *n* ⇒ macédij
- mechanische Bewegung** *f* ⇒ mehánsko gibanje
- mechanische Penetration** *f* ⇒ mehánska penetrácija
- mechanischer Faktor** *m* ⇒ mehánski dejávník
- mechanischer Stress** *m* ⇒ mehánski strés
- Medikamentenlehre** *f* ⇒ farmakologíja
- mediterran-atlantisches Geoelement** *n* ⇒ mediteránsko-atlántski géoelemènt
- mediterrane Florenunterregion** *f* ⇒ mediteránska flórna pòdrégija
- mediterranes Geoelement** *n* ⇒ mediteránski géoelemènt
- mediterran-montanes Geoelement** *n* ⇒ mediteránsko-montánski géoelemènt
- Medium** *n* ⇒ gojíšče
- Medulla** *f* ⇒ medúla
- medulläres Dickenwachstum** *n* ⇒ medulárna primárna debelítev
- Meeresalgen** *f pl.* ⇒ môrske álge
- Meeresbiologie** *f* ⇒ biologíja mórja
- Meereskunde** *f* ⇒ biologíja mórja
- Meersalat** *n* ⇒ môrska soláta
- Megaphyll** *n* ⇒ megafíl
- Megaprothallium** *n* ⇒ mégaprotáljij
- Megasporangium** *n* ⇒ mégasporángij
- Megasporophyll** *n* ⇒ mégasporofíl
- megatherme Pflanze** *f* ⇒ megatèrmna rastlína
- Megazyste** *f* ⇒ megacístá
- Mehltau** *m* ⇒ pepélovke (2)
- Mehltaupilze** *m pl.* ⇒ pepélovke (1)
- mehrdeutiger Name** *m* ⇒ nomen ambiguum
- mehrzehnjährige einmalblühende Pflanze** *f* ⇒ vèčlétnica
- Mehrlingsbildung** *f* ⇒ poliembrionija (1), somátska embriogenéza
- mehrmalsblühende Pflanze** *f* ⇒ polakántna rastlína
- mehrzelliges Haar** *n* ⇒ vèčcélični lásek
- Meiose** *f* ⇒ mejóza
- Meiose I** *f* ⇒ mejóza I
- Meiose II** *f* ⇒ mejóza II
- Meiospore** *f* ⇒ mejospóra (1, 2)
- Meiosporozyste** *f* ⇒ mejosporocístá
- meiotische Apogamie** *f* ⇒ mejótska apogamija

- meiotische Diplosporie** *f* ⇒ mejótska diplosporija
- meiotisches Sieb** *n* ⇒ mejótsko síto (1, 2)
- Melanin** *n* ⇒ melanín
- Melasse** *f* ⇒ melása
- melitophile Blüte** *f* ⇒ melitofilni cvét
- Melitophylie** *f* ⇒ melitofilija
- Membrantransport** *m* ⇒ membránski transpórt
- Mendelsche Regel** *f* ⇒ Mendlov zákon
- Menthol** *n* ⇒ mentól
- meridionale Florenzone** *f* ⇒ meridionálni rastlínski pás
- Merikarp** *n* ⇒ merikárp
- Merikarpium** *n* ⇒ merikárp
- Meristem** *n* ⇒ meristém
- Meristemarthrokonidium** *n* ⇒ meristémartrokonídij
- Meristemarthrospore** *f* ⇒ meristémartrokonídij
- Meristemkultur** *f* ⇒ kultúra meristéma
- Meristemoid** *n* ⇒ meristemóid
- Merkaptan** *n* ⇒ merkaptán
- Merkmal** *n* ⇒ znák
- meromiktischer See** *m* ⇒ meromíktično jézero
- Merospore** *f* ⇒ merospóra
- Merosporozyste** *f* ⇒ merosporocísta
- Mescalín** *n* ⇒ meskalín
- mesogener Stoma-Typ** *m* ⇒ mezogéna réža
- Mesokarp** *n* ⇒ mezikárp
- Mesokonidie** *n* ⇒ mézokonídij
- Mesokonidium** *n* ⇒ mézokonídij
- mesomorpher Bau** *m* ⇒ mezomórfna zgrádба
- mesomorphe Struktur** *f* ⇒ mezomórfna zgrádба
- mesomorphisches Blatt** *n* ⇒ mezomórfni list
- mesomorphisches Merkmal** *n* ⇒ mezomórfni znák
- mesoperigener Stoma-Typ** *m* ⇒ mezoperigéna réža
- Mesophyll** *n* ⇒ listna sredica
- mesophylle CO₂-Konzentration** *f* ⇒ mezofilna koncentrácija CO₂
- Mesophyllzelloberfläche** *f* ⇒ mezofilna intercelulárna površina
- Mesophyt** *m* ⇒ mezofít
- Mesopodium** *n* ⇒ mezopórij
- α-mesosaprobe Stufe** *f* ⇒ álfamezosapróbna kakôvostna stôpnja
- β-mesosaprobe Stufe** *f* ⇒ bétamezosapróbna kakôvostna stôpnja
- Mesopodium** *n* ⇒ mezospór
- Mesostigmatophytinen** *f* pl. ⇒ mézostigmatofitíne
- Mesotesta-Samen** *f* ⇒ mezotestálno séme
- mesotrophe Pflanze** *f* ⇒ mezotrófna rastlína
- mesotropher See** *m* ⇒ mezotrófno jézero
- Messenger-RNA** *f* ⇒ informácijska RNK
- Metabasidie** *f* ⇒ metabazidij
- Metabolit** *m* ⇒ metabolít
- Metabolomik** *f* ⇒ metabolómika
- Metagenese** *f* ⇒ metagenéza
- Metalimnion** *n* ⇒ metalímnij
- Metallophyt** *m* ⇒ metalofít
- Metallothionein** *n* ⇒ metalotioneín
- Metamer** *n* ⇒ metaméra
- Metamerie** *f* ⇒ metamerija
- Metaphase** *f* ⇒ metafáza (1, 2)
- Metaphloem** *n* ⇒ metafloém
- Metatopie** *f* ⇒ metatopija
- Metaxylem** *n* ⇒ metaksiléme
- Meteochorie** *f* ⇒ meteohorija
- Meteorologie** *f* ⇒ meteorologija
- Methionin** *n* ⇒ metionín
- Methyljasmonat** *n* ⇒ metíl jasmonát
- Metula** *f* ⇒ métula
- mezotherme Pflanze** *f* ⇒ mezotérmna rastlína
- micaroidie Alge** *f* ⇒ mikaroidna álga
- Microbody** *n* ⇒ mikroteló
- Microcystin** *n* ⇒ mikrocistín
- Micropore** *f* ⇒ mikropóra
- Microsporidia** *n* pl. ⇒ mikrosporídij
- Migration** *f* ⇒ migrácija
- Migroelement** *n* ⇒ migroelement
- Mikrobiologie** *f* ⇒ mikrobiologija
- Mikrofibrille** *f* ⇒ mikrofibríla
- Mikrofilament** *n* ⇒ mikrofilament
- Mikroklima** *n* ⇒ mikroklíma
- Mikrokonidie** *n* ⇒ mikrokonídij (1)
- Mikrokonidium** *n* ⇒ mikrokonídij (1, 2)
- Mikrokörper** *m* ⇒ mikroteló
- Mikrokultur** *f* ⇒ mikrokultúra
- Mikromyzeten** *m* pl. ⇒ mikroglíve
- Mikronährelement** *n* ⇒ mikroelement
- Mikronährstoff** *m* ⇒ mikronutriënt
- Mikroorganismen** *m* pl. ⇒ mikroorganizmi
- Mikrophyll** *n* ⇒ mikrofil
- Mikropropagation** *f* ⇒ mikropropagácija
- Mikroprothallium** *n* ⇒ mikroprotálj

mikropyläres Endospermhaustorium n ⇒ mikropýlni endospermální havstórij
Mikropyle f ⇒ mikropýla
Mikrosklerotium n ⇒ mikroskleróci
Mikrospezies f ⇒ mála vřsta (1, 2)
Mikrosporangium n ⇒ mikrosporángij (1, 2)
Mikrospore f ⇒ mikrospóra (1, 2)
Mikrosporophyll n ⇒ mikrosporofil
Mikrosteckling m ⇒ mikropotáknjenec
Mikrosymbiont m ⇒ mikrosimbiónt
mikrotherme Pflanze f ⇒ mikrotěrnna rastlína
Mikrotubulus m ⇒ mikrotúbul
Milchröhre f ⇒ mlěčni kanál
Milchsaft m ⇒ mlěček
Milchsaftzelle f ⇒ mlěčna célica
Milchzucker m ⇒ laktóza
Mimikry f ⇒ mimikrřja
Mindel n ⇒ mĩndelski glaciál
Mindel-Glazial n ⇒ mĩndelski glaciál
Mindel-Riss n ⇒ mĩndelsko-rĩřki interglaciál
Mindel-Riss-Interglazial n ⇒ mĩndelsko-rĩřki interglaciál
Mineraldefizienz f ⇒ minerálna deficiěna
Mineralernahrung f ⇒ minerálna prehrána rastlĩn
Mineralisation f ⇒ mineralizácii
minerogenes Sediment f ⇒ minerogěni sediměnt
minerotrophe Pflanze f ⇒ minerotrřfna rastlína
Minimalmedium n ⇒ minimálno gojĩřěe
Miombo-Wald m ⇒ miómbu
Mischinfloreszenz f ⇒ měřano socvětje
Mischknospe f ⇒ měřani břst
Mischkultur f ⇒ měřana kultúra
Mischling m ⇒ krĩřanec
Mischwald m ⇒ měřani gřzd
missratener Name m ⇒ nomen abortivum
Mitochondrium n ⇒ mitohóndrij
Mitose f ⇒ mitřza
Mitospore f ⇒ mitospóra
Mitosporenpilze m pl. ⇒ mitospřrne glĩve
Mitosporocyste f ⇒ mitosporocĩsta
mitotische Diplosporie f ⇒ mitřtska diplosporĩja
Mittelband m ⇒ konektĩv
mitteleuropäische Florenregion f ⇒ srědnjeevrřpska flřrna rěgija
mitteleuropäisches Geoelement n ⇒ srědnjeevrřpski gěoeleměnt
Mittellamelle f ⇒ osrědnja laměla

mittelständiger Fruchtknoten m ⇒ obrásla plřdnica
Mixolimnion n ⇒ miksolĩmnijska plást jězera
Mixotroph m ⇒ miksotrřf
Mnium-Spaltöffnungstyp m ⇒ mnĩumska rěža
Mobilisierung der Reservefette f ⇒ mobilizácii rezěrvnih mařěřb
Moder m ⇒ prhlĩna
Modifikation f ⇒ modifikácii
modifiziertes Blatt n ⇒ preobrěřeni list
Modulation f ⇒ modulácii
Molekularbiologie f ⇒ molekulárna biologĩja
molinetale Art f ⇒ molinietálna vřsta
monadale Organisationsstufe f ⇒ monádna organizacijska střpnja
Monade f ⇒ monáda
mondförmiges Blatt n ⇒ přlměsečasti list
moniliförmige Wurzel f ⇒ monilifřrnna korenĩna
Moniliformin n ⇒ moniliformĩn
Monimolimnion n ⇒ monimolĩmnijska plást jězera
monochasiale Infloreszenz f ⇒ ěnovějnato pákobřlasto socvětje
monochasiale Verzweigung f ⇒ monohaziálna razrřst
monochasiale Zyme f ⇒ ěnovějnati pákobřl
Monochasium n ⇒ monoházij
monochlamydeische Blüte f ⇒ mřnohlamidějski cvět
monochore Sippe f ⇒ monohřrna vřsta
Monochorie f ⇒ monohorĩja
monokarpellate Beere f ⇒ ěnokarpělna jágoda
monokarpellate Frucht f ⇒ ěnokarpělni plřd
monokarpellate Nuss f ⇒ ěnokarpělni řreh
monokarpellate Steinfrucht f ⇒ ěnokarpělni kořěĩčasti plřd
monokolpater Pollen m ⇒ mřnokolpátni pělod
Monokotylen f pl. ⇒ ěnokalĩčnice
Monokultur f ⇒ mřnokultúra
monoleter Pollen m ⇒ monolětni pělod
monolete Spore f ⇒ monolětna spóra
monomiktischer See m ⇒ monomiktično jězero
monophile Blume f ⇒ monofilni cvět
monophile Pflanze f ⇒ monofilna rastlína
monophyletisches Taxon n ⇒ mřnofilětski taxsřn
monoploide Chromosomenzahl f ⇒ monoplřidno řtevílo kromosřmov

- monoploider Zellkern** m ⇒ monoploidno jêdro
- monopodiale Infloreszenz** f ⇒ monopodiálno socvétje
- monopodiale Ramifikation** f ⇒ monopodiálna razrás
- monopodialer Blütenstand** m ⇒ monopodiálno socvétje
- monopodiale Verzweigung** f ⇒ monopodiálna razrás
- Monopodium** n ⇒ monopódij
- monoporater Pollen** m ⇒ mónoporátni pèlod
- Monosaccharid** n ⇒ mónosaharíd
- monosporischer Embryosack** m ⇒ mónospórna embrionálna vréčka
- Monostele** f ⇒ mónostèla
- monostiche Blattstellung** f ⇒ ênorédna namestítev lístov
- monosymmetrische Blüte** f ⇒ mónosimétrični cvèt
- Monoterpen** n ⇒ mónoterpén
- monotrope Mykorrhiza** f ⇒ mónotropoidna mikoríza
- monotrope Mykorrhizapilze** m pl. ⇒ mónotropoidne mikorízne glíve
- Monözie** f ⇒ ênodómnost (1, 2)
- monözisches Moos** n ⇒ mónécíčni máh
- monözische Spezies** f ⇒ ênodómna vrsta
- monströse Blüte** f ⇒ monstrozni cvèt
- monströser Name** m ⇒ nomen monstrositatis
- Monsunwald** m ⇒ monsúnski gózd
- montane Art** f ⇒ sredogòrska vrsta
- montane Vegetationsstufe** f ⇒ sredogòrski vegetácijski pás
- Moor** n ⇒ bárje (1, 2), močvirje (1)
- Moose** n pl. ⇒ mahòvi
- Moostundra** f ⇒ mahòvna túndra
- Mor** n ⇒ trhlína
- Morph** f ⇒ mórf
- Morphogenese** f ⇒ morfogenéza
- morphogenetisches System** n ⇒ morfogenétski systém glív
- Morphologie** f ⇒ morfologíja
- morphologischer Artbegriff** m ⇒ morfolóška definícija vrste
- morphologischer Typus** m ⇒ morfolóški típ
- morphologisches Artkonzept** n ⇒ morfolóška definícija vrste
- morphologisches Merkmal** n ⇒ morfolóški znák
- morphologische Spezies-Definition** f ⇒ morfolóška definícija vrste
- Morphose** f ⇒ morfóza
- Morphospezies** f ⇒ morfolóška vrsta, taksonómska vrsta
- mösisches Goelement** n ⇒ mézijski géoelement
- Mossschicht** f ⇒ mahòvni slòj
- mRNA** ⇒ informácijska RNK
- Mull** m ⇒ sprstenína
- Müllersches Körperchen** n ⇒ Müllerjevo teléсце
- Murein** n ⇒ mureín
- muriforme Spore** f ⇒ zidákasti trós
- Murus** m ⇒ múr
- Muscarin** n ⇒ muskarín
- Muscazon** n ⇒ muskazón
- Muscimol** n ⇒ muscimól
- Mutant** m ⇒ mutánt
- Mutation** f ⇒ mutácija
- Muttergestein** n ⇒ mátična kamnína
- Mutterkorn** n ⇒ ržèni rožiček
- Mutterkultur** f ⇒ mátična kultúra
- Mutterpflanze** f ⇒ mátična rastlína (1, 2)
- Mutterzelle** f ⇒ materínska célica
- Mutualismus** m ⇒ simbióza (1)
- Mycobiont** m ⇒ mikobiónt
- Mycoparasit** m ⇒ míkoparazit
- Mycoparasitismus** m ⇒ mikoparazitízem
- Mycoplasmen** m pl. ⇒ mikoplázme
- Mycosphäre** f ⇒ mikosfèra
- mycotrophe Pflanze** f ⇒ míkoheterotrófna rastlína
- myiophile Blüte** f ⇒ miofilni cvèt
- Myiophylie** f ⇒ miofilíja
- Mykoherbizid** n ⇒ míkoherbicíd
- Mykoheterotrophie** f ⇒ míkoheterotroffíja
- Mykologie** f ⇒ mikologíja
- Mykophagus** m ⇒ míkovírus
- Mykoprotein** n ⇒ míkoproteín
- Mykorrhiza** f ⇒ mikoríza
- Mykorrhizapilze** m pl. ⇒ mikorízne glíve
- Mykorrhiza-Sphäre** f ⇒ mikorízofsèra
- Mykose** f ⇒ mikóza
- Mykotoxikose** f ⇒ míkotoksikóza
- Mykotoxin** n ⇒ míkotoksín
- Mykotroph** m ⇒ mikotróf
- Mykotrophie** f ⇒ mikotroffíja
- Mykovirus** m ⇒ míkovírus
- myo-Inositol** n ⇒ mioinozítól

- Myriothecium** n ⇒ miriotécij
Myristicin n ⇒ miristicín
Myrmecochorie f ⇒ mirmekohorfja
Myrmecodomatium n ⇒ mirmekodomácij
myrmecophile Blüte f ⇒ mirmekofilni cvét
Myrmecophylie f ⇒ mirmekofilija
Myxamöbe f ⇒ miksaméba
Myxoflagellat m ⇒ miksoflagelát
Myxogastria n pl. ⇒ slúzárji
Myxomyzeten f pl. ⇒ slúzavci
Myzel n ⇒ micélij
Myzeldecke f ⇒ glívna odêja
Myzelium n ⇒ micélij
Myzel-Kügelchen n ⇒ pélet
Myzelmantel m ⇒ hífni plášč
Myzelstrang m ⇒ micélijaska vrévica
NAA ⇒ naftalénocetna kislína
Nabel m ⇒ pópek (2)
Nabelflechten f pl. ⇒ pópkasti lišáji
Nabelschnur f ⇒ funíkel
Nachbarbestäubung f ⇒ geitonogamija
Nachbeleuchtungs-carboxylierung f ⇒
 pòosvetlívvena fòtosintézna karboksilácija
Nachtschwärmerblüte f ⇒ sfingofilni cvét
nackte Blüte f ⇒ àhlamidêjski cvét
nackte Infloreszenz f ⇒ gòlo socvétje
nackte Knospe f ⇒ gòli brst
nackter Blütenstand m ⇒ gòlo socvétje
nackter Name m ⇒ nomen nudum (1)
Nacktsamer m pl. ⇒ goloseménke
NAD ⇒ nikotínamid adenín dínukleotíd
Nadelbaum m ⇒ íglavec
Nadelblatt n ⇒ ígličasti líst
nadelförmige Spore f ⇒ íglasti trós
Nadelgehölze n pl. ⇒ storžnjáki
Nadelwald m ⇒ íglasti gòzd
NADP ⇒ nikotínamid adenín dínukleotíd fosfát
NADP⁺ ⇒ NADP⁺
NADPH ⇒ NADPH
Nagel m ⇒ žebica
Nährgewebe n ⇒ endospêrm
nährgewebeloser Samen m ⇒ éksalbuminóznó
 sème
Nährlösung f ⇒ hranílina raztopína
Nahrungskette f ⇒ prehranjeválna veríga
Nahrungsnetz n ⇒ prehranjeválni splèt
Nahrungspflanzen f pl. ⇒ užítne rastlíne
Nahrungspollen m ⇒ prehrámbni pèlod
Nährwurzel f ⇒ zalóžna korenína
Naht f ⇒ šív
nakter Name m ⇒ nomen nudum (1, 2)
Nanocyte f ⇒ nanocíta
Nanophanerophyt m ⇒ nánofanerofít
Nanoplankton n ⇒ nánoplánkton
NAP ⇒ NAP
Naphthalenessigsäure f ⇒ naftalénocetna ki-
 slína
Narbe f ⇒ brázda
nasse Ablagerung f ⇒ mòkri usèd
nasse Deposition f ⇒ mòkri usèd
Nastie f ⇒ nastíja
Nationalpark m ⇒ národní párk
naturalisierte Art f ⇒ naturalizírana vrsta
Naturalwert m ⇒ narávna vrednòta
Naturdenkmal n ⇒ narávni spomeník
Naturerbschaft f ⇒ narávna dédiščina
Naturerbschaftsschutz m ⇒ várstvo narávne
 dédiščine
natürliche Auslese f ⇒ narávna selékcija
natürliche Pflanzengesellschaft f ⇒ narávna
 združba
natürlicher Wachstumsregulator m ⇒ narávni
 rástni regulátor
natürliches Areal n ⇒ narávni areál
natürliche Selektion f ⇒ narávna selékcija
natürliches System n ⇒ narávni systém
natürliche Vegetation f ⇒ narávna vegetácija
Naturschutz f ⇒ várstvo naráve
Naturschutzgebiet n ⇒ narávni rezervát
Nautochorie f ⇒ navtohoríja
Nebenblatt n ⇒ prilíst
Nebenblattdorn m ⇒ prilístni trn
nebenblättrige Knospenschuppe f ⇒ stipulárni
 tegmènt
Nebenfruchtform f ⇒ anamórf
Nebenkrone f ⇒ privèncek
Nebenperigon n ⇒ privèncek
Nebenwurzel f ⇒ nadoméstna korenína (1)
Nebenzelle f ⇒ célica spremljeválna (1)
negativer Tropismus m ⇒ négativni tropízem
negative Wasserbilanz f ⇒ négativna vòdna
 bilánca rastlíne
Nekrose f ⇒ nekróza
Nekrotroph m ⇒ nekrotróf
Nekrotrophie f ⇒ nekrotrofíja
Nektar m ⇒ medičina
Nektarblatt n ⇒ medòvni líst
Nektardrüse f ⇒ medòvnik

- Nektarium** *n* ⇒ medôvnik
nelkenartige Krone *f* ⇒ klínčasti vë nec
Nematoden fangende Pilze *m pl.* ⇒ nemato-
 fägne glíve
Neodarwinismus *m* ⇒ néodarvinízem
Neoendemit *m* ⇒ néoendemít
Neophyt *m* ⇒ neofít
neotropisches Florenreich *n* ⇒ neotrôpska
 flórna oblást
Neotypus *m* ⇒ neotíp (1, 2)
Neoxantin *n* ⇒ neoksantín
Nervatur *f* ⇒ ožiljenost
NES ⇒ naftalénó cetna kislína
Nettoassimilationsrate *f* ⇒ néto asimilácijska
 vrédnost
Nettoökosystemproduktion *f* ⇒ néto ékosi-
 stémska produkci ja
Nettphotosynthese *f* ⇒ néto fôtosintéza
Nettoprimärproduktion *f* ⇒ néto primárna
 produkci ja
netzartige Nervatur *f* ⇒ mréžasta ožiljenost
Netzgefäß *f* ⇒ mréžasta trahêja
Netz Natura 2000 *n* ⇒ omréžje Natúra 2000
Netztrachee *f* ⇒ mréžasta trahêja
neuer Name *m* ⇒ nomen novum
Neurotoxin *n* ⇒ nevrotóksín
Neuston *n* ⇒ névstón
Neutralismus *m* ⇒ nevtralizem
Neutraltagpflanze *f* ⇒ dnévno nevtrálna ra-
 stlína
neutrophile Pflanze *f* ⇒ nevtrofilna rastlína
Nexine *f* ⇒ neksína
nichtleitendes Phloem *n* ⇒ nëprevódni floém
Nicotin *n* ⇒ nikotín
Nicotinamid-Adenin-Dinukleotid *n* ⇒ nikotína-
 míd adenín dínukleotíd
Nicotinamid-Adenin-Dinukleotidphosphat *n* ⇒
 nikotinamid adenín dínukleotíd fosfát
Nicotinsäure *f* ⇒ nikitínska kislína
Niederblatt *n* ⇒ dníčni líst (1, 2)
niedere Pflanzen *f pl.* ⇒ nížje rastlín e
niedere Pilze *m pl.* ⇒ nížje glíve
niedergedrückter Hut *m* ⇒ lijákasti klobúk
Niedermoor *n* ⇒ nížko bárje
niedrigere Grünpflanzen *f pl.* ⇒ nížje zelêne
 rastlín e
Niedrigfluenzreaktion *f* ⇒ LFR
Niedrigstfluenzreaktion *f* ⇒ VLFR
nierenförmiges Blatt *n* ⇒ ledvíčasti líst
Nitrogenase *n* ⇒ nitroženáza
nitrophile Pflanze *f* ⇒ nitrofilna rastlína
nivale Pflanzenart *f* ⇒ niválna vřsta
nivale Vegetationsstufe *f* ⇒ nivální vegetáci j-
 ski pás
Nodularin *n* ⇒ nodularín
Noduskultur *f* ⇒ kultúra nódi jev
Nomen anamorphosis *n* ⇒ nomen anamorpho-
 sis
Nomen holomorphosis *n* ⇒ nomen holo-
 morphosis
nomenklatorische Kombination *f* ⇒ nomenkla-
 túrna kombináci ja (1, 2)
nomenklatorischer Typus *m* ⇒ nomenklatúrni
 típ (1, 2)
Nomenklatur *f* ⇒ nomenklatúra
Nomen subnudum *n* ⇒ nomen subnudum
Nomen teleomorphosis *n* ⇒ nomen teleo-
 morphosis
nominalistischer Artbegriff *m* ⇒ nominalístična
 definíci ja vřste
nominalistisches Artkonzept *n* ⇒ nominalí-
 stična definíci ja vřste
nominalistische Spezies-Definition *f* ⇒ nomi-
 nalístična definíci ja vřste
nonaperturater Pollen *m* ⇒ nónaperturát ní
 pêlod
nonaperturate Spore *f* ⇒ nónaperturát na spóra
NOR ⇒ organizátor jêdrca
Nucellarembryonie *f* ⇒ adventívna embrioní ja
Nucellarkappe *f* ⇒ nucél na ká pa
Nucellus *m* ⇒ nucél
Nucleolus *m* ⇒ jêdrce
Nucleolus-Organisator-Region *f* ⇒ organizátor
 jêdrca
Nucleomorph *m* ⇒ nukleomórf
Nucleosid *n* ⇒ nukleozíd
Nucleus *m* ⇒ jêdro
nukleäres Endosperm *n* ⇒ jêdrni sekundárni
 endospêrm
Nukleinsäure *f* ⇒ nukleínska kislína
Nukleoplasma *n* ⇒ karioplázma
Nukleosom *n* ⇒ nukleosóm
Nukleotid *n* ⇒ nukleotíd
Nuss *f* ⇒ ôreh
Nüsschen *n* ⇒ orêšek
Nussfrucht *f* ⇒ ôreh
Nutation *f* ⇒ nutáci ja
Nyktinastie *f* ⇒ níktinástí ja

- obere Blattzone** f ⇒ vršna čóna lísta
- oberflächliches Wurzelsystem** n ⇒ površinski ekstenzívni korenínski systém
- obergärrige Hefen** f pl. ⇒ kvásovke zgórnjega vrênja
- Oberhaut** f ⇒ povfhnjica (1)
- oberirdische Sprossknolle** f ⇒ nadzémni stêbelni gomólj
- oberständiger Fruchtknoten** m ⇒ nadrásla plódnica
- oblater Pollen** m ⇒ oblátni pêlod
- obligater Halophyt** m ⇒ obligátni halofít
- obligater Parasit** m ⇒ obligátni zajedávec
- obligater Parasitismus** m ⇒ obligátno zajedávstvo
- Obstbau** m ⇒ sadjárstvo
- Obstzucht** f ⇒ sadjárstvo
- Ochratoxin** n ⇒ ohratoksín
- Oenothera-Typ des Embryosacks** m ⇒ oenoterska embrionálna vrêčka
- offene Blattscheide** f ⇒ odpíta lístna nóžnica
- offene Infloreszenz** f ⇒ odpíto socvétje
- offene Nervatur** f ⇒ odpíta ožíljenost
- offener Blütenstand** m ⇒ odpíto socvétje
- offenes kollaterales Leitbündel** n ⇒ nêdovršêna kolaterálna žíla
- offenes Leitbündel** n ⇒ nêdovršêna žíla
- offenes Wurzelscheitelmeristem** n ⇒ odpíti rástni meristém korenína
- Öffnungsfrucht** f ⇒ sejální plód
- Ohrea** f ⇒ lístna škórnjica
- ohrfórmiger Blattspreitengrund** m ⇒ uháto dnò lístne plóskve
- Oidium** n ⇒ oídij (1, 2)
- Okadasäure** f ⇒ okadáična kislína
- Ökoelement** n ⇒ ékoelemènt
- Ökologie** f ⇒ ekológija
- ökologische Amplitude** f ⇒ ekolóška amplitúda
- ökologische Differenzialart** f ⇒ ekolóška razlikoválnica
- ökologische Gruppe** f ⇒ ekolóška skupína
- ökologischer Faktor** m ⇒ okóljski dejávník
- ökologischer Vikariismus** m ⇒ ekolóški vikarizem
- ökologisches Maximum** n ⇒ ekolóški máksimum
- ökologisches Minimum** n ⇒ ekolóški mínimum
- ökologisches Netz** n ⇒ ekolóško omrêžje
- ökologisches Optimum** n ⇒ ekolóški óptimum
- ökologisches Qualitätsverhältnis** n ⇒ rozmérje ekolóške kakóvosti
- ökologische Toleranz** f ⇒ ekolóška toleránca
- ökologische Variabilität** f ⇒ ekolóška variabilitnost
- ökologische vikariirende Art** f ⇒ ekolóški vikarist
- ökologisch wichtiges Gebiet** n ⇒ ekolóško pomémbno obmóčje
- Ökomon** n ⇒ ekomón
- ökonomischer Bilanzkoeffizient** m ⇒ ekonóm-ski koeficiènt nêto fótosintéze
- Ökophysiologie** f ⇒ ékofiziológija
- Ökoremediation** f ⇒ ékoremediácia
- Ökospezies** f ⇒ ekolóška vrsta
- Ökosphäre** f ⇒ ekosfêra
- Ökosystem** n ⇒ ékosistém
- Ökosystemstabilität** f ⇒ stabilnost ékosistéma
- Ökoton** n ⇒ ekotón
- Ökotoxikologie** f ⇒ ékotoksikológija
- Ökotyp** m ⇒ ekotíp
- Ökotypus** m ⇒ ekotíp
- Ökozid** n ⇒ ekocíd (1, 2)
- Okularkammer** f ⇒ okulárna kámrica
- Oleoplast** n ⇒ oleoplást
- oligarches Leitbündel** n ⇒ oligoárhna žíla
- oligohaline Algen** f pl. ⇒ oligohaline álge
- Oligomer** n ⇒ oligomêr
- oligomiktischer See** m ⇒ oligomíktično jézero
- oligophile Blüte** f ⇒ oligofilní cvêt
- oligophile Pflanze** f ⇒ oligofilna rastlína
- Oligosaccharid** n ⇒ oligosaharíd
- oligosaprobe Stoffe** f ⇒ oligosapróbná kakóvostna stôpnja
- oligotrophe Pflanze** f ⇒ oligotrófna rastlína
- oligotropher See** m ⇒ oligotrófnò jézero
- Oligotrophie** f ⇒ oligotrófnost
- Ölkörper** m ⇒ elajosóm, óljno telésce
- Ölzelle** f ⇒ óljna célica
- Ombrochorie** f ⇒ ombrohoríja
- ombrotrophe Pflanze** f ⇒ ombrotrofna rastlína
- Omnipotenz** f ⇒ totipotétnost
- Ontogenese** f ⇒ ontogeníja
- Ontogenie** f ⇒ ontogeníja
- Oogamete** f ⇒ jájčna célica
- Oogamie** f ⇒ oogamíja
- Oogenese** f ⇒ oogenéza
- Oogoniogamie** f ⇒ oogoniogamíja
- Oogonium** n ⇒ oogónij (1, 2)

- Oomyzeten** m pl. ⇒ oomicéte
Oosphäre f ⇒ oosféra
Oospore f ⇒ oospóra
Operculum n ⇒ opêrkulum (1)
operkulater Ascus m ⇒ operkulátni ásk
opisthokonte Begeißelung f ⇒ opistokóntna obíčkanost
orbiculares Blatt n ⇒ okrógli líst
Orcein n ⇒ orceín
orchidoide Mykorrhiza f ⇒ orhidêjska mikoríza
orchidoide Mykorrhizapilze m pl. ⇒ orhidêjske mikorízne glíve
Orchinol n ⇒ orhinól
Ordnung f ⇒ réd (1, 2)
Orellanin n ⇒ orelanín
oreophytisches Element n ⇒ oreofitski elemènt
Organbildung f ⇒ organogenéza
Organell n ⇒ organél
Organisationsstufe f ⇒ organizacíjska stôpnja álg
Organisationstyp m ⇒ organizacíjski típ
organisiertes Wachstum n ⇒ organizírana rást
Organismus m ⇒ organízem
Organkultur f ⇒ kultúra orgánov
Organogenese f ⇒ organogenéza
Organographie f ⇒ organografíja
oriental-turanische Florenregion f ⇒ orientál-sko-turánska flórna régíja
Ornithochorie f ⇒ ornitohoríja
ornithophile Blüte f ⇒ ornitofilni cvét
Ornithophylie f ⇒ ornitofilíja
Orobiom n ⇒ orobióm
orographische Waldgrenze f ⇒ orográfka gózdna mêja
Orthostiche f ⇒ ortostíha
Osmolyt n ⇒ osmolít
Osmophilie f ⇒ osmofilíja
Osmophor m ⇒ osmofór
Osmoprotektant n ⇒ ósmoprotektánt
Osmose f ⇒ osmóza
osmotischer Druck m ⇒ osmótski tlák
osmotische Regulierung f ⇒ osmoregulácia
osmotischer Stress m ⇒ osmótski strés
osmotischer Wasserfluss m ⇒ osmótski vôdni tók
osmotisches Bodenwasserpotenzial n ⇒ osmótski potenciál tál
osmotisches Potenzial der Zelle n ⇒ osmótski potenciál célice
osmotoleranter Pilz m ⇒ osmotolerántna glíva
Osmotroph m ⇒ osmotróf
Osmotrophie f ⇒ osmotrofíja (1, 2)
Osteosklereide f ⇒ ósteosklereída
Ostiolum n ⇒ ostiól (1, 2)
Oxalacetat n ⇒ oksáacetát
β-Oxidation f ⇒ bétaoksidácia
Oxidationshemmer m ⇒ antioksidánt
Oxidations-Reduktionspotenzial n ⇒ rédoks potenciál
oxidative Pentosephosphatzyklus m ⇒ oksidatívni pentózezfosfátni cikel
oxidative Phosphorylierung f ⇒ oksidatívna fosforilácia
oxidative Pyruvatdekarboxylierung f ⇒ oksidatívna dekarboksilácia piruváta
oxische Umwelt f ⇒ óksično okóljje
Oxydationsstress m ⇒ oksidatívni strés
Oxygenase f ⇒ oksigenáza
oxygene Photosynthese f ⇒ oksigéna fôtosintéza
Oxylophyt m ⇒ oksilofít
ozeanisches Element n ⇒ oceánski elemènt
Ozeanographie f ⇒ oceanografíja
Ozonium n ⇒ ozónij
paarig gefiedertes Blatt n ⇒ sodopérnati líst
Pachytän n ⇒ pahitén
Palaeofloristik f ⇒ páleoflorístika
Palaeopalynologie f ⇒ páleopalínologíja
palaeotropisches Florenreich n ⇒ paleotrópska flórna oblást
Paläobotanik f ⇒ páleobotánika
Paläoendemit m ⇒ páleoendemít
Paläoethnobotanik f ⇒ páleoetnobotánika
Palisadengewebe n ⇒ stebříčasti parenhím
Palisadenplektenchym n ⇒ palisádni plektenhím
Palisadenschicht der Samenschale f ⇒ palisádna plást seménske ovójnice
Palisoderm m ⇒ palisodêrm
palmates Blatt n ⇒ palmátni líst
Palmfarne m pl. ⇒ ságovci
Palsenmoor n ⇒ pálsa bárje
Palynoflora f ⇒ pálinoflóra
Palynologie f ⇒ palínologíja
Palynozönose f ⇒ pálinocenóza
Pampa f ⇒ pámpa
panaschiertes Blatt n ⇒ písani líst
panniformer Thallus m ⇒ panifórmna stéljka

- panniformes Lager** n ⇒ panifórmna stéljka
pannonisches Geoelement n ⇒ panónski géoelement
Panthotensäure f ⇒ pantoténska kislína
pantropisches Areal n ⇒ pántrópski areál
Panzerbeere f ⇒ búča
Papille f ⇒ papíla (1, 2)
PAR ⇒ fótosintézno aktívno sévanje
paracytischer Stoma-Typ m ⇒ paracítična réža
Paraheliotropismus m ⇒ páraheliotropízem
parakarpes Gynoeceum n ⇒ parakárpni ginécej
Paraklimax f ⇒ páraklímaks
Paraklimaxgesellschaft f ⇒ páraklímaksna združba
paralitisches Muschelgift n ⇒ PSP-toksín
parallel mehrzellige Spore f ⇒ paralélno vèčcélični trós
Parallelnervatur f ⇒ vzporédno prógasta ožíljenost
Paramo-Heide f ⇒ páramo
Paramylon n ⇒ paramílum
paraphyletisches Taxon n ⇒ parafilétski taksón
Paraphylie f ⇒ parafilija
Paraphyse f ⇒ parafíza (1, 2)
Paraphysoide f ⇒ parafízoída
Paraplasmodium n ⇒ páraplazmódij
Paraplectenchym n ⇒ páraplektenhím
Parasit m ⇒ zajedávec
Parasitismus m ⇒ zajedávstvo
Parasymbiont m ⇒ párasimbiónt
Parathecium n ⇒ paratécij
paratracheales Parenchym n ⇒ páratraheálni parenhím
paratracheidales Parenchym n ⇒ páratraheidálni parenhím
Paratypus m ⇒ paratíp (1, 2)
Parenchymzelle f ⇒ parenhímska célica (1, 2)
Parenthosom n ⇒ parentesóm
parietale Plazentation f ⇒ parietálna placéntácija
parietal-septate Plazentation f ⇒ septátno-parietálna placéntácija
parösisches Moos n ⇒ parécíčni máh
Parthenogamie f ⇒ partenogamija
Partialvelum n ⇒ zastirále (2)
passiver Transport m ⇒ pasívni transpórt
passives Biomonitoring n ⇒ pasívni biómónitoring
Pathogen n ⇒ patogén
Pathogenität f ⇒ patogénost
Patulin n ⇒ patulín
PCR ⇒ PCR-tehnika
PCR ⇒ polimerázna verižna reakcija
PDR ⇒ fitokrórn dolgovalóvnoordéčega spéktra
Pedicell n ⇒ pedicél (2)
Pedicellus m ⇒ cvétni pècelj
Pedobiom m ⇒ pedobióm
Pedogamie f ⇒ pedogamija
Pedogenese f ⇒ genéza tál, pedogenéza (1)
pedogenetischer Faktor m ⇒ pedogenétski dejávník
pedogenetischer Prozeß m ⇒ pedogenétski procés
Pedoklimax f ⇒ pédoklímaks
Pedologie f ⇒ pedologija
Pedosphäre f ⇒ pedosfèra
Peinomorphose f ⇒ peinomorfóza
Peitschengeißel f ⇒ nitasti bíček
Pektin n ⇒ pektín
Pektinase f ⇒ pektináza
Pelagial n ⇒ pelagiál
Pelargonidin n ⇒ pelargonidín
Pellet n ⇒ pélet
Pellicula f ⇒ pelíkula (1, 2)
pelorische Blüte f ⇒ pelórični cvét
Penaea-Typ des Embryosacks m ⇒ penaêjska embrionálna vréčka
Penetration f ⇒ penetrácija
Penicillin n ⇒ penicilín
pennate Kieselalgen f pl. ⇒ penáttni típ kreménastih álğ
pentazyklische Blüte f ⇒ péntacíklíčni cvét
Pentose f ⇒ pentóza
Peonidin n ⇒ peonidín
PEP ⇒ fósfoenólpíruvát
PEP-Carboxylase f ⇒ fósfoenólpíruvát karboksiláza
Peperomia-Typ des Embryosacks m ⇒ peperómijska embrionálna vréčka
Peptidoglykan n ⇒ peptidoglikán
perennierende Pflanze f ⇒ trájnica
perforater Pollen m ⇒ perforáttni pèlod
perhumides Gebiet n ⇒ perhumídno obmóčje
Perianth n ⇒ cvétno odeválo, periánt (2)
Periblem n ⇒ periblém
Perichaetialblatt n ⇒ perihécijski listič
Perichaetium n ⇒ perihécij (1, 2)
Periderm n ⇒ peridèrm

- peridermale Diffusionsleitfähigkeit** *f* ⇒ peridermálna difuzijska prevódnost
peridermale Diffusionswiderstand *m* ⇒ peridermálna difuzijska upórnost
peridermale Transpiration *f* ⇒ peridermálna transpirácija
Peridermium *n* ⇒ peridêrmij
Peridie *f* ⇒ peridij
Peridinín *n* ⇒ peridinín
perigener Stoma-Typ *m* ⇒ perigéna réža
Perigon *n* ⇒ perigón
Perigonblatt *n* ⇒ perigónov list
Perigonium *n* ⇒ perigónij
perigyne Blüte *f* ⇒ perigínični cvét
Perigynie *f* ⇒ periginija
perigynische Blüte *f* ⇒ perigínični cvét
Perigynium *n* ⇒ perigínij (1)
Perikarp *n* ⇒ oseménje
perikline Zellteilung *f* ⇒ periklína delítev célic
perikolpater Pollen *m* ⇒ perikolpátni pèlod
Perine *f* ⇒ perína
periodischer See *m* ⇒ presihajóče jézero
Periphyton *n* ⇒ perifiton
Periplast *m* ⇒ pelíkula (1)
Perisperm *n* ⇒ perispêrm
Perisporium *n* ⇒ perispór
Peristom *n* ⇒ peristóm
Peristomzahn *m* ⇒ peristómski zóbec
Perithallus *n* ⇒ plektenhímska stéljka
Perithecium *n* ⇒ peritécij
Perizykel *m* ⇒ pericikel
perizytischer Stoma-Typ *m* ⇒ pericítična réža
Perldrüse *f* ⇒ biserno telésece
Permafrost *m* ⇒ permafrost
permanentes Welken *n* ⇒ trájno venênje
permanente Temperaturinversion *f* ⇒ trájna temperatúrna invêrzija
permanente Temperaturumkehr *f* ⇒ trájna temperatúrna invêrzija
peroblater Pollen *m* ⇒ peroblátni pèlod
Peroxisome *n* ⇒ peroksisóm
Pessimum *n* ⇒ pèsimum
Pestizid *n* ⇒ pesticíd
Pfahlwurzel *f* ⇒ korén
peilförmiger Blattspreitengrund *m* ⇒ puščíčasto dnò listne plóskve
peilförmiges Blatt *n* ⇒ puščíčasti list
Pflanze *f* ⇒ rastlína
Pflanzenbau *m* ⇒ žlahtnjênje rastlín
Pflanzenbestand *m* ⇒ sestòj
Pflanzenfresser *m* ⇒ rastlinojéd
Pflanzengenetik *f* ⇒ fitogenétika
Pflanzengeographie *f* ⇒ fitogeografija
Pflanzengesellschaft *f* ⇒ združba
Pflanzenkrankheit *f* ⇒ rastlínska bolézen
Pflanzenkultur *f* ⇒ kultúra celòtne rastlíne
Pflanzenkunde *f* ⇒ botánika
Pflanzenlehre *f* ⇒ botánika
Pflanzenökologie *f* ⇒ ekologija rastlín
Pflanzenökophysiologie *f* ⇒ ékofiziologija rastlín
Pflanzenphysiologie *f* ⇒ fiziologija rastlín
Pflanzenputzgerät *n* ⇒ rastlínska čistilna nápráva
Pflanzensoziologie *f* ⇒ fitocenologija
Pflanzenveredelung *f* ⇒ žlahtnjênje rastlín
Pflanzenwasserbilanz *f* ⇒ vòdna bilánca rastlíne
Pflanzenwelt *f* ⇒ rastlínstvo
Pflanzenzelle *f* ⇒ rastlínska célica
Pflanzenzüchtung *f* ⇒ žlahtnjênje rastlín
pfriemförmiges Blatt *n* ⇒ šílasti list
pfriemliches Blatt *n* ⇒ šílasti list
pH ⇒ pH-vrédnost
Phaeoplast *m* ⇒ feoplást
Phagozytose *f* ⇒ fagocitóza
Phalloidin *n* ⇒ faloidín
Phallotoxin *n* ⇒ falotóksín
Phän *n* ⇒ fèn
Phanerophyt *m* ⇒ fanerofit
Phaneroplasmodium *n* ⇒ faneroplazmódij
phaneropore Spaltöffnung *f* ⇒ faneropórna réža
Phänetik *f* ⇒ fenétika
Phänologie *f* ⇒ fenologija
phänologische Karte *f* ⇒ fenolóška kárta
Phänophase *f* ⇒ fenolóška fáza
Phänophasendiagramm *f* ⇒ fenolóški diagrámm
phänotipische Gestaltungsfähigkeit *f* ⇒ fenotípska plástičnost
phänotipische Plastizität *f* ⇒ fenotípska plástičnost
Phänotyp *m* ⇒ fenotíp
phänotypische Morphose *f* ⇒ fenotípska morfóza
phänotypische Xeromorphose *f* ⇒ fenotípska kseromorfóza
Phäophytin *n* ⇒ feofitín

- Pharmakologie** f ⇒ farmakologija
Pharmakopoe f ⇒ farmakopêja
Pharmazie f ⇒ farmacija
Phellem n ⇒ felém
Phelloderm n ⇒ felodêrm
Phellodermis f ⇒ felodêrm
Phellogen n ⇒ felogén
Phenol n ⇒ fenól
Phenylpropanoide n pl. ⇒ fénil propanoídi
Phialide f ⇒ fialída
phialidische Konidiogenese f ⇒ fialídna koni-
 diogenéza
Phialokonidium n ⇒ fialokonídij
Phloem n ⇒ floém
Phloemfaser f ⇒ floémsko vlákno
Phloemleitung f ⇒ floémsko prevájanje
Phloemmutterzelle f ⇒ floémska materínska
 célica
Phloemparenchym n ⇒ floémski parenhím
Phloemstrahl m ⇒ floémski trák
Phloemtransferzelle f ⇒ floémska célica pre-
 našálka
Phobotaxie f ⇒ fobotaksija
Phobotaxis f ⇒ fobotaksija
Phorbol n ⇒ forból
Phorophyt m ⇒ forofít
Phosphenolpyruvat n ⇒ fösfoenólpiruvát
Phosphenolpyruvat-Carboxylase f ⇒ fösfoe-
 nólpiruvát karboksiláza
Phosphoglycerinsäure f ⇒ fösfoglicerát
Phospholipid n ⇒ fösfolipíd
Phosphorylase f ⇒ fosforiláza
Phosphorylierung f ⇒ fosforilácija
Photoautotroph m ⇒ fótoavtotróf
Photoautotrophie f ⇒ fótoavtotrofija
Photobiont m ⇒ fotobiónt
photoblastischer Samen m ⇒ fotoblastično
 séme
photochemischer Smog m ⇒ fótokémični smóg
Photodestruktion f ⇒ fótodestrúkcija
Photodifferenzierung f ⇒ fótodiferenciácija
Photodinese f ⇒ fotodinéza
Photodormanz f ⇒ fótodormánca
Photoelektronentransport m ⇒ fótoelektrónski
 transpórt
Photoinduktion f ⇒ fótoindúkcija
Photoinhibierung f ⇒ fótoinhibícija
Photoinhibition f ⇒ fótoinhibícija
photolabile Pflanze f ⇒ fótolabílna rastlína
Photoläsion f ⇒ fótolézija
Photolyse des Wassers f ⇒ fotolíza vòde
Photomodulation f ⇒ fótomodulácija
Photomorph m ⇒ fotomórf
Photomorphogenese f ⇒ fótomorfoženáza
Photomorphose f ⇒ fótomorfóza (1, 2)
Photonastie f ⇒ fótonastija
Photo-Ökotyp m ⇒ fótoekotíp
Photooxidant m ⇒ fótooksidánt
Photooxidierung f ⇒ fótooksidácija
Photoperiodismus m ⇒ fótoperiodízem (1, 2)
Photophosphorylierung f ⇒ fótofosforilácija
Photorespiration f ⇒ fótorespirácija
photostabile Pflanze f ⇒ fótostabilna rastlína
Photostimulation f ⇒ fótostimulácija
Photosynthet n ⇒ fótosintát
Photosynthet-Allokation f ⇒ alokácija fótosin-
 tátov
Photosynthese f ⇒ fótosintéza
Photosynthesekapazität f ⇒ fótosintézna zmo-
 gljívost
Photosynthesekompensationspunkt m ⇒ kom-
 penzacijska tóčka néto fótosintéze
Photosyntheseleistung f ⇒ fótosintézna učin-
 kovítost
Photosynthese-Lichtkompensationspunkt m ⇒
 svetlòbna kompenzacijska tóčka néto fóto-
 sintéze
Photosynthese-Lichtsättigungspunkt m ⇒ sve-
 tlobna saturacijska tóčka néto fótosintéze
Photosynthesepigment n ⇒ fótosintézno bar-
 vílo
Photosynthese-Quotient m ⇒ fótosintézni
 količnik
Photosynthese-Sättigungskurve f ⇒ saturacij-
 ska krivúlja néto fótosintéze
Photosynthesevermögen n ⇒ fótosintézna
 zmo gljívost
photosynthetisch aktiver Chromatophor m ⇒
 fótosintézno aktívni kromatofór
photosynthetisch aktive Strahlung f ⇒ fótosin-
 tézno aktívno sévanje
photosynthetische Carboxylierung f ⇒ fótosin-
 tézna karboksilácija, fótosintézna ribulózebí-
 fosfát karboksilácija
**photosynthetische Carboxylierung der CAM
 Pflanzen** f ⇒ fótosintézna karboksilácija
 CAM-rastlín
photosynthetische Carboxylierung der C₃ Pflan-

- zen *f* ⇒ fótosintézna karboksilácia C₃-rastlín
- photosynthetische Carboxylierung der C₄ Pflanzen** *f* ⇒ fótosintézna karboksilácia C₄-rastlín
- photosynthetische CO₂-Gaswechselbilanz** *f* ⇒ bilánca fótosintézne izmenjáve CO₂
- photosynthetische Elektronentransportkette** *f* ⇒ fótoelektrónska transpórtna veríga
- photosynthetische Kohlenstoffbilanz** *f* ⇒ dnévna bilánca izmenjáve CO₂
- photosynthetische Kohlenstoffreaktionen** *f* pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije
- photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der CAM Pflanzen** *f* pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije CAM-rastlín
- photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C₁ Pflanzen** *f* pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₁-rastlín
- photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C₃ Pflanzen** *f* pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₃-rastlín
- photosynthetische Kohlenstoffreaktionen der C₄ Pflanzen** *f* pl. ⇒ fótosintézne ogljikove reakcije C₄-rastlín
- photosynthetische Lichtreaktionen** *f* pl. ⇒ fótosintézne svetlobne reakcije
- photosynthetische Phosphoenolpyruvat-Carboxylierung** *f* ⇒ fótosintézna fósfoenolpiruvát karboksilácia
- photosynthetische Reduktion** *f* ⇒ fótosintézna redukcia
- photosynthetische Regeneration** *f* ⇒ fótosintézna regenerácia
- photosynthetisch inaktiver Chromatophor** *m* ⇒ fótosintézno neaktívni kromatofór
- Photosystem I** *n* ⇒ fótosistém I
- Photosystem II** *n* ⇒ fótosistém II
- Photosynthese-Temperaturkardinalpunkt** *m* ⇒ temperatúrna kardinálna tóčka néto fótosintéze
- Phototaxie** *f* ⇒ fótotaksíja
- Phototaxis** *f* ⇒ fótotaksíja
- Phototrophie** *f* ⇒ fótotrofia
- Phototropin** *n* ⇒ fótotropín
- Phototropismus** *m* ⇒ fótotropízem
- PHR** ⇒ fitokróm rdéčega spektra
- Phragmobasidie** *f* ⇒ fragmobazidij
- Phragmoplast** *m* ⇒ fragmoplást
- Phragmospore** *f* ⇒ fragmospóra
- Phreatophyt** *m* ⇒ freatofít
- phreatophytisches Wurzelsystem** *n* ⇒ globínski ekstenzívni korenínski systém
- Phrygana** *f* ⇒ frigána
- pH-Stress** *m* ⇒ pH-strés
- pH-Wert** *m* ⇒ pH-vrdnosť
- Phykobilin** *n* ⇒ fikobilín
- Phykobiliproteid** *n* ⇒ fikobiliproteíd
- Phykobilisom** *n* ⇒ fikobilisóm
- Phykobiont** *m* ⇒ fikobiónt
- Phyochrom** *n* ⇒ fikokróm
- Phyochrysin** *n* ⇒ fikokrizín
- Phykoerythrin** *n* ⇒ fikoeritrín
- Phykologie** *f* ⇒ algologíja
- Phykoplast** *m* ⇒ fikoplást
- Phykosphäre** *f* ⇒ fikosféra
- Phykosymbiose** *f* ⇒ fikosimbíóza
- Phykoxanthin** *n* ⇒ fikoksantín
- Phykozyanin** *n* ⇒ fikocianín
- phyllodiözisches Moos** *n* ⇒ filodiécični máh
- Phyllokladium** *n* ⇒ filokládij (1, 2)
- Phyllom** *n* ⇒ filóm
- Phyllomorph** *m* ⇒ filomórf
- Phyllosphäre** *f* ⇒ filosféra
- Phylogeneze** *f* ⇒ filogenéza
- Phylogenetik** *f* ⇒ filogenétika
- phylogenetisches System** *n* ⇒ filogenétski systém
- Phylogenie** *f* ⇒ filogeníja
- Phylogramm** *n* ⇒ filogram
- physikalische-chemische Sorption** *f* ⇒ fyzikálno-kémična sorpcija
- physikalische Verwitterung** *f* ⇒ fyzikálno preperévanje
- Physiologie** *f* ⇒ fiziologíja
- physiologische Uhr** *f* ⇒ fiziolóška úra
- physiologische Valenz** *f* ⇒ fiziolóška valénca
- Physiotypus** *m* ⇒ fiziotíp
- Phytin** *n* ⇒ fitín
- Phytoalexin** *n* ⇒ fitoaleksín
- Phytoanticipin** *n* ⇒ fitoanticipín
- Phytobenthos** *n* ⇒ fitobéntos
- Phytochelatin** *n* ⇒ fitokelatín
- Phytochrom** *n* ⇒ fitokróm
- Phytochrom 660** *n* ⇒ fitokróm rdéčega spektra
- Phytochrom 730** *n* ⇒ fitokróm dolgovalóvnordéčega spektra
- Phytochromobilin** *n* ⇒ fitokromobilín

- Phytodegradation** m ⇒ fitodegradácia
Phytoedaphon n ⇒ fitoedafón
Phytoextraktion f ⇒ fitoekstrakcia
Phytogenetik f ⇒ fitogenetika
Phytohormon f ⇒ hormón
Phytol n ⇒ fitól
Phytolittoral n ⇒ fitolitorál
Phytomasse f ⇒ rastlinska biómása
Phytomedizin f ⇒ fitomedicina
Phytometallophore n ⇒ fitometalofór
Phytopathologie f ⇒ fitopatológia
Phytopharmacie f ⇒ fitofarmácia
Phyto-Pharmakologie f ⇒ fitofarmakológia
Phytoplankton n ⇒ fitoplánkton
Phytoremediation f ⇒ fitoremediácia
Phytosanierung f ⇒ fitoremediácia
Phytosphäre f ⇒ fitosféra
Phytostabilisierung f ⇒ fitostabilizácia
Phytotoxin n ⇒ fitotoksín
phytotoxische Konzentration f ⇒ fitotóksična koncentrácia
phytotoxischer Metallstress m ⇒ strés fitotóksičnii kovín
phytotoxischer Stoff m ⇒ fitotóksična snôv
phytotoxisches Metall n ⇒ fitotóksična kovína
phytotoxisches Schwermetall n ⇒ fitotóksična têtška kovína
phytotoxische Substanz f ⇒ fitotóksična snôv
Phytozönologie f ⇒ fitocenológia
Phytozönon n ⇒ fitocénon
Phytozönose f ⇒ zdrúžba
piceetale Art f ⇒ piceetálna vrsta
piceoider Tüpfel m ⇒ piceoidna piknja
Picoplankton n ⇒ pikoplánkton
Pigment n ⇒ barvílo
pilater Pollen m ⇒ pilátni pèlod
Pilothecium n ⇒ pilotécij
Pilz m ⇒ góba
Pilzbekämpfungsmittel n ⇒ fungicíd
Pilze m pl. ⇒ glíve
Pilzfaden m ⇒ hífa
Pilzgeflecht n ⇒ hífni zvítek, podgóbje
Pilzhaken m ⇒ glívni zatíč
Pilzkunde f ⇒ mikológia
Pilzmantel m ⇒ mikorízni plášč
Pilzvirus m ⇒ míkovírus
Pilzzelle f ⇒ glívna célica
Pinen n ⇒ pinén
pinnates Blatt n ⇒ pinátni líst
pinoider Tüpfel m ⇒ pinoídna piknja
PIN Protein n ⇒ PIN-proteín
Pionierart f ⇒ pionírskaa vrsta
Piperidinalkaloide n pl. ⇒ piperidínski alkaloidi
Pistill n ⇒ pestič
placodioider Thallus m ⇒ plakodioídna stéljka
placodioides Lager n ⇒ plakodioídna stéljka
Plagiotropismus m ⇒ plágotropízem
Plankton n ⇒ plánkton
Plankton m ⇒ plánkton
Planogamete f ⇒ planogaméta
Plasma f ⇒ plázma
Plasmalemma n ⇒ plazmaléma
Plasmalemmasom n ⇒ plazmalemasóm
Plasmaströmung f ⇒ znótrajcélično gibanje
Plasmawachstum n ⇒ plázemska rást
Plasmodesme f ⇒ plazmodézma
Plasmodiocardium n ⇒ plazmodiokárp
Plasmodiophoromyzeten m pl. ⇒ endoparazit-ski slúzavci
Plasmodium n ⇒ plazmódij
Plasmogamie f ⇒ plazmogamíja
Plasmolyse f ⇒ plazmolíza
Plastide f ⇒ plastíd
Plastidom n ⇒ plastóm
Plastochinon n ⇒ plastokinón
Plastochron n ⇒ plastokrón
Plastocyanin n ⇒ plastocianín
Plastoglobulus m ⇒ plastoglóbul
Plastom n ⇒ plastóm
Platte f ⇒ plôščica
Plattenkollenchym n ⇒ ploskôvni kolénhím
Platykladium n ⇒ platíkládij
Plazenta f ⇒ placénta
Plazentation f ⇒ placéntácia
Plectenchym n ⇒ plektenhím
Plectostele f ⇒ plektostéla
pleiochasiale Verzweigung f ⇒ pleiohazialna razrást
Pleiochasium n ⇒ mnógovèjnatí pákobúl, pleioházij
Pleistozän n ⇒ pleistocén
plektenchymatische Organisationsstufe f ⇒ zrásla nitasta organizácijska stôpnja
Pleomorphie f ⇒ pleomorfízem
Pleomorphismus m ⇒ pleomorfízem
Plerom n ⇒ pleróm
plesiomorphisches Merkmal n ⇒ plesiomórfnii znák

- Plesiotyp** m ⇒ plesiotíp
Pleura f ⇒ plévra
pleurokarpes Moos n ⇒ plevrokárpni máh
plikater Pollen m ⇒ plikátni pëlod
Plumbagella-Typ des Embryosacks m ⇒ plum-
bagellna embrionálna vréčka
Plumbago-Typ des Embryosacks m ⇒ plum-
bágnna embrionálna vréčka
Plumula f ⇒ plúmula
Plumulahaken m ⇒ hipokotílina kljúka
plurilokulares Gametangium n ⇒ plurilokulárni
gametángij
plurilokulares Sporangium n ⇒ plurilokulárni
sporángij
Pluviotherophyt m ⇒ pluvioterofít
Pneumatophor n ⇒ dihálna korenína
Podetium n ⇒ podécij
Podostemon-Typ des Embryosacks m ⇒ podo-
stémónska embrionálna vréčka
Podsol m ⇒ podzól
Podsolierung f ⇒ podzolizácia
poikilochlorophylle Pflanze f ⇒ poikilokloro-
filna rastlína
poikilohydrische Pflanze f ⇒ poikilohídra ra-
stlína
poikilohydrischer Xerophyt m ⇒ poikilohídri
kserofít
Poikilothermie f ⇒ poikilotêrmnost
polare Baumgrenze f ⇒ polárna drevésna mêja
polarer Mikrotubulus m ⇒ polárni mikrotúbul
polare Waldgrenze f ⇒ polárna gózdna mêja
pollakanthe Pflanze f ⇒ polakántna rastlína
Pollen m ⇒ pëlod
Pollendiagramm n ⇒ pelódni diagrámm
Pollendiskordanz f ⇒ pelódna diskordánca
Pollenforschung f ⇒ palinologija
Pollenkitt m ⇒ pelódni kít
Pollenkorn n ⇒ pelódno zínó
Pollenkultur f ⇒ kultúra pelóda
Pollenprofil n ⇒ palinolóski profil
Pollensack m ⇒ pelódna vréčka
Pollenschlauch m ⇒ pelódna cév
Pollenschlauchzelle f ⇒ vegetatívna célica (1, 2)
Pollenspektrum n ⇒ pelódni spékter
Pollenwert m ⇒ pelódna vrédnost
Pollinarium n ⇒ polinárij
Pollination f ⇒ oprašitev
Pollinium n ⇒ polínij
polocytischer Stoma-Typ m ⇒ polocítična rëža
Polsterstaude f ⇒ blazinasti hamefít
Polyacetylen n ⇒ poliacetilén
Polyade f ⇒ poliáda
Polyamin n ⇒ poliamín
polyarches Leitbündel n ⇒ poliárhna žíla
polychasiale Infloreszenz f ⇒ mnógovêjnato
pákobúlasto socvétje
polychasialer Blütenstand m ⇒ mnógovêjnato
pákobúlasto socvétje
polychore Sippe f ⇒ polihórna vrsta
Polychorie f ⇒ polihorija
Polyembryonie f ⇒ poliembrionija (1, 2)
Polygamie f ⇒ raznocvêtnost
Polygonum-Typ des Embryosacks m ⇒ polygo-
numska embrionálna vréčka
polykarpellate Beere f ⇒ vèčkarpélna jágoda
polykarpellate Frucht f ⇒ vèčkarpélni plód
polykarpellate Nuss f ⇒ vèčkarpélni ôreh
polykarpellates Gynoeceum n ⇒ vèčkarpélni
ginécej
polykarpellate Steinfrucht f ⇒ vèčkarpélni ko-
ščíčasti plód
polykolpater Pollen m ⇒ polikolpátni pëlod
polykolporater Pollen m ⇒ polikolporátni pëlod
Polymer n ⇒ polimêr
Polymerase-Kettenreaktion f ⇒ polimerázna
verízna reakcija
polymiktischer See m ⇒ polimiktično jézero
Polymorphismus m ⇒ polimorfizem (1, 2)
Polyphenol n ⇒ polifenól
Polyphialide f ⇒ polifialída
polyphile Blume f ⇒ polifilni cvét
polyphile Pflanze f ⇒ polifilna rastlína
polyphyletisches Taxon n ⇒ polifilétski taksón
polyplikater Pollen m ⇒ poliplikátni pëlod
Polyplloid n ⇒ poliploíd
polyploide Chromosomenzahl f ⇒ poliploídno
števílo kromosómov
polyploider Zellkern m ⇒ poliploídno jêdro
Polyplloidie f ⇒ poliploidija
polyporater Pollen m ⇒ poliporátni pëlod
Polysaccharid n ⇒ polisaharíd
polysaprobe Stufe f ⇒ polisapróbna kakôvo-
stna stôpnja
Polystele f ⇒ polistéla
Polyterpen n ⇒ politerpén
polyzonokolpater Pollen m ⇒ polizonokolpátni
pëlod

polyzonoporater Pollen m ⇒ polizonoporátni pĕlod
Pomologie f ⇒ pomologĭja
pontisches Geoelement n ⇒ póntski géoelement
pontisch-submediterranes Geoelement n ⇒ póntsko-súbmediteránski géoelement
pontisch-südsibirische Florenregion f ⇒ póntsko-júžnosibirska flórna régija
Population f ⇒ populácija
Populationsgenetik f ⇒ populácijska genĕtika
Populationsökologie f ⇒ populácijska ekologĭja
porater Pollen m ⇒ porátni pĕlod
Porenareal n ⇒ areál réžnih pór
Porenkapsel f ⇒ lúknjičasta glávica
Porokonidie n ⇒ porokonídij
Porokonidium n ⇒ porokonídij
Porus m ⇒ póra (1, 2, 3), pórus (1)
positiver Tropismus m ⇒ pózitivni tropízem
positive Wasserbilanz f ⇒ pózitivna vódna bilánca rastlíne
postgenitale Verwachsung f ⇒ póstgenitálna zráslost
Potamon n ⇒ potámon
potentielle Bodenazidität f ⇒ potenciálna kĭslost tál
potentielle Evaporation f ⇒ potenciálna evaporácija tál
potentielle Evapotranspiration f ⇒ potenciálna evapotranspirácija
potentielle natürliche Vegetation f ⇒ potenciálna narávna vegetácija
potentielles Areal n ⇒ potenciálni areál
potentielles Photosynthesevermögen n ⇒ potenciálna fótosintézna zmogljĭvost
potentiell gefährdete Art f ⇒ ranljĭva vřsta
Präboreal n ⇒ preboreál
Präkursor n ⇒ prekúrzor
Prärie f ⇒ prerĭja
Präsenz f ⇒ stálnost
primär asymmetrische Blüte f ⇒ primárno ásimĕtrični cvĕt
Primärblatt n ⇒ primárni líst
primäre Emission f ⇒ primárna emisĭja
primäre Homorhizie f ⇒ primárna homorizĭja
Primäreinschnürung f ⇒ centromĕr
primäre Rinde f ⇒ primárna skórja
primärer Luftschadstoff m ⇒ primárno zráčno onesnažilo

primärer Markstrahl m ⇒ primárni stržĕnov trák
primäres Abschlussgewebe n ⇒ primárno krôvno tkĭvo
primäres Dickenwachstum n ⇒ primárna debe-lítev
primäres Endosperm n ⇒ primárni endospĕrm
primäres Festigungsgewebe n ⇒ primárno opórno tkĭvo
primäres Leitgewebe n ⇒ primárno prevajálno tkĭvo
primäres Mineral n ⇒ primárni minerál
primäres Perigon n ⇒ primárni perigón
primäres Phloem n ⇒ primárni floĕm
primäres Tüpfelfeld n ⇒ primárno píkenjsko pólje
primäres Wachstum n ⇒ primárna rást
primäres Xylem n ⇒ primárni ksílĕm
Primärgewebe n ⇒ primárno tkĭvo
Primärmeristem n ⇒ primárni meristĕm
Primärmetabolismus m ⇒ primárni metabo-lízem
Primärmetabolit m ⇒ primárni metabolĭt
Primärmyzel n ⇒ primárni micĕlij
Primärparenchym n ⇒ primárni parenhĭm
Primärproduktion f ⇒ primárna produkĭcija
Primärproduzent m ⇒ primárni proizvajálec
Primärspross m ⇒ plúmula
Primärstoffwechsel m ⇒ primárna presnôva
Primärstruktur f ⇒ primárna zgrádba
Primärthallus m ⇒ primárna stĕljka
Primärwurzel f ⇒ primárna korenĭna
Primärwurzelsystem n ⇒ primárni korenĭnski systém
Primärzellwand f ⇒ primárna célična stĕna
Primärzellwandmatrix n ⇒ mátriks primárne célične stĕne
Primordialwand f ⇒ osrĕdnja lamĕla
Primordium n ⇒ primórdij
Probasidie f ⇒ probazídij
Produktionsmodell n ⇒ produktĭvnostni modĕl
Preambryo m ⇒ proĕmbrio
Profundal n ⇒ profundál
progressives Areal n ⇒ progresĭvni areál
progressive Sukzession f ⇒ progresĭvna suk-cesĭja
Prokambium n ⇒ prokámbij
Prokaryonten n pl. ⇒ prokariónti
Prokaryoten n pl. ⇒ prokariónti

- prokaryotische Zelle** f ⇒ prokarióntska célica
prolater Pollen m ⇒ prolátni pèlod
Prolepsis f ⇒ prolèpsis
Prolin n ⇒ prolín
Promyzel n ⇒ promicélij
Propagulum m ⇒ propágul (2)
Prophase f ⇒ profáza (1, 2)
Proplastide f ⇒ proplastíd
Prosenchym n ⇒ prozenhím
Prosenchymzelle f ⇒ prozenhímska célica
Protandrie f ⇒ protandríja
Proteid n ⇒ proteíd
Protein n ⇒ beljakovina
Proteinase f ⇒ proteáza
Proteinoplast m ⇒ proteinoplást
Proteom n ⇒ proteómika
Prothalliumzelle f ⇒ protálijska célica
Prothallium n ⇒ protálij
Prothallus n ⇒ prèdstéljka
Prothecium n ⇒ protécij
Protisten m pl. ⇒ protísti
Protochlorophyllid n ⇒ protoklorofilíd
protococcoide Alge f ⇒ protokokoídna álga
Protoderm n ⇒ protodèrm
Protodermis f ⇒ protodèrm
Protogynie f ⇒ protoginíja
Protonema n ⇒ protonéma
Protonenpumpe f ⇒ protónska črpálka
Protophloem n ⇒ protofloém
Protophyten m pl. ⇒ protofíti
Protoplasma n ⇒ protoplázma
protoplasmatische Differentiation f ⇒ protoplázemska diferenciacíja
protoplasmatische Struktur f ⇒ protoplázemska struktúra
Protoplasmodium n ⇒ protoplazmódij
Protoplast m ⇒ protoplást (1, 2)
Protoplastenkultur f ⇒ kultúra protoplástov
Protoplastfusion f ⇒ fuzíja protoplástov
Protostele f ⇒ protostéla
Protostelia n pl. ⇒ prvínarji
Protothecium n ⇒ prototécij
Protoxylem n ⇒ protoksiléem
Protozoen m pl. ⇒ práživáli
provisorischer Name m ⇒ nomen provisorium
proximale Fläche f ⇒ proksimálna plòskev
proximaler Pol m ⇒ proksimální pól
Psammobiom m ⇒ psamobióm
Psammolitoral n ⇒ psamolitorál
Psammophyt m ⇒ psamofít
Pseudanthientheorie f ⇒ psevdántijska teoríja
Pseudanthium n ⇒ psevdántij
pseudocoenokarpes Gynözium n ⇒ psévdoce-nokárpni ginécej
pseudocrassinucellate Samenanlage f ⇒ psév-dokrasinucelátna seménska zasnôva
Pseudocyphelle f ⇒ psévdociféla
pseudodiblastische Spore f ⇒ psévdodiblástična spóra
Pseudofilament n ⇒ psévdofilamént
Pseudogamie f ⇒ psévdogamíja (1)
Pseudogley-Boden m ⇒ psévdoglej
Pseudogleyung f ⇒ psévdooglejevanje
Pseudokarp n ⇒ psévdokárp
Pseudomacchie f ⇒ psévdomákija
Pseudomurein n ⇒ psévdomureín
Pseudomyzel n ⇒ psévdomicélij
Pseudoparenchym n ⇒ psévdoparenhím (1)
Pseudoperidie f ⇒ psévdoperídij
Pseudoplasmodium n ⇒ agregacíjski plazmódij
Pseudopodetium n ⇒ psévdopodécij
Pseudoprosenchym n ⇒ psévdoprozenhím
Pseudosclerotium n ⇒ psévdosklerócij
Pseudostipel m ⇒ psévdostípula
Pseudostroma n ⇒ psévdostróma
Pseudothezium n ⇒ psévdotécij
Pseudoviviparie f ⇒ psévdoviviparija
pseudozyklischer Elektronentransport m ⇒ psévdociklični fòtoelektrónski transpórt
Pseudozystide f ⇒ psévdocistída
PS I ⇒ fòtosistém I
PS II ⇒ fòtosistém II
psilater Pollen m ⇒ psilátni pèlod
Psilocybin n ⇒ psilocibín
Psilophyten m pl. ⇒ prótovci
psychophile Blüte f ⇒ psihofilni cvét
Psychophilie f ⇒ psihofilíja
Psychophyt m ⇒ psihroffít
Pteridophyten m pl. ⇒ práprotnice
Pucciniomyzeten m pl. ⇒ fje (1)
pulvinater Thallus m ⇒ pulvinátna stéljka
pulvinates Lager n ⇒ pulvinátna stéljka
Pulvinoid n ⇒ pulvinoid
Pulvinus n ⇒ pulvínus
Purinalkaloide n pl. ⇒ purínski alkaloídi
Pustel f ⇒ pustél
Puszta f ⇒ pústa

- Pycnidiospore** f ⇒ piknidiospóra
Pycnidium n ⇒ piknídij (1, 2)
Pycnoascocarp n ⇒ piknoaskokárp
Pycnothyrium n ⇒ piknótirij
pyrenocarpe Flechten f pl. ⇒ pirenokárpni lišáji
Pyrethroid n ⇒ piretroíd
Pyridin n ⇒ piridín
Pyrophyt m ⇒ pirofít
Pyrrrolizidinalkaloide n pl. ⇒ pirolizidínski alkalóidi
Pyrrrolring m ⇒ piról
Pyruvat n ⇒ piruvát
Quantenausbeute f ⇒ fótosintézni izkorístek svetlóbnega sévanja
Quartär n ⇒ kvartár
Quellmoor n ⇒ povírno bárje
Querwand f ⇒ préčna sténa (1)
Quieszenz f ⇒ kviescéna
quincunciale Knospendeckung f ⇒ premenjalna estivácija
Quinolinalkaloide n pl. ⇒ kinolínski alkalóidi
Quinolizidinalkaloide n pl. ⇒ kinolizidínski alkalóidi
Quinon n ⇒ kinón
Quirl m ⇒ vreténce
Q-Zyklus m ⇒ kinónski cíkel
radförmige Krone f ⇒ koléasti vè nec
radial heteromerer Thallus m ⇒ radiálna heteroména stéljka
radial heteromeres Lager n ⇒ radiálna heteroména stéljka
radial symmetrische Blüte f ⇒ zvézdasto simétrični cvét
radiäre Blüte f ⇒ zvézdasto simétrični cvét
radiäre Krone f ⇒ zvézdasti vè nec
radiäres Leitbündel n ⇒ radiálna žíla
Radikation f ⇒ radikácija
Radioaktivität f ⇒ rádioaktívno st
Radionuklid n ⇒ rádionuklíd
Raffinose f ⇒ rafinóza
Ramet m ⇒ rámet
Randblüte f ⇒ kolobárjev cvét
randläufige Nervatur f ⇒ dôrobna ožiljenost
Rangstufe f ⇒ taksonómska kategorija
Ranke f ⇒ vítica
Rankenpflanze f ⇒ vítičasta vzpenjávka
Ranker m ⇒ ránker
Raphe f ⇒ ráfa (1, 2)
Rasse f ⇒ rása
Räubertum n ⇒ plenílstvo
rauhes edoplasmatisches Retikulum n ⇒ zrnati éndoplázemski retíkel
Rauschpilze m pl. ⇒ halucinogéne glíve
rautenförmiges Blatt n ⇒ rómbasti líst
razemöse Infloreszenz f ⇒ grózdasto so cvétje
razemöser Blütenstand m ⇒ grózdasto so cvétje
Reaktionsbioindikator m ⇒ odzívni bóindikátor
Reaktionsholz n ⇒ reakcijski lés
Reaktionszentrum n ⇒ reakcijski cènter
Reaktionszone f ⇒ reakcijska cóna
Rebkultur f ⇒ vinográdništvo
Rebsortenkunde f ⇒ ampelografija
Receptaculum n ⇒ cvetíšče, receptákel (2, 3, 4)
rechtmässiger Name m ⇒ nomen legitimum
Redoxpotenzial n ⇒ rédoks potenciál
reduplikatives Blatt n ⇒ reduplikátni líst
Refugium n ⇒ refúgij
regelwidriger Name m ⇒ nomen illegitimum
Regeneration f ⇒ regenerácija (1, 2)
Regenerationsisidium n ⇒ regeneracijski izídij
Regenerationslobus m ⇒ regeneracijska kfpica
regionale Charakterart f ⇒ regionálna značilnica
Regionspark m ⇒ régijski párk
regressive Blastokonidie f ⇒ regresívni blastokonídij
regressive Areal n ⇒ regresívni areál
regressive Sukzession f ⇒ regresívna sukcesija
Reich n ⇒ kraljéstvo (1, 2)
Reihengruppe f ⇒ kohórta
Reinkultur f ⇒ čista kultúra
reitende Blattstellung f ⇒ sèdlasta namestítev lístov
reitende Vernation f ⇒ sèdlasta vernácija
reizspezifische Wirkung f ⇒ specifíčni simptóm
Rejuvenation f ⇒ pomladítev
Rekauleszenz f ⇒ rékavlescénca
rekombinantes Protein n ⇒ rékombinántni proteín
Rekombination f ⇒ rékombinácija
relative Leitungsfläche f ⇒ rélatívna prevajálna površina
relative Luftfeuchtigkeit f ⇒ rélatívna zračna vlága
relativer Deckungsgrad m ⇒ rélatívna pokrôvnost
Relikt n ⇒ relíkt

- Reliktareal** n ⇒ reliktni areál
Rendzina f ⇒ rendzina
Reproduktion f ⇒ rozmnoževánje
Reproduktionsgewebe n ⇒ reprodukcijsko tkívo
Reproduktionsstrategie f ⇒ rozmnoževálna strategija
Resilienz f ⇒ próžnosť ékosistéma
Resistenz f ⇒ odpornost
Resonanztransfer m ⇒ resonánčni prenòs
Resonanzübertragung f ⇒ resonánčni prenòs
Respiration f ⇒ dýchanje
Respirationsklimakterium n ⇒ klimaktêrij
respiratorischer Quotient m ⇒ respiracijski kvócient
Restwiderstand m ⇒ reziduálna upornost
Resupination n ⇒ resupinácia
retikulater Pollen m ⇒ retikulátni pëlod
Retikulum n ⇒ retikul
reversibles Welken n ⇒ prehódno venênje
Reviviscenz f ⇒ reviviscénca
rezentes Areal n ⇒ recétni areál
rezessives Merkmal n ⇒ recesívni znak
Rhabdosklereide f ⇒ rábdosklereída
Rhachis n ⇒ ráhis (2)
Rhamnose f ⇒ ramnóza
Rheophyt m ⇒ reofít
rhexigene Interzellulare f ⇒ reksigéni intercelulár
Rhithron n ⇒ rítron
Rhizine f ⇒ rizína
Rhizitin n ⇒ rízitín
Rhizobenthos n ⇒ rizobéntos
rhizobielle Symbiose f ⇒ rizóbijska simbióza
Rhizodeposition f ⇒ rízodepozícia
Rhizoderm n ⇒ rizodêrm
Rhizodermis f ⇒ rizodêrm
Rhizofiltration f ⇒ rizofiltrácia
Rhizogenese f ⇒ rizogenéza
Rhizoid n ⇒ rizoid (1, 2)
Rhizoidmyzel n ⇒ rizoídni micélij
Rhizom n ⇒ korenika
Rhizomgeophyt m ⇒ koreníkasti geofít
Rhizomorph m ⇒ rizomórf
Rhizoplan m ⇒ rizoplán
rhizopodiale Organisationsstufe f ⇒ rizopodiálna organizacijska stôpnja
Rhizosphäre f ⇒ rizosfëra (1, 2)
Rhizosphäreoxygenierung f ⇒ oksigenácia rizosfëre
Rhizostiche f ⇒ rizostíha
Rhizothamnium n ⇒ rizotámnijs
Rhodoplast m ⇒ rodoplást
Rhythmoökotyp m ⇒ rítmoekotíp
Rhytidom n ⇒ lúbje, terciárna skórja
Riboflavin n ⇒ riboflavín
Ribonukleinsäure f ⇒ ribonukleínska kislína
Ribonukleoproteinkomplex m ⇒ ribonúkleoproteínski kompléks
Ribose f ⇒ ribóza
ribosomale-RNA f ⇒ ribosómska RNK
Ribosome f ⇒ ribosóm
Ribulose f ⇒ ribulóza
Ribulosediphosphat n ⇒ ribulóze bífosfát
Ribulosediphosphat-Carboxylase/Oxygenase f ⇒ ribulózebífosfát karboksiláza/oksigénáza
riemenförmiges Blatt n ⇒ jerménasti list
Rinde f ⇒ kórteks, skórja
Rindenmarkstrahl m ⇒ floémski trák
rindiger Fruchtkörper m ⇒ skórjasti trosnják
Ring m ⇒ ánul (1, 2), obróček
Ringgefäß n ⇒ obróčasta trahêja
ringporiges Holz n ⇒ vënčasto porózni lës
Rispe f ⇒ lát
Riss n ⇒ ríški glaciál
Riß-Glazial n ⇒ ríški glaciál
rissige Blattspitze f ⇒ prekláni listni vřh
Riss-Würm n ⇒ ríško-würmski ínterglaciál
Riss-Würm Interglazial n ⇒ ríško-würmski ínterglaciál
r/K-Spektrum n ⇒ r/K-spékter
RNA ⇒ ribonukleínska kislína
RNA-Polymerase f ⇒ RNK-polimeráza
RNA-Polymerase I f ⇒ RNK-polimeráza I
RNA-Polymerase II f ⇒ RNK-polimeráza II
RNA-Polymerase III f ⇒ RNK-polimeráza III
RNS ⇒ ribonukleínska kislína
Röhrenblattscheide f ⇒ cévasta listna nóžnica
Röhrenblüte f ⇒ cévasti cvët
röhrige Krone f ⇒ cévasti vënc
röhriges Blatt n ⇒ cévasti list
röhrig-glockige Krone f ⇒ cévasto-zvónasti vënc
Rosenfrucht f ⇒ šípek
Rosette f ⇒ rozéta
rosettenartige Blattstellung f ⇒ rozétasta razporedítev listov
Rosetten-Hemikryptophyt m ⇒ rozétasti hemikriptofít

- Rost** m ⇒ řje (2)
Rostellum n ⇒ rostélum
Rostpilze m pl. ⇒ řje (1)
Rostrum n ⇒ róstrum
Rotalgen f pl. ⇒ rdéče álge
rote Flut f ⇒ rdéča plíma
Rote Liste f ⇒ rdéči seznàm
Roterde f ⇒ jérovica
rRNA ⇒ ribosómska RNK
R-Strategie f ⇒ R-strategíja, r-strategíja
Rübengemüse n ⇒ korénovke
Rubifikation f ⇒ rubifikáciya
Rubisco n ⇒ ribulóze bífosfát karboksiláza/
 oksigenáza
Ruderalart f ⇒ ruderálna vrsta
Ruga f ⇒ rúga
rugulater Pollen m ⇒ rugulátni pèlod
ruhende Knospe f ⇒ spéči brst
ruhendes Apikalmeristem n ⇒ dormántni rástni
 vršíček
ruminierter Samen m ⇒ ruminátno séme
ruminiertes Endosperm n ⇒ ruminátni sekun-
 dátni endospèrm
Rumposom n ⇒ rumposóm
Rutengewächs n ⇒ afílni kserofít
Rutenspross m ⇒ šíbasti pogánjek
Saccharid n ⇒ saharíd
Saccharose f ⇒ saharóza
Saccus m ⇒ sákus
Saftemergenz f ⇒ sóčna emergéncia
Saftfrucht f ⇒ sóčni plód
Saftkapsel f ⇒ sóčna glávica
Sagenogenetosom n ⇒ sagénogenetosóm
Saisonhydroperiodismus m ⇒ sezónski hidro-
 periodízem
Saisonthermoperiodismus m ⇒ sezónski
 tèmperiodízem
sakater Pollen m ⇒ sakátni pèlod
Salicylsäure f ⇒ salicílna kislína
Salzboden m ⇒ zaslanjèna tlà
Salzdrüse f ⇒ sólna žléza
Salzhabitat m ⇒ slanišče (1)
salzhaltiger Standort m ⇒ slanišče (2)
salzhaltiges Biotop n ⇒ slanišče (2)
Salzresistenz f ⇒ slánostna odpórnost
Salzstress m ⇒ slánostni strés
Salzsukkulenz f ⇒ halofítska sukuléntnost
Salztoleranz f ⇒ slánostna toleránca
Samen m ⇒ séme
Samenanlage f ⇒ seménska zasnôva
Samenbank f ⇒ seménska bánka
Samendormanz f ⇒ dormánca semén
Samenimbibition f ⇒ nabrékanje semén
Samenmantel m ⇒ árilus
Samenpflanzen f pl. ⇒ seménke
Samenruhe f ⇒ dormánca semén
Samenschale f ⇒ seménska ovójnica
Samenschuppe f ⇒ plódna lúska
Samenschwiele f ⇒ karúnkula
Samenverbreitung f ⇒ razšírjanje semén
Samenwarze f ⇒ karúnkula
Sämling m ⇒ kalíca
Sammelart f ⇒ agregát
Sammelbalg m ⇒ bírni mešíček
Sammelfrucht f ⇒ bírni plód
Sammelnuss f ⇒ bírni oréšek
Sammelnussfrucht f ⇒ bírni oréšek
Sammelsteinfrucht f ⇒ bírni koščíčasti plód
Saponin n ⇒ saponín
Saprobienindex m ⇒ saporóbní índeks
Saprobien-system n ⇒ saporóbní sistém
Saprobiont m ⇒ saporobiónt
saprobiontische Algen f pl. ⇒ saporobióntske álge
Saprobität f ⇒ saporóbnost
Saprobitätindikatororganismus m ⇒ indikátor-
 ski organizem saporóbnosti
Saprophyt m ⇒ saprofít
saprophytische Pilze m pl. ⇒ saprofítske glíve
Saprophytismus m ⇒ saprofítizem
Saprotroph m ⇒ saprotróf
Saprotrophie f ⇒ saprotrófiya
Sarkotesta f ⇒ sarkotésta
sarmatische Florenprovinz f ⇒ sarmátska flórna
 provinca
sarmatisches Geoelement n ⇒ sarmátski
 géoelemènt
SAT-Chromosom n ⇒ SAT-kromosóm
Satellit m ⇒ satelít
sattelförmiger Hut m ⇒ sèdlasti klobúk
saturierte absolute Luftfeuchtigkeit f ⇒ na-
 síčena absolútna zráčna vlága
Sauerstoffmangel-Stress m ⇒ kisíkov strés
Sauerstoffradikal m ⇒ kisíkov radikál
Sauerstoffstress m ⇒ kisíkov strés
Sauerteig m ⇒ kíslo testó
Saugschuppe f ⇒ sesálna lúska
saurer Regen m ⇒ kislí dež
saurer-Regen-Stress m ⇒ strés kúslega dežja

- Säure-Wachstums-Hypothese** f ⇒ hipotéza
kísle rasti
- Savanne** f ⇒ savána
- Savannenwald** m ⇒ savánski gózd
- Saxitoxin** n ⇒ saksitoksín
- Schachtelhalmgewächse** n pl. ⇒ présličnice
- Schädigung** n ⇒ poškódba
- Schadstoff** m ⇒ onesnažilo
- Schaft** m ⇒ bétva
- Schaft-Hemikryptophyt** m ⇒ stêblasti hemi-
kriptofít
- scharfe Blattspitze** f ⇒ priostrêni lístni vrh
- Schattenpflanze** f ⇒ sênčna rastlína
- Schede** f ⇒ herbárijska etikéta
- Scheibenblüte** f ⇒ króžčev cvét
- scheibenförmige Narbe** f ⇒ dískasta brázda
- scheibenförmiges Stigma** n ⇒ dískasta brázda
- Scheidchen** n ⇒ vagínula
- Scheide** f ⇒ nóžnica (1, 2)
- Scheidenblatt** n ⇒ túlec
- scheidenwand-fachspaltige Kapsel** f ⇒ predála-
sto-pretínasta glávica
- scheidenwandspaltige Kapsel** f ⇒ pretínasta
glávica
- Scheinachse** f ⇒ simpódij
- Scheinähre** f ⇒ navídezni klás
- Scheinblatt** n ⇒ navídezni líst
- Scheinblüte** f ⇒ psevdántij
- Scheindolde** f ⇒ navídezni kobúl
- Scheinfrucht** f ⇒ psévdokárp
- Scheinkorb** m ⇒ navídezni kôšek
- Scheinquiril** m ⇒ navídezno vreténce (1, 2, 3)
- Scheinstamm** m ⇒ navídezno stêblo
- Scheitelmeristem** n ⇒ vršni meristém pogánjka
- Scheitelwachstum** n ⇒ vršna rásť
- Scheitelzelle** f ⇒ apikálna célica (2), iniciálka
(2, 3)
- Schibljak** n ⇒ šíbljak
- Schichtung** f ⇒ slojevítost
- Schiffchen** n ⇒ ládjica
- Schildchen** n ⇒ skutélum
- schildförmiges Blatt** n ⇒ ščitasti líst
- Schimmel** m pl. ⇒ plésni (1)
- Schimmelpilze** m pl. ⇒ plésni (1)
- Schirmdolde** f ⇒ češúlja
- Schirmrispe** f ⇒ dežníkasti lát
- Schizidium** n ⇒ shizídij
- schizogene Drüse** f ⇒ shizogéna žléza
- schizogene Interzellular** f ⇒ shizogéni interce-
lulár
- Schizokarp** n ⇒ pókovec
- Schlafbewegung** f ⇒ niktinástija
- Schlauch** m ⇒ ásk, mošnjiček
- Schlauchblatt** n ⇒ ascidiátni líst
- Schlauchflechten** f pl. ⇒ askolišáji
- Schlauchpforte** f ⇒ askostóm
- Schlauchpilze** m pl. ⇒ zaprtotrôsnice
- Schlauchspore** f ⇒ askospóra
- schlaufigläufige Nervatur** f ⇒ pênťljasta ožľje-
nost
- Schleier** m ⇒ kopréna, zastiráľce (1)
- Schleim** m ⇒ mukózna snôv
- Schleimdrüse** f ⇒ slúzna žléza
- Schleimhülle** f ⇒ slúzni ovôj
- schleimiger Hut** m ⇒ lepljíví klobúk
- Schleimkanal** m ⇒ slúzni kanál
- Schleimpilze** m pl. ⇒ slúzavci
- Schleimzelle** f ⇒ slúzna célica
- Schlempe** f ⇒ fermentácijska brózga
- Schleuderbewegung** f ⇒ eksplozijsko gíbanje
- Schliessfrucht** f ⇒ zaprtí plód
- Schliesszelle** f ⇒ célica zapiráľka
- Schlingennetz** n ⇒ hífna pást
- Schlund** m ⇒ gôľt
- Schlundgeißler** m pl. ⇒ kriptofíti
- Schlundschuppe** f ⇒ gôľtna lúska
- Schmarotzer** m ⇒ zajedávec
- Schmarotzertum** n ⇒ zajedávstvo
- Schmetterlingsblüte** f ⇒ metúljasti cvét
- Schmetterlingskrone** f ⇒ metúljasti věnec
- Schnabel** m ⇒ kljúnec
- Schnalle** f ⇒ zapónka
- Schnallenmyzel** n ⇒ zapónčni micélij
- Schneebruch** m ⇒ snegolôm
- Schneetälchen** n ⇒ sněžna dolínica (1, 2)
- schorfiges Blatt** n ⇒ suhokóžnati líst
- Schötchen** n ⇒ lúšček
- Schote** f ⇒ lúsk
- Schotterbank** f ⇒ prodíšče (1, 2)
- Schraubel** f ⇒ vijáček
- Schraubenalgen** f pl. ⇒ jármovke
- Schraubengefäß** n ⇒ spirálasta trahêja
- schrotsägeförmiger Blattrand** m ⇒ škrbínasti
lístni rób
- schrotsägeförmiges Blatt** n ⇒ škrbínasti líst
- schupender Hut** m ⇒ kúštravi klobúk

Schuppe *f* ⇒ křpica (1), lúska
Schuppenblatt *n* ⇒ luskolíst (1)
Schuppenhaar *n* ⇒ lúskasti lásek
schuppiger Hut *m* ⇒ lúskasti klobúk
Schutzfarbstoff *m* ⇒ zaščitno barvílo
Schutzgebiet *n* ⇒ zavarováno obmóčje
Schutzpigment *n* ⇒ zaščitno barvílo
Schutzstoff *m* ⇒ zaščitna snôv
Schwammparenchym *n* ⇒ góbasti parenhím
schwarze Hefen *m* pl. ⇒ črne kvásovke
Schwarzerde *f* ⇒ černozióm
schwertförmiges Blatt *n* ⇒ mēčasti líst
schwielentartiger Blattrand *m* ⇒ žúljusti lístni rób
schwieriger Blattrand *m* ⇒ žúljusti lístni rób
schwimmender Hydrophyt *m* ⇒ plavajúči hidrofit
Schwimmhydrophyt *m* ⇒ plavajúči hidrofit
Schwimmmoor *n* ⇒ plavajúče bárje
Scopolamin *n* ⇒ skopolamín
Scopoletin *n* ⇒ skopoletín
scorpioide zymöse Infloreszenz *f* ⇒ cikcákasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje
Scutellum *m* ⇒ skutélum
Seekliff *m* ⇒ obmôrski klíf
Seenkunde *f* ⇒ limnologija
Seetang *m* ⇒ halúge
Segetalpflanze *f* ⇒ segetálna vrsta
Seitenblattader *f* ⇒ stránska žila
Seitenknospe *f* ⇒ stránski břst
Seitenleitbündel *n* ⇒ stránska žila
Seitenspross *m* ⇒ stránski pogánjek
Seitensprossscheitel *m* ⇒ stránski rástni vršiček pogánjka
Seitentrieb *m* ⇒ stránski pogánjek
Seitenvegetationskegel *m* ⇒ stránski rástni vršiček pogánjka
Seitenwurzel *f* ⇒ stránska korenína
Seitenwurzelscheitel *m* ⇒ stránski rástni vršiček koreníne
seitliche Gamophyllie *f* ⇒ laterálna gamofilija
seitliche Konjugation *f* ⇒ bóčna konjugácia
Sekret *n* ⇒ izlôček, sekret
Sektion *f* ⇒ sékcija
sekundär asymmetrische Blüte *f* ⇒ sekundárno ásimétrični cvét
sekundäre Emission *f* ⇒ sekundárna emisija
sekundäre Homorhizie *f* ⇒ sekundárna homorizija

Sekundäreinschnürung *f* ⇒ sekundárni zažétek
sekundäre Rinde *f* ⇒ sekundárna skórja
sekundärer Luftschadstoff *m* ⇒ sekundárno zračno onesnažilo
sekundärer Markstrahl *m* ⇒ sekundárni stržénov trák
sekundärer Pflanzenstoff *m* ⇒ sekundárni metabolít
sekundäres Abschlussgewebe *n* ⇒ sekundárno krôvno tkívo
sekundäres Dickenwachstum *n* ⇒ sekundárna debelítev
sekundäres Endosperm *n* ⇒ sekundárni endospêrn
sekundäres Festigungsgewebe *n* ⇒ sekundárno opórno tkívo
sekundäres Leitgewebe *n* ⇒ sekundárno prevajálno tkívo
sekundäres Mineral *n* ⇒ sekundárni minerál
sekundäres Perigon *n* ⇒ sekundárni perigón
sekundäres Phloem *n* ⇒ sekundárni floém
sekundäres Wachstum *n* ⇒ sekundárna rást
sekundäres Xylem *n* ⇒ sekundárni ksílém
Sekundärgewebe *n* ⇒ sekundárno tkívo
Sekundärmetabolit *m* ⇒ sekundárni metabolít
Sekundärmyzel *n* ⇒ sekundárni micélij
Sekundärparenchym *n* ⇒ sekundárni parenhím
Sekundärproduktion *f* ⇒ sekundárna produkcia
Sekundärproduzent *m* ⇒ sekundárni proizvajálec
Sekundärspore *f* ⇒ sekundárna spóra
Sekundärstoffwechsel *m* ⇒ sekundárni metabolizem
Sekundärstruktur *f* ⇒ sekundárna zgrádba
Sekundärthallus *m* ⇒ sekundárna stéljka
Sekundärwurzelsystem *n* ⇒ sekundárni korenínski systém
Sekundärzellwand *f* ⇒ sekundárna célična sténa
Sekundärzellwandmatrix *n* ⇒ mátriks sekundárne célične sténe
Selbstbefruchtung *f* ⇒ sámoplodítev
Selbstbestäubung *f* ⇒ sámoprašévánje, sámoprašítev
selbstinkompatibler Genotyp *m* ⇒ sámoinkompatibilni genotíp
Selbstverbreitung *f* ⇒ avtohorija
selektive Permeabilität *f* ⇒ selektívna permeabilnost

- selektives Herbizid** *n* ⇒ selektívni herbicíd
Selenophyt *m* ⇒ selenofít
seltene Art *f* ⇒ rédka vřsta
semipermeable Membran *f* ⇒ izbírnoprepú-
 stna membrána
Seneszenz *f* ⇒ senescénca
Senfölglycosid *n* ⇒ glukozinolát
Senkwasser *n* ⇒ gravitacíjska vôda
Sepalum *n* ⇒ čášni list
septaler Porus *m* ⇒ septálna póra
septicide Kapsel *f* ⇒ pretínasta glávica
septierte Hyphe *f* ⇒ pregrajěna hřfa
septierter Fruchtknoten *m* ⇒ septřrana pló-
 dnica
Septum *n* ⇒ přečna stěna (1), sépt (1, 2)
Sequenzierung *f* ⇒ sekvencřranje
seriale Gamophyllie *f* ⇒ sěrijska gamofilřja
Serialknospe *f* ⇒ sěrijski břst
Serie *f* ⇒ sěrija
Sesquiterpene *n* ⇒ seskviterpěn
Seston *n* ⇒ sestón
Seta *f* ⇒ sěta (1, 2)
Setzling *m* ⇒ propágul (1)
Sexine *f* ⇒ seksřna
sexuale Hybride *f* ⇒ spólno hibřid
Sexualtäuschungsblüte *f* ⇒ psěvdokopulacíj-
 ski cvět
sexuelle Fortpflanzung *f* ⇒ spólno rozmnože-
 vånje
Shannon-Wiener Index *m* ⇒ Shannon-Wiener-
 jev indeks
Shattenblatt *n* ⇒ sěnčni list
Shlitztüpfel *m* ⇒ řězasta píkňja
Sichel *f* ⇒ sípek
sichelförmiges Blatt *n* ⇒ sípasti list
sichtbare Strahlung *f* ⇒ vídno sévanje
Siderophore *n* ⇒ siderofóra
siebenzähliges Blatt *n* ⇒ sedměrnati list
Siebfeld *n* ⇒ sítasto pólje
Siebplatte *f* ⇒ sítasta plóšča
Siebröhre *f* ⇒ sítasta cév
Siebröhrenglied *n* ⇒ sítka
Siebröhrensaft *m* ⇒ floěmski sók
Sigmoid *n* ⇒ sigmoidna spóra
Sigmospore *f* ⇒ sigmospóra
Signalmolekül *n* ⇒ signálna molékula
Simpsonindex *m* ⇒ Simpsonov indeks
Sink *m* ⇒ ponòr
Sinus *m* ⇒ sínus
Sinusie *f* ⇒ sinúzija
siphonale Organisationsstufe *f* ⇒ sifonálna or-
 ganizacíjska stòpnja
siphonaler Thallus *m* ⇒ sifonálna stéljka
siphonocladale Organisationsstufe *f* ⇒ sifono-
 kladálna organizacíjska stòpnja
Siphonostele *f* ⇒ sifonostěla
Sippenzentrum der Gattung *n* ⇒ težišče vřst
 rodú
sitzende Blüte *f* ⇒ seděči cvět
sitzende Narbe *f* ⇒ seděča brázda
sitzendes Blatt *n* ⇒ seděči list
sitzendes Stigma *n* ⇒ seděča brázda
skabrater Pollen *m* ⇒ skabrátňi pělod
skiomorpher Bau *m* ⇒ skiomóřfna zgrádba
skiomorphe Struktur *f* ⇒ skiomóřfna zgrádba
Skiomorphose *f* ⇒ skiomorfóza
Sklereide *f* ⇒ sklereřda
Sklerenchym *n* ⇒ sklerenhřm
Sklerenchymfaser *f* ⇒ sklerenhřmsko vlákno
Sklerine *f* ⇒ sklerřna
Sklerobasidie *f* ⇒ sklerobazřdřj
Sklerokarp *n* ⇒ sklerokárp
skleromorpher Bau *m* ⇒ skleromóřfna zgrádba
skleromorphes Blatt *n* ⇒ skleromóřfňi list
skleromorphe Struktur *f* ⇒ skleromóřfna
 zgrádba
Skleromorphose *f* ⇒ skleromorfóza
sklerophylle Pflanze *f* ⇒ sklerofilna rastlřna
Sklerophyt *m* ⇒ sklerofít
Skleroplectenchym *n* ⇒ sklěroplektenhřm
Sklerotesta *f* ⇒ sklerotěsta
Sklerotium *n* ⇒ sklerocřj (1, 2)
Skolekospore *f* ⇒ skolekospóra
Skotomorphogenese *f* ⇒ skótomorfogeněza
Skototropismus *m* ⇒ skótotropřzem
skulpturierter Tüpfel *m* ⇒ píkňja z izrástki
slowenisches pflanzengeographisches Gebiet
n ⇒ fitogeografřsko obmòčje Slovėnřje
Solanin *n* ⇒ solanřn
Solarkonstante *f* ⇒ solárna konstánta
Solenostele *f* ⇒ solenostěla
soligenes Moor *n* ⇒ soligěno bårje
solitäre Blastokonidie *f* ⇒ posámřčni blasto-
 konřdřj
Solontschak *m* ⇒ solončák
somaklonale Variabilität *f* ⇒ somaklónska va-
 riabilnost
somatiche Zelle *f* ⇒ somátska célica

somatische Embryogenese f ⇒ somátska embryogénéza
somatischer Embryo m ⇒ somátski émbrio
somatisches Hybrid n ⇒ somátski hibrid
Somatogamie f ⇒ somatogamíja
Sommerdürrestress m ⇒ polétni súšni strés
sommergrüne Pflanze f ⇒ listopádna rastlína
sommergrüner Koniferen-Wald m ⇒ listopádni íglasti gózd
sommergrüner Laubwald m ⇒ temperátni listopádni lístnati gózd
sommergrüner Xerophyt m ⇒ listopádni kserofít
Sommerknospe f ⇒ polétni bŕst
Sommertemperaturstratifikation f ⇒ polétna stójnost
Sonderschutzgebiet n ⇒ poséбно várstveno obmóčje
Sonnenblatt n ⇒ sónčni list
Sonnenpflanze f ⇒ sónčna rastlína
Sonnenstrahlung f ⇒ sévanje Sonca (1, 2)
Soral n ⇒ sorálij
Sorbitol n ⇒ sorbitól
sorediöser Thallus m ⇒ sorediózna stéljka
sorediöses Lager n ⇒ sorediózna stéljka
Soredium n ⇒ sorédij
Sorokarp n ⇒ sorokárp, sporokárp (2)
Sorption f ⇒ sórpčija
Sorte f ⇒ sórta
Sortenname m ⇒ sórtno imé
Sorus m ⇒ sór, trosišče (1)
Source f ⇒ vír
Sozialität f ⇒ sociabílnost
spachtelförmiges Blatt n ⇒ lopátičasti list
Spadix m ⇒ betič
Spaltensoral n ⇒ žlebíčasti sorálij
Spaltfrucht f ⇒ pókovec
spaltiges Blatt n ⇒ nacépljeni list
Spaltöffnung f ⇒ réza (1, 2)
Spaltöffnungsapparat m ⇒ réžni kompléks
Sparte n ⇒ sparteín
Spätbast m ⇒ kásno líčje
Spätglazial n ⇒ pòzni glaciál
Spatha f ⇒ túlec
Spätholz n ⇒ kásni lés
Speicherbast m ⇒ nèprevódni floém
Speicherkotyledon m ⇒ zalóžni klíčni list
Speicherparenchym n ⇒ zalóžni parenhím
Speichersplintholz n ⇒ skladiščna beljáva

Speicherwurzel f ⇒ zalóžna korenína
Speisepilze m pl. ⇒ užítne glíve
Spelze f ⇒ pléva
Spermatide f ⇒ spermatída
Spermatogamie f ⇒ spermaciogamíja
Spermatium n ⇒ spermácij (1, 2)
Spermatogamie f ⇒ spermatogamíja
spermatogene Zelle f ⇒ spermatogéna célica (1, 2)
Spermatophyten m pl. ⇒ seménke
Spermazelle f ⇒ spermálna célica
Spermidin n ⇒ spermidín
Spermogonium n ⇒ spermogón
Spermosphäre f ⇒ spermosfêra
Spezies f ⇒ vŕsta
spezifische Blattoberfläche f ⇒ specífična lístna površina
spezifische Leitfähigkeit f ⇒ specífična prevódnost
spezifisches Blattgewicht n ⇒ specífična lístna téža
spezifisches Epitheton n ⇒ vŕstni pridévek
spezifisches Stresssymptom n ⇒ specífični simptóm
Sphagnum-Torf m ⇒ sfágnumska šóta
S-Phase f ⇒ S-fáza
sphingophile Blüte f ⇒ sfingofilni cvét
Sphingophilie f ⇒ sfingofilíja
spießförmiger Blattspreitengrund m ⇒ kópjasto dnò lístne plòskve
spießförmiges Blatt n ⇒ kópjasti list
Spina f ⇒ spína
spinater Pollen m ⇒ spinátni pèlod
spindelförmige Parenchymzelle f ⇒ fuzifórmna parenhímska célica
Spirre f ⇒ vihrec
Spitzenkörper m ⇒ apikálno zŕnce
spitzer Blattspreitengrund m ⇒ priostrèno dnò lístne plòskve
spitzige Blattspitze f ⇒ priostrèni lístni vŕh
spitziger Blattspreitengrund m ⇒ priostrèno dnò lístne plòskve
Splintholz n ⇒ beljáva
spontanes Areal n ⇒ narávni areál
Sporangienhäufchen n ⇒ trosišče (1)
Sporangiole f ⇒ sporangiól
Sporangiospore f ⇒ sporangiospóra
Sporangium n ⇒ sporángij
Spore f ⇒ trós (1, 2)

- Sporidium** n ⇒ sporídij
Sporn m ⇒ ostróga
Sporoderm n ⇒ sporodêrm
Sporodochium n ⇒ sporodóhij (1, 2)
Sporogenese f ⇒ sporogenéza
Sporogon m ⇒ sporofít
Sporogonie f ⇒ sporogénost
Sporokarp n ⇒ sporokárp (1, 2)
Sporophor m ⇒ sporofór
Sporophyll n ⇒ sporofil
Sporophyllähre f ⇒ trósní klás
Sporophyllstand m ⇒ trósní klás
Sporophyt m ⇒ sporofít, sporofítska generácia
sporophytische Agamospermie f ⇒ sporofítska agamospermija
Sporopollenin n ⇒ sporopolenín
Sporozyste f ⇒ sporocísta
Sporozystenträger m ⇒ sporocistofór
Sporozystophor m ⇒ sporocistofór
Sporulation f ⇒ sporulácia (1, 2)
Spreizklimmer m ⇒ naslonjáva vzpenjávka
Spreuborste f ⇒ krôvna ščetina
Springfrucht f ⇒ sejálni plód
Spross m ⇒ bŕst (3), pogánjek
Sprossanlage f ⇒ plúmula
Sprossdorn m ⇒ stêbelní trń
Sprossknolle f ⇒ stêbelní gomólj
Sprossknospe f ⇒ plúmula
Sprossnarbe f ⇒ bŕstna brazgotína
Sprosspflanzen f pl. ⇒ bŕstnice
Sprossranke f ⇒ stêbelna vítica
Sprossscheitel m ⇒ rásní vršíček pogánjka
Sprosstengelknolle f ⇒ nadzémni stêbelní gomólj
Sprossung f ⇒ brstênje (2)
Sprungschicht f ⇒ metalímnij
S-Strategie f ⇒ S-strategija
Stäbchen n ⇒ bákul
Stachel m ⇒ bodica
stachelige Hülle f ⇒ ježica
stacheliger Blattrand m ⇒ bodičasti listní rób
stachelspitzige Blattspitze f ⇒ bodičasti listní vřh
Stachyose f ⇒ stahióza
Stadial m ⇒ stadiál
Stamen n ⇒ prášnik
Staminodium n ⇒ staminódij
Stamm m ⇒ dêblo (1, 2), sév, stêblo
Stammbaum m ⇒ filogenétsko drevó
Stammblüte f ⇒ kavliflórni cvét
stammblütige Infloreszenz f ⇒ kavliflórno so-cvétje
Stammblütigkeit f ⇒ kavliflorija
Stämmchen n ⇒ stêbelce
Stammesgeschichte f ⇒ filogenija
Stammfluss m ⇒ dêbelní tók
Stammknöllchen n ⇒ stêbelní nódul
Stammparasit m ⇒ stêbelní zajedávec
Stamm Sukkulent m ⇒ stêbelní sukulènt
Stammzelle f ⇒ iniciálka (1), zaródna célica
Standard-palynologisches Profil n ⇒ stándardni palinolóški profil
Ständerpilze m pl. ⇒ prostotrósnice
Standort m ⇒ rastíšče
Standortsfaktor m ⇒ okóljski dejávník
Standortsfeuchtigkeitregime n ⇒ vlážnostni režim rastíšča
Standortslichtregime n ⇒ svetlôbni režim rastíšča
Standortstemperaturregime n ⇒ temperatúrni režim rastíšča
Stärke f ⇒ škrób
Stärkegewebe n ⇒ škróbno tkivo
Stärke Korn n ⇒ škróbno zŕno
Stärkeschicht f ⇒ škróbna plást
stark gefährdete Art f ⇒ kritično prizadéta vřsta
Starklichtstress m ⇒ svetlôbni strés
Starterkultur f ⇒ stárterška kultúra
Stationarphase f ⇒ fáza mirovánja
statisches Euhymenium n ⇒ státični evhiménij
Statismospore f ⇒ statizmospóra
Statocyte m ⇒ statocíta
Statolithen-Hypothese f ⇒ statolítina hipotéza
Statolithenstärke f ⇒ statolítini amiloplást
Staubbeutel m ⇒ prášnica
Staubblatt n ⇒ prášnik
Staubblüte f ⇒ môški cvét
Staubfaden m ⇒ prášnična nít
Staubfadenschlauch m ⇒ filaméntna cév
Staude f ⇒ zélnata trájnica
Stauospore f ⇒ stavrospóra
stauozytischer Stoma-Typ m ⇒ stavrocítična réza
stegokarpe Kapsel f ⇒ stegokárpna púšica
stegokarpes Moos n ⇒ stegokárpni máh
Steinfrucht f ⇒ koščícasti plód
Steinkern m ⇒ koščíca

- Steinkork** m ⇒ kamnita plúta
Steinschutt m ⇒ kamnišče (1, 2)
Steinzelle f ⇒ bráhisklereída
Stele f ⇒ stéla
Stellhefe f ⇒ nastávni kvás
Stelzwurzel f ⇒ opórna korenína
Stempel m ⇒ pestič
Stempelblüte f ⇒ žénski cvét
Stengel m ⇒ stêblo
Stengelbildung f ⇒ kavlogenéza
Stengelblatt n ⇒ stêbelni list
Stengelgemüse n ⇒ stêblovke
Stengelknolle f ⇒ stêbelni gomólj
Stengelparasit m ⇒ stêbelni zajedávec
stengelumfassendes Blatt n ⇒ objemajóči list
stengelumgreifendes Blatt n ⇒ objemajóči list
stenohaline Pflanze f ⇒ stenohalína rastlína
stenohydrische Pflanze f ⇒ stenohídra rastlína
stenöke Pflanze f ⇒ stenovaléntna rastlína
stenophotische Pflanze f ⇒ stenofóta rastlína
stenotherme Algen f pl. ⇒ stenotêrmne álge
stenotherme Pflanze f ⇒ stenotêrmna rastlína
stenovalente Pflanze f ⇒ stenovaléntna rastlína
stephanozytischer Stoma-Typ m ⇒ stefano-
 citična rěza
Steppe f ⇒ stépa
Sterigma f ⇒ sterigma (1)
sterile Blüte f ⇒ jálovi cvét
Sterilität f ⇒ sterilnost
sternförmiger Fruchtkörper m ⇒ zvézdasti tro-
 snják
Sternhaar n ⇒ zvézdasti lásek
Steroid n ⇒ steroid
Sterol n ⇒ steról
Stetigkeit f ⇒ stálnost
Stickstoffkreislauf m ⇒ dušíkov cíkel
Stickstoffzyklus m ⇒ dušíkov cíkel
Stiel m ⇒ bêt
stieltellerförmige Krone f ⇒ cévasto-pládnjasti
 vènc
Stielzelle f ⇒ pèceljna célica
Stigma n ⇒ brázda
Stilben n ⇒ stilbén
Stipaxerophyt m ⇒ stipakserofít
Stipel f ⇒ prilíst
Stipelle f ⇒ prilístič
Stolon m ⇒ pritlíka
Stoma f ⇒ rěza (1, 2)
- stomatäre Diffusionsleitfähigkeit** f ⇒ stoma-
 tárna difuzijska prevódnost
stomatäre Diffusionswiderstand m ⇒ stoma-
 tárna difuzijska upórnost
stomatäre Transpiration f ⇒ stomatárna tran-
 spirácija
Stomium n ⇒ stómium
Stopfzelle f ⇒ tíla
Störung f ⇒ môtnja (1, 2)
strahlende Krone f ⇒ zvézdasti vènc
strahlenläufige Nervatur f ⇒ žárkasta ožílje-
 nost
Strahlenparenchym n ⇒ parenhím stržénovega
 trakú
Strahlinitiale f ⇒ iniciálka stržénovih trakóv
Strahlungsabschwächung f ⇒ svetlôbna eks-
 tínkcija
Strahlungsattenuation f ⇒ svetlôbna ekstínk-
 cija
Strandfels m ⇒ obmôrski klíf
Strang-Tracheide f ⇒ praménska traheída
Strasburger-Zelle f ⇒ Strasburgerjeva célica
Stratifikation f ⇒ stratifikácija
Stratocoenose f ⇒ stratocenóza
Strauch m ⇒ grím
Strauchchamaephyt m ⇒ grmičasti hamefít
Strauchflechten f pl. ⇒ grmičasti lišáji
Strauchschicht f ⇒ grmóvni slòj
Streckungswachstum n ⇒ dolžinska rást
Streckungszellwachstum n ⇒ dolžinska célična
 rást
streifenervige Nervatur f ⇒ prógasta ožílje-
 nost
strenges Naturreservat n ⇒ strógi narávni re-
 zervát
Streptophyta m pl. ⇒ streptofíti
Stress m ⇒ strés
Stressavoidanz f ⇒ izogíbanje strésu
Stress der ionisierenden Strahlung m ⇒ strés
 ionizirajóčega sévanja
Stressfaktor m ⇒ strésni dejávník
Stressnachwirkung auf Nettphotosynthese f ⇒
 zakasnélo delovánje strésa na néto fótosin-
 tézo
Stressprotein n ⇒ strésni proteín
Stressreaktion f ⇒ strésna reakcija, strésni odzív
Stressresistenz f ⇒ odpórnost
Stressstrategie f ⇒ S-strategija

- Stresstoleranz** *f* ⇒ toleránca
Stressverzögerung *f* ⇒ izogibanje strésu
Streu *f* ⇒ opàd
Streufrucht *f* ⇒ sejálni plòd
Streuhorizont *m* ⇒ orgànski horizònt
Stria *f* ⇒ strija (1, 2)
striater Pollen *m* ⇒ striàtni pèlod
Strobilus *m* ⇒ stòrž (1)
Stroma *n* ⇒ stròma (1, 2, 3)
Stromathylakoid *n* ⇒ stromatàrna tilakoída
Stromatolithe *f* ⇒ stromatolít
Strophiole *f* ⇒ strofiól
Strophium *n* ⇒ strofiól
Strychnin *n* ⇒ strihnín
stumpfe Blattspitze *f* ⇒ tòpi lístni vřh
stumpfer Blattspreitengrund *m* ⇒ tòpo dnò lístne plòskve
Stylospore *f* ⇒ stilospóra
Stylus *m* ⇒ vrát pestiča
subaerophytische Algen *f* pl. ⇒ sùbaerofitske àlge
subalpine Pflanzenart *f* ⇒ pòdvisokogòrska vrsta
subalpine Vegetationsstufe *f* ⇒ pòdvisokogòrski vegetacijski pás
subapikale Zelle *f* ⇒ sùbapikálna célica
subarktischer Wald *m* ⇒ sùbàrktični gòzd
subarktisches Goelement *n* ⇒ sùbàrktični géoelemènt
Subassoziation *f* ⇒ sùbasociàcija
Subatlantikum *n* ⇒ sùbatlàntik
subatlantische Florenprovinz *f* ⇒ sùbatlàntska flòrna provinca
subatlantisches Goelement *n* ⇒ sùbatlàntski géoelemènt
Subboreal *n* ⇒ sùbboreál
subboreales Goelement *n* ⇒ sùbboreálni géoelemènt
Suberin *n* ⇒ suberín
Subfamilie *f* ⇒ pòddružina
subfossiler Pollen *m* ⇒ sùbfosílmi pèlod
Subgenus *n* ⇒ pòdròd
Subgleba *f* ⇒ sùbgléba
Subhymenium *n* ⇒ sùbhiménij (1, 2)
submediterrane Florenunterregion *f* ⇒ sùbmediterànska flòrna pòdrégija
submediterrane Goelement *n* ⇒ sùbmediterànski géoelemènt
submediterranes pflanzengeographisches Gebiet *n* ⇒ sùbmediterànsko fitogeogràfsko obmòčje Slovénije
submeridionale Florenzone *f* ⇒ sùbmeridionálni rastlínski pás
submerser Hydrophyt *m* ⇒ potopljàni hidrofít
submerser Schwimmpflanze *f* ⇒ lebdéči potopljàni hidrofít
Submerskultur *f* ⇒ globínska kultúra
Submersmyzel *n* ⇒ globínski micélij
submontane Art *f* ⇒ spòdnjesredogòrska vrsta
submontane Vegetationsstufe *f* ⇒ spòdnjesredogòrski vegetacijski pás
subnivale Pflanzenart *f* ⇒ sùbniválna vrsta
subnivale Vegetationsstufe *f* ⇒ sùbniválni vegetacijski pás
subpannonisches pflanzengeographisches Gebiet *n* ⇒ sùbpanònsko fitogeogràfsko obmòčje Slovénije
Subprotoplast *m* ⇒ sùbprotoplást
Subspezies *f* ⇒ pòdvřta
subspontanes Areal *n* ⇒ sùbspontáni areál
substomatäre Interzellulare *f* ⇒ hipostomatàrni intercelulár
Substrat *n* ⇒ gojjišče, substrát (1)
subtropische Florenzone *f* ⇒ sùbtròpski rastlínski pás
Suchfaden *m* ⇒ trihogína (2)
Sukkulent *m* ⇒ sukulènt
sukkulenter Bau *m* ⇒ sukulèntna zgrádba
sukkulenter Chamaephyt *m* ⇒ sukulèntni hamefít
sukkulenter Halophyt *m* ⇒ sukulèntni halofít
sukkulenter Xerophyt *m* ⇒ sukulèntni kserofít
sukkulentes Blatt *n* ⇒ sukulèntni list
sukkulente Struktur *f* ⇒ sukulèntna zgrádba
Sukkulenz *f* ⇒ sukulèntnost
Sukzession *f* ⇒ sukcesija
Sukzessionsphase *f* ⇒ sukcesijska fàza
Sukzessionsserie *f* ⇒ sukcesijsko zaporédje
Sukzessionsstadium *n* ⇒ sukcesijski stádij
Sukzinat *n* ⇒ sukcinát
Sulkus *m* ⇒ súlkus (1, 2)
Sulpholipid *n* ⇒ sulfolipoid
Sulphuretum *n* ⇒ sulfurètum
sumarginale Plazentation *f* ⇒ sùbmarginálna placentàcija
Sumpf *m* ⇒ močvirje (2)

- Sumpfpflanze** f ⇒ helofít
- Sumpftaiga** f ⇒ barjánska tájga
- supersaturierte Sauerstoffkonzentration** f ⇒
hípersaturacijska koncentracija kisíka
- suprafoliare Infloreszenz** f ⇒ súprafoliárno so-
cvétje
- Suspensionkultur** f ⇒ suspenzijska célična kul-
túra
- Suspensor** m ⇒ suspénzor (1, 2)
- Süßwasseralgen** f pl. ⇒ sladkovôdne álge
- Sykonium** n ⇒ sikónij
- Syllepsis** f ⇒ silépsis
- Symbiont** m ⇒ simbiónt
- Symbiose** f ⇒ simbióza (1, 2)
- Symbiosom** n ⇒ simbiosóm
- Symbiosom-Membran** f ⇒ peribakterioídna
membrána
- Symmetrie der Blüte** f ⇒ simetríja cvéta
- symmetrische Blüte** f ⇒ simétrični cvét
- symmetrisches Blatt** n ⇒ simétrični líst
- symmetrisches Hochmoor** n ⇒ simétrično vi-
sôko bárje
- sympatrische Art** f ⇒ simpátrična vřsta
- sympatrische Spezies** f ⇒ simpátrična vřsta
- sympetale Blüte** f ⇒ zraslovênčni cvét
- Sympetalen** f pl. ⇒ zraslovênčnice
- Symlast** m ⇒ simplást
- symlastischer Transport** m ⇒ simplástno pre-
vájanje
- Symlastleitung** f ⇒ simplástno prevájanje
- sympodiale Infloreszenz** f ⇒ simpodiálno so-
cvétje
- sympodiale Ramifikation** f ⇒ simpodiálna
razrást
- sympodialer Blütenstand** m ⇒ simpodiálno so-
cvétje
- sympodiale Verzweigung** f ⇒ simpodiálna
razrást
- Sympodiokonidie** n ⇒ simpodiálni konídij
- Sympodiokonidium** n ⇒ simpodiálni konídij
- Sympodium** n ⇒ simpódij
- Symport** m ⇒ simpórt
- Symptom** n ⇒ simptóm
- Synanamorph** n ⇒ sinanamórf
- Syndrie** f ⇒ sinandrija
- Synangium** n ⇒ sinángij
- Synapsis** f ⇒ sinápsa
- Synaptän** n ⇒ zigotén
- synaptischer Komplex** m ⇒ sináptični kom-
pléks
- Synchorologie** f ⇒ sínhorologíja
- Synchronologie** f ⇒ sínkronologíja
- Syndese** f ⇒ sinápsa
- syndetocheiler Stoma-Typ** m ⇒ sindetohélična
réža
- Syndrom** n ⇒ sindróm
- Syndynamik** f ⇒ sindinámika
- Synergide** f ⇒ sinergída
- synkarpes Gynoeceum** n ⇒ sinkárpni ginécej
- synkarpischer Fruchtknoten** m ⇒ vëčpredálasta
plódnica
- Synkarpium** n ⇒ cenokárpni plód
- synkolpater Pollen** m ⇒ sínkolpátni pëlod
- Synmorphologie** f ⇒ sínmorfologíja
- Synnema** n ⇒ korémij
- Synökologie** f ⇒ sínekologíja
- Synomone** n ⇒ sinomón
- Synonyme** m ⇒ sinoním
- synözisches Moos** n ⇒ sinécični máh
- Syntaxon** n ⇒ sintaksón
- Syntaxonomie** f ⇒ sintaksonomíja
- syntaxonomische Kategorie** f ⇒ sintaksonóm-
ska kategoríja
- synthetische Gesellschaftstabelle** f ⇒ sintétična
fitocenolóška tabéla
- synthetischer Wachstumsregulator** m ⇒ sin-
tétični rástni regulátor
- Syntypus** m ⇒ sintíp
- Systematik** f ⇒ sistemátika
- Systemin** n ⇒ sistemín
- systemische erwerbene Resistenz** f ⇒ sistémsko
pridobljena odpórnost
- Tagfalterblüte** f ⇒ psihofilni cvét
- Taiga** f ⇒ tájga
- tallisches Excipulum** n ⇒ tálični ekscípel
- Tannase** f ⇒ tanáza
- Tannin** n ⇒ tanín
- Tapetum** n ⇒ tapétum (1, 2)
- tatsächliches Areal** n ⇒ dejánski areál
- taube Blüte** f ⇒ jálovi cvét
- Tautonym** n ⇒ tavtoním
- Taxie** f ⇒ taksíja
- Taxis** f ⇒ taksíja
- taxodialer Tüpfel** m ⇒ taksodioídna píknja
- taxomische Hierarchie** f ⇒ taksonómska hie-
rarhíja

- Taxon** n ⇒ taksón (1, 2)
Taxonomie f ⇒ taksonomíja
taxonomische Art f ⇒ taksonómska vrsta
taxonomische Kategorie f ⇒ taksonómska kategoríja
taxonomische Rangfolge f ⇒ taksonómska hierarhíja
taxonomisches Merkmal n ⇒ taksonóm ski znak
technisch genutzte Pflanze f ⇒ industrijske rastlíne
Tectum n ⇒ téktum
Teepilz m ⇒ kombúša
Tegelen n ⇒ tégelenski interglaciál
Tegelen-Interglazial n ⇒ tégelenski interglaciál
Tegillum n ⇒ tegílum
Tegmen-Samen m ⇒ tégmíčno sème
Tegment n ⇒ tegmènt (1, 2)
Teilung f ⇒ delítev
tektater Pollen m ⇒ tektát ni pêlod
Teleomorph f ⇒ teleomórf
Teliospore f ⇒ teliospóra
Teliosporenlager n ⇒ télíj
Telium n ⇒ télíj
tellerförmige Krone f ⇒ pládnjasti věnec
Telom n ⇒ telóm
Telomtheorie f ⇒ telómska teoríja
Telophase f ⇒ telofáza (1, 2)
temperate Florenzzone f ⇒ temperát ni rastlín ski pás
temperates Element n ⇒ temperát ni element
Temperaturfaktor m ⇒ temperatúra
Temperaturkoeffizient m ⇒ temperatúr ni koefficiènt
Temperaturkompensationspunkt n ⇒ temperatúr na kompenzacijska tóčka
Temperaturkompensationspunkt der Photosynthese m ⇒ temperatúr ni mínimum néto fótosintéze
Temperaturminimum der Photosynthese n ⇒ temperatúr ni mínimum néto fótosintéze
Temperaturoptimum der Photosynthese n ⇒ temperatúr ni óptimum néto fótosintéze
Temperaturpessimum der Photosynthese n ⇒ temperatúr ni pésimum néto fótosintéze
Temperaturresistenz f ⇒ temperatúr na odpórnost
Temperaturstress m ⇒ temperatúr ni strés
Temperaturtoleranz f ⇒ temperatúr na toleránca
temporäres Welken n ⇒ prehódno venênje
Tentakel m ⇒ tentákel
tenuinucellate Samenanlage f ⇒ tenuinu celát na seménska zasnóva
Tepalum n ⇒ perigónov líst
terminale Infloreszenz f ⇒ ovfšno socvétje
terminales Parenchym n ⇒ terminál ni parenhím
Terminalknospe f ⇒ terminál ni břst
Termitensavanne f ⇒ termít ska savána
Terpen n ⇒ terpén
Terpenoid n ⇒ terpenoíd
Terpenoidindolalkaloide n pl. ⇒ terpenoídno-indól ni alkaloídi
Terra rossa f ⇒ jérovica
terrestrische Algen f pl. ⇒ kôpenske álge
Tertiärrelikt n ⇒ terciár ni relikť
Tertiärzellwand f ⇒ terciár na celična sténa
Testa f ⇒ seménska ovójnica
Testa-Samen m ⇒ testálno sème
Testorganismus m ⇒ tést ni organizem
Tetrade f ⇒ tetráda (1, 2)
Tetradenstadium n ⇒ diakinéza
tetradynamische Stamina n pl. ⇒ četvéromôčni prášniki
Tetrahydrocannabinol n ⇒ tétrahídrokanabinól
tetrasporischer Embryosack m ⇒ tetraspór na embrionál na vréčka
Tetraterpen n ⇒ tetraterpén
tetrazyklische Blüte f ⇒ tétraciklični cvét
tetrazytischer Stoma-Typ m ⇒ tetracít ična réža
Tetrose f ⇒ tetróza
Thallinokarp n ⇒ talinokárp
thallische Koniogenese f ⇒ tálična konidio genéza
Thallokonium n ⇒ talokonídiij
Thallophyten m pl. ⇒ stéljčnice
thalloses Lebermoos n ⇒ stéljkasti jetrenjáki
Thalospore f ⇒ talospóra
Thallus m ⇒ stéljka
Theca f ⇒ pôlprášnica
Theka f ⇒ téka (2, 3)
Theke f ⇒ pôlprášnica
Theobromin n ⇒ teobromín
Theophyllin n ⇒ teofilín
Thermalalgen f pl. ⇒ termálne álge
thermale Pflanze f ⇒ vročeljúbna rastlína
thermale Seestratifikation f ⇒ toplót na plastovítost jézera

- Thermoinduktion** f ⇒ têrmoindúkcija
Thermokondensation f ⇒ têrmokondenzácija
Thermonastie f ⇒ têrmonastíja
Thermoökotyp m ⇒ temperatúrni ekotíp
Thermoperiodismus m ⇒ têrmpériodízem (1, 2)
thermophile Pflanze f ⇒ toploljubna rastlina (1, 2)
Thermophilrelikt n ⇒ toploljubni relikt
Thermotherapie f ⇒ têrnoterapíja
Thermotropismus m ⇒ têrnotropízem
thermoxerophylle Pflanze f ⇒ têrmokserofilna rastlina
Therophyt m ⇒ terofít
Thigmomorphogenese f ⇒ tígmomorfoženéza
Thigmomorphose f ⇒ tígmomorfoza (1, 2)
Thigmonastie f ⇒ tígmonastíja
Thigmotropismus m ⇒ tígmotropízem
Tholus m ⇒ tólus
Thyamin n ⇒ tiamín
Thylakoid n ⇒ tilakoída
Thylakoidlumen n ⇒ tilakoídni lúmen
Thylakoidmembran f ⇒ tilakoídna membrána
Thylle f ⇒ tíla
Thylose f ⇒ tilóza
Thymin n ⇒ timín
Thyriothecium n ⇒ tiriotécij
Thyrse f ⇒ kíta
Tieflandspflanze f ⇒ nižinska vrsta
Tierblütigkeit f ⇒ zoofilíja
tierfangende Pflanze f ⇒ mesojéda rastlina
Tierverbreitung f ⇒ zoohoríja
Tochterzelle f ⇒ hčérinska célica
Tocopherol n ⇒ tokoferól
Tomillares n pl. ⇒ tomiljár
Ton m ⇒ glína
Tonaufbau m ⇒ argílogenéza
Ton-Humus Komplex m ⇒ organominerálni kompléks
Tonnenporus m ⇒ dolipóra
Tonoplast m ⇒ tonoplást
Topodem n ⇒ topodém
topogenes Moor n ⇒ topogéno bárje
Topotaxie f ⇒ tópotaksíja
Topotaxis f ⇒ tópotaksíja
Topotypus m ⇒ topotíp
Torf m ⇒ šôta
Torfboden m ⇒ šôtna tlà
Torf-Horizont m ⇒ šôtni horizont
Torfmoose n pl. ⇒ šôtni mahôvi
Torus m ⇒ tórus (1)
Torus n ⇒ tórus (2)
totales Herbizid n ⇒ totálni herbicíd
totale Wassersalinität f ⇒ skúpna slánost vóde
totes Haar n ⇒ mrtvi lásek
totgeborener Name m ⇒ nomen superfluum
Totipotenz f ⇒ totipoténtnost
Toxikologie f ⇒ toksikológija
Toxikophyt m ⇒ toksikofít
Toxin n ⇒ toksín
Trachee f ⇒ trahêja
Tracheide f ⇒ traheída
Tracheomykose f ⇒ tráheomikóza
Tracheophyten m pl. ⇒ cévnice
Tragblatt n ⇒ podpórni list
Trama f ⇒ tráma
Transduktion f ⇒ transdúkcija
Transfer-RNA f ⇒ prenašálna RNK
Transferzelle f ⇒ célica prenašálka
Transfusionparenchym n ⇒ transfuzíjski parenhím
transgene Pflanze f ⇒ transgéna rastlina
transitionales Meristem n ⇒ zaostáli meristém
Transkription f ⇒ transkrípíja
Translation f ⇒ translácija
Translokation f ⇒ translokácija
Translokator m ⇒ prenašálni proteín
Transmissionsgewebe n ⇒ transmisíjsko tkívo
Transpiration f ⇒ transpirácija
Transpirationskoeffizient m ⇒ transpiracíjski koeficiènt néto fôtosintéze
Transpirationskoeffizient der Produktivität f ⇒ transpiracíjski koeficiènt produktívnosti
Transpirationskühlung f ⇒ transpiracíjsko hlajênje
Transpirationskurve f ⇒ transpiracíjska krivúlja
Transpirationssoog m ⇒ transpiracíjski vlêk
Transpirationsstrom m ⇒ transpiracíjski tók
Transport m ⇒ transpórt
transversale Wand f ⇒ prèčna sténa (1)
Traube f ⇒ grózd
traubige Infloreszenz f ⇒ grózdasto socvétje
Träufelblattspitze f ⇒ zašíljeni listni vfh
Traumatotropismus m ⇒ trávmatotropízem
Trehalose f ⇒ trehalóza
Treibhauseffekt m ⇒ učínek tôle grêde
Treibhausgas n ⇒ toplogrêdni plín
Treibknospe f ⇒ listni bfst

- Tremorgen** n ⇒ tremorgén
Trennart f ⇒ razlikoválnica
Trennschicht f ⇒ ločítveno tkívo
Trennungsgewebe n ⇒ ločítveno tkívo
Treppentrachea f ⇒ skalarifórmna trahêja
Treppentracheide f ⇒ skalarifórmna traheída
Tribus m ⇒ tribus
trichale Organisationsstufe f ⇒ nítasta organi-
 zacíjska stôpnja
Trichilium n ⇒ trihílij
Trichoblast m ⇒ trihoblást
Trichogyne f ⇒ trihogína (1, 2)
Trichom n ⇒ lásek (1)
Trichosklereide f ⇒ trihosklereída
Trichothecen n ⇒ trihotecén
Trichozyte f ⇒ trihocista
trichterförmige Krone f ⇒ líjasti vênec
trichterförmiger Hut m ⇒ líjákasti klobúk
Trichterrispe f ⇒ víhrec
Trieb m ⇒ pogánjek
Triglycerid n ⇒ trígliceríd
Trikarbonsäurezyklus m ⇒ citrátnei cíkel
trikolpater Pollen m ⇒ trikolpátni pèlod
trikolporater Pollen m ⇒ trikolporátni pèlod
trilete Spore f ⇒ trilétna spóra
Trimorphheterostylie f ⇒ trimórfna hetero-
 stilíja
Triose f ⇒ trióza
Triözie f ⇒ raznodómnost
Tripeptid n ⇒ tripeptíd
Triplett n ⇒ triplét
triporater Pollen m ⇒ tríporátni pèlod
tristische Blattstellung f ⇒ trírédna namestítev
 lístov
Triterpen n ⇒ tritérpén
Trivialname m ⇒ triviálno imé (1)
trizonokolpater Pollen m ⇒ trízonokolpátni
 pèlod
trizonoporater Pollen m ⇒ trízonoporátni pèlod
tRNA ⇒ prenašálna RNK
trockene Ablagerung f ⇒ súhi usèd
trockene Öffnungsf Frucht f ⇒ súhi sejální plód
trockene Schliessfrucht f ⇒ súhi zaprtí plód
Trockenfrucht f ⇒ súhi plód
trockenhäutiges Blatt n ⇒ suhokóžnati líst
Trockenhefe f ⇒ súhi pékovski kvás
Trockensavanne f ⇒ súha savána
Trockenwiese f ⇒ súhi trávník
Tropan n ⇒ tropán
Tropanalkaloide n pl. ⇒ tropánski alkalóidi
Trophie f ⇒ trófičnosť
Trophophase f ⇒ trofofáza
Trophophyll n ⇒ jálovi líst
Trophosporophyll n ⇒ trofosporofil
tropische Florenzone f ⇒ trópski rastlínski pás
tropischer Dornbaum-Sukkulantenwald m ⇒
 trópski trnáto-sukulétni gózd
tropischer immergrüner Gebirgs-Nebelwald m
 ⇒ obláčni gôrski dežévni gózd
tropischer laubabwerfender Trockenwald m ⇒
 trópski súšni gózd
tropischer Gebirgs-Regenwäld m ⇒ gôrski tróp-
 ski dežévni gózd
tropischer immergrüner Wald m ⇒ trópski
 vednozelèni gózd
tropischer laubabwerfender Wald m ⇒ trópski
 listopádni gózd
tropischer Regenwald m ⇒ trópski dežévni gózd
tropischer Saisonregenwald m ⇒ sezónski tróp-
 ski dežévni gózd
tropischer Tieflands-Regenwald m ⇒ nižínski
 trópski dežévni gózd
Tropismus m ⇒ tropízem
Tropophyt m ⇒ tropofít
Trugdolde f ⇒ navídezni kobúl
Tschernosem n ⇒ černožjóm
tuberkulater Thallus m ⇒ tuberkulátna stéljka
tuberkulater Lager n ⇒ tuberkulátna stéljka
Tuberkulatmykorrhiza f ⇒ tuberkulátna mi-
 koriza
Tuberothecium n ⇒ tuberotécij
Tubulin n ⇒ tubulín
Tuff m ⇒ lehnják
Tundra f ⇒ túndra
Tunica f ⇒ túnika
Tunika f ⇒ túnika
Tüpfel m ⇒ piknja
Tüpfelfeld n ⇒ pikenjsko pólje
Tüpfelgefäß f ⇒ piknjasta trahêja
Tüpfelhöhle f ⇒ pikenjska votlína
Tüpfelkammer f ⇒ pikenjska kámrica
Tüpfelkanal m ⇒ pikenjski kanál
Tüpfelöffnung f ⇒ pikenjska odprtína
Tüpfelpaar n ⇒ pikenjski pár
Tüpfelschliesshaut f ⇒ pikenjska membrána
Tüpfelwulst m ⇒ pikenjski obòk
turanisches Geoelement n ⇒ turánski
 géoelemènt

- Turgescenz** *f* ⇒ turgescéntnosť
Turgor *m* ⇒ túrgor
Turgorbewegung *f* ⇒ túrgorsko gibanje
Turio *m* ⇒ túrion
Turione *f* ⇒ túrion
Turpentin *n* ⇒ terpentín
Tute *f* ⇒ listna škórnjica
Tychoplankton *n* ⇒ tíhoplánkton
Typenmethode *f* ⇒ tipizácia (1)
Typisierung *f* ⇒ tipizácia (2)
Typologie *f* ⇒ tipizácia (1)
typologisches Artkonzept *n* ⇒ tipolóška definícia vrste
typologische Spezies-Definition *f* ⇒ tipolóška definícia vrste
Typusart *f* ⇒ típska vrsta
Typusexemplar *n* ⇒ típski primérek
Typus-Gattung *f* ⇒ típski ród
Überakkumulation *f* ⇒ híperakumulácia
Überakkumulationspflanze *f* ⇒ híperakumulácijska rastlina
überflüssiger Name *m* ⇒ nomen superfluum
Überflutungsmoor *n* ⇒ poplávno bárje
Überflutungsresistenz *f* ⇒ poplávna odpornosť
Überflutungsstress *m* ⇒ poplávni strés
Überflutungstoleranz *f* ⇒ poplávna toleránca
Übergangsmoeristem *n* ⇒ zaostáli meristém
Übergangsmoor *n* ⇒ prehódno bárje
Überimpfung *f* ⇒ súbkultiviranje
Überkreuzungsverbindung *f* ⇒ kiazma
überlappende Tüpfelöffnung *f* ⇒ podáljšana pikénjska odprtina
Überordnung *f* ⇒ nádréd
Überrieselungsmoor *n* ⇒ mezéče bárje
überschüssige Licht *f* ⇒ preséžna jákost svetlobe
Überschwemmungssavanne *f* ⇒ poplávna savána
Überschwemmungswald *m* ⇒ poplávni gózd
Übertemperature *f* ⇒ nádtéperatúra rastlín
Ubichinon *n* ⇒ ubikinón
Ubiquist *m* ⇒ ubikvíst
Ulcus *n* ⇒ úlkus
ultraviolele Sonnenstrahlung *f* ⇒ últravijólično sévanje Sónca
umgekehrter Name *m* ⇒ nomen inversum
umgelagerter Pollen *m* ⇒ presedimentirani pèlod
umgerollter Blattrand *m* ⇒ spodvíhani listni rób
umgewandelter Stamm *m* ⇒ preobráženo stèblo
Umwelt *f* ⇒ okólje
Umweltrenaturierung *f* ⇒ renaturácia okólja
Umweltrevitalisierung *f* ⇒ revitalizácia okólja
Umweltschutz *m* ⇒ várstvo okólja
Umweltverschmutzung *f* ⇒ onesnaževanje
unbegrenztes Soral *n* ⇒ razpršèni sorálj
unbestimmte Infloreszenz *f* ⇒ nédeterminántno socvétje
unbestimmter Blütenstand *m* ⇒ nédeterminántno socvétje
undifferenziertes Gewebe *n* ⇒ nédiferencirano tkívo
unförmige Blüte *f* ⇒ monsturozni cvét
ungegliederte Milchröhre *f* ⇒ nëčlénjeni mléčni kanál
ungeschlechtliche Fortpflanzung *f* ⇒ nëspólno rozmnoževanje
ungestielte Blüte *f* ⇒ sedéči cvét
ungleichgekerbter Blattrand *m* ⇒ nëenáko narézani listni rób
Unifacialblatt *n* ⇒ únifaciálny list
uniflagellate Zoospore *f* ⇒ úniflagelátna zóospóra
uniloculares Sporangium *n* ⇒ úniloculárni sporángij
Uniport *n* ⇒ unipórt
unitegmische Samenanlage *f* ⇒ únitegmická seménska zasnôva
unitunikater Ascus *m* ⇒ únitunikátni ásk
Unkraut *n* ⇒ plevél
Unkrautbekämpfungsmittel *n* ⇒ herbicíd
Unkrautkunde *f* ⇒ herbologíja (2)
unorganisiertes Wachstum *n* ⇒ nëorganizirana rásť
unpaarig gefiedertes Blatt *n* ⇒ lihopérnati list
unseptierte Hyphe *f* ⇒ nëpregrajèna hifa
unspezifische Reizwirkung *f* ⇒ nëspecifíčni simptóm
Unterabteilung *f* ⇒ pòddèblo
Unterart *f* ⇒ pòdvýsta
Unterartepitheton *n* ⇒ pòdvýstni pridévek
Unterartname *m* ⇒ pòdvýstno imé
Unterblatt *n* ⇒ podlístič
untere Blattzone *f* ⇒ dníčna cóna lista
Unterfamilie *f* ⇒ pòddružina
untergärlige Hefen *f pl.* ⇒ kvásovke spódnjega vrènja

- Untergattung** *f* ⇒ *pòdród*
- unterirdische Sprossknolle** *f* ⇒ *podzémni stêbelni gomólj*
- Unterklasse** *f* ⇒ *pòdrázred (1, 2), pòdrázred (1, 2)*
- Unterkühlung** *f* ⇒ *sposóbnost podhladítve*
- Unterordnung** *f* ⇒ *pòdréd (1, 2), pòdréd (1, 2)*
- Unterreich** *n* ⇒ *pòdkraljéstvo*
- Unterstamm** *m* ⇒ *pòddêblo*
- unterständiger Fruchtknoten** *m* ⇒ *podrásla plódnica*
- Untertemperatur** *f* ⇒ *pòdtemperatúra rastlíne*
- Unterverband** *m* ⇒ *pòdžvéza*
- Unterwuchs** *m* ⇒ *podrásť*
- unverfügbares Wasser** *n* ⇒ *nèdostópna vôda*
- unverzweigtes Haar** *n* ⇒ *nèrazvejèni lásek*
- unvollständige Blüte** *f* ⇒ *nèpòpòlni cvét*
- unwirksamer Name** *m* ⇒ *nomen invalidum*
- unzerteiltes Blatt** *n* ⇒ *céli list*
- Uracil** *n* ⇒ *uracíl*
- Urea** *f* ⇒ *úrea*
- Uredinium** *n* ⇒ *uredínij*
- Uredospore** *f* ⇒ *uredinospóra*
- Urleitbündel** *n* ⇒ *stéla*
- Urmeristem** *n* ⇒ *primárni meristém, vřšni meristém*
- Urstele** *f* ⇒ *protostéla*
- Urwald** *m* ⇒ *prágózd*
- Usninsäure** *f* ⇒ *usnínska kislína*
- Ustilospore** *f* ⇒ *ustilospóra*
- UVB absorbierender Stoff** *m* ⇒ *UVB-absorbirajóča snôv*
- UV-B Strahlung** *f* ⇒ *UVB-sévanje*
- UV-Resistenz** *f* ⇒ *odpórnost na UV-sévanje*
- UV-Strahlung-Stress** *m* ⇒ *UV-strés*
- UV-Stress** *m* ⇒ *UV-strés*
- Vaginula** *f* ⇒ *vaginúla*
- Vakuole** *f* ⇒ *vakuóla*
- Vakuolenbildung** *f* ⇒ *vakuolizácia*
- Vakuolisierung** *f* ⇒ *vakuolizácia*
- Vallecula** *f* ⇒ *valékula*
- Vallecularkanal** *m* ⇒ *valekulárni kanál*
- Valva** *f* ⇒ *válva*
- valvate Ästivation** *f* ⇒ *stíčna estivácia*
- valvate Kapsel** *f* ⇒ *lopútasta glávica*
- valvate Vernation** *f* ⇒ *stíčna vernácia*
- Variante** *f* ⇒ *variánta*
- Varietät** *f* ⇒ *varietéta*
- Varva** *f* ⇒ *várva*
- Varzea-Wald** *m* ⇒ *varzêja*
- vasculäres Wasser** *n* ⇒ *vaskulárna vôda*
- vasizentrisches Parenchym** *n* ⇒ *vazicétrični parenhím*
- vasizentrische Tracheide** *f* ⇒ *vazicétrična traheída*
- Vegetation** *f* ⇒ *vegetácia*
- Vegetationseinheit** *f* ⇒ *síntaksón*
- Vegetationsentwicklungsphase** *f* ⇒ *vegetácijska razvójna stôpnja*
- Vegetationsinversion** *f* ⇒ *vegetácijska invêrzija*
- Vegetationskartierung** *f* ⇒ *vegetácijsko kartíranje*
- Vegetationskegel** *m* ⇒ *rástni vrříček pogánjka*
- Vegetationsperiode** *f* ⇒ *rástna perióda*
- Vegetationsprofil** *n* ⇒ *vegetácijski profil*
- Vegetationspunkt** *m* ⇒ *rástni vrříček*
- Vegetationssaison** *f* ⇒ *vegetácijska sezóna*
- Vegetationssumkehr** *f* ⇒ *vegetácijska invêrzija*
- Vegetationszone** *f* ⇒ *vegetácijski pás*
- Vegetationszyklus** *m* ⇒ *vegetácijski cíkel*
- vegetative Phase** *f* ⇒ *vegetatívni stádij*
- vegetatives Myzel** *n* ⇒ *vegetatívni micélij*
- vegetative Vermehrung** *f* ⇒ *nèspòlno rozmnoževánje, vegetatívno rozmnoževánje*
- vegetative Zelle** *f* ⇒ *vegetatívna célica (1, 2)*
- Vegetativhyphe** *f* ⇒ *vegetatívna hifa*
- Vektor** *m* ⇒ *véktor*
- Velamen radicum** *n* ⇒ *velamen radicum*
- Velum** *n* ⇒ *ovójnica*
- Velum universale** *n* ⇒ *zunánja ovójnica*
- Verband** *m* ⇒ *zvéza*
- Verbascose** *f* ⇒ *verbaskóza*
- Verbrauchsort** *m* ⇒ *ponòr*
- Verdauungsdrüse** *f* ⇒ *prebávna žléza*
- vereinzelte Blattstellung** *f* ⇒ *raztrésena razpoředítev listov*
- Vererbungslehre** *f* ⇒ *genétika*
- verfügbares Wasser** *n* ⇒ *dostópna vôda*
- vergleichende Anatomie** *f* ⇒ *primerjálna anatomíja*
- Vergletscherung** *f* ⇒ *poledenítev*
- Vergleyung** *f* ⇒ *oglejevánje*
- Verhärtung** *f* ⇒ *utrjevánje (1, 2)*
- Verjüngung** *f* ⇒ *pomladítev*
- verkehrt-deltoides Blatt** *n* ⇒ *naróbe deltoídni list*
- verkehrt-eiförmiges Blatt** *n* ⇒ *naróbe jájčasti list*

verkehrt-herzförmiges Blatt n ⇒ naróbe sfčasti list
verkehrt-lanzettliches Blatt n ⇒ naróbe súličasti list
Verklumpung f ⇒ aglutinácija (1, 2)
Verlandungsmoor n ⇒ kopnéče bárje
verlängerte Blütenachse f ⇒ podáljšano cve-tišče
Vermehrung f ⇒ multiplikácija
vermutlich ausgestorbene Art f ⇒ domnévno izumfla vřsta
Vernakulurname m ⇒ nomen vernaculum
Vernalisation f ⇒ vernalizácija
Vernation f ⇒ vernácija
verrukatel Pollen m ⇒ verukátmi pëlod
Verruke f ⇒ verúka
Versalzung f ⇒ zaslanjevánje
verschiedenfarbiges Blatt n ⇒ raznobárvni list
verschlossenes Tüpfelpaar n ⇒ aspirírani píkenjski pár
verschmälterter Blattspreitengrund m ⇒ zóženo dnò listne plòskve
Verschmelzungskern m ⇒ póлно jëdro
Verschmutzung f ⇒ onesnáženje, onesnaževá-nje
Verträglichkeit f ⇒ kompatibilnost
Verunreinigung f ⇒ onesnáženje, onesnaževá-nje
Verunreinigungsferntransport m ⇒ daljínsko onesnaževánje
Verunreinigungsstress m ⇒ onesnažitveni strés
Verwachsenblättrigkeit f ⇒ gamofilija
verwachsenblättrige Krone f ⇒ zraslolístni vë nec
verwachsenblättriger Kelch m ⇒ zraslolístna čáša
verwachsenes Blatt n ⇒ zráščeni list
verwachsene Staubblätter n pl. ⇒ zrásli prášniki
verwerfender Name m ⇒ nomen rejiciendum
Verwitterung f ⇒ preperëvanje
verworfen Name m ⇒ nomen rejiciendum
verworrener Name m ⇒ nomen confusum
verzweigter Tüpfel m ⇒ razvejëna píknja
verzweigtes Haar n ⇒ razvejëni lásek
Vesikel f ⇒ vezikel (1, 2, 3)
vesikulär Transport m ⇒ vezikulárni transpórt
Victorin n ⇒ viktorín
vielfacher Jahresring m ⇒ večkrátna braníka

vierkreisige Blüte f ⇒ tétracíklíčni cvët
viermáchtige Staubbláter n pl. ⇒ četvéromóčni prášniki
vikariirende Pflanzensippe f ⇒ vikaríst
Vikariismus m ⇒ vikarízem
Violaxanthin n ⇒ violaksantín
Viren n pl. ⇒ vírusi
virusfreie Pflanze f ⇒ brezvírusna rastlína
Viscidium n ⇒ viscídij
Vitalität f ⇒ vitálnost
Vitamin n ⇒ vitamín
Vitamin B₆ n ⇒ vitamín B₆
Vitamin B-Komplex n ⇒ vitamíni kompléksa B
Vitrifikation f ⇒ stëklavost (2)
Viviparie f ⇒ vivipárnost
Vogelblüte f ⇒ ornitofilni cvët
Volksname m ⇒ ljúdsko imë
Vollparasit m ⇒ popôlni zajedávec
Vollparasitismus m ⇒ popôlno zajedávstvo
Vollschmarotzer m ⇒ popôlni zajedávec
vollständige Blüte f ⇒ popôlni cvët
Volutin n ⇒ volutín
Volva f ⇒ nóžnica (1)
voralpines pflanzengeographisches Gebiet n ⇒ prëdálpsko fitogeográfsko obmóčje Slo-vëni je
Vorblatt n ⇒ prëdlíst
vordinarisches pflanzengeographisches Gebiet n ⇒ prëddínarsko fitogeográfsko obmóčje Slo-vëni je
Vorhof m ⇒ nádrëžna kámrica
Vorkeim m ⇒ proëmbrio, protálj, protonéma
Vormännlichkeit f ⇒ protandrija
Vorspelze f ⇒ prëdplëva
Vorweiblichkeit f ⇒ protoginija
Vulpinsäure f ⇒ vulpínska kislína
waagerechter Wurzelstock m ⇒ plazëča ko-reníka
waagerechtes Rhizom n ⇒ plazëča koreníka
wabenartiger Hut m ⇒ sátašti klobúk
Wachstumsbewegung f ⇒ rástno gřbanje
Wachstum n ⇒ rást
Wachstumskegel m ⇒ rástni stôžec
Wachstumskurve f ⇒ rástna krivúlja
Wachstumspunkt m ⇒ rástni vršíček
Wachstumsregulator m ⇒ rástni regulátor
Wachstumszone f ⇒ rástna cóna
Wachsüberzug m ⇒ epikutikulárna vóskasta prevléka

- Wald** m ⇒ gózd
Waldgrenze f ⇒ gózdna mēja
Waldrand m ⇒ gózdni rób
Waldreservat n ⇒ gózdni rezervát
Waldsteppe f ⇒ gózdna stépa
Waldtundra f ⇒ gózdna túndra
Wandspannungsdruck m ⇒ sténski tlák
Wandspannungspotenzial der Zelle n ⇒ tláčni potenciál celice
Wärmebildung f ⇒ termogenéza
wärmeliebende Pflanze n ⇒ toploljubna rastlína (1)
Wärmewasserkapazität f ⇒ toplôtna kapacitéta vôde
Wasseranomalie f ⇒ gostôtna anomalija vôde
Wasserblütigkeit f ⇒ hidrofilija
Wasserdrüse f ⇒ hidatôda (1)
Wasserdurchströmung f ⇒ transpiracijski tók
Wasserepiphyt m ⇒ vòdni epifit
Wasserfarne m pl. ⇒ vòdne práproui
Wassergewebe n ⇒ vòdno tkívo
Wasserhaar n ⇒ vòdni lásek
Wasserhaushalt der Pflanze m ⇒ vòdni režim rastlíne
Wasserhaushalt der Zelle m ⇒ vòdni režim celice
Wasserkreislauf m ⇒ vòdni cikel
Wassernutzungseffizienz der Photosynthese f ⇒ fótosintézna učinkovitost izrábe vôde
Wassernutzungseffizienz der Produktion f ⇒ produkcijska učinkovitost izrábe vôde
Wasserpflanze f ⇒ hidrofit
Wasserpotenzial der Zelle n ⇒ vòdni potenciál celice
Wasserpotenzial-Gefälle der Pflanze n ⇒ gradiënt vòdnega potenciála rastlíne
Wassersalinität f ⇒ slánost vôde
Wassersättigungsdefizit n ⇒ vòdni deficit (1, 2)
Wassersättigungsdefizit der Pflanze n ⇒ vòdni deficit rastlíne (1, 2)
Wassersättigungsdefizit der Zelle f ⇒ vòdni deficit celice (2)
Wassersättigungsdefizit der Zelle n ⇒ vòdni deficit celice (1)
Wassersättigungsgrad m ⇒ rélativna vsébnost vôde
Wasserspalte f ⇒ hidatôda (1)
Wasserspeicherparenchym n ⇒ vòdni parenhím
Wasservertreibung f ⇒ hidrohorija
wechselständige Blattstellung f ⇒ premenjalna namestitev listov
Wechselwirt m ⇒ izmènični gostitelj
Wedel m ⇒ mahálo
weibliche Blüte f ⇒ žénski cvét
weiblicher Gametophyt m ⇒ žénski gametofit
Weichbast m ⇒ mēhko líčje
Weichbastfaser f ⇒ mēhko líkovo vlákno
Weichholz n ⇒ mēhki lés
Weide f ⇒ páša, pášnik
Weinhefe f ⇒ vínski kvás
Weinhefen f pl. ⇒ vínske kvásovke
Weissfäule f ⇒ béla trohnôba
Welkoeffizient m ⇒ koeficiënt venênja
Welken n ⇒ venênje
Welkenkrankheit f ⇒ uvélost (2)
Welkheit f ⇒ uvélost (1)
welliger Blattrand m ⇒ valovíti lístni rób
Wettbewerb m ⇒ konkurénca
Wetterkunde f ⇒ klimatologija, meteorologija
Wickel m ⇒ sváljek
wickelrankige Blattspitze f ⇒ vítičasti lístni vrh
Wiese f ⇒ trávník
Wiesensteppe f ⇒ trávníška stépa
Wildhefen f pl. ⇒ dívje kvásovke
Wildstamm m ⇒ dívji típ mikroorganizma
Wildtyp m ⇒ dívji típ mikroorganizma
Windbestäubung f ⇒ anemofilija
windblütige Pflanze f ⇒ vetrocvétka
Windbruch m ⇒ vetrolòm
Windepflanze f ⇒ ovijálka
Windflüchter m ⇒ zastávna oblíka drevésa
Windgescheiterter Baum m ⇒ zastávna oblíka drevésa
Windverbreitung f ⇒ anemohorija
winkelständige Plazentation f ⇒ aksilárna placéntacija
winterannuelle Pflanze f ⇒ ozímna enolétnica
wintergrüne Pflanze f ⇒ zímzelèna rastlína
wintergrünes Blatt n ⇒ zímzelèni list
Winterknospe f ⇒ zímski brst
Winterruhe f ⇒ zímška dormánca
Winterspore f ⇒ teliospóra
Wintersporenlager n ⇒ télj
Wintertemperaturstratifikation f ⇒ zímška stójnost
Wirt m ⇒ gostitelj
wirtelige Blattstellung f ⇒ vretènčasta namestitev listov

- Woronin-Körper** m ⇒ Woroninovo teléscé
- Wundgewebe** n ⇒ kálus (1)
- Wundmeristem** n ⇒ ranítveni meristém
- Wundparenchym** n ⇒ ranítveni parenhím
- Wund-Parenchym** n ⇒ ranítveni parenhím
- Wurm** n ⇒ würmski glaciál
- Wurm-Glazial** n ⇒ würmski glaciál
- Wurzel** f ⇒ korenína
- Wurzelabsorptionzone** f ⇒ absorpcijska cóna koreníne
- Wurzelanlage** f ⇒ radíkula
- Wurzelanordnung** f ⇒ radikácija
- Wurzelanordnung** f ⇒ rizotaksija
- Wurzelaustauschfläche** f ⇒ izmenjeválna korenínska površina
- Wurzelbildung** f ⇒ rizogenéza
- Wurzeldorn** m ⇒ korenínski tñn
- Wurzeldruck** m ⇒ korenínski tlák
- Wurzelfäule** f ⇒ korenínska trohnôba
- Wurzelgeophyt** m ⇒ korenínski geofít
- Wurzelhaar** n ⇒ korenínski lásek
- Wurzelhals** m ⇒ korenínski vrát
- Wurzelhaube** f ⇒ korenínska čépica
- Wurzelhülle** f ⇒ velamen radicum
- Wurzelindex** m ⇒ korenínski índeks
- Wurzelkletterer** m ⇒ vzpenjávka z oprijemálnimi korenínami
- Wurzelknölchen** n ⇒ korenínski nódul
- Wurzelknolle** f ⇒ korenínski gomolj
- Wurzelknospe** f ⇒ korenínski bñst
- Wurzelkultur** f ⇒ kultúra korenín
- Wurzelleitungszone** f ⇒ prevajálna cóna koreníne
- wurzelnder Schwimmblatthydrophyt** m ⇒ ukorenínjeni plavajóči hidrofít
- wurzelnder submerser Hydrophyt** m ⇒ ukorenínjeni potopljèni hidrofít
- Wurzeloberfläche** f ⇒ rizoplán
- Wurzeloberhaut** f ⇒ rizodèrm
- Wurzelparasit** m ⇒ korenínski zajedávec
- Wurzelscheide** f ⇒ koleoriza
- Wurzelscheitel** m ⇒ rástni vršíček koreníne
- Wurzelstock** m ⇒ koreníka
- Wurzelsukkulént** m ⇒ korenínski sukulènt
- Wurzelsystem** n ⇒ korenínski sistém
- Wurzelwachstumszone** f ⇒ rástna cóna koreníne
- Wurzelwasseraufnahme** f ⇒ korenínska absorpcija vóde
- Xanthin** n ⇒ ksantín
- Xanthophyceen** n pl. ⇒ rumênozeléne álge
- Xanthophyll** n ⇒ ksantofil
- Xanthophyll Zyklus** m ⇒ ksantofilni cíkel
- Xenobiotic** n ⇒ ksenobiótik
- xenobiotische Verunreinigung** f ⇒ ksenobiótsko onesnáženje
- Xenophyt** m ⇒ ksenofít
- xeromorpher Bau** m ⇒ kseromórfna zgrádba
- xeromorphe Struktur** f ⇒ kseromórfna zgrádba
- xeromorphisches Blatt** n ⇒ kseromórfni líst
- xeromorphisches Merkmal** n ⇒ kseromórfni znák
- Xeromorphose** f ⇒ kseromorfóza
- Xerophyt** m ⇒ kserofít
- xerophytische Sukkulenz** f ⇒ kserofítska sukulèntnost
- Xerothremrelikt** n ⇒ kserotèrmni relikt
- Xylan** n ⇒ ksilán
- Xylanase** f ⇒ ksilanáza
- Xylem** n ⇒ ksilém
- Xylemleitung** f ⇒ ksilémsko prevájanje
- Xylemmutterzelle** f ⇒ ksilémska materínska célica
- Xylemparenchym** n ⇒ ksilémski parenhím
- Xylemströmung** f ⇒ ksilémski tók
- Xylemtransferzelle** f ⇒ ksilémska célica prenášálka
- Xyloglucan** n ⇒ ksiloglukán
- Xylose** f ⇒ ksilóza
- Zähligkeit der Blüte** f ⇒ štévnost cvéta
- Zäpfchenrhizoid** n ⇒ čèpkasti rizoíd
- Zapfen** m ⇒ stórž (1, 2)
- Zearalenon** n ⇒ zearalenón
- Zeatin** n ⇒ zeatín
- Zeaxanthin** n ⇒ zeaksantín
- Zellatmung** f ⇒ célično dihanje
- Zellenlehre** f ⇒ citologíja
- Zellforschung** f ⇒ citologíja
- Zellhybride** f ⇒ cibríd
- Zellinhalt** m ⇒ celičnina
- Zellinie** f ⇒ célična línija (2)
- Zellkern** m ⇒ jédro
- Zellkernmembrane** f ⇒ jédrna membrána
- Zellkolonie** f ⇒ cenóbij
- Zellkultur** f ⇒ célična kultúra
- Zellteilung** f ⇒ célična delítev
- Zellplatte** f ⇒ célična plóšča
- Zellreihe** f ⇒ célična línija (1)

- Zellspannung** *f* ⇒ túrgorski tlák
Zellteilung *f* ⇒ citokinéza
zelluläre Schleimpilze *m pl.* ⇒ slúzarji
zelluläres Endosperm *n* ⇒ célični sekundárni endospêrm
Zellwachstum *n* ⇒ célična rást
Zellwand *f* ⇒ célična sténa (1, 2)
Zellwandelastizität *f* ⇒ elástičnosť célične sténe
Zellwandmatrix *f* ⇒ mátriaks célične sténe
Zellzyklus *m* ⇒ célični cikel
zentrale Plazentation *f* ⇒ centrálna placen-tácia
zentraleuropäische Florenprovinz *f* ⇒ centrál-noevrópska flórna provinca
zentraleuropäisches Geoelement *n* ⇒ centrál-noevrópski géoelemènt
Zentralknoten *m* ⇒ centrálني nódul
Zentralstrang *m* ⇒ centrálني snôpič, osrédnja ós
Zentralzylinder *m* ⇒ centrálني cilínder
zentrische Kieselalgen *f pl.* ⇒ centrálني típ kre-ménastih álg
Zentromer *n* ⇒ centromêr
Zentrosom *n* ⇒ centrosóm
Zerfallfrucht *f* ⇒ rozpádni plód
Zersetzer *m* ⇒ razgrajeválec
zerstreute Blattstellung *f* ⇒ premenjálna name-sstítev listov
zerstreutporiges Holz *n* ⇒ raztréseno porózni lés
zerteiltes Blatt *n* ⇒ deljêni list
Zieralgen *f pl.* ⇒ lepôtke
Zierpflanze *f* ⇒ okrásna rastlína
Zimtsäure *f* ⇒ címetna kislína
Zisterne *f* ⇒ cistêrna
zonoaperturater Pollen *m* ⇒ zónoaperturátني pêlod
Zonobiom *n* ⇒ conobióm
Zonochorologie *f* ⇒ cénohorologíja
Zonodynamik *f* ⇒ cénodinámika
Zonoelement *n* ⇒ cénoelemènt
Zonoevolution *f* ⇒ cénoevolúcijska
zonokolpater Pollen *m* ⇒ zónokolpátني pêlod
zonokolporater Pollen *m* ⇒ zónokolporátني pêlod
Zonomorphologie *f* ⇒ cénomorfologíja
Zonoökologie *f* ⇒ cénoekologíja
Zonoökoton *n* ⇒ conoekotón
zonoporater Pollen *m* ⇒ zónoporátني pêlod
Zönosystematik *f* ⇒ cénosistemátika
zoochore Sippe *f* ⇒ zoohórna vrsta
Zoochorie *f* ⇒ zoohoríja
zoophile Blüte *f* ⇒ zoofilni cvét
Zoophylie *f* ⇒ zoofilíja
Zoospore *f* ⇒ zóospóra
Zoosporozyste *f* ⇒ zóosporocista
zugespitzte Blattspitze *f* ⇒ koničasti listni vřh, zašiljeni listni vřh
zugespitzter Blattspreitengrund *m* ⇒ zašiljeno dnò listne plôskve
Zugholz *n* ⇒ ténzijski lés
Zugwurzel *f* ⇒ kontraktilna korenína
zungenartiges Blatt *n* ⇒ jezíčasti list, jezikasti list
Zungenblüte *f* ⇒ jezíčasti cvét
zungenförmige Krone *f* ⇒ jezíčasti vèvec
Zusammenballung *f* ⇒ agregácia
zusammenfließende Tüpfelöffnung *f* ⇒ zrásla píkenjska odprtina
zusammengedrangte Blattstellung *f* ⇒ grúčasta razporedítev listov
zusammengedrücktes Blatt *n* ⇒ stísnnjeni list
zusammengesetzte Dolde *f* ⇒ sestávljeni kobúl
zusammengesetzte Infloreszenz *f* ⇒ sestá-vljeno socvétje
zusammengesetzte Narbe *f* ⇒ vèčdélna brázda
zusammengesetzter Blütenstand *m* ⇒ sestá-vljeno socvétje
zusammengesetzter Markstrahl *m* ⇒ agregirani trák
zusammengesetzter Stempel *m* ⇒ sestávljeni pestič
zusammengesetztes Gewebe *n* ⇒ sestávljeno tkívo
zusammengesetzte Siebplatte *f* ⇒ sestávljena sítasta plôšča
zusammengesetztes Pistill *n* ⇒ sestávljeni pestič
zusammengesetztes Stigma *n* ⇒ vèčdélna brázda
Zuwachsring *m* ⇒ prirástni kolobár
Zuwachszone *f* ⇒ prirástna plást
zweifelhafter Name *m* ⇒ nomen dubium (1, 2)
Zweig *m* ⇒ vëja
zweihäusige Art *f* ⇒ dvódómna vrsta
Zweihäusigkeit *f* ⇒ dvódómnost (1, 2)
zweijährige Pflanze *f* ⇒ dvólétnica
zweikarpelles Gynoeceum *n* ⇒ dvókarpélni ginécej

Zweikeimblättrige n pl. ⇒ dvókalíčnice

zweilippige Krone f ⇒ dvóustnáti vè nec

zweimächtige Stamina n pl. ⇒ dvómôčni
prášniki

zweireihige Blattanordnung f ⇒ dvóredna na-
mestítev lístov

zweiteiliges extensives Wurzelsystem n ⇒
dvodélni ekstenzívni korenínski systém

zweite Mendelsche Regel f ⇒ drúgi Mendlov
zákon

Zwibelscheibe f ⇒ čebúl ni króžec

Zwiebel f ⇒ čebúla

Zwiebelgemüse n ⇒ čebúlovke

Zwiebelgeophyt m ⇒ čebúlasi geofít

Zwischenmoor n ⇒ prehódno bárje

zwittrige Blüte f ⇒ dvóspôlni cvét

Zygangium n ⇒ zigángij

Zygamie f ⇒ zigogamíja

zygomorphe Blüte f ⇒ mónosimétrični cvét

Zygomyzeten m pl. ⇒ jármaste glíve

Zygospore f ⇒ zigospóra

Zygotän n ⇒ zigotén

Zygote f ⇒ zigóta

zyklische Blüte f ⇒ cíklični cvét

zyklischer Elektronentransport m ⇒ cíklični
fótoelektrónski transpórt

zylindrische Krone f ⇒ váljasti vè nec

Zyme f ⇒ pákobúl

Zyste f ⇒ císta

Zystide f ⇒ cistída

Zystidium n ⇒ cistída

Zystogametogamie f ⇒ oogoniogamíja

Zystogamie f ⇒ cistogamíja

Zytogamie f ⇒ cistogamíja

Zytokinese f ⇒ citokinéza

Zytologie f ⇒ citologíja

Latinsko-slovenski ustrezniki

- abundantia** f ⇒ pogótnost
acantha f ⇒ tŕn
accrescentia f ⇒ rást
acervulus m ⇒ acêrvul
achaena f ⇒ róžka
achenium n ⇒ róžka
acidophyton n ⇒ acidofilna rastlína
acidum deoxyribonucleicum n ⇒ deóksiribonukleínska kislína
actinostela f ⇒ aktinostéla
aculeus m ⇒ bodíca
adaptatio f ⇒ prilagodítev
acidium n ⇒ ecídij
aeciospora f ⇒ eciospóra
aecium n ⇒ écij
aërenhyma n ⇒ aerenhím
aëroplancton n ⇒ aëroplánkton
aestivatio f ⇒ estivácija
aestivatio contorta f ⇒ zasúkana estivácija
aestivatio imbricata f ⇒ stréšnikasta estivácija
aestivatio quincuncialis f ⇒ premenjálna estivácija
aestivatio valvata f ⇒ stíčna estivácija
agamogonia f ⇒ agamogoníja
agamospermia f ⇒ agamospermíja
agarum n ⇒ ágar
aggregatio f ⇒ agregácija
aggregatum n ⇒ agregát
agrobacterium n ⇒ ágrobaktérija
akinete f ⇒ akinéta
ala f ⇒ krílo
albumnum n ⇒ beljáva
aleuron n ⇒ alevrónsko zŕno
alkaloidum n ⇒ alkaloid
allelopathia f ⇒ alelopatíja
allochoria f ⇒ alohoríja
allotypus m ⇒ alotíp
amentum n ⇒ máčica
amphiphyton n ⇒ amfibíjska rastlína
amylum n ⇒ škrób
anabiosis f ⇒ anabióza
anaphasis f ⇒ anafáza (1, 2)
anastomosis f ⇒ anastomóza (1, 2)
anatomia f ⇒ anatomíja
androdioecia f ⇒ môška dvódómnost
androeceum n ⇒ andrécej
androgynia f ⇒ androgíníja
androgynophorus m ⇒ ándroginofór
andromonoecia f ⇒ môška ênodómnost
anemochoria f ⇒ anemohoríja
anemophilia f ⇒ anemofilíja
anisogameta f ⇒ anizogaméta
anisogamia f ⇒ anizogamíja
anisophyllia f ⇒ anizofilíja
annulus m ⇒ ánul (2), obróček
anthela f ⇒ sestávljena češúlja
anthera f ⇒ prášnica
antheridiophorum n ⇒ anteridiofór
antheridium n ⇒ anteridij
antherozoidum n ⇒ anterozoid
anthesis f ⇒ cvetênje
anthropochoria f ⇒ antropohoríja
antibioticum n ⇒ antibiôtik
apertura f ⇒ apertúra
apex folii m ⇒ lístni vŕh
apex folii aculeatus m ⇒ bodíčasti lístni vŕh
apex folii acuminatus m ⇒ koníčasti lístni vŕh, podolgováto koníčasti lístni vŕh, zašíljeni lístni vŕh
apex folii acutus m ⇒ priostŕèni lístni vŕh
apex folii aristatus m ⇒ résasti lístni vŕh
apex folii caudatus m ⇒ repátí lístni vŕh
apex folii cirrosus m ⇒ vítičasti lístni vŕh
apex folii cuspidatus m ⇒ krátko koníčasti lístni vŕh
apex folii emarginatus m ⇒ izróbljeni lístni vŕh
apex folii erosus m ⇒ izjédeni lístni vŕh
apex folii fissus m ⇒ prekláni lístni vŕh
apex folii hamatus m ⇒ káveljčasti lístni vŕh
apex folii mucronatus m ⇒ óstnati lístni vŕh
apex folii mucronulatus m ⇒ drôbno ostnátí lístni vŕh

- apex folii obtusus** m ⇒ tŕpi lístni vrŕh
apex folii rotundus m ⇒ zaokrŕženi lístni vrŕh
apex folii truncatus m ⇒ prisĕkani lístni vrŕh
aplanogameta f ⇒ àplanogamĕta
aplanospora f ⇒ àplanospŕa
apobasidium n ⇒ apobazídij
apocarpium n ⇒ apokárpnj plŕd
apogamia f ⇒ apogamíja
apomixis f ⇒ apomíkxa (1, 2)
apophysis f ⇒ apofíza
apophyton n ⇒ apofít
aposporia f ⇒ aposporíja
apothecium n ⇒ apotĕcij (1)
appendyx calycinus f ⇒ ĕáŕni privĕsek
appressorium n ⇒ apresŕij (1, 2)
arbuscula f ⇒ arbúskul
archegonium n ⇒ arhegónij
archeophyton n ⇒ arheofít
archesporium n ⇒ arhespŕ (1, 2)
archicarpus m ⇒ arhikárp
area f ⇒ areál
area disjuncta f ⇒ disjŕnktnj areál
areola f ⇒ arĕola (1, 2, 3, 4)
arillus m ⇒ árilus
arista f ⇒ rĕsa
arthrospora f ⇒ artrokonídij
ascidium n ⇒ ascidiátjnj líst
ascocarpium n ⇒ askŕm
ascogonium n ⇒ askogŕn
ascoma n ⇒ askŕm
ascospora f ⇒ askospŕa
ascus m ⇒ ásk
ascus operculatus m ⇒ operkulátjnj ásk
asporogonia f ⇒ àsporogĕnost
assimilatio f ⇒ asimilácíja
associatio f ⇒ asociácíja
atactostela f ⇒ ataktostĕla
auricula f ⇒ uŕŕsce
autobasidium n ⇒ avtobazídij
autochoria f ⇒ avtohoríja
autogamia f ⇒ avtogamíja (2), sámooplodítev
automixis f ⇒ avtomíkxa (1, 2)
autopollinatio f ⇒ sámooprašĕvánje, sámooprašítev
autotrophia f ⇒ avtotrofíja
auxinum n ⇒ avksín
auxotrophia f ⇒ avksotrofíja
axilla f ⇒ zalístje
azygospora f ⇒ àzigospŕa
bacca f ⇒ jágoda
bacca f ⇒ jágoda
bacca monocarpellata f ⇒ ĕnokarpĕlna jágoda
bacteriochlorophyllum n ⇒ baktĕrioklorofil
bacteriologia f ⇒ bakteriologíja
baculum n ⇒ bákul
ballistospora f ⇒ balistospŕa
balsamum n ⇒ bálzam
basidiocarpium n ⇒ bazidiŕm
basidiospora f ⇒ bazidiospŕa
basidium n ⇒ bazídij
basionymum n ⇒ bazioním (1, 2)
basis foliaris f ⇒ lístno dnŕ
basis folii acuminata f ⇒ zaŕíljeno dnŕ lístne plŕskve
basis folii acuta f ⇒ priostŕĕno dnŕ lístne plŕskve
basis folii attenuata f ⇒ zŕženo dnŕ lístne plŕskve
basis folii auriculata f ⇒ uháto dnŕ lístne plŕskve
basis folii cordata f ⇒ srĕcsto dnŕ lístne plŕskve
basis folii cuneata f ⇒ klínasto dnŕ lístne plŕskve
basis folii hastata f ⇒ kŕpjasto dnŕ lístne plŕskve
basis folii obliqua f ⇒ àsimĕtriĕno dnŕ lístne plŕskve
basis folii obtusa f ⇒ tŕpo dnŕ lístne plŕskve
basis folii rotundata f ⇒ zaokrŕženo dnŕ lístne plŕskve
basis folii sagittata f ⇒ puŕĕiĕasto dnŕ lístne plŕskve
basis folii truncata f ⇒ prisĕkano dnŕ lístne plŕskve
benthus m ⇒ bĕntos
biocoenosis f ⇒ biocenŕza
biogeocoenosis f ⇒ ĕkosistĕm
bioma n ⇒ biŕm
biomassa f ⇒ biŕmása (1)
blastoconidium n ⇒ blastokonídij
blastospora f ⇒ blastokonídij
bostryx m ⇒ sváljek
botryoblastoconidium n ⇒ bótrioblastokonídij
botrys m ⇒ grŕzd
bractea f ⇒ krŕvni líst
bracteola f ⇒ prĕdlíst
bulbus m ⇒ ĕebŕla

- bursicula** *f* ⇒ burzíkula
calathidium *n* ⇒ kôšek
calcar *n* ⇒ ostrôga
callum *n* ⇒ kálus (1)
callus *m* ⇒ kálus (1, 2, 3)
calyculus *m* ⇒ zunánja čáša
calyptra *f* ⇒ kalípra (2), korenínska čépica
calyx *m* ⇒ čáša
calyx dialysepalus *m* ⇒ prostolistna čáša
calyx gamosepalus *m* ⇒ zraslolistna čáša
cambium *n* ⇒ kámbij
cambium fasciculare *n* ⇒ žílmi kámbij
cambium interfasciculare *n* ⇒ medžílmi kámbij
cambium vasculare *n* ⇒ prevôdmi kámbij
canalis carinalis *m* ⇒ karinálni kanál
cantharophilia *f* ⇒ kantarofilíja
capillitium *n* ⇒ kapilícij
capitulum *n* ⇒ glávica (1)
capitulum compositum *n* ⇒ sestávljena glávica
caprificatio *f* ⇒ kaprifikácia
capsula *f* ⇒ glávica (2)
capsula loculicida *f* ⇒ predálasta glávica
capsula poricida *f* ⇒ lúknjičasta glávica
capsula septicida *f* ⇒ pretínasta glávica
capsula septi-loculicida *f* ⇒ predálasto-pretína-
 sta glávica
carina *f* ⇒ karína, ládjica
carpellum *n* ⇒ plôdni list
carpidium *n* ⇒ plodič
carpogonium *n* ⇒ karpogón
carposoma *n* ⇒ trosíšče (2)
carpus *m* ⇒ plôd
caruncula *f* ⇒ karúnkula
caryocinesis *f* ⇒ jêdna delítev
caryogamia *f* ⇒ kariogamíja
caryogramma *n* ⇒ kariogram
caryoplasma *n* ⇒ karioplázma
caryopsis *f* ⇒ gôlec
caryotypus *m* ⇒ kariotíp
catahymenium *n* ⇒ katahiménij
cataphyllum *n* ⇒ dníčni list (1), luskolist (1)
cataphyllum ⇒ dníčni list (2)
caudicula *f* ⇒ kavdíkula
cauliflora *n* ⇒ kavlífloríja
caulis *m* ⇒ pogánjek, stêblo
caulis viminalis *m* ⇒ šibasti pogánjek
cauloidum *n* ⇒ stêbelce
cellula apicalis *f* ⇒ iniciálka (3)
cellula generativa *f* ⇒ generatívna célica
cellula glandularis *f* ⇒ žlézna célica
cellula initialis *f* ⇒ iniciálka (1)
cellula plantae *f* ⇒ rastlínska célica
cellula vegetativa *f* ⇒ vegetatívna célica (1, 2)
cellula lactifera *f* ⇒ mléčna célica
chalaza *f* ⇒ haláza
chemotaxis *f* ⇒ kémotaksíja
chemotropismus *m* ⇒ kémotropízem
chimaera *f* ⇒ himêra
chlamydospora *f* ⇒ klamidospóra
chlorenchyma *n* ⇒ asimilácijski parenhím
chromatophorus *m* ⇒ kromatofór
cicatrix folii *f* ⇒ lístna brazgotína
cilium *n* ⇒ migetálka (1, 2)
cincinnus *m* ⇒ vijáček
cirrhus *m* ⇒ vítica
cirrus *m* ⇒ cír, vítica
cladodium *n* ⇒ platikládij
classis *f* ⇒ rázred (1, 2)
clava *f* ⇒ kláva
cleistogamia *f* ⇒ kleistogamíja
cleistothecium *n* ⇒ kleistotécij
climax *m* ⇒ klímaks
coenobium *n* ⇒ cenóbij
coenocarpium *n* ⇒ cenokárpni plôd
coenosoma *n* ⇒ cenosóm
coleoptilis *f* ⇒ koleóptila
coleorrhiza *f* ⇒ koleoríza
collenchyma *n* ⇒ kolenhím
colonia *f* ⇒ koloníja (1)
colpus *m* ⇒ kólp
columella *f* ⇒ koluméla (1, 2, 4)
conceptaculum *n* ⇒ konceptákel
conidiogenesis *f* ⇒ konidiogenéza
conidiphorum *n* ⇒ konidiofór
conidium *n* ⇒ konídij
conidium sympodiale *n* ⇒ simpodiálni konídij
conjugatio *f* ⇒ konjugácia
connectivum *n* ⇒ konektív
contextus *m* ⇒ tkívo
contextus mechanicus *m* ⇒ opórno tkívo
contextus mechanicus primordialis *m* ⇒ pri-
 márne opórno tkívo
contextus simplex *m* ⇒ enostávno tkívo
conus *m* ⇒ stôrž (1)
coremium *n* ⇒ korémij
cormus *m* ⇒ brst (2)
corola papilionacea *f* ⇒ metúljusti vênec
corolla *f* ⇒ vênec

corolla bilabiata *f* ⇒ dvóustrnátí vênec
corolla calcarata *f* ⇒ ostrógasti vênec
corolla campanulata *f* ⇒ zvónasti vênec
corolla campanulato-cylindrica *f* ⇒ cévasto-
 -zvónasti vênec
corolla caryophyllacea *f* ⇒ klínčasti vênec
corolla cruciata *f* ⇒ krížasti vênec
corolla cylindrica *f* ⇒ váljasti vênec
corolla dialypetala *f* ⇒ prostolístni vênec
corolla digitata *f* ⇒ napřstnikasti vênec
corolla gamopetala *f* ⇒ zraslolístni vênec
corolla hypocrateriformis *f* ⇒ cévasto-pládnja-
 sti vênec
corolla infundibuliformis *f* ⇒ líjasti vênec
corolla labiata *f* ⇒ ustnátí vênec
corolla ligulata *f* ⇒ jezíčasti vênec
corolla lingulata *f* ⇒ jezíčasti vênec
corolla patelliformis *f* ⇒ pládnjasti vênec
corolla personata *f* ⇒ góbčkasti vênec
corolla radiata *f* ⇒ zvézdasti vênec
corolla rotata *f* ⇒ kolésasti vênec
corolla tubulosa *f* ⇒ cévasti vênec
corolla unilabiata *f* ⇒ ênoustrnátí vênec
corolla urceolata *f* ⇒ víčasti vênec
corolla ventricosa *f* ⇒ trebúšasti vênec
corona *f* ⇒ privênček
corpus *n* ⇒ kórpuz
cortex *m* ⇒ skórja
corymbus *m* ⇒ češúlja
costa *f* ⇒ kósta (1, 2, 3)
costa primaria *f* ⇒ lístno rêbro
cotyledon *f* ⇒ klíčni líst
crustothecium *n* ⇒ krustotécij
culmus *m* ⇒ bíl
cupula *f* ⇒ ježica, sklédica
cuticula *f* ⇒ kutíkula
cyathium *n* ⇒ ciátij
cynarrhodium *n* ⇒ šípek
cynosbaton *n* ⇒ šípek
cystidium *n* ⇒ cistída
cystogamia *f* ⇒ cistogamíja
cystolithus *m* ⇒ cistolít
cytologia *f* ⇒ citologíja
cytoplasma *n* ⇒ citoplázma
cytoplastus *m* ⇒ citoplást
detritum *n* ⇒ detřít
detritus *m* ⇒ detřít
diaspora *f* ⇒ diaspóra
dichasium *n* ⇒ diházij

dichasium simplex *n* ⇒ dvóvêjnati pákobúl
dichogamia *f* ⇒ dihogamíja
dictyochlamydozpora *f* ⇒ díktioklamidospóra
dictyospora *f* ⇒ diktiospóra
dictyostela *f* ⇒ diktiostéla
didymozpora *f* ⇒ didimospóra
differentiatio epidermalis *f* ⇒ epidermálna di-
 ferenciácia
dioecia *f* ⇒ dvódómnost (1, 2)
discus *m* ⇒ dísk
divisio *f* ⇒ děblo (2)
doliporus *m* ⇒ dolipóra
drepanidium *n* ⇒ šípek
drepanium *n* ⇒ šípek
drupa *f* ⇒ koščíčasti plód
drupa monocarpellata *f* ⇒ ênokarpélni ko-
 ščíčasti plód
drupa polycarpellata *f* ⇒ vèčkarpélni koščíča-
 sti plód
ductus glandularis *m* ⇒ žlézni kanál
ductus intercellularis *m* ⇒ intercelulární kanál
duramen *n* ⇒ jedrovína
ectostroma *n* ⇒ éktostróma
elater *m* ⇒ elatéra
embryo *m* ⇒ émbrio
embryogenesis *f* ⇒ embriogenéza
emergentia *f* ⇒ emergéncia
endobasidium *n* ⇒ êndobazídij
endocarpium *n* ⇒ êndokárp
endoderma *n* ⇒ êndodêrm
endodermis *f* ⇒ êndodêrm
endolithophyton *n* ⇒ êndolitofít
endophyton *n* ⇒ endofít
endospermium *n* ⇒ endospêrm
endospora *f* ⇒ êndospóra (1)
endosporium *n* ⇒ endospór (1)
endostroma *n* ⇒ êndostróma
endothecium *n* ⇒ êndotécij (1, 2)
endoxylophyton *n* ⇒ êndoksilofít
endozoochoria *f* ⇒ êndo-zoohoríja
entomogamia *f* ⇒ entomofilíja
entomophilia *f* ⇒ entomofilíja
enzymum *n* ⇒ encím
epichilium *n* ⇒ epihíl
epicotylus *m* ⇒ epikotíl
epiderma *n* ⇒ epidêrm
epidermis *f* ⇒ epidêrm, povřhnjica (1)
epispermium *n* ⇒ seménska ovójnica
epitheton specificum *n* ⇒ vřstni pridévek

- epizoochoria** *f* ⇒ epizoohoríja
ergasiophyton *n* ⇒ kultúrna rastlina
euhyemenium *n* ⇒ evhiménij
eustela *f* ⇒ evstéla
eustroma *n* ⇒ evstróma
excipulum *n* ⇒ ekscípel
excipulum proprium *m* ⇒ právi ekscípel
excretum *n* ⇒ ekskrét
exina *f* ⇒ eksína
exocarpium *n* ⇒ eksokárp
exoderma *n* ⇒ eksodêrm
exodermis *f* ⇒ eksodêrm
exothecium *n* ⇒ eksotécij (1, 2)
facies *f* ⇒ fácies
falium lingulatum *n* ⇒ jezíkasti líst
familia *f* ⇒ družína
fecunditas *f* ⇒ plódnost
fermentum *n* ⇒ encím
fibrilla lignea *f* ⇒ lésno vlákno
filamentum *n* ⇒ prášnična nit
flagellum *n* ⇒ bíček
flora *f* ⇒ flóra (1)
florula *f* ⇒ flórula
flos *m* ⇒ cvét
flos achlamydeus *m* ⇒ àhlamidêjski cvét
flos acyclicus *m* ⇒ àciklični cvét
flos anemophilus *m* ⇒ anemofilni cvét
flos apetalus *m* ⇒ brezvêčni cvét
flos apopetalus *m* ⇒ prostovêčni cvét
flos asymmetricus *m* ⇒ àsimétrični cvét
flos brevistylus *m* ⇒ kratkovráti cvét
flos cantharophilus *m* ⇒ kantarofilni cvét
flos cauliflorus *f* ⇒ kavliflórni cvét
flos chasmogamus *m* ⇒ hazmogámni cvét
flos cleistogamus *m* ⇒ kleistogámni cvét
flos completus *m* ⇒ popólني cvét
flos cyclicus *m* ⇒ ciklični cvét
flos dichlamydeus *m* ⇒ díhlamidêjski cvét
flos discoideus *m* ⇒ króžčev cvét
flos dissymmetricus *m* ⇒ dísimétrični cvét
flos entomophilus *m* ⇒ entomofilni cvét
flos epigynus *m* ⇒ epigínični cvét
flos eucyclicus *m* ⇒ izociklični cvét
flos femineus *m* ⇒ žénski cvét
flos fertilis *m* ⇒ plódni cvét
flos hemicyclius *m* ⇒ hemiciklični cvét
flos hermaphroditus *m* ⇒ dvóspólني cvét
flos heterocyclicus *m* ⇒ heterociklični cvét
flos hydrophilus *m* ⇒ hidrofílni cvét
flos hypogynus *m* ⇒ hipogínični cvét
flos hyropterophilus *m* ⇒ hiropterofilni cvét
flos incompletus *m* ⇒ nèpopólني cvét
flos ligulatus *m* ⇒ jezíkasti cvét
flos lingulatus *m* ⇒ jezíkasti cvét
flos longistylus *m* ⇒ dolgovráti cvét
flos malacophilus *m* ⇒ malakofilni cvét
flos marginalis *m* ⇒ kolobárjev cvét
flos masculus *m* ⇒ môški cvét
flos melittophilus *m* ⇒ melitofilni cvét
flos monochlamydeus *m* ⇒ mónohlamidêjski cvét
flos monstrosus *m* ⇒ monstrúozni cvét
flos myrmecophilus *m* ⇒ mirmekofilni cvét
flos nudus *m* ⇒ àhlamidêjski cvét
flos ornithophilus *n* ⇒ ornitofilni cvét
flos papilionaceus *m* ⇒ metúljadi cvét
flos pedunculatus *m* ⇒ pecljáti cvét
flos pentacyclius *m* ⇒ péntaciklični cvét
flos perigynus *m* ⇒ perigínični cvét
flos plenus *m* ⇒ vrstnáti cvét
flos sessilis *m* ⇒ sedéči cvét
flos sterilis *m* ⇒ jálovi cvét
flos sympetalus *m* ⇒ zraslovêčni cvét
flos tetracyclius *m* ⇒ tétraciklični cvét
flos tubulatus *m* ⇒ cévasti cvét
flos unisexualis *m* ⇒ ênospólني cvét
flos zygomorphus *m* ⇒ mónosimétrični cvét
folia alterna *n* ⇒ premenjálna namestítev lístov
folia bifaria *n* ⇒ dvórédna namestítev lístov
folia conferta *n* ⇒ grúčasta razporedítev lístov
folia decussata *n* ⇒ navzkřížna namestítev lístov
folia fasciculata *n* ⇒ šópasta razporedítev lístov
folia imbricata *n* ⇒ strêšnikasta razporedítev lístov
folia opposita *n* ⇒ nasprótna namestítev lístov
folia remota *n* ⇒ razmáknjena razporedítev lístov
folia rosulata *n* ⇒ rozétasta razporedítev lístov
folia sparsa *n* ⇒ raztréšana razporedítev lístov
folia verticillata *n* ⇒ vretêncasta namestítev lístov
folium dissectum *n* ⇒ razrézani líst
folium *n* ⇒ líst (1), zelêni líst
folium bipinnatum *n* ⇒ bípinátni líst
folium costapalmatum *n* ⇒ kostapalmátni líst
folium palmatum *n* ⇒ palmátni líst
folium pinnatum *n* ⇒ pinátni líst, pérnato sestávljeni líst

- folium acerosum** n ⇒ ígličasti list
folium adultum n ⇒ adúltni list
folium amplexicaule n ⇒ objemajóči list
folium azygomorphum n ⇒ nësimétrični list
folium basale n ⇒ dníčni list (1, 2), pritáltni list
folium bifaciale n ⇒ bífaciální list
folium caulinum n ⇒ stêbelni list
folium cohleariforme n ⇒ žličasti list
folium coloratum n ⇒ barvíti list
folium compositum n ⇒ sestávljeni list
folium compositum palmatum n ⇒ dlánasto se-
stávljeni list
folium compressum unifaciale n ⇒ splôščeni
únifaciální list
folium compressum n ⇒ stísnjeni list
folium concoloris n ⇒ enakobárwni list
folium connatum m ⇒ zráščeni list
folium cordatum n ⇒ síčasti list
folium coriaceum n ⇒ usnjáti list
folium cuneatum n ⇒ klínasti list
folium cuneiforme n ⇒ klínasti list
folium decurrens n ⇒ iztezajóči list
folium deltoideum n ⇒ deltoídni list
folium discolore n ⇒ raznobárwni list
folium dissectum n ⇒ deljêni list
folium divisum n ⇒ razdeljêni list
folium dorsiventrale n ⇒ dorziventrálni list
folium ellipticum n ⇒ elíptični list
folium ensiforme n ⇒ mëčasti list
folium falcatum n ⇒ sírpasti list
folium fissum n ⇒ nacépljeni list
folium fistulosum n ⇒ cévasti list
folium flabellatum n ⇒ pahljáčasti list
folium florale n ⇒ cvétni list
folium gibbum n ⇒ gřbasti list
folium hastatum n ⇒ kópjasti list
folium herbaceum n ⇒ zélnati list
folium imparipinnatum n ⇒ lihopérnati list
folium induplicatum n ⇒ induplikátni list
folium integrum n ⇒ céli list
folium inversum n ⇒ invêrzni bífaciální list
folium juvenile n ⇒ juvenilni list
folium lanceolatum n ⇒ súličasti list
folium ligulatum n ⇒ jezíčasti list
folium lineare n ⇒ črtálasti list
folium lobatum n ⇒ krpáti list
folium loriforme n ⇒ jerménasti list
folium lunatum n ⇒ pôlmésečasti list
folium lyratum n ⇒ lírasti list
folium maculatum n ⇒ pégasti list
folium membranaceum n ⇒ ópnasti list
folium metamorphosatum n ⇒ preobráženi list
folium nectariferum n ⇒ medôvni list
folium obdeltoideum n ⇒ naróbe deltoídni list
folium oblancelatum n ⇒ naróbe súličasti list
folium oblongum n ⇒ podôlgasti list
folium obovatum n ⇒ naróbe jájčasti list
folium orbiculare n ⇒ okrógli list
folium orbiculatum n ⇒ okrógli list
folium ovatum n ⇒ jájčasti list
folium palmatidivisum n ⇒ dlánasto razdeljêni
list
folium palmatifidum n ⇒ dlánasto nacépljeni
list
folium palmatifissum n ⇒ dlánasto nacépljeni
list
folium palmatilobatum n ⇒ dlánasto krpáti list
folium palmatilobum n ⇒ dlánasto krpáti list
folium palmatipartitum n ⇒ dlánasto razdeljêni
list
folium palmatisectum n ⇒ dlánasto deljêni list,
dlánasto razrêzani list
folium panduriforme n ⇒ kitárásti list
folium papyraceum n ⇒ ópnasti list
folium paripinnatum n ⇒ sodopérnati list
folium partitum n ⇒ razdeljêni list
folium pedatum n ⇒ stopálasti list
folium peltatum n ⇒ ščitasti list
folium perfoliatum n ⇒ preráščeni list
folium petiolare n ⇒ pecljáti list
folium pinnatidivisum n ⇒ pérnato razdeljêni
list
folium pinnatifidum n ⇒ pérnato nacépljeni list
folium pinnatifissum n ⇒ pérnato nacépljeni
list
folium pinnatilobatum n ⇒ pérnato krpáti list
folium pinnatisectum n ⇒ pérnato razrêzani list
folium pinnatum n ⇒ pinátni list, pérnato se-
stávljeni list
folium planum n ⇒ rávna listna plôskev
folium quinatum n ⇒ petérnati list
folium reduplicativum n ⇒ reduplikátni list
folium reniforme n ⇒ ledvíčasti list
folium rhombeum n ⇒ rómbasti list
folium rhomboidale n ⇒ rómbasti list
folium rhomboideum n ⇒ rómbasti list
folium rotundum unifaciale n ⇒ okrógli únifa-
ciální list

- folium runcinatum** n ⇒ škrbínasti list
folium sagittatum n ⇒ puščíčasti list
folium scariosum n ⇒ suhokóžnati list
folium septenatum n ⇒ sedménnati list
folium sessile n ⇒ sedéči list
folium simplex n ⇒ enostávní list
folium spathulatum n ⇒ lopátíčasti list
folium subulatum n ⇒ šílasi list
folium succulentum n ⇒ sukuléntni list
folium ternatum n ⇒ trojnati list
folium triangulare n ⇒ trikótni list
folium trifoliatum n ⇒ trojnati list
folium trullatum n ⇒ ometáčasti list
folium unifaciale n ⇒ únifaciální list
folium variegatum n ⇒ písani list
folium zygomorphum n ⇒ simétríčni list
folliculus m ⇒ mešiček
forma f ⇒ fórna (1, 2)
fragum n ⇒ bírni oréšek
frons f ⇒ mahálo
fructus m ⇒ plód
fructus apocarpi m ⇒ bírni plód
fructus apomicticus m ⇒ apomíktični trosnják
fructus carnosus m ⇒ sóčni plód
fructus coenocarpus m ⇒ cenokárpni plód
fructus dehiscens m ⇒ sejální plód
fructus indehiscens m ⇒ zapřtí plód
fructus monocarpellatus m ⇒ ênokarpélní plód
fructus polycarpicus m ⇒ apokárpni plód
fructus polycarpellatus m ⇒ věčkarpélní plód
fructus siccus m ⇒ súhi plód
fructus simplex m ⇒ enostávní plód
funiculus m ⇒ funíkel
galbulus m ⇒ omesenéli stòž
gametangiogamia f ⇒ gametángiogamíja
gametocysta f ⇒ gametocísta
gametogamia f ⇒ gametogamíja (1, 2)
gamocysta f ⇒ gamocísta
gamophyllia f ⇒ gamofilíja
gamophyllia lateralis f ⇒ laterálna gamofilíja
gamophyllia serialis f ⇒ sérijska gamofilíja
gasterospora f ⇒ gasterospóra
gasterothecium n ⇒ gasterotécij
geitonogamia f ⇒ geitonogamíja
gemma m ⇒ zaródní brstič (2)
gemma f ⇒ břst (1), géma (1, 2), pópek (1)
gemma adventitia f ⇒ adventívni břst (1)
gemma axillaris f ⇒ zalístni břst
gemma communis f ⇒ méšani břst
gemma conspersa f ⇒ pokrítí břst
gemma floralis f ⇒ cvétní břst
gemma florifera n ⇒ cvétní břst
gemma foliaris f ⇒ lístni břst
gemma foliifera f ⇒ lístni břst
gemma lateralis f ⇒ stránski břst
gemma mixta f ⇒ méšani břst
gemma serialis f ⇒ sérijski břst
gemma terminalis f ⇒ terminální břst
gemma f ⇒ brsténje (1)
gemma vegetativa f ⇒ lístni břst
gemma f ⇒ zaródní brstič (1)
genotypus m ⇒ genotíp
genus n ⇒ ród
germinatio f ⇒ kalítev (1, 2, 3)
glandula f ⇒ žléza
glandula nectarifera f ⇒ medôvnik
glans f ⇒ želod, žír
gleba f ⇒ gléba
glomerulus m ⇒ klôbčič
gluma f ⇒ ogrinjálna pléva
granulum n ⇒ gránul
granum n ⇒ gránum
granum pollinis n ⇒ pelódno zřno
grex m ⇒ gréks
guttatio f ⇒ gutácíja
gynaeceum n ⇒ ginécej
gynaeceum apocarpum n ⇒ apokárpni ginécej
gynaeceum coenocarpum n ⇒ cenokárpni ginécej
gynaeceum lysicarpum n ⇒ lizikárpni ginécej
gynaeceum paracarpum n ⇒ parakárpni ginécej
gynaeceum syncarpicum n ⇒ sinkárpni ginécej
gynaecium n ⇒ ginécej
gynodioecia f ⇒ žénska dvódómnost
gynomonoecia f ⇒ žénska ênodómnost
gynophorum n ⇒ ginofór
gynostemium n ⇒ ginostémij
gyrus m ⇒ gírús
hadroma n ⇒ hadróm
haplostela f ⇒ haplostéla
hapter m ⇒ haptêra (2)
hapterium n ⇒ haptêra (2)
hapteron n ⇒ haptêra (2)
haustorium n ⇒ havstórij (1, 2)
helophyton n ⇒ helofít
hercogamia f ⇒ herkogamíja
hesperidium n ⇒ predálasta jágoda

- heterocysta** f ⇒ heterocísta
heteromorphia f ⇒ heteromorffija
heterophyllia f ⇒ heterofilija
heterophyllia generativa f ⇒ habituálna heterofilija
heterophyllia inductiva f ⇒ spodbujêna heterofilija
heterosporia f ⇒ heterosporija
heterostylia f ⇒ heterostilija
heterothallismus m ⇒ heterotáličnost
heterotrophia f ⇒ heterotrofija
hilum n ⇒ hílum (1, 2, 3)
holobasidium n ⇒ holobazídij
hologamia f ⇒ hologamija
holothecium n ⇒ holotécij
holotypus m ⇒ holotíp (1, 2)
homogamia f ⇒ homogamija
homomorphia f ⇒ homomorffija
homonymum n ⇒ homoním (1, 2)
homothallismus m ⇒ homotáličnost
hormogonium n ⇒ hormogónij
hydatoda f ⇒ hidatóda (1)
hydrochoria f ⇒ hidrohorija
hydrogamia f ⇒ hidrofilija
hydrophilia f ⇒ hidrofilija
hydrophyton n ⇒ hidrofit
hygrophyton n ⇒ higrofit
hymenium n ⇒ trosôvnica
hymenophorum n ⇒ himenofôr
hypanthodium n ⇒ hipantódij
hypha f ⇒ hifa
hyphopodium n ⇒ hifopódij
hypochilium n ⇒ hipohíl
hypocotylus m ⇒ hipokotíl
hypoderma n ⇒ hipodêrm
hypodermis f ⇒ hipodêrm
hyponastia f ⇒ híponastija
hypophysis f ⇒ hipofiza (1)
hysterothecium n ⇒ histerotécij
idioblastus m ⇒ idioblást
individuum n ⇒ osêbek
indusium n ⇒ zastíralce (1)
inflorescentia f ⇒ socvétje
inflorescentia centrifugalis f ⇒ sredobêžno socvétje
inflorescentia centripetalis f ⇒ sredotêžno socvétje
inflorescentia composita f ⇒ sestávljeno socvétje
inflorescentia composita racemosa f ⇒ sestávljeno grózdasto socvétje
inflorescentia cymosa f ⇒ pákobúlasto socvétje
inflorescentia definita f ⇒ determinántno socvétje, zaprto socvétje
inflorescentia dichasialis f ⇒ dvóvêjnato pákobúlasto socvétje
inflorescentia frondosa f ⇒ frondóžno socvétje
inflorescentia helicoidea f ⇒ spirálasto ênovêjnato pákobúlasto socvétje
inflorescentia indefinita f ⇒ nêdeterminántno socvétje, odprto socvétje
inflorescentia mixta f ⇒ méšano socvétje
inflorescentia monopodialis f ⇒ monopodiálno socvétje
inflorescentia nuda f ⇒ gôlo socvétje
inflorescentia racemosa f ⇒ grózdasto socvétje
inflorescentia simplex f ⇒ enostávno socvétje
inflorescentia simplex racemosa f ⇒ enostávno grózdasto socvétje
inflorescentia simpodialis f ⇒ simpodiálno socvétje
inflorescentio caulifloralis f ⇒ kavliflóno socvétje
inflorescentio infrafoliaceus f ⇒ ínfrafoliárno socvétje
inflorescentio interfoliaris f ⇒ ínterfoliárno socvétje
inflorescentio lateralis f ⇒ obstránsko socvétje
inflorescentio polychasialis f ⇒ mnógovêjnato pákobúlasto socvétje
inflorescentio suprafoliaris f ⇒ súprafoliárno socvétje
inflorescentio terminalis f ⇒ ovríšno socvétje
inflorescentia bracteosa f ⇒ brakteóžno socvétje
infructescentia f ⇒ soplódje
inoculum n ⇒ vcêpek
integumentum n ⇒ íntegumênt
internodium n ⇒ internódij
interphasis f ⇒ interfáza
intina f ⇒ íntina
in vitro ⇒ in vítro
in vivo ⇒ in vívo
involutum n ⇒ involúkum (1), ogrinjálo, ovójek
isosporia f ⇒ izosporija
isotypus m ⇒ izotíp
labellum n ⇒ medéna ústna

- labium** n ⇒ ústna
lamina f ⇒ listna plôškev
latex m ⇒ mléček
lectotypus m ⇒ lektotíp (1, 2)
legumen n ⇒ stròk
lemma n ⇒ krôvna pléva
leptoma n ⇒ leptóm (1)
leptosporangium n ⇒ léptosporángij
liana f ⇒ liána, lijána
ligula f ⇒ jeziček (1, 2), listna kôžica
lithocysta f ⇒ litocísta
lobus m ⇒ křpa (1, 2)
loculus m ⇒ lókul (3), pelódna vrécka, predál plódnice
lodicula f ⇒ lodíkula
lomentum n ⇒ členasti stròk
lumen n ⇒ lúmen
macroconidium n ⇒ mákrokonídij
macrospora f ⇒ mákrospóra (1, 2)
macrosporangium n ⇒ mégasporángij
malacophilia f ⇒ malakofilija
marcescentia f ⇒ uvélost (1)
margo foliaris f ⇒ listni rób
margo folii bidentata f ⇒ dvákrát nazóbčani listni rób
margo folii biserrata f ⇒ dvákrát nažágani listni rób
margo folii callosa f ⇒ žúljasti listni rób
margo folii cartilaginea f ⇒ hrustánčasti listni rób
margo folii ciliata f ⇒ vëjcati listni rób
margo folii crenata f ⇒ narézani listni rób
margo folii crenulata f ⇒ drôbno narézani listni rób
margo folii crispa f ⇒ nakódrani listni rób
margo folii dentata f ⇒ nazóbčani listni rób
margo folii denticulata f ⇒ drôbno nazóbčani listni rób
margo folii duplicato crenata f ⇒ dvákrát narézani listni rób
margo folii fimbriata f ⇒ rêsasti listni rób
margo folii inaequaliter crenata f ⇒ nënákò narézani listni rób
margo folii integerrima f ⇒ céli listni rób
margo folii involuta f ⇒ uvíhani listni rób
margo folii lacera f ⇒ škrbínasti listni rób
margo folii pectinata f ⇒ glavničasti listni rób
margo folii pilosa f ⇒ dlákavi listni rób
margo folii repanda f ⇒ plítvo vijúgasti listni rób
margo folii revoluta f ⇒ spodvíhani listni rób
margo folii serrata f ⇒ nažágani listni rób
margo folii serrulata f ⇒ drôbno nažágani listni rób
margo folii sinuata f ⇒ vijúgasti listni rób
margo folii spinosa f ⇒ bodičasti listni rób
margo folii undulata f ⇒ valovíti listni rób
matrix f ⇒ mátriaks (2, 3)
meatus intercellularis m ⇒ intercelulár
medulla f ⇒ medúla, stržén
megaprothallium n ⇒ mégaprotáljij
meGasporangium n ⇒ mégasporángij
meGasporophyllum n ⇒ mégasporofil
mericarpium n ⇒ merikárp
meristema n ⇒ meristém
meristema apicale n ⇒ vřšni meristém
meristema apicale caulinum n ⇒ vřšni meristém pogánjka
meristema apicale radicale n ⇒ vřšni meristém koreníne
meristema axillare n ⇒ zalístni meristém
meristema intercalare n ⇒ interkalárni meristém
meristema laterale n ⇒ laterálni meristém
meristema primordiale n ⇒ primárni meristém
meristemarthrospora f ⇒ meristémartrokonídij
merospora f ⇒ merospóra
merosporocysta f ⇒ merosporocísta
mesocarpium n ⇒ mezokárp
mesophyllum n ⇒ listna sredíca
metabasidium n ⇒ metabazídij
metagenesis f ⇒ metagenéza
metamera f ⇒ metamëra
metameria f ⇒ metamerija
metaphasis f ⇒ metafáza (1, 2)
metaphloëma n ⇒ metafloëm
metaphyllum n ⇒ sekundárni list
metaxylema n ⇒ metaksiléme
microconidium n ⇒ míkrokonídij (1)
microprothallium n ⇒ míkroprotáljij
micropyle f ⇒ mikropíla
microspora f ⇒ míkrospóra (1)
microsporangium n ⇒ míkrosporángij (1)
mikrosklerotium n ⇒ míkrosklerócij
mitochondrium n ⇒ mitohóndrij
mitospora f ⇒ mitospóra

mitosporocysta f ⇒ mitosporocísta
monas f ⇒ monáda
monochasium n ⇒ monoházij
monochasium simplex n ⇒ ênovêjnati pákobúl
monoecia f ⇒ ênodómnost (1, 2)
monopodium n ⇒ monopódij
monostela f ⇒ mónostéla
morphogenesis f ⇒ morfogenéza
morphosis f ⇒ morfóza
morum n ⇒ múrva
murus m ⇒ múr
mycelium n ⇒ micélij
mycelium extraradicale n ⇒ êkstraradikální micélij
mycelium intraradicale n ⇒ intraradikální micélij
mycorrhiza f ⇒ mikoríza
mycosis f ⇒ mikóza
mycotrophia f ⇒ mikotrofija
myrmecochoria f ⇒ mirmekohorfja
myrmecophilia f ⇒ mirmekofilija
myxamoeba f ⇒ miksaméba
nanoplacton n ⇒ nánopláncton
nastia f ⇒ nastíja
necrosis f ⇒ nekróza
nectar n ⇒ medičina
nectarium n ⇒ medôvnik
nectarium extraflorale n ⇒ ízvencvétni medôvnik
nectarium florale n ⇒ cvétni medôvnik
neophyton n ⇒ neofít
neotypus m ⇒ neotíp (1, 2)
nervatio f ⇒ ožiljenost, žilje
nervatio acrodroma f ⇒ prógasta ožiljenost
nervatio actinodroma f ⇒ žárkasta ožiljenost
nervatio brochydodroma f ⇒ pênťljasta ožiljenost
nervatio camptodroma f ⇒ lókasto prógasta ožiljenost
nervatio campylodroma f ⇒ kampilodródna ožiljenost
nervatio craspedodroma f ⇒ dôróbna ožiljenost
nervatio dictyodroma f ⇒ mréžasta ožiljenost
nervatio flabelliformis f ⇒ vilasta ožiljenost
nervatio palminervis f ⇒ dlánasto mréžasta ožiljenost
nervatio parallelinervis f ⇒ vzporédno prógasta ožiljenost

nervatio pinnatinervis f ⇒ pérnato mréžasta ožiljenost
nervatura f ⇒ žilje
nodus m ⇒ nódíj
nomen abortivum n ⇒ nomen abortivum
nomen alternativum n ⇒ nomen alternativum
nomen ambiguum n ⇒ nomen ambiguum
nomen anamorphosis n ⇒ nomen anamorphosis
nomenclatura f ⇒ nomenklatúra
nomen confusum n ⇒ nomen confusum
nomen conservandum n ⇒ nomen conservandum
nomen dubium n ⇒ nomen dubium (1, 2)
nomen genericum n ⇒ rodôvno imé
nomen holomorphosis n ⇒ nomen holomorphosis
nomen illegitimum n ⇒ nomen illegitimum
nomen invalidum n ⇒ nomen invalidum
nomen inversum n ⇒ nomen inversum
nomen legitimum n ⇒ nomen legitimum
nomen monstrositatis n ⇒ nomen monstrositatis
nomen novum n ⇒ nomen novum
nomen nudum n ⇒ nomen nudum (1, 2)
nomen provisorium n ⇒ nomen provisorium
nomen rejiciendum n ⇒ nomen rejiciendum
nomen specificum n ⇒ vfstno imé
nomen subnudum n ⇒ nomen subnudum
nomen substituendum n ⇒ nomen substituendum
nomen substitutum n ⇒ nomen substitutum
nomen superfluum n ⇒ nomen superfluum
nomen teleomorphosis n ⇒ nomen teleomorphosis
nomen triviale n ⇒ nomen triviale, triviálno imé (1)
nomen vernaculum n ⇒ nomen vernaculum
nucellus m ⇒ nucél
nucleolus m ⇒ jádrce
nucleoplasma n ⇒ karioplázma
nucleus m ⇒ jádro
nucula f ⇒ oréšek
nucula schizocarpa f ⇒ člénasti oréšek
nux f ⇒ ôreh
nux monocarpellata f ⇒ ênokarpélni ôreh
nux polycarpellata f ⇒ věčkarpélni ôreh
ochrea f ⇒ lístna škórnjica
oleoplastum n ⇒ oleoplást

- ontogenesis** *f* ⇒ ontogeníja
oogoniogamia *f* ⇒ oogoniogamíja
oogonium *n* ⇒ oogónij (1, 2)
oosphaera *f* ⇒ oosfêra
operculum *n* ⇒ opêrkulum (1)
ordo *m* ⇒ réd (1, 2)
organellum celulae *n* ⇒ organél
organismus *m* ⇒ organizem
ornithophilia *f* ⇒ ornitofilíja
orthostichum *m* ⇒ ortostíha
ostiolum *n* ⇒ ostiól (1)
ovarium *n* ⇒ plódnica
ovarium inferum *n* ⇒ podrásla plódnica
ovarium pluriloculare *n* ⇒ večpredálasta plódnica
ovarium semiinferum *n* ⇒ obrásla plódnica, pôlpođrásla plódnica
ovarium septatum *n* ⇒ septírana plódnica
ovarium superum *n* ⇒ nadrásla plódnica
ovarium uniloculare *n* ⇒ ênopredálasta plódnica
ovulum *n* ⇒ seménska zasnôva
ovulum anatropeum *n* ⇒ anatrôpna seménska zasnôva
ovulum atropum *n* ⇒ atrôpna seménska zasnôva
ovulum campylotropum *n* ⇒ kampilotrôpna seménska zasnôva
palea *f* ⇒ pléva
palea superior *f* ⇒ prêdpléva
panicula *f* ⇒ lát
papilla *f* ⇒ papíla (1)
paracorolla *f* ⇒ privêček
paraplasmodium *n* ⇒ páraplazmódij
parasitus *m* ⇒ zajedavec
paratypus *m* ⇒ paratíp (1, 2)
parenchyma *n* ⇒ parenhím
parenchyma apotracheale *n* ⇒ apotraheální parenhím
parenchyma phloematicum *n* ⇒ floémski parenhím
parthenogamia *f* ⇒ partenogamíja
pedicellus *m* ⇒ cvétni pècelj, pedicél (2)
pellicula *f* ⇒ pelíkula (2)
pepo *m* ⇒ búča
perianthium *n* ⇒ cvétno odeválo, periant (2)
periblema *n* ⇒ periblém
pericarpium *n* ⇒ oseménje
pericyclus *m* ⇒ pericíkel
periderma *n* ⇒ peridêrm
peridermis *f* ⇒ peridêrm
peridium *n* ⇒ perídij
perigonium *n* ⇒ perigón
perigynium *n* ⇒ mošnjíček
perihaetium *n* ⇒ perihécij (1, 2)
perinium *n* ⇒ perína
perispermium *n* ⇒ perispêrm
perisporium *n* ⇒ perispór
perithecium *n* ⇒ peritécij
perula foliacea *f* ⇒ lístni tegmènt
perula petiolacea *f* ⇒ bazální tegmènt
perula stipulacea *f* ⇒ stipulární tegmènt
petalum *n* ⇒ vênèni líst
petiolus *m* ⇒ lístni pècelj
phagocytosis *f* ⇒ fagocitôza
phaneroplasmodium *n* ⇒ faneroplazmódij
phellema *n* ⇒ felém
phelloderma *n* ⇒ felodêrm
phellodermis *f* ⇒ felodêrm
phellogenum *n* ⇒ felogén
phloëma secundarium *n* ⇒ sekundární floém
photomorphosis *f* ⇒ fótomorfôza (1, 2)
photonastia *f* ⇒ fótónastíja
phragmobasidium *n* ⇒ fragmobazídij
phragmospora *f* ⇒ fragmospóra
phyllocladium *n* ⇒ filokládij (1)
phylloidum *n* ⇒ filódij, lístič (2)
phytobenthos *n* ⇒ fitobéntos
phytocoenosis *f* ⇒ združba
pileorrhiza *f* ⇒ korenínska čépica
pileus *m* ⇒ klobúk
pilothecium *n* ⇒ pilotécij
pilus *m* ⇒ lásek (1)
pilus compositus *m* ⇒ večcélični lásek
pilus eramosus *m* ⇒ nêrazvejèni lásek
pilus glanduliferus *m* ⇒ žlézni lásek
pilus ramosus *m* ⇒ grmíčasti lásek, razvejèni lásek
pilus squamosus *m* ⇒ lúskasti lásek
pilus stellatus *m* ⇒ zvézdasti lásek
pilus urens *m* ⇒ žgální lásek
pilus vivus *m* ⇒ žívi lásek
pinna *f* ⇒ lístič (1)
pistillum *n* ⇒ pestič
pistillum compositum *n* ⇒ sestávljeni pestič
pistillum simplex *n* ⇒ enostávnj pestič
placenta *f* ⇒ placénta
placentatio *f* ⇒ placéntácia

- placentatio apicalis** f ⇒ apikálna placentácia
placentatio apicalo-axillaris f ⇒ apikálno-
 -aksilárna placentácia
placentatio axillario-parietalis f ⇒ aksilárno-pa-
 rietálna placentácia
placentatio axillaris f ⇒ aksilárna placentácia
placentatio basalis f ⇒ bazálna placentácia
placentatio centralis f ⇒ centrálna placentácia
placentatio laminalis f ⇒ laminálna placen-
 tácia
placentatio marginalis f ⇒ marginálna placen-
 tácia
placentatio parietalis f ⇒ parietálna placen-
 tácia
placentatio septato-parietalis f ⇒ septátno-pa-
 rietálna placentácia
placentatio submarginalis f ⇒ súbmarginálna
 placentácia
planospora f ⇒ zóospóra
planta carnivora f ⇒ mesojéda rastlína
plantula f ⇒ kalíca
plasma n ⇒ plázma
plasmodesma f ⇒ plazmodézma
plasmodiocarpium n ⇒ plazmodiokárp
plasmodium n ⇒ plazmódij
plastidium n ⇒ plastíd
platycladium n ⇒ platikládij
plectenchyma f ⇒ plektenhím
plectostela f ⇒ plektostéla
pleiochasium n ⇒ pleioházij
pleiomorphismus m ⇒ pleomorfizem
ploëma n ⇒ floém
plumula f ⇒ plúmula
pneumatophorum n ⇒ dihálna korenína
pollen n ⇒ pëlod
pollinarium n ⇒ polinárij
pollinatio f ⇒ opraševánje
pollinium n ⇒ polínij
polyade f ⇒ poliáda
polydrupa f ⇒ bírni koščičasti plód
polyembryonia f ⇒ poliembrioníja (1)
polymorphismus m ⇒ polimorfizem (1, 2)
polystela f ⇒ polistéla
pomum n ⇒ pečkátí plód
poroconidium n ⇒ porokonídij
porus m ⇒ pórus (1)
porus septalis m ⇒ septálna póra
praefloratio f ⇒ estivácia
primordium foliare n ⇒ lístna zasnôva
probasidium n ⇒ probazídij
procambium n ⇒ prokámbij
proëmbryo m ⇒ proëmbrio
promordium n ⇒ primórdij
promycelium n ⇒ promicélij
propagulum n ⇒ propágul (1)
prophasis f ⇒ profáza (1, 2)
protandria f ⇒ protandríja
proteinum n ⇒ beljakovína
prothallium n ⇒ prëdstéljka
prothallus m ⇒ prëdstéljka
prothecium n ⇒ protécij
protoderma n ⇒ protodërm
protodermis f ⇒ protodërm
protogynia f ⇒ protoginíja
protophloëma n ⇒ protofloém
protophyllum n ⇒ primárni líst
protoplasma n ⇒ protoplázma
protoplasmodium n ⇒ protoplazmódij
protoplastum n ⇒ protoplást (1, 2)
protostela f ⇒ protostéla
protothecium n ⇒ prototécij
pseudanthium n ⇒ psevdántij
pseudocarpium n ⇒ psëvdokárp
pseudocystidium n ⇒ psëvdocistída
pseudoparenchyma n ⇒ psëvdoparenhím (1)
pseudoperidium n ⇒ psëvdoperídij
pseudoplasmodium n ⇒ agregácijski plazmódij
pseudosclerotium n ⇒ psëvdosklerócij
pseudostroma n ⇒ psëvdostróma
pseudothecium n ⇒ psëvdotécij
pulvinus m ⇒ pulvínus
putamen n ⇒ koščica
pycnidium n ⇒ piknídij (1)
pyncotrium n ⇒ piknótirij
pyrena f ⇒ koščica
pyxidium n ⇒ pokrôvčkasta glávica
racemus m ⇒ grózd
racemus compositus m ⇒ sestávljeni grózd
rachilla f ⇒ kozélj
radicatio f ⇒ radikácia
radicula f ⇒ radíkula
radix f ⇒ korenína
radix adventita f ⇒ nadoméstna korenína (1)
radix aëra f ⇒ zračna korenína
radix palaris f ⇒ korën
radix pneumatophora f ⇒ dihálna korenína
radix polyarcha f ⇒ poliárhna žíla
ramificatio dichasialis f ⇒ dihaziálna razrást

- ramificatio monochasialis** *f* ⇒ monohaziálna
 razrásť
- ramificatio monopodialis** *f* ⇒ monopodiálna
 razrásť
- ramificatio polichasialis** *f* ⇒ pleiohaziálna
 razrásť
- ramificatio sympodialis** *f* ⇒ simpodialna razrásť
- ramulus** *m* ⇒ vèja
- rapha** *f* ⇒ ráfa (1, 2)
- receptaculum** *n* ⇒ cvetišče, receptákel (2, 3, 4)
- regnum** *n* ⇒ kraljestvo (1, 2)
- rejuvenatio** *f* ⇒ pomladítev
- rejuveniscentia** *f* ⇒ pomladítev
- relictum** *n* ⇒ relikt
- relictum glaciale** *n* ⇒ glaciálni relikt
- resupinatio** *n* ⇒ resupinácia
- reticulum** *n* ⇒ retíkul
- reticulum endoplasmaticum** *n* ⇒ endoplázem-
 ski retíkel
- rheophyton** *n* ⇒ reofít
- rhpidium** *n* ⇒ pahljáčica
- rhizoderma** *n* ⇒ rizodèrm
- rhizodermis** *f* ⇒ rizodèrm
- rhizoides** *n* ⇒ rizoid (1, 2)
- rhizoma** *n* ⇒ koreníka
- rhizoma horizontale** *n* ⇒ plazéča koreníka
- rhizoma perpendiculare** *n* ⇒ pokônčna ko-
 reníka
- rhizomycelium** *n* ⇒ rizoídni micélij
- rhizosphaera** *f* ⇒ rizosfèra (1, 2)
- rhytidoma** *n* ⇒ terciárna skórja
- roseta** *f* ⇒ rozéta
- rostellum** *n* ⇒ rostélum
- rostrum** *n* ⇒ róstrum
- ruga** *f* ⇒ rúga
- saccus** *m* ⇒ sákus
- sarcotesta** *f* ⇒ sarkotésta
- scapus** *m* ⇒ bétva
- schizocarpium** *n* ⇒ pókovec, razpádni plód
- sclereida** *f* ⇒ sklereida
- sclerenchyma** *n* ⇒ sklerenhim
- sclerina** *f* ⇒ sklerína
- sclerobasidium** *n* ⇒ sklerobazídij
- sclerocarpos** *m* ⇒ sklerokárp
- sclerophyton** *n* ⇒ sklerofít
- sclerotesta** *f* ⇒ sklerotésta
- sclerotium** *n* ⇒ sklerócij (1, 2)
- scolecospora** *f* ⇒ skolekospóra
- scutellum** *n* ⇒ skutélum
- secretum** *n* ⇒ izlóček
- sectio** *f* ⇒ sékcija
- semen** *n* ⇒ séme
- sepalum** *n* ⇒ čášni líst
- septum** *n* ⇒ prèčna sténa (1), sépt (1, 2)
- series** *f* ⇒ sèrija
- seta** *f* ⇒ séta (2)
- sexina** *f* ⇒ seksína
- sigmospora** *f* ⇒ sigmospóra
- sillicula** *f* ⇒ lúšček
- siliqua** *f* ⇒ lúsk
- siliqua lomentacea** *f* ⇒ členasti lúsk
- silvicultura** *f* ⇒ gozdárstvo
- simetria floralis** *f* ⇒ simetríja cvéta
- sinus** *m* ⇒ sínus
- siphonostela** *f* ⇒ sifonostéla
- solenostela** *f* ⇒ solenostéla
- somatogamia** *f* ⇒ somatogamíja
- sorosis** *f* ⇒ soróza
- sorus** *m* ⇒ sór, trosíšče (1)
- sp.** ⇒ vrsta
- spadix** *m* ⇒ betič
- spatha** *f* ⇒ túlec
- species** *f* ⇒ vrsta
- species adventiva** *f* ⇒ adventívna vrsta
- species autochtona** *f* ⇒ avtohtóna vrsta
- species dominantis** *f* ⇒ dominántna vrsta
- species endemica** *f* ⇒ endemít
- species naturalisata** *f* ⇒ naturalizirana vrsta
- spermatiogamia** *f* ⇒ spermaciogamíja
- spermatorium** *n* ⇒ spermácij (2)
- spermogonium** *n* ⇒ spermogón
- sphagnetum** *n* ⇒ visóko bárje
- spica** *f* ⇒ klás
- spica composita** *f* ⇒ sestávljeni klás
- spica cymosa** *f* ⇒ navídezni klás
- spicula** *f* ⇒ klásek
- spina** *f* ⇒ spína, trn
- spora** *f* ⇒ trós (1, 2)
- sporangium** *n* ⇒ sporángij
- spora sigmoidea** *f* ⇒ sigmospóra
- sporidium** *n* ⇒ sporídij
- sporocarp** *n* ⇒ trosíšče (2)
- sporocarpium** *n* ⇒ sporokárp (2)
- sporocista** *f* ⇒ sporocista
- sporocystis** *f* ⇒ sporocista
- sporoderma** *n* ⇒ sporodèrm
- sporodermis** *f* ⇒ sporodèrm
- sporodochium** *n* ⇒ sporodóhij (1)

sporogonia *f* ⇒ sporogénost
sporogonium *n* ⇒ sporofít
sporophorus *n* ⇒ sporofór
sporophyllum *n* ⇒ sporofil
sporulatio *f* ⇒ sporulácia (1)
sprocistophor *n* ⇒ sporocistofór
squama *f* ⇒ lúska
ssp. ⇒ pòdvřsta
stamen *n* ⇒ prášnik
stamen didynamium *n* ⇒ dvómôčni prášniki
stamen didynamum *n* ⇒ dvómôčni prášniki
stamen tetradynamium *n* pl. ⇒ četvéromôčni prášniki
staminodium *n* ⇒ staminódij
status quiescens *m* ⇒ kviescénca
staurospora *f* ⇒ stavrospóra
stela *f* ⇒ stéla
sterigma *n* ⇒ sterígma (1)
stigma *n* ⇒ brázda
stigma capitatum *n* ⇒ glavíčasta brázda
stigma clypeatum *n* ⇒ dískasta brázda
stigma divisum *n* ⇒ věčdélna brázda
stigma lineare *n* ⇒ črtálasta brázda
stigma lobatum *n* ⇒ krpáta brázda
stigma peltatum *n* ⇒ dískasta brázda
stigma plumosum *n* ⇒ perésasta brázda
stigma sessile *n* ⇒ sedéča brázda
stigma simplex *n* ⇒ ênodélna brázda
stilus *m* ⇒ vrát pestiča
stipella *f* ⇒ prilístič
stipes *m* ⇒ bêt
stipula *f* ⇒ prilíst
stolo *f* ⇒ pritlíka
stoma *n* ⇒ réža (1)
stomium *n* ⇒ stómium
stria *f* ⇒ stríja (1, 2)
strobilus *m* ⇒ stòrž (1)
strophium *n* ⇒ strofiól
styigma *n* ⇒ brázda
stylospora *f* ⇒ stilospóra
stylus *m* ⇒ vrát pestiča
stylus apicalis *m* ⇒ vřšni vrát pestiča
stylus gynobasalis *m* ⇒ dñični vrát pestiča
stylus lateralis *m* ⇒ obstránski vrát pestiča
subass. ⇒ súbasociácia
subassociatio *f* ⇒ súbasociácia
subclassis *f* ⇒ pòdrázred (1)
subdivisio *f* ⇒ pòddêblo
subfamilia *f* ⇒ pòddružina

subgenus *n* ⇒ pòdród
subordo *m* ⇒ pòdréd (1)
subregnum *n* ⇒ pòdkraljéstvo
subsp. ⇒ pòdvřsta
subspecies *f* ⇒ pòdvřsta
succulentum *n* ⇒ sukulènt
sulcus *m* ⇒ súlkus (1)
superordo *m* ⇒ nàdréd
suspensor *m* ⇒ suspénzor (1, 2)
sutura *f* ⇒ šív
sycon *n* ⇒ sikónij
syconium *n* ⇒ sikónij
symmetria floralis *f* ⇒ simetríja cvéta
sympodium *n* ⇒ simpódij
synangium *n* ⇒ sinángij
synonymum *m* ⇒ sinoním
syntypus *m* ⇒ sintíp
tapetum *n* ⇒ tapétum (1, 2)
taxon *n* ⇒ taksón (1, 2)
tectum *n* ⇒ téktum
tegillum *n* ⇒ tegílum
tegmen *n* ⇒ tegmènt (1)
tegmentum *n* ⇒ tegmènt (1)
tegmentum stipulare *n* ⇒ stipulárni tegmènt
teloma *n* ⇒ telóm
telophasis *f* ⇒ telofáza (1, 2)
tentaculum *n* ⇒ tentákel
tepalum *n* ⇒ perigónov líst
testa *f* ⇒ seménska ovójnica
tetras *f* ⇒ tetráda (2)
thalloconidium *n* ⇒ talokonídij
thallus *m* ⇒ stéljka
thallus bifacialis *m* ⇒ bifaciálna stéljka
thallus heteromerus *m* ⇒ heteroména stéljka
thallus siphonalis *m* ⇒ sifonálna stéljka
theca *f* ⇒ pôlprášnica, téka (2, 3)
thermonastia *f* ⇒ tērmonastíja
thyriothecium *n* ⇒ tiriotécij
thyrsus *m* ⇒ kíta
topotypus *m* ⇒ topotíp
torus *m* ⇒ tórus (1)
trachea *f* ⇒ trahêja
tracheae scalares *f* pl. ⇒ skalarifórmna trahêja
tracheida *f* ⇒ traheída
tracheidae scalares *f* pl. ⇒ skalarifórmna traheída
tretum *n* ⇒ lúkñjičasta glávica
tribus *m* ⇒ tríbús
trichogyna *f* ⇒ trihogína (2)

- trichoma** n ⇒ lasek (1)
trichoma unicellulare n ⇒ ênocélični lasek
trophophyllum n ⇒ jálovi list
trophosporophyllum n ⇒ trofosporofil
tropismus m ⇒ tropízem
truncus m ⇒ déblo (1)
tuber n ⇒ gomólj
tuberothecium n ⇒ tuberotécij
tubus calycis f ⇒ čášna cév
tubus corollae m ⇒ vênčna cév
tunica f ⇒ túnika
turio f ⇒ túrion
tylus m ⇒ tíla
typus morphologicus m ⇒ morfolóški típ
typus nomenclatoricus m ⇒ nomenklatúrni típ (1)
ulcus n ⇒ úlkus
umbela cymosa f ⇒ pákobúl
umbella f ⇒ kobúl
umbellula f ⇒ kobúlček
utriculus m ⇒ lovílmi mešíček, mošnjíček
vacuola f ⇒ vakuóla
vacuolisatio f ⇒ vakuolizácija
vagina f ⇒ lístna nóžnica
vagina fissa f ⇒ odpíta lístna nóžnica
vagina integra f ⇒ zapíta lístna nóžnica
vagina tubulosa f ⇒ cévasta lístna nóžnica
vaginula f ⇒ vagínula
vallecula f ⇒ valékula
valva f ⇒ nóžnica (2), válva
varians m ⇒ variánta
varietas f ⇒ varietéta
vasum n ⇒ žíla
vasum bicollaterale n ⇒ bicolaterálna žíla
vasum collaterale n ⇒ kòlaterálna žíla
vasum concentricum n ⇒ koncéntrična žíla
vasum hadrocentricum n ⇒ hadrocéntrična žíla
vasum leptocentricum n ⇒ leptocéntrična žíla
vasum oligoarchum n ⇒ oligoárhna žíla
vasum radiale n ⇒ radiálna žíla
velamen radicum n ⇒ velamen radicum
velum n ⇒ ovójnica
velum parziale n ⇒ zastírálce (2)
velum universale n ⇒ zunánja ovójnica
venatio f ⇒ žílje
vernatio f ⇒ vernácija
vernatio appressa f ⇒ prilêgla vernácija
vernatio contorta f ⇒ zasúkana vernácija
vernatio equitans f ⇒ sêdlasta vernácija
vernatio semiequitans f ⇒ pôlsêdlasta vernácija
vernatio valvata f ⇒ stíčna vernácija
verticillastrum n ⇒ navídezno vretênce (1, 2)
vexillum n ⇒ jádro
vicarians m ⇒ vikaríst
viscidium n ⇒ viscidij
volva f ⇒ nóžnica (1)
xerophyton n ⇒ kserofít
xylema n ⇒ ksiléme
zoochoria f ⇒ zoohoríja
zoogamia f ⇒ zoofilíja
zoospora f ⇒ zóospóra
zygogamia f ⇒ zigogamíja
zygospora f ⇒ zigospóra
zygota f ⇒ zigóta

Pregled sistema rastlin in gliv

- I. kraljestvo (domena): Bacteria; bakterije
 - 1. deblo: Primobacteriota
 - 2. deblo: Posibacteriota; gram pozitivne bakterije
 - 3. deblo: Negibacteriota; gram negativne bakterije
 - 4. deblo: Cyanobacteriota (Cyanoprokaryota, Cyanophyta); cianobakterije
- II. kraljestvo (domena): Archaea; arheje
 - 1. deblo: Crenarchaeota
 - 2. deblo: Euryarchaeota
- III. kraljestvo (domena): Eucarya; evkarionti
 - 1. podkraljestvo: Acrasiobionta; akrasidi
 - 2. podkraljestvo: Myxobionta
 - 1. deblo: Myxomycota; sluzavci
 - 1. razred: Myxomycetes; sluzarji
 - 2. razred: Protosteliomycetes (Protostelia); prvinarji
 - 2. deblo: Plasmodiophoromycota; endoparazitski sluzavci
 - I. del šestega podkraljestva: heterotrofni heterokontobionti (Chromalveolatae)
 - 1. deblo: Labyrinthulomycota; labirintulomicete
 - 2. deblo: Oomycota; oomicete
 - 3. podkraljestvo: Mycobionta; hitinske glive
 - 1. deblo: Chytridiomycota; hitridiomicete
 - 1. razred: Chytridiomycetes
 - 2. razred: Blastocladiomycetes
 - 2. deblo: Zygomycota; jarmaste glive
 - 1. razred: Olpidiomycetes
 - 2. razred: Zygomycetes (Mucoromycetes)
 - 3. deblo: Glomeromycota; glomeromicete
 - 4. deblo: Ascomycota; zaprtotrosnice
 - 1. razred: Taphrinomycetes
 - 2. razred: Saccharomycetes (Endomycetes)
 - 3. razred: Euscomycetes
 - 1. podrazred: Laboulbeniomycetidae
 - 2. podrazred: Eurotiomycetidae
 - 3. podrazred: Erysiphomycetidae
 - 4. podrazred: Pezizomycetidae
 - 5. podrazred: Leotiomycetidae
 - 6. podrazred: Lecanoromycetidae
 - 7. podrazred: Sordariomycetidae
 - 8. podrazred: Dothideomycetidae

5. deblo: Basidiomycota; prostotrosnice
 1. razred: Ustomycetes (Ustilaginomycetes)
 2. razred: Uredomycetes (Urediniomycetes)
 3. razred: Eubasidiomycetes
 1. podrazred: Tremellomycetidae
 2. podrazred: Agaricomycetidae
 1. dodatek k Mycobionta: Deuteromycota (Fungi imperfecti); devteromicete
 2. dodatek k Mycobionta: Lichenes; lišaji
4. podkraljestvo: Glaucobionta; sinjezelene alge
5. podkraljestvo: Rhodobionta; rdeče alge
 1. razred: Bangiophyceae
 2. razred: Florideophyceae
6. podkraljestvo: Heterokontobionta (Chromalveolatae); heterokontobionti (II. del, avtotrofne skupine)
 1. in 2. deblo: heterotrofni predstavniki
 3. deblo: Cryptophyta; kriptofiti
 4. deblo: Dinophyta (Pyrrhophyta, Dinoflagellata); ognjene alge
 5. deblo: Haptophyta; haptofiti
 6. deblo: Heterokontophyta (Chrysophyta, Chromophyta); heterokontofiti
 1. razred: Chloromonadophyceae
 2. razred: Chrysophyceae; zlate alge
 3. razred: Bacillariophyceae (Diatomeae); kremenaste alge
 4. razred: Xanthophyceae; rumene alge
 5. razred: Phaeophyceae; rjave alge
7. podkraljestvo: Chlorobionta (»Viridiplantae«); zelene rastline
 1. deblo: Chlorophyta; klorofiti
 1. razred: Prasinophyceae
 2. razred: Ulvophyceae
 3. razred: Trentepohliophyceae
 4. razred: Cladophorophyceae
 5. razred: Dasycladophyceae
 6. razred: Bryopsidophyceae (Siphoneae)
 7. razred: Trebouxiophyceae
 8. razred: Chlorophyceae
 2. deblo: Streptophyta; streptofiti
 1. poddeblo: Mesostigmatophytina; mezostigmatofitine
 2. poddeblo: Zygnematophytina; jarmaste alge
 3. poddeblo: Coleochaetophytina; koleohetofitine
 4. poddeblo: Charophytina; parožnice
 5. poddeblo: Marchantiophytina; jetrenjaki
 1. razred: Marchantiopsida
 2. razred: Jungermanniopsida

6. poddeblo: Bryophytina (Musci); listnati mahovi
 1. razred: Sphagnopsida
 2. razred: Andreaeopsida
 3. razred: Bryopsida
7. poddeblo: Anthocerophytina; rogovnjaki
8. poddeblo: Lycopodiophytina; lisičjakovci
9. poddeblo: Psilotophytina; protovci
10. poddeblo: Equisetophytina; presličnice
11. poddeblo: Marattiophytina; evsporangiatne praproti
 1. razred: Marattiopsida
12. poddeblo: Filicophytina; leptosporangiatne praproti
13. poddeblo: Spermatophytina; semenke
 1. razred: Cycadopsida; sagovci
 2. razred: Ginkgopsida; ginkovci
 3. razred: Coniferopsida (inkl. Gnetales); storžnjaki
 4. razred: Magnoliopsida; magnolijci

Viri in literatura

- ADAMIČ, F., 1995: Kmetijski tehniški slovar. *Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani*, Supplement 23 – Agronomija, Ljubljana.
- ADLER, W., OSWALD, K., FISCHER, R., 1994: *Exkursionsflora von Österreich*. Ulmer, Stuttgart und Wien.
- ALLAN, J. D., 1995: *Stream Ecology. Structure and function of running waters*. Chapman & Hall, London.
- ANŽIČ, V., 2010: Izrazi iz morfologije semen: slovensko-angleško-nemški glosar, pojmovni sistem in prevajalski problemi. Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za prevajalstvo, Ljubljana.
- BATIČ, F., 1984: Osnovne značilnosti lišajev in ključ za določanje nekaterih indikatorskih epifitskih lišajev. *Raziskovanje onesnaženosti zraka v Sloveniji 2*. Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, str. 52–76.
- BATIČ, F., WRABER, T., TURK, B., 2003: Pregled rastlinskega sistema. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Ljubljana.
- BATIČ, F., 2007: Botanika. Funkcionalna anatomija višjih rastlin. Teze za predavanja. Gradivo za študente. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Ljubljana.
- BATIČ, F., WRABER, T., TURK, B., 2009: Pregled rastlinskega sistema. Druga dopolnjena in popravljena izdaja. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Ljubljana.
- BELL, P. R., HEMSLEY, A. R., 2000: *Green plants. Their origin and diversity*. Second Edition. Cambridge University Press, Cambridge.
- BEVK, S., 1947: Botanika za šolo in dom. Državna zaloga šolskih knjig in učil, Ljubljana.
- BRESINSKY, A., KÖRNER, C., KADEREIT, J. W., NEUHAUS, G., SONNEWALD, U., 2008: *Strasburger Lehrbuch der Botanik*. 36. Auflage. Spectrum, Heidelberg.
- BRINAR, M., 1970: *Gozdarski slovar. Zveza inženirjev in tehnikov gozdarstva in industrije za predelavo lesa Slovenije*, Ljubljana.
- BROWN, H. J., LOMOLINO, M. V., 1998: *Biogeography*. 2. edit. Sinauer Associates inc., Sunderland, Massachusetts.
- BRUS, R., 2004: *Drevesne vrste na Slovenskem*. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- BRUS, R., 2005: *Dendrologija za gozdarje*. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo, Ljubljana.
- CHORUS, I., BARTRAM, J., 1999: *Toxic Cyanobacteria in Water: A guide to their public health consequences, monitoring and management*. E & FN Spon, London.
- CRAWFORD, R. M. M., (ur.), 1987: *Plant life in aquatic and amphibious habitats*. Blackwell scientific publications, Oxford.
- Cvetnice: kritosemenke sveta*, 1995: HEYWOOD, V. H., MOORE, D. M., RICHARDSON, I. B. K., STEARN, W. T., (ur.). DZS, Ljubljana.
- DENFFER, D., ZIEGLER, H., 1982: *Učbenik botanike za visoke šole. Morfologija i fiziologija*. 31. izdanje. Prevod: DEVIDE, Z. Školska knjiga, Zagreb.
- DERMASTIA, M., 2007: *Pogled v rastline*. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana.
- DETELA, L., TOMAŽIČ, G., 1947: *Botanika za višje razrede gimnazij*. Državna založba Slovenije, Ljubljana.

- DETELA, L., TOMAŽIČ, G., 1951: Botanika za višje razrede gimnazij. Druga predelana izdaja. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- DETELA, L., 1960: Usvajanje neživega sveta. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- Dictionary of biological terms*, 1998: LAURENCE, E., (ur.). 11. Edition. Longmans.
- Dictionary of biology*, 2008: LAURENCE, E., (ur.). 14. Edition. Pearson Education Ltd., Essex.
- Dictionary of Plant Sciences*, 2006: ALLABY, M., (ur.). Revised edition. Oxford.
- DÖRFELT, H., JETSCHKE, G., 2001: Wörterbuch der Mycologie. 2. Auflage. Spektrum, Gustav Fischer, Heidelberg, Berlin.
- DUCHAUFOR, P., 1998: Handbook of Pedology: Soils, Vegetation, Environment. A. Balkema, Rotterdam.
- Enciklopedija Slovenije*, 1987–2002: Ur. JAVORNIK, M., idr. Mladinska knjiga, Ljubljana.
- FRANKE, W., 1989: Nutzpflanzenkunde. Thieme, Stuttgart.
- FREY, W., LÖSCH, R., 1998: Lehrbuch der Geobotanik. Pflanze und Vegetation in Raum und Zeit. Gustav Fischer, Stuttgart, Jena, Lübeck, Ulm.
- Geografski terminološki slovar*, 2005: KLADNIK, D., LOVRENČAK, F., OROŽEN ADAMIČ, M., (ur.). Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana.
- GLEDHILL, D., 2002: The names of plants. Cambridge University Press, Cambridge, UK.
- GOGALA, N., 1993: Slikovno gradivo za študij fiziologije rastlin. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana.
- GOGALA, N., 1996: Simbiotske glive. *Biotehnologija*, Osnovna znanja. BIA d. o. o., Ljubljana.
- GUREWITCH, J., SCHEINER, S. M., FOX, G. A., 2002: The Ecology of Plants. Sinauer Associates Inc., Sunderland, Massachusetts.
- HACIN, I. J., 1996: Simbiotske bakterije. *Biotehnologija*, Osnovna znanja. BIA d. o. o., Ljubljana.
- Handbook of Photosynthesis*, 2005: PESSARAKLI M., (ur.). Taylor & Francis, Boca Raton, London, New York, Singapore.
- HAWSWORTH, D. L., KIRK, P. M., SUTTON, B. C., PEGLER, D. N., 1995: Ainsworth & Bisby's Dictionary of the fungi. Cab International, International Mycological Institute, Surrey, UK.
- Hillier Nurseries*, 1995: The Hillier manual of trees & shrubs. Sixth edition. David & Charles, Devon, UK.
- HORVAT, I., GLAVAČ, V., ELLENBERG, H., 1974: Vegetation Südosteuropas. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart.
- HRČEK, L., 1994: Kmetijski tehniški slovar. Vinogradništvo. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Ljubljana.
- ISAAC, S., 1992: Fungal-Plant Interactions. Chapman & Hall, London, New York, Tokyo, Melbourne, Madras.
- IVANČIČ, A., 2002: Osnove rastlinske hibridizacije. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo, Maribor.
- IVANČIČ, A., 2002: Hibridizacija pomembnejših rastlinskih vrst. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo, Maribor.
- JOGAN, N., 2001, 2003: Navodila za vaje iz sistematske botanike. <http://botanika.biologija.org/sist/skripta/sistbot-navodila-za-vaje.pdf>
- JUDD, W. S., CAMBELL, Ch. S., KELOG, E. A., STEVENS, P. F., DONOGHUE, M. J., 2008: Plant Systematics. Third edition. Sinauer Associates, INC. Publishers, Sunderland, Massachusetts, USA.
- KAUSSMANN, B., SCHIEVER, U., 1989: Funktionelle Morphologie und Anatomie der Pflanzen. VEB Gustav Fischer Verlag, Jena.
- KOMAREK, J., ANAGNOSTIDIS, K., 2000: Cyanoprokaryota, 1. Teil: Chroococcales. Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg, Berlin.
- KOTAR, M., BRUS, R., 1999: Naše drevesne vrste. Slovenska matica v Ljubljani, Ljubljana.
- KOTAR, M., 2005: Zgradba, rast in donos gozda na ekoloških in fizioloških osnovah. Zveza gozdarskih društev Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.

- KRAJNČIČ, B., 2001: Botanika. Razvojna in funkcionalna morfologija rastlin. Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo, Maribor.
- KRAMER, K., LANGE-BERTALOT, H., 1986: Bacillariophyceae, 1 Teil. Susswasserflora von Mitteleuropa, Band 2/1. Fischer, Stuttgart.
- LAH, A., s sod., 2002: Okoljski pojavi in pojmi. Svet za varstvo okolja Republike Slovenije, Ljubljana.
- LAMBERS, H., CHAPIN, F. C., PONS, T. L., 1998: Plant Physiological Ecology. Inc. Springer Verlag, New York.
- LARCHER, W., 1994: Ökophysiologie der Pflanzen: Leben, Leistung und Streßbewältigung der Pflanzen in ihrer Umwelt. 5. völlig neubearb. Aufl. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.
- LARCHER, W., 1995: Physiological Plant Ecology: Ecophysiology and Stress Physiology of Functional Groups. Third Edition. Springer Verlag, New York, Berlin, Heidelberg.
- LARCHER, W., 2003: Physiological Plant Ecology. Ecophysiology and Stress Physiology of Functional Groups. Fourth Edition. Springer, Berlin, etc.
- LAUNERT, E., 1998: Biologisches Wörterbuch, Deutsch-Englisch, Englisch-Deutsch. Ulmer, Stuttgart.
- LAWLOR, D. W., 1987: Photosynthesis: metabolism, control and physiology. Longmans, Essex, UK.
- LINCOLN, R., BOXSHALL, G., CLARK, P., 1998: A dictionary of ecology, evolution and systematics. Second edition. Cambridge University Press, Cambridge, UK.
- LÖSCH, R., 2001: Wasserhaushalt der Pflanzen. Quelle & Meyer Verlag, Wiebelsheim.
- LOVRENČAK, F., 2003: Osnove biogeografije. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, Ljubljana.
- MÄGDEFRAU, K., EHRENDORFER, F., 1984: Udžbenik botanike za visoke škole. 30. izdanje. Botanika: sistematika, evolucija i geobotanika. Prevod: DOMAC, R. Školska knjiga, Zagreb.
- MARTINČIČ, A., SUŠNIK, F., 1959: *Mala flora Slovenije*. Cankarjeva založba, Ljubljana.
- MARTINČIČ, A., SUŠNIK, F., 1984: *Mala flora Slovenije*. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- MARTINČIČ, A., WRABER, T., JOGAN, N., RAVNIK, V., PODOBNIK, A., TURK, B., VREŠ, B., 1999: *Mala flora Slovenije*. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- MARTINČIČ, A., WRABER, T., JOGAN, N., PODOBNIK, A., TURK, B., VREŠ, B., RAVNIK, V., FRAJMAN, B., STRGULC - KRAJŠEK, S., TRČAK, B., BABIČ, T., FISCHER, M. A., ELER, K., SURINA, B., 2007: *Mala flora Slovenije*. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- MASTNAK, T., 2007: Pogled v rastlinski svet. Celovit priročnik o rastlinah. Založba Rokus Klett, Ljubljana.
- MAUSETH, J. D., 1988: Plant anatomy. The Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc., USA.
- MAYER, E., 1952: Seznam praprotnic in cvetnic slovenskega ozemlja. Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana.
- MAUSETH, J. D., 1988: Plant anatomy. The Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc., USA.
- MEUSEL, H., 1965: Die Gliederung Europas in Florenregionen und Florenprovinzen auf floristischer und pflanzengeographischer Grundlage. *Rev. biol.* Bucaresti: 1–2, str. 99–107.
- MOORE, P. D., 1984: European Mires. Academic Press, London.
- MOORE, P. D., BELLAMY, D. J., 1974: Peatlands. Springer Verlag, New York.
- MOORE, R., CLARK, D., VODOPICH, D. S., 1998: Botany. Second edition. WCB McGraw-Hill, USA.
- NILSEN, E. T., ORCUTT, D. M., 1996: The physiology of plants under stress. Abiotic Factors. John Wiley & Sons, Inc., New York, Chichester, Brisbane, Toronto, Singapore, Weinheim.
- NULTSCH, W., 2001: Allgemeine Botanik. 11. völlig neubearbeitete und erweiterte Auflage. Thieme, Stuttgart.
- PETAUER, T., 1993: Leksikon rastlinskih bogastev. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- PETAUER, T., RAVNIK, V., ŠUŠTAR, F., 1998: Mali leksikon botanike. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- PETKOVŠEK, Z., HOČEVAR, A., 1977: Meteorologija: osnove in nekatere aplikacije. Partizanska knjiga, Ljubljana.
- PETRIČ, M., 1977: Botanika (za študente agronomije). Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Ljubljana.

- PETRIČ, M., 1978: Botanika (citologija). Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Ljubljana.
- PISKERNIK, A., 1951: Ključ za določanje cvetnic in praprotnic. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- POELT, J., 1969: Bestimmungsschlüssel europäischer Flechten. Verlag von J. Cramer, Lehre.
- RAKOVEC, J., VRHOVEC, T., 2000: Osnove meteorologije za naravoslovce in tehnike. 2. popr. izdaja. Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, Ljubljana.
- RAVNIK, V., 1993: Splošna botanika za študente živilske tehnologije. Samozaložba, Ljubljana.
- RAVNIKAR, M., 1996: Rastlinske tkivne kulture. *Biotehnologija*, BIA d. o. o., Ljubljana.
- RICHARDS, A. J., 1997: Plant breeding systems. Second edition. Chapman & Hall, London, Wienheim, New York, Tokyo, Melbourne, Madras.
- SALISBURY, F. B., ROSS, C. W., 1992: Plant physiology. Fourth edition. Wadsworth Publishing Company Belmont, California.
- SCHMITHÜZEN, J., 1968: Allgemeine Vegetationsgeographie. 3. Aufl. W. de Gruyter & Co., Berlin.
- SCHUBERT, R., VENT, W., 1988: Werner Rothmaler Exkursionsflora. Kritischer Band. 7. durchgesehene Auflage. Volk und Wissen Volkseigener Verlag, Berlin.
- SCHULZE, E.-D., BECK, E., MÜLLER-HOHENSTEIN, K., 2002: Pflanzenökologie. Spektrum Lehrbuch, Gustav Fischer, Heidelberg, Berlin.
- SCHULZE, E.-D., BECK, E., MÜLLER-HOHENSTEIN, K., 2005: Plant Ecology. Springer, Berlin, Heidelberg.
- SIMPSON, M. G., 2006: Plant systematics. Elsevier & Academic Press, Burlington, San Diego, London.
- SITTE, P., WEILER, E. W., KADEREIT, J. W., BRESINSY, A., KÖRNER, C., 2002: Strasburger Lehrbuch der Botanik. 35. Auflage. Spectrum, G. Fisher, Heidelberg-Berlin.
- Slovenski medicinski slovar*, 2002. Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Zdravniška zbornica Slovenije, Ljubljana.
- STEVANOVIČ, B. M., JANKOVIČ, M. M., 2001: Ekologija biljaka sa osnovama fiziološke ekologije biljaka. NNK International, Beograd.
- STRAKA, H., 1970: Arealkunde. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart.
- STUŠEK, P., GOGALA, N., 1997: Biologija, Funkcionalna anatomija s fiziologijo. DZS, Ljubljana.
- STUŠEK, P., PODOBNIK, A., GOGALA, N., 1998: Biologija, Celica. DZS, Ljubljana.
- ŠUGAR, I., 1990: Latinsko-hrvatski i hrvatsko-latinski botanički leksikon. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.
- TAIZ, L., ZEIGER, E., 2010: Plant Physiology. Fifth Edition. Sinauer Associates Inc. Publishers, Sunderland, Massachusetts, USA.
- TARMAN, K., 1992: Osnove ekologije in ekologija živali. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- The Collins concise dictionary*, 1990: Williams Collins Sons & Co., London and Glasgow.
- TOME, D., 2006: Ekologija. Organizmi v prostoru in času. Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- TORELLI, N., 1983: Skorja - izvor, zgradba in terminologija. *Les*, 35/3–4, str. 53–56.
- TORELLI, N., 1984a: Prispevek k terminologiji skorje. *Gozdarski vestnik*, 42/2, str. 64–69.
- TORELLI, N., 1984b: Prispevek k terminologiji skorje. *Les*, 36/1–2, str. 33–35.
- TORELLI, N., 1990: Les & skorja. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za lesarstvo, Katedra za tehnologijo lesa, Ljubljana.
- TURK, Z., 1983a: Lubje - skorja - ličje. *Gozdarski vestnik*, 83, str. 431–434.
- TURK, Z., 1983b: Še enkrat: lubje - skorja - ličje. *Gozdarski vestnik*, 84, str. 165–166.
- VAN DEN HOEK, C., MANN, D. G., JAHNS, H. M., 1995: Algae: an introduction to phycology. Cambridge University Press, Cambridge.
- von FABER, F. C., 1935: Pflanzengeographie auf physiologischer Grundlage. Gustav Fischer Verlag, Jena.
- VRHOVŠEK, D., KOSI, G., BRICELJ, M., VREŠ, B., VALENTINČIČ, T., 1985: Sladkovodne alge: ali jih poznamo? [1.natis]. Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- WAGENITZ, G., 2003. Wörterbuch der Botanik. 2. Auflage. Spektrum, Heidelberg, Berlin.

- WEBER, H., 1993: Allgemeine Mykologie. Gustav Fischer Verlag, Jena, Stuttgart.
- WERKER, E., 1997: Seed anatomy. Gebrüder Bornträger, Berlin, Stuttgart.
- WERNER, D., 1992: Symbiosis of Plants and Microbes. Chapman & Hall, London, Glasgow, New York, Melbourne, Madras.
- WIRTH, V., 1995: Flechtenflora. UTB, Ulmer, Stuttgart.
- WIRTH, V., 1995: Die Flechten Baden-Württembergs. Teil 1, Teil 2. Ulmer, Stuttgart.
- WRABER, M., 1969: Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. *Vegetatio* 17/1–6, str. 176–199.

Jeziko(slo)vna in terminografska literatura

- BARRIÈRE, C., 2004: Building a concept hierarchy from corpus analysis. *Terminology*, 10/2, str. 241–263.
- BOWKER, L., 1996: Towards a corpus-based approach to terminology. *Terminology*, 3/1, str. 27–52.
- CABRÉ, T., 1998: *Terminology: Theory, methods and applications*. John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia.
- CABRÉ, T., 2003: Theories of terminology: Their description, prescription and explanation. *Terminology*, 9/2, str. 163–199.
- GANTAR, P., 2004: Jezikovni viri in terminološki slovarji. *Terminologija v času globalizacije*. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 169–178.
- GORJANC, V., 1996: Terminologija novejših naravoslovnih strok (Ob primeru računalništva in jedrske fizike). *Jezik in čas*. Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana, str. 251–260.
- GORJANC, V., 2009: Slovenski terminološki portal. *Terminologija in sodobna terminografija*. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 303–310.
- HUDEČEK, L., MIHALJEVIČ, M., 2009: *Hrvatski terminološki priručnik*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb.
- KALIN, M., 1991: Terminološki priročnik: Helmut Felber, terminology manual, Pariz, 1984. *Jezikoslovni zapiski*, 1, str. 181–190.
- KOŠMRLJ - LEVAČIČ, B., 2005: O terminološkem slovarju in njegovi izdelavi z vidikastrokovne in jezikovne ravnine. *Jezikoslovni zapiski*, 11/2, str. 63–76.
- KOŠMRLJ - LEVAČIČ, B., 2006: O terminološkem slovarju in njegovi izdelavi z vidika terminografske ravnine. *Jezikoslovni zapiski*, 12/1, str. 71–87.
- KOŠMRLJ - LEVAČIČ, B., 2007: O terminih z vidika terminografske prakse. *Razvoj slovenskega strokovnega jezika: Obdobja* 24. Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Ljubljana, str. 583–598.
- KOŠMRLJ - LEVAČIČ, B., 2009: Izdelava ontologij kot faza terminografskega dela obnastajajočem Botaničnem terminološkem slovarju. *Terminologija in sodobna terminografija*. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 163–178.
- NUOPPONEN, A., 1996: Concept systems and analysis of special language texts. *Multilingualism in Special Communication*. Proceedings of 10th European LSP-Symposium. IIFT/TermNet. Vienna, str. 1069–1078.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika: Elektronska izdaja v. 1.0*, 1998. DZS, Ljubljana.
- Slovenski pravopis*: 2001. Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Ljubljana.

TEMMERMAN, R., KERREMANS, K., 2003: Termontography: Ontology Building and the Socio-cognitive Approach to Terminology Description. http://www.hf.uib.no/forskingskole/temmerman_art_prague03.pdf.

Veliki slovar tujk, 2002. Cankarjeva založba, Ljubljana.

VINTAR, Š., 2008: Terminologija: terminološka veda in računalniško podprta terminografija. Znanstvena založba Filozofske fakultete, Ljubljana.

ŽAGAR KARER, M., 2011: Terminologija med slovarjem in besedilom: analiza elektrotehniške terminologije. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana.

B

Botanični terminološki slovar

V slovarju so prikazani in pojasnjeni termini, ki se nanašajo na rastline, glive, cianobakterije in lišaje. Vsebuje 6729 slovarskih sestavkov, od tega je 1479 kazalk. Vključuje tudi 5707 angleških, 6054 nemških in 1296 latinskih ustreznikov. Slovar obravnava rastline na ravni celice, tkiv, organov, življenjskih procesov in ekosistemov, glive pa predvsem na morfološki in sistematski ravni; deloma so upoštevani tudi termini drugih strok, npr. biokemije, biogeografije, agronomije.

cvét -a m organ. nerazvejeni kratki poganjek z ramnoževalno funkcijo, ki je zgrajen iz cvetnega peclja, cvetišča in cvetnih listov, značilen za semenke (Spermatophytina)
ang.: flower *n*
nem.: Blüte *f*
lat.: flos *m*

42 eur

9 789612 543426 >

